Inspraakbundel

Zienswijzen op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau 'Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens'

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN
www.bureau-energieprojecten.nl

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf 3
Kennisgeving 5

MONDELINGE, SCHRIFTELIJKE EN DIGITALE REACTIES EN ZIENSWIJZEN:

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale reacties 8
Alfabetisch overzicht organisaties en reacties 24
Zienswijze 202300438 tot en met 202301206 26

Mei 2023

Woord vooraf

Van vrijdag 10 maart tot en met donderdag 20 april 2023 lag de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) ter inzage voor de aanleg van een nieuwe 380 kV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens. Iedereen kon op de notitie reageren door het indienen van een zienswijze binnen de boven genoemde periode.

Wat gaat er gebeuren?

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en netbeheerder TenneT TSO B.V. (TenneT) willen een extra 380 kV hoogspanningsverbinding realiseren tussen hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De nieuwe hoogspanningsverbinding wordt in principe bovengronds aangelegd. In Diemen en Ens wordt de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding aangesloten op de bestaande 380 kV-hoogspanningsstations. In Lelystad is voor de aansluiting op het bestaande 380-/150 kV-station een uitbreiding nodig.

Waarom is dit project nodig?

TenneT heeft (in het kader van haar investeringsplannen) berekend dat de huidige transportcapaciteit van de 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens na 2030 onvoldoende is. De komende jaren moet naast het onderhoud aan en opwaardering van bestaande hoogspanningsverbindingen, de capaciteit van het elektriciteitsnet in Nederland worden uitgebreid. Nieuwe hoogspanningsstations en -verbindingen zorgen niet alleen voor meer transportcapaciteit, maar zorgen ook lokaal voor ruimte om nieuwe aansluitingen van particulieren en bedrijven op het elektriciteitsnet mogelijk te maken. Naast de hoogspanningsverbinding Diemen – Ens worden tussen de hoogspanningsstations Vierverlaten – Ens en Geertruidenberg – Krimpen/Crayestein nieuwe verbindingen voorzien.

Welke procedure wordt gevolgd?

Het vergroten van de capaciteit van een 380kV verbinding is een uitbreiding van het hoogspanningsnet. Op grond van de Elektriciteitswet 1998 is het een project van nationaal belang. Het project valt hierdoor onder de rijkscoördinatieregeling (RCR). Dit betekent dat de Minister voor Klimaat en Energie de besluitvorming coördineert en samen met de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening uiteindelijk bepaalt waar het hoogspanningsverbinding komt.

Wat is een concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD)?

In de concept-NRD wordt voorgesteld om vijf mogelijke tracé-alternatieven te gaan onderzoeken. Ook staat in de concept-NRD beschreven op welke aspecten de tracés tijdens het onderzoek beoordeeld en vergeleken gaan worden. De resultaten van deze onderzoeken worden beschreven in het Milieu Effect Rapport en de Integrale Effect Analyse. Op basis van beide rapporten wordt er een besluit genomen over het voorkeurstracé van de nieuwe hoogspanningsverbinding.

Waar kon u de stukken inzien?

U kon de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau van 10 maart tot en met 20 april 2023 inzien op www.rvo.nl/diemen-ens. Op papier kon u de documenten tijdens openingstijden bekijken in de gemeentehuizen van Lelystad en Gooise Meren.

- Het gemeentehuis van Lelystad, Stadhuisplein 2 8232 ZX Lelystad, was voor het inzien van documenten maandag tot en met vrijdag geopend van 09.00 tot 17.00 uur.
- Het gemeentehuis van Gooise Meren, Brinklaan 35 1404 EP Bussum, was voor het inzien van documenten maandag tot en met vrijdag geopend van 08.30 tot 17.00 uur.

Inloopbijeenkomsten

U was welkom bij de inloopbijeenkomsten die het Ministerie van EZK samen met TenneT organiseerde op:

- Dinsdag 28 maart, Het Wapen van Ens, Baan 1A in Ens
- Donderdag 30 maart, De Nieuwe Bibliotheek, Stadhuisplein 101 in Almere
- Dinsdag 4 april, Theater Meerpaal, De Rede 80 in Dronten
- Donderdag 6 april, Hotel Het Rechthuis, Googweg 1 in Muiderberg
- Dinsdag 11 april in De Meeuwenhoeve, Meeuwenweg 28 in Lelystad

Tijdens de inloopbijeenkomst vond u informatie over het project en over de procedure. Er waren medewerkers van TenneT en het Ministerie van EZK aanwezig aan wie u uw vragen kon stellen.

Zienswijzen
Op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau zijn binnen de reactietermijn in totaal 684 zienswijzen binnengekomen (waarvan 126 eensluidend). De zienswijzen zijn integraal opgenomen in deze inspraakbundel. U kunt deze inspraakbundel downloaden van www.rvo.nl/diemen-ens.

Wat is de verdere procedure?
De concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt ook aan verschillende andere betrokkenen voorgelegd, zoals de Commissie voor de m.e.r. Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden verzameld en verwerkt in de (definitieve) Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Deze wordt, tezamen met een Nota van Antwoord, omstreeks juni 2023 gepubliceerd. Het Milieu Effect Rapport en de Integrale Effect Analyse worden, naar verwachting, tezamen met een voorstel voor een voorkeurstracé, rond de zomer van 2024 gepubliceerd.

Wilt u meer weten?
Meer informatie over Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens en alle bijbehorende stukken vindt u op www.rvo.nl/diemen-ens en op de website van Tennet www.tennet.eu/diemen-ens. Heeft u vragen over de procedure? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 7542
9 maart
2023

Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Kennisgeving concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Van vrijdag 10 maart tot en met donderdag 20 april 2023 ligt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) ter inzage voor de aanleg van een nieuwe 380 kV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Iedereen kan op de notitie reageren door het indienen van een zienswijze binnen de boven genoemde periode.

Wat gaat er gebeuren?

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en netbeheerder TenneT TSO B.V. (TenneT) willen een extra 380 kV hoogspanningsverbinding realiseren tussen hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De nieuwe hoogspanningsverbinding wordt in principe bovengronds aangelegd. In Diemen en Ens wordt de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding aangesloten op de bestaande 380 kV-hoogspanningsstations. In Lelystad is voor de aansluiting op het bestaande 380-/150 kV-station een uitbreiding nodig.

De voorgestelde en te onderzoeken tracés voor de nieuwe hoogspanningsverbinding

Waarom is dit project nodig?

TenneT heeft (in het kader van haar investeringsplannen) berekend dat de huidige transportcapaciteit van de 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens na 2030 onvoldoende is. De komende jaren moet naast het onderhoud aan en opwaardering van

bestaande hoogspanningsverbindingen, de capaciteit van het elektriciteitsnet in Nederland worden uitgebreid. Nieuwe hoogspanningsstations en -verbindingen zorgen niet alleen voor meer transportcapaciteit, maar zorgen ook lokaal voor ruimte om nieuwe aansluitingen van particulieren en bedrijven op het elektriciteitsnet mogelijk te maken. Naast de hoogspanningsverbinding Diemen – Ens worden tussen de hoogspanningsstations Vierverlaten – Ens en Geertruidenberg – Krimpen/Crayestein nieuwe verbindingen voorzien.

Welke procedure wordt gevolgd?

Het vergroten van de capaciteit van een 380kV verbinding is een uitbreiding van het hoogspanningsnet. Op grond van de Elektriciteitswet 1998 is het een project van nationaal belang. Het project valt hierdoor onder de rijkscoördinatieregeling (RCR). Dit betekent dat de Minister voor Klimaat en Energie de besluitvorming coördineert en samen met de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening uiteindelijk bepaalt waar het hoogspanningsverbinding komt.

Wat is een concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD)?

In de concept-NRD wordt voorgesteld om vijf mogelijke tracé-alternatieven te gaan onderzoeken. Ook staat in de concept-NRD beschreven op welke aspecten de tracés tijdens het onderzoek beoordeeld en vergeleken gaan worden. De resultaten van deze onderzoeken worden beschreven in het Milieu Effect Rapport en de Integrale Effect Analyse. Op basis van beide rapporten wordt er een besluit genomen over het voorkeurstracé van de nieuwe hoogspanningsverbinding.

Participatie: uw mening en inbreng zijn belangrijk

Het project raakt de belangen van veel partijen, zoals overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties en omwonenden. Het Ministerie van EZK en TenneT vinden het daarom belangrijk dat iedereen de mogelijkheid heeft om ideeën in te brengen, mee te denken en zo bij te dragen aan 380 kV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens. In het geactualiseerde participatieplan leest u hoe we verschillende partijen in deze fase van het project willen betrekken. Het geactualiseerde participatieplan vindt u op www.rvo.nl/diemen-ens.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau van 10 maart tot en met 20 april 2023 inzien op www.rvo.nl/diemen-ens.

Op papier kunt u de documenten tijdens openingstijden bekijken in de gemeentehuizen van Lelystad en Gooise Meren.

- Het gemeentehuis van Lelystad, Stadhuisplein 2 8232 ZX Lelystad, is voor het inzien van documenten maandag tot en met vrijdag geopend van 09.00 tot 17.00 uur. Wij vragen u om voor het inzien van documenten van tevoren telefonisch een afspraak te maken, zodat deze alvast voor u kunnen worden klaargelegd. U kunt daarvoor contact opnemen met het Team Ruimte, de heer I.T. Meints via het algemene telefoonnummer 14-0320.
- Het gemeentehuis van Gooise Meren, Brinklaan 35 1404 EP Bussum, is voor het inzien van documenten maandag tot en met vrijdag geopend van 08.30 tot 17.00 uur. U kunt de documenten inzien bij de balie van de gemeente.

Inloopbijeenkomsten

U bent welkom bij de inloopbijeenkomsten die het Ministerie van EZK samen met TenneT organiseert op:

- Dinsdag 28 maart, Het Wapen van Ens, Baan 1A in Ens
- Donderdag 30 maart, De Nieuwe Bibliotheek, Stadhuisplein 101 in Almere
- Dinsdag 4 april, Theater Meerpaal, De Rede 80 in Dronten
- Donderdag 6 april, Hotel Het Rechthuis, Googweg 1 in Muiderberg
- Dinsdag 11 april in De Meeuwenhoeve, Meeuwenweg 28 in Lelystad

Vooraf aanmelden is niet nodig. De bijeenkomst is tussen 19.00 en 21.00 uur. Tijdens de inloopbijeenkomst vindt u informatie over het project en over de procedure. Er zijn medewerkers van TenneT en het Ministerie van EZK aanwezig aan wie u uw vragen kunt stellen.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

U kunt een zienswijze indienen van 10 maart tot en met 20 april 2023. U kunt op vier manieren reageren.

- Persoonlijk: tijdens de inloopbijeenkomst is een notulist aanwezig.
- Digitaal: via www.rvo.nl/diemen-ens
- Telefonisch: op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur via telefoonnummer 070 379 89 79.
- Per post:
  Bureau Energieprojecten
  Inspraakpunt Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
  Postbus 111
  9200 AC Drachten
  Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan sturen wij u een ontvangstbevestiging toe.

Wat is de verdere procedure?

De concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt ook aan verschillende andere betrokkenen voorgelegd, zoals de Commissie voor de m.e.r. Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden verzameld en verwerkt in de (definitieve) Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Deze wordt, tezamen met een Nota van Antwoord, omstreeks juni 2023 gepubliceerd. Het Milieu Effect Rapport en de Integrale Effect Analyse worden, naar verwachting, tezamen met een voorstel voor een voorkeurstracé, rond de zomer van 2024 gepubliceerd.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens en alle bijbehorende stukken vindt u op www.rvo.nl/diemen-ensen op de website van Tennet www.tennet.eu/diemen-ens. Heeft u vragen over de procedure? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Opzoektabel mondelinge, schriftelijke en digitale zienswijzen/reacties

In onderstaande tabel kunt u met het registratienummer het nummer van de zienswijze opzoeken. Door te klikken op uw zienswijzenummer wordt u automatisch doorverwezen naar de zienswijze. De zienswijzen zijn opgenomen vanaf pagina 26.

Zienswijzen op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau 'Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens'

Registratienummer	Zienswijzenummer
202300438	202300438
202300441	202300441
202300443	202300443
202300444	202300444
202300445	202300445
202300446	202300446
202300447	202300447
202300448	202300448
202300449	202300449
202300450	202300450
202300451	202300451
202300452	202300452
202300453	202300453
202300454	202300454
202300455	202300455
202300456	202300456
202300457	202300457
202300458	202300458
202300459	202300459
202300460	202300460
202300462	202300462
202300463	202300463
202300465	202300465
202300468	202300468
202300470	202300470
202300472	202300472
202300473	202300473
202300474	202300474
202300475	202300475
202300477	202300477
202300478	202300478
202300479	202300479
202300480	202300480
202300481	202300481
202300482	202300482
202300483	202300483
202300484	202300484

Registratienummer	Zienswijzenummer
202300486	202300486
202300487	202300487
202300488	202300488
202300489	202300489
202300491	202300491
202300492	202300492
202300493	202300493
202300494	202300494
202300495	202300495
202300496	202300496
202300497	202300497
202300498	202300498
202300499	202300499
202300500	202300500
202300501	202300501
202300502	202300502
202300503	202300502
202300504	202300504
202300505	202300505
202300506	202300506
202300507	202300507
202300508	202300508
202300509	202300509
202300510	202300510
202300511	202300511
202300512	202300512
202300513	202300513
202300514	202300514
202300515	202300515
202300516	202300516
202300517	202300517
202300518	202300518
202300519	202300519
202300520	202300520
202300521	202300521
202300522	202300522
202300523	202300523
202300524	202300524
202300525	202300525
202300526	202300526
202300527	202300527
202300528	202300528
202300529	202300529
202300531	202300531

Registratienummer	Zienswijzenummer
202300532	202300532
202300533	202300533
202300534	202300534
202300535	202300535
202300536	202300536
202300537	202300537
202300538	202300538
202300539	202300539
202300540	202300540
202300541	202300541
202300542	202300542
202300543	202300543
202300544	202300544
202300545	202300545
202300546	202300546
202300547	202300547
202300548	202300548
202300549	202300549
202300550	202300550
202300551	202300551
202300552	202300552
202300553	202300553
202300554	202300554
202300555	202300555
202300556	202300556
202300557	202300557
202300558	202300558
202300559	202300559
202300560	202300560
202300561	202300561
202300562	202300562
202300563	202300563
202300564	202300564
202300565	202300565
202300566	202300566
202300567	202300567
202300568	202300568
202300569	202300569
202300570	202300570
202300571	202300571
202300572	202300572
202300573	202300573
202300574	202300574
202300575	202300575

Registratienummer	Zienswijzenummer
202300576	202300576
202300577	202300577
202300578	202300578
202300579	202300579
202300580	202300580
202300581	202300581
202300582	202300582
202300583	202300583
202300584	202300584
202300585	202300585
202300586	202300586
202300587	202300587
202300588	202300588
202300590	202300590
202300591	202300591
202300592	202300592
202300593	202300592
202300594	202300594
202300595	202300595
202300596	202300596
202300597	202300597
202300598	202300598
202300599	202300599
202300600	202300600
202300601	202300601
202300602	202300602
202300603	202300603
202300604	202300604
202300605	202300605
202300607	202300607
202300608	202300608
202300609	202300609
202300610	202300610
202300611	202300611
202300612	202300612
202300613	202300613
202300614	202300614
202300615	202300615
202300616	202300616
202300617	202300617
202300618	202300618
202300619	202300619
202300621	202300621
202300622	202300622

Registratienummer	Zienswijzenummer
202300623	202300623
202300624	202300624
202300625	202300625
202300626	202300626
202300627	202300627
202300628	202300628
202300629	202300629
202300630	202300630
202300631	202300631
202300632	202300632
202300633	202300633
202300634	202300634
202300635	202300635
202300636	202300636
202300637	202300637
202300638	202300638
202300639	202300639
202300640	202300640
202300641	202300641
202300642	202300642
202300643	202300643
202300644	202300644
202300645	202300644
202300646	202300646
202300647	202300646
202300648	202300646
202300649	202300649
202300650	202300650
202300651	202300650
202300652	202300650
202300653	202300653
202300654	202300654
202300655	202300655
202300656	202300656
202300657	202300657
202300658	202300658
202300659	202300659
202300660	202300660
202300661	202300661
202300662	202300662
202300663	202300663
202300664	202300664
202300665	202300665
202300666	202300666

Registratienummer	Zienswijzenummer
202300667	202300667
202300668	202300668
202300669	202300669
202300670	202300670
202300671	202300671
202300672	202300672
202300673	202300673
202300674	202300674
202300675	202300675
202300676	202300676
202300677	202300677
202300678	202300678
202300679	202300679
202300680	202300680
202300681	202300681
202300682	202300682
202300683	202300683
202300684	202300684
202300685	202300685
202300687	202300687
202300688	202300688
202300689	202300689
202300691	202300691
202300692	202300692
202300693	202300693
202300694	202300694
202300695	202300695
202300696	202300696
202300697	202300697
202300698	202300698
202300699	202300699
202300700	202300700
202300701	202300701
202300702	202300702
202300703	202300703
202300704	202300704
202300705	202300705
202300706	202300706
202300707	202300707
202300708	202300708
202300709	202300709
202300710	202300710
202300711	202300711
202300713	202300713

Registratienummer	Zienswijzenummer
202300716	202300716
202300717	202300717
202300718	202300718
202300720	202300720
202300721	202300721
202300723	202300723
202300724	202300724
202300725	202300725
202300726	202300725
202300727	202300727
202300728	202300728
202300730	202300730
202300731	202300731
202300732	202300732
202300733	202300733
202300734	202300734
202300736	202300736
202300737	202300737
202300738	202300738
202300741	202300741
202300742	202300742
202300744	202300744
202300746	202300746
202300747	202300747
202300752	202300752
202300753	202300753
202300754	202300754
202300756	202300756
202300757	202300757
202300758	202300758
202300759	202300759
202300760	202300760
202300761	202300761
202300762	202300762
202300766	202300766
202300767	202300767
202300768	202300768
202300769	202300769
202300770	202300770
202300771	202300771
202300773	202300773
202300774	202300774
202300776	202300776
202300778	202300778

Registratienummer	Zienswijzenummer
202300779	202300779
202300780	202300780
202300781	202300781
202300782	202300782
202300783	202300783
202300785	202300785
202300791	202300791
202300798	202300798
202300799	202300799
202300800	202300800
202300802	202300802
202300803	202300803
202300804	202300804
202300805	202300805
202300806	202300806
202300807	202300807
202300808	202300808
202300809	202300809
202300810	202300810
202300811	202300811
202300812	202300812
202300813	202300813
202300814	202300814
202300815	202300815
202300816	202300816
202300817	202300817
202300818	202300818
202300819	202300819
202300820	202300820
202300821	202300821
202300822	202300822
202300823	202300823
202300824	202300824
202300825	202300825
202300828	202300828
202300829	202300829
202300830	202300830
202300831	202300831
202300832	202300832
202300833	202300833
202300834	202300834
202300835	202300835
202300836	202300836
202300837	202300837

Registratienummer	Zienswijzenummer
202300838	202300838
202300839	202300839
202300840	202300840
202300841	202300841
202300842	202300842
202300843	202300843
202300844	202300844
202300845	202300845
202300846	202300846
202300847	202300847
202300848	202300848
202300849	202300849
202300850	202300850
202300851	202300851
202300852	202300852
202300853	202300853
202300854	202300854
202300855	202300855
202300856	202300856
202300857	202300857
202300858	202300858
202300859	202300859
202300860	202300860
202300861	202300861
202300862	202300862
202300863	202300863
202300864	202300864
202300865	202300865
202300866	202300866
202300867	202300867
202300868	202300868
202300869	202300869
202300870	202300870
202300871	202300871
202300872	202300872
202300873	202300873
202300874	202300874
202300875	202300875
202300876	202300876
202300877	202300877
202300878	202300878
202300879	202300879
202300880	202300880
202300881	202300881

Registratienummer	Zienswijzenummer
202300882	202300882
202300883	202300883
202300885	202300885
202300886	202300886
202300887	202300887
202300888	202300888
202300889	202300888
202300890	202300890
202300891	202300891
202300892	202300892
202300893	202300893
202300894	202300894
202300895	202300895
202300896	202300896
202300897	202300897
202300898	202300896
202300899	202300896
202300900	202300896
202300901	202300901
202300902	202300902
202300903	202300896
202300904	202300904
202300905	202300905
202300906	202300906
202300907	202300907
202300908	202300908
202300909	202300909
202300910	202300897
202300911	202300911
202300912	202300912
202300913	202300913
202300914	202300914
202300915	202300915
202300916	202300916
202300917	202300917
202300918	202300918
202300919	202300919
202300920	202300920
202300921	202300921
202300922	202300896
202300923	202300896
202300924	202300924
202300925	202300925
202300926	202300896

Registratienummer	Zienswijzenummer
202300927	202300897
202300928	202300887
202300929	202300887
202300930	202300930
202300931	202300887
202300932	202300932
202300933	202300933
202300934	202300934
202300935	202300887
202300936	202300936
202300937	202300937
202300938	202300938
202300939	202300939
202300940	202300940
202300941	202300941
202300942	202300887
202300943	202300943
202300944	202300944
202300945	202300945
202300946	202300887
202300947	202300947
202300948	202300948
202300949	202300949
202300950	202300950
202300951	202300951
202300952	202300952
202300953	202300953
202300954	202300954
202300955	202300955
202300956	202300956
202300957	202300887
202300958	202300958
202300959	202300959
202300960	202300960
202300961	202300961
202300962	202300962
202300963	202300963
202300964	202300964
202300965	202300965
202300966	202300966
202300967	202300967
202300968	202300968
202300969	202300969
202300970	202300970

Registratienummer	Zienswijzenummer
202300971	202300971
202300972	202300972
202300973	202300973
202300974	202300974
202300975	202300937
202300976	202300887
202300977	202300977
202300978	202300978
202300979	202300979
202300980	202300979
202300981	202300981
202300982	202300937
202300983	202300983
202300984	202300984
202300985	202300985
202300986	202300986
202300987	202300987
202300988	202300988
202300989	202300887
202300990	202300990
202300993	202300993
202300994	202300994
202300997	202300887
202300998	202300998
202300999	202300999
202301000	202301000
202301005	202300887
202301006	202301006
202301007	202301007
202301008	202301008
202301009	202301009
202301010	202300887
202301011	202301011
202301012	202300887
202301013	202301013
202301014	202301014
202301015	202300887
202301016	202301016
202301017	202300897
202301018	202301018
202301019	202300887
202301020	202301020
202301021	202301021
202301022	202301022

Registratienummer	Zienswijzenummer
202301023	202300937
202301024	202301024
202301025	202301025
202301026	202301026
202301027	202301027
202301028	202301028
202301029	202301029
202301030	202300887
202301031	202300897
202301032	202301032
202301033	202300887
202301034	202301034
202301035	202301035
202301036	202301036
202301037	202301037
202301038	202301038
202301039	202301039
202301040	202301040
202301041	202301041
202301042	202301042
202301043	202301043
202301044	202300887
202301045	202301045
202301046	202300887
202301047	202301047
202301048	202301048
202301049	202301049
202301050	202301050
202301051	202301051
202301052	202301052
202301053	202301053
202301054	202301054
202301055	202301055
202301057	202300887
202301058	202301058
202301059	202300887
202301060	202301060
202301061	202300887
202301062	202301062
202301063	202301063
202301064	202301064
202301065	202300887
202301066	202301066
202301067	202301067

Registratienummer	Zienswijzenummer
202301068	202301068
202301069	202300887
202301070	202301070
202301071	202301071
202301072	202300887
202301073	202300887
202301074	202301074
202301075	202301075
202301076	202300887
202301077	202301077
202301078	202301078
202301079	202301079
202301080	202301080
202301081	202301081
202301082	202301082
202301083	202301083
202301084	202300887
202301085	202300887
202301086	202301086
202301087	202301087
202301088	202300887
202301089	202300963
202301090	202301090
202301091	202301091
202301092	202301092
202301093	202301093
202301094	202301094
202301095	202301095
202301096	202301096
202301097	202301097
202301098	202301098
202301099	202301099
202301100	202301100
202301101	202301101
202301102	202301102
202301103	202301103
202301104	202301104
202301105	202301105
202301106	202301106
202301107	202301107
202301108	202300887
202301109	202301109
202301110	202301110
202301111	202301111

Registratienummer	Zienswijzenummer
202301112	202301112
202301113	202301113
202301114	202301114
202301115	202301115
202301116	202300887
202301117	202301117
202301118	202301118
202301119	202301119
202301120	202301120
202301121	202301121
202301122	202301122
202301123	202301123
202301124	202301124
202301125	202301125
202301126	202301126
202301127	202301127
202301128	202301128
202301129	202301129
202301130	202301130
202301131	202301131
202301132	202300887
202301133	202301133
202301134	202301134
202301135	202301135
202301136	202301136
202301137	202301137
202301138	202301138
202301139	202301139
202301140	202301140
202301141	202301141
202301142	202301142
202301143	202301143
202301144	202301144
202301145	202301145
202301146	202301146
202301147	202301147
202301148	202301148
202301149	202301149
202301150	202301150
202301151	202301151
202301152	202301152
202301153	202300963
202301154	202301154
202301155	202301155

Registratienummer	Zienswijzenummer
202301156	202301156
202301157	202301157
202301158	202301158
202301159	202301159
202301160	202301160
202301161	202301161
202301162	202301162
202301163	202300887
202301164	202301164
202301165	202301165
202301166	202301166
202301167	202301167
202301168	202301168
202301169	202301169
202301170	202300887
202301171	202300887
202301172	202301172
202301173	202301173
202301174	202301174
202301175	202301175
202301176	202301176
202301177	202301177
202301178	202301178
202301179	202301179
202301180	202301180
202301181	202301181
202301182	202301182
202301183	202301183
202301184	202301184
202301185	202301185
202301206	202301206

Alfabetisch overzicht organisaties en zienswijzen/reacties

Zienswijzen op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau 'Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens'

Zienswijze-nummer	Organisatie
202301024	ARAG SE, LEUSDEN
202300441	BBZ, ENKHUIZEN
202300910	Belangenvereniging Almere Hout, ALMERE
202301025	Belangenvereniging Overgooi, ALMERE
202300849	Bewoners commissie Gerald Pearsonlaan, ALMERE
202300452	Bewoners ver. Jagersveld, LELYSTAD
202301131	BFGR - Bewonersvereniging Flevo Golf Resort, LELYSTAD
202300837	Buurtschap Henry David Thoreaustraat /David Humeweg Almere, ALMERE
202300769	Canadian Solar Nederland, AMSTERDAM
202300872	Coalitie Blauwe Hart Natuurlijk, HEILOO
202300730	De Zonneboog, LELYSTAD
202300861	Dogterom Landbouw en Techniek VOF, LELYSTAD
202301060	Elandhorst , DRONTEN
202301179	Enneade BV, ALMERE
202301132	Eventary Relatiemarketing en -management, ALMERE
202301155	Gebiedsontwikkeling Zeewolde CV, AMERSFOORT
202301021	GEM. Spiegelhout Beheer b.v., UTRECHT
202300990	Gemeente Almere, College van Burgemeester en Wethouders, ALMERE
202301125	Gemeente Kampen, College van Burgemeester en Wethouders, KAMPEN
202300993	Gemeente Zeewolde, College van Burgemeester en Wethouders, ZEEWOLDE
202301180	Gemeenteraad Zeewolde, ZEEWOLDE
202300905	Gezamenlijke VVE's BOSS Overgooi Almere, AMSTERDAM
202301140	Harckeburgh Vastgoed B.V. en Holland Agro Groep B.V., AMERSFOORT
202300930	Kavelweg BOSVELD, ALMERE
202301156	Kavelwegvereniging de Filosofie , ALMERE
202301183	Kavelwegvereniging Pompoenweg, ALMERE
202300902	Kindercentrum Sterrenrijk, ALMERE
202300741	Kopersvereniging Schokkerhaven, NAGELE
202300590	Landbouwbedrijf Steenbekkers B.V., DRONTEN
202300760	Landbouwbedrijf Van Bavel, LELYSTAD
202301037	Los Wind BV, Kaora, Rhiannon, ZEEWOLDE
202301141	LTO Noord, ZWOLLE
202301073	Modulair Projectmanagement & Ontwikkeling BV, ALMERE
202300582	Naturistenvereniging Chamavi, ALMERE
202301039	Poelmann van den Broek Advocaten, NIJMEGEN
202300800	Provincie Overijssel, Gedeputeerde Staten, ZWOLLE
202300901	Staatsbosbeheer Flevoland, Provinciaal hoofd Flevoland, LELYSTAD
202300824	Stichting Bewonersplatform Sieradenbuurt, ALMERE
202301147	Stichting Burgerinitiatief Golfpark, Flevo Golf Resort en andere Belanghebbenden., LELYSTAD
202300770	Stichting Buurtschap Hakkelaarsbrug, MUIDERBERG
202300860	Stichting De Vogelier, LELYSTAD
202301107	Stichting Dierbaar Flevoland, LELYSTAD

Zienswijze-nummer	Organisatie
202300585	Stichting Jachthaven Ketelmeer, DRONTEN
202300465	Stichting Paradijsvogelbosje, ALMERE
202301158	Timpaan, HOOFDDORP
202301145	Vastbouw Vastgoedontwikkeling B.V. en Vastbouw International Holding B.V., AMERSFOORT
202300984	Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten, AMERSFOORT
202300821	Vereniging van Eigenaren Serene, ALMERE
202300752	Vermue, ZEEWOLDE
202300747	VoF Wijkoord, ZEEWOLDE
202300874	Vogelbescherming Nederland, ZEIST
202301008	VVE ARCOS , ALMERE
202301062	VvE EcoFruithof, ALMERE
202300855	VVE Terpmeent 30-41, ALMERE
202300738	VVE Watermunt, ALMERE
202301124	Waterschap Zuiderzeeland, Dijkgraaf en heemraden, LELYSTAD
202300640	Yoga aan de Zuiderzee, MUIDERBERG

Zienswijze 202300438 tot en met 202301206

Verzonden: 3/14/2023 9:34:23 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

nee, behalve ondergronds wat u al aangaf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Verzonden: 3/21/2023 12:40:35 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: belangenvereniging
(Mede) namens:
Organisatie: BBZ

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

X

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

X

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Graag willen we dat de kabelhoogte boven het water dusdanig hoog is dat de schepen uit onze sector (met masthoogtes tot 35 meter) hier geen hinder van ondervinden. Indien de lichtmasten in het water geplaatst worden dienen zij 's nachts duidelijk zichtbaar te zijn door goede verlichting.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

x

Verzonden: 3/27/2023 7:05:49 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik maak bezwaar tegen de kust variant. De gezondheid en veiligheid van veel Lelystedelingen die langs de kust wonen komt dan onder deuk te staan. Ook het wonen wordt bedreigd als er storingen optreden aan apparaten en draadloze verbindingen. Bovendien hebben we kunnen zien wat er gebeurt als de hoogspanningskabels onder teveel druk komen. Dat is niet ok in de buurt van woningen, laat staan boven water.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja de veiligheid van bewoners aan de kust

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De veiligheidsaspecten

Verzonden: 3/28/2023 10:59:46 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een rechtstreekse aansluiting van de bestaande centrale naar het gele te onderzoeken tracé in de omgeving Dronten.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het risico van schade aan nabijgelegen objecten, als onverhoopt een mast zou omvallen moet worden onderzocht.

Is de plaatsing van windturbines nog mogelijk als voor het paarse tracé bij Ens wordt gekozen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 3/29/2023 4:27:46 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Op dit moment zijn er 4 onderzoeksalternatieven voor een tracekeuze.

Naar mijn mening zou het wenselijk zijn het bestaande 220 kV trace om te zetten naar 380 kV en dicht naast dit trace een 2e trace te realiseren.

Een keuze maken om de bestaande 220 kV-hoogspanningsverbinding met de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding in één mast te realiseren

Dit om zodoende het landschap zo min mogelijk te belasten en te voorkomen dat er nog meer zogenaamde "landschapsvervuiling" ontstaat.

Het beeld in de provincie Flevoland wordt nu al grotendeels bepaald door hoge windmolens, icm hoogspanningsmasten.

Het bouwen van nog meer hoogspanningsmasten, zou een verder ontsierend beeld geven. Mede voor de bewoners, maar ook voor toekomstige bewoners die daardoor zouden kunnen besluiten niet in de provincie Flevoland te gaan wonen en/of werken. Ook uit oogpunt van de toegevoegde toeristische waarde van deze provincie, is het aan te bevelen zo min mogelijk nieuwe hoogspanningsmasten te realiseren.

Mijn voorkeur gaat uit naar een trace zoals hierboven omschreven en als 2e en 3e keuze de trace's in de kleuren groen en geel.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Naar mijn mening zou het hoogspanningstrace binnen het stedelijk gebied van de gemeente Almere moeten worden verplaatst naar een gebied buiten de bebouwde kom van de gemeente Almere (Voorkomen dat woningen in de magneetveldzone komen te liggen).

Een hoogspanningsverbinding kan gevolgen hebben voor de kwaliteit van de leefomgeving en de gezondheid van de

mensen die in de buurt ervan wonen

Het huidige en nieuwe hoogspanningstrace uitvoeren met de nieuwe Wintrackmasten.

Deze hebben een smaller magneetveld !!, zijn flexibeler in gebruik en onderhoudsvriendelijker.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zoals al in eerdere projecten is aangegeven dienen er nieuwe doorsnijdingen van het landschap zoveel mogelijk te worden voorkomen;

Ook en indien mogelijk en zinvol, nieuwe hoogspanningsverbindingen zoveel mogelijk combineren met bestaande hoogspanningsverbindingen;

Indien combineren met een bestaande hoogspanningsverbinding niet kan en indien mogelijk en zinvol, bundelen van nieuwe hoogspanningsverbindingen met al bestaande hoogspanningsverbindingen of infrastructuur (wegen of spoorwegen);

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geen reactie.

Verzonden: 3/29/2023 8:44:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wij zijn in Muiden het volbouwen rondom de kern helemaal zat. Eerst de verbreding van de A1 met geluid, verplaatsen van de 380 masten in ons uitzicht, afschuwelijke inrichting/verplaatsen van verzorgingsplaats de Hackelaar en een prachtige(lees afschuwelijke) spoorbrug in ons uitzicht. Voor ons is de maat vol. Nu tijd voor andere bewoners van Nederland om het uitzicht te bederven. Wij kiezen voor alternatief blauw/1 meteen oversteek IJmeer bij Diemen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Leefbaarheid

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Leefbaarheid

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Hou Muiden-oost leefbaar

Verzonden: 3/29/2023 10:19:25 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De alternatieven lijken mij duidelijk. Mij lijkt het beste om zoveel mogelijk de al bestaande route van de hoogspanning te volgen. Iedereen heeft hier al rekening mee gehouden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ik ben niet zo goed ingelicht dat ik precies weet welke milieu effecten er allemaal zijn. Het lijkt mij duidelijk dat er zoveel mogelijk van natuur gebieden afgeweken moet worden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee het lijkt mij duidelijk dat er al heel wat onderzoek is verricht voor toetsing.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 3/29/2023 10:57:15 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Watersportvereniging Zeewolde
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Gelet op de watersportactiviteiten(zeilwedstrijden en recreatiezeilen) is een tracé over het Wolderwijd zeker niet gewenst. De voorgestelde tracés over land hebben minder impact.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

n.v.t.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

n.v.t.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

geen

Verzonden: 3/30/2023 1:24:59 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zo dicht mogelijk bij de huidige hoogspanningsverbinding of de spoorlijn en snelweg A6. In ieder geval niet tussen Oostvaardersplassen en Oostvaardersdijk.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

ik heb alleen voorkeur voor het tracé.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

ik heb alleen voorkeur voor het tracé.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

ik heb alleen voorkeur voor het tracé.

Verzonden: 3/30/2023 1:59:57 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een van de trajecten loopt door het Wolderwijd bij Zeewolde.

Dit meer is al jaren wedstrijdwater voor de verschillende watersportverenigingen aan dit meer.

Door plaatsing van de hoogspanningsmasten kan het zijn dat wij geen wedstrijdbaan meer kunnen uitleggen.

Een wedstrijdbaan heeft een diameter van 1,5 km in het bevaarbare deel met een diepgang van 2 meter.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bij beschrijving over de bevaarbaarheid van de recreatievaart tijdens wedstrijden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Meest economische route voor deze hoogspanning is door de Oostvaardersplassen, lands de kust van het IJsselmeer.

Verzonden: 3/30/2023 3:13:09 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Watersport Vereniging Zeewolde
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

het is al genoemd, daar waar het om visuele redenen nodig is ondergronds aanleggen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

geen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Als bewoner [redacted] wil ik geinformeerd blijven over met name de ontwikkeling rond de gele conceptuele viltstiftstrepen.

Verzonden: 3/30/2023 6:29:18 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De voorgestelde route aangegeven met Blauw is absoluut de slchtste optie:

1. Dwars door natuur gebied

2. Gevaar voor vogels

3. Biedt geen voordeln want het is ver van industrie en woonkernen

Geel lijkt het beste alternatief voor korte aansluitlijnen naar windmolens en het vast land. Bovendien wonen daar minder mensen, belangrijk horizon vervuiling en mensen die bezorgd zijn over straling (ook al is dat nooit bewezen)

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Verzonden: 3/30/2023 6:53:44 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Langs het spoor buiten de bebouwde kom, of langs de snelwegen in Flevoland.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Routes door of vlakbij natuurgebieden of vogeltrekroutes moeten mi vermeden worden, ook door steden of vlaklangs bebouwing vindt ik hoogspanningsmasten niet wenselijk

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Natuur, recreatie en landschapvervuiling

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Verzonden: 3/30/2023 6:58:31 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Ondernemer
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Als er gekozen wordt voor de verbinding Paars, wat is dan de minimale afstand tot de bestaande hoogspanningsverbinding? Ik wil dit weten met het oog op het woonhuis dat er al staat.

Op ons perceel staan al twee masten. Ik wil niet dat er nog extra masten op ons perceel worden geplaatst.

Verzonden: 3/30/2023 7:01:28 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het gaat over de landschappelijke inpassing van het transformatiestation na de voorgenomen vergroting. In het verleden stonden er bosschages rondom het station. Die zijn gekapt. Ik wil graag dat na de vergroting van het transformatorstation de bosschages terugkomen rondom het gehele transformatorstation. Hiermee zien de omwonenden uit op een groene omgeving.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 3/31/2023 9:04:47 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

k ben van mening dat de middenberm van de A6 een uitstekend alternatief tracé (vanaf de Hoge Vaart tot aan de dijk bij het Zwarte Water) is als de Wintrackmasten worden geplaatst

(Ik merk op dat aanvankelijk de NS over deze middenberm zou gaan rijden), dit is nu niet het geval, dus er is ruimte genoeg. Ik vind dat dit alternatief in het onderzoek moet worden meegenomen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wat mij betreft niet

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het veld van de magnetische straling ten opzichte van de A6 moet duidelijk worden vermeld in de NRD.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Als de aanleg op meerdere plekken tegelijk kan starten beperkt dit de overlast. Korte maar hevige overlast is minder erg dan langdurige overlast. Als dit leidt tot meerkosten ten opzichte van de andere alternatieve tracés, moet dit worden geaccepteerd.

Verzonden: 3/31/2023 9:06:52 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik ben van mening dat een tracé boven de middenberm van de A6 in de zin van portaalmasten waarbij twee pilons een dwarslegger ondersteunen waaraan de kabels worden gehangen, een goed alternatief tracé is dat moet worden meegenomen in het onderzoek.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 3/31/2023 9:09:29 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

k ben ertegen als het nieuwe tracé het huidige tracé volgt. Ik kan mij vinden in het voorstel van de gemeente voor een tracé door het water. Het huidige tracé door Almere Stad moet worden verplaatst naar het nieuwe tracé.

Ik heb geen voorkeur voor een van de te onderzoeken tracés, maar ik ben tegen het te onderzoeken 'paarse' tracé.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Niet meer dan wat er nu al wordt onderzocht.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik ga ervan uit dat het onderzoek goed en nauwkeurig gebeurt en dat de belangen van de burgers goed worden meegenomen.

Verzonden: 3/31/2023 9:12:23 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ik vraag aandacht voor de milieueffecten op het wonen in dit gebied. Als de trajecten groen en geel lopen, dan komen de hoogspanningsmasten door woongebieden. Dit vind ik onwenselijk en baart mij zorgen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik woon en werk Oosterwold fase 2 (struktuurvisie). Er is een bestemmingsplan in voorbereiding (nav Oosterwold fase 1-Almere)

Verzonden: 3/31/2023 10:34:42 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De 5 alternatieve zijn naar alle waarschijnlijkheid goed onderzocht. Echter 2 van deze lopen dwars door natuur en recreatie gebieden, blauw en oranje. Het is mij bekend dat er met de straling rekening gehouden moet worden, dus boven boerderijen is ook een moeilijke overweging. Een 380kV kabel kan een kleine 10 kilometer onder de grond getrokken worden, is het dan wellicht een optie de kabel af te zinken in het Wolderwijd als er toch voor dit tracé gekozen wordt?

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Impact op Stllle Kern

Impact op waterdieren in de Natura 2000 gebieden

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Wat is het effect voor de watertoeristen die onder deze kabels door moeten om aan de overkant van het water te komen.

Welke horizon vervuiling krijgen we over de randmeren

Wat is de impact op het toerisme langs de kust, campings, vakantiewoningen, varen, kiten, etc.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Naast de gigantische omvang, hierbij behorende kostenaspect en alle andere negatieve gevolgen die met het oranje trace gemoeid zijn, heeft dit trace de meeste negatieve invloed op de meeste inwoners die hier in de buurt wonen. Het gaat hier om de stroom voorziening van de randstad, waarom dan geen trace door het Ijsselmeer en het Markermeer. Recht toe recht aan.

Verzonden: 3/31/2023 12:33:27 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee, de gekozen alternatieven zijn helder.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja. Het voorgestelde tracé Vogelweg loopt dwars door een bestaande groene woonwijk (Vogelhorst en Oosterwold) en een toekomstige groene woonwijk (Eemvallei). Hiermee voldoet dit tracé in mijn ogen niet aan de gestelde voorwaarden. Er zullen bomen moeten worden gekapt en de kabels vormen een gevaar voor de windmolens. Daarnaast hebben we al te maken met windmolens, zonneparken, rioleringsproblemen Oosterwold, vliegverkeer Schiphol en mogelijk Lelystad. Het houdt een keer op.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja. Het voorgestelde tracé Vogelweg loopt dwars door een bestaande woonwijk (Vogelhorst en Oosterwold) en toekomstige woonwijk Eemvallei. Dwars door woonwijken. Hiermee voldoet dit tracé niet aan de gestelde voorwaarden. Er zullen bomen worden gekapt en de kabels vormen een gevaar voor de windmolens. Daarnaast hebben al te maken met windmolens, zonneparken, vliegverkeer Schiphol en mogelijk Lelystad. Het houdt een keer op. A6 en N305 voldoen in mijn ogen meer aan de voorwaarden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nogmaals, vliegverkeer, windmolens en zonneparken hebben al meer dan genoeg impact op onze woonomgeving en woonplezier. In mijn ogen zijn de enige goede en acceptabele alternatieven de tracés A6 en N305. Deze hebben de minste impact voor de bestaande omgeving en hierbij worden de minste bewoners geraakt.

Verzonden: 3/31/2023 3:10:52 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het blauwe alternatief is naar mijns in zien beslist onhaalbaar

De natura 2000 gebieden worden te veel belast

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De lekstroom bij vochtige lucht zijn voor mens en dier onhandelbaar

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De doorvaart hoogt bij de blauwe route moet minimaal 25 meter door vaart hebben.

Wij hebben ons huis gekocht om de boot aan huis te kunnen hebben dit geld voor heel de wijk van de noorderplassen te Almere

Ook willen wij een planschade als het gerealiseerd zou worden

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik begrijp dat de leidingen nodig zijn maar voor de oostvaardersplassen en de lepelaars plassen zal er zo'n belasting op de natuur komen. Dat in deze tijd het niet acceptabel is om het hier in de buurt te realiseren. Als het dichter bij de windmolens kan gaan is dat aspect al minder belastend

Verzonden: 3/31/2023 3:38:39 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: info@paradijsvogelbosje.nl
Als: Stichting Paradijsvogelbosje
(Mede) namens: Stichting Paradijsvogelbosje.nl
Organisatie: Stichting Paradijsvogelbosje

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Niet qua tracé, wel qua ondergrondse leidingen, en ook qua plaatsing van het station nabij Almere. Met name in het Zeewolds gebied nabij de A27 is er een woningopgave die moeilijk te combineren is met een groot station.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Flevoland heeft ook een grote opgave om bossen te herplanten en een duurzaam groene omgeving te bieden aan bewoners. Dat laat zich niet verenigen met een Hoogspanningsleiding over tracés die geschikt zijn voor beplanting, parken, bossen en natuurgebieden, ook waar die nu nog niet geplant zijn.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie ook bijlage: naast de Natura 2000 gebieden moeten ook de bestaande en toekomstige natuur, park en groengebieden worden betrokken, die zeker in de nabijheid van wijken een belangrijke rol spelen in de leefomgeving. Maar ook bij de herbeplantingsopgave vanwege grootschalige kap in het verleden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Graag bewoners betrekken in Panel bijeenkomsten om de weging van alternatieven en toetsing te bepalen.

94174748_8790308_ZienswijzenDiemenEns.pdf

[redacted], mede namens Stichting Paradijsvogelbosje

[redacted]

[redacted]

Tel.nr. [redacted]

info@paradijsvogelbosje.nl

Zienswijzen hoogspanningsleiding Diemen – Ens

Almere, 31 maart 2023

Geachte medewerker aan de Hoogspanningsleiding Diemen-Ens,

Hierbij treft u een zeven-tal zienswijzen aan op het Hoogspanningsleiding tracé Diemen-Ens.

Inleiding / Algemeen

Ik dien deze zienswijzen in namens de Stichting Paradijsvogelbosje die zich inzet voor optimale landschapsontwikkeling in Almere Oosterwold. Wij verwachten dat de aanleg van een Hoogspanningsleiding door het midden of zuiden van Flevoland grote impact zal hebben op de landschapsontwikkeling in Almere, en Almere Oosterwold in het bijzonder. Oosterwold is een bijzonder gebied, waar bewoners, en veel minder de gemeente verantwoordelijk is voor de gebiedsontwikkeling. De aanleg van leidingen door dit gebied, buiten de invloedsfeer van bewoners uit Oosterwold is ongewenst. Het zou ook een verkeerd signaal zijn, als de gemeente Almere, zonder betrokkenheid van Oosterwolders in zou stemmen met een tracé dat door Oosterwold loopt, en waar de Oosterwolders vervolgens verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van gebiedsontwikkeling.

Voor de verdere ontwikkeling van Oosterwold is van belang dat het een open en groen landschap blijft, zoals is vastgelegd in de ambities en visie behorende bij het Bestemmingsplan Oosterwold.

Wij realiseren ons dat de impact van zo'n Hoogspanningsleiding groter is dan alleen het gebied Oosterwold. Daarom zijn onderstaande zienswijzen ook algemener geformuleerd dan alleen van toepassing op Oosterwold.

1: Woonruimte en Leefruimte en ruimte voor bossen en natuur is schaars in Flevoland.

Een nieuwe hoogspanningsleiding door Flevoland (in ieder geval de variant die niet recht over de A6 loopt) zal gepaard gaan met grondbeslag, waar geen woningbouw mogelijk is, en ook geen landschapsontwikkeling kan plaats vinden zonder kwaliteitsverlies.

Mede daarom heeft de variant door het Markermeer een voorkeur boven een variant door de groene gebieden van Flevoland.

2: Andere natuurgebieden en parken even belangrijk als Natura 2000 gebieden.

In en rondom Flevoland zijn er een aantal Natura 2000 gebieden. Het is belangrijk om die te respecteren. Maar niet belangrijker dan het respecteren van groen, natuur en open landschap in Flevoland dat niet een Natura 2000 status heeft. Dat gaat juist vaak over natuur en bomen in de nabijheid van woningen en wijken, zoals bijvoorbeeld de Vogelweg bij Almere Vogelhorst en Oosterwold

Het Markermeer is Natura 2000 gebied, maar heeft in feite een zeer problematische en arme natuur.

Daarvoor is verbetering nodig, maar het lijkt mij dat het plaatsen van Hoogspanningsleidingen door het Markermeer geen aantasting levert voor het Markermeer. Ook in de buurt van de Oostvaardersplassen is het de vraag hoeveel aantasting zo'n Hoogspanningsleiding biedt voor beschermde soorten zoals ganzen en de Zeearend. De hoogspanningsleidingen zijn stabiel en onbeweeglijk, zodat de impact anders is dan bijvoorbeeld Windmolens.

3: Betrek bewoners bij de afweging van varianten in een panel werkgroep

In de folder valt te lezen hoe de varianten worden afgewogen. Los van te kwantificeren harde waarden zoals kosten en verlies van woningen, zullen er ook zachtere kwalitatieve oordelen worden meegewogen, zoals behoud van kwaliteit van het landschap. Dit kan heel goed door lokale bewoners te betrekken, en te laten meewegen hoe de voor en nadelen tegen elkaar opwegen. De discussie aan de tafels op de informatieavond op 30 maart in Almere gaven hieraan al een bemoedigende start.

Deze panel participatie zou gebruikt kunnen worden voor het bepalen van de precisering van de tracés, en voor de afweging van de voor- en nadelen van de tracés onderling.

4: gebruik schaarse ruimte voor (her)beplanting met bos. Er is in heel Nederland een gebrek aan bossen, en er zijn strategische keuzes gemaakt om het oppervlakte en biomassa van bossen te vergroten. In Flevoland zijn er de laatste jaren grote oppervlaktes bos gekapt, zoals bij de verbreding van de A6 bij Almere, en ook op andere gebieden rond de A6. Deze hebben grotendeels een herbeplantingsplicht. Er lijkt een aanzienlijke achterstand ontstaan in de herbeplanting van bosgebieden. Er is een enorme stikstof opgave in Nederland. Het duurzaam herplanten van bomen is een noodzakelijk onderdeel van de oplossingen. Daarom is het ongewenst dat gebieden die nu worden overwogen voor Hoogspanningsleidingen worden onttrokken aan het gebied dat geschikt is om bossen te planten. Dat pleit dus voor het tracé over de A6 of door het Markermeer.

4: **Als het tracé door het Markermeer** wordt overwogen, dan levert een positie **op ruime afstand van de dijk** minder overlast van omwonenden in de wijken in Almere (en Lelystad) die uitkijken over het water. Ook het plaatsen van minder palen over langere afstand lijkt een positieve innovatie om overlast te verminderen.

5: Als het tracé over de A6 wordt overwogen, dan is het wenselijk dat de leidingen liefst in het **midden van de A6** worden gelegd, zodat er zo min mogelijk hinder is naar weerszijden. Dat is zeker relevant waar de A6 door woonwijken loopt in Almere of bij Lelystad. Ook als dit potentieel op technische problemen of onderhoudsvragen stuit, lijkt dit mij eerder een uitdaging voor innovatie dan deze optie op voorhand uit te sluiten. Ook buiten de stedelijke gebieden biedt een aanleg in het midden van de A6 ruimte om aan weerszijden van de snelweg bomen te planten die helpen in het verminderen van de hinder van zowel de snelweg als de leidingen. Grond in heel Nederland is zo schaars, dat we moeten nastreven infrastructurele grond een dubbelfunctie te geven.

6: Hoe langer het tracé van de Hoogspanningsleiding wordt, hoe meer grondbeslag dit met zich meebrengt en dus ook verlies aan andere functies zoals wonen en bos. Bij de informatiebijeenkomst werd wel aangegeven dat lage struiken en bomen mogen onder de leidingen, maar dat is geen optie om duurzame bossen met voldoende impact op ecosystemen en stikstofopgave te realiseren.

7: Als bij Schokland en andere gebieden een monumentale status hebben als beschermd landschap, dan **moet ondergronds tracé worden overwogen**. Als er problemen zijn rond archeologie, dan moeten die opgelost worden, bijvoorbeeld met een rijkssubsidie op uitvoering archeologie. Ook hier

kan innovatie wellicht oplossingen bieden door minder invasief deze kabels in de grond te werken, zodat het archeologie gebied kleiner wordt.

Ik ben graag bereid om mee te denken over verdere uitwerking, maatschappelijke kosten-baten analyse, panel beoordeling.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Stichting Paradijsvogelbosje

www.paradijsvogelbosje.nl

Verzonden: 3/31/2023 7:11:40 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Naar mijn mening zou het goed zijn om te onderzoeken hoe de huidige route van hoogspanningsleiding kan worden benut. B.v. door een een route vlak naast te plaatsen. Een nieuwe route zal altijd meer inbreuk hebben op milieu, natuur en woongenot.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De blauwe stippelroute loopt precies over de kustlijn waar al jaren geïnvesteerd wordt om natuur en recreatiegebied te maken. Het lijkt me onwenselijk om dit alternatief te gebruiken voor een nieuwe hoogspanningslijn.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nvt

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nvt

Verzonden: 3/31/2023 8:52:23 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Straatgenoten
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, meer aan de a6 kant dus buiten zicht en effect voor Muiderberg. Rond de a6 is het toch al 'niet mooi' dus passend in die omgeving en hierdoor ook geen toename van magnetisch veld. Meer tijdens openavond in Muiderberg.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Laag houden thv Muiderberg (net als andere mast bij Muiderberg) ivm vogelvlucht (was argument van TenneT en overheid zelf).

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Magnetisch veld en zicht. Mag beide niet toenemen...

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Magnetisch veld en zicht. Mag beide niet toenemen

Verzonden: 4/1/2023 10:59:48 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Verbinding langs snelweg of spoor, opschalen huidige trajecten. Accu centrales en lokale kleinschalige elektriciteitscentrales.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De verbindingsroute op/langs de dijk grenzende aan het Vogel natuurreservaat en natura 2000 gebied is ongeschikt. Mogelijke impact op broed gebied en vogel diversiteit. Teven een optische verstoring van een natuur aanzicht. (Zowel vanuit land als vanuit markermeer gezien).

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De huidige openwater verbinding met noorderplassen komt in het geding, denk aan zeiljachten (25 meter NAP). De fiscale waarde van de wijk noorderplassen (oost en west) zal een negatieve impact ondervinden. (Compensatie).

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Impact op toekomstige woonwijk, pampushout. Inclusief stralingsveld niveau 380kva.

Verzonden: 4/1/2023 12:33:28 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Effect op de bewoners en flora en fauna

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Onderzoek doen naar mogelijkheden waar mensen zo min mogelijk overlast gaan hebben

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Die optie kiezen die zo weinig mogelijk mensen en woonwijken tot overlast zijn

Verzonden: 4/1/2023 12:38:53 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het gezondheid van de bewoners.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/1/2023 12:50:17 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
[redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Dit is niet meer van deze tijd om dit soort zaken (eigenlijk net als windmolens) zo dicht bij huizen te plaatsen, on toelaatbaar eigenlijk.

Daarnaast waar kunnen omwonenden hun financiële verliezen bij de waarde vermindering van hun woningen decoreren? Feit is dat objecten in de buurt van hoogspanning, windmolens, zendmasten etc minder waard worden

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het is al bewezen dat hoogspanning slecht is voor mens en dier, zowel op lange termijn (denk aan gezondheid) als op korte termijn (denk aan negatief beïnvloeden van het woongenot, geluidsoverlast, gevoelsoverlast, flora en fauna etc)

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja vele, hoogspanning hoort niet in woongebieden onderzoek andere mogelijkheden

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee het hoort niet in woongebied thuis

Verzonden: 4/1/2023 3:18:04 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Geen idee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja zeker, mogelijke effecten qua gezondheid en welzijn

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, mening van de bewoners

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Waarom nu pas, infien eerder was deze voorstel bekend, hadden zeker geen kavel gekocht in deze wijk

Verzonden: 4/1/2023 3:28:00 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De plaatsing van de masten voor de hoogspanningsleiding moeten niet door woongebieden lopen i.v.m. de diverse risico's.

In algemene zin onderzoeken of hoogspanninsgleidingen niet ondergronds kunnen worden gebracht.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Effecten op flora en fauna alsmede gezondheidsrisico's voor bewoners die binnen een straal van een aantal kolometers van de hoogspanningsleidingen wonen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Oosterwold is een gebied waar natuur, stadslandbouw, flora, fauna centraal staan. Hoogspanningsmasten en de leidingen doen daar sterk afbreuk aan en brengen de nodige risico's met zich mee. Daarnaast is er al een windpark dicht bij de woningen gesitueerd (A27) waardoor de bewoners al worden geconfronteerd met de enorme hoogte van de windmolens (250 meter) overlast van de windmolens. Daarnaast ook nog hoogspanningsmasten plaatsen is teveel van het goede.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Neen

Verzonden: 4/1/2023 4:51:25 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

In ieder geval een alternatief waar geen bos gekapt hoeft te worden en wat niet dermate dicht bij een woonwijk is dat het nog meer overlast en risico voor de volksgezondheid met zich meebrengt dan de bewoners nu al hebben.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gevolgen voor de volksgezondheid (leukemie), milieuschade door vernietiging natuur voor het plaatsen van masten

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, overlast die bewoners al hebben van windmolens, snelwegen en een toekomst onder laagvliegroutes, het zijn geen losstaande zaken, maar het telt allemaal op in de overlast bij bewoners die flink geinvesteerd hebben in een groene leefomgeving

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/1/2023 5:13:07 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Gebruik maken van bestaande hoogspanningsmasten/routes

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Impact op insecten en vogels in de nabije omgeving

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Hoogspanningsmasten zijn naast het feit dat ze onooglijk zijn, en daardoor waardeverminderend voor onze woning, ook een vorm van overlast door het geluid bij vochtig weer. De storing is te horen, en door mijzelf ook anderszins waar te nemen. De frequentie uitgezonden door de masten en kabels brengt de algehele gezondheid alsmede de nachtrust in gevaar. Mijn partner en ik hebben expliciet deze locatie gekozen vanwege het feit dat er géén hoogspanningsmasten in de nabije omgeving te vinden zijn.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Er is reeds genoeg horizon vervuiling dankzij de vele windmolens. Het is genoeg zo. Geen hoogspanningsmasten door Oosterwold!

Verzonden: 4/1/2023 6:27:31 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja er moet naar andere mogelijkheden gezocht worden .

In een ander gebied en op een andere manier.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het gebied waar we wonen is er een die veel voedsel produceert. Bovendien is het een buitengebied waar mens, dier en fauna naast elkaar leven.

Hier wonen betekent rust en ruimte en respect voor alles wat leeft. Juist dit gebied zou een overloop aan prikkels krijgen door de masten. We hebben al zeer veel windmolens staan die zicht en geluids hinder geven.

Dit gebied plaatst ook geen of zo min mogelijk straatverlichting om de rust te waarborgen.

Het lijkt mij duidelijk dat hoogspannings kabels niet passen op deze plek. Ook gezondheids klachten kunnen ontstaan of verergeren. En als laatste punt. De waarde van de huizen zal er door verlagen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het gebied waar we wonen is er een die veel voedsel produceert. Bovendien is het een buitengebied waar mens, dier en fauna naast elkaar leven.

Hier wonen betekent rust en ruimte en respect voor alles wat leeft. Juist dit gebied zou een overloop aan prikkels krijgen door de masten. We hebben al zeer veel windmolens staan die zicht en geluids hinder geven.

Dit gebied plaatst ook geen of zo min mogelijk straatverlichting om de rust te waarborgen.

Het lijkt mij duidelijk dat hoogspannings kabels niet passen op deze plek. Ook gezondheids klachten kunnen ontstaan of verergeren. En als laatste punt. De waarde van de huizen zal er door verlagen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Naast de windmolens komen er dan ook nog masten en kabels van jullie project . Is te veel van het goede voor een buitengebied waar mens en dier en fauna samen gaan in rust en harmonie.

Verzonden: 4/1/2023 7:10:05 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

- Ondergronds alternatief.

- Alternatief dat niet vlak langs of dwars door woonwijken loopt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Negatief effect op flora en fauna direct langs het trace.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

- Horizon vervuiling.

- De waardedaling en compensatie van koophuizen langs het trace.

- De afstand van woonhuizen tot aan het trace.

- De hoeveelheid inwoners waar het impact op heeft langs een bepaald trace.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Trace groen loopt dwars door onze wijk heen en een aantal andere wijken.

Wij zijn een jong gezin met kinderen, een hoogspanningslijn vlakbij of in ons bijna boven het huis brengt gezondheisproblemen mee voor kinderen. Denk aan leukemie en andere ziektes. De waarde daling van huizen in de directe omgeving van het trace zal aanzienlijk zijn.

Verzonden: 4/1/2023 7:26:29 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het is voor ons zeker niet gewenst om een in een nieuwe wijk hoogspanningsmasten gaan plaatsen. Wij zijn hier in [redacted] van wonen voor de rust en de natuurlijke omgeving. Als ik had geweten dat er hoogspanningsmasten komen was ik hier zeker niet gaan wonen. Ik vind het ook zeker niet meer van deze tijd om hoogspanningsmasten bij een woonwijk te plaatsen.

Het is mega slecht voor de gezelligheid en zeker voor mijn jonge kinderen. Daarbij komt het geluid erbij waar we straks zeker last van gaan krijgen.

En als straks de hoogspanningsmasten bijna in mijn achtertuin staan, gaat zeker omze woningwaarde naar beneden.

Ik ben er dan ook zeker op tegen om hoogspanningsmasten door bewoond gebied te plaatsen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zoveel milieueffecten. Die zijn allemaal al bekend. Het lijkt mij niet dat de ezel zicht voor de tweede keer stoot aan dezelfde steen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Mogelijkheden onderzoeken die het minst inpact hebben op wwonwijk. Zie route oranje en geel.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

..

Verzonden: 4/1/2023 7:27:39 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een hoogspanningslijn plaatsen op plekken waar al mensen wonen is bijzonder onwenselijk. Er zijn meerdere rapporten dat hoogspannigslijnen in bevolkt gebied een grotere kans om leukemie bij kinderen veroorzaakt. Er is plek op het ijsselmeer. Niet over een woonwijk. Als beslisser is het wellicht een idee om zelf een poosje bij een hoogspanningsmast te gaan wonen en te ervaren wat dit met je lichaam en geest doet.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

geen info

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten

https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5318033/leukemie-hoogspanningslijn-magnetische-velden-kanker-elektriciteit

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/1/2023 7:46:55 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zoek lekker een normaal iets en flikker op met deze tering zooi

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het boeit me niet het is gwn fucking lelijk. Ik ga kanker er van krijgen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, het is lelijk

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee doe het gewoon niet

Verzonden: 4/2/2023 10:49:27 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Niet in de buurt van woningen

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Vooral gezondheid en effecten op dieren

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheid en waardevermindering huizen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik heb in [redacted] in de [redacted] gewoond in de buurt van hoogspanningsmasten. Ben daar verhuisd nadat er meerdere gevallen van hersentumoren en leukemie voorkwamen. Terwijl er meerdere resultaten vanonderzoeken bekend waren uit met name Zweden hoe slecht het is om in de buurt van hoogspanningsmasten te wonen.

Verzonden: 4/2/2023 1:57:14 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, niet een uitbreiding van het netwerk doormiddel van een hoogspanningslijn, maar op kleinere schaal batterijen die op mensen hun zonnepanelen aangesloten kunnen worden. Lokaal energie opwekken en behouden, niet 1 groot netwerk door het hele land. Accu's en batterijen voor buurten, dorpen, steden, mensen hun eigen huis. Dat financieren.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, ik vind dat de gezondheidseffecten van hoogspanningsmasten niet goed genoeg zijn onderzocht. Er is bekendheid over leukemie bij kinderen die dichtbij een hoogspanningsmast wonen, maar naar mijn mening zijn er nog veel meer negatieve effecten die nog niet in zicht zijn in de wetenschap. Ook het effect van de hoogspanningsmasten op dieren en de natuur, denk aan het effect op vogels, bijen enzo.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/2/2023 2:23:34 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja kabels ondergronds plaatsenn ipv bovengronds, anders de paarse route die langs de A6 die heeft de minste impact ophet milieu en wonen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/2/2023 6:04:40 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja die niet de gezondheid ofnatuur of waarde van je huis beïnvloeden of geluidsoverlast

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja die niet de gezondheid ofnatuur of waarde van je huis beïnvloeden of geluidsoverlast

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja die niet de gezondheid ofnatuur of waarde van je huis beïnvloeden of geluidsoverlast

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja die niet de gezondheid ofnatuur of waarde van je huis beïnvloeden of geluidsoverlast

Verzonden: 4/2/2023 6:20:12 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja tracé niet door woonwijk laten lopen

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Jazeker

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

onderzoek heeft al uitgewezen dat er grote gezondheidsrisico's zijn

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Mens en milieu staan voorop

Verzonden: 4/2/2023 8:57:37 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Andere lijn waar minder woningen en natuur is. Langs snelwegen bijvoorbeeld

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wat is het gezondheidseffect?

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er leven veel herten en fauna. Deze zullen hierdoor ook weer moeten wijken.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het wordt vlakbij woningen geplaatst

Verzonden: 4/2/2023 9:40:48 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Als bewoner van Almere Oosterwold, ben ik voornamelijk bezorgd over het trace dat door deze nieuwe wijk loopt, zeer dichtbij woningen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Almere Oosterwold is een bijzonder gebied met veel natuur en fauna, een hoogspanningslijn door dit gebied verstoort de natuur

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Geluidsoverlast en de gezondheidsrisico's zo dichtbij bewoond gebied zijn zorgelijk. Impact op waarde van de woningen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Verzonden: 4/3/2023 8:36:03 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja. Ondergronds.

Of niet door bewoond gebied

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja. De sociale onrust. De gezondheidsrisicos

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/4/2023 5:49:13 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Langs het Markermeer

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Boven of in de buurt van woningen is er aantasting van flora fauna, last van geluidsoverlast en gezondheidsrisico's.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De gezondheid van bewoners moet het belangrijkste zijn.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

We zitten al met zicht op windmolens met alle problemen die daarbij worden veroorzaakt.

Verzonden: 4/4/2023 5:54:16 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]m
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Mocht er serieus over alternatief groen worden nagendacht dan prefereerd het om voor ondergrondse hoogspanningsleidingen ipv bovengronds te kiezen in de bewoonde gebieden langs de N706 (Oosterwold/Almere Hout)

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Stel uzelf de vraag of u praktisch onder een hoogspanningsmast/leiding wilt wonen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er zijn duidelijke mogelijkheden om een combinatie van alternatief groen en geel te maken. Hiermee kan (toekomstig)bewoond gebied rondom Almere vermeden worden. Net als de woongenot en waardevermindering van de kavels/woningen waar deze mensen bijzonder veel tijd, moeite en geld in geinvesteerd hebben

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

niet anders als hierboven beschreven

Verzonden: 4/4/2023 5:54:48 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Alternatieven zoals de polder. Deze is groot genoeg om de woonwijken te sparen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nvt

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Effect op de omwonenden. Niet alleen voor de gezondheid. Ook de financiële kant. Bijvoorbeeld Woningwaarde

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nvt

Verzonden: 4/4/2023 5:55:50 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted] wonende op hetzelfde adres en mijn echtgenoot
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Dit vind ik een lastige vraag, maar naar mijn mening, alternatieven waar mens, dier en natuur geen gevaar lopen door de straling. In 2023 moeten we toch inmiddels zover zijn dat dit mogelijk is. Met begrip voor het feit dat er een tekort aan stroomtoevoer dreigt te komen. Wij zijn in Almere-Hout komen wonen juist om uit vervuiling, druk verkeer, hoogspanningslijnen te gaan wonen en in de natuur. Onze gezondheid is ons veel waard en daar hebben wij ook de woning voor gekocht die de locatie en kosten waard zijn door de omgeving. Hoogspanningslijnen betekent voor ons verhuizen, punt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Volgens mij zeggen de huidige rapporten gezondheidseffecten hoogspanningslijnen al voldoende. Dit willen wij niet in onze omgeving, voor onszelf als de natuur

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De bewoners alhier hebben gekozen voor natuur, bos, dier, vrij en uitzicht op de natuur. De waarde waar wij onze woningen voor gekocht hebben toont de prijs daarvoor. Je betaald voor de locatie. Met hoogspanningslijnen daalt deze waarde, wie draagt zorg voor ons behoud van woningwaarde en nog belangrijker, onze gezondheid?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

We menen dat onze mening duidelijk is dmv antwoord op eerdere vragen. Wij zijn faliekant tegen plaatsing hoogspanningslijnen Vogelweg. We zijn hier komen wonen en hebben betaald voor natuur en bosrijk uitzicht en minder vervuiling door deze omgeving.

Verzonden: 4/4/2023 6:48:04 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja alle alternatieven welke niet zo dichtbij een woonwijk zijn

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, locatie van HS-lijn niet bij bewoond wijk aan Vogelweg

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/4/2023 6:51:20 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een route die minder langs woonwijken gaat en meer door bijvoorbeeld weilanden of over water.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, langs de groene route die dwars door een ecologisch georiënteerde woonwijk loopt maak ik mij zorgen om de effecten op de flora en fauna maar ook over de gezondheidsrisico's voor de omwonenden. Je gaat wonen in oosterwold om in een gezondere buiten omgeving te gaan wonen en niet langs hoogspanningskabels.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidsrisico's voor omwonenden. Er is een verband gevonden tussen hoogspanningskabels en leukemie bij kinderen.

Risico's voor het milieu.

Effect op waarde van de woningen.

94237996_8806372_Gezondheidsrisicos_van_bovengrondse_hoogspanningslijnen_(2005).pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Overleg met GGD over gezondheidsrisico's van hoogspanningskabels door/langs woonwijken.

LCM landelijk centrum
MEDISCHE MILIEUKUNDE

GGD Richtlijn

Gezondheidsrisico's van Bovengrondse Hoogspanningslijnen

Penvoerder: [redacted]
Werkgroepleden: [redacted]

Inhoud

1. Probleemomschrijving **5**

2. Blootstelling **7**
2.1 ELF-EM velden 7
2.2 Bronnen van EM velden vanuit het elektriciteitsnet en hun bijdrage aan de blootstelling in de woonomgeving 8
2.3 Blootstellingsbepaling 13
2.4 Zakelijk rechtstrook/ belaste strook rondom hoogspanningslijnen/-kabels 14

3. Blootstellingseffectrelaties **16**
3.1 Kortetermijneffecten 16
3.2 Langetermijneffecten 17
3.3 Overzicht mogelijke effecten blootstelling aan ELF-EM velden 17

4. Toetsingskader **21**
4.1 Beleid t.a.v. blootstelling aan hoge veldsterkten met het oog op kortetermijneffecten 21
4.2 Beleid t.a.v. blootstelling aan lage veldsterkten met het oog op langetermijneffecten 21

5. Advisering door de GGD **24**
5.1 Noodzakelijke gegevens 24
5.1.1 Gegevens over de locatie 24
5.1.2 Gegevens over blootstelling en informatie over de elektrische veldsterkte 24
5.1.3 Gegevens over de zakelijk rechtstrook 25
5.2 Advisering door de GGD 26
5.3 Afweging van alternatieve oplossingen 27
5.3.1 Definiëring van bestemmingen met langdurige blootstelling van kinderen 27
5.3.2 Ondergrondse kabels vs. bovengrondse hoogspanningslijnen 28

6. Samenvatting **30**

7. Stappenplan/ Rol GGD **31**

8. Betrokken instanties **32**

9. Literatuur

10. Definities/Afkortingen **38**

11. Geraadpleegde deskundigen **42**

12. Samenstelling werkgroep **42**

Bijlage 1 Organisatie van het elektriciteitstransport in Nederland **44**
Bijlage 2 Begripsbepaling ten aan zien van elektromagnetische straling en velden **46**
Bijlage 3 Bovengrondse hoogspanningslijnen in Nederland (Kelfkens, 2003) **47**
Bijlage 4 Model-bouwverordening, artikel 2.5.19. Bouwen nabij bovengrondse hoogspanningslijnen en ondergrondse hoofdtransportleidingen **48**

Bijlage 5 Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen van de Staatssecretaris van VROM (VROM, 2005) **49**

Bijlage 6 en 7 Voorbeelden van onderzoeken naar veldsterkten van hoogspanningslijnen. Voorbeeld van complexe onderzoeken in Helmond en Veenendaal. **50**

1. Probleemomschrijving

Sinds enkele jaren neemt de bezorgdheid toe over een mogelijk nadelig effect van bovengrondse hoogspanningslijnen op de gezondheid van omwonenden en vooral op het ontstaan van leukemie bij kinderen. In toenemende mate wordt, door burgers, druk uitgeoefend op de overheid om voldoende afstand te bewaren tussen woningen of andere gevoelige bestemmingen en hoogspanningslijnen.

GGD'en kunnen een belangrijke rol spelen bij de advisering van de lokale overheid over dit onderwerp en bij de risicocommunicatie naar burgers. Het is daarom van belang dat zij over voldoende inhoudelijke kennis beschikken en op de hoogte zijn van het beleid van de rijksoverheid. Dit geldt vooral bij het voorliggende onderwerp omdat het beleid niet, zoals gebruikelijk, gebaseerd is op een bewezen verhoogd gezondheidsrisico. Omdat echter wel een consistente associatie tussen het wonen bij hoogspanningslijnen en het optreden van leukemie van kinderen is geconstateerd, wordt vooralsnog het voorzorgprincipe[1] gehanteerd (VROM, 2004a).

De zorg om langetermijn effecten van extreem laag frequente (ELF) elektromagnetische velden van hoogspanningslijnen is ingegeven door de resultaten van buitenlands epidemiologisch onderzoek naar het wonen in de buurt van hoogspanningstracés en het voorkomen van leukemie bij kinderen. Verscheidene meta-analyses van epidemiologisch onderzoek in de VS en Scandinavië laten zien dat er sprake is van een "redelijk consistente associatie" tussen het voorkomen van leukemie bij kinderen en het wonen in de nabijheid van bovengrondse elektriciteitslijnen, zowel hoogspannings- als distributielijnen (Ahlbom et al, 2000; Greenland et al, 2000).

Op grond hiervan worden magnetische velden van bovengrondse hoogspanningslijnen beschouwd als mogelijk carcinogeen voor kinderen (IARC klasse 2B; IARC, 2002). De associatie is echter zwak en er zijn geen aanwijzingen voor een oorzakelijk verband tussen blootstelling en effect. Tot nu toe is er namelijk geen biologisch mechanisme bekend. Op grond van deze overwegingen concludeert de Gezondheidsraad dat er geen redenen zijn om maatregelen te nemen (Gezondheidsraad 2000, 2001, 2004). De Gezondheidsraad adviseert om nader onderzoek te doen, vooral naar het werkingsmechanisme, en prospectief epidemiologisch onderzoek met veel aandacht het meten van de blootstelling.
Vanwege de geconstateerde consistente associatie is het overheidsbeleid, op grond van het voorzorgprincipe, er vooralsnog op gericht dat er zo weinig mogelijk nieuwe[2] situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden van bovengrondse hoogspanningslijnen. Bij bestaande situaties worden op dit moment, vanwege de hoge kosten van maatregelen en de onzekerheden over het mogelijke gezondheidsrisico, geen maatregelen aangegeven (VROM, 2001, 2004a, 2005a, 2005b).

---

[1] *Zie voor toelichting op 'voorzorgprincipe' hoofdstuk 5.2 en hoofdstuk 10: definities*

Burgers staan continu bloot aan elektromagnetische velden met een frequentie van 50 Hz, die ontstaan bij het transport en het gebruik van elektriciteit. Deze richtlijn zal zich richten op de eventuele gezondheidsrisico's van bovengrondse hoogspanningslijnen omdat alleen voor bovengrondse hoogspanningslijnen een associatie is gelegd met gezondheidseffecten. Ten aanzien van elektromagnetische velden rond transformatorhuisjes en elektrische apparaten bestaat een dergelijke epidemiologische relatie niet. Alleen rond hoogspanningslijnen heeft de overheid dan ook een expliciet beleid ontwikkeld. In hoofdstuk 2 wordt wel een overzicht gegeven van de andere elektriciteitsbronnen en hun bijdrage aan de blootstelling. Tevens wordt ingegaan op de bronkarakterisering en op de blootstellingsbepaling.
In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de mogelijke gezondheidseffecten en in hoofdstuk 4 op de stand van zaken wat betreft normstelling en het overheidsbeleid.
In de richtlijn wordt speciaal aandacht besteed aan nadere definiëring van termen als 'langdurige blootstelling' en 'gevoelige bestemmingen '.

De richtlijn gaat niet in op risico's die ontstaan door arbeidsomstandigheden. Zo kunnen er door beroepsmatige activiteiten zoals onderhoudswerkzaamheden, landbouw (sproei-installaties) en hulpverlening (brandweer) risico's ontstaan. Het NIBRA (NIBRA, 2005) concludeert in een recente studie dat er nauwelijks extra risico's zijn indien de brandweer het landelijk protocol "Blussen onder hoogspanningslijnen" toepast (zie www.nvbr.nl/cms/show).

Deze richtlijn behandelt de mogelijke gezondheidsrisico's van het wonen in de nabijheid van bovengrondse hoogspanningslijnen (wisselstroom met een frequentie van 50 Hz).
De richtlijn gaat niet in op eventuele effecten van bronnen van wisselstroom met een andere frequentie of van bronnen van gelijkstroom (statische velden; 0 Hz). Gelijkstroom wordt toegepast bij het reguliere Nederlandse railverkeer, trams, zweef(magneet)treinen en trolleybussen.
De energievoorziening van de hoge snelheidstrein (HSL) zal plaatsvinden door de reguliere elektriciteitsvoorziening, dus wisselstroom.

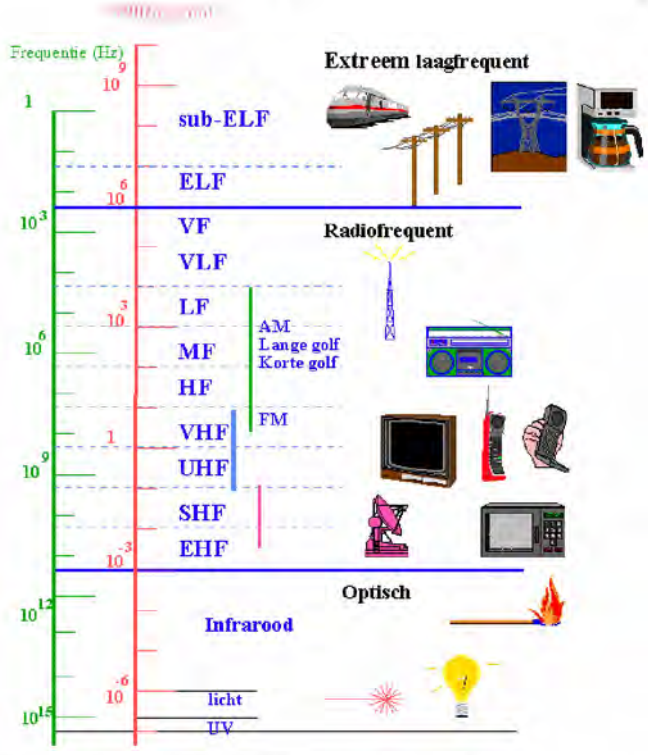
[2] *Zie voor toelichting op 'nieuwe situaties' hoofdstuk 10: definities*

2. Blootstelling

Het elektriciteitsnet in Nederland levert een wisselspanning van 50 Hz. Daarmee zijn alle elektriciteitsproducerende, -transporterende en –gebruikende activiteiten en toepassingen in principe een bron van extreem laag frequente elektromagnetische velden (ELF-EM velden). In dit hoofdstuk wordt allereerst ingegaan op de afbakening van ELF-EM velden ten opzichte van andere vormen van straling en op de karakterisering hiervan. Vervolgens worden elektriciteitsbronnen besproken en hun bijdrage aan de blootstelling aan ELF-EM velden.

2.1 ELF-EM velden

ELF-EM velden zijn elektromagnetische velden met frequenties lager dan 300 Hz, ofwel golflengten langer dan 1000 km. Bij hogere frequenties spreekt men over radiofrequente straling (300 Hz – 300 GHz) en optische straling (300 GHz – 3000 THz).
Het is gebruikelijk om over velden te spreken bij lange golflengten en lage frequenties (ELF-EM velden) en over straling bij korte golflengten en hoge frequenties (radiofrequente en optische straling). Dit zijn allen vormen van niet-ioniserende straling. Bij een frequentie van meer dan 3000 THz is sprake van ioniserende straling (voor een overzicht zie bijlage 2).

Illustratie van diverse bronnen van niet-ioniserende straling gerangschikt langs een frequentie- en golflengteschaal[3] (Bolte & Pruppers, 2004).

[3] *De energievoorziening van reguliere treinen, trams, zweef(magneet)treinen en trolleybussen vindt plaats door gelijkstroom (statische velden; 0 Hz). De energievoorziening van de hoge snelheidstrein (HSL) zal plaatsvinden door de reguliere elektriciteitsvoorziening (wisselstroom; 50 Hz).*
Sub-ELF staat voor velden met een frequentie < 30 Hz. In Nederland zijn geen bronnen in deze categorie.

Elektromagnetische velden hebben een elektrische en een magnetische component.

- Elektrische velden ontstaan als er een spanning (uitgedrukt in Volt) aanwezig is. De sterkte van elektrische velden wordt uitgedrukt in Volt per meter (V/m).
  De sterkte van het elektrische veld hangt af van:
  - de spanning op de lijn;
  - de afschermende werking van vegetatie en/of gebouwen;
  - de afstand tot de bron.
- Magnetische velden ontstaan als er een elektrische stroom (uitgedrukt in Ampère) loopt.
  De sterkte van magnetische velden wordt uitgedrukt in magnetische veldsterkte (A/m) of magnetische fluxdichtheid (T=tesla)[4]
  De sterkte van het magnetische veld hangt af van de:
  - stroomsterkte (A). Hoe sterker de stroom, hoe groter het magnetische veld. Bij wisselend energiegebruik, wisselt de stroomsterkte;
  - afstand tot de bron. De veldsterkte neemt af met de afstand tot de bron en is onafhankelijk van de spanning (V) (van der Plas, 2001)[5].

  Het magnetische veld wordt, in tegenstelling tot het elektrische veld, niet of nauwelijks afgeschermd door bouwmaterialen, bomen of struiken. Voor de blootstelling van mensen in woningen aan een ELF-EM bron buitenshuis is vooral de magnetische component van belang.
- De elektrische veldsterkte en de magnetische veldsterkte van ELF-EM velden kunnen niet uit elkaar worden afgeleid.

2.2 Bronnen van EM velden vanuit het elektriciteitsnet en hun bijdrage aan de blootstelling in de woonomgeving

Bronnen van ELF-EM velden, met een frequentie van 50 Hz, in de woonomgeving zijn ondergrondse en bovengrondse hoogspanningslijnen voor transport en distributie van elektriciteit, transformatorhuisjes, laagspanning distributiekabels en elektrische apparatuur die in en om de woning wordt gebruikt.

Schematische weergave elektriciteitsvoorziening

Elektriciteitscentrale ↓ Transformatorstation	Bovengrondse hoogspanningslijnen/ ondergrondse hoogspanningskabels
↓ Transformatorhuisjes	Ondergrondse hoogspanningskabels
↓ Woningen/ kantoren	Ondergrondse distributiekabels

[4] Let op: de term 'magnetische veldsterkte' wordt ook gebruikt voor het begrip 'magnetische fluxdichtheid' omdat deze term begrijpelijker is. De eenheid geeft aan welk begrip wordt bedoeld.
[5] NB: strikt genomen is de magnetische veldsterkte niet afhankelijk van de spanning. Ze zijn echter wel aan elkaar gecorreleerd: om meer elektriciteit te transporteren wordt de stroom verhoogd, om warmteverlies te voorkomen wordt echter ook vaak de spanning verhoogd.

Elektriciteitstransport

Elektriciteitstransport van energiecentrales naar zogenaamde onderstations, met een spanning van 110 tot 380 kV, vindt plaats via bovengrondse hoogspanningslijnen en ondergrondse hoogspanningskabels. In Nederland bestaat dit elektriciteitstransport voor circa 90% uit bovengrondse hoogspanningslijnen (Sep/Energie Ned. Arnhem, 1999).
Het distributienet, met een spanning van minder dan 50 kV, van de onderstations naar woningen verloopt in Nederland via ondergrondse kabels.
In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van het Nederlandse bovengrondse hoogspanningsnet.

Bovengrondse hoogspanningslijnen

In de nabijheid van bovengrondse hoogspanningslijnen is de sterkte van het elektrische en magnetische veld onder andere afhankelijk van:

- de vorm van de mast, vooral de onderlinge positie van de draden
- de hoogte van de draden

De hoogste veldsterkte, op maaiveldhoogte, ligt op het punt waar de draden het laagst hangen, dus midden tussen twee masten.

Indicatie voor de sterkte van het magnetische veld onder hoogspanningslijnen

Spanning (kV)[6]	Magnetische veld (µT)	
	Direct onder de hoogspanningslijnen	Op 30 m afstand uit de hartlijn
380	6,5 – 20	3 - 10
220	10 – 14	3 – 5
150	3 - 17	0,6 – 3
110	3 - 12	0,3 – 1,5

Deze indicatie van de sterkte van het magnetische veld is gegeven voor situaties waarbij hoogspanningslijnen voor 50% van de maximale transportcapaciteit zijn belast (nominale belasting). Gemeten is op één meter hoogte boven het maaiveld (Gezondheidsraad, 1992).
In de praktijk, zeker beschouwd over een langere periode, is de belasting echter lager, zodat tevens de veldsterkten lager zijn[7].

[6] *Zie voetnoot 5.*
[7] *Een hoogspanningslijn heeft een bepaalde maximale belastbaarheid. Omdat in Nederland het net als het ware "dubbel" is uitgevoerd (de meeste hoogspanningslijnen bestaan uit twee of meer circuits, waardoor bij uitval van één circuit het andere circuit tijdelijk de hele stroomvoorziening kan voeren), worden de lijnen tot hooguit 50% belast; dit is de nominale belasting. De tabel gaat uit van die nominale belasting. Omdat het net echter zo uitgevoerd moet zijn dat ook piekbelastingen en calamiteiten elders opgevangen kunnen worden, zal de gemiddelde stroombelasting over een langere periode voor een hoogspanningslijn lager zijn dan de nominale belasting. Met andere woorden: in de tabel is de worst-case continue situatie weergegeven. Als een lijn langdurig op 50% belast wordt, is dat voor de beheerder een signaal dat er geen marge meer is. In dat geval zal gezocht worden naar alternatieven (verzwaring van de lijn, extra circuit toevoegen, nieuwe lijn bouwen of een andere stroomroute zoeken).*

Schatting van de minimale en maximale afstanden tot de hoogspanningslijn (gerekend vanaf de hartlijn), waarbij het magnetische veld de waarde 0,2, 0,3 en 0,4 µT bereikt (Stuurman, 2002).

Spanning (kV)[8]	Afstand in meters (10- 90 percentiel[9]) bij magnetische veldsterkte			
	0,2 µT	0,3 µT	0,4 µT	0,5 µT
380	145-180	120-150	100-125	90-115
220	110-215	85-175	75-150	65-135
150	55-115	40-95	35-80	30-70
110	40-75	30-60	24-50	20-45
50	35-60	30-45	25-40	20-35

De afstanden zijn geschat bij een nominale belasting van het net (50% van de maximale belasting). In de praktijk is, zeker beschouwd over een langere periode, de belasting echter lager, zodat tevens de afstanden kleiner zijn dan de waarden die in de tabel zijn genoemd[10]. De waarden van de magnetische veldsterkte zijn de afkappunten die in epidemiologische onderzoeken worden gehanteerd.
Voor een overzicht van 10-, 50- en 90-percentiel voor de afstand tussen de 0,4 µT contour en de hartlijn zie Kelfkens et al, 2002 & 2003.
Om inzichtelijk te maken wat in bestaande situaties de zone is waarbinnen het magneetveld gemiddeld over een jaar hoger is dan 0,4 µT, heeft het RIVM voor alle bestaande bovengrondse hoogspanningslijnen de afstand aan beide zijden langs de hoogspanningslijnen bepaald. Deze afstanden zijn te vinden op: www.rivm.nl/hoogspanningslijnen. Omdat deze berekeningen zijn bepaald op basis van een aantal conservatieve aannames wordt deze zone de "indicatieve" zone genoemd.

Ondergrondse hoogspanningskabels

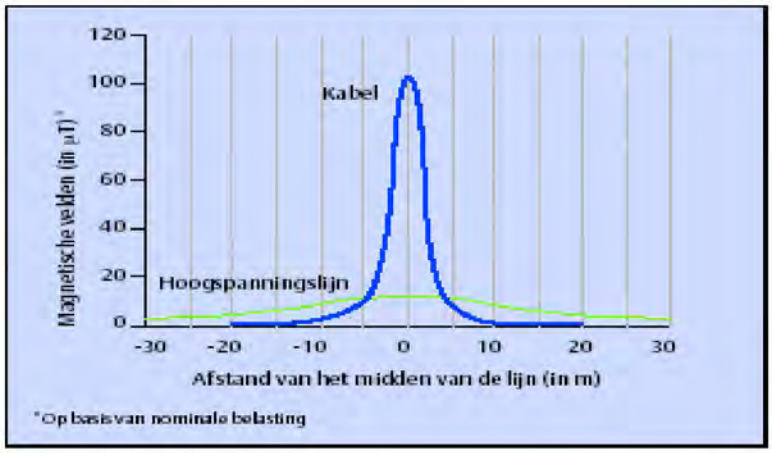
Bij ondergrondse hoogspanningskabels wordt het elektrische veld vrijwel geheel afgeschermd door de grond.
Het magnetische veld wordt niet afgeschermd door de grond. De sterkte van het magnetische veld is afhankelijk van:

- de stroomsterkte;
- het type kabel;
- de diepte van de kabels;
- de ligging van de kabels ten opzichte van elkaar;
- de afstand tot de kabel. De magnetische veldsterkte van ondergrondse hoogspanningskabels neemt snel af met de afstand tot de kabels. Als we de magnetische veldsterkte van bovengrondse hoogspanningslijnen en ondergrondse hoogspanningskabels vergelijken, blijkt dat de veldsterkte direct boven de ondergrondse kabels aanzienlijk hoger is dan direct onder hoogspanningslijnen, maar dat de veldsterkte veel sneller afneemt met de afstand tot de kabels.

---

[8] Zie voetnoot 5. Een 150 kV-lijn kan een bredere 0,4 microTesla-zone hebben dan een 380 kV-lijn, omdat de stroombelasting van de meeste 380 kV-lijnen in de praktijk veel lager is dan de 50-60% belasting waar in het algemeen van uitgegaan wordt.
[9] Voor definitie zie hoofdstuk 10.
[10] Zie voetnoot 7.

Als de kabels, zoals bij Leidsche Rijn, op grote diepte (23-33 m) worden gelegd, dan is zelfs recht boven de kabels de veldsterkte lager dan 0,4 µT.
Worden ze, zoals gebruikelijk, op één meter diepte gelegd, dan ontstaat een scherpe hoge piek zoals in onderstaande illustratie. Hoe breed die piek is, hangt dan af van de onderlinge positie. Het meest gunstig is drie fasen "in driehoeksvorm" in een sleuf, omdat dan de fasen elkaars veld ten dele dempen, wat een lagere veldsterkte oplevert. Deze veldsterkte kan dan op 6 meter afstand zelfs lager zijn dan 0,4 µT. Driehoeksligging kan echter alleen worden toegepast als de stroom niet al te hoog is: de kabels worden warm bij stroomtransport en die warmte kan in driehoeksligging niet goed worden afgevoerd.
Het meest gangbaar tot nu toe is echter dat alle fasen 0,5-1 meter uit elkaar liggen op circa één meter diepte (minimaal zes kabels in een breed kabelbed). In dat geval is er maar weinig demping en kan de veldsterkte ter hoogte van de afstand, zoals die in de modelbouwverordening is vastgesteld (6 m), nog steeds hoger zijn dan 0,4 µT. Dit hangt mede af van hoeveel stroom er door de kabel loopt.
Omdat de veldsterkte van ondergrondse kabels van zoveel factoren afhangt, is het niet mogelijk om een eenduidig advies te geven over de diepte van de aan te leggen kabels.

Illustratie van magnetische veldsterkte van bovengrondse hoogspanningslijnen en ondergrondse hoogspanningskabels (overgenomen uit brochure van TenneT, 2004).

Transformatorhuisjes

Uit een éénmalig onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen (van den Berg, 2002) blijkt dat de veldsterkte in de omgeving van transformatorhuisjes sterk varieert en afhankelijk is van de stroomsterkte, de afstand tot het transformatorhuisje en de aanwezigheid van ondergrondse (laagspanning) distributiekabels. De veldsterkte op de buitenwand van transformatorhuisjes kan variëren van 0,4 tot 1,2 µT. Rondom het huisje daalt de veldsterkte binnen 3 m tot < 0,4 µT. Aan de zijde waar geen ondergrondse kabels lopen daalt de veldsterkte binnen 10 m tot nihil. Aan de straatzijde, waar wel ondergrondse kabels liggen, varieert de veldsterkte van 0,4 - 0,8 µT (boven de kabels) tot 0,1 µT (op enige afstand van de kabels).

Uit hetzelfde onderzoek blijkt dat in de woning die het dichtst bij het transformatorhuisje stond geen hogere veldsterktes werden gemeten dan in andere woningen.

In de directe omgeving van een transformatorhuisje of op straat is in het algemeen geen sprake van een langdurig verblijf.

Voor inpandige transformatorhuisjes kan wel sprake zijn van hoge veldsterkten in naastgelegen ruimten. Bij onderzoek naar magnetische veldsterkte in een kantoorruimte gelegen boven een transformatorruimte (50 Hz) werden, bij metingen op 13 punten, waarden tussen 1,0 en 13,0 µT gemeten (Habets, 1998).
Om zicht te krijgen in de magnetische veldsterkte bij inpandige transformatorhuisjes kan het daarom van belang zijn om de magnetische veldsterkte in nabijgelegen ruimten te bepalen. In nieuwe situaties kan een berekening plaatsvinden, in bestaande situaties is het raadzaam om te adviseren metingen te laten uitvoeren.

Elektrische apparatuur
In onderstaande tabel die is overgenomen uit de circulaire van VROM (1995) staan voorbeelden van elektrische apparatuur die in en om de woning wordt gebruikt en bijdragen aan de blootstelling aan EM-velden. Hieruit blijkt dat de bijdrage aan elektromagnetische velden door elektrische apparatuur aanzienlijk kan zijn (maximaal 1500 µT door een scheerapparaat). De blootstellingsduur is echter meestal kort. Een voorbeeld van een elektrische apparaat met een lange blootstellingduur, is de elektrische deken. Alle apparaten voldoen volgens de VROM-Circulaire allen aan de grenswaarden van de IRPA, de huidige ICNIRP (voor afkortingen zie hoofdstuk 10).

Magnetische veldsterkte van elektrische apparatuur

Apparaat	Blootstellingsduur per dag (min.)	Afstand (cm)	Magnetische veldsterkte (µT)
Scheerapparaat	<15	<3	15 - 1500
Handmixer	,,	30	0,5 - 10
Haardroger	,,	30	0,01 - 7
Boormachine	,,	30	2,2 - 3,5
Cirkelzaag	,,	30	0,09 - 25
Broodrooster	,,	30	0,03 - 3,5
Koffiezetapparaat	,,	30	0,04 - 0,08
Elektrische oven	,,	100	<0,01 - 0,02
Strijkijzer	15-60	30	0,06 - 0,15
TL-bureaulamp	,,	30	0,55 - 2
Stofzuiger	,,	100	0,07 - 1,2
Vaatwasmachine	,,	100	0,05 - 0,2
Wasmachine	,,	100	0,01 - 0,1
Droogmachine	,,	100	0,02 - 0,04
Elektrische deken	>60	10	0,5 - 2,5*
Kleurentelevisie	,,	100	0,07 - 0,13
Ventilator	,,	100	<0,01 - 0,25
TL-verlichting	,,	200	<0,01 - 0,01
Koelkast	,,	100	<0,01 - 0,03

De gegevens zijn overgenomen uit de VROM-Circulaire (VROM, 1995). Als nieuwe bron kan hieraan het PC-scherm worden toegevoegd. Hiervoor is de veldsterkte op 30 cm afstand <0,2 µT (Tennet, 2004). De magnetische velden gelden voor de aangegeven gebruiks-afstanden. Dichtbij de apparaten is de magnetische veldsterkte groter en verder weg lager.
** De magnetische veldsterkte van elektrische dekens kan oplopen tot 30 µT (Kirchner, 1995). Overigens zijn er ook elektrische dekens met gelijkstroom in de handel.*

Het is niet bekend hoe groot de blootstelling in woningen in Nederland is ten gevolge van elektrische apparatuur (van der Plas et al, 2001).
In een onderzoek in 50 woningen in Groot-Brittannië was de 24-uurs gemiddelde veldsterkte 0,04 µT (0,00-0,67 µT) (Preece, 1996).
Uit ander onderzoek in Groot-Brittannië blijkt dat in de meeste woningen ver van bovengrondse hoogspanningslijnen de blootstelling aan magnetische velden circa 0,01 tot 0,2 µT bedraagt. In enkele woningen werden waarden boven 0,3 µT gevonden (NRPB, 2001).
Op basis van metingen in de woning van controles werd voor Groot-Brittannië (UK, 1999) en Duitsland (Michaelis et al, 1998) geschat dat circa 2% van de populatie woonachtig is in woningen met een magnetisch veld groter dan 0,2 µT.
In onderzoeken in Groot-Brittannië en Duitsland werd echter ook aangetoond dat in woningen waar een gemiddelde veldsterkte boven 0,4 µT werd gemeten, dit slechts voor 25 tot 30% van de woningen is toe te schrijven aan een externe bron, zoals een hoogspanningslijn (Schüz et al, 2001; UKCCS, 2000).
Informatie uit de V.S. over veldsterkten door elektrische apparatuur is niet representatief voor de Nederlandse situatie omdat daar de netspanning lager is en de magnetische veldsterkte hoger (Kirchner et al, 1995, blz. 46).

De situatie in het buitenland kan verschillen doordat:
- het distributienet er vaak bovengronds gesitueerd is;
- netspanning en frequentie in de woning anders zijn (in de V.S. 110 V en 60 Hz)
- in woningen meer elektrische apparatuur aanwezig kan zijn waardoor meer stroom kan worden verbruikt;
- de configuratie van de elektriciteitsleidingen in woningen anders is uitgevoerd;
- de wijze van aarding anders is uitgevoerd.

2.3 Blootstellingsbepaling

De blootstelling aan magnetische velden van hoogspanningslijnen kan op verschillende manieren worden gekarakteriseerd. Onderstaand overzicht is voor het grootste deel overgenomen uit een RIVM-rapport (van der Plas, 2001).

- Metingen van actuele magnetische veldsterkte
  De actuele magnetische veldsterkte wordt als kortdurende 'spot'-meting, als 24-uurs meting of als 48-uurs meting uitgevoerd in één of meer vertrekken in de woning. Als de metingen in de woning worden uitgevoerd, zijn de gemeten velden zowel afkomstig van bronnen binnen als van buiten de woning. Hoogspanningslijnen vormen dan één van de bronnen.
  De gemeten magnetische veldsterkte (eigenlijk de magnetische fluxdichtheid) wordt uitgedrukt in tesla (T).

- Berekening van de magnetische veldsterkte
  De magnetische veldsterkte in woningen kan worden afgeleid van de afstand tot hoogspanningslijnen omdat magnetische velden, anders dan elektrische velden, nauwelijks door bouwmaterialen en beplanting in sterkte worden gereduceerd.
  De tijdgewogen gemiddelde blootstelling aan magnetische velden wordt berekend op basis van informatie over de stroomsterkten en de uitvoering van de hoogspanningslijnen (ook die in het verleden) en de afstand van de woning tot de hoogspanningslijn. De berekende magnetische veldsterkte (eigenlijk de magnetische fluxdichtheid) wordt uitgedrukt in tesla (T).
  Voor de berekening van de zone, ook wel "specifieke zone" genoemd, waarbinnen het magneetveld gemiddeld over een jaar hoger dan 0,4 µT is of in de toekomst kan worden, heeft het RIVM een "Handreiking" opgesteld (Kelfkens & Pruppers, 2005).
- Afstand tot elektrische installaties
  Als blootstellingsmaat wordt ook wel de afstand tot elektrische installaties, zoals transformatoren, verdeelstations, hoogspannings- en distributielijnen, gebruikt.
  Afstand blijkt in de directe nabijheid van hoogspanningslijnen een redelijke maat voor de blootstelling te zijn. De veldsterkte is echter afhankelijk van de stroomsterkte (Ampère), die per lijn sterk kan verschillen.
- Wire code[11]
  Deze maat is voor de Nederlandse situatie niet van toepassing, omdat in Nederland het gehele distributiesysteem zich ondergronds bevindt. Hij wordt hier echter genoemd omdat bovengrondse distributielijnen in het buitenland nog wel worden toegepast en in bijvoorbeeld Amerikaanse onderzoeken deze wire codes veel gebruikt worden als maat voor de blootstelling aan magnetische velden.

Op de praktische uitvoering van de blootstellingsbepaling wordt in hoofdstuk 5 ingegaan.

2.4 Zakelijk rechtstrook/ belaste strook rondom hoogspanningslijnen/-kabels

Door de netbeheerder wordt een vrije strook rondom bovengrondse hoogspanningslijnen en ondergrondse hoogspanningskabels bepaald. De vaststelling van deze vrije strook wordt allereerst bepaald op grond van wetgeving. Deze strook geeft een minimale afstand aan om bijvoorbeeld elektrische overslag te voorkomen. Daarnaast is de netbeheerder vrij om, op grond van wat hij noodzakelijk acht om werkzaamheden te kunnen uitvoeren, een bredere strook aan te houden. Deze vrije strook wordt aangeduid met zakelijk rechtstrook of belaste strook. Bij het vaststellen van een zakelijk rechtstrook wordt geen rekening gehouden met magnetische velden.

[11] *Voor definitie zie hoofdstuk 10.*

Wettelijk kader

Het wettelijk kader wordt bepaald door de Nederlandse modelbouwverordening (1992, artikel 2.5.19) en de Europese NEN-norm 50341 (NNI, 2001).
De Nederlandse modelbouwverordening is zowel van toepassing voor bovengrondse hoogspanningslijnen als voor ondergrondse hoogspanningskabels. Hierin is bepaald dat, behoudens vrijstelling, het bouwen binnen een strook van 6 m ter weerszijden van de lijnen/kabels verboden is (Bijlage 4).

Voor bovengrondse hoogspanningslijnen is tevens de Europese NEN-norm 50341 van toepassing. Hierin zijn op grond van veiligheidsvoorschriften beschermingszones opgenomen (NNI, 2001). Deze zones zijn afhankelijk van de capaciteit en de uitvoering van de hoogspanningslijnen en varieert dus per hoogspanningslijn.
De belangrijkste veiligheidsaspecten waarmee rekening wordt gehouden zijn het uitzwaaien van de draden ten gevolge van de wind, draadbreuk, omwaaien van masten en ijsafzetting. Binnen deze strook zijn bepaalde activiteiten verboden of aan voorwaarden gebonden.
De Europese NEN-norm is niet van toepassing voor ondergrondse hoogspanningskabels, omdat geen sprake is van veiligheidsvoorschriften zoals die voor bovengrondse hoogspanningslijnen gelden.

Praktijk kader

Zoals in bovenstaande reeds aangegeven is de netbeheerder vrij om, op grond van wat hij noodzakelijk acht om werkzaamheden te kunnen uitvoeren, een bredere strook aan te houden.
TenneT, de beheerder van alle bovengrondse hoogspanningslijnen met een spanning van 380 en 220 V, gaat standaard uit van een onbebouwde zone van 36 m, gerekend vanuit de hartlijn (totale breedte dus 72 m; mededeling servicedesk TenneT).

3. Blootstellingseffectrelaties

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de mogelijke gezondheidseffecten van blootstelling aan ELF-EM velden door de elektriciteitsvoorziening/hoogspanningslijnen (frequentie 50 Hz). Bij effecten op de gezondheid wordt onderscheid gemaakt tussen kortetermijneffecten en langetermijneffecten. De korte termijn effecten worden veroorzaakt door de opgewekte elektrische stroom in het lichaam. Voor de veronderstelde lange termijn effecten is nog geen plausibel biologisch mechanisme vastgesteld.

3.1 Kortetermijneffecten

Blootstelling aan ELF-EM velden kan in het lichaam een elektrische stroom opwekken. De sterkte van deze elektrische stroom in het lichaam wordt aangeduid met 'stroomdichtheid' met als eenheid A/m^2.

Elektrische stroom in het lichaam heeft primair effect op zenuwen en spieren. Het meest ernstige effect hiervan is het ontstaan van hartfibrillatie. In het frequentiegebied met de grootste gevoeligheid (10-100Hz) kan dit optreden bij 2,5 A/m^2 (2500 mA/m^2).
De waarde die leidt tot excitatie van het hart is ongeveer 1 A/m^2 (1000 mA/m^2). Dit komt overeen met de minimaal benodigde stroomdichtheid voor de stimulatie van zenuwvezels en wordt door de Gezondheidsraad beschouwd als lowest observed adverse effect level (LOAEL).
Een ander effect van elektrische stroom in het lichaam is het waarnemen van fosfenen (lichtvlekken of –flitsen) die kunnen ontstaan door directe stimulering van het netvlies.
De stroomdichtheid waarbij fosfenen ontstaan is (bij een frequentie van 50 Hz)[12] 25 mA/m^2.
Het optreden van fosfenen is ook bij langdurige blootstelling niet schadelijk, maar wel hinderlijk. Omdat ze kunnen leiden tot schrikreacties heeft de Gezondheidsraad geadviseerd dat ze zoveel mogelijk dienen te worden vermeden (Gezondheidsraad, 2000).

Op basis van deze gegevens zijn door de Gezondheidsraad blootstellingslimieten voor veldsterkten afgeleid, de zogenaamde referentieniveaus (Gezondheidsraad, 2000). De referentieniveaus zijn afgeleid van de laagste stroomdichtheid waarbij fosfenen kunnen optreden. Voor de algemene bevolking zijn de referentieniveaus vijf keer zo laag als voor de beroepsbevolking, omdat bij de afleiding hiervan extra veiligheidsfactoren zijn gehanteerd.

In de meeste Europese landen worden referentieniveaus gehanteerd zoals die zijn opgesteld door de ICNIRP[13] (ICNIRP, 1998). De door ICNIRP voorgestelde grenswaarden voor de algemene bevolking zijn door de Raad van de Europese Unie overgenomen als aanbeveling aan haar lidstaten. Tevens worden de ICNIRP-adviezen, onofficieel, aanbevolen door de WHO (zie who-website). De referentieniveaus van ICNIRP zijn iets lager dan die van de

[12] *De veldsterkte die nodig is voor de inductie van fosfenen is frequentie-afhankelijk (Gezondheidsraad, 2000)*
[13] *International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection; voor toelichting zie hoodstuk 10.*

Gezondheidsraad. Dit verschil komt voort uit verschillen in vertaling van basisbeperkingen (die voor beide organisaties gelijk zijn) naar referentieniveaus. De Gezondheidsraad vindt de onderbouwing van deze vertaling door de ICNIRP niet geheel duidelijk (GR, 2000, blz 34).

Referentieniveaus voor veldsterkte bij 50 Hz voor de algemene bevolking

	Gezondheidsraad			ICNIRP	
	Blootstelling			Blootstelling	
	Indirect	Lichaam	Ledematen*	Indirect	Lichaam
Elektrische veldsterkte (kV/m)	8**			5	
Magnetische fluxdichtheid (µT)		120	360		100
Magnetische veldsterkte (A/m)		95,5	286		

* *Voor het hele lichaam heeft de afleiding betrekking op spierweefsel. Omdat de maximale stroomdichtheid in ledematen bij blootstelling aan een extern magnetisch veld ongeveer 1/3 is van die in het hele lichaam, is voor ledematen een aparte waarde vastgesteld.*

** *Het referentieniveau voor elektrische veldsterkte ligt op een hoger niveau dan waarbij een ontladingsstroom14 als indirect effect kan ontstaan. De Gezondheidsraad gaat er namelijk van uit dat indirecte effecten vermeden dienen te worden (Gezondheidsraad, 2000).*

Bij blootstelling onder de referentieniveau's zijn geen kortetermijngezondheidseffecten waargenomen. Wel zijn reversibele biologische effecten gevonden, zoals beïnvloeding van onderdelen van het slaappatroon en van bepaalde cognitieve functies. De Gezondheidsraad is van oordeel dat deze effecten te gering zijn om tot gezondheidsproblemen te kunnen leiden (Gezondheidsraad, 2000).

3.2 Langetermijneffecten

De langetermijneffecten die in verband worden gebracht met blootstelling aan ELF-EM velden zijn vrijwel alleen gebaseerd op uitkomsten van epidemiologisch onderzoek.
In onderstaande wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken met betrekking tot de mogelijke gezondheidseffecten van blootstelling aan ELF-EM velden. Dit overzicht is gebaseerd op rapportages van de Gezondheidsraad zoals die sinds 2000 verschenen zijn (Gezondheidsraad 2000; 2001 en 2004) en van het RIVM (van der Plas 2001).

3.3 Overzicht mogelijke effecten blootstelling aan ELF-EM velden

Leukemie bij kinderen

De Gezondheidsraad evalueert in het Jaarbericht van 2001 drie publicaties over meta-analyses over dit onderwerp (Ahlbom, 2000; Greenland, 2000; Wartenberg, 2001). Op grond

[14] *Als een groot niet-geaard object, zoals een bus of vrachtwagen, onder een hoogspanningslijn (wisselvelden, >1 Hz) geparkeerd staat dan kan de hierin geïnduceerde spanning bij aanraking aanleiding geven tot een ontladingsstroom. Dit kan pijn veroorzaken. Dit komt alleen voor bij grote niet-geaarde objecten en niet bij bijvoorbeeld speeltoestellen. Ontladingsstroom is niet hetzelfde als*

hiervan concludeert de Gezondheidsraad dat:

- epidemiologische onderzoeken een consistente statistische associatie laten zien tussen relatief hoge gemeten of berekende magnetische veldsterktes (resp. wonen nabij bovengrondse elektriciteitslijnen) en een kleine toename van de kans op leukemie bij kinderen;
- de gevonden associatie zwak is (relatief risico kleiner dan 2);
- er geen oorzakelijk verband is aangetoond en er geen plausibel biologisch mechanisme bekend is dat de associatie kan verklaren;
- het niet onmogelijk is dat de associatie ook door toeval of door een artefact zou kunnen worden verklaard.

Het standpunt van de Gezondheidsraad (2001; 2004) is dat:

- het niet waarschijnlijk is dat kinderen (en volwassenen) die in de nabijheid van hoogspanningslijnen wonen risico lopen als gevolg van blootstelling aan van die lijnen afkomstige EM velden.

In de onderzoeken van Ahlbom (2000) en Greenland (2000) zijn vergelijkingen gedaan tussen lage en hoge blootstelling (hoger dan 0,3 of 0,4 µT). De Gezondheidsraad (2001) benadrukt dat deze veldsterkten niet beschouwd kunnen worden als een scherpe grens waarboven het risico opeens is toegenomen. Daarvoor is de opzet van de onderzoeken te beperkt.
Bovendien zijn de waarden 0,3 en 0,4 µT slechts statistische afkappunten, die gekozen zijn om voldoende patiënten en controles in de "hoogste blootstellingscategorie" te kunnen indelen.

De International Agency on Cancer van de Wereld Gezondheids Organisatie heeft de magneetvelden van hoogspanningslijnen, op grond van de resultaten van onderzoek naar leukemie bij kinderen, ingedeeld bij de categorie "mogelijk carcinogeen" (IARC, 2002).

Op basis van meerdere onderzoeken is nagegaan wat de consequenties voor Nederland zijn als bovengenoemde associatie het resultaat is van een causale relatie.
Allereerst zijn, op grond van de onderzoeken van Ahlbom (2000) en Greenland (2000), relatieve risico's als functie van het magnetische veld afgeleid (van der Plas et al, 2001). Hieruit blijkt dat kan worden geconcludeerd dat het relatieve risico mogelijk verhoogd is bij veldsterkten hoger dan ergens tussen 0,2 en 0,5 µT.
Het toegevoegde individuele risico op het krijgen van leukemie in gebieden waar de veldsterkte hoger is dan 0,4 µT, is voor kinderen gemiddeld circa 30.10^{-6} per jaar (van der Plas et al, 2001). Als de relatie causaal zou zijn, dan wordt het maximaal toelaatbaar risico (MTR) hiermee 30 keer overschreden.

---

elektrostatische ontlading. Elektrostatische ontlading ontstaat door statische oplading (statische elektrische velden, 0 Hz), waarbij op het lichaamsoppervlak een elektrische lading wordt opgewekt.

Bij deze benadering is het MTR bepaald voor een subgroep, namelijk voor kinderen tot een leeftijd van 15 jaar terwijl in het algemeen wordt uitgegaan van bepaling van het MTR voor de totale bevolking. Wanneer het MTR wordt bepaald voor de totale bevolking en wordt verondersteld dat mensen boven de 15 jaar geen extra risico lopen, dan bedraagt het toegevoegde risico voor de gehele populatie gemiddeld circa 6.10^{-6} per jaar. Ook in dit geval ligt het risico boven het MTR van 1.10^{-6} per jaar (van Bruggen & Fast, 2003).

Het totaal aantal extra gevallen van leukemie bij kinderen per jaar wordt geschat op maximaal 0,5 (Pruppers, 2003) op een totaal van 110 nieuwe gevallen per jaar in Nederland.

Kanker bij beroepsmatig blootgestelden

In een groot aantal epidemiologische onderzoeken is de relatie tussen beroepsmatige blootstelling aan ELF-EM velden en het optreden van kanker onderzocht.
De Gezondheidsraad bespreekt in haar overzichtsrapport over blootstelling aan elektromagnetische velden (Gezondheidsraad, 2000) twee meta-analyses naar het optreden van respectievelijk hersentumoren en leukemie.
De Gezondheidsraad (2000) concludeert dat:

- er tamelijk consistente epidemiologische aanwijzingen zijn voor een, overigens zwakke, associatie tussen bepaalde indicatoren voor beroepsmatige blootstelling aan ELF-EM velden en het optreden van enkele vormen van kanker;
- de associatie relatief het duidelijkst is voor chronisch lymfatische leukemie, maar ook gevonden voor leukemie in het algemeen en voor hersentumoren bij volwassenen;
- de consistentie in het epidemiologische onderzoek naar beroepsmatige blootstelling in alle gevallen minder is dan bij leukemie bij kinderen;
- er in geen enkel onderzoek een dosis-effectrelatie is gevonden en dat enigerlei aanwijzing voor een biologisch mechanisme ontbreekt.

Op grond hiervan acht de Gezondheidsraad het onwaarschijnlijk dat er een oorzakelijk verband bestaat tussen beroepsmatige blootstelling aan ELF-EM velden en genoemde vormen van kanker.

Kans op miskramen

In haar Jaarbericht 2003 (Gezondheidsraad, 2004) evalueert de Gezondheidsraad twee recente grootschalige epidemiologische onderzoeken naar de relatie tussen blootstelling aan ELF-EM velden en het risico van een miskraam. Bijzonder aan deze onderzoeken was dat een persoonlijke blootstellingsmeting werd uitgevoerd. In beide onderzoeken werd een positief verband gevonden tussen het optreden van miskramen en magnetische veldsterkte.

Opvallend was dat er vooral een verband gevonden werd met blootstelling aan piekwaarden van het magnetische veld boven 1,6 µT.
De Gezondheidsraad concludeert echter dat de metingen in één van de onderzoeken mogelijk niet representatief zijn voor de werkelijke blootstelling en dat in beide onderzoeken confounding mogelijk is door andere risicofactoren zoals mobiliteit.

De Gezondheidsraad vindt dat op basis van de huidige gegevens geen conclusie kan worden getrokken over een eventuele oorzaak-gevolg-relatie en adviseert nader onderzoek, vooral epidemiologisch onderzoek met veel aandacht voor meting van de blootstelling en onderzoek naar een mogelijk werkingsmechanisme.

Overige aandoeningen

In haar jaarbericht van 2001 evalueert de Gezondheidsraad (2001) onderzoeken die rapporteren over een relatie tussen blootstelling aan ELF-EM velden en longkanker, zelfmoord respectievelijk hartritmestoornissen.

De berichten over longkanker zijn gebaseerd op de 'corona-ion' hypothese: in een sterk elektrisch veld kan ionisatie van luchtmoleculen optreden, waarna weer verbindings-complexen kunnen ontstaan die, na ingeademd te zijn, de gezondheid zouden kunnen aantasten. De Gezondheidsraad acht het onwaarschijnlijk dat langs die weg de kansen op kanker of andere ziekten toenemen.

Blootstelling aan ELF-EM velden zou, bij beroepsmatig verhoogd blootgestelden, het hartritme ongunstig kunnen beïnvloeden. De wetenschappelijke informatie hierover is echter onduidelijk en vraagt, aldus de Gezondheidsraad, om meer onderzoeksinspanningen.

In andere onderzoeken is een associatie gerapporteerd tussen beroepsmatige blootstelling aan ELF-EM velden en zelfmoord. Als mogelijke verklaring wordt een verlaging van het melatoninegehalte in bloed gegeven, die aanleiding zou zijn voor een depressie. Echter, een verlaging van de melatoninespiegel is bij mensen niet aangetoond. De Gezondheidsraad vindt dat geen relatie is aangetoond tussen blootstelling aan ELF-EM velden en zelfmoord.

De bovenstaande weergegeven conclusies van de Gezondheidsraad komen in grote lijnen overeen met de conclusies van o.a. ICNIRP en de NRPB (National Radiological Protection Board, de "Britse Gezondheidsraad".

<u>Conclusie en advies Gezondheidsraad</u>

De conclusie van de Gezondheidsraad, over gezondheidseffecten bij blootstelling aan ELF-EM velden onder de gestelde blootstellingslimieten, is als volgt:

- er is niet aangetoond dat blootstelling aan elektrische of magnetische velden, afkomstig van het elektriciteitstransport- en distributiesysteem, enigerlei ziekte of afwijking veroorzaakt;
- er is geen reden om, op grond van de huidige wetenschappelijke inzichten, te adviseren maatregelen te nemen om het wonen in de nabijheid van bovengrondse elektriciteitslijnen te beperken;
- er is geen reden om, op grond van de huidige wetenschappelijke inzichten, te adviseren het werken onder omstandigheden met een verhoogde, maar onder de limieten blijvende, blootstelling aan ELF-EM velden te beperken.

De Gezondheidsraad adviseert:

- uitvoering van nader onderzoek;
- het volgen van wetenschappelijke ontwikkelingen op dit gebied.

4. Toetsingskader

Er zijn voor de Nederlandse situatie geen wettelijke normen (grenswaarden) gesteld voor blootstelling van de algemene bevolking aan ELF-EM velden. Er is evenwel, zowel voor blootstelling aan hoge als aan lage veldsterkten, met het oog op korte respectievelijk langetermijneffecten, op EU- en op rijksniveau beleid ontwikkeld. Hierop wordt in onderstaande nader ingegaan.

4.1 Beleid t.a.v. blootstelling aan hoge veldsterkten met het oog op kortetermijneffecten

Zowel door de EU als door de Gezondheidsraad zijn zogenaamde referentieniveaus voor elektrische en magnetische veldsterkten voor kortdurende blootstelling opgesteld.
Het door de EU aanbevolen referentieniveau voor magnetische veldsterkte bedraagt 100 µT (EG, 1999). De Gezondheidsraad adviseert 120 µT (Gezondheidsraad, 2000).
Deze veldsterkten komen op leefniveau niet voor en zijn alleen van belang voor de arbeidssituatie. Omdat de blootstelling in de woonomgeving enkele ordegrootten lager is dan genoemde waarden worden kortetermijneffecten op de gezondheid niet verwacht.

Door de Gezondheidsraad is tevens een referentieniveau voor elektrische veldsterkte opgesteld van 8 kV/m (Gezondheidsraad, 2000). Door de WHO en de EU wordt een referentie niveau van 5 kV/m aangeraden. Deze veldsterkten kunnen bij uitzondering en onder bepaalde omstandigheden recht onder hoogspanningslijnen voorkomen en zijn eveneens voornamelijk van belang voor de arbeidssituatie. De beheerders van het elektriciteitsnet zien er op toe dat deze referentieniveau op leefniveau niet worden overschreden.

4.2 Beleid t.a.v. blootstelling aan lage veldsterkten met het oog op langetermijneffecten

Het beleid ten aanzien van de beperking van blootstelling met het oog op lange termijn effecten heeft in Nederland voor het eerst vorm gekregen in het Nationaal Milieubeleidsplan 4 (NMP 4; VROM, 2001). Hierin wordt gesteld dat "Uitgaande van het voorzorgprincipe de huidige signalen voldoende aanleiding zijn tot het doen van verder onderzoek en het nemen van passende maatregelen, mede in relatie tot de maatschappelijke kosten en baten". Hierbij wordt gedacht aan de verbreding van de zone waarin geadviseerd wordt om zo min mogelijk te bouwen, in combinatie met de hantering van een advies- of grenswaarde[15] voor maximale magneetvelden".

[15] *Naar aanleiding van een verzoek om informatie van B&W van de gemeente Utrecht adviseerde Minister Pronk om, totdat nader rijksbeleid was geformuleerd, 'zoveel mogelijk te voorkomen dat nieuwe situaties ontstaan waarbij sprake is van langdurige blootstellingen van kinderen aan magnetische velden van bovengrondse hoogspanningslijnen van meer dan 0,4 µT' (Pronk, 25-1-2002).*

Vervolgens wordt in de nota "Nuchter omgaan met risico's. Beslissen met gevoel voor onzekerheden" (VROM, 2004a, zie onderstaand kader) als beleidsdoel gesteld dat er zo weinig mogelijk nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden van bovengrondse hoogspanningslijnen. Dit beleidsdoel is nader ingevuld in het advies van de Staatssecretaris van VROM (VROM, 2005a) waarin een zonering wordt voorgesteld en een definiëring wordt gegeven van nieuwe situaties, langdurige verblijfsduur van kinderen (0-15 jaar) en gevoelige bestemmingen (zie bijlage 5 en onderstaand kader). Dit advies is tot stand gekomen na consultering van o.a. IPO, VNG en EnergieNed (VROM, 2005b)

Voor bestaande situaties worden geen maatregelen geadviseerd.
Dit verschil in benadering van nieuwe en bestaande situaties is gebaseerd op het redelijkerwijs-criterium omdat de gezondheidseffecten onzeker zijn en omdat maatregelen in bestaande situaties maatschappelijk vaak grote gevolgen hebben. Daar staat tegenover dat in nieuwe situaties vaak veel meer keuzemogelijkheden aanwezig zijn en dat preventie aanzienlijk goedkoper kan zijn dan sanering (VROM, 2005a).
Op grond van de noodzaak van een gedegen communicatietraject en de conclusies uit een behoeftepeiling bij omwonenden (VROM, 2004d) heeft VROM voorlichtingsmateriaal over hoogspanningslijnen ontwikkeld, waaronder een infoblad en de 10 meest gestelde vragen (zie www.vrom.nl/hoogspanningslijnen). De boodschap van VROM is dat het beleid voor hoogspanningslijnen zich beperkt tot nieuwe situaties omdat de wetenschap nog geen zekerheid kan geven over de gezondheidseffecten, de (maatschappelijke) kosten van maatregelen in bestaande situaties (sanering) zeer hoog zijn en omdat maatregelen voor nieuwe situaties aanzienlijk kosteneffectiever zijn (VROM, 2005). Met deze maatregelen geeft de overheid invulling aan het voorzorgprincipe en streeft zij naar tenminste geen toename van het aantal blootgestelden met inachtneming van maatschappelijke kosten.

Beleidsdoel blootstelling aan lage veldsterkten hoogspanningslijnen ("Nuchter omgaan met risico's. Beslissen met gevoel voor onzekerheden"; VROM, 2004a)

Nieuwe situaties

'Op basis van de overweging dat het hier om een mogelijk risico gaat dat een factor 30 hoger is dan het MTR (Maximaal Toelaatbare Risico) zullen op basis van het voorzorgprincipe nieuwe risicovolle situaties, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, moeten worden vermeden. Dit kan nader ingevuld worden door bij voorgenomen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen per geval te onderzoeken of er, binnen bepaalde aandachtsgebieden rond hoogspanningslijnen, alternatieven zijn die leiden tot minder blootgestelden.'
'Doelstelling van het beleid is dat er zo weinig mogelijk nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden van bovengrondse hoogspanningslijnen. Of en zo ja tot welke hoogte het vastleggen van een referentiewaarde voor bijvoorbeeld de magneetvelden daarbij relevant is (zoals in een eerder stadium richting Utrecht gedaan is), zal na overleg met de direct betrokkenen zoals de Rijksoverheid, VNG, het IPO en EnergieNed worden besloten.'

Bestaande situaties

'Vanwege de doorgaans zeer hoge kosten van maatregelen in bestaande situaties en de huidige onzekerheden over het mogelijke gezondheidsrisico, ligt het in het algemeen niet in de rede om, op basis van een afweging van de maatschappelijke kosten en baten, in bestaande situaties te adviseren of voor te schrijven maatregelen te treffen.'

Toekomstige ontwikkelingen

'Mocht in de toekomst meer zekerheid ontstaan over het mogelijke gezondheidsrisico (bijvoorbeeld door het ontdekken van het oorzakelijke verband of het ontdekken van andere oorzaken van de gevonden extra leukemiegevallen) kan alsnog besloten worden over het al dan niet treffen van maatregelen in bestaande situaties en het eventueel anders benutten van de vrijgehouden ruimte rond bestaande en nieuwe hoogspanningslijnen. Om betrokkenen de mogelijkheid te geven hun eigen verantwoordelijkheid te nemen, ligt een open en duidelijke communicatie over de mogelijke risico's van het wonen in de nabijheid van hoogspanningslijnen in de rede. Ook de overheid heeft hierbij een eigen verantwoordelijkheid. Hiertoe zal onder meer de circulaire uit 1995 worden geactualiseerd.'

Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen (Staatssecretaris van VROM, 2005a).

Advies om bij de vaststelling van streek- en bestemmingsplannen en van de tracés van bovengrondse hoogspanningslijnen, dan wel bij wijzigingen in bestaande plannen of van bestaande hoogspanningslijnen, zo veel als redelijkerwijs mogelijk is te vermijden dat er *nieuwe situaties* ontstaan waarbij kinderen *langdurig verblijven* in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 μT.

Nieuwe situaties: definitie

- nieuwe streek- of bestemmingsplannen, dan wel wijzigingen in bestaande
- nieuwe bovengrondse hoogspanningslijnen, dan wel wijzigingen in bestaande

Gevoelige bestemmingen voor kinderen (0-15 jaar)

- woningen
- scholen
- crèches
- kinderopvangplaatsen

5. Advisering door de GGD

Bij algemene vragen over de gezondheidsrisico's van elektrische of magnetische velden ten gevolge van de elektriciteitsvoorziening kan gebruik worden gemaakt van bronnen die geschikt zijn voor publieksinformatie. In hoofdstuk 9 worden enkele voorbeelden genoemd.

5.1 Noodzakelijke gegevens

Indien de GGD betrokken is bij een planproces waarbij hoogspanningslijnen betrokken zijn of specifieke vragen krijgt over de gezondheidsrisico's van elektrische of magnetische velden ten gevolge van de elektriciteitsvoorziening, is het van belang om voldoende informatie ter beschikking te hebben over de lokale omstandigheden in bestaande situaties of de planvorming in nieuwe situaties, de (mogelijke) blootstelling en de zakelijk rechtstrook.
De GGD kan, als adviseur van de gemeente, deze gegevens opvragen bij de verantwoordelijke gemeentelijke afdeling. Indien de gegevens niet beschikbaar zijn dan kan de GGD de gemeente zonodig adviseren om nader onderzoek uit te voeren. De gemeentelijke afdeling die verantwoordelijk is, kan afgeleid worden uit de oorspronkelijke adviesvraag. Dit kan zijn de afdeling ruimtelijke ordening (bij vragen over planvorming), de afdeling milieu (bij vragen over de milieubelasting in bestaande situaties) of de afdeling volksgezondheid (bij vragen over gezondheidsklachten, bijvoorbeeld een kankercluster).

5.1.1 Gegevens over de locatie

Uit de door de gemeente aangeleverde gegevens kan een beeld worden verkregen van:

- bestaande of geplande woningen (aantal blootgestelden) of andere gevoelige bestemmingen (scholen, crèches, kinderopvangplaatsen);
- de afstand tussen de elektriciteitsvoorziening en de gevoelige bestemmingen.

In bestaande situaties is het van belang om de locatie te bezoeken.

5.1.2 Gegevens over blootstelling en informatie over de elektrische veldsterkte

Informatie over de heersende elektrische veldsterkte onder hoogspanningslijnen is te achterhalen bij de elektriciteitsbedrijven (de beheerder van de betreffende hoogspanningslijn). Deze zien er op toe dat het referentieniveau op leefniveau (8 kV/m) niet wordt overschreden. Deze veldsterkte kan namelijk bij uitzondering en onder bepaalde omstandigheden recht onder hoogspanningslijnen voorkomen.

1. Schatting

De magnetische veldsterkte kan in de eerste plaats worden geschat op grond van de tabel uit hoofdstuk 2.2.
Voor bestaande hoogspanningslijnen is op de RIVM-site de "indicatieve zone" beschikbaar. Dit is de zone waarbinnen het magneetveld gemiddeld over een jaar hoger is dan 0,4 µT.

2. Berekening of meting

Bij vragen over specifieke situaties kan de magnetische veldsterkte worden bepaald op grond van berekeningen of metingen. Deze informatie is niet altijd beschikbaar. In dat geval kan de GGD de gemeente adviseren om de magnetische veldsterkte te laten bepalen. De bepaling van de magnetische veldsterkte is specialistenwerk en kan het beste worden uitgevoerd door instanties zoals KEMA of door het elektriciteitsbedrijf zelf.

Voor onderzoek bij hoogspanningslijnen geldt dat berekeningen voor de bepaling van de zone in het algemeen de voorkeur hebben boven metingen, omdat metingen een momentopname weergeven. Deze berekening dient te worden uitgevoerd volgens de RIVM-handreiking (Kelfkens & Pruppers, 2005).
Als we er echter van uitgaan de etmaal- en seizoensvariatie in stroomsterkte op een lijn niet erg groot is, kan met enkele metingen overdag toch een redelijk beeld worden verkregen van de gemiddelde belasting:

$$\text{Belasting}_{\text{gemiddeld}} = (I_{\text{gemiddeld}} / I_{\text{moment}}) * \text{Belasting}_{\text{moment}}$$

Voorwaarde is dat vooraf de duur en de locatie van de meting zijn vastgelegd. Tevens zullen bij het energiebedrijf gegevens opgevraagd moeten worden over de gemiddelde stroomsterkte ($I_{\text{gemiddeld}}$) en de stroomsterkte in de verschillende circuits tijdens de metingen (I_{moment}). Alleen dan kunnen op basis van de meting de gemiddelde velden over een jaar worden berekend. Het voordeel van een meting is dat deze snel en goedkoop kan worden uitgevoerd. Een meting kan ook een functie hebben bij de risicocommunicatie, bijvoorbeeld als bewoners geen vertrouwen hebben in berekeningen.
Metingen hebben in complexe situaties in ieder geval de voorkeur boven berekeningen.

Indien de GGD bij de advisering over metingen betrokken is, is het raadzaam om het bovenregionale bureau medische milieukunde hierbij te betrekken.
Voorbeelden van rapportages van complexe onderzoeken staan in de bijlagen 6 en 7.
De kosten van een rapportage over metingen bij één hoogspanningslijn bedragen ongeveer 5000 euro. Indien berekeningen moeten worden uitgevoerd of bij metingen van complexe situaties waarbij sprake is van meerdere elkaar kruisende hoogspanningslijnen en eventueel ondergrondse kabels kunnen de kosten oplopen tot enkele tienduizenden euro.

5.1.3 Gegevens over de zakelijk rechtstrook

De netbeheerder stelt de breedte van de zakelijk rechtstrook vast (zie hoofdstuk 2.5). De gemeente is hiervan op de hoogte gesteld. De zakelijk rechtstrook aan weerszijden van ondergrondse hoogspanningskabels is 6 m.

De zakelijk rechtstrook aan weerszijden van bovengrondse hoogspanningslijnen wordt bepaald door de netbeheerder. TenneT, de beheerder van alle bovengrondse hoogspanningslijnen met een spanning van 380 en 220 V, gaat standaard uit van een onbebouwde zone van 36 m, gerekend vanuit de hartlijn (totale breedte dus 72 m; mededeling servicedesk TenneT).

5.2 Advisering door de GGD

Bij haar advisering gaat de GGD uit van:

- de conclusie van de Gezondheidsraad dat:
  - er een zwakke maar statistisch significante associatie bestaat tussen het wonen in de nabijheid van bovengrondse hoogspanningslijnen en het vóórkomen van leukemie bij kinderen;
  - er geen aanwijzingen zijn voor een oorzakelijk verband tussen de betreffende velden en het optreden van enigerlei vorm van kanker;
  - er daarom sprake kan zijn van andere oorzaken voor het vaker optreden van leukemie bij kinderen;
  - nader onderzoek nodig is en wetenschappelijke ontwikkelingen gevolgd moeten worden.

- het beleid van de overheid om vanwege het mogelijke risico:
  - in nieuwe situaties, uit voorzorg, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te vermijden dat kinderen langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspannings-lijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 µT.
  - het een lokale verantwoordelijkheid is om een afweging te maken tussen de voor- en nadelen van verschillende nieuwbouwlocaties. Hiervoor gelden de normale inspraakprocedures, waarbij het noodzakelijk is dat alle partijen over goede informatie beschikken;
  - in bestaande situaties, vanwege de kosteneffectiviteit, geen maatregelen te adviseren.

- het beleidsuitgangspunt van zonering, dat wil zeggen:
  - 0,4 µT wordt gehanteerd als zonegrens in nieuwe situaties. Deze afstand kan worden geschat op grond van onderstaande tabel, maar dient in specifieke situaties te worden berekend volgens de RIVM-handreiking (Kelfkens & Pruppers, 2005). Bedacht moet worden dat 0,4 µT een vrij willekeurig maatschappelijk afkappunt betreft. Al er al effecten optreden betekent dit dus niet dat deze buiten de aangegeven zone ineens tot nul gereduceerd zijn.

Spanning (kV)	Indicatie voor de afstand in meters (10- 90 percentiel) bij magnetische veldsterkte van 0,4 µT
380	100-125
220	75-150
150	35-80
110	25-50
50	25-40

- de noodzaak van een goede informatievoorziening en risicocommunicatie. Aandachtspunten hierbij zijn:
  - het geven van duidelijkheid over eventuele nieuwe plannen;
  - het geven van duidelijkheid over blootstelling op leefniveau, inclusief de bijdrage van elektrische apparatuur in huis;
  - het geven van informatie dat er onzekerheid bestaat over het effect op de gezondheid (geen oorzakelijk verband bewezen; zwakke relatie);
  - het geven van informatie over de aard en omvang van het gezondheidseffect als er een causale relatie zou bestaan (benadrukken dat over heel Nederland per jaar het totaal aantal extra gevallen van leukemie bij kinderen dan wordt geschat op maximaal 0,5 op een totaal van 110 nieuwe gevallen);
  - aandacht voor verschil in geobjectiveerde effecten en door burgers ervaren klachten;
  - aandacht voor de (mogelijke) risicogroep kinderen;
  - het geven van informatie over het voorzorgprincipe en het daaruit voortkomende verschil in beleid bij nieuwe en bestaande situaties;
  - het mogelijk wijzigen van beleid bij beschikbaar komen van nadere wetenschappelijke gegevens.

5.3 Afweging van alternatieve oplossingen

Bij de afweging door de gemeente van de voor- en nadelen van alternatieven in nieuwe situaties is het van belang om vooraf vast te stellen wat wordt verstaan onder situaties waarin kinderen langdurig worden blootgesteld en wat de voor- en nadelen zijn van ondergrondse respectievelijk bovengrondse hoogspanningslijnen.

5.3.1 Definiëring van bestemmingen met langdurige blootstelling van kinderen

Bij de uitwerking van de nieuwe plannen kan nog discussie ontstaan over wanneer sprake is van gevoelige bestemmingen en langdurige blootstelling van kinderen.
Door VROM worden als gevoelige bestemmingen woningen, scholen, crèches en kinderopvangplaatsen aangemerkt (VROM, 2005a).

Om, op grond van gezondheidskundige argumenten, een uitspraak te doen over wat wordt verstaan onder 'langdurig' is meer kennis nodig over een kwantitatieve risicobepaling, de dosis-effect relatie. Tot nu toe is slechts een associatie, en geen causale relatie, gelegd

tussen wonen in de nabijheid van hoogspanningslijnen en leukemie bij kinderen. Voor de risicoberekeningen is men uitgegaan van een jaargemiddelde blootstelling. Er zijn te weinig gegevens beschikbaar om een uitspraak te kunnen doen over de effecten bij een kortere verblijfsduur. Wel kan men voor het beoordelen van vergelijkbare situaties aansluiting zoeken bij verblijfsduren passend bij woningen, scholen, crèches en kinderopvangplaatsen. Belangrijk is vooral de rol van risicocommunicatie en het creëren van voldoende draagvlak bij de bevolking bij het nemen van een beslissing over de aanleg van bestemmingen die speciaal zijn ingericht voor kinderen (speeltuinen, voetbalveldjes etc.).

5.3.2 Ondergrondse kabels vs. bovengrondse hoogspanningslijnen

Zowel ondergrondse hoogspanningskabels als bovengrondse hoogspanningslijnen hebben ieder hun voor- en nadelen (Weterings, 2001; Snepvangers, 2001). De GGD kan een rol spelen bij het formuleren van de voor- en nadelen. Hieronder worden de belangrijkste aandachtspunten besproken.

1. Gezondheidsrisico
Zowel in de omgeving van bovengrondse hoogspanningslijnen als ondergrondse hoogspanningskabels is mogelijk sprake van een verhoogd risico door blootstelling aan magnetische velden. De strook langs hoogspanningskabels waarbij mogelijk een risico kan optreden is aanmerkelijk smaller dan die van hoogspanningslijnen.
Een (gering) risico door inductiestroom ten gevolge van het elektrische veld kan alleen bij uitzondering direct onder hoogspanninglijnen voorkomen.

2. Veiligheidsrisico
Bij bovengrondse hoogspanningslijnen kan, in tegenstelling tot ondergrondse kabels, een veiligheidsrisico optreden door mastbreuk, draadbreuk en ijsafzetting.
Bovengrondse hoogspanningslijnen kunnen ook beperkingen opleveren van het gebruik van de woonomgeving. Zo is het niet toegestaan om in de directe omgeving van hoogspanningslijnen te vliegeren. Door zo'n verbod kan bij de omwonenden een gevoel van onveiligheid ontstaan.

3. Visuele hinder
Bovengrondse hoogspanningslijnen worden in het landschap vaak als lelijk ervaren. Bij inpassing van een bovengrondse hoogspanningslijn in een woonwijk kan de brede onbebouwde strook voor vrij uitzicht van de direct aanwonenden zorgen, wat veelal als een voordeel wordt ervaren. Bij ondergrondse kabels is slechts sprake van een smalle vrije strook.

4. Kosten

Omdat voor de aanleg van ondergrondse kabels slechts een smalle strook vrijgehouden hoeft te worden, is meer grond beschikbaar voor bebouwing.
De aanleg van ondergrondse kabels is technisch lastiger vanwege isolatie-eisen en kostbaarder omdat de kabels 10-15 keer duurder zijn.

5. Stedenbouwkundige mogelijkheden

Bovengrondse hoogspanningslijnen kunnen beperkingen opleveren bij de uitwerking van nieuwe bestemmingsplannen. Er zijn inmiddels voorbeelden van een inpassing van hoogspanningslijnen in een nieuwe woonwijk (Hooijer, 2001).
Indien er geen mogelijkheden zijn om masten binnen een bepaalde afstand van elkaar te plaatsen, zoals bij het overbruggen van een rivier of een stadscentrum, dan is de aanleg van ondergrondse kabels de enige optie.

6. Geluidhinder

Onder bepaalde weersomstandigheden (vochtig weer, mist, regen) kunnen hoogspanningslijnen een zoemend geluid geven. Dit geluid wordt veroorzaakt door elektrische ontladingen in de lucht, die teweeg worden gebracht door het elektrische veld. Dit is het zogenaamde corona-effect. Deze ontladingen treden alleen zeer dicht bij de draden op. De ontladingen en het geluid hebben geen nadelige gevolgen voor de gezondheid.
Bij harde wind kan een loeiend geluid worden veroorzaakt door de regelmaat van wervels die achter de draden ontstaan.

6. Samenvatting

Sinds enkele jaren bestaat er discussie over de betekenis van onderzoek waarin een relatie wordt gevonden tussen het wonen nabij bovengrondse hoogspanningslijnen en het vóórkomen van leukemie bij kinderen.
De Gezondheidsraad concludeert dat, alhoewel epidemiologische onderzoeken een consistente statistische associatie laten zien, deze associatie zwak is, er geen oorzakelijk verband is aangetoond en er geen plausibel biologisch mechanisme bekend is dat de associatie kan verklaren. Hierdoor is het niet onmogelijk dat de associatie ook door toeval of door andere factoren kan worden verklaard. De WHO/ IARC deelt de magneetvelden van hoogspanningslijnen in bij de categorie "mogelijk carcinogeen".

Het Ministerie van VROM concludeert dat er uit wetenschappelijke evaluaties aanduidingen zijn dat er reële gronden voor zorg bestaan voor het mogelijk optreden van ongewenste gezondheidseffecten. Vanwege het mogelijke risico en de toename van het aantal blootgestelde kinderen (40%) bij ongewijzigd beleid, adviseert de rijksoverheid aan de lokale overheden en de netbeerders om voor nieuwe situaties het voorzorgprincipe te hanteren. Dit betekent dat lokaal een afweging wordt gemaakt tussen de voor- en nadelen van verschillende alternatieven, waarbij geldt dat, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, vermeden wordt dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 μT. Het spreekt vanzelf dat een goede risicocommunicatie en een zorgvuldige besluitvorming bij dit beladen onderwerp essentieel zijn.
De GGD kan een belangrijke rol spelen bij de advisering over het mogelijke gezondheidsrisico, bij de risicocommunicatie en bij de formulering van de mogelijke alternatieven. Bij de advisering over het gezondheidsrisico onderschrijft de GGD het beleid ten aanzien van het voorzorgprincipe. De GGD draagt argumenten aan voor de maatschappelijke discussie.

7. Stappenplan/ Rol GGD

- De GGD verstrekt, op verzoek van burgers of overheid, algemene informatie over de relatie ELF-EM velden en gezondheid.
- In specifieke gevallen zorgt de GGD ervoor dat zij betrokken is bij de besluitvorming/ informatievoorziening over hoogspanningslijnen en andere vragen over de relatie ELF-EM velden en gezondheid.
- De GGD vraagt van/via de gemeente:
- de gegevens over de lokale situatie of de planvorming;
- de relevante gegevens over bijvoorbeeld de zakelijk rechtstrook, de elektrische veldsterkte en de magnetische veldsterkte.
- De GGD brengt bij voorkeur een bezoek aan de locatie.
- De GGD adviseert de gemeente zo nodig over de noodzaak van aanvullend onderzoek om de blootstelling te bepalen.
- De GGD beoordeelt het gezondheidsrisico.
- De GGD adviseert (via) de gemeente over het gezondheidsrisico.
- De GGD adviseert (via) de gemeente over de gezondheidskundig relevante aandachtspunten bij de afweging van alternatieve oplossingen bij planvorming.
- De GGD adviseert (via) de gemeente over de wijze van informatievoorziening aan bewoners/ omwonenden. Eén van de mogelijkheden is het organiseren van een informatiebijeenkomst. Aandachtspunten daarbij zijn:
    - het geven van duidelijkheid over eventuele nieuwe plannen;
    - het geven van duidelijkheid over blootstelling op leefniveau;
    - het geven van informatie dat er onzekerheid bestaat over het risico op leukemie bij kinderen (geen bewezen oorzakelijk verband, zwakke relatie);
    - het geven van informatie over het voorzorgprincipe en het daaruit voortkomende verschil in beleid bij nieuwe en bestaande situaties;
    - het mogelijk wijzigen van beleid bij beschikbaar komen van nadere wetenschappelijke gegevens.

8. Betrokken instanties

- Ministerie VROM
  L.M. van Aernsbergen, DGM, directie SAS/SNB
  Postbus 30945
  2500 GX Den Haag
  Telefoon: 070-3394 953

- Onderzoeksinstituut:
  - KEMA, Arnhem
    Postbus 9035
    6800 ET Arnhem
    Telefoon: 026-3569111

- Netbeheerders:
  - EnergieNed
    Postbus 9042
    6800 GD Arnhem
    Telefoon: 026-3563496

  - TenneT
    Postbus 718
    6800 AS Arnhem
    Telefoon: 026-3731111

- Gezondheidsraad
  Postbus 16052
  2500 BB Den Haag
  Telefoon: 070-3405730

9. Literatuur

Publicaties:
Het wordt aangeraden de met * aangeduide publicaties beschikbaar te hebben.

Ahlbom, A., N. Day, M. Feychting et al. A pooled analysis of magnetic fields and childhood leukaemia. Br. J. Cancer 83 (5), 692-698, 2000.

Ahlbom, A. et al. Review of the epidemiologic literature on EMF and health. Environmental Health Perspectives 109 (S6), 911-933, 2001.

Berg, G.P. van den. Magnetische velden tengevolge van de elektriciteitsvoorziening in de Persoonstraat, Bocholtz. Notitie Natuurkundewinkel. Rijksuniversiteit Groningen, 18-11-2002.

Bogaard, C.J.M. van den. Hoogspanningslijnen en gezondheid. Het beleid van de Inspectie Milieuhygiëne ten aanzien van woonbebouwing. Inspectie Milieuhygiëne, Den Haag, oktober 2001.

Bolte, J.F.B. & Pruppers M.J.M. Gezondheidseffecten van blootstelling aan radiofrequente elektromagnetische velden - Probleemanalyse niet-ioniserende straling. RIVM, Bilthoven, rapport nr. 861020007, 2004.

*Bruggen, M. van & T. Fast. Beoordelingskader Gezondheid en Milieu: Magnetische velden van hoogspanningslijnen en leukemie van kinderen. RIVM, Bilthoven, rapport nr. 609026003, 2003.

Commissie VWS en VROM. Kamerstuk Gezondheid en Milieu; Verslag van een algemeen overleg. Tweede Kamer, vergaderjaar 2004-2005, 28 089, nr. 6. SDU Uitgevers 's-Gravenhage, 2004.

EG. Raad van Europese Gemeenschappen. Aanbeveling van de Raad van 12 juli 1999, betreffende de beperking van de bevolking aan elektromagnetische velden van 0 Hz – 300 GHz. Publicatieblad van Europese Gemeenschappen, L 199/59, 1999.

*Fast, T., P.J. van den Hazel & D.H.J. van de Weerdt. Gezondheidseffectscreening (GES). GGD Nederland, Utrecht, 2004.

Gezondheidsraad. Extreem laag frequente elektromagnetische velden gen gezondheid. Gezondheidsraad, publicatie nr. 19992/07, Den Haag, 1992.

*Gezondheidsraad. Blootstelling aan elektromagnetische velden (0 Hz – 10 MHz). Gezondheidsraad, Den Haag, publicatie nr. 2000/06, 2000.

Gezondheidsraad. Elektromagnetische velden: Jaarbericht 2001. Gezondheidsraad, Den Haag, publicatie nr. 2001/14, 2001.

Gezondheidsraad. Elektromagnetische velden: Jaarbericht 2003. Gezondheidsraad, Den Haag, publicatie nr. 200/01, 2004.

Greenland, S, et al. A pooled analysis of magnetic fields, wire codes and childhood leukaemia. Epidemiology 11 (6), 624-634, 2000.

Habets, T. Gezondheidkundige beoordeling van metingen van magnetische veldsterkte in kantoorruimte. Briefrapport GGD Rotterdam e.o., 16 juli 1998.

Hooijer, L. Stroompark Nesselande te Rotterdam-Alexander. De zorgvuldige inpassing van hoogspanningslijnen. Gezond bouwen en wonen, 22-24, 5, 2001.

IARC Working Group on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans. Non-ionizing radiation, Part 1: static and extremely low-frequency (ELF) electric and magnetic fields. IARC Monogr Eval Carcinog risks Hum, 80, 1-395, 2002.

ICNIRP. Guidelines for limiting exposure to time-varying electric, magnetic and electromagnetic fields (up to 300 GHz). Health physics, vol. 74, nr. 4, 494-522, 1998

*Plas, M. van der et al. Magnetische velden van hoogspanninglijnen en leukemie bij kinderen. RIVM, Bilthoven, rapport nr. 610050007, 2001.

*Kelfkens, G., R.M.J. Pennders en M.J.M. Pruppers. Woningen bij bovengrondse hoogspanningslijnen in Nederland. RIVM, Bilthoven, rapport nr. 610150001, 2002.

Kelfkens, G., R.M.J. Pennders en M.J.M. Pruppers. Plannen voor nieuwbouwwoningen bij bovengrondse hoogspanningslijnen. RIVM, Bilthoven, rapport nr. 610150004, 2003.

Kelfkens, G. & M.J.M. Pruppers. Handreiking voor het berekenen van de specifieke 0,4 microtesla zone in de buurt van bovengrondse hoogspanningslijnen. RIVM, Bilthoven, 2005. (actuele versie op www.rivm.nl/hoogspanningslijnen)

Kirchner, E.J.J., G.J. Eggink en M.J.M. Pruppers. Niet-ioniserende straling in de gezondheidszorg en effecten op de volksgezondheid. RIVM, Bilthoven, rapport nr. 610059002, 1995.

Matthijsen, A.J.C.M. Verblijftijdentabel voor kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. RIVM rapport nr. 620100001, Bilthoven, 2003.

Michaelis, J., J. Schüz, R. Meinert et al. Combined risk estimates for two German population-based case-control studies on residential magnetic fields and childhood acute leukemia. Epidemiology 9 (1), 92 – 94, 1998.

NIBRA. Woningen binnen de gevarenzone van hoogspanningslijnen: blusrisico's. NIBRA, 27 juni 2005.

NRPB (National Radiological Protection Board). ELF Electromagnetic fileds and the risk of cancer. Report of an advisory group on nonionising radiation. NRPB documents volume 12 no. 1, Chilton, Didcot, 2001. Zie website NRPB.

NNI (Nederlands Normalisatie Instituut). Nederlandse norm, NEN-EN 50341-3. Bovengrondse elektrische lijnen boven 45 kV wisselspanning - deel 3: Verzameling van nationale normatieve aspecten. 2001.

Preece, A.W., P. Grainger, J. Golding & W. Kaune. Domestic magnetic field exposures in Avon. Phys. Med. Biol., 41,71-78, 1996.

Pronk. J.P. Brief aan het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, gedateerd 25 januari 2002, kenmerk SAS/2001140036.

*Pruppers, M.J.M. Blootstelling aan extreem laag frequente elektromagnetische velden van hoogspanningslijnen – Herberekening naar aanleiding van het KEMA/RIVM-onderzoek naar de kosten en baten van maatregelen ter beperking van magnetische velden bij hoogspanningslijnen. RIVM, Bilthoven, briefrapport nr. 032, 2003.

J. Schüz et al, 2001. Residential magnetic fields as a risk factor for childhood acute leukemia: results from a German population-based case-control study. In: Int. J. Cancer, vol. 91, pp. 728-735

Snepvangers, K. Gezondheid onder spanning. Risico's en beperkingen van hoogspanningstracés. Gezond bouwen en wonen, 25-27, 5, 2001.

Stuurman, C.S. & J.F. van Wolven. Kostenanalyse van de technische maatregelen ter beperking magnetische velden nabij bovengrondse hoogspanningslijnen (vooronderzoek); Deel 1: Samenvatting. KEMA , Arnhem, 2002.

TenneT. Brochure 'Elektrische en magnetische velden'. TenneT, Arnhem, 2004.[16]

UK Childhood Cancer Study Investigators. Exposure to power-frequency magnetic fields and the risk of childhood cancer. The Lancet, 354 (9194), 1925 – 1931, 1999.

[16] *Geschikt voor publieksinformatie.*

UK Childhood Cancer Studies. Childhood cancer and residential proximity to power lines. British J. Cancer, vol. 83, pp. 1573-1580, 2000.

VROM. Circulaire inzake extreem laagfrequente elektrische en magnetische velden (ELF velden). VROM, Den Haag, 1995. NB: De adviezen uit deze Circulaire zijn vervallen (VROM, 2005a)

VROM. NMP4. Nationaal Milieubeleids Plan 4. Een wereld en een wil: werken aan duurzaamheid. Ministerie van VROM, Den Haag, 2001.

*VROM. Nuchter omgaan met risico's. Beslissen met gevoel voor onzekerheden. Hoofddocument. Ministerie VROM, Den Haag, 2004a.

*VROM. Nuchter omgaan met risico's. Beslissen met gevoel voor onzekerheden. Achtergronddocument. Ministerie VROM, Den Haag, 2004b.

VROM. Beleidsalternatieven hoogspanningslijnen onderling overlegd. Schuttelaar & Partners, Den Haag, in opdracht van het Ministerie van VROM, Den Haag, 2004c.

VROM. Burgers over hoogspanningslijnen; een pilot. Korbee & Hovelynck, De Bilt, in opdracht van VROM, Den Haag, 2004d.

VROM. Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen van de Staatssecretaris van VROM. Ministerie van VROM, Den Haag, 2005a. →Bijlage 5

VROM. Gezondheid en milieu. Brief van de Staatssecretaris van VROM aan de Tweede Kamer, d.d. 24 december 2004. SDU, Den Haag, Kamerstuk 28 089, nr. 7, 2005b.

Wartenberg, D. Residential EMF exposure and childhood leukemia: meta-analysis and population attributable risk. Bioelectromagnetics, S86-104, 2001.

Weterings, M. Ruimtelijke ordening met hoogspanningslijnen. Hoogspanningslijnen, ondergronds of inpassen? Gezond bouwen en wonen, 19-21, 5, 2001.

Relevante websites		
VROM	www.vrom.nl	Dossier hoogspanningslijnen; infoblad en de 10 meest gestelde vragen en antwoorden [22]
Regering	www.parlement.nl/parlando	Tweede kamerstukken
Europees Parlement	www.europa.eu.int	Richtlijnen van het Europees Parlement
RIVM	www.rivm.nl	Dossier hoogspanningslijnen. Informatie over de indicatieve zone
EnergieNed	www.energiened.nl	
National Radiological Protection Board (NRPB)	www.nrpb.org	Via de link 'understanding radiotion' is uitgebreide uitleg over elektrische en magnetische velden beschikbaar
ICNIRP	www.icnirp.de	Informatie over richtlijnen voor elektromagnetische veldsterkten. Zoeken via publicaties/ EMF/ guidelines
TenneT	www.tennet.nl	Informatie over stroomvoorziening en elektrische en magnetische velden
WHO	www.euro.who.int/document	- document: Informatie over het voorzorgsbeginsel in 'The precautionary principle, protecting public health, the environment and the future of our children'. - mediacentre → factsheets [23] In Nederlands informatieblad nr. 205: Elektromagnetische velden en volksgezondheid, extreem lage frequenties (ELF) In Nederlands informatieblad nr. 263: Elektromagnetische velden en volksgezondheid, extreem laagfrequente velden en kanker

[23] *Geschikt voor publieksinformatie.*

10. Definities/Afkortingen

Basisbeperkingen	Op gezondheidkundige overwegingen vastgestelde blootstellingslimieten, die betrekking hebben op bepaalde elektromagnetische fenomenen die in het menselijk lichaam tot gezondheidsschade kunnen leiden. Voor wisselvelden tot circa 10 MHz is dit de in het lichaam opgewekte elektrische stroom. (Voor zover relevant overgenomen uit: Gezondheidsraad, 2000)
Belaste strook	zie Zakelijk rechtstrook
EM	Elektromagnetisch
ELF	Extreem Laag Frequent
ELF-EM velden	Elektrische en magnetische velden met frequenties lager dan 300 Hz, ofwel golflengten hoger dan 1000 km.
Fosfenen	Lichtvlekken of –flitsen die waargenomen worden als gevolg van directe stimulatie van het netvlies door elektrische stroom.
Gevoelige bestemming	In het kader van kinderen die langdurig verblijven in de magneetveldzone van bovengrondse hoogspanningslijnen zijn hiervoor woningen, crèches en kinderopvangplaatsen aangemerkt. (Bron: VROM, 2005a)
ICNIRP	International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection. De ICNIRP is een onafhankelijk adviesorgaan dat onder anderen adviseert aan de Verenigde Naties en de Wereldgezondheids-organisatie (WHO).
IRPA	International Radiation Protection Association, de huidige ICNIRP.
Indicatieve zone	De magneetveldzone berekend op basis van een aantal conservatieve aannames (voor bestaande situaties beschikbaar op www.rivm.nl) (Bron: VROM, 2005a)
Langdurige blootstelling	In het kader van verblijf in de magneetzone van bovengrondse hoogspanningslijnen wordt uitgegaan van kinderen die wonen of verblijven in scholen, crèches of kinderopvangplaatsen. (Bron: VROM, 2005a)

Magneetveldzone	De magneetveldzone is de strook grond die zich aan beide zijden langs de hoogspanningslijn uitstrekt en waarbinnen het magneetveld gemiddeld over een jaar hoger dan 0,4 μT is of in de toekomst kan worden. (Bron: VROM, 2005a)
NIBRA	Nederlands Instituut voor Brandweer en Rampenbestrijding.
Nieuwe situaties	- Nieuwe streek- of bestemmingsplannen, dan wel wijzigingen in bestaande - Nieuwe bovengrondse hoogspanningslijnen, dan wel wijzigingen aan bestaande (Bron: VROM, 2005a)
Nominale belasting	Belasting van hoogspanningslijnen tot maximaal 50%. Een hoogspanningslijn heeft een bepaalde maximale belastbaarheid. Omdat in Nederland het net als het ware "dubbel" is uitgevoerd (de meeste hoogspanningslijnen bestaan uit twee of meer circuits, waardoor bij uitval van 1 circuit het andere circuit tijdelijk de hele stroomvoorziening kan voeren), worden de lijnen tot hooguit 50% belast (soms iets hoger bij meer dan 2 circuits); dit is de nominale belasting. De tabel gaat uit van die nominale belasting. Omdat het net echter zo uitgevoerd moet zijn dat ook piekbelastingen en calamiteiten elders opgevangen kunnen worden, zal de gemiddelde stroombelasting over een langere periode voor een hoogspanningslijn lager zijn dan de nominale belasting. Met andere woorden: in de tabel is de worst-case continue situatie weergegeven. Als een lijn langdurig op 50% belast wordt, is dat voor de beheerder een signaal dat er geen marge meer is. In dat geval zal gezocht worden naar alternatieven (bijvoorbeeld verzwaring van de lijn, extra circuit toevoegen, nieuwe lijn bouwen of een andere stroomroute zoeken).
Percentiel	De rangorde die een meetwaarde inneemt wanneer alle meetwaarden geklasseerd zijn volgens grootte van klein naar groot. De 90^e percentiel duidt aan dat 90 % van alle meetwaarden kleiner dan of gelijk zijn aan deze waarde. De 50^e percentiel is gelijk aan de mediane waarde.
Referentieniveaus	Waarden voor de sterkte van het ongestoorde elektrische en magnetische veld die zijn afgeleid van de basisbeperkingen en

	die als hulpmiddel dienen om te bepalen of aan de basisbeperkingen wordt voldaan. De grootheden die ten grondslag liggen aan de basisbeperkingen kunnen niet eenvoudig gemeten worden, de elektrische en magnetische veldsterkte wel. (Bron: Gezondheidsraad, 2000)
Specifieke zone	De magneetveldzone berekend overeenkomstig de door het RIVM opgestelde Handreiking (Kelfkens & Pruppers, 2005). (Bron: VROM, 2005a)
Voorzorgprincipe/ Voorzorgbeginsel	In het NMP-4 wordt de term voorzorgprincipe gebruikt. In de VROM-nota 'Nuchter omgaan met risico's. Beslissen met gevoel voor onzekerheden; hoofddocument' (VROM, 2004a) wordt het voorzorgprincipe gehanteerd en wordt het voorzorgbeginsel als volgt omschreven:

Het voorzorgbeginsel heeft een plaats gekregen in Beginsel 15 van de verklaring van Rio: 'Teneinde het milieu te beschermen zullen staten naar hun vermogen op grote schaal de voorzorgbenadering moeten toepassen. Daar waar ernstige of onomkeerbare schade dreigt, dient het ontbreken van volledige wetenschappelijke zekerheid niet als argument te worden gebruikt voor het uitstellen van kosteneffectieve maatregelen om milieuaantasting te voorkomen'. Voorts wordt voorzorg gezien als 'strategie voor risicomanagement, indien er gegronde redenen zijn om te vrezen dat potentiële gevaren het milieu of de gezondheid van mensen, dieren en planten zouden kunnen aantasten, maar beschikbare gegevens geen uitvoerige risico-evaluatie mogelijk maken'.

De EU heeft in 2000 (COM/2000/0001 def.) richtsnoeren opgesteld voor de toepassing van het voorzorgbeginsel:
'Aan de beslissing tot toepassing van het voorzorgbeginsel moeten drie specifieke beginselen ten grondslag liggen:

- *de toepassing van het beginsel moet gebaseerd zijn op een zo volledig mogelijke wetenschappelijke evaluatie. Daarbij moet, indien mogelijk, in iedere fase de mate van wetenschappelijke onzekerheid worden vastgesteld;*
- *elk besluit om al dan niet te handelen uit hoofde van het voorzorgbeginsel moet worden voorafgegaan door een evaluatie van het risico en de potentiële gevolgen van niet-handelen;*
- *zodra de resultaten van de wetenschappelijke evaluatie en/of risico-evaluatie beschikbaar zijn, dienen alle betrokken partijen bij de bestudering van de verschillende denkbare mogelijkheden betrokken te worden en moet de procedure zo transparant mogelijk zijn.' Ook ligt er in het beleid, indachtig internationale afspraken, steeds meer nadruk op maatregelen uit voorzorg.*

Hierbij geldt wel dat als maatregelen in het kader van voorzorg zijn genomen deze herzien kunnen worden als nieuwe wetenschappelijke inzichten daartoe aanleiding geven. Ook (nog) niet eenduidige wetenschappelijke resultaten kunnen aanleiding geven tot maatschappelijke

onrust waar beleidsmatig niet aan voorbij gegaan kan worden. Het door middel van voorzorg omgaan met risico's past binnen 'strategisch beslissen in onzekerheid' (RIVM categorie 4).

Door de Gezondheidsraad wordt de term 'voorzorgbeginsel' als volgt omschreven: *Methode om beschermende maatregelen aan te moedigen wanneer gezondheidsrisico's niet volledig op wetenschappelijke gronden kunnen worden gekwantificeerd. Maatregelen kunnen uiteenlopen van risicocommunicatie (het informeren van burgers over risico's en onzekerheden zolang nader onderzoek wordt uitgevoerd) tot risicomanagement (verminderen van risicovolle activiteiten). De Gezondheidsraad volgt hiermee de benadering van de WHO (Gezondheidsraad, 2004; WHO document 'The precautionary principle, protecting public health, the environment and the future of our children' 2004).*

Wire code	De indeling in een beperkt aantal klassen van het totaal van componenten van het bovengrondse elektriciteitsdistributiesysteem: het aantal draden met hoge en lage spanning, hun onderlinge positie en de plaats van de transformatoren; dit alles gerelateerd aan de afstand tot een woning. Deze indeling heeft een zekere relatie met de sterkte van het elektromagnetische veld bij de woning. (Bron: Gezondheidsraad, 2000/06)
Zakelijk rechtstrook/ Belaste strook	De termen Zakelijk rechtstrook en Belaste strook zijn synoniem. De strook grond waarop ten behoeve van een hoogspanningsverbinding het op het perceel gevestigde recht van opstal kan worden uitgeoefend, of waarop een gedoogplicht rust. Een belaste strook omvat een strook grond met begrenzingen op gelijke afstand, ter weerszijden van en evenwijdig aan de hartlijn van een hoogspanningslijn. De Netbeheerder vermeldt de exacte afmetingen van de belaste strook. (Bron: TenneT)

Toelichting eenheden

V	Volt: elektrische spanning
Hz	Herz: frequentie van stroom (aantal richtingswisselingen per seconde van wisselstroom)
A	Ampère: stroomsterkte
A/m	Magnetische veldsterkte (voor toelichting zie bijlage 2)
A/m^2	Stroomdichtheid
V/m	Elektrische veldsterkte (voor toelichting zie bijlage 2)
T	Tesla: magnetische fluxdichtheid (in de praktijk ook wel magnetische veldsterkte genoemd; (voor toelichting zie bijlage 2))

11. Geraadpleegde deskundigen

Dr. L.M. van Aernsbergen, Ministerie VROM, DGM, directie SAS/SNB, Den Haag
Mw. M. Beerlage, KEMA, Arnhem
Ir. G.P. van den Berg, Wetenschapswinkel Natuurkunde, Rijksuniversiteit Groningen
Dr. G. Kelfkens. RIVM, Bilthoven.
Dr. M.J.M. Pruppers. RIVM, Bilthoven.
Dr. E. van Rongen, Gezondheidsraad, Den Haag

12. Samenstelling werkgroep

Penvoerder:
[redacted]

Werkgroepleden:
[redacted]

Bijlagen

Bijlage 1	Organisatie van het elektriciteitstransport in Nederland
Bijlage 2	Begripsbepaling ten aanzien van elektromagnetische straling en velden
Bijlage 3	Bovengrondse hoogspanningslijnen in Nederland
Bijlage 4	Modelbouwverordening, artikel 2.5.19. Bouwen nabij bovengrondse hoogspanningslijnen en ondergrondse hoofdtransportleidingen
Bijlage 5	Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen van de Staatssecretaris van VROM (VROM, 2005a)
Bijlage 6	Voorbeeld van een complex onderzoek naar veldsterkten van hoogspanningslijnen (alleen digitaal via GGD Kennisnet beschikbaar)
Bijlage 7	Voorbeeld van een complex onderzoek naar veldsterkten van hoogspanningslijnen (alleen digitaal via GGD Kennisnet beschikbaar)

Bijlage 1 Organisatie van het elektriciteitstransport in Nederland

Transport

Het elektriciteitstransport verloopt als volgt:
Elektriciteitsproductie → landelijk hoofdtransport*net* → Regionale *netten* → klant

Net

Een netwerk van bovengrondse en ondergrondse verbindingen, schakel- en verdeelstations en verdere hulpmiddelen waarover elektriciteit wordt getransporteerd.
Het elektriciteitsnet is onder te verdelen in een hoofdtransportnet, beheerd door *TenneT*, met spanningen van 380 kV en 220 kV, een transportnet met spanningen van 150 kV, 110 kV en 50 kV en een distributienet met spanningen van 25 kV, 20 kV, 10 kV en 380/230 V.

Energiebedrijven

Energiebedrijven zijn, sinds 1 juli 2004, gesplitst in *energieleveranciers* en *netbeheerders*.

Energieleveranciers dingen naar de gunst van de klant met hun prijs, dienstverlening en leveringsvoorwaarden.

Netbeheerders verzorgen het transport van energie tegen de voorwaarden die de overheid bepaalt. Een van die voorwaarden is dat zij elk transport moeten verzorgen, ongeacht welke leverancier de energie aan de klant levert. Daardoor kunnen klanten zelf bepalen bij welke leverancier zij elektriciteit kopen.
De netbeheerder is door de overheid aangewezen voor het beheer van één of meer netten. Hij is verantwoordelijk voor de aanleg van de netten en het transport van elektriciteit.
De netbeheerder zorgt dat het netwerk goed werkt, dat klanten worden aangesloten en dat storingen worden verholpen. De netbeheerder is onafhankelijk van leveringsbedrijven en garandeert vrije toegang voor de leveranciers.

TenneT
De onafhankelijk netbeheerder die verantwoordelijk is voor het landelijke hoogspanningsnet. Vanuit dit net worden de meeste regionale netten van stroom voorzien en wordt de interconnectie met buitenlandse netten verzorgd.
TenneT organiseert de betrouwbaarheid en continuïteit van de Nederlandse elektriciteitsvoorziening door te zorgen voor de balans tussen productie en verbruik van elektriciteit. TenneT veilt de beschikbare importcapaciteit. Het bedrijf is voor 100% in handen van de Nederlandse overheid.

EnergieNed

EnergieNed is de brancheorganisatie voor alle bedrijven die in Nederland actief zijn in productie, transport, handel of levering van gas, elektriciteit en/of warmte.
De federatie behartigt de belangen van de aangesloten bedrijven en is aanspreekpunt voor overheid, politiek en belangenorganisaties. Namens de leden voert EnergieNed op nationaal en internationaal niveau de dialoog met deze partijen om op de markt voldoende ruimte voor ondernemerschap te creëren. Eén van de voorwaarden waar EnergieNed zich sterk voor maakt, is gelijke condities op de Nederlandse en de Europese markt voor alle partijen.

Bronnen:
www.energiened.nl
www.tennet.nl

Bijlage 2 Begripsbepaling ten aan zien van elektromagnetische straling en velden

Elektromagnetische straling (EM-straling) omvat zowel ioniserende als niet-ioniserende straling:

- Ioniserende straling is EM-straling waarvan de primaire wisselwerking met materie plaatsvindt door ionisatie.
- Niet-ioniserende straling omvat alle vormen van EM-straling en elektrische en magnetische velden waarvan de primaire wisselwerking niet plaatsvindt door ionisatie.
- Ioniserende en niet-ioniserende straling worden gekarakteriseerd door:
  - Frequentie, met als eenheid Hertz (Hz)
  - Golflengte, met als eenheid meter (m)
  - Energie, met als eenheid Joule (J) of elektronvolt (eV)

Het verband tussen deze grootheden is als volgt: des te hoger de frequentie van de straling, des te kleiner de golflengte en des te groter de energie.

Niet-ioniserende straling wordt gekenmerkt door een golflengte > 100nm, een frequentie < 3000 THz en een energie <12,4 eV.

In principe wordt over velden gesproken bij lange golflengten en lage frequenties (ELF-EM velden) en over straling bij korte golflengten en hoge frequenties (radiofrequente en optische straling.

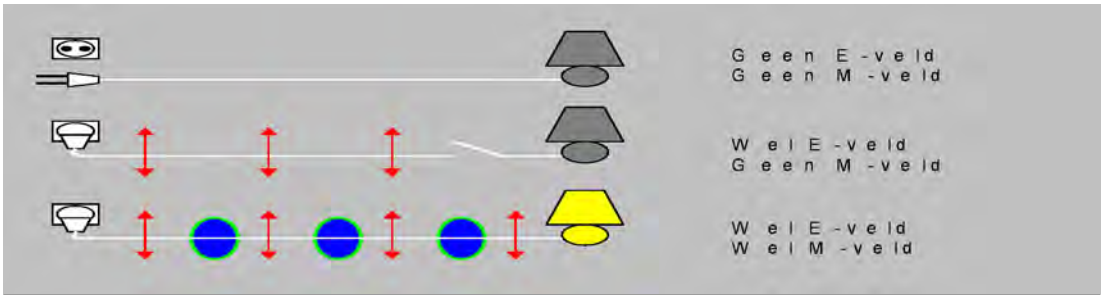
Extreem laag frequente (ELF) velden zijn elektromagnetische velden met frequenties lager dan 300 Hz, ofwel golflengten langer dan 1000 km.

De sterkte van ELF velden en radiofrequente straling wordt aangegeven met:

- de elektrische veldsterkte (V/m) en
- de magnetische veldsterkte (A/m) of magnetische fluxdichtheid (T=tesla)[17]

Illustratie van spanning versus stroom.

Indien er spanning op een leiding aanwezig is (2e situatie), is er een elektrisch veld. Indien er ook stroom door de leiding loopt is er naast een elektrisch veld ook een magnetisch veld (3e situatie).

[17] *Let op: de term 'magnetische veldsterkte' wordt ook gebruikt voor het begrip 'magnetische fluxdichtheid' omdat deze term begrijpelijker is. De eenheid geeft aan welk begrip wordt bedoeld.*

Bijlage 3 Bovengrondse hoogspanningslijnen in Nederland (Kelfkens, 2003)

(De afbeelding is in kleur te zien op of te downloaden van GGD Kennisnet: www.ggdkennisnet.nl , zoeknummer 28715)

Figuur 1 Het bovengrondse hoogspanningsnet, anno 2002

Bijlage 4 Model-bouwverordening, artikel 2.5.19. Bouwen nabij bovengrondse hoogspanningslijnen en ondergrondse hoofdtransportleidingen

Model-bouwverordening, Artikel 2.5.19

Bouwen nabij bovengrondse hoogspanningslijnen en ondergrondse hoofdtransportleidingen

- Binnen een strook van 6 meter ter weerszijden van voor stroomgeleiding bestemde draden van **bovengrondse hoogspanningslijnen** mogen zich geen delen bevinden van andere bouwvergunningplichtige bouwwerken dan die welke deel uitmaken van de hoogspanningslijn. Bij het bepalen van deze afstand moet rekening worden gehouden met het uitzwaaien van de draden ten gevolge van de wind. Onder hoogspanningslijn wordt in dit artikel verstaan een lijn met een nominale elektrische spanning van 1.000 volt of meer.
- Binnen een strook van 6 meter ter weerszijden van een **ondergrondse hoofdtransportleiding** mogen geen bouwvergunningplichtige bouwwerken worden gebouwd.
- Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen van:
  - het bepaalde in het eerste lid voor wat betreft de afstand van 6 meter, indien de elektrische spanning van de hoogspanningslijn daarvoor geen bezwaar oplevert;
  - het bepaalde in het tweede lid voor wat betreft de afstand van 6 meter, indien daartegen met het oog op de veilige en ongestoorde ligging van de leiding geen bezwaar bestaat.

Bijlage 5 Advies met betrekking tot hoogspanningslijnen van de Staatssecretaris van VROM (VROM, 2005)

De bijlagen behorende bij dit advies zijn te downloaden via de site van het ministerie van VROM (www.vrom.nl). Zoek vervolgens naar 'dossier hoogspanningslijnen' en kijk in publicaties.

Bijlage 6 en 7 Voorbeelden van onderzoeken naar veldsterkten van hoogspanningslijnen. Voorbeeld van complexe onderzoeken in Helmond en Veenendaal.

Deze bijlagen zijn als onderdeel van de richtlijn alleen digitaal beschikbaar op GGD Kennisnet.

Magnetische velden bij hoogspanningslijnen in Brandevoort, gemeente Helmond.
M.A.M. Beerlage et al., KEMA, Arnhem, 2004.
Digitaal beschikbaar op:

- GGD Kennisnet, zoeknummer: 28715
- www.helmond.nl → Stad → Leven & Wonen → Brandevoort → onderzoeksrapport

Onderzoek naar verplaatsing van de 150 kV hoogspanningslijn in de Gemeente Veenendaal.
M.A.M. Beerlage et al., KEMA, Arnhem, 2003.
Digitaal beschikbaar op:

- GGD Kennisnet, zoeknummer: 28715
- www.veenendaal.nl → Meer weten over → gemeente projecten → hoogspanning

Verzonden: 4/4/2023 7:01:37 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, als bewoner van Almere-Hout ben ik helemaal tegen tegen de hoogspanningsverbinding. Het is te dicht bij onze wijk, wat volgens het RIVM (https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten) schadelijk is voor de gezondheid. Graag alternatieve mogelijkheden onderzoeken die niet langs de Vogelweg gaan.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, maar behalve milieueffecten zijn er ook gezondheids effecten door straling van hoogspanningslijnen. Hier gaat het om 380KV, een van de krachtigste types hoogspanningslijnen. Er is rondom Almere-Hout veel natuur en dieren. Aangezien er aangetoonde gezondheidsconsequenties zijn voor mensen, moet er onderzocht worden of dit ook voor dieren en de natuur geldt.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, de hoogspanningslijn moet zo ver mogelijk van wijken geplaatst worden, zodat niemand risico loopt op de gezondheid consequenties van de hoogspanningslijnen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De regio rond Almere-Hout heeft veel natuur en dieren. Aangezien er aangetoonde gezondheidsconsequenties zijn voor mensen, moet er onderzocht worden of dit ook voor dieren en de natuur geldt.

Verzonden: 4/4/2023 7:11:55 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Mijn man/huisgenoot [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Alternatieven: Plekken waar geen mensen wonen in een straal van 1 km.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Is al onderzocht. De straling is zonder meer schadelijk.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De horizonvervuiling in Almere Hout is enorm. Nu komen er ook nog hoogspanningsmasten bij....

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/4/2023 7:20:23 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Er dient gekeken te worden naar alternatieven die zowel voor natuur als omwonenden het minst schadelijk is.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Schade voor de gezondheid van omwonenden

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Tevredenheid en tegenspraak omwonenden. Ik woon vlak bij de Vogelweg (N706) waar de groene lijn optie gepland staat. Ik ben verhuisd naar Almere Oosterwold voor de rust, ruimte en het wijdse uitzicht. Als er grote hoogspanningskabels langs de weg komen vind ik dit een een groot bezwaar. Het zal ook regelrecht indruisen tegen het idee van Oosterwold waar veel mensen eigen grond hebben gekocht en het idee van de gemeente is dat we het land onderhouden met stadlandsbouw en groen. Daarnaast is er een grote woonwijk die vooral mensen heeft aangetrokken om anders samen te leven en vooral bewust hun leven willen vormgeven. Ik en meerdere huishoudens hier zullen geen straling willen van een hoogspanningsnetwerk, omdat dit slecht is voor de gezondheid en ook indruist tegen de manier van wonen waar we voor gekozen hebben.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Niet anders dan al vermeld.

Verzonden: 4/4/2023 7:23:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: buren
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja laatste race lang woonwijken van groene alternatief toch onder de grond. Argumenten gelezen maar jullie praten over kansrijke wensen. Dan is een gedeelte onder de grond kansrijk gezien gezondheid etc. en weegt geld en verstoring iets langer hier tegen niet op!

Gezien gezondheid zeg ik gele route raakt minste bewoners en kwetsbare natuur.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

gezondheid klachten, zie ivm publicatie:https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten. Erkende instelling overheid is hier duidelijk over.

Tevens aan vogelhorst locatie vogelweg (vogelhosrst) gevolgen bestaande bomen straling en uitzicht

Alternatief geel is beter bij toch besluiten groen dan laatste gedeelten woonwijk ondergronds Aanleggen. Langere reparatie weegt op tegen gezondheid en natuur.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Geluids productie op woningen langst race vogelhorst. Bij nat en droog weer.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

neen niet direct.

Verzonden: 4/4/2023 7:47:05 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted].
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

HET IS TOCH ONDENKBAAR DAT HOOGESPANNINGSMASTEN BIJ WOONWIJKEN WORDEN GEPLAATST VANWEGE GEZONDHEIDSSCHADE. DUS LIJKT HET MIJ DUIDELIJK DAT ER NAAR ALTERNATIEVEN MOET WORDEN GEZOCHT.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

GEEN MASTEN IN DE BUURT VAN WOONWIJKEN EN ALLE WILDE DIEREN DIE IN DE OMGEVING WONEN. DOOR ALLE BOUWPROJECTEN WORDT DE NATUUR ERNSTIG VERSTOORD EN DAAR HOREN IN DEZE OMGEVING ZEKER GEEN HOOGSPANNINGSMASTEN BIJ NAAST DE ENORME HOEVEELHEID WINDMOLENS IN DIT GEBIED.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

GEZONDHEIDSSCHADE IS HET ALLERBELANGRIJKSTE TOETSINGSKADER. DUS GEEN HOOGSPANNINGSMASTEN IN DE BUURT VAN WOONWIJKEN. ER ZIJN MEER DAN GENOEG ALTERNATIEVEN IN DE OMGEVING. KOST MISSCHIEN MEER GELD MAAR DE GEZONDHEID VAN DE BURGER IS BELANGRIJKER.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

N.V.T.

Verzonden: 4/4/2023 7:55:19 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De blauw gestippelde lijn als ononderbroken lijn maken. De beste route!!

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, het milieueffect op het gebied met de blauw gestippelde lijn.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het belang van het toerisme en watersport langs de Randmeren.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De oranje viltstiftlijn gaat langs kilometerslange recreatiegebieden en notabene klakkeloos dwars door het Wolderwijd... Of begrijp ik het niet goed en is de oranje lijn volledig onder de grond? Zo niet; dan vraag ik mij af wie dit bedacht heeft. Te belachelijk voor woorden, dat je dat dan überhaupt durft voor te stellen. Bovendien is de oranje lijn ook nog eens 2 x zo lang als langs het bestaande netwerk of de blauw gestippelde lijn. Dat er linksom of rechtsom concessies gedaan moeten worden kan ik nog inkomen, maar je gaat niet als zgn. deskundige op dit gebied een hoogspanningslijn dwars door het Wolderwijd tekenen. Het Wolderwijd en het Horsterbos zijn grotere en mooiere natuurgebieden, dan het Oostvaardersplassengebied. Alleen omdat deze bekender is, wordt er door jullie (in het filmpje) angstig gedaan over vergunningen. Jammer dan. Maar eerst die vergunning regelen. Net zo lang doorgaan, totdat de vergunningen rond zijn. Hoe dan ook, de oranje lijn die moet onmiddellijk verdwijnen! Dit is geen alternatief!!

Lelystad airport is er voorlopig niet gekomen en maar wij als Zeewoldenaren moesten wel de linkse bocht over ons dorp accepteren en nu schuift Lelystad een hoogspanningslijn in onze maag. Tijd dat we als Zeewoldenaren gaan opstaan en de oranje lijn absoluut niet gaan accepteren!!! Is er echt niemand begrijpt dat deze oranje lijn niet kan? Ik begrijp niet waar jullie mee bezig zijn.

Verzonden: 4/4/2023 7:59:15 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Ik ben tegen de hoogspanningskabels project almere hout !
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik denk dat voor bewoners niet gezond is deze kabels in de buurt van onze woningen te hebben!

Ik ben tegen de project.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja zeiker

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er is genoeg ruimte om een Weg te bouwen &langs die weg deze kabels te trekken

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Warden van onze huizen gaat zakken!!!!!

Dat is oneerlijk-dat ik 10jaar geleden totaal andere plannen van de omgeving had gelezen van de gemeente almere!

Verzonden: 4/4/2023 8:03:53 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

In welke mate is men bewust dat er een optie bijstaat welke dwars door een jwoonwijk loopt. Diverse wetenschappelijke studies hebben aangetoond dat wonen nabij hoogspanningslijnen een verhoogde kan op alzheimer en kinderleukemie veroorzaakt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja. In welke mate is men bewust dat er een optie bijstaat welke dwars door een woonwijk loopt. Diverse wetenschappelijke studies hebben aangetoond dat wonen nabij hoogspanningslijnen een verhoogde kan op alzheimer en kinderleukemie veroorzaakt.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja. In welke mate is men bewust dat er een optie bijstaat welke dwars door een woonwijk loopt. Diverse wetenschappelijke studies hebben aangetoond dat wonen nabij hoogspanningslijnen een verhoogde kan op alzheimer en kinderleukemie veroorzaakt.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja. In welke mate is men bewust dat er een optie bijstaat welke dwars door een woonwijk loopt. Diverse wetenschappelijke studies hebben aangetoond dat wonen nabij hoogspanningslijnen een verhoogde kan op alzheimer en kinderleukemie veroorzaakt.

Verzonden: 4/4/2023 8:14:07 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Mijn partner [redacted], woonachtig op hetzelfde adres.
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De enige alternatieven die moeten worden onderzocht en overwogen zijn die alternatieven die niet langs woonwijken lopen. Het is volslagen ridicuul dat een tracé langs bestaande woningen overwogen wordt en er wel belemmeringen zijn voor tracés langs toekomstige woonwijken!?

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er moet worden onderzocht wat de langdurige blootstelling effecten zijn op verschillende leeftijds groepen. Ook dient er onderzocht te worden hoe vaak er hoeveel stroom door dit hoogspannings net gaat en wat voor effecten dit heeft.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, zoeken naar een oplossing die niet Flevoland doorkruist.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Wanneer de grootste stroombehoefte in het westen van Nederland is dan dient de stroom hier ook vandaan te komen. Waarom dient de provincie Flevoland de last te dragen voor de toegenomen, en toenemende, stroombehoefte in Noord Holland en Zuid Holland?

Verzonden: 4/4/2023 8:20:18 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Gezien het gebied rondom Almere ontwikkeld wordt met vele nieuwe wijken (oosterwold, Nobelhorst, oosterwold fast 2) zal er mijn inziens naar een andere route worden gekeken waarbij de vogelweg als niet als mogelijkheid beschouwd wordt

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De gezondheid van mensen die ook verder weg wonen van de masten. Tevens ook het effect op natuur gebieden en de natuur rondom hoogspanningsmasten.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Alle gevolgen voor mensen. Is er ook andere opslag en opwek mogelijk?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/4/2023 8:22:45 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Er zijn altijd andere alternatieven die gevonden moeten worden

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Deze moeten altijd nader onderzocht worden

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Alle andere aspecten moeten getoetst worden

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De gezondheidsrisico's moeten zwaarder wegen dan economische

Verzonden: 4/4/2023 8:25:37 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/4/2023 8:25:48 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Gebruik snelwegen om deze masten langs te plaatsen, provinciale 80/100 km wegen zoals A6, N305, A27. Niet door woonwijken. Waarom kan het niet onder de grond?

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Laten we hier de mens centraal stellen en zijn/haar ruimtelijke kwaliteit.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Laten we hier de mens centraal stellen en zijn/haar ruimtelijke kwaliteit. Ik woon aan de Vogelweg, we hebben onze fair-share al met windmolens langs de A-27. Wie staat garant voor geen effecten op onze gezondheid en dat de prijs van mijn huis niet daalt?. Waar blijft onze BUITEN-gebied als het een energiehub is voor windmolens en vakwerkmasten voor stroom. Het bevreemd ons dat natuurgebieden richting Markermeer als onmogelijk worden beschouwd, maar als er mensen wonen kan het wel? Vreemde weging van factoren. Geef de mens meer gewicht in de afweging.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De kaarten met opties bevatten niet wegen zoals A27, A6, N305. En zijn te ruw/slecht leesbaar. Je kan niet goed plaatsen waar deze hoogspanningsverbinding beoogd wordt.

Verzonden: 4/4/2023 8:30:46 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Huisgenoten
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik maak ernstig bezwaar tegen het plaatsen van hoogspanningsmasten langs de Vogeldreef (gemeente Almere) en de Vogelweg (provincie Flevoland). Vooral geldt dit tegen het plaatsen van masten langs de Vogeldreef die door een wijk loopt, met voorzieningen als winkels, scholen en stadslandbouw. Het bestemmingsplan voorziet in uitbreiding van de wijk. Nu al is het verkeer op de Vogeldreef flink toegenomen en door verdere groei zal de Vogeldreef, zoals de overige Almeerse dreven, uitgebreid moeten worden naar vier banen. Almere Hout is een groene wijk met veel natuur zowel flora als fauna. Straatnamen naar vogel type en wijken als Vogelhorst I en II, wijzen daarop. De huidige bewoners zowel in de al langer bestaande wijken als de nieuwere delen zetten zich in om de wijk groen te houden. Oosterwold is een innovatieve wijk met als opzet zelfvoorzienend te zijnen stadslandbouw te bedrijven.

Het is bekend dat hoogspanningsmasten niet vogelvriendelijk zijn, gezondheidsrisico's kunnen opleveren (RIVM)en onnodig gevaar opleveren voor de woonwijk en het verkeer op de Vogeldreef en Vogelweg.

Graag ontvang ik een motivatie van u waarom u tot dit voorstel bent gekomen. Andere opties lopen bijvoorbeeld langs het Markermeer - ook nog eens de kortste route tussen Diemen en Ens.

Vriendelijk groet,

[redacted]

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gemeentelijke plannen en de groei van Almere vind ik niet terug.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Woonklimaat. Er staan al hoge turbines langs de wijk. Interferentie?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee, ik dacht werkelijk dat het een 1 aprilgrap was - zo onlogisch dat het niet te volgen is.

Verzonden: 4/4/2023 8:32:38 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Mijn partner, [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een alternatief welke zo min mogelijk door of langs een woonwijk loopt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Niet dat ik weet.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het effect op de gezondheid en dan met name het effect op neuropathische pijnen .

Persoonlijk ben ik naar Oosterwold verhuisd omdat ik op mijn vorige woonadres, Parkwijklaan te Almere Stad nabij de electriciteitsmasten uitermate veel last had van de stralingseffecten van de masten. De pijnen werden versterkt . Het zou te bizar voor woorden zijn als mij dit nu achtervolgd.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ga na tot welke afstand het stralingsniveau rijkt en houdt hier rekening mee!!

De gezondheid van bewoners mogen niet verder aangetast worden als er andere mogelijkheden zijn.

Verzonden: 4/4/2023 8:39:22 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

JA! NIET DOOR EEN ECO WOONWIJK!!!!! Ik vind het echt walgelijk om te lezen dat het echt een serieuze optie is dat er hoogspanningskabels door Oosterwold kunnen lopen. Mensen zijn hier speciaal komen vanwege hun gezondheid (weg van de kabels) en dan krijg je dit in je achtertuin. En dan hebben we het nog niet gehad over het bos. De hertjes, de vogels... Ik kan hier wel van kotsen.

Betalen jullie straks mijn ziektekosten en die van mijn opgroeiende kinderen? Betalen jullie ook straks het verlies op de verkoopwaarde van mijn huis?

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheidseffecten, zoals bekend bij het RIVM. https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen

Dit lijkt mij duidelijk. Dit is een hele, hele kwalijke zaak..... Laat die kabels lopen over zee, over een industrieterrein. NIET een woonwijk waar heel veel opgroeiende kinderen wonen!!!!!

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

JA! Dat we hier te maken met Oosterwold: een nieuwe ecologische woonwijk! Ik vind dit een walgelijk idee.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Dit hoort niet door een DUURZAME ECOWIJK te lopen! Door geen een woonwijk. Trek ze maar over zee, maar niet waar mensen wonen en waar men ziek van wordt.

Verzonden: 4/4/2023 8:47:21 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Mijn 3 dochters
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Jazeker, de gezondheidsrisico's! In oosterwold doen wij er alles aan om zo zelfvoorzienend en gezond mogelijk te leven. Dan zet je daar niet tussen de huizen deze masten neer!

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, de schadelijkheid voor mens en dier

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/4/2023 8:59:52 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De weilanden rondom Oosterwold

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, alle gezondheidsfactoren op lange en korte termijn in bestaande woonwijken met hoogspanningsmasten

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Straling en lange en korte termijn effecten op natuur dier en menswelzijn

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Dit is nooit in het bestemmingsplan van Oosterwold geweest en mag dus niet zo maar zonder overleg besloten worden!

Verzonden: 4/4/2023 9:04:58 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted] en onze kinderen
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De hoogspanning kabels lopen dwars door een groen en kinderrijk woongebied. Wij maken ons ernstige zorgen om het stralingsniveau dat schadelijke Effecten heeft voor ons en onze kinderen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/straling/controle-op-straling/magnetische-straling

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Langdurende blootstelling

Volgens wetenschappelijk onderzoek lijkt er een verband te zijn tussen hoogspanningslijnen en kinderleukemie. Kinderen die langdurig in de buurt van een bovengrondse hoogspanningslijn zijn, zouden een hogere kans hebben die ziekte te krijgen. Het staat niet helemaal vast dat het komt door magneetvelden.

De overheid wil risico's zo klein mogelijk houden. Daarom moet er bij nieuwbouwplannen altijd rekening worden gehouden met straling. Plekken waar kinderen langdurig zijn, zoals woningen, scholen, crèches en kinderopvangplaatsen, moeten buiten een magneetveldzone komen te liggen. Wij liggen binnen magneetveld zone…

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/straling/controle-op-straling/magnetische-straling

Verzonden: 4/4/2023 9:06:52 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

In ons gebied is een groot windmolenpark van nederland al gebouwd. Ook een hoogspanningsverbinding is daardoor echt te veel van het goede. Flevoland is een pionierspolder, maar dit moet niet ten koste gaan van (mentale)gezondheid van bewoners. De aantrekkelijkheid om de polder te vergroten zal dalen waardoor andere ambities op gebied van wonen en toeristen buiten Amsterdam zullen komen niet gehaald zullen worden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De gezondheidseffecten op de langer termijn van windmolens en de hoogspannngsverbinding op mensen maar ook voedsel dat wordt verbouwd. Daarnaast effect van vervuiling van uitzicht en natuurbeleving op mentale gezondheid.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Waar wondmolens staan zou niet ook een mast moeten komen.

Effect op gezond leven

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De toegankelijkheid van het indienen van deze zienswijze vind ik zeer beperkt. Het lijkt alleen geschikt als je hier voor hebt gestudeerd. Hierdoor is de kans dat de mast komt te staan waar lager opgeleide of anderstalige de meerderheid vormen het grootst. Dit is een oneerlijk proces.

Verzonden: 4/4/2023 9:16:59 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Graag niet in de buurt van een woonwijk met alle gezondheidseffecten!

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja dit gaat ten koste van de mens!

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheid van de mens

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Graag in een ander gebied uitvoeren!!

Verzonden: 4/4/2023 9:25:30 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zeker dit is niet goed voor de gezondheid van de hele wijk zie rivm

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheidseffecten en andere opties

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheid van de mensen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Graag in een andere gebied!!

Verzonden: 4/4/2023 9:31:14 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Elijah Melcherts
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, de gezondheid en het woongenot van de mensen die in Oosterwold wonen. Daarnaast is het handig om te kijken naar het verminderen van energiegebruik (waar gaat al die energie naartoe?) dan allerlei nieuwe kabels trekken die super ongezond zijn voor mensen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/4/2023 9:40:12 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Minder datacenters of andere energiesleurpende dingen bouwen, efficiënter met energie omgaan, andere energie bronnen gebruiken. Less is more

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De schade van het aanleggen (grond vervuiling), hoe reageren diere. Op die extreme hoogspanningskabels, wat voor gezondheidseffect heeft het op de mens. Die windmolens zijn al desastreus voor milieu en zeer schadelijke voor de mens. Onderzoek maar eens hoe veel ongezonder straling van zo een hoogspanningskabels komt en stel je dan voor dat er hier heel veel kinderen wonen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De groene lijn loopt door een woonwijk. Hoogspanningskabels hebben een negatief effect op de gezondheid van mens en dier. Daarom is het absurd dat dit überhaupt overwogen wordt om in dit gebied de hoogspanningskabels te laten lopen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/4/2023 9:43:01 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

nee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Vogeltrek en impact hierop

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Wij vinden dat gezondheidseffecten op mens en dier beter onderzocht moeten worden en een zwaarder gewicht moeten krijgen. Zeker in het groene traject wonen veel mensen, waaronder veel jonge kinderen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Wij zijn van mening dat kosten een minder groot belang in de afweging moet krijgen, en waar nodig de extra kosten om de impact op mens en dier te verkleinen, dit voorop gesteld dient te worden (bv eerder ondergronds aanleggen dan nu als uitgangspunt genomen wordt)

Verzonden: 4/4/2023 9:43:04 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zijn er alternatieven over water onderzocht?

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wij vrezen vooral voor de gezondheidseffecten op Flevolanders

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Wij zijn van mening dat het groene trace veelste dicht bij de reeds gerealiseerde en de nog te realiseren bewoonde bebouwing is binnen het gebied Oosterwold met een geplande bewoning van 15.000 huishoudens, waar de Vogelweg dwars doorheen loopt. Gezien de reeds bekende gezondheidseffecten en de te verwachten schadeclaims hier rondom verdiend het strenge aanbeveling dit trace niet te gebruiken.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Neen

Verzonden: 4/4/2023 9:58:34 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het blauwe trace lijkt mij het meest voor de hand liggend gezien de relatief afgelegen ligging, mijns inziens het trace met de minste bewoning langs het traject. Ik ben me ervan bewust dat dit een typische not in my back yard reactie is, en ik snap de noodzaak van deze uitbreiding. Maar het lijkt mij het meest logisch als er een trace wordt gekozen met zo min mogelijk bewoning dichtbij.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Uiteraard, de gezondheidseffecten van hoogspanningsmasten zijn niet niet te ontkennen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Bewonersparticipatie, wellicht een referendum.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/4/2023 10:27:46 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Naar mijn mening zijn er andere alternatieven die onderzocht moeten worden:

Ondergrondse kabels: Hoewel ondergrondse kabels meer kosten met zich meebrengen en technisch uitdagender kunnen zijn, bieden ze een manier om de impact op de omgeving en de gezondheidsrisico's te minimaliseren. Ik verzoek u om te onderzoeken of het mogelijk is om (delen van) de hoogspanningsverbinding ondergronds aan te leggen, in het bijzonder in de buurt van woonwijken.

Een succesvol voorbeeld in Nederland is het ondergronds aanleggen van hoogspanningskabels in Delft na protesten door de actiegroep 'Delft zegt NEE tegen bovengronds 380kV' [bron: RTL Nieuws]. Hoewel niet altijd mogelijk, toont dit aan dat ondergrondse oplossingen soms haalbaar zijn.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Geluidsoverlast: De aanwezigheid van hoogspanningslijnen kan leiden tot geluidsoverlast, voornamelijk veroorzaakt door het corona-effect. Het is belangrijk om de potentiële geluidsoverlast in de omgeving van de tracés te onderzoeken en te vergelijken. Daarnaast is het van belang om de cumulatieve effecten van geluidsoverlast in ogenschouw te nemen, zoals de reeds bestaande geluidsoverlast van wegen in de omgeving. Het onderzoek naar geluidsoverlast zou rekening moeten houden met deze bestaande geluidsbronnen om een volledig beeld van de situatie te verkrijgen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage.

94240180_8807005_Zienswijze_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen-_Lelystad_en_Ens_c-NRD_(Toetsingskader).pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage.

94240180_8807006_Zienswijze_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen-_Lelystad_en_Ens_c-NRD.pdf

Ja, er zijn enkele aanvullende aspecten die naar mijn mening in het toetsingskader moeten worden betrokken om een evenwichtige en weloverwogen beslissing te nemen over het tracé van de hoogspanningsverbinding:

1. Sociale impact: Het is belangrijk om de sociale impact van de hoogspanningsverbinding op lokale gemeenschappen te evalueren. Dit omvat zaken zoals leefbaarheid, visuele hinder en recreatiemogelijkheden. Inclusie van deze factoren in het toetsingskader kan helpen om een tracé te kiezen dat het minst verstorend is voor de gemeenschap.
2. Economische gevolgen: Het toetsingskader moet ook de economische gevolgen van de verschillende tracés in overweging nemen. Dit omvat naast kosten voor de bouw, het onderhoud en de werking van de hoogspanningsverbinding, ook de mogelijke gevolgen voor de waarde van onroerend goed en lokale economische activiteiten.
3. Gezondheidsrisico's: Het toetsingskader moet rekening houden met de potentiële gezondheidsrisico's die samenhangen met hoogspanningslijnen.

   Uit internationaal onderzoek zijn er aanwijzingen dat kinderen die dicht bij bovengrondse hoogspanningslijnen wonen een verhoogd risico op leukemie hebben (bron: RIVM: https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten). Hoewel er geen oorzakelijk verband is aangetoond, is het belangrijk om deze gezondheidsrisico's in overweging te nemen bij het kiezen van een tracé.

   Andere onderzoeken suggereren ook mogelijke verbanden tussen hoogspanningslijnen en de ziekte van Alzheimer, hersentumoren bij kinderen en een verergering van de gezondheidseffecten van fijnstof. Bij de evaluatie van fijnstofrisico's is het belangrijk om ook de cumulatieve effecten van bestaande fijnstofbronnen, zoals nabijgelegen wegen, in beschouwing te nemen. Het toetsingskader moet deze mogelijke gezondheidsrisico's evalueren en meewegen bij het kiezen van het meest geschikte tracé.

Vergelijkende beoordeling van tracés: Bij het beoordelen van verschillende tracés is het van belang om een duidelijke en transparante vergelijkende beoordeling te maken, waarbij rekening wordt gehouden met de diverse criteria en belanghebbenden. Dit helpt om de afweging tussen verschillende tracés inzichtelijker en objectiever te maken.

Ik verzoek u om prioriteit te geven aan de tracés die voldoen aan de volgende criteria:

1. Tracé op grote afstand van woonwijken: Een tracé dat verder verwijderd is van bestaande en geplande woonwijken, waardoor de mogelijke gezondheidsrisico's en impact op de leefbaarheid worden verminderd.
2. Gebruik van bestaande infrastructuurcorridors: Het combineren van de hoogspanningsverbinding met bestaande infrastructuurcorridors, zoals spoorwegen, snelwegen of andere hoogspanningsverbindingen, om de impact op het landschap en de leefomgeving te beperken.
3. Aanpassing van bestaande hoogspanningsverbindingen: In plaats van het aanleggen van een geheel nieuwe hoogspanningsverbinding, het verhogen van de capaciteit van bestaande hoogspanningsverbindingen, zodat de impact op de omgeving beperkt blijft.

Het voorgestelde tracé langs de N706 voldoet niet aan deze criteria, aangezien het tussen de Waterlandseweg en de A27 dwars door een groeikern van Almere loopt. Deze situatie is in strijd met het Nederlandse voorzorgbeleid dat sinds 2005 van kracht is [Bron: https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen]. Volgens dit beleid wil de rijksoverheid geen nieuwe hoogspanningslijnen dichtbij woningen, scholen en kinderdagverblijven.

Mocht uiteindelijk toch gekozen worden voor het tracé langs de N706, ondanks de aanwezigheid van betere alternatieven, zou ik willen benadrukken dat het deel tussen de Waterlandseweg en de A27 een sterke kandidaat is voor het aanleggen van ondergrondse kabels. Dit zou de impact op de omgeving en de gezondheidsrisico's voor bewoners van het gebied aanzienlijk verminderen.

Verzonden: 4/4/2023 10:29:31 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Is it possible to lay cables underground?

Will residents be well informed about their opportunities to legally object? Who will fund legal objections?

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nature/wildlife.

Stress upon inhabitants.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Reassess whether it has to go ahead. Are there alternatives. Can residents assess alternatives? And is all the information regarding the process fully accessible? Is there a legal requirement to make the information accessible?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Don't know

Verzonden: 4/4/2023 10:32:06 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Hoogspanning langs woonwijken is geen optie als er ook mogelijkheden zijn langs industrie of evt natuur gebied. Het gele tracee zou een beter alternatief zijn.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het zijn niet alleen milieu effecten, maar ook economische effecten. Huizen worden mindere waard als er hoogspanning in de buurt is.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Economische aspecten.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Vlak in de buurt is een school en kinderopvang!!

Verzonden: 4/4/2023 11:08:42 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Noud Nieuwlaar
Ties Nieuwlaar
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Optie paarse route met de kleine aftakking bij verbinding A, lijkt mij de meest praktische route waarbij ook de minste mensen last hebben van de kabels en masten

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Uitbreiding van de gemeente Dronten, onlangs optie op stuk grond waar nu al kabels overheen lopen maar hier nog meer langs sturen is niet handig, misschien wel goed om te kijken om die hoogspanning via een ander traject te sturen om zo uitbreiding van Dronten mogelijk te maken zonder TE DICHT bij masten te wonen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/4/2023 11:28:34 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, ik woon in de buurt van de Vogelweg en vind het zeer bezwaarlijk als er langs de Vogelweg een hoogspanningstrace zou komen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Weet ik niet

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Weet ik niet

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Weet ik niet

Verzonden: 4/4/2023 11:58:42 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Grootschalige projecten om zowel particulieren als bedrijven en industrie minder stroom te laten verbruiken. En investeren in lokale opslag.

Hoogspanning ten koste van de gezondheid van mensen, dieren en natuur moet zo veel mogelijk worden vermeden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Effecten op de dieren en de natuur. Effecten op slaap en stress niveau van omwonende.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/5/2023 7:47:04 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Via het water over het Markermeer. Dan hebben de minste bewoners hinder van de nadelige gevolgen

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het effect wat dit heeft op de gezondheid op de lange termijn van bewoners die er langdurig bij in de buurt gewoond hebben

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Natuur en geluid

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/5/2023 7:58:45 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Als bewoner van Oosterwold en de nadelige effecten van heen hoogspanningsverbinding dichtbij voor zowel zicht, woonplezier en gezondheid ben ik tegen de groene lijn optie.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Als bewoner van Oosterwold en de nadelige effecten van heen hoogspanningsverbinding dichtbij voor zowel zicht, woonplezier en gezondheid ben ik tegen de groene lijn optie.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Als bewoner van Oosterwold en de nadelige effecten van heen hoogspanningsverbinding dichtbij voor zowel zicht, woonplezier en gezondheid ben ik tegen de groene lijn optie.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Als bewoner van Oosterwold en de nadelige effecten van heen hoogspanningsverbinding dichtbij voor zowel zicht, woonplezier en gezondheid ben ik tegen de groene lijn optie.

Verzonden: 4/5/2023 8:04:21 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, er wordt geen rekening gehouden met de gezondheidsklachten die kunnen ontstaan voor de bewoners van de buurt.

We hebben hier al te maken met windmolen en slagschaduw ,stof door gebrek aan degelijke wegen en dan is er nog een kans dat er hoogspanningslijnen aan toegevoegd worden

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, kijken naar de omgeving en wat de impact is op de buurt en bewoners

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/5/2023 8:17:20 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, waterstofenergie

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Invloed op gezondheid (is al bekend)

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie boven

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Plaatsing langs de Vogelweg levert gezondheidsprobkemen op. Bovendien staan er al hele hoge windturbines die het zicht zwaar vervuilen

Verzonden: 4/5/2023 8:18:14 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Niet dwars door de woonwijk! Groene variant

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/5/2023 8:35:25 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Er zijn ongetwijfeld andere alternatieven

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Milieu-effecten en gezondheidseffecten moeten worden onderzocht.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidseffecten, aantasting van het uitzicht

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ze zijn er ongetwijfeld, maar wij kennen ze nu nog niet

Verzonden: 4/5/2023 9:05:18 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Inwonenden 3 x
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De Vogelweg is geen optie wegens gezondheidsschade voor de bewoners wiens percelen reachtstreeks op de Vogelweg uitkijken. Met Name Meerkoetlaan en Kiekendief laan plus alle andere woningen aan dit deel v.d. Vogelweg en Oosterwold bebouwing.

Alternatief routes. 1: Langs west zijde A6 naar het via de Oostvaardersdijk N701 naar het Noorden. 2 in het water via Gooimeer, Eemmeer, Wolderwijd. 3 West route langs de dijk A6 Almere-Poort naar Lelystad.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee, de route kan niet via de Vogelweg wegens gezondheidsschade en natuurschade.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, een onderzoek naar risico's voor bewoners t.o.v. opties waar geen huizen in de directe omgeving staan zoals de route langs Almere Poort naar de dijk langs N701 Oostvaardersdijk.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het uitzicht op hoogspanningskabels en masten bij de Vogelweg maakt dat er geen natuurbeleving meer is. Almeerderhout zal geen ontspanning meer zijn maar spanning. Dit kan toch niet de bedoeling zijn terwijl er boven andere meer praktische routes zijn voorgesteld.

Verzonden: 4/5/2023 9:27:47 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik zou deze kabels niet in drukbewoonde gebieden plaatsen, maar des te eerder waar het wat dunbevolkter is.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Voor locatie vogelweg: Er leven veel dieren in deze omgeving. Des te vaker zie ik reeen, vossen, marters op landbouwgrond staan door ontbossing. Deze verandering zal niet bijdragen aan de natuur van flevoland.

Er wonen veel jonge gezinnen in deze omgeving, is de vergrote kans op leukemie bij deze kinderen aanvaardbaar? Nog niet eens te spreken over gezondheidsrisico's voor volwassenen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Oosterwold en zeewolde zijn bezig met duurzaamheid. Er is recent windmolens geplaatst, oosterwold is een groene buurt. Men verwacht in deze gebieden geen hoogspanningskabels, dit past niet in dit gebied. Huizenwaarde zal hierdoor ook sterk verminderen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/5/2023 9:33:45 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, route via Eemmeer en Wolderwijd.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, welzijn van de bewoners en de aanwezige fauna.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, het gebruik van bestaande hoogspanningsroutes.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, toch de mogelijkheid van ondergronds transport.

Verzonden: 4/5/2023 9:38:52 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Gehele gezin
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

N701 route

Of

Gooimeerroute via Eemmeer en Wolderwijd

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Schadelijk voor de gezondheid van mens, dier en groen.

Kap van bomen zeer onwenselijk, groene omgeving van de wijk moet behouden blijven.

Daarnaast zeer verrassend dat er geen enkele communicatie naar de direct gedupeerden is verstuurd. Aankondiging heeft alleen in de plaatselijke huis aan huis krant gestaan hebben wij vernomen. Actief zijn wij nooit geïnformeerd. Huis aan huis krant wordt door veel mensen niet gelezen, wij zijn hier door anderen op geattendeerd. Dat kan niet de juiste route zijn.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bovenstaande, gezondheidsschade en aantasting groene omgeving is niet acceptabel, daar dit de hoofdreden is om in deze buurt te wonen. Het negatieve effect op flora en fauna mag niet genegeerd worden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bovenstaande

Verzonden: 4/5/2023 9:39:15 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Eerder heb ik 15 jaar gewoond aan de [redacted] met hoogspanningsmasten op 75 meter. Ben verhuisd vanwege lichamelijke en bij bepaald weer geluidsoverlast. En nu ga ik wonen in Almere Oosterwold. Prachtig ecologisch gebied waar geen hoogspanningsleidingen passen en waar ik niet opnieuw geconfronteerd wil worden met masten en leidingen in een woonwijk.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheid, zowel mentale als daadwerkelijke effecten.

De blamage voor de gemeente Almere. Als dit project door gaat wordt ik activist.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Weet ik niet.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De belangen van bewoners welke geïnvesteerd hebben in een voor hun leefbare omgeving.

Onderzoek oplossingen voor locale opslag van energie. De ontwikkelingen van energie in zoutaccu's bijvoorbeeld gaat razend snel. Een Local grid Ipv een groot nationaal grid

Verzonden: 4/5/2023 9:45:58 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted] dien ik graag mijn bezwaar in voor de aanleg van de hoogspanningskabel over de vogelweg
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Over de vogelweg is een vrij drukke woonwijk, ik zou zeggen kijkend naar de ruimte in dit gebied dat langs het markermeer een betere optie zou zijn.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Stralingsgebied van de kabels zelf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

deze wijk is erg aan het verjongen en dit zou voor de jeugd belangrijk gebied weghalen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nvt

Verzonden: 4/5/2023 9:46:45 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Iedereen hier in de buurt.
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wij zijn naar een ecologische wijk verhuisd om lekker gezond te kunnen leven en van onze tuin te genieten.

Nu is de planning dat daar een hoogspanningskabel gaat komen. Ik kan dat niet begrijpen en wil dit ook absoluut niet in zo'n mooie omgeving. Leg hem buiten leefgebieden aan!!!! Ook voor de kinderen hier in de buurt,oa school.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zeker, de stralingen kunnen absoluut niet gezond zijn voor mensen. We doen hier alles ecologisch, onze moestuin etc. te leven, hoe kan je dit rijmen met een hoogspanningskabel erboven. Dit zou verboden moeten worden door een leefgebied.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zeker, niet door woonwijken!!! De blauwe lijn op het kaartje lijkt mij het meest om leefgebieden heen.

Gezond is toch het allerbelangrijkste!!

Stralingen zijn absoluut niet gezond.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Kan zoiets niet onder de grond geplaatst worden?

Bovengronds wordt toch bijna nergens meer gedaan.

Verzonden: 4/5/2023 9:55:52 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De route vogelweg in Almere Hout moet NIET overwogen worden voor dit traject. Dit vanwege:

- Huidige bewoning wijk

- Dichtbijheid van basisschool en vele gezinnen met kinderen

- Unieke flora en fauna, waaronder herten, konijnen, mollen, vleermuizen, vossen.

N701 route en Gooimeer route via Eemmeer en Wolderwijd is een betere route.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De milieu effecten zijn onderzocht en omdat er een causaal verband met (kinder)leukemie is gevonden, geeft het nieuwe omgevingsbeleid duidelijke richtlijnen om bij NIEUWE projecten met name hoogspanningsmasten NIET te plaatsen in de buurt van woonwijken.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De vogelweg in Almere is direct aan een woonwijk (aan beide kanten). Het is onacceptabel dat een nieuwe hoogspanningsverbinding geplaatst wordt zo dicht bij bestaande woningen (en ook niet in lijn met de omgevingswet).

Er is een basisschool in de nabije omgeving.

De vogelweg wordt dikwijls gebruikt door gezinnen als wandel en fiets pad.

De verantwoordelijkheid voor de economische impact op buurtbewoners: o.a. de daling van huizenprijzen, komt direct bij de gemeente te liggen en netuitvoerders.

Ik zal alles juridisch in mijn macht doen om aansprakelijkheid voor gezondheidsrisico's en economische devaluatie van woningen bij de gemeente neer te leggen, inclusief het verhalen van schade en compensatie als dit plan door gaat.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Waanzinnig dat u in zo'n grote provincie, met zo veel ruimte, een dergelijke hoogspanningslijn tegen woningen aan wilt zetten. Compleet absurd. Dit terwijl er expliciet in de omgevingswetten staat dat een dergelijke situatie voorkomen moet worden. Ik adviseer dat u met alternatieven

komt waardoor gezinnen en woningen niet rechtstreeks benadeeld worden. Waanzin dat jullie uberhaupt overwegen om een dergelijke mast in mensen hun achtertuin te plaatsen.

Hebben jullie overwogen om ipv hoogspanningsmasten meerdere ondergrondse bekabelde trajecten te creeeren, met een lagere voltage per bekabeling, maar gezamenlijk met elkaar het zelfde niveau bereikend?

Hebben jullie wel echt goed alle alternatieven onderzocht?

Verzonden: 4/5/2023 10:00:30 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Er moet wat mij betreft gekeken worden naar gebieden waar geen of nauwelijks bewoning is.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wat doet het met de gezondheid van mens en dier?

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Geen idee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/5/2023 10:02:59 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja. Als alternatief voor plaatsing stel ik de ruimte direct naast de snelweg A-6 voor.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Mogelijke plaatsing van hoogspanningsmasten aan de Vogelweg is volstrekt onbespreekbaar omdat kort bij deze weg zich woningen bevinden en aan 1 zijde van de weg een bosgebied aanwezig is.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/5/2023 10:38:12 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

En alternatief zou langs de autobaan zijn maar niet langs en natuurgebied.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het is een natuurgebied! Dat is toch zelfsprekend.

De natuur heeft zich daar uiteindelijk goed ontwikkeld. Er zijn veel vogels rond om dit gebied.zo jammer als dat wordt gerealiseerd!

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De windkraat is erg sterk op de dijk. De gevaar dat er een hoogspanningsmast omvalt spreekt misschies ook tegen die bouw op deze locatie.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het is asociaal daar überhaupt over na te denken ivm natuur en het spanningsveld. Het is een schande. Er wonen mensen en natuur heel rustig bij elkaar.

Verzonden: 4/5/2023 10:45:11 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: andere buur bewoners,
Ik woon op 300 meter van de [redacted].
Als hier op de vogelweg een 380 k spanning verdwijnt dan verdwijn de bosstrook. dit houdt in dat mijn huis minderwaard wordt geschatte waarde op dit moment 960000 euro mijn buren hebben een hu
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

ja

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

ja volgens rvm moeet een strook van 225 meter vrij gemaakt worden ik woon op 3 meter dit betekend dat de bosstrook zal verdwijnen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De waarde van de woning daalt en mijn gezondheid is in geding Volgens de uitspraak in Heerhugowaard zal de gemeente mijn woning moeten opkopen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Waarom zijn wij als bewoner niet geïnformeerd.

Verzonden: 4/5/2023 10:51:37 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

In de beslissing over de situering van de hoogspanningslijn dient met name zwaarwegend te zijn dat er in de directe nabijheid van de hoogspanning nu en conform bestemmingsplan in de toekomst zo weinig mogelijk mensen en dieren werken, wonen, recreëren, verblijven. Een aanleg van de lijn langs de Vogelweg in Almere, in mijn en mijn medebewoners directe omgeving met kinderen die op het fietspad onder de geplande hoogspanningsleidingen dagelijks naar school fietsen, waar de direct aan de hoogspanningslijn verbonden ecologische woonwijk Oosterwold is gerealiseerd, waar volgens het bestemmingsplan nog duizenden woningen (mensen) bij zullen komen met slechts 1 centrale verbindingsweg (Vogelweg) is de minst te verkiezen optie !!!!

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Hoogspanning gezondheidsrisico op mens en dier.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Leefklimaat, veiligheidsrisico's, gezondheidsrisico's, omgevingsvervuiling, waardedaling onroerend goed in directe omgeving

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nvt

Verzonden: 4/5/2023 11:05:59 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een alternatie zou kunnen wijn langs de A27.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De groene route loopt naar mijn mening te dicht langs een woongebied, het is nog steeds niet duidelijk of dit invloed heeft op de gezondheid van de mensen die er te dichtbij wonen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De Vogelweg/dreef ligt midden in een groene hart van het staatsbosbeheergebied Almerehout. En wij zijn daar juist komen wonen voor het aanzicht van de omgeving het groen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Waarom vlak langs een woonwijk als het ook langs een snelweg kan.

Verzonden: 4/5/2023 11:07:06 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik volg wat dit betreft de Gezondheidsraad die de staatssecretaris recentelijk in overweging heeft gegeven, in het kader van de aanwijzingen uit wetenschappelijk onderzoek dat kinderen die dichtbij bovengrondse hoogspanningslijnen wonen mogelijk een tweemaal zo grote kans hebben om leukemie te krijgen en er bovendien aanwijzingen zijn voor een verband tussen blootstelling aan magnetische velden en hersentumoren bij kinderen, dat nieuwe situaties voorkomen waarin kinderen langdurig verblijven in de magneetveldzone rond hoogspanningslijnen voorkomen moet worden.

Dit advies volgend, eis ik als bewoner van Oosterwold wiens kinderen met deze voorgenomen plannen worden blootgesteld aan de magneetveldzone van hoogspanningslijnen, dat alternatieve gebieden worden onderzocht, waar geen woningen staan.

Daarnaast blijkt uit Zwitsers onderzoek (Huss et al. uit 2009) dat er aanwijzingen zijn dat mensen die langer dan 10 jaar op minder dan 50 meter van een bovengrondse hoogspanningslijn wonen, mogelijk een hoger risico hebben om te overlijden aan de ziekte van Alzheimer.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Oosterwold is zo ingericht dat de biodiversiteit van het landschap wordt bevorderd. Ik maak me ernstig zorgen om deze biodiversiteit wanneer deze hoogspanningsmasten bij ons in de buurt worden geplaatst, niet in de laatste plaats voor zwanen, ganzen en andere trekvogels die rond de A27 al windmolens moeten omzeilen en vervolgens in de hoogspanningsmasten terecht kunnen komen.

Ik maak me bovendien zorgen over onze landbouwdieren, aangezien in Frankrijk het verband voldoende is bewezen tussen melkkoeien die ziek worden en de elektromagnetische straling in hun omgeving van bovengrondse hoogspanningslijnen op wisselstroom.

Volgens verschillende onderzoeken waaronder die van onderzoekers Cox in 1993 en Farrell in 1997 zijn er negatieve effecten en afwijkingen in de ontwikkeling van kippenembryo's gevonden door de invloed van de elektromagnetische veldsterkte .

Daarnaast schrikken de dieren en worden de dieren zenuwachtig van zowel de fluitende geluiden bij winderig en stormachtig weer veroorzaakt door de aanwezigheid van hoogspanningslijnen en het grote aantal metalen profielen van de vakwerkmasten, als van de luide knetterende coronageluiden die ontstaan aan de isolatoren die de vele hoogspanningslijnen ophouden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De verminderde bestuiving van de teelten door bijen, scheurvorming in gebouwen door trillingen; verdroging van gewassen door de verlaging van de grondwaterstand, grote minwaarde bij verkoop van huis door onder meer de extra slijtage, corrosie en metaalmoeheid van stallen en serres door de inwerking van de wisselstroomvelden van de hoogspanningslijnen; rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw komende van hoogspanningsmasten en -lijnen; bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels; verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten; meerkosten voor de extra te verzekeren gevolgschade aan hoogspanningslijnen boven stallen, woning en andere gebouwen en hoogspanningsmasten in de directe omgeving van de gebouwen waaraan schade kan optreden door een ongeval, brand in de gebouwen, ontploffing; beperking van het gebruik van hoge landbouwvoertuigen of -toestellen zoals sproeimachines met opendraaiende armen of laadmachines met telescopische armen of zelfs ladders vanwege het elektrocutiegevaar; teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten en de vele hoogspanning.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ook alle dieren die zich oriënteren op de aardse magnetische statische velden gaan de zware kunstmatige magnetische wisselvelden van hoogspanningslijnen zoveel mogelijk vermijden, zoals

de noodzakelijke bijen voor de van buitenteelten en serreteelten, andere soorten insecten en zelfs vogels. Tijdens onderzoeken (o.a. Greenberg e. a. in 1981 en Rogers e.a. in 1982) werden ook schadelijke effecten geconstateerd door elektrische velden van hoogspanningslijnen, zoals een toename van de sterfte en een afname van de winteroverleving van de bijenkolonies.

Verzonden: 4/5/2023 11:07:42 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Er zijn al alternatieven beschikbaar. Wij maken bezwaar tegen de groene route langs de Vogelweg. De gele route maakt een kleine omweg en ontziet honderden (en straks - als de wijken af zijn - duizenden!) woningen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wij wonen in een groene buurt waar vele dieren in het wild wonen, waaronder bevers, herten en vele kleinere dieren en insecten. Het lijkt me op z'n plaats te onderzoeken wat deze hoogspanningskabels doen met de habitat en gezondheid van dier en mens.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het karakter van de wijken. De Vogelhorst profiteert vaak niet mee van publieke investeringen, maar draagt met deze hoogspanningsmasten wel de lasten. Zo hebben wij geen Almeerse busverbinding en hebben wij als enige wijk geen mogelijkheid tot glasvezelverbinding.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik begrijp deze vraag niet

Verzonden: 4/5/2023 11:10:56 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja gezondheidseffecten voor de mens, dit is niet bewezen afwezig!

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Verstorend voor de omgeving mensen gaan hier wonen vanwege de natuurlijke omgeving en dit kan niet worden genegeerd. Dit heeft invloed op de waarde can de woningen!

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ongeloof over de niet actieve informatie voorziening richting de buurtbewoners.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nu niet wellicht later ik ga mij verder verdiepen!

Verzonden: 4/5/2023 12:22:59 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Graag doe ik een beroep op het evenredigheidsbeginsel. De aanleg van een hoogspanningsverbinding van de zwaarste klasse midden door de zeer dicht bewoonde omgeving rondom de Vogelweg met alle gezondheidsrisico's van dien staat in geen enkel verhouding tot de opbrengst die dit project realiseert. Bovendien zou een mogelijkheid moeten worden onderzocht om deze op of onder water in het Markermeer te realiseren, weg van de bewoonde wereld.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Graag wijs ik u op de gezondheidsrisico's zoals opgenomen op www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten.

Kan er niet op een andere manier energie getransporteerd worden of elders energie worden opgewekt? Wat zijn die alternatieven en zijn deze onderzocht? Weet dat als er ongeoorloofde risico's voor de volksgezondheid worden genomen doordat de hoogspanningsmasten en kabels worden geplaatst in woonwijken er juridische stappen ondernomen worden met navenante vorderingen tot schadevergoeding op zowel materieel als immateriële gronden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Hoeveel huishoudens bevinden zich in het stralingsgebied?

Wat is dat cijfer op andere locaties?

Kunt u de omzetcijfers van het energietransport afzetten tegen de inventarisatie van de te verwachten gezondheidskosten van de bevolking in het aangestraald gebied?

Er zijn andere plannen voor de inzet van de Vogelweg om andere manieren van transport mogelijk te maken, zoals een Tube. Waarom zou dit plan daar voorrang op genieten?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik acht het stuitend dat alle tracés zich over land en daarmee over de hoofden van de bevolking uitstrekken. De kosten van een tracé over water, te weten het Markermeer, zijn wellicht hoger maar de gezondheidsrisico's voor de bevolking vele malen minder. Het proportionaliteitsbeginsel wordt hier grof geschonden. Daarbij wordt ook het rechtszekerheidsbeginsel geschonden, nu er ook plannen waren voor een Tube die nu niet (meer) kan worden gerealiseerd. Bovendien wordt er te weinig rekening gehouden met de flora en fauna die hier in deze omgeving aanwezig is. Het gehele groene karakter van de omgeving wordt teniet gedaan alsmede - en met name - een fors beroep gedaan op de bevolking die ook een vliegroute boven zich moet dulden met bijbehorende geluidsoverlast en nu wellicht ook nog de eigen gezondheid moet inleveren ten behoeve van Tennet? De Vogelweg is bovendien eigendom van de gemeente Almere. Weet dat wij ook route naar de lokale politiek alsmede de gang naar de bestuursrechter kennen indien er onvoldoende motivering komt aangaande de keuze van het Ministerie van Economische Zaken.

Verzonden: 4/5/2023 12:27:51 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De verbinding niet te dicht in de buurt van woonwijken ivm nadelige gevolgen voor mens, dier en milieu.

Zie volgende rubriek.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De verminderde bestuiving van de teelten door bijen, scheurvorming in gebouwen door trillingen; verdroging van gewassen door de verlaging van de grondwaterstand, grote minwaarde bij verkoop van huis door onder meer de extra slijtage, corrosie en metaalmoeheid van stallen en serres door de inwerking van de wisselstroomvelden van de hoogspanningslijnen; rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw komende van hoogspanningsmasten en -lijnen; bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels; verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten; meerkosten voor de extra te verzekeren gevolgschade aan hoogspanningslijnen boven stallen, woning en andere gebouwen en hoogspanningsmasten in de directe omgeving van de gebouwen waaraan schade kan optreden door een ongeval, brand in de gebouwen, ontploffing; beperking van het gebruik van hoge landbouwvoertuigen of -toestellen zoals sproeimachines met opendraaiende armen of laadmachines met telescopische armen of zelfs ladders vanwege het elektrocutiegevaar; teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten en de vele hoogspanning.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De verminderde bestuiving van de teelten door bijen, scheurvorming in gebouwen door trillingen; verdroging van gewassen door de verlaging van de grondwaterstand, grote minwaarde bij verkoop van huis door onder meer de extra slijtage, corrosie en metaalmoeheid van stallen en serres door de inwerking van de wisselstroomvelden van de hoogspanningslijnen; rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw komende van hoogspanningsmasten en -lijnen; bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels; verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten; meerkosten voor de extra te verzekeren gevolgschade aan hoogspanningslijnen boven stallen, woning en andere gebouwen en hoogspanningsmasten in de directe omgeving van de gebouwen waaraan schade kan optreden door een ongeval, brand in de gebouwen, ontploffing; beperking van het gebruik van hoge landbouwvoertuigen of -toestellen zoals sproeimachines met opendraaiende armen of laadmachines met telescopische armen of zelfs ladders vanwege het elektrocutiegevaar; teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten en de vele hoogspanning.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De verminderde bestuiving van de teelten door bijen, scheurvorming in gebouwen door trillingen; verdroging van gewassen door de verlaging van de grondwaterstand, grote minwaarde bij verkoop van huis door onder meer de extra slijtage, corrosie en metaalmoeheid van stallen en serres door de inwerking van de wisselstroomvelden van de hoogspanningslijnen; rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw komende van hoogspanningsmasten en -lijnen; bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels; verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten; meerkosten voor de extra te verzekeren gevolgschade aan hoogspanningslijnen boven stallen, woning en andere gebouwen en hoogspanningsmasten in de directe omgeving van de gebouwen waaraan schade kan optreden door een ongeval, brand in de gebouwen, ontploffing; beperking van het gebruik van hoge landbouwvoertuigen of -toestellen zoals sproeimachines met opendraaiende armen of laadmachines met telescopische armen of zelfs ladders vanwege het elektrocutiegevaar; teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten en de vele hoogspanning.

Verzonden: 4/5/2023 12:44:18 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Hoogspanningsmasten moeten niet geplaatst worden op de Vogelweg. Er wonen te veel mensen. Het alternatief is dat de masten geplaatst worden langs de kust van Flevoland waar minder / geen mensen wonen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De hoogspanningskabels worden te dicht bij de woningen geplaatst dat invloed heeft door de straling op de ontwikkeling en gezondheid van kinderen en mensen. Wat is het effect van het elektrische magnetische veld op mensen, kinderen en dieren? https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Welk effect heeft het elektrische magnetische veld van de masten op de mensen die in de omgeving wonen?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Op welke afstand is het elektrische magnetische veld van de hoogspanningskabels schadelijk op de gezondheid en ontwikkeling van de mens?

Verzonden: 4/5/2023 12:47:37 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Batterijen plaatsen i.p.v. masten.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Welke invloed heeft de elektrische straling van de masten op de gezondheid en ontwikkeling van kinderen en mensen die in omgeving wonen.
https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Welke invloed heeft de elektrische straling van de masten op de gezondheid en ontwikkeling van kinderen en mensen die in omgeving wonen.
https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Welke invloed heeft de elektrische straling van de masten op de gezondheid en ontwikkeling van kinderen en mensen die in omgeving wonen.
https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten

Verzonden: 4/5/2023 12:59:17 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Hopelijk hebben jullie gekeken naar andere routes die niet nadelig werkt voor het behoudt vande gezondheid van mens en dier. Een alternatief is bijvoorbeeld:

N701 route en Gooimeer route via Eemmeer en Wolderwijd

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Vogelhorst staat bekend om zijn prachtige natuur en dat moet behouden worden en rekening mee gehouden moet worden (Vogels, vleermuizen, herten, mollen etc)

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Dit is een woonwijk dat groter wordt, met kinderen en basisscholen onze toekomst, met de komst van een hoogspanningsverbinding breng je niet alleen het milieu in gevaar maar ook de gezondheid van onze kinderen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het is absurd, zelfs de overweging hiervan is belachelijk dat het midden in of tegen een woonwijk aan met veel behoudt van natuur aangelegd wordt.

Verzonden: 4/5/2023 1:51:38 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: mijzelf, mijn vrouw en divers buren
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergronds laten verlopen van het traject in stedelijk gebied. We zijn al bedacht met landschap ontsierende windmolens waar anderen de revenuen van krijgen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Te verwachten gezondheidsproblemen. Denk aan het voorzorgbeleid van de overheid sinds 2005! Er wordt nog volop gebouwd in Vogelhorst en Oosterwold en zelfs ook recent nog een school

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Waardevermindering van bestaande woningen en verminderen woongenot

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De Belangenvereniging Almere Hout heeft een zienswijze overlegd waar ik me geheel in kan vinden. Die is u bekend.

Verzonden: 4/5/2023 1:51:57 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: Wiersum Plantbreeding BV

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

n.v.t.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

n.v.t.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

n.v.t.

94250482_8818444_Zienswijze_[redacted]_-_concept_NRD_380_kV_-_05-04-2023.docx

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

n.v.t.

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt HSV Diemen, Lelystad en Ens.
Postbus 111
9200 AC Drachten

Betr.: **Zienswijze Concept NRD - HSV 380 kV Diemen, Lelystad en Ens.**

Dronten, 5 april 2023

Geachte heer/mevrouw,

In navolging van de zienswijze die tijdens een eerdere inspraakronde in september 2009 door mij namens Wiersum Plantbreeding bij u is ingediend, willen we wederom graag onze zienswijze indienen.
Inhoudelijk blijft onze zienswijze onveranderd; een tracering over de door u vermelde routes 4 en 5 (pagina 20 van Bijlage 2: Notitie onderzoeksalternatieven HSV 380 kV Diemen, Lelystad en Ens) kan potentieel een bedreiging vormen voor onze bedrijfsvoering en wel om redenen die ik hieronder wederom toelicht.

Wiersum Plantbreeding BV is een internationaal opererend veredelingsbedrijf (16 fte), actief in granen en vlas en is als R&D- georiënteerd bedrijf afhankelijk van de resultaten van proefvelden, zoals die worden gerealiseerd op de betreffende locatie aan de Rendierweg 10 te Dronten en in de wijdere omtrek op jaarlijks gehuurde percelen.
De betrouwbaarheid van die proefvelden, en daarmee de bedrijfsresultaten op de langere termijn, zal negatief worden beïnvloed door de aanwezigheid van hoogspanningslijnen.

In concreto vormen eventuele hoogspanningmasten een fysiek obstakel voor de aanleg van proefvelden, maar daarnaast zal de schaduw van de masten de betrouwbaarheid van de proefvelden danig aantasten. De electriciteitskabels vormen eveneens een probleem door het "druppen" van dauw- en regenwater op de onderliggende proefvelden. Bovengenoemde factoren zullen invloed hebben op de ontwikkeling van het gewas, waardoor de proefvelden en de daaruit verkregen resultaten onbruikbaar worden.

Deze aanwijzingen zijn mede gebaseerd op ervaringen, in het verleden opgedaan door de uitvoerende instantie van het officiële rassenonderzoek aan granen en vlas, o.a. met een vlasproefveld onder een aldaar gelegen hoogspanningslijn.

Wilt U verdere toelichting op dit onderwerp, dan zijn wij vanzelfsprekend gaarne bereid een gesprek met U aan te gaan.

Hopende U hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

[redacted]

✉ [redacted]

Contactgegevens directie:

[redacted]
Wiersum Plantbreeding
Postbus 8, 9670 AA Winschoten
☎: 0597 – 412851
✉: info@wiersum-plantbreeding.nl

Verzonden: 4/5/2023 1:56:39 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, zo ver mogelijk van bewoonde gebieden, minstens 5 km.

Wij maken bezwaar tegen optie groen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, de gezondheid van mens en dier, en horizonvervuiling.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Waardedaling van woningen. Alle bewoners in de betrokken gebieden in de straling van minstens 2 km middels brief informeren en uitnodigen voor een open avond.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Een 380 kV hoogspanningsverbinding zou onder de grond moeten.

Verzonden: 4/5/2023 2:18:02 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: Wiersum Plantbreeding

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wij zijn een plantveredelingsbedrijf dat sinds 1909 bestaat en nu in de polder is gevestigd. In het kader van ons productieproces maakt ons gebruik van proefvelden waarin de verschillende graanveredelingen worden getest. Ons bedrijf heeft daarbij gebruikgemaakt van de proefvelden van Open Teeltvelden van Wageningen University in Lelystad (voorheen PPO). Over deze proefvelden lopen hoogspanningskabels die waterdruppels lekken op ons proefgewassen. Omdat dit de zuiverheid van het proefgewas nadelig beïnvloedt, vinden wij een nieuw tracé waarbij hoogspanningslijnen over proefvelden lopen zeer ongewenst.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

In het kader van het onderzoek Reikwijdte en Detailniveau dient het biologisch effect te worden onderzocht en te worden bepaald of de hoogspanningskabels de zuiverheid van onze proeven nadelig kunnen beïnvloeden en in de MER te worden gerapporteerd.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Rekening moet worden gehouden met het feit dat twee van de te onderzoeken tracés door Natura2000gebeieden lopen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/5/2023 2:21:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik ben tegenstander van onderzoek naar het gele tracé omdat dit tracé over het land van mijn bedrijf loopt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/5/2023 2:24:47 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik zie dat het "grijze" te onderzoeken tracé over een toekomstige woonwijk loopt. Ik maak principieel bezwaar tegen de aanleg van hoogspanningsverbindingen over woonwijken.

Ik ben tegenstander van het stuk van het "paarse" tracé dat langs de dijk loopt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Vanuit het aspect "milieu" en "leefomgeving" vind ik dat het "blauw gestippelde" tracé de voorkeur geniet.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Vanuit het welzijn van de bewoners van Dronten en Swifterbant komt het "blauwe" tracé het meest in aanmerking voor nader onderzoek.

Verzonden: 4/5/2023 2:30:21 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted].
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Op de kaart met het "gele" tracé zijn de windturbines die zich bevinden bij "éolienne", Knardijk niet ingetekend. Deze windturbines blijven echter staan, met als gevolg dat de kaart niet juist is. TenneT dient bij het tracé onderzoek rekening te houden met de blijvende aanwezigheid van deze windturbines.

Als deze windturbines eventueel moeten verdwijnen in het kader van de hoogspanningsverbinding dan is het wellicht mogelijk om afspraken te maken over sanering en opschaling middels nieuwe turbines in het kader van de Rijkscoördinatieregeling. Wellicht is het mogelijk om in de toekomst accu's te plaatsen bij de windturbines die door de windturbine kunnen worden gevoed.

Verzonden: 4/5/2023 2:35:13 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Op de kaart met het "gele" tracé zijn de windturbines die zich bevinden bij "éolienne", Knardijk niet ingetekend. Deze windturbines blijven echter staan, met als gevolg dat de kaart niet juist is. TenneT dient bij het tracé onderzoek rekening te houden met de blijvende aanwezigheid van deze windturbines.

Als deze windturbines eventueel moeten verdwijnen in het kader van de hoogspanningsverbinding dan is het wellicht mogelijk om afspraken te maken over sanering en opschaling middels nieuwe turbines in het kader van de Rijkscoördinatieregeling. Wellicht is het mogelijk om in de toekomst accu's te plaatsen bij de windturbines die door de windturbine kunnen worden gevoed.

Verzonden: 4/5/2023 2:40:22 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted].
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted] (partner)
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Uiteraard, vanwege de nadelige effecten op de gezondheid van mens en dier, land- en akkerbouw en veeteelt, en het landschap in zijn algemeenheid. Daarnaast zou de komst van een dergelijke verbinding grote impact hebben op de waarde van nabijgelegen woningen, waardoor woningeigenaren ook nog eens financieel gedupeerd zouden worden.

Zie bijv

https://www.reuters.com/article/us-alzheimers-risk-idUSTRE5146ZI20090205

https://www.econsciousliving.com/living-near-power-lines/

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja. Zie bijvoorbeeld https://www.ventilus.info/alternatieven.html

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De impact op de gezondheid en natuur en milieu zou leidend moeten zijn. Hoogspanningsmasten horen zouden nooit tussen of nabij woonwijken moeten worden geplaatst.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie het bovenstaande.

Verzonden: 4/5/2023 2:46:40 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Als gekozen zou worden voor het "tracé" dan lijkt mij een tracé door de brede berm langs de Laserringweg naar het transformatorstation Lelystad de voorkeur te genieten en kan het tracé vervolgd worden via het "paarse" tracé naar Ens. Op deze manier worden geen landbouwpercelen doorkruisd.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Hoogspanningsverbindingen moeten langs bestaande landschapslijnen, zoals vaarten, tochten en wegen aangelegd worden. Zo wordt de lijnvoering in Flevolnad instandgehouden

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik heb een akkerbouw/biologisch bedrijf en hoogspanningsmasten belemmeren mijn bedrijfsvoering. Om deze reden ben ik tegenstander van de stuk van het te onderzoek "groene" tracé wat over mijn land loopt.

Verzonden: 4/5/2023 2:50:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Als gekozen zou worden voor het "tracé" dan lijkt mij een tracé door de brede berm langs de Laserringweg naar het transformatorstation Lelystad de voorkeur te genieten en kan het tracé vervolgd worden via het "paarse" tracé naar Ens. Op deze manier worden geen landbouwpercelen doorkruisd.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Hoogspanningsverbindingen moeten langs bestaande landschapslijnen, zoals vaarten, tochten en wegen aangelegd worden. Zo wordt de lijnvoering in Flevolnad instandgehouden

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik heb een akkerbouw/biologisch bedrijf en hoogspanningsmasten belemmeren mijn bedrijfsvoering. Om deze reden ben ik tegenstander van de stuk van het te onderzoek "groene" tracé wat over mijn land loopt.

Als gekozen zou worden voor het "tracé" dan lijkt mij een tracé door de brede berm langs de Laserringweg naar het transformatorstation Lelystad de voorkeur te genieten en kan het tracé vervolgd worden via het "paarse" tracé naar Ens. Op deze manier worden geen landbouwpercelen doorkruisd.

Verzonden: 4/5/2023 2:53:04 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted] echtgenote
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Vanwege het belang om de natuur met rust te laten vind ik de blauwe route een onzinnig alternatief

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wat betreft aantasting van de natuur ziet mijn bezwaar zowel op de aanlegfase die heel verstorend zal zijn, als op de structurele effecten ten aanzien van de vogels en de schoonheid van een niet vervuilde horizon. Wat dat laatste betreft gaat het dus ook over welzijn van mensen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/5/2023 2:59:14 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Verbetering van bestaandnetwerk

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja volgens het rivm is wonen en leven in de buurt van electrisciteitsmasten ongezond en gevaarlijk . Grote gezondheids probelem vanwege overgevoeligheid straling . Waarde vermindering van mijn huis wie gaat dat betalen . Leefgenot word veel minder .miestuin en boomgaard wordt besmet doir straling

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gevaarlijk voor flora en fauna . Geluid . Kanker hoofdpijn etc

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Horizon vervuiling .

Verzonden: 4/5/2023 3:25:29 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een verbinding die niet door bebouwd gebied van Almere loopt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wij zijn tegen een hoogspanningsverbinding langs de Vogelweg (ten zuiden van de A27, gemeente Almere) omdat dit het vrije uitzicht van de omwonenden zeer negatief beïnvloedt en dit tot geluidsoverlast kan leiden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Huidige bewoning en geplande toekomstige bewoning.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Als de huidige hoogspanningsverbinding die nu door Almere loopt deels wordt verlegd, kan die niet gecombineerd worden met de plannen voor een aanvullende verbinding. Dan blijft het bij 1 traject maar dan met meer capaciteit.

Verzonden: 4/5/2023 4:07:12 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Ondernemer
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Wij wonen in glastuinbouwgebied De Buiten Vaart.

Er is geen ruimte meer voor uitbreiding. Wij hebben meer energie nodig dan nu beschikbaar is. Vanwege de energietransitie hebben wij meer elektra nodig. Nu gebruiken wij veel gas.

Er is meer ruimte voor ons nodig op het elektriciteitsnet. Die ruimte is er nu niet. Ook niet voor nieuwe bedrijven en voor uitbreidingen. Wij maken ons daar zorgen over.

Wij willen dat onderzocht wordt wat de verzwaring voor ons betekent.

Komt er meer ruimte beschikbaar en op welke termijn?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/5/2023 4:08:15 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, onder de grond

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Leefomgeving. Invloed van hoogspanning op woningen nabij

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Weet ik niet

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Er komen 14000 huishouden in gebied nabij Vogelweg. Een hoogspanningskabel door een dergelijk druk gebied.

Verzonden: 4/5/2023 4:09:43 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik ben van mening dat de blauwe variant niet moet worden aangelegd. Deze verbinding geeft aan de rand van het Markermeer horizonvervuiling. Dat moeten we niet willen.

De gele variant lijkt het minst door bebouwd gebied te lopen. Ik ben daarom voorstander voor de aanleg langs deze gele lijn.

Verzonden: 4/5/2023 4:13:48 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Ondernemer
(Mede) namens:
Organisatie: Naturistenvereniging Chamavi

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wij zijn gevestigd in het natuurgebied van Staatsbosbeheer tussen de groene, gele en oranje variant. Onze camping is het hele jaar geopend. Bij aanleg van de gele, groene of oranje variant, zullen onze gasten wellicht wegblijven vanwege het magnetisch veld van de verbinding. Wij willen graag in contact komen met de ontwikkelaars van de verbinding en betrokken worden bij de planvorming zodra de gele, groene of oranje variant in beeld komen voor het tracé.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Natuurbehoud vinden wij een belangrijk aspect om te betrekken bij het toetsingskader.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/5/2023 4:16:43 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik vind het hoogspanningsnet in Nederland achterhaald. Is er geen alternatief om decentraal te gaan opwekken. In de vorm van kleine energiecentrales bij voorbeeld. Dat past echt in de energietransitie.

Is het alternatief van een gelijkstroomnet onderzocht? Ik beveel aan dat te onderzoeken.

Is er rekening gehouden met het feit dat voor 1kW stroom uit het stopcontact 2.2kW stroom opgewekt moet worden door het hoogspanningssysteem? Transformatoren zorgen voor verlies.

Ik wil nog een variant onderzocht hebben. Het gaat om het tracé langs de dijk lang het Markermeer. Daar is een rechte weg waarlangs de hoogspanningsverbinding probleemloos kan worden aangelegd. Door het Markermeer is ook een mogelijkheid. Ook hier worden gezondheidsaspecten het minst geraakt, de kabel is onzichtbaar en de kabel is altijd gekoeld.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De groene verbinding loopt langs de Vogelweg. Dat vind ik geen goede variant, met het oog op het natuurgebied en horizonvervuiling.

Verzonden: 4/5/2023 4:19:27 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Ondernemer
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wij zijn ongerust over het magnetisch veld van de hoogspanningsverbinding. We horen soms geluid, de telefoon valt af en toe uit. Wanneer de hoogspanningsverbinding aangelegd wordt langs de grijze lijn B, willen wij dat gedegen onderzoek wordt gedaan naar de gevolgen van het magneetveld voor de omwonenden. Wij wonen en werken langs de grijze lijn B tussen de gele en groene lijn op de kaart. Onze apparatuur is voornamelijk gps-gestuurd. Onze woning ligt op 250 meter afstand van de bestaande hoogspanningsverbinding.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De vergoeding van de masten op ons perceel staat in geen verhouding tot de overlast die we ervan hebben. De huidige masten staan er sinds de jaren ’60 van de vorige eeuw. Nu zijn de landbouwmachines veel geavanceerder en groter geworden. Het is daarom vee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/5/2023 4:21:50 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: info@jachthavenketelmeer.nl
Als: Maatschappelijke organisatie
(Mede) namens:
Organisatie: Stichting Jachthaven Ketelmeer

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wij vinden dat de gele en groene tracés grote schade toebrengen aan de natuur in het Ketelmeer. Een overspanning over het eiland IJsseloog zal grote negatieve invloed hebben op het ongerepte vogelleven aldaar. Het is een broedgebied van de zeearend, de ijsvogel en meer beschermde vogels.

Ook een verplaatsing meer oostwaarts over andere eilanden, zal dezelfde schade aan de natuur toebrengen.

Onze voorkeur voor het hoogspanningstracé gaat uit naar een parallelle verbinding met de bestaande hoogspanningsverbinding.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/5/2023 4:24:13 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik vind dat het alternatief door het water, Markermeer, IJsselmeer en het Ketelmeer moet worden onderzocht. Dat alternatief staat nu niet op de kaart vermeld.

Dit alternatief geeft zo weinig mogelijk overlast voor de bewoners in de Flevopolder.

Gezondheidsklachten zijn algemeen bekend bij hoogspanningsverbindingen. Ik woon binnen de straal van100 meter van de bestaande hoogspanningsverbinding en lig vaak wakker van het zoemgeluid en knettergeluid.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ik denk aan een ondergrondse verbinding. Die zou nader moeten worden onderzocht.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik vraag aandacht voor de communicatie met de bewoners .Ik vind dat er met de omwonenden gesproken moet worden.

Verzonden: 4/5/2023 4:29:53 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De route N701 en Gooimeer route via Eemmeer en Wolderwijd zijn gezien de gezondheidsaspecten voor de mens/ bewoners beter geschikt.

De hoogspanningsmasten in ieder geval niet plaatsen aan de Vogelweg naast de woonwijk Almere Hout. De gezondheidsschade voor de bewoners door de straling van deze masten (380KV).

www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

- De schade voor de gezondheid van de mens op langer termijn

- Waardedaling van de woningen van Almere Hout en Oosterwold

- Schadeclaims van bewoners betreffende de gezondheid en waardedaling

www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het is inmiddels bekend cq. bewezen dat de straling van hoogspanningsmasten in het algemeen zeer schadelijk is voor de gezondheid van de mens en dus voor de bewoners van Almere Hout.

www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten

Daarbij komt nog dat de voedingsmiddelen van de AH aan de Volgelweg waar de bewoners boodschappen doen ook aan de straling (380KV) worden blootgesteld. De Vogelweg is daarom geen goede locatie.

De route N701 en Gooimeer route via Eemmeer en Wolderwijd zijn gezien de gezondheidsaspecten voor de mens/ bewoners beter geschikt.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ten eerste: De hoogspanningsmasten staan veel te dicht bij de woonwijk als ze aan de Vogelweg geplaatst worden.

Het is al jaren bekend cq. bewezen dat de straling van hoogspanningsmasten zeer schadelijk is voor de gezondheid van de mens. De Vogelweg is daarom geen goede locatie omdat de masten naast woonwijken in Almere Hout staan met de nodige gezondheidsgevolgen voor de bewoners van dien.

www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten

Ten tweede: De hoogspanningsmasten vervuilen tevens de horizon van het natuurgebied Almere Hout en hebben een negatieve invloed op het woongenot.

Verzonden: 4/5/2023 4:32:50 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: ondernemer
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De variant door het water zou wat mij betreft serieus moeten worden onderzocht: ik bedoel door het Markermeer, IJsselmeer en Ketelmeer

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ik ben lid van de Milieucoöperatie Rivierduingebied. Namens de coöperatie meld ik dat een hoogspanningsverbinding door het gebied ten noorden van Lelystad tot Swifterbant niet passend is.

Vanuit mijn woning en bedrijf kijk ik nu uit op één hoogspanningsverbinding. Ik wil niet dat er meer hoogspanningsverbindingen in mijn gezichtsveld komen. Dat is slecht voor mijn gezondheid, mijn welbevinden en de waarde van mijn grondgebied.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/5/2023 4:38:59 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted].
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: ondernemer
(Mede) namens:
Organisatie: Landbouwbedrijf Steenbekkers B.V.

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik vind dat de route door het water serieus moet worden onderzocht. Deze brengt zo min mogelijk economische schade met zich mee.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Waardevermindering van objecten in de buurt van het tracé.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik vind dat de gele verbinding niet moet worden aangelegd. Deze loopt over landbouwgronden. Ook mijn bedrijf is gevestigd langs de gele verbinding. De vergoeding staat in geen verhouding tot de overlast die de ondernemers daarvan hebben. Mijn woning staat zoals de gele verbinding nu is ingetekend, pal onder dat tracé. Een hoogspanningslijn zo dicht bij mijn woning leidt tot woningwaardevermindering.

Verzonden: 4/5/2023 4:49:40 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Ik werk als engineer bij Qirion/Alliander
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Kan de bestaande verbinding niet gebruikt worden, dmv extra kabels op bestaande masten, evt met aanpassing van de masten. Het is zonde om de provincie voor de 3e keer te doorsnijden van zuid naar noord met hoogspanningsmasten, met hetzelfde begin- en eindpunt. Ook in het kader van efficiency.

Andere optie is een route parallel aan en dichtbij een bestaande route. Zo hoeft er geen 'nieuwe' omgeving te worden belast met hoogspanningsmasten.

Andere optie is een combinatie van de paarse en groene route; vanaf Diemen paars en tussen Almere en Lelystad schuin over en verder over de groene route. Zo wordt in ieder geval Almere Haven/Almere Hout ontzien.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zo min mogelijk impact op de omgeving. Dus bij voorkeur bestaande tracés gebruiken of zo dicht mogelijk erbij.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Bij een nieuwe hoogspanningsverbinding moet worden gestreefd naar een zo min mogelijke impact voor (1) mens en (2) omgeving. In dit kader valt de groene/gele route meteen af, deze heeft de grootste impact op een hele nieuwe zeer grote groep mensen in Almere Haven en Almere Hout. En daarbij ook impact op de omgeving zoals het Gooimeer, strand, haven en bos. Dat zou eeuwig zonde zijn. Eventueel een combinatie van paars en groen zoals eerder genoemd.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie ook de eerdere opmerkingen.

Mijn voorkeur heeft de blauwe of paarse route.

Zo veel mogelijk mensen en natuur die nu nog geen last hebben van hoogspanningsmasten moeten worden ontzien. Hierbij gaat het met name om Almere Haven en Almere Hout omdat dat het enige gebied is in de tracés met de meeste mensen. Er zijn alternatieven om dat gebied te omzeilen.

Verzonden: 4/5/2023 6:53:37 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/5/2023 7:01:09 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het is ronduit onacceptabel dat er nog meer routes komen voor hoogspanningsmasten. In Almere is er enorm geïnvesteerd in uitbreiding van woonkernen en bij de verkoop van grond is nergens aangegeven dat gebieden zijn aangewezen voor hoogspanningsmasten. Het is dan ook onbegrijpelijk dat vanuit Diemen een verbinding van deze omvang moet worden aangelegd, terwijl bij Lelystad een energiecentrale is geplaatst, waar het ook mogelijk is om een uitbreiding te realiseren naar Ens. Het is in ieder geval onacceptabel dat er bovengronds kabels van deze omvang over deze afstanden over land en langs woonwijken worden gelegd, zonder dat er onteigening plaatsvindt van woonwijken die worden geraakt door deze absurde plannen.

Een kabel over de bodem van het Markermeer zou een optie kunnen zijn, als er überhaupt een noodzaak is om helemaal vanuit Diemen een verbinding te leggen. Blijkbaar is bij het stilleggen van de bouw van een bio centrale naast de bestaande centrale in Diemen, onderhands een deal gesloten waarbij deze ontwikkeling onderdeel is om uiteindelijk de eigenaren van Vattenfall tegemoet te komen.

Stop met die absurditeit en kom tot menselijke inzichten.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Een deugdelijk onafhankelijk onderzoek zou op zijn plaats zijn. Plannen, onderzoek en voorstellen zitten in een grote lobby om datgene te realiseren wat een beperkt aantal mensen hebben bedacht om hun persoonlijke ambities te realiseren. In ieder geval moet op onderstaande punten door 100% onafhankelijke specialisten een onderbouwd antwoord gegeven worden:

1) waarom vanuit Diemen deze verbinding aangelegd moet worden en niet vanuit de centrale in Lelystad ook al moet daar eerst een aanvullende uitbreiding plaatsvinden.

2) of een grondkabel, bij voorkeur door het water, niet efficiënter is.

3) Airport Lelystad wordt niet gerealiseerd. Dit heeft enorme effect op noodzakelijk uitbreiding van energie in de regio

4) Rond Almere zijn onlangs enorm veel nieuwe windmolens geplaatst die een enorme impact hebben op de woonomgeving en natuur. Deze zijn niet meegenomen in de effecten rapportage. Dit aanvullend onderzoek moet ook door 100% onafhankelijke specialisten worden uitgevoerd.

5) Door alle Europese milieu regels, waar NL niet aan kan voldoen, heeft ook een enorm vertragend effect op de aannames van grote groei in NL. Dit plan van Tennet gaat nog uit van inmiddels achterhaalde plannen. Een herinventarisatie dient door 100% onafhankelijke specialisten te worden uitgevoerd.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Op dit moment wordt uitgebreid onderzocht of er andere vormen van Energie ingezet moet gaan worden voor bedrijven en particulieren. Deze ontwikkelingen zijn niet in het plan meegenomen en dat dient alsnog wel in het onderzoek opgenomen te worden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Wij hebben geen brief van Tennet of de overheid in de bus of via mijn overheid gehad, waarin de participatie voor burgers is geregeld of hoe burgers zich kunnen aanmelden om deel te nemen aan deze participatie. Hierdoor is er geen draagvlak gecreëerd om überhaupt te komen tot een juiste detailniveau of rijkwijdte.

Verzonden: 4/5/2023 7:39:15 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik weet dat er ook ondergrondse leidingen tot de mogelijkheid behoort. Misschien is dat een optie en dan uiteraard ook niet.langs.onze huizen maar.de gele route

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Los van het aangezicht van onze prachtige groene omgeving is de fijnstof die vrijkomt in de natuur geen pluspunt .

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Hebben jukkie gedacht aan het toetsing kader van de klimaatwet en de gezondheidswet?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja zeker, wat ons betreft is de groene route geen optie simpelweg dat deze te dicht langs onze woonwijk gaat met alle gezondheidsrisico's van dien.

Verzonden: 4/5/2023 7:45:23 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Andere locatie niet in een woonwijk. Er is al zoveel groen verdwenen. Alle herten zijn al verdwenen..landbouw grond zijn huizen geworden .

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

stralingseffect midden in een woonwijk

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Vogelhorst I heeft geen glasvezel, wel een illegale houthakkersgilde waarbij de gemeente Almere wegkijkt, en nu ook nog dit initiatief. Waar houdt het op.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee geen opmerking

Verzonden: 4/5/2023 7:45:43 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Andere locatie, verder weg van de wijk. De plaatsing is veel te dicht bij de bestaande huizen. Er is al zoveel groen verdwenen met maar heel weinig toezicht op Vogelhorst I.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Impact van straling. Te dicht bij de woonwijk

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Vogelhorst I heeft geen glasvezel, wel een illegale houthakkersgilde waarbij de gemeente Almere wegkijkt, en nu ook nog dit initiatief. Waar houdt het op.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geen melding van plaatsing mogen zien in de plaatselijke kranten noch andere nieuwsgeving.

Verzonden: 4/5/2023 8:09:39 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Er zijn landerijen waar windmolens staan, daarlangs kunnen deze masten ook worden geplaatst.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De invloed van hoogspanningslijnen op de gezondheid van mensen en dieren.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Kunnen de kabels niet ondergronds door een betonnen pijp langs de spoorlijn

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/5/2023 8:34:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergrondse kabels ivm gezondheidsrisico's

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidsrisico's

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/5/2023 8:50:09 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het bedrijven terrein bij bijvoorbeeld de Stichtse lijn zou een veel betere optie zijn. Dan langs allemaal woonhuizen. Die ook allemaal al worden belast met windmolens overlast.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheidsklachten die ontstaan door de stroomkabels van de hoogspanninsmasten. En alle overlast van het aan leggen waardoor de grond veel te verdichten wordt door de zware last.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De buurtbewoners die een kavel hebben gekocht met bepaalde redenen die nu in eens mogelijk een hoogspanningsmast nabij hun achtertuin krijgen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het moet verder weg van woonhuizen met gezinnen en kinderen van

Verzonden: 4/5/2023 9:14:27 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: r[redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een herziening van het groene tracé. Het groene tracé ruim voor de A27 afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzien. (Zie bijlage)

94258032_8820372_Zienswijze_380KV_[redacted].pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlands weg /N305 ligt een uniek stuk bos dat overgaat in het kathedralen bos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enke

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, Zie bijlage

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, Zie bijlage

[redacted]
[redacted]
[redacted]
Tel: [redacted]

Beste Heer , mevrouw,

Als bewoner van de woonwijk Almere Oosterwold heb ik en vele van mijn mede bewoners sterke bezwaren tegen het huidige voorstel voor het **GROENE TRACE**.

Het voorstel om een hoogspanningslijn mogelijk aan te leggen via N706 en dwars door een woonwijk te laten lopen (Oosterwold, Almere Hout, Almere overgooi) is voor ons een onbegrijpelijke en zeer onwenselijke zienwijze.

1. Om mee te beginnen gaat het voorstel in tegen het hetgeen vermeld op Pagina 11 in de "Notitie onderzoekalternatieven":

   > *"Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de* ***nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen*** *of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".*

   De vogelweg (N706) loopt dwars door een woonwijk met onze huizen op zeer korte afstand van de vogelweg zelf. Ik kan mij voorstellen dat de onderzoekers het zich niet geheel gerealiseerd hebben, omdat de woning ontwikkeling in dit gebied zeer snel heeft plaatsgevonden. Maar inmiddels is hier sprake van een volledige woonwijk, die ook als zodanig bestempeld zou moeten worden in het onderzoek.

2. Op de uitsluitingenkaart(afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoeksalternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld, toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen geplaatst.

3. Hoewel de ruimte zeer beperkt is, wordt de N706 tussen de A27 en de Waterlands weg niet als knelpunt gezien of beschreven in het onderzoek. Oosterwold is een knelpunt en speciaal gebied met bijzonder kenmerken. Met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van woningen rondom de N706. Het zou onjuist zijn wanneer dit gebied niet als knelpunt bestempeld wordt in het onderzoek.

4. Door vast te houden aan een voorstel waar de woningen zo dicht op het voorgestelde groene tracé staan is de vraag of er wel voldoende aandacht is besteed aan:

   a. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen en reproductieve problemen. Het plaatsen van deze palen in een woonwijk kan iedereen, vooral kinderen en zwangere vrouwen, blootstellen aan deze potentiële gezondheidsrisico's.

b. Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat. Zou door plaatsing van hoogspanningsmasten in een klap worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.

c. Effect en of compensatie van dalende woningprijzen.

d. Effect op de natuur en stadslandbouw in dit gebied.

5. Langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlands weg /N305 ligt een uniek stuk bos dat overgaat in het kathedralen bos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit ingetekend, terwijl dit gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

6. De wijk Oosterwold heeft al de negatieve effecten van de zeer hoge windmolens langs de A27. Indien Oosterwold nu ook nog de lasten moet dragen voor de doorvoer van elektriciteit ontstaat er een onevenredige belasting op een relatief klein gebied.

Concreet wil ik de volgende zienwijze en wijzigingen voorstellen:

- Een herziening van het groene tracé. Er lijkt onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en Almere hout/Vogelhorst. Woningen staan reeds vlak aan de vogelweg /N706. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op deze nieuwe woonwijk.

  Onderzocht zou moeten worden of het groene tracé ruim voor de A27 kan afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzien.

- **Het stuk vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 tot de Waterlands weg /N305 beschrijven als knelpunt vanwege de bestaande woningen.**

- **De natuurgebieden waarvan de kwetsbaarheid nader onderzocht moet worden (langs de N706).**

- **Meewegen van de aanwezigheid van de reeds bestaande zeer grote windmolens in Oosterwold en daarmee de een onevenredige belasting op een relatief klein en bijzonder gebied.**

Verzonden: 4/5/2023 10:11:51 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Gezondheid. Dus woonwijken omzeilen zoals Oosterwold.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheid. Dus woonwijken omzeilen zoals Oosterwold.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheid. Dus woonwijken omzeilen zoals Oosterwold.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Gezondheid. Dus woonwijken omzeilen zoals Oosterwold.

Verzonden: 4/5/2023 10:20:01 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Slecht voor onze gezondheid dus kap hiermee !!!

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Onze gezondheid!

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Onze gezondheid!

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Onze gezondheid!

Verzonden: 4/6/2023 7:45:20 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wij zijn hier nooit van op de hoogte gesteld,

vorig jaar een woning gekocht in project t Groene Wold.

Jullie plannen zijn zeer schadelijk voor de gezondheid.

Mijn dochter is al chronisch ziek waardoor ik nu al zou

moeten verhuizen. De waarde van mijn woning zal hierdoor ook gaan dalen. Ik ben hier erg van geschrokken.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Stoppen hiermee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Gewoon stoppen hiermee

Verzonden: 4/6/2023 9:53:33 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De verminderde bestuiving van de teelten door bijen, scheurvorming in gebouwen door trillingen; verdroging van gewassen door de verlaging van de grondwaterstand, grote minwaarde bij verkoop van huis door onder meer de extra slijtage, corrosie en metaalmoeheid van stallen en serres door de inwerking van de wisselstroomvelden van de hoogspanningslijnen; rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw komende van hoogspanningsmasten en -lijnen; bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels; verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten; meerkosten voor de extra te verzekeren gevolgschade aan hoogspanningslijnen boven stallen, woning en andere gebouwen en hoogspanningsmasten in de directe omgeving van de gebouwen waaraan schade kan optreden door een ongeval, brand in de gebouwen, ontploffing; beperking van het gebruik van hoge landbouwvoertuigen of -toestellen zoals sproeimachines met opendraaiende armen of laadmachines met telescopische armen of zelfs ladders vanwege het elektrocutiegevaar; teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten en de vele hoogspanning.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zie boven

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie boven

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie boven

Verzonden: 4/6/2023 1:36:17 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ingraven langs de dijk langs het Gooimeer.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Natuur en vegetatie Almere Oosterwold.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Fauna en dierenpopulatie Almere Oosterwold.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Reikwijdte?

Verzonden: 4/6/2023 2:19:16 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Mijn partner [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Samenvattend zijn wij van mening dat de nieuwe verbinding zoveel mogelijk langs de bestaande verbinding en/of de A6 moet lopen en dat minstens 10 kilometer daarvan, bijvoorbeeld vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere

(Aansluiting A27 met de A6).

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Als toekomstige bewoners van project in Boss-Overgooi (Almere-haven) zijn wij zeer ongerust over deze plannen van Tennet. Wat betekent de aanwezigheid van deze kabels voor flora en fauna in dit gebied en voor de gezondheid van de mensen die hier komen te wonen? Wij hebben gekozen om in de natuur te gaan wonen (in ons eigen bos) en worden nu geconfronteerd met een mogelijk tracé vlak langs onze villawijk. Onacceptabel!

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Naar onze mening moet zeker gekeken worden naar

De plannen van de Gemeente Almere om in dit groene gebied woningen te bouwen. De landbouwgrond heeft hier bestemming bouwgrond voor woningen gekregen. Daar horen geen hoogbekabelingsmasten vlakbij te lopen!!

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Op dit moment zouden we hierop geen reactie kunnen geven.

Verzonden: 4/6/2023 2:23:52 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

geen reactie

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

geen reactie

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

geen reactie

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

geen reactie

Verzonden: 4/6/2023 3:02:57 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Blauwe tracé: zo min mogelijk door bewoond gebied.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Impact op flora, fauna en gezondheid

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Niet bekend

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nvt

Verzonden: 4/6/2023 3:07:15 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, alternatieven die niet langs of door woonwijken heen komen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, vooral op het gebied van gezondheid voor mens en dier.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, vooral de impact die hoogspanningsmasten veroorzaken bij omwonenden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja

Verzonden: 4/6/2023 3:11:09 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted], echtgenoot
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, het alternatief van aansluiting van het station Lelystad op enkele (delen van) routes via de grijze route C dient te worden uitgewerkt. Op de kaart wordt het Station in Lelystad nu alleen via de grijze verbindingen A. en B. verbonden met alle alternatieve routes. Terwijl de grijze verbinding C. alleen doorloopt tot de groene route. Die verbinding C. kan o.i. ook doorgetrokken worden naar de gele en oranje routes, parallel aan de richting van de verbindingslijn B. Dan ontstaat er meer mogelijkheden om het probleem rond het Wereld Erfgoed Schokland e.o. op te lossen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

We benadrukken hier het belang van de twee inmiddels geplande 'vooronderzoeken':

- de 'VOORTOETS NATURA 2000': het onderzoek naar de milieueffecten van eventuele aanleg van de routes door delen van de aanwezige Natura 2000-gebieden

- het strategische 'HERITAGE IMPACT ASSESSMENT' naar de effecten van aanleg op het UNESCO Wereld Erfgoed Schokland en de Hollandse Waterlinies.

TenneT geeft aan dat de resultaten van deze onderzoeken kunnen leiden tot het afvallen van de blauwe route.

Het zal o.i. ook invloed hebben op dat deel van de paarse, groene, en gele routes dat gepland staat aan de zuidkant van de Noordoostpolder, parallel aan de huidige hoogspanningslijn 380 kV dat dwars door het Werelderfgoed Schokland e.o. staat gepland.

Wij vinden het van groot belang dat de conclusie of er (delen van) routes afvallen duidelijker moet worden opgenomen in het tijdpad van fase 2, VOORDAT wordt bepaald welke alternatieve routes verder worden onderzocht in de fase van de Milieu Effect Rapportage (MER).

Dus in juli als die vooronderzoeken klaar zijn

Aanvullend onderzoek:

Gezien het belang van Wereld Erfgoed Schokland e.o. is aanvullend onderzoek naar de oranje route nodig, te meer omdat die route pas in een laat stadium in overleg met de gemeenten Oldebroek en Kampen is geopperd.

Onderdeel van dat onderzoek dient ook betrekking te hebben op de verlenging van grijze verbinding C van Lelystad tot de oranje route, zoals die in de vorige vraag is voorgesteld.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Twee aspecten:

- Het aspect van de invloed op de gezondheid van mensen die in de buurt van de routes wonen of werken. Dat aspect wordt wel genoemd in het Concept Onderzoeksplan NRD maar ontbreekt in de informatie over de Integrale Effecten Analyse (IEA), waarin de opsomming van de effecten wel die op techniek, toekomstvastheid, ruimtelijke kwaliteit, omgeving, kosten en milieu zijn genoemd, maar het effect op gezondheid ontbreekt.

- De vergevorderde plannen van de gemeente NOP voor 'Nieuwe Natuur' ten zuiden van het voormalige eiland Schokland dient niet alleen in de Heritage Impact Assessment te worden onderzocht, maar deze plannen dienen ook in het kader van de waarde als (toekomstig) natuurgebied te worden beoordeeld en dus ook in het Milieu Effecten Rapport worden meegenomen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

1. De plannen voor de Hoogspanningslijn tussen Ens en Vierverlaten in Groningen lopen qua tijdpad niet gelijk met elkaar. Dat maakt de consequenties rondom het hoogspanningsstation Ens onduidelijk voor de inwoners van dit gebied. Tijdens de inloopavond in Ens werd ons verzekerd dat er zo veel mogelijk afstemming zal plaats vinden, maar er was geen informatie beschikbaar op welke wijze(n) en in welk tijdpad die afstemming plaats zal vinden. Die informatie dient z.s.m. te worden verstrekt.

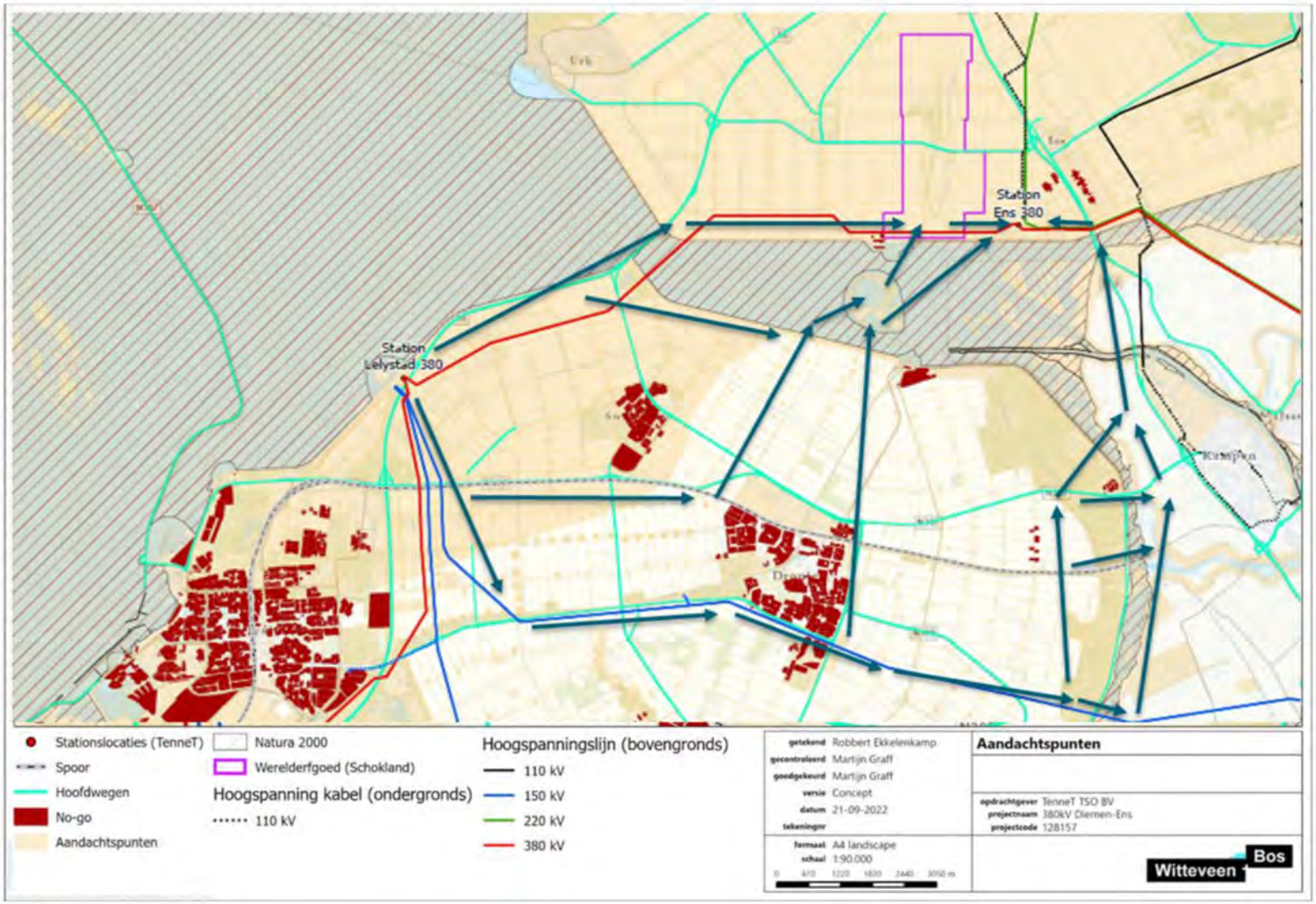
2. In de afbeelding 6.12 op uw website wordt de situatie geschetst ten zuiden van het Erfgoed Schokland e.o. met een aantal oplossingsrichtingen. We hebben die afbeelding hier als bijlagen toegevoegd.

Twee tracés daarvan steken het Ketelmeer over via het IJsseloog, het eiland voor vervuild slibafval. Een van die tracés (het meest westelijke) doorsnijdt nog steeds het Werelderfgoed en lijkt over de bestaande bebouwing te lopen; het tweede (iets oostelijker) tracé blijft net buiten het erfgoedgebied, maar blijft visueel zeer zichtbaar schaadt daardoor het landschap.

De alternatieve route die loopt via Oldebroek / Kampen / IJsselmuiden spaart het Werelderfgoed-gebied helemaal en lijkt technisch eenvoudiger doordat het niet via het afvaleiland IJsseloog, of onder water hoeft te lopen. Dit alternatief verdient ook daarom nadere uitwerking en onderzoek.

Deze alternatieve route via Oldebroek, Kampen en IJsselmuiden heeft onze voorkeur.

Afbeelding 6.12 Situatie en oplossingsrichtingen rondom station Ens en Schokland

Verzonden: 4/6/2023 3:33:59 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wij vinden dat deze locatie bij de vogelweg absoluut geen optie is ivm de woonwijken die hier net zijn gerealiseerd. Wij hebben nogal wat gezondheidsproblemen. Als dit van te voren bekend was hadden wij hier hoogstwaarschijnlijk niet gaan wonen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja andere locatie

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja andere locatie

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja andere locatie

Verzonden: 4/6/2023 4:21:39 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Waarom niet naast 50kv net

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Bewoners belasting ziekte en stres

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Bewoners ontlasting en waardering huizen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

.nee

Verzonden: 4/6/2023 4:23:36 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergronds, geen overlast voor bewoners

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zicht vervuiling

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Elke route heeft zijn bezwaren maar de gele route komt als extra grote last in Biddinghuizen. Biddinghuizen is al ingebouwd in de windmolens, luchthaven Lelystad zal geluidsoverlast geven en een hoogspanningsleiding vlak langs de rand van Biddinghuizen is een grens overschrijden voor het acceptatie vermogen van burgers van Biddinghuizen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Hou rekening met de omwonenden, het gele trace komt wel heel dicht langs Biddinghuizen te liggen.

Verzonden: 4/6/2023 5:03:28 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
[redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, het lijkt mij geen goed idee om langs de vogelweg in Almere een hoogspanningsverbinding te plaatsen. Dit ligt te dicht bij woningen en natuur gebied. Lijkt mij beter om dit ergens te plaatsen waar zeker geen woningen en dus mensen leven ivm gezondheids klachten die die gaan ontstaan door de straling van deze hoogspanningsverbinding.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Door de komst van de woningen in Almere Oosterwold is het leef gedeelte voor de dieren al kleiner geworden. Door het plaatsen van de hoogspanningsnet verbinding te plaatsen langs de vogelweg wordt dit leefgebied voor de dieren nog kleiner. Hoop dat er wordt uit weken naar een andere plaats.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja dat er geen woningen, bedrijven en eventueel natuurgebied aanwezig zijn in de omgeving van een paar kilometer daar dit echt voor problemen gaat zorgen met 380Kv

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Niet binnen een reikwijdte van een aantal kilometer van menselijke omgeving plaatsen

Verzonden: 4/6/2023 5:25:17 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam:
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik ben van mening dat deze kabels niet in de buurt van bewoners moet liggen ivm de gezondheid schade.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wat de gevolgen zijn inde omgeving

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidslast bewoners

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Weet ik niet

Verzonden: 4/6/2023 5:26:12 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ben niet eens met hoogspanningskabels in de buurt van woningen. Het is bekend dat dit een slechte invloed heeft op de gezondheid van de mens.

De hoogspanningskabels kunnen ook over het water (ijsselmeer) geleid worden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

...

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

...

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

...

Verzonden: 4/6/2023 5:30:18 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Alle mogelijke hoofdroutes zijn al aangegeven. Ik denk dat de oplossing is om zoveel mogelijk langs de bestaande (snel)wegen gezocht dient te worden. Op het Gooimeer zou onderzocht moeten worden of de masten zover mogelijk uit de kust in de meren geplaatst kunnen worden. Dit kan tot de Stichtse brug. Daarna kan het ver over land richting Lelystad.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee.

Verzonden: 4/6/2023 7:20:02 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Meer de polder in. Ondergronds leggen

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja. Op plant en dier

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheid kinderen en verstoring ontwikkeling van kinderen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Te dicht op bebouwing

Verzonden: 4/6/2023 7:36:39 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Bo Sijgers
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, er zijn alternatieven die niet over de vogelweglopen. Kijk naar alternatieven buiten bewoonde gebieden.

94277776_8824544_route.jpg

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wat is het effect op de gezondheid van de bewoners in Vogelhorst? Hoeveel last heeft de natuur van deze hoogspanningsleidingen, denk aan de oa hertjes en de vogels in dit gebied. Wat is het

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het effect op de gezondheid van de bewoners in Vogelhorst. Tot hoever loopt het effect van het magnetische veld? Wat doet dit met de gezondheid van mensen die regelmatig wandelen langs de vogelweg?

Ik maak mij zorgen als ik oa onderstaande onderzoek lees https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Almere hout is een mooie natuurlijke en groene omgeving. Het zou zo zonde zijn als dit karakter van de wijk verdwijnt door grote en hoge stalen torens met hoogspanningskabels. Het woongenot van deze wijk zal zeker minder worden en daarvoor zijn we hier niet gaan wonen.

202300622

263 van 1455

De mogelijke opties voor de nieuwe hoogspanningslijn. De groene lijn loopt over de Vogelweg, dichtbij onze woningen.

Verzonden: 4/6/2023 9:01:50 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, naar alternatieve routes die zo min mogelijk bewoond zijn. De route bij Vogelweg vinden wij ongeschikt i.v.m. het aantal bewoners en het bos

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Stikstof maatregelen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Eventuele gezondheid risico's. Aanzicht buurt, ook gelet op het aantal windmolens.

https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

N.v.t.

Verzonden: 4/6/2023 9:29:06 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een andere locatie of kijken naar het gaan beperken van de inwoners in Almere zodat er ruimte is om dit soort projecten uit te kunnen voeren

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De langdurige gezondheidseffecten en eventuele preventieve maatregelen die kunnen genomen worden

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheid van mens en dier en natuur

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Andere locatie

Verzonden: 4/6/2023 10:02:04 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wellicht ondergronds ivm dichtbij woongebied Almere Boss Overgooi. Gebied in ontwikkeling met woonhuizen

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Schade voor omwonenden mit bovengronds geplaatst

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ontwikkelplannen Gemeente Almere voor woongebied meenemen in plan

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Plan gaat rakelings langs wijk

Verzonden: 4/6/2023 10:11:05 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Omdat de gevaren van leven zo dichtbij een hoogspanningsverbinding op langere termijn niet

bekend zijn, zie ik graag dat deze verbinding in mijn omgeving ondergronds wordt aangelegd

Verder voorzie ik een waardedaling van mijn toekomstige woning. Hiervoor zal ik een planschadeclaim

indienen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Effecten op lange termijn, voor zowel flora als fauna

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het landelijke karakter van de experimentele woonwijk Almere Oosterwold wordt hier ernstig mee aangetast. De Gemeente Almere vindt dat wij als bewoners 10% moeten leveren van de voedselvoorziening van Almere. Wat doet dit met de kwaliteit van voedsel?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Bewoners maken hier het gebied, dat is een van de pijlers van Almere Oosterwold. In die visie passen geen door de overheid bedachte hoogspanningsleidingen. Zie de website van de Gemeente zelf, https://www.almere.nl/over-almere/stadsdelen/almere-hout/oosterwold#:~:text=Oosterwold%20is%20een%20groen%2C%20agrarisch,alleen%20of%20samen%20met%20anderen. ; Oosterwold is een groen, agrarisch gebied tussen Almere en Zeewolde. Bewoners hebben alle ruimte om hier op eigen initiatief hun leefomgeving in te richten. Stap voor stap wordt het gebied ingericht voor wonen, werken en recreëren. Dat doen de Oosterwolders zelf, alleen of samen met anderen. En zoveel mogelijk duurzaam, ecologisch en zelfvoorzienend. Ze bouwen niet alleen zelf hun huis, bedrijf of voorziening, ze gaan ook zelf over de wegen en openbare ruimte. Samen met toekomstige buren vormgeven aan een groene en duurzame leefomgeving staat voorop. Dat is uniek in Nederland.

Verzonden: 4/6/2023 10:12:37 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, probeer het of over water, langs water of door de polder te situeren. Niet door bebouwde kom.

Oosterwold is voldoende belast door de windmolens

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er staan al gigantische windmolens die voor overlast zorgen ondanks de aanpassingen die iedereen heeft moeten doen aan de woningen. Dubbelop als er nog spanningsmasten komen, die ook de nodige gezondheid en veiligheid risico's in zich dragen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Weet ik niet

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie hierboven

Verzonden: 4/6/2023 10:30:27 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het zal wel een niet zo veel voorkomende zienswijze zijn maar voor mij en mijn huisgenoten is het prima als de lijn langs de Vogelweg/Vogeldreef komt. Overal zijn bezwaren bij te bedenken maar uiteindelijk lijkt me dit gewoon de simpelste en daarmee minst dure oplossing langs een weg die er al ligt.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/6/2023 11:43:59 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het kan absoluut niet waar zijn dat in een omgeving met woonbestemming en dat vol in ontwikkeling is dat daar een hoogspanningskabel zou moeten komen. De bouw van woningen zijn nog in volle gang (oosterwold) of net af (vogelhorst) en staan er al veel langer (prieelvogelweg en paradijsvogelweg). Dat er dan letterlijk voor de deur wellicht een trace van hoogspanningsmasten komt is onbegrijpelijk. het is oerlelijk in zo mooi en groen gebied en erg ongezond. De alternatieven: langs de snelweg a6 waar geen huizen of toekomstige woonbestemming staan of worden gerealiseerd. En als het onoverkomelijk is dat er in bewoond gebied binnen 500 meter van huizen masten moeten komen, dan moeten deze masten onder de grond komen. Het wordt tijd dat de overheid naast de burger staat en er niet tegenover. Als de kabels onder de grond duurder zijn of minder krachtig. Dan is dit maar zo. Het gaat namelijk over het welzijn en de gezondheid en leefgebied van mensen, kinderen en dieren. Daarnaast moet ook natura 2000 gebied onderzocht (blauw gestippeld) worden. Daar wonen immers amper mensen en het leefgebied voor dieren is groot genoeg (blauwe lijn)

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De rivm , de ggd en diverse instanties zien een causual verband tussen kanker, dementie en andere ziektes voor gezinnen die dicht bij een hoogspanningsmast zitten. De rivm heeft geadviseerd om gezinnen uit te kopen. Het is onbegrijpbaar dat er uberhaupt over nagedacht wordt over een trace langs huizen. De nr 1 taak van de overheid moet zijn het welzijn van je burger. Dus wat mij betreft valt gezondheid absoluut onder het kopje milieuaspecten.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ik krijg het idee dat men niet goed op de hoogte is van de hoeveelheid huizen die er staan in de omgeving van de groene lijn. Dus graag jullie tekening/plaatje aanpassen naar de huidige situatie. En ook meenemen in dit plaatje de toekomstige huizenbouw. Maak dit openbaar. De omgeving Almere Hout is prachtig, een genot om te wonen. Het komen van een hoogspanningskabel zou dit significant veranderen. Daarnaast moet er van te voren metingen plaatsvinden van de reikwijdte van het magnetisch veld (straling) met maximake sterkte van de kabels. Dit onderzoek moet dan openbaar worden gemaakt. Wees transparant, open en eerlijk.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Gezondheid, welzijn van de burger moet de nr 1 taak van de overheid zijn als we spreken over een dergelijk project.

- onderzoek mogelijkheden langs snelwegen waar geen burgers wonen

- onderzoek natura gebied waar geen burgers wonen

- komen de kabels toch in bewoond gebied binnen 500 meter van huizen of recreatie dan moeten ze onder de grond komen. Vanwege de gezondheid en cosmetisch aspect.

- maak een update van jullie plaatje met routes er missen namelijk heel veel woningen

- neem in jullie plaatje mee waar toekomstige woningen komen. En maak dit openbaar.

- doe metingen van magnetisch veld en reikwijdte van straling vooraf (met hoogste spanning). En maak deze openbaar. Wees als overheid transparant en sta naast je burger ipv er tegenover.

- geef geen extra alternatieven als deze vooraf al onhaalbaar zijn (paarse lijn en oranje lijn). Wees transparant en eerlijk.

- denk aan het welzijn en de gezonheid van je burger. Noch kosten noch moeite mag hier bespaard worden.

- onderzoek ondergrondse kabels. Kostenaspect of stroomverlies moet ondergeschikt zijn aan de welzijn en gezondheid van uw burger. - de groene lijn mag het nooit worden. Het gebied is in volle ontwikkeling en het treft zeer veel burgers.

Verzonden: 4/7/2023 5:43:20 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Almere heeft het over natuur, duurzaamheid

Zoveel % moet groen zijn.. en dan ga je wel hoogspanningsmasten bouwen.. klopt niet helemaal volgens mij

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Flora fauna verstoring, gezondheid problemen bij de bewoners die er kunnen komen vanwege de straling.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Waarde huizen gaan dan drastisch omlaag

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Een ander plan waarbij dit voor iedereen werkt

Verzonden: 4/7/2023 7:31:22 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

ondergronds in gebied waar veel mensen wonen, als dat t duur is de route kiezen waar de minste mensen wonen

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

gezondheid van mens én dier op 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie bovenstaande

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

de impact op mens en milieu ook in kaart brengen en daar transarant over communiceren

Verzonden: 4/7/2023 8:01:57 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Jazeker. Het gebied rondom de vogelweg is bewoond. Op dit moment worden er zelfs woningen bijgebouwd. Het is een mooie omgeving wat natuurrijk is. Het zou zonde zijn om daar hoogspanningskabels te plaatsen. Mijn voorkeur gaat dan ook uit naar een van de andere mogelijkheden voor het plaatsen van de hoogspanningskabels.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Jazeker.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ik vind dat bij het plaatsen van de hoogspanningskabels de woningen en zijn bewoners eromheen in acht moeten genomen worden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee.

Verzonden: 4/7/2023 8:25:20 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Kabels die straling tegen houden. Of alleen naar boven uitstralen.

Kabels n

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De schadelijkheid voor mens, dier en plant (voedselproductie) dus ver daarvandaan om geen priblemen te veroorzaken. Ook niet op electronische apparatuur

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Geen flauw idee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geen

Verzonden: 4/7/2023 8:26:09 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja

Verzonden: 4/7/2023 9:11:26 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Mijn vrouw [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het stadsdeel Almere Overgooi gaat de aankomende jaren uitgebreid worden richting het Cirkelbos. Wij komen zelf in 2024 in de nieuwe wijk Boss Overgooi te wonen direct naast het Cirkelbos, op dit moment nog in aanbouw. Het heeft logischerwijs onze voorkeur dat er geen hoogspanningsmasten worden geplaatst langs de gehele wijk Overgooi en dat men er voor dat traject voor kiest om ondergronds te gaan ofwel een alternatieve route te kiezen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het Cirkelbos is een beschermd natuurgebied. In hoeverre gelden daarvoor regels in relatie tot het plaatsen van hoogspanningsmasten?

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er zou onderzocht moeten worden in hoeverre het huidige open en vrije aanzicht van het Gooimeer en de (natuur)gebieden daar omheen beïnvloed worden door het plaatsen van hoogspanningsmasten.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Op dit moment lijkt het op diverse kaarten alsof er tussen het Cirkelbos en de al bestaande woningen van Almere Overgooi geen woonwijken staan, enkel akkers. Dit zal echter op korte termijn veranderen en allemaal veranderen in woonwijken, te beginnen met onze nieuwe woonwijk Boss Overgooi op te leveren in 2024.

Verzonden: 4/7/2023 9:24:02 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: bewoners
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

plekken waar dit neergezet, waar niet dicht bewoond wordt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, gezondheid op lange termijn.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

de afstand van de plaatsing moet echter niet bij de woonwijken zijn, dit is niet het plaatje die we voor het ogen hebben! we hebben ook genoeg windmolens in de buurt. niet te spreken over waardevermindering van inze huizen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

ik sluit aan de meerderheid die de petitie hebben getekend.

Verzonden: 4/7/2023 9:50:16 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

aanleg door niet bewoond gebied

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

In een bosrijke omgeving als Almere-Hout zouden hoogspanningslijnen een enorme horizonvervuiling geven

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De straling van hoogspanningslijnen veroorzaken negatieve frequenties/invloeden voor mens en dier. E.e.a. wordt bevestigd door het RIVM. Steeds meer mensen worden gevoelig voor deze straling wat resulteert in ziektes en de kwaliteit van leven ernstig belemmert

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De waarde van mijn koopwoning zal zeker dalen als er op afstand hoogspanningsmasten staan

Verzonden: 4/7/2023 9:54:45 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik wil dat onderzocht wordt of de hoogspanningsverbinding, voor zover die ondergronds wordt aangelegd, langer kan zijn dan 10 kilometer, als deze verbinding door een voor onderhoud bereikbare tunnel kan worden aangelegd in plaats van boring onder de grond in verband met de leveringszekerheid.

De warmteontwikkeling die hiermee eventueel ontstaat kan naar mijn mening worden toegevoegd aan het nog te realiseren warmtenet in Muiderberg.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/7/2023 9:55:43 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Langs dijken randmeren flevopolder. Alternatief deel ondergronds.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheidsmilieu: De Gezondheidsraad adviseert meer onderzoek te doen naar magnetische velden mede omdat door de energietransitie het gebruik van elektriciteit zal toenemen. Uitgangspunt daarbij is om geen woningen en scholen in de nabijheid van hoogspanningsmasten te hebben. De Raad heeft aanwijzingen dat vooral leukemie zich vaker voordoet bij volwassenen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Naast de aspecten als waardevermindering woning, ontsiering landschap, bomenkap en zichtlijnen, maatschappelijke onrust, gezondheidsschade is er nog het aspect van verstoring apparatuur en sensoren door het elektromagnetisch veld (EMV). Autonome voertuigen (de toekomst), huidige voertuigautomatisering ADAS/ADS. Inclinometers, kompassen, magnetische encoders en inductieve encoders ondervinden storing door EMV.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Bij de voorlichting tijdens de inloopbijeenkomsten wordt gebruikgemaakt van verouderde kaarten. Zo is langs het Vogelwegtraject in Almere de gehele wijk nabij de nieuwe Albert Heijn en het winkelcentrum niet op de kaarten zichtbaar. Ook nieuw delen van Oosterwold zijn niet zichtbaar.

Verzonden: 4/7/2023 9:57:58 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted].
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het blauwe tracé verdient de voorkeur omdat dit het enige tracé is dat niet door Muiderberg loopt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het voorkomen van horizonvervuiling dient in het beoordelingskader te worden betrokken.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Mijn woning staat gedeeltelijk op kabelgrond. Hierdoor krijg ik moeite met het verkrijgen van vergunningen in verband met de wijze waarop mijn grond nu al is aangemerkt.

Vorige week bij een wandeling door het weiland lopend onder de kabels kregen twee kinderen hoofdpijnklachten.

Verzonden: 4/7/2023 10:01:03 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het te onderzoeken "gele" tracé verdient mijn voorkeur. Ik erken de noodzaak om het electriciteitsnet te verzwaren om te voorzien in de toegenomen behoefte.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ik heb moeite met tracé "groen" omdat dit door woongebieden loopt met de daarbij horende aantasting van het milieu en gezondheidsaspecten.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Mocht het tracé "groen" worden overwogen, dat vind ik dat het tracé bij Oosterwold ondergronds moet worden aangelegd. Ik ben in Oosterwold gaan wonen uit gezondheidsoverwegingen en zie daarom op tegen de mogelijke nadelige gezondheidsgevolgen van de hoogspanningsverbinding.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/7/2023 10:03:34 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik ben er tegen dat een tracé door de Noordpolder wordt ontwikkeld. Woonkernen in het dorp moeten worden vermeden. Het huidige tracé ligt al te dicht bij de woonkern.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/7/2023 10:06:01 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Mijn voorkeur gaat uit naar een tracé dat aan de andere zijde van de spoorlijnen (oostzijde) wordt onderzocht.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ik vind het van belang dat een of meer te onderzoeken tracés, niet tot gevolg hebben dat hiervoor bestaande woningen of andere voorzieningen worden gesloopt.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/7/2023 10:08:54 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik ben van mening dat het kortste tracé, namelijk onder water door het Markermeer naar Ens dient te worden aangelegd. Dit is goedkoop in aanleg, en de hoogspanningsverbinding tussen Noorwegen en Nederland onder water bestaat allang (circa 50 jaar) en heeft naar tevredenheid gefunctioneerd..

Ik wil het rapport ontvangen waarin wordt gesteld dat een dergelijke "ondergrondse" aanleg van de hoogspanningsverbinding voor onmogelijk wordt gehouden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/7/2023 10:14:33 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik ben tegen het te onderzoeken "groene" tracé. Het tracé loopt op minder dan 100 meter van mijn woning. Ik ben bang voor mijn gezondheid en die van mijn partner, bang voor de waarde van mijn huis en het uitzicht. Ik heb bewust gekozen om te gaan wonen in een groene wijk met veel flora en fauna. Ik ben juist verhuisd van het huidige tracé.

De plattegronden (o.a.. Google Maps) die ik nu heb gezien in de media zijn verouderd waardoor mijn hele wijk niet te zien is.

Als er besluiten worden genomen die gebaseerd zijn op verouderde plattegronden, dan klopt de uitvoering niet met de werkelijkheid.

Ik nodig de minister uit om zich bij mij op de hoogte te stellen van de feitelijke situatie.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/7/2023 10:23:19 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: echtgenoot [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik wil dat de verbinding over het water, Markermeer, IJsselmeer en Ketelmeer serieus wordt onderzocht. De verbinding loopt dan voorbij het Natura 2000 gebied, langs het recreatiegebied en van een verbinding door het water hebben omwonenden zo min mogelijk overlast.

De verbinding over het water zorgt vanwege de eenvoudige toegankelijkheid voor een zo gemakkelijk mogelijke manier voor onderhoud en reparatie bij calamiteiten. Deze route geeft bovendien een meer directe aansluiting op het begin- en eindpunt, zonder vertakkingen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Waardedaling van woningen waar de verbinding langs voert.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/7/2023 10:25:40 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De groene en paarse variant zijn de slechtste alternatieven die nu op de kaart zijn ingetekend. Langs Muiderberg, de IJsselmeerweg, loopt al een tracé. Als daar een verbinding naast geplaatst wordt:

- Is dat aan de Zuidzijde onmogelijk vanwege het treintracé;
- Dan zal de hoogspanningsverbinding aan de Noordzijde moeten komen;
- Bij de keuze voor de Noordzijde komt de hoogspanningsverbinding welhaast in de tuin van onze woningen;
- Dit zou betekenen onteigening van onze woningen;
- Aanleg aan de Noordzijde leidt tot ernstige horizonvervuiling vanwege een dubbele rij masten in het zicht van onze woningen.

Ik zou graag andere alternatieven onderzocht willen zien. Ik denk in het bijzonder aan een ondergrondse verbinding of een verbinding door het Markermeer, IJsselmeer en Ketelmeer.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De paarse en groene tracés zorgen voor horizonvervuiling. Mede omdat daar al een tracé loopt.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Tijdens een vorige informatiebijeenkomst hebben we informatie gekregen over de verzwaring van het tracé. Daarin hebben wij allerlei alternatieven aangegeven, zoals een verbinding aan de andere zijde van de A6. We zijn nu vier jaar verder en blijkt dat het tracé weer aangepast moet worden. Ik vind dit merkwaardig en het lijkt wel haast opzet. Afgezien van de gepleegde desinvestering van geld en overlast.

Verzonden: 4/7/2023 10:38:12 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een tracé dat minder dicht langs bewoond gebied gaat lopen. Ik vind dat een verbinding door het Markermeer, IJsselmeer en Ketelmeer nader moet worden onderzocht. Zo heeft niemand er overlast van.

Daarnaast geef ik mee dat er onderzoek zou kunnen worden gedaan naar een tracé aan de oostelijke zijde van de A6. Daar wonen minder mensen. Er is een ruig open gebied waar de verbinding door zou kunnen lopen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De effecten op gezondheid voor de omwonenden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/7/2023 10:40:47 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]an
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De ondergrondse verbinding in onze woonomgeving.

Wij vinden dat er serieuze aandacht moet worden besteed aan de gezondheidsaspecten. Wij noemen in het bijzonder de stralingseffecten van de hoogspanningsverbinding.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Onze voorkeur gaat uit naar de blauwe variant. Die gaat niet langs bewoond gebied, waardoor niemand last heeft van de hoogspanningsverbinding.

Wij zijn tot nu toe slecht geïnformeerd over het voorgenomen project. Ik had graag een persoonlijke uitnodiging in de brievenbus gekregen.

Verzonden: 4/7/2023 10:59:58 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Voor inpassing in het stedelijk gebied vind ik dat er moet worden gekozen voor een

ondergrondse verbinding om zorgvuldig met de publieke ruimte om te gaan en om burgers niet onnodig met (o.a. gezondheids-)zorgen op te zadelen..

Hogere kosten voor een deel ondergronds mogen geen belemmering zijn.Technisch is het mogelijk.

94286477_8825993_Hoogspanningsleiding.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Aanleg volgens een tracé anders dan langs het bestaande tracé of langs de A6 zal bij de constructiewerkzaamheden qua CO2 uitstoot een veel grotere impact hebben op de natuur en daarmee op de biodiversiteit omdat deze tracés (Almere Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout en Almere-Pampus) voornamelijk door natuurgebieden (bossen/weiden, water) lopen.We moeten zuinig zijn op onze nog schaarse natuur.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ten tijde van de verbreding van de A6/A1/A10 is er sprake van geweest om de huidige hoogspanningsleiding die door Almere loopt te verplaatsen tot langs de te verbreden A6. Dit zou volgens de plannenmakers kostenneutraal kunnen worden uitgevoerd omdat de vrijkomende grond onder het huidge tracé weer vrij zou kunnen komen voor alternatief gebruik zoals woningen. Wellicht is dit toch nog een overweging waard om e.e.a. te combineren: nieuw en oud beide langs de A6 en dan uiteraard ondergronds.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Daarom mag een nieuwe verbinding ook niet ten noorden (Pampushout en

Oostvaarderplassen) of ten zuiden van Almere (Almere-Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout, Almere Oosterwold) lopen. Hier bevinden zich naast woongebieden ook natuurgebieden (bossen, weiden, wateren) die nog niet of slechts in beperkte mate door horizonvervuilende objecten zijn aangetast.

In algemene zin ben ik het oneens met een voorgenomen hoogspanningsleiding door Flevoland en in het bijzonder door of langs Almere. Het ministerie en Tennet gaan min of meer al uit van een volledig bovengrondse leiding. Ik vind dat maatschappelijk onverantwoord, zeker voor stedelijke gebieden. Daarnaast lopen enkele voorgestelde tracés door of langs nu nog enigszins van horizonvervuiling gevrijwaarde natuurgebieden of landschappen rondom Almere. Dus ook landschappelijk onverantwoord, onnodig milieubelastend en in het geheel niet duurzaam.
Flevoland en Almere plukken al jaren de wrange vruchten van de energietransitie die voor Nederland zo noodzakelijk is. Er is een woud aan lelijke windmolens in Flevoland neergezet waarvan vele vlakbij en ook direct langs de grens van Almere. Daarnaast loopt er al een hoogspanningleiding dwars door Almere. Het landschap in Flevoland (en dus ook Almere) is hierdoor blijvend aangetast. En dan komt nu het ministerie, samen met TenneT, met een voorstel voor weer een nieuwe hoogspanningsleiding. Ook weer ten behoeve van de energietransitie van heel Nederland.
Ik vind dat geen pas geven voor een regering/ministerie, dat 27,5 miljard te besteden heeft voor de energietransitie, om Almere en/of omgeving opnieuw met extra horizonvervuiling op te zadelen. Ik roep dan ook het ministerie op om tot de meest duurzame en maatschappelijk verantwoorde keuze te komen.
Mijn zienswijze op dit punt: kom eerst met een maatschappelijk, landschappelijk en milieutechnisch verantwoord voorstel of voorstellen, waarbij kosten een ondergeschikte rol spelen.

Indien een hoogspanningsleiding langs of door Flevoland onvermijdelijk is dan ben ik het oneens met een nieuw tracé ten zuiden of ten noorden van Almere.

1. Ik ben van mening dat een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad moet worden opgelost.

2. Als dit niet mogelijk is, dan moet er gekozen worden voor een verbinding die zoveel mogelijk parallel loopt aan de huidige hoogspannningsverbinding teneinde het landschap rondom Almere en verder in Flevoland niet verder te verstoren, bijvoorbeeld langs de A6.

3. Daarom mag een nieuwe verbinding ook niet ten noorden (Pampushout en Oostvaarderplassen) of ten zuiden van Almere (Almere-Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout, Almere Oosterwold) lopen. Hier bevinden zich naast woongebieden ook natuurgebieden (bossen, weiden, wateren) die nog niet of slechts in beperkte mate door horizonvervuilende objecten zijn aangetast.

4. Voor inpassing in het stedelijk gebied vind ik dat er moet worden gekozen voor een ondergrondse verbinding om zorgvuldig met de publieke ruimte om te gaan en om burgers niet onnodig met (o.a. gezondheids-)zorgen op te zadelen..
Hogere kosten voor een deel ondergronds mogen geen belemmering zijn.Technisch is het mogelijk.

5. Aanleg volgens een tracé anders dan langs het bestaande tracé of langs de A6 zal bij de constructiewerkzaamheden qua CO2 uitstoot een veel grotere impact hebben op de natuur en daarmee op de biodiversiteit omdat deze tracés (Almere Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout en Almere-Pampus) voornamelijk door natuurgebieden (bossen/weiden, water) lopen.We moeten zuinig zijn op onze nog schaarse natuur.

6. Ten tijde van de verbreding van de A6/A1/A10 is er sprake van geweest om de huidige hoogspanningsleiding die door Almere loopt te verplaatsen tot langs de te verbreden A6. Dit zou volgens de plannenmakers kostenneutraal kunnen worden uitgevoerd omdat de vrijkomende grond onder het huidge tracé weer vrij zou kunnen komen voor alternatief gebruik zoals woningen. Wellicht is dit toch nog een overweging waard om e.e.a. te combineren: nieuw en oud beide langs de A6 en dan uiteraard ondergronds.

Samenvattend ben ik van mening dat een nieuwe verbinding, indien al noodzakelijk via Flevoland, zoveel mogelijk langs de bestaande verbinding en/of de A6 moet lopen en dat minstens 10 kilometer daarvan, bijvoorbeeld vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6).
Denk aan de burgers en aan de natuur.
Denk duurzaam, dat verwacht een overheid ook van haar burgers.

Verzonden: 4/7/2023 11:06:24 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Via het Markermeer / IJsselmeer of langs de dijk Almere Lelystad al dan niet in het gebied van de Oostvaardersplassen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/7/2023 11:09:44 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Eigen
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Naar mijn mening zijn andere alternatieven niet voldoende onderzocht. Op dit moment wordt er gewerkt aan verbreding van snelwegen zoals A6 en A27. Is er onderzocht of de verbreding van de snelwegen kan samengaan met het hoogspanningstrace? Nee.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, milieu- en gezondheidseffecten zijn mijn inziens niet onderzocht of weergegeven in een duidelijke risicoanalyse neergelegd. Tevens worden recente onderzoeken naar verbetering en vernieuwing van deze tracés onvoldoende beschreven en of weerlegd.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, gezondheidseffecten. Dit is niet genoemd in de onderbouwing. Dit dient in huidige tijden beter te worden onderzocht en onderbouwd met vernieuwde onderzoeken en bewijsmateriaal.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het detailniveau van het delen van informatie wordt onvoldoende aan bewoners mede gedeeld. Daarbij is het proces ondemocratisch ingericht.

Verzonden: 4/7/2023 11:22:52 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Hoogspanningsverbinding verder buiten de bebouwde kom.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheidsrisico's jonge kinderen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nvt

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nvt

Verzonden: 4/7/2023 11:24:11 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

ja

94286917_8826156_Hoogspanningsleiding.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

ja

94286917_8826157_Hoogspanningsleiding.docx

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

ja

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

ja

94286917_8826158_Hoogspanningsleiding.docx

In algemene zin ben ik het oneens met een voorgenomen hoogspanningsleiding door Flevoland en in het bijzonder door of langs Almere. Het ministerie en Tennet gaan min of meer al uit van een volledig bovengrondse leiding. Ik vind dat maatschappelijk onverantwoord, zeker voor stedelijke gebieden. Daarnaast lopen enkele voorgestelde tracés door of langs nu nog enigszins van horizonvervuiling gevrijwaarde natuurgebieden of landschappen rondom Almere. Dus ook landschappelijk onverantwoord, onnodig milieubelastend en in het geheel niet duurzaam.
Flevoland en Almere plukken al jaren de wrange vruchten van de energietransitie die voor Nederland zo noodzakelijk is. Er is een woud aan lelijke windmolens in Flevoland neergezet waarvan vele vlakbij en ook direct langs de grens van Almere. Daarnaast loopt er al een hoogspanningleiding dwars door Almere. Het landschap in Flevoland (en dus ook Almere) is hierdoor blijvend aangetast. En dan komt nu het ministerie, samen met TenneT, met een voorstel voor weer een nieuwe hoogspanningsleiding. Ook weer ten behoeve van de energietransitie van heel Nederland.
Ik vind dat geen pas geven voor een regering/ministerie, dat 27,5 miljard te besteden heeft voor de energietransitie, om Almere en/of omgeving opnieuw met extra horizonvervuiling op te zadelen. Ik roep dan ook het ministerie op om tot de meest duurzame en maatschappelijk verantwoorde keuze te komen.
Mijn zienswijze op dit punt: kom eerst met een maatschappelijk, landschappelijk en milieutechnisch verantwoord voorstel of voorstellen, waarbij kosten een ondergeschikte rol spelen.

Indien een hoogspanningsleiding langs of door Flevoland onvermijdelijk is dan ben ik het oneens met een nieuw tracé ten zuiden of ten noorden van Almere.

1. Ik ben van mening dat een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad moet worden opgelost.

2. Als dit niet mogelijk is, dan moet er gekozen worden voor een verbinding die zoveel mogelijk parallel loopt aan de huidige hoogspannningsverbinding teneinde het landschap rondom Almere en verder in Flevoland niet verder te verstoren, bijvoorbeeld langs de A6.

3. Daarom mag een nieuwe verbinding ook niet ten noorden (Pampushout en Oostvaarderplassen) of ten zuiden van Almere (Almere-Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout, Almere Oosterwold) lopen. Hier bevinden zich naast woongebieden ook natuurgebieden (bossen, weiden, wateren) die nog niet of slechts in beperkte mate door horizonvervuilende objecten zijn aangetast.

4. Voor inpassing in het stedelijk gebied vind ik dat er moet worden gekozen voor een ondergrondse verbinding om zorgvuldig met de publieke ruimte om te gaan en om burgers niet onnodig met (o.a. gezondheids-)zorgen op te zadelen..
Hogere kosten voor een deel ondergronds mogen geen belemmering zijn.Technisch is het mogelijk.

5. Aanleg volgens een tracé anders dan langs het bestaande tracé of langs de A6 zal bij de constructiewerkzaamheden qua CO2 uitstoot een veel grotere impact hebben op de natuur en daarmee op de biodiversiteit omdat deze tracés (Almere Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout en Almere-Pampus) voornamelijk door natuurgebieden (bossen/weiden, water) lopen.We moeten zuinig zijn op onze nog schaarse natuur.

6. Ten tijde van de verbreding van de A6/A1/A10 is er sprake van geweest om de huidige hoogspanningsleiding die door Almere loopt te verplaatsen tot langs de te verbreden A6. Dit zou volgens de plannenmakers kostenneutraal kunnen worden uitgevoerd omdat de vrijkomende grond onder het huidge tracé weer vrij zou kunnen komen voor alternatief gebruik zoals woningen. Wellicht is dit toch nog een overweging waard om e.e.a. te combineren: nieuw en oud beide langs de A6 en dan uiteraard ondergronds.

Samenvattend ben ik van mening dat een nieuwe verbinding, indien al noodzakelijk via Flevoland, zoveel mogelijk langs de bestaande verbinding en/of de A6 moet lopen en dat minstens 10 kilometer daarvan, bijvoorbeeld vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6).
Denk aan de burgers en aan de natuur.
Denk duurzaam, dat verwacht een overheid ook van haar burgers.

Verzonden: 4/7/2023 11:47:13 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Alternatieven zijn er altijd, denk dat wij hier ondertussen genoeg molens en kabels door de omgeving hebben.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Iedere schep die de grond ingaat brengt schade aan het milieu, laatbstaan het aanleggen van deze lijn.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Geen idee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/7/2023 12:33:44 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Hele gezin 4 personen

Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Bestaand tracee volgen dus paars

Wij zijn tegen trace blauw omdat dit dwsrs door 2 natuurgebieden heen gaat

Oostvaardersplassen, lepelaarsplassen , lepelaarsgebied .

Deze gebieden worden ook nog verbonden met kromsloterpark en zodoende hebben wij miieu zone van lelystad tot almere brug

Uw plannen zijn slecht voor milieu en welzijn dieren en mens

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Effect op vogel polpulatie waaronfer zeearend, ooievaars, lepelaars en andere trekvogels zoals dodaars, ijsvogel, baardman, zwaluw, puttertje,

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

U insinueert dat bkauw traject een keuze is maar wanneer je goed leest heeft u al besloten.

Uw informatie aan burgers en bedrijven is dus onjuist, onvolledig en zet consument en bedrijven oo verkeerde gedachten

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Er moet ook onderzocht worden stikstof depositie in natuurgebieden want in lepelaarsplassen groeien nu alleen brandnetels, braam en dus vooral sooirten die goed gedijen met teveel aan stkstof.

Verder hebben alle dieren vooral trekvogels last van nagnetisch veld en straling van hoogspannings kabels

Verzonden: 4/7/2023 12:34:14 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik wil dit niet in mijn buurt voor de gezondheid van mijn kinderen en mijzelf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ik wil dit niet in mijn buurt voor de gezondheid van mijn kinderen en mijzelf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ik wil dit niet in mijn buurt voor de gezondheid van mijn kinderen en mijzelf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik wil dit niet in mijn buurt voor de gezondheid van mijn kinderen en mijzelf

Verzonden: 4/7/2023 12:56:52 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het huidige traject door almere niet verwijderen maar verder upgrade. Een route geheel door het water langs de bovenkant van almere lijkt mij persoonlijk een goede oplossing

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

schade aan plant en dier en mens. Zowel door het magentisch veld als eventuele geluids overlast. Ook is er horizon vervuiling.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Beste, ik heb moeite met het traject langs de vogelweg. Deze gaat langs mijn wijk en komt vrij dicht langs de wonig. Ook gaat dit trajct een in de buurt van windmolens komen.

Ik ben bang voor oa plan schade (waarde daling van de woning. Maar ook de schade aan natuur en fauna en eventueele gezondheids problemen voor bewoners

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

.

Verzonden: 4/7/2023 2:05:40 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Tracé dat de A6 volgt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De huidige voldoen. Marge op de afstanden van woonwijken mag wel wat groter.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Wijken als oosterwold zijn maatschappelijk zeer betrokken. Dus ook bij milieu en energie. Hier word altijd gekeken naar gemeenschappelijk energie opwekken en opslaan. Daar ondervind de wijk ongemakken van.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geen opmerkingen

Verzonden: 4/7/2023 2:27:54 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergrondse aanleg van de 380KV hoogspannings kabels, met name bij bebouwing en natuur gebieden

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Effect van 380 KV hoogspannings kabels op de gezondheid van de mensen, die dicht bij de hoogspannings masten komen te wonen ivm de magnetisch veld straling.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er zal ongetwijfeld in het ontwerp mee worden genomen dat de nieuwe verbinding kan worden uit gebreid in de toekomst. Dit heeft effect op de MER en gezondheid van de mensen die in het gebied wonen. Het wordt altijd meer!

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De nieuwe 380V hoogspannings masten mogen geen effect hebben op de huidige / toekomstige bewonings gebieden rondom Almere / Zeewolde / Dronten.

Gezien de huidige bebouwingen (en zijn hoge windmolens), zouden de Paarse en Groen routes geen reeele opties mogen zijn. De studie zou zich moeten richten op de blauwe en de twee gele routes. De gele route langs de Gooise weg (N701) lijkt de minste impact op wonen en werken te hebben.

Verzonden: 4/7/2023 2:41:38 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergronds en door / over het water. Wij zijn hier 3 jaar geleden komen wonen en hebben overlast van windmolens en een stinkende asfaltfabriek. Nog meer van deze lelijke masten, met alle risico's van dien, is voor ons zout in open wonden. Buiten het lelijke aanzicht maken wij ons zorgen om dit soort masten in stedelijke gebieden, er zijn voldoende onderzoeken die wijzen op de mogelijk schadelijke effecten van de magnetische straling. Onlangs is er ook nog een 5K mast in onze buurt geplaatst. Er lijkt geen einde te komen aan dit soort zaken.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wat is het effect op de natuur en de leefomgeving van mens en dier?

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezonheidsrisico's en het landschapskarakter. De hele polder staat nu vol met windmolens en knipperende lichten, het ziet er niet uit. Hiernaast spelen er nog meer zaken: De polder wordt steeds verder uitgebreid, er is steeds meer verstedelijking. De masten en lijnen midden door de polder laten lopen lijkt mij niet echt toekomstbestendig. Zeker niet gezien de risico's van het leven in de nabijheid van dit soort masten. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1128834/

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

neen

Verzonden: 4/7/2023 2:43:31 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Kies svp voor de route waarbij de minste bewoners worden geschaad en niet voor de groen gekleurde route dwars door oa. Almere Hout, veel te dicht bij bebouwing.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wat doen deze masten in combinatie met de windmolens voor (tegen) onze gezondheid.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Welke alternatieven zijn er behalve de groen gekleurde route dicht bij de huidige bebouwing.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Verzonden: 4/7/2023 2:58:54 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Er is voldoende ruimte om de hoogspannings leiding niet door een zo dicht bevolkt gebied aan te leggen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wonen onder een hoogspanningskabel is ongezond

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Heeft men zich wel gerealiseerd hoe dicht bevolkt het gebied rond de Vogeldreef in Almere is?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Stadsontwikkeling goed in de gaten hoeden.

Verzonden: 4/7/2023 3:34:30 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted].
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Goedendag,

Wij zijn net terug van een jaar reizen en terug in onze woning treffen we een brief aan van bezorgde mede-bewoners. We schrikken best van het feit dat er vlak naast ons huis op de vogelweg een mogelijkheid is voor hoogspanningsverbinding!

We wonen aan een prachtige groenstrook waar ik dagelijks met de hond wandel en ik kan er geen voorstelling van maken dat daar de hoogspanninsmasten kunnen komen. Er zullen zoveel bomen voor gekapt moeten worden. Die bomen zijn prachtig zilver in het voorjaar. Daarbij wonen wij in een ecologische wijk waar we voor de natuur zijn komen wonen en maak ik me zorgen wat zoiets met onze gezondheid zal doen? Is zo een verbinding niet mogelijk langs de snelweg? We hebben ook al windmolens in onze naaste omgeving.

Is er niet al een bestaande verbinding dat die verhoogt en vergroot wordt? Zoals de windmolens die vervangen zijn door nieuwere en hogere langs de snelweg.

Dan is er natuurlijk nog de vraag wat zo een verbinding naast je huis doet met de waarde van je huis, wij zijn het eerste huis na de kruising Tureluur/Vogelweg.

Zorgen:

Gezondheid: Stralingsniveau effecten op mens/dier

Natuur: verdwijnen Bos

Economisch: Uitzicht en waardedaling huis

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Vooral de gezondheid voor mens en dier (korte en lange termijn), wat de afstand moet zijn ten opzichte van wonen en hoogspanningsverbinding zonder risico's

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Invulling wijk, Natuurgebied

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/7/2023 3:43:30 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nvt

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nvt

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nvt

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nvt

Verzonden: 4/7/2023 4:10:55 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Opties waarbij de hoogspanningsmasten minder dicht langs woningen worden geplaatst, bijvoorbeeld de N305

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wat is het effect op de bossen, de stadslandbouw en de vele paarden die in de omgeving wonen. De verminderde bestuiving van de teelten door bijen. bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels; verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De nabijheid van vele woningen bij de hoogspanningsmasten waardoor bewoners negatieve effecten ervaren van blootstelling aan elektromagnetische velden (EMV): verhoogd risico op kanker. Studies geven aan dat blootstelling aan EMV het risico op leukemie, borstkanker en andere vormen van kanker kan verhogen. Andere mogelijke negatieve effecten van langdurige blootstelling aan EMV zijn hoofdpijn, vermoeidheid, duizeligheid, slaapstoornissen en veranderingen in het immuunsysteem.,

Scheurvorming in gebouwen door trillingen, grote minwaarde bij verkoop van huis door onder meer de extra slijtage, corrosie en metaalmoeheid van stallen en serres door de inwerking van de wisselstroomvelden van de hoogspanningslijnen;

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

voor nu geen mening

Verzonden: 4/7/2023 5:18:17 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Jazeker! Het traject langs de vogelweg is geen goed idee midden in een groeikern van Almere. Staat ook haaks op beleid van de overheid waarin vanaf 2005 besloten is in principe geen hoogspanningsnet meer te bouwen in de buurt van huizen. Er is ook Heb verder gewezen op onder de grond aanleggen en voorbeeld van Delft benoemd waar dat succesvol is gedaan. Verder verwijs ik naar het besluit van het kabinet om vanaf 2012 het totale aantal kilometers bovengrondse hoogspanningslijnen niet verder toe te laten nemen.

"Uit een simulatie van de TU is gebleken dat het mogelijk moet zijn om twintig kilometer ondergronds te brengen zonder dat de leveringszekerheid van het net in het geding komt" => deze 20 kilometer is precies de deel waarin er bewoning is (Overgooi, Almere Hout, Oosterwold, aangrenzend deel van Nobelhorst).

Sinds 1 januari 2019 kunnen gemeenten en/of provincies de netbeheerder opdracht geven om een bestaande hoogspanningslijn te verkabelen of verplaatsen. Tot 2019 kon alleen de netbeheerder hierover beslissen.

Kinderen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen hebben mogelijk een licht verhoogde kans op kinderleukemie. Wetenschappers weten nog niet wat het precieze verband is tussen magneetvelden veroorzaakt door hoogspanning en leukemie bij kinderen. Vanwege deze onduidelijkheid adviseert de Rijksoverheid gemeenten en netbeheerders om geen nieuwe woningen te bouwen in de buurt van hoogspanningslijnen. En geen nieuwe hoogspanningslijnen aan te leggen in de buurt van

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

https://fd7.formdesk.com/RVO_Bureau_Energieprojecten/HSV_Diemen_Lelystad_Ens_c-NRD/?get=1&sidn=714e25b426b747f5aed0e35a01e261df

https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/hsv-380-kv-diemen-lelystad-en-ens

https://www.kennisplatform.nl/hoe-sterk-zijn-magneetvelden-van-hoogspanningslijnen/

https://www.hoogspanningsnet.com/knetterpagina/ => geluidsoverlast

https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten

Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens (rvo.nl)

https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/

https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ordening-en-gebiedsontwikkeling/wonen-bij-hoogspanningslijnen => voorstel staat haaks op advies Rijksoverheid

Wonen in de buurt van hoogspanningslijnen | Ruimtelijke ordening en gebiedsontwikkeling | Rijksoverheid.nl => Gemeenten en provincies kunnen hoogspanningslijnen die door bewoond gebied lopen onder de grond laten brengen (verkabelen). Of laten verplaatsen. Deze hoogspanningslijnen heeft de Rijksoverheid aangewezen. Uit voorzorg adviseert het Rijk om geen nieuwe woningen in de buurt van hoogspanningslijnen te bouwen. Ceterus Paribus geldt dit natuurlijk ook voor wijken waar al woningen staan

Vliegroutes Lelystad en Almere Oosterwold | BOUWEN IN OOSTERWOLD (wordpress.com) => er lopen al vliegroutes over dit gebied. Dus straks ook hoge elekriciteitsmasten?

Ons Almere - BN'ers wonen nog rustig in Overgooi => Overgooi is een Miljoenenbuurt (huizen >1 mln). Evenals Almere Hout en Oost

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Kapitaalvernietiging: de woningen in Almere Overgooi/Hout/Oosterwold tikken met regelmaat de EUR 1.000.000,- aan. Deze woonwijken herbergt ook bekende Nederlanders, maar ook (grote) CEO's/CFO,s/Bestuurders alsmede (top)ondernemers welke in Almere actief zijn.

Verder zijn er in Almere Oosterwold de plan om meerdere basisscholen aan te leggen (momenteel is de verbeelding gevestigd). Veel mensen zijn bezorgd over wonen dichtbij hoogspanningslijnen. Kinderen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen hebben mogelijk een licht verhoogde kans op kinderleukemie. Wetenschappers weten nog niet wat het precieze verband is tussen magneetvelden veroorzaakt door hoogspanning en leukemie bij kinderen. Vanwege deze onduidelijkheid adviseert de Rijksoverheid gemeenten en netbeheerders om geen nieuwe woningen te bouwen in de buurt van hoogspanningslijnen. En geen nieuwe hoogspanningslijnen aan te leggen in de buurt van woningen. Dit heet voorzorgbeleid. Ook nemen de netbeheerders in nieuwe situaties of bij de renovatie van bestaande hoogspanningslijnen technische maatregelen om het magneetveld zo veel mogelijk te beperken.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Hoogspanning zonder horizonvervuiling (tudelft.nl) => hoogspanningskabels door onderzoekers TU Delft aangewezen op verleden tijd. Nu onder grond gelegd. TU heeft TenneT in 2009 geholpen in advies hieromtrent en is als zodanig ook uitgevoerd! De afstand is in gedeelten over een 87 kilometer lang tracé ingepast onder meer bij Delft, langs de oostkant van Hoofddorp en onder het Noordzeekanaal.

Verzonden: 4/7/2023 7:02:37 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja. Het groene tracé dwars door de woonwijk Almere Hout met woningen binnen die dichterbij liggen dan de minimale afstand van 115-215 meter zou moeten vervallen als alternatief.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De N706 (Vogeldreef) tussen de A27 en de Waterlandseweg wordt niet als knelpunt genoemd in het onderzoek. Met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van woningen rondom de N706 zou dit als ernstig knelpunt moeten worden aangemerkt.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

- Gezondheidsrisico's van de zeer sterke electromagnetische velden in het woongebied

- Enorme impact op het aanzicht van de woonomgeving

- Te verwachten negatieve impact op de woningwaarde

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Oosterwold is al belast met de impact van de windmolens langs de A27. Een extra belasting van deze wijk met deze hoogspanningsleidingen onevenredig zwaar.

Verzonden: 4/7/2023 7:26:14 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
[redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, tracé langs de dijk of over het water, of zelfs onder het water langs de dijk.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Boven een woonwijk lijkt me geen goed plan gezien de bewezen gezondheidsschade voor de bewoners.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/7/2023 8:57:51 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: Kievitsland Oosterwold Almere
Organisatie: Oosterwold te Almere

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wij willen deze hoogspanningsmasten NIET in onze wijk.

Stralingen van deze hebben invloed op de gesteldheid van de mens.En zijn dus zeer slecht!

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Geondheid

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezindheid

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Gezindheid

Verzonden: 4/7/2023 9:09:58 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De verminderde bestuiving van de teelten door bijen, scheurvorming in gebouwen door trillingen; verdroging van gewassen door de verlaging van de grondwaterstand, grote minwaarde bij verkoop van huis door onder meer de extra slijtage, corrosie en metaalmoeheid van stallen en serres door de inwerking van de wisselstroomvelden van de hoogspanningslijnen; rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw komende van hoogspanningsmasten en -lijnen; bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels; verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten; meerkosten voor de extra te verzekeren gevolgschade aan hoogspanningslijnen boven stallen, woning en andere gebouwen en hoogspanningsmasten in de directe omgeving van de gebouwen waaraan schade kan optreden door een ongeval, brand in de gebouwen, ontploffing; beperking van het gebruik van hoge landbouwvoertuigen of -toestellen zoals sproeimachines met opendraaiende armen of laadmachines met telescopische armen of zelfs ladders vanwege het elektrocutiegevaar; teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten en de vele hoogspanning.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De verminderde bestuiving van de teelten door bijen, scheurvorming in gebouwen door trillingen; verdroging van gewassen door de verlaging van de grondwaterstand, grote minwaarde bij verkoop van huis door onder meer de extra slijtage, corrosie en metaalmoeheid van stallen en serres door de inwerking van de wisselstroomvelden van de hoogspanningslijnen; rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw komende van hoogspanningsmasten en -lijnen; bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels; verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten; meerkosten voor de extra te verzekeren gevolgschade aan hoogspanningslijnen boven stallen, woning en andere gebouwen en hoogspanningsmasten in de directe omgeving van de gebouwen waaraan schade kan optreden door een ongeval, brand in de gebouwen, ontploffing; beperking van het gebruik van hoge landbouwvoertuigen of -toestellen zoals sproeimachines met opendraaiende armen of laadmachines met telescopische armen of zelfs ladders vanwege het elektrocutiegevaar; teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten en de vele hoogspanning.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De verminderde bestuiving van de teelten door bijen, scheurvorming in gebouwen door trillingen; verdroging van gewassen door de verlaging van de grondwaterstand, grote minwaarde bij verkoop van huis door onder meer de extra slijtage, corrosie en metaalmoeheid van stallen en serres door de inwerking van de wisselstroomvelden van de hoogspanningslijnen; rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw komende van hoogspanningsmasten en -lijnen; bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels; verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten; meerkosten voor de extra te verzekeren gevolgschade aan hoogspanningslijnen boven stallen, woning en andere gebouwen en hoogspanningsmasten in de directe omgeving van de gebouwen waaraan schade kan optreden door een ongeval, brand in de gebouwen, ontploffing; beperking van het gebruik van hoge landbouwvoertuigen of -toestellen zoals sproeimachines met opendraaiende armen of laadmachines met telescopische armen of zelfs ladders vanwege het elektrocutiegevaar; teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten en de vele hoogspanning.

Verzonden: 4/7/2023 9:38:54 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Hoe beter mens- en dier-onvriendelijke infrastructuur geconcentreerd wordt, bijeen geplaatst op een plek, hoe meer gezonde ruimte er over blijft. De enige juiste optie voor een hoogspanningstraject van zuidwest naar noordoost door Flevoland is dus langs de snelweg A6

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheidseffecten op mensen die binnen 500 meter afstand wonen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ruimtelijke ordening. Houd onvriendelijk infra bij elkaar. Dan blijft er meer ruimte over voor mens en dier.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/8/2023 7:26:08 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: a[redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/8/2023 8:45:31 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Het hele gezin
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Andere locaties. Ondergronds?

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Natuurverstoring, gezondheidsrisico's,

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Omwonenden willen het niet zo dichtbij hebben

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Te dicht bij de woningen

Verzonden: 4/8/2023 8:53:40 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Mn partner
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja.

Bijv. verder eeg bij de mensen blijven. Of kleinere capaciteit.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja. Het menselijke milieu en impact op dieren. Het gaat hier vooral om de gezondheid.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Uitgebreide onderzoek naar impact op gezondheid.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/8/2023 9:28:02 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Onder de grond of anders langs de snelweg

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Effect op natuur (vogels) en wellicht geluid

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Effect op omwonenden (welzijn)

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Op dit moment niet, wellicht op een later moment wanneer mogelijk

Verzonden: 4/8/2023 10:35:23 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Er kan beter worden gezocht naar plaatsen waar geen groeiende woonwijken worden belast, hier wonen echter veel vooral jonge gezinnen. Plaatsen langs snelwegen, en industriële gebieden, zullen vast een beter alternatief bieden. Maar niet dwars door een woonwijk, zeker niet als er niet is uitgesloten dat dit slecht kan zijn voor de gezondheid van onze nieuwe generatie.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er moet naar mijn mening eerst wetenschappelijk worden bewezen dat deze stralingen geen enkel verband hebben met de gezondheid van de samenleving.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Aspecten zoals wat het doet met de natuur, de gezondheid van alle bewonenende bevolkingsgroepen en dieren en omringende leefgebieden en natuurgebieden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/8/2023 10:54:15 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergronds en langs de A6

94295469_8828868_Zienswijze_Kersten-van_der_Zee_Hoogspanningsverbinding.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Flevoland en Almere zijn al belast, hou de natuur in stand.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Participatie van bewoners

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Beste,

Wij willen bezwaar maken tegen de voorgenomen hoogspanningsleiding door Flevoland en in het bijzonder door of langs Almere. Flevoland en Almere plukken al jaren de wrange vruchten van de energietransitie die voor Nederland zo noodzakelijk is. Naast de veelheid aan windmolens, loopt er al een hoogspanningsleiding dwars door Almere. Het landschap in Flevoland (en dus ook Almere) is hierdoor blijvend aangetast. En dan komt nu het ministerie, samen met TenneT, met een voorstel voor weer een nieuwe hoogspanningsleiding. Ook weer ten behoeve van de energietransitie van heel Nederland. Volgens ons zijn andere provincies aan de beurt.

Indien een hoogspanningsleiding langs of door Flevoland onvermijdelijk is dan zijn wij het oneens met een nieuw tracé ten zuiden of ten noorden van Almere. Hieronder onze bezwaren:

1. Ondergrondse verbinding

Voor inpassing in het stedelijk gebied vinden wij dat er moet worden gekozen voor een ondergrondse verbinding om zorgvuldig met de publieke ruimte om te gaan en om burgers niet onnodig met (o.a. gezondheids-) zorgen op te zadelen. Hogere kosten voor een deel ondergronds mogen geen belemmering zijn. Technisch is het mogelijk. Het ministerie en TenneT gaan min of meer al uit van een volledig bovengrondse leiding. Wij vinden dat maatschappelijk onverantwoord, zeker voor stedelijke gebieden. Daarnaast lopen enkele voorgestelde tracés door of langs bewoonde gebieden of gebieden waar bewoning aanstaande is. Verder zijn de natuurgebieden of landschappen rondom Almere van grote waarde en zijn deze nog enigszins van horizonvervuiling gevrijwaard. Dus ook landschappelijk onverantwoord, onnodig milieubelastend en in het geheel niet duurzaam.

2. Huidige hoogspanningsverbinding

Wij zijn van mening dat een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad moet worden opgelost.

3. Parallel aan huidige hoogspanningsverbinding

Indien bezwaar 2 niet mogelijk is, dan moet er gekozen worden voor een verbinding die zoveel mogelijk parallel loopt aan de huidige hoogspannningsverbinding teneinde het landschap rondom Almere en verder in Flevoland niet verder te verstoren, bijvoorbeeld langs de A6.

4. Woon- en natuurgebieden

De woon- en natuurgebieden in Flevoland zijn kostbaar en moeten behouden blijven. De eventuele nieuwe verbinding mag dan ook niet ten noorden (Pampushout en Oostvaarderplassen) of ten zuiden van Almere (Almere-Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout, Almere Oosterwold) lopen. Hier bevinden zich naast woongebieden ook natuurgebieden (bossen, weiden, wateren) die nog niet of slechts in beperkte mate door horizonvervuilende objecten zijn aangetast.

5. CO2-uitstoot

Aanleg volgens een tracé anders dan langs het bestaande tracé of langs de A6 zal bij de constructiewerkzaamheden qua CO2 uitstoot een veel grotere impact hebben op de natuur en daarmee op de biodiversiteit omdat deze tracés (Almere Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout en Almere-Pampus) voornamelijk door natuurgebieden (bossen/weiden, water) lopen. Ongewenst in de huidige tijd.

6. Gezondheidsrisico's

Uit diverse onderzoeken komt naar voren dat bij kinderen, die wonen in de directe nabijheid van hoogspanningslijnen vaker leukemie wordt vastgesteld. Een direct verband is niet wetenschappelijk aangetoond. De Gezondheidsraad en het Rijk adviseren sinds 2005 om geen woningen en scholen te bouwen in de buurt van hoogspanningslijnen. Diverse gemeentes negeren dit advies.

7. Verplaatsen huidige hoogspanningslijn

Ten tijde van de verbreding van de A6/A1/A10 is er sprake van geweest om de huidige hoogspanningsleiding, die door Almere loopt, te verplaatsen tot langs de te verbreden A6. Dit zou volgens de plannenmakers kostenneutraal kunnen worden uitgevoerd omdat de vrijkomende grond onder het huidige tracé weer vrij zou kunnen komen voor alternatief gebruik, zoals woningen. Wellicht is dit toch nog een overweging waard om e.e.a. te combineren: nieuw en oud beide langs de A6 en dan uiteraard ondergronds.

Samenvattend zijn wij van mening dat een nieuwe verbinding, indien al noodzakelijk via Flevoland, zoveel mogelijk langs de bestaande verbinding en/of de A6 moet lopen en dat minstens 10 kilometer daarvan, bijvoorbeeld vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6).

Denk duurzaam aan de burgers en aan de natuur.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Verzonden: 4/8/2023 11:05:39 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wij zijn tegen het plaatsen van de hoogspanningsmast in de Vogelweg in Almere Hout.

Ze moeten geplaatst worden in een omgeving waar geen bewoners zijn.

Mede door de stralingsniveau in de omgeving, dat is schadelijk voor onze gezondheid! Zie

https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidsaspecten

Er is onderzoek gedaan naar een mogelijk verband tussen magnetische velden en andere aandoeningen zoals kanker, hart- en vaatziekten en ziekten van het zenuwstelsel.

Er is grotere risico op Alzheimer en leukemie en ga zo maar door.

Het stralingsniveau reikt tot enkele honderden meters vanaf de kabel.

Vanwege grote zorgen gezondheidsschade zijn wij tegen!

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zeker! Zie hierboven en hieronder. Het is schadelijk is de ergste vorm voor het gezondheid van ons en onze kinderen.

Wij zijn tegen het plaatsen van de hoogspanningsmast in de Vogelweg in Almere Hout. Mede door de stralingsniveau in de omgeving, dat is schadelijk voor onze gezondheid! Zie

https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidsaspecten

Er is onderzoek gedaan naar een mogelijk verband tussen magnetische velden en andere aandoeningen zoals kanker, hart- en vaatziekten en ziekten van het zenuwstelsel.

Er is grotere risico op Alzheimer en leukemie en ga zo maar door.

Het stralingsniveau reikt tot enkele honderden meters vanaf de kabel.

Vanwege grote zorgen gezondheidsschade zijn wij tegen!

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Naast dat het schadelijk is , wordt het uitzicht ook belemmerd

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het belemmerd de natuur, de bossen hier in de omgeving, onze gezondheid voor ons, de kinderen en de dieren.

Verzonden: 4/8/2023 11:34:45 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

ondergrondse mogelijkheid

94295667_8828949_2023-04-01_Hoogspanningsleiding.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

de natuur staat geweldig onder druk door deze keuze

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

het tracé loopt dwars door een woonwijk

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

net

1-April-2023

Netbeheerder TenneT heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gevraagd een ruimtelijke procedure te starten in verband met de aanleg van een extra 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De eerste stap in deze procedure is het uitvoeren van een (ruimtelijke) verkenning. De aankondiging en het volledige document kunt u hier lezen: https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/hsv-380-kv-diemen-lelystad-en-ens

Het zoekgebied is een ruim genomen gebied tussen de hoogspanningsstations die verbonden moeten worden. Dit zoekgebied is globaal aangegeven en geeft een indicatie van de "oplossingsruimte". Het zou kunnen betekenen dat ook ten zuidoosten van Almere, Almere Haven, Almere Overgooi en Almere Hout hoogspanningsmasten zouden kunnen komen. Wij hebben in Oktober 2022 een zienswijze geven over de inpassing van de nieuwe hoogspanningsverbinding in Flevoland. Onlangs zijn een aantal tracés zijn gedefinieerd voor nader onderzoek. Enkele van deze tracés lopen door het Gooimeer langs Almere Haven en Almere Overgooi zoals onderstaande figuur laat zien:

Daar zijn wij het niet mee eens en we kunnen tot 20-April weer een zienswijze indienen. Deze zal onveranderd als volgt luiden:

1. Wij zijn van mening dat en nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad moet worden opgelost.
2. Als dit niet mogelijk is, dan moet er gekozen worden voor een verbinding die zoveel mogelijk parallel loopt aan de huidige hoogspannningsverbinding teneinde het landschap niet verder te verstoren.
3. Daarom mag een nieuwe verbinding ook niet ten noorden (Pampushout en Oostvaarderplassen) of ten zuiden van Almere – c.q Almere-Haven, Overgooi, Oosterwold en Almeerderhout) lopen, maar hoogstens tezamen met de A6.
4. Voor het stedelijk gebied zijn wij van mening dat er moet worden gekozen voor een ondergrondse verbinding. De nieuwe hoogspanningsverbinding betreft slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroomvoerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte om te gaan.

Achtergrond:
Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens Tennet niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen (Euro 100-135 Miljoen), maar:

- TenneT heeft in 2015 de minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel mogelijk is. Een stuk van ongeveer tien kilometer is bijvoorbeeld reeds in gebruik tussen Delft en Pijnacker.
- In Duitsland bereidt Tennet een 800 kilometer lange verbinding voor die opgewekte elektriciteit van zee moet transporteren naar het zuiden van Duitsland. Deze wordt wel deels ondergronds aangelegd, omdat het hier om een grote afstand gaat en hier gebruik wordt gemaakt van gelijkstroom. Maar de kosten lijken geen probleem te zijn.
- De Floriade kostte reeds meer dan 100 miljoen. We willen ook de Almeerse politiek bewegen initiatief te nemen om een blijvend goed oplossing te vinden voor de hoogspanningsleidingen door de stad. Daar hebben de inwoners van Almere veel meer aan.

Samenvattend zijn wij van mening dat de nieuwe verbinding zoveel mogelijk langs de bestaande verbinding en/of de A6 moet lopen en dat minstens 10 kilometer daarvan, bijvoorbeeld vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6).

Verzonden: 4/8/2023 2:29:36 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Als alternatief wil ik aandragen om de hoogspanningslijnen over het Markermeer te laten lopen en/of tevens de hoogspanningsmasten, die veel te dicht langs woningen lopen door Almere, eveneens te verplaatsen. Hiermee kan dan meteen voldaan worden aan de nieuwste normen waarbij woningen op een bepaalde afstand van hoogspanningsmasten moeten staan. Op diverse plekken in Almere staan woningen binnen 50 meter afstand van de masten terwijl dit minimaal 200 tot 300 meter zou moeten zijn volgens de nieuwste normen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Kijk niet alleen naar de vogeltjes, visjes en plantjes. Kijk ook naar de mens. Dit kom ik onvoldoende tegen in de stukken. Zeker als het gaat om minimale afstand tot masten en bestaande masten. Dit is bij uitstek de gelegenheid om de bestaande masten in Almere te verplaatsen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Als je nieuwe hoogspanningsmasten plaatst zorg er dan voor dat dit buiten de gemeentegrenzen plaatsvindt en dat niemand last heeft van magnetische stralingen etc.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik ben verbaasd dat de hoogspanningsmasten die Almere lopen voorzien zijn van zwaardere kabels om meer vermogen te kunnen transporteren. Waarom wordt dit niet in één keer goed gedaan en dan buiten de gemeentegrenzen zodat niemand last heeft van magnetische straling en ontsierende hoogspanningsmasten en kabels. Als je nieuwe hoogspanningsmasten gaat plaatsen doe het dan in één keer goed is mijn advies.

Verzonden: 4/8/2023 2:51:37 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De Oranje route loopt dwars door/over/langs een Natura2000 gebied, tevens een gebied waar veel varende recreatie plaatsvindt, zoals zeilen, kitesurfen en surfen. De palen benodigd voor de bekabeling zijn een gevaar en beperking voor de recreatie van de omgeving.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De Oranje route loopt dwars door/over/langs een Natura2000 gebied, tevens een gebied waar veel varende recreatie plaatsvindt, zoals zeilen, kitesurfen en surfen. De palen benodigd voor de bekabeling zijn een gevaar en beperking voor de recreatie van de omgeving.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De Oranje route loopt dwars door/over/langs een Natura2000 gebied, tevens een gebied waar veel varende recreatie plaatsvindt, zoals zeilen, kitesurfen en surfen. De palen benodigd voor de bekabeling zijn een gevaar en beperking voor de recreatie van de omgeving.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De Oranje route loopt dwars door/over/langs een Natura2000 gebied, tevens een gebied waar veel varende recreatie plaatsvindt, zoals zeilen, kitesurfen en surfen. De palen benodigd voor de bekabeling zijn een gevaar en beperking voor de recreatie van de omgeving.

Verzonden: 4/8/2023 9:04:19 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief wil ik mijn zienswijze kenbaar maken met betrekking tot de voorgenomen ontwikkeling van de 380kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens. Ik ben tegen de aanleg van deze verbinding, omdat ik mij zorgen maak over het verhoogde stralingsniveau in de omgeving.

Hoewel ik begrijp dat een hoogspanningsverbinding nodig is voor een betrouwbare en stabiele energievoorziening, ben ik van mening dat de voorgestelde groene route door een dichtbevolkt gebied onwenselijk is. Het is wetenschappelijk bewezen dat langdurige blootstelling aan elektromagnetische straling kan leiden tot gezondheidsproblemen, zoals kanker en neurologische aandoeningen. Dit risico wil ik niet nemen voor mijzelf, mijn gezin en mijn omgeving.

Bovendien zijn er alternatieven beschikbaar die minder impact hebben op de gezondheid en leefbaarheid van de omgeving, zoals de aanleg van ondergrondse kabels. Ik roep dan ook op om serieus te kijken naar deze alternatieven en te kiezen voor een oplossing die veilig is voor mens en milieu.

Tot slot wil ik benadrukken dat ik niet tegen duurzame energie ben, maar wel tegen de manier waarop deze wordt opgewekt en getransporteerd. Ik hoop dat mijn zienswijze bijdraagt aan een verantwoorde keuze voor de energievoorziening van de toekomst.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief wil ik mijn zienswijze kenbaar maken met betrekking tot de voorgenomen ontwikkeling van de 380kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens. Ik ben tegen de aanleg van deze verbinding, omdat ik mij zorgen maak over het verhoogde stralingsniveau in de omgeving.

Hoewel ik begrijp dat een hoogspanningsverbinding nodig is voor een betrouwbare en stabiele energievoorziening, ben ik van mening dat de voorgestelde groene route door een dichtbevolkt gebied onwenselijk is. Het is wetenschappelijk bewezen dat langdurige blootstelling aan elektromagnetische straling kan leiden tot gezondheidsproblemen, zoals kanker en neurologische aandoeningen. Dit risico wil ik niet nemen voor mijzelf, mijn gezin en mijn omgeving.

Bovendien zijn er alternatieven beschikbaar die minder impact hebben op de gezondheid en leefbaarheid van de omgeving, zoals de aanleg van ondergrondse kabels. Ik roep dan ook op om serieus te kijken naar deze alternatieven en te kiezen voor een oplossing die veilig is voor mens en milieu.

Tot slot wil ik benadrukken dat ik niet tegen duurzame energie ben, maar wel tegen de manier waarop deze wordt opgewekt en getransporteerd. Ik hoop dat mijn zienswijze bijdraagt aan een verantwoorde keuze voor de energievoorziening van de toekomst.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief wil ik mijn zienswijze kenbaar maken met betrekking tot de voorgenomen ontwikkeling van de 380kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens. Ik ben tegen de aanleg van deze verbinding, omdat ik mij zorgen maak over het verhoogde stralingsniveau in de omgeving.

Hoewel ik begrijp dat een hoogspanningsverbinding nodig is voor een betrouwbare en stabiele energievoorziening, ben ik van mening dat de voorgestelde groene route door een dichtbevolkt gebied onwenselijk is. Het is wetenschappelijk bewezen dat langdurige blootstelling aan elektromagnetische straling kan leiden tot gezondheidsproblemen, zoals kanker en neurologische aandoeningen. Dit risico wil ik niet nemen voor mijzelf, mijn gezin en mijn omgeving.

Bovendien zijn er alternatieven beschikbaar die minder impact hebben op de gezondheid en leefbaarheid van de omgeving, zoals de aanleg van ondergrondse kabels. Ik roep dan ook op om serieus te kijken naar deze alternatieven en te kiezen voor een oplossing die veilig is voor mens en milieu.

Tot slot wil ik benadrukken dat ik niet tegen duurzame energie ben, maar wel tegen de manier waarop deze wordt opgewekt en getransporteerd. Ik hoop dat mijn zienswijze bijdraagt aan een verantwoorde keuze voor de energievoorziening van de toekomst.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief wil ik mijn zienswijze kenbaar maken met betrekking tot de voorgenomen ontwikkeling van de 380kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens. Ik ben tegen de aanleg van deze verbinding, omdat ik mij zorgen maak over het verhoogde stralingsniveau in de omgeving.

Hoewel ik begrijp dat een hoogspanningsverbinding nodig is voor een betrouwbare en stabiele energievoorziening, ben ik van mening dat de voorgestelde groene route door een dichtbevolkt gebied onwenselijk is. Het is wetenschappelijk bewezen dat langdurige blootstelling aan elektromagnetische straling kan leiden tot gezondheidsproblemen, zoals kanker en neurologische aandoeningen. Dit risico wil ik niet nemen voor mijzelf, mijn gezin en mijn omgeving.

Bovendien zijn er alternatieven beschikbaar die minder impact hebben op de gezondheid en leefbaarheid van de omgeving, zoals de aanleg van ondergrondse kabels. Ik roep dan ook op om serieus te kijken naar deze alternatieven en te kiezen voor een oplossing die veilig is voor mens en milieu.

Tot slot wil ik benadrukken dat ik niet tegen duurzame energie ben, maar wel tegen de manier waarop deze wordt opgewekt en getransporteerd. Ik hoop dat mijn zienswijze bijdraagt aan een verantwoorde keuze voor de energievoorziening van de toekomst.

Verzonden: 4/8/2023 11:02:18 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja

Verzonden: 4/8/2023 11:18:46 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

zie bijlage

94297978_8829598_Zienswijze_380kv.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie bijlage

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage

Naam [redacted]
Adres: [redacted]
Stad: [redacted]
Tel: [redacted]

Zienswijze op het concept NRD voor de nieuwe Traces Hoogspanningmasten Diemen - Ens.

LS

Op 10 maart 2023 werd het concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de nieuw te bouwen 380 kV Hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens gepubliceerd en zijn belanghebbenden uitgenodigd voor het geven van een zienswijze.
Wij willen als bewoners van Gemeente Almere in de nieuwe wijk Boss Overgooi bezwaar aantekenen.

Achtergrond
Reeds in 2011/2012 is er in het kader van het Rijk en Regioprogramma Amsterdam-Almere-Markermeer onderzoek gedaan naar het verplaatsen van de huidige 380kV verbinding en het aanleggen van extra capaciteit. Die uitbreiding is toentertijd niet uitgevoerd omdat dit volgens TenneT nog niet nodig was. In 2018 blijkt de bestaande capaciteit toch niet voldoende en heeft Tennet de bedrading van de bestaande 380kV verbinding uitgebreid van 2.5kA naar 4kA. Op het moment van uitvoering was al bekend dat deze uitbreiding slechts tijdelijk soelaas bood en dat er in 2025 wederom capaciteit uitbreiding nodig is. Kortom we zijn 12 jaar verder en wederom wordt er gekeken naar alternatieve tracés met “open” vizier door middel van het zetten van viltstift lijnen op een kaart.

Nimby
Wij zijn als bewoners van de nieuw ontwikkelde wijk Boss Overgooi ons bewust van de noodzaak van de energietransitie. We zijn ons ook bewust van de uitdagingen waar TenneT zich voor gesteld ziet, ook wij krijgen 24 zonnepanelen op het dak en wonen in een huis zonder gas, maar we zijn ook gaan wonen op een plek midden in de natuur waar alle bewoners 2/3 van het door hen gekochte perceel teruggeven aan de natuur in de vorm van een te ontwikkelen bos. Het is dan ook zeer wrang dat het groene tracé op dit moment precies door de “back yard” van ons project is getrokken. We begrijpen uit de NOVI studie dat concentraties van woningen tot uitsluiting leiden en dat het tracé indicatief is, maar het geeft niet veel vertrouwen dat er nu al een tracé lijn door een woonwijk is getrokken.

Horizonvervuiling
Het valt ons op dat in het concept NRD er een grondig gebrek aan aandacht voor horizonvervuiling is. Dit is blijkbaar geen "harde" eis en daarom geen onderdeel van de afwegingen, Natura2000 gebied is dan wel weer een “harde” eis en maakt dat de optie blauw eigenlijk kansloos is. Er wordt in de stukken enkel gesproken over de TenneT inrichtingsprincipes. De woon- en natuurgebieden in Flevoland zijn weliswaar jong, maar kostbaar en moeten wat ons betreft behouden blijven, graag zien we daar meer aandacht voor in de overwegingen.

Uitgangspunten
In de Notitie onderzoeksalternatieven wordt aangegeven dat vanuit de invalshoek ruimtelijke kwaliteit het vooral logisch is om alternatief ‘blauw’ of ‘oranje’ te onderzoeken,

maar dat door de gewenste aansluiting op het 150kV netwerk ter hoogte van Almere/ Zeewolde er toch alternatieven dwars door Almere worden onderzocht.
Naar onze mening (en die van de gemeente Almere, zie zienswijze R026 van 6 november 2018) mag een eventuele toekomstige tweede, extra verbinding Diemen -Lelystad niet bovengronds over het grondgebied van de toekomstige vijfde stad van Nederland lopen.

Zienswijze
Het is volgens de Notitie onderzoeksalternatieven mogelijk om de verbindingen van 380KV deel ondergronds te laten lopen (max 10 km) Er wordt gesteld, dat doordat stroom de weg van de minste weerstand kiest, het onhandig is om de bekabeling ondergronds uit te voeren op het nieuw te leggen tracé; omdat er dan op het bestaande tracé extra weerstand spoelen moeten worden aangelegd. Wij zijn van mening dat bij de implementatie van de nieuwe verbinding, de oude verbinding ook DEELS ondergronds kan/moet worden gelegd, zodat de weerstand van het nieuwe tracé en het oude tracé gelijk blijven.

In 2018 waren er volgens de gemeente 892 woningen die zich binnen de maximale magneetveld-zone van 0,4 tesla op een afstand van 210 meter van de kabels bevonden! Onze indruk is dat wanneer er weer een bovengrondse hoogspanningskabel door de gemeente Almere wordt geleid het aantal huizen dat last heeft van de magneetveld zonde alleen maar zal toenemen. In de provinciale omgevingsvisie wordt benoemd dat Almere en Lelystad ontwikkeld worden tot excellente woonmilieus (zie R030 zienswijze Provincie Flevoland 15 november 2018). Voor excellent wonen dient de basis op orde te zijn en is de veiligheid van belang. De magneetvelden kunnen effect hebben op de gezondheid.

Door de bestaande 380kV hoogspanningskabel tweemaal 10 kilometer ondergronds door de gemeente Almere te leiden verbetert de ruimtelijke kwaliteit voor de bewoners van de gemeente Almere aanzienlijk. Wanneer de nieuw te leggen leiding ook tweemaal 10 kilometer ondergronds (of op de bodem van het Gooimeer) worden gelegd, houden beide trajecten logischerwijs dezelfde weerstand en is het bovendien ook mogelijk om aan de oostzijde van Almere/Zeewolde de gewenste aansluiting op het 150kV netwerk te realiseren.

Resumerend, de nieuwe verbinding, die er ongetwijfeld gaat komen, moet wat ons betreft in de gemeente Almere ondergronds worden gerealiseerd, onderzoek op de site van TenneT leert dat er op dit moment al een flink aantal projecten lopen waar bekabeling in bebouwd gebied ondergronds gaat.

Dank voor uw aandacht,

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Verzonden: 4/9/2023 1:35:56 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

L.s., Hierbij wil ik bezwaar maken tegen de optie Vogelweg, vanwege de gezondheidsschade en wil ik pleiten voor uitvoering van het vijfde alternatief (de blauwe lijn op de kaart). Vriendelijke groet, [redacted]

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, het effect op de gezondheid.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee.

Verzonden: 4/9/2023 2:39:18 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

langs de dijk bij almere-pampus richting Lelystad of voorbij Almere naar A6 richting Lelystad (blauw gestippeld)

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

uitzicht uit ons appartement en waarde vermindering van ons appartement

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

gezondheids zaken i.v.m. straling

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

plaatsing op land niet mogelijk i.v.m te weinig ruimte,

plaatsing in Gooimeer in recreatie gebied.

Verzonden: 4/9/2023 9:20:36 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee, voorkeur voor de blauwe variant. De kortste weg en niet over bewoont gebied.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/9/2023 10:00:40 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, het niet aanleggen van deze verbinding. Veel huishoudens en bedrijven wekken lokaal energie op, voornamelijk met behulp van zonnepanelen. Verschillen tussen opgewekte en verbruikte energie per huishouden lopen nu via het electriciteitsnet, maar als de overheid lokale opslag stimuleert, zal dit het electriciteitsnet ontzien. Een uitbreiding van het netwerk kan dan worden voorkomen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, voor trace groen moeten grote hoeveelheden bomen worden gekapt. Dat heeft een enorme landschappelijke en milieutechnische impact. Deze moet in de besluitvorming worden betrokken.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bovenstaande vraag

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, ten aanzien van trace groen zou ik graag willen weten hoe deze exact in het landschap zou worden verwerkt.

Verzonden: 4/10/2023 9:28:06 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergrondse kabels onderzoeken.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheid van mensen en effect op de natuur.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

nabijheid woningen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Reikwijdte: meer alternatieven en impact milieu beter in kaart brengen.

Detailniveau: uitgebreider studie naar effecten op mens en natuur en via de manier van vergelijkend onderzoek (ook in het buitenland). Correlatie leukemie en kabels bvb eerst verder onderzoeken. Nu zijn plannen te dicht bij de huizen. Dat lijkt niet te passen in het huidige voorzorgsbeleid.

Verzonden: 4/10/2023 10:18:43 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, namelijk het effect op de gebiedsontwikkeling Oosterwold. Zie verder bij 3.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De groene variant doorsnijdt een nieuwe woonwijk en is daarmee, evenals de paarse variant om die reden onwenselijk. Bovendien zou daarmee een nieuwe bebouwingsbeperking aan fase 2 Oosterwold worden toegevoegd terwijl er al met zoveel moet worden gedeald.

Hoewel de bewezen mogelijke gezondheidsrisico's beperkt zijn zou toch het voorzorgsbeginsel moeten gelden. Better save than sorry.

De Vogeldreef/weg vormt een mooie en belangrijke landschappelijke factor in deze stedelijke ontwikkeling. Plaatsing van hoogspanningsmasten en leidingen is niet alleen uitermate ontsierend maar zou dit landschappelijke element volledig verwoesten.

Verzonden: 4/10/2023 11:43:53 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Mijn zienswijze betreft het alternatieve tracé van hoogspanningsmasten langs de 'groene route', waaronder langs de N706 (Vogelweg, Almere). De masten zullen dan zeer dicht nabij de nieuwe woonwijk Oosterwold en Hout komen te staan. Het RIVM erkent wetenschappelijk onderzoek waaruit blijkt dat wonen in de nabijheid van hoogspanningsmasten (aanzienlijke) risico's oplevert ten aanzien van de gezondheid, bijvoorbeeld voor kinderen. Kortom, de 'groene route' lijkt ons geen optie/alternatief. Gezocht moet worden naar een route waarbij de masten niet of zo min mogelijk in de nabijheid van woningen komt te staan.

Overigens hebben wij bewust gekozen voor een woning die niet in de nabijheid van hoogspanningsmasten. Als dit wel het geval was geweest, hadden we deze woning niet gekocht.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee, omdat er voldoende wetenschappelijk onderzoek is gedaan in het verleden; zie informatie van het RIVM.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het toetsingskader moet vooral 'luisteren' naar de wensen van burgers die direct te maken kunnen krijgen met de plaatsing van hoogspanningsmasten in de nabijheid van hun woning. Een kosten/baten-analyse mag niet leidend zijn voor de keuze van een tracé.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee.

Verzonden: 4/10/2023 12:58:56 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Uitgezocht moet worden welke mogelijk er is om de route zo min mogelijk bij gebieden van bewoning te plaatsten. Daarom zou opnieuw bekeken moeten worden welke route het beste zou zijn, dit als uitgangspunt nemend en niet de "meest efficiente wijze voor Tennet". De nieuwe hoogsspanningsverbinding 380v Diemen Lelystad Ens zou ofwel naast de huidige verbinding of N701 route of Gooimeer route via Eemmeer en Wolderwijd.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De verhoogde stralingsniveaus in de omgeving, waar wonen nu en in de komende jaren juist verder uitgebreid wordt.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De aspecten van de burgers die in deze omgeving wonen en het verkomen van landschapsvervuiling en stralingsniveaus. DIt zou het belangrijkste uitgangspunt moeten zijn. De route langs de Vogelweg, waar met de komst van Oosterwold maar ook eventuele nieuwe woonwijken aan de Zeewolde kant van de A27, zouden hier zeer veel last van hebben.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/10/2023 1:16:51 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja over het water en zeker niet over de vogelweg.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

ja de inspraak van de burger

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zo ver mogelijk van woonwijken de verbinding aanleggen

Verzonden: 4/10/2023 1:40:53 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De getekende tracees langs A6 en Vogelweg zijn onacceptabel.

Beide liggen veel te dicht bij woonwijken. Alleen gele en oranje opties zijn acceptabel bezien van uit bewoners optiek.

Gezondheidsrisicos en leefcomfort staan zwaar onder druk bij eerste genoemde opties rood en groen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Uitsluitend bewoners leefkwaliteit

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/10/2023 2:13:44 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een andere plek.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gevaar voor de volksgezondheid; het zit te dicht op de woonomgeving

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie vorige vraag

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee.

Verzonden: 4/10/2023 2:22:27 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Indien een hoogspanningsleiding langs of door Almere onvermijdelijk is (we begrijpen uiteraard de noodzaak voor uitbreiding van de capaciteit van het elektriciteitsnet) dan pleiten wij voor:

1. het zoveel mogelijk gelijk laten lopen van de hoogspanningskabels langs de bestaande verbinding

2. het zoveel mogelijk gelijk laten lopen van de hoogspanningskabels langs de A6,

3. Voor tenminste het meest stedelijk en recreatief gebied rondom Almere een ondergrondse verbinding. De (hogere) kosten van een ondergrondse verbinding zullen niet de voorkeur hebben, maar zijn niet onoverkomelijk. In Duitsland legt Tennet deels ook een ondergrondse verbinding aan en daarom pleiten wij ook zeker in dit meest centrale en op de toekomst gerichte gebied in Nederland voor een ondergrondse verbinding.

94303286_8831073_ZienswijzeHoogspanningsleiding10-04-2023[redacted].pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het brengt onacceptabele gezondheidsrisico's met zich mee:

Uit diverse onderzoeken komt naar voren dat bij kinderen, die wonen in de directie nabijheid van hoogspanningslijnen vaker leukemie wordt vastgesteld. De Gezondheidsraad en het Rijk adviseren sinds 2005 om geen woningen en scholen te bouwen in de buurt van hoogspanningslijnen. Op de plek waar de ingetekende groene, gele en oranje trace's langs de Gooimeerdijk lopen (en in het geval van het groene trace de Gooimeerdijk oversteken), wonen veel families met veel ook jonge kinderen. Dit is de locatie naast het Cirkelbos (dus aan de Speulderbos, Meesweg en de Smoddeweg). In tegenstelling tot een aantal plaatjes in het plan is dit geen landbouwterrein meer, maar voor woningbouw (in het groen/bos) bestemd (zie ook figuur 1,2, en 3 hieronder). Een woning onder of naast een 380kv hoogspanningskabel sluit daar niet bij aan en is vanuit gezondheidsoptiek (en grotere risico's op leukemie voor kleine kinderen) onacceptabel;

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige groei woningbouw / betreft geen duurzame oplossing: Almere is één van de primaire locaties in Nederland waar de beoogde woninggroei (als oplossing voor de problematische woningnood in Nederland) dient plaats te vinden, en waar de komende decennia nog veel meer bijgebouwd zal worden en mensen komen te wonen. Zeker in de

gebieden langs de Gooimeerdijk en ten oosten van Almere zal nog veel meer woningbouw komen en zullen er – indien een van de voorgenomen tracés doorgang krijgt - er nog meer en grotere gezondheidsrisico's ontstaan wanneer deze mensen dicht bij hoogspanningskabels komen te wonen (met uiteindelijk ook hogere kosten voor de gezondheidszorg). De ingetekende tracés lijken op geen enkele manier rekening te houden met de toekomstige woningbouw.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige groei woningbouw / betreft geen duurzame oplossing: Almere is één van de primaire locaties in Nederland waar de beoogde woninggroei (als oplossing voor de problematische woningnood in Nederland) dient plaats te vinden, en waar de komende decennia nog veel meer bijgebouwd zal worden en mensen komen te wonen. Zeker in de gebieden langs de Gooimeerdijk en ten oosten van Almere zal nog veel meer woningbouw komen en zullen er – indien een van de voorgenomen tracés doorgang krijgt - er nog meer en grotere gezondheidsrisico's ontstaan wanneer deze mensen dicht bij hoogspanningskabels komen te wonen (met uiteindelijk ook hogere kosten voor de gezondheidszorg). De ingetekende tracés lijken op geen enkele manier rekening te houden met de toekomstige woningbouw.

Zienswijze Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD

10 april 2023

Graag dienen wij bezwaar in tegen de voorgenomen hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens die is ingetekend over/door Almere en in het bijzonder tegen de drie ingetekende tracés die langs en over de Gooimeerdijk en (deels) dwars over het woongebied **Almere-Overgooi** lopen (groen/geel/oranje).

Zowel het ingetekende groene, oranje als gele tracé lopen direct langs of zelfs over de **66 kavels in Boss Almere** (buurt Almere-Overgooi) aan de Speulderbos, Meesweg en de Smoddeweg. Deze woonwijk is momenteel deels opgeleverd en deels nog in aanbouw. In een aantal verkenningen/tekeningen van de mogelijke tracés lijkt het alsof deze woningbouw nog niet bekend is of was en/of is meegenomen in de voorlopige overwegingen (zie ook figuur 1, 2, en 3 hieronder). Naast deze woningen die direct naast het Cirkelbos liggen, komt tevens een nieuw woningbouwproject (Loov) met ook circa 50-80 kavels daar te liggen en hier zal hetzelfde voor gelden.

Uitgaande van de ingetekende tracés hebben we de volgende bezwaren voor de voorgenomen nieuwe hoogspanningskabel door Almere en specifiek voor het groene, gele of oranje tracé:

- **Het brengt onacceptabele gezondheidsrisico's** met zich mee: Uit diverse onderzoeken komt naar voren dat bij kinderen, die wonen in de directie nabijheid van hoogspanningslijnen vaker leukemie wordt vastgesteld. De Gezondheidsraad en het Rijk adviseren sinds 2005 om geen woningen en scholen te bouwen in de buurt van hoogspanningslijnen. Op de plek waar de ingetekende groene, gele en oranje trace's langs de Gooimeerdijk lopen (en in het geval van het groene trace de Gooimeerdijk oversteken), wonen veel families met veel ook jonge kinderen. Dit is de locatie naast het Cirkelbos (dus aan de Speulderbos, Meesweg en de Smoddeweg). In tegenstelling tot een aantal plaatjes in het plan is dit geen landbouwterrein meer, maar voor woningbouw (in het groen/bos) bestemd (zie ook figuur 1,2, en 3 hieronder). Een woning onder of naast een 380kv hoogspanningskabel sluit daar niet bij aan en is vanuit gezondheidsoptiek (en grotere risico's op leukemie voor kleine kinderen) onacceptabel;
- **Het is Landschappelijk onverantwoord**: naast de woongebieden in Almere-Overgooi, Almere-Hout en Almere-Oosterwold bevinden zich diverse natuurgebieden, inclusief het Gooimeer. De natuurgebieden en landschappen om Almere zijn schaars, maar van grote waarde en nog enigszins van horizonvervuiling gevrijwaard. Aanleg van één van de tracés door deze gebieden zal een extreme en zeer ongewenste invloed hebben op de natuur en biodiversiteit en uiteindelijk ook op het landschap en de gehele leefbaarheid van het gebied. Ook de aanleg van het trace brengt veel overlast en een grote ongewenste impact op het milieu mee.
- **Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige groei woningbouw / betreft geen duurzame oplossing**: Almere is één van de primaire locaties in Nederland waar de beoogde woninggroei (als

oplossing voor de problematische woningnood in Nederland) dient plaats te vinden, en waar de komende decennia nog veel meer bijgebouwd zal worden en mensen komen te wonen. Zeker in de gebieden langs de Gooimeerdijk en ten oosten van Almere zal nog veel meer woningbouw komen en zullen er – indien een van de voorgenomen tracés doorgang krijgt - er nog meer en grotere gezondheidsrisico's ontstaan wanneer deze mensen dicht bij hoogspanningskabels komen te wonen (met uiteindelijk ook hogere kosten voor de gezondheidszorg). De ingetekende tracés lijken op geen enkele manier rekening te houden met de toekomstige woningbouw.

Indien een hoogspanningsleiding langs of door Almere onvermijdelijk is (we begrijpen uiteraard de noodzaak voor uitbreiding van de capaciteit van het elektriciteitsnet) dan pleiten wij voor:

1. het zoveel mogelijk gelijk laten lopen van de hoogspanningskabels **langs de bestaande verbinding**
2. het zoveel mogelijk gelijk laten lopen van de hoogspanningskabels **langs de A6**,
3. Voor tenminste het meest stedelijk en recreatief gebied rondom Almere een **ondergrondse verbinding**. De (hogere) kosten van een ondergrondse verbinding zullen niet de voorkeur hebben, maar zijn niet onoverkomelijk. In Duitsland legt Tennet deels ook een ondergrondse verbinding aan en daarom pleiten wij ook zeker in dit meest centrale en op de toekomst gerichte gebied in Nederland voor een ondergrondse verbinding.

Kortom; wij zijn van mening dat de nieuwe verbinding zoveel mogelijks langs de bestaande verbinding en/of de A6 moet lopen en dat vanaf de Hollandse brug tot knooppunt Almere (aansluiting A27 op A6) de verbinding ondergronds zal moeten zijn, wil dit **een toekomstbestendige en duurzame oplossing zijn voor de huidige en toekomstige bewoners van Nederland**.

We hopen dat deze bezwaren gewogen en volwaardig worden meegenomen in de oplossing en besluiten.

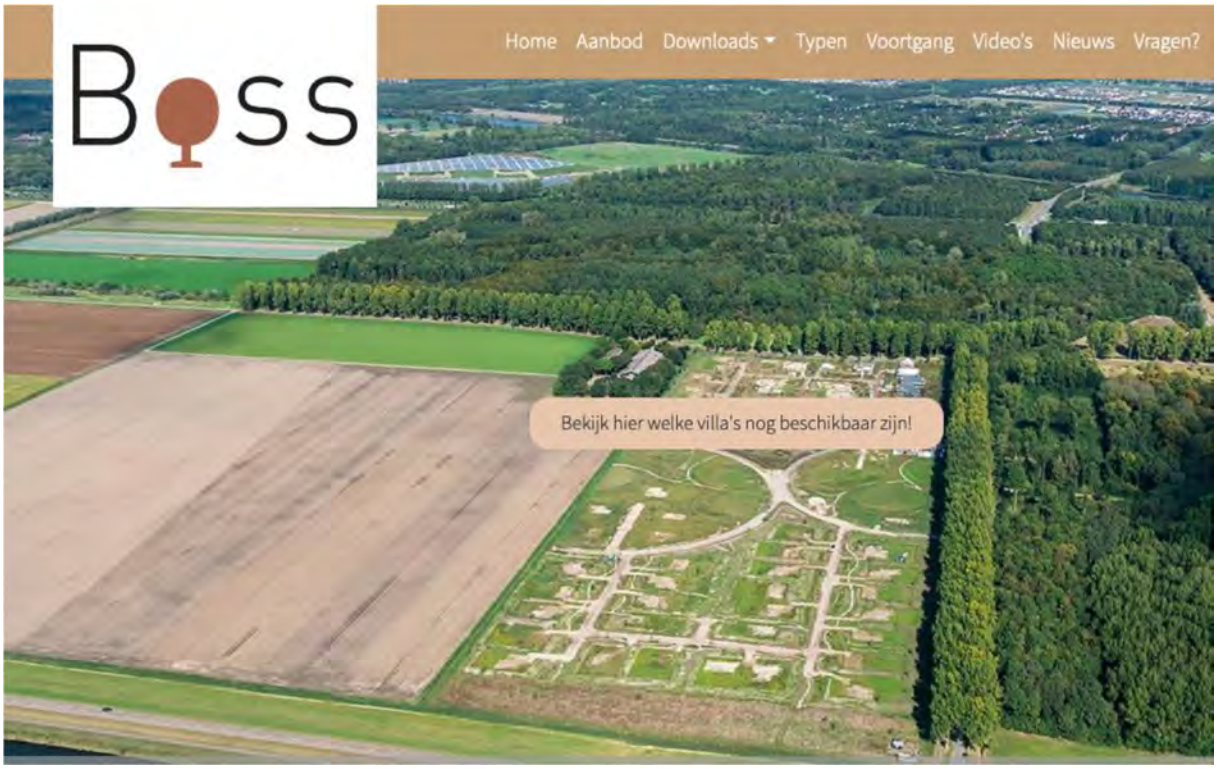

Fig1: bouwklaar gemaakte kavels Boss Almere-Overgooi, naast het Cirkelbos (dd zomer 2022, inmiddels is de eerste projectfase opgeleverd).

Fig 2: de rode stip geeft de locatie van Boss-Almere weer, direct onder het groene trace en direct ten noorden van het groene, oranje en gele trace.

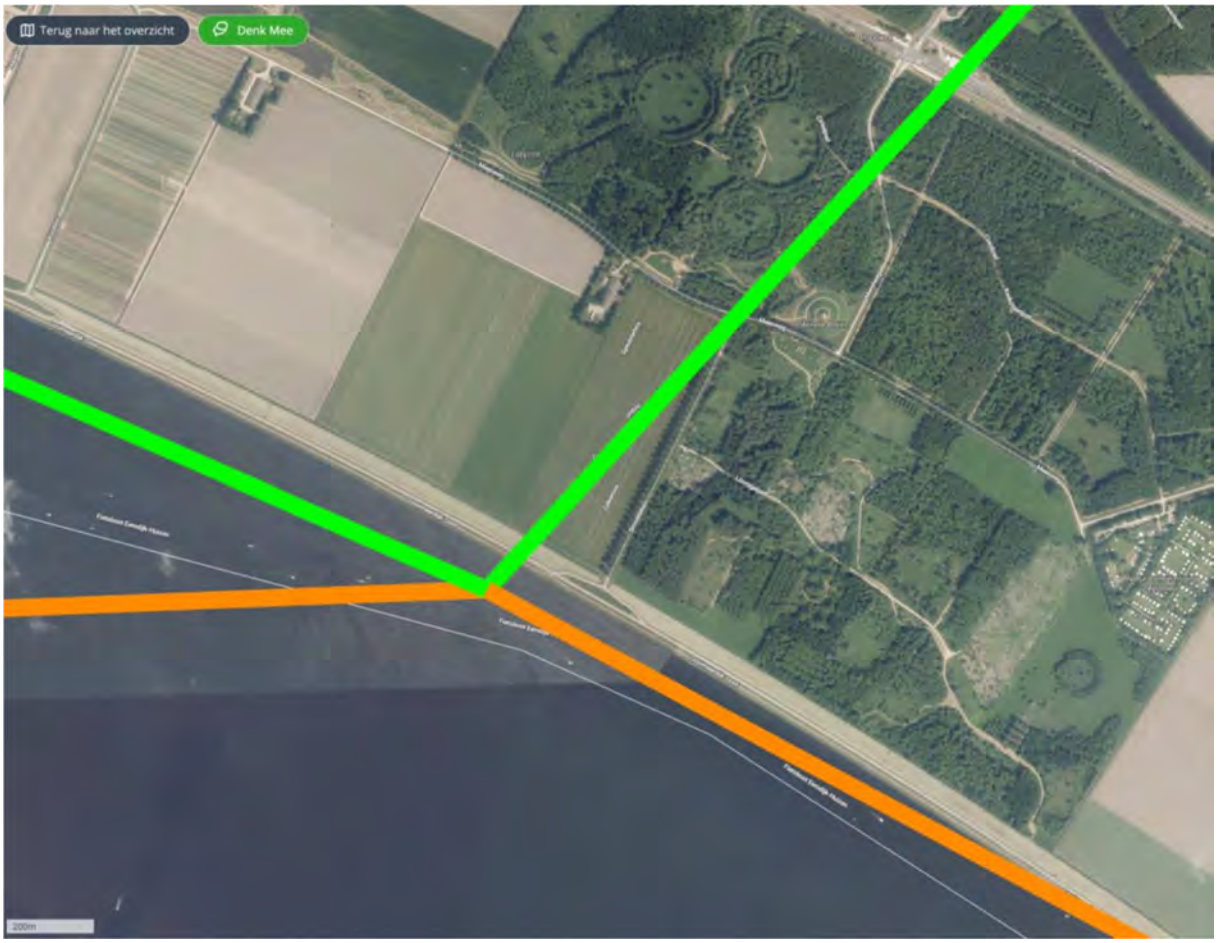

Fig 3: Het groene trace gaat direct door de woningbouw van Boos-Almere Overgooi. In tegenstelling tot de landbouwgrond die zichtbaar is op deze kaart, is dit inmiddels (deels opgeleverde) woningbouw.

Verzonden: 4/10/2023 4:11:18 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik verwijs naar de bijlage.

94304085_8831304_Zienswijze_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen-_Lelystad_en_Ens_c-NRD.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ik verwijs naar de bijlage.

94304085_8831305_Zienswijze_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen-_Lelystad_en_Ens_c-NRD.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ik verwijs naar de bijlage.

94304085_8831306_Zienswijze_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen-_Lelystad_en_Ens_c-NRD.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik verwijs naar de bijlage.

94304085_8831307_Zienswijze_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen-_Lelystad_en_Ens_c-NRD.pdf

Beste,

Wij zijn het oneens met een voorgenomen hoogspanningsleiding door Flevoland en in het bijzonder door of langs Almere. Temeer daar het op lijkt dat het ministerie en Tennet min of meer al uit gaan van een volledig bovengrondse leiding. Flevoland en Almere plukken al jaren de wrange vruchten van de energietransitie die voor Nederland zo noodzakelijk is. Naast de veelheid aan windmolens, loopt er al een hoogspanningsleiding dwars door Almere. Het landschap in Flevoland (en dus ook Almere) is hierdoor blijvend aangetast. Landschappelijk onverantwoord, onnodig milieubelastend en in het geheel niet duurzaam. Onze zienswijze is dat alleen voorstellen die op een juiste balans tussen maatschappelijke, landschappelijke en milieutechnische wegingen zijn gestoeld, waarbij kosten een ondergeschikte rol spelen, zullen bijdragen om tot de meest duurzame en maatschappelijk verantwoorde keuze te komen.

Indien een hoogspanningsleiding langs of door Flevoland onvermijdelijk is dan zijn wij het oneens met een nieuw tracé ten zuiden of ten noorden van Almere. Hieronder onze bezwaren:

1. Ondergrondse verbinding

Voor inpassing in het stedelijk gebied vinden wij dat er moet worden gekozen voor een ondergrondse verbinding om zorgvuldig met de publieke ruimte om te gaan en om burgers niet onnodig met (o.a. gezondheids-) zorgen op te zadelen. Wij vinden dat maatschappelijk onverantwoord, zeker voor stedelijke gebieden. Daarnaast lopen enkele voorgestelde tracés door of langs bewoonde gebieden of gebieden waar bewoning aanstaande is. Verder zijn de natuurgebieden of landschappen rondom Almere van grote waarde en zijn deze nog enigszins van horizonvervuiling gevrijwaard. Dus ook landschappelijk onverantwoord, onnodig milieubelastend en in het geheel niet duurzaam. Hogere kosten voor een gedeeltelijk ondergronds tracé mogen niet een zwaar wegende factor zijn in de totale afweging. Tennet heeft projecten lopen in het buitenland waar langere ondergrondse tracés technisch mogelijk zijn.

2. Huidige hoogspanningsverbinding

Wij zijn van mening dat een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad moet worden opgelost.

3. Parallel aan huidige hoogspanningsverbinding

Indien bezwaar 2 niet mogelijk is, dan moet er gekozen worden voor een verbinding die zoveel mogelijk parallel loopt aan de huidige hoogspannningsverbinding teneinde het landschap rondom Almere en verder in Flevoland niet verder te verstoren, bijvoorbeeld langs de A6.

4. Woon- en natuurgebieden

De woon- en natuurgebieden in Flevoland zijn kostbaar en moeten behouden blijven. De eventuele nieuwe verbinding mag dan ook niet ten noorden (Pampushout en Oostvaarderplassen) of ten zuiden van Almere (Almere-Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout, Almere Oosterwold) lopen. Hier bevinden zich naast woongebieden ook natuurgebieden (bossen, weiden, wateren) die nog niet of slechts in beperkte mate door horizonvervuilende objecten zijn aangetast.

5. CO2-uitstoot

Aanleg volgens een tracé anders dan langs het bestaande tracé of langs de A6 zal bij de constructiewerkzaamheden qua CO2 uitstoot een veel grotere impact hebben op de natuur en daarmee op de biodiversiteit omdat deze tracés (Almere Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout en Almere-Pampus) voornamelijk door natuurgebieden (bossen/weiden, water) lopen. Ongewenst in de huidige tijd.

6. Gezondheidsrisico's

Uit diverse onderzoeken komt naar voren dat bij kinderen, die wonen in de directe nabijheid van hoogspanningslijnen vaker leukemie wordt vastgesteld. Een direct verband is niet wetenschappelijk aangetoond. De Gezondheidsraad en het Rijk adviseren sinds 2005 om geen woningen en scholen te bouwen in de buurt van hoogspanningslijnen. Diverse gemeentes negeren dit advies.

7. Verplaatsen huidige hoogspanningslijn

Ten tijde van de verbreding van de A6/A1/A10 is er sprake van geweest om de huidige hoogspanningsleiding, die door Almere loopt, te verplaatsen tot langs de te verbreden A6. Dit zou volgens de plannenmakers kostenneutraal kunnen worden uitgevoerd omdat de vrijkomende grond onder het huidige tracé weer vrij zou kunnen komen voor alternatief gebruik, zoals woningen. Wellicht is dit toch nog een overweging waard om e.e.a. te combineren: nieuw en oud beide langs de A6 en dan uiteraard ondergronds.

Samenvattend zijn wij van mening dat een nieuwe verbinding, indien al noodzakelijk via Flevoland, zoveel mogelijk langs de bestaande verbinding en/of de A6 moet lopen en dat minstens 10 kilometer daarvan, bijvoorbeeld vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6).

Wij denken duurzaam, aan de natuur en de maatschappij. Wij verwachten dit ook van de overheid

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Verzonden: 4/10/2023 5:24:23 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het meest logische traject is naar mijn mening door de Oostvaarders plassen of langs de spoorlijn Almere Lelystad. Dit omdat hier geen burgers wonen en dus de kans op straling, ergenis en horizon vervuiling het minst aan de orde is.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Geen mening

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het is belangrijk dat er geen landbouwgrond word opgeofferd voor een hoogspannings leiding. De beste landbouwgrond bevind zich in Flevoland en daar moeten we heel zuinig op zijn.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geen mening

Verzonden: 4/10/2023 5:38:52 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergronds of via Markermeer

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja gezondheidsonderzoek impact die het heeft op met name kinderen die wonen in de buurt van deze masten

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie hierboven

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Née

Verzonden: 4/10/2023 7:04:40 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Alle alternatieven behalve langs de vogelweg - bijvoorbeeld met de snelweg mee laten lopen.

Wij wonen naast de vogelweg en plaatsen van dit net zo dicht bij ons huis heeft grote impact op onze gezondheid en natuur.

Optie zou nog kunnen zijn ondergronds maar ook niet langs de vogelweg.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Effect op gezondheid van mensen die er wonen.

Wat doet de straling met mensen die er naast wonen. Wat is het geluidseffect op mensen die er naast wonen?

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidsimpact op mensen die in de buurt wonen. Wat de de straling en het geluid van dit net met de buurtbewoners.

Wat is het effect op de huizenprijzen naast de route. We hebben nu een grote hypotheek en wie is verantwoordelijk voor de schade die ontstaat door deze waardedaling.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Graag een onderbouwde impact op gezondheid en natuur m.b.t. vogelweg. Graag impact op huizenprijzen en wie betaald de schade van de waardedaling.

Verzonden: 4/10/2023 7:05:35 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

zie brief onder bijlage 1

94305450_8831715_Zienswijze_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zie brief onder bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie brief onder bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie brief onder bijlage 1

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

[Naam en adresgegevens: zie digitaal formulier]

Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens Zienswijzen op het alternatief het zgn. groene tracé: A1 via Hollandsebrug / Almere Haven - Midden door de polder - via IJsseloog naar Ens

Tracékeuze groen: volgen N706 tot aan bestaande 150 kV-verbinding Almere-Zeewolde-Lelystad

Datum: 10 april 2023

Geachte Heer. Mevrouw,

Wij [namen: zie digitaal formulier] zijn als bewoners en eigenaren van [adresgegevens: zie digitaal formulier], dat direct grenst aan het hierboven genoemde groene tracé N706 Vogelweg-Vogeldreef, directe belanghebbenden. In die hoedanigheid dienen wij nu onze zienswijzen in op het voorgenomen onderzochte groene tracé, dat de N706 volgt.

Wij zijn in 2015 ingestapt in de CPO Ecomeerhof, in de nieuwe zelfvoorzienende woonwijk Almere Oosterwold , initiatief van Jos Abbo, architect en ontwerper van de woningen en woonomgeving.

In 2017 is de bouw gestart en in maart 2018 is onze vrijstaande woning met kavel opgeleverd. Onze woning en stadslandbouwkavel grenzen direct aan het bos dat langs de N706 is aangelegd, ter hoogte van de Vogeldreef. Wij hebben destijds bewust voor deze plek gekozen, vanwege het ons beloofde blijvend vrije uitzicht op het bos, de rust en de flora en fauna in onze nieuwe woonomgeving. Ook is biodiversiteit en het stimuleren hiervan in ons recent aangelegde voedselbos, een belangrijke motivering om juist op deze plek te gaan wonen en voedsel te gaan verbouwen.

In 2015 was er nog niets bekend over de plannen voor een mogelijke bovengrondse hoogspanningsverbinding langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef en de gevolgen hiervan voor ons woongenot, onze gezondheid en de waarde van onze woning.

Wij hebben vernomen dat u voornemens bent om ook het bestaande tracé door Almere Stad hiernaar te verplaatsen en te combineren met het nieuwe tracé.

Onze zienswijzen op het groene tracé langs de N706

Als directe belanghebbenden in het door u als alternatief onderzochte groene tracé langs de N706 Vogelweg, brengen wij u de volgende zienswijzen onder de aandacht:

1. Almere Hout – Oosterwold: bebouwde kom N706 Vogelweg-Vogeldreef

De Rijksoverheid adviseert netbeheerder uit voorzorg (vanwege kinderleukemie en magneetvelden) geen nieuwe hoogspanningsmasten te plaatsen in de buurt van woningen.

In juni 2022 concludeerde de Gezondheidsraad uit nieuw wetenschappelijk onderzoek dat er ook aanwijzingen zijn dat leukemie zich vaker voordoet bij volwassenen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen. Bron: https://www.gezondheidsraad.nl/onderwerpen/straling/alle-adviezen-over-straling/hoogspanningslijnen-en-gezondheid-kanker-bij-volwassenen

De magnetische velden rond hoogspanningslijnen zijn een mogelijke verklaring. De GR adviseerde de overheid in 2018 voorzorgsmaatregelen te nemen om blootstelling aan hoogspanningslijnen te beperken. Dit bestaande voorzorgbeleid is nu uitgebreid met de aanbeveling voor meer ondergrondse hoogspanningskabels en transformatorstations. Het KWF kankerfonds ondersteunt deze aanbeveling. Bron: https://www.kwf.nl/nieuws/straling-en-kanker

Almere Hout, waar de zelfvoorzienende wijk Oosterwold deel van uitmaakt, behoort tot de agglomeratie van Almere en kan, vanwege de huidige en toekomstige woningdichtheid, niet tot het buitengebied worden gerekend.
Volgens de Structuurvisie Oosterwold, zal dit gebied in de komende decennia uitgroeien tot "een afwisselend stadslandschap met 15.000 nieuwe woningen en 20.000 tot 30.000 arbeidsplaatsen, terwijl het groene en agrarische karakter voor een groot deel behouden blijft."

Oosterwold ontwikkelt zich organisch en er is veel ruimte voor particulier initiatief, zoals het oprichten van scholen, kinderdagverblijven en zorgboerderijen, in combinatie met stadslandbouwinitiatieven. Wonen en werken worden in veel gevallen gecombineerd, ook door ons. Daarnaast is er ook veel aandacht voor recreatie en trekt het gebied jaarlijks vele bezoekers, ook omdat Oosterwold als voorbeeldwijk voor het nieuwe wonen en werken (stadslandbouw) fungeert.

Langs de N706 Vogelweg en A27 zijn momenteel verschillende nieuwe woonwijken in ontwikkeling, waarbij er met een hogere dichtheid wordt gebouwd dan elders in Oosterwold.

Zienswijze:
Wij vragen u om bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 terdege rekening te houden met de bestaande én toekomstige woningen in het gebied én met het feit dat deze nieuwe woonwijk behoort tot de stedelijke agglomeratie van Almere. Daarnaast vragen wij u om rekening te houden met de reeds bestaande en toekomstige activiteiten in dit gebied.

Wij vragen u, met het oog op het advies van de Gezondheidsraad 2022, om langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef, die door bewoond gebied loopt, géén gebruik te maken van bovengrondse hoogspanningsleidingen.

Mocht het zo zijn dat het groene tracé onverhoopt toch de beste optie is, dan verzoeken wij u om dit tracé ter hoogte van het reeds met woningen bebouwde gebied en ter hoogte van het gebied waar het voornemen bestaat om hier woningen en scholen of andere woon/werkverblijven te bouwen, te verkabelen, m.a.w. onder de grond aan te leggen.

Daarnaast vragen wij u om in het gebied buiten de bebouwde kom, dat grenst aan de N706 Vogelweg-Vogeldreef, gebruik te maken van zogenoemde windtrackmasten, waarbij de stralingsemissie is gereduceerd.

2. Windmolenpark Zeewolde

In 2022 is het Windmolenpark Zeewolde geopend. Langs de A 27 zijn 17 windturbines gebouwd, met een tiphoogte van 220 meter. Deze windmolens zijn in één lijn geplaatst, waarbij tussen de windmolens onderling en tussen de windmolens en de bestaande infrastructuur voldoende ruimte is opengelaten, om het risico bij calamiteiten zo klein mogelijk te houden.

Het groene tracé langs de N706 Vogelweg doorkruist het bestaande windmolenpark. Er is tussen de N706 Vogelweg en de nieuwe windturbines onvoldoende ruimte om hoogspanningsmasten te plaatsen, zeker als hier zogenoemde vakwerkmasten zouden worden toegepast, en zeker als hier twee tracés (oud en nieuw) worden gecombineerd.

Een windturbine dient "buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte" van een hoogspanningsleiding te staan.
Tijdens de inloopbijeenkomst op 30 maart jl. werd door één van uw voorlichters gesuggereerd dat er desnoods windmolens verplaatst zouden worden. Dat lijkt ons, gezien het feit dat de windmolens niet individueel zijn geplaatst, maar in een doordachte structuur en samenhang, niet opportuun.

Zienswijze:
Wij vragen u bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 terdege rekening te houden met het bestaande en recent opgeleverde windmolenpark, waarbij u rekening houdt met de structuur en samenhang in het park en met de voorschriften zoals die zijn gesteld in het *Handboek Risico zonering windturbines*. Een windturbine dient "buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte" van een hoogspanningsleiding te staan.

<u>Wij vragen u om het windmolenpark Zeewolde, ter hoogte van de N706 Vogelweg en ter hoogte van de hoogste windmolens, niet te doorkruisen met hoogspanningsmasten.</u>

3. Waardevermindering eigen woning en kavel

Zoals gezegd, was er in 2015 toen wij ons bij het CPO Ecomeerhof aansloten, niets bekend over de voorgenomen 380 kV hoogspanningsverbinding, noch over het recent aangekondigde onderzoek van het groene tracé dat de N706 Vogelweg volgt. Als wij hiervan wel op de hoogte waren geweest, dan hadden wij niet gekozen voor de kavel die hieraan grenst en hadden wij dus niet geïnvesteerd in de huidige woning.

Zienswijze:
Hoewel wij momenteel in onzekerheid verkeren over de mogelijke gevolgen (u kon ons op 30 maart jl. daarover nog niet informeren), geven wij in deze fase aan dat wij ervan uitgaan dat onze woning aanzienlijk in waarde zal dalen, als:

- mocht blijken dat het bos waaraan onze woning en kavel zijn gelegen, deels of geheel zal verdwijnen als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen, en/of
- mocht blijken dat onze woning en kavel als gevolg van de hoogspanningsmasten binnen het magnetisch veld zal komen te liggen, en/of
- mocht blijken dat ons vrije uitzicht op de natuur/het bos en de horizon als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen wordt aangetast, en/of
- mocht blijken dat ons woongenot als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en de daarbij horende geluidshinder wordt aangetast.

Mocht één of meerdere van de bovengenoemde zaken na het plaatsen van de hoogspanningsmasten het geval zijn, dan zullen wij een claim neerleggen van waardevermindering op de woning met kavel.

Mocht onze woning en kavel binnen de magneetveldzone liggen, dan zullen wij een volledige schadevergoeding van u vragen voor de complete waardevermindering van ons huis, dan wel u verzoeken om onze woning met kavel te kopen voor een bedrag conform de marktwaarde.

Mocht onze woning en kavel buiten de magneetveldzone liggen, maar ons woongenot zoals hierboven omschreven worden aangetast, dan doen wij een beroep op planschade, zoals is vastgelegd in uw Schade- & vergoedingengids.

4. Kwetsbare natuur, beschermde vogels rode lijst

Behalve dat het voorgenomen tracé door bewoond gebied loopt en er in het gebied ook wordt gewerkt en gerecreëerd, is er in Almere Hout – Oosterwold ook sprake van kwetsbare natuur. In Almere Oosterwold is een groot deel van het langs de A6 gekapte bos gecompenseerd. De zogenoemde Eemvallei, het bos dat onlangs in Oosterwold is aangelegd, gaat dienen als verbindingszone tussen de verschillende Natura 2000 gebieden.

Het bos langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef is het leefgebied van tal van kwetsbare zoogdieren en vogels, waarvan enkele op de rode lijst voorkomen. Wij noemen hier een aantal: buizerd, de bruine én ook blauwe kiekendief (rode lijst), de gele kwikstaart (rode lijst), bont specht, koperwiek, karekiet, koekoek (rode lijst), diverse soorten uilen, en een paartje van de zeldzame wielewaal (rode lijst) dat hier ieder jaar verblijft. Alle genoemde vogels zijn door ons gezien en gehoord in de vijf jaar dat wij hier nu wonen.

Zienswijze:
Wij vragen u om een uitvoerige MER procedure te volgen, om te onderzoeken in hoeverre de voorgenomen aanleg van de hoogspanningsmasten en -leidingen van invloed zal zijn op het leven en de biodiversiteit in en om dit bosgebied.

Wij verzoeken u géén hoogspanningsmasten te plaatsen als deze de kwetsbare natuur, zoals hierboven beschreven, in gevaar brengen.

Tenslotte verzoeken wij u om een gemotiveerde reactie op onze zienswijzen.
Bij voorbaat dank.

Met vriendelijke groeten,

[namen en adresgegevens: zie digitaal formulier]

Verzonden: 4/10/2023 8:08:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Mijn vrouw [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De alternatieve routes geel en oranje dienen nader onderzocht te worden.

94305911_8831829_Zienswijze_HdJ_op_groene_trace.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Aantasting landschap door lelijke structuren nodig voor aanleg hoogspanningsverbinding.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidsrisico's.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Waardedalingen omliggende woningen.

[redacted]

12 april 2023

Geachte,

Met de nodige verbazing en ook enige ontzetting heb ik kennis genomen van de plannen voor de aanleg van een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad , en dat deze gedeeltelijk door Almere Oosterwold (via de N706 Vogelweg) zou kunnen lopen.

1. Onderzoeksnotities:

In de conceptnotitie rijkwijdte en detailniveau van TenneT en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat d.d. 27 februari 2023 staan op pagina 24 figuur 3.6 een aantal alternatieve tracés voor een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding . Opvallend op deze afbeelding is de groene route die volgens mij dwars door een woongebied van Almere (Oosterwold) lijkt te lopen. Los van de nader te benoemen gezondheidsrisico's lijkt mij dat deze voorgenomen route volkomen haaks staat op het verzoek van de gemeente Almere om de oude en bestaande 380kV hoogspanningsverbinding juist uit het woongebied van Almere te verplaatsen.

De Notitie onderzoeksalternatieven op pagina 7:

Onderzoek mogelijkheid verplaatsing bestaande 380 kV-verbinding Almere

Naast de projectdoelstellingen van TenneT is door gemeente Almere de wens geuit om de huidige 380 kV- verbinding door bestaande woongebieden in Almere te verplaatsen. Als onderdeel van de verkenning voor een nieuwe 380 kV-verbinding wordt daarom ook gekeken naar de mogelijkheid om de bestaande 380 kV- verbinding in Almere, daar waar deze door stedelijk gebied loopt, te verplaatsen

De Notitie onderzoeksalternatieven , pagina 11, geeft aan :

Om goede en objectieve input te leveren aan de besluitvorming is het belangrijk om alle 'hoeken van het speelveld' mee te nemen in de onderzoeken. Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een

voorbeeld is dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen.

Ondanks de 2 bovengenoemde belemmeringen voor een mogelijk tracé door de woonwijk Almere Oosterwold zie ik dus toch op genoemde figuur 3.6 een groen tracé dwars door Almere Oosterwold geplaatst. Mogelijk dat de opstellers van de Notitie onderzoeksalternatieven niet op de hoogte zijn van de huidige situatie in Almere Oosterwold. Inmiddels is hier een volledige woonwijk ontstaan die dan ook als zodanig in het onderzoek benoemd zou moeten zijn.

Een keuze voor het groene tracé is in mijn ogen gegeven bovengenoemde belemmeringen dus niet toegestaan en onacceptabel .

2. Gezondheidsrisico's:

Tevens wens ik nog aandacht te geven aan de gezondheidsrisico's van de aanleg van een hoogspanningsverbinding dicht op woningen.

De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door een hoogspanningsverbinding zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen , en reproductieve problemen. Het aanleggen van een hoogspanningsverbinding in een woonwijk kan iedereen, vooral kinderen en zwangere vrouwen blootstellen aan deze mogelijke gezondheidsrisico's.

3. Natuur:

De natuur heeft ontegenzeglijk de afgelopen jaren te lijden onder de klimaatverandering.Aanleg van het groene tracé zal enorme schade toebrengen aan een uniek stuk bos in Almere Oosterwold dat overgaat in het Kathedralenbos. Wij moeten zuinig zijn op deze stukken bos.

4. Windmolens

De woonwijk Oosterwold grenst aan de A27 waar recent zeer hoge windmolens zijn geplaatst. Aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding door de woonwijk Oosterwold levert een onevenredige belasting op een klein gebied in verband met de energietransitie. Hoogspanningsmasten zijn lelijke structuren die het landschap aantasten. Met die zeer hoge windmolens hebben we al genoeg lelijke structuren in de buurt.

5. WOZ waarde woningen.

In een uitspraak van de instantie-rechtbank te 's-Hertogenbosch is door de rechter vastgesteld dat woningen naast een hoogspanningsverbinding een 10% lagere WOZ waarde krijgen. (https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/) Ook dat is geen fijn vooruitzicht voor bewoners naast het groen tracé.

Samenvattend:

Gelet op alle bovengenoemde punten ben ik van mening dat aanleg van een hoogspanningsverbinding volgens het groene tracé onacceptabel is en tevens onmogelijk volgens punt 1 en 2 van mijn zienswijze.

Ik begrijp dat er in de toekomst een electriciteitsnet in Nederland moet zijn met voldoende capaciteit. Voor zover ik de alternatieven, zoals afgebeeld op figuur 3.6 voorgestelde onderzoeksalternatieven , kan beoordelen lijken mij slechts het gele tracé en het oranje tracé valide.

Echter ik ben geen technisch expert en concentreer mij in deze brief slechts op het risico dat U uw keuze op het groen tracé laat vallen.

Een keuze voor het groene tracé is voor mij onacceptabel.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Verzonden: 4/10/2023 9:58:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wij zijn van mening dat en nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en

samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad moet worden opgelost.

Als dit niet mogelijk is, dan moet er gekozen worden voor een verbinding die zoveel mogelijk parallel loopt aan de huidige hoogspannningsverbinding teneinde het landschap niet verder te verstoren.

Daarom mag een nieuwe verbinding ook niet ten noorden (Pampushout en Oostvaarderplassen) of ten zuiden van Almere – c.q Almere-Haven, Overgooi, Oosterwold en

Almeerderhout) lopen, maar hoogstens tezamen met de A6.

Voor inpassing in het stedelijk gebied vinden wij dat er moet worden gekozen voor een ondergrondse verbinding om zorgvuldig met de publieke ruimte om te gaan en om burgers niet onnodig met (o.a. gezondheids-) zorgen op te zadelen. Hogere kosten voor een deel ondergronds mogen geen belemmering zijn. Technisch is het mogelijk.

Het ministerie en TenneT gaan min of meer al uit van een volledig bovengrondse leiding. Wij vinden dat maatschappelijk onverantwoord, zeker voor stedelijke gebieden. Daarnaast lopen enkele voorgestelde tracés door of langs bewoonde gebieden of gebieden waar bewoning aanstaande is. Verder zijn de natuurgebieden of landschappen rondom Almere van grote waarde en zijn deze nog enigszins van horizonvervuiling gevrijwaard. Dus ook landschappelijk onverantwoord, onnodig milieubelastend en in het geheel niet duurzaam.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Aanleg volgens een tracé anders dan langs het bestaande tracé of langs de A6 zal bij de constructiewerkzaamheden qua CO2 uitstoot een veel grotere impact hebben op de natuur en daarmee op de biodiversiteit omdat deze tracés (Almere Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout en Almere-Pampus) voornamelijk door natuurgebieden (bossen/weiden, water) lopen. Ongewenst in de huidige tijd.

Uit diverse onderzoeken komt naar voren dat bij kinderen, die wonen in de directe nabijheid van hoogspanningslijnen vaker leukemie wordt vastgesteld. Een direct verband is niet wetenschappelijk aangetoond. De Gezondheidsraad en het Rijk adviseren sinds 2005 om geen woningen en scholen te bouwen in de buurt van hoogspanningslijnen. Diverse gemeentes negeren dit advies.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

• TenneT heeft in 2015 de minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel mogelijk is. Een stuk van ongeveer tien kilometer is bijvoorbeeld reeds in gebruik tussen Delft en Pijnacker.

• In Duitsland bereidt Tennet een 800 kilometer lange verbinding voor die opgewekte elektriciteit van zee moet transporteren naar het zuiden van Duitsland. Deze wordt wel deels ondergronds aangelegd, omdat het hier om een grote afstand gaat en hier gebruik wordt gemaakt van gelijkstroom. Maar de kosten lijken geen probleem te zijn.

• De Floriade kostte reeds meer dan 100 miljoen. We willen ook de Almeerse politiek bewegen initiatief te nemen om een blijvend goed oplossing te vinden voor de hoogspanningsleidingen door de stad. Daar hebben de inwoners van Almere veel meer aan.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Samenvattend zijn wij van mening dat een nieuwe verbinding, indien al noodzakelijk via Flevoland, zoveel mogelijk langs de bestaande verbinding en/of de A6 moet lopen en dat minstens 10 kilometer daarvan, bijvoorbeeld vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6).

Verzonden: 4/10/2023 11:16:04 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

ondergronds gaan met de kabels om gezondheidsschade te beperken en visuele milieuverontreiniging tegen te gaan

Of andere route maar niet op plek waar alle wettelijke normen worden overtreden

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

verontreiniging visueel, schade gezondheid daar het veel te dicht bij vrijstaande huizen komt

Verder ENORME schade waardevermindering huizen!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Waardevermindering huizen doordat dit binnen verbod zone valtcvoor gezondheidsschade

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

schade

Verzonden: 4/11/2023 1:10:00 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, de hogespanningslijnen niet door een woonwijk lagten lopen maar door een onbewoond gebied met kilometers vrije ruimte eromheen

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Uiteraard. deze hoge spanning is niet bedoeld om dichtbij mensen en dieren te zijn.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De wens van de bewoners

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

weet ik niet

Verzonden: 4/11/2023 1:14:18 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Er zijn slechts twee routes die geschikt zijn om te volgen: Groen en Geel. Oranje kent teveel bezwaren, waaronder mijn zienswijze die ik u zal verstrekken.

94322182_8833924_Zienswijze_Aanleg_Hoogspanningsverbinding_Diemen-Lelystad-Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Route 5: Impact op natuur en economie.

Route 5 gaat over diverse kwetsbare Natura 2000 gebieden en bovendien dwars over een nest van twee Zee-arenden.

Route 5 leidt bovendien tot ongewenste economische schade op het gebied van recreatie en toerisme voor de gemeente Zeewolde.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie mijn zienswijze en bezwaar

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie mijn zienswijze en bezwaar

Zeewolde, 11 april 2023.

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij dien ik een zienswijze en bezwaar in tegen de voorgestelde Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD.

Mijn bezwaar en zienswijze betreft met name de voorgestelde **route 5** (Oranje), die de oostelijke en zuidelijke kustlijn van de Flevopolders volgt. Ik ben van mening dat deze route bezwaarlijk is en niet in aanmerking zou moeten komen als één van de adviesroutes.

1. Mijn eerste punt van bezwaar betreft het broedpaar Zee-Arenden dat zich bevindt in het bosgebied tussen Strandgaperweg, N306 en N708 te Biddinghuizen, direct langs het Veluwemeer en op minder dan 50 meter van deze doorgaande weg (N306).

   De zeearend is een beschermde vogel in Nederland en is opgenomen in de Rode Lijst van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten. Dit betekent dat de soort in Nederland als bedreigd wordt beschouwd en extra bescherming geniet. Zeker gezien het feit dat het hier om een koppel Zee-Arenden gaat is het onverstandig deze dieren te verstoren.

   De zeearend is beschermd onder de Europese Vogelrichtlijn en de Nederlandse Flora- en Faunawet. Het is verboden om de vogels te doden, te vangen, **te verstoren**, hun nesten of eieren te vernielen, **of op een andere manier schade toe te brengen aan de vogels of hun leefgebied**.

   Daarnaast is de zeearend ook opgenomen in de lijst van strikt beschermde diersoorten van de Conventie van Bern en de Conventie van Bonn. Dit betekent dat de soort beschermd is in heel Europa en dat landen moeten samenwerken om de soort te behouden.

   Ik ben dan ook van mening dat de voorgestelde route 5 onaanvaardbaar is vanwege de mogelijke verstoring van het broedpaar Zee-Arenden. Ik verzoek u dan ook om deze route niet in overweging te nemen en te kiezen voor een alternatieve route die de beschermde vogelsoort niet in gevaar brengt.

2. Voorts gaat de route van deze hoogspanningsmasten langs andere precaire Natura 2000 gebieden en zal de hoogspanningsmast een verstorende werking hebben op natuur, milieu en recreatieve aspecten.

   Wat betreft route 5 (de oranje route): Deze route loopt over Natura 2000 gebied, waaronder het Harderbroek en het Wolderwijd.

   Het Harderbroek is een wetlandgebied dat van groot belang is voor diverse vogelsoorten, waaronder de zeldzame roerdomp en de snor. Het is een zeer kwetsbaar gebied dat verstoring niet kan verdragen.

   Het Harderbroek is kwetsbaar voor verstoring vanwege de gevoelige balans tussen de verschillende ecosystemen. Verstoring kan optreden door bijvoorbeeld menselijke activiteiten en kan leiden tot verstoring van broedvogels, verstoring van de voedselketen en veranderingen in het water- en bodemecosysteem. Daarom is het van groot belang om het Harderbroek te behouden zoals het is, zodat de natuurlijke processen en ecosystemen kunnen blijven bestaan. Dit betekent dat het gebied moet worden beschermd. Hierdoor is de komst van een 380kV hoogspanningsnet zéér onwenselijk in dit gebied.

   Het Wolderwijd: Tevens is ook het Wolderwijd een Natura 2000 gebied dat van groot belang is voor diverse vissoorten die er paaien. Zo komen er in het Wolderwijd verschillende vissoorten voor die een beschermde status hebben, waaronder de **bittervoorn**, de **grote modderkruiper** en de **rivierdonderpad**.

Deze vissoorten zijn uniek en kwetsbaar omdat ze afhankelijk zijn van de specifieke omstandigheden en waterkwaliteit in het Wolderwijd. Daarom zijn ze opgenomen in de lijst van beschermde vissoorten in Nederland en **genieten ze extra bescherming onder de Wet Natuurbescherming**. Het is van groot belang dat het leefgebied van deze vissoorten, zoals het Wolderwijd, goed beschermd wordt tegen verstoring en schade.

Verder is het Wolderwijd leefgebied van de **paling**. Deze vissoort kent een **bijzondere beschermde status**. De Europese paling is sinds 2010 opgenomen in de CITES Bijlage II, wat betekent dat er internationale handelsbeperkingen zijn opgelegd om de soort te beschermen.

Ook staat de paling op de Nederlandse Rode Lijst als ernstig bedreigd. De palingstand in Nederland is de afgelopen decennia sterk afgenomen, onder andere door overbevissing, verlies van leefgebied en de bouw van stuwen en gemalen die de paaigronden van de paling onbereikbaar maken.

Het Wolderwijd is een belangrijk leefgebied voor de paling en daarom is het van groot belang om de waterkwaliteit en het leefgebied van deze vissoort te beschermen en te verbeteren. De komst van een 380Kv hoogspanningsleiding inclusief masten die in het water moeten worden geplaatst zijn daarom een ernstige bedreiging voor de paling en andere reeds genoemde vissen met een unieke status die in het Wolderwijd hun leefgebied hebben.

De oranje route (route 5) voor de Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD is ook om die reden geen geschikte keuze. De route loopt immers door Natura 2000 gebieden, waaronder zoals genoemd het Harderbroek en het Wolderwijd, waarin unieke en kwetsbare soorten leven die niet verstoord mogen worden.

3. Het Wolderwijd heeft daarnaast een hoge recreatieve status en is van groot economisch belang voor de regio. Recente studies tonen aan dat de watersportindustrie in de omgeving van het Wolderwijd goed is voor bijna 30 miljoen euro aan inkomsten en werk biedt aan meer dan 400 mensen. De komst van hoogspanningsmasten zal deze inkomsten aantasten en banen kosten. Daarnaast heeft de gemeente Zeewolde al te maken met de aanwezigheid van honderden windmolens aan de westkant van het dorp, waardoor het uitzicht aan die zijde al is aangetast.

   Een hoogspanningsverbinding aan de oostkant zou het uitzicht nog verder aantasten en het **leefplezier** van de inwoners van **Zeewolde ernstig beperken**. Route geel en groen zijn daarom betere alternatieven, omdat deze door minder kwetsbare gebieden lopen en minder verstorend zijn voor het leefgebied en de belangen van natuur en omwonenden. Bovendien zijn deze routes goedkoper.

   Zoals gezegd heeft het Wolderwijd een hoge recreatieve status voor watersporters met name voor zeilers en surfers. De komst van hoogspanningsmasten maakt het echter onaantrekkelijk en zelfs onmogelijk om op het Wolderwijd te zeilen.

   Dit leidt tot een grote economische schade voor de diverse jachthavens in de omgeving, zoals die in Harderwijk, Zeewolde, Strand Horst, en Strand Nulde. Het toeristisch en economisch belang van deze regio is hoog en het is dan ook onwenselijk om deze gebieden onherstelbaar te beschadigen. Het is daarom van groot belang dat de oranje route niet als alternatief in aanmerking komt.

   Verder zijn er diverse stranden en stranden en recreatiegebieden die door de komst van de hoogspanningsmasten bijna letterlijk onder spanning komen te staan. Denk hierbij aan het Harderstrand, het Hondenstrand en het aquapark. Jaarlijks trekken deze gebieden vele bezoekers die genieten van het zwemmen, zonnen, volleyballen en andere activiteiten. Het is van groot belang dat deze gebieden behouden blijven voor de recreatiesector en de lokale economie.

De komst van hoogspanningsmasten zal niet alleen het uitzicht aantasten, maar ook de natuurlijke habitat van vele diersoorten verstoren. Daarnaast zal de aanleg van de hoogspanningsverbindingen gepaard gaan met de kap van bomen en andere vegetatie, wat een negatief effect zal hebben op de biodiversiteit van het gebied. Het behoud van de natuur en het landschap rondom het Wolderwijd is van groot belang voor de toekomstige generaties.

4. De hoogspanningsverbinding zal niet alleen het Wolderwijd en de natuur verstoren, maar zal dus oook een groot negatief effect hebben op het toerisme en de economie van de regio. Het Wolderwijd en de omgeving vormen namelijk een belangrijke trekpleister voor toeristen. Er zijn diverse campings en vakantieparken in de omgeving die afhankelijk zijn van het toerisme en de schoonheid van het gebied.

   De RCN Camping, Vakantiepark Scoutinglandgoed Zeewolde, Camping Erkemederstrand, en Centerparcs Eemhoof zijn slechts enkele voorbeelden van de vele campings en vakantieparken die direct door de komst van deze 380kV stroomverbinding worden getroffen door de komst van deze verbinding.

   Deze campings en vakantieparken bieden werkgelegenheid aan honderden mensen en genereren jaarlijks miljoenen euro's aan inkomsten.

   De komst van de hoogspanningsmasten zal een enorme impact hebben op de toeristische sector in de regio. De aanwezigheid van de hoogspanningsmasten zal het uitzicht vanuit de campings en vakantieparken ernstig aantasten en het leefplezier van de gasten verminderen. Dit zal er hoogstwaarschijnlijk toe leiden dat er minder toeristen naar de regio komen en dat de omzet van de campings en vakantieparken zal dalen.

   Daarnaast zullen ook de jachthavens, zoals die bij Harderwijk, Zeewolde, Strand Horst, en Strand Nulde, economische schade ondervinden. Het Wolderwijd is een belangrijke locatie voor watersport en recreatie. Zeil- en motorboten varen af en aan en er worden diverse activiteiten op en rondom het meer georganiseerd. De aanwezigheid van de hoogspanningsmasten zal het onaantrekkelijk en zelfs onmogelijk maken om op het Wolderwijd te zeilen. Dit zal een grote economische schade veroorzaken voor de jachthavens en de gehele regio.

Kortom, de komst van de hoogspanningsverbinding zal niet alleen het Wolderwijd en de natuur verstoren, maar zal ook een ernstige economische schade toebrengen aan de toeristische sector en werkgelegenheid in de regio.

Route geel en groen als betere alternatieven:
De gele en groene route zijn betere alternatieven omdat deze niet door kwetsbare Natura 2000 gebieden lopen en daardoor minder verstorend zijn voor het leefgebied van beschermde diersoorten zoals de zeearend en de paling. Bovendien zijn de kosten van de aanleg van deze routes lager in vergelijking met de oranje route, wat ook een belangrijk aspect is om in overweging te nemen.

Passend in het landschap: De gele en groene route passen beter in het reeds aangetaste landschap waarin vele honderden windmolens zijn aangelegd. Door de aanleg van hoogspanningsmasten langs deze routes wordt de visuele impact op het landschap en de omgeving beperkt. Dit is belangrijk voor de natuur, het toerisme en de leefbaarheid van de omwonenden.

Minder impact op toerisme en economie: De aanleg van hoogspanningsmasten langs de oranje route heeft een grote impact op het toerisme en de economie in de regio. Er zijn diverse campings en recreatieparken gevestigd langs het Wolderwijd en de komst van de masten zal een negatieve invloed hebben op het aantal bezoekers en daarmee op de omzet en werkgelegenheid. Door te kiezen voor de gele of groene route wordt deze impact beperkt en blijft het toerisme en de economie in de regio beter behouden.

Kortom, de gele en groene route zijn betere alternatieven voor de oranje route, omdat ze minder impact hebben op de natuur, het landschap, het toerisme en de economie. Het is belangrijk om deze aspecten mee te nemen in de besluitvorming rondom de aanleg van de hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD.

Als laatste kan ik enkel zeggen. Ik hoop dat u tot een wijs besluit komt en inziet dat route 5; de Oranje route over de oostelijke en zuidelijke kustlijn van de Flevopolders geen geschikt alternatief is en dat enkel route geel of groen de keuzes zijn waaruit u zonder al teveel gesteggel kunt kiezen. Dit is misschien nog wel belangrijker omdat de stroomvoorziening onder druk staat en aanleg eigenlijk geen uitstel kan dulden. Daarom kan de uitkomst eigenlijk niet anders zijn dan dat u kiest voor route geel of groen.

Hopende op een goede uitkomst wens ik u wijze uitslag die geen verdere aantasting van de natuur en economische schade toebrengt.

Met vrolijke groet,

[redacted]

Verzonden: 4/11/2023 2:03:42 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Natuurschade en economische schade.

Zie ook mijn zienswijze.

94323380_8834251_Zienswijze_Aanleg_Hoogspanningsverbinding_Diemen-Lelystad-Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie ook mijn verstrekte zienswijze.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie mijn verstrekte zienswijze

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie mijn verstrekte zienswijze

Zeewolde, 11 april 2023.

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij dien ik een zienswijze en bezwaar in tegen de voorgestelde Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD.

Mijn bezwaar en zienswijze betreft met name de voorgestelde **route 5** (Oranje), die de oostelijke en zuidelijke kustlijn van de Flevopolders volgt. Ik ben van mening dat deze route bezwaarlijk is en niet in aanmerking zou moeten komen als één van de adviesroutes.

1. Mijn eerste punt van bezwaar betreft het broedpaar Zee-Arenden dat zich bevindt in het bosgebied tussen Strandgaperweg, N306 en N708 te Biddinghuizen, direct langs het Veluwemeer en op minder dan 50 meter van deze doorgaande weg (N306).

   De zeearend is een beschermde vogel in Nederland en is opgenomen in de Rode Lijst van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten. Dit betekent dat de soort in Nederland als bedreigd wordt beschouwd en extra bescherming geniet. Zeker gezien het feit dat het hier om een koppel Zee-Arenden gaat is het onverstandig deze dieren te verstoren.

   De zeearend is beschermd onder de Europese Vogelrichtlijn en de Nederlandse Flora- en Faunawet. Het is verboden om de vogels te doden, te vangen, **te verstoren**, hun nesten of eieren te vernielen, **of op een andere manier schade toe te brengen aan de vogels of hun leefgebied**.

   Daarnaast is de zeearend ook opgenomen in de lijst van strikt beschermde diersoorten van de Conventie van Bern en de Conventie van Bonn. Dit betekent dat de soort beschermd is in heel Europa en dat landen moeten samenwerken om de soort te behouden.

   Ik ben dan ook van mening dat de voorgestelde route 5 onaanvaardbaar is vanwege de mogelijke verstoring van het broedpaar Zee-Arenden. Ik verzoek u dan ook om deze route niet in overweging te nemen en te kiezen voor een alternatieve route die de beschermde vogelsoort niet in gevaar brengt.

2. Voorts gaat de route van deze hoogspanningsmasten langs andere precaire Natura 2000 gebieden en zal de hoogspanningsmast een verstorende werking hebben op natuur, milieu en recreatieve aspecten.

   Wat betreft route 5 (de oranje route): Deze route loopt over Natura 2000 gebied, waaronder het Harderbroek en het Wolderwijd.

   Het Harderbroek is een wetlandgebied dat van groot belang is voor diverse vogelsoorten, waaronder de zeldzame roerdomp en de snor. Het is een zeer kwetsbaar gebied dat verstoring niet kan verdragen.

   Het Harderbroek is kwetsbaar voor verstoring vanwege de gevoelige balans tussen de verschillende ecosystemen. Verstoring kan optreden door bijvoorbeeld menselijke activiteiten en kan leiden tot verstoring van broedvogels, verstoring van de voedselketen en veranderingen in het water- en bodemecosysteem. Daarom is het van groot belang om het Harderbroek te behouden zoals het is, zodat de natuurlijke processen en ecosystemen kunnen blijven bestaan. Dit betekent dat het gebied moet worden beschermd. Hierdoor is de komst van een 380kV hoogspanningsnet zéér onwenselijk in dit gebied.

   Het Wolderwijd: Tevens is ook het Wolderwijd een Natura 2000 gebied dat van groot belang is voor diverse vissoorten die er paaien. Zo komen er in het Wolderwijd verschillende vissoorten voor die een beschermde status hebben, waaronder de **bittervoorn**, de **grote modderkruiper** en de **rivierdonderpad**.

Deze vissoorten zijn uniek en kwetsbaar omdat ze afhankelijk zijn van de specifieke omstandigheden en waterkwaliteit in het Wolderwijd. Daarom zijn ze opgenomen in de lijst van beschermde vissoorten in Nederland en **genieten ze extra bescherming onder de Wet Natuurbescherming**. Het is van groot belang dat het leefgebied van deze vissoorten, zoals het Wolderwijd, goed beschermd wordt tegen verstoring en schade.

Verder is het Wolderwijd leefgebied van de **paling**. Deze vissoort kent een **bijzondere beschermde status**. De Europese paling is sinds 2010 opgenomen in de CITES Bijlage II, wat betekent dat er internationale handelsbeperkingen zijn opgelegd om de soort te beschermen.

Ook staat de paling op de Nederlandse Rode Lijst als ernstig bedreigd. De palingstand in Nederland is de afgelopen decennia sterk afgenomen, onder andere door overbevissing, verlies van leefgebied en de bouw van stuwen en gemalen die de paaigronden van de paling onbereikbaar maken.

Het Wolderwijd is een belangrijk leefgebied voor de paling en daarom is het van groot belang om de waterkwaliteit en het leefgebied van deze vissoort te beschermen en te verbeteren. De komst van een 380Kv hoogspanningsleiding inclusief masten die in het water moeten worden geplaatst zijn daarom een ernstige bedreiging voor de paling en andere reeds genoemde vissen met een unieke status die in het Wolderwijd hun leefgebied hebben.

De oranje route (route 5) voor de Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD is ook om die reden geen geschikte keuze. De route loopt immers door Natura 2000 gebieden, waaronder zoals genoemd het Harderbroek en het Wolderwijd, waarin unieke en kwetsbare soorten leven die niet verstoord mogen worden.

3. Het Wolderwijd heeft daarnaast een hoge recreatieve status en is van groot economisch belang voor de regio. Recente studies tonen aan dat de watersportindustrie in de omgeving van het Wolderwijd goed is voor bijna 30 miljoen euro aan inkomsten en werk biedt aan meer dan 400 mensen. De komst van hoogspanningsmasten zal deze inkomsten aantasten en banen kosten. Daarnaast heeft de gemeente Zeewolde al te maken met de aanwezigheid van honderden windmolens aan de westkant van het dorp, waardoor het uitzicht aan die zijde al is aangetast.

   Een hoogspanningsverbinding aan de oostkant zou het uitzicht nog verder aantasten en het **leefplezier** van de inwoners van **Zeewolde ernstig beperken**. Route geel en groen zijn daarom betere alternatieven, omdat deze door minder kwetsbare gebieden lopen en minder verstorend zijn voor het leefgebied en de belangen van natuur en omwonenden. Bovendien zijn deze routes goedkoper.

   Zoals gezegd heeft het Wolderwijd een hoge recreatieve status voor watersporters met name voor zeilers en surfers. De komst van hoogspanningsmasten maakt het echter onaantrekkelijk en zelfs onmogelijk om op het Wolderwijd te zeilen.

   Dit leidt tot een grote economische schade voor de diverse jachthavens in de omgeving, zoals die in Harderwijk, Zeewolde, Strand Horst, en Strand Nulde. Het toeristisch en economisch belang van deze regio is hoog en het is dan ook onwenselijk om deze gebieden onherstelbaar te beschadigen. Het is daarom van groot belang dat de oranje route niet als alternatief in aanmerking komt.

   Verder zijn er diverse stranden en stranden en recreatiegebieden die door de komst van de hoogspanningsmasten bijna letterlijk onder spanning komen te staan. Denk hierbij aan het Harderstrand, het Hondenstrand en het aquapark. Jaarlijks trekken deze gebieden vele bezoekers die genieten van het zwemmen, zonnen, volleyballen en andere activiteiten. Het is van groot belang dat deze gebieden behouden blijven voor de recreatiesector en de lokale economie.

De komst van hoogspanningsmasten zal niet alleen het uitzicht aantasten, maar ook de natuurlijke habitat van vele diersoorten verstoren. Daarnaast zal de aanleg van de hoogspanningsverbindingen gepaard gaan met de kap van bomen en andere vegetatie, wat een negatief effect zal hebben op de biodiversiteit van het gebied. Het behoud van de natuur en het landschap rondom het Wolderwijd is van groot belang voor de toekomstige generaties.

4. De hoogspanningsverbinding zal niet alleen het Wolderwijd en de natuur verstoren, maar zal dus oook een groot negatief effect hebben op het toerisme en de economie van de regio. Het Wolderwijd en de omgeving vormen namelijk een belangrijke trekpleister voor toeristen. Er zijn diverse campings en vakantieparken in de omgeving die afhankelijk zijn van het toerisme en de schoonheid van het gebied.

   De RCN Camping, Vakantiepark Scoutinglandgoed Zeewolde, Camping Erkemederstrand, en Centerparcs Eemhoof zijn slechts enkele voorbeelden van de vele campings en vakantieparken die direct door de komst van deze 380kV stroomverbinding worden getroffen door de komst van deze verbinding.

   Deze campings en vakantieparken bieden werkgelegenheid aan honderden mensen en genereren jaarlijks miljoenen euro's aan inkomsten.

   De komst van de hoogspanningsmasten zal een enorme impact hebben op de toeristische sector in de regio. De aanwezigheid van de hoogspanningsmasten zal het uitzicht vanuit de campings en vakantieparken ernstig aantasten en het leefplezier van de gasten verminderen. Dit zal er hoogstwaarschijnlijk toe leiden dat er minder toeristen naar de regio komen en dat de omzet van de campings en vakantieparken zal dalen.

   Daarnaast zullen ook de jachthavens, zoals die bij Harderwijk, Zeewolde, Strand Horst, en Strand Nulde, economische schade ondervinden. Het Wolderwijd is een belangrijke locatie voor watersport en recreatie. Zeil- en motorboten varen af en aan en er worden diverse activiteiten op en rondom het meer georganiseerd. De aanwezigheid van de hoogspanningsmasten zal het onaantrekkelijk en zelfs onmogelijk maken om op het Wolderwijd te zeilen. Dit zal een grote economische schade veroorzaken voor de jachthavens en de gehele regio.

Kortom, de komst van de hoogspanningsverbinding zal niet alleen het Wolderwijd en de natuur verstoren, maar zal ook een ernstige economische schade toebrengen aan de toeristische sector en werkgelegenheid in de regio.

Route geel en groen als betere alternatieven:
De gele en groene route zijn betere alternatieven omdat deze niet door kwetsbare Natura 2000 gebieden lopen en daardoor minder verstorend zijn voor het leefgebied van beschermde diersoorten zoals de zeearend en de paling. Bovendien zijn de kosten van de aanleg van deze routes lager in vergelijking met de oranje route, wat ook een belangrijk aspect is om in overweging te nemen.

Passend in het landschap: De gele en groene route passen beter in het reeds aangetaste landschap waarin vele honderden windmolens zijn aangelegd. Door de aanleg van hoogspanningsmasten langs deze routes wordt de visuele impact op het landschap en de omgeving beperkt. Dit is belangrijk voor de natuur, het toerisme en de leefbaarheid van de omwonenden.

Minder impact op toerisme en economie: De aanleg van hoogspanningsmasten langs de oranje route heeft een grote impact op het toerisme en de economie in de regio. Er zijn diverse campings en recreatieparken gevestigd langs het Wolderwijd en de komst van de masten zal een negatieve invloed hebben op het aantal bezoekers en daarmee op de omzet en werkgelegenheid. Door te kiezen voor de gele of groene route wordt deze impact beperkt en blijft het toerisme en de economie in de regio beter behouden.

Kortom, de gele en groene route zijn betere alternatieven voor de oranje route, omdat ze minder impact hebben op de natuur, het landschap, het toerisme en de economie. Het is belangrijk om deze aspecten mee te nemen in de besluitvorming rondom de aanleg van de hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD.

Als laatste kan ik enkel zeggen. Ik hoop dat u tot een wijs besluit komt en inziet dat route 5; de Oranje route over de oostelijke en zuidelijke kustlijn van de Flevopolders geen geschikt alternatief is en dat enkel route geel of groen de keuzes zijn waaruit u zonder al teveel gesteggel kunt kiezen. Dit is misschien nog wel belangrijker omdat de stroomvoorziening onder druk staat en aanleg eigenlijk geen uitstel kan dulden. Daarom kan de uitkomst eigenlijk niet anders zijn dan dat u kiest voor route geel of groen.

Hopende op een goede uitkomst wens ik u wijze uitslag die geen verdere aantasting van de natuur en economische schade toebrengt.

Met vrolijke groet,

[redacted]

Verzonden: 4/11/2023 5:00:52 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja bij stedelijke gebieden/natura 2000 zoveel mogelijk ondergronds.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Imagoschade uitstraling polder voor toerisme en aantrekkelijkheid wonen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ontwikkeling Waterfront stedelijke kust Lelystad maart 2022. Betreft een visie van uitbreiding mogelijkheden kust Lelystad waar de blauwe stippellijn doorloopt.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Onbegrijpelijk dat er een stippellijn dwars door c.q. woonwijk wordt getrokken. Veel risico op planschade (op basis verminderd uitzicht)

Verzonden: 4/11/2023 6:34:01 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: Akkerbouwbedrijf op't Hof V.O.F

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/11/2023 9:55:03 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Waar er naar gekeken moet worden hoe het landschap in Almere het minst wordt aangetast door te kijken naar tracés langs bestaande hoogspanningsnetwerken danwel langs andere landschapvervuilende zaken zoals de A6.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ten eerste het effect van hoogspanningsnetwerken in stedelijk gebied, wat is het effect hiervan op mensen en mn kinderen? Daar zijn al richtlijnen voor opgesteld hoe ver het daar vandaan geplaatst moet gaan worden, maar de trace lopend door Almere-Overgooi-Boss (oranje) voldoet niet aan die criteria.

Ten tweede: wat is het effect op de natuurgebieden die nog over zijn ons het stedelijk gebied bij Almere? Er is nog weinig natuur over, laten we dat koesteren en gebruik maken van bekende landschapsvervuilende zaken en daar de tracés langs laten lopen, zoals de A6.

Het belang van natuur in het leven van de mens is ruimschoots onderzocht. Onder mensen en mn kinderen wordt meer depressie en andere mentale ziekten waargenomen die minder in aanraking komen met natuur. Laten we de natuur in het sterk verstedelijkt gebied bij Almere koesteren zodat iedereen daar gebruik van kan blijven maken. Bijkomstig is dat er veel gewandeld en gefietst wordt in de natuur, wat weer overgewicht, diabetes en HVZ tegengaat en de bevolking gezond blijft zowel mentaal als fysiek.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De in aanbouw zijnde wijken bij Boss en straks ook wijk Loov, zijn die in zicht van de toetsingskader? Hoeveel mensen wonen straks vlak onder de oranje tracé.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Stedelijk gebied dient vermeden te worden. Ook dient bij andere gebieden zoals natuurgebieden goed overwogen worden of er geen andere tracés langs bestaande landschapvervuilende zaken bestaan. Ondergrondse hoogspanningsnetwerken zijn het overwegen waard in grote stukken gebieden die onontkoombaar aangelegd dienen te worden. Dit zal misschien meer kosten, maar levert uiteindelijk gezondheidswinst op van de bevolking.

Verzonden: 4/12/2023 12:00:24 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja. 1. Een herziening van het groene tracé. Er lijkt onvoldoende rekening gehouden met de recente en geplande woningbouw in het gebied Almere Oosterwold, Vogelhorst en Almere Hout. Woningen en sociale voorzieningen staan reeds vlak aan de Vogelweg/N706. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlandseweg /N305 heeft een zeer grote negatieve invloed op deze nieuwe woonwijk. Onderzocht zou moeten worden of het groene tracé ruim voor de A27 kan afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzien.

2. Het stuk vanaf de A27 tot de Waterlandseweg /N305 beschrijven als knelpunt vanwege de bestaande woningen.

3. De natuurgebieden waarvan de kwetsbaarheid nader onderzocht moet worden (langs de N706).

4. Meewegen van de aanwezigheid van de reeds bestaande grote windmolens in Oosterwold en daarmee een onevenredige belasting op een relatief klein en bijzonder gebied.

94335071_8836310_Zienswijze[redacted]_11_april_2023.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, 3. De aanwezigheid van basisschool de Verwondering welke op korte afstand van het groene tracé ligt. Hoogspanningsmasten brengen met name voor (jonge) kinderen gezondheidsrisico's mee.

4. Akoestische overlast: het is zeer waarschijnlijk dat er geluidsgevoelige bestemmingen zijn gelegen binnen de contouren van de limietwaarden van coronageluid voor hoogspanningsmasten en dit kan leiden tot een onacceptabel woon- en leefklimaat.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

5. Hoewel de ruimte zeer beperkt is, wordt de N706 tussen de A27 en de Waterlandseweg niet als knelpunt gezien of beschreven in het onderzoek. Oosterwold is een knoopppunt en speciaal gebied met bijzondere kenmerken, met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van woningen rondom de N706. Het zou onjuist zijn wanneer dit gebied niet als knelpunt bestempeld wordt in het onderzoek.

6. Door vast te houden aan een voorstel waar de woningen zo dicht op het voorgestelde groene tracé staan is de vraag of er wel voldoende aandacht is besteed aan:

1. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen en reproductieve problemen. Het plaatsen van deze palen in een woonwijk kan iedereen, vooral kinderen en zwangere vrouwen, blootstellen aan deze potentiële gezondheidsrisico's.

2. Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat. Zou door plaatsing van hoogspanningsmasten in een klap worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.

3. Effect en/of ruimhartige compensatie van dalende woningprijzen.

4. Effect op de natuur en stadslandbouw in dit gebied.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee.

[redacted]
[redacted]
[redacted]
Tel: [redacted]

202300724

Almere, 11 april 2023

Beste lezer,

U ontvangt bijgaand onze zienswijze op de concept NRD van de nieuwe 380 KV hoogspanningsverbinding van Diemen, Lelystad en Ens.

Als bewoner van de woonwijk Almere Oosterwold hebben wij sterke bezwaren tegen het huidige voorstel voor het groene tracé.

Het voorstel om een hoogspanningslijn mogelijk aan te leggen via N706 en dwars door een woonwijk te laten lopen (Oosterwold, Almere Hout, Vogelhorst, Almere Overgooi) is een onbegrijpelijke en onwenselijke ontwikkeling.

- Allereerst gaat het voorstel in tegen het hetgeen vermeld op Pagina 11 in de **Notitie onderzoekalternatieven**: *"Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".* De Vogelweg (N706) loopt dwars door een woonwijk met onze huizen op zeer korte afstand van de Vogelweg zelf. Dit feit wordt niet meegenomen in het voorstel en wij verzoeken u dat wel te doen.
- Op de uitsluitingenkaart(afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoeksalternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld, toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen geplaatst.
- De aanwezigheid van basisschool de Verwondering welke op korte afstand van het groene tracé ligt. Hoogspanningsmasten brengen met name voor (jonge) kinderen gezondheidsrisico's mee.
- Akoestische overlast: het is zeer waarschijnlijk dat er geluidsgevoelige bestemmingen zijn gelegen binnen de contouren van de limietwaarden van coronageluid voor hoogspanningsmasten en dit kan leiden tot een onacceptabel woon- en leefklimaat.
- Hoewel de ruimte zeer beperkt is, wordt de N706 tussen de A27 en de Waterlandseweg niet als knelpunt gezien of beschreven in het onderzoek. Oosterwold is een knoopppunt en speciaal gebied met bijzondere kenmerken, met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van woningen rondom de N706. Het zou onjuist zijn wanneer dit gebied niet als knelpunt bestempeld wordt in het onderzoek.
- Door vast te houden aan een voorstel waar de woningen zo dicht op het voorgestelde groene tracé staan is de vraag of er wel voldoende aandacht is besteed aan:
  - De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen en reproductieve problemen. Het plaatsen van deze palen in een woonwijk kan iedereen, vooral kinderen en zwangere vrouwen, blootstellen aan deze potentiële gezondheidsrisico's.
  - Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat. Zou door plaatsing van hoogspanningsmasten in een klap worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.
  - Effect en/of ruimhartige compensatie van dalende woningprijzen.
  - Effect op de natuur en stadslandbouw in dit gebied.
- Langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlandseweg /N305 ligt een uniek stuk bos dat overgaat in het Kathedralenbos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit ingetekend, terwijl dit gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.
- De wijk Oosterwold heeft de negatieve effecten van de zeer hoge windmolens langs de A27. Indien Oosterwold nu ook nog de lasten moet dragen voor de doorvoer van elektriciteit ontstaat er een onevenredige belasting op een relatief klein gebied.

Concreet wil ik de volgende zienswijze en wijzigingen voorstellen:

- Een herziening van het groene tracé. Er lijkt onvoldoende rekening gehouden met de recente en geplande woningbouw in het gebied Almere Oosterwold, Vogelhorst en Almere Hout. Woningen en sociale voorzieningen staan reeds vlak aan de Vogelweg/N706. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlandseweg /N305 heeft een zeer grote negatieve invloed op deze nieuwe woonwijk. Onderzocht zou moeten worden of het groene tracé ruim voor de A27 kan afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzien.
- Het stuk vanaf de A27 tot de Waterlandseweg /N305 beschrijven als knelpunt vanwege de bestaande woningen.
- De natuurgebieden waarvan de kwetsbaarheid nader onderzocht moet worden (langs de N706).
- Meewegen van de aanwezigheid van de reeds bestaande grote windmolens in Oosterwold en daarmee een onevenredige belasting op een relatief klein en bijzonder gebied.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Verzonden: 4/12/2023 8:21:43 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Mijn bedrijf is aan de [redacted] gevestigd. Als voor het "gele" tracé wordt gekozen, en de bestaande masten worden vervangen, dan stel ik voor dat het nieuwe tracé wordt geplaatst naar de Hoge Vaart kant van de huidige lijn en deze vervangt. Daar is voldoende ruimte en bovendien wordt de ruimte tussen het tracé en de woningen groter hetgeen een verbetering van ons woon- een leefgenot brengt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Hou rekening met de radar installatie van defensie.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/12/2023 8:29:31 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: Fruitbedrijf Van Kampen

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Mijn bedrijf is aan de Bloesemlaan gevestigd. Als voor het "gele" tracé wordt gekozen, en de bestaande masten worden vervangen, dan stel ik voor dat het nieuwe tracé wordt geplaatst naar de Hoge Vaart kant van de huidige lijn en deze vervangt. Daar is voldoende ruimte en bovendien wordt de ruimte tussen het tracé en de woningen groter hetgeen een verbetering van ons woon-een leefgenot brengt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Hou rekening met de radar installatie van defensie.

Verzonden: 4/12/2023 8:33:23 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het te onderzoeken gestippelde "blauwe" tracé loopt door de Oostvaardersplassen (Natura 2000 gebied) en langs mijn woning. Ik ben daar komen wonen vanwege het uitzicht, dat mij door dit tracé dreigt te worden ontnomen. Om deze reden ben ik tegen het stuk van het tracé dat mogelijk langs de Oostvaarderplassen loopt.

Ik wil geïnformeerd worden of het mogelijk is dat het te onderzoeken paarse tracé langs de A6 kan lopen, en/of gecombineerd kan worden met de andere tracés.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Een aftakking van het blauw gestippelde tracé loopt langs de Oostvaardersplassen. Dit is een Natura 2000 gebied dat beschermd dient te worden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik wil weten of de stroom lokaal kan worden opgeslagen zodat deze niet getransporteerd hoeft te worden.

Verzonden: 4/12/2023 8:39:22 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: mail@zonneboog.net
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: De Zonneboog

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ons bedrijf is gevestigd aan het te onderzoeken "groene" tracé dat dicht langs onze woning en windmolen loopt. Het "gele" tracé langs de Hoge Vaart en de Lage Vaart heeft mijn voorkeur, omdat hier, evenals langs de A6, de minste bebouwing is.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ik weet uit ervaring dat hoogspanningsmasten en koeien geen goede combinatie vormen. In vorige situatie hebben wij 5 koeien verloren omdat zij zich in de nabijheid van hoogspanningsmasten bevonden. Ook ben ik bezorgd over de negatieve gezondheidsaspecten voor de mens die samenhangen met magnetische straling.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Voorkomen moet worden dat de straling van de hoogspanningsverbinding de navigatie en nauwkeurigheid van de gps-apparatuur van onze trekkers verstoort.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/12/2023 11:21:08 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Verder onderzoek om de eco wijk oosterwold almere te ontzien wij zijn al verrast door hoge windmolens en tevens komt er een ov verbinding dwars door Oosterwold richting Huizen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja in het kathedralenbos loopt regelmatig klein wild en zijn roofvogels aanwezig.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Evt vliegroutes Lelystad en Schiphol

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nb

Verzonden: 4/12/2023 11:25:55 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het door u geschetste "gele" trace is om diverse redenen een zeer goed alternatief tov. van de andere.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er is veel onderzoek beschikbaar over de effecten van een dergelijk hoogspanning voorzieningen. Voor natuur, mens en dier zijn de impact van het groene trace daarom onevenredig groot. Er zal dus wel degelijk aanvullend onderzoek nodig zijn om draagvlak te toetsen bij de bewoners/potentieel gedupeerden in het gebied Oosterwold.

Zeker waar het gele trace en oranje trace of een combi van deze er zijn.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het gebied Oosterwold is vanuit een bepaald gedachtegoed ontwikkeld. Daar horen inmiddels tot ongenoegen, de vele hoge windmolens al bij. Nu ook nog is sprake kan zijn van een hoogspanningsleiding lijkt het voldoende reden om dit niet ook nog eens ten koste te laten gaan van dit stadslandbouw gebied.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Om niet in herhaling te vallen verwijs ik naar de vele reacties die uit het gebied Oosterwold er al op dit onderwerp bekend zijn bij u.

Verzonden: 4/12/2023 12:09:33 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: V.O.F. Rodenburg

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee, 5 is voldoende

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De bestaande en blijvende windmolen lijn (12 stuks)tussen de Pijlstaartweg en de hoge vaart staat 300 tot 400 noordwestelijk van de bestaande hoogspanningslijn aftak Zeewolde.

als optie geel hierbij komt is het landschap te vol en de overlast niet gelijk verdeeld

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De huidige vergoeding voor de bestaande masten is bij lange na niet voldoende om de overlast te compenseren,

Met steeds groter en geavanceerde landbouwmachines kan je bijna niet werken om de masten.

Verzonden: 4/12/2023 1:04:53 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Echtgenote
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, (zee-onderwater) kabels via Markermeer en/of randmeren. Daarmee is Tennet bekend. Zie plannen windmolenparken op zee. Zijn er plannen landwinning omgeving Pampus? Dan die route gebruiken. rechtstreeks naar Lelystad-Ens.

Viltstiftroutes paars en groen lopen door bewoond gebied; absoluut ongewenst. In Groen vindt volop bouwactiviteit woningen plaats;ook in toekomst. Blijft Oostervaardersplassen natura 2000 gebied?? Dat is maar de vraag. Oranje en geel kan op basis van lengte niet worden uitgesloten. Leefomgeving is belangrijker dan kosten/baten.

Toekomstbestendigheid: ver buiten bewoonde wereld.

Vanaf Diemen stukje paars/stukje groen aansluiting op oranje en geel.

Ook verder onderzoek naar ondergrondse kabels; hoe minder zichtbaar/ bovengronds in woongebied/natuurgebied, des te beter.

Als vliegveld Lelystad definitief dicht blijft, kan lijn langs A6 lopen.

Als BBB voorstel voor woningbouw in Oostervaardersplassen doorgaat, vervalt natura 2000 probleem en zou de route A6 alsnog gebruikt kunnen worden.

Waarom specifiek Flevoland? Het vierkante rasterwerk van de "hoofdaders" van het stroomnet in NL kan toch ook worden aangepast!? Over toekomstbestendigheid gesproken.....

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Stralings- magneeteffecten op gezondheid.

Lichamelijke en psychische klachten (vergelijk problemen/overlast met windmolens in de buurt)

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Te verwachten rechtszaken en claims.

Aantasting van eigen woon-leefomgeving zal niet worden geaccepteerd.

Wie bepaalt welke alternatieven uiteindelijk wel/ niet worden onderzocht en op welke wijze wordt dit openbaar gemaakt?

Ofwel: wie bepaalt welke argumenten wel/niet steekhoudend zijn?

Onze overheid dringt (en dwingt) ons van alles op.

Een referendum zou hier op zijn plaats zijn.

Zijn de landschapskaarten en demografische gegevens en woongebieden wel actueel en zijn hier bestemmingsplannen en mogelijke gebiedsontwikkelingen in de toekomst in meegenomen?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Wat gebeurt er na het verwerken van alle reacties?

Komt er feed back?

Wij willen tijdig inzage en inspraak in de vervolgfases en de mogelijkheid om tijdens vervolgbijeenkomsten onze mening te ventileren. Zie hierboven: referendum? Er is al teveel fout gegaan qua bestuur (in Almere)

Verzonden: 4/12/2023 1:45:44 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

na mijn mening moet er worden gezocht ivm spanningveld

naar een lijn in opengebied markermeer, Oostvaarderplassen.

Dit in verband met gezondheid van mensen die daar het hele jaar onder moeten werken, is dit onderzocht.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Na mijn mening moet er niet worden gebouwd in open gebied waar ook geen windmolens mogen geplaatst worden,

ook geen kleinere , dus niet het groene trace

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

is er onderzocht of het van invloed is op GPS systemen, die niet of slecht werken ivm met hoog spanningsleidingen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Kan men nog beregenen als het water in een straal , in contact komt met de hoogspaningskabel

Verzonden: 4/12/2023 2:07:27 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

We zien het niet zitten in dit gebied, zijn al opgezadeld met veel hoge windmolens

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheid en waardevermindering

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Andere omgeving of ondergronds

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/12/2023 4:16:50 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: Bewoners VVE
Organisatie: VVE Watermunt

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Route langs het Markermeer. Of richting naar Almere via A6.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Straling van de palen en recreatie gebied gooimeer.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Onze appartementen staan aan het Gooimeer en hebben waarde door het uitzicht. Daarnaast is er korte ruimte tussen ons appartement en het water, dus dan zouden de hoogspanningsmasten voor onze neus geplaatst worden. Dit is qua straling niet wenselijk. Plaatsing in water is in recreatiegebied.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geen input

Verzonden: 4/12/2023 5:20:27 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: Kopersvereniging Schokkerhaven
Organisatie: Kopersvereniging Schokkerhaven

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

zeker zie de bijlage

94350470_8839700_Zienswijze_nav_concept_NRD_Diemen-Ens_van_Kopersvereniging_Schokkerhaven.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zeker zie de bijlage

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zeker zie de bijlage

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zeker zie de bijlage

Kopersvereniging Schokkerhaven

Secretariaat:
Schokkerhaven 35 8308 PX Nagele

Zienswijze Hoogspanningstracés Tennet mbt concept NRD 12 april 2023

Inleiding

NB: Cursieve teksten zijn uit gerefereerde bronnen.

"TenneT heeft (in het kader van haar investeringsplannen) berekend dat de huidige transportcapaciteit van de 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens na 2030 onvoldoende is.
Het voorgenomen project betreft de aanleg van een nieuwe 380 kV- hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen en
Ens, via het hoogspanningsstation Lelystad. Met behulp van in specifieke ontwerpuitgangspunten zijn vijf alternatieven ontwikkeld, die vanuit ruimtelijke kwaliteit de voorkeur hebben."

Principes voor logische routes vanuit ruimtelijke kwaliteit:

	Vechtstreek en 't Gooi	Flevopolder	Noordoostpolder
1		volg de noordelijke kustlijn (over land langs de kust, óf via het water)	
2	volg de bestaande infrastructuur (A1 en A6)	volg de bestaande infrastructuur (Lage Vaart, A6 en 380 kV) op staande randen en noordelijke kustlijn	volg de bestaande infrastructuur (380 kV) en de drukke kustlijn
3		volg de randen van de polder, de bestaande infrastructuur (N706) en doorsnijd de open ruimte	steek het randmeer over via IJsseloog en volg de kustlijn
4		volg de oostzijde randen van de polder en de bestaande infrastructuur (Lage Vaart en 150 kV)	steek het randmeer over via IJsseloog en volg de kustlijn
5		volg de zuidelijke kustlijn van de Flevopolders	

35149 APT TWB | SWNS7-2 (V2) 803-108 | concern (V)

Ref: Ruimtelijk Kwaliteitskader 380kV Diemen-Ens, februari 2023

Deze zienswijze richt zich op twee mogelijke tracés gelegen in Noordoostpolder en Ketelmeer. Met name het gedeelte"langs de kustlijn" van de Ketelbrug naar Ens en het gedeelte "steek randmeer [Ketelmeer] over via IJsseloog". Merk op dat er reeds een bestaande hoogspanningsverbinding vanaf omgeving Ketelbrug naar Ens loopt.

Deze zienswijze wordt ingediend door de Kopersvereniging Schokkerhaven namens haar leden, allen eigenaren van een woning op Schokkerhaven. Op 27 maart 2023 hebben de leden van de Kopersvereniging het Bestuur gevraagd deze zienswijze in te dienen. Schokkerhaven is gelegen aan het Ketelmeer en is een buurtschap van Nagele, Noordoostpolder. Het ligt op 1500m van Werelderfgoed Schokland

Kopersvereniging Schokkerhaven

Secretariaat:
Schokkerhaven 35 8308 PX Nagele

Marina Schokkerstrand, Schokkerhaven, Nagele, Noordoostpolder

Kopersvereniging Schokkerhaven

Secretariaat:
Schokkerhaven 35 8308 PX Nagele

1. Route langs de kustlijn" van Ketelbrug naar Ens

1.1 Horizonvervuiling

De bestaande hoogspanningsverbinding tussen de Ketelbrug en Ens veroorzaakt al horizonvervuiling. Daarnaast heeft het windmolenpark "Windplanblauw" (gemeente Dronten en Lelystad) aan de andere zijde van het Ketelmeer een behoorlijk impact op de horizonvervuiling. Een tweede route langs de Zuidermeerdijk van Noordoostpolder zal dit enorm en onacceptabel verergeren en tevens de recreatie en het natuurgenot van omwonenden negatief beïnvloeden. Bewoners van Nagele, Urk en Emmeloord hechten veel aan bewezen waarde zoals strandrecreatie (Schokkerstrand) en natuureffecten.

"In 1999 heeft de gemeenteraad van Noordoostpolder de beleidsnota "Integraal beleid voor windenergie" vastgesteld. Dit beleid gaat uit van plaatsing van windmolenlijnopstellingen langs de dijken van de Noordoostpolder. Solitaire windmolens in het open landschap zijn op basis van het bestemmingsplan niet meer toegestaan. Dit omdat ze vanuit landschappelijk en milieutechnisch oogpunt bezwaren opleveren. De huidige windmolenopstellingen bevinden zich langs de Noordermeerdijk, Westermeerdijk en Zuidermeerdijk (tot aan de Ketelbrug)."

Locatie	Ligging (kilometerpalen van de IJsselmeerdijk)
Noordermeerdijk binnendijks	tussen kilometerpaal 12,30 en 6,00
Westermeerdijk binnendijks	tussen kilometerpaal 13,60 en 22,00
Zuidermeerdijk	tussen kilometerpaal 27,80 en 31,20
Noordermeerdijk buitendijks	tussen kilometerpaal 12,30 en 6,00
Westermeerdijk buitendijks*	tussen kilometerpaal 13,60 en 20,9

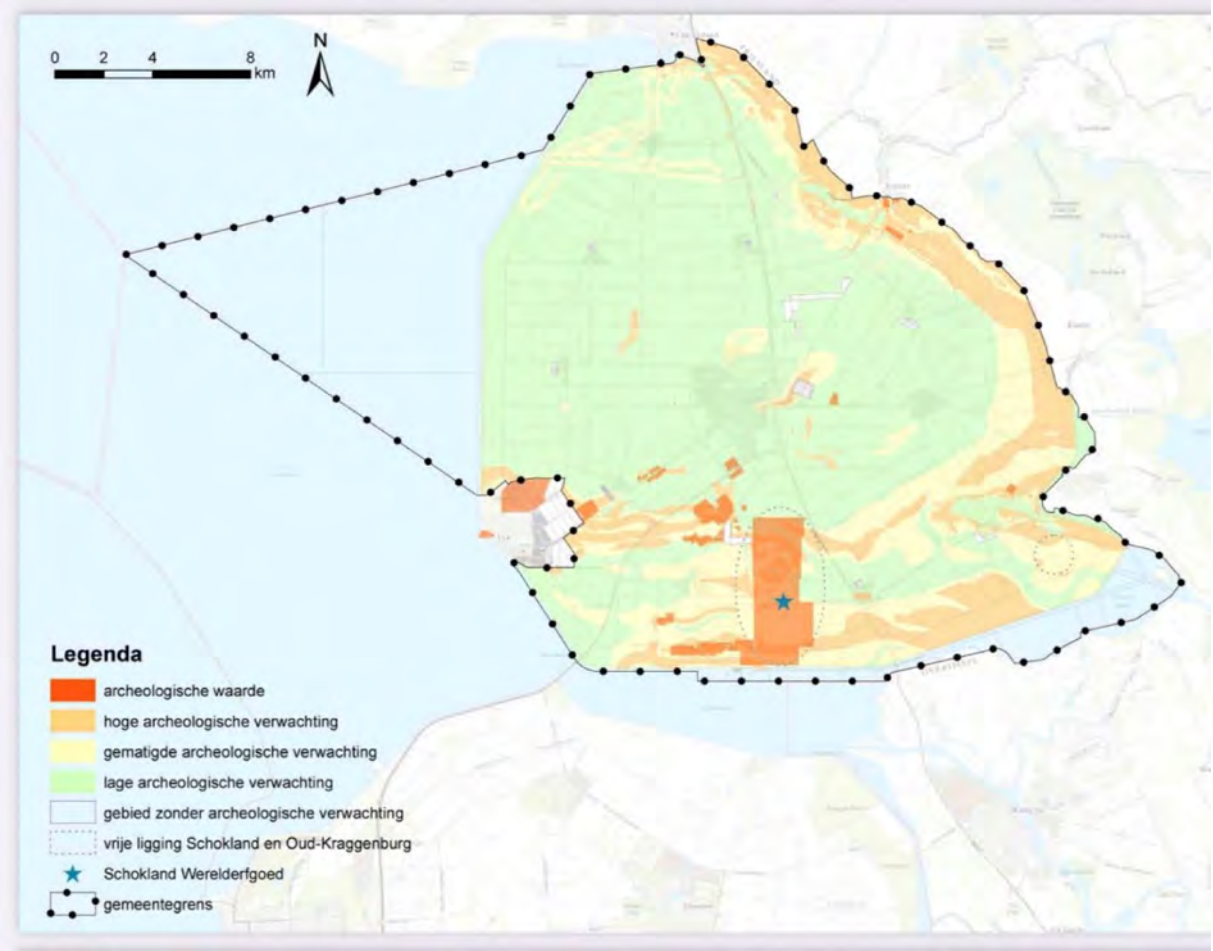
Ref.: "Inpassingsplan, Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder", 2009.

De Zuidermeerdijk langs het Ketelmeer is in dit beleid specifiek uitgesloten van nieuwe windmolenlijnopstellingen vanwege het Natura-2000 karakter van het Ketelmeer en de recreatieve functies van Schokkerstrand, Marina Schokkerstrand, Schokkerhaven en het Ketelmeer zelf. Verder werelderfgoed Schokkand (zie hieronder).

"*Schokland is restant oud land. Het is een uniek landschappelijk relict dat zeer herkenbaar is in de verder volledig rationeel ontworpen Noordoostpolder.*
Deze herkenbaarheid en beleefbaarheid moet behouden worden. Daarom is rondom Schokland ***een ruime cirkel getrokken waarbinnen de openheid bepalend is*** *voor het wel of niet toestaan van ontwikkelingen."*

Kopersvereniging Schokkerhaven

Secretariaat:
Schokkerhaven 35 8308 PX Nagele

Ref.: Structuurvisie Noordoostpolder 2025, vastgesteld door de gemeenteraad van Noordoostpolder in 2013

Horizonvervuiling rondom Schokland (en dus nabij Schokkerhaven) door een tweede hoogspanningsverbinding wordt met deze Structuurvisie 2025 sterk ontraden.
Het is daarom ongewenst en onacceptabel als door een tweede hoogspanningsverbinding langs of in de nabijheid van de Zuidermeerdijk en werelderfgoed Schokland, het landschaps-, natuur- en recreatiebeleid van Noordoostpolder door Tennet wordt ondermijnd.

Wij verzoeken u om daarom deze route te laten vervallen in het verdere onderzoek, of toe te lichten waarom deze route géén bezwaren oplevert ten opzichte van het beleid zoals hiervoor toegelicht.

Kopersvereniging Schokkerhaven

Secretariaat:
Schokkerhaven 35 8308 PX Nagele

Schokland, "eiland op het droge"

1.2 De gezondheidsrisico's van de bewoners

Ondanks dat het gebied dun bevolkt is, zijn twee hoogspanningsroutes onwenselijk voor de gezondheid.

"Bij brief van de toenmalige staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (hierna:VROM) is een advies aan gemeenten en provincies gezonden met betrekking tot de aanwezigheid van hoogspanningsverbindingen in de nabijheid van gevoelige bestemmingen in verband met gezondheidsrisico's (hierna: het magneetveldvoorzorgsbeleid). Het advies houdt in om bij de vaststelling van streek- en bestemmingsplannen en de tracés van bovengrondse hoogspanningslijnen zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te vermijden dat nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig verblijven in het gebied onder bovengrondse hoogspanningsverbindingen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 µT (de magneetveldzone). In de brief wordt geadviseerd zo weinig mogelijk gevoelige bestemmingen zoals ***woningen****, crèches en kinderopvangplaatsen, te situeren in de specifieke zone. Volgens de brief is de reden hiervan dat mogelijk een statistisch significante associatie aanwezig is tussen het optreden van leukemie bij kinderen en de magnetische velden van bovengrondse hoogspanningsverbinfingen".*
Ref.: Brief 3 oktober 2005, kenmerk SAS/2005183118, nadien bevestigd en verduidelijkt in een brief van de toenmalige minister van VROM van 4 november 2008, kenmerk DGM\2008105664 (www.rijksoverheid.nl).

Het gezondheidsrisico in de omgeving van hoogspanningsverbindingen kan enigszins genuanceerd worden zo blijkt onder andere uit Belgisch onderzoek:

Kopersvereniging Schokkerhaven

Secretariaat:
Schokkerhaven 35 8308 PX Nagele

"Er is in wetenschappelijk onderzoek nooit een oorzakelijk verband gevonden tussen ziektes zoals leukemie en hoogspanningskabels. De onderzoekers Ahlbom en Greenland vergeleken negen en twaalf studies over kinderleukemie en elektromagnetische velden tussen 1979 en 2000 en in 2010 deed Kheifets een vergelijkende studie. Die studies tonen een verhoogd risico op kinderleukemie bij blootstelling aan elektromagnetische velden, maar er ontbreekt volgens de onderzoekers een sluitende methode en de groep onderzochte kinderen is te klein om een oorzakelijk verband te hebben. Er zijn bovendien pas effecten te ontdekken bij een blootstelling van veertien tot achttien uur en meer aan 0,4 microtesla(µT) per dag. Al is de grens van 0,4 µT wat onduidelijk.
Professor Maurits de Ridder, verbonden aan het departement Volksgezondheid van de UGent, beweert in een rapport dat er onvoldoende aanwijzingen zijn dat symptomen als hoofdpijn of vermoeidheid, waar mensen die in de buurt wonen van hoogspanningslijnen soms over klagen, veroorzaakt worden door blootstelling aan elektromagnetische velden."
Ref.: https://factcheck.vlaanderen/factcheck/hoogspanningskabels-hebben-gevolgen-vogels-voorlopig-nog-niet-omwonenden

Desalniettemin moet Tennet de bewoners en belanghebbenden vrijwaren dat er in de zuidwest hoek van Noordoostpolder inclusief Schokkerhaven e.o. sprake is van gezondheidsproblemen die zich kunnen ontwikkelen cq aanwezig zijn als gevolg van een voorgenomen en gepland besluit met betrekking tot een tweede bovengrondse(380kV en 3x4000A) hoogspanningsverbinding. Wij stellen Tennet op voorhand aansprakelijk voor alle directe en indirecte gezondheidsschade die ten grondslag ligt aan een eventueel besluit in deze.

1.3 Negatieve invloed op flora en fauna op en rondom werelderfgoed Schokland.
"In het Schokkerbos en de natte graslanden langs de randen van het voormalige eiland vinden steeds meer dieren, bomen en planten hun plek. Je ziet er hazen, konijnen, reeën en boommarters, talloze weide- en watervogels (lepelaar,zilverreiger, tureluur, kievit en veldleeuwerik) en ijsvogels. In het Schokkerbos komen voor Flevoland maar ook voor Nederland zeldzame soorten voor, vooral paddenstoelen en mossen. Ook de bedreigde rugstreeppad komt er voor."

Tabel 8. Aantallen broedvogels in het open en laag gelegen deel van Schokland in 2011 en 2015. + = aanwezig, niet geteld, ? mogelijk aanwezig, niet geteld.

Soort	2008	2011	2015	Soort	2008	2011	2015
Knobbelzwaan	3	3	1	Holenduif	?	1	0
Grauwe Gans	3	2	4	Houtduif	?	1	0
Bergeend	2	0	0	Koekoek	0	0	1
Kuifeend	0	2	0	Zwarte Kraai	?	0	1
Krakeend	6	11	14	Veldleeuwerik	6	3	3
Slobeend	10	12	4	Braamsluiper	?	1	0
Wilde Eend	+	92	45	Grasmus	?	5	4
Zomertaling	8	7	3	Tuinfluiter	?	3	3
Kwartel	0	2	0	Zwartkop	?	1	7
Torenvalk		1	0	Sprinkhaanzanger	0	0	1
Waterral	0	1	0	Spotvogel	?	1	0
Porseleinhoen	2	2	2	Bosrietzanger	+	5	5
Kleinst Waterhoen	0	2	0	Kleine Karekiet	+	23	26
Kwartelkoning	0	0	1	Zanglijster	?	1	1
Waterhoen	+	2	1	Heggenmus	?	2	1
Meerkoet	+	20	19	Gele Kwikstaart	4	3	8
Scholekster	1	1	0	Boompieper	?	0	1
Kievit	12	29	18	Graspieper	10	5	14
Watersnip	2	2	1	Putter	?	1	1
Grutto	6	6	4	Kneu	?	2	4
Tureluur	6	9	17	Rietgors	0	11	17

Ref: https://stats.sovon.nl/static/publicaties/Rap_2016-10_Flevolandschap2015-ZK.pdf

Kopersvereniging Schokkerhaven

Secretariaat:
Schokkerhaven 35 8308 PX Nagele

In relatie met het Ketelmeer als Natura2000 gebied (zie paragraaf 2.2 hierna) geldt het volgende: Ingevolge de Natuurbeschermingswet moeten handelingen die het natuurschoon van het Natura2000 gebied aantasten een vergunning worden aangevraagd. Deze vergunningsplicht geldt niet alleen voor handelingen binnen het natuurgebied maar ook voor handelingen daarbuiten (zoals op het aanpalende Schokkerbos en de natte graslanden) als ze een negatieve invloed hebben op het gebied (bijv. op broedvogels!).

Tenzij in alle redelijkheid het tegendeel blijkt uit onafhankelijk en openbaar onderzoek, schriftelijk vastgelegd en gerapporteerd door Tennet, gaan wij op voorhand uit van een negatieve invloed op flora en fauna van Schokland door de bouw en aanwezigheid van een tweede hoogspanningsverbinding rondom Schokland.

1.4 Landbouw impact

"De ervaringen van Franse boeren onder 380kV/6GW hoogspanningsverbindingen zijn ook relevant voor de agrarische ondernemers [zoals in Noordoostpolder]. Landbouwers en veetelers dienen zich daarom goed te informeren over de gevolgen van de aanwezigheid van zo'n elektrische en wisselend magnetisch veld. Dit zowel op hun dieren en planten alsook de manier waarop aan landbouw gedaan mag worden alsook bijkomende maatregelen en beperkingen die hen opgelegd zullen worden. In Frankrijk wordt dit reeds erkend en krijgen sommige boeren compensatie voor veeartskosten tot €50.000 per jaar! "
Ref: https://www.ventilus.info/landbouw_akkerbouw.html

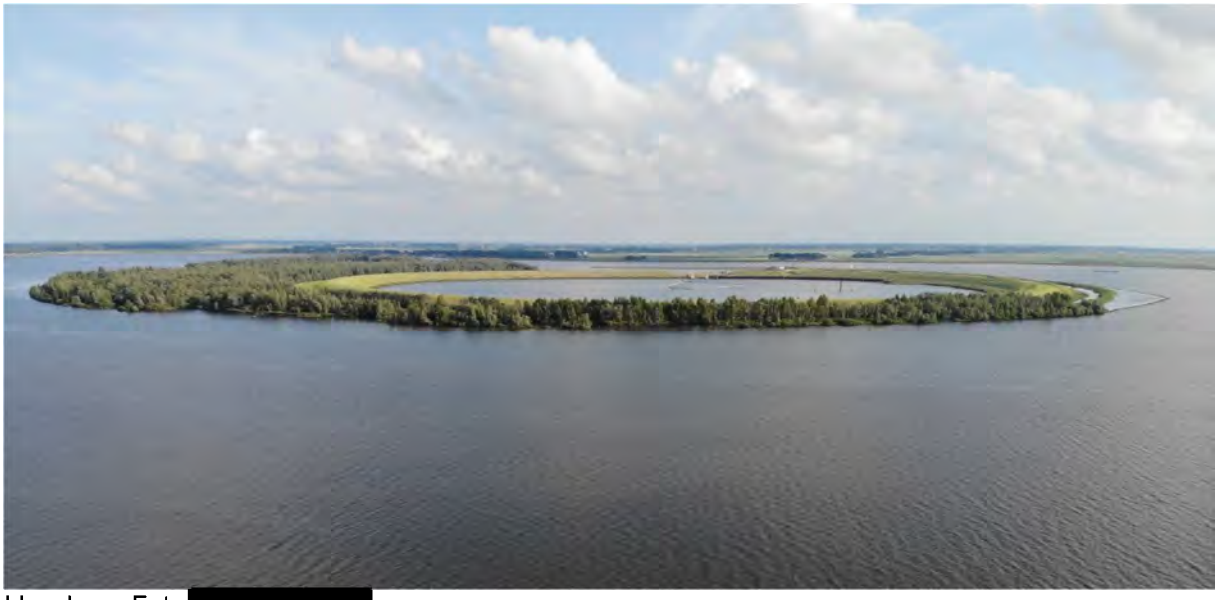
Kopersvereniging Schokkerhaven
Secretariaat:
Schokkerhaven 35 8308 PX Nagele

2. IJsseloog route

2.1 Landschap aantasting IJsseldelta en Ketelmeer
Het landschap van het Ketelmeer en de IJsseldelta kenmerkt zich door ruim water, ondieptes en een aantal platen met een natuurlijke begroeiing. Dit open landschap is het stroomgebied van de IJssel naar het IJsselmeer. Waar in het verleden de IJssel in de Zuiderzee stroomde, met ondieptes en onder andere het eiland Schokland is het huidige landschap geheel door de mens aangelegd.

"In 2000 sloten de ministeries van Verkeer en Waterstaat en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een samenwerkingsovereenkomst, genaamd de Interdepartementale Commissie voor de Economische Structuurversterking(ICES) 'Veiligheid en natte natuur'. Een van de onderdelen hiervan is het natuurontwikkelingsproject IJsselmonding, ter invulling van de ecologische hoofdstructuur in het Natura 2000 gebied Ketelmeer. Doel van dit 770 ha grote gebied is het creëren van een meer natuurlijke delta van de IJssel met een grote biodiversiteit. In de periode 2002-2006 zijn met zand uit vaar- en stroomgeulen verschillende ondiepten en nieuwe eilanden aangelegd. De eilanden hebben een bedijking van basaltblokken en middenin drassige opgespoten zandgrond".
Ref.: Wikipedia IJsselmonding.

Het open landschap is aan de randen deels omzoomt door hoge windmolens, aan de oostzijde is de Eilandbrug over de IJssel een landmark en aan de westzijde door de Ketelbrug. Hoewel de nieuwe windmolens in Oost Flevoland en in het IJsselmeer (windpark Blauw) een nogal grote impact hebben op het landschap staan deze wel aan de randen. Daar komen nog bij de windmolens in het IJsselmeer nabij de Ketelbrug van windpark Blauw, nu nog niet voltooid; een aantal nog te bouwen nieuwe windmolens van windpark Groen gaan ook zichtbaar worden in de IJsselmonding.

IJsseloog. Foto[redacted]

Het IJsseloog is een slipdepot, met aan de zuidzijde de haven en strakke dijk, aan de oostzijde de Hanzeplaat en aan de noordzijde een natuurstrook die inmiddels mooi is begroeid. Aan de westzijde is een rietgebied aangelegd om de Grote Karekiet (rode lijst soort) te beschermen.

Kopersvereniging Schokkerhaven

Secretariaat:
Schokkerhaven 35 8308 PX Nagele

Zowel de Hanzeplaat als de noordrand van het IJsseloog hebben een grote natuur- en recreatieve waarde. In de geul tussen de Hanzeplaat, en ook ten oosten van deze plaat wordt veel geankerd door plezier én beroepsvaart, bijvoorbeeld regelmatig door de Summertime (zie ook para 2.3).

In bijlage 1 van de concept NRD wordt het IJsseloog in hoofdstuk 4: Ruimtelijke visie en traceringsprincipes, een "*gebiedsvreemd object*" genoemd en ook een "man made" eiland. Dit is een onterecht tekentafel argument: natuurlijk is het IJsseloog door mensen gemaakt maar dat geldt voor alle platen en het gehele omliggende landschap. Het IJsseloog past qua maatvoering en uitstraling prima in de IJsselmonding, met een wijds landschap, de horizontale lijnen en met als enige hoogtes de natuurlijke bossen die zijn gegroeid.
Het argument van een "*gebiedsvreemd object*" moet ons insziens worden ingetrokken bij de traceringsprincipes, want het kan niet worden onderbouwd en is niet onderscheidend ten opzichte van alle overige platen in de IJsselmonding.

In dezelfde bijlage 1 in hoofdstuk 2.2 staat ook vermeld:
"*In de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) geeft het Rijk een langetermijnvisie op toekomstige ontwikkelingen van de leefomgeving in Nederland.*
Voor de aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding en de tracering daarvan, moet er rekening worden gehouden met de uitgangspunten in de NOVI.
Voorkomen van een geheel nieuwe doorsnijding van het landschap. Daarom voor zover mogelijk en zinvol combineren met bestaande hoogspanningsverbinding en/of bundelen met bovenregionale infrastructuur of hoogspanningsverbinding".

Een bovengrondse hoogspanningsverbinding tussen Oost-Flevoland en de Noordoostpolder via het IJsseloog is een geheel nieuwe doorsnijding van het landschap en is daarom geen optie. Deze optie moet vervallen omdat het tegen het beleid van de Rijksoverheid in gaat. Niet alleen gaat het tegen het beleid in, ook kan iedereen die betrokken is bij dit gebied direct inzien dat dit een vreselijke aantasting van het landschap is. De grote windmolens staan aan de randen van het gebied, een doorkruising van het open water dasrentegen tast het landschap op onacceptabele wijze aan.

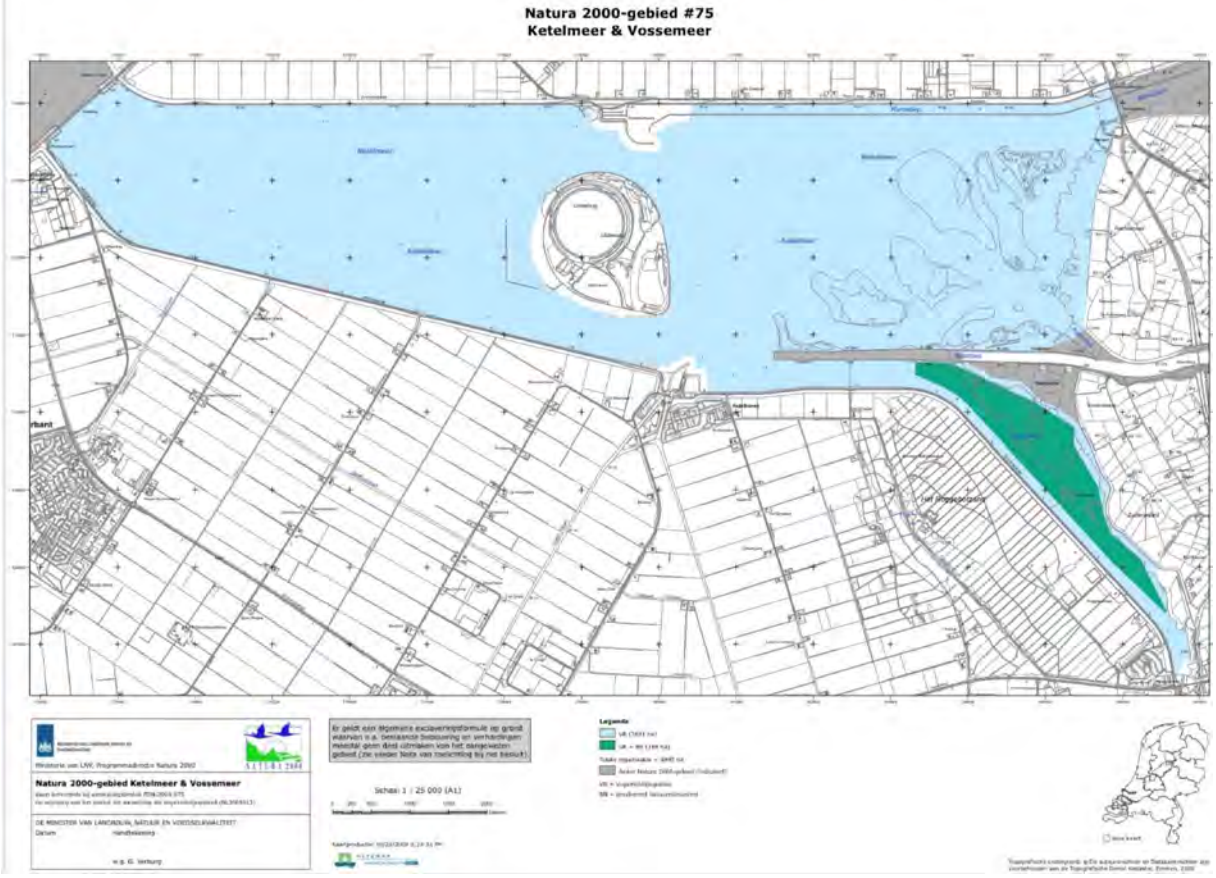

Foto [redacted] *Oostzijde IJsseloog en Hanzeplaat www.martijndejonge.nl*

Kopersvereniging Schokkerhaven
Secretariaat:
Schokkerhaven 35 8308 PX Nagele

2.2 Natura2000-gebied Ketelmeer en kabelslachtoffers
Als gevolg van aanwijzing van het Ketelmeer (en het Vossemeer) tot speciale beschermingszone (Natura2000) in het kader van de Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (de Vogelrichtlijn) het volgende:

"*Het Ketelmeer en Vossemeer is aangewezen onder de Vogelrichtlijn vanwege de aanwezigheid van een uitgestrekt zoetwatermeer, modder- en zandbanken en moerasvegetatie die als geheel het leefgebied vormen van broedvogels als Roerdomp, Porceleinhoen, Snor en Grote Karekiet en tevens fungeert als overwinteringsgebied en rustplaats in de trekzone van soorten als Fuut, Aalscholver, Lepelaar, Kleine zwaan, Toendrarietgans, Kolgans, Grauwe gans, Krakeend, Wintertaling, Pijlstaart, Tafeleend, Kuifeend, Nonnetje, Grote zaagbek, Visarend, Meerkoet, Grutto, Reuzenstern en Zeearend.*
Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip "instandhouding" wordt een geheel van maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding.

Ingevolge de Natuurbeschermingswet moeten handelingen die het natuurschoon van het Natura2000 gebied aantasten een vergunning worden aangevraagd. Deze vergunningsplicht geldt niet alleen voor

Kopersvereniging Schokkerhaven

Secretariaat:
Schokkerhaven 35 8308 PX Nagele

handelingen binnen het natuurgebied maar ook voor handelingen daarbuiten als ze een negatieve invloed hebben op het gebied".
Ref.:https://www.natura2000.nl/sites/default/files/documenten/gebieden/075/n2k075_db_vnw_ketelmeer_en_vossemeer.pdf

Specifiek vergunningsplichtig is het leggen of aanbrengen van (ondergrondse of) bovengrondse leidingen, installaties en apparatuur. Vogels vliegen zich namelijk dood tegen de hoogspanningskabels. Dat moet nadrukkelijk voorkomen worden. Tegen het verlenen van vergunningen voor het aanbrengen van hoogspanningsverbindingen over het Ketelmeer kan bezwaar en beroep worden aangetekend. **Wij geven aan op voorhand bezwaar en beroep aan te tekenen**.

Soms zegt één foto meer dan duizend woorden. Deze zwaan verongelukte vorig jaar in de hoogspanningsverbinding over de Ramsgeul bij Ens en bleef daar nog geruime tijd hangen. Het illustreert het directe gevaar van hoogspanningsverbindingen over grote wateroppervlakten. Dit kan ook een gans, ooievaar of zeearend overkomen als je de nieuwe leidingen dwars door het Ketelmeer via het IJsseloog gaat aanleggen. De beide trajecten via het IJsseloog lijken dus vanwege de al eerder geschetste natuurwaarden volstrekt niet opportuun.

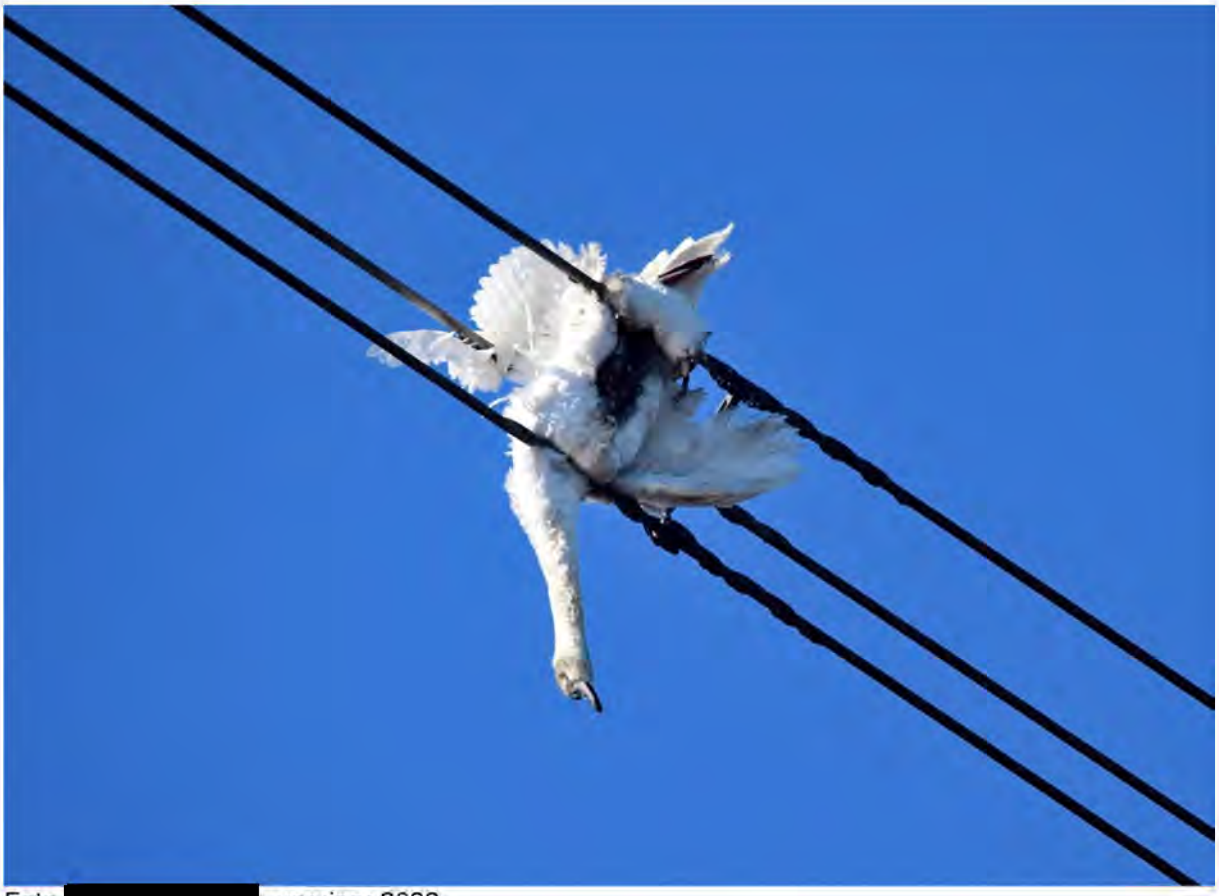

Foto [redacted], voorjaar 2022

Kopersvereniging Schokkerhaven

Secretariaat:
Schokkerhaven 35 8308 PX Nagele

2.3 Natuurwaarden en recreatief (mede) gebruik IJsseloog

"Rijkswaterstaat heeft twee eilanden aangelegd met het zand dat vrijkwam bij het graven van het slibdepot. Schokkerbank omringt het slibdepot aan de noord- en oostzijde. Hanzeplaat ligt in de zuidoosthoek van IJsseloog en is van Schokkerbank gescheiden door een vaargeul. Deze twee eilanden beslaan 110 hectare land en water en zijn ingericht als natuur- en recreatiegebied. Ref. IJsseloog Wikipedia.

Duizenden water-, moeras-, zang- en roofvogels trekken door of broeden hier, waaronder bijzondere en bedreigde Rode Lijst soorten. Voorbeelden zijn: zeearend, visarend, roerdomp, zwarte sterns, dwerg meeuween en grote karekiet. Zij komen af op het insecten rijke fourageer gebied of doen zich tegoed aan vissen en ganzen als prooi. Ook grotere zoogdieren zoals vos, bever en de otter zijn aangetroffen.
Interessant qua natuurontwikkeling is bijvoorbeeld dat al in 2009 de Rivierrombout is aangetroffen op IJsseloog:

> In 2009 werden op het eiland IJsseloog in het Ketelmeer in de provincie Flevoland ten minste 10 larvenhuidjes en tevens een uitsluipend exemplaar van de Rivierrombout (*Gomphus flavipes*) gezien en gefotografeerd. Deze waarneming betreft de noordelijkste plek in Nederland waar larvenhuidjes en een uitsluipend exemplaar van de soort zijn gevonden. Het Ketelmeer ligt in het verlengde van de rivier de IJssel, waar sinds 2006 in de monding voortplanting van de Rivierrombout is vastgesteld. Vanwege de aantallen gevonden huidjes op IJsseloog is het aannemelijk dat het lokaal voorkomen het gevolg is van voortplanting in plaats van larvale drift. De waarneming geeft aan dat waarnemers bedacht moeten zijn op het voorkomen van de Rivierrombout in de provincie Flevoland waar deze tot nu toe slechts drie keer is waargenomen.

Rivierrombout

Ref: *https://www.brachytron.nl/wp-content/uploads/2018/03/Brachytron-17-2-flavipes-107-110.pdf*

Kopersvereniging Schokkerhaven

Secretariaat:
Schokkerhaven 35 8308 PX Nagele

Kortom, IJsseloog is een eco-systeem dat groeit en bloeit. Zoals eerder gememoreerd voor het Natura2000 gebied Ketelmeer (para 2.2) moet ingevolge de Natuurbeschermingswet handelingen die het natuurschoon van het IJsseloog, met name Schokkerbank en Hanzeplaat, aantasten een vergunning worden aangevraagd. Deze vergunningsplicht geldt niet alleen voor handelingen binnen de twee eilanden maar ook voor handelingen **daarbuiten**, dus op de rest van het IJsseloog, als ze een negatieve invloed hebben op het gebied.
Het lijkt ons daarom evident dat een bovengrondse hoogspanningsverbinding via het IJsseloog een 'no go' is in het vervolgonderzoek van Tennet. Graag hierop uw reactie.

Gezondheidsrisico zijn er mogelijk voor de opvarenden van schepen die afmeren in de vaargeul aan de oostzijde van IJsseloog. Dit gedeelte van IJsseloog wordt in het seizoen druk gebruikt voor overnachten en recreatie, zeker ook door kinderen.
(Zie over gezondheidsrisico's para 1.2).
Het eventueel verstoren van deze habitat door bouwkundige activiteiten, naast de effecten op de Natura2000, zal een mogelijke negatieve invloed hebben op de slib-vuilopslag die nu, onaangetast, de veiligheid voor de omwonenden en recreanten zeker stelt door de bedamde betonnen constructie. Een eventuele ingreep daarop zal onacceptabel risico's met zich meebrengen. **Wij houden de initiatiefnemers en uitvoerders in deze op voorhand aansprakelijk.**

Het risico voor opvarenden en de veiligheid van het slipdepot zijn redenen om af te zien van een bovengrondse hoogspanningsverbinding via het IJsseloog. Graag hierop uw reactie.

2.4 Veiligheid
Een enorme stroomstoring trof Flevoland op 2 september 2022. Een falend veiligheidsmechanisme was volgens netbeheerder Tennet de reden dat de kortsluiting in het hoogspanningsnet in Flevoland niet binnen 0,06 seconden werd beëindigd, maar enkele tientallen seconden of zelfs minuten kon woekeren. De gevolgen daarvan waren desastreus. Waarom die 'zekering' niet werkte, is ons niet duidelijk. Mocht bij de oversteek van het Ketelmeer een gebroken kabel in het water vallen dan zijn de gevolgen niet te overzien. Het risico dat dit gebeurt is aannemelijk temeer daar de belasting op het tracé met zoveel toeleverende windturbines groot is, en alleen naar toeneemt.

Kopersvereniging Schokkerhaven
Secretariaat:
Schokkerhaven 35 8308 PX Nagele

3. Overige opmerkingen

3.1 Tracé langs zuidkant Flevoland?
Het zoektracé 5 aan de zuidkant van Flevoland biedt voordelen. Indien tijdig het randmeer ter hoogte van Roggebotsluis wordt gekruist kan de hoogspanningsverbinding de N50 volgen tot bij de Ramspolbrug en dan aansluiten bij het onderstation Ens. Het volgen van bestaande infrastructuur zoals, wegen, kanalen, spoorlijnen is een goede manier om de impact van hoogspanningsverbindingen op het landschap te verminderen.
Dit tracé heeft verder als voordeel dat er tussen Ketelbrug en Ens helemaal geen tweede hoogspanningsverbinding nodig is. En ook geen oversteek over het Natura2000 gebied Ketelmeer via IJsseloog.

3.2 Ondergronds tracé?
Mocht een verbinding tussen Oost Flevoland en de Noordoostpolder via het Ketelmeer toch bij de te onderzoeken tracés toch in beeld blijven, dan is een ondergrondse verbinding wellicht een optie. Met de huidige stand van de techniek is dat mogelijk voor ongeveer 10 kilometer (informatie op inloopavond Ens).

Een ondergrondse hoogspanningsverbinding lijkt op voorhand minder kosteneffectief, maar gezien de bereidwilligheid om tegen de twee alternatieve tracés bezwaar aan te tekenen wat zal leiden tot extra juridische kosten, lokale tegenwerking en lange vertraging inclusief alle eventuele claims met betrekking tot schade aan het Natura2000 natuurgebied en omgeving, kan dit in de totaalkosten een meer efficiënte oplossing zijn. Laat onverlet dat ook voor een ondergrondse verbinding in een Natura2000 gebied een vergunning nodig is.

Bovendien kan het een goede investering zijn van Tennet en/of aannemers om juist in het waterrijke Nederland, de techniek om ondergrondse hoogspanningsverbindingen aan te leggen verder te ontwikkelen. Het is bekend dat juist in waterrijke gebieden er veel meer draadslachtoffers zijn dan boven land.

Wij verzoeken u om, als er een verbinding komt via het Ketelmeer, alleen een ondergrondse variant te onderzoeken en de bovengrondse variant uit te sluiten.
Zo **niet, dan verzoeken wij u uitgebreid te motiveren waarom niet?**

3.3 Waardevermindering woning en verlies woongenot
De hoogspanningsverbinding bestaat uit door kabels verbonden masten die veelal op landbouwgrond of waterbodem worden geplaatst. Dat betekent dat het vigerende bestemmingsplan (landbouw, water) moet worden gewijzigd middels de gebruikelijke procedures. Tegen wijziging van bestemmingsplannen kan bezwaar gemaakt worden middels zienswijzen o.a. door de kaveleigenaar en omwonenden. Zodra het bestemmingsplan voor de hoogspanningsverbinding definitief is vastgesteld kan om vergoeding van waardevermindering van de woningen op Schokkerhaven worden gevraagd.
Dit loopt via een **Planschadeprocedure**. Tennet, de aanvrager van de bestemmingsplanwijzigingen, zal planschade moeten vergoeden, indien gehonoreerd. Belangrijk aspect bij de waardevermindering is de industrialisering van de omgeving inclusief het uitzicht op de masten. Zeker als dat een dubbele rij masten wordt kan van een duidelijke vermindering van het woongenot gesproken worden. **Wij houden dan ook op voorhand Tennet aansprakelijk voor directe als indirecte planschade en waardevermindering.**

Kopersvereniging Schokkerhaven

Secretariaat:
Schokkerhaven 35 8308 PX Nagele

Namens de Kopersvereniging Schokkerhaven,

[redacted]

p/a [redacted]

Verzonden: 4/12/2023 6:10:14 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Aleen alternatieven onderzoeken, die niet binnen 100-200 m van bestaande woningen lopen.

94351185_8839887_Bezwaar_380KV_langs_Vogelweg-[redacted].docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er mag geen schade worden aangebracht aan bestaande en belangrijke natuur. Zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Geen tracé door/langs woonwijken. Zie bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Uitgaan van huidige bebouwing en bewoning, niet van globale, mogelijk verrouderde kaarten of gegevens. Zie bijlage 1

[redacted]
Tel: [redacted]

Beste Heer , mevrouw,

Als bewoner van de woonwijk Almere Oosterwold heb ik en vele van mijn mede bewoners sterke bezwaren tegen het huidige voorstel voor het **GROENE TRACE**.
Het voorstel om een hoogspanningslijn mogelijk aan te leggen via N706 en dwars door een aantal woonwijken te laten lopen (Almere Oosterwold, Almere Hout, Almere Overgooi, Almere Vogelhorst) is voor ons een onbegrijpelijke en zeer onwenselijke zienwijze.

1. Om mee te beginnen gaat het voorstel in tegen het hetgeen vermeld op Pagina 11 in de "Notitie onderzoekalternatieven":

> *"Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de* ***nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen*** *of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".*
> De Vogelweg (N706) loopt dwars door een aantal woonwijken met onze huizen op zeer korte afstand (100 m.) van de Vogelweg zelf. Ik kan mij voorstellen dat de onderzoekers het zich niet geheel gerealiseerd hebben, omdat de woningontwikkeling in dit gebied zeer snel heeft plaatsgevonden. Maar inmiddels is hier sprake van een aantal volledige woonwijken, die ook als zodanig bestempeld zouden moeten worden in het onderzoek.

2. Op de uitsluitingenkaart(afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoeksalternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld, toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen geplaatst.

3. Hoewel de ruimte zeer beperkt is, wordt de N706 tussen de A27 en de Waterlandseweg niet als knelpunt gezien of beschreven in het onderzoek. Oosterwold is een knelpunt en speciaal gebied met bijzonder kenmerken. Met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van woningen rondom de N706. Het zou onjuist zijn wanneer dit gebied niet als knelpunt bestempeld wordt in het onderzoek.

4. Door vast te houden aan een voorstel waar de woningen zo dicht op het voorgestelde groene tracé staan is de vraag of er wel voldoende aandacht is besteed aan:

> a. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen en reproductieve problemen. Het plaatsen van deze palen in een woonwijk kan iedereen, vooral kinderen en zwangere vrouwen, blootstellen aan deze potentiële gezondheidsrisico's.

b. Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat. Zou door plaatsing van hoogspanningsmasten in een klap worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.
c. Effect en of compensatie van dalende woningprijzen.
d. Effect op de natuur en stadslandbouw in dit gebied.

5. Langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlands weg /N305 ligt een uniek stuk bos dat overgaat in het Kathedralen bos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit ingetekend, terwijl dit gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

6. De wijk Oosterwold heeft al de negatieve effecten van de zeer hoge windmolens langs de A27. Indien Oosterwold nu ook nog de lasten moet dragen voor de doorvoer van elektriciteit ontstaat er een onevenredige belasting op een relatief klein gebied.

Concreet wil ik de volgende zienwijze en wijzigingen voorstellen:

- Een herziening van het groene tracé. Er lijkt onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en Almere hout/Vogelhorst. Woningen staan reeds vlak aan de vogelweg /N706. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op deze nieuwe woonwijk.

Onderzocht zou moeten worden of het groene tracé ruim voor de A27 kan afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw te ontzien en alle bijkomende negatieve effecten te voorkomen.

- **Het stuk vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 tot de Waterlands weg /N305 beschrijven als knelpunt vanwege de bestaande woningen.**
- **De natuurgebieden waarvan de kwetsbaarheid nader onderzocht moet worden (langs de N706).**
- **Meewegen van de aanwezigheid van de reeds bestaande zeer grote windmolens in Oosterwold en daarmee de een onevenredige belasting op een relatief klein en bijzonder gebied.**

Met vriendelijke groet,
[redacted]

Verzonden: 4/12/2023 8:31:31 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zeker, in onderstaande bijlage stuur ik mijn zienswijze mee waarbij de gezondheid van de bewoners van flevoland ontzien worden in deze plannen.

94352870_8840294_Hoogspanningsmasten_Tennet.jpg

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ik zou graag willen weten of er bij het maken van de plannen rekening gehouden is met de woningen in Almere Hout, Oosterwold en de verspreide huizen Almere Hout, die in de afgelopen 24 maanden zijn opgeleverd, of nog in aanbouw zijn. Indien de keuze valt op het bouwen aan de Vogelweg vallen deze woningen binnen gezondheidsrisico's zoals aangegeven op de website van het RIVM.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ik zou graag willen weten of er bij het maken van de plannen rekening gehouden is met de woningen in Almere Hout, Oosterwold en de verspreide huizen Almere Hout, die in de afgelopen 24 maanden zijn opgeleverd, of nog in aanbouw zijn. Indien de keuze valt op het bouwen aan de Vogelweg vallen deze woningen binnen gezondheidsrisico's zoals aangegeven op de website van het RIVM.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik zou graag willen weten of er bij het maken van de plannen rekening gehouden is met de woningen in Almere Hout, Oosterwold en de verspreide huizen Almere Hout, die in de afgelopen 24 maanden zijn opgeleverd, of nog in aanbouw zijn. Indien de keuze valt op het bouwen aan de Vogelweg vallen deze woningen binnen gezondheidsrisico's zoals aangegeven op de website van het RIVM.

Terug naar het overzicht

Denk Mee

zoeken op adres of postcode

202300744

Hoogspanningsstation Lelystad

Lelystad

Dronten

Kampen

Almere

Hoogspanningsstation Diemen

Oranje

Zeewolde

Muiderberg

5km

Legenda

- Stationslocatie
- Gemeentegrens

Onderzoeksalternatieven

- Blauw
- Paars
- Groen
- Geel
- Oranje
- Verbindingstraces station L

© YUNO - Project Atlas v6.2303.28 | XKP | © MapTiler | © Ope

Verzonden: 4/12/2023 8:45:55 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het alternatief waarbij een tracé langs de Waterlandseweg-Gooiseweg loopt, gaat door een dunbevolkt gebied waardoor gezondheidseffecten en andere nadelige effecten minder groot zijn.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

In communicatie is gesproken dat de verbinding aan de Oosterwoldzijde langs de Vogelweg plaats zal gaan vinden (grofweg de rode lijn, zie onderstaande afbeelding). Dit gebied is relatief dichtbewoond, is volop in ontwikkeling en wordt door de gemeente beschreven als 'het meest landelijk'. "In Almere Hout woon je midden in de natuur en ben je omgeven door bossen, water en eindeloze poldervlaktes. Rust, ruimte en groen en dit niet ver van het stadscentrum vandaan. Almere Hout is het meest landelijke stadsdeel en je vindt er dan ook fraaie woningen en gebouwen terug." (https://www.visitalmere.com/nl/inspiratie/bijzondere-gebouwen-almere-hout)

Het geplande tracé zou betekenen dat er hoge bomen en groen plaats moet maken voor een hoogspanningstracé in een stadsdeel wat gekenmerkt wordt door 'bossen, ruimte en groen', aldus de gemeente. Dit doet significante afbreuk aan de uitstraling van het stadsdeel waarbij kap van kenmerkend groen en de aanwezigheid van een hoogspanningstracé waardoor niet langer van wonen in 'rust, ruimte en groen' gesproken kan worden. Het zou voor de hand liggen om een plaats te kiezen waarbij impact op begroeiing significant lager is.

94353018_8840333_Hoogspanningstracé.jpg

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidsrisico's:

In 2018 is er een rapport door de gezondheidsraad aangeboden aan de staatssecretaris infrastructuur en waterstaat (bijlage). Uit de analyses van de commissie komen aanwijzingen voor een relatie tussen blootstelling aan magnetische velden rondom bovengrondse elektriciteitslijnen en het optreden van leukemie en wellicht ook hersentumoren bij kinderen. Het risico op neurodgeneratieve aandoeningen is daarbij niet meegenomen.

Het RIVM haalt aan dat er een relatie lijkt te zijn tussen Alzheimer en wonen bij hoogspanningsmasten. (https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten). Er wordt daarbij gesproken over wonen >10 jaar <50 meter afstand. Wanneer je het artikel waarnaar verwezen wordt (Huss et al), leest, dan blijkt er al een Hazard-ratio van 1,12 te zijn bij een afstand

van 50-200 meter, echter met slechte power waardoor niet significant, maar wel klinisch relevant. In dit onderzoek zijn hoogspanningsmasten van 220-380 kV meegenomen.

Het onderzoek waarnaar verwezen wordt wat dit effect afzwakt (Frei et al) is echter uitgevoerd met gepoolde data waarbij slechts 24% van de lengte van het hoogspanningstracé uit een verbinding >150 kV bestond. Bovendien is het onderzoek ten minste deels uitgevoerd met steun van de Electric Power Research Institute. Dit laatste maakt dit onderzoek minder betrouwbaar (bias).

94353018_8840334_Huss_et_al.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Bij het opstellen van de oorspronkelijke plannen was gebied Almere Hout en Oosterwold nog dun bevolkt en waren veel woongebieden nog niet ontwikkeld. Inmiddels is Almere hout en Oosterwold uitgegroeid tot een bruisende en dichtbevolkte nieuwbouwomgeving. Een hoogspanningstracé door het hart van deze stadsdelen zou een significante waardedaling voor een grote hoeveelheid woningen betekenen. Verzoek om de financiële impact op een grote hoeveelheid huizenbezitters mee te laten wegen in de besluitvorming waarbij er ook tracés mogelijk zijn met een veel lagere socio-economische impact.

202300746
Albert Heijn Oosterwold
Geleidehondenschool HH Jansen
Kleikolonie.nl
B&B Langenberg
Piet de Vries
Behind the Wine
N706
A27
Delfan IT Solutions
Control Rijopleidingen
Rijschool GO!
Mark Schadenberg
ALMERE HOUT
Medisch Pedicure Vogelhorst
Het Vosje
ERSPREIDE HUIZEN ALMERE-HOUT
Belangenvereniging Almere-Hout (BAH)
Maverick Media
B&B Lcbt (Life Contains Beautiful Things)
VOGELHORST
De Kroes BBQ Almere
Almere Hout, Vogelhorst
Berry van de Wal
Almere Oosterwold
De Groot Consulting
De Vuurplaats
Odin Almere Vliervelden
Administratie24-7
Kleinschalige Kinderopvang Kyra
PostNL Pakketautomaat
e Braambergen
Het Rode Hoekje
Vroedvrouw Oosterwold
Atelier Feddan
Imkerij KirstenBosch
Bed & Wellness Klein Knorrestein
Live to Be
Schillemans Hoveniers/Red Robin
casa erwinos
Bakkerij de Tureluur
Djackit Drive in Disco show
falafel&zo

202300746

American Journal of Epidemiology
Vol. 169, No. 2
DOI: 10.1093/aje/kwn297
Advance Access publication November 5, 2008
© The Author 2008. Published by the Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health.
All rights reserved. For permissions, please e-mail: journals.permissions@oxfordjournals.org.

Original Contribution

Residence Near Power Lines and Mortality From Neurodegenerative Diseases: Longitudinal Study of the Swiss Population

Anke Huss, Adrian Spoerri, Matthias Egger, and Martin Röösli for the Swiss National Cohort Study

Initially submitted May 5, 2008; accepted for publication August 25, 2008.

The relation between residential magnetic field exposure from power lines and mortality from neurodegenerative conditions was analyzed among 4.7 million persons of the Swiss National Cohort (linking mortality and census data), covering the period 2000–2005. Cox proportional hazard models were used to analyze the relation of living in the proximity of 220–380 kV power lines and the risk of death from neurodegenerative diseases, with adjustment for a range of potential confounders. Overall, the adjusted hazard ratio for Alzheimer's disease in persons living within 50 m of a 220–380 kV power line was 1.24 (95% confidence interval (CI): 0.80, 1.92) compared with persons who lived at a distance of 600 m or more. There was a dose-response relation with respect to years of residence in the immediate vicinity of power lines and Alzheimer's disease: Persons living at least 5 years within 50 m had an adjusted hazard ratio of 1.51 (95% CI: 0.91, 2.51), increasing to 1.78 (95% CI: 1.07, 2.96) with at least 10 years and to 2.00 (95% CI: 1.21, 3.33) with at least 15 years. The pattern was similar for senile dementia. There was little evidence for an increased risk of amyotrophic lateral sclerosis, Parkinson's disease, or multiple sclerosis.

dementia; neurodegenerative diseases; radiation, nonionizing

Abbreviations: ALS, amyotrophic lateral sclerosis; CI, confidence interval; ELF-MF, extremely low frequency magnetic field(s); ICD-10, *International Classification of Diseases, Injuries, and Causes of Death*, Tenth Revision.

Research on the long-term effects of extremely low frequency magnetic fields (ELF-MF) has focused on cancer since Wertheimer and Leeper (1) published their results on childhood cancer and wiring configurations in 1979. In 2001, the International Agency for Research on Cancer classified exposure to residential magnetic fields above 0.4 μT as a "possible" cause of childhood leukemia (2). For noncancer endpoints, an initial report by Sobel et al. (3) on occupational ELF-MF exposure and Alzheimer's disease suggested that the risk could be substantial. Studies published subsequently have produced inconsistent results, but a recent meta-analysis (4) reported elevated risks in cohort, as well as case-control, studies. A recent review of the evidence for an association between ELF-MF and Alzheimer's disease by the World Health Organization (5) concluded that the available data were inadequate, and the topic was identified as a key research priority.

To our knowledge, no study has so far examined whether residential exposure from power lines is associated with an elevated risk of neurodegenerative diseases. Even a small association could be of high public health relevance, since a considerable number of persons are exposed to these fields. For example, 9.2% of the Swiss population live within 600 m of a 220 or 380 kV power line. We used the Swiss National Cohort, a longitudinal study of the Swiss population (6), to investigate whether living in the vicinity of power lines was associated with mortality from neurodegenerative diseases such as Alzheimer's disease, senile dementia, amyotrophic lateral sclerosis (ALS), multiple sclerosis, and Parkinson's disease.

MATERIALS AND METHODS

Study population

The present analysis was based on the 2000 national census. Mortality data were available for the period 2000–2005,

Correspondence to Dr. Anke Huss, Institute of Social and Preventive Medicine, University of Bern, Finkenhubelweg 11, CH-3012 Bern, Switzerland (e-mail: ahuss@ispm.unibe.ch).

434 van 1455

Downloaded from http://aje.oxfordjournals.org/ at NERL on June 3, 2015

202300746

Table 1. Number of Deaths by Cause, Recorded in Swiss Mortality Data Between December 4, 2000, and December 31, 2005

	ICD-10 Codes	Total No. of Cases[a]	No. of Included Cases[b]	% of Total Cases	Mean Age at Death (Interquartile Range), years	Female Cases, %
All causes		294,833	282,378	96	78.2 (71.6–88.5)	51
Alzheimer's disease	G30	9,758	9,228	95	85.3 (80.0–90.5)	68
Senile dementia	G30, F00, F03	29,975	28,288	94	86.9 (82.7–91.7)	68
Amyotrophic lateral sclerosis	G12.2	759	744	98	70.3 (63.5–79.0)	46
Parkinson's disease	G20–21	6,994	6,683	96	83.7 (79.6–88.8)	48
Multiple sclerosis	G35	838	773	92	67.0 (57.9–77.4)	67
Cancer of the trachea, bronchus, or lung	C33–C34	14,384	14,281	99	70.0 (62.4–78.1)	26
Cancer of the esophagus	C15	2,119	2,101	99	70.5 (61.5–79.9)	24
Alcoholic liver disease	K70	3,356	3,303	98	63.4 (55.4–71.5)	28

Abbreviation: ICD-10, *International Classification of Diseases, Injuries, and Causes of Death*, Tenth Revision.
[a] Deaths that could be linked to the census (refer to the text).
[b] Excluded were persons with unknown building coordinates or who were under 30 years of age at the start of follow-up or death.

with causes of death coded according to the *International Classification of Diseases, Injuries, and Causes of Death*, Tenth Revision (ICD-10). Enumeration in the 2000 census is nearly complete: Coverage was estimated at 98.6% (7). Deterministic and probabilistic record linkages were used to link census records to a death record or an emigration record (6). Of death records of persons older than 30 years, 95.1% could be successfully linked to a 2000 census record. At present, the database includes follow-up data until December 31, 2005.

We excluded persons aged 29 years or less at the census, as well as persons with incomplete information on building coordinates. The database contains information on age, sex, marital status, education, and occupation, as well as additional variables describing, for example, the degree of urbanization of the area or building characteristics such as the number of apartments per building. The geo-coded place of residence of the participants (i.e., Swiss-grid coordinates extracted from the Swiss building registry) is also included in the census data. In general, these coordinates pinpoint a location within a few meters of the building's midpoint. Data from the 1990 census were used to identify the place of residence at that time. The 1990 and 2000 censuses additionally include information on whether individuals had lived at the same place 5 years before the census, that is, in 1985 or in 1995. We were thus able to identify persons who had lived at their place of residence for at least 5, 10, or 15 years.

Outcomes

We considered deaths from the following neurodegenerative diseases: Alzheimer's disease, senile dementia, ALS, Parkinson's disease, and multiple sclerosis. These diseases had to be listed on the death certificate as the primary or a concomitant cause of death. The recording of neurodegenerative diseases on death certificates might be related to socioeconomic position. We therefore included outcomes that are known to be related to socioeconomic position: cancer of the trachea, bronchus, or lung; alcoholic liver disease; and all-cause mortality. The ICD-10 codes used are listed in Table 1.

Exposure

Exposure assessment was based on the distance of the place of residence to the nearest power line. We included all 220–380 kV power lines in Switzerland, over 5,100 km in total. We obtained geodata of the power lines from the Federal Inspectorate for Heavy Current Installations. Figure 1 illustrates localization of the power lines and buildings in Switzerland. We determined the shortest distance to any of the transmission lines and derived the number of persons living within the corridors around the power lines. We defined corridors of 0–<50 m, 50–<200 m, 200–<600 m, and 600 m or beyond. We determined exposure at the time of the 2000 census.

Information about the use of a building as a clinic or nursing home was available from a separate building record, which was completed by the owner of the building, and this information was then matched to the personal records of individuals. Some persons might live in a nursing home or clinic because of a neurodegenerative disease. Therefore, in order to obtain more appropriate exposure data for individuals living in such an institution in 2000, we used the exposure for the place of residence at the time of the 1990 census instead. Persons who lived in a nursing home or clinic in 1990 were excluded from the analysis.

Statistical analyses

We analyzed data using Cox proportional hazard models. We compared the risk of dying from neurodegenerative diseases across corridors and according to the duration of residence in exposed corridors (at least 5, 10, and 15 years). Person-years of observation were defined as the interval between December 4, 2000 (the date of the census), and death, emigration, or December 31, 2005.

Downloaded from http://aje.oxfordjournals.org/ at NERL on June 3, 2015

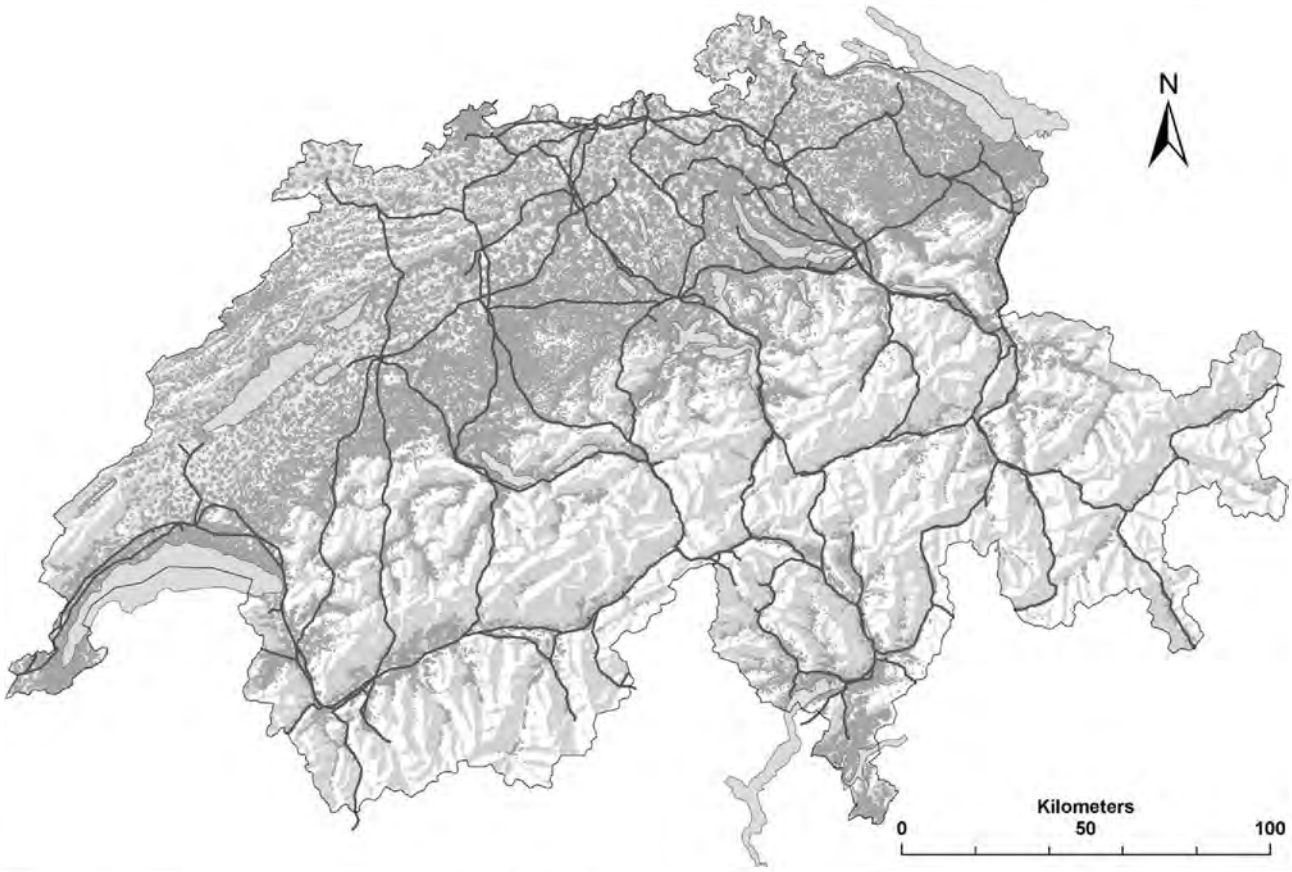

Figure 1. Power lines and buildings in Switzerland. Data sources: Federal Inspectorate for Heavy Current Installations, Fehraltdorf (power lines); Register of Buildings and Dwellings, Federal Statistical Office, Neuchâtel (building coordinates); and Federal Office of Topography swisstopo, Wabern (background map of Switzerland).

We used age as the underlying timescale in our models. All models were adjusted for sex; educational level (compulsory education, secondary level, and tertiary level); highest reported occupational attainment by code (4 levels extracted from the International Standard Classification of Occupations of 1988—1) legislators, senior officials, managers, and professionals, 2) technicians and associate professionals, clerks, service workers, and shop and market sales workers, 3) skilled agricultural and fishery workers, craft and related trades workers, plant, machine operators, and assemblers, and elementary occupations, and 4) no occupation reported); civil status (single, married, divorced, widowed); urbanization category (city, agglomeration, rural municipality); and language region (German, French, Italian). We also included the number of apartments per building into the model, a potential risk factor for magnetic field exposure due to indoor wiring (8).

Finally, because Alzheimer's disease might be associated with benzene exposure, we adjusted models for living within 50 m of a major road. We extracted proximity of the buildings to the "major road network" using data from the Swiss TeleAtlas database for this purpose. The major roads network includes motorways and motorway exits, as well as "major roads of high importance": nearly 8,700 km with 7% of the population exposed to major roads in the 50-m corridor. In sensitivity analyses, we repeated analyses for persons aged less than 85 years, by sex, and examined whether results differed between deaths where Alzheimer's disease or senile dementia had been coded as the primary or concomitant cause of death.

We tested our models successfully for the proportionality assumption using Nelson-Aalen survivor functions and statistical tests based on Schoenfeld residuals. Data were analyzed by using Stata 9 (StataCorp LP, College Station, Texas) software. Results are presented as hazard ratios with 95% confidence intervals.

The Swiss National Cohort was approved by the cantonal ethics committees of Bern and Zurich.

RESULTS

Of the 7.29 million persons recorded in the 2000 census, 2.59 million were excluded because they were under the age of 30 years at the census. Furthermore, 39,871 persons with unknown building coordinates were excluded. The cohort

Downloaded from http://aje.oxfordjournals.org/ at NERL on June 3, 2015

202300746

Table 2. Number of Deaths, Person-Years of Follow-up, and Hazard Ratios for Alzheimer's Disease and Senile Dementia Mortality According to Distance to Power Lines, Entire Study Population and Individuals With at Least 15 Years at the Identical Place of Residence, Switzerland, 2000–2005[a]

Cause of Death	Distance to 220–380 kV Power Line, m	No. of Cases	No. of Person-Years	Crude		Adjusted	
				Hazard Ratio	95% Confidence Interval	Hazard Ratio	95% Confidence Interval
Entire study population							
Alzheimer's disease	0–<50	20	58,423	1.18	0.76, 1.83	1.24	0.80, 1.92
	50–<200	130	363,460	1.12	0.94, 1.33	1.13	0.95, 1.34
	200–<600	572	1,688,323	0.99	0.91, 1.08	1.02	0.94, 1.11
	≥600	8,506	20,711,618	1	Referent	1	Referent
Senile dementia	0–<50	60	58,423	1.19	0.92, 1.53	1.23	0.96, 1.59
	50–<200	371	363,460	1.06	0.96, 1.18	1.08	0.97, 1.19
	200–<600	1,702	1,688,323	0.98	0.93, 1.02	0.99	0.94, 1.04
	≥600	26,155	20,711,618	1	Referent	1	Referent
Individuals living at least 15 years at the identical place of residence							
Alzheimer's disease	0–<50	15	22,320	1.90	1.14, 3.15	2.00	1.21, 3.33
	50–<200	63	145,148	1.12	0.88, 1.44	1.15	0.89, 1.47
	200–<600	259	641,017	0.96	0.85, 1.09	1.00	0.88, 1.13
	≥600	3,861	7,698,419	1	Referent	1	Referent
Senile dementia	0–<50	33	22,320	1.40	0.99, 1.97	1.41	1.00, 1.98
	50–<200	169	145,148	1.00	0.86, 1.16	1.01	0.86, 1.17
	200–<600	819	641,017	1.00	0.93, 1.07	1.01	0.94, 1.09
	≥600	11,930	7,698,419	1	Referent	1	Referent

[a] Cox proportional hazard models were based on either 4.65 million (entire study population) or 1.75 million (individuals with at least 15 years at the identical place of residence) people, with age as the underlying timescale, crude and adjusted for sex, educational level, occupational attainment, urban-rural area, civil status, language region, number of apartments per building, and living within 50 m of a major road.

thus consisted of 4.65 million persons. During the study period, 282,378 eligible and linked deaths from all causes were recorded, including 9,228 deaths from Alzheimer's disease, 28,288 deaths from senile dementia, 773 deaths from multiple sclerosis, and 6,683 deaths from Parkinson's disease (Table 1). The total number of person-years of follow-up was 22.82 million for the whole study population and 8.51 million for persons who reported living for at least 15 years at the identical place of residence (Tables 2 and 3).

The adjusted hazard ratio of Alzheimer's disease for persons living within 50 m of a 220–380 kV power line compared with that for persons who lived at a distance of 600 m or more was 1.24 (95% confidence interval (CI): 0.80, 1.92). There was little evidence of an increased risk beyond 50 m. Analysis by exposure duration revealed a dose-response relation with respect to years of residence in the vicinity of power lines: Persons living at least 5 years within 50 m had an adjusted hazard ratio of 1.51 (95% CI: 0.91, 2.51), which increased to 1.78 (95% CI: 1.07, 2.96) for persons with at least 10 years and to 2.00 (95% CI: 1.21, 3.33) for persons with at least 15 years (Figure 2; Table 2). These adjusted hazard ratios of 2.04 (95% CI: 1.06, 3.93) and 1.96 (95% CI: 0.88, 4.38) were similar for women and men, respectively, and for persons under 85 years of age (adjusted hazard ratio = 1.94, 95% CI: 0.97, 3.89).

For senile dementia, we observed the same pattern as with Alzheimer's disease, although associations tended to be weaker. For increasing exposure time in the vicinity of power lines, the adjusted hazard ratio increased from 1.23 (95% CI: 0.96, 1.59) for any exposure duration to 1.34 (95% CI: 0.98, 1.82) for persons with at least 5 years, to 1.36 (95% CI: 0.98, 1.89) with at least 10 years, and to 1.41 (95% CI: 1.00, 1.98) with at least 15 years of residence near the power line (Table 2). For both Alzheimer's disease and senile dementia, there was little evidence for a difference in effects between deaths coded as primary and deaths coded as concomitant cause ($P_{\text{interaction}} > 0.2$).

Parkinson's disease and ALS were not associated with residence in the proximity of power lines. The adjusted hazard ratio for any duration of exposure in the 50-m corridor was 0.83 (95% CI: 0.46, 1.49) for Parkinson's disease and could not be estimated (no case occurred in the 50-m corridor) for ALS. The adjusted hazard ratio for multiple sclerosis was 1.20 (95% CI: 0.30, 4.80). Similar results were obtained when restricting analyses to persons with at least 15 years at the same place of residence (Table 3).

No increased risk in the proximity of a power line was found for all-cause mortality, cancer of the lung, bronchus, or trachea, cancer of the esophagus, or alcoholic liver disease, for any duration of residence (data not shown) or when

Downloaded from http://aje.oxfordjournals.org/ at NERL on June 3, 2015

Table 3. Number of Deaths, Person-Years of Follow-up, and Hazard Ratios for Amyotrophic Lateral Sclerosis, Parkinson's Disease, and Multiple Sclerosis Mortality According to Distance to Power Lines, Entire Study Population and Individuals With at Least 15 Years at the Identical Place of Residence, Switzerland, 2000–2005[a]

Cause of Death	Distance to 220–380 kV Power Line, m	No. of Cases	No. of Person-Years	Crude		Adjusted	
				Hazard Ratio	95% Confidence Interval	Hazard Ratio	95% Confidence Interval
Entire study population							
Amyotrophic lateral sclerosis	0–<50	0	58,423				
	50–<200	10	363,460	0.88	0.47, 1.64	0.85	0.46, 1.59
	200–<600	39	1,688,323	0.74	0.54, 1.02	0.72	0.52, 1.00
	≥600	695	20,711,618	1	Referent	1	Referent
Parkinson's disease	0–<50	12	58,423	0.95	0.54, 1.67	0.87	0.50, 1.56
	50–<200	99	363,460	1.15	0.94, 1.40	1.06	0.87, 1.29
	200–<600	416	1,688,323	0.98	0.90, 1.09	0.92	0.84, 1.02
	≥600	6,156	20,711,618	1	Referent	1	Referent
Multiple sclerosis	0–<50	2	58,423	1.11	0.28, 4.43	1.19	0.30, 4.79
	50–<200	16	363,460	1.38	0.84, 2.26	1.45	0.88, 2.39
	200–<600	60	1,688,323	1.12	0.86, 1.45	1.16	0.89, 1.51
	≥600	695	20,711,618	1	Referent	1	Referent
Individuals living at least 15 years at the identical place of residence							
Amyotrophic lateral sclerosis	0–<50	0	22,320				
	50 –<200	7	145,148	1.05	0.50, 2.21	1.00	0.47, 2.11
	200–<600	29	641,017	0.97	0.66, 1.41	0.93	0.63, 1.35
	≥600	389	7,698,419	1	Referent	1	Referent
Parkinson's disease	0–<50	8	22,320	1.25	0.63, 2.51	1.15	0.57, 2.30
	50–<200	56	145,148	1.25	0.96, 1.63	1.14	0.87, 1.49
	200–<600	210	641,017	0.99	0.86, 1.14	0.93	0.81, 1.08
	≥600	3,006	7,698,419	1	Referent	1	Referent
Multiple sclerosis	0–<50	1	22,320	1.26	0.18, 8.98	1.35	0.19, 9.62
	50–<200	11	145,148	2.09	1.15, 3.82	2.19	1.19, 4.01
	200–<600	26	641,017	1.10	0.74, 1.65	1.14	0.76, 1.71
	≥600	299	7,698,419	1	Referent	1	Referent

[a] Cox proportional hazard model based on 4.65 million and 1.75 million people, with age as the underlying timescale, crude and adjusted for sex, educational level, occupational attainment, urban-rural area, civil status, language region, number of apartments per building, and living within 50 m of a major road.

restricting analyses to persons with at least 15 years at the same place of residence (Table 4).

DISCUSSION

This large study of the entire Swiss population found that persons who lived within 50 m of a 220–380 kV power line were at increased risk of death from Alzheimer's disease, compared with persons who lived farther away from power lines. The risk increased with increasing duration of residence in the 50-m corridor. Notably, the risk declined rapidly with increasing distance, with only weak evidence for an increased risk beyond 50 m. A similar pattern was observed for senile dementia. In contrast, we found no consistent association for ALS, Parkinson's disease, or multiple sclerosis. Our study thus indicates a possible association between ELF-MF exposure and risks of Alzheimer's disease and senile dementia.

Comparison with previous studies

Established risk factors for Alzheimer's disease include age and genetic factors (9). Controversy remains regarding environmental risk factors, including ELF-MF (10). The association between Alzheimer's disease and ELF-MF has generally been studied with respect to occupational exposures. Occupational exposures are typically about 0.5 μT for electricians, some machine operators, or train drivers, above 1 μT for some machine operators, and around 3 μT for electrical power installers and repairers (11). In occupational settings, increased risks of Alzheimer's disease have been reported with magnetic field exposures at levels around 0.5 μT (4). To our knowledge, an analysis of the potential

Downloaded from http://aje.oxfordjournals.org/ at NERL on June 3, 2015

202300746

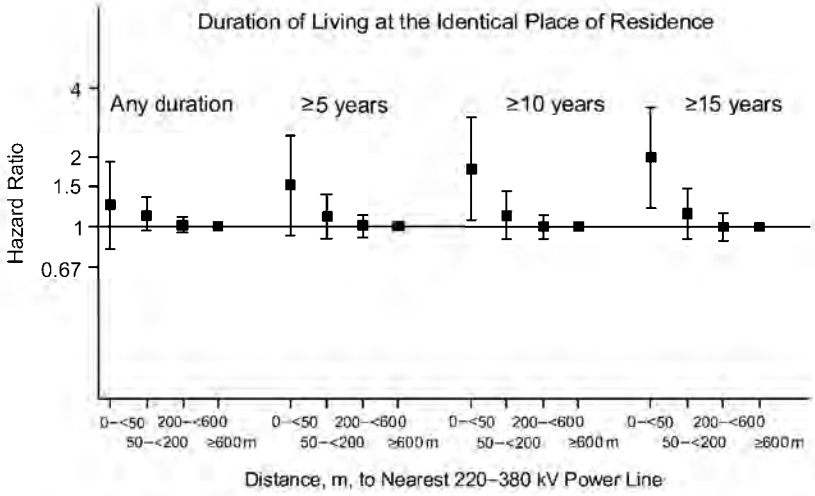

Figure 2. Mortality from Alzheimer's disease in relation to proximity to 220–380 kV power lines, Switzerland, 2000–2005. Cox proportional hazard models for persons in Switzerland who reported living at the place of residence at the time of the 2000 census or at the identical place of residence for at least 5, 10, or 15 years, using age as the underlying timescale, adjusted for sex, educational level, occupational attainment, urban-rural area, civil status, language region, number of apartments per building, and living within 50 m of a major road.

association of neurodegenerative diseases and residential exposure has not been reported in the scientific literature, even though ELF-MF exposure from power lines can be of the same magnitude as in occupational settings. In the United Kingdom, propagation of magnetic fields at levels of about 0.5 μT at a distance of 50 m to a 275 kV line was reported (12). At maximum load, these levels could, however, be considerably higher. In Switzerland, the Federal

Table 4. Number of Cases and Hazard Ratios for Comparison Outcomes of Total Mortality, Alcoholic Liver Disease, Cancer of the Esophagus, and Lung Cancer According to Persons Who Reported Living at Least 15 Years at the Identical Place of Residence, Switzerland, 2000–2005[a]

Cause of Death	Distance to 220–380 kV Power Line, m	No. of Cases	Crude		Adjusted	
			Hazard Ratio	95% Confidence Interval	Hazard Ratio	95% Confidence Interval
Total mortality	0–<50	341	1.11	1.00, 1.24	1.07	0.96, 1.19
	50–<200	2,144	1.01	0.97, 1.06	0.97	0.93, 1.01
	200–<600	10,104	1.02	1.00, 1.04	1.00	0.98, 1.02
	≥600	135,851	1	Referent	1	Referent
Alcoholic liver disease	0–<50	4	1.01	0.38, 2.70	1.11	0.41, 2.96
	50–<200	32	1.23	0.87, 1.75	1.31	0.92, 1.86
	200–<600	94	0.82	0.66, 1.01	0.87	0.70, 1.07
	≥600	1,409	1	Referent	1	Referent
Cancer of the esophagus	0–<50	1	0.37	0.05, 2.62	0.36	0.05, 2.55
	50–<200	16	0.88	0.54, 1.45	0.84	0.51, 1.38
	200–<600	77	0.94	0.75, 1.19	0.92	0.73, 1.16
	≥600	1,055	1	Referent	1	Referent
Lung cancer	0–<50	19	1.02	0.65, 1.59	1.00	0.64, 1.57
	50–<200	119	0.95	0.79, 1.14	0.94	0.78, 1.12
	200–<600	551	0.98	0.90, 1.07	0.99	0.90, 1.08
	≥600	7,248	1	Referent	1	Referent

[a] Cox proportional hazard models, using age as the underlying timescale, crude and adjusted for sex, educational level, occupational attainment, urban-rural area, civil status, language region, number of apartments per building, and living within 50 m of a major road. The study population is the same as that for Table 3.

Downloaded from http://aje.oxfordjournals.org/ at NERL on June 3, 2015

Office for the Environment estimated that, at full load, 1 μT would not be exceeded at a distance of 60–80 m from a 380 kV line and at 40–55 m from a 220 kV line (13).

For ALS, an association between the risk of ALS and employment in electrical occupations, which is related to both magnetic field exposure and the risk of experiencing electric shock, has been reported (14). The electric shock hypothesis would be consistent with our results, as we did not observe an association with residential magnetic field exposure. In the absence of a known biologic mechanism, the World Health Organization recently concluded that the available evidence on a possible association between ELF-MF and Alzheimer's disease, as well as ALS, was inadequate (5).

Of the few studies so far that evaluated magnetic field exposure and multiple sclerosis, none reported statistically significant increased risks, which is in line with the inconsistent results observed here (15–17). Also in line with previous studies, our results for Parkinson's disease provide little evidence for an association (18).

Strengths and limitations

This study combined the mortality register data with nearly complete population data from the 2000 census, complemented with information on duration of residence from the 1990 census. With the exception of persons emigrating from Switzerland, particularly older immigrants who tend to return to their countries after retirement, mortality data are also virtually complete. Record linkage failed in some instances, but this is unlikely to be associated with residence in the vicinity of power lines. Linkage success is very high in the age group above 30 years and highest in the age group between 65 and 85 years. Because mortality from neurodegenerative diseases is negligible in younger people, we restricted our analyses to persons aged 30 years or over. In sensitivity analyses, we excluded people aged 85 years or older and obtained virtually identical results.

The development of neurodegenerative disease, as well as its recording on death certificates, may be associated with socioeconomic position. The availability of data on education and occupation and other potential confounders on an individual level is an important strength of our study. This allowed us to adjust for several indicators of socioeconomic position, but this adjustment had only very small effects on our estimates. In addition, causes of death known to be associated with socioeconomic position were included for comparison but did not show an increased risk in the 50-m corridor.

There is no registry for neurodegenerative diseases in Switzerland, and we had to rely on information given on death certificates, where neurodegenerative diseases are known to be underreported (19–21). The degree of underreporting varies by disease. Death certification of cases of ALS and multiple sclerosis has been found to be reasonably accurate (22, 23). Underreporting of Alzheimer's disease, as well as senile dementia, is more common and increases with the age of the deceased (19, 21, 24–27). Mortality rates for Alzheimer's disease have been increasing since 1995, when a specific code was introduced in the ICD-10 system, indicating that reporting of Alzheimer's disease on death certificates has become more complete in recent years. However, it is unlikely that the completeness of reporting is associated with living in the proximity of power lines.

The magnetic fields produced by power lines depend on a variety of factors, including the load characteristics, distance between conductors, and the placement of phases. Unfortunately, information on these characteristics was not available in our study. We acknowledge that the use of exposure corridors, without measurements or taking the load of the line and other factors into account, may have introduced Berkson-type error into the exposure assessment (28), and this could have reduced the power of our study. On the other hand, it is possible that our surrogate is not predictive for true exposures at all because other sources may be more important, for instance, at work or when travelling. This would imply that the observed association is due to another factor that could not be controlled for in the analysis. However, we believe that we allowed for the most important factors in the analysis, and we are not aware of other exposures that could plausibly explain the observed associations.

There is no consensus as to which exposures from overhead power lines are biologically relevant and should be measured (2). For example, ionized particles or contact currents may also be relevant (29–31). However, all of these exposures are associated with distance to a power line. We extended the corridors around power lines up to a distance of 600 m to make our results comparable with those of the study by Draper et al. (32). In contrast to their study, we found little evidence for an increased risk beyond 50 m. With respect to a potential mechanism, we can only speculate whether one of the mechanisms that have been proposed in the literature (5) might be of importance in the context of magnetic field exposure and neurodegenerative diseases. For example, induced electric fields in neural networks (electric fields induced in tissue by exposure to extremely low frequency electric and magnetic fields) have been reported to affect synaptic transmission in neural networks, as well as the radical pair mechanism (5). Increased free radical concentrations can cause oxidative damage to cellular components, which could play a role in the etiology of Alzheimer's disease.

Finally, underground cables that replace overhead power lines in some urban areas may represent an additional source of residential magnetic field exposure, but these were not considered in our study. In Switzerland, underground cables of 220–380 kV represent only around 0.8% of the grid, and we decided to omit cables from our analyses.

Public health implication

Assuming that the associations observed in this study are causal, what are the public health implications? Considering the relatively small number of cases of Alzheimer's disease and senile dementia diagnosed in the 50-m corridor (Alzheimer's disease: 20 of 9,164 (0.22%); senile dementia: 59 of 28,045 (0.21%)), it is clear that the public health impact appears limited. The true public health impact, however, is difficult to determine. Rates of Alzheimer's disease were reported to be from 2- to 8-fold higher if diagnoses were

Downloaded from http://aje.oxfordjournals.org/ at NERL on June 3, 2015

202300746

based on clinical examination instead of death certificates (20, 24). In addition, Alzheimer's disease might go undiagnosed in another group of persons. Finally, although we found only weak evidence for an increased risk beyond 50 m, it is unlikely that there is an abrupt change in risk at 50 m. Nevertheless, our results do provide reassurance for the population living at distances of 50–600 m from a power line.

Conclusions

The results of our study support the hypothesis that magnetic field exposure plays a role in the etiology of Alzheimer's disease and senile dementia but not of ALS or other neurodegenerative diseases. Despite the large sample size covering the whole Swiss population, these findings must be interpreted with caution, because of the lack of known biologic mechanisms.

ACKNOWLEDGMENTS

Author affiliations: Institute of Social and Preventive Medicine, University of Bern, Bern, Switzerland (Anke Huss, Adrian Spoerri, Matthias Egger, Martin Röösli); and Department of Social Medicine, University of Bristol, Bristol, United Kingdom (Matthias Egger).

This work was supported by the Swiss National Science Foundation (grant 3347C0-108806).

The authors thank the Federal Inspectorate for Heavy Current Installations for providing them with the geodata of the power lines and the Federal Statistical Office whose support made the Swiss National Cohort and this study possible.

The members of the Swiss National Cohort Study Group are Felix Gutzwiller (Chairman of the Executive Board) and Matthias Bopp (Zurich, Switzerland); Matthias Egger (Chairman of the Scientific Board), Adrian Spoerri, Malcolm Sturdy (Data Manager), and Marcel Zwahlen (Bern, Switzerland); Charlotte Braun-Fahrländer (Basel, Switzerland); Fred Paccaud (Lausanne, Switzerland); and André Rougemont (Geneva, Switzerland).

The funding source had no influence on study design; collection, analysis, and interpretation of data; the writing of the report; or the decision to submit the paper for publication.

Conflict of interest: none declared.

REFERENCES

1. Wertheimer N, Leeper E. Electrical wiring configurations and childhood cancer. *Am J Epidemiol*. 1979;109(3):273–284.
2. Non-ionizing radiation, Part 1: static and extremely low-frequency (ELF) electric and magnetic fields. IARC Working Group on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans. *IARC Monogr Eval Carcinog Risks Hum*. 2002;80:1–395.
3. Sobel E, Davanipour Z, Sulkava R, et al. Occupations with exposure to electromagnetic fields: a possible risk factor for Alzheimer's disease. *Am J Epidemiol*. 1995;142(5):515–524.
4. Garcia AM, Sisternas A, Hoyos SP. Occupational exposure to extremely low frequency electric and magnetic fields and Alzheimer disease: a meta-analysis. *Int J Epidemiol*. 2008; 37(2):329–340.
5. World Health Organization. *Extremely Low Frequency Fields, Environmental Health Criteria 238*. Geneva, Switzerland: World Health Organization; 2007.
6. Bopp M, Spoerri A, Zwahlen M, et al. Cohort profile: the Swiss National Cohort—a longitudinal study of 6.8 million people. *Int J Epidemiol*. (doi:10.1093/ije/dyn042).
7. Renaud A. *Coverage Estimation for the Swiss Population Census 2000. Methodology Report 338-0027*. Neuchâtel, Switzerland: Swiss Federal Statistical Office; 2004.
8. Schüz J, Grigat JP, Störmer B, et al. Extremely low frequency magnetic fields in residences in Germany. Distribution of measurements, comparison of two methods for assessing exposure, and predictors for the occurrence of magnetic fields above background level. *Radiat Environ Biophys*. 2000;39(4): 233–240.
9. Blennow K, de Leon MJ, Zetterberg H. Alzheimer's disease. *Lancet*. 2006;368(9533):387–403.
10. Brown RC, Lockwood AH, Sonawane BR. Neurodegenerative diseases: an overview of environmental risk factors. *Environ Health Perspect*. 2005;113(9):1250–1256.
11. Bowman JD, Touchstone JA, Yost MG. A population-based job exposure matrix for power-frequency magnetic fields. *J Occup Environ Hyg*. 2007;4(9):715–728.
12. National Grid plc. 275 kV overhead lines: magnetic field. London, United Kingdom: National Grid plc; 2008. (http://www.emfs.info/275b.asp). (Accessed April 30, 2008).
13. Swiss Federal Office for the Environment. *Elektrosmog in der Umwelt*. (In German). Bern, Switzerland: Federal Office for the Environment; 2005. (Publication no. DIV-5801-D).
14. Ahlbom IC, Cardis E, Green A, et al. Review of the epidemiologic literature on EMF and health. *Environ Health Perspect*. 2001;109(suppl 6):911S–933S.
15. Feychting M, Jonsson F, Pedersen NL, et al. Occupational magnetic field exposure and neurodegenerative disease. *Epidemiology*. 2003;14(4):413–419.
16. Johansen C, Koch-Henriksen N, Rasmussen S, et al. Multiple sclerosis among utility workers. *Neurology*. 1999;52(6): 1279–1282.
17. Röösli M, Lörtscher M, Egger M, et al. Mortality from neurodegenerative disease and exposure to extremely low-frequency magnetic fields: 31 years of observations on Swiss railway employees. *Neuroepidemiology*. 2007;28(4):197–206.
18. Hug K, Röösli M, Rapp R. Magnetic field exposure and neurodegenerative diseases—recent epidemiological studies. *Soz Praventivmed*. 2006;51(4):210–220.
19. Ganguli M, Rodriguez EG. Reporting of dementia on death certificates: a community study. *J Am Geriatr Soc*. 1999; 47(7):842–849.
20. Jin YP, Gatz M, Johansson B, et al. Sensitivity and specificity of dementia coding in two Swedish disease registries. *Neurology*. 2004;63(4):739–741.
21. Østbye T, Hill G, Steenhuis R. Mortality in elderly Canadians with and without dementia: a 5-year follow-up. *Neurology*. 1999;53(3):521–526.
22. Hirst CL, Swingler R, Compston A, et al. Survival and cause of death in multiple sclerosis: a prospective population based study. *J Neurol Neurosurg Psychiatry*. 2008;79(9):1016–1021.
23. Chiò A, Magnani C, Oddenino E, et al. Accuracy of death certificate diagnosis of amyotrophic lateral sclerosis. *J Epidemiol Community Health*. 1992;46(5):517–518.
24. Ganguli M, Dodge HH, Shen C, et al. Alzheimer disease and mortality: a 15-year epidemiological study. *Arch Neurol*. 2005;62(5):779–784.

Downloaded from http://aje.oxfordjournals.org/ at NERL on June 3, 2015

25. Kay DW, Forster DP, Newens AJ. Long-term survival, place of death, and death certification in clinically diagnosed pre-senile dementia in northern England. Follow-up after 8–12 years. *Br J Psychiatry*. 2000;177:156–162.
26. The incidence of dementia in Canada. The Canadian Study of Health and Aging Working Group. *Neurology*. 2000;55(1):66–73.
27. Martyn CN, Pippard EC. Usefulness of mortality data in determining the geography and time trends of dementia. *J Epidemiol Community Health*. 1988;42(2):134–137.
28. Armstrong BG. Effect of measurement error on epidemiological studies of environmental and occupational exposures. *Occup Environ Med*. 1998;55(10):651–656.
29. Fews AP, Henshaw DL, Wilding RJ, et al. Corona ions from powerlines and increased exposure to pollutant aerosols. *Int J Radiat Biol*. 1999;75(12):1523–1531.
30. Henshaw DL, Ross AN, Fews AP, et al. Enhanced deposition of radon daughter nuclei in the vicinity of power frequency electromagnetic fields. *Int J Radiat Biol*. 1996;69(1):25–38.
31. Kavet R, Zaffanella LE, Pearson RL, et al. Association of residential magnetic fields with contact voltage. *Bioelectromagnetics*. 2004;25(7):530–536.
32. Draper G, Vincent T, Kroll ME, et al. Childhood cancer in relation to distance from high voltage power lines in England and Wales: a case-control study. *BMJ*. 2005;330(7503):1290–1294.

Downloaded from http://aje.oxfordjournals.org/ at NERL on June 3, 2015

Verzonden: 4/12/2023 10:56:18 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Ondernemer
(Mede) namens:
Organisatie: VoF Wijkoord

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Landschappelijke elementen en de overlast van de hoogspanningsmasten op de percelen van ondernemers. Op mijn perceel staat al een mast, ik wil geen masten extra meer.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik ben van menig dat de gele en groene variant de slechtste varianten zijn. Deze gaan door agrarisch gebied waar de ondernemers overlast ondervinden van masten op de percelen.

Ik geef mee dat ondergrondse varianten serieus moeten worden onderzocht.

Mijn voorkeur gaat uit naar de blauwe variant en dan met name door het water van het Markermeer, Ketelmeer en IJsselmeer. Bij voorkeur onder het water omdat de natuur, visserij en recreatievaart er dan geen last van hebben.

Het is een goed initiatief om ons vroegtijdig te informeren via deze bijeenkomst.

Verzonden: 4/13/2023 8:29:24 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens: dit is een herziening op de zienswijze ingedoiend onder kenmerk 202300729
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Met ongenoegen heb ik kennis genomen van het feit dat een nieuw aan te leggen hoogspanningstrace mogelijk over mijn perceel komt.

Ik woon/werk aan het te onderzoeken "gele trace" langs de hoge vaart waar al een 150kV trace is.

Er staan twee hoogspanningsmasten op mijn perceel en nog meer vind ik niet wenselijk. Je wordt als boer zijnde flink belemmerd

in je werkzaamheden door de masten. Een hoogspanningsverbinding heeft tot nu toe een acceptabel effect op de gezondheid.

Maar hoe zit het met twee hoogspanningsverbindingen vlak bij elkaar? Gaan die elkaar versterken?

We wonen er vlak bij en werken er immers onder!! Dit in ogenschouw nemende geef ik de voorkeur aan een ander tracé

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Verzonden: 4/13/2023 8:54:42 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja zeker! Deze masten kunnen en mogen niet direct langs de vogelweg geplaatst worden!! Er worden door tennet oude kaarten gebruikt ter illustratie. Inmiddels staan er al zoveel huizen in dit gebied waardoor er gewacht kan komen op gezondheidsklachten. De afstand tussen de bebouwing en de beoogde masten is echt veel te weinig!!!!

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Milieu effecten zijn neem ik aan onderzocht, wij als bewoners maken ons enorme zorgen over onze gezondheid!

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie hierboven. De situatie nu is anders dan Tennet intekent bij de opties. Zoals gezegd wordt er volop gebouwd in onze omgeving en zullen er te veel bewoners te dicht bij die verschrikkelijke masten komen te wonen die te veel gezondheidsrisico's met zich meebrengen. De oranje optie is de optie met het minste risico hierop, maar volgens tennet de duurste.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee alles hebben we gezegd hierboven. Luister aub naar bewoners. De hoogspanningsmasten plaatsen op de Vogelweg is echt niet verantwoord!!

Verzonden: 4/13/2023 9:59:52 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, ter hoogte van Almere een combinatie van trace paars en groen, waarbij een deel langs de A6 ondergronds gaat.

Dit trace gaat, komend vanuit Muiderberg, ondergronds vanaf ca. afslag A6/N702 tot even voorbij knooppunt Almere (A6/A27), vervolgens bovengronds en dan afbuigen (ongeveer ter hoogte van de Wulpweg/Dodaarsweg) naar de Vogelweg. Vervolgens langs de Vogelweg richting Lelystad en verder.

Voordelen:

Zeer beperkt belasten van de stad/omgeving met nieuwe masten.

De natuurgebieden Oostervaardersplassen, Almeerderhout en Gooimeer worden in z'n geheel ontzien van aantasting leefomgeving en landschap.

Evenals de woongebieden in Almere Stad, Almere Haven, Almere Buiten, Overgooi-west, Overgooi-oost, Almere Hout en Oosterwold.

Slechts ca.10 km ondergronds, technisch mogelijk zo is ons verteld op de bijeenkomsten.

94359313_8841202_Trace_combinatie_paar-groen.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er lopen drie traces langs en/of door het Gooimeer. Dit (tot nu toe ongerepte) natuurgebied (deels Natura 2000) herbergt veel vogels en er zijn veel vluchten van vogels over dit gebied, bijvoorbeeld naar de Oostvaardersplassen, Eemmeer en Naardermeer. Tevens zal een hoogspanningsleiding door het Gooimeer leiden tot blijvende aantasting van het nu nog mooie landschap.

Het Almeerderhout is het enige volwaardige bos in Almere. Momenteel is dit bos nog enigszins gevrijwaard van horizonvervuiling. Een hoogspanningsleiding door het bos zal zeker de biodiversiteit aantasten en door de horizonvervuiling zal het landschappelijke aanzien van het bos ook blijvend worden aangetast.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

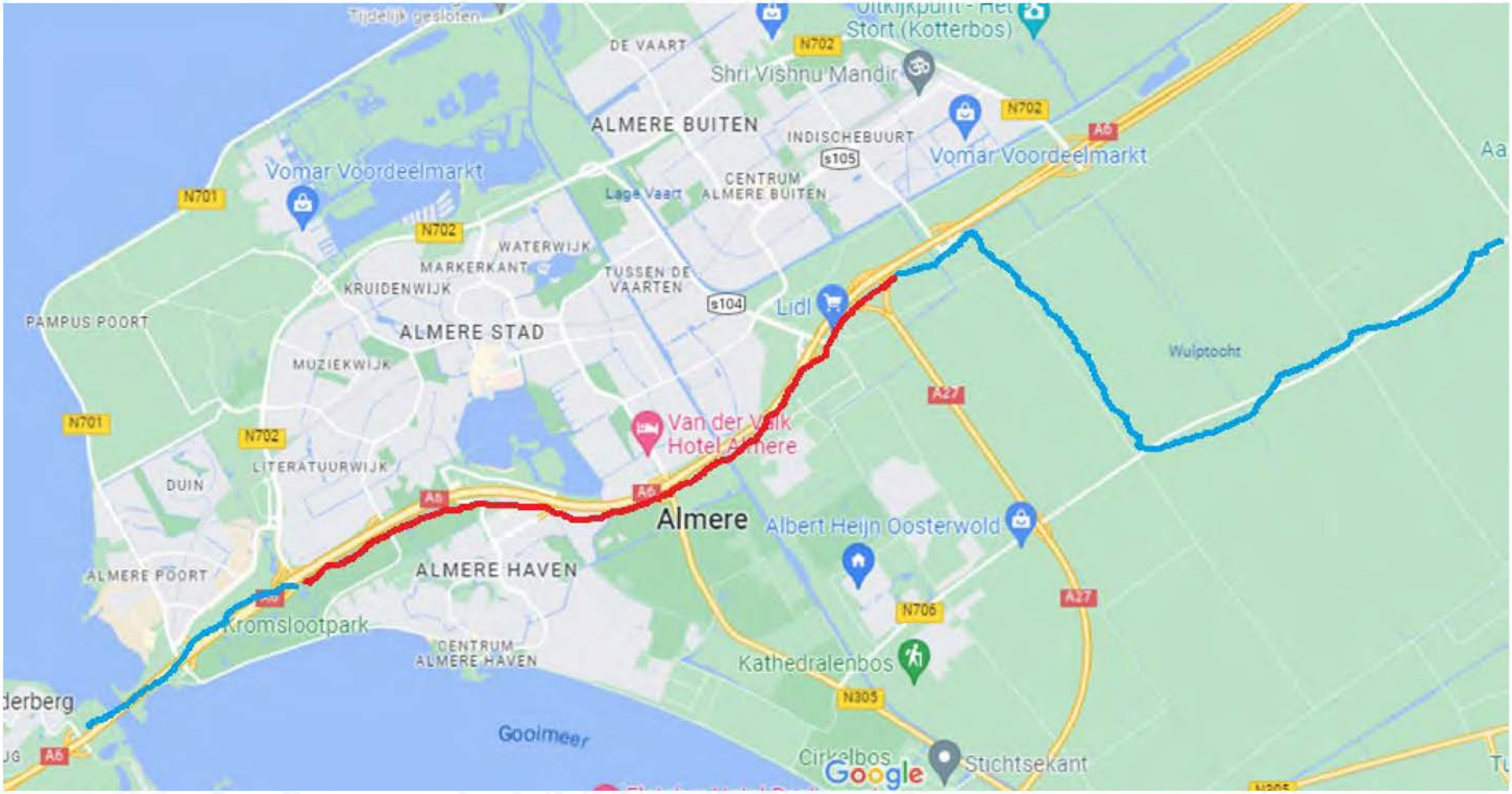
In het plan worden al voorbehouden gemaakt over eventueel te maken keuzen. Bijvoorbeeld ten aanzien van 'ondergronds' en keuze voor het type hoogspanningsmast.

Termen als 'technisch onhaalbaar' of 'onderhoudstechnisch af te raden'. Mijns inziens zijn deze argumenten voornamelijk vanuit kostenoverweging ingegeven. Alle mogelijkheden dienen naar mijn mening in een integrale afweging te worden meegenomen waarbij de burger en natuur centraal staan en niet Tennet of de kosten. Immers, de overheid heeft 27,5 miljard tot haar beschikking voor de energietransitie en het uiteindelijke tracé door Flevoland komt ten gunste van héél Nederland en het buitenland.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De tracés zijn op een kaartje nogal onduidelijk aangegeven. Er lijkt ook gebruik te zijn gemaakt van oude kaarten. Zo gaat de groene lijn, ter hoogte van de Gooimeerdijk, het land in over een woonwijk in aanbouw. Deze woonwijk is op de kaarten niet zichtbaar.

94359313_8841203_PHOTO-2023-04-07-00-36-17.jpg

Voorstel aangepast trace, deels langs A6 (het paarse trace), deels langs Volgelweg (het groene trace). Turkooise lijn is bovengronds. Rode lijn is ondergronds

Terug naar het overzicht

Denk Mee

202300754

Vogelweg

Labyrint

Meesweg

Cirkelpad

Waterlandseweg

Roosbos

Gooimeerdijk-Oost

Speuldorbos

Almere Boven

Merelweg

Kwikstaartpad

Ijsvogelpad

Zalkerbos

Smoddebos

Fietsboot Eemdijk-Huizen

Natuurtuinvereniging Ebomavi

200m

Verzonden: 4/13/2023 10:31:10 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, een ondergrondse variant (eventueel op het bestaande tracé via het Weerwater Almere)

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

ruimtelijke beeldkwaliteit

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/13/2023 10:31:59 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ik spreek over het paarse tracé. Ik vind dat als deze verbinding wordt aangelegd, het stralingseffect/magneetveld voor de omwonenden serieus moet worden onderzocht. Er loopt hier nu al een hoogspanningsverbinding. Ik denk dat als er een nieuwe lijn wordt aangelegd, het stralingseffect gaat toenemen.

Ik maak mij zorgen over het plaatsen van een tweede verbinding, veel natuur moet verdwijnen. Ik doel op bospercelen, die nu dienen als geluids'wal' tegen het geluid van de snelweg A6. Hiervoor in de plaats moet dan ten minste een geluidswal worden aangelegd.

Al met al ben ik tegen aanleg van de paarse variant. Deze variant gaat in zowel Almere als in Lelystad zuid door bewoond gebied. Een alternatief zou wat mij betreft wel zijn een ondergrondse verbinding in bewoond gebied. Ik beveel aan dat bij een keuze voor de paarse variant, dit serieus te onderzoeken.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/13/2023 10:34:48 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De variant die het snelst tot stand kan worden gebracht. In Lelystad kunnen geen bedrijven meer aangesloten worden op het bestaande net, zonneparken kunnen ook niet worden aangesloten. Ik wil dat er zo snel mogelijk capaciteit op het net beschikbaar komt.

Wellicht is er het minst bezwaar tegen een nieuwe verbinding naast het bestaande tracé. Ik wil dat dit serieus wordt onderzocht.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Doet u vooral geen onderzoek naar onderwerpen waarvan het resultaat al in het Rijksarchief in Lelystad ligt.

Verzonden: 4/13/2023 10:39:30 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Ondernemer
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ik beveel aan onderzoek te doen naar een ondergrondse verbinding. Deze verbinding geeft zo min mogelijk overlast voor de omgeving.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Een verbinding door het Markermeer, Ketelmeer en IJsselmeer heeft mijn voorkeur.

Verzonden: 4/13/2023 10:42:39 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Ondernemer
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een alternatief door het Markermeer, IJsselmeer en Ketelmeer. Daar worden ook windturbines aangelegd. Daar kunnen naar mijn mening ook hoogspanningsmasten bij. Hiervan hebben zo weinig mogelijk omwonenden overlast.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

het gele tracé liggen ook windturbines, die zijn niet ingetekend op de kaart. De windturbines blijven wel bestaan. TenneT dient bij het onderzoek rekening te houden met de bestaande windturbines. Als deze windturbines eventueel moeten verdwijnen in het kader van de hoogspanningsverbinding, dan is het wellicht mogelijk om afspraken te maken over sanering en opschaling door middel van nieuwe turbines, in het kader van de Rijkscoördinatieregeling. Wellicht is het mogelijk om in de toekomst accu's te plaatsen bij de windturbines, die door de windturbine kunnen worden gevoed.

Verzonden: 4/13/2023 10:46:24 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Ondernemer
(Mede) namens:
Organisatie: VoF De Groot

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik wil dat een verbinding door het water (onder het water) serieus moet worden onderzocht: ik doel op een verbinding door het Markermeer, IJsselmeer en Ketelmeer.

Ik noem dit omdat er al een verbinding door het water loopt van Nederland naar Noorwegen. De nieuwe verbinding van Diemen naar Ens, zou wellicht conform dit voorbeeld kunnen worden aangelegd.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Langs het gele tracé staan windturbines. Deze zijn niet op de kaart ingetekend. De gele lijn lijkt dwars door de rij windturbines te gaan.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Als de hoogspanningsverbinding wordt aangelegd, wil ik dat rekening wordt gehouden met landbouwgrond waar landbouwondernemers met trekkers overheen moeten. Hoogspanningsmasten geven overlast, ondernemers moeten er rekening mee houden en gps-verbinding wordt verstoord door de hoogspanningslijnen.

Ik wil ik dat onderzocht wordt wat de straling van de hoogspanningsverbinding doet met de bewoners in de nabijheid van de lijn, in het bijzonder op ons perceel.

Ten slotte wil ik weten wat het effect is van een hoogspanningsmast op de waarde van onze landbouwgrond[redacted];

Verzonden: 4/13/2023 11:09:40 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

ik stel voor naar een combinatie van de alternatieven te kijken, zie bijgevoegde kaart, in het rood aangegeven. Een andere optie is om het deel dat langs de bebouwing in Almere Hout en Oosterwold gaat, ondergronds uit te voeren.

94361080_8841649_kaart.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

als direct aanwonende aan het groene tracé maak ik ernstig bezwaar. dit is het groenste gebied van Almere (de wijken Oosterwold, Overgooi en Almere Hout). Om het groene tracé te realiseren moeten er ontzettend veel bomen gekapt worden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

kan er niet gebruik gemaakt worden van bestaande snelweg- en windmolentracé's? hier is de impact op omwonenden en ook het landschap het minst groot.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

het elektromagnetische veld knelt binnen het zoneveld met de afstand van de percelen aan de Gerald Pearsonlaan tot het hart van het groene tracé.

Een wintrackmast heeft een stralingsniveauafstand in meters tussen de rand van de magneetveldzone en het punt midden onder de hoogspanningslijn van minimaal 60 tot maximaal 70 meter waarna de straling nog 0,4 microtesla bedraagt. Om de magneetveldzone buiten de percelen van de Gerald Pearsonlaan te situeren zal niet alleen de beplanting van de gemeente Almere maar ook van Staatsbosheer verwijderd moeten worden. Een 380 kV Donaumast is op het groene tracé ook niet mogelijk door de bredere magneetveldzone tot 150 meter. Wanneer voor een alternatief tracé zou worden gekozen, bestaat er voor TenneT ook meer keuze in masten

-

Voorgestelde onderzoeksalternatieven

Verzonden: 4/13/2023 12:03:04 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

94363257_8842066_20230412_380kV_trace.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

94363257_8842067_20230412_380kV_trace.docx

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage

94363257_8842068_20230412_380kV_trace.docx

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

94363257_8842069_20230412_380kV_trace.docx

Almere 13-04-2023

Aan
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens

Beste Heer , mevrouw,

Als bewoners van de woonwijk Almere Oosterwold hebbben wij en vele van mijn mede bewoners sterke bezwaren tegen het huidige voorstel voor het **GROENE TRACE**.

Het voorstel om een hoogspanningslijn mogelijk aan te leggen via N706 en dwars door een woonwijk te laten lopen (Oosterwold, Almere Hout/Vogelhorst, Almere Overgooi) is voor ons een onbegrijpelijke en zeer onwenselijke zienwijze.

1. Om mee te beginnen gaat het voorstel in tegen het hetgeen vermeld op Pagina 11 in de "Notitie onderzoekalternatieven": "*Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de* ***nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen*** *of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".* De vogelweg (N706) loopt dwars door een woonwijk met onze huizen op zeer korte afstand van de vogelweg zelf. Kunnen ons voorstellen dat de onderzoekers het zich niet geheel gerealiseerd hebben, omdat de woning ontwikkeling in dit gebied zeer snel heeft plaatsgevonden. Maar inmiddels is hier sprake van een volledige woonwijk, die ook als zodanig bestempeld zou moeten worden in het onderzoek.

2. Op de uitsluitingenkaart(afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoeksalternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld, toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen geplaatst.

3. Hoewel de ruimte zeer beperkt is, wordt de N706 tussen de A27 en de

Waterlands weg niet als knelpunt gezien of beschreven in het onderzoek. Oosterwold is een knelpunt en speciaal gebied met bijzonder kenmerken. Met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van woningen rondom de N706. Het zou onjuist zijn wanneer dit gebied niet als knelpunt bestempeld wordt in het onderzoek.

4. Door vast te houden aan een voorstel waar de woningen zo dicht op het voorgestelde groene tracé staan is de vraag of er wel voldoende aandacht is besteed aan:

a.

De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen en reproductieve problemen. Het plaatsen van deze palen in een woonwijk kan iedereen, vooral kinderen en zwangere vrouwen, blootstellen aan deze potentiële gezondheidsrisico's.

b. Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat. Zou door plaatsing van hoogspanningsmasten in een klap worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.

c. Effect en of compensatie van dalende woningprijzen.

d. Effect op de natuur en stadslandbouw in dit gebied.

5. Langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlands weg /N305 ligt een uniek stuk bos dat overgaat in het kathedralen bos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit ingetekend, terwijl dit gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

6. De wijk Oosterwold heeft al de negatieve effecten van de zeer hoge windmolens langs de A27. Indien Oosterwold nu ook nog de lasten moet dragen voor de doorvoer van elektriciteit ontstaat er een onevenredige belasting op een relatief klein gebied.

Concreet de volgende zienwijze en wijzigingen voorstellen:

- Een herziening van het groene tracé. Er lijkt onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en Almere hout/Vogelhorst. Woningen staan reeds vlak aan de vogelweg /N706. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op deze nieuwe woonwijk.

Onderzocht zou moeten worden of het groene tracé ruim voor de A27 kan afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzien.

Of het gele tracé al dan niet icm. het oranje tracé een mindere belasting vormt voor de verschillende aspecten (natuur/mens/gezondheid)

- **Het stuk vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 tot de Waterlands weg /N305 beschrijven als knelpunt vanwege de bestaande woningen.**

- **De natuurgebieden waarvan de kwetsbaarheid nader onderzocht moet worden (langs de N706).**

- **Meewegen van de aanwezigheid van de reeds bestaande zeer grote windmolens in Oosterwold en daarmee de een onevenredige belasting op een relatief klein en bijzonder gebied.**

Hoogachtend

[redacted]

Verzonden: 4/13/2023 12:11:24 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, een combinatie van tracé paars en groen. Hierbij gaat een deel langs de A6 ondergronds. Dit trace gaat, komend vanuit Muiderberg, ondergronds vanaf ca. afslag A6/N702 tot even voorbij knooppunt Almere (A6/A27), vervolgens bovengronds en afbuigen (ca. ter hoogte van de Wulpweg/Dodaarsweg) naar de Vogelweg. Vervolgens langs de Vogelweg richting Lelystad en verder.

Voordelen:

Zeer beperkt belasten van stedelijk gebied en natuur met nieuwe masten. De natuurgebieden Oostvaardersplassen, Almeerderhout en Gooimeer worden in zijn geheel ontzien van aantasting en verstoring van het landschap.

De woongebieden in Almere Stad, Almere Haven, Almere Buiten, Overgooi-west, Overgooi-oost, Almere Hout en Oosterwold worden eveneens ontzien. Inwoners van deze gebieden zullen zich niet onnodig zorgen hoeven te maken over de eventuele gezondheidsrisico's die de hoogspanningsleiding met zich meebrengt en zij zullen geen hinder en aantasting ervaren van het wooncomfort en verstoring van het landschap.

Het betreft hier slechts ca. 10 km ondergronds. Op de bijeenkomsten is naar voren gekomen dat dit technisch haalbaar is.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er lopen drie alternatieve tracés langs en/of door het Gooimeer. Dit tot nu toe ongerepte natuurgebied (deels Natura 2000) herbergt veel vogels, wat zorgt voor veel vogelvluchten over dit gebied. Een bovengrondse hoogspanningsleiding zal een bedreiging vormen voor deze dieren.

Tevens zal het aanblik van een hoogspanningsleiding door/langs het Gooimeer veel afbreuk doen aan het nu zo mooie landschap.

Het Almeerderhout is het enige volwaardige bos in Almere. Een hoogspanningsleiding door het bos zal de biodiversiteit schaden en het landschappelijke aanzien aantasten.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

In het plan worden voorbehouden gemaakt ten aanzien van de te maken keuzen. Termen als 'technisch onhaalbaar' of 'onderhoudstechnisch af te raden' worden genoemd als het gaat om bijvoorbeeld 'een (gedeeltelijke) ondergrondse verbinding' of het type hoogspanningsmast.

Deze keuzes mogen mijns inziens nooit vanuit het standpunt van kostenoverweging of technisch 'gemak' worden gemaakt als dit het landschap en het wooncomfort van de inwoners nadelig zal beïnvloeden, terwijl er een alternatief voorhanden is dat geen nadelige effecten op mens en natuur zal hebben. De overheid heeft 27,5 miljard tot haar beschikking voor de energietransitie. Het tracé door Flevoland komt ten gunste van heel Nederland en zelfs het buitenland. Naar mijn mening is het centraal stellen van de belangen van zowel de inwoners van Flevoland als de natuur van Flevoland wel het minste wat TenneT en de Overheid kunnen doen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De tracés op de kaart zijn onduidelijk aangegeven. Mijn vermoeden is dat er oude kaarten zijn gebruikt. Het groene tracé loopt ter hoogte van de Gooimeerdijk het land in en doorkruist hierbij een in aanbouw zijnde woonwijk in Almere Overgooi. Deze woonwijk staat niet aangegeven op de kaart. Dit is uiteraard onaanvaardbaar voor de bewoners van deze woonwijk. Uit diverse onderzoeken komt naar voren dat bij kinderen, die wonen in de directe nabijheid van hoogspanningslijnen vaker leukemie wordt vastgesteld. Een direct verband is niet wetenschappelijk aangetoond. De Gezondheidsraad en het Rijk adviseren sinds 2005 om geen woningen en scholen te bouwen in de buurt van hoogspanningslijnen.

Verzonden: 4/13/2023 12:56:49 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, hier is nu wonin gbouw gepland. Ecologisch en biologische grond waar verplichte landbouw wordt bedreven door particulieren. Verplicht door Gemeente 50 procent van de aangekochte grond landbouw.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Absoluut stralingsgevaar. Hoogspanningskabels geven veel straling af is gevaarlijk voor de volksgezondheid. Tevens voor de natuur en verplichte landbouw.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Woongenot, uitzicht, hier is alles particulier grondgebied. We zijn al verrast door enorme windmolens en dreigende verandering van vliegroutes. Hier is nu nog laag vliegen toegestaan. Dit is ons niet medegedeeld toen oosterwold van start ging. Het zou een ecologisch verantwoord gebied blijven.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Gaan er bossen verdwijnen? Wij zijn speciaal aan het bos gaan wonen. Gemeente heeft gezegd dat dit zo zou blijven.

Verzonden: 4/13/2023 2:13:50 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens: [redacted] Canadian Solar Nederland
Organisatie: Canadian Solar Nederland

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Onderzocht worden op welke wijze een batterijopslag aangehaakt kan worden op onderstation Lelystad. En duidelijkheid geven of het onderstation bij de Maximacentrale wel of niet verplaatst wordt.

94369676_8842844_04_23_Zienswijze_trace_D-E.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

nvt

94369676_8842845_Bijlage_II-_NI_140_-_Informatie_Lelystad_BESS.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

locaties voor grootschalige batterijen.

94369676_8842846_NI_140_-_Lelystad_BESS_-_Advies_Het_Loket_NI.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

locaties voor grootschalige batterijen.

CanadianSolar

Canadian Solar 20202300769
Muiderstraat 7G, 1011 PZ Amsterdam – Nederland
www.canadiansolar.com

Bureau Energieprojecten (bureauenergieprojecten@minezk.nl)
Inspraakpunt Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

Betreft: Zienswijze op concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) voor 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen-Lelystad-Ens / gepubliceerd op 9 maart 2023

13 april 2023

Geachte mevrouw/meneer,

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de concept-NRD. In deze brief gaan wij in op onze zienswijze.

Het exacte tracé voor de 380 kV hoogspanningsleiding is nog niet bekend. Dit geldt ook voor de wijze van aansluiten op het 380 kV station in Lelystad. Via een open planproces, waarbij u verschillende tracévarianten onderzoekt, zal het voorkeurstracé bepaald worden. Dit proces zal de nodige maanden in beslag nemen.

380 kV station Lelystad
Ons belang gaat uit naar het 380 kV station in Lelystad. Wij zouden graag binnen enkele jaren een BESS (Battery Energy Storage System) willen ontwikkelen. Wij denken aan een voorziening van 300 tot 500 MW. Een BESS van deze schaal is innovatief en nieuw voor Nederland. Op dit moment is het nog niet duidelijk aan welke kant het 380 kV tracé Diemen-Lelystad-Ens wordt aangesloten op het station. Ook hebben wij begrepen dat het onderstation mogelijk verplaatst gaat worden. Ook dat geeft aanleiding om het ministerie EZK en TenneT te informeren wat betreft ons initiatief op het door ons gecontracteerde perceel.

Op 1 september 2022 hebben wij, op basis van ons project, een QuickScan ontvangen van TenneT. Vervolgens hebben wij op 30 september 2022 een Basis ontwerp bij TenneT aangevraagd. De onderstaande afbeelding laat zien waar TenneT de komende jaren uitbreidingsplannen heeft. Perceel Lelystad H-779 hebben wij gecontracteerd voor een BESS. Dit ligt aan de zuidoost van het station. Dit is 20 hectare groot. Een gedeelte van dit perceel (circa 5 hectare) zouden wij graag willen reserveren voor de BESS, met daarbij een robuuste landschappelijke inpassing. Wat dit perceel zo geschikt maakt zijn de volgende aspecten.

- Het is aansluitend aan het 380 kV station;
- Er is voldoende ruimte om bij het bestaande station te komen voor onderhoud;
- Het perceel is groot genoeg om rekening te houden met belemmeringzones van de huidige verbindingen en de toekomstige hoogspanningsverbinding;

- Uit de Quickscan van TenneT blijkt dat de locatie passend is binnen de toekomstplannen van TenneT en dat ook dat een energieopslagsysteem hier mogelijk is;
- Er is ruimte voor een robuuste landschappelijke inpassing.

4 | Luchtfoto/Lijnschema/Netschema

Figuur 1: uitsnede uit de Quickscan van TenneT

Figuur 2: de ligging van het gecontracteerde perceel ten opzichte van het 380kV station Lelystad

Gemeentelijke beoordeling

Begin 2023 hebben wij dit initiatief ingediend bij de het Loket nieuwe initiatieven van de gemeente Lelystad. Er is vanuit diverse sectoren naar het plan gekeken. Dit heeft geresulteerd in een positief advies van het loket. Wel zijn er de nodige aandachtpunten aangegeven en de noodzaak tot nader onderzoek is in beeld gebracht. In de bijlage is dit formulier opgenomen, evenals onze aanvraag.

Muiderstraat 7G, 1011 PZ Amsterdam – Nederland
www.canadiansolar.com

BESS als meekoppelkans

Wij denken dat een BESS een meekoppelkans is voor TenneT, voor de gemeente Noordoostpolder en de regio. Kort de voordelen op een rij.

- Een BESS stelt een significante hoeveelheid flexibele capaciteit ter beschikking. Zodoende kan er een grote hoeveelheid aan flexibiliteitsdiensten worden geleverd zoals: netwerkondersteunende diensten, congestiemanagementdiensten en 'peakshaving'.
- Vanwege de gunstige ligging (direct naast het 380kV station) zijn er minimale maatschappelijke kosten.
- Door een BESS wordt meer netcapaciteit gecreëerd voor nieuwe aansluitingen. Dit geeft een stimulans aan de regionale economie.

Canadian Solar

Canadian Solar is wereldwijd koploper op het gebied van energieopslagprojecten en is naast projectontwikkelaar ook leverancier van opslagsystemen en asset managementdiensten. In oktober 2022 heeft Canadian Solar het 2e grootste energieopslagproject ter wereld 'Crimson' (Verenigde Staten) in gebruik genomen. https://www.youtube.com/watch?v=vOdtYLQSm-8

Conclusie

Wij willen u vragen om het belang van een BESS met een omvang van 300 tot 500 MW nabij station Lelystad mee te wegen in de te maken keuzes voor wat betreft het voorkeurstracé. Graag gaan wij met u in gesprek om hier een vervolg aan te geven.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Email: [redacted]
Telecon: [redacted]

Bijlagen:

- *Loket nieuwe initiatieven, ambtelijke toetsing van het initiatief*
- *Aanvraag 'Loket nieuwe initiatieven' gemeente Lelystad Onderbouwing voor de realisatie van een BESS*

Aanvraag 'Loket nieuwe initiatieven' gemeente Lelystad
Onderbouwing voor de realisatie van een BESS.

VERSIE 02
18 JANUARI 2023
OPDRACHTGEVER: CANADIAN SOLAR
OPGESTELD DOOR: [redacted] /JOUWAARDE

Inhoud

1 Samenvatting 3
2 Inleiding 5
3 Initiatief 6
4 Plangebied 8
4.1 Het plangebied in de ruimere omgeving 8
4.2 Landschap 8
5 Beleidskader 10
5.1 Bestemmingsplan 10
5.2 Gemeentelijke visies 11
5.2.1 Gemeente 11
5.3 Regionaal, Provinciaal en Rijksbeleid 12
5.3.1 Regionaal beleid 12
Omgevingsverordening 2019 13
5.3.2 Rijk 14
6 Externe veiligheid 15
7 Bijlagen 16
7.1 Zienswijze Tracé Diemen-Ens 16
7.2 Financiele haalbaarheid 18
7.3 Netcongestie 21
7.4 Grondcontract (uitsnedes belangrijkste informatie) 23
7.5 Vragen gemeente Lelystad (loket) 24

1 Samenvatting

Het betreft een initiatief voor het oprichten van een BESS (Battery Energy Storage System) met een omvang van 300-500 MW nabij het 380 kV station in Lelystad. Dit is een innovatief project voor Nederland. Het ruimtebeslag is circa 5 hectare. Dit is inclusief een goede landschappelijke inpassing.

Ruimtelijke beoordeling:

Vanuit ruimtelijke- en milieukundige aspecten zijn de volgende zaken relevant.

- Het is een open gebied met een blokverkaveling. Een ontwikkeling dient landschappelijk goed ingepast te worden, met aandacht voor zichtlijnen en het weidse landschap.
- Er zijn weinig cultuurhistorische elementen aanwezig.
- Er is sprake van micro-reliëf. Dit zijn oude stroomgeulen van de Zuiderzee. Deze verlagingen in het landschap zijn een kans voor landschappelijke inpassing. Te denken valt aan natte natuur.
- De BESS sluit aan op het onderstation en de Maxima centrale. Naastgelegen is een bedrijventerrein gepland (voormalige visvijvers). Deze bundeling van 'rood' is hier passender dan een locatie gelegen op een grotere afstand. Bovendien leent de noordzijde van de A6 zich niet vanwege ruimteclaims (Lelylijn).

Figuur 1: Locatie van het perceel

Beleidsmatige beoordeling:

- Uit de Quickscan van TenneT blijkt dat het aanknopen van de BESS op het onderstation Lelystad mogelijk is.
- Canadian Solar heeft een zienswijze ingediend om het ministerie van Economische Zaken en TenneT op de hoogte te stellen van dit initiatief. Met het verzoek dat het een integraal onderdeel kan zijn van de toekomstige verbinding Diemen-Lelystad-Ens.
- De omvang van deze BESS is zo groot dat er een significante hoeveelheid flexibele capaciteit ter beschikking komt in de regio, waardoor directe netcapaciteit gecreëerd wordt voor nieuwe aansluitingen. Dit geeft een stimulans aan de regionale economie.
- Het perceel heeft een agrarische bestemming. Er zijn geen specifieke natuurwaarden opgenomen in het bestemmingsplan.
- De Lelylijn (spoorverbinding: Harderwijk-Lelystad-Emmeloord-Groningen) komt ten noorden van de A6. Dit vormt geen belemmering.
- Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Het Flevo-landschap hebben een ruimtelijke visie (Visie Rijk Voorland). Deze visie biedt aanknopingspunten voor een goede landschappelijke inpassing.
- De provincie onderschrijft de kernkwaliteiten zoals het open landschap (Mondriaanlandschap) en het landschap met de oude stroomgeulen.
- Een risicioanalyse externe veiligheid (QRA) zal indien gewenst worden gemaakt om het plaatsgebondenrisico en het groepsrisico te bepalen. Het gaat hier namelijk om een energieopslag systeem met lithium-ion batterijen.

Conclusie

Het perceel Lelystad H-779 is gunstig gelegen ten opzichte van het onderstation. Aangegeven is dat er sprake kan zijn van een mee-koppelkans voor de regio. Vanuit het bestemmingsplan of andere beleidsnota's zijn er geen onoverkomelijke bezwaren of claims. Wel dient het initiatief nader uitgewerkt te worden, zodat de meest optimale invulling van de containers kan worden bereikt. Hierbij staat de landschappelijke inpassing in combinatie met het versterken van groene en blauwe waarden voorop. Dit zou bereikt kunnen worden door een gedeelte van het perceel (onder de hoogspanningsleiding) in te richten als natte natuur. Ook bestaat het idee om de containers aan de zijde van de A6, een 'artistieke' invulling te geven. Wat die precies zijn kan later worden toegelicht.

2 Inleiding

De notitie gaat in op de inpasbaarheid van een BESS (Battery Energy Storage System) op een perceel nabij het 380 kV station in Lelystad. In Nederland wordt de term EOS ook vaak genoemd (Energie Opslag Systeem). Het betreft een voorziening van 300 tot 500 MW. Een BESS van deze schaal is innovatief en nieuw voor Nederland. De grootste BESS van Nederland staat in Lelystad en heeft een omvang van 25MW.

Het onderstation in Lelystad zal in de nabij toekomst belangrijker worden doordat er een nieuwe 380 kV hoogspanningsleiding (tracé Diemen-Lelystad-Ens) is gepland. Canadian Solar heeft een zienswijze ingediend bij het ministerie van EZK en TenneT, om te verzoeken om een BESS op deze locatie integraal mee te nemen. Hierin is uitgelegd dat Canadian Solar de ontwikkeling van een BESS, nabij het onderstation een win-win situatie kan opleveren. De zienswijzebrief wordt als bijlage bij deze QS gevoegd. Concreet houdt het in dat de komende periode gebruikt wordt om een voorkeurstracé te bepalen. De wijze van aansluiten op het station heeft een ruimteclaim in zich. Daarom wil Canadian Solar gedurende dat proces het door hen gecontracteerde perceel inbrengen, zodat een integraal ontwerp gemaakt kan worden. Deze onderbouwing van dit inititief start met concrete informatie van het initiatief en vervolgens wordt er een ruimtelijke en beleidsmatige beoordeling gegeven.

3 Initiatief

Canadian Solar heeft het perceel Lelystad H-779 gecontracteerd. Dit perceel is 20 hectare groot, waarvan circa 5 hectare daadwerkelijk bij het plan betrokken wordt. Enerzijds voor de batterij en anderzijds voor een robuuste landschappelijke inpassing. In een vroeg stadium is contact met TenneT opgenomen. Op 1 september 2022 heeft Canadian Solar, op basis van dit initiatief, een QuickScan ontvangen van TenneT. Aangezien de scan positief was (er kan aangesloten worden) heeft Canadian Solar op 30 september 2022 een Basis ontwerp aangevraagd. De onderstaande afbeelding laat zien waar TenneT de komende jaren uitbreidingsplannen heeft. Perceel Lelystad H-779 ligt aan de zuidoost van het station.

Figuur 2: uitsnede uit de Quickscan van TenneT

Figuur 3: de ligging van het gecontracteerde perceel

Beschrijving BESS

De toename van de opwekking van duurzame energie zorgt voor problemen op het energienetwerk. De reden hiervan is dat energie hoofdzakelijk in de ochtend en in de avond gebruikt wordt. De meeste zonne-energie wordt in de middag opgewekt. De opwekking van windenergie fluctueert met de windkracht. Dit zorgt voor netcongestie.

Grootschalige energie opslagsystemen worden gezien als essentieel in de energietransitie. De BESS kan stroom opslaan en op een later moment terug leveren aan het energienet. Een BESS levert belangrijke ondersteunende diensten aan het landelijke netwerk, zoals regel- en reservevermogen om het spanningsniveau constant te houden (FCR, aFRR, mFRR), blindvermogen, noodopstartvermogen ingeval van een black out (black start) en congestiemanagement. Dit project heeft de volgende specificaties:

- Het betreft een systeem met een vermogen van 300 tot 500 MW/ 600- 1.000 MWh.
- Benodigde grond voor is ongeveer 5 hectare.
- Ca 1 - 2 hectare landschappelijke inpassing.
- De containers hebben een maximale hoogte van ca. 2,70 meter. Aantallen containers is nog nader te bepalen.
- De containers worden op Steltcon platen op het maaiveld geplaatst. De grond wordt niet geroerd.

Figuur 4: container waar de batterij in verwerkt is.

Meekoppelkans

Een BESS is een meekoppelkans is voor TenneT, voor de gemeente Lelystad en de regio.

- Een BESS stelt een significante hoeveelheid flexibele capaciteit ter beschikking.
  Zodoende kan er een grote hoeveelheid aan flexibiliteitsdiensten worden geleverd zoals: netwerkondersteunende diensten, congestiemanagementdiensten en 'peakshaving'.
- Vanwege de gunstige ligging (direct naast het 380kV station) zijn er minimale maatschappelijke kosten.
- Door een BESS wordt meer netcapaciteit gecreëerd voor nieuwe aansluitingen. Dit geeft een stimulans aan de regionale economie.
- Ook worden de mogelijkheden vergroot om nieuwe zon- en windparken aan te sluiten op het net.

Canadian Solar

Canadian Solar is wereldwijd koploper op het gebied van energieopslagprojecten en is naast projectontwikkelaar ook leverancier van opslagsystemen en asset managementdiensten. In oktober 2022 heeft Canadian Solar het 2e grootste energieopslagproject ter wereld 'Crimson' (Verenigde Staten) in gebruik genomen. https://www.youtube.com/watch?v=vOdtYLQSm-8

4 Plangebied

4.1 Het plangebied in de ruimere omgeving

Het plangebied ligt ten zuidoosten van het onderstation en de A6. Aan de zuidkant ligt de Visvijverweg.

Figuur 5: Planlocatie (blauwe contour) in de ruimere omgeving bekeken

Figuur 6: Topografische kaart

4.2 Landschap

Het plangebied maakt deel uit van de Zuiderzeepolders. Het is een open landschap met blokverkaveling. De grondsoort is lichte zavel en het perceel wordt gebruikt als grasland. Er is sprake van micro-reliëf (overwegend 4,6 beneden NAP). De Flevopolder is een droogmakerij. In de korte historie van het gebied is er weinig veranderd. In 1970 is te zien dat er ten noordwesten visvijvers zijn aangelegd. Later kwam de A6 en de elektriciteitscentrale.

Figuur 7: Topografische kaart uit 1970

Figuur 8: Streetview-beeld

5 Beleidskader

5.1 Bestemmingsplan

De volgende bestemmingen heeft het perceel:

- Bestemming: Agrarisch
- Dubbelbestemming: Waarde-Archeologie hoge verwachting
- Gebiedsaanduiding: geluidzone-industrie

Figuur 9 Bestemmingsplan

Figuur 10 Bestemmingsplan

Welk effect heeft dit planologisch regiem voor de beoogde ontwikkeling?
Het perceel heeft een agrarische bestemming zonder aanduidingen van hoge landschappelijke waarde of iets dergelijks. Ook zijn er geen specifieke natuurwaarden die zouden blijken uit de bestemming. De geluidszone is niet van belang omdat het niet gaat om het toevoegen van een kwetsbaar object. En ook de hoge archeologische waarde is niet relevant wanneer er geen bodem-verstorende activiteiten plaatsvinden. Een BESS wordt niet verankerd in de grond.

5.2 Gemeentelijke visies

5.2.1 Gemeente

Omgevingsvisie 2040

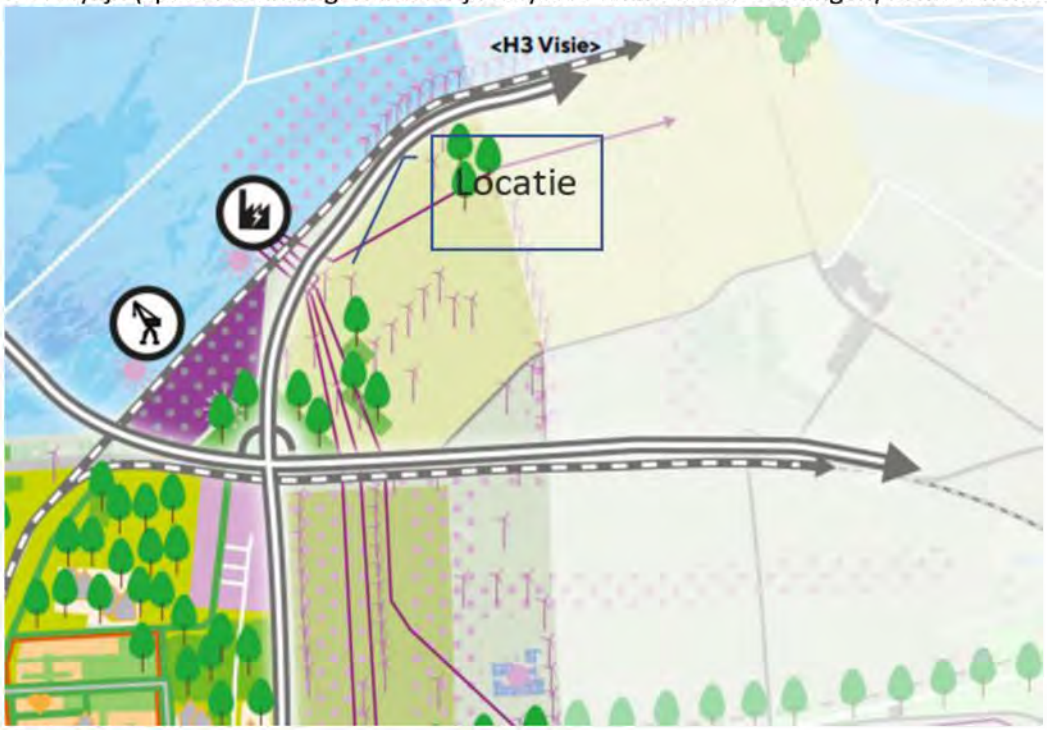
De gemeente heeft een visie tot en met 2040 opgesteld. De volgende zaken zijn relevant.

Bedrijventerrein

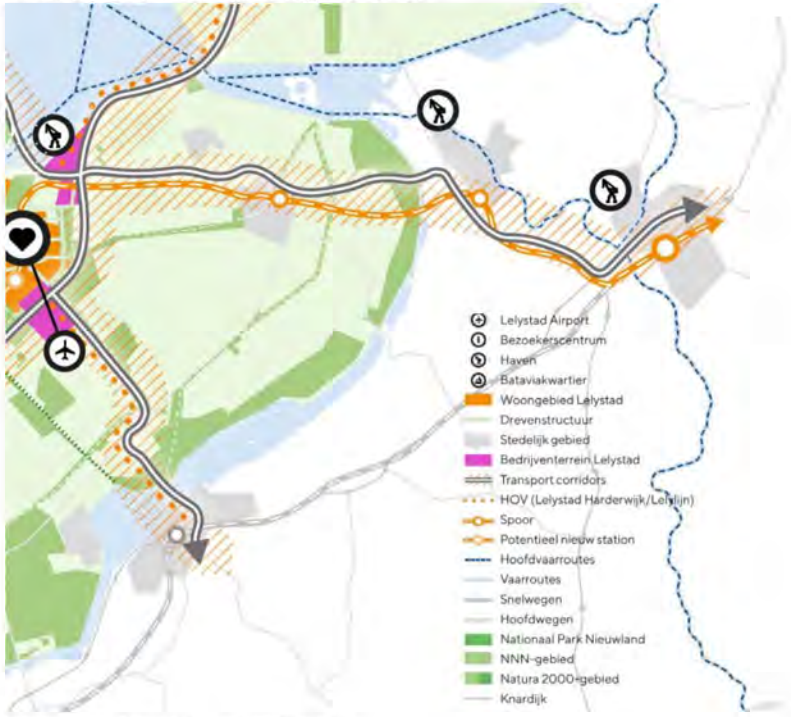
Uit de gemeentelijke plannen blijkt dat er een bedrijventerrein gepland staat bij de voormalige visvijvers.

HOV

De Lelylijn (spoorverbinding: Harderwijk-Lelystad-Emmeloord-Groningen) komt ten noorden van de A6 zoals hier staat ingetekend.

Figuur 11 Visie

Figuur 12 Structuurvisiekaart

Figuur 13: Groene invulling

Figuur 14: Ruimtelijk beeld

5.3 Regionaal, Provinciaal en Rijksbeleid

5.3.1 Regionaal beleid

Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Het Flevo-landschap hebben een ruimtelijke visie (visie Rijk Voorland) op de provincie Flevoland gemaakt (december 2022). https://flevo-landschap.nl/l/library/download/urn:uuid:47d79f07-aea2-49ad-98bf-bda28771f26f/vise+rijk+voorland+flevoland+07122022.pdf?format=save_to_disk
Water en de bodem zijn sturend in deze visie. Het plangebied valt in 'Wetlands, oevers en eilanden' (zachte lijnen tussen land en water) en in 'natuurlijke toekomst voor de landbouw' (perspectief voor dalende bodems, verziltingsgebieden en biodiversiteit). Bij het ontwerp van de landschappelijke inpassing kunnen de ontwerpprincipes uit deze visie mogelijk worden meegenomen. Dit kan gezien worden als koppelkans.

Omgevingsverordening 2019

Het plangebied ligt op 622 meter van het Natura 2000 gebied Het IJsselmeer. Verder ligt het op 680 meter van de EHS (Natuurnetwerk Nederland). In een latere fase zal de impact van dit plan op de natuurgebieden nader bekeken worden. Verder ligt het plangebied in een projectgebied voor windenergie.

Figuur 15 Natura 2000

Figuur 16: EHS (NNN)

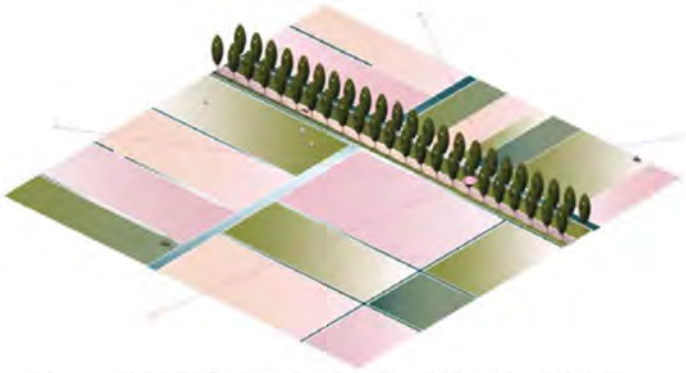
Structuurvisie Flevoland (2021)

Deze structuurvisie geeft voor het plangebied het volgende aan.

- Het noordwestelijke deel valt in 'Openheid en Mondriaanlandschap'. Kernkwaliteiten zijn openheid. Het zichtbare oppervlakte is groot. Ze worden begrensd door bomen(rijen) of artefacten.

Figuur 17: Kernkwaliteit openheid en Mondriaanlandschap

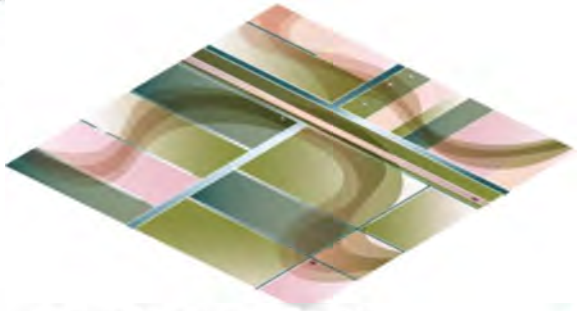

Figuur 18: ruimtelijk beeld openheid/Mondriaan

- Het zuidoostelijke deel valt in 'Natuurlijke hoogtes en laagtes'. Kernkwaliteiten zijn de structuren vanuit het deltasysteem van de voormalige Zuiderzee. Van dit deltasysteem zijn de stroomgeulen in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland nog aanwezig. Dit is te zien als natuurlijke laagtes in het maaiveld. En dit is een contrast met het rigide ingenieurslandschap. Deze zichtbaarheid is van waarde omdat het een deel van de geschiedenis van tastbaar maakt.

Figuur 19: Kernkwaliteit: natuurlijke hoogtes en laagtes

Figuur 20: ruimtelijk beeld

Figuur 21: de oude stroomgeulen

5.3.2 Rijk

In 2020 heeft het Rijk de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) vastgesteld. Voor het plangebied zijn er geen direct doorwerkende regels.

6 Externe veiligheid

Dit initiatief gaat over een innovatief product in Nederland, namelijk een BESS. Er zijn op dit moment geen afstandsnormen beschikbaar. Echter het risico van de BESS op de omgeving zal indien gewenst onderzocht worden. In dergelijke situaties zal een risicoanalyse onderdeel uit moeten maken van een aanvraag. De risicoanalyse, een quantitative risk assessment" (QRA) is een hulpmiddel om de risico's van het gebruiken, vervoeren en opslaan van gevaarlijke stoffen en voor de luchtvaart inzichtelijk te maken. Voor het bepalen van de risico's voor de externe veiligheid worden in een QRA zowel de kansen op als de effecten van incidenten met gevaarlijke stoffen in rekening gebracht. De resultaten van een QRA zijn afstanden tot plaatsgebonden risicocontouren (PR) en de hoogte van het groepsrisico (GR). Hiermee kunnen bevoegd gezagen en hulpdiensten beslissingen nemen over de aanvaardbaarheid van de risico's in relatie tot ontwikkelingen bij een bedrijf of in de omgeving van een bedrijf of transportroute (bijvoorbeeld als het gaat om uitbreiding een bedrijf of de bouw van nieuwe woningen) (Bron: RIVM 2009).

Figuur 22: Belemmerende stroken hoogspanningsverbindingen

Figuur 23: Kwetsbare objecten in beeld

- Op de kaart is te zien waar er kwetsbare objecten aanwezig zijn. Te zien is dat er relatief weinig (6) kwetsbare objecten aanwezig zijn. Dit betreffen (dienst)woningen die ten zuiden van de planlocatie liggen.
- De exacte locatie van de BESS is nog niet bepaald. De afstand tot de dichtbijzijnde dienstwoning betreft circa 250-500 meter. Verder zal daar waar mogelijk de belemmerende stroken van de hoogspanningsverbindingen worden gerespecteerd. Wel wordt hier ingezet op het terugbrengen van de oude stroomgeulen (natte natuur/plas-dras).
- Tenslotte zijn er geen andere belemmeringen aanwezig zoals buisleidingen.

7 Bijlagen

7.1 Zienswijze Tracé Diemen-Ens

CanadianSolar

Canadian Solar NL
Muiderstraat 7G, 1011 PZ Amsterdam – Nederland
www.canadiansolar.com

Bureau Energieprojecten (bureauenergieprojecten@minezk.nl)
Inspraakpunt Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

Betreft: Zienswijze op Voornemen en participatie 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen-Lelystad-Ens / gepubliceerd op 01-09-2022

7 december 2022

Geachte mevrouw/meneer,

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid om te reageren op uw kennisgeving van het voornemen en participatie van deze hoogspanningsverbinding. Dit voornemen heeft tot en met 13 oktober 2022 ter inzage gelegen. Helaas hebben wij daar geen gebruik van gemaakt. Zoals wij begrepen bestaat er nog de mogelijkheid om onze zienswijze in te dienen omdat het proces nog in volle gang is. In deze brief gaan wij in op onze zienswijze.

Het exacte tracé voor de 380 kV hoogspanningsleiding is nog niet bekend. Dit geldt ook voor de wijze van aansluiten op het 380 kV station in Lelystad. Via een open planproces, waarbij u verschillende tracévarianten onderzoekt, zal het voorkeurstracé bepaald worden. Dit proces zal de nodige maanden in beslag nemen.

380 kV station Lelystad
Ons belang gaat uit naar het 380 kV station in Lelystad. Wij zouden graag binnen enkele jaren een BESS (Battery Energy Storage System) willen ontwikkelen. Wij denken aan een voorziening van 300 tot 500 MW. Een BESS van deze schaal is innovatief en nieuw voor Nederland. De grootste BESS van Nederland staat in Lelystad en heeft een omvang van 25MW. Op dit moment is het nog niet duidelijk aan welke kant het 380 kV tracé Diemen-Lelystad-Ens wordt aangesloten op het station.

Op 1 september 2022 hebben wij, op basis van ons project, een QuickScan ontvangen van TenneT. Vervolgens hebben wij op 30 september 2022 een Basis ontwerp bij TenneT aangevraagd. De onderstaande afbeelding laat zien waar TenneT de komende jaren uitbreidingsplannen heeft. Perceel Lelystad H-779 hebben wij gecontracteerd voor een BESS. Dit ligt aan de zuidoost van het station. Dit is 20 hectare groot. Een gedeelte van dit perceel (circa 5 hectare) zouden wij graag willen reserveren voor de BESS, met daarbij een robuuste landschappelijke inpassing. Wat dit perceel zo geschikt maakt zijn de volgende aspecten.

- Het is aansluitend aan het 380 kV station;
- Er is voldoende ruimte om bij het bestaande station te komen voor onderhoud;
- Het perceel is groot genoeg om rekening te houden met belemmeringzones van de huidige verbindingen en de toekomstige hoogspanningsverbinding;

CanadianSolar

Canadian Solar NL
Muiderstraat 7G, 1011 PZ Amsterdam – Nederland
www.canadiansolar.com

- Uit de Quickscan van TenneT blijkt dat de locatie passend is binnen de toekomstplannen van TenneT en dat ook dat een energieopslagsysteem hier mogelijk is;
- Er is ruimte voor een robuuste landschappelijke inpassing.

4 | Luchtfoto/Lijnschema/Netschema

Figuur 1: uitsnede uit de Quickscan van TenneT

Figuur 2: de ligging van het gecontracteerde perceel ten opzichte van het 380kV station Lelystad

CanadianSolar

Canadian Solar NL
Muiderstraat 7G, 1011 PZ Amsterdam - Nederland
www.canadiansolar.com

BESS als meekoppelkans

Wij denken dat een BESS een meekoppelkans is voor TenneT, voor de gemeente Noordoostpolder en de regio. Kort de voordelen op een rij.

- Een BESS stelt een significante hoeveelheid flexibele capaciteit ter beschikking. Zodoende kan er een grote hoeveelheid aan flexibiliteitsdiensten worden geleverd zoals: netwerkondersteunende diensten, congestiemanagementdiensten en 'peakshaving'.
- Vanwege de gunstige ligging (direct naast het 380kV station) zijn er minimale maatschappelijke kosten.
- Door een BESS wordt meer netcapaciteit gecreëerd voor nieuwe aansluitingen. Dit geeft een stimulans aan de regionale economie.

Canadian Solar

Canadian Solar is wereldwijd koploper op het gebied van energieopslagprojecten en is naast projectontwikkelaar ook leverancier van opslagsystemen en asset managementdiensten. In oktober 2022 heeft Canadian Solar het 2e grootste energieopslagproject ter wereld 'Crimson' (Verenigde Staten) in gebruik genomen. https://www.youtube.com/watch?v=vOdtYLQSm-8

Conclusie

Wij willen u vragen om het belang van een BESS met een omvang van 300 tot 500 MW nabij station Lelystad mee te wegen in de te maken keuzes voor wat betreft het voorkeurstracé. Graag gaan wij met u in gesprek om hier een vervolg aan te geven.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

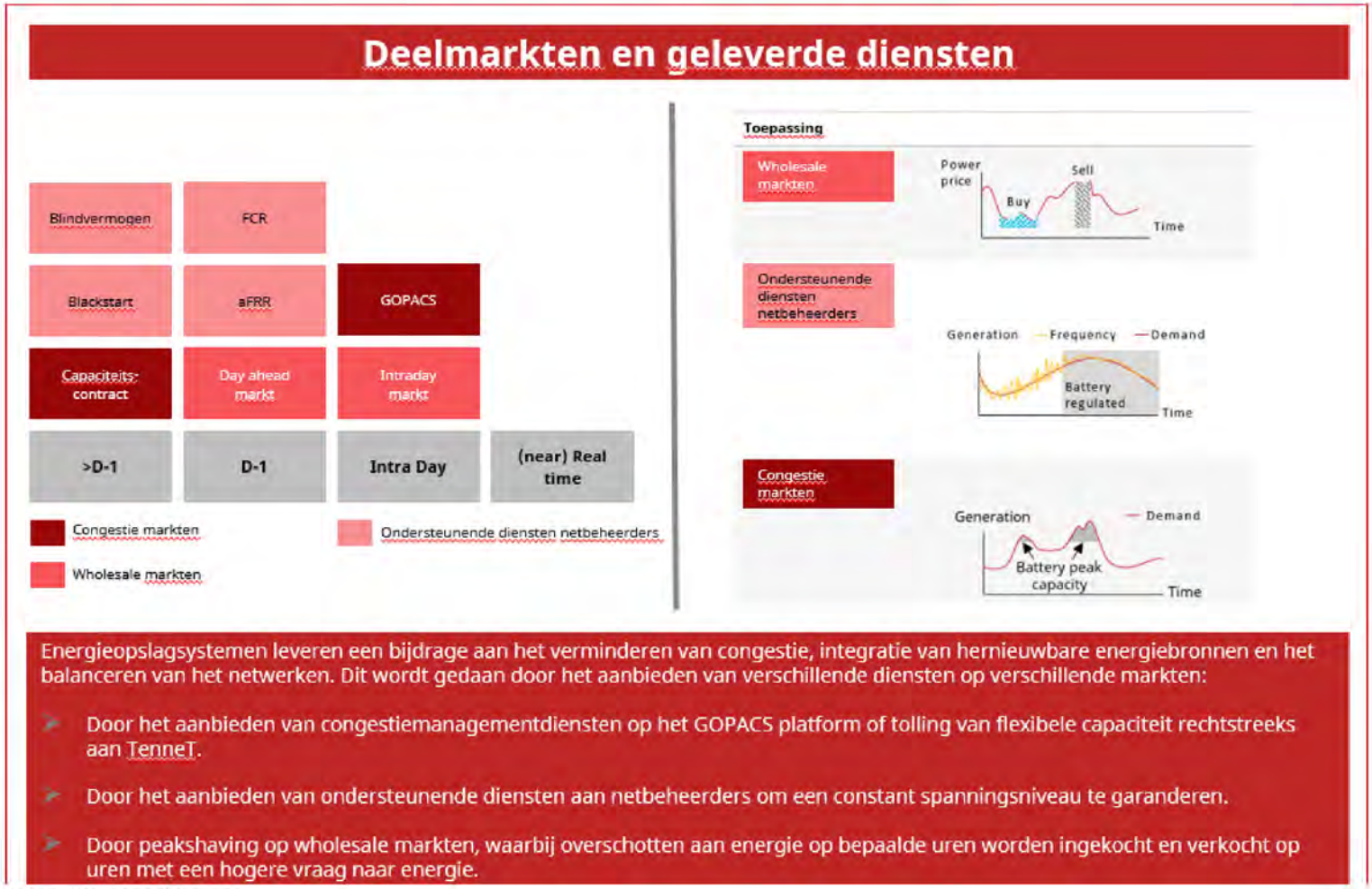
[redacted]

Email: [redacted]
Telefoon: [redacted]

7.2 Financiele haalbaarheid

Hier naast staan de inkomstenstromen van een energieopslag systeem. Op hoofdlijnen gaat het erom dat Canadian Solar op meerdere deelmarkten actief is. Canadian Solar levert diverse diensten. Canadian Solar is in gesprek met TenneT over een bilateraal flexibiliteitscontract. Hieruit blijkt de betrokkenheid van TenneT bij de ontwikkeling van een grootschalige BESS door Canadian Solar.

Voor Lelystad heeft Canadian Solar een positieve business case. Dit is gebaseerd op ervaringen uit het buitenland. In de bijlage zijn voorbeelden opgenomen van projecten die door Canadian Solar zijn gerealiseerd.

Project referenties Canadian Solar

- Canadian Solar is wereldwijd koploper op het gebied van energieopslagprojecten en is naast projectontwikkelaar ook leverancier van opslagsystemen en asset management diensten.
- In oktober 2022 heeft Canadian Solar het 2e grootste energieopslagproject ter wereld 'Crimson' in gebruik genomen, nadat eerder dit jaar al 'Slate' werd opgeleverd.

Crimson

Key data

Capaciteit: opslag	350MW/1400MWh
EPC:	CSI Energy Storage
Asset Management:	CSI Energy Storage
Start commerciele operatie:	Oktober 2022
Belangrijkste afnemers:	Sourthern California Edison (SCE) Pacific Gas & Electric Company (PG&E)

Slate

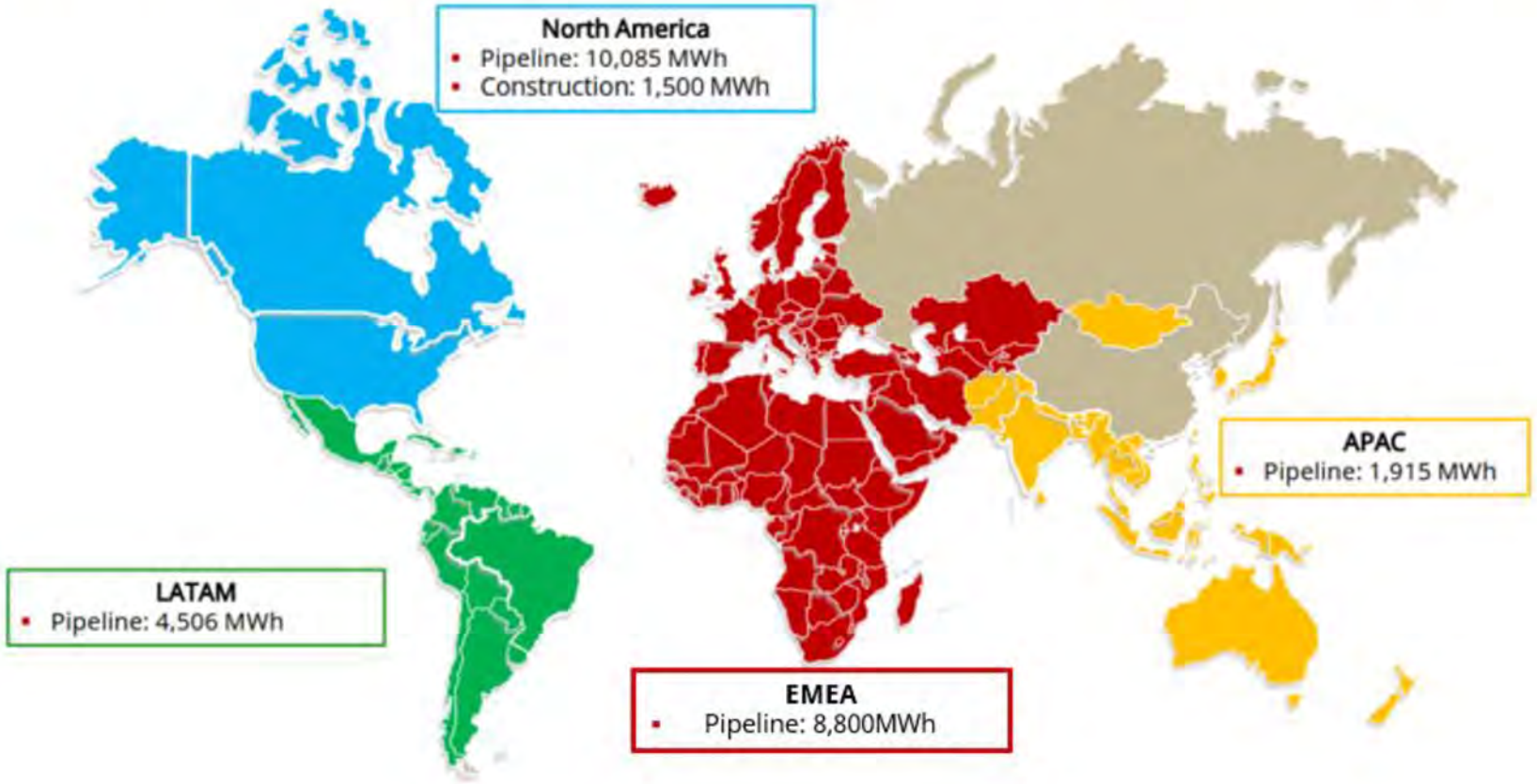

Key data

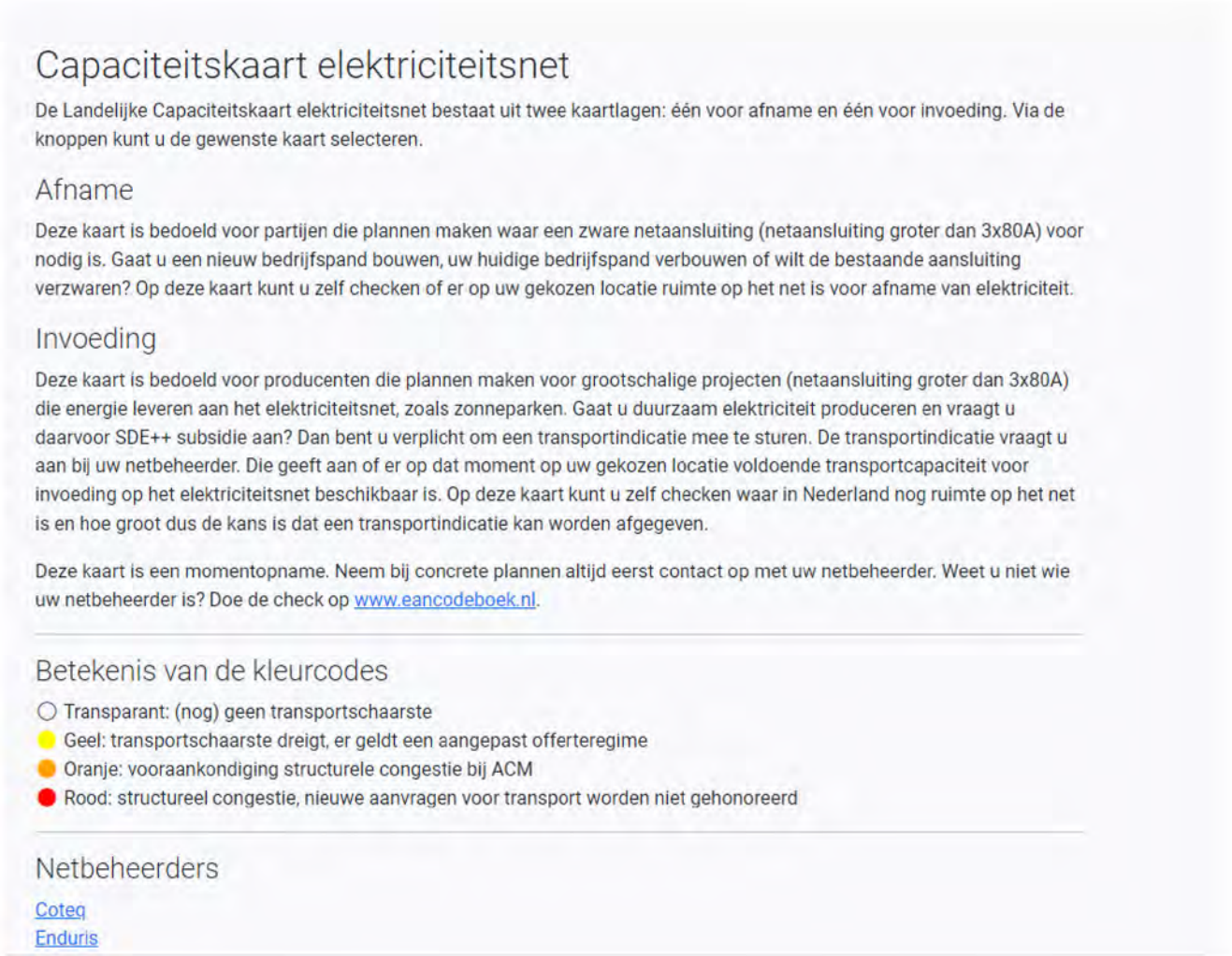
Capaciteit: 140MW/560MWh opslag	390MW solar,
EPC:	CSI Energy Storage
Asset Management:	CSI Energy Storage
Start commerciele operatie:	Maart 2022
Belangrijkste afnemers:	Bay Area Rapid Transit (BART), Central Coast Community Energy (3CE), Power and Water Resources Pooling Authority (PWRPA), Silicon Valley Clean Energy (SVCE) en Stanford University

Canadian Solar

Overzicht energieopslagprojecten van Canadian Solar wereldwijd

7.3 Netcongestie

Capaciteitskaart elektriciteitsnet

De Landelijke Capaciteitskaart elektriciteitsnet bestaat uit twee kaartlagen: één voor afname en één voor invoeding. Via de knoppen kunt u de gewenste kaart selecteren.

Afname

Deze kaart is bedoeld voor partijen die plannen maken waar een zware netaansluiting (netaansluiting groter dan 3x80A) voor nodig is. Gaat u een nieuw bedrijfspand bouwen, uw huidige bedrijfspand verbouwen of wilt de bestaande aansluiting verzwaren? Op deze kaart kunt u zelf checken of er op uw gekozen locatie ruimte op het net is voor afname van elektriciteit.

Invoeding

Deze kaart is bedoeld voor producenten die plannen maken voor grootschalige projecten (netaansluiting groter dan 3x80A) die energie leveren aan het elektriciteitsnet, zoals zonneparken. Gaat u duurzaam elektriciteit produceren en vraagt u daarvoor SDE++ subsidie aan? Dan bent u verplicht om een transportindicatie mee te sturen. De transportindicatie vraagt u aan bij uw netbeheerder. Die geeft aan of er op dat moment op uw gekozen locatie voldoende transportcapaciteit voor invoeding op het elektriciteitsnet beschikbaar is. Op deze kaart kunt u zelf checken waar in Nederland nog ruimte op het net is en hoe groot dus de kans is dat een transportindicatie kan worden afgegeven.

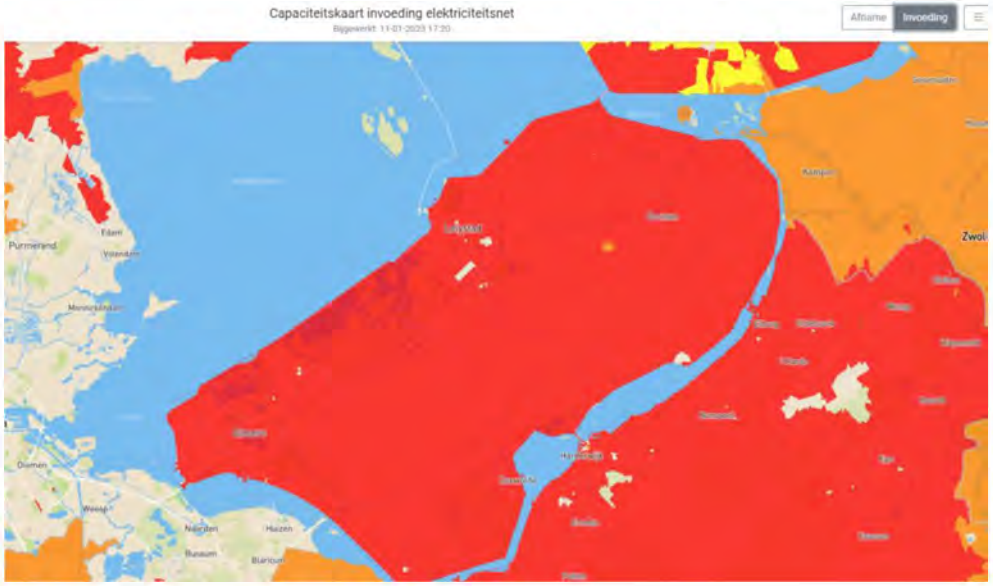
Deze kaart is een momentopname. Neem bij concrete plannen altijd eerst contact op met uw netbeheerder. Weet u niet wie uw netbeheerder is? Doe de check op www.eancodeboek.nl.

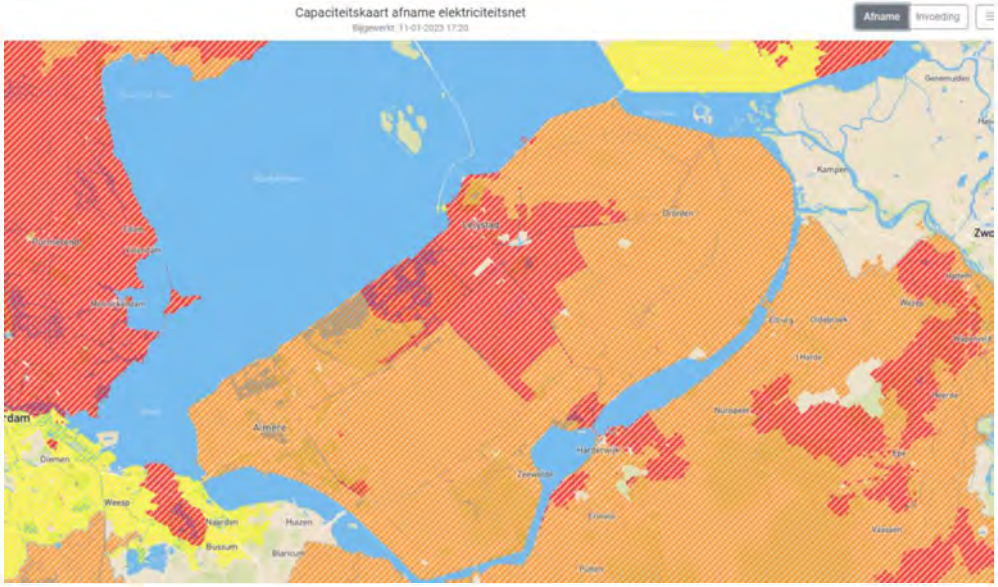
Betekenis van de kleurcodes

- ○ Transparant: (nog) geen transportschaarste
- Geel: transportschaarste dreigt, er geldt een aangepast offerteregime
- Oranje: vooraankondiging structurele congestie bij ACM
- Rood: structureel congestie, nieuwe aanvragen voor transport worden niet gehonoreerd

Netbeheerders

Coteq
Enduris

Capaciteitskaart invoeding elektriciteitsnet
Afname
Invoeding

Capaciteitskaart afname elektriciteitsnet
Afname
Invoeding

7.4 Grondcontract (uitsnedes belangrijkste informatie)

VOORWAARDELIJKE OVEREENKOMST

BETREFFENDE HUUROVEREENKOMST EN VESTIGING VAN EEN RECHT VAN OPSTAL

Deze voorlopige overeenkomst geeft de afspraken tussen partijen weer welke tot stand zijn gekomen onder de Opschortende Voorwaarden (zoals hierna gedefinieerd) en op basis waarvan de Grondeigenaar (zoals hierna gedefinieerd) bereid is tot het overeenkomen van een huurovereenkomst en het vestigen van een recht van opstal aanvullend op die huurovereenkomst. Met inachtneming van de Opschortende Voorwaarden zijn alle voorwaarden bindend en creëren dusdanig bindende en afdwingbare verplichtingen.

Niets van deze voorlopige overeenkomst zal worden geïnterpreteerd als het creëren van een partnerschap, agentschap, vereniging, of een andere vorm van gemeenschappelijke onderneming tussen ons. Geen der partijen heeft jegens de andere partij een zorgplicht, fiduciaire of andere verplichtingen anders dan schriftelijk overeengekomen.

Partijen	
Houder	Canadian Solar NL B.V., Muiderstraat 7G, 1011PZ Amsterdam, Nederland, ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 82503192, dan wel diens rechtsopvolger(s) ten aanzien van de Huurovereenkomst en het Zakelijke Recht (zoals hierna gedefinieerd).
Grondeigenaar	[redacted] dan wel diens rechtsopvolger(s) ten aanzien van het Perceel (zoals hierna gedefinieerd).
Financierder	De betreffende groepsmaatschappijen van de Houder die betrokken zijn bij de ontwikkeling van het Energieopslagsysteem.
Canadian Solar of **CS**	Canadian Solar in haar hoedanigheid van financier van de Houder en van het Energieopslagsysteem (zoals hierna gedefinieerd).
Energieopslagsysteem	Het systeem voor de opslag van energie zoals hieronder nader omschreven inclusief de buitenste contouren en landschappelijke inpassing, het hekwerk en de toegangswegen.
Voorwaardelijkheid	
Opschortende Voorwaarden	Tenzij anders aangegeven in deze voorwaardelijke overeenkomst, is deze voorwaardelijke overeenkomst onderworpen aan de volgende opschortende voorwaarden: de Houder heeft alle (omgevings)vergunningen, goedkeuringen, vrijstellingen, ontheffingen en (andere) autorisaties van derden (**Goedkeuringen**) verkregen die nodig zijn voor de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van het Energieopslagsysteem;

1

ANNEX 1 - SITUATIESCHETS PERCEEL

Kadastraal perceel: Lelystad, sectie H, nummer 779

[redacted]

7.5 Vragen gemeente Lelystad (loket)

Wat zijn uw bedrijfsgegevens?

Uw naam: [redacted]
Naam bedrijf: Canadian Solar NL B.V.
E-mailadres: [redacted]
Telefoonnummer: [redacted]
KvK nr.: 82503192

Geef een omschrijving van uw plan: het oprichten van een BESS (Battery Energy Storage System) met een omvang van 300-500 MW nabij het 380 kV station in Lelystad.

Wat is de locatie van uw initiatief? Stuur een kaartje mee van de locatie. Zie de onderbouwing van de aanvraag, die als bijlage is opgenomen.
Bent u de grondeigenaar? Nee, wel een grondcontract. Zie hiervoor de bijlage van de onderbouwing van de aanvraag.

Waarom is deze locatie geschikt? Zie onderbouwing van de aanvraag, die als bijlage is opgenomen.

Waarom in Lelystad? Zie onderbouwing van de aanvraag, die als bijlage is opgenomen.

Wat is de meerwaarde voor de gemeente Lelystad m.b.t. dit initiatief?
In de recente publicatie (23-12-2022) van het nationaal programma RES (opslag van elektriciteit) staat genoemd dat de opslag van elektriciteit in het nieuwe energiesysteem een belangrijkere rol gaat vervullen. Het oplossen van netcongestie is de primaire taak van de netbeheerders, maar ook gemeenten hebben hier een rol te vervullen. Bovendien is het voorkomen van netcongestie van belang voor het behalen van de RES-doelstellingen. Samen met de netbeheerder en de gemeente willen wij graag onderzoeken waar de knelpunten in het huidige elektriciteitsnet zijn of in de toekomst kunnen ontstaan. Hierbij houden we rekening met de opgave die er ligt op vlakken als woningbouw, mobiliteit, natuur en bedrijventerreinen. Wij zullen in een later stadium onderzoeken welke voordelen (voor wie) deze BESS in Lelystad zal hebben. Verder wordt verwezen naar de bijlage in de onderbouwing van de aanvraag wat betreft het onderwerp Netcongestie. Hierop is te zien dat Lelystad zowel een congestieprobleem heeft wat betreft de invoeding (zon- en windparken kunnen niet worden aangesloten) als de afname (geen extra aansluitingen mogelijk voor bedrijven).

Hoeveel werkgelegenheid kent dit initiatief?*

- We kunnen waar mogelijk voor de bouw en aanleg van de landschappelijke inpassing lokale aannemers meenemen in de aanbesteding en bij voorkeur lokaal toekennen (marktconform). Ter indicatie: in de bouw van ons Crimson project in Amerika, welke qua ordergrootte 1,5 keer de verwachtte capaciteit heeft van ons initiatief in Lelystad, zijn zo'n 140 man werkzaam geweest.
- De strategie van Canadian Solar is om de door haar ontwikkelde assets in Amerika en Europa in eigen beheer te houden. Voor asset management en O&M zullen de komende jaren in Nederland teams worden opgezet. Zaken als groenbeheer zullen lokaal worden aanbesteed.
- Een BESS geeft mogelijkheden om meer bedrijven in de gemeente te kunnen laten vestigen en aan te sluiten.

Hoe is de financiële haalbaarheid van dit initiatief?*

Uit onderzoek is gebleken dat de beoogde ontwikkeling financieel uitvoerbaar is voor de initiatiefnemer. De locatie ligt op korte afstand (100 meter) van het hoogspanningsstation. Dit betekent dat er slechts een korte kabel getrokken hoeft te worden. Dit scheelt kosten en het heeft een beperkte ruimtelijke impact.

Canadian Solar Inc. is een bedrijf dat zonne-energie en batterijen produceert. Het bedrijf is in 2001 opgericht en er werken momenteel 13.500 mensen. Sinds 2006 is Canadian Solar beursgenoteerd aan de NASDAQ. Het bedrijf is leverancier van zonne-energieproducten, -diensten en systeemoplossingen met activiteiten in Noord-Amerika, Zuid-Amerika, Europa, Afrika, het Midden-Oosten, Australië en Azië. Zie verder de bijlage van de onderbouwing van de aanvraag. Hier wordt ingegaan op de financiële haalbaarheid van dit batterijopslagsysteem.

Wat kan gemeente doen om u te helpen bij deze ontwikkeling?

- Planologische medewerking voor een ruimtelijke procedure;
- Het verbinden met stakeholders (provincie, TenneT, kennisinstituten, natuurbeheerorganisatie etc,);
- Lokale partners die in een volgende fase het (groen)beheer kunnen uitvoeren;
- Meedenken landschappelijke inpassing;
- Inzage Legesverordening / WOZ en toepassing voor wat betreft een BESS.

Wanneer u al contact met de gemeente heeft gehad over dit initiatief, met wie was dat?

[redacted] van de gemeente [redacted] van de omgevingsdienst

Het Loket Nieuwe Initiatieven

Advies initiatief: NI 140 – Lelystad BESS

Inleiding
Het Loket Nieuwe Initiatieven draagt zorg voor een integraal advies bij nieuwe initiatieven die binnenkomen binnen de gemeente. Hierbij beperkt Het Loket zich tot initiatieven die op voorhand niet passen binnen de vigerende bestemmingsplannen en/of beleid en die door hun complexiteit en/of omvang vragen om een brede aanpak.
Voor het formuleren van het advies wordt het nieuwe initiatief breed verspreid onder vakspecialisten binnen de gemeente. Op basis van de reacties is het mogelijk een integraal advies op hoofdlijnen af te geven zodat er duidelijkheid is over de mogelijkheden voor het initiatief, alsmede de eventuele aandachtspunten waar rekening mee moet worden gehouden bij de uitwerking.

Op basis van dit advies kan besluitvorming plaatsvinden over het meewerken aan het initiatief, alsmede over de manier waarop het initiatief aangestuurd kan worden.

Het initiatief
Het nieuwe initiatief is een initiatief in opdracht van Canadian Solar en gaat over het realiseren een Battery Energy storage system (BESS) met een omvang van 300-500 MW nabij het 380 kV station in Lelystad. De locatie ligt ten zuidoosten van de Maxima Centrale en de A6.

Als bijlage I en II is het plan van initiatiefnemer bijgevoegd.

Belangrijkste randvoorwaarden
Als bijlage III is het “Formulier Voorwas” bijgevoegd waarin de reactie van de verschillende vakspecialisten zijn opgenomen. Dit document geeft het totaaloverzicht en is een belangrijk basisdocument bij de eventuele uitwerking van het initiatief.

Onderstaand wordt extra aandacht besteed aan de belangrijkste randvoorwaarden:

Geluid
Het perceel lig weliswaar niet op het (gezoneerde) industrieterrein Flevokust maar wel in z'n geheel binnen de geluidszone. Nader akoestisch onderzoek is vereist.

Archeologie
Vooraf moet archeologisch onderzoek uitwijzen dat geen archeologische waarde wordt aangetast. Dit geldt voor zowel de locatie van de BESS als het aan te leggen leidingwerk.
In de documentatie staat dat de BESS niet in de grond wordt verankerd. Aangezien de archeologische waarden in dit gebied zeer dicht onder de oppervlakte worden verwacht kan mogelijk het extra gewicht een verstoring in de archeologisch waardevolle bodemlagen veroorzaken. Advies hierover, opgesteld door een senior-archeoloog, is nodig voor de uiteindelijke beoordeling.

Externe Veiligheid
Voor EOS systemen bestaat nog geen vastgestelde wetgeving. Wel is de PGS37-1 in voorbereiding en in concept gepubliceerd. De initiatiefnemer wordt gevraagd de PGS37-1 te betrekken in de planuitwerking. Zoals de initiatiefnemer al aangeeft, moet er een QRA worden opgesteld. De locatie valt binnen de nodige aandachtsgebieden, waaronder veiligheidszones van twee windturbines. Daarnaast moet rekening worden gehouden met eventuele magneetveldzones rond de EOS in relatie tot omliggende woningen/gevoelige functies.

PAS
Dit initiatief betreft de realisatie van een zogenaamd BESS (Battery Energy Storage System) voor de tijdelijke opslag van energie. Uit een onderzoek stikstofdepositie zal volgen of er een toename van de stikstofdepositie berekend wordt en of er mogelijk negatieve effecten optreden op gevoelige habitattypen binnen nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Hierbij dient onderscheid gemaakt te worden in de tijdelijke effecten als gevolg van de bouw van het systeem én in de permanente effecten als gevolg van verkeersbewegingen voor aan en afvoer van eventuele werknemers, bezoekers en overige diensten. Ook dienen de effecten van eventuele brandstof aangedreven installaties en processen, bijvoorbeeld gasstook voor verwarming of aggregaten voor (nood)stroomvoorziening, bij het

permanente gebruik van de BESS inzichtelijk te worden gemaakt. Als er geen toename van de stikstofdepositie berekend wordt (0,00 mol N/ha/j), treden er voor stikstofdepositie geen negatieve effecten op en is er geen Wnb-vergunning nodig.

Verkeer, Beleid & BOR
In het pdf staat dat de Lelylijn ten noorden van de A6 komt en dat dit geen belemmering vormt. Dit is niet juist, het tracé van de Lelylijn is nog onduidelijk, maar een tracé ten noordwesten van de A6 ligt niet in de verwachting.
Het is onduidelijk hoe de bereikbaarheid van het perceel ingericht wordt en hoeveel verkeer er verwacht wordt, zowel tijdens aanlegfase als tijdens gebruiksfase.

Ruimtelijke plannen – planologie
Het initiatief is strijdig met de geldende bestemmingsplannen 'Buitengebied 2009' , '1e part. Herziening Buitengebied 2009' en 'RIP Windplan Blauw'.

Indien een goede ruimtelijke ordening wordt aangetoond (ruimtelijke onderbouwing) kan middels een afwijkingsbesluit op grond van artikel 2.12, lid 1 sub a onder 3 Wabo medewerking worden verleend. Vooraf aan deze procedure kan wellicht een vromvrije MER beoordeling van toepassing zijn.

Ruimtelijke plannen – stedenbouw
De locatie is gelegen in het buitengebied, Omgevingsvisie 2040 stelt over het buitengebied dat één van de mogelijke invullingen een “Energielandschap” is: “plek voor energieopwekking, onder voorwaarde dat bij het plaatsen van zonneparken de prioriteit van het bouwen van huizen voor de plaatsing van zonnepanelen/zonneweides gaat. Hierbij rekening houdend met de (middel-) lange termijn ontwikkeling van de woningbouw(opgave) in de gemeente Lelystad.” Energieopslag is in mijn opinie onderdeel van een energielandschap.

De omgeving is volgens de omgevingsvisie inderdaad geschikt voor energiewinning en opslag. Wel vind ik noemenswaardig dat de ligging van het plangebied in een agrarische omgeving is, met veelal kleinschalige boerderijen en landbouw. Aan de andere kant van de A6 ligt bedrijventerrein Flevokusthaven, een ligging langs deze kant zou logisch ingepast worden om de contrast tussen beide gebieden zuiver te houden. Ik lees in de onderbouwing dat andere locaties wel onderzocht zijn, dit zou ik dan graag terugzien middels kaartmateriaal of een toetsingskader. Ik begrijp de logistieke onderbouwing van deze locatie, ook wordt gesproken van een beperkte ruimtelijke impact gezien het korte kabeltje dat getrokken hoeft te worden.

Graag zou ik nog een kwalitatieve onderbouwing voor deze locatie zien: waarom is dit de beste locatie in afweging met andere opties en hoe wordt gezorgd voor een kwalitatieve inpassing in het polder-/mondriaanlandschap dat vanaf de A6 beleefd wordt. In de onderbouwing wordt namelijk wel de wens van een landschappelijke inpassing uitgesproken, en mogelijk ook een ‘artistieke’ invulling, ik denk dat dit zeer beeldbepalen zal zijn. Zijn er al (eerste schets)plannen of in ieder geval referentieprojecten om deze inpassing/invulling te tonen? Dit zou de onderbouwing voor de industriële sprong over de A6 mogelijk versterken.

Verder stelt Provincie Flevoland dat Oostelijk Flevoland een typische kavelmaat van 300x1000m kent, in de onderbouwing zie ik geen specifieke afmetingen, enkel een ruimtebeslag van ca. 5 hectare.

Kortom: de locatie is geschikt, wel zie ik graag een kwalitatieve onderbouwing van de keuze en invulling van het kavel.

Brandweer
Bij een calamiteit in een BESS kunnen de gevolgen van oververhitte Li-ion batterijen (o.a. waterstoffluoride) een zeer ongunstig effect hebben op de omgeving, waaronder de snelweg A6 en in de omgeving gelegen woningen.

De risico's en effecten van het plan op de omgeving dienen dmv een risicoanalyse onderzocht te worden. In overleg met de veiligheidsregio zal bekeken moeten worden of er ook voldoende handelingsperspectief is voor het beheersbaar houden van een Li-ion brand, of dat extra maatregelen gewenst zijn.

RWS
1.BESS sluit aan op het onderstation. De A6 wordt hiermee gekruist. Gaat dit bovengronds of ondergronds? Wat zijn de gevolgen van aanleg en gebruik van de ondergrondse elektriciteitskabels voor bodem en grondwater, grondzetting en natuur (onze ecologische waarden). Zie ook water en bodem sturende brief.
2. Externe veiligheid. Brandgevaar, hoe dichtbij komen ze met de gebouwen en opslag bij de A6?
3. Houdt rekening met verkeersafleiding voor het verkeer.
4. Er is mogelijk een raakvlak met project A6 zon.
5. Er zijn nog vragen over landschappelijke inpassing door RWS (zicht visueel/vormgeving containers/locatie) en ruimtelijke inpassing (plan bedrijventerrein en plannen windenergie afstemmen samenhang).

GGD
Het betreft hier installatie waarin bij een calamiteit in een BESS de gevolgen van oververhitte Li-ion batterijen (o.a. vrijkomen waterstoffluoride) een zeer ongunstig effect kunnen hebben op de omgeving, waaronder de snelweg A6 en in de omgeving gelegen woningen. In overleg met de veiligheidsregio moet bekeken worden of er ook voldoende handelingsperspectief is voor het beheersbaar houden van een Li-ion brand of dat extra maatregelen gewenst zijn.

Met het oog op een incident met een mogelijke emissie van gevaarlijke stoffen – zoals hierboven bedoeld - is het van belang dat bovenwinds aangereden kan worden door de hulpdiensten. Bij de inrichting van het perceel zal daar rekening mee gehouden dienen te worden.

Ongeacht of er volgend uit een risicoanalyse extra maatregelen genomen worden om de gevolgen van een incident zo veel als mogelijk te voorkomen, het wordt raadzaam geacht dat er in ieder geval rekening mee wordt gehouden dat in de nabije omgeving geen activiteiten worden ontplooid waarbij verminderd zelfredzamen of niet-zelfredzamen betrokken zijn. Dat lijkt wellicht overbodig want er zijn alleen agrarische bedrijven in de omgeving van het beoogde perceel, maar laatst was er een adviesaanvraag verband houdende met (de uitbreiding van) een kinderdagverblijf in een andere gemeente die gesitueerd is op een boerenbedrijf. Als een soortgelijke situatie zich zou voordoen bij het beoogde perceel dan zou dat niet wenselijk zijn.

OFVG – Bodem
Van de locatie zijn geen bodemonderzoeken bekend. Daarom een bulsituatie bodemonderzoek uitvoeren.

OFVG – Geluid
De locatie ligt nabij woningen die landelijk zijn gelegen maar wel geluidbelast zijn vanwege het geluidgezoneerd industrieterrein Flevokust. De woningen liggen binnen de geluidzone van het industrieterrein. In kader van een goede ruimtelijke ordening is het nodig om na te gaan wat de geluidbelasting vanwege het BESS systeem op de woningen (en mogelijk ook de geluidzone) is.

Akoestisch onderzoek naar de geluidbelasting op de nabijgelegen woningen vanwege het BESS systeem en het BESS systeem gecumuleerd met het geluid vanwege het geluidgezoneerd industrieterrein. In het geval het BESS systeem een grote lawaaimaker (Onderdeel D van bijlage 1 van het Bor) is, is het ook nodig om de geluidbelasting op de geluidzone inzichtelijk te maken.

OFVG – Externe veiligheid
Gevaarlijke stof is li-ion batterij in de EOS. Risico op thermal runaway bij brand. PGS 37-1 is van toepassing.

Onderzoek externe veiligheid en voldoen aan PGS 37-1.

Advies
- Het Loket Nieuwe Initiatieven geeft op basis van de uitgevoerde “Voorwas” een **positief advies, onder voorwaarden** voor de verdere uitwerking van het initiatief. De toetsing laat wel zien dat er nog veel onderzoek benodigd is of verdere uitwerkingen nodig is alvorens het initiatief haalbaar geacht wordt. Stedenbouw verzoekt om de afwegingen voor andere locaties te delen. Zie voor alle aandachtspunten bijlage II toetsingsformulier. Wellicht ten overvloede: de omgeving dient goed meegenomen te worden bij ontwikkeling van dit initiatief.

- Omdat het om een initiatief gaat op particulier terrein is het nodig om een anterieure overeenkomst met initiatiefnemer te sluiten voor het doorleggen van de kosten van ambtelijke inzet.

- In verband met de complexe en de afdelingsoverstijgende uitwerkingen wordt voorgesteld om het initiatief projectmatig uit te werken, nadat de ontwikkelaar de benodigde onderzoeken heeft uitgevoerd en/of plannen heeft aangepast en het initiatief haalbaar lijkt. Wanneer dit duidelijk is kan de initiatiefnemer zich melden bij team Projectmanagement en kan bepaald worden wanneer een projectmanager beschikbaar kan worden gesteld.

- Het Loket heeft [redacted] van Team Wabo en Vergunningen doorgekregen als contactpersoon voor communicatie richting de initiatiefnemer.

Vervolgprocedure:
De volgende vervolgprocedure wordt voorgesteld:
- De interne contactpersoon informeert initiatiefnemer over het advies en de intentie-uitspraak, alsmede over de vervolgprocedure.
- Er dient uiteindelijk, als het initiatief haalbaar blijkt, besluitvorming door het college/raad plaats te vinden in de nog te doorlopen ruimtelijke procedure, waarbij aandacht moet zijn voor dekking (financieel/uren) voor de uitwerking en begeleiding.
- Het Loket Nieuwe Initiatieven rondt met dit advies haar werkzaamheden af.

Bijlagen:
I: Aanvraagformulier Lelystad BESS
II: Informatie Lelystad BESS
III: Toetsformulier

Met vriendelijke groet

Namens Het Loket Nieuwe Initiatieven

[redacted]

28 februari 2023

Verzonden: 4/13/2023 2:44:18 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: bestuursleden: [redacted]
Organisatie: Stichting Buurtschap Hakkelaarsbrug

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

nee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie aangehecht document

94371247_8843050_Reactie_SBH_concept-NRD_TenneT.pdf

Reactie concept-NRD TenneT

De Stichting Buurtschap Hakkelaarsbrug (SBH) stelt zich tot doel de algemene belangen te behartigen van de inwoners van het buurtschap Hakkelaarsbrug.

De SBH heeft kennisgenomen van uw concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Wij spreken onze waardering uit voor de kwaliteit van deze documenten.

Wij constateren dat de 4 meest waarschijnlijke alternatieven langs Muiderberg (en Muiden) lopen. Op *afbeelding 6.3 Situatie en indicatie oplosssingsrichtingen rondom Muiderberg* in het document **Notitie onderzoeksalternatieven** zien wij de donkerblauwe pijlen van de oplossingsrichtingen door de Noordpolder (1 pijl) ten westen van Muiderberg en de Hakkelaarsbrug en ten zuiden (4 pijlen) van de bestaande 380 kV verbinding ingetekend.

Van (een medewerker van) TenneT vernamen wij de de oplossingsrichtingen binnenkort (rond de zomer) uitgewerkt zijn tot zgn. corridors. Dit zouden stroken zijn van 100 tot 200 meter waarbinnen de masten van de nieuwe verbinding gaan worden geplaatst.

De SBH betreurt het dat de uitwerking van deze corridors geen deel uitmaakt van deze concept NRD. Wij vernemen graag op korte termijn wanneer en hoe deze corridors bekend worden gemaakt en of tegen deze corridors een zienswijze kan worden ingediend.

Stichting Buurtschap Hakkelaarsbrug

Namens deze,

[redacted]

Verzonden: 4/13/2023 2:45:20 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Op locatie voldoende energie opwekken zodat transport minimaal nodig is. In Flevoland, in onze directe omgeving zijn windmolens en zonnepanelen aan de orde van de dag. Meer investeren in opslag en onderzoek naar andere energie dan electriciteit. De hier opgewekte energie zelf houden en niet transporteren.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Flora en Fauna, door o.a. geluidsoverlast het wegjagen van vogels en andere dieren. Het plaatsen van de HSV zal drastistische gevolgen hebben vor de natuurlijk habitat van mens, dier en plant. De natuur is al een terugtrekkende beweging aan het maken, door woningbouw, windmolens en wegen. Bijenpopulaties en andere insecten worden bedreigd en is al sterk verminderd.Dit in een omgeving waarin natuur vooropstaat, valt dit niet te verenigen. Zuurstofvermidndering en daardoor meer stikstof. Het waait hier altijd, waardoor de geluidsoverlast toeneemt.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheid, het is door RIVM vastgesteld dat het problemen op kan leveren en dit is in een jonge gemeente zoals Oosterwold, Vogelhorst, Nobelhorst en andere nog te realiseren nieuwbouw onaanvaardbaar. Het gezoem van deze HSV is zeer aanwezig en samen met het windpark te veel invloed mens, dier en plant qua geluid. Magnetisch veld wat ontstaat kan zorgen voor onverwacht uitval van machines met alle gevolgen, gevaren van dien. Er is niet voor niets een voorzorgbeleid HSV door het RIVM opgesteld. Het waait hier altijd waardoor het gevaar voor losraken kabels boven een gebied waar veel bewegingen plaatsvinden. Veiligheid kan niet worden gegarandeerd. Relatief kleine ruimte tussen de wegen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Door deze HSV zal het woongenot afnemen en evenzo de waarde van onroerend goed. De rust en de stilte die hier zo aangenaam zijn, zo worden gewaardeerd, is precies waarom mensen hier zijn gaan wonen. Het is lelijk die HSV, estetisch onverantwoord in zo een bijzondere woonwijk.

Verzonden: 4/13/2023 3:19:03 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Naast ondergronds tracé in bebouwde gebieden (een groot gebied zal van karakter veranderen op het moment dat Oosterwold (Almere-Zeewolde) verder zal worden ontwikkeld. Onderzocht zou kunnen worden of routes kunnen worden gecombineerd waardoor leefomgeving van veel mensen en kleinschalige, maar intensieve akkerbouw, kan worden vermeden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Negatieve invloeden op bodemgesteldheid bij kleinschalige akkerbouw, voedselgewassen, bijenteelt en bestuiving, biodiversiteit etc, door straling, bodemveronteiniging bij aanleg en onderhoud die volksgezondheid kunnen schaden.

Graag zou ik meer onderzoeksresultaten zien van het effect van trillingen op menselijke en dierlijke gezondheid. Er is in ZuidOost Flevoland, met name in Oosterwold als gevolg van verplichte stadslandbouw, veel bijenteelt. Bijen zijn extreem gevoelig voor trillingen maar zullen in dit gebied wel bestuiving van voedselgewassen moeten verzorgen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

gezondheidsschade voor bewoners, zowel mensen als bestuivende insecten als gevolg van straling, magneetvelden en trillingen;

negatieve invloeden op constructies van gebouwen;

schade impact en herstelbetalingen als gevolg van claims;

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De verminderde bestuiving van de teelten door bijen, scheurvorming in gebouwen door trillingen; verdroging van gewassen door de verlaging van de grondwaterstand, grote minwaarde bij verkoop van huis door onder meer de extra slijtage, corrosie en metaalmoeheid van stallen en serres door de inwerking van de wisselstroomvelden van de hoogspanningslijnen; rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw komende van hoogspanningsmasten en -lijnen; bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden

van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels; verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten; meerkosten voor de extra te verzekeren gevolgschade aan hoogspanningslijnen boven stallen, woning en andere gebouwen en hoogspanningsmasten in de directe omgeving van de gebouwen waaraan schade kan optreden door een ongeval, brand in de gebouwen, ontploffing; beperking van het gebruik van hoge landbouwvoertuigen of -toestellen zoals sproeimachines met opendraaiende armen of laadmachines met telescopische armen of zelfs ladders vanwege het elektrocutiegevaar; teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten en de vele hoogspanning.

Verzonden: 4/13/2023 4:16:34 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Route die niet langs woongebieden loopt

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De verminderde bestuiving van de teelten door bijen, scheurvorming in gebouwen door trillingen; verdroging van gewassen door de verlaging van de grondwaterstand, grote minwaarde bij verkoop van huis door onder meer de extra slijtage, corrosie en metaalmoeheid van stallen en serres door de inwerking van de wisselstroomvelden van de hoogspanningslijnen; rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw komende van hoogspanningsmasten en -lijnen; bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels; verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten; meerkosten voor de extra te verzekeren gevolgschade aan hoogspanningslijnen boven stallen, woning en andere gebouwen en hoogspanningsmasten in de directe omgeving van de gebouwen waaraan schade kan optreden door een ongeval, brand in de gebouwen, ontploffing; beperking van het gebruik van hoge landbouwvoertuigen of -toestellen zoals sproeimachines met opendraaiende armen of laadmachines met telescopische armen of zelfs ladders vanwege het elektrocutiegevaar; teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten en de vele hoogspanning.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Waardevermindering van de huizen in de omgeving

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

x

Verzonden: 4/13/2023 4:49:30 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Uit de bijeenkomst van 30 maart blijkt de "groene route"van Tennet tot de top 2 van de 5 mogelijke behoort.

Aangezien daar veel woningen langs lopen en het gezondheidsgevaar (zie https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten) een grote rolt speelt. De gele route zou een betere optie zijn en geen gevaar opleveren voor de gezondheid aangezien de bewoning niet aanwezig is daar.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

.

Verzonden: 4/13/2023 5:33:03 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Andere route van de hoogspanningskabels bv langs de A6.

Zoals ook geadviseerd geen hoogspanningskabels in de directe omgeving van een woonwijk en scholen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheidsrisico's.

Landschapsvervuiling

Behoud natuurgebied Almere Hout

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Welzijn van de bewoners

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Te dicht bij woonwijken destijds woning gekocht onder het mom wonen in het groen.

Woongenot ook al aangetast door plaatsing enorm hoge windmolens.

Verzonden: 4/13/2023 5:55:35 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Mijn partner [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik wil mijn afkeuring uitspreken over de route langs het bebouwde deel van de Vogelweg (Almere Vogelhorst in onze situatie) en opteer voor beide oostelijke varianten.

Beide oostelijke varianten raken het bewoonde gebied minder en zijn mijns inziens een betere variant alleen al uit het oogpunt van de gezondheid. Deze overweging zou te allen tijde de hoogste prioriteit moeten hebben.

Uiteraard moeten ook (indien de oostelijke varianten om welke reden dan ook vervallen) de mogelijkheden worden onderzocht voor een ondergrondse situatie. In elk geval het deel langs bewoond gebied.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Uiteraard de gezondheidsschade bij met name jonge kinderen. Deze wordt door diverse geaccepteerde instanties bevestigd. Reden ook deze route niet in overweging te nemen!

Zijn er andere negatieve gezondheidsaspecten opgetreden bij vergelijkbare situaties?

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Mag deze constructie gebouwd worden naast bestaande bouw?

Wat moet de minimale afstand zijn tussen de woningen en hoogspanningsconstructie?

Mag de natuur wijken voor dit idee?

Is er sprake van geluidseffecten die normen overschrijden?

Wie staat garant voor de financiele schade? De woningen zullen in waarde dalen, zonder twijfel.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De minst negatieve consequentie is die van het uitzicht. Welk recht heb je als inwoner wanneer dit zicht je wordt ontnomen. We hebben nog maar kort geleden de keuze gemaakt hier te gaan wonen

op basis van de toen beschikbare informatie. We hebben niet kunnen voorzien dat dit plan inmiddels werd gevormd.

Verzonden: 4/13/2023 6:20:09 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, andere route verder van bebouwing of ondergronds

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Weghalen van bomen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/13/2023 8:19:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Volgens ons is de gele lijn het minst belastend voor de omwonenden. Onderzoek naar een directe lijn door het Markermeer, zodat omwonenden niet belast worden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Beter onderzoek naar de gevolgen van gezondheidsklachten van mensen die binnen 1 km van de hoogspanningsleidingen wonen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Dat er binnen 1 km van de hoogspanningsleidingen geen mensen mogen wonen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De hoogspanningsleidingen moeten op meer dan een kilometer afstand van de huizen.

Verzonden: 4/13/2023 8:55:40 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Niet langs een woonwijk

Deels ondergronds

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Impact op van langdurige blootstelling aan hoogspanning

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/13/2023 9:39:25 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja ik vind dat er andere en meerdere alternatieven moeten wordn onderzocht.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja alle mogelijke milieu en gezondheids effecten moeten worden onderzocht.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

effect op kanker, hersenletsel, stress en ontstekingen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

ik denk dat de stralingseffecten een enorme effect kan hebben op sommige mensen met verhoogde kans op stress en fysieke aandoeningen

Verzonden: 4/13/2023 11:10:17 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wat ons inziens niet echt inzichtelijk gemaakt is, is - bij de beoogde groene variant - dat langs de Vogelweg Almere er inmiddels diverse woonwijken zijn (Vogelhorst I, Vogelhorst II, Oosterwold) en een winkelcentrum 'Oosterwold' ,waarlangs de hoogspanningskabels zeer dichtbij zullen lopen. Wij hopen dan ook dat de persoonlijke bezwaren van deze buurtbewoners uiteindelijk zwaarder zullen wegen dan een 'archeologisch' argument om een andere variant af te keuren.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ongetwijfeld, maar ik kan deze helaas nu niet benoemen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het gezondheidsaspect - waarover veel onduidelijkheid is - moet inzichtelijk gemaakt worden. Indien er aantoonbare gezondheidsrisico's zijn, moeten die risico's vermeden worden. Daar waar dit niet vermeden kan worden als gevolg van een definitief besluit, dienen mensen zowel geïnformeerd als gecompenseerd te worden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Mensen zien wonen als hun eerste levensbehoefte en daardoor hechten zij veel waarde aan de omgeving waarin zij wonen. Een verandering van die omgeving (bijvoorbeeld minder groen, meer hoogspanningsverbindingen) moet niet de voorkeur krijgen boven een alternatief waar zo min mogelijk mensen in hun directe woonomgeving geraakt worden. Ga dus actief op zoek naar zo een alternatief. De snelste weg tussen 2 punten is weliswaar een rechte lijn, maar dar wil niet zeggen dat dat de meest morele en meest esthetische weg is om van punt A naar B te gaan.

Verzonden: 4/14/2023 11:12:39 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergronds of andere route welke niet direct langs onze wijk [redacted] loopt

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

gezondheids risico's voor de bewoners van [redacted]

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Alle risico's (gezondheids en financieel) voor bewoners van [redacted]. Denk bijv aan waardedaling woning (nieuwe wijk)

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

[redacted] ligt direct aan de Vogelweg en zien niet terug in de stukken dat jullie hiernaar kijken. Wij maken ons enorm veel zorgen.

Verzonden: 4/14/2023 12:53:08 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het aanleggen van ondergrondse spanningskabels.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja namelijk in 3 opties kunnen hoogspanningskabels gerealiseerd worden ter hoogte van het Gooimeer. Deze locatie is nu nog dunbevolkt maar over enkele.maanden wordt mijn woning op de locatie [redacted] gerealiseerd. Tevens zal er in de toekomst meerdere projecten met betrekking tot woningrealisatie in de naastgelegen vebieden plaats vinden die nu nog de bestemming landbouw hebben. Het is nalgemeen bekend dat de effecten van wonen in de directe omgeving schadelijk kan zijn voor de gezondheid van de mens en daarom maak ik bezwaar tegen deze realisatie. Mocht deze effecten niet bij u bekend zijn dan moeten deze word3n onderzocht.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie hierboven.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie hierboven.

Verzonden: 4/14/2023 4:01:34 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Kabels ondergronds plaatsen of in ieder geval niet in de buurt van onze woonwijk (Vogelhorst 2, Almere).

Ik maak me ernstige zorgen over de gezondheid van mijzelf en mijn gezin als die hoogspanningskabels zo (relatief) dichtbij komen!

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nvt, zie antwoord bij eerste vraag.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nvt, zie antwoord bij eerste vraag.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nvt, zie antwoord bij eerste vraag.

Verzonden: 4/14/2023 4:38:47 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: M.
Straat: Postbus
Huisnummer: 10078
Postcode: 8000 GB
Woonplaats: Zwolle
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Overheid
(Mede) namens:
Organisatie: Provincie Overijssel

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

Provincie Overijssel
Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl
KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN

Inlichtingen bij
[redacted]
Telefoon [redacted]

Datum	Kenmerk	Zaaknummer	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
11.04.2023	D2023-04-002637	2023-010584	1 van 3	1		

Onderwerp: Zienswijze concept-NRD 380 kV-hoogspanningsverbinding Diemen-Lelystad-Ens

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief dienen wij een zienswijze in op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) van de ruimtelijke verkenning naar een nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations van Diemen, Lelystad en Ens die door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en TenneT wordt uitgevoerd.

Wij erkennen nut en noodzaak voor de aanleg van deze hoogspanningsverbinding.
Echter, uw voorstel om een oostelijk (oranje) tracéalternatief te onderzoeken in het Milieu Effect Rapport (MER) en de Integrale Effect Analyse (IEA) vinden wij niet voor de hand liggend. Mocht u dit alternatief toch willen onderzoeken, dan geven wij u met deze zienswijze enkele opmerkingen mee waarmee wij bij willen dragen aan een goed afgewogen invulling van dit tracé.

Het oranje tracéalternatief voldoet niet aan één van de uitgangspunten in de NOVI voor het aanleggen van nieuwe hoogspanningsverbindingen.
Het oranje tracéalternatief dat u voorstelt binnen de grenzen van de provincie Overijssel, bundelt vanaf de Ramspolbrug met de N50 (bestaande infrastructuur). Vanaf station Kampen Zuid maakt het tracé een nieuwe doorsnijding door het landschap bij Kamperveen, voordat wordt gecombineerd of gebundeld met de bestaande 150 kV-hoogspanningsverbinding Lelystad-Hattem.

Een belangrijk uitgangspunt uit de NOVI is om, waar mogelijk, hoogspanningsverbindingen te bundelen met bestaande hoogspanningsverbindingen en/of bestaande infrastructuur. Dit uitgangspunt draagt bij aan de beperking van de ruimtelijke impact en heeft als doel om geheel nieuwe doorsnijdingen van het landschap zoveel mogelijk te voorkomen. Het maken van een nieuwe doorsnijding door het open veenweidelandschap ter hoogte van Kamperveen sluit niet aan bij dit uitgangspunt uit de NOVI en vinden wij daarom onwenselijk.

Het heeft onze voorkeur om nieuwe hoogspanningsverbindingen zo kort mogelijk te laten zijn met minimale landschappelijke impact.
Om de impact op het landschap zoveel mogelijk te beperken en zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik na te streven, heeft het onze voorkeur dat het tracé van een nieuwe hoogspanningsverbinding zo kort mogelijk is. Het vermijden van knikken in een tracé, en het daarmee zo recht mogelijk aanleggen van een verbinding (rechtstand), creëert daarnaast een rustig beeld, wat ten goede komt aan de landschappelijke inpassing van een hoogspanningsverbinding. Hiermee worden zigzaglijnen in het landschap en afwijkende hoekmasten vermeden.

Datum verzending
12.04.2023

provincie Overijssel

Het oranje tracéalternatief loopt deels in oostelijke richting en heeft een grotere lengte (en waarschijnlijk hogere kosten) dan andere tracéalternatieven die richting het zuidwesten lopen. Het tracé maakt ter hoogte van de Ramspolbrug en de 150 kV-hoogspanningsverbinding Lelystad-Hattem een scherpe knik, wat de landschappelijke inpassing niet bevordert.

Tussen de N307 en het Reevediep is nauwelijks tot geen fysieke ruimte beschikbaar.
Door de bestaande en geplande woningen van het dorp Reeve en de ontwikkeling van bijbehorende voorzieningen en infrastructuur vinden wij het onwenselijk en niet realistisch om een alternatief te onderzoeken tussen de N307 en het Reevediep. Dit aangezien in dit gebied in de nabije toekomst nauwelijks tot geen ruimte meer aanwezig is voor de aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding, mede gelet op de bestaande recreatiewoningen bij Roggebot en natuurwaarden bij de bypass (Natuurnetwerk Nederland, en deels Natura2000- en weidevogelgebied). Dat geldt ook voor het gebied ten oosten van de N50, waar in de toekomst een uitbreiding van de bestaande weg wordt voorzien en zich al een bedrijventerrein en woonwijk bevinden.

Er is geen sprake van een eenduidige definitie van het zoekgebied.
In de concept-NRD wordt gesproken over een globaal zoekgebied dat een indicatie van de fysieke "oplossingsruimte" geeft, een gebied waarbinnen data is verzameld (studiegebied dat niet geheel overeen komt met het zoekgebied) en een projectgebied (ook wel plangebied genoemd).

Wij verzoeken u om één zoekgebied op te nemen met een duidelijke begrenzing waarbinnen volledige dataverzameling plaatsvindt, waarvan de totstandkoming gemotiveerd wordt onderbouwd en waarbuiten tracés afvallen. Het huidige oranje tracéalternatief ligt voor een deel buiten het zoekgebied, waardoor een goed overwogen afweging niet mogelijk is zonder aanvullende dataverzameling. Daarnaast schept een eenduidige definitie helderheid.

Wij verzoeken u tevens om beter te onderbouwen waarom dit oostelijke tracé in de concept-NRD is opgenomen, of dat bij onvoldoende motivatie overwogen wordt om deze variant niet op te nemen in de definitieve NRD.

Bundeling met bestaande structuren ten noorden van de N307 en ten westen van de N50 ligt voor de hand vanuit bestaand beleid (NOVI en onze provinciale Omgevingsvisie).
Wanneer u het oranje (oostelijke) tracéalternatief nader gaat uitwerken in de MER/IEA, dan verzoeken wij u om varianten binnen ons provinciale grondgebied te onderzoeken waarin de nieuwe hoogspanningsverbinding gebundeld wordt met bestaande structuren. Wij verzoeken u om het gebied ten zuiden van de N307 en ten oosten van de N50 als niet kansrijk te beschouwen.

Enkele omissies in het kaartmateriaal treft u aan in de bijlage, met het verzoek om deze mee te nemen in de MER/IEA. Dat geldt ook voor onze beleidskaders. Een afschrift van deze zienswijze is per brief verstuurd aan het college van Burgemeester & Wethouders van de gemeente Kampen.

Rest ons nog om u veel succes toe te wensen met de verdere uitvoering van deze ruimtelijke verkenning.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

[redacted] [redacted]

voorzitter, A.P. Heidema secretaris, [redacted]

Bijlage: Omissies concept-NRD, -NKA en -RKK
Bijlage: Omissies concept-NRD, -NKA en -RKK

Concept-NRD

Pag. 18 (figuur 3.1): Verzoek om de lagen aardkunde, archeologie, gebouwd erfgoed en historisch cultuurlandschap uit de cultuurhistorische waardenkaart van Overijssel mee te nemen in de MER/IEA, zie https://experience.arcgis.com/experience/6716d9340e9a4a9ab5f62136eca9ffb7.

Pag. 21 (figuur 3.4): Verzoek om het zoekgebied voor windenergie ten zuiden van het Reevediep uit de Bouwsteen energie omgevingsvisie gemeente Kampen d.d. 28 april 2020 aan te passen, zie https://repository.officiele-overheidspublicaties.nl/externebijlagen/exb-2020-38211/1/bijlage/exb-2020-38211.pdf (pag. 11, kaart 1).

Concept-NKA en -RKK

Verzoek om de Geconsolideerde Omgevingsvisie vanaf 2017 mee te nemen in de MER/IEA, zie *https://overijssel.tercera-ro.nl/MapViewer/closeHtml.html?U2FsdGVkX1/fb7UGCSMNcH9KfgARy7qr7z8F3Ivd85BxjUWfFEDGXxxiXr0ywQdLHlCGvQe13CyuIbuKHDmyN1IrwSEpjea4hymUdBxikgcCGI160gjdKN9bCKWxus6rlYieTUXBCAIJ2ZNU0VnV5A==*.

Verzoek om het Fundament voor de nieuwe Omgevingsvisie d.d. 21 juni 2022 mee te nemen in de MER/IEA, zie https://www.overijssel.nl/media/rqvnwtv2/fundament_omgevingsvisie_2022-313_vdt.pdf.

Verzoek om de Catalogus Gebiedskenmerken d.d. 4 oktober 2022 mee te nemen in de MER/IEA, zie https://overijssel.tercera-ro.nl/SiteData/9923/Publiek/SV00047/b_NL.IMRO.9923.Omgevingsvisie2017-GV09_345.pdf.

Verzonden: 4/14/2023 5:51:40 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Aanleg gedeeltelijk ondergronds of andere route aanleg en niet nabij woningen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheidsaspecten. /natuur

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidsaspecten.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Afstand tot woningen

Verzonden: 4/14/2023 7:13:06 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, langs de snelwegen en niet langs of bij woonwijken

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie van provincie flevoland: landschapsvisie , blz 76 en 77, hier wordt duidelijk de groene landschapsvisie met daarin de Vogelweg beschreven. blz 34: kernkwaliteiten Vogelweg: de Vogelweg is ontworpen als een monumentale laan met aan beide zijden driedubbele bomenlanen.

Alinea 5 pagina 34: de beplanting geeft diepte aan de verder lege polder. Voor de weggebruiker ligt de waarde van de Vogelweg in het rustige wegreed, de continuïteit. En de beleving van de omgeving en openheid vanaf de weg.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De plannen gaan tegen het vigerend beleid van de provincie Flevoland: programma Landschap van de toekomst, visie, ambities,handvatten en uitvoeringsprogramma voor hoge ruimtelijk beleid in Flevoland die in 2021 is vastgesteld.

Zie de landschapsvisie Flevoland.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee.

Verzonden: 4/14/2023 7:16:17 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Er zijn alternatieve routes waarlangs de hoogspanningsmasten geplaatst kunnen worden, verdergegaan van de bebouwde omgeving.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Jazeker, de afstand tot woonwijken in combinatie met veelheid aan windmolens in het gebied; de functionele aspecten van energie-opwekking en verplaatsing daarvan zijn nu te veel gecentreerd bij elkaar naar mijn mening.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/14/2023 7:24:14 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Andere locaties

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Geen idee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Niet vermeld bij aankoop kavel via gemeente

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geen idee

Verzonden: 4/14/2023 7:27:45 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergronds

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ondergronds

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Andere locatie minder dicht bij woonwijk

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/14/2023 7:31:46 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja

Verzonden: 4/14/2023 7:34:39 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

- ondergronds alternatief

- mocht ondergrond niet mogelijk zijn dan innoveren zo dat dit wel mogelijk is.

- alternatief die niet dwardoor een woonwijk heen gaat en waar er op 30m afstand huizen staan.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

- Horizon vervuiling voor bewoner die vlak langs het trace wonen.

- De waardedaling en compensatie van huizen die direct langs het trace staan binnen een afstand van 115m-250m.

- De minimal woonafstand van woonhuizen tot aan het trace.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Wij zijn een jong gezin dat op +- 30m van het trace woont. De verbinding zorg voor verhoogde gezondheisklachten van onze kinderen en ons zelf. Volgens het RIVM is het ook niet toegestaan om een dergelijk trace te bouwen zo dicht op woonhuizen, scholen en leefgebieden.

Dit zal ons leven veranderen en wij zullen het hier niet bij laten.

Verzonden: 4/14/2023 7:45:11 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Jazeker bv ondegronds of via een andere route niet pal langs een woonwijk en natuurgebied waar veel dieren wonen zoals herten

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

In ieder geval de wilde dieren de nadelen voor de dieren en ook de woonhuizen in de omgeving jonge kinderen in een nieuwbouwwijk zijn vaak jong en opgroeien vlakbij zoeen energiemast is niet goed voor hun gezondheid

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zoals hierboven genoemd

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/14/2023 8:03:41 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wijzig de route zodat deze verder van woongebieden ligt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Elektrische en magnetische velden van hoogspanningslijnen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Hoe het de huizenprijzen in het gebied zou kunnen beïnvloeden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee.

Verzonden: 4/14/2023 8:12:35 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted].
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
[redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Niet langs een woonwijk, hij gaat nu erg dicht langs Vogelhorst

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/14/2023 8:19:20 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergrondse of met een omweg. Niet voor en door een wijk

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er is al lang bekend dat wonen op zo een afstand van elektra masten gezondheidsproblemen geeft

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Een elektra mast door een gebeid als oosterwold, waar de mensen nota bene geacht worden om zelfvoorzienend te zijn. Kun je geen elektra mast in dit gebied zetten

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nvt

Verzonden: 4/14/2023 9:01:58 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Er bestaan ook andere routes. In bebouwde zones zal het een optie zijn de kabels ondergronds te verlegen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Straling

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Toen wij ons huis hebben gekocht was er geen hoge spanningsleiding in de bestemmingsplan.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De warde van ons huis zal dalen.

Verzonden: 4/14/2023 9:31:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

In de grond

Ver vd bebouwing

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Effect op gezondheid, jonge kinderen, volwassenen en flora en fauna. Biodiversiteit wordt verstoord

Geen bomen kappen hiervoor, wateropname grond bewaken

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Alternatieve tracees ver buiten verbouwing

Kabels onder grond

Langs A6, langs A27

Zie verder hiervoor

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Tracee Vogelweg absoluut onmogelijk vanwege gezondheidsaspecten, natuureffect, dicht bij volgebouwd gebied

Verzonden: 4/14/2023 9:31:46 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zoveel mogelijk langs de snelwegen op veilige afstand van het verkeer/mensen.

Mogelijkheid tot ondergrondse kabels daar waar mensen wonen

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheidsrisico s van hoogspanning 380kV op mens en dier.

Kun je negatieve invloed van 380kV op de omgeving terugbrengen tot nihil als het (deels)onder de grond gaat? Hoe diep?

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Onze woning en tuin grenzen aan de Vogelweg.

Ik zou het ver-schrik-lelijk vinden als die hoogspanningsmasten langs de Vogelweg worden geplaatst. :

mogelijk schadelijke effecten van 380kV (zou alleen binnen straal van 15 meter zijn aangetoond, maar wie weet het precies?).

De prachtige bomen die er staan (de abelen) kunnen die blijven staan?

Ons uitzicht vanuit de woonkamer en tuin zou dusdanig verpest zijn dat ik hier niet meer wil wonen.

Maar wie wil hier dan nog wel wonen? Wat doet dit met de waarde van ons huis?

Eerst de plaatsing van megaturbines in onze omgeving, dan de dreiging van vliegveld Lelystad e de aanvliegroutes boven onze huizen en nu dit, Ed enorme bedreiging van ons woongenot.

Er wordt heel veel gebouwd bij ons in de omgeving (Oosterwold) er is net een basisschool opgeleverd op de (Kievitsweg). Al deze mensen hebben er last van.(uitzicht en mogelijk gezondheidsrisico)

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

(Onze woning en tuin grenzen aan de Vogelweg.

Ik zou het ver-schrik-lelijk vinden als die hoogspanningsmasten langs de Vogelweg worden geplaatst. :

mogelijk schadelijke effecten van 380kV (zou alleen binnen straal van 15 meter zijn aangetoond, maar wie weet het precies?).

De prachtige bomen die er staan (de abelen) kunnen die blijven staan?

Ons uitzicht vanuit de woonkamer en tuin zou dusdanig verpest zijn dat ik hier niet meer wil wonen.

Maar wie wil hier dan nog wel wonen? Wat doet dit met de waarde van ons huis?

Eerst de plaatsing van megaturbines in onze omgeving, dan de dreiging van vliegveld Lelystad e de aanvliegroutes boven onze huizen en nu dit, Ed enorme bedreiging van ons woongenot.

Er wordt heel veel gebouwd bij ons in de omgeving (Oosterwold) er is net een basisschool opgeleverd op de (Kievitsweg). Al deze mensen hebben er last van.(uitzicht en mogelijk gezondheidsrisico)

Verzonden: 4/14/2023 9:50:19 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zeker! Kan dit niet buiten bewoonde gebieden om of op een veiligere manier

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Graag

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

In mijn jeugd ook onder hoogspanningslijnen gewoond. was reden voor verhuizing. Ook opvallend veel kanker gevallen in dit gebied. Geen goed gevoel bij.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Niet in de buurt v bewoonde gebieden.

Verzonden: 4/14/2023 10:01:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het deel langs de Vogelweg ondergronds

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

niet bekend

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheid bewoners, waardedaling woningen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

niet bekend

Verzonden: 4/14/2023 10:14:30 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted] (echtgenoot)
[redacted] (buurman)
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Bezien of de kabels onder de grond doorgetrokken kan worden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Behalve milieu effecten zou ik graag willen zien dat er verder onderzoek gedaan wordt naar de gezondheidseffecten.

Zoals een grotere kans op leukemie bij jonge kinderen als zij in de nabijheid van hoogspanningsmasten woonachtig zijn.

Wij hebben 4 jonge kinderen en de wijk groeit en groeit. Meerdere kindjes zullen hier dus grootgebracht worden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad moet worden opgelost.

2. Als dit niet mogelijk is, dan moet er gekozen worden voor een verbinding die zoveel mogelijk parallel loopt aan de huidige hoogspanningsverbinding teneinde het landschap niet verder te verstoren;

Een nieuwe verbinding zou dan ook niet ten noorden (Pampushout en Oostvaarderplassen) of ten zuiden van Almere – c.q Overgooi, Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst en Almeerderhout) mogen lopen, maar hoogstens tezamen met de A6;

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De huidige 380 kV verbinding Ems-Diemen die door Almere loopt, verdient, kort gezegd, geen schoonheidsprijs. Hij loopt dwars door wijken heen en domineert het landschap in deze wijken. Voor de nieuwe 380 kV verbinding zou een betere oplossing, die minder belastend is voor de bewoners, moeten worden gekozen. Daarom is de BAH van mening dat, indien de kabel door een stedelijk gebied moet lopen omdat er geen alternatief is, er voor zou moeten worden gekozen tot de bouw van een ondergrondse verbinding. De nieuwe hoogspanningsverbinding betreft slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroomvoerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte om te gaan.

Verzonden: 4/15/2023 1:40:27 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zeker! Geen route boven de prachtige natuur van Almere hout.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Denk aan de leefbaarheid van Almere Hout

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zeker

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Dit soort wegen mogen niet te dicht op wijken

Verzonden: 4/15/2023 7:36:39 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De hoogspanningsmasten komen in een gebied terecht waar veel mensen en kinderen wonen. Onderzoek heeft reeds aangetoond hoe slecht dat is voor de volksgezondheid. Het stuk ter hoogte van de vogeldreef Almere Hout zou zeker ondergronds moeten

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Of dit tracé geen schade toebrengt aan de volksgezondheid

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/15/2023 8:32:42 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: Vereniging van Eigenaren Serene
Organisatie: Vereniging van Eigenaren Serene

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

nee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

ja

94395250_8849188_brief_inzake_proces_hoogspanningsverbindig.pdf

VvE "Serene"
Secretariaat
[redacted]
tel: [redacted]
email: [redacted]

Almere 14 april 2023

Onderwerp: procedure aanleg extra hoogspanningsverbinding

Geachte ontvanger,

Netbeheerder TenneT heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gevraagd een ruimtelijke procedure te starten in verband met de aanleg van een extra 380 kV hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De eerste stap in deze procedure is het opstellen van de Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau. In deze notitie is een aantal alternatieve tracés ontwikkeld die nader zullen worden onderzocht. Enkele van deze tracés lopen door het Gooimeer langs Almere Haven en Almere Overgooi. Volgens paragraaf 6.3.1. kunnen wij een zienswijze indienen over de reikwijdte en detailniveau van het plan-MER. Wij zijn van mening dat er sprake is van een degelijke onderzoeksopzet en hebben geen toevoegingen.

Wel willen wij nu vast laten weten dat wij bovengrondse tracés door het Gooimeer onaanvaardbaar vinden. Zowel voor de omwonenden als voor de recreatievaart. De kwaliteit van het gebied wordt te veel geweld aangedaan. Wij zijn van mening dat een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk parallel moet lopen aan de huidige hoogspannningsverbinding teneinde het landschap niet verder te verstoren. Daarom mag een nieuwe verbinding niet ten noorden (Pampushout en Oostvaarderplassen) of ten zuiden van Almere – c.q Almere-Haven, Overgooi, Oosterwold en Almeerderhout) lopen, maar alleen tezamen met de A6. En als toch voor een tracé door het Gooimeer wordt gekozen pleiten wij voor een ondergrondse verbinding. De nieuwe hoogspanningsverbinding betreft slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroomvoerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte om te gaan. Wij pleiten er daarom voor om in het vervolgtraject bij de verdere besluitvorming hier zeer serieus mee om te gaan.

Namens alle appartementseigenaren,

[redacted]
Voorzitter Vereniging van Eigenaren Se[redacted]
Veerkade 22 t/m 88

Verzonden: 4/15/2023 9:51:47 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja onder de grond en dan onder de snelwegen door zodat er geen nieuwe grond verloren gaan. Die snelwegen en wegen liggen er toch al.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja. Schade aan mens, dier en akkerbouw. Ik krijg echt hoofdpijn en een onrustig lichaam als ik dicht bij hoogspanningsmasten kom.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Niet in een woonwijk! Zeker niet in Oosterwold. Een naruurwoonwijk waarin bijna iedereen zo goed mogelijk met de natuur leeft.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Daar weet ik te weinig van

Verzonden: 4/15/2023 11:19:18 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja vermijden van duurzame en groene omgeving en woonwijken - koopwoningen. Almere hout staat bekend om zijn groene omgeving, duurzaamheid waar door iedere bewoner in investeert. Hoogmade past niet thuis in deze groene omgeving en windmolens.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheid, straling op langer termijn, vandaar Hoogmasten plaatsen buiten de bebouwde kom, groen -duurzaam gebied.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja zijn alle bewoners in deze omgevingen wel geïnformeerd? Ik ben pas 3 april op de hoogte gebracht door een buurt bewoner. Er is geen enkele correspondentie aan voorafgegaan via de gemeente. Wat betreft hoogspanning gemast in het groenste gedeelte van Almere- woonwijk met veel nieuwe koopwoningen en kavels die gekozen hebben voor groen , duurzaam te kunne leven omgeven door windmolens, daar past de dit plan helemaal niet tussen. Dit is tevens een waarde vermindering van de naast omgeven woningen ivm mogelijke bestraling gevaar en het uitzicht: deze bewoners hebben afgelopen jaren genoeg geïnvesteerd in duurzaamheid / groen en de volle prijs betaald in deze gekke huizenmarkt. Sta dan ook versteld hoe nu ineens de overheid en gemeente dit soort plannen dwars door woonwijken willen gaan realiseren. Onwerkelijk. Houd rekening met de bewoners, en probeer desnoods bestaand route te gebruiken langs snel wegen, weilanden, N- wegen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Hoogmasten horen niet thuis in woonwijken en bewoonde groene omgevingen. Er zou keer rekening gehouden moeten worden met een minimale reikwijdte qua bewoners.woonwijken / koopwoningen ivm daling waarde huizen / erfgoed/ bouwgrond particulier.

Verzonden: 4/15/2023 11:44:54 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: info@sieradenbuurt.nl
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: Namens Stichting Bewonersplatform Sieradenbuurt (Almere Buiten)
Organisatie: Stichting Bewonersplatform Sieradenbuurt

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

We hebben kennisgenomen van concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau over de nieuwe 380kv hoogspanningsverbinding van Diemen, Lelystad en Ens. We verzoeken u dringend geen onderzoek te doen op de volgende plekken:

- het bosgebied grenzend aan de Sieradenbuurt in Almere Buiten

- langs de Buitenring (N702) -> het gedeelte grenzend aan het bosgebied bij de Sieradenbuurt in Almere Buiten

Deze plekken komen mogelijk overeen met een gedeelte van de blauwe stippellijn in figuur 3.6.

We dienen dit verzoek in om de volgende redenen:

- Hoogspanningsmasten hebben een negatief effect op de natuur. Het bosgebied rondom de Sieradenbuurt is smal. Een deel ligt naast de Oostvaardersplassen en dient als een bufferzone. Hoogspanningsmasten gaan de natuur ernstig verstoren. Denk onder meer aan (neerdalende) vogels. De Oostvaardersplassen zijn een zeer drukbezocht gebied door vogels, waaronder heen en weer vliegende ganzen.

- Uitzicht/ horizonvervuiling vanuit de Sieradenbuurt.

- Gezondheidsrisico's voor omwonenden. Denk hierbij ook aan magneetvelden en gevolgen voor de luchtkwaliteit.

- Geluid; bij hoogspanningsmasten hebben wij een irritant geluid waargenomen. Dit verstoort de rust voor natuur, wandelaars en bewoners.

Uw reactie op ons verzoek (deze zienswijze) zien we graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Namens Stichting Bewonersplatform Sieradenbuurt

[redacted]

94396075_8849470_Reactie_en_zienswijze_RVO_hoogspanningsmasten.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Reactie en zienswijze RVO – Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens

We hebben kennisgenomen van concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau over de nieuwe 380kv hoogspanningsverbinding van Diemen, Lelystad en Ens. We verzoeken u dringend geen onderzoek te doen op de volgende plekken:

- het bosgebied grenzend aan de Sieradenbuurt in Almere Buiten
- langs de Buitenring (N702) -> het gedeelte grenzend aan het bosgebied bij de Sieradenbuurt in Almere Buiten

Deze plekken komen mogelijk overeen met een gedeelte van de blauwe stippellijn in figuur 3.6.

We dienen dit verzoek in om de volgende redenen:

- Hoogspanningsmasten hebben een negatief effect op de natuur. Het bosgebied rondom de Sieradenbuurt is smal. Een deel ligt naast de Oostvaardersplassen en dient als een bufferzone. Hoogspanningsmasten gaan de natuur ernstig verstoren. Denk onder meer aan (neerdalende) vogels. De Oostvaardersplassen zijn een zeer drukbezocht gebied door vogels, waaronder heen en weer vliegende ganzen.
- Uitzicht/ horizonvervuiling vanuit de Sieradenbuurt.
- Gezondheidsrisico's voor omwonenden. Denk hierbij ook aan magneetvelden en gevolgen voor de luchtkwaliteit.
- Geluid; bij hoogspanningsmasten hebben wij een irritant geluid waargenomen. Dit verstoort de rust voor natuur, wandelaars en bewoners.

Uw reactie op ons verzoek (deze zienswijze) zien we graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Namens Stichting Bewonersplatform Sieradenbuurt

[redacted]

(Mail: info@sieradenbuurt.nl)

Verzonden: 4/15/2023 12:27:12 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Beste

Als bewoner van het stedelijk gebied Oosterwold ben ik tegen het trace groen welk langs de vogelweg/vogel (n706)dreef zou komen. Ik woon parallel aan de vogelweg.

Dit traject doorkruist meerdere woonwijken en natuur/bos percelen en ook nog een windmolen park.

Ik verwacht de dat schade aan mens, natuur (fauna en flora) aanzienlijk is. Ook levert dit traject horizon vervuiling en plan schade op. Waardoor het traject nog wel eens erg duur zou kunnen uitvallen. Mijn woning staat op een maar paar 100 meter van en het traject en valt waarschijnlijk net buiten de elektromagnetisch straling. Maar de straling stop niet spontaan naar zoveel meter dus er zal zeker nog verhoogde straling aanwezig zijn.

Ik ben zelf voorstander van tracject Blauw(Markermeer) Ik heb begrepen dat dat de leiding dan onder water kunnen komen. Dit traject lijkt me het korstte traject met de minste impact voor de mens.

Ik had zelf ook nog wat vragen

Levert een mast geluidsoverlast?

Welke impact is er op de gezondheid?

Hoe hoog wordt de mast en welke type mast

Hoe kan ik toekomstige plan schade verhalen. Moet ik daar nu al mijn rechtsbijstand voor inschakelen.

Komen er woningen binnen de magneetveldzone te liggen.

Wanneer wordt er bekent hoeveel ruimte en groen er daadwerkelijk opgeofferd gaat worden.

Mag je zomaar de huidige bos percelen hier voor opgeven hoe past dit in de bos visie van Almere

Hoe kan ik toekomstige plan schade verhalen. Moet ik daar nu al mijn rechtsbijstand voor inschakelen.

94396333_8849547_hoogspanning_tegen_traject_groen_n706.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Beste

Als bewoner van het stedelijk gebied Oosterwold ben ik tegen het trace groen welk langs de vogelweg/vogel (n706)dreef zou komen. Ik woon parallel aan de vogelweg.

Dit traject doorkruist meerdere woonwijken en natuur/bos percelen en ook nog een windmolen park.

Ik verwacht de dat schade aan mens, natuur (fauna en flora) aanzienlijk is. Ook levert dit traject horizon vervuiling en plan schade op. Waardoor het traject nog wel eens erg duur zou kunnen uitvallen. Mijn woning staat op een maar paar 100 meter van en het traject en valt waarschijnlijk net buiten de elektromagnetisch straling. Maar de straling stop niet spontaan naar zoveel meter dus er zal zeker nog verhoogde straling aanwezig zijn.

Ik ben zelf voorstander van tracject Blauw(Markermeer) Ik heb begrepen dat dat de leiding dan onder water kunnen komen. Dit traject lijkt me het korstte traject met de minste impact voor de mens.

Ik had zelf ook nog wat vragen

Levert een mast geluidsoverlast?

Welke impact is er op de gezondheid?

Hoe hoog wordt de mast en welke type mast

Hoe kan ik toekomstige plan schade verhalen. Moet ik daar nu al mijn rechtsbijstand voor inschakelen.

Komen er woningen binnen de magneetveldzone te liggen.

Wanneer wordt er bekent hoeveel ruimte en groen er daadwerkelijk opgeofferd gaat worden.

Mag je zomaar de huidige bos percelen hier voor opgeven hoe past dit in de bos visie van Almere

Hoe kan ik toekomstige plan schade verhalen. Moet ik daar nu al mijn rechtsbijstand voor inschakelen.

94396333_8849548_hoogspanning_tegen_traject_groen_n706.docx

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Beste

Als bewoner van het stedelijk gebied Oosterwold ben ik tegen het trace groen welk langs de vogelweg/vogel (n706)dreef zou komen. Ik woon parallel aan de vogelweg.

Dit traject doorkruist meerdere woonwijken en natuur/bos percelen en ook nog een windmolen park.

Ik verwacht de dat schade aan mens, natuur (fauna en flora) aanzienlijk is. Ook levert dit traject horizon vervuiling en plan schade op. Waardoor het traject nog wel eens erg duur zou kunnen uitvallen. Mijn woning staat op een maar paar 100 meter van en het traject en valt waarschijnlijk net buiten de elektromagnetisch straling. Maar de straling stop niet spontaan naar zoveel meter dus er zal zeker nog verhoogde straling aanwezig zijn.

Ik ben zelf voorstander van tracject Blauw(Markermeer) Ik heb begrepen dat dat de leiding dan onder water kunnen komen. Dit traject lijkt me het korstte traject met de minste impact voor de mens.

Ik had zelf ook nog wat vragen

Levert een mast geluidsoverlast?

Welke impact is er op de gezondheid?

Hoe hoog wordt de mast en welke type mast

Hoe kan ik toekomstige plan schade verhalen. Moet ik daar nu al mijn rechtsbijstand voor inschakelen.

Komen er woningen binnen de magneetveldzone te liggen.

Wanneer wordt er bekent hoeveel ruimte en groen er daadwerkelijk opgeofferd gaat worden.

Mag je zomaar de huidige bos percelen hier voor opgeven hoe past dit in de bos visie van Almere

Hoe kan ik toekomstige plan schade verhalen. Moet ik daar nu al mijn rechtsbijstand voor inschakelen.

94396333_8849549_hoogspanning_tegen_traject_groen_n706.docx

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Beste

Als bewoner van het stedelijk gebied Oosterwold ben ik tegen het trace groen welk langs de vogelweg/vogel (n706)dreef zou komen. Ik woon parallel aan de vogelweg.

Dit traject doorkruist meerdere woonwijken en natuur/bos percelen en ook nog een windmolen park.

Ik verwacht de dat schade aan mens, natuur (fauna en flora) aanzienlijk is. Ook levert dit traject horizon vervuiling en plan schade op. Waardoor het traject nog wel eens erg duur zou kunnen uitvallen. Mijn woning staat op een maar paar 100 meter van en het traject en valt waarschijnlijk net buiten de elektromagnetisch straling. Maar de straling stop niet spontaan naar zoveel meter dus er zal zeker nog verhoogde straling aanwezig zijn.

Ik ben zelf voorstander van tracject Blauw(Markermeer) Ik heb begrepen dat dat de leiding dan onder water kunnen komen. Dit traject lijkt me het korstte traject met de minste impact voor de mens.

Ik had zelf ook nog wat vragen

Levert een mast geluidsoverlast?

Welke impact is er op de gezondheid?

Hoe hoog wordt de mast en welke type mast

Hoe kan ik toekomstige plan schade verhalen. Moet ik daar nu al mijn rechtsbijstand voor inschakelen.

Komen er woningen binnen de magneetveldzone te liggen.

Wanneer wordt er bekent hoeveel ruimte en groen er daadwerkelijk opgeofferd gaat worden.

Mag je zomaar de huidige bos percelen hier voor opgeven hoe past dit in de bos visie van Almere

Hoe kan ik toekomstige plan schade verhalen. Moet ik daar nu al mijn rechtsbijstand voor inschakelen.

94396333_8849550_hoogspanning_tegen_traject_groen_n706.docx

Beste

Als bewoner van het stedelijk gebied Oosterwold ben ik tegen het trace groen welk langs de vogelweg/vogel (n706)dreef zou komen. Ik woon parallel aan de vogelweg.

Dit traject doorkruist meerdere woonwijken en natuur/bos percelen en ook nog een windmolen park.

Ik verwacht de dat schade aan mens, natuur (fauna en flora) aanzienlijk is. Ook levert dit traject horizon vervuiling en plan schade op. Waardoor het traject nog wel eens erg duur zou kunnen uitvallen. Mijn woning staat op een maar paar 100 meter van en het traject en valt waarschijnlijk net buiten de elektromagnetisch straling. Maar de straling stop niet spontaan naar zoveel meter dus er zal zeker nog verhoogde straling aanwezig zijn.

Ik ben zelf voorstander van tracject Blauw(Markermeer) Ik heb begrepen dat dat de leiding dan onder water kunnen komen. Dit traject lijkt me het korstte traject met de minste impact voor de mens.

Ik had zelf ook nog wat vragen

Levert een mast geluidsoverlast?

Welke impact is er op de gezondheid?

Hoe hoog wordt de mast en welke type mast

Hoe kan ik toekomstige plan schade verhalen. Moet ik daar nu al mijn rechtsbijstand voor inschakelen.

Komen er woningen binnen de magneetveldzone te liggen.

Wanneer wordt er bekent hoeveel ruimte en groen er daadwerkelijk opgeofferd gaat worden.

Mag je zomaar de huidige bos percelen hier voor opgeven hoe past dit in de bos visie van Almere

Hoe kan ik toekomstige plan schade verhalen. Moet ik daar nu al mijn rechtsbijstand voor inschakelen.

Verzonden: 4/15/2023 2:09:22 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, het groene tracé zo aanpassen dat deze voor de A27 wordt gekruist afbuigt richting het gele trace om daarmee te voorkomen dat het groene tracé (dwars) door de woonwijken van Almere Hout loopt, met name het deel van het groene tracé wat nu ingetekend tussen de A27 en de N706.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Uit de stukken van het onderzoekt blijkt dat u er vanuit gaat, o.a. afbeelding 4.2 Kaart met het bestaande infrastructuur ACT TWB | 128157-2.7/23-003-105 | Concept 07, dat het verstedelijkt gebied zich alleen ten noorden van de N706 bevind, terwijl de N706 een verstedelijkt gebied doorkruist tussen de A27 en de N706. De verstedelijking in dit gebied moet worden toegevoegd aan het onderzoek.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Terwijl de overheid actief is om hoogspanningskabels uit verstedelijkt gebied te verplaatsen: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ordening-en-gebiedsontwikkeling/wonen-bij-hoogspanningslijnen gaat uw onderzoek hier juist aan voorbij door nu de optie te onderzoeken om door een verstedelijkt gebied een nieuwe hoogspanningsverbinding aan te leggen. Indien uw onderzoek uitwijst dat het groene tracé ongewijzigd de voorkeur heeft kunt u rekenen op veel verzet van de bewoners tussen de A27 en de N706, protestacties, rechtszaken, etc. irt. waardedaling van vastgoed, gezondheidsrisico's, etc.

Verzonden: 4/15/2023 5:00:20 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted].
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, maar dit dient gedaan te worden door een deskundige wat ik niet ben. In ieder geval in een gebied met minder bebouwing/ woningen. En waar er minder risico's kleven aan het project. Wellicht ondergronds? Als dat minder gezondheidsrisico's met zich meebrengt. En risico voor het milieu

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheidsrisico

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidsrisico's bij bewoners vogelhorst, waardedaling van de woning, uitstraling van het landschap

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Woonplezier van bewoners in de wijk, gezondheid van kinderen en volwassenen.

Verzonden: 4/15/2023 8:57:27 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja tracé langs de Waterlandse weg en de mogelijkheden op het deels ondergronds brengen van delen van het tracé nabij woonwijken.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Magnetische straling en geluidsoverlast met daaruit volgende korte en langdurige gezondheidsrisico's wanneer er delen ondergronds worden aangebracht.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja de positie van de masten t.o.v. (toekomstige) woonwijken en winkels en wat wordt de bouwkundige hinder als deze masten of ondergrond tracé daar wordt geplaatst.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/15/2023 10:01:06 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Echtgenoot en twee kinderen
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Geachte heer / mevrouw,

Als bewoners van de woonwijk [redacted] hebben mijn gezin en ik sterke

bezwaren tegen het huidige voorstel voor het GROENE TRACE.

Het voorstel om een hoogspanningslijn aan te leggen via N706 en dwars door een woonwijk te laten lopen (Oosterwold, Almere Hout, Almere Overgooi) is voor ons een onbegrijpelijke en zeer onwenselijke zienwijze.

Omte beginnen gaat het voorstel in tegen hetgeen vermeld op Pagina 11 in de "Notitie onderzoekalternatieven":

"Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".

De Vogelweg (N706) loopt dwars door een woonwijk met onze huizen op zeer korte afstand van de Vogelweg. Ik kan mij voorstellen dat de onderzoekers het zich niet gerealiseerd hebben, omdat de woning ontwikkeling in dit gebied zeer snel heeft plaatsgevonden. Maar inmiddels is hier sprake van een volledige woonwijk, welke ook als zodanig bestempeld zou moeten worden in het onderzoek.

Ik ben van mening dat de bouw van deze masten niet alleen visuele overlast veroorzaakt, maar ook ernstige gezondheidsrisico's met zich meebrengt.

Het is algemeen bekend dat hoogspanningsmasten elektromagnetische velden (EMV's) genereren, die kunnen leiden tot gezondheidsproblemen bij blootstelling op de lange termijn. Uit onderzoek van het RIVM (2001) blijkt dat er een verhoogd risico is op leuke

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie 1: Oosterwold betreft een kinderrijke woonwijk

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie 1

Verzonden: 4/16/2023 9:02:27 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens: [redacted]
[redacted]
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Onze insteek is om bestaande structuren en routes te gebruiken en/of hierop aan te sluiten. Dat geeft rust en structuur.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De groene route loopt langs de Vogelweg. De omgeving rondom deze weg wordt aangeduid als open gebied. Om boerenlandvogels, zoals veldleeuwerik, velduil en kiekendieven te beschermen is open gebied nodig. Is er voldoende rekening gehouden met het Natuurbeheerplan van Provincie Flevoland en hoe?

Bij Lelystad zitten diverse nesten van ooievaars in de masten en deze vogels hebben een negatief effect op de vogelstand van het open gebied. Ofwel we willen geen extra rustplekken voor roofvogels. Wordt dat meegenomen?

Het gebied is tevens fourageergebied voor kiekendieven. Is daar voldoende rekening mee gehouden?

Er is veel aandacht voor Natura2000. Is er voldoende aandacht voor NNN, bijvoorbeeld het Larserbos en het Knarbos en de verbinding ertussen? Daar worden nog zomertortels waargenomen, een rode lijst soort volgens de Vogel- en Habitat richtlijn.

Wordt er rekening gehouden met het NPLG en het doel van dooradering van het gebied in het bijzonder. Welk effect heeft een nieuwe route hierop?

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gebiedspartijen hechten erg veel waarde aan de openheid van het gebied en het typische karakter van de Vogelweg met de zichtlijnen. Het wordt een icoon van Flevoland genoemd! Het plaatsen van struweel blijkt al lastig. Hoe is het dan mogelijk dat deze weg een optie is om hoogspanningsmasten te plaatsen. Het landschappelijke karakter wordt erg aangetast. Hoe zwaar weegt het landschappelijke karakter mee in de besluitvorming? Wie is daar leidend in? Hoe zwaar weegt de stem van het gebied, de bewoners en de beheerders?

De leefbaarheid van de omgeving moet uiteraard getoetst worden op magnetische straling, geluid, etc. Dit moet meer zijn dan alleen fysiek meetbaar. Hier moet in ieder geval een voorzorgsprincipe gevolgd worden, daar waar het kan. Ofwel zover mogelijk van bedrijven / woningen plaatsen. Gebeurt dit ook?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/16/2023 10:54:49 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, bestaande routes voor hoogspanningsverbinding aanpassen aan behoefte en/of trajecten maken waar geen mensen wonen

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

effect op flora en fauna.

geluidsoverlast van de weg door verwijdering van bosstrook tussen Vogelweg en Oosterwold. Stralingseffect op mensen met zwakke (inclusief mentale) gezondheid.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

effect op mensen met psychische aandoening door ongewenste verandering van leefomgeving (verlies aan natuur en stilte en vrij uitzicht en mogelijk schadelijk effect of angst daarvoor op gezondheid van hoogspanningskabelmasten op minder dan 200 meter van ons huis en tuin. Verlies van bos wat tevens afscheiding van de Vogelweg is en geluidsbarriere

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

als de bosstrook langs de vogelweg plaats moet maken voor de masten, zullen veel (roof)vogels en herten, vele andere dieren en insecten hun "thuis"kwijtraken. Er blijft daarnaast niet veel over van het natuurlijke van onze woonomgeving en het idee waarmee Oosterwold opgezet is.

Verzonden: 4/16/2023 11:12:00 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Als uitgangspunt is genoemd dat de locaties goed bereikbaar moeten zijn, ma.w. Langs bestaande wegen. Voor de windmolens zijn ook gewoon nieuwe wegen aangelegd. Dus dit kan ook voor deze nieuwe hoogspanningslijn. Dan zijn er opeens veel meer opties.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Langs de Vogelweg bevinden zich binnen een straal van de indicatieve zone (en dan ga ik uit van 120 m, voor 220 m is het nog meer) woningen waar veel kinderen wonen. We hebben het over Vogelhorst en Oosterwold, wijken waar veel gezinnen met jonge kinderen wonen. Volgens de richtlijnen van het RIVM m.b.t. De gezondsheidsrisico's zou er tussen Vogelhorst en Oosterwold dus helemaal geen bovengronds hoogspanningssysteem van 380 KV mogen komen!

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Langs de Vogelweg bevinden zich binnen een straal van de indicatieve zone (en dan ga ik uit van 120 m, voor 220 m is het nog meer) woningen waar veel kinderen wonen. We hebben het over Vogelhorst en Oosterwold, wijken waar veel gezinnen met jonge kinderen wonen. Volgens de richtlijnen van het RIVM m.b.t. De gezondsheidsrisico's zou er tussen Vogelhorst en Oosterwold dus helemaal geen bovengronds hoogspanningssysteem van 380 KV mogen komen!

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Langs de Vogelweg bevinden zich binnen een straal van de indicatieve zone (en dan ga ik uit van 120 m, voor 220 m is het nog meer) woningen waar veel kinderen wonen. We hebben het over Vogelhorst en Oosterwold, wijken waar veel gezinnen met jonge kinderen wonen. Volgens de richtlijnen van het RIVM m.b.t. De gezondsheidsrisico's zou er tussen Vogelhorst en Oosterwold dus helemaal geen bovengronds hoogspanningssysteem van 380 KV mogen komen!

Verzonden: 4/16/2023 11:13:37 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Trace Vogelweg te dicht op woongebied

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

TrCe ogwlweg te dicht op woongebied

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Te dicht op woongebied

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Tracé vogelweb te dicht op woongebied

Verzonden: 4/16/2023 11:42:21 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Noah Lee
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Route met een doorgetrokken lijn van Almere strand naar Almere haven tot hoogte a27. Richting Ens

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Langdurige blootstelling aan 380kv leidingen en het effect op omwonenden van dergelijke leidingen. Gezien de woontijd meer dan 25 jaar bedraagt binnen de verschillende wijken in route groen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Een duidelijke uitspraak over de prioriteit natura 2000 gebieden t.o.v bewoners. Route langs de dijk is de meest geschikte daarbij betreft de Oostvaarderplassen een kunstmatig en niet natuurlijk natuurgebied. Waardoor de classificatie natura 2000 ten onrechte is toegewezen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Reikwijdte data dient niet door Tennet zelf te worden uitgevoerd maar door een onafhankelijkelijke partij

Verzonden: 4/16/2023 11:49:08 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie: Buurtschap Henry David Thoreaustraat /David Humeweg Almere

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het Groene trace door onze wijk Oosterwold is GEEN optie.

Wij zijn van mening dat de hoogspanningsmasten niet in de buurt van woningen en/of scholen en/of winkels geplaatst mogen worden en daar dus alternatieve routes voor te vinden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Onze wijk Oosterwold doet aan ecologische stadslandbouw vanuit een duurzaamheidsprincipe. In hoeverre verstoord het magnetisch veld gewassen, flora en fauna?

In hoeverre heeft het weghalen van natuurgebied, namelijk de bomenrij naast de Vogelweg en waarschijnlijk een stuk van het Kathedralenbos (Staatsbosbeheergebied) ecologische impact?

In hoeverre druist het weghalen van natuur -zoals hierboven vermeld- in tegen de filosofie van de wijk Oosterwold en het leven van mens en dier in deze ecologische omgeving.

De vliegroutes van trekvogels vanuit de Oostvaarders plassen gaan recht over Oosterwold. In combinatie met de hoge windmolens die langs de A27 zijn geplaatst blijft er zeer weinig ruimte over en wordt deze trek verstoord.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er staan veel huizen direct langs het trace. Dit zijn huizen waarbij waardevermindering een feit gaat zijn. (bron; 10-05-2006 Eenvandaag, waardevermindering uitspraak rechter van de Rechtbank te Utrecht).

De kabels van de hoogspanningsmasten zullen direct boven het Margaret Cavandisch plein hangen (het winkelcentrum met supermarkten). Dit wil zeggen dat men dagelijks aan het magnetisch veld wordt blootgesteld.

Ook de nieuwe Groenewold wijk ligt zeer dicht bij het geplande Groene trace. Dit is een gebied met zeer veel jonge gezinnen.

Er is een nieuwe school gebouwd ca. 400 meter van het geplande Groene trace. Diverse onderzoeken wijzen uit dat kinderen gevoelig zijn voor magnetische straling en daar zelfs ziek van kunnen worden (onderzoek van het RIVM)(bron; Onderzoek van het RIVM / Architectenweb 12-06-2009, Basisschool Helmond, bouw stilgelegd vanwege aanleg hoogspanningstrace)

Naast deze school is de bouw van een zorgboerderij gepland.

Het voorzorgbeleid van de overheid is om geen nieuwe hoogspanningsmasten te bouwen in de buurt van woningen en scholen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het plaatsen van hoogspanningsmasten staat haaks op de filosofie van de wijk Oosterwold.

Deze wijk is ontstaan vanuit ecologisch perspectief en heeft zelfs een voorbeeldfunctie in de rest van de wereld op het gebied van stadslandbouw. Deze wijze van leven staat nu op het spel.

Wij begrijpen het belang van elektriciteit. Juist in onze wijk onderzoeken wij de mogelijkheden voor het opslaan van zelf opgewekte energie. Ironisch genoeg zou juist in onze wijk het plaatsen van hoogspanningsmasten spoedig achterhaald zijn.

Verzonden: 4/16/2023 11:50:56 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, om schade voor alle huidige en toekomstige bewoners in Almere en natuur te vermijden.

1:A6 bestaande verbinding. Ondergrondse aanleg nieuwe 380 KV kabel op Oost zijde A6.

2: Aanleg ondergronds verbinding bestaand tracé 150 KV, waarbij de 150 KV onder de grond komt en de nieuwe 380 KV de bovengrondse verbinding wordt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja. Bij aanleg van masten en kabels ontstaat er direct schade door kanker bij bewoners en waarde daling of schade door verlaging van de verkoopwaarde van bestaande woningen. Tevens dient er onderzocht te worden wat de invloed is van een 380 KV lijn boven de grond op de reeds aangelegde zonnepanelen op woningen en bedrijven langs elk TRACE. Minder opwekking van zonneenergie door hoogspanning past niet in deze tijd en bij Tennet als beheerder.

Bij mogelijke aanleg bovengronds op het tracé vogelweg ontstaat ook schade doordat er bomen gekapt zouden moeten worden, dit veroorzaakt direct een verandering in de CO2 opname capaciteit in het bosgebied Almere Hout.

Ik ben van mening dat alle schade zowel voor bewoners, woningen en natuur dieper onderzocht dient te worden. Ik ben van mening dat niemand in onze stad kanker zou moeten krijgen door een 380 KV aanleg. Ondergronds bij bestaande twee 150 of 380 lijnen moet onderzocht worden. Zie hiervoor ook recente gezondheidsraad informatie kanker door hoogspanning bij volwassenen en de aangelegde lijn bij Pijnacker en Bleiswijk. Het kan gerealiseerd worden blijkt dus. Wij stellen bij deze Tennet aansprakelijk vooraf, voor alle schade aan bewoners, natuur en woningen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, invloed zie boven van hoogspanning op zonnepanelen op daken van woningen en bedrijven. Het is niet voor niets dat 2 hoogspanningslijnen 400 meter uit elkaar dienen te worden aangelegd. Een magneetveld heeft grote invloed op zonnepanelen en vermindert de opbrengst.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, in Almeerderhout is reeds sprake van een groeiende belasting. 1 Geluid door toename van verkeer door groei van het gebied Almere Hout o.a. Nobelhorst en verdere bouwplannen ten Noorden van de A27. 2 Geluidsbelasting van vliegtuigen en mogelijk van Lelystad airport. 3 De windturbines langs de a27 die een visuele belasting veroorzaken op de bewoners van Almere Hout. De Tennet lijnen voor 380 KV veroorzaken een enorme verstoring in Almere Hout bosgebieden door visuele aanwezigheid van mast en lijn in een natuurgebied en veroorzaken geluidsbelasting bij mist en vochtig weer. Dit kan niet de bedoeling zijn. Ondergrondse aanleg op bestaande tracés geniet daarom ook hier mijn / onze voorkeur.

Verzonden: 4/16/2023 12:11:23 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted].
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Onze zorg betreft met name de momenteel in groen weergegeven route langs de oostkant van Almere. Onze woning ligt in de wijk [redacted] direct achter de Vogelweg. Almere Hout vinden wij met het grote aantal (toekomstige) woningen in Vogelhorst en Oosterwold niet de juiste plek voor een hoogspanningsverbinding. Bij een bovengrondse transportverbinding langs deze route kan naar ons idee geen veilige afstand tussen de hoogspanningslijnen en de bebouwing gegarandeerd worden. De aanwijzingen voor schadelijke gevolgen van het wonen in de directe omgeving van een hoogspanningsverbinding zijn ook voor de overheid al jaren aanleiding om voorzorgsmaatregelen te nemen. De omgeving is zeer kinderrijk en de net nieuwe basisschool De Verbeelding aan de Kievitsweg staat om minder dan 100 meter van de Vogelweg. Kortom, niet wenselijk.

Een verbinding langs de A6 of door het midden van de Flevopolder, waar minder bebouwing staat (en waar de horizon eerlijk gezegd al vervuild is door de vele windmolens) lijkt ons een meer passende maar vooral veiligere route.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Een (gedeeltelijke) ondergrondse verbinding lijkt al onderzocht want dat zou de capaciteit niet aankunnen. Zijn meerdere, verspreide, ondergrondse verbindingen een optie?

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Mogelijk waardedaling van de woningen in de omgeving van de hoogspanningsmasten.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee.

Verzonden: 4/16/2023 1:48:31 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

oplossingen waarbij woonwijken, natuur, gezondheid en horizonvervuiling worden ontzien zoals bijvoorbeeld een gedeeltelijk ondergronds traject

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

gezondheidseffecten, horizonvervuiling en welbehagen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

invloed op welzijn, gezondheid. Waardedaling aangrenzende woningen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

graag, indien er geen alternatief trace wordt gemaakt voor masten door woonwijken, een ondergronds trace!

Verzonden: 4/16/2023 2:01:54 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted].
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Geachte heer/mevrouw,

Ik vind het ongelooflijk dat er vanuit het ministerie wordt aangegeven dat er een grote kans bestaat dat de volksgezondheid in het geding is als bewoners dichtbij een hoogspanningskabel woonachtig zijn. Nu moet er een hoogspanningskabel worden geplaatst en ik zou het heel kwalijk vinden als er toch wordt besloten om een hoogspanningskabel in een woonwijk te plaatsen. Hier wonen veel gezinnen met jonge kinderen en ik vind dat hier zeker rekening mee moet worden gehouden. Zeker ook als de volksgezondheid in het geding komt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, als men nu niet exact weet wat voor consequenties op lange termijn dit heeft dan dient er onderzoek plaats te vinden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De volksgezondheid is het belangrijkste punt dan nader onderzocht moet worden, vanuit de overheid is er op dit een negatief advies m hoogspanningskabels door een woonwijk aanbrengen leggen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/16/2023 2:41:41 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Geen reactie

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

In het schrijven 'samenvatting concept onderzoeksplan (NRD)' wordt gesteld dat bepaalde routes (bijvoorbeeld de 'gestippelde blauwe route) niet mogelijk zijn door bestaande regels en wetten voor beschermde natuurgebieden (bijvoorbeeld het Markermeer). De facto worden deze routes gevrijwaard en worden deze 'natuurgebieden' grenzeloos beschermd.

Graag zou ik deze wetten en regels ter natuurbescherming afgezet zien tegen de (wetten en regels voor) bescherming van de gezondheid van burgers van Nederland; immers vergrote kans op gezondheidsschade (bijvoorbeeld kinderleukemie) door hoogspanningskabels dichtbij bebouwde omgeving - onderzocht en statisch onderbouwd in meerdere wetenschappelijke onderzoeken en derhalve als voorzorgsbeginsel gehanteerd door het Rijk en RIVM - kan een uitkomst in de verschillende routes zijn.

In hoeverre wordt de aansprakelijkheid van het Rijk en Tennet vanwege mogelijke toekomstige gezondheidsschade van burgers meegenomen ?

In hoeverre wordt het 'voorzorgbeleid voor magneetvelden bij electriciteitsvoorzieningen' (zie bijvoorbeeld de kamerbrief van minister Jetten hierover van 16 november 2022) meegenomen in effecten en als falsificatie criterium voor bepaalde routes (idem aan de gestippelde blauwe route) gebruikt ?

Kort samengevat zou ik een gekwantificeerd effect op de mogelijke gezondheidsrisico's van elke route willen hebben

afgezet tegen de belasting op natuur (gebieden) en andere effecten

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Graag krijg ik inzicht in de relatieve gewichtsfactoren van de verschillende milieu en gezondheidseffecten.

Ik mis de praktische en gekwantificeerde uitwerking van het toetsingskader met daarin de (fysieke en monetaire) variabelen en relatieve gewichtsfactoren.

In het schrijven 'samenvatting concept onderzoeksplan (NRD)' word het toetsingskader nog zeer abstract en 'hoog-over' beschreven

Kort samengevat zou ik een meer concrete, beter gearticuleerd toetsingskader zien met transparantie in zowel de afzonderlijke te evalueren variabelen alsmede de relatieve gewichtsfactoren om tot een totale evaluatie te komen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie voorgaande reactie op het toetsingskader

Verzonden: 4/16/2023 3:12:36 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
[redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wij wonen in een wijk die ligt langs de A6. De paarse route is dus geen optie omdat het leven in de buurt van hoogspanningsmasten ALTIJD gezondheidsrisico's meebrengt voor mensen. Bovendien liggen er al windmolens plus een zendmast naast onze wijk, meer dan genoeg straling dus. Naar onze mening moet er worden gekozen voor een tracé dat het verste verwijderd ligt van bebouwing.

94401095_8850888_abstract-9423573.txt

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De effecten op de gezondheid van mensen. Die onderzoeken zijn er genoeg, maar ze worden willens en wetens onder tafel geveegd. De blootstelling van velden is aan normen gebonden. Maar de normen in ons land houden geen rekening met de biologische en cumulatieve effecten van apparatuur of de voortdurende bestraling, 24 uur/7.

94401095_8850889_abstract-18990717.txt

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De gezondheid van mensen staat boven de natuur. Hoogspanningsmasten in de natuur verdienen ook niet de voorkeur, maar gezondheid gaat voor de natuur. De natuur, onze aarde, herstelt of past zich altijd aan.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Er is ons verzekerd op de inloopbijeenkomst dat het tracé niet OVER huizen/bebouwing gaat. Maar een tracé LANGS huizen (zoals te zien is in ons landschap) levert ook gezondheidsrisico's op. De gehanteerde 50/60 meter is echt veel en veel te dichtbij.

1. Occup Environ Med. 1997 Sep;54(9):625-8. doi: 10.1136/oem.54.9.625.

Risks of leukaemia among residents close to high voltage transmission electric lines.

ThÃ©riault G(1), Li CY.

Author information:
(1)Department of Occupational Health, McGill University, MontrÃ©al, QuÃ©bec, Canada.

OBJECTIVES: To reassess the risk of leukaemia associated with residential exposure near high voltage transmission electric lines of 49 kV and above in view of the recent publications.
METHODS: Through a review of papers considering the risk of leukaemia among people living near high voltage transmission lines, the combined risks of leukaemia were calculated for distances < or = 50 m and < or = 25 m and for exposures at 2 mG, 3 mG, 4 mG, and 10 mG.
RESULTS: The combined analysis of the contributive studies indicated an estimate of risk (odds ratio (OR)) for exposure > or = 2 mG of 1.3, 95% confidence interval (95%CI) 1.0 to 1.7. The ORs increased with exposures at 3 mG, 4 mG, and 10 mG. The risks were also increased for distances of 50 and 25 m from the lines.
CONCLUSIONS: This meta-analysis tends to confirm the presence of an association between exposure to magnetic fields and leukaemia among people who reside in the vicinity of high voltage transmission electric lines of > or = 49 kV. There is consistency across studies. Measures of exposure used in the studies were either distance from the lines or calculated fields estimated from pertinent line features. The results apply to adults as well as to children.

DOI: 10.1136/oem.54.9.625
PMCID: PMC1128834
PMID: 9423573 [Indexed for MEDLINE]

1. Am J Epidemiol. 2009 Jan 15;169(2):167-75. doi: 10.1093/aje/kwn297. Epub 2008 Nov 5.

Residence near power lines and mortality from neurodegenerative diseases: longitudinal study of the Swiss population.

Huss A(1), Spoerri A, Egger M, RÃ¶Ã¶sli M; Swiss National Cohort Study.

Collaborators: Gutzwiller F, Bopp M, Egger M, Spoerri A, Sturdy M, Zwahlen M, Braun-FahrlÃ¤nder C, Paccaud F, Rougemont A.

Author information:
(1)Institute of Social and Preventive Medicine, University of Bern, Bern, Switzerland. ahuss@ispm.unibe.ch

The relation between residential magnetic field exposure from power lines and mortality from neurodegenerative conditions was analyzed among 4.7 million persons of the Swiss National Cohort (linking mortality and census data), covering the period 2000-2005. Cox proportional hazard models were used to analyze the relation of living in the proximity of 220-380 kV power lines and the risk of death from neurodegenerative diseases, with adjustment for a range of potential confounders. Overall, the adjusted hazard ratio for Alzheimer's disease in persons living within 50 m of a 220-380 kV power line was 1.24 (95% confidence interval (CI): 0.80, 1.92) compared with persons who lived at a distance of 600 m or more. There was a dose-response relation with respect to years of residence in the immediate vicinity of power lines and Alzheimer's disease: Persons living at least 5 years within 50 m had an adjusted hazard ratio of 1.51 (95% CI: 0.91, 2.51), increasing to 1.78 (95% CI: 1.07, 2.96) with at least 10 years and to 2.00 (95% CI: 1.21, 3.33) with at least 15 years. The pattern was similar for senile dementia. There was little evidence for an increased risk of amyotrophic lateral sclerosis, Parkinson's disease, or multiple sclerosis.

DOI: 10.1093/aje/kwn297
PMID: 18990717 [Indexed for MEDLINE]

Verzonden: 4/16/2023 3:40:28 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted] (medebewoner)
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De Rijksoverheid hoort het advies van de Gezondheidsraad mee te nemen in haar overweging langs welk traject de hoogspanningslijnen geplaatst worden in ons land.

Recent wetenschappelijk onderzoek geeft volgens de Gezondheidsraad een extra argument voor voorzorgbeleid rond hoogspanningslijnen. Er zijn aanwijzingen dat leukemie zich vaker voordoet bij volwassenen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen. De magnetische velden rond hoogspanningslijnen vormen een mogelijke verklaring. Op de werkvloer, waar de blootstelling aan magnetische velden hoger kan zijn dan in de woonomgeving, zijn eveneens aanwijzingen gevonden voor een verhoogd risico op leukemie en op enkele andere onderzochte vormen van kanker en neurologische aandoeningen.

https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

Bron: Gezondheidsraad publicaties 2022

Een streep op de kaart door bewoond gebied toont aan dat hier geen rekening mee is gehouden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Als enkel gekeken is naar milieueffecten zijn de gezondheid aspecten niet bekend of meegenomen in het tracé besluit.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidsaspecten - zie onderzoeken Gezondheidsraad

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Neurodegeneratieve ziekten (Gezondheidsraad onderzoek - Hoogspanning)

Verzonden: 4/16/2023 4:10:25 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Absoluut, lokaties niet in de buurt van woonwijken!

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Niet zozeer het milieu als wel het bleed van de natuur. We hebben ook al torenhoge windmolens in de omgeving.

Met hoogspanningsmasten wordt het hele almere Hout/ Oosterwold ineens geen natuurgebied meer.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidsaspecten!

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Almere Hout is indertijd gebouwd met de gedachte wonen in het groen. De gezonde lucht is heel belangrijk . Daarvoor hebben wij letterlijk gekozen toen we uit het westen vertrokken. Ook zal het de huisprijzen doen dalen en de verkoop van huizen bemoeilijken. Geen gewenste situatie!

Verzonden: 4/16/2023 6:08:02 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

zie brief onder bijlage 1

94402019_8851196_18042023111530.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zie brief onder bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie brief onder bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie brief onder bijlage 1

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN

Almere-Hout
16 april 2023

Betreft: zienswijze hoogspanningstracé Oosterwold (Almere Hout)
zowel per post als per e-mail verzonden

Geacht bestuur,

Hierbij maken wij bezwaar tegen de aanleg van het hoogspanningtracé in het gebied Oosterwold (Almere Hout). Dit is de groene route langs de Vogeldreef / Vogelweg in Almere Hout.
Onze zienswijzen dienen zowel het algemeen belang en het belang als eigenaar van een stadsboerderijwoning. We sluiten af met een aantal vragen welke wij schriftelijk gedetailleerd beantwoord willen hebben.

1. ALGEMEEN BELANG

Gezondheidseffecten
Bij hoogspanningskabels of een verdeelstation (transformatorhuis) ontstaat een magnetisch veld. Hoe deze velden een mens ziek zouden kunnen maken, is niet bekend. Ook lijkt het verband subtiel. Toch adviseert de gezondheidsraad in hun advies van 29 juni 2022, hier rekening mee te houden bij nieuwbouwprojecten. Er zijn wel aanwijzingen die 'de associatie leggen' tussen bepaalde ziektes zoals leukemie en hoogspanningsleidingen. Zo bleek dat kinderen die rondom hoogspanningsmasten wonen 'een fractie vaker' leukemie krijgen. Ook mensen die veel met hoogspanning werken, krijgen vaker ziektes als leukemie of andere vormen van kanker, amyotrofische laterale sclerose en alzheimer. De commissie Elektromagnetische Velden van de Gezondheidsraad wil acteren op deze subtiele verbanden. Al eerder is besloten geen kinderdagverblijf of school dicht bij een hoogspanningsmast te bouwen. De Gezondheidsraad beveelt dit nu ook aan voor hoogspanningskabels en transformatorstations.

Flora en fauna
Alle dieren die zich oriënteren op de aardse magnetische statische velden gaan de zware kunstmatige magnetische wisselvelden van hoogspanningslijnen zoveel mogelijk vermijden, zoals de noodzakelijke bijen (voor de bestuiving van buitenteelten en serreteelten), andere soorten insecten en zelfs vogels. Tijdens onderzoeken (o.a. Greenberg e. a. in 1981 en Rogers e.a. in 1982) werden ook schadelijke effecten geconstateerd door elektrische velden van hoogspanningslijnen, zoals een toename van de sterfte en een afname van de winteroverleving van de bijenkolonies. Newland, P. L. (2018): Extremely Low Frequency Electromagnetic Fields impair the Cognitive and Motor Abilities of Honey Bees; ENG. Onderzoek US Department of Energy: Electrical and biological effects of transmission lines. Onderzoek Wiltschko, W. (2003): Magnetic orientation and magnetoreception in birds and other animals. Nederland: Onderzoek Universiteit Wageningen: Kwetsbare soorten voor energie-infrastructuur in Nederland, Wageningen, mei 2018.

Hoogspanningsleidingen en transformatoren veroorzaken laag frequente geluidstonen, naast coronageluid (zie rapport TNO "hinder door coronageluid") en een verstorende fluittoon bij matige en harde wind. Naast de dieren van een stadsboerderij leven er in dit het leefgebied vele andere dieren waaronder uilen en vleermuizen, ook zij zijn gevoelig voor laag frequentie geluid.

Landbouw en grondwater.
Oosterwold is een gebied waarbij verplicht stadslandbouw wordt beoefend. Daarbij zijn we afhankelijk van schoon grondwater en een bepaalde bodemwaterstand. De vraagtekens die opkomen bij het plaatsen van hoogspanningsmasten zijn of er verdroging en verdichting van de bodem plaats heeft en worden er zware metalen gebruikt of verfsoorten met zware metalen verwerkt op deze masten? Inmiddels is bekend dat verf gebruikt op windmolens en hoogspanningsmasten kankerverwekkend is. Denk aan chroom VI en zwavelhexafluoride maar ook loodverf en degelijke. Als dat in de bodem terecht komt en via het grondwater onze kant op komt, zal dat schade aan (onze) landbouwgrond toebrengen.

2. BELANG ALS EIGENAAR

Feiten
De aankoop van ons perceel aan de [redacted] was in 2016. Onze stadsboerderijwoning is opgeleverd in 2017. Het voornemen tot uitbreiding van het hoogspanningsnet tussen Diemen-Almere-Lelystad-Ens dateert van 2021/2022?

Wij hebben paarden aan de stadsboerderijwoning en hun uitloop en stal loopt door tot aan het uiteinde van het terrein. Paarden staan op de 9de plaats als het gaat om "goed gehoor". Zij hebben een frequentiebereik van 55 hertz tot op 33.000 hertz en omdat paarden vluchtdieren zijn kunnen er schrik (en stress) situaties ontstaan met verwondingen tot gevolg. Onze stadsboerderijwoning huisvest 2 paarden.

Woongenot en waardevermindering.
Ten tijde van de aankoop van het perceel en planvorming van onze stadsboerderijwoning was niet bekend dat er een hoogspanningtracé zou komen. Als dat wel bekend was geweest dan had een afweging gemaakt kunnen worden. Dan was het besluit gevallen om een kavel elders aan te kopen. Nu staat het niet ter discussie dat we te maken gaan krijgen met planschade. Uitzicht op hoogspanningsmasten vermindert de waarde van het vastgoed. Dit is bekend bij alle vastgoedobjecten en zeker in het duurdere segment, waarin genoemd perceel en stadboerderijwoning valt. Volgens eerder onderzoek van de universiteit van Wageningen in 2016 kan dan oplopen tot 15 - 20%. Daarin wordt gesteld dat hoogspanningsmasten effect hebben op de verkoopwaarde van ontroerend goed en noemen hierbij bijvoorbeeld het onderzoek van Rosiers (2002), Cain en Nelson (2013). Het gaat dan om het verminderd uitzicht maar ook angst voor geluid en gezondheidsschade leidt tot planschade (Delaney & Timmons 1992, Jackson en Pitts 2010).

Effecten van corrosie en snellere slijtage
Onze stadsboerderijwoning aan de [redacted] is grotendeels uit metaal opgebouwd. Wij maken ons er zorgen over dat het woongedeelte van de stadsboerderijwoning sneller slijt en aan corrosie onderhevig zal zijn. Dit als gevolg van de spanning die uitgezonden wordt door de masten. Wij zijn van mening dat de effecten nader onderzocht moeten worden voordat er overgegaan wordt tot planning en bouw van de hoogspanningsmasten.

3. TER BEANTWOORDING

Vragen

- Vindt er verdroging en verdichting van de bodem plaats?
- Komen er ook verdeelstations bij en zo ja, waar!
- Komen er een zgn. buismasten (wintrack) of een traditionele masten en van welke hoogte?
- Worden er zware metalen en verfsoorten verwerkt in deze masten?

- Is er gekeken hoe het tracé het minst overlast voor de gemeenschap veroorzaakt; bijvoorbeeld aanleggen in het Markermeer of een 2de traject direct gelegen naast het bestaande tracé, dan wel een alternatieve route via het industrieterrein verderop (de 'gele route').

- Waarom wordt er niet aangevangen met het verdichten van het hoogspanningsnet zoals dat in Duitsland gebeurt waardoor de leidingen ingegraven kunnen worden.

- Heeft TenneT notitie genomen van bovengenoemde rapporten en zo ja dan willen wij een uitvoerig repliek hiervan ontvangen.

Uw reactie tegemoet ziende.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Email: [redacted]

Verzonden: 4/16/2023 6:13:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]nl
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik denk dat de trace s die worden onderzocht op zich goed zijn. Maar dat een combinatie van de verschillende trace s de beste oplossing zijn voor een nieuwe verbinding.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ik denk dat alle millieu effecten zullen worden onder zocht.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ik vind dat de kijk op de verschillende landschaps inrichtingen dezelfde moet zijn, behalve woning bouw en plaatsen waar structureel en langdurig mensen wonen , werken verblijven.

Ik vind dat niet bij voorbaat een natuur gebied uitgesloten moet worden omdat de vergunning verlening daar moeilijk is.

ik vind dat landbouw grond, bos , natura 2000 gebied , randmeren , marker en ijsel-meren , cultureel erfgoed, etc gelijkwaardig moeten zijn in de beoordeling voor het optimale trace. Anders is dit voor de plaatsen waar mensen wonen, werken en langdurig verblijven.

Voor werk is het niet erg als on regelmatig en kort durend verblijf is binnen het magnetisch veld wat de verbinding met zich mee brengt.

Ik denk ook dat het goed is voor het draagvlak van de hoogspannings leiding zowel over natuur al cultuur grond gaat.

94402048_8851204_tennet_bijlage_3.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het groene trace in de onderzoeksalternatieven komt ongeveer over de plaats waar wij wonen en werken.

Met mijn famillie heb ik een fruitteelt bedrijf aan de [redacted] We wonen daar en werken daar het grootste gedeelte van het jaar. En omdat fruitteelt redelijk arbeidsintensief is hebben we ook medewerkers

Als trace groen wordt gekozen en het voor ons ongunstig valt wonen en werken we langdurig in een magnetisch veld En dit is niet wenselijk voor mijn gezin, mijn medewerkers, mijn broers en mij.

Als trace groen voor het algemeen belang de beste keus is verwacht ik van u dat er passende oplossingen voor ons worden gezocht. Ik kan niet toestaan dat mijn bedrijfs opvolger met zijn hele gezin zijn hele werkzame leven in een magnetischveld leeft.

Dus kortsamengevat als het algemeen belang zo is dat de nieuwe 380 kv leiding ons in een magnetisch veld brengt, willen we ons bedrijf daar voor verplaatsen, als het algemeen belang daarvoor ook de kosten draagt.

We wonen en werken op [redacted]

I

94402048_8851205_tennet_bilage_4_woon_werk_plek.pdf

202300847

bylage 3

3.3 De onderzoeksalternatieven

Op de kaart van figuur 3.6 ziet u het voorstel voor vier nader te onderzoeken onderzoeksalternatieven: groen, paars, geel en oranje. We weten nu nog niet of de nieuwe verbinding kan aansluiten op het bestaande station Lelystad of dat er een nieuwe stationslocatie nodig is. Dit is echter wel bepalend voor de route van de alternatieven. De grijze lijnen (A, B en C) geven daarom de mogelijke routes weer om van de oostelijke alternatieven (groen, geel, oranje) het huidige of een nieuw station Lelystad te bereiken. Het is daarbij ook mogelijk om één van de grijze lijnen heen en terug naar en van station Lelystad te volgen, een combinatie van grijze lijnen te volgen, of één van de oostelijke tracés te combineren met tracé blauw of paars. Bij de uitwerking van de alternatieven in de volgende fase, is het ook buiten de grijze lijnen mogelijk om op meerdere locaties de deeltracés van alternatieven te combineren.

Figuur 3.6 Voorgestelde onderzoeksalternatieven

In de Notitie Onderzoeksalternatieven vindt u voor elk van de alternatieven een omschrijving van de tracékeuzes en belangrijke raakvlakken en aandachtpunten voor de onderzoeken in het plan-MER, bijvoorbeeld de UNESCO-werelderfgoedgebieden, Lelystad Airport, woningbouw en beschermde natuur.

Myns inziens de meest haalbare tracés waarbij woningbouw het meest ~~word~~ kan worden ontzien. In volgorde van mijn voorkeur

202300847

bijlage 4

3.3 De onderzoeksalternatieven

Op de kaart van figuur 3.6 ziet u het voorstel voor vier nader te onderzoeken onderzoeksalternatieven groen, paars, geel en oranje. We weten nu nog niet of de nieuwe verbinding kan aansluiten op het bestaande station Lelystad of dat er een nieuwe stationslocatie nodig is. Dit is echter wel bepalend voor de route van de alternatieven. De grijze lijnen (A, B en C) geven daarom de mogelijke routes weer om van de oostelijke alternatieven (groen, geel, oranje) het huidige of een nieuw station Lelystad te bereiken. Het is daarbij ook mogelijk om één van de grijze lijnen heen en terug naar en van station Lelystad te volgen, een combinatie van grijze lijnen te volgen, of één van de oostelijke tracés te combineren met tracé blauw of paars. Bij de uitwerking van de alternatieven in de volgende fase, is het ook buiten de grijze lijnen mogelijk om op meerdere locaties de deeltracés van alternatieven te combineren.

Figuur 3.6 Voorgestelde onderzoeksalternatieven

In de Notitie Onderzoeksalternatieven vindt u voor elk van de alternatieven een omschrijving van de tracékeuzes en belangrijke raakvlakken en aandachtpunten voor de onderzoeken in het plan-MER, bijvoorbeeld de UNESCO-werelderfgoedgebieden, Lelystad Airport, woningbouw en beschermde natuur.

plaats waar wij met onze familie wonen en werken.

[redacted]

Verzonden: 4/16/2023 6:26:31 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted], zelfde adres.
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Met name de Blauwe versie moet beter onderzocht worden omdat in dat gebied de minste huizen staan. ander alternatief is gele lijn.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja het effect op de mensen moet veel beter onderzocht worden. Het heeft een aantoonbaar fysiek effect op mensen die in de buurt van deze hoogspanningskabels wonen, deze onderzoeken worden altijd weg gemoffeld. Verder heeft dit ook zijn effect op de flora en fauna en dit heeft ook een waardevermindering van de huizen tot gevolg omdat mensen minder snel een huis kopen in de buurt van zo'n traject.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Kijken naar optie om dit onder de grond te doen of kijken naar de optie waar de minste huizen/ mensen geraakt worden hierdoor.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nogmaals ik maak mij ernstige zorgen over de gezondheids risico's die dit met zich mee brengt. wij hebben niet voor niks gekozen voor ons huidige huis om ons kind groot te brengen.

Verzonden: 4/16/2023 7:28:44 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: Bewoners van de Gerald Pearsonlaan te Almere-Oosterwold
Organisatie: Bewoners commissie Gerald Pearsonlaan

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

In bijgaand pdf document geven wij 2 alternatieve tracés aan.

94402405_8851318_Zienswijze_380KV_Bewonerscomissie__Gerald_Pearsonlaan_20230416.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Aantasting natuur.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gemeente Almere wil geen hoogspanningsverbinding in een woonwijk.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Groene tracé is door een no-go gebied getekend = onacceptabel.

Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Bewonerscommissie Gerald Pearsonlaan, Almere Oosterwold,
EMAIL: [redacted]

Geachte Heer, Mevrouw,

Als bewonerscommissie Gerald Pearsonlaan (BGP) behartigen wij de bewonersbelangen van de Gerald Pearsonlaan. De Gerald Pearsonlaan grenst direct aan de Vogelweg (N706) in de woonwijk Almere Oosterwold.

Tot onze grote verbazing heeft TenneT een mogelijk optie voorgesteld (het groene tracé) voor een 380kv hoogspanningslijn dwars door onze woonwijk. Dit is een zienswijze die grote nadelige gevolgen zou hebben voor de woonkwaliteit, natuur en leefklimaat in onze buurt.

Natuurlijk begrijpen wij dat als onderdeel van de energie transitie een uitbreiding van het energienetwerk nodig kan zijn, echter waarom het groene tracé direct door een woonwijk is ingetekend is ons een raadsel.

De Vogelweg/ Vogeldreef (N706) loopt vanaf de A27 tot de Waterlandse weg (N305) door een woonwijk. De huizen van de Gerald Pearsonlaan staan op zeer korte afstand van de Vogeldreef. Wij kunnen ons voorstellen dat bij gebrek aan lokale kennis er niet goed is stilgestaan bij de snelle ontwikkeling van Oosterwold, de uitgave van kavels en de bewoning zeer dicht tegen de N706 aan.

In de Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven is al duidelijk gemaakt dat ook de gemeente Almere de wens heeft geuit om geen enkele 380kv verbinding door een woonwijk te laten lopen (pagina 7). Ook gaat het groene tracé in tegen hetgeen vermeld is op pagina 11:

*"...de **nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen** of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".*

Op de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoek alternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld als uitsluiting/ "no go area", toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen gepland.

Langs de Vogeldreef ligt een uniek stadsbos dat overgaat in het Kathedralen bos. De bosstroken zijn integraal onderdeel van het stadsbos Almeerderhout die onder het beheer staan van Staatsbosbeheer. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit gebied ingetekend, terwijl dit ons inziens gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

Het unieke landschap van de wijk Oosterwold wordt al sterk bepaald door aangelegde grote windmolens langs de A27 met bijbehorende negatieve neveneffecten. Indien Oosterwold nu ook nog gebruikt wordt voor doorvoer van elektriciteit (terwijl er veel andere opties bestaan), ontstaat er dubbele belasting voor dit gebied.

Overigens was het bij de ontwikkeling van de woonwijk van Almere Oosterwold, al bekend dat er hoge windmolens langs de A27 geplaatst zouden gaan worden. In 2017 is gestart met de uitgifte van kavels Oosterwold langs de Vogelweg. Alle kopers waren op de hoogte van de plannen voor het gebied, waaronder windmolens en de reservering voor de 'Stichtse lijn' (OV- verbinding). Er is door onze bewoners veel geïnvesteerd in duurzame woningen en die zijn zodanig gepositioneerd dat er zo min mogelijk overlast zou ontstaan van slagschaduw of geluid. Alle bewoners hebben daar een weloverwogen en bewuste keuze in kunnen maken. En nu, vanuit het niets, terwijl Tennet al jaren bezig is met de voorbereiding, wordt er een groen tracé direct door de achtertuin van onze woningen

ingetekend. TenneT had toekomstige bewoners of de gemeente Almere al veel eerder moeten en kunnen informeren, ruim voor de uitgifte van kavels in Oosterwold. Er zijn ook voldoende alternatieve routes die niet door een woonwijk lopen.

Daarnaast maakt de bewonerscommissie zorgen om de volgende punten:

1. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's.
2. Nadelige gevolgen voor leefklimaat door windfluiten en corona geluid: (zie: https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/functies/bovengrondse/onderbouwing/magneetvelden)
3. Aantasting landschap: Hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat zou door plaatsing van hoogspanningsmasten worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.
4. Woningwaarde: Effect en of compensatie van dalende woningprijzen: In een uitspraak van de instantie-rechtbank te 's-Hertogenbosch is door de rechter vastgesteld dat woningen naast een hoogspanningsverbinding een 10% lagere WOZ-waarde krijgen. (https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/) Ook dat is geen fijn vooruitzicht voor bewoners naast het voorgestelde groene tracé.

Samenvattend zijn wij van mening dat:

1. Er is ons inziens onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en bestaande woningbouw in Almere hout/ Vogelhorst I en II. Daarbij loopt de groene route ook door de woongebieden Almere haven en Overgooi. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op onze en andere woonwijken in Almere. Wij zien het geplande groene tracé dan ook als zeer onwenselijk en het is voor ons onacceptabel dat dit wordt gezien als mogelijke optie.

2. Er rekening moet worden gehouden met de natuurelementen en het stadsbos langs de N706. De kwetsbaarheid van deze gebieden en de flora en fauna moet nader onderzocht en worden meegenomen als natuurgebied in het onderzoek.

3. De aanwezigheid van de al bestaande zeer grote windmolens aan de rand van Oosterwold moet worden meegewogen. Een 380kv tracé in dezelfde wijk zou een zeer grote en onevenredige belasting geven op een relatief klein en bijzonder gebied/woonwijk.

Zienswijze:

Onze zienswijze is dat nieuwe tracés door woonwijken zoveel mogelijk vermeden moeten worden. Het groene tracé is wat ons betreft geen valide optie. Ons dringende verzoek is om het groene tracé als mogelijkheid volledig te laten vervallen.

Een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27 (de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om vervolgens richting Dronten te lopen (zie Bijlage 1). Een ander alternatief waarbij woonwijken worden ontzien is de gele route (zie Bijlage 2). Ook het blauw tracé zien wij als mogelijkheid.

Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Bewonerscommissie Gerald Pearsonlaan, Almere Oosterwold,
EMAIL: [redacted]

Bijlage I:

Alternatief 1 voor groene tracé (RODE LIJN)

Tracé buigt af naar de paarse lijn langs de A6 of kan eventueel ook via de blauwe lijn richting Diemen lopen.

Alternatief 2 voor groene tracé waarbij meerdere woonwijken in Almere wordt ontzien (RODE LIJN)

Tracé loopt via gele lijn

Verzonden: 4/16/2023 8:00:50 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Een aantal routes lopen dwars door windparken. Deze windparken hebben reeds invloed op de vlieg bewegingen van vogels. Het extra net veroorzaakt dat de natuur geen ruimte meer heeft voor vogels. Hiermee wordt leefbaarheid en natuur van de polder vermoedelijk ernstig beïnvloed. Er dient hier nader onderzoek naar gedaan worden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De route langs de hoge vaart komt niet alleen dicht langs de bebouwde kom van Biddinghuizen, maar loopt ook parallel aan de hoge vaart. Dit heeft nadelige invloed op het toeristische aantrekkingskracht van de polder en leidt hierdoor tot lagere inkomsten voor toerisme, maar ook voor de jachthaven Biddinghuizen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De

Verzonden: 4/16/2023 9:21:07 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het genoemde alternatieven rode en gele lijn, alsmede bekabeling (onder de grond)

94403035_8851486_Zienswijze_380KV_Bewonerscomissie__Gerald_Pearsonlaan_20230416.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Dat dit niet in het bestemmingsplan is genoemd

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Bestaande huizen op dit moment

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie zienswijze

Verzonden: 4/16/2023 9:29:19 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: [redacted]
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Andere locatie

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/16/2023 9:43:50 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Mijzelf
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik zou graag de mogelijkheid van een verbinding door het Markermeer / Ijselmeer willen voorstellen. Deze heeft een veel minder grote impact voor de omgeving. Onze polder is al druk bevolkt met energie ondersteunende en opwekkende delen, nog meer of weer een volledig trace ovef land is zeer tijdrovend en maakt het nog voller

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De milieu effecten van het "paarse trace" gezien deze net helemaal onder handen is genomen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Hier heb ik geen kennis van

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Hier heb ik te weinig kennis van

Verzonden: 4/16/2023 10:22:28 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Volledig buiten de bebouwde kom en handel primair vanuit het voorzorgsbeginsel in de besluitvorming. Neem geen risico's met de volksgezondheid, zowel als het gaat om de mentale als de fysieke aspecten. Het RIVM heeft geconstateerd dat er wel degelijk een grotere kans op kanker is in de nabijheid van hoogspanningsverbindingen, met name bij kinderen tot 15 jaar. Daarnaast is uit onderzoek gebleken dat er een positieve relatie is tussen hoogspanningsverbindingen en Alzheimer.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Vanuit het voorzorgsbeginsel aanvullend onderzoek naar: impact van straling op gezondheid van mens en dier (verhoogde kans op kanker, Alzheimer), verontreiniging grond door gebruik zware metalen, olie en chemicaliën en gevolgen voor bodemdichtheid (zware machines, masten zelf), teeltschade, impact op bijenpopulatie en verminderde bestuiving door bijen en op wild- en (roof)vogelstand in/rondom Almere Hout, geluidseffecten op mens en dier.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Toekomstige woningbouw, scholen, crèches etc. in Almere Hout en Oosterwold, met behoud van landelijke/ecologische karakter. De groene optie lijkt dwars door 2 in ontwikkeling zijnde woonwijken (met scholen en winkels) te komen, dit zijn inmiddels 'grote concentraties van woningen' en daarmee uitgesloten volgens de Notitie Onderzoeksalternatieven. Neem waardedaling huizen van minimaal 10% (o.b.v. bestaande jurisprudentie) en claims die deswege worden ingediend mee in de business case/maatschappelijke kosten. Hetzelfde geldt voor extra verzekeringskosten voor mogelijke gevolgschade (brand, ontploffing) en rendementsverlies zonnepanelen en aanverwante claims. In het prioriteren van criteria het belang van de burger (voorzorgsbeginsel) boven het economisch belang stellen o.b.v. ervaringen uit het verleden (gaswinning Groningen). Er zijn onlangs ook al enorm hoge windturbines geplaatst in de nabije omgeving, die de nodige overlast en schade aan leefmilieu bezorgen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

O.b.v. het zorgvuldigheidsbeginsel, houdt rekening met de laatste geografische/demografische gegevens bij het uitwerken van de opties inclusief goedgekeurde bestemmingsplannen.Tijdens de

inloop is gebleken dat op de kaarten van Almere Hout/Oosterwold het winkelcentrum en de pas gebouwde school nog niet ingetekend waren.

Verzonden: 4/16/2023 10:44:46 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: Alle bewoners van de VVE [redacted] en de huurders.
Organisatie: VVE [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Voor ons als bewoners van de VVE [redacted] is het onacceptabel dat er voor onze neuzen hoofspanningsmasten geplaatst gaan worden. Als alternatieven zouden wij graag willen dat een ondergrondse kabel wordt aangelegd of een andere route gekozen word. Bijvoorbeeld langs de dijk van het Markermeer naar Lelystad en dan via het Ketelmeer naar Ens.

We begrijpen best dat het Netwerk uitgebreid moet worden, maar houd rekening met de bewoners. Deels bovengronds en deels ondergronds is een betere oplossing.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wij maken ons ernstige zorgen over onze gezondheid. Over mogelijke gezondheidsproblemen lees ik niets op uw website. Wij weten dat er mensen zijn die daar last van hebben en anderen minder. Wij willen helemaal geen enkele gezondheidsklacht. Voor ons als bewoners van de VVE [redacted] is het onacceptabel dat er voor onze neuzen hoofspanningsmasten geplaatst gaan worden. Als alternatieven zouden wij graag willen dat een ondergrondse kabel wordt aangelegd of een andere route gekozen word. Bijvoorbeeld langs de dijk van het Markermeer naar Lelystad en dan via het Ketelmeer naar Ens.

We begrijpen best dat het Netwerk uitgebreid moet worden, maar houd rekening met de bewoners. Deels bovengronds en deels ondergronds is een betere oplossing.

Ik weet niet wat de gevolgen zullen voor de trekroutes van onze gevederde vrienden zoals de ganzen die hier vaak overvliegen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De ontwikkeling van Almere-Haven. De ontwikkeling van Almere-Haven 2 punt 0 zal in negatieve zin nadelig worden beïnvloed. Wij zijn druk bezig om Almere-Haven een nieuwe boost te geven voor de middenstand en de bewoners. Met een deze hoogspanningsmasten voor onze deur zal dat waarschijnlijk niet gaan lukken. Wie gaat ons compenseren? Het bestaansrecht van onze middenstand, de levensvreugde van onze bewoners. Dit plan is niet Rechtvaardig, niet Duurzaam en bied geen Perspectief voor ons Havenaren. Robuust ????? waarschijnlijk geen 2050 voor ons.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Wij vinden dit weer een school voorbeeld van onze overheid hoe zij met de bevolking omgaat. We worden niet of veel te laat geïnformeerd over dit soort ingrijpende maatregelen. Als we dan in uw stukken lezen dat er inspraak geweest is met de wijken "de Velden", "OverGooi", Nobelhorst (geen Haven), Oosterwold (geen Haven), maar niet met de bewoners van Almere-Haven (de Marken, de Gouwen, de Hoven, de Wierden, de Werven, de Grienden, de Meenten, het Centrum, de Stijger). Het communicatieplan deugd niet.

Verzonden: 4/16/2023 10:59:57 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Kabels onder de grond plaatsen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er is al onderzoek gedaan maar ik ben wel benieuwd naar meer onafhankelijk onderzoek.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er kan niet genoeg rekening worden gehouden met de bewoners in de polder.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geen idee

Verzonden: 4/16/2023 11:26:52 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, zie bijlage 1

94403872_8851669_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen-_Lelystad_en_Ens_c-NRD.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, zie bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, zie bijlage 1

[redacted]
Tel: [redacted]

Geachte heer, mevrouw,

Als bewoner van de woonwijk Almere Oosterwold heb ik sterke bezwaren tegen het huidige voorstel voor het GROENE TRACE.

Het voorstel om een hoogspanningslijn mogelijk aan te leggen via de Vogelweg/N706 en dwars door een woonwijk te laten lopen (Oosterwold, Almere Hout en Almere Overgooi) is voor mij een onbegrijpelijke en zeer onwenselijke zienswijze.

1. Het voorstel gaat in tegen het hetgeen vermeld op pagina 11 in de “Notitie onderzoeks alternatieven”:

“Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatieven ontwikkeling. Een voorbeeld is dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen”.

De Vogelweg/N706 loopt dwars door een woonwijk met onze huizen op zeer korte afstand van de Vogelweg zelf. Wellicht hebben de onderzoekers dat zich niet geheel gerealiseerd, omdat de woningontwikkeling in dit gebied zeer snel heeft plaatsgevonden. Inmiddels is hier sprake van een volledige woonwijk, die ook als zodanig bestempeld zou moeten worden in het onderzoek.

2. Op de uitsluitingen kaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de “Notitie onderzoeks alternatieven” staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld, toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen geplaatst.

3. Hoewel de ruimte zeer beperkt is, wordt de N706 tussen de A27 en de Waterlandseweg niet als knelpunt gezien of beschreven in het onderzoek. Oosterwold *is* een knelpunt en speciaal gebied met bijzondere kenmerken. Met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van woningen rondom de N706. Het zou onjuist zijn wanneer dit gebied niet als knelpunt bestempeld wordt in het onderzoek.

4. Door vast te houden aan een voorstel waar de woningen zo dicht op het voorgestelde groene tracé staan is de vraag of er wel voldoende aandacht is besteed aan:

a. Gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen en reproductieve problemen. Het plaatsen van deze palen in een woonwijk kan iedereen, vooral kinderen en zwangere vrouwen, blootstellen aan deze potentiële gezondheidsrisico's.

Als ouder van een zeer gevoelig kind is Oosterwold een uitkomst. Het aanleggen van deze hoogspanningsverbinding zou zeer negatieve effecten op het welzijn hebben.

b. Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouwgebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat. Zou door plaatsing van hoogspanningsmasten in een klap worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.

c. Effect van dalende woningprijzen.

d. Effect op de natuur en stadslandbouw in dit gebied.

5. Langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlandseweg/N305 ligt een uniek stuk bos dat overgaat in het Kathedralenbos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit ingetekend, terwijl dit gezien zou *moeten* worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

6. De wijk Oosterwold heeft al de negatieve effecten van de zeer hoge windmolens langs de A27. Indien Oosterwold ook nog de lasten moet dragen voor de doorvoer van elektriciteit ontstaat er een onevenredige belasting op een relatief klein gebied.

Concreet wil ik de volgende zienswijze en wijzigingen voorstellen:

- Een herziening van het groene tracé. Er lijkt onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en Almere Hout/Vogelhorst. Woningen staan reeds vlak aan de Vogelweg/N706. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlandseweg/N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op deze nieuwe woonwijk.

Onderzocht zou moeten worden of het groene tracé ruim voor de A27 kan afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzien.

- Het stuk vanaf de A27 tot de Waterlandseweg/N305 beschrijven als knelpunt vanwege de bestaande woningen.

- De natuurgebieden waarvan de kwetsbaarheid nader onderzocht moet worden (langs de N706).

- Meewegen van de aanwezigheid van de reeds bestaande zeer grote windmolens in Oosterwold en daarmee de een onevenredige belasting op een relatief klein en bijzonder gebied.

Verzonden: 4/17/2023 12:36:57 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Alternatieve trace (Groen) gaat door de nieuwe al reeds ontwikkelde woongebied. Het is naast de gezondheidseffecten ook een hele afdoening van de uitstraling van het gebied. In onze zienswijze vinden wij de alternatieve trace (groen) geen mogelijkheid en we hopen dat jullie rekening houden met de gezondheid van de bewoners van dit gebied.

Wij zeggen NEE tegen alternatieve trace GROEN!!!

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zeer zeker

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheid bewoners.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

graag kijken naar andere alternatieven

Verzonden: 4/17/2023 5:49:59 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

andere route waar de hoogspanningskabels gaan komen: bijv via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27 (de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om vervolgens richting Dronten te lopen

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

1. Nadelige gevolgen voor leefklimaat door windfluiten en corona geluid: (zie:

https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/functies/bovengrondse/onderbouwing/magneetve

lden)

2. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er is onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en bestaande woningbouw in Almere hout/ Vogelhorst I en II. Daarbij loopt de groene route ook door de woongebieden Almere haven en Overgooi. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op onze en andere woonwijken in Almere.

Daarnaast:

Effect en of compensatie van dalende woningprijzen: In een uitspraak van de instantie-rechtbank te 's-Hertogenbosch is door de rechter vastgesteld dat woningen naast een hoogspanningsverbinding een 10% lagere WOZ-waarde krijgen. (https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/) Dat is geen fijn vooruitzicht voor bewoners naast het voorgestelde groene tracé.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De aanwezigheid van de al bestaande zeer grote windmolens aan de rand van Oosterwold moet worden meegewogen. Een 380kv tracé in dezelfde wijk zou een zeer grote en onevenredige belasting geven op een relatief klein en bijzonder gebied/woonwijk.

Verzonden: 4/17/2023 7:26:18 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Maatschappelijke organisatie
(Mede) namens: alle bewoners van de Vogelweg in Lelystad
Organisatie: Stichting De Vogelier

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Onze insteek is om bestaande structuren en routes te gebruiken en/of hierop aan te sluiten. Dat geeft rust en structuur.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De groene route loopt langs de Vogelweg. De omgeving rondom deze weg wordt aangeduid als open gebied. Om boerenlandvogels, zoals veldleeuwerik, velduil en kiekendieven te beschermen is open gebied nodig. Is er voldoende rekening gehouden met het Natuurbeheerplan van Provincie Flevoland en hoe?

Bij Lelystad zitten diverse nesten van ooievaars in de masten en deze vogels hebben een negatief effect op de vogelstand van het open gebied. Ofwel we willen geen extra rustplekken voor roofvogels. Wordt dat meegenomen?

Het gebied is tevens fourageergebied voor kiekendieven. Is daar voldoende rekening mee gehouden?

Als boeren doen we actief aan agrarisch natuurbeheer en verwachten dat het plaatsen van hoogspanningsmasten een negatief effect zal hebben op de boerenlandvogels. We willen graag weten hoe groot dat effect is.

Er is veel aandacht voor Natura2000. Is er voldoende aandacht voor NNN, bijvoorbeeld het Larserbos en het Knarbos en de verbinding ertussen? Daar worden nog zomertortels waargenomen, een rode lijst soort volgens de Vogel- en Habitat richtlijn.

Als stichting Vogelier hebben we als doel de biodiversiteit, maar ook de verbinding tussen landbouw en natuur te versterken. Dit wordt gedaan door een strook tussen het Larserbos en het Knarbos anders te beheren. Dit is een typisch voorbeeld voor versterking van de dooradering van het gebied. We willen dat onze activiteiten worden meegenomen in de beoordeling van de plaatsing van de masten.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gebiedspartijen hechten erg veel waarde aan de openheid van het gebied en het typische karakter van de Vogelweg met de zichtlijnen. Het wordt een icoon van Flevoland genoemd! Het plaatsen van struweel door onze stichting blijkt al lastig. Hoe is het dan mogelijk dat deze weg een optie is om hoogspanningsmasten te plaatsen. Het landschappelijke karakter wordt erg aangetast. Hoe zwaar weegt het landschappelijke karakter mee in de besluitvorming? Wie is daar leidend in? Hoe zwaar weegt de stem van het gebied, de bewoners en de beheerders? Dit moet meegenomen worden.

De leefbaarheid van de omgeving moet uiteraard getoetst worden op magnetische straling, geluid, etc. Dit moet meer zijn dan alleen fysiek meetbaar. Hier moet in ieder geval een voorzorgsprincipe gevolgd worden, daar waar het kan. Ofwel zover mogelijk van bedrijven / woningen plaatsen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/17/2023 8:54:19 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Bestaande routers volgen en niet door landelijk gebied

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja invloed wat de masten hebben op de vogelstand en of de masten wel passen in een heel open agrariërs natuurrijk gebied.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De invloed van straling door de masten in dit gebied.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Verzonden: 4/17/2023 9:01:18 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

In Flevoland heeft men omwille van stroom en de groene transitie al heel veel landschapsvervuiling in de vorm van windmolens. Nog meer zichtbare (nuts)voorzieningen gaat ten koste van het leef en woongenot. Een tracé door het al krappe Gooi- en Eemmeer zal ook belemmering opleveren voor de watersport. Een ondergronds alternatief zou daarom het beste alternatief zijn. Zeker op de naadloze overgang van stad naar natuur, wat Flevoland zo aantrekkelijk maakt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het aantal vogels dat jaarlijks sterft door tegen hoogspanningskabels te vliegen. Een (deels) ondergronds tracé zal dat probleem (deels) wegnemen. Langs enkele voorgenomen tracés liggen 2 belangrijke vogelgebieden. Enerzijds Kromslootpark-Eemmond, anderszijds Lepelaarsplassen-Oostvaardersplassen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

https://www.omroepflevoland.nl/nieuws/306215/wat-is-de-oplossing-voor-vogels-die-zich-doodvliegen-tegen-hoogspanningskabels.

Langs enkele voorgenomen tracés liggen 2 belangrijke vogelgebieden. Enerzijds Kromslootpark-Eemmond, anderszijds Lepelaarsplassen-Oostvaardersplassen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee, hetgeen hierboven beschreven zou duidelijk genoeg moeten zijn. Zonder in details te hoeven treden.

Verzonden: 4/17/2023 11:11:49 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, niet in de omgeving van woonwijken of door woonwijken maar ver daarbuiten. Er is voldoende landbouwgrond waarover dit kan lopen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, gezondheidsrisico's voor omwonenden. Het dagelijks rijden over de vogeldreef of het dagelijks wandelen in de omgeving van een hoogspanningsverbinding levert een gezondheidsrisico op. De afstand tot deze hoogspanningsverbinding moet op een veel veiligere afstand en dus aanzienlijk verder dan nu gepland van een autoweg of wandelgebied liggen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja zie eerder beschreven.

Verzonden: 4/17/2023 11:21:02 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, ter hoogte van Almere een combinatie van tracé paars en groen, waarbij een deel langs de A6 ondergronds gaat. Dit trace gaat, komend vanuit Muiderberg, ondergronds vanaf ca. afslag A6/N702 tot even voorbij knooppunt Almere (A6/A27), vervolgens bovengronds en dan afbuigen (ongeveer ter hoogte van de Wulpweg/Dodaarsweg) naar de Vogelweg. Vervolgens langs de Vogelweg richting Lelystad en verder. Voordelen: Zeer beperkt belasten van de stad/omgeving met nieuwemasten. De natuurgebieden Oostvaardersplassen, Almeerderhout en Gooimeer worden in z'n geheel ontzien van aantastingleefomgeving en landschap. Evenals de woongebieden in Almere Stad, Almere Haven, Almere Buiten, Overgooi-west, Overgooi-oost, Almere Houten Oosterwold. Slechts ca.10 km ondergronds, technisch haalbaar.

94409776_8852866_PHOTO-2023-04-03-11-13-25.jpg

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er lopen drie tracés langs en/of door het Gooimeer. Dit (tot nu toe ongerepte) natuurgebied (deels Natura 2000) herbergt veel vogels en er zijn veel vluchten van vogels over dit gebied, bijvoorbeeld naar de Oostvaardersplassen, Eemmeer en Naardermeer. Ook zal een hoogspanningsleiding door het Gooimeer leiden tot blijvende aantasting van het nu nog mooie landschap. Het Almeerderhout is het enige volwaardige bos in Almere. Momenteel is dit bos nog enigszins gevrijwaard van horizonvervuiling. Een hoogspanningsleiding door het bos zal zeker de biodiversiteit aantasten en door de horizonvervuiling zal het landschappelijke aanzien van het bos ook blijvend worden aangetast.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

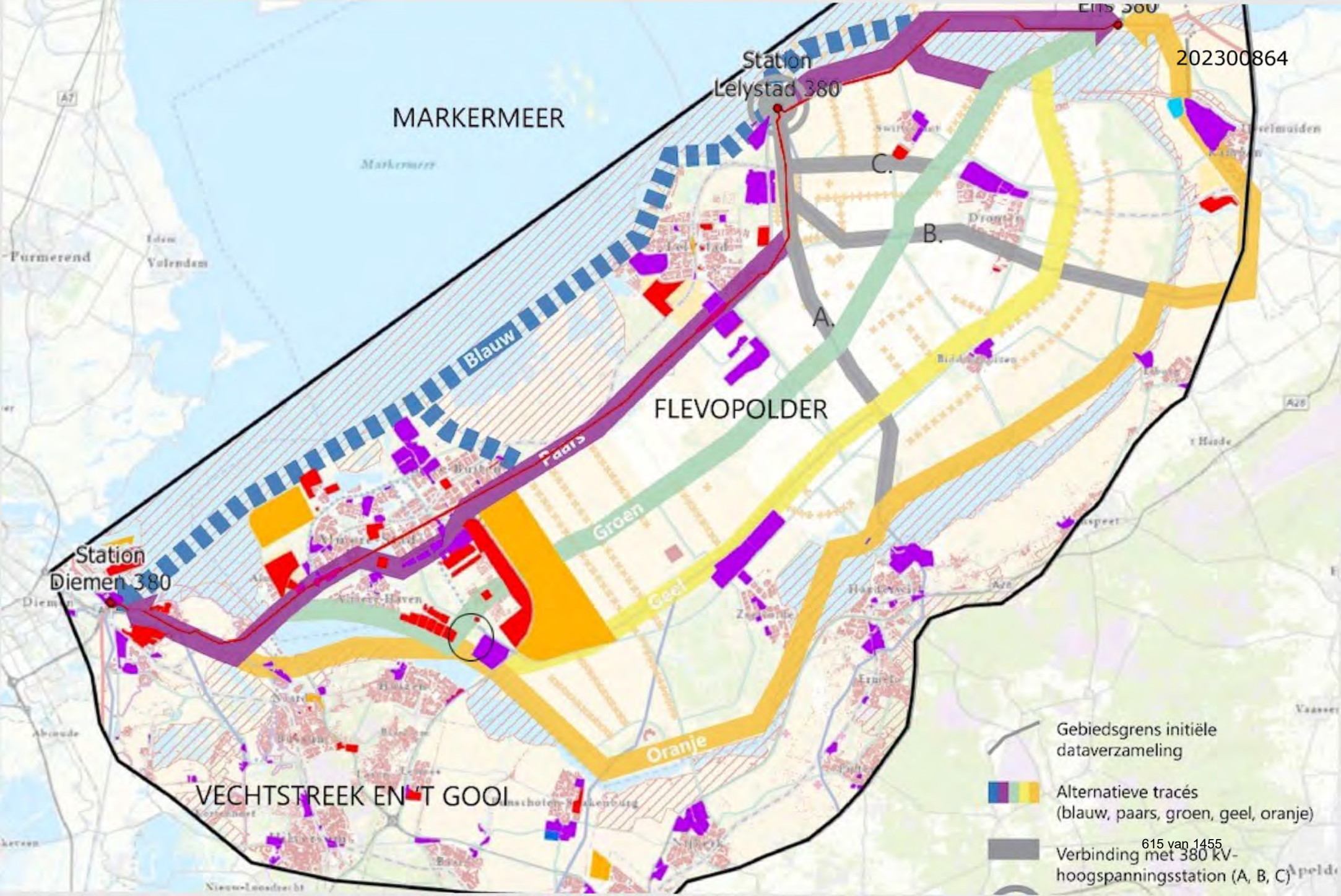
In het plan worden al voorbehouden gemaakt over eventueel te maken keuzen. Bijvoorbeeld ten aanzien van 'ondergronds' en keuze voor het type hoogspanningsmast. Termen als 'technisch onhaalbaar' of 'onderhoudstechnisch af te raden'. Mijns inziens zijn deze argumenten voornamelijk vanuit kostenoverweging ingegeven. Alle mogelijkheden dienen naar mijn mening in een integrale afweging te worden meegenomen waarbij de burger en

natuur centraal staan en niet Tennet of de kosten. Immers, de overheid heeft 27,5 miljard tot haar beschikking voor de energietransitie en het uiteindelijke tracé door Flevolandkomt ten gunste van héél Nederland en het buitenland.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De tracés zijn op een kaartje onduidelijk aangegeven. Er lijkt verder ook gebruik te zijn gemaakt van oude kaarten. Ter illustratie, de groene lijn gaat ter hoogte van de Gooimeerdijk, het land in over een woonwijk in aanbouw. Deze woonwijk is op de kaarten niet zichtbaar. Aanvullend zijn er, aangrenzend aan deze woonwijk in aanbouw nieuwe initiatieven voor nieuwe woonwijken geïnitieerd.

94409776_8852867_PHOTO-2023-04-03-11-13-25.jpg

202300864
Station
Lelystad 380
MARKERMEER
C.
B.
A.
FLEVOPOLDER
Blauw
Paars
Groen
Geel
Oranje
Station
Diemen 380
VECHTSTREEK EN 'T GOOI
Gebiedsgrens initiële dataverzameling
Alternatieve tracés (blauw, paars, groen, geel, oranje)
Verbinding met 380 kV-hoogspanningsstation (A, B, C)

Verzonden: 4/17/2023 11:29:52 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het Groene trace door onze wijk Oosterwold is GEEN optie. Ik ben van mening dat de hoogspanningsmasten niet in de buurt van woningen en/of scholen en/of winkels geplaatst mogen worden en daar dus alternatieve routes voor te vinden. Zo schijnen er een paar routes af te vallen doordat ze door/langs Natura 2000 gebieden lopen. Als deze masten niet goed zijn voor de natuur, waarom dan wel voor de mens?

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Onze wijk Oosterwold doet aan ecologische stadslandbouw vanuit een duurzaamheidsprincipe. In hoeverre verstoord het magnetisch veld onze gewassen, flora en fauna?

In hoeverre heeft het weghalen van natuurgebied, namelijk de bomenrij naast de Vogelweg en waarschijnlijk een stuk van het Kathedralenbos (Staatsbosbeheergebied) ecologische impact?

In hoeverre druist het weghalen van natuur, zoals hierboven gemeld, in tegen de filosofie van de wijk Oosterwold en het leven van mens en dier in deze ecologische omgeving?

De vliegroutes van trekvogels vanuit de Oostvaarders Plassen gaan recht over Oosterwold. In combinatie met de hoge windmolens die langs de A27 zijn geplaatst blijft er zeer weinig ruimte over en wordt deze vogeltrek verstoord.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er staan veel huizen direct langs het trace. Dit zijn huizen waarbij waardevermindering een feit gaat zijn. (bron; 10-05-2006 Eenvandaag, waardevermindering uitspraak rechter van de Rechtbank te Utrecht)

De akbels van de hoogspanningsmasten zullen direct boven het Margaret Cavandisch plein hangen (het winkelcentrum met supermarkten). Dit wil zeggen dat men dagelijks aan het magnetisch veld

wordt blootgesteld. Ook de nieuwe Groenewold wijk ligt zeer dichtbij het geplande Groene trace. Dit is een gebied met zeer veel jonge gezinnen.

Er is een nieuwe school gebouwd ca. 400 meter van het geplande groene trace. Diverse onderzoeken wijzen uit dat kinderen gevoelig zijn voor magnetische straling en daar zelfs ziek van kunnen worden (onderzoek van het RIVM) (bron; Onderzoek van het RIVM / Architectenweb 12-06-2009, Basisschool Helmond, bouw stilgelegd vanwege aanleg hoogspanningstrace)

Naast deze school is de bouw van een zorgboerderij gepland.

Het voorzorgbeleid van de overheid is om geen nieuwe hoogspanningsmasten te bouwen in de buurt van woningen en scholen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het plaatsen van hoogspanningsmasten staat haaks op de filosofie van de wijk Oosterwold. Deze wijk is ontstaan vanuit ecologisch perspectief en heeft zelfs een voorbeeldfunctie in de rest van de wereld op het gebied van stadslandbouw. Deze wijze van leven staat nu op het spel.

Ik begrijp het belang van elektriciteit. Juist in onze wijk onderzoeken wij de mogelijkheden voor het opslaan van zelf opgewekte energie. Ironisch genoeg zou juist in onze wijk het plaatsen van hoogspanningsmasten spoedig achterhaald zijn.

Het principe van onze wijk Oosterwold is dat wij/de bewoniners deze zelf vormgeven.

Verzonden: 4/17/2023 12:19:23 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Andere oplossing dan in Flevoland

En als dat dan toch moet, dan meer ondergronds ipv bovengronds

94411916_8853334_Zienswijze_Hoogspanningsverbinding.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het effect op de gezondheid van mensen, wonend in de buurt van bovengrondse hoogspanningsverbindingen.

Dat er tot nu toe geen bewijs is van nadelige effecten, zegt niet dat ze er niet zijn.

Preventief zou het daarom beter zijn de verbinding in de nabijheid van bewoning ondergronds te laten lopen.

Daarnaast het effect van de bouw in het kader van stikstof productie tijdens de bouw.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het effect op de nieuwbouw die momenteel in ontwikkeling is

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Niet op dit moment

Zienswijze inzake de tracés voor de hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens.

In algemene zin ben ik het oneens met een voorgenomen hoogspanningsleiding door Flevoland en in het bijzonder door of langs Almere. Het ministerie en Tennet gaan min of meer al uit van een volledig bovengrondse leiding. Ik vind dat maatschappelijk onverantwoord, zeker voor stedelijke gebieden. Daarnaast lopen enkele voorgestelde tracés door of langs nu nog enigszins van horizonvervuiling gevrijwaarde natuurgebieden of landschappen rondom Almere, waardoor deze ook landschappelijk onverantwoord, onnodig milieubelastend en in het geheel niet duurzame keuzes zijn.

Flevoland en Almere plukken al jaren de wrange vruchten van de energietransitie die voor Nederland zo noodzakelijk is. Er is een woud aan lelijke windmolens in Flevoland neergezet waarvan vele vlakbij en ook direct langs de grens van Almere. Daarnaast loopt er al een hoogspanningsleiding dwars door Almere. Het landschap in Flevoland (en dus ook Almere) is hierdoor blijvend aangetast. En dan komt nu het ministerie, samen met TenneT, met een voorstel voor weer een nieuwe hoogspanningsleiding. Ook weer ten behoeve van de energietransitie van heel Nederland.

Ik vind dat geen pas geven voor een regering/ministerie, dat 27,5 miljard te besteden heeft voor de energietransitie, om Almere en/of omgeving opnieuw met extra horizonvervuiling op te zadelen. Ik roep dan ook het ministerie op om tot de meest duurzame en maatschappelijk verantwoorde keuze te komen.

Mijn zienswijze op dit punt: kom eerst met een maatschappelijk, landschappelijk en milieutechnisch verantwoord voorstel of voorstellen, waarbij kosten een ondergeschikte rol spelen.

Indien een hoogspanningsleiding langs of door Flevoland onvermijdelijk is dan ben ik het oneens met een nieuw tracé ten zuiden of ten noorden van Almere.

1. Ik ben van mening dat een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad moet worden opgelost.

2. Als dit niet mogelijk is, dan moet er gekozen worden voor een verbinding die zoveel mogelijk parallel loopt aan de huidige hoogspannningsverbinding teneinde het landschap rondom Almere en verder in Flevoland niet verder te verstoren, bijvoorbeeld langs de A6.

3. Daarom mag een nieuwe verbinding ook niet ten noorden (Pampushout en Oostvaarderplassen) of ten zuiden van Almere (Almere-Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout, Almere Oosterwold) lopen. Hier bevinden zich naast woongebieden ook natuurgebieden (bossen, weiden, wateren) die nog niet of slechts in beperkte mate door horizon vervuilende objecten zijn aangetast.

4. Voor inpassing in het stedelijk gebied vind ik dat er moet worden gekozen voor een ondergrondse verbinding om zorgvuldig met de publieke ruimte om te gaan en om burgers niet onnodig met (o.a. gezondheids-)zorgen op te zadelen..
Hogere kosten voor een deel ondergronds mogen geen belemmering zijn.Technisch is het mogelijk.

5. Aanleg volgens een tracé anders dan langs het bestaande tracé of langs de A6 zal bij de constructiewerkzaamheden qua CO2 uitstoot een veel grotere impact hebben op de natuur en daarmee op de biodiversiteit omdat deze tracés (Almere Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout en Almere-Pampus) voornamelijk door natuurgebieden (bossen/weiden, water) lopen.We moeten zuinig zijn op onze nog schaarse natuur.

6. Ten tijde van de verbreding van de A6/A1/A10 is er sprake van geweest om de huidige hoogspanningsleiding die door Almere loopt te verplaatsen tot langs de te verbreden A6. Dit zou volgens de plannenmakers kostenneutraal kunnen worden uitgevoerd omdat de vrijkomende grond onder het huidige tracé weer vrij zou kunnen komen voor alternatief gebruik zoals woningen. Wellicht is dit toch nog

een overweging waard om e.e.a. te combineren: nieuw en oud beide langs de A6 en dan uiteraard ondergronds.

7. In de notitie wordt door TeneT zelf aangegeven dat een nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen. Er wordt echter niets gezegd over verbindingen die langs woonwijken lopen. Net als dwars door, lijkt mij erlangs ook geen wenselijke optie. Een dergelijke keuze zal veel stress en verzet opleveren van bewoners in deze gebieden. Daarnaast zullen er ook vele planschade claims volgen. Dat laatste zal zeker te verwachten zijn als er gekozen wordt voor een tracé anders dan langs het bestaande tracé of langs de A6 omdat deze tracés (met name bij Almere Haven, Almere-Overgooi) langs de beoogde en op dit moment in ontwikkeling zijnde villawijken van Almere Haven lopen.

Samenvattend ben ik van mening dat een nieuwe verbinding, indien al noodzakelijk via Flevoland, zoveel mogelijk langs de bestaande verbinding en/of de A6 moet lopen en dat minstens 10 kilometer daarvan, bijvoorbeeld vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6).
Denk aan de burgers en aan de natuur.
Denk duurzaam, dat verwacht een overheid ook van haar burgers.

Verzonden: 4/17/2023 12:24:20 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Alternatief: tracé vanaf Diemen via de A6 laten lopen, met daarna afbuiging naar A27 en dan bij kruising A27 – Vogelweg verder langs de Vogelweg richting Dronten. Andere alternatieven waarbij woonwijken worden ontzien: gele en blauwe tracé.

94412046_8853363_zienswijze[redacted].pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er is onvoldoende onderzocht wat de impact is op de bestaande (en toekomstige) woningbouw, op de aanwezige flora en fauna, en op de onevenredige aantasting van aanzien en woonklimaat van Oosterwold in het algemeen (dit laatste gezien het feit dat er ook al grote windmolens zijn geplaatst).

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er is onvoldoende onderzocht wat de impact is op de bestaande (en toekomstige) woningbouw, op de aanwezige flora en fauna, en op de onevenredige aantasting van aanzien en woonklimaat van Oosterwold in het algemeen (dit laatste gezien het feit dat er ook al grote windmolens zijn geplaatst).

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Er is onvoldoende onderzocht wat de impact is op de bestaande (en toekomstige) woningbouw, op de aanwezige flora en fauna, en op de onevenredige aantasting van aanzien en woonklimaat van Oosterwold in het algemeen (dit laatste gezien het feit dat er ook al grote windmolens zijn geplaatst).

Geachte heer, mevrouw,

Met grote verontrusting hebben wij kennis genomen van het voorstel (door Tennet) om een 380 kV hoogspanningslijn aan te leggen dwars door onze woonwijk in Oosterwold. Het betreft hier het zogenaamde groene tracé.

Onze woning ligt dicht tegen de [redacted] aan. Wij wonen hier nu ruim drie jaar met veel plezier en hebben veel geïnvesteerd in onze woning en met name in de aanleg van een grote natuurlijke tuin. Vanaf de ene kant van ons huis kijken wij nu tegen een rij hoge windmolens aan. Destijds zijn wij geïnformeerd over de aanleg hiervan en wij hebben daar bij de plaatsing van ons huis en aanleg van onze tuin rekening mee gehouden. Wij zijn echter nooit geïnformeerd over de mogelijkheid dat wij vanaf de andere kant van ons huis ook nog eens tegen een lange rij hoogspanningsmasten zouden moeten aankijken. Daarnaast maken wij ons ook grote zorgen over de gezondheidsrisico's als gevolg van elektromagnetische straling, en over de mogelijke waardedaling van onze woning.

Dit alles is voor ons niet acceptabel en wij zijn daarom van mening dat het groene tracé als optie moet komen te vervallen.

17 april 2023
[redacted]

Verzonden: 4/17/2023 12:57:52 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik weet zo geen alternatieven, maar de hoogspanningsverbindingen moeten zo ver mogelijk van de bestaande bebouwing aan gebracht worden. Dit i.v.m. de invloed van de leidingen op de gezondheid van de mensen.

Dus de gestippelde blauwe lijn lijkt mij het beste alternatief

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zie bijlage 1.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie bijlage 1.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage 1

Verzonden: 4/17/2023 1:25:35 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Jazeker

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Jazeker

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Woongenot van omwonenden

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Graag nadenken voor de omwonenden in dit gebied.

Verzonden: 4/17/2023 1:26:26 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]e
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergronds, langs het water richting Zeewolde, de A6 of de A27

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Almere Oosterwold is een wijk dat doet aan ecologische stadslandbouw (verplicht vanuit de gemeente Almere) vanuit een duurzaamheidspricipe.

In hoeverre verstoord het magnetische veld gewassen, flora en fauna?

In hoeverre heeft het weghalen van natuurgebied, namelijk de bomenrij naast de Vogelweg en waarschijnlijk een deel van het Kathedralenbos (Staatsbosbeheer) ecologische impact?

In hoeverre druist het weghalen van natuur, zoals hierboven benoemd, in tegen de filosofie van de wijk Oosterwold en het leven van mens en dier in deze ecologische omgeving?

De vliegroutes van trekvogels vanuit de Oostvaardersplassen gaan recht over de wijk Oosterwold. In combinatie met de hoge windmolens die langs de A27 staan blijft er zeer weinig ruimte over en wordt deze trek verstoord.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er staan veel huizen direct langs het tracé. Dit zijn huizen waarbij waardeverminderingen feit gaan zijn. (bron 10-05-2006 Eenvandaag, waardevermindering uitspraak rechter van de Rechtbank Utrecht).

De kabels van de hoogspanningsmasten zullen direct boven het Margaret Cavandisch plein hangen, dit is een winkelcentrum Oosterwold, en direct daaraan staan huizen. Dit wil zeggen dat men dagelijks aan het magnetisch veld wordt blootgesteld.

Ook de niwue wijk Groenewold ligt zeer dicht bij het geplande Groene tracé. Dit is een gebied met zeer veel jonge gezinnen.

Er is een nieuwe school gebouwd op ca 400 meter van het geplande Groene tracé. Diverse onderzoeken wijzen uit dat kinderen gevoelig zijn voor magnetische straling en daar zelfs ziek van kunnen worden (onderzoek van het RIVM, bron; onderzoek van het RIVM / Architectenweb 12-06-2019, Basisschool Helmond, bouw is stilgelegd vanwege aanleg hoogspanning tracé).

Naast deze school is de bouw van een zorgboerderij gepland.

Het voorzorgbeleid van de overheid is om geen nieuwe hoogspanningsmasten te bouwen in de buurt van woningen en scholen.

Er zal vervuiling van de skyline plaats gaan vinden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het plaatsen van hoogspanningsmasten staat haaks op de filosofie van de wijk Oosterwold. Deze wijk is ontstaan vanuit ecologisch perspectief en heeft zelfs een voorbeeldfunctie in de rest van de wereld op het gebied van stadslandbouw. Deze wijze van leven staat nu op het spel.

Wij begrijpen het belang van elektriciteit. Juist in onze wijk onderzoeken wij de mogelijkheden voor het opslaan ven zelf opgewekte energie. Ironisch genoeg zou juist in onze wijk het plaatsen van hoogspanningsmasten spoedig achterhaald zijn.

Verzonden: 4/17/2023 1:46:24 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Er zijn volgens mij zeker alternatieven die dienen te worden onderzocht. Ik verwijs , als bewoner, hiervoor naar de zienswijze van de bewonerscommissie.

94414885_8853897_Zienswijze_380KV_Bewonerscomissie__Gerald_Pearsonlaan_20230416.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nvt

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nvt

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nvt

Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Bewonerscommissie Gerald Pearsonlaan, Almere Oosterwold,
EMAIL: [redacted]

Geachte Heer, Mevrouw,

Als bewonerscommissie Gerald Pearsonlaan (BGP) behartigen wij de bewonersbelangen van de Gerald Pearsonlaan. De Gerald Pearsonlaan grenst direct aan de Vogelweg (N706) in de woonwijk Almere Oosterwold.

Tot onze grote verbazing heeft TenneT een mogelijk optie voorgesteld (het groene tracé) voor een 380kv hoogspanningslijn dwars door onze woonwijk. Dit is een zienswijze die grote nadelige gevolgen zou hebben voor de woonkwaliteit, natuur en leefklimaat in onze buurt.

Natuurlijk begrijpen wij dat als onderdeel van de energie transitie een uitbreiding van het energienetwerk nodig kan zijn, echter waarom het groene tracé direct door een woonwijk is ingetekend is ons een raadsel.

De Vogelweg/ Vogeldreef (N706) loopt vanaf de A27 tot de Waterlandse weg (N305) door een woonwijk. De huizen van de Gerald Pearsonlaan staan op zeer korte afstand van de Vogeldreef. Wij kunnen ons voorstellen dat bij gebrek aan lokale kennis er niet goed is stilgestaan bij de snelle ontwikkeling van Oosterwold, de uitgave van kavels en de bewoning zeer dicht tegen de N706 aan.

In de Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven is al duidelijk gemaakt dat ook de gemeente Almere de wens heeft geuit om geen enkele 380kv verbinding door een woonwijk te laten lopen (pagina 7). Ook gaat het groene tracé in tegen hetgeen vermeld is op pagina 11:

*"...de **nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen** of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".*

Op de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoek alternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld als uitsluiting/ "no go area", toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen gepland.

Langs de Vogeldreef ligt een uniek stadsbos dat overgaat in het Kathedralen bos. De bosstroken zijn integraal onderdeel van het stadsbos Almeerderhout die onder het beheer staan van Staatsbosbeheer. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit gebied ingetekend, terwijl dit ons inziens gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

Het unieke landschap van de wijk Oosterwold wordt al sterk bepaald door aangelegde grote windmolens langs de A27 met bijbehorende negatieve neveneffecten. Indien Oosterwold nu ook nog gebruikt wordt voor doorvoer van elektriciteit (terwijl er veel andere opties bestaan), ontstaat er dubbele belasting voor dit gebied.

Overigens was het bij de ontwikkeling van de woonwijk van Almere Oosterwold, al bekend dat er hoge windmolens langs de A27 geplaatst zouden gaan worden. In 2017 is gestart met de uitgifte van kavels Oosterwold langs de Vogelweg. Alle kopers waren op de hoogte van de plannen voor het gebied, waaronder windmolens en de reservering voor de 'Stichtse lijn' (OV- verbinding). Er is door onze bewoners veel geïnvesteerd in duurzame woningen en die zijn zodanig gepositioneerd dat er zo min mogelijk overlast zou ontstaan van slagschaduw of geluid. Alle bewoners hebben daar een weloverwogen en bewuste keuze in kunnen maken. En nu, vanuit het niets, terwijl Tennet al jaren bezig is met de voorbereiding, wordt er een groen tracé direct door de achtertuin van onze woningen

Bewonerscommissie Gerald Pearsonlaan, Almere Oosterwold,
EMAIL: [redacted]

ingetekend. TenneT had toekomstige bewoners of de gemeente Almere al veel eerder moeten en kunnen informeren, ruim voor de uitgifte van kavels in Oosterwold. Er zijn ook voldoende alternatieve routes die niet door een woonwijk lopen.

Daarnaast maakt de bewonerscommissie zorgen om de volgende punten:

1. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's.
2. Nadelige gevolgen voor leefklimaat door windfluiten en corona geluid: (zie: https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/functies/bovengrondse/onderbouwing/magneetvelden)
3. Aantasting landschap: Hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat zou door plaatsing van hoogspanningsmasten worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.
4. Woningwaarde: Effect en of compensatie van dalende woningprijzen: In een uitspraak van de instantie-rechtbank te 's-Hertogenbosch is door de rechter vastgesteld dat woningen naast een hoogspanningsverbinding een 10% lagere WOZ-waarde krijgen. (https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/) Ook dat is geen fijn vooruitzicht voor bewoners naast het voorgestelde groene tracé.

Samenvattend zijn wij van mening dat:

1. Er is ons inziens onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en bestaande woningbouw in Almere hout/ Vogelhorst I en II. Daarbij loopt de groene route ook door de woongebieden Almere haven en Overgooi. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op onze en andere woonwijken in Almere. Wij zien het geplande groene tracé dan ook als zeer onwenselijk en het is voor ons onacceptabel dat dit wordt gezien als mogelijke optie.

2. Er rekening moet worden gehouden met de natuurelementen en het stadsbos langs de N706. De kwetsbaarheid van deze gebieden en de flora en fauna moet nader onderzocht en worden meegenomen als natuurgebied in het onderzoek.

3. De aanwezigheid van de al bestaande zeer grote windmolens aan de rand van Oosterwold moet worden meegewogen. Een 380kv tracé in dezelfde wijk zou een zeer grote en onevenredige belasting geven op een relatief klein en bijzonder gebied/woonwijk.

Zienswijze:

Onze zienswijze is dat nieuwe tracés door woonwijken zoveel mogelijk vermeden moeten worden. Het groene tracé is wat ons betreft geen valide optie. Ons dringende verzoek is om het groene tracé als mogelijkheid volledig te laten vervallen.

Een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27 (de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om vervolgens richting Dronten te lopen (zie Bijlage 1). Een ander alternatief waarbij woonwijken worden ontzien is de gele route (zie Bijlage 2). Ook het blauw tracé zien wij als mogelijkheid.

Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Bewonerscommissie Gerald Pearsonlaan, Almere Oosterwold,
EMAIL: [redacted]

Bijlage I:

Alternatief 1 voor groene tracé (RODE LIJN)

Tracé buigt af naar de paarse lijn langs de A6 of kan eventueel ook via de blauwe lijn richting Diemen lopen.

Alternatief 2 voor groene tracé waarbij meerdere woonwijken in Almere wordt ontzien (RODE LIJN)

Tracé loopt via gele lijn

Verzonden: 4/17/2023 1:55:56 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Maatschappelijke organisatie
(Mede) namens:
Organisatie: Coalitie Blauwe Hart Natuurlijk

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

94415241_8853953_Reactie_NRD_380_KV_def.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

HET BLAUWE HART VAN NEDERLAND

Heiloo, 17 april 2023

Betreft: Zienswijze Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens
Behandeld door: F. Fleischer
Ons kenmerk: ---

Geachte mevrouw, heer,

Partners van de Coalitie Blauwe Hart Natuurlijk, te weten Landschap Noord-Holland, Het Flevolandschap, It Fryske Gea, Vogelbescherming Nederland, Sportvisserij Nederland en Natuurmonumenten, maken graag gebruik van de mogelijkheid te reageren op de Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens.

Uit de conceptnotitie blijkt niet een ambitie om t.a.v. zowel natuur als landschap te komen tot de beste oplossing. Wij betreuren dat. Wij vragen u daarom om deze ambitie alsnog op te nemen en niet bij voorbaat de investeringskosten en (mogelijk te hoog) ingeschatte risico's voor ondergrondse aanleg als uitgangspunten te nemen.

We willen met name onze zorgen uitspreken over de (twee) varianten die dicht bij het Markermeer lopen. Deze lopen dwars over of vlakbij de bijzondere natuurgebieden Lepelaarsplassen en Oostvaardersplassen. Daar loopt nu een uniek natuurproject dat met geld van de PAGW (Programmatische Aanpak Grote wateren) gefinancierd wordt, waarin het water van deze plassen beter verbonden wordt met het Markermeer.
We willen natuurlijk kapitaalvernietiging voorkomen door de bouw van hoogspanningsmasten op dit gebied.

Daarnaast vragen we aandacht voor de cumulatieve effecten op vogels die andere ingrepen in het IJsselmeergebied veroorzaken, zoals grote windturbineparken aan de randen van Flevoland, in het water van het IJsselmeer.

We hopen dat u alsnog de uitgangspunten en te onderzoeken alternatieven aan zult passen rekening houdend met genoemde belangen en het voorzorgsbeginsel. En dus dat daarmee het vogelvriendelijk alternatief als te onderzoeken wordt meegenomen in de PlanMER.

Wij stellen er prijs op regelmatig door u te worden geïnformeerd over de voortgang van het project.

Namens de partijen van de CBHN,

[redacted]

[redacted]
Coalitie Blauwe Hart Natuurlijk

T: [redacted]
E : [redacted]
W: hetblauwehart.org

Verzonden: 4/17/2023 2:31:53 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]echtgenote
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Almere Oosterwold (Vogelweg) is een bijzonder en uniek gebied in Nederland het herbergt enkele bijzondere en bedreigde dieren zoals de grote zilverreiger, wilde zwaan, zomertaling (rode lijst; zie bijlage 1 vogelrichtlijn). Het is algemeen bekend dat het grote magnetische veld van een hoogspanningsverbinding schadelijk is voor mens en dier. U zou een gebied kunnen onderzoeken waar mens en omgeving minder hinder ondervindt van de hoogspanningsverbinding, zodat u tot evenredige besluitvorming kan komen. Mogelijk dat eea ondergronds kan worden gelegd?

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De invloed van de hoogspanningsverbinding voor mens en dier (zie hiervoor).

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De omgevingsvisie Oosterwold, toepasselijke regelgeving, en algemene beginselen van behoorlijk bestuur, in het bijzonder de belangenafweging en het evenredigheidsbeginsel ex artikel 3:4 lid 1 en 2 Awb.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie hiervoor

Verzonden: 4/17/2023 4:09:51 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: Boulevard
Huisnummer: 12
Postcode: 3707 BM
Woonplaats: Zeist
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Maatschappelijke organisatie
(Mede) namens: Vogelbescherming Nederland
Organisatie: Vogelbescherming Nederland

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, het vogelvriendelijke alternatief, zie verder de bijlage voor een uiteenzetting.

Ondergrondse aanleg (geheel of deels) daarbij als serieuze optie onderzoeken.

Zie verder de bijlage!

94418722_8854764_2022048_zienswijze_VBN_concept_NRD_380_kV_Hoogspanningsverbinding_Diemen_Lelystad_en_Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, o.a. cumulatie, externe werkingen, gevolgen voor in gang gezette natuurontwikkelingprojecten t.b.v. nieuwe koloniebroeders, doortrekkers) ,barrière-/obstakelvorming, versnippering, leefgebied verlies van vogels zowel binnen als buiten Natura2000 (bijvoorbeeld kiekendief, lepelaar), verstoring.

Effecten op trek- en vast vliegroutes van en naar rustgebieden of foerageergebieden

Zie verder vooral de bijlage!

94418722_8854765_2022048_zienswijze_VBN_concept_NRD_380_kV_Hoogspanningsverbinding_Diemen_Lelystad_en_Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, vermijden natuurgebieden (Natura2000, NNN, belangrijke gebieden voor akker-en weidevogels) en belangrijke vlieg- en trekroutes, hanteren voldoende grote bufferzones, standaard toepassen van mitigerende maatregelen in verband met vogelslachtoffers. Ondergrondse aanleg serieus betrekken, zie verder vooral de bijlage1

94418722_8854766_2022048_zienswijze_VBN_concept_NRD_380_kV_Hoogspanningsverbinding_Diemen_Lelystad_en_Ens.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Toepassing best beschikbare technieken om natuur- en milieueffecten te beperken (o.a. vogelflappen en varkenskrullen).

Toepassen voorzorgsbeginsel gelet huidige staat van instandhouding van een aantal kwalificerende soorten Natura2000 die niet goed is en/of negatieve trend vertoond. Zie verder de bijlage!

94418722_8854767_2022048_zienswijze_VBN_concept_NRD_380_kV_Hoogspanningsverbinding_Diemen_Lelystad_en_Ens.pdf

Vogelbescherming
NEDERLAND

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

Datum	: 17-4-2023
Ons kenmerk	: 2022048
Doorkiesnummer	[redacted]
Betreft	: zienswijze concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau380 kV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij sturen wij u onze reactie op de concept NRD 380 KV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Zoals bekend zijn hoogspanningsleidingen verantwoordelijk voor talloze vogelslachtoffers. Naar schatting bedraagt dit op jaarbasis meer dan een miljoen vogels in Nederland. Hierbij gaat het ook om soorten waarvan de populaties niet zo groot en dus kwetsbaar zijn. Zoals bijvoorbeeld de lepelaar, roofvogels en andere soorten. Gecombineerd met de aantallen slachtoffers vanwege andere infrastructurele aangelegenheden (o.a. windmolens en wegen) is de impact op de vogelstand hierdoor nog veel groter.

In het hele Natura2000 IJsselmeergebied worden voor de verschillende vogelsoorten de instandhoudingsdoelen nu al niet gehaald en/of is sprake van een negatieve tendens in de populatieontwikkeling. Het plaatsen van nieuwe obstakels in de vorm van hoogspanningsleidingen in of vlakbij leefgebieden brengt de natuurdoelen naar verwachting nog meer in de knel.

Preventief handelen en het vermijden van zoveel mogelijk (onnodige) slachtoffers zou dus het uitgangspunt moeten zijn bij de planvoorbereiding voor het plaatsen van nieuwe hoogspanningsleidingen en hoogspanningsstations. Dat sluit ook aan bij het zorgbeginsel uit de Wet Natuurbescherming. We verzoeken u daarom andermaal dit uitgangspunt op te nemen in de NRD, via een op te nemen en te onderzoeken vogelvriendelijk alternatief (incl. vleermuisvriendelijk). En wel op basis van de volgende uitgangspunten;

- Het vermijden van natuurgebieden die voor vogels van belang zijn
- Het (zoveel mogelijk) vermijden van belangrijke vliegroutes van vogels, zoals vaste vogeltrekroutes, of routes van broed-/rustplaatsen naar foerageergebieden
- Het zoveel mogelijk ondergronds aanleggen van elektriciteitsverbindingen, zeker in de omgeving van bovengenoemde gebieden
- Het standaard toepassen van vogelflappen/varkenskrullen zodat vogels tijdig hoogspanningsleidingen kunnen opmerken.
- Toepassing van overige best beschikbare technieken om aanvaring of elektrocutie te voorkomen/beperken
- Het ontzien van natuurcompensatielocaties die t.b.v. vogels zijn aangewezen

Uit de conceptnotitie blijkt niet een ambitie om t.a.v. zowel natuur als landschap te komen tot de beste oplossing. Wij betreuren dat. Wij vragen u daarom om deze ambitie alsnog op te nemen en niet bij voorbaat de investeringskosten en (mogelijk te hoog) ingeschatte risico's voor ondergrondse aanleg als uitgangspunten te nemen.

De voorgestelde en te onderzoeken tracés gaan door of langs Natura2000 gebieden (Markermeer, Randmeren inclusief omgeving IJsseloog/Ketelmeer[1], Oostvaardersplassen) en dwars door allerlei vogelvliegverbindingen (zoals haaks op de noordoost/zuidwest vliegverbindingen en haaks op vliegverbindingen vanuit de polders richting Markermeer/IJmeer/IJsselmeer of richting de Randmeren). Deze tracés zullen daarom een grote impact hebben op de overlevingskansen van vogels en naar verwachting ook op de diverse instandhoudingsdoelstellingen en overige natuurdoelen. Naast een directe impact (slachtoffers) is er ook sprake van een indirecte werking (verstorings- en vermijdingsgedrag, obstructie, versnippering of verlies leefgebied). Een tracé dwars door of direct nabij het in uitvoering zijnde natuurontwikkelingsproject Oostvaardersoevers is ook moeilijk uit te leggen. Tevens is sprake van andere nieuwe natuurprojecten zoals de Markerwadden, Trintelzand en omgeving IJsseloog/Ketelmeer. In de effectbeoordeling zal voorgesorteerd moeten worden op de in gang gezette natuurontwikkeling, zoals kolonievorming van vogelsoorten op nieuwe eilanden en bijbehorende voedselvluchten en trekbewegingen.

Voor diverse vogelsoorten die zich kwalificeren voor Oostvaardersplassen/Lepelaarsplassen en het gehele IJsselmeergebied inclusief alle Randmeren en Markermeer/IJmeer speelt mee dat ook buiten de gebiedsgrenzen van Natura2000 zich leefgebied bevindt. Zoals bijvoorbeeld lepelaars die buiten de N2000 grenzen foerageren in sloten in het landelijke gebied. En kiekendieven in de Oostvaardersplassen die gebruikmaken van agrarische percelen in de omgeving om te foerageren. Zo is ten zuidwesten van Lelystad onder meer compensatiegebied aangewezen in verband met de woonwijk Warande. Ook in deze gevallen speelt dus een mogelijk direct effect op de diverse instandhoudingsdoelstellingen Natura2000 naast het aspect soortbescherming.

We hopen dat u alsnog de uitgangspunten en te onderzoeken alternatieven aan zult passen rekening houdend met genoemde belangen en het voorzorgsbeginsel. En dus dat daarmee het vogelvriendelijk alternatief als te onderzoeken wordt meegenomen in de PlanMER.

Voor zover onze reactie, met vriendelijke groet,

[redacted]

Team Natuur
Vogelbescherming Nederland

[1] De omgeving van het slibdepot IJsseloog ontwikkelt zich als vogelbroedgebied onder meer door aanleg van de Schokkerbank en de Hanzeplaat t.b.v. watervogels. Aan de oostzijde van het Ketelmeer zijn vijf eilanden met een natuurfunctie aangelegd: Ramspolplaat, Kamperplaat, Schokkerplaat, Kattenplaat en Ketelplaat

Verzonden: 4/17/2023 4:29:21 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Overgang van Groen naar Geel om toekomstig Oosterwold in de richting van het Gooimeer te omzeilen.

Of de mogelijkheid om de Groene route ter plekke van Oosterwold ondergronds te laten lopen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie de bijlage bij 3. In de MER zou een onderzoek/inschatting moeten worden meegenomen wat de impact is op de bezoekers/toeristen van de verschillende gebieden en eventuele negatieve gevolgen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

In de bijlage mijn zienswijze over de Oranje route.

94419252_8854896_Zienswijze_380kV_Hoogspanningslijn_ORANJE_route.docx

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Opmerkingen:

1. In Bijlage 1 Ruimtelijk kwaliteitskader is Zeewolde nauwelijks genoemd. Het aantal zoekresultaten is 9, waarvan er maar 3 in de tekst voorkomen en 1 in een kaart geprojecteerd staat. De Gele, Groene en Oranje route over het grondgebied van Zeewolde en de Paarse route grenst er direct aan. De ruimtelijke kwaliteit van de zuidelijke randmeren en grondgebied van Zeewolde is naar mijn mening onderbelicht. (O.a. Noorderwold-Eemvallei en Hosterwold (grootste aaneengesloten loofbos van Nederland)

2. Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven:

a. Bij 6.4 of 6.5 geheel niet gesproken over ontwikkelfase Oosterwold 2.0. Route GROEN kruist deze toekomstige woningbouw ontwikkeling en grenst aan route GEEL.

b. Tabel 7.3 blz 57 Route GROEN / raakvlakken en aandachtspunten: Woningbouw plannen Almere worden wel genoemd. Woningbouwplannen Zeewolde - Oosterwold 2.0 ontbreekt.

c. Tabel 7.3 blz 57/58 Route ORANJE / raakvlakken en aandachtspunten: Woongebied Zeewolde ontbreekt.

Zienswijze 380kV Hoogspanningslijn - Traject Diemen – Lelystad – Ens.

ORANJE route.

Het Veluwe Randmeren gebied kenmerkt zich door de waterring die tussen het 'oude land' Gelderland, Utrecht en Noord-Holland om de polders van Zuidelijk- en Oostelijk Flevoland ligt. Het gebied heeft een grote recreatieve betekenis voor de verstedelijkte randstad, hier vandaan binnen een uur afstand. Maar ook voor de eigen omgeving, waarbij de aangename waterrijke omgeving voor inwoners en omwonenden, recreatie en ontspanning beidt.

Vanaf medio 1980 worden maatregelen getroffen om de waterkwaliteit en recreatieve aantrekkelijkheid van het gehele Veluwe Randmeren gebied te verbeteren.
Halverwege 1990 wordt nagedacht hoe het randmeren gebied verder verbeterd kan worden als het gaat over water, stranden, natuur, recreatie en bedrijvigheid. Dit wordt vormgegeven in Planproces IIVR, de Integrale Inrichting Veluwe Randmeren.
In 2001 presenteren 19 overheden gezamenlijk het inrichtingsplan met 36 verbeterpunten. Er is 40 miljoen beschikbaar. De plannen zijn inmiddels uitgevoerd en hebben het Veluwe Randmeren gebied de gewenste verbeteringen gebracht.
In 2014 heeft de coöperatie Gastvrije Randmeren het beheer van de uitvoering van de IIVR overgenomen. Deze ontwikkelingen gaan nog steeds door. Er wordt zo mogelijk verder geïnvesteerd in de toeristische-economische aantrekkelijkheid en dit zorgt ervoor dat vele tienduizenden mensen keer op keer genieten van deze waterrijke omgeving. Niet voor niets worden de randmeren ook wel "De Gulden Waterlinie van West Europa" genoemd. Het gebied is Natura2000 bestemd.

Zonder de andere Veluwe Randmeren tekort te doen wil ik graag aandacht vestigen op de 2 meren die dicht bij Zeewolde liggen. Het "Wolderwijd", is het grootste bevaarbare meer en een belangrijke locatie voor watertoerisme. Inwoners, toeristen, recreanten, outdoor activiteiten, vakantiegangers genieten van het grootse weidse water met aan de ene kan de blik op de polder en aan de ander kant de blik op de Veluwe. In het verlengde in zuidelijke richting gaat het Wolderwijd over in het " Nuldernauw". Het breedte van het water is wat smaller maar heeft dezelfde belevingsaspecten als het Wolderwijd.
Een 380kV hoogspanningslijn door dit gebied zal onherstelbare grote uitstraling-schade toebrengen. (Naast de ecologische en natuurschade in dit kwetsbare gebied). Ook op of naast de kuststrook is het niet mogelijk de route te geleiden doordat Zeewolde direct aan het water van Wolderwijd/Nuldernauw ligt. De lage horizon, met prachtige doorkijk naar nieuw- en oud land zal definitief verstoord zijn. Niet alleen ten koste van de vele miljoenen die in het gebied gestopt zijn om het aantrekkelijker te maken. Maar vooral ook voor de vele nationale en internationale toeristen, recreanten, watersporters, inwoners en omwonenden die jaar in jaar uit van deze omgeving genieten. Om deze redenen is de ORANJE route ongeschikt als mogelijke route.

Bijlage 1: https://www.commissiemer.nl/docs/mer/p09/p0979/979-120inrichtingsplan_001.pdf

Bijlage 2: https://www.natura2000.nl/gebieden

Verzonden: 4/17/2023 4:31:02 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het blauwe gestippelde trace door de natura gebieden is niet acceptabel

Het bestaande paarse trace door de stad geheel verplaatsen naar de zone langs de A6.

Daar zijn weinig belemmeringen voor hoogspanningsleidingen.

Het ondergronds gaan in bebouwde gebieden wordt te weinig serieus genomen terwijl het een heel belangrijk deel van de acceptatie kan leveren.

Het alternatief om de kabel onder water te leggen lijkt mij ook de moeite van het verder onderzoeken waard.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Bij de blauwe zone)langs de Vogelweg) worden de effecten op de recent ontstane bebouwing niet genoemd. Het is nu aan beide kanten van de Vogelweg stadsgebied geworden met een mooie begroeiing aan de oostzijde van de weg. Het zou een vernietiging van het fraaie aanzien van het gebied worden als al de grote bomen langs de Vogelweg gekapt zouden moeten worden. Het gebied wordt dan een industrieel gebied met super hoge windmolens en hoogspanningsmasten en kabels.

Ook zal

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De begroeiing lans de Vogelweg en het Kathedralenbos.

Als het ondergronds leggen van de kabels in bebouwde gebieden duurder is dan worden de kosten wel door ALLE gebruikers opgebracht. Bij het plaatsen van de masten in bebouwde gebieden hebben alleen de betreffende bewoners er last van (gezondheid, waardedaling huizen, geluid) en alle gebruikers profiteren er van.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Daling van de huizenprijzen en het onaantrekkelijk worden van ons woongebied.

Gedeeltelijk ondergronds gaan meer benadrukken en onderzoeken.

De gele en oranje alternatieven lijken globaal gezien de minste woongebieden direct te doorkruisen.

94419289_8854905_Zienswijze_hoogspanning_Diemen_Enst17_april_2023.docx

Zienswijze hoogspanning Diemen Enst 17 april 2023

De blauwe zone dwars door het gebied van de Vogelwijk en Oosterwold loopt nu over recent bebouwd gebied.
Dat is niet aceptabel gezien de enorme inpact op het aanzien van het gebied, de enorme schade aan de huidige natuur in dat gebied en de waardedaling (10%?) van de huizen in de buurt van de masten/kabels.

Daarom kiezen wij ervoor om de alternatieven langs de A6 (en niet meer door de stad) te onderzoeken en de zuidelijke gele en oranje alternatieven.
Ook het blauwe alternaatief is een optie maar alleen bij een onder water traject.

[redacted]

Verzonden: 4/17/2023 4:55:40 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Graag de nieuw te plaatsen masten graag evenwijdig direct naast de al bestaande masten plaatsen en geen nieuwe route volgen.

Wordt graag op de hoogte gehouden van de voortgang van dit proces.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Route oranje over en door het water ontsiert het mooie waterlandschap volledig en is onhandig en vormt een obstakel in het water

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Volg de al bestaande lijnen in het landschap dan valt het het minste op.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Verzonden: 4/17/2023 5:40:06 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Als er gekozen wordt voor groen zou ik tot bij de a27 langs, de molens een verbinding maken naar oranje. Dan hoef je niet door Almere heen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Bij keuze van traject geel : Daar ligt al een 150 kv traject. Het zou mooi zijn als die onder de grond komt. tweede optie is dat er nieuwe masten komen met 38 en 150 kv. Ik heb de voorkeur om het gele traject noordelijk van de hoge vaart te plaatsen. aan de kant van het huidige 150 kv traject. Bij zuidelijk aan de hoge vaart komt het traject veel in bestaand bos te staan. Dat is niet gewenst. bestaande 150 kv lijn volgen en dan er naast een niuwe lijn plaatsten. De reden dat ik graag wil dat de lijn noordelijk van de hoge vaart komt is dat langs de Gooiseweg vanaf de baardmeesweg tot Larserweg toekomstig industrieterrein is te verwachten. De ontsluiting is uitstekend en het bestaande Trekkersveld wordt doorgetrokken. Harderwijk zit ook klem een heeft al aangegeven dat de Futenweg een interessant gebied is om in de toekomst bedrijven te laten vestigen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De beste keuze is naar mijn idee route paars, langs de a6. Vervolgens bij almere over in de blauwe route zodat er om almere heen verder geplaatst kan worden.

Als paars en blauw niet kunnen , dan geef ik de voorkeur voor groen. langs de vogelweg. Dat is ene lange centrale weg met een herkenbare lijn. Qua landschap zou dat het beste pasten en minst storend zijn.

Verzonden: 4/17/2023 6:09:15 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

het groene tracé ruim voor de A27 kan afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzien.

94421124_8855414_Alternatieve_traces.jpg

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

1) De natuurgebieden waarvan de kwetsbaarheid nader onderzocht moet worden (langs de N706).

2) In Almere Oosterwold dienen we minimaal 50% van onze kavel te gebruiken voor stadslandbouw. Wat betekent dit voor de kwaliteit van het voedsel voor de kavels dichtbij de masten liggen?

3) Landelijk is er aandacht voor om biodiversiteit te vergroten. Voor het plaatsen van de hoogspanningsmasten moeten bomen worden gekapt. Wat betekent dit voor de biodiversiteit in de omgeving?

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten doen afbreuk aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. In Oosterwold zijn wij ook komen wonen omdat het natuurlijke uiterlijk centraal staat. Door plaatsing van hoogspanningsmasten op zo'n kenmerkende plaats (aan een weg die midden door de wijk loopt), verandert de hele sfeer van de wijk. Nu staat daar een bomenrij die met een landschapsvisie is geplaatst en onderdeel is van een groter geheel.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Rode lijn zijn de alternatieven wat onderzocht zou kunnen worden.

Afbeelding 7.1 Voorgestelde onderzoeksalternatieven voor de nieuwe 380 kV-verbinding

Afbeelding 7.1 Voorgestelde onderzoeksalternatieven voor de nieuwe 380 kV-verbinding

Verzonden: 4/17/2023 6:42:51 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee, maar onze voorkeur gaat niet uit naar het paarse trace. Dit zou ons woonplezier aan de Buitenhof in Lelystad aanzienlijk verminderen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/17/2023 7:47:32 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, ter hoogte van Almere een combinatie van tracé paars en groen, waarbij een deel langs de A6 ondergronds gaat. Dit tracé gaat, komend vanuit Muiderberg, ondergronds vanaf ca. afslag A6/N702 tot even voorbij knooppunt Almere (A6/A27), vervolgens bovengronds en dan afbuigen (ongeveer ter hoogte van de Wulpweg/Dodaarsweg) naar de Vogelweg. Vervolgens langs de Vogelweg richting Lelystad en verder.

Hiermee worden de natuurgebieden Oostvaardersplassen, Almeerderhout en Gooimeer volledig ontzien. Daarnaast worden bestaande en nieuwe woongebieden in Almere ontzien.

Mogelijk kan dit gecombineerd worden met verplaatsing van de huidige hoogspanningslijn dwars door Almere. Hiermee komt aanvullende grond vrij voor woningbouw. De opbrengst van de ontwikkeling van deze grond kan gebruikt worden om de verplaatsing te financieren.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Drie voorgestelde tracés lopen langs of door het Gooimeer. Dit is deels een Natura 2000 gebied.

De Almeerderhout is tot nu toe gespaard gebleven van horizonvervuiling. Dit is een volwaardig bos en broedgebied. De impact van een hoogspanningsverbinding op deze gebieden moet zorgvuldig meegewogen worden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

In de afweging moeten natuur en leefbaarheid centraal staan. De huidige tracés lijken voornamelijk gekozen vanwege de lagere kosten. Delen ondergronds moeten overwogen worden om de leefbaarheid te garanderen.

In verband met nog onbekende gevolgen voor de gezondheid moet ruim afstand gehouden worden van alle woningen en scholen. Dit wordt sinds 2005 geadviseerd door de Gezondheidsraad. Houdt

hierbij ook rekening met het feit dat een groep mensen extra gevoelig is voor elektromagnetische velden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Bij het vaststellen van de tracés zijn verouderde gegevens en kaarten gebruikt. Het groene tracé loopt over meerdere woonwijken in aanbouw in Almere Overgooi, maar dit is niet zichtbaar op de kaart.

Verzonden: 4/17/2023 7:52:52 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted].
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Uitbreiding langs de bestaande verbinding (bij Muiderberg) is vrijwel onmogelijk door ruimtegebrek. Dat pleit voor een nieuw trace ten oosten van de A6. Een trace LANGS de oever van het Markermeer is qua horizonvervuiling hoogst onwenselijk.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee, document lijkt volledig en is zeer gedegen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Uitvoering van nieuwe masten conform de bestaande masten om het landschap enigzins ordelijk te houden.

Verzonden: 4/17/2023 8:44:13 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het blauwe traject biedt het minste overlast, en lijkt bovendien de kortste route naar Ens. Ik begrijp dat de verbinding een "aangelegd" natuurgebied doorkruist, maar lijkt mij ook financieel een werkbare optie.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het verbaast mij dat het groene traject uberhaupt als alternatief is ingetekend. Het Rijk adviseert om geen huizen te bouwen in de buurt van hoogspanningslijnen, echter het groene traject doorkruist de woonwijken Almere Hout, Vogelhorst en Oosterwold.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het verbaast mij dat het groene traject uberhaupt als alternatief is ingetekend. Het Rijk adviseert om geen huizen te bouwen in de buurt van hoogspanningslijnen, echter het groene traject doorkruist de woonwijken Almere Hout, Vogelhorst en Oosterwold. Met deze kennis lijkt het mij noodzakelijk om dit traject kritisch te beoordelen op realiteit en haalbaarheid.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Verzonden: 4/17/2023 9:11:43 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted].
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Naar onze mening moet Er ook combinaties van mogelijke tracheeën onderzocht worden. Zo kan men misschien van elk tracé de grootste knelpunten omzeilen en toch zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande lijnen Zo is het misschien mogelijk om vanuit Diemen te starten met de paars/oranje lijn dan via de groene lijn door Zuidelijk Flevoland en dan langs de bestaande hoogspanningslijn A naar het tussenstation bij Lelystad en en van daaruit langs de dijk naar het tussenstation bij Ens.

Wij juichen het zeer toe dat ook de blauwe lijn als alternatief tracé onderzocht wordt.

Het is niet wenselijk dat open gebeid in Flevoland doorsneden wordt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Naast de effecten op natuur en milieu moet ook zeer nadrukkelijk gekeken worden naar de effecten op de woon-en werkomgeving van de bewoners van de dorpen en steden in het gebied.

Ook moet er speciaal worden gekeken naar effecten op het agrarisch gebied. Effecten op de mensen, de gewassen, de dieren en de bedrijven als geheel. De agrarische sector gebruikt steeds meer hoogwaardige technieken om arbeid en milieu te sparen. Het doorsnijden van bedrijven met een hoogspanningsleiding kan aanzienlijke gevolgen hebben voor agrarische bedrijven.

Tevens vragen we aandacht voor de fruitgebieden in de te onderzoeken tracévarianten. Hier staan meer huizen en in deze gebieden werken meer mensen dan elders in het agrarisch gebied.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

In het toetsingskader moeten de effecten op de bewoners van Flevoland in de dorpen en steden en in het agrarisch buitengebied zwaarder wegen dan de effecten op de natuurgebieden.

Het tracé moet zo weinig mogelijk open ruimte doorsnijden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het tracé moet zo weinig mogelijk open ruimte doorsnijden en zoveel mogelijk aansluiten op reeds bestaande lijnen in Flevoland.

Verzonden: 4/17/2023 9:15:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Startend vanaf Ens de gele variant volgen tot ongeveer de kern Biddinghuizen. Dan diagonaal oversteken naar de zeebiestocht. En verder gaan met de groene variant. Dus een combi van geel en groen. Voordeel: dan volg je maximaal de aanwezige, natuurlijke lijnen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De groene variant gaat dwars en diagonaal door het fruitteeltgebied (lisdoddeweg, knooplaan, professor zuurlaan en zeebiesweg). Hierdoor passeer je heel veel woningen op zeer korte afstand. Dit lijkt mij niet wenselijk. Eventueel de groene variant verleggen zodat de woningen in het fruitteeltgebied gemeden worden.

Verzonden: 4/17/2023 9:35:40 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

94423230_8856026_Bijlage_1_bij_reactieformulier_zienswijze_380_kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Ens.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

94423230_8856027_Bijlage_1_bij_reactieformulier_zienswijze_380_kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Ens.docx

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage 1

94423230_8856028_Bijlage_1_bij_reactieformulier_zienswijze_380_kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Ens.docx

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage 1

94423230_8856029_Bijlage_1_bij_reactieformulier_zienswijze_380_kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Ens.docx

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/17/2023 9:36:09 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

94423237_8856030_Bijlage_1_bij_reactieformulier_zienswijze_380_kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Ens.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage 1

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/17/2023 9:47:58 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, scenario's met minder belasting voor de bewoners van Almere-Hout. Dus gebruik makende van de bestaande verbinding en locatie (waar reeds overlast is), ondergrondse aanleg (minder/geen overlast) of trace verder door het markermeer. Zie ook bijgesloten zienswijze vanuit de belangenvereniging.

94423343_8856061_Bijlage_1_bij_reactieformulier_zienswijze_380_kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Ens.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Met name de gezondheidsaspecten van de bewoners en algehele milieubelasting in combinatie met recente plaatsing van de windmolens.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, de Flevopolder lijkt het nieuwe Groningen te worden met zeer veel hoge windmolens en nu meerdere hoogspanningslijnen met onvoldoende inachtneming van de belangen van de inwoners. Dit levert een hoge algehele belasting van de energietransitie op de omgeving van Almere-Hout, waarschijnlijke planschade als gevolg hiervan is onvoldoende toegelicht.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik hoop dat u een alternatief scenario onderzoekt gebruik makende van bestaande verbindingen/locaties dan wel ondergrondse aanleg.

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/17/2023 9:53:53 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Marius Sernee
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1 van belangen vereniging almere hout

94423403_8856075_Bijlage_1_bij_reactieformulier_zienswijze_380_kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Ens.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja zeker. Veel natuur hier, wordt steeds minder. Vroeger herten, nu zie je ze niet meer. Groen wordt steeds minder en minder ruimte voor dieren en natuur, laat staan bewoners. Zie ook bijlage 1 hierboven

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Mensen kiezen bewust voor natuurrijke omgeving hier en dan is er een plan een hoogspanningskabel te plaatsen??

Slecht vd gezondheid en plan om.deze kabels precies boven de zowat enige bushaltes te plaatsten waar dagelijks schoolkinderen staan te wachten. Bovendien zal geluid vd kabels de dieren in deze bosrijke omgeving, enorm hinderen/ verjagen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Schadelijk vd gezondheid. Zorg eerst voor goede busverbinding ipv traject tussen andere steden. Almere hout en Oosterwold zijn zeer slecht/ niet bereikbaar met OV.

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/17/2023 10:00:51 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, zie bijlage zienswijze.

94423469_8856086_20230417_zienswijze_M-_Tervoort_380kV_hoogspanningsverbinding_Diemen-_Lelystad_en_Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, zie bijlage zienswijze.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, zie bijlage zienswijze.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, zie bijlage zienswijze.

Almere, 17 april 2023

Beste lezer,

Tennet heeft plannen kenbaar gemaakt waarbij de bouw van een 380-kV-hoogspannings-verbinding langs de Vogelweg dwars door de Almeerse ecowijk Oosterwold als mogelijke optie is ingetekend (het 'groene' tracé). Wij hebben bezwaar tegen deze plannen, omdat deze grote impact hebben op de leefbaarheid in onze wijk in het algemeen en ons persoonlijke woongenot in het bijzonder.

Wij vragen ons af of bij de planning rekening is gehouden met de volgende zaken:
1. Dat het 'groene' tracé dwars door de woonwijk Oosterwold loopt.
2. Dat uit de belemmeringenkaart blijkt dat het 'groene' tracé over een deel van de Vogelweg in Oosterwold loopt dat is uitgesloten als optie voor een 380-kV-tracé (Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven, afbeelding 4.1, pagina 30). Door deze uitsluiting is het onmogelijk om het tracé door de wijk Oosterwold te laten lopen.
3. Dat de Gemeente Almere uitsluit dat een nieuwe verbinding dwars door een woonwijk kan lopen (Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven, pagina 11).
4. Dat de Gemeente Almere de wens heeft geuit om bestaande 380-kV-tracés door woonwijken te verplaatsen (Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven, pagina 7).
5. Dat het 'groene' tracé door het stadsbos Almeerderhout loopt. De aanleg zal consequenties hebben voor de daar aanwezige flora en fauna.
6. Dat voor aanvang van de bouw van Oosterwold nooit is gecommuniceerd dat een hoog-spanningstraject dwars door de wijk een reeële optie was. De bewoners hebben dus geen afweging hierover kunnen maken bij de aankoop van hun kavels en het realiseren van hun woningen.
7. Dat hoogspanningsleidingen in de buurt van woningen de leefbaarheid schaden door:
   a) mogelijke gezondheidsrisico's door elektromagnetische straling;
   b) geluidsoverlast;
   c) aantasting van het landschap.
8. Dat door wat is benoemd in het vorige punt de woningen aanzienlijk in waarde zullen dalen.
9. Dat er veel alternatieven zijn die wel rekening houden met zowel de leefbaarheid als de impact op de natuur.

Wij verzoeken u dan ook om bij de planning en realisatie het tracé:
- zoveel mogelijk binnen de contouren van het huidige hoogspanningsnet te laten lopen;
- en/ of zoveel mogelijk langs huidige infrastructuur (snelwegen, spoorwegen, trein-verbindingen, windmolenparken), over water, door landbouwgebieden, etc. te laten lopen;
- en/ of niet door bestaande woonwijken en natuurgebieden te laten lopen;
- en/ of in (de buurt van) woonwijken ondergronds aan te leggen om overlast te beperken.

Tot slot:
Wij hebben ervoor gekozen om in Almere-Oosterwold te gaan wonen omdat het een groene en ecologische wijk is waar wij meer in contact staan met de natuur, meer zelfvoorzienend kunnen leven en hier tot onze oude dag prettig zouden kunnen blijven wonen. Als wij vooraf hadden geweten dat er mogelijk een 380-kV-hoogspanningsverbinding grenzend aan onze achtertuin zou worden gerealiseerd, dan hadden wij er niet voor gekozen om hier te gaan wonen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

M [redacted]

Verzonden: 4/17/2023 10:16:09 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Onderzoek een tracé langs de oostvaardersdijk maar dan in het IJsselmeer, waarbij je dus niet in natuurgebied en veiliger bent voor bewoners aangaande straling.

Onderzoek of het stukje langs Oosterwold verkabeld kan worden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De natuur in de vorm van de (bos)percelen staan in Oosterwold onder druk. Onderzoek effect magnetische straling bij klein wild. Deze houdt zich op in de bospercelen. Hou er rekening mee dat vogels te leiden hebben van windmolens en zometeen ook hoogspanningskabels, denk hierbij aan roofvogels. Deze hebben wij heel hard nodig voor muizen- en rattenbeheersing.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Effect van interferentie windmolens, zendmasten en hoogspanningsmasten.

Lichtvervuiling indien ook deze masten verlicht moeten worden ivm luchthaven Lelystad, dit is onwenselijk voor mens en dier

Toekomstige bouw van Oosterwold 2

Onderzoek de daadwerkelijke kosten tussen groen en gele tracé incl. gezondheidsclaims indien leukemie (of andere klachten die gekoppeld kunnen worden aan invloed van magnetisch veld) geconstateerd wordt

Volg het advies van de Rijksoverheid op om geen hoogspanningsmasten bij woningen te plaatsen. Bij de ontwikkeling van Oosterwold had hier rekening mee gehouden moeten worden. Net zo als dat wij rekening moesten houden met geluidsoverlast wegen en slagschaduw windmolens

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Voor welke route er ook gekozen wordt, kies ten alle tijden voor de Wintrack masten

94423582_8856116_Zienswijze_aangaande_mogelijk_trace_door_Oosterwold.docx

Zienswijze aangaande mogelijk tracé door Oosterwold

Oosterwold heeft een bijzondere status in de ontwikkeling van een stad of wijk. Hier is het experiment gestart om bewoners zelf de wijk te laten ontwikkelen en vorm te geven. Dit door TenneT opgelegde tracé past niet in deze status omdat het initiatief hiervoor genomen hebben.

Heel Oosterwold is in kaart gebracht waarbij vaste elementen (zowel aanwezig als in ontwikkeling) opgenomen zijn. Zie ook de initatievenkaart op www.maakoosterwold.nl Denk hierbij aan gemeente/provinciewegen, ruimte voor de Stichtse lijn, de komst van het windmolenpark langs de A27 en verschillende zendmasten. Bewoners konden zelf de plek van hun kavel bepalen en de omvang van hun kavel. Er zijn zones op de kaart aangegeven waar slagschaduw van de windmolens effect kan hebben op de gezondheid en waardoor je uitsluitend onder strikte voorwaarden mag bouwen.

Bij de mogelijke komst van een hoogspanningstracé langs de Vogelweg hebben gemeente en bewoners geen rekening kunnen houden om een veilige afstand tot deze in acht te kunnen nemen. Het advies van het Rijk is duidelijk. Bouw geen hoogspanningsmasten bij woningen of bouw geen woningen bij hoogspanningsmasten. Er is onvoldoende ruimte tussen de Augustus Comptéweg en de Gerald Pearsonlaan om daar veilig een tracé aan te leggen zonder dat bewoners mogelijk last hebben van het magnetisch veld.

Het agrarische gebied waarin Oosterwold ligt is grotendeels altijd biologisch bewerkt, een heel groot deel van de bewoners zet dit voort in de opgave dat 50% van een kavel voor stadslandbouw gebruikt moet worden en zij doen dit dan ook biologisch. Er zijn energie neutrale woningen neergezet, veel bewoners staan vaak dichter bij de natuur, het past dan ook niet om juist in dit gebied een groot magnetisch veld neer te zetten.

Laat ajb kosten niet de lijdraad zijn voor de keuze van het tracé, maar de gezondheid en welbevinden van bewoners die deze mooie wijk vorm hebben gegeven of nog geven.

Verzonden: 4/17/2023 10:25:09 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted] (Partner)
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja zie schrijven [redacted] Dit zijn buren in dezelfde wijk woonachtig, derhalve verwijs ik naar de inhoudt van hun schrijven.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Vervuiling aanzien, aantasting van natuur, bewoning door mensen in nieuwe en toekomstige wijk.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, nieuwe woonwijk bijvoorbeeld. Deze staat niet op de kaart van het tracé afgebeeld.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, uitzicht nieuwe woonwijk. De kavel met woning is ons verkocht met vrij uitzicht, een zaak inzake plaatsing windmolens is gewonnen. Een elektriciteitsmast is eveneens ongewenst.

94423647_8856130_Zienswijze_-_17_april_2023.pdf

17 april 2023

Zienswijze op het concept NRD voor de nieuwe Tracés Hoogspanningsmasten Diemen – Ens

[redacted]

Beste heer / mevrouw,

Wij hebben kennisgenomen van het concept notitie reikwijdte en detailniveau voor de nieuw te bouwen 380kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens.

Wij zijn ons bewust van de noodzaak dat dit tracé er dient te komen, hier tonen wij begrip in. Tegen het huidige concept tracé maken wij bezwaar. Het is niet dat wij tegen de verbinding zijn, wij zijn tegen het voorgestelde tracé en geloven in alternatieve werkwijzen en/of een ander tracé van de route.

Medio september a.s. zal onze nieuw gebouwde villa opgeleverd worden, met vrij uitzicht en op een plaats die op uw kaart niet staat afgebeeld als woonwijk.

U zult begrijpen dat wij ontstemd zijn over uw voorgenomen plannen. Derhalve verwijs ik naar een schrijven van [redacted]) de inhoudt van hun schrijven sluiten wij ons bij aan.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Verzonden: 4/17/2023 11:27:04 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Alternatief Groen doorsnijdt het bestaande en nieuwe woongebied Oosterwold met 15.000 woningen en Vogelhorst en is daarmee niet benoemde belemmering vanuit de invalshoek fysieke woonomgeving – wonen en werk in huidige situatie en ontwikkelingen. Het doorsnijden van een woongebied is een van de redenen dat er gezocht wordt naar alternatieven voor de bestaande hoogspanningsverbinding door de gemeente Almere en daarmee is Alternatief Groen op dit punt geen alternatief.

Alternatief Geel combineert een bestaande hoogspanningsverbinding en infrastructuur die (nagenoeg) vrij is van een hoofdbomenstructuur en doorsnijdt geen woongebieden. Dit alternatief lijkt vooralsnog de minste aantasting te geven en zou nader onderzocht moeten worden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De milieu effecten van de bouw en aanwezigheid van de hoogspanningsverbinding langs de N706 op de bomenlaan, bosrand en naastgelegen woongebieden dient te worden onderzocht.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Onder de ruimtelijke kwaliteit blijven de ontwerp niveaus provincie en gemeente onderbelicht.

Zo is bij de landschappelijke inpassing van Alternatief Groen langs de N706 het behoud van de drie rijen witte abelen aan weerszijden van de laan van belang. Deze bomenrijen in brede grasbermen maakt de provinciale weg tot een monumentale laan. Op kruisingen met landbouwwegen wordt de boomstructuur nog eens extra aangezet met een carré van bomen. De N706 behoort tot de hoofdstructuur van Oostelijk Flevoland, en strekt zich over een lengte van 14 km uit, van de Hoge Vaart tot aan de Knardijk (zie ook bijlage Lanen en 'eilanden' in Oostelijk Flevoland).

De bosstrook naast de witte abelen ter hoogte van het woongebied Oosterwold speelt op gemeentelijk niveau een belangrijke rol. Zij staat niet op zichzelf, maar maakt onderdeel uit van de reeks boskammen van Almere Hout. De kammen met de tussengelegen ruimtes vormen een

overgang van de opstaande randen, het bosrijke gebied langs het Gooimeer, naar de open en weidse Flevopolder. Afgezien van hun landschappelijk kwaliteit zijn zij ook voor natuur en ecologie van grote waarde.

94423969_8856239_Lanen_en_eilanden.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik ben erg benieuwd naar de ruimtelijke inpassing/het globaal fysiek ruimtebeslag onderzoek. Een bovenaanzicht en een profiel met hoogtes van masten, te behouden groenstructuren en aanwezige bebouwing geven een indruk van de 'horizon vervuiling' voor omwonenden.

"De energietransitie is in volle gang. Op zee komen windmolenparken, op land veranderen landbouwgronden in zonneparken." Zo luiden de eerste twee zinnen van de notitie onderzoeksalternatieven. Als inwoner van Oosterwold heb ik inmiddels vanuit mijn woning in drie windrichtingen uitzicht op een windmolenpark op land en heb daarvoor alle begrip. Wat zou het fijn zijn als ik in de vierde windrichting het uitzicht op de bosrand kan behouden, dat die niet 'vervuild' wordt met hoogspanningsmasten.

Bijlage

Bron De Groene Horizon – Vijftig jaar bouwen aan het landschap van de Flevopolder; Harma Horlings en Anita Blom; 2018

Lanen en 'eilanden' in Oostelijk Flevoland

In Oostelijk Flevoland zijn de kavelmaten bescheidener dan in Zuidelijk Flevoland. Daardoor liggen de boerenerven en landbouwwegen dichter bij elkaar en gaan ze ruimtelijk meer een relatie aan met elkaar. De ruimtelijke ervaring wordt sterk beïnvloed door het, bij de bouwstenen beschreven verschil tussen beplante wegen zonder boerderijen en onbeplante wegen met boerderijen. De beplante wegen behoren tot de hoofdstructuur van de polder en brengen het verkeer van dorp tot dorp. De Swifterweg is het duidelijkste voorbeeld. Het dwarsprofiel van dergelijke bomenlanen heeft een bijna architectonische opbouw. De stammen van de bomen vormen als het ware de wanden en de kruinen vormen het dak van een lineaire ruimte, die zich tot in het oneindige uitstrekt. Tussen de stammen is er zicht op het omringende land, alsof je door een reeks ramen kijkt. De bomenlanen werken ruimtelijk als een arcade of gaanderij, beschut aan de binnenkant, maar ook in contact met de onbegrensde buitenruimte. De cadans van de bomen en de gerichtheid van de blik geven de lanen een zeker statigheid, een allure zoals we die bij buitenplaatsen en oprijlanen aantreffen. Ze leiden duidelijk ergens naartoe, in dit geval naar dorpen zoals Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant.

Verzonden: 4/18/2023 8:01:47 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Familie
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Tekst en uitleg in bijlage 1

94424873_8856439_Bijlage_1_bij_reactieformulier_zienswijze_380_kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Ens.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage 1

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/18/2023 9:17:09 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Belangenvereniging Almere Hout
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja

94426707_8856664_Bijlage-1-bij-reactieformulier-zienswijze-380-kV-verbinding-Diemen-Lelystad-Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

.

94426707_8856665_Zienswijze-380-kV-Vogelhorst-docx-17-04-2023.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

.

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Zienswijze Vogelhorst 380 kV verbinding

17 april 2023

Achterliggende informatie

Netbeheerder TenneT heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gevraagd een ruimtelijke procedure te starten in verband met de aanleg van een extra 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De eerste stap in deze procedure is het uitvoeren van een (ruimtelijke) verkenning. De aankondiging en het volledige document kunt u **hier** lezen:
https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/hsv-380-kv-diemen-lelystad-en-ens

Het zoekgebied is een ruim genomen gebied tussen de hoogspanningsstations die verbonden moeten worden. Dit zoekgebied is globaal aangegeven en geeft een indicatie van de "oplossingsruimte". Het zou kunnen betekenen dat ook ten zuidoosten van Almere, Almere Haven, Almere Overgooi en Almere Hout hoogspanningsmasten zouden kunnen komen. Wij hebben in Oktober 2022 een zienswijze ingediend over de inpassing van de nieuwe hoogspanningsverbinding in Flevoland. Onlangs zijn een aantal tracés gedefinieerd voor nader onderzoek. Enkele van deze tracés lopen door het Gooimeer langs Almere Haven en Almere Overgooi en er is ook een tracé (groen) dat vervolgens via de zone Vogelweg naar het noorden loopt. Onderstaande figuur laat dat zien:

Verzonden: 4/18/2023 9:35:01 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Overheid
(Mede) namens:
Organisatie: Staatsbosbeheer Flevoland

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

nee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

ja, zie bijgesloten brief die getekend via de post komt

94427138_8856744_94427138_8856744__D23-14885_Zienswijze_PE_Flevoland_380_KV_Diemen_Ens_1418687_5_0_(1).pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

ja

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Geachte geadresseerde,

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

Langs deze weg deel ik de zienswijze van Staatsbosbeheer met betrekking tot de NRD 380KV Diemen Ens met

Datum 13 april 2023
Onderwerp Zienswijze Staatsbosbeheer PE Flevoland 380 KV Diemen Ens
Behandeld door [redacted]
Ons kenmerk Z19-1254 / D23-14885
Uw kenmerk
Bijlagen

u. Met belangstelling heb ik kennis genomen van de NRD en de bijlages. Ik spreek mijn waardering uit over de zorgvuldige manier waarop u met de omgeving in gesprek bent gegaan en hun reactie hebt meegenomen in de documenten.

Van de vijf te onderzoeken tracés zijn er drie die (deels) door of direct langs onze terreinen lopen. Hier zie ik een potentieel conflict met de beschermde natuur en onze opgave om de natuurdoelen voor de betreffende gebieden te bereiken. Zo is het behalen van natuurdoelen in bos niet te combineren met de aanwezigheid van hoogspanningsmasten. Voor Staatsbosbeheer betekent dit niet dat het vanzelfsprekend is dat daardoor het tracé niet door natuurgebieden kan lopen. Er zijn diverse afwegingen, waar Staatsbosbeheer graag met u over in gesprek gaat. Op die manier kunnen we gezamenlijk per locatie bepalen wat de best passende oplossing is. Het gaat dan vooral om het blauwe, paarse en oranje tracés.

Het blauwe tracé en gedeelten van het oranje tracé loopt over langere afstand door Natura 2000-gebieden (Markermeer. IJsselmeer, Veluwerandmeren). Ik maak me zorgen dat met dit tracé de betekenis van de Natura 2000-gebieden voor vogels aanzienlijk aangetast wordt, omdat de draden een grote doorsnijding van vliegroutes en dus draadslachtoffers met zich meebrengt. De vele investeringen die de afgelopen jaren in de Natura 2000-gebieden gedaan zijn om de instandhoudingsdoelen te behalen worden met een hoogspanning tracé teniet gedaan. Ook voor de nieuwe ontwikkelingen, zoals Oostvaardersoevers, zie ik een potentieel spanningsveld. Het blauwe tracé is wat Staatsbosbeheer betreft op voorhand niet realistisch. Ik begrijp uw afweging om in de MER procedure tot een onderbouwde keuze te komen.

Ten aanzien van de inhoud van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau wil ik zowel voor het beoordelingskader van de Plan MER als de Project MER het volgende meegeven:

- De toetsing aan de NNN gaat zowel over oppervlakte als over de in de wezenlijke kenmerken en waarden vastgelegde kwaliteit. Ik lees niet terug dat u op deze aspecten gaat toetsen.
- Voor de toetsing aan Natura 2000 gaat het om de beoordeling aan de instandhoudingsdoelen. Deze doelen bestaan voor de vogelrichtlijngebieden waar het hier om gaat, om behoud of uitbreiding van het oppervlak en de kwaliteit ten behoeve van de in het aanwijzingsbesluit benoemde functie (broedgebied, foerageergebied e.d). Ook dit lees ik niet terug in het kader.
- Bij de gebruiksfuncties mis ik de beoordeling in relatie tot het spoor (mogelijk van betekenis bij het paarse tracé).

- Voor de beoordeling van natuur vraag ik specifiek aandacht om aspecten als doorkruising en cumulatief oppervlakteverlies te beoordelen. Beoordeling van natuur gaat zowel over de effecten op de ruimtelijke structuur, het functioneren van de gebieden als samenhangend ecosysteem en de functie voor soorten/soortenbescherming. Met de huidige verwoording ligt het accent vooral op de toetsing op soort-niveau. Ik ga er vanuit dat de ruimtelijke en systeemeffecten eveneens meegenomen worden.

Ik hoop dat u met deze zienswijze de NRD kunt aanscherpen en daarmee een mooie basis heeft voor een zorgvuldige MER. Als er specifieke kennis rond onze eigendommen nodig is, dan stel ik die graag beschikbaar. Ik ga er vanuit dat u de betrokkenheid van Staatsbosbeheer en andere op een zelfde prettige wijze blijft organiseren als in de verkenningsfase.

Als u nog vragen hebt dan kunt u contact opnemen met [redacted] via [redacted] of [redacted]

Met vriendelijke groet,
de directeur Staatsbosbeheer, namens deze,

[redacted]

Verzonden: 4/18/2023 9:37:33 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie: Kindercentrum Sterrenrijk

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

94427187_8856753_Bijlage_1_bij_reactieformulier_zienswijze_380_kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Ens.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen#:~:text=Recent%20wetenschappelijk%20onderzoek%20geeft%20volgens,de%20buurt%20van%20hoogspanningslijnen%20wonen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage 1

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/18/2023 9:50:10 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Sowieso alternatieven buiten de bebouwde kom om.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Stralingsniveau.

Geluid productie voor omwonenden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Inbreuk op huidig natuur beeld.

Omwonenden leven al 25 jaar in een groene omgeving!

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik begrijp de vraag niet.

Verzonden: 4/18/2023 9:51:01 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: Gezamenlijke [redacted]
Organisatie: Gezamenlijke [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

94427477_8856831_Zienswijzedef.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De natuur

94427477_8856832_Zienswijzedef.docx

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

de woonomgeving van [redacted]

94427477_8856833_Zienswijzedef.docx

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

94427477_8856834_Zienswijzedef.docx

In algemene zin zijn wij (de drie VVE's [redacted]) het niet eens met een voorgenomen plaatsing van een hoogspanningsleiding door Flevoland en in het bijzonder door of langs Almere. Middels deze zienswijze lichten wij dat graag nader toe.

Het ministerie en Tennet gaan in hun plannn min of meer al uit van een volledig bovengrondse leiding. Wij vinden dat maatschappelijk onverantwoord, zeker voor stedelijke gebieden. Daarnaast lopen enkele voorgestelde tracés door of langs nu nog enigszins van horizonvervuiling gevrijwaarde natuurgebieden of landschappen rondom Almere. Dus ook landschappelijk onverantwoord, onnodig milieubelastend en in het geheel niet duurzaam. Daarnaast loopt het tracé dwars door een nieuwe woonwijk [redacted]) waar in de gebruikte tekeningen geen rekening mee gehouden is. Dit betekent dat hier 66 nieuwe woningen worden gerealiseerd waar niet alleen volwassenen maar ook veel kinderen komen te wonen. De, uit eerder onderzoek al aangetoonde gezondheidsrisico's, mogen niet onderschat worden.

Flevoland en Almere plukken al jaren de wrange vruchten van de energietransitie die voor Nederland zo noodzakelijk is. Er is een woud aan lelijke windmolens in Flevoland neergezet waarvan vele vlakbij en ook direct langs de grens van Almere. Daarnaast loopt er al een hoogspanningleiding dwars door Almere. Het landschap in Flevoland (en dus ook Almere) is hierdoor blijvend aangetast. En dan komt nu het ministerie, samen met TenneT, met een voorstel voor weer een nieuwe hoogspanningsleiding. Ook weer ten behoeve van de energietransitie van heel Nederland.

Wij vinden dat geen pas geven voor een regering/ministerie, dat 27,5 miljard te besteden heeft voor de energietransitie, om Almere en/of omgeving opnieuw met extra horizonvervuiling op te zadelen. Wij roepen dan ook het ministerie op om tot de meest duurzame en maatschappelijk verantwoorde keuze te komen.
Onze gedeelde zienswijze op dit punt: kom eerst met een maatschappelijk, landschappelijk en milieutechnisch verantwoord voorstel of voorstellen, waarbij kosten een ondergeschikte rol spelen.

Indien een hoogspanningsleiding langs of door Flevoland onvermijdelijk is dan zijn wij het oneens met een nieuw tracé ten zuiden of ten noorden van Almere.

1. Wij zijn van mening dat een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad moet worden opgelost.

2. Als dit niet mogelijk is, dan moet er, ons inziens, gekozen worden voor een verbinding die zoveel mogelijk
parallel loopt aan de huidige hoogspannningsverbinding teneinde het landschap rondom Almere en verder in Flevoland niet verder te verstoren, bijvoorbeeld langs de A6.

3. Daarom mag een nieuwe verbinding ook niet ten noorden (Pampushout en Oostvaarderplassen) of ten zuiden van Almere (Almere-Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout, Almere Oosterwold) lopen. Hier bevinden zich naast woongebieden ook natuurgebieden (bossen, weiden, wateren) die nog niet of slechts in beperkte mate door horizonvervuilende objecten zijn aangetast.

4. Voor inpassing in het stedelijk gebied vinden wij dat er moet worden gekozen voor een ondergrondse verbinding om zorgvuldig met de publieke ruimte om te gaan en om burgers niet onnodig met (o.a. gezondheids-)zorgen op te zadelen..
Hogere kosten voor een deel ondergronds mogen geen belemmering zijn.Technisch is het mogelijk.

5. Aanleg volgens een tracé anders dan langs het bestaande tracé of langs de A6 zal bij de constructiewerkzaamheden qua CO2 uitstoot een veel grotere impact hebben op de natuur en daarmee op de biodiversiteit omdat deze tracés (Almere Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout en Almere-Pampus) voornamelijk door natuurgebieden (bossen/weiden, water) lopen.We moeten zuinig zijn op onze nog schaarse natuur.

6. Ten tijde van de verbreding van de A6/A1/A10 is er sprake van geweest om de huidige hoogspanningsleiding die door Almere loopt te verplaatsen tot langs de te verbreden A6. Dit zou volgens de plannenmakers kostenneutraal kunnen worden uitgevoerd omdat de vrijkomende grond onder het huidge tracé weer vrij zou kunnen komen voor alternatief gebruik zoals woningen. Wellicht is dit toch nog een overweging waard om e.e.a. te combineren: nieuw en oud beide langs de A6 en dan uiteraard ondergronds.

Samenvattend zijn wij van mening dat een nieuwe verbinding, indien al noodzakelijk via Flevoland, zoveel mogelijk langs de bestaande verbinding en/of de A6 moet lopen en dat minstens 10 kilometer daarvan, bijvoorbeeld vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6).
Denk aan de burgers en aan de natuur.
Denk duurzaam, dat verwacht een overheid ook van haar burgers.

Namens de gezamenlijke VVE's van [redacted]

[redacted]

Verzonden: 4/18/2023 9:56:08 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, Ik vind dat de route langs de bestaande hoogspanningslijnen aan de Waterlandse Weg verder onderzocht moet worden. Deze lijn loopt grotendeels langs bedrijventerrein en door landbouwgebied. Het net komt nauwelijks langs huizen waardoor gezondheidsschade minimaal is. En ook het landschap niet verder aangetast wordt. De 380kV masten zijn De masten zijn allemaal tussen 54 en 60 meter hoog. Als je deze langs of tussen woonwijken in zet dan heeft dat effect op de waardedaling van de woningen (schade voor bewoners) en voor gezondheid. Daarbij zou een rechte lijn (door het natuurgebied) volgens mij een goedkopere en beter alternatief zijn.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, zeker. Wat is het gezondheidseffect op langere termijn als je dicht (enkele honderd meters) van de masten af woont en leeft. Wat is het effect als de kabel ondergronds gaat. De magnetische straling zal effect hebben, dat kan niet anders. Het zoemen van de leiding is hoorbaar en schadelijk. In berekeningen dient ook rekening gehouden te worden met geluidsoverlast vanwege de wind en de stroomdoorvoer door de leidingen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De gemeente Almere heeft vol ingezet op de ontwikkeling van de wijken Oosterwold, Vogelhorst, de Groene Eem. En nu zal er langs en door deze wijken een hoogspanningsverbinding worden gelegd. Ik vind het kwalijk dat kopers niet zijn geïnformeerd dat er een kans bestaat dat door hun wijk een elektriciteitsnet aangelegd wordt. Villa's en andere woningen dalen ineens aanzienlijk in waarde als langs en door hun wijk hoogspanningsmasten komen te staan. Voor veel bewoners zou, als ze dit van te voren wisten, een reden zijn om de grond/woning niet te kopen. De situatietekeningen zijn zo vaag dat je niet kan zien waar TenNet van plan is om de masten aan te leggen. Het lijkt erop dat dit bewust is gedaan om zo bewoners op verkeerde voet te zetten/in het duister te laten.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik wil in het geval toch besloten wordt om de hoogspanningsmasten aan de Vogelweg worden geplaatst dat de straling en geluidsoverlast wordt gemeten en dat gezondheidsschade / waarde daling van de woning worden gecompenseerd door Tennet of de overheid. Ik wil niet door het

plaatsen van de hoogspanningsverbinding door en tussen de woonwijk dat door magneetveld sterkte op korte en langere tijd gezondheidsrisico's ontstaan zoals uit vele medische studies blijken. Recent wetenschappelijk onderzoek geeft volgens de Gezondheidsraad een extra argument voor voorzorgbeleid rond hoogspanningslijnen. Er zijn aanwijzingen dat leukemie zich vaker voordoet bij volwassenen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen. Daarbij ben ik van mening dat berekeningen zorgvuldig gedaan moeten worden en niet uitgegaan moet worden van jaargemiddelden maar ook met gevolgen van piekbelastingen en toekomstige ontwikkelingen (grotere vraag naar stroom). Uit eerdere reacties op zienswijze van bewoners schermt TenNet vaak met de richtlijnen van het RIVM. Ik vind dat TenNet haar verantwoordelijkheid ook moet nemen naar schade voor en aan eigendomen van bewoners en de gezondheid ervan en niet alleen moet redeneren vanuit een economisch belang.

Verzonden: 4/18/2023 9:59:39 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Door Ijsselmeer

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Straling,

Horizonvervuiling

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Kosten

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Neen

Verzonden: 4/18/2023 10:37:07 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wij vinden de blauwe stippellijn het beste.

De groene lijn Almere Hout is de slechtste optie. Midden door woonwijken waar we al genoeg last hebben van windturbines en vliegverkeer. Door de windturbines is er al een waardedaling van pas nieuw gekochte woningen (oosterwold) en gezondheidsproblemen (geluidsoverlast). Er kan niet ook nog eens een HSL komen. Want dat houdt nog meer waardedaling en gezondheidsproblemen in.

Wij zullen hier dan ook veelvuldig bezwaar tegen maken.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Verstoring leefruimte herten e.d.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Bewoners en de BAH (belangenvereniging Almere Hout)

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/18/2023 10:38:13 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted] echtgenote
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage.

94428608_8857140_Bijlage_1_bij_reactieformulier_zienswijze_380_kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Ens.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Volgens mij zeggen de huidige rapporten gezondheidseffecten hoogspanningslijnen al meer dan voldoende en mogen niet worden genegeerd. Dit willen wij niet in onze omgeving, niet voor onszelf als voor de natuur.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De bewoners alhier hebben gekozen en betaald om te leven in natuur, bos, vrije omgeving en uitzicht op de natuur. Een gezonde omgeving dus. De waarde waar wij onze woningen voor hebben gekocht toont de prijs daarvoor. Je betaald voor de locatie. Wie zorgt voor het behoud van onze gezondheid en woningwaarde?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

We menen dat onze mening duidelijk is dmv antwoord op eerdere vragen en onze zienswijze (bijlage bij 1) Wij zijn faliekant tegen plaatsing van hoogspanningslijnen Vogelweg. We zijn hier komen wonen en hebben betaald voor natuur en bosrijk uitzicht en minder vervuiling dan elders.

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/18/2023 11:38:03 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens Zienswijzen op het alternatief het zgn. groene tracé: A1 via Hollandsebrug / Almere Haven - Midden door de polder - via IJsseloog naar Ens

Commentaar op keuze groene tracé

17 April 2023,

Geachte heer, mevrouw,

Inleiding

Wij zijn bewoners en eigenaren van [redacted] en wonen pal tegen het hierboven genoemde groene tracé langs de N706 Vogelweg. Hieronder ons commentaar op eventuele keuze voor het groene tracé.

Wij zijn in 2015 ingestapt in een bouwtraject in een nieuwe zelfvoorzienende woonwijk Almere Oosterwold. In 2017 is de bouw gestart en in april 2018 is onze vrijstaande woning opgeleverd. Onze woning en stadslandbouwkavel grenst direct aan het bos dat langs de N706 is aangelegd. Wij hebben bewust voor deze plek gekozen, vanwege het ons beloofde blijvend vrije uitzicht op het bos, de rust en flora en fauna. In 2015 was er nog niets bekend over de plannen voor een mogelijke bovengrondse hoogspanningsverbinding langs de Vogelweg. Voor ons is het extra wrang omdat wij vanuit Almere Stad naar dit buitengebied zijn verhuisd onder andere vanwege het feit dat we vlak bij de hoogspanningslijn door Almere Stad woonden. We worden dus "achtervolgd " door de hoogspanningslijn.
Inmiddels is er van het buitengebied weinig meer over. Het is intussen een complete woonwijk van Almere geworden. De wijk heeft een stedelijk karakter en de toenemende woningdichtheid met name langs de Vogelweg. Er is sprake van alle openbare voorzieningen die bij een stadswijk horen (scholen, winkels, horeca etc.) en binnenkort wordt de wijk aangesloten op het rioolnetwerk van de stad Almere.

Met betrekking tot de 4 vragen van het digitale formulier

1. **Alternatieven onderzoeken?**

   Ja, naar onze mening dienen alternatieven onderzocht te worden om de volgende redenen.

a. Het groene tracé voorstel gaat in tegen het hetgeen vermeld is op Pagina 11 in de "Notitie onderzoekalternatieven":

"Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen *of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen"*

De Vogelweg (N706) loopt dwars door een woonwijk . Wij kunnen ons voorstellen dat de onderzoekers het zich niet geheel gerealiseerd hebben, omdat de woningontwikkeling in dit gebied zeer snel heeft plaatsgevonden en nog verder zal plaatsvinden. Inmiddels is hier sprake van een volledige woonwijk, die ook als zodanig bestempeld zou moeten worden in het onderzoek.
Woningen en ook een recent ontwikkeld winkelcentrum staan pal tegen of onder het geplande groene tracé. Daarnaast zijn er nog plannen voor horecagelegenheden langs de Vogelweg (naast winkelcentrum)

b. Op de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoek alternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld, toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen geplaatst.

c. Hoewel de ruimte zeer beperkt is, wordt de N706 tussen de A27 en de Waterlandseweg niet als knelpunt gezien of beschreven in het onderzoek. Oosterwold is een knelpunt en speciaal gebied met bijzondere kenmerken. Met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van woningen/winkels en horeca rondom de N706. Het lijkt ons er alle reden is om dit gebied als knelpunt te bestempelen en te onderzoeken of het mogelijk is dit deel van het tracé ondergronds te brengen.

d. Almere Hout, waar de zelfvoorzienende wijk Oosterwold deel van uitmaakt, behoort tot de agglomeratie van Almere en kan, vanwege de huidige en toekomstige woningdichtheid, niet tot het buitengebied worden gerekend. Volgens de Structuurvisie Oosterwold, zal dit gebied in de komende decennia uitgroeien tot "een afwisselend stadslandschap met 15.000 nieuwe woningen en 20.000 tot 30.000 arbeidsplaatsen.

e. Onderzocht zou moeten worden of het groene tracé kan afbuigen naar het gele of oranje tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzie

2. Aanvullende milieueffecten onderzoeken

a. Kwetsbare natuur

Het langs de A6 gekapte bos is gecompenseerd door bossen aan te leggen in Almere Oosterwold . Een groot deel van de zogenoemde Eemvallei, het bos dat onlangs in Oosterwold is aangelegd, gaat dienen als verbindingszone tussen de verschillende Natura 2000 gebieden.

Het bos langs de Vogelweg is het leefgebied van tal van kwetsbare zoogdieren en vogels, waarvan enkele op de rode lijst voorkomen. Wij noemen hier een aantal: buizerd, de bruine én ook blauwe kiekendief (rode lijst), de gele kwikstaart (rode lijst), bont specht, koperwiek,

karekiet, koekoek (rode lijst), diverse soorten uilen, en een paartje van de zeldzame wielewaal (rode lijst) dat hier ieder jaar verblijft.

Omdat de boskavels tussen onze kavel en de Vogelweg door de aanleg van het groene tracé grotendeels of geheel gekapt dienen te worden is, een uitvoerige MER procedure nodig om te onderzoeken in hoeverre de voorgenomen aanleg van de hoogspanningsmasten van invloed zal zijn op het leven en de biodiversiteit in en om dit bosgebied. Ook zal er onderzocht moeten worden wat de invloed op bewoners en de stadslandbouw zal zijn.

Kortom, langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlands weg /N305 ligt een uniek stuk bos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Wat ons zorgen baart is dat dit op geen enkele kaart in het onderzoek staat ingetekend, terwijl dit gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

b. Gezondheidsrisico's

De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen etc. Persoonlijk hebben we ervaring met de nadelige gevolgen van het wonen vlakbij een hoogspanningslijn in Almere Filmwjk.

c. Negatieve esthetische impact.

Hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat zou door plaatsing van hoogspanningsmasten in een klap worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.

3. Andere aspecten toetsingskaders

a. Windmolenpark

In 2022 is het Windmolenpark Zeewolde geopend. Langs de A27 zijn 17 windturbines gebouwd, met een tiphoogte van 220 meter. Deze windmolens zijn in één lijn geplaatst, waarbij tussen de windmolens onderling en tussen de windmolens en de bestaande infrastructuur voldoende ruimte is opengelaten, om het risico bij calamiteiten zo klein mogelijk te houden.

Het groene tracé langs de Vogelweg doorkruist het bestaande windmolenpark. Er is tussen de Vogelweg en de nieuwe windturbines onvoldoende ruimte om hoogspanningsmasten te plaatsen, zeker als hier zogenoemde vakwerkmasten zouden worden toegepast, en zeker als hier twee tracés (oud en nieuw) worden gecombineerd.

Is er bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 rekening gehouden met het bestaande en recent opgeleverde windmolenpark, met de structuur en samenhang in het park en met de voorschriften zoals die zijn gesteld in het *Handboek Risico zonering windturbines*.

Een windturbine die "buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte" van een hoogspanningsleiding te staan?

b. Effect op woningprijzen

In 2015 was er niets bekend over de voorgenomen 380 kV hoogspanningsverbinding, noch over het recent aangekondigde onderzoek van het groene tracé dat de Vogelweg N706 volgt. Als wij hiervan wel op de hoogte waren geweest, dan hadden wij niet gekozen voor de kavel die hieraan grenst en hadden wij dus niet geïnvesteerd in onze huidige woning.

Hoewel wij momenteel in onzekerheid zijn over de mogelijke gevolgen geven wij in deze fase aan dat wij ervan uitgaan dat onze woning aanzienlijk in waarde zal dalen, als:

- mocht blijken dat het bos waaraan onze woning en kavel zijn gelegen, deels of geheel zal verdwijnen als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen, en/of
- mocht blijken dat onze woning en kavel als gevolg van de hoogspanningsmasten binnen het magnetisch veld zal komen te liggen, en/of
- mocht blijken dat ons vrije uitzicht op de natuur/het bos en de horizon als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen verdwijnt, en/of
- ons woongenot als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en de daarbij horende geluidshinder wordt aangetast.

Mocht één of meerdere van de bovengenoemde zaken na het plaatsen van de hoogspanningsmasten het geval zijn, dan zullen wij een claim neerleggen van waardevermindering op de woning met kavel.

Mocht onze woning en kavel binnen de magneetveldzone liggen, dan zullen wij een volledige schadevergoeding van u vragen voor de complete waardevermindering van ons huis, dan wel u verzoeken om onze woning met kavel te kopen voor een bedrag conform de marktwaarde.

Mocht onze woning en kavel buiten de magneetveldzone liggen, maar ons woongenot zoals hierboven omschreven worden aangetast, dan doen wij een beroep op planschade, zoals is vastgelegd in uw Schade- & vergoedingengids.

4. Andere zaken

De wijk Oosterwold heeft al de negatieve effecten van de zeer hoge windmolens langs de A27. Indien Oosterwold nu ook nog de lasten moet dragen voor de doorvoer van elektriciteit, ontstaat er een onevenredige belasting op een relatief klein gebied. Daarnaast "hangt Lelystad Airport ons nog boven het hoofd"

Met vriendelijke groeten

[redacted]

Verzonden: 4/18/2023 11:51:37 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Graag verder weg van de woonwijk. Toen wij dit huis kochten hebben wij bewust gekeken hoever de elektriciteitsmasten stonden tov de woonwijk

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het is nog steeds niet bewezen, maar er zijn veel klachten in woonwijken met masten in de buurt

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Graag niet langs de snelweg, maar echt een stuk verder het land in

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee, zie andere opmerkingen. Ben er gewoon echt op tegen

Verzonden: 4/18/2023 12:24:58 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het groene tracé voert over en kort langs een groot aantal woningen, waar inmiddels honderden, zo niet duizenden mensen wonen. Daar lijkt totaal geen rekening mee te zijn gehouden bij de plannen voor dit tracé. Verspreide huizen Almere Hout klinkt misschien als buitengebied, maar Oosterwold wordt alleen nog maar groter en is inmiddels verre van buitengebied te noemen. De gezondheidsriscio's zijn te groot door stralingsgevaar voor mens en dier. Wij doen hier allemaal ons uiterste best om de natuur te beschermen dmv stadslandbouw, zorgen voor extra veel groen en bijvriendelijke beplanting, maar met de komst van deze lijn op dit tracé zal mens en natuur niet gediend zijn. Het oranje tracé is m.i. een prima alternatief, omdat dit ver bij de bewoonde wereld vandaan blijft en daarmee veel minder risico vormt voor mens en dier.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Balangrijkste is wat mij betreft de schade voor mens en dier. Blijf zoveel mogelijk weg van de woningen en zorg dat er zo min mogelijk bomen hoeven worden gekapt voor de aanleg van het tracé.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De mogelijkheden voor een ondergronds tracé onderzoeken?

De masten zijn ontsierend, zeker in een wijk als Oosterwold, waar ook de enorme windmolens en de nog altijd op handen zijnde komst van Vliegveld Lelystad al erg veel afbreuk doen aan het woongenot van de bewoners (die juist heel bewust hebben gekozen voor rust, ruimte, weidsheid).

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/18/2023 12:35:04 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Bij de groene verbinding zal over een deel van het traject bosranden gekapt moeten worden wat onbegrijpelijk is in deze tijd van behoud van natuur. Het betreft een gebied waar wild leeft en omwonenden hard werken om de biodiversiteit te vergroten en voedsel te verbouwen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De groene lijn gaat dwars de woonwijk Oosterwold / Almere Hout. In uw eigen rapport wordt bij "Uitsluitingen fysieke leefomgeving" vermeld dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk mag lopen. Dat doet deze verbinding dus wel!

Het nare gevoel bekruipt mij dat er verwezen wordt naar de nieuwe regels die gelden per 1-1-2024 waar waarschijnlijk bedoeld wordt dat er kortere afstanden gehanteerd worden tot omliggende woningen. Dat terwijl er rapporten zijn die schadelijke effecten van hoogspanning op gezondheid van omwonenden bevestigen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik vraag mij af of de gevolgen onderzocht zijn van het doorkruisen van de hoogspanningsleiding met de huidige extreem hoge windturbines die de verbinding bij de groene lijn op minimaal 4 punten zal kruisen. Eén daarvan bij de woonwijk Oosterwold/ Almere Hout waar bewoners al flink overlast hebben van deze windturbines, o.a. met bromgeluid en resonanties. Het geeft geen vertrouwen dat er rekening gehouden zal worden met omwonenden. Mensen die er al wonen en dus geen keuze gehad hebben of zij vlakbij de hoogspanningsleiding willen wonen. Bij de lijn die door nieuwe te bebouwen gebieden lopen kunnen toekomstige bewoners kiezen of zij dit wel of niet willen. Of kan er rekening gehouden worden met het bouwen op grotere afstand van de hoogspanningsleiding.

Verzonden: 4/18/2023 2:32:48 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik ben tegen de groene variant omdat deze door bewoond gebied loopt. Ook al is Oosterwold ruim opgezet. Er wonen heel veel mensen en een hoogspanningsmast langs de vogelweg is niet verstandig en gezond. Een alternatief door of over het water van het Markermeer zou wellicht een alternatief voor de 5 genoemde traces kunnen zijn.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Hoogspanningsmasten en electrische straling zijn niet gezond. Het plaatsen van de masten in de blauwe route (Oostvaardersplassen) kan prima. Is minder fraai maar daar wonen geen mensen. Het nemen van de oranje dan wel gele route kan ook goed. daar staan al masten.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er zouden (zolang dat kan) kabels onder de grond geplaatst kunnen worden. Als dit niet voor de 380Kv kan dan wel voor de 150Kv.

380Kv kabels kunnen dan in de masten van de 150Kv

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Not in my back yard is een algemene uitdrukking. Voor het trace langs de vogelweg (groene route) is dit zeker het geval. Dit is gewoon een bewoond gebied en daar moeten zeker geen kabels komen die zo dicht bij de mensen/woningen komen.

Verzonden: 4/18/2023 3:15:44 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, zie bijlage.

94436515_8858783_Bezwaar380.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, zie bijlage.

94436515_8858784_Bezwaar380.docx

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, gezondheids- danwel stralingsrisico's voor omwonenden en natuur. Zie bijlage.

94436515_8858785_Bezwaar380.docx

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, zie bijlage.

94436515_8858786_Bezwaar380.docx

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 18 april 2023

Standpunt Vogelhorst/Almeerderhout/Almere Hout

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door en (mogelijke indirecte) invloed op de gezondheid op direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystad Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk net zo relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/18/2023 3:22:21 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Op een plek waar geen huizen staan zoals het gebied bij de A27 Hilversum/Zeewolde

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De woningen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/18/2023 3:23:06 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, zie bijlage.

94436724_8858819_Bezwaar380.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, waaronder stralingsgevolgen voor mens en milieu.

Zie bijlage.

94436724_8858820_Bezwaar380.docx

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, zie bijlage.

Risico's voor omwonenden en natuur qua gezondheid, leefomgeving.

94436724_8858821_Bezwaar380.docx

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, zie bijlage.

94436724_8858822_Bezwaar380.docx

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 18 april 2023

Standpunt Vogelhorst/Almeerderhout/Almere Hout

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door en (mogelijke indirecte) invloed op de gezondheid op direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystad Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk net zo relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/18/2023 3:25:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

94436772_8858837_Bijlage-1-bij-reactieformulier-zienswijze-380-kV-verbinding-Diemen-Lelystad-Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage 1

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/18/2023 3:27:50 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted].
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

"reactieformulier zienswijze 380kV verbinding Diemen Lelystad Ens"

94436841_8858870_Bijlage_1_bij_reactieformulier_zienswijze_380_kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

"reactieformulier zienswijze 380kV verbinding Diemen Lelystad Ens"

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage 1

"reactieformulier zienswijze 380kV verbinding Diemen Lelystad Ens"

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage 1

"reactieformulier zienswijze 380kV verbinding Diemen Lelystad Ens"

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 18 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Wetenschappelijk onderzoek inzake gezondheidsrisico's:** Recent wetenschappelijk onderzoek geeft volgens de Gezondheidsraad een extra argument voor voorzorgbeleid rond hoogspanningslijnen. Er zijn aanwijzingen dat leukemie zich vaker voordoet bij volwassenen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen. De magnetische velden rond hoogspanningslijnen vormen een mogelijke verklaring. Op de werkvloer, waar de blootstelling aan magnetische velden hoger kan zijn dan in de woonomgeving, zijn eveneens aanwijzingen gevonden voor een verhoogd risico op leukemie en op enkele andere onderzochte vormen van kanker en neurologische aandoeningen.

3. **Stedenbouwkundige inpassing:** wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een "verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

4. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

5. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

6. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

7. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande

nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.
- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er ‘slechts’ sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/18/2023 3:57:39 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

ja het blauwe trace

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

in juni 2022 concludeerde de gezondheidsraad uite nieuw wetenschappelijk onderzoek dat er aanwijzingen zijn dat leukemie en andere gezondheidsklachten zich vaker voordoen bij mensen die dichtbij hoogspanningslijnen wonen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

her groene trace loopt door een dichtbevolkt gedeelte van almere oosterwold met vlakbij de te plannen groene hoogspanningslijn een grote wijk waar honderden huizen nu in aanbouw zijn en nog gebouwd gaan worden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Mocht toch tot het groene trace besloten worden: De kabels die langs het trace van het woongebied gaan lopen ondergronds te maken

Verzonden: 4/18/2023 4:12:38 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zeker het gele tracé.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Geestelijke en lichamelijke gezondheid van burgers.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Toetsen aan regels van welstand, milieu en volksgezondheid.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Precieze detaillering mist op alle genoemde onderwerpen.

Zie voor verder opmerkingen het aangehangen document.

94437902_8859201_Zienswijze-380-kV-Vogelhorst-docx-18-04-2023.docx

Zienswijze Vogelhorst 380 kV verbinding

18 april 2023

Achterliggende informatie

Netbeheerder TenneT heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gevraagd een ruimtelijke procedure te starten in verband met de aanleg van een extra 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De eerste stap in deze procedure is het uitvoeren van een (ruimtelijke) verkenning. De aankondiging en het volledige document kunt u **hier** lezen:
https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/hsv-380-kv-diemen-lelystad-en-ens

Het zoekgebied is een ruim genomen gebied tussen de hoogspanningsstations die verbonden moeten worden. Dit zoekgebied is globaal aangegeven en geeft een indicatie van de "oplossingsruimte". Het zou kunnen betekenen dat ook ten zuidoosten van Almere, Almere Haven, Almere Overgooi en Almere Hout hoogspanningsmasten zouden kunnen komen. Wij hebben in Oktober 2022 een zienswijze ingediend over de inpassing van de nieuwe hoogspanningsverbinding in Flevoland. Onlangs zijn een aantal tracés gedefinieerd voor nader onderzoek. Enkele van deze tracés lopen door het Gooimeer langs Almere Haven en Almere Overgooi en er is ook een tracé (groen) dat vervolgens via de zone Vogelweg naar het noorden loopt. Onderstaande figuur laat dat zien:

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 18 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie **link** onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over magnetisch veld) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische velden kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens Tennet niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk
- Ook zou de het gele tracé nog een goed alternatief zijn, want dat loopt niet door bebouwd gebied.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Verzonden: 4/18/2023 4:25:57 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

94438248_8859304_Bijlage-1-bij-reactieformulier-zienswijze-380-kV-verbinding-Diemen-Lelystad-Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage 2 https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

94438248_8859305_hoogspanningslijnen.jpg

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage 1

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

202300925

Verzonden: 4/18/2023 5:43:39 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: bewoners [redacted] nummers [redacted]
Organisatie: kavelweg BOSVELD

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Vrijwel alle scenario's lopen nu door het schaarse bosgebied van Almere. Het 'Bos van de toekomst' zoals dat in de gemeente werd vastgesteld op 25 mrt 2021 moet samen met de Eemvallei de ontbossing rond de A6, de Essentaksterfte en andere bomenkap compenseren en het resterende bos beschermen. Het is belangrijk dat scenario's worden bedacht die dat gebied (zie bijlage) ontzien, bijvoorbeeld door pas na de A27 naar het zuiden af de buigen, voor zover nodig

94439974_8859740[redacted]_van_toekomst.JPG

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, Lichtvervuiling moet worden meegenomen bij het beoordelen van milieu effecten en leefbaarheid. Uitgesloten moet worden dat net als bij de windmolens op iedere paal 10 lampjes worden aangebracht om het nachtbeeld daarmee te verstoren.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

202300930

Verzonden: 4/18/2023 6:03:18 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: [redacted]
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie onze standpunten in bijlage 1

94440331_8859802_Bijlage-1-bij-reactieformulier-zienswijze-380-kV-verbinding-Diemen-Lelystad-Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie onze standpunten in bijlage 2

94440331_8859803_Zienswijze-380-kV-Vogelhorst-docx-17-04-2023.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Recent wetenschappelijk onderzoek geeft volgens de Gezondheidsraad een extra argument voor voorzorgbeleid rond hoogspanningslijnen. Er zijn aanwijzingen dat leukemie zich vaker voordoet bij volwassen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik verwijs naar bijlage 1 en 2

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Zienswijze Vogelhorst 380 kV verbinding

17 april 2023

Achterliggende informatie

Netbeheerder TenneT heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gevraagd een ruimtelijke procedure te starten in verband met de aanleg van een extra 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De eerste stap in deze procedure is het uitvoeren van een (ruimtelijke) verkenning. De aankondiging en het volledige document kunt u **hier** lezen:
https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/hsv-380-kv-diemen-lelystad-en-ens

Het zoekgebied is een ruim genomen gebied tussen de hoogspanningsstations die verbonden moeten worden. Dit zoekgebied is globaal aangegeven en geeft een indicatie van de "oplossingsruimte". Het zou kunnen betekenen dat ook ten zuidoosten van Almere, Almere Haven, Almere Overgooi en Almere Hout hoogspanningsmasten zouden kunnen komen. Wij hebben in Oktober 2022 een zienswijze ingediend over de inpassing van de nieuwe hoogspanningsverbinding in Flevoland. Onlangs zijn een aantal tracés gedefinieerd voor nader onderzoek. Enkele van deze tracés lopen door het Gooimeer langs Almere Haven en Almere Overgooi en er is ook een tracé (groen) dat vervolgens via de zone Vogelweg naar het noorden loopt. Onderstaande figuur laat dat zien:

Verzonden: 4/18/2023 6:32:20 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

zie bijlage 1: Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, door [redacted]

94440581_8859877_Zienswijze_380_kV_hoogspanningsverbinding_Diemen-_door_[redacted].pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zie bijlage 1: Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, door [redacted]

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie bijlage 1: Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, door [redacted]

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage 1: Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, door [redacted]

[redacted]

Almere, 18 april 2023

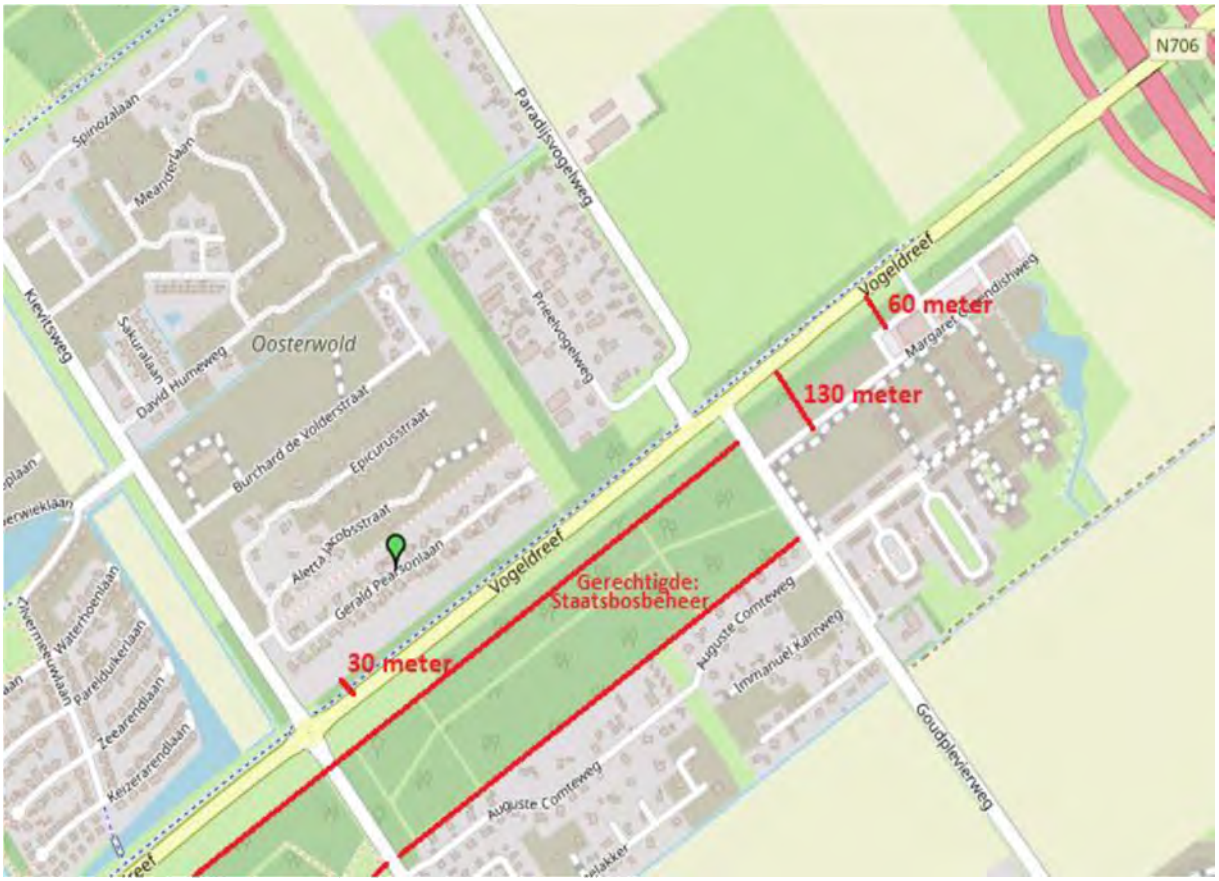
Betreft: Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding TenneT Diemen – Lelystad – Ens

Geachte Heer, Mevrouw,

Naar aanleiding van de ontwikkeling van een nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen – Lelystad – Ens, in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken in samenwerking met TenneT, bericht ik u het volgende.

Als direct aanwonende aan het optionele groene tracé, maak ik ernstig bezwaar tegen deze voorgenomen optie.

Tot onze grote verbazing heeft TenneT een mogelijk optie voorgesteld (het groene tracé) voor een 380kV hoogspanningslijn dwars door onze woonwijk. Dit is een zienswijze die grote nadelige gevolgen zou hebben voor de woonkwaliteit, natuur en leefklimaat in onze buurt. De Vogelweg/ Vogeldreef (N706) loopt vanaf de A27 tot de Waterlandse weg (N305) door een woonwijk. De huizen van de [redacted] staan op zeer korte afstand van de Vogeldreef. Mijn achtertuin grenst op 30 meter afstand van de [redacted]

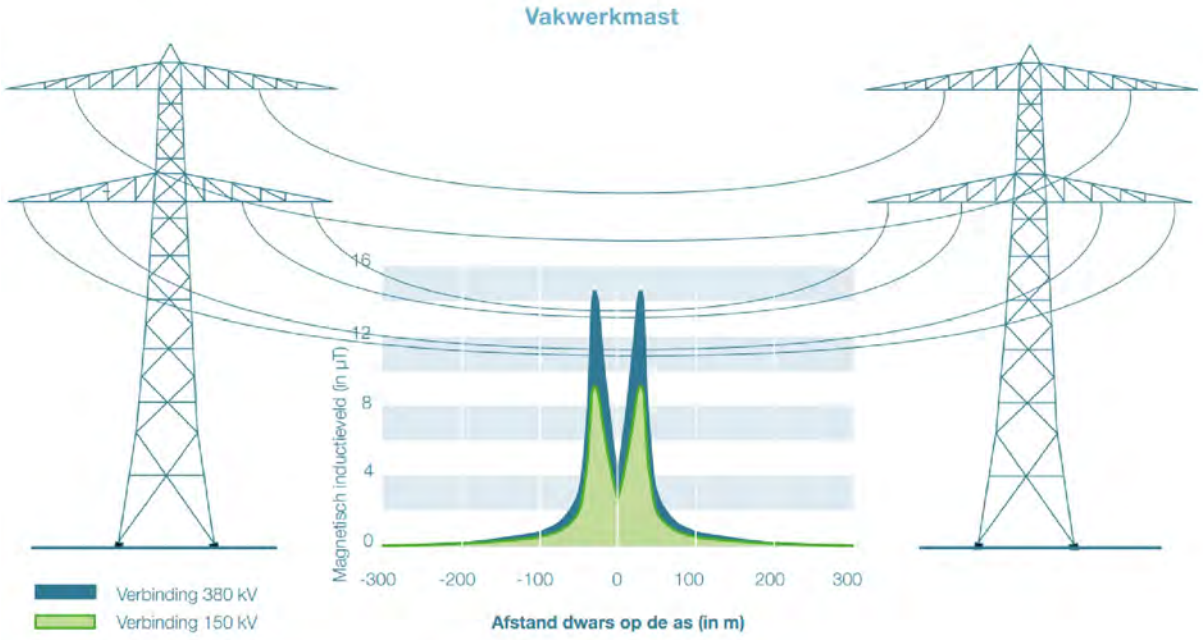

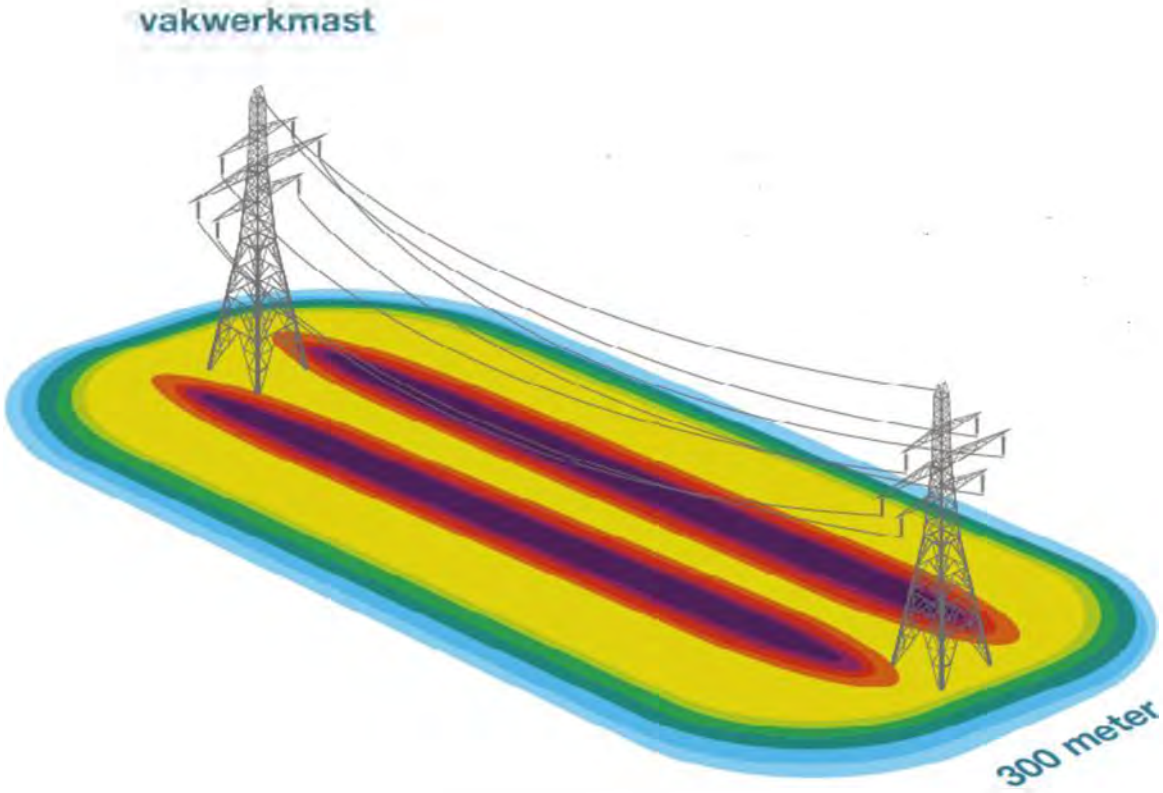
De groene optie loopt dwars door een nieuw woongebied en kostbaar bosgebied heen om vervolgens zijn route te vervolgen door de groenste kernen van Almere, te weten Almere Overgooi, Almere Hout, Almere Oosterwold en Zeewolde Oosterwold aan de overkant van de A27.
De Eemvallei, die ruimte gaat bieden aan maximaal 60.000 inwoners (door Minister H. de Jonge aangewezen als nieuwe locatie voor woningen). De gigantische impact op de natuur en de enorme noodzakelijke bomenkap van het Kathedralenbos, Cirkelbos, en op en rond de Vogeldreef op Almeers grondgebied is onbegrijpelijk.

Waarom wordt er een (groen) tracé ingetekend dwars door woongebieden volop in ontwikkeling?
Zijn alternatieven zoals die door Natura 2000-gebieden lopen, wel voldoende onderzocht, want dit is een rechtstreekse route. Ik begrijp dat er rekening moet worden gehouden met vogels , bomen en vissen. Maar om dan een Hoogspanningsmast 380 kV, dicht langs mijn achtertuin te plaatsen is wel het andere uiterste. Het kan toch niet zo zijn, dat mensen in dit geval minder belangrijk zijn.
Daarnaast knelt het elektromagnetische veld binnen het zone veld met de afstand van de percelen aan de Gerald Pearsonlaan tot het hart van het groene tracé (Vogeldreef).
Deze groene route, waar deze vakwerkmasten (de 'eifeltoren-achtige' constructies) komen te staan, wordt een zeer smalle corridor.

Hier dient ook rekening gehouden te worden, met de valafstand van de hoogspanningsmasten.

Vakwerkmasten hebben een gemiddelde hoogte van 60 meter.

- Magneetveldzone Tracé.
- Bebouwing die in deze zone valt, worden als 'gevoelige bestemmingen' aangemerkt.
- Bij nieuwe hoogspanningsverbindingen heeft TenneT (en het ministerie van Economische Zaken, die uiteindelijk de route vaststelt te maken met het voorzorgbeleid van de overheid.
- Zoveel mogelijk vermijden van bebouwing nabij de hoogspanningslijn.
- Het RIVM heeft voor alle hoogspanningslijnen berekend hoe groot de minimale afstand zou moeten zijn. Bij 380kV-lijnen is dat bijvoorbeeld 115 tot 215 meter aan weerszijden.

Er dient gekeken te worden naar tracés die het minst belastend zijn voor (bestaande) natuur en (geplande) woongebieden.
Om de magneetveldzone buiten de percelen van de [redacted] te situeren zal niet alleen de beplanting van de gemeente Almere maar ook van Staatsbosbeheer verwijderd moeten worden (op de Vogeldreef N706). Wanneer voor een alternatief tracé zou worden gekozen, bestaat er voor TenneT ook meer keuze in masten. Er dient ook zeker niet aan voorbij te worden gegaan, dat binnen 10 a 20 jaar de energievraag nog groter wordt en modernere (zwaardere) masten geplaatst moeten en kunnen worden op bestaande tracés.

Toen rond 2013 de wijk Almere Oosterwold vorm kreeg, was al bekend dat omstreeks 2020 nieuwe windmolens langs de A27 geplaatst zouden worden.
In 2017 is gestart met de uitgifte van kavels Oosterwold op de hoek Vogelweg/Kievitsweg. Bij de ontwikkeling is rekening gehouden met de positionering van de woningen vanwege slagschaduw.
Ook is er ruimte vrijgehouden tussen Paradijsvogelweg en Kievitsweg voor de mogelijke toekomstige Stichtse lijn.
Alle kopers waren volledig op de hoogte van deze plannen en hebben weloverwogen duurzaam gebouwd en de woonplek aangepast aan de (toekomstige) situatie.

Tot mijn verbazing werd ik pas ná uw publicatie van 27 februari 2023 van het concept van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de m.e.r.-procedure van een nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens met een aansluiting bij het huidige hoogspanningsstation in Lelystad geïnformeerd.
Verbaasd omdat in september 2022 TenneT nog voornemens was het bestaande tracé (Paars) te vernieuwen.
Vervolgens is er een groene optie tracé in Almere ingetekend in dichtbevolkt gebied, dit zal leiden tot vele planschadeclaims.
TenneT had toekomstige bewoners of de gemeente Almere al veel eerder moeten en kunnen informeren, ruim voor de uitgifte van kavels in Oosterwold.

Daarnaast maak ik mij zorgen om de volgende punten:
1. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen van 380 kV .
2. Nadelige gevolgen voor leefklimaat door windfluiten en corona-geluid.
3. Aantasting landschap.
4. Woningwaarde: Effect en of compensatie van dalende woningprijzen (https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/).
5. Dubbele belasting i.v.m. Transformatorhuisje in de voortuin (8 meter afstand van mijn huis), dit geldt voor zowel NR. 64 als NR. 58 .

De ruimtelijke bouwregels regelen de ruimtelijke inpassing van een hoogspanningsverbinding op een locatie. Daar is bij het groene tracé onvoldoende rekening mee gehouden.

Mijn zienswijze is dat de nieuwe tracés door woonwijken zo veel mogelijk vermeden moeten worden. Het groene tracé is wat mij betreft dan ook geen goede optie.

Mijn dringende verzoek aan u is, om het groene tracé als mogelijkheid te laten vervallen.

Hoogachtend,

[redacted]

Alternatieven zijn:

1 Een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27 kan er na enkele kilometers voorbij de Eemvallei worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om vervolgens richting Dronten te lopen (Alternatief 1).

2 Een ander alternatief waarbij woonwijken worden ontzien is de gele route (Alternatief 2).

3 Ook het blauw gestippelde tracé zie ik als een mogelijkheid.
Zijn alternatieven, zoals die door Natura 2000-gebieden lopen, wel voldoende onderzocht, want dit is namelijk een rechtstreekse route. Daarmee is de impact (de benodigde ruimte), zowel tijdens de aanleg, als in de periode daarna, zo klein mogelijk. Ik begrijp dat er rekening moet worden gehouden met vogels , bomen en vissen. Maar om dan een Hoog-spanningsmast 380 kV, zo dicht langs mijn achtertuin te plaatsen is wel het andere uiterste.

Alternatief 1 voor groene tracé (RODE LIJN)

Tracé buigt af naar de paarse lijn langs de A6 of kan eventueel ook via de blauwe lijn richting Diemen lopen.

Alternatief 2 voor groene tracé waarbij meerdere woonwijken in Almere wordt ontzien (RODE LIJN)

Tracé loopt via gele lijn

Verzonden: 4/18/2023 7:10:18 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: bedrijf en particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie: [redacted] alsmede particulier [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Uitbreiding van het huidige tracé Ens-Lelystad-Diemen door het (deels) ondergronds plaatsen ofwel verkabelen van de hoogspanningsverbinding. Dit tracé is er al en door dit te gebruiken blijft het open Flevolandse landschap behouden en komt er geen overlast van een extra tracé door Flevoland. Bij het onderzoek naar alternatieven zou aansluiten op bestaande infra-structuur/tracés hoogspanningsnet zeker onderzocht moeten worden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

x

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Efficiënt tracé qua kosten en aanlegduur.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het oranje alternatieve tracé vormt een hek om Flevoland. Terwijl in het gebied Zuidlob Zeewolde bij de aanleg is gekozen om aan te sluiten bij het oude land, zoals de aanleg van wegen die niet recht zijn.

Verzonden: 4/18/2023 7:25:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het traject zou in ieder geval niet door of langs bewoond gebied moeten lopen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Verstoring van het leefgebied van mens en dier.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Leefbaarheid (heel lelijk uitzicht), geluidsoverlast, ruimtegebrek en gezondheidsrisico's

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geluidsoverlast. Ik ben woonachtig op zo'n 300 meter van de huidige hoogspanningskabel. Deze loopt dwars door een recreatiegebied, het Lumierepark en het Weerwater in Almere. Onder de hoogspanningskabels hoor je de electra sissen daardoor is een groot deel van het recreatieterrein niet te gebruiken.

Ruimtegebrek - dwars door Almere is er geen ruimte voor een extra Hoogspanningskabel zonder dat bewoners daar veel last van krijgen.

Verzonden: 4/18/2023 7:36:12 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Vrouw en kind
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het Groene trace door onze wijk [redacted] is GEEN optie.

Wij zijn van mening dat de hoogspanningsmasten niet in de buurt van woningen en/of scholen en/of winkels geplaatst mogen worden en daar dus alternatieve routes voor te vinden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Onze wijk [redacted] doet aan ecologische stadslandbouw vanuit een duurzaamheidsprincipe. In hoeverre verstoord het magnetisch veld gewassen, flora en fauna?

In hoeverre heeft het weghalen van natuurgebied, namelijk de bomenrij naast de Vogelweg en waarschijnlijk een stuk van het Kathedralenbos (Staatsbosbeheergebied) ecologische impact?

In hoeverre druist het weghalen van natuur -zoals hierboven vermeld- in tegen de filosofie van de wijk Oosterwold en het leven van mens en dier in deze ecologische omgeving.

De vliegroutes van trekvogels vanuit de Oostvaarders plassen gaan recht over Oosterwold. In combinatie met de hoge windmolens die langs de A27 zijn geplaatst blijft er zeer weinig ruimte over en wordt deze trek verstoord.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er staan veel huizen direct langs het trace. Dit zijn huizen waarbij waardevermindering een feit gaat zijn. (bron; 10-05-2006 Eenvandaag, waardevermindering uitspraak rechter van de Rechtbank te Utrecht).

De kabels van de hoogspanningsmasten zullen direct boven het Margaret Cavandisch plein hangen (het winkelcentrum met supermarkten). Dit wil zeggen dat men dagelijks aan het magnetisch veld wordt blootgesteld.

Ook de nieuwe Groenewold wijk ligt zeer dicht bij het geplande Groene trace. Dit is een gebied met zeer veel jonge gezinnen.

Er is een nieuwe school gebouwd ca. 400 meter van het geplande Groene trace. Diverse onderzoeken wijzen uit dat kinderen gevoelig zijn voor magnetische straling en daar zelfs ziek van kunnen worden (onderzoek van het RIVM)(bron; Onderzoek van het RIVM / Architectenweb 12-06-2009, Basisschool Helmond, bouw stilgelegd vanwege aanleg hoogspanningstrace)

Naast deze school is de bouw van een zorgboerderij gepland.

Het voorzorgbeleid van de overheid is om geen nieuwe hoogspanningsmasten te bouwen in de buurt van woningen en scholen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het plaatsen van hoogspanningsmasten staat haaks op de filosofie van de wijk Oosterwold. Deze wijk is ontstaan vanuit ecologisch perspectief en heeft zelfs een voorbeeldfunctie in de rest van de wereld op het gebied van stadslandbouw. Deze wijze van leven staat nu op het spel.

Wij begrijpen het belang van elektriciteit. Juist in onze wijk onderzoeken wij de mogelijkheden voor het opslaan van zelf opgewekte energie. Ironisch genoeg zou juist in onze wijk het plaatsen van hoogspanningsmasten spoedig achterhaald zijn.

Verzonden: 4/18/2023 7:38:18 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zienswijze NRD 380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen - Ens

Het huidige plan beschrijft een aantal opties voor de locatie van de toekomstige hoogspanningslijn. Bij de afweging van de voor en nadelen van deze opties dient het volgende in acht te worden genomen:

1 Woongebied

De huidige bebouwing van het gebied rond Almere en de plannen die er zijn, maakt dat enkel voorgestelde alternatieven meer wisselwerking hebben met woongebied dan de plaatjes en de tekst van de Notitie Onderzoeksalternatieven doet vermoeden. Alternatief groen doorsnijdt het woongebied Almere Hout, Nobelhorst, Oosterwold 1 en het toekomstige Oosterwold 2.

Een belangrijk uitgangspunt bij de keuze van het tracé dient te zijn het minimaliseren van de samenloop van woningen en hoogspanningslijn. Dit woongebied wordt al belast door allerlei bovenregionale voorzieningen, zoals windturbines van 220m en een vliegroute voor Lelystad Airport die juist bij de N706 en de A27 een bocht van 180 graden maakt op een vlieghoogte van 500m. Kortom dit gebied is al zwaar belast en het is de vraag of een hoogspanningslijn niet te veel van het goede is.

2 Ondergronds

De bovengenoemde bezwaren gelden in meer of mindere mate ook voor de andere alternatieven. Daarom is het aan te bevelen om een maximaal aandeel van ondergrondse aanleg te plannen. De genoemde 10 km als maximum wordt niet onderbouwd met harde gegevens. Het is zinvol om ook een langer traject te overwegen. Desnoods meerdere trajecten van 10 km.

3 Afweging

Bij de uitein

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheidseffecten dienen een groter gewicht te krijgen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Verzonden: 4/18/2023 7:45:47 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het alternatief wat mijns inziens verder onderzocht zou moeten worden is het tracé wat het minste effect heeft op woonwijken en natuur. Hiervoor zou het oranje tracé het meest voor de hand liggen. Zowel het paarse als het groene tracé gaat door woonwijken. In de rapportagewordt gesproken over het verplaatsen van de huidige 380kV (door Almere stedelijk gebied) welke dan ook niet verplaatst moet worden naar een ander gebied met veel woningen en toekomstige woningen. Het groene traject lijkt bestempeld te zijn als buitengebied maar het is in werkelijkheid wel een buitengebied met een hoge woondichtheid. De wijken Vogelhorst 1, Vogelhorst 2 en de groeiwijk Oosterwold liggen precies in trace groen. De kans dat deze wijken de noemer stedelijk gebied gaan krijgen is zeer groot. Verplaatsen of het nieuwe traject door deze wijken te laten lopen zal in latere instantie dezelfde problemen gaan geven als de huidige 380kV door Almere stedelijk gebied.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Groenstructuren en woongenot in woongebieden zijn essentiële punten welke niet aangetast moeten worden zeker niet als er goede alternatieven zijn

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De hoofdgroen structuur in Almere Hout heeft zowel een hoge landschappelijke kwaliteit als een ecologische kwaliteit. Daarnaast heeft het een hoge waarde voor mens en natuur.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Waarom worden er alternatieven overwogen die zo dicht langs woongebieden lopen waarbij ook nog grote hoeveelheden bomen moeten worden gekapt? Flevoland heeft zoveel ruimte en is zo weids. Maak toch gebruik van die ruimte en ga met een grote boog om de woongebieden heen.

Verzonden: 4/18/2023 7:52:00 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wij wonen sinds begin 2019 aan de [redacted] parallel aan de [redacted] waar de Groene lijn optie momenteel is ingetekend. Langs deze route staan staan veel woningen binnen een straal van 200 meter. Dit zijn de aangrenzende woonwijken van Almere Hout, Almere Vogelhorst en Almere Oosterwold. Het is de bedoeling dat er nog meer woonwijken ontwikkeld worden in dit gebied, met een nog hogere dichtheid. Een voorbeeld hiervan is de nieuwe woonwijk achter Albert Heijn Oosterwold, de Margaret Cavendishweg waar de huizen zelfs binnen 100 meter van de Vogelweg staan. Deze huizen worden nu opgeleverd. Volgens de Structuurvisie Oosterwold, zal dit gebied in de komende decennia uitgroeien tot "een afwisselend stadslandschap met 15.000 nieuwe woningen en 20.000 tot 30.000 arbeidsplaatsen, terwijl het groene en agrarische karakter voor een groot deel behouden blijft."

Zienswijze - Gezien het overduidelijke advies van De Rijksoverheid over het plaatsen van nieuwe hoogspanningsmasten dichtbij bestaande woningen lijkt vinden we het onbegrijpelijk dat een optie zoals de Groen Lijn wordt meegewogen. Wij pleiten daarom om een van de oostelijke opties (bijvoorbeeld de opties geel en oranje) te kiezen die voornamelijk door zeer dunbevolkte (landbouw)gebieden lopen en waar geen woongebieden liggen c.q. gepland zijn.

https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ordening-en-gebiedsontwikkeling/wonen-bij-hoogspanningslijnen

94441288_8860126_Kaart_1-_groene_lijn_optie_langs_Vogelweg.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

1. Kwetsbare natuur, beschermde vogels rode lijst

Behalve dat het voorgenomen tracé door bewoond gebied loopt en er in het gebied ook wordt gewerkt en gerecreëerd, is er in Almere Hout – Oosterwold ook sprake van kwetsbare natuur. In Almere Oosterwold is een groot deel van het langs de A6 gekapte bos gecompenseerd. De zogenoemde Eemvallei, het bos dat onlangs in Oosterwold is aangelegd, gaat dienen als verbindingszone tussen de verschillende Natura 2000 gebieden.

Het bos langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef is het leefgebied van tal van kwetsbare zoogdieren en vogels, waarvan enkele op de rode lijst voorkomen. Wij noemen hier een aantal: buizerd, de bruine én ook blauwe kiekendief (rode lijst), de gele kwikstaart (rode lijst), bonte specht, koperwiek, karekiet, koekoek (rode lijst), diverse soorten uilen, en een paartje van de zeldzame wielewaal (rode lijst) dat hier ieder jaar verblijft. Alle genoemde vogels zijn door ons gezien en gehoord in de vijf jaar dat wij hier nu wonen.

Zienswijze:

Wij vragen u om een uitvoerige MER procedure te volgen, om te onderzoeken in hoeverre de voorgenomen aanleg van de hoogspanningsmasten en -leidingen van invloed zal zijn op het leven en de biodiversiteit in en om dit bosgebied.

Wij verzoeken u géén hoogspanningsmasten te plaatsen als deze de kwetsbare natuur, zoals hierboven beschreven, in gevaar brengen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het groene tracé langs de N706 Vogelweg doorkruist het bestaande Windmolenpark Zeewolde. Er is tussen de N706 Vogelweg en de nieuwe windturbines onvoldoende ruimte om hoogspanningsmasten te plaatsen, zeker als hier zogenoemde vakwerkmasten zouden worden toegepast, en zeker als hier twee tracés (oud en nieuw) worden gecombineerd.

Een windturbine dient "buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte" van een hoogspanningsleiding te staan.

Tijdens de inloopbijeenkomst op 30 maart jl. werd door één van uw voorlichters gesuggereerd dat er desnoods windmolens verplaatst zouden worden. Dat lijkt ons, gezien het feit dat de windmolens niet individueel zijn geplaatst, maar in een doordachte structuur en samenhang, niet opportuun.

Zienswijze:

Wij vragen u bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 terdege rekening te houden met het bestaande en recent opgeleverde windmolenpark, waarbij u rekening houdt met de structuur en samenhang in het park en met de voorschriften zoals die zijn gesteld in het Handboek Risico zonering windturbines. Een windturbine dient "buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte" van een hoogspanningsleiding te staan.

Wij vragen u om het windmolenpark Zeewolde, ter hoogte van de N706 Vogelweg en ter hoogte van de hoogste windmolens, niet te doorkruisen met hoogspanningsmasten.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

2. Extreme bodemdaling

Almere en omgeving behoren tot de gebieden in Nederland waar tot 2050 de grootste bodemdaling wordt verwacht

Bronnen:

- http://www.adaptivecircularcities.com/wp-content/uploads/2016/03/Bodemdaling-Almere-Consequenties-voor-gemeentelijke-infrastructuur.pdf.
- https://www.almere.nl/fileadmin/files/almere/bestuur/beleidsstukken/10.7_Intergemeentelijke_structuurvisie_Oosterwold__2013_.pdf

De prognose voor Almere wordt op meer dan 0,8 meter ingeschat tot 2050. Omgaan met bodemdaling is een opgave voor alle gebruikers in dit gebied en het betekent een grotere kans op wateroverlast.

Zie kaart Kaart 2: Bodemdaling met projectie Groene, Gele en Oranje opties

Sinds de bouw van ons huis in 2018 tot april 2023 is er al een bodemdaling van meer dan 0,1 meter waargenomen. Zie Foto's Bodemdaling.

Zienswijze: Het lijkt ons onwenselijk om hoogspanningsmasten te plaatsen in een gebied waar er extreem bodemdaling is, zeker als er bij de overige opties in oost Flevoland (Oranje en Geel) waar de bodemdaling aanzienlijk geringer is.

94441288_8860127_Kaart_2-_Bodemdaling_met_projectie_Groene-_Gele_en_Oranje_opties.pdf

Kaart 1: groene lijn optie langs Vogelweg, Almere

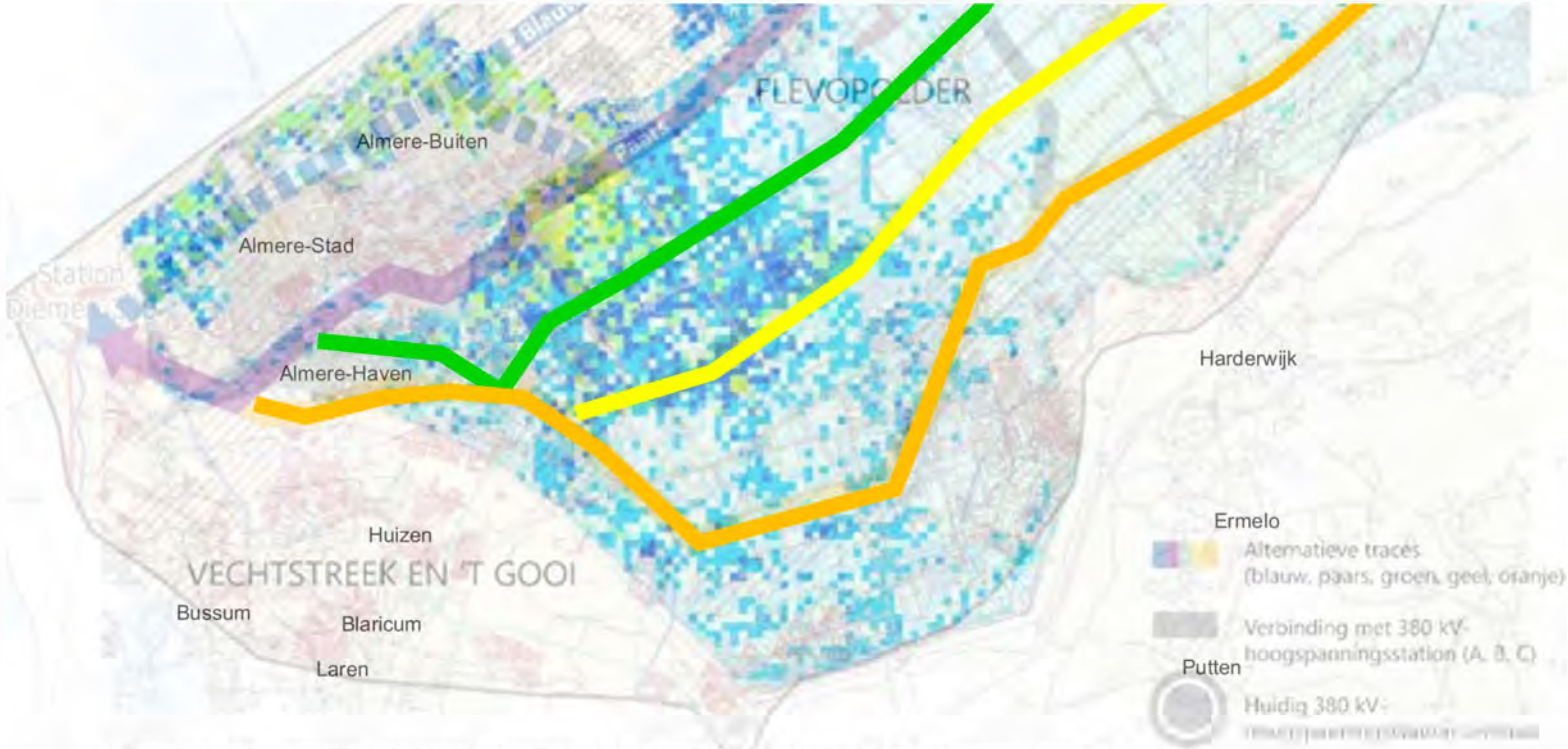
Bron kaart Gemeente Almere (https://maakoosterwold.nl/wp-content/uploads/2023/03/20230328_Oosterwold-plot-overzichtskaart.pdf)

Kaart 2: Bodemdaling met projectie Groene, Gele en Oranje opties

202300940

Bron kaart (https://www.almere.nl/fileadmin/files/almere/bestuur/beleidsstukken/10.7_Intergemeentelijke_structuurvisie_Oosterwold__2013_.pdf)

Fragment van Bodemdalingskaart Flevoland. Bodemdaling 2011 – 2050, Grontmij Nederland BV

Legenda

Kernen	-1,00 - -0,90	-0,40 - -0,30
Bodemdaling (meter)	-0,90 - -0,80	-0,30 - -0,20
> -1,75	-0,80 - -0,70	-0,20 - -0,10
-1,75 - -1,50	-0,70 - -0,60	-0,10 - -0,05
-1,50 - -1,25	-0,60 - -0,50	-0,05 - 0
-1,25 - -1,00	-0,50 - -0,40	

Maps

Foto's:
Bodemdaling
Almere
Oosterwold
Tussen 2018 en
2023

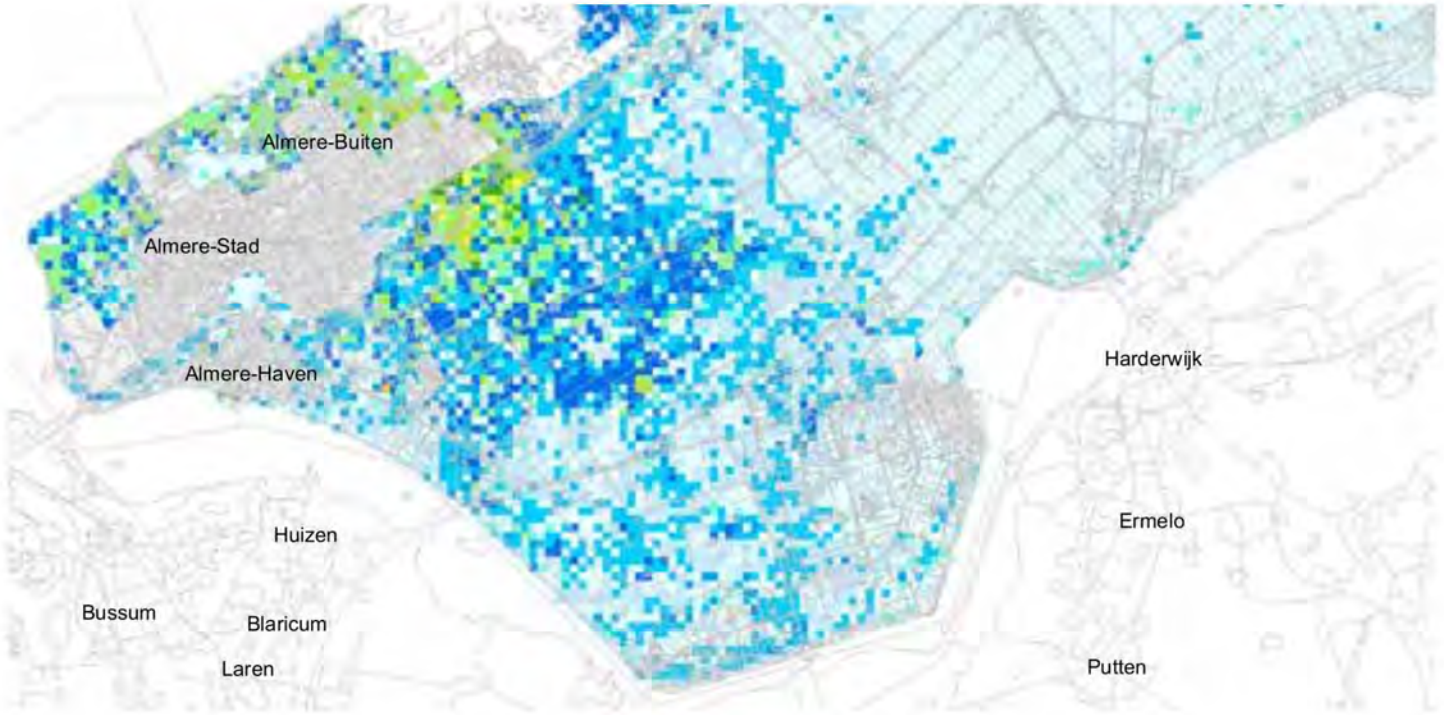

Kaart 3: Bodemdaling

Bron kaart (https://www.almere.nl/fileadmin/files/almere/bestuur/beleidsstukken/10.7_Intergemeentelijke_structuurvisie_Oosterwold__2013_.pdf)

Fragment van Bodemdalingskaart Flevoland. Bodemdaling 2011 – 2050, Grontmij Nederland BV

Legenda

Kernen	-1,00 - -0,90	-0,40 - -0,30
Bodemdaling (meter)	-0,90 - -0,80	-0,30 - -0,20
> -1,75	-0,80 - -0,70	-0,20 - -0,10
-1,75 - -1,50	-0,70 - -0,60	-0,10 - -0,05
-1,50 - -1,25	-0,60 - -0,50	-0,05 - 0
-1,25 - -1,00	-0,50 - -0,40	

Maps

Verzonden: 4/18/2023 8:07:11 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, ons inziens is de oranjelijn minder dicht bevolkt en is er daardoor minder last voor omwonende.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wij wonen langs het groene tracé die langs de N706 (vogelweg) loopt. wij zijn zeer sterk tegen de plaatsing van hoogspanningskabels langs het groene tracé. Aan deze weg liggen meerdere woonwijken zoals Almere Oosterwold, Almere Hout, Almere Overgooi en Almere Haven.

Wij hebben in een onderzoek gelezen van [redacted] uit november 1983 dat de bodem onder en in de omgeving van 380 KV masten is verontreinigd met zink. Het zinkgehalte is zo hoog dat schade door zinkvergiftiging kan optreden in daarvoor gevoelige gewassen. De oppervlakte waar zich ernstig schade aan gewassen zou kunnen voordoen is op een straal van 1000 tot 1300 meter. Als je bedenkt dat wij een groot deel aan stadslandbouw doen en groente en fruit kweken is dit niet meer mogelijk. Er is daardoor ook aantasting van flora en fauna. Er zullen bomen gekapt moeten worden om het groene tracé te realiseren. Hier zijn wij het niet mee eens.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het rijk en de Gezondheidsraad adviseren al v.a. 2005 om geen woningen, scholen e.d. in de buurt van hoogspanningslijnen te bouwen. Als je dan door onze woonwijk (Almere Oosterwold en Almere Hout) aanlegt waar meer dan 10.000 huishoudens gevestigd zijn, gaat dit een verhoogt gezondheidsrisico met zich meebrengen. Uit weer andere onderzoeken komt naar voren dat kinderen die wonen in de directe omgeving van hoogspanningskabels vaker leukemie wordt vastgesteld.

Daarnaast levert dit een enorme geluidsoverlast op.

Tevens is er een behoorlijke waarde vermindering van ons onroerend goed. Mocht dit gebeuren dan willen wij hiervoor gecompenseerd worden!

Daar ook ons woongenot zal verdwijnen. Door het kappen van de bomen kijken wij niet naar bos maar naar hoogspanningskabels en masten, de nodige gezondheidsrisico's en het geluidsoverlast zal als woongenot tot 0 reduceren.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het levert een enorme geluidsoverlast op. Daarnaast worden wij onevenredig belast met verduurzaming. Wij hebben ook al de mega hoge windmolens in Oosterwold. Als er ook hoogspanningsmasten bij komen is het esthetisch beeld daar onevenredig onder. Indien het langs onze woonwijken ondergronds kan, kan dit een alternatief zijn. Echter onze voorkeur gaat uit naar het Oranje tracé.

Verzonden: 4/18/2023 8:34:50 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

N701 route en Gooimeer route via Wolderwijd.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/18/2023 8:36:29 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie Bijlage 1

94441655_8860222_Bijlage-1-bij-reactieformulier-zienswijze-380-kV-verbinding-Diemen-Lelystad-Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 2

94441655_8860223_Zienswijze-380-kV-Vogelhorst-docx-17-04-2023-docx.doc

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Recent wetenschappelijk onderzoek geeft volgens de Gezondheidsraad een extra argument voor voorzorgbeleid rond hoogspanningslijnen. Er zijn aanwijzingen dat leukemie zich vaker voordoet bij volwassenen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen. De magnetische velden rond hoogspanningslijnen vormen een mogelijke verklaring. Op de werkvloer, waar de blootstelling aan magnetische velden hoger kan zijn dan in de woonomgeving, zijn eveneens aanwijzingen gevonden voor een verhoogd risico op leukemie en op enkele andere onderzochte vormen van kanker en neurologische aandoeningen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage 1 en bijlage 2

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Zienswijze Vogelhorst 380 kV verbinding

17 april 2023

Achterliggende informatie

Netbeheerder TenneT heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gevraagd een ruimtelijke procedure te starten in verband met de aanleg van een extra 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De eerste stap in deze procedure is het uitvoeren van een (ruimtelijke) verkenning. De aankondiging en het volledige document kunt u **hier** lezen:
https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/hsv-380-kv-diemen-lelystad-en-ens

Het zoekgebied is een ruim genomen gebied tussen de hoogspanningsstations die verbonden moeten worden. Dit zoekgebied is globaal aangegeven en geeft een indicatie van de "oplossingsruimte". Het zou kunnen betekenen dat ook ten zuidoosten van Almere, Almere Haven, Almere Overgooi en Almere Hout hoogspanningsmasten zouden kunnen komen. Wij hebben in Oktober 2022 een zienswijze ingediend over de inpassing van de nieuwe hoogspanningsverbinding in Flevoland. Onlangs zijn een aantal tracés gedefinieerd voor nader onderzoek. Enkele van deze tracés lopen door het Gooimeer langs Almere Haven en Almere Overgooi en er is ook een tracé (groen) dat vervolgens via de zone Vogelweg naar het noorden loopt. Onderstaande figuur laat dat zien:

Verzonden: 4/18/2023 8:41:00 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Geachte heer/mevrouw,

Als direct belanghebbende bij het alternatief van de groene route verbaas ik mij zeer dat ik niet direct geïnformeerd ben over het alternatief van de groene route. Ik had nooit kijken bedenken dat de groene route daadwerkelijk een 'alternatief' zou kunnen zijn. Ik ben hier al bijna 25 jaar woonachtig en heb deze plek gekozen voor de landelijke en groene omgeving. Dat deze groene route als alternatief wordt gezien vind ik ook verbazingwekkend omdat de paarse en gele route de woonomgeving minder belasten. Onze woonomgeving wordt sowieso aangetast door een te openen vliegveld en windmolens, daar kan geen hoogspanningsnet bij. Ik wil Tennet daarom niet alleen aansprakelijk stellen voor de eventuele daling van de woningprijs maar ook voor mijn eventuele verhuiskosten. Dat ik ga verhuizen als er gekozen wordt voor de groene route dat mag duidelijk zijn. Het besluit om eventueel te verhuizen is gebaseerd op mogelijke gezondheidsklachten en het aantasten van de woonomgeving.

Mijn kosten zijn dan duidelijk meer dan alleen de daling van de huizenprijs. De huizenprijs zal waarschijnlijk nu al dalen zolang er nog geen duidelijkheid is. In de bijgevoegde bijlage 1 vindt u een verdere onderbouwing waarom de groen route niet de juiste route is. Zoals reeds gezegd zullen de paarse en gele route een minder grote impact op de woonomgeving hebben. Waarschijnlijk vallen de kosten van de gele route hoger uit dan is de paarse route de juiste keuze.

94441687_8860234_Bijlage_1_bij_reactieformulier_zienswijze_380_kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De paarse route is de juiste keuze.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De paarse route is de juiste keuze.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De paarse route is de juiste keuze.

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/18/2023 8:55:49 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

380 kV-Trajecten die zich binnen 400m van woningen bevinden ondergronds laten lopen. Zonodig met meer verdeelstations om zo de 380kV 'op te knippen' in meerdere lagere- en middenspanningkabels ondergronds.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

(Nog) meer onderzoek naar het effect van magneetvelden op mens en dier.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De woningdichtheid in Oosterwold en het bijzondere karakter daarvan. Bewoners leven en zijn gemiddeld meer buiten en worden derhalve meer blootgesteld aan schadelijke magnetische velden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Er moet absoluut gekeken worden naar de effecten op de bosstroken op mens en dier.

Verzonden: 4/18/2023 8:57:17 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

geen reactie, alternatieven liggen in tracés langs de buitenranden van Flevoland

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er wordt nauwelijks gesproken over onderzoek naar de gezondheidsrisico's die hoogspanningskabels hebben op mensen in de directe omgeving. Daar zijn diverse onderzoeken naar gedaan. Deze risico's zijn naar ons idee onvoldoende tot niet meegenomen in het tracé dat gesteld wordt langs de Vogeldreef.

Verder missen wij de prioritering richting burgers van Almere en Flevoland tav de criteria die gelden voor Natura 2000 gebieden en andere natuurgebieden in en rond Almere. In gedeelde stukken wordt gesteld dat één 'draadslachtoffer' reden is voor uitsluiting van een tracé. Welk criteria gelden in deze dan voor gezondheidsschade aan burgers in de woongebieden rond de Vogeldreef?

Welke aansprakelijkheden worden door de Overheid en TenneT genomen als het gaat om gezondheidsschade aan burgers?

Welke aansprakelijkheden worden door de Overheid en Tennet genomen als het gaat om waardevermindering van onze woning?

Welke gevolgen heeft de plaatsing van een hoogspanningstracé langs de Vogeldreef op het leef- en woongenot van burgers in de aangrenzende wijken van Oosterwold en Vogelhorst? Plaatsing langs dit tracé in een gebied dat is aangemerkt als Almeerder Hout en als Almeers Stadsbos behoort een dergelijk karakter te behouden.

Een mogelijke verbreding van de Vogeldreef, zoals bij aanleg van de wijk Vogelhorst is meegenomen, betekent ook een aantasting van de onze leefomgeving (geluid, fijnstof, etc) We zien graag ook dit punt meegenomen in de MER.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Rond Vogelhorst en Oosterwold wordt de komende jaren nog flink gebouwd om aan huisvestingsdoelstellingen te voldoen. In uw rapportages stelt u dat: {...}in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen.{...} en {...}Vanuit het thema wonen en werken worden in de alternatievenontwikkeling doorkruisingen van grote concentraties woningen uitgesloten (zowel bestaande woningen als autonome ontwikkeling). Met het geldende magneetveldbeleid is het niet mogelijk om nieuwe hoogspanningsverbindingen te realiseren in gebieden met grote concentraties aan woningen. Vanwege de zeer grote maatschappelijke impact die dit heeft en de grote (maatschappelijke) kosten die dit met zich meebrengt, wordt het realiseren van een bovengrondse verbinding over een langere afstand door een grote woonkern als onhaalbaar beoordeeld.{...} Hoe kan dan een tracé lopen langs de Vogeldreef als dit een gebied is met reeds bestaande en geplande woningbouw? Wij zien graag een helder toetsingskader, waarin dit wordt onderbouwd.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie hierboven genoemde reacties rondom gezondheidsrisico's, leefomgeving en waardevermindering van woningen.

Verder delen wij het standpunt van de [redacted] (zie bijlage) en die van onze buurtbewoners aan de [redacted]

94441855_8860310_Bijlage_bij_reactieformulier_zienswijze_380_kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Ens_door_[redacted].pdf

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/18/2023 9:00:14 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Indien gekozen wordt voor het groene traject (langs de Vogelweg) moet gekeken worden of het traject om Almere Hout / Oosterwold heen kan worden gelegd. Het groene traject loopt volgens de kaart ter hoogte van Almere te veel door bebouwd gebied (Nobelhorst, Almere Hout, Oosterwold). Dat wil zeggen: een aftakking langs de A27 (vanaf kruising A27/Vogelweg) of een meer noordelijk gelegen aftakking richting het oosten (langs/door windmolenpark Zeewolde)

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Vrijwel alle scenario's lopen nu door het schaarse bosgebied van Almere. Het 'Bos van de toekomst' zoals dat in de gemeente werd vastgesteld op 25 mrt 2021 moet samen met de Eemvallei de ontbossing rond de A6, de Essentaksterfte en andere bomenkap compenseren en het resterende bos beschermen. Het is belangrijk dat scenario's worden bedacht die dat gebied (zie bijlage) ontzien.

94441881_8860320_image003.jpg

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Houtkap / het kappen van bos(percelen) of bomenrijen moet zoveel mogelijk worden voorkomen in een tijdgewricht waar elke boom telt qua co2 opslag.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De varianten zijn nu wel heel globaal.

202300949

Verzonden: 4/18/2023 9:05:47 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De snelweg volgen, c.q. de plekken die al vervuild zijn in beeld- licht- en geluidsoverlast, i.p.v. nieuwe plekken vervuilen.

94441930_8860333_Zienswijzen_hoogspanningsleiding_Diemen-Ems_([redacted]_0-2).docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De Vogelweg (scenario groen) is onderdeel van de Canon van het Nederlandse landschap.

Ter toetsing: Een scenario mag nooit de landschappen uit de Canon aantasten.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geluidoverlast.

https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/functies/bovengrondse/onderbouwing/geluid/

Zienswijzen hoogspanningsleiding Diemen – Ens
[redacted] 11 april 2023
[redacted]

Geachte medewerker aan de Hoogspanningsleiding Diemen-Ens,

Hierbij treft u een aantal zienswijzen aan op het Hoogspanningsleiding tracé Diemen-Ens.

Ik dien deze zienswijzen in namens de 11 (?) gezinnen die naar Oosterwold zijn gekomen om zich te vestigen in een bijzonder gebied waar *stadslandbouw* zich ontwikkelt voor en door bewoners. We pogen dat te doen met respect voor en in balans met de natuur en haar diversiteit.
De *organische ontwikkeling* van het gebied trekt relatief veel mensen met aandacht voor de natuur, de biologie en ecologie. Dat één van de hoogspaningsscenario's Oosterwold lijkt te doorkruizen alarmeert ons. Tegelijk begrijpen we dat de ontwikkelingen en toenemende behoefte aan elektriciteit vragen om aanpassingen en uitbreiding van het stroomnetwerk.

Er zijn 5 scenario geschetst en de opsomming van beperkingen waarmee rekening gehouden moet worden gehouden is groot. We dienen graag onze zienswijzen hierop in.

Kap van bomen

Een toekomstig traject zou zo min mogelijk kap van bomen tot gevolg moeten hebben. Sinds 2013 laat Nederland een sterke stijging zien van ontbossing[1]. De ontbossing evenaart zelfs het niveau van de ontbossing van het Amazonegebied [2]. Allerlei maatregelen om 10% meer bomen te hebben in 2030 hebben de negatieve trend tot op heden nog niet omgebogen.
De Flevopolder heeft relatief weinig bomen en bospercelen. De verbreding van de A6, Essentaksterfte, verkeersveiligheid en nieuwbouw hebben ook de afgelopen jaren tot veel kap geleid. Die natuur zou gecompenseerd worden door aanplant van nieuwe bossen in de Eemvallei en de Almeerderhout. In oud bos ligt echter veel meer koolstof opgeslagen dan in jong bos en het zal nog decennia duren eer dat de toegenomen CO2 van ontbossing zal zijn gecompenseerd. Een nieuw hoogspanningstracé mag dat probleem niet nog verder verergeren.

Aantasting natuurgebieden Almeerderhout en Eemvallei

Op 25 mrt 2021 keurde de Gemeenteraad Almere het Toekomstperspectief en het ontwikkelplan goed voor het "Bos van de toekomst". Verschillende scenario's doorkruizen precies het gebied waar de gemeente het geleden verlies aan natuur wil gaan compenseren en de resterende natuur in bescherming wil nemen met 'Het Stadsbos van de Toekomst' en de 'Eemvallei'. [3] Een toekomstig tracé mag de samenhang in de natuurstructuur in Almeerderhout niet aantasten.

Gezonde woon- en leefomgeving

We snappen goed dat voor het tracé door Almere stad naar een alternatief wordt gezocht. De gezondheidsrisico's rond hoogspanningstracés zijn bekend: leukemie bij kinderen en degeneratieve ziekten zoals Alzheimer en kanker [4]. Een alternatief tracé zou dan ook niet door andere (evt toekomstige) woongebieden moeten lopen. Hoogspanningstracés zouden wat ons betreft nooit

[1] Wageningen University & Research (WUR)
[2] De Volkskrant 9 september 2017
[3] Almeerderhout-Toekomstperspectief.pdf en https://almere20.nl/project/eemvallei/
[4] RIVM over gezondheidseffecten hoogspanningslijnen

'dicht' (<300m) langs bewoond gebied mogen gaan, tenzij ondergronds. Bij ondergrondse trajecten worden de elektrische en magnetische velden sterk verkleind (tot enkele meters) omdat de velden van de verschillende fasen elkaar deels opheffen [5].

Canon van het Nederlandse landschap

Het landschapsbeeld in de polder is al danig aangetast door de vele windmolens en verlichting die daarop sinds enkele jaren ook het nachtbeeld verstoort. Het behoeft geen uitleg dat hoogspanningstracés dit niet beter maken. Dat geldt uiteraard voor alle scenario's. Maar uw 'scenario groen', de N706, bij ons bekend als de Vogelweg, is een bijzonder traject in de polder. De Vogelweg is opgenomen in de *Canon van het Nederlandse landschap* [6] als 'synthese van stedenbouw en landschapsarchitectuur' (zie ook foto in bijlage). De fotograaf [redacted] stelt in het verlengde daarvan: de beplanting van de Vogelweg is een voorbeeld van de landschapsarchitectuur van Flevoland (foto van [redacted]).

Voor het behoud van het karakteristieke landschapsbeeld zal 'scenario groen' niet ongelukkiger kunnen uitpakken en van onderstaande foto een historisch beeld maken.

De keuze voor een nieuw tracé zou de schaarse karakteristieke polderwegen en het aangezicht en landschappelijk beeld niet verder mogen aantasten. Het heeft dan ook onze voorkeur dat het tracé naast bestaande infrastructuur komt te liggen, waar het landschapsbeeld al danig is aangetast door infrastructurele ingrepen, bijvoorbeeld dicht op de A6 (bvb tussen de snelwegen) of langs de N305.

---

[5] prof. dr. ir. Michiel Haas en Henk Wever Msc: Elektrostress en gezondheid; de invloed van elektriciteit en zenders (2011, 3e herziene druk) hoofdstuk 12.2.

[6] Canon Nederlandse landschap Vogelweg Flevopolder

We vertrouwen er op dat u onze inbreng meeneemt in de verdere uitwerking en worden graag op de hoogte gehouden van de vervolgstappen.

Met vriendelijke groet,

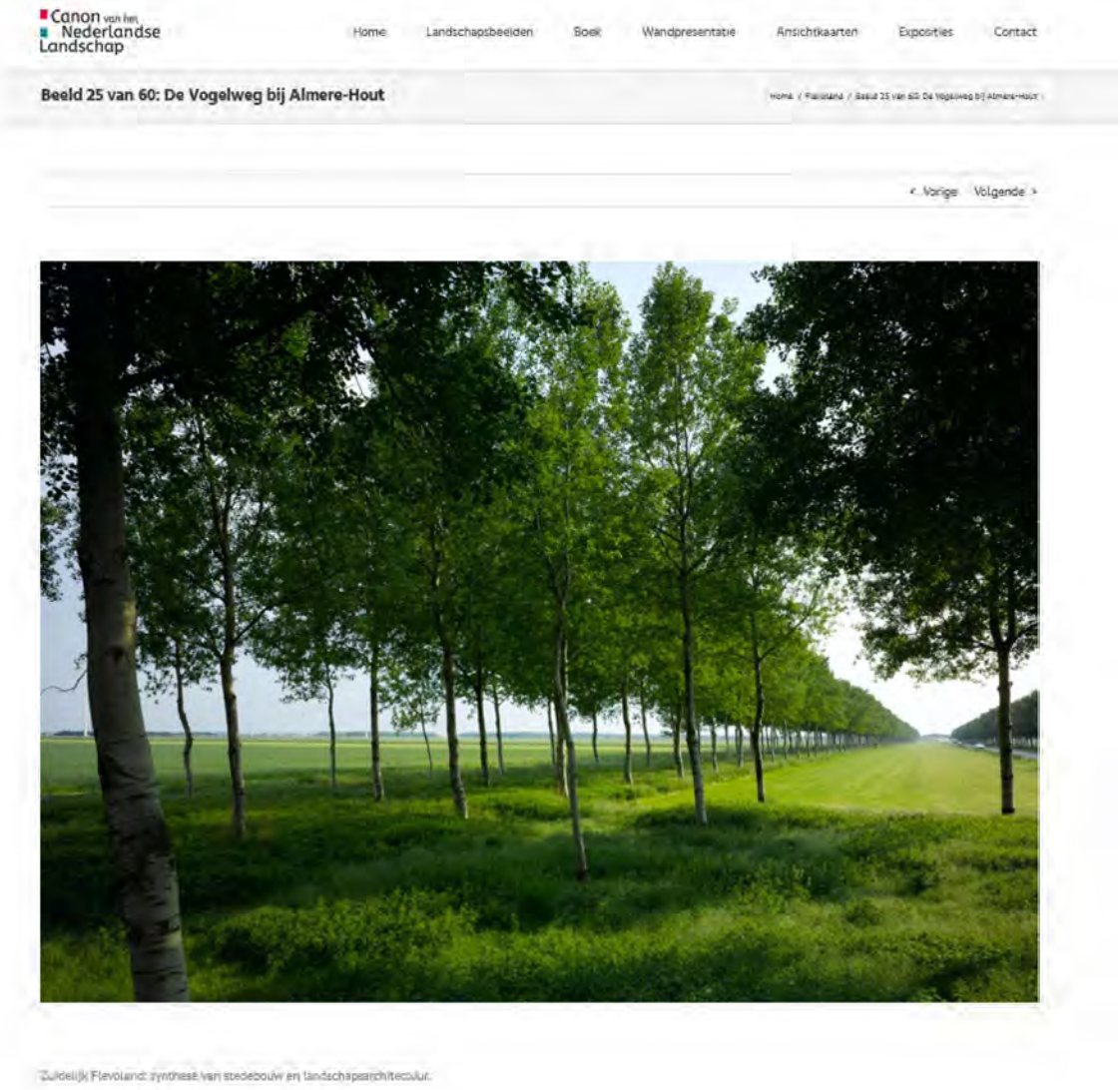
namens.....

(nrs [redacted])

[redacted]

https://www.siebeswart.nl/image/l0000bwcZTLZnnSs

https://www.canonvanhetnederlandselandschap.nl/portfolio-items/beeld-25-van-60-de-vogelweg-bij-almere-hout/

Zuidelijk Flevoland: synthese van stedebouw en landschapsarchitectuur.

Verzonden: 4/18/2023 9:23:23 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, zie bijlage 1

94442071_8860358_Bijlage_1_bij_zienswijze_[redacted].pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, zie bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, zie bijlage 1

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

[redacted] 18 april 2023

Geachte heer, mevrouw,

Via deze weg dienen wij onze zienswijze in aangaande de aanleg van de 380 kV hoogspanningsleiding Diemen – Ens. Voor deze verbinding zijn vier trajecten aangewezen, die nader onderzocht worden. Eén van de beoogde trajecten zou parallel aan de Vogeldreef/ Vogelweg vanuit Almere richting Lelystad lopen. Hierover maken wij ons als bewoners van Almere Oosterwold zorgen.

In de alternatievenontwikkelingen zoals geschetst in de Notitie onderzoeksalternatieven van TenneT TSO B.V. d.d. 27 februari 2023 wordt aangegeven dat vanwege het geldende magneetveldbeleid het niet mogelijk is om een hoogspanningsleiding aan te leggen in gebieden met hoge concentraties aan woningen. Hierbij wordt verwezen naar het vigerende beleid voor gezondheidsaspecten van magneetvelden uit 2005 van het toenmalige ministerie van VROM.

De aanleg van een hoogspanningslijn door het gebied Almere Hout/ Almere Oosterwold betekent aanleg van een hoogspanningslijn door een gebied met een hoge concentratie woningen. Daarnaast geeft de Gezondheidsraad aan dat wetenschappelijk onderzoek uit 2022 laat zien dat wonen in de buurt van hoogspanningslijnen gezondheidsrisico's geeft (Hoogspanningslijnen en gezondheid: neurodegeneratieve ziekten | Straling | Gezondheidsraad).

Ten tweede maken wij ons zorgen om de schade die de aanleg van de hoogspanningslijn aanbrengt aan de flora en fauna. Langs de Vogeldreef waar de hoogspanningslijn mogelijk gaat lopen, ligt een belangrijk onderdeel van het stadsbos van Almeerderhout, een essentiële bouwsteen in de groenstructuur rondom Almere. Dit bos/natuurgebied is nu een leefomgeving voor diverse (beschermde) diersoorten en zou bij de aanleg deels moeten wijken voor en/of ernstig te lijden hebben onder de aanleg en aanwezigheid van de hoogspanningsleiding. Tevens gaat dit ten koste van de hoge kwaliteit van de groene leefomgeving waar mensen kunnen bewegen en ontspannen.

Wij verzoeken u bovenstaande mee te nemen in de besluitvorming rond de aanleg van het tracé en te kiezen voor een alternatieve route waar minder schade wordt toegebracht aan de leefomgeving voor mens en dier.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Verzonden: 4/18/2023 9:23:38 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

- De gele route is een goed alternatief. Daar loopt reeds een hoogspanningslijn. Bovendien staan er langs deze route weinig woningen.

- De blauwe route is ook een goed alternatief. Daar wonen weinig mensen en het leefgebied voor dieren is groot genoeg.

- Indien een route langs een dun bevolkt gebied niet mogelijk is, graag de optie onderzoeken voor het leggen van ondergrondse kabels. De gezondheid van de burgers moet belangrijker zijn dan de kosten of eventueel stroomverlies hierdoor.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De gevolgen voor het welzijn en de gezondheid van de burgers. De RIVM, GGD en andere instanties zien een verband tussen een toename in onder andere kanker, Alzheimer en insomnia en het wonen in de buurt van een hoogspanningslijn. De gezondheid moet prioriteit hebben boven alles.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

- In het gebied Almere-Hout/Oosterwold staan veel meer woningen dan op de tekening. Daarnaast wordt er nog volop gebouwd. Daarom graag het huidige aantal woningen en de geplande woningen meenemen in het besluit.

- Het gebied Almere-Hout/Oosterwold is een ontzettend mooie plek om te wonen. Het is erg gericht op natuur, milieu en gezondheid en welzijn. Een hoogspanningslijn zou dit imago teniet doen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bovenstaande antwoorden.

Verzonden: 4/18/2023 9:30:01 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De blauwe en gele route lijken mij een goed alternatief. Er staan weinig woningen, wat dan leidt tot de minste gezondheidsklachten. Tevens loopt de gele route langs een bestaande hoogspanningslijn. Het gebied is er daar dus op ingericht en de bewoners krijgen niet ineens een hoogspanningslijn koud op hun dak vallen.

Waar het ontwijken van woningen technisch gezien onmogelijk is dienen de kabels ondergronds te lopen. Dit verlaagt de kans op gezondheidsproblemen aanzienlijk en komt ook het cosmetisch aspect ten goede. De verliezen en extra kosten die hiermee gemoeid zijn dienen op de laatste plaats te komen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Verschillende overheidsinstanties, zoals het RIVM, zien een verhoogde concentratie van ziektes, zoals kanker, Alzheimer en insomnia bij gezinnen die in de omgeving wonen van hoogspanningslijnen. De gezondheid van de burger hoort op nummer 1 te staan. Het is dan ook onbegrijpelijk dat er nagedacht wordt over een route welke langs woonwijken loopt (paarse route, groene route). Sta als overheid naast je burger!

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De kaarten welke te zien waren op de informatieavonden zijn verouderd. Er zijn inmiddels honderden extra woningen gebouwd langs de groene route (Almere-Hout/Oosterwold). Het gebied is volop in ontwikkeling en er zullen ook nog honderden woningen bij komen, breng dit ook in kaart. Oosterwold is misschien wel een van de mooiste plekken van Nederland om te wonen. Het is gericht op natuur, milieu en gezondheid en welzijn. Een hoogspanningslijn zou dit imago teniet doen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De gezondheid van mensen gaat boven alles. Kosten noch moeite mag hierop bespaard worden. Het is dus belangrijk dat bewoond gebied zoveel mogelijk vermeden wordt. Waar dit technisch gezien niet mogelijk is lijkt een ondergronds kabel een goede optie.

De blauwe en gele route lijken mij een goed alternatief. Er wonen weinig mensen wat dan leidt tot de minste gezondheidsklachten. Tevens loopt de gele route langs een bestaande hoogspanningslijn. Het gebied is er daar dus op ingericht en de bewoners krijgen niet ineens een hoogspanningslijn koud op hun dak vallen.

Verzonden: 4/18/2023 9:32:13 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

nee,

Er moet wel gekeken worden of er gedeeltelijk het ene traject en gedeeltelijk het ander traject gevolgd kan worden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Blauwe trace heeft de voorkeur.

Op voorhand zeggen dat die moeilijk vergunbaar is te makkelijk.

Geeft het minste overlast bij voedselproductie en voor de steden.

Milieu inpact is niet groot

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Niet meer masten in het agrarisch gebied.

bestaande 150 kv hoogspanningskabels in de grond,

vrijkomende masten/trace gebruiken voor de nieuwe 380 kv trace

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Huidige vergoeding voor een mast in agrarisch gebied is veel te laag. Dient juist te worden te worden getaxeerd wat de schade is door extra werk en derving inkomsten.

Bij de werkzaamheden op de agrarische gronden rekening houden met de agrarische belangen.

Verzonden: 4/18/2023 9:34:06 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Vrijwel alle scenario's lopen nu door het schaarse bosgebied van Almere. Het 'Bos van de toekomst' zoals dat in de gemeente werd vastgesteld op 25 mrt 2021 moet samen met de Eemvallei de ontbossing rond de A6, de Essentaksterfte en andere bomenkap compenseren en het resterende bos beschermen. Het is belangrijk dat scenario's worden bedacht die dat gebied (zie bijlage) ontzien, bijvoorbeeld door pas na de A27 naar het zuiden af de buigen, voor zover nodig. Liever de A6 volgen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, Lichtvervuiling moet worden meegenomen bij het beoordelen van milieu effecten en leefbaarheid. Uitgesloten moet worden dat net als bij de windmolens op iedere paal 10 lampjes worden aangebracht om het nachtbeeld daarmee te verstoren.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezonde woon- en leefomgeving & gezondheidsrisico's

We snappen goed dat voor het tracé door Almere stad naar een alternatief wordt gezocht. De gezondheidsrisico's rond hoogspanningstracés zijn bekend: leukemie bij kinderen en degeneratieve ziekten zoals Alzheimer en kanker . Een alternatief tracé zou dan ook niet door andere (evt toekomstige) woongebieden moeten lopen. Hoogspanningstracés zouden wat ons betreft nooit 'dicht' (<300m) langs bewoond gebied mogen gaan, tenzij ondergronds. Bij ondergrondse trajecten worden de elektrische en magnetische velden sterk verkleind (tot enkele meters) omdat de velden van de verschillende fasen elkaar deels opheffen .

Canon van het Nederlandse landschap

Het landschapsbeeld in de polder is al danig aangetast door de vele windmolens en verlichting die daarop sinds enkele jaren ook het nachtbeeld verstoort. Het behoeft geen uitleg dat hoogspanningstracés dit niet beter maken. Dat geldt uiteraard voor alle scenario's. Maar uw 'scenario groen', de N706, bij ons bekend als de Vogelweg, is een bijzonder traject in de polder. De Vogelweg is opgenomen in de Canon van het Nederlandse landschap als 'synthese van stedenbouw en landschapsarchitectuur' (zie ook foto in bijlage). De fotograaf [redacted] stelt in

het verlengde daarvan: de beplanting van de Vogelweg is een voorbeeld van de landschapsarchitectuur van Flevoland

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het is bekend dat de voorgenomen tracé geluidsoverlast met zich mee brengt die zich niet laat combineren met een prettig woongebied

Verzonden: 4/18/2023 9:43:31 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

ja, zie bijlage

94442232_8860420_Zienswijzen_hoogspanningsleiding_Diemen-Ems_([redacted]_0-2).docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, Lichtvervuiling moet worden meegenomen bij het beoordelen van milieu effecten en leefbaarheid. Uitgesloten moet worden dat net als bij de windmolens op iedere paal 10 lampjes worden aangebracht om het nachtbeeld daarmee te verstoren.

94442232_8860421_bos_van_de_toekomst.jpg

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Vrijwel alle scenario's lopen nu door het schaarse bosgebied van Almere. Het 'Bos van de toekomst' zoals dat in de gemeente werd vastgesteld op 25 mrt 2021 moet samen met de Eemvallei de ontbossing rond de A6, de Essentaksterfte en andere bomenkap compenseren en het resterende bos beschermen. Het is belangrijk dat scenario's worden bedacht die dat gebied (zie bijlage) ontzien, bijvoorbeeld door pas na de A27 naar het zuiden af de buigen, voor zover nodig. Liever de A6 volgen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

ja, zie bijlage

Zienswijzen hoogspanningsleiding Diemen – Ens
Almere, 11 april 2023
[redacted]
[redacted]

Geachte medewerker aan de Hoogspanningsleiding Diemen-Ens,

Hierbij treft u een aantal zienswijzen aan op het Hoogspanningsleiding tracé Diemen-Ens.

Ik dien deze zienswijzen in namens de 11 (?) gezinnen die naar Oosterwold zijn gekomen om zich te vestigen in een bijzonder gebied waar *stadslandbouw* zich ontwikkelt voor en door bewoners. We pogen dat te doen met respect voor en in balans met de natuur en haar diversiteit.
De *organische ontwikkeling* van het gebied trekt relatief veel mensen met aandacht voor de natuur, de biologie en ecologie. Dat één van de hoogspaningsscenario's Oosterwold lijkt te doorkruizen alarmeert ons. Tegelijk begrijpen we dat de ontwikkelingen en toenemende behoefte aan elektriciteit vragen om aanpassingen en uitbreiding van het stroomnetwerk.

Er zijn 5 scenario geschetst en de opsomming van beperkingen waarmee rekening gehouden moet worden gehouden is groot. We dienen graag onze zienswijzen hierop in.

Kap van bomen

Een toekomstig traject zou zo min mogelijk kap van bomen tot gevolg moeten hebben. Sinds 2013 laat Nederland een sterke stijging zien van ontbossing[1]. De ontbossing evenaart zelfs het niveau van de ontbossing van het Amazonegebied [2]. Allerlei maatregelen om 10% meer bomen te hebben in 2030 hebben de negatieve trend tot op heden nog niet omgebogen.
De Flevopolder heeft relatief weinig bomen en bospercelen. De verbreding van de A6, Essentaksterfte, verkeersveiligheid en nieuwbouw hebben ook de afgelopen jaren tot veel kap geleid. Die natuur zou gecompenseerd worden door aanplant van nieuwe bossen in de Eemvallei en de Almeerderhout. In oud bos ligt echter veel meer koolstof opgeslagen dan in jong bos en het zal nog decennia duren eer dat de toegenomen CO2 van ontbossing zal zijn gecompenseerd. Een nieuw hoogspanningstracé mag dat probleem niet nog verder verergeren.

Aantasting natuurgebieden Almeerderhout en Eemvallei

Op 25 mrt 2021 keurde de Gemeenteraad Almere het Toekomstperspectief en het ontwikkelplan goed voor het "Bos van de toekomst". Verschillende scenario's doorkruizen precies het gebied waar de gemeente het geleden verlies aan natuur wil gaan compenseren en de resterende natuur in bescherming wil nemen met 'Het Stadsbos van de Toekomst' en de 'Eemvallei'. [3] Een toekomstig tracé mag de samenhang in de natuurstructuur in Almeerderhout niet aantasten.

Gezonde woon- en leefomgeving

[1] Wageningen University & Research (WUR)
[2] De Volkskrant 9 september 2017
[3] Almeerderhout-Toekomstperspectief.pdf en https://almere20.nl/project/eemvallei/

We snappen goed dat voor het tracé door Almere stad naar een alternatief wordt gezocht. De gezondheidsrisico's rond hoogspanningstracés zijn bekend: leukemie bij kinderen en degeneratieve ziekten zoals Alzheimer en kanker [4]. Een alternatief tracé zou dan ook niet door andere (evt toekomstige) woongebieden moeten lopen. Hoogspanningstracés zouden wat ons betreft nooit 'dicht' (<300m) langs bewoond gebied mogen gaan, tenzij ondergronds. Bij ondergrondse trajecten worden de elektrische en magnetische velden sterk verkleind (tot enkele meters) omdat de velden van de verschillende fasen elkaar deels opheffen [5].

Canon van het Nederlandse landschap

Het landschapsbeeld in de polder is al danig aangetast door de vele windmolens en verlichting die daarop sinds enkele jaren ook het nachtbeeld verstoort. Het behoeft geen uitleg dat hoogspanningstracés dit niet beter maken. Dat geldt uiteraard voor alle scenario's. Maar uw 'scenario groen', de N706, bij ons bekend als de Vogelweg, is een bijzonder traject in de polder. De Vogelweg is opgenomen in de *Canon van het Nederlandse landschap* [6] als 'synthese van stedenbouw en landschapsarchitectuur' (zie ook foto in bijlage). De fotograaf [redacted] stelt in het verlengde daarvan: de beplanting van de Vogelweg is een voorbeeld van de landschapsarchitectuur van Flevoland (foto van [redacted]).

Voor het behoud van het karakteristieke landschapsbeeld zal 'scenario groen' niet ongelukkiger kunnen uitpakken en van onderstaande foto een historisch beeld maken.

[4] RIVM over gezondheidseffecten hoogspanningslijnen

[5] prof. dr. ir. Michiel Haas en Henk Wever Msc: Elektrostress en gezondheid; de invloed van elektriciteit en zenders (2011, 3e herziene druk) hoofdstuk 12.2.

[6] Canon Nederlandse landschap Vogelweg Flevopolder

De keuze voor een nieuw tracé zou de schaarse karakteristieke polderwegen en het aangezicht en landschappelijk beeld niet verder mogen aantasten. Het heeft dan ook onze voorkeur dat het tracé naast bestaande infrastructuur komt te liggen, waar het landschapsbeeld al danig is aangetast door infrastructurele ingrepen, bijvoorbeeld dicht op de A6 (bvb tussen de snelwegen) of langs de N305.

We vertrouwen er op dat u onze inbreng meeneemt in de verdere uitwerking en worden graag op de hoogte gehouden van de vervolgstappen.

Met vriendelijke groet,

Namens

[redacted]

En

[redacted]

https://www.siebeswart.nl/image/l0000bwcZTLZnnSs

https://www.canonvanhetnederlandselandschap.nl/portfolio-items/beeld-25-van-60-de-vogelweg-bij-almere-hout/

Beeld 25 van 60: De Vogelweg bij Almere-Hout

Zuidelijk Flevoland: synthese van stedebouw en landschapsarchitectuur.

202300956

Verzonden: 4/18/2023 9:54:48 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Mijn echtgenote en 2 kinderen, familie woning
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Jazeker, alternatief en niet door een wijk met rijkelijke bebossing en huizen uit het hogere segment.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wandelen of de hond uitlaten is straks niet meer veilig met de masten naast onze wijk. En dat is nou net de pluspunt van onze wijk. Rijbaan naast de spanningsmasten is ook tegen de norm.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie rijbaan naast masten. Gezondheidsrisico's

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Worden de velden en bossen om de masten afgezet met hekwerk zodat mijn kinderen niet in de buurt komen van de masten als ze aan het spelen zijn?

Verzonden: 4/18/2023 9:59:15 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, geen enkel alternatief nog gehoord

94442355_8860491_pdf_20230418_214810_0000.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Grote schade op.al.afnemende natuur,aantal dieren.zeer risicovol voor gezondheid (met name jonge) bewoners almere hout. Komen juist vd natuur en bewust gebied met veel natuur.

Schijnt elders in nabijheid, gebeid te zijn waar makkelijker hoogspanningskabels kunen worden uitgezet/ al bestaande infrastructuur

Kabels komen vlakbij bus haltes waar kinderen 2x per dag staan ivm van/ naar school.

Tevens zeer lelijk om te zien, past niet in dergelijk natuurgebied

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Effect op volksgezondheid

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zorg eerst.maar voor busvervoer voor inwoners almere hout/ Oosterwold. Zeer slecht. Los eerst probleem met transport hier ol voordat deze inwoners, serieuze, gezondheidsschade oplopen ten koste van verbinding Ens/ Diemen.

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)

380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens

Bijlage 1 bij reactieformulier

Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
   - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
   - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

1. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een "verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

1. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid,

zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

1. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

1. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

1. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.
-

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.
- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/18/2023 10:09:19 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Vrijwel alle scenario's lopen door het schaarse bosgebied van Almere. Het is belangrijk dat scenario's worden bedacht die het bosgebied ontzien. Bij voorkeur door de A6 te volgen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De keuze voor een nieuw tracé zou de schaarse karakteristieke polderwegen en het aangezicht en landschappelijk beeld niet verder mogen aantasten. Het heeft dan ook onze voorkeur dat het tracé naast bestaande infrastructuur komt te liggen, waar het landschapsbeeld al danig is aangetast door infrastructurele ingrepen, bijvoorbeeld dicht op de A6 (bvb tussen de snelwegen).

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Een toekomstig traject zou zo min mogelijk kap van bomen tot gevolg moeten hebben.

De gezondheidsrisico's rond hoogspanningstracés zijn bekend: leukemie bij kinderen en degeneratieve ziekten zoals Alzheimer en kanker . Een alternatief tracé zou dan ook niet door andere (evt toekomstige) woongebieden moeten lopen. Hoogspanningstracés zouden nooit 'dicht' (<300m) langs bewoond gebied mogen gaan,

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het landschapsbeeld in de polder is al danig aangetast door de vele windmolens en verlichting die daarop sinds enkele jaren ook het nachtbeeld verstoort. Het behoeft geen uitleg dat hoogspanningstracés dit niet beter maken. Dat geldt uiteraard voor alle scenario's. Maar uw 'scenario groen', de N706, bij ons bekend als de Vogelweg, is een bijzonder traject in de polder. De Vogelweg is opgenomen in de Canon van het Nederlandse landschap als 'synthese van stedenbouw en landschapsarchitectuur' . Een scenario mag nooit de landschappen uit de Canon aantasten.

Verzonden: 4/18/2023 10:10:56 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Natuurbeheer! Dat scenario's lopen nu door het schaarse bosgebied van Almere. Het 'Bos van de toekomst' zoals dat in de gemeente werd vastgesteld op 25 mrt 2021 moet samen met de Eemvallei de ontbossing rond de A6, de Essentaksterfte en andere bomenkap compenseren en het resterende bos beschermen. Het is belangrijk dat scenario's worden bedacht die dat gebied ontzien, bijvoorbeeld door pas na de A27 naar het zuiden af de buigen, voor zover nodig.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Lichtvervuiling moet worden meegenomen bij het beoordelen van milieu effecten en leefbaarheid. Uitgesloten moet worden dat net als bij de windmolens op iedere paal 10 lampjes worden aangebracht om het nachtbeeld daarmee te verstoren.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Horizonvervuiling, bewoners van Oosterwold en Vogelhorst zijn al belast met zicht op torenhoge windmolens in twee richtingen, met bijbehorende slagschaduw, geluid en lelijke rode verlichting.

Daarnaast herrie van snelweg en provinciale weg en als het tegenzit ook nog onder laagvliegroutes straks. Voor de marketing van de stad roepen "building green cities" terwijl ondertussen alles wordt kaalgeslagen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geen aanvulling meer

Verzonden: 4/18/2023 10:24:27 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: 1349 [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Betreffende het GROENE TRACE: Ik begrijp dat we onderdeel zijn van een grote energie transitie met daarbij gevolgen. Echter waardoor het direct door een woonwijk wordt gelegd, als in het GROENE TRACE begrijp ik niet.

Oosterwold is groeiende, een gebied in ontwikkeling, meer woningen komen er nog aan. Een natuurgebied wat zich ook aan het ontwikkelen is.

De Vogelweg/ Vogeldreef (N706) loopt vanaf de A27 tot de Waterlandse weg (N305) door een

woonwijk. De huizen van de Epicurusstraat bevinden zich op korte afstand van de Vogeldreef. Bij gebrek aan lokale kennis kan ik me voorstellen dat niet genoeg is stilgestaan bij de snelle ontwikkeling van Oosterwold, zeer dicht tegen de N706 aan. Graag wijs ik ook nog even naar wat vermeld is op pagina 11:

"...de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport.

Dat zijn harde uitsluitingen".

Op de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoek alternatieven" staat

Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld als uitsluiting/ "no go area", toch is het groene tracé

dwars door deze uitsluiting heen gepland.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er rekening moet worden gehouden met de natuurelementen en het stadsbos langs de N706. De

kwetsbaarheid van deze gebieden en de flora en fauna moet nader onderzocht en worden meegenomen als natuurgebied in het onderzoek.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zware belasting van de windmolens en het 380kv trace voor de woonwijk en de flora en fauna is onevenredig.

De aanwezigheid van de al bestaande zeer grote windmolens aan de rand van Oosterwold moet worden meegewogen. Een 380kv tracé in dezelfde wijk zou een zeer grote en onevenredige belasting geven op een relatief klein en bijzonder gebied/woonwijk.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nvt

Verzonden: 4/18/2023 10:29:17 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijgevoegd document

94442571_8860548_Zienswijzen_hoogspanningsleiding_Diemen-Ems_([redacted]_0-2).docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijgevoegd document

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijgevoegd document

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijgevoegd document

Zienswijzen hoogspanningsleiding Diemen – Ens
Almere, 11 april 2023
[redacted]

Geachte medewerker aan de Hoogspanningsleiding Diemen-Ens,

Hierbij treft u een aantal zienswijzen aan op het Hoogspanningsleiding tracé Diemen-Ens.

Ik dien deze zienswijzen in namens de 11 (?) gezinnen die naar Oosterwold zijn gekomen om zich te vestigen in een bijzonder gebied waar *stadslandbouw* zich ontwikkelt voor en door bewoners. We pogen dat te doen met respect voor en in balans met de natuur en haar diversiteit.
De *organische ontwikkeling* van het gebied trekt relatief veel mensen met aandacht voor de natuur, de biologie en ecologie. Dat één van de hoogspaningsscenario's Oosterwold lijkt te doorkruizen alarmeert ons. Tegelijk begrijpen we dat de ontwikkelingen en toenemende behoefte aan elektriciteit vragen om aanpassingen en uitbreiding van het stroomnetwerk.

Er zijn 5 scenario geschetst en de opsomming van beperkingen waarmee rekening gehouden moet worden gehouden is groot. We dienen graag onze zienswijzen hierop in.

Kap van bomen

Een toekomstig traject zou zo min mogelijk kap van bomen tot gevolg moeten hebben. Sinds 2013 laat Nederland een sterke stijging zien van ontbossing[1]. De ontbossing evenaart zelfs het niveau van de ontbossing van het Amazonegebied [2]. Allerlei maatregelen om 10% meer bomen te hebben in 2030 hebben de negatieve trend tot op heden nog niet omgebogen.
De Flevopolder heeft relatief weinig bomen en bospercelen. De verbreding van de A6, Essentaksterfte, verkeersveiligheid en nieuwbouw hebben ook de afgelopen jaren tot veel kap geleid. Die natuur zou gecompenseerd worden door aanplant van nieuwe bossen in de Eemvallei en de Almeerderhout. In oud bos ligt echter veel meer koolstof opgeslagen dan in jong bos en het zal nog decennia duren eer dat de toegenomen CO2 van ontbossing zal zijn gecompenseerd. Een nieuw hoogspanningstracé mag dat probleem niet nog verder verergeren.

Aantasting natuurgebieden Almeerderhout en Eemvallei

Op 25 mrt 2021 keurde de Gemeenteraad Almere het Toekomstperspectief en het ontwikkelplan goed voor het "Bos van de toekomst". Verschillende scenario's doorkruizen precies het gebied waar de gemeente het geleden verlies aan natuur wil gaan compenseren en de resterende natuur in bescherming wil nemen met 'Het Stadsbos van de Toekomst' en de 'Eemvallei'. [3] Een toekomstig tracé mag de samenhang in de natuurstructuur in Almeerderhout niet aantasten.

Gezonde woon- en leefomgeving

We snappen goed dat voor het tracé door Almere stad naar een alternatief wordt gezocht. De gezondheidsrisico's rond hoogspanningstracés zijn bekend: leukemie bij kinderen en degeneratieve ziekten zoals Alzheimer en kanker [4]. Een alternatief tracé zou dan ook niet door andere (evt toekomstige) woongebieden moeten lopen. Hoogspanningstracés zouden wat ons betreft nooit

[1] Wageningen University & Research (WUR)
[2] De Volkskrant 9 september 2017
[3] Almeerderhout-Toekomstperspectief.pdf en https://almere20.nl/project/eemvallei/
[4] RIVM over gezondheidseffecten hoogspanningslijnen

'dicht' (<300m) langs bewoond gebied mogen gaan, tenzij ondergronds. Bij ondergrondse trajecten worden de elektrische en magnetische velden sterk verkleind (tot enkele meters) omdat de velden van de verschillende fasen elkaar deels opheffen [5].

Canon van het Nederlandse landschap

Het landschapsbeeld in de polder is al danig aangetast door de vele windmolens en verlichting die daarop sinds enkele jaren ook het nachtbeeld verstoort. Het behoeft geen uitleg dat hoogspanningstracés dit niet beter maken. Dat geldt uiteraard voor alle scenario's. Maar uw 'scenario groen', de N706, bij ons bekend als de Vogelweg, is een bijzonder traject in de polder. De Vogelweg is opgenomen in de *Canon van het Nederlandse landschap* [6] als 'synthese van stedenbouw en landschapsarchitectuur' (zie ook foto in bijlage). De fotograaf [redacted] stelt in het verlengde daarvan: de beplanting van de Vogelweg is een voorbeeld van de landschapsarchitectuur van Flevoland (foto van [redacted]).

Voor het behoud van het karakteristieke landschapsbeeld zal 'scenario groen' niet ongelukkiger kunnen uitpakken en van onderstaande foto een historisch beeld maken.

De keuze voor een nieuw tracé zou de schaarse karakteristieke polderwegen en het aangezicht en landschappelijk beeld niet verder mogen aantasten. Het heeft dan ook onze voorkeur dat het tracé naast bestaande infrastructuur komt te liggen, waar het landschapsbeeld al danig is aangetast door infrastructurele ingrepen, bijvoorbeeld dicht op de A6 (bvb tussen de snelwegen) of langs de N305.

---

[5] prof. dr. ir. Michiel Haas en Henk Wever Msc: Elektrostress en gezondheid; de invloed van elektriciteit en zenders (2011, 3e herziene druk) hoofdstuk 12.2.

[6] Canon Nederlandse landschap Vogelweg Flevopolder

We vertrouwen er op dat u onze inbreng meeneemt in de verdere uitwerking en worden graag op de hoogte gehouden van de vervolgstappen.

Met vriendelijke groet,

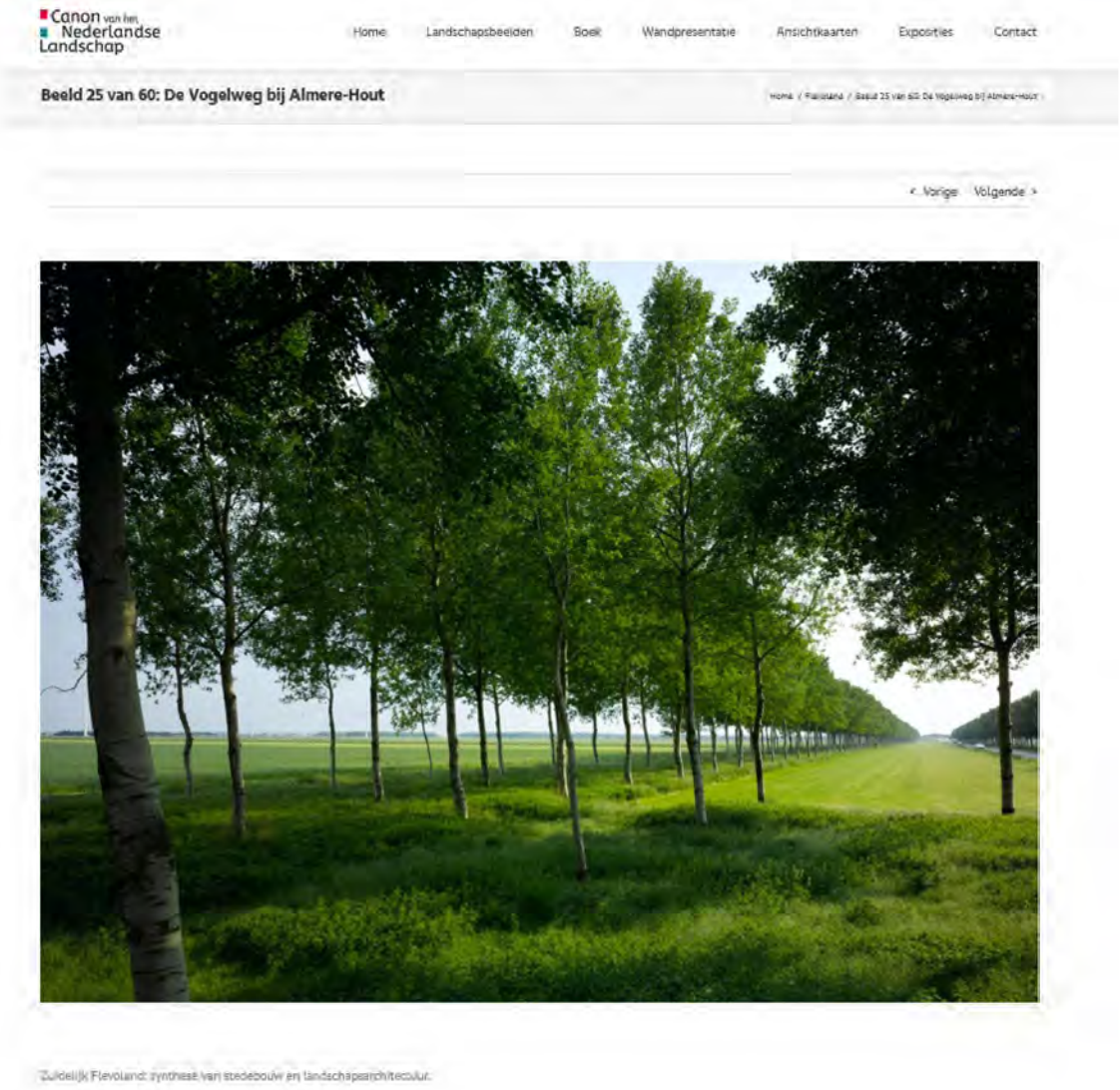
namens.....

(nrs [redacted]

[redacted]

https://www.siebeswart.nl/image/l0000bwcZTLZnnSs

https://www.canonvanhetnederlandselandschap.nl/portfolio-items/beeld-25-van-60-de-vogelweg-bij-almere-hout/

Verzonden: 4/18/2023 10:36:09 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, zie bijlage 1

94442615_8860566_Zienswijze_[redacted]_en_[redacted]_Hoogspanningsverbinding.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, Zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, zie bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, zie bijlage 1

Zienswijze Vogelhorst 380 kV verbinding
18 april 2023

Beste medewerker Ministerie van Economische zaken en Klimaat,

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Onze zienswijze is hieronder puntsgewijs verwoord en willen wij alvast bezwaar maken tegen de voorgenomen hoogspanningsleiding door Flevoland en in het bijzonder door of langs Almeerse woonwijken. Flevoland en Almere plukken al jaren de wrange vruchten van de energietransitie die voor Nederland zo noodzakelijk is. Naast de veelheid aan windmolens, loopt er al een hoogspanningsleiding dwars door Almere. Het landschap in Flevoland (en dus ook Almere) is hierdoor blijvend aangetast. En tot ons schrik, komt nu het ministerie, samen met TenneT, met een voorstel voor weer een nieuwe en buitenproportionele bovengrondse hoogspanningsleiding(en) . Ook weer ten behoeve van de energietransitie van heel Nederland. Volgens ons zijn andere provincies aan de beurt.

Indien een hoogspanningsleiding langs of door Flevoland onvermijdelijk is dan zijn wij het oneens met een nieuw tracé ten zuiden of ten noorden van Almere. Hieronder onze bezwaren / zienswijze:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout en Overgooi (Almere- Haven):** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout) Overgooi (Almere-haven).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina [1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over magnetisch veld) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Huidige hoogspanningsverbinding**

Wij zijn van mening dat een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad moet worden opgelost.

3. **Parallel aan huidige hoogspanningsverbinding**

Indien zienswijze onder punt 2 niet mogelijk is, dan moet er gekozen worden voor een verbinding die zoveel mogelijk parallel loopt aan de huidige hoogspannningsverbinding teneinde het landschap rondom Almere en verder in Flevoland niet verder te verstoren, bijvoorbeeld langs de A6.

---

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

4. Woon- en natuurgebieden

De woon- en natuurgebieden in Flevoland zijn kostbaar en moeten behouden blijven. De eventuele nieuwe verbinding mag dan ook niet ten noorden (Pampushout en Oostvaarderplassen) of ten zuiden van Almere (Almere-Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout, Almere Oosterwold) lopen. Hier bevinden zich naast woongebieden ook natuurgebieden (bossen, weiden, wateren) die nog niet of slechts in beperkte mate door horizonvervuilende objecten zijn aangetast.

5. Verstorende factoren

Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren: In het gebied van Almere Overgooi gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden

6. CO2-uitstoot

Aanleg volgens een tracé anders dan langs het bestaande tracé of langs de A6 zal bij de constructiewerkzaamheden qua CO2 uitstoot een veel grotere impact hebben op de natuur en daarmee op de biodiversiteit omdat deze tracés (Almere Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout en Almere-Pampus) voornamelijk door natuurgebieden (bossen/weiden, water) lopen. Ongewenst in de huidige tijd.

7. Gezondheidsrisico's

Uit diverse onderzoeken komt naar voren dat met name bij kinderen, die wonen in de directe nabijheid van hoogspanningslijnen vaker leukemie en hersentumor wordt vastgesteld[2]. Het Zwitsers onderzoek van Huss et al.[3] uit 2009 gaf aanwijzingen dat mensen die langer dan 10 jaar op minder dan 50 meter van een bovengrondse hoogspanningslijn wonen, mogelijk een hoger risico hebben om te overlijden aan de ziekte van Alzheimer. De Gezondheidsraad en het Rijk adviseren sinds 2005 om geen woningen en scholen te bouwen in de buurt van hoogspanningslijnen.

8. Verplaatsen huidige hoogspanningslijn

Ten tijde van de verbreding van de A6/A1/A10 is er sprake van geweest om de huidige hoogspanningsleiding, die door Almere loopt, te verplaatsen tot langs de te verbreden A6. Dit zou volgens de plannenmakers kostenneutraal kunnen worden uitgevoerd omdat de vrijkomende grond onder het huidige tracé weer vrij zou kunnen komen voor alternatief gebruik, zoals woningen. Wellicht is dit toch nog een overweging waard om e.e.a. te combineren: nieuw en oud beide langs de A6 en dan uiteraard ondergronds.

9. Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing:

Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om

[2] https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten

[3] https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/18990717/

dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens Tennet niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.
- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Samenvattend zijn wij van mening dat een nieuwe verbinding, indien al noodzakelijk via Flevoland, zoveel mogelijk langs de bestaande verbinding en/of de A6 moet lopen en dat minstens 10 kilometer daarvan, bijvoorbeeld vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6).

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Verzonden: 4/18/2023 10:37:42 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een verbinding van Diemen naar Dodewaard lijkt me een betere investering voor een redundant 380kV netwerk

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

1) De landschapskwaliteit bij trace groen vind ik onderbelicht omdat:

a)De masten zullen hier het het landschap sterk interfereren met de recent geplaatste windmolens. De windmolens en het trace lopen over een grotere lengte parallel aan elkaar. De huidige windmolens zijn al zeer belastend vanwege hun beweging en verlichting gedurende de nacht. Daar kunnen niet ook nog masten bij.

b) De landschapsvisie van Almere is dat aan de randen van Almere de bebouwing steeds lager wordt en een lagere dichtheid heeft, zodat wonen op een natuurlijke wijze overvloeit in het landschap. Door hoge masten te plaatsen wordt voorbij gegaan aan deze landschapskwaliteit.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

1) Ik ben van mening dat het gekozen trace bij voorkeur zo min mogelijk langs de bebouwing loopt. Figuur 3.3 laat alleen de huidige bebouwing zien. Zeker voor Almere gelden er ambitieuze nieuwbouwplannen voor de toekomst waar rekening mee gehouden dient te worden. Dat is nu niet opgenomen in deze figuur.

2) Als het trace toch in de buurt van bebouwing komt ben ik van mening de masten te kiezen met het kleinste magnetisch veld. Op deze manier kunnen we de schaarse ruimte in Nederland beter benutten en dichterbij de masten bouwen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zeker. Er moet nader onderzoek gedaan worden naar de impact van de magnetische velden op de gezondheid van mensen die vlakbij 380kv masten wonen. IN wetenschappelijk onderzoek is een mogelijk verhoogd risico vastgesteld op ALS, Leukemie en andere aandoeningen. Met deze magnetische velden dient ook rekening te worden gehouden bij het zoeken naar een geschikte locatie voor het nieuwe verdeelstation.

Verzonden: 4/18/2023 10:40:39 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De groene gebieden in het Oostelijk gedeelte zijn aangewezen als de groene gebieden ter compensatie van het verbreden van de A6 en het daar verdwijnen van het groen. Nu wordt met het tracé langs de Vogeldreef (route3) weer een aanslag gedaan aan het groene karakter van Almere. Wordt de aan Almere toegewezen compensatie nu weer afgenomen?

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Oosterwold is een wijk in Almere dat oorspronkelijk als groen zou worden beoordeeld. Oosterwold wordt echter gekenmerkt door verdichting en krijgt zelfs (op termijn) de titel van stedelijk gebied. Oosterwold dient daarom als stedelijk gebied worden gezien en als stedelijk gebied worden ingekleurd in de kaarten. Als in Flevoland het tracé langs de Vogeldreef komt, komen de masten vlak langs bestaande en geplande woningen, die nu niet als zodanig zijn meegenomen. Is het aantal huidige en toekomstige bewoners dat door de korte afstand tot de bestaande en geplande woningen gezondheidsrisico's bij een trace (route 3) langs de Vogeldreef en die aan de kant van Zeewolde langs de Vogelweg meegenomen in de effectenbeoordeling? Is het cumulatief gezondheidsrisico van deze huidige en toekomstige bewoners gekwantificeerd en meegenomen?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Wordt Almere met een tweede route door Almere wederom geconfronteerd met een route door Almere? Is hier sprake van het niet serieus nemen van de gemeente Almere en de bewoners van Almere?

Als dit gebeurt kies dan voor het trace langs de A6, omdat deze het minste de woongebieden doorkruist, maar nog beter kies voor een route buiten Almere om. Kies hier dan voor route 4. Dit laat het oorspronkelijke karakter van Almere het meest intact.

Verzonden: 4/18/2023 10:59:35 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De paarse lijn, of anders de lichtgele lijn. Deze geven de minste ellende voor inwoners.

94442749_8860602_reactieformulier_zienswijze.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie brief.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie brief.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie brief.

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/18/2023 11:25:15 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Vrijwel alle scenario's lopen nu door het schaarse bosgebied van Almere. Het 'Bos van de toekomst' zoals dat in de gemeente werd vastgesteld op 25 mrt 2021 moet samen met de Eemvallei de ontbossing rond de A6, de Essentaksterfte en andere bomenkap compenseren en het resterende bos beschermen. Het is belangrijk dat scenario's worden bedacht die dat gebied ontzien, bijvoorbeeld door pas na de A27 naar het zuiden af de buigen, voor zover nodig. Liever de A6 volgen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, Lichtvervuiling moet worden meegenomen bij het beoordelen van milieu effecten en leefbaarheid. Uitgesloten moet worden dat net als bij de windmolens op iedere paal 10 lampjes worden aangebracht om het nachtbeeld daarmee te verstoren.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheid van de mens

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja

Verzonden: 4/19/2023 6:48:30 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Vrijwel alle scenario's lopen nu door het schaarse bosgebied van Almere. Het 'Bos van de toekomst' zoals dat in de gemeente werd vastgesteld op 25 mrt 2021 moet samen met de Eemvallei de ontbossing rond de A6, de Essentaksterfte en andere bomenkap compenseren en het resterende bos beschermen. Het is belangrijk dat scenario's worden bedacht die dat gebied (zie bijlage) ontzien, bijvoorbeeld door pas na de A27 naar het zuiden af de buigen, voor zover nodig. Liever de A6 volgen.

94443437_8860803_image003.jpg

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De effecten op de gezondheid! Te dicht langs bewoonde wijk met gezinnen, veel kinderen en ouderen.

De risico's zijn bekend:

Leukemie bij kinderen, alzheimer en kanker.

1 Wageningen University & Research (WUR)

2 De Volkskrant 9 september 2017

3 Almeerderhout-Toekomstperspectief.pdf en https://almere20.nl/project/eemvallei/

4 RIVM over gezondheidseffecten hoogspanningslijnen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, Lichtvervuiling moet worden meegenomen bij het beoordelen van milieu effecten en leefbaarheid. Uitgesloten moet worden dat net als bij de windmolens op iedere paal 10 lampjes worden aangebracht om het nachtbeeld daarmee te verstoren.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De Vogelweg is een zodanig mooi voorbeeld van "landschapsarchitectuur" dat hij is opgenomen als 1 van de 60 van de Canon. Een scenario mag nooit de landschappen uit de Canon aantasten

202300969

Verzonden: 4/19/2023 7:10:10 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, deels ondergronds bij bewoonde gebieden

94443491_8860820_Zienswijzen_hoogspanningsleiding_Diemen-Ems.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

ja gezondheidsrisico's

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, landschapsbehoud en co2 uitstoot

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Zienswijze hoogspanningsleiding Diemen – Ens
Almere, 19 april 2023

[redacted]

Geachte Heer, mevrouw,

Bijgaand mijn zienswijzen op het Hoogspanningsleiding tracé Diemen-Ens.

Aantasting Canon van het Nederlands landschap

Een scenario mag nooit de landschappen uit de Canon aantasten. De vogelweg is onderdeel van dit Canon.

Aantasting natuurgebieden Almeerderhout en Eemvallei

Op 25 mrt 2021 keurde de Gemeenteraad Almere het Toekomstperspectief en het ontwikkelplan goed voor het "Bos van de toekomst". Verschillende scenario's doorkruizen precies het gebied waar de gemeente het geleden verlies aan natuur wil gaan compenseren en de resterende natuur in bescherming wil nemen met ´Het Stadsbos van de Toekomst' en de 'Eemvallei'. [1] Een toekomstig tracé mag de samenhang in de natuurstructuur in Almeerderhout niet aantasten.

Kap van bomen

Sinds 2013 laat Nederland een sterke stijging zien van ontbossing.
De Flevopolder heeft relatief weinig bomen en bospercelen. Er zou gecompenseerd kunnen worden door aanplant van nieuwe bossen in de Eemvallei en het Almeerderhout. In oud bos ligt echter veel meer koolstof opgeslagen dan in jong bos en het zal nog decennia duren eer dat de toegenomen CO2 van ontbossing zal zijn gecompenseerd. Een nieuw hoogspanningstracé mag dat probleem niet nog verder verergeren.

Gezonde woon- en leefomgeving

We snappen goed dat voor het tracé door Almere stad naar een alternatief wordt gezocht. De gezondheidsrisico's rond hoogspanningstracés zijn bekend: leukemie bij kinderen en degeneratieve ziekten zoals Alzheimer en kanker. Een alternatief tracé zou dan ook niet door andere (evt toekomstige) woongebieden moeten lopen. Hoogspanningstracés zouden wat ons betreft nooit 'dicht' (<300m) langs bewoond gebied mogen gaan, tenzij ondergronds. Bij ondergrondse trajecten worden de elektrische en magnetische velden beperkter qua spreiding.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Verzonden: 4/19/2023 8:56:29 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De alternatieven die onderzocht meten worden zijn naar mijn idee oranje en blauw

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zie brief bij 4

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie brief bij 4

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie brief bij 4

94444360_8861014_Zienswijze_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen.docx

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

[redacted]

Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens Zienswijzen op het alternatief het zgn. groene tracé: A1 via Hollandsebrug / Almere Haven - Midden door de polder - via IJsseloog naar Ens

Tracékeuze groen: volgen N706 tot aan bestaande 150 kV-verbinding Almere-Zeewolde-Lelystad

Datum: 19 april 2023

Geachte Heer. Mevrouw,

Wij [redacted] en [redacted] zijn als bewoners en eigenaren van [redacted], dat direct grenst aan het hierboven genoemde groene tracé N706 Vogelweg-Vogeldreef, directe belanghebbenden. In die hoedanigheid dienen wij nu onze zienswijzen in op het voorgenomen onderzochte groene tracé, dat de N706 volgt.

Wij zijn recent in september 2022 in de nieuwe zelfvoorzienende woonwijk Almere Oosterwold komen wonen.

Onze woning en stadslandbouwkavel liggen vlakbij het bos dat langs de N706 is aangelegd, ter hoogte van de Vogeldreef. Wij hebben bewust voor deze plek gekozen, vanwege de rust en de flora en fauna in onze nieuwe woonomgeving. Ook is biodiversiteit en het stimuleren hiervan in onze tuin een belangrijke motivering om juist op deze plek te gaan wonen en voedsel te gaan verbouwen.

Er was ons niets bekend over de plannen voor een mogelijke bovengrondse hoogspanningsverbinding langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef en de gevolgen hiervan voor ons woongenot, onze gezondheid en de waarde van onze woning. Bij de aankoop van onze woning is dit niet gemeld.

Wij hebben vernomen dat u voornemens bent om ook het bestaande tracé door Almere Stad hiernaar te verplaatsen en te combineren met het nieuwe tracé.

We sluiten ons graag aan bij onderstaande zienswijze die door medebewoners uit de straat is opgesteld.

zienswijzen op het groene tracé langs de N706

Als directe belanghebbenden in het door u als alternatief onderzochte groene tracé langs de N706 Vogelweg, brengen wij u de volgende zienswijzen onder de aandacht:

1. Almere Hout – Oosterwold: bebouwde kom N706 Vogelweg-Vogeldreef

De Rijksoverheid adviseert netbeheerder uit voorzorg (vanwege kinderleukemie en magneetvelden) geen nieuwe hoogspanningsmasten te plaatsen in de buurt van woningen.

In juni 2022 concludeerde de Gezondheidsraad uit nieuw wetenschappelijk onderzoek dat er ook aanwijzingen zijn dat leukemie zich vaker voordoet bij volwassenen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen. Bron: https://www.gezondheidsraad.nl/onderwerpen/straling/alle-adviezen-over-straling/hoogspanningslijnen-en-gezondheid-kanker-bij-volwassenen

De magnetische velden rond hoogspanningslijnen zijn een mogelijke verklaring. De GR adviseerde de overheid in 2018 voorzorgsmaatregelen te nemen om blootstelling aan hoogspanningslijnen te beperken. Dit bestaande voorzorgbeleid is nu uitgebreid met de aanbeveling voor meer ondergrondse hoogspanningskabels en transformatorstations. Het KWF kankerfonds ondersteunt deze aanbeveling. Bron: https://www.kwf.nl/nieuws/straling-en-kanker

Almere Hout, waar de zelfvoorzienende wijk Oosterwold deel van uitmaakt, behoort tot de agglomeratie van Almere en kan, vanwege de huidige en toekomstige woningdichtheid, niet tot het buitengebied worden gerekend.
Volgens de Structuurvisie Oosterwold, zal dit gebied in de komende decennia uitgroeien tot "een afwisselend stadslandschap met 15.000 nieuwe woningen en 20.000 tot 30.000 arbeidsplaatsen, terwijl het groene en agrarische karakter voor een groot deel behouden blijft."

Oosterwold ontwikkelt zich organisch en er is veel ruimte voor particulier initiatief, zoals het oprichten van scholen, kinderdagverblijven en zorgboerderijen, in combinatie met stadslandbouwinitiatieven. Wonen en werken worden in veel gevallen gecombineerd. Daarnaast is er ook veel aandacht voor recreatie en trekt het gebied jaarlijks vele bezoekers, ook omdat Oosterwold als voorbeeldwijk voor het nieuwe wonen en werken (stadslandbouw) fungeert.

Langs de N706 Vogelweg en A27 zijn momenteel verschillende nieuwe woonwijken in ontwikkeling, waarbij er met een hogere dichtheid wordt gebouwd dan elders in Oosterwold.

Zienswijze:
Wij vragen u om bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 terdege rekening te houden met de bestaande én toekomstige woningen in het gebied én met het feit dat deze nieuwe woonwijk behoort tot de stedelijke agglomeratie van Almere. Daarnaast vragen wij u om rekening te houden met de reeds bestaande en toekomstige activiteiten in dit gebied.

Wij vragen u, met het oog op het advies van de Gezondheidsraad 2022, om langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef, die door bewoond gebied loopt, géén gebruik te maken van bovengrondse hoogspanningsleidingen.

Mocht het zo zijn dat het groene tracé onverhoopt toch de beste optie is, dan verzoeken wij u om dit tracé ter hoogte van het reeds met woningen bebouwde gebied en ter hoogte van het gebied waar het voornemen bestaat om hier woningen en scholen of andere woon/werkverblijven te bouwen, te verkabelen, m.a.w. onder de grond aan te leggen.

Daarnaast vragen wij u om in het gebied buiten de bebouwde kom, dat grenst aan de N706 Vogelweg-Vogeldreef, gebruik te maken van zogenoemde windtrackmasten, waarbij de stralingsemissie is gereduceerd.

2. Windmolenpark Zeewolde

In 2022 is het Windmolenpark Zeewolde geopend. Langs de A 27 zijn 17 windturbines gebouwd, met een tiphoogte van 220 meter. Deze windmolens zijn in één lijn geplaatst, waarbij tussen de windmolens onderling en tussen de windmolens en de bestaande infrastructuur voldoende ruimte is opengelaten, om het risico bij calamiteiten zo klein mogelijk te houden.

Het groene tracé langs de N706 Vogelweg doorkruist het bestaande windmolenpark. Er is tussen de N706 Vogelweg en de nieuwe windturbines onvoldoende ruimte om hoogspanningsmasten te plaatsen, zeker als hier zogenoemde vakwerkmasten zouden worden toegepast, en zeker als hier twee tracés (oud en nieuw) worden gecombineerd.

Een windturbine dient "buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte" van een hoogspanningsleiding te staan.
Tijdens de inloopbijeenkomst op 30 maart jl. werd door één van uw voorlichters gesuggereerd dat er desnoods windmolens verplaatst zouden worden. Dat lijkt ons, gezien het feit dat de windmolens niet individueel zijn geplaatst, maar in een doordachte structuur en samenhang, niet opportuun.

Zienswijze:
Wij vragen u bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 terdege rekening te houden met het bestaande en recent opgeleverde windmolenpark, waarbij u rekening houdt met de structuur en samenhang in het park en met de voorschriften zoals die zijn gesteld in het *Handboek Risico zonering windturbines*. Een windturbine dient "buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte" van een hoogspanningsleiding te staan.

<u>Wij vragen u om het windmolenpark Zeewolde, ter hoogte van de N706 Vogelweg en ter hoogte van de hoogste windmolens, niet te doorkruisen met hoogspanningsmasten.</u>

3. Waardevermindering eigen woning en kavel

De kans is heel reëel dat de waarde van ons huis en kavel aanzienlijk in waarde zal dalen als de voorgenomen 380 kV hoogspanningsverbinding het groene tracé dat de N706 Vogelweg gaat volgen. Als plaatsing van de hoogspanningsverbinding zeker was geweest, dan hadden wij waarschijnlijk niet gekozen voor de ons huidige huis.

Zienswijze:
Hoewel wij momenteel in onzekerheid verkeren over de mogelijke gevolgen, geven wij in deze fase aan dat wij ervan uitgaan dat onze woning aanzienlijk in waarde zal dalen, als:

- mocht blijken dat het bos nabij onze woning, deels of geheel zal verdwijnen als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen, en/of
- mocht blijken dat onze woning en kavel als gevolg van de hoogspanningsmasten binnen het magnetisch veld zal komen te liggen, en/of
- mocht blijken dat ons uitzicht op de natuur/het bos en de horizon als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen wordt aangetast, en/of
- mocht blijken dat ons woongenot als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en de daarbij horende geluidshinder wordt aangetast.

Mocht één of meerdere van de bovengenoemde zaken na het plaatsen van de hoogspanningsmasten het geval zijn, dan zullen wij een claim neerleggen van waardevermindering op de woning met kavel.

4. Kwetsbare natuur, beschermde vogels rode lijst

Behalve dat het voorgenomen tracé door bewoond gebied loopt en er in het gebied ook wordt gewerkt en gerecreëerd, is er in Almere Hout – Oosterwold ook sprake van kwetsbare natuur. In Almere Oosterwold is een groot deel van het langs de A6 gekapte bos gecompenseerd. De zogenoemde Eemvallei, het bos dat onlangs in Oosterwold is aangelegd, gaat dienen als verbindingszone tussen de verschillende Natura 2000 gebieden.

Het bos langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef is het leefgebied van tal van kwetsbare zoogdieren en vogels, waarvan enkele op de rode lijst voorkomen. Wij noemen hier een aantal: buizerd, de bruine én ook blauwe kiekendief (rode lijst), de gele kwikstaart (rode lijst), bonte specht, koperwiek, karekiet, koekoek (rode lijst), diverse soorten uilen, en een paartje van de zeldzame wielewaal (rode lijst) dat hier ieder jaar verblijft.

Zienswijze:
Wij vragen u om een uitvoerige MER procedure te volgen, om te onderzoeken in hoeverre de voorgenomen aanleg van de hoogspanningsmasten en -leidingen van invloed zal zijn op het leven en de biodiversiteit in en om dit bosgebied.

Wij verzoeken u géén hoogspanningsmasten te plaatsen als deze de kwetsbare natuur, zoals hierboven beschreven, in gevaar brengen.

Verder verzoeken we u zeker ook de alternatieven goed te onderzoeken.
Bij voorbaat dank.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Verzonden: 4/19/2023 9:00:43 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

94444439_8861036_Bijlage_1_bij_reactieformulier_zienswijze_380_kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage 1

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's [1] en de aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding verhouden zich o.i. niet met de bestaande en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken naar alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leefkwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurt dit niet, dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een "verrommeling van Flevopolder" wat o.i. niet strookt met een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voor-zorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: i*n het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder door vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystad Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van voorbereiding, aanleg, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen en bedrijven ligt hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich “relevant” is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarop in het definitieve onderzoeksplan te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.
- Bij een ander 380 kV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De

eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad bestaat anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroomvoerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.

- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt, stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk.

Verzonden: 4/19/2023 9:10:29 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Vrijwel alle scenario's lopen nu door het schaarse bosgebied van Almere. Het 'Bos van de toekomst' zoals dat in de gemeente werd vastgesteld op 25 mrt 2021 moet samen met de Eemvallei de ontbossing rond de A6, de Essentaksterfte en andere bomenkap compenseren en het resterende bos beschermen. Het is belangrijk dat scenario's worden bedacht die dat gebied ontzien, bijvoorbeeld door pas na de A27 naar het zuiden af de buigen, voor zover nodig. Liever de A6 volgen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, Lichtvervuiling moet worden meegenomen bij het beoordelen van milieu effecten en leefbaarheid. Uitgesloten moet worden dat net als bij de windmolens op iedere paal 10 lampjes worden aangebracht om het nachtbeeld daarmee te verstoren.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het landschapsbeeld in de polder is al danig aangetast door de vele windmolens en verlichting die daarop sinds enkele jaren ook het nachtbeeld verstoort. Het behoeft geen uitleg dat hoogspanningstracés dit niet beter maken. Dat geldt uiteraard voor alle scenario's. Maar uw 'scenario groen', de N706, bij ons bekend als de Vogelweg, is een bijzonder traject in de polder. De Vogelweg is opgenomen in de Canon van het Nederlandse landschap als 'synthese van stedenbouw en landschapsarchitectuur' De fotograaf [redacted] stelt in het verlengde daarvan: de beplanting van de Vogelweg is een voorbeeld van de landschapsarchitectuur van Flevoland

Voor het behoud van het karakteristieke landschapsbeeld zal 'scenario groen' niet ongelukkiger kunnen uitpakken.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De keuze voor een nieuw tracé zou de schaarse karakteristieke polderwegen en het aangezicht en landschappelijk beeld niet verder mogen aantasten. Het heeft dan ook voorkeur dat het tracé naast bestaande infrastructuur komt te liggen, waar het landschapsbeeld al danig is aangetast door infrastructurele ingrepen, bijvoorbeeld dicht op de A6 (bvb tussen de snelwegen) of langs de N305.

Verzonden: 4/19/2023 9:20:14 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: mijn gezin
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, de vogelweg is zo'n mooi voorbeeld van landschapsarchitectuur dat het als 1 van 60 is opgenomen in de Nederlandse Canon. Een scenario zou hier dan ook nooit schade aan mogen verrichten lijkt mij.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ik weet niet welke zijn onderzocht maar lichtvervuiling en stralingsschade, verlies aan biodiversiteit schade en verlies van het schaarse bos in deze regio lijken me belangrijk waarbij dat laatste echt onoverkomelijk lijkt voor het hele gebied. zie verderop voor meer toelichting. Voor wat betreft licht: lijkt me dat moet worden uitgesloten dat op elke paal lichtjes verschijnen zoals bij de windmolens in het gebied. dat licht te dicht bij de bewoonde wereld.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Vrijwel alle scenario's lopen nu door het schaarse bosgebied van Almere. Het 'Bos van de toekomst' zoals dat in de gemeente werd vastgesteld op 25 mrt 2021 moet samen met de Eemvallei de ontbossing rond de A6, de Essentaksterfte en andere bomenkap compenseren en het resterende bos beschermen. Het is belangrijk dat scenario's worden bedacht die dat gebied

ontzien, bijvoorbeeld door pas na de A27 naar het zuiden af de buigen, voor zover nodig. Liever de A6 volgen

94444800_8861121_bosgebied_inzake_hoogspanningslijnen.jpg

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

xxx

202300974

Verzonden: 4/19/2023 9:30:31 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

de blauwe lijn

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Kwetsbare natuur. er was een groot deel van het laangs de A6 gekapte bos gecompenseerd. Deze dienen als verbindingszone. Kwetsbare zoogdieren en vogels verblijven hier. oa de buizerd , de kiekendief, gele kwikstaart, bonte specht, koperwiek, karekiek, koekoek diverse uilen. wielewaal.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

gezondsheidsklachten, hoogspanningsmasten in onze achtertuin. kankerverwekkers

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

kan je onderzeoken in hoeverre de voorgenomen aanleg van de hoogspanningsmasten en -leidingen van invloed zijn op het leven van de biodiversiteit in en om dit bosgebied.

Verzonden: 4/19/2023 9:35:44 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

de blauwe lijn

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

kwetsbare natuur en dieren en vogels

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

gezondsheidsklachten hoogspanningsmasten in onze achtertuin. Kankerverwekkers

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

kan je onderzoeken in hoeverre de voorgenomen aanleg van de hoogspanningsmasten en -leidingen van invloed zijn op het leven van de biodiversiteit in en om ons bosgebied. En de invloed op de mensen die daar wonen.

Verzonden: 4/19/2023 9:37:27 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage. Langs andere bestaande tracés en ondergrondse opties, ongeacht het financiële plaatje voor kosten en onderhoudswerkzaamheden

94445106_8861208_Zienswijze_[redacted]_380Kv.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Scheepvaart in het markermeer en het Gooimeer die kunnen lijden onder een van de nieuwe tracés door water

94445106_8861209_Zienswijze_[redacted]_380Kv.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage zienswijze

94445106_8861210_Zienswijze_[redacted]_380Kv.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage zienswijze

94445106_8861211_Zienswijze_[redacted]_380Kv.pdf

[redacted]

Almere, 18 april 2023

Betreft: Zienswijze concept NRD 380 kV

L.S.

Recent hebben wij kennisgenomen van de op 27 februari 2023 gedateerde concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau met betrekking tot de 380 kV Hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens. Drie dagen daarvoor, op 24 februari 2023, verhuisden wij met ons gezin met een jong kind naar het landgoed [redacted] Met ons verhuizen nog eens 65 huishoudens hier naartoe.

Sinds het bekend maken van de plannen voor uitbreiding van de 380 kV-verbinding tussen Diemen en Ens, waar dwars door de plek waar wij nu zijn gaan wonen het groene (en deels oranje en gele) tracé is ingetekend, merken wij veel ongerustheid, ongenoegen en wantrouwen bij onszelf, bij onze (toekomstige) buurtbewoners en daarbuiten bij bewoners van omliggende gebieden (Overgooi, Almere Hout en Oosterwold). Dat is wel het laatste wat wij hadden gehoopt en verwacht in een periode die in het teken zou moeten staan van het inrichten van een fijne en toekomstige leefomgeving.

Dat de plannen ons ongerust stemmen heeft een aantal redenen die we in onze zienswijze uiteen zullen zetten. We spreken hierbij de hoop en verwachting uit dat deze zienswijze en die van vele buurtbewoners en belangenverenigingen in onze directe omgeving met zorg en aandacht worden gelezen. De keuzes, en zelfs al de aanloop daarnaartoe, voor een nieuw aan te leggen uitbreiding van hoogspanningsverbinding grijpen diep in, in persoonlijke mensenlevens. Hopelijk bent u zich daarvan bewust en doet u dat niet af als: “Ach, er komt altijd weerstand op dit soort plannen”. Dat soort uitlatingen gedaan door medewerkers van TenneT hebben wij namelijk bij ons onderzoek dat aan het indienen van deze zienswijze vooraf is gegaan ook voorbij zien komen. Dat stemt misschien nog wel het meest ongerust.

Dat brengt ons bij het eerste bezwaar tegen de plannen tot uitbreiding van de 380Kv-hoogspanningsverbinding. Uit de concept NRD wordt duidelijk dat deze voortvloeit uit berekeningen verricht door TenneT waaruit zou blijken dat de bestaande verbinding na 2030 niet meer toereikend zou zijn, de bestaande verbinding niet meer uitgebreid kan worden en er dus een nieuwe bovengrondse verbinding moet komen. Deze berekeningen zijn totaal niet inzichtelijk gemaakt. Er wordt alleen gesteld dat dit zo is. Wel blijkt dat die berekeningen voortvloeien uit investeringsplannen, de toegenomen energieleverantie van zon- en windenergie, en het energieverkeer tussen Noord-Duitsland en België en Frankrijk. In welke wereld leven wij inmiddels dat wij als ‘simpele’ burgers de prijs en rekening dreigen te moeten gaan betalen voor dit soort ontwikkelingen die boven onze hoofd, onze landsgrenzen en om ons heen gebeuren? Mogen wij niet juist van een partij als TenneT verwachten, waar de Nederlandse staat voor 100% aandeelhouder van is, dat er oog en begrip voor is dat burgers niet op dit soort plannen zitten te wachten die gericht zijn op schaalvergroting en een zo hoog mogelijk rendement? Uw plannen, investeringen, aankondigen en beslissingen raken vele mensen in hun persoonlijke levenssfeer. Ga daar zorgvuldig mee om en denk eens buiten de bestaande kaders van lelijke, vervuilende en ongezonde hoogspanningsverbindingen. De technologie kan in 7 jaar tijd een enorme impuls krijgen. Dat is pas een echte investering waard. Een extra bovengrondse hoogspanningsverbinding in een gebied als Almere en Flevoland waar de komende jaren naar verwachting nog veel meer mensen gaan wonen dan nu al het geval is, is in onze visie maatschappelijk onverantwoord.

Een tweede bezwaar is dat enkele voorgestelde tracés, zoals de groene, gele en oranje, door of langs nu nog enigszins van (horizon)vervuiling gevrijwaarde natuurgebieden of landschappen rondom Almere. De natuur, onze flora en fauna wordt meer en meer verdrukt. Natuur en biodiversiteit is noodzakelijk wil er duurzaam leven mogelijk zijn. TenneT en de Nederlandse Staat in haar kielzog dragen de verantwoordelijkheid om met een maatschappelijk, landschappelijk en milieutechnisch verantwoord voorstel of voorstellen te komen, waarbij kosten een ondergeschikte rol spelen. Daarvan zien wij in de plannen tot nu toe nog geen weerspiegeling.

Is en blijft een nieuwe hoogspanningsverbinding door Flevoland desalniettemin onvermijdelijk dan zijn wij het oneens met een nieuw tracé ten zuiden of ten noorden van Almere. Een eventuele nieuwe verbinding dient wat ons betreft met inachtneming van de volgende punten te worden gerealiseerd:

- Met het oog op de individuele, maatschappelijke en natuurbelangen dient een eventuele nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk samen te vallen met de huidige inrichting en de plekken die daarvoor nu al zijn aangewezen;
- Een nieuwe verbinding dient dan ook zoveel mogelijk parallel te lopen aan de huidige hoogspanningsverbinding;
- Natuur- en woongebieden die op dit moment vrij zijn van hoogspanningsverbindingen dienen dat ook in de toekomst te blijven. Dat wil zeggen dat o.a. Pampushout, Oostvaardersplassen, Almere-Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout en Almere-Oosterwold daarvan gevrijwaard dienen te blijven;
- Nieuwe tracés door en over water en meren dienen te worden vermeden vanwege de huidige binnenscheepvaart van vracht en recreatievaart. Masten in het water kunnen deze vaart bemoeilijken wat in het ergste geval zou kunnen leiden tot ongelukken op het water.
- Voor inpassing binnen stedelijk gebied dient ondergrondse verbinding de voorkeur te hebben in plaats van het uitgangspunt dat nu (vooral vanuit kostentechnisch aspect) wordt gekozen, (bovengronds, tenzij). Dit om zorgvuldig met de publieke ruimte om te gaan en met de burgers die daarin leven en hen niet onnodig met (o.a. gezondheids-)zorgen op te zadelen. Hogere kosten voor een deel ondergronds mogen voor een partij als TenneT geen belemmering vormen. Als je wil investeren zal je ook in dat soort oplossingen moeten willen investeren.
- Aanleg volgens een tracé anders dan langs het bestaande tracé of langs de A6 zal bij de constructiewerkzaamheden qua CO_2 uitstoot een veel grotere impact hebben op de natuur en daarmee op de biodiversiteit omdat deze tracés (Almere Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout en Almere-Pampus) voornamelijk door natuurgebieden (bossen/weiden, water) lopen. We moeten zuinig zijn op onze nog schaarse natuur.
- Ten tijde van de verbreding van de A6/A1/A10 is er sprake van geweest om de huidige hoogspanningsleiding die door Almere loopt te verplaatsen tot langs de te verbreden A6. Dit zou volgens de plannenmakers kostenneutraal kunnen worden uitgevoerd omdat de vrijkomende grond onder het huidge tracé weer vrij zou kunnen komen voor alternatief gebruik zoals woningen. Wellicht is dit toch nog een overweging waard om e.e.a. te combineren: nieuw en oud beide langs de A6 en dan uiteraard ondergronds.

Samenvattend zijn wij van mening dat een nieuwe verbinding, indien al noodzakelijk en onvermijdelijk via Flevoland, zoveel mogelijk langs de bestaande verbinding en/of de A6 moet lopen.
Denk met uw uitbreidingsplannen en investeringen aan de burgers die u daarmee raakt en aan de natuur en stel duurzaamheid voorop.

Met vriendelijke groet,

[redacted] en [redacted]

Verzonden: 4/19/2023 9:49:46 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

JA. kijk naar alternatieven die de A6 volgen en rechts van de A27 afbuigen voor zover dat al nodig is. Ontzie het "Bos van de toekomst".

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

lichtvervuiling.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

het toetsingskader zou moeten worden uitgebreid met het aantal bomen dat moet sneuvelen.

De ontbossing is in Nederland sinds 2013 sterk gestegen en evenaart de ontbossing in het Amazonegebied. Er is wel ook aanplant van nieuwe bomen, maar dat houdt de ontbossing niet bij. En het duurt nog decennia voordat de jonge aanplant hetzelfde effect heeft op de biodiversiteit en de mitigerende werking voor het klimaat.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Delen van de Flevopolder zijn opgenomen in de CANON van het Nederlandse Landschap als mooi voorbeeld van 'landschapsarchitectuur'. Het toetsingskader zou het wel/niet aantasten van die architectuur expliciet moeten meenemen in de weging.

Verzonden: 4/19/2023 10:03:18 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het Groene trace door onze wijk [redacted] is GEEN optie. Wij zijn van mening dat de hoogspanningsmasten niet in de buurt van woningen en/of scholen en/of winkels geplaatst mogen worden en daar dus een alternatieve route voor gezocht moet worden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Onze wijk [redacted] doet aan ecologische stadslandbouw vanuit duurzaamheidsprincipe. In hoeverre verstoord het magnetisch veld de gewassen, flora en fauna?

In hoeverre heeft het weghalen van natuurgebied, namelijk de bomenrij naast de vogelweg (waar overigens vele herten nabij leven) en waarschijnlijk een stuk van het Kathedralenbos (Staatsbosbeheergebied) ecologische impact?

In hoeverre druist het weghalen van natuur (zoals hierboven vermeld) in tegen de filosofie van de wijk Oosterwold en het leven van mens en dier in deze ecologische omgeving.

De vliegroutes van trekvogels vanuit de Oostvaarders plassen gaan recht over Oosterwold. In combinatie met de hoge windmolens die langs de A27 zijn geplaatst, blijft er zeer weinig ruimte over en wordt deze trek verstoord.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er staan veel huizen direct langs het trace. Dit zijn huizen waarbij waardevermindering een feit gaat zijn (bron; 10-05-2006 Eenvandaag, waardevermindering uitspraak rechter van de Rechtbank te Utrecht).

De kabels van de hoogspanningsmasten zullen direct boven het Margaret Cavandisch plein hangen (het winkelcentrum met supermarkten). Dit wil zeggen dat men dagelijks aan het magnetisch veld wordt blootgesteld. Ook de nieuwe Groenewold wijk ligt zeer dicht bij het geplande Groene trace. Dit is een gebied met zeer veel jonge gezinnen.

Er is een nieuwe school gebouwd op ca. 400mtr van het geplande Groene trace. Diverse onderzoeken wijzen uit dat kinderen gevoelig zijn voor magnetische straling en daar zelfs ziek van kunnen worden (bron; Onderzoek van het RIVM / Architectenweb 12-06-2009, basisschool Helmond, bouw stilgelegd vanwege aanleg hoogspanning tracé).

Naast deze basisschool is de bouw van een zorgboerderij gepland.

Het voorzorg beleid van de overheid is om geen nieuwe hoogspanningsmasten te bouwen in de buurt van woningen en scholen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het plaatsen van hoogspanningsmasten staat haaks op de filosofie van de wijk Oosterwold. Deze wijk is ontstaan vanuit ecologisch perspectief en heeft zelfs een voorbeeldfunctie in de rest van de wereld op het gebied van stadslandbouw. Deze wijze van leven staat nu op het spel.

Wij begrijpen het belang van elektriciteit. Juist in onze wijk onderzoeken wij de mogelijkheden voor het opslaan van zelf opgewekte energie. Ironisch genoeg zou juist in onze wijk het plaatsen van hoogspanningsmasten spoedig achterhaald zijn.

Verzonden: 4/19/2023 10:08:44 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Markermeer traject en bestaande A6 weg

94445762_8861365_Hoogspanningskabel_tracee.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie brief

94445762_8861366_Hoogspanningskabel_tracee.docx

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie brief

94445762_8861367_Hoogspanningskabel_tracee.docx

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie brief

94445762_8861368_Hoogspanningskabel_tracee.docx

[redacted] 19 april 2023

Betreft: Zienswijzen hoogspanningsleiding Diemen – Ens

Geachte medewerker aan de Hoogspanningsleiding Diemen-Ens,

Ik dien deze zienswijzen in namens mijzelf en mijn gezin woonachtig op [redacted] te [redacted]. Wij zijn naar [redacted] gekomen om ons te vestigen in een bijzonder gebied waar *stadslandbouw* zich ontwikkelt voor en door bewoners. We pogen dat te doen met respect voor en in balans met de natuur en haar diversiteit. De *organische ontwikkeling* van het gebied trekt relatief veel mensen met aandacht voor de natuur, de biologie en ecologie. Dat één van de hoogspanningsscenario's Oosterwold lijkt te doorkruizen alarmeert ons. Tegelijk begrijpen we dat de ontwikkelingen en toenemende behoefte aan elektriciteit vragen om aanpassingen en uitbreiding van het stroomnetwerk.

Er zijn 5 scenario's geschetst en de opsomming van beperkingen waarmee rekening gehouden moet worden gehouden is groot. We dienen graag onze zienswijzen hierop in.

<u>Kap van bomen</u>
Een toekomstig traject zou zo min mogelijk kap van bomen tot gevolg moeten hebben. Sinds 2013 laat Nederland een sterke stijging zien van ontbossing. De ontbossing evenaart zelfs het niveau van de ontbossing van het Amazonegebied . Allerlei maatregelen om 10% meer bomen te hebben in 2030 hebben de negatieve trend tot op heden nog niet omgebogen.
De Flevopolder heeft relatief weinig bomen en bospercelen. De verbreding van de A6, Essentaksterfte, verkeersveiligheid en nieuwbouw hebben ook de afgelopen jaren tot veel kap geleid. Die natuur zou gecompenseerd worden door aanplant van nieuwe bossen in de Eemvallei en het Almeerderhout. In oud bos ligt echter veel meer koolstof opgeslagen dan in jong bos en het zal nog decennia duren eer dat de toegenomen CO2 van ontbossing zal zijn gecompenseerd. Een nieuw hoogspanningstracé mag dat probleem niet nog verder verergeren.

<u>Aantasting natuurgebieden Almeerderhout en Eemvallei</u>
Op 25 mrt 2021 keurde de Gemeenteraad Almere het Toekomstperspectief en het ontwikkelplan goed voor het "Bos van de

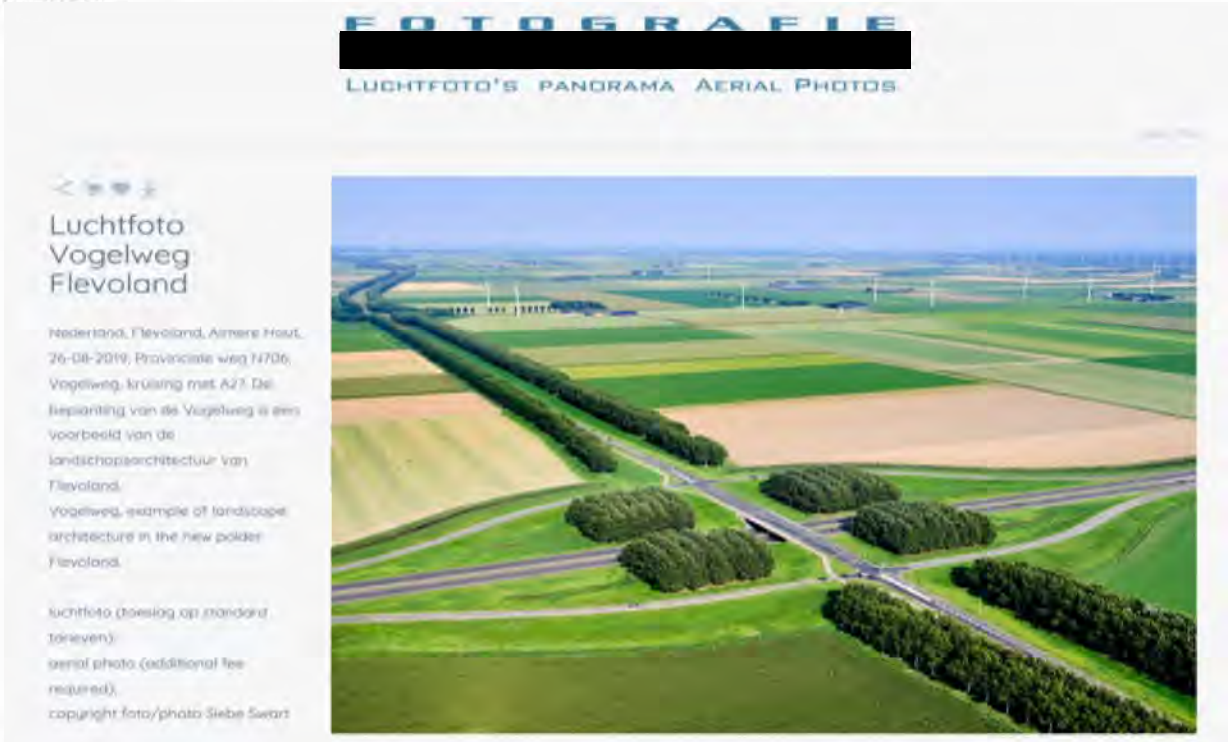
toekomst". Verschillende scenario's doorkruizen precies het gebied waar de gemeente het geleden verlies aan natuur wil gaan compenseren en de resterende natuur in bescherming wil nemen met ´Het Stadsbos van de Toekomst' en de 'Eemvallei'. Een toekomstig tracé mag de samenhang in de natuurstructuur in Almeerderhout niet aantasten.

Gezonde woon- en leefomgeving

We snappen goed dat voor het tracé door Almere stad naar een alternatief wordt gezocht. De gezondheidsrisico's rond hoogspanningstracés zijn bekend: leukemie bij kinderen en degeneratieve ziekten zoals Alzheimer en kanker . Een alternatief tracé zou dan ook niet door andere (evt toekomstige)woongebieden moeten lopen, Almere Oosterwold is nog volop in ontwikkeling. Hoogspanningstracés zouden wat ons betreft nooit 'dicht' (<300m) langs bewoond gebied mogen gaan, tenzij ondergronds. Bij ondergrondse trajecten worden de elektrische en magnetische velden sterk verkleind (tot enkele meters) omdat de velden van de verschillende fasen elkaar deels opheffen.

Canon van het Nederlandse landschap

Het landschapsbeeld in de polder is al danig aangetast door de vele windmolens en verlichting die daarop sinds enkele jaren ook het nachtbeeld verstoort. Het behoeft geen uitleg dat hoogspanningstracés dit niet beter maken. Dat geldt uiteraard voor alle scenario's. Maar uw 'scenario groen', de N706, bij ons bekend als de Vogelweg, is een bijzonder traject in de polder. De Vogelweg is opgenomen in de *Canon van het Nederlandse landschap* als 'synthese van stedenbouw en landschapsarchitectuur' (zie ook foto in bijlage). De fotograaf [redacted] stelt in het verlengde daarvan: de beplanting van de Vogelweg is een voorbeeld van de landschapsarchitectuur van Flevoland (foto van [redacted]). Voor het behoud van het karakteristieke landschapsbeeld zal 'scenario groen' niet ongelukkiger kunnen uitpakken en van onderstaande foto een historisch beeld maken.

De keuze voor een nieuw tracé zou de schaarse karakteristieke polderwegen en het aangezicht en landschappelijk beeld niet verder mogen aantasten. Het heeft dan ook onze voorkeur dat het tracé naast bestaande infrastructuur komt te liggen, waar het

landschapsbeeld al danig is aangetast door infrastructurele ingrepen, bijvoorbeeld dicht op de A6 (bijv. tussen de snelwegen) of langs het Markermeer. We vertrouwen er op dat u onze inbreng meeneemt in de verdere uitwerking en worden graag op de hoogte gehouden van de vervolgstappen.

Met vriendelijke groet,

[redacted] en

[redacted]

Verzonden: 4/19/2023 10:13:30 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: Postbus 2166
Huisnummer: 1
Postcode: 3800 CD
Woonplaats: Amersfoort
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Maatschappelijke organisatie
(Mede) namens: Stichting Flevo-landschap, Vogel- en natuurwacht Flevoland en Natuur en Milieufederatie Flevoland
Organisatie: Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, zie bijlage 1.

94445883_8861407_20230419_Zienswijze_NM_SFL_NMFF_VNF.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, zie bijlage 1.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, zie bijlage 1.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, zie bijlage 1.

Natuurmonumenten

Stationsplein 1
Postbus 2166
3800 CD Amersfoort

T (033) 479 70 00
www.natuurmonumenten.nl

IBAN NL 58 INGB 0666 0285 24
BIC INGBNL2A

KvK nr. 40516730

Datum 19 april 2023
Behandeld door [redacted]
Telefoonnummer --

Aan: Bureau Energieprojecten, Inspraakpunt Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens

Geachte heer, mevrouw

Hierbij wil de Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten graag samen met Stichting Flevo-landschap, Vogel- en natuurwacht Flevoland en Natuur en Milieufederatie Flevoland gebruik maken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze op het concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept NRD).

We zijn eerder in 2022 al betrokken geweest bij het participatieproces en we waarderen de mogelijkheid om op meerdere momenten in het proces inspraak te hebben.

De natuur- en milieuorganisaties in de regio erkennen het belang van een duurzame toekomst. Met alle toekomstige uitdagingen en ruimteclaims in acht nemend, is het van groot belang dat we de juiste keuzes maken, die recht doen aan het duurzame doel en onze biodiversiteit. Tegelijkertijd moeten we uitkijken dat hiermee de ene transitie niet zorgt voor knelpunten op andere fronten. Ons uitgangspunt, en hopelijk ook van de initiatiefnemers, is dat natuur wordt ontzien en de natuurwaarden en biodiversiteit door het nieuwe 380kV-tracé worden verhoogd. In het concept-NRD is een kaart met mogelijke tracés gepresenteerd. We richten ons in deze zienswijze vooral op algemene kansen en uitdagingen voor natuur en ecologie in het zoekgebied.

Voorkom schade aan natuur (en landschap)
De energietransitie is omvangrijk en zal impact hebben op de omgeving, natuur en landschap. De manier waarop we dat doen is de sleutel. Creëer synergie met een plus voor biodiversiteit om natuur meer ruimte te bieden, maar bescherm kwetsbare waarden, zoals natuur en landschap volwaardig.

Aan

Datum 19 april 2023

Toekomstige natuur

In de voortoets en MER wordt er qua natuurgebieden gekeken naar Natura 2000-gebieden en het NNN. We vinden het daarnaast belangrijk dat niet alleen de huidige natuurgebieden in beschouwing worden genomen, maar ook de nog te ontwikkelen natuur, ook als dit (nog) geen NNN of Natura 2000 is. Bijvoorbeeld de nieuwe natuur in Noorderwold – Eemvallei en in het zuiden van Schokland.

Compensatie meenemen in MER

Bij het verwijderen van bos is boscompensatie nodig en bij verlies van natuur in NNN-gebieden is ook compensatie nodig. We zouden graag zien dat in de MER wordt gekeken naar hoeveel compensatie er nodig is en waar deze compensatie uitgevoerd kan worden. Met compensatie bedoelen we dan onder andere het aantal bomen, het type en de omvang van verloren natuur, maar ook de aankoop van grond voor de ontwikkeling van nieuwe natuur en het aanplanten van deze bomen. Daarnaast is niet alleen fysieke oppervlaktecompensatie belangrijk, maar ook de compensatie van het verlies van lokale natuurwaarden. De te realiseren compensatieopgave kan hierdoor groter zijn dan alleen het compenseren van het areaal wat fysiek doorsneden wordt of verloren gaat.

Recreatie

In de beoordelingskaders wordt gesproken over recreatie. Wat is de definitie van een recreatiegebied? Want natuurgebieden zijn vaak ook recreatiegebieden. Hoe wordt dit bepaald? En zichtbare masten en kabels werken ook een positieve natuurbeleving tegen. We zouden graag zien dat dit effect wordt meegenomen in de MER.

Ganzen

Er wordt alleen gesproken over het effect op ganzenfoerageergebieden. We willen graag dat andere gebieden die belangrijk zijn voor ganzen ook meegenomen worden.

Effecten op vleermuizen en vogels

We verzoeken u om de effecten op vogels en vleermuizen zo volledig mogelijk te beschrijven. Dit betekent:

- Het in kaart brengen van aanwezige soorten en kwetsbaarheid
- Aanvaringen met hoogspanningsmasten en -leidingen
- Het verloren gaan van leefgebied
- Het ongeschikt of minder geschikt worden van leefgebied, bijvoorbeeld bereikbaarheid van foerageergebied of het vernietigen van vliegroutes
- Verstoring van alle soorten trekroutes en daardoor veroorzaakte extra inspanningen door soorten:
    - Dagelijkse trekroutes in verband met rusten en foerageren
    - Seizoenstrekroutes. Deze worden niet genoemd in figuur 3.2 van het concept NRD. Seizoenstrekroutes lopen vooral parallel aan de hoogspanningslijnen, maar onder andere in verband met weersomstandigheden kan er toch wel sprake zijn van doorsnijdingen. Draad- of mastslachtoffers kunnen dan ook vogels zijn die behoren tot aangewezen soorten van verder weg gelegen Natura 2000-gebieden.

Aan

Datum 19 april 2023

Voortoets

- Wij verzoeken u om al in de eerste toetsing op mogelijk negatieve effecten op een Natura 2000-gebied, de zogenoemde voortoets, cumulatieve effecten met andere ontwikkelingen te betrekken en dit niet pas in de passende beoordeling te doen.
- Wij verzoeken u om deze voortoets voor elk Natura 2000-gebied te beschrijven en niet alleen een totaalbeeld te schetsen.
- We verzoeken u om effecten in zowel aanlegfase als de definitieve fase mee te nemen.

Naar aanleiding van de workshop ecologisch kader

We zijn aanwezig geweest bij de workshop ecologisch kader op 12 september 2022. Hier hebben we input kunnen geven en we willen een aantal punten graag nogmaals herhalen:

- Laat het tracé niet bovengronds door beschermd Natura 2000-gebied lopen. Bij de workshop werd een vooronderzoek naar de impact op beschermde soorten in Natura 2000-gebieden besproken. Hieruit bleek dat deze impact op sommige beschermde soorten significant zal zijn. Het tracé loopt vrijwel zeker door het IJmeer en Ketelmeer. Ontzie de natuur en beschermde soorten in deze gebieden door het tracé daar ondergronds te trekken. Een gebrek aan financiële middelen mag geen reden zijn om de natuur hier aan te tasten.
- Implementeer (innovatieve) oplossingen op het tracé om de natuur en dieren te ontzien, zoals corridors voor vogels. Tijdens de workshop hebben verschillende experts, die ook betrokken zijn geweest bij andere tracés, ideeën geopperd voor meer een natuurlijkvriendelijkere inpassing van het tracé. Ga met deze experts om tafel en zorg dat deze ideeën in het tracé worden geïmplementeerd. Ook hier mogen kosten van deze ideeën geen reden zijn om deze oplossingen niet implementeren.

Ruimtegebruik

Bundel infrastructuur zoveel mogelijk. Bouw nieuwe infrastructuur zo dicht mogelijk bij andere bestaande infrastructuur om de natuur zo min mogelijk te belasten. Zorg ook voor meervoudig ruimtegebruik.

Over specifieke locaties of tracés

Voor enkele specifieke locaties of tracés willen we graag wat aandachtspunten meegeven. Dit is echter geen volledige en complete analyse maar het betreft slechts losse aandachtspunten.

- In Kamperhoek loopt al een 380 kV-verbinding. Een extra verbinding hier zou zeer nadelig zijn voor de aanwezige vogels en de natuurwaarden.
- De oranje route loopt langs Natura 2000-gebied en doorkruist veel bestaand bos en NNN. Bovendien is deze route gelegen op een plek met veel potentie om de natuur juist uit te breiden.
- De blauwe route loopt volledig door Natura 2000-gebied heen en sluit de hele Oostvaardersplassen af
- Ook de paarse route sluit de Oostvaardersplassen volledig af, maar dan van de andere kant. Ook bestaat de kans dat er van het Flevohout bijna niets overblijft.
- Vermijd doorsnijding van het Naardermeer. Het Naardermeer bestaat uit dichte moerasbossen, bloemrijke veenmosrietlanden en veel open en helder water. Vogels worden hier als door een magneet naartoe getrokken. Hier vinden ze rust, ruimte en

Aan

Datum 19 april 2023

voedsel. Energieprojecten hebben een groot scala aan mogelijke effecten op verspreiding, mortaliteit, populatiegrootte en gedrag van vogelpopulaties van daarvoor gevoelige soorten (Buij, R., et al, 2018)*. Het Naardermeer is aangewezen als Natura 2000-gebied als erkenning van de gevoeligheid van haar habitat.

Tot slot

Plaats de aanleg van dit tracé in een groter perspectief. Verschillende grote infrastructurele projecten worden op dit moment geconcretiseerd. Neem deze projecten ook mee in de beslissing voor hoe het tracé er uiteindelijk uit komt te zien. Bijvoorbeeld: De IJmeerverbinding wordt in ieder geval voor 70% ondertunneld. Deze mitigerende natuurmaatregel verliest zijn waarde als daarna hoogspanningsmasten in het IJmeer worden gebouwd.

Wij blijven graag betrokken in het vervolg van dit proces

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Vogel- en Natuurwacht Flevoland | natuur en milieu federatie flevoland | Natuurmonumenten | Natuur dichtbij HETFLEVO LANDSCHAP

1. Buij, R., et al., Kwetsbare Soorten voor energie-infrastructuur in Nederland; overzicht van effecten van hernieuwbare energie-infrastructuur en hoogspanningslijnen op kwetsbaarste soorten vogels, vleermuizen, zeezoogdieren en vissen, en oplossingsrichtingen voor natuur inclusieve energietransitie, Rapport 2882, pg. 27, Wageningen 2018.

Verzonden: 4/19/2023 10:21:39 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Bewoners [redacted] Almere,

[redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Buiten de vijf routes die onderzocht worden zien wij geen andere mogelijkheden. Voorkeur heeft uitbreiding van het bestaande netwerk i.p.v. uitbreiden met nieuwe masten.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De invloed van deze ontwikkeling op de vogelpopulatie en vogeltrek. Het Lepelaarplassengebied is onderdeel van Natura 2000. De Natura 2000 gebieden moeten bij deze ontwikkeling buiten beschouwing blijven en worden beschermd.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidsrisico's die hoogspanningsmasten met zich meebrengen. Deze dienen op geruime afstand van de bewoonde omgeving geplaatst te worden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Aandacht voor landschapsvervuiling in de Flevopolder. M.n. de onevenredig grote landschapsvervuiling van het tracé langs de dijk. Er kan niet oneindig uitbreiding plaatsvinden van grote objecten als windmolens en hoogspanningsmasten.

Verzonden: 4/19/2023 10:32:24 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, leg het traject geheel of zoveel mogelijk ondergronds aan, in ieder geval in de bewoonde en nog te bewonen gebieden.

Dat is mogelijk! Wij hebben jarenlang in de Verenigde Staten gewoond en ons geërgerd aan de lelijkheid en kwetsbaarheid van bovengrondse leidingen. Toen de stad uitgebreid moest worden ten behoeve van grote internationale bedrijven bleek het plotseling wèl mogelijk om alle voorzieningen ondergronds aan te leggen, inclusief het aanvoerende hoogspanningsnet.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zolang we niet zeker weten dat er geen gezondheidseffecten op mens, dier en planten zijn moet er vanuit worden gegaan dat die er wel zijn. Onderzoek daarnaar moet dus continu gedaan worden en resultaten moeten voor iedereen toegankelijk gepubliceerd worden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Waar wij wonen, in [redacted], kijken we al aan tegen een groot aantal hoge windturbines. We willen niet dat daar ook nog een paar kilometer masten met hoogspanningsleidingen bij komen. Dat ziet er niet goed uit en zal in veel opzichten nadelig zijn voor iedereen. Denk aan de mogelijkheid van effecten op de gezondheid maar ook aan te verwachten waardevermindering van onroerend goed.

Veel bewoners van dit gebied ervaren al overlast zoals slagschaduw, geluidshinder en andere vormen van nadelige effecten van de aanwezigheid van windturbines. ondergrondse leidingen zal dat tot het minimum beperkt kunnen (en moeten) worden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Er worden teveel bomen en andere onderdelen van natuur en 'groen' slachtoffer van de uitvoering van deze plannen. Bij ondergronds aanleggen zal er ook wel iets opgeofferd moeten worden maar dat kan herstellen. Hoogspanningsmasten hebben blijvende effecten op de omgeving.

Verzonden: 4/19/2023 10:40:23 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Hele gezin
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie Bijlage

94446447_8861559_Bijlage_1_bij_reactieformulier_zienswijze_380_kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Ens.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

ondergrondse alternatieven logischer

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

gezondheidsaspecten, ook geestelijk (momenteel al heel veel onrust over de plannen)

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nvt

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/19/2023 10:52:49 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

380 kV trajecten die zich binnen 400m van woningen bevinden ondergronds laten lopen. Zn met meer verdeelstations pm o de 380kV op te knippen in meerdere lagere- en middenspanningskabels ondergronds.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Uit onderzoek van Th.M.Lexmond uit november 1983 blijkt dat de bodem onder en in de omgeving van 380kV masten isverontreinigd met zink. Het zinkgehalte is zo hoog dat de schade door zinkvergiftigng kan optreden in daarvoor gevoelige gewassen. De oppervlakte waar zich ernstige schade aan gewassen zou kunnen voordoen is op ten hoogste 1000-1300m2 per mast (zie ook bijl.)

Wij zijn bewust in stadsdeel Almere-Oosterwold gaan wonen om voor ons en onze, door de kindertoeslagaffaire van de belastingdienst zwaargedupeerde kleinkinderen, een veilige woonomgeving te hebben waar we naar hartelust kunnen tuinieren, moestuin aanleggen, fruitbomen en struiken kunnen hebben en kunnen spelen en leren van, met en in de natuur.

94446972_8861651_zinkverontreiniging_van_de_bodem_nabij_hoogspanni-wageningen_university_and_research_369382.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De bewoners van Almere-Oosterwold hebben bewust gekozen voor deze mooie woonomgeving waar gemiddeld veel meer buiten geleefd wordt, wat doet de blootstelling aan schadelijke magnetische velden voor onze gezondheid? Er zijn al vele onderzoeken gedaan en die geven aan dat er grote risico's zijn en zeker dat kinderen mogelijk een verhoogd risico lopen op kinderleukemie. (zie info Rijksoverheid-Ruimtelijke ordening en gebiedsontwikkeling-Wonen in de buurt van hoogspanningslijnen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Er moet absoluut onderzoek gedaan worden naar de effecten op de bosstroken langs de N706 op mens en dier.

Mochten deze bosstroken moeten verdwijnen om plaats te maken voor 380kVmasten betekent dat dat het leefgebied van tal van kwetsbare zoogdieren en vogels, waaronder enkele op de rode lijst voorkomen(bonte specht, koperwiek, karekiet, koekoek, diverse soorten uilen en de wielewaal)vos, egels, reeen en marters zal verdwijnen en deze dieren dus ook.Dit zou toch echt niet mogen.

Tevens zal door het verdwijnen van de bosstroken ons woonplezier en onze woningwaarde verminderen waarvoor wij u volledige schadevergoeding zullen vragen.

Mijn advies is vooral de oranje en blauwe tracés verder te onderzoeken en het paarse trace te behouden.

ZINKVERONTREINIGING VAN DE BODEM NABIJ HOOGSPANNINGSMASTEN IN DE 380 kV-LEIDING TUSSEN GEERTRUIDENBERG EN EINDHOVEN

Th.M. Lexmond

November 1983

Sectie Bodemhygiëne en Bodemverontreiniging
Vakgroep Bodemkunde en Plantevoeding
Landbouwhogeschool

De Dreijen 3
6703 BC Wageningen

Woord vooraf

Dit verslag is in hoofdzaak gewijd aan een onderzoek naar het voorkomen van zink, cadmium en lood in de bodem nabij enkele hoogspanningsmasten, dat in opdracht van de N.V. Samenwerkende Electriciteits-Productiebedrijven te Arnhem is uitgevoerd tussen maart en oktober 1983.

Voorafgaand aan de bespreking daarvan wordt bij wijze van inleiding in hoofdstuk 1 een overzicht gegeven van de resultaten van eerder uitgevoerd onderzoek, die de aanleiding vormden tot dit onderzoek. In hoofdstuk 2 wordt de gevolgde werkwijze beschreven en worden de resultaten besproken. Het in paragraaf 2.5.3.2 beschreven model voor de invloed van de wind op de verspreiding van zink moet worden beschouwd als een eerste benadering, welke nog een nadere uitwerking behoeft. Een dergelijke uitwerking valt echter buiten het bestek van de opdracht.

		Pagina
Samenvatting		1
1	Ter inleiding: overzicht van de resultaten van eerder uitgevoerd onderzoek.	2
1.1	Aanleiding tot het onderzoek en bespreking van de resultaten.	2
1.2	Conclusies.	10
1.3	Verwijzingen.	10
2	Zinkverontreiniging van de bodem rondom hoogspanningsmasten.	12
2.1	Inleiding.	12
2.2	Doelstelling.	12
2.3	Wijze van uitvoering.	12
2.3.1	Bemonstering.	13
2.3.2	Voorbehandeling en analyse van de monsters.	14
2.3.3	Berekening van de metaalvoorraad in de bodem.	15
2.4	Resultaten van de analyses.	17
2.5	Bespreking van de resultaten.	17
2.5.1	Verticale verspreiding van zink.	17
2.5.2	Belasting van de bodem met zink, cadmium en lood.	19
2.5.3	Verspreiding van zink in horizontale richting.	21
2.5.3.1	Verband tussen de zinkvoorraad en de afstand tot de mast.	21
2.5.3.2	Invloed van de wind.	24
2.5.4	Gevolgen van de zinkverontreiniging voor de landbouwkundige gebruikswaarde van de grond.	28
2.6	Conclusies.	29
2.7	Verwijzingen.	30

Bijlage 1: Gehalten aan zink en organische stof (humus) en de daaruit berekende zinkvoorraden in de afzonderlijk bemonsterde lagen en in de laag van 0-60 cm. Mast 49.

Bijlage 2: Idem. Mast 51.

Bijlage 3: Idem. Mast 55.

Bijlage 4: Overzicht van de resultaten van de cadmium- en loodbepalingen, de berekende voorraden aan deze metalen in de afzonderlijk bemonsterde lagen en de door optelling daarvan verkregen voorraden tot op 60 cm diepte.

Bijlage 5: Resultaten van de niet-lineaire parameterfitting met behulp van SIMPLEX-optimalisering van het verband tussen de zinkvoorraad en de afstand tot de voet van de mast.

202300988

Samenvatting

Grondmonsters genomen onder en rondom drie hoogspanningsmasten in de 380 kV-leiding tussen Geertruidenberg en Eindhoven werden onderzocht op hun gehalte aan zink, cadmium en lood. Onder de masten werd in de bovenste 60 cm van de bodem gemiddeld 127 g Zn m^{-2} aangetroffen tegen 11,7 g Zn m^{-2} op 100 m afstand tot de voet van de masten.

Rondom de masten heeft een diffuse verspreiding van de verontreiniging plaatsgevonden, waarin de invloed van de overheersende windrichting duidelijk was te herkennen. Zo werd op 10 m afstand gemiddeld 33,7 g Zn m^{-2} gevonden, maar in richtingen tussen noord en oost was dat 44,1 en in richtingen tussen zuid en west 23,7 g Zn m^{-2}. Op 20 m afstand werd gemiddeld 19,5 en op 40 m 13,9 g Zn m^{-2} gevonden.

Het zink is vermoedelijk grotendeels vrijgekomen door corrosie van het verzinkte oppervlak van de masten voordat deze voor het eerst zijn geschilderd. Omdat zink dat wordt gebruikt voor het thermisch verzinken van ijzer en staal, cadmium en lood kan bevatten, is nagegaan of de zinkverontreiniging gepaard gaat aan verhoogde gehalten aan deze metalen in de grond. Dat bleek niet het geval te zijn.

Het zinkgehalte van de grond onder en in de directe omgeving van de masten is dermate verhoogd, dat vergiftiging kan optreden van gevoelige gewassen. De intensiteit daarvan en de afmetingen van het gebied waarin zich schade kan voordoen, zullen echter in belangrijke mate worden bepaald door eigenschappen van de grond.

Er is een aanzet gegeven tot de formulering van een model voor de verspreiding van de verontreiniging onder invloed van de wind. Combinatie van dit model met een relevante dosis-effect-relatie zal het mogelijk maken om door chemisch onderzoek van een beperkt aantal grondmonsters een verantwoorde schatting te maken van het effect van de aanwezigheid van een hoogspanningsmast op de landbouwkundige gebruikswaarde van de grond er omheen.

1. Ter inleiding: overzicht van de resultaten van eerder uitgevoerd onderzoek.

1.1 Aanleiding tot het onderzoek en bespreking van de resultaten.

Naar aanleiding van een klacht over schade aan stamslabonen, die zou zijn opgetreden als gevolg van het verven van een hoogspanningsmast, is door de Afdeling Geotechniek van de Grontmij in opdracht van de Provinciale Noordbrabantse Elektriciteits-Maatschappij (PNEM) nagegaan, of de slechte groei van de planten in verband was te brengen met een door de schilderwerkzaamheden veroorzaakte verontreiniging van de bodem.

De mast waarop de klacht betrekking had, is nummer 46 in de 380 kV-leiding tussen Geertruidenberg en Eindhoven. Deze mast staat op ca. 1 km ten westnoordwesten van De Moer (gemeente Loon op Zand). De bodem ter plaatse bestaat uit leemarm, matig fijn zand. De humushoudende bovengrond is ca. 40 cm dik en matig humeus, de ondergrond is humusarm.

In het kader van dat onderzoek zijn analyses verricht aan grondmonsters uit de lagen 0-20 en 20-40 cm beneden maaiveld, die waren genomen bij de mast en op een plaats onder de draden waar geen beïnvloeding door het verven kon hebben plaatsgevonden. Er bleek geen sprake te zijn van verontreiniging met vluchtige, organische verbindingen (waaronder oplosmiddelen); de gevonden gehalten verschilden niet duidelijk tussen de monsters en werden in het algemeen als zeer laag aangemerkt. Wel duidelijk verschillend waren de zinkgehalten. In de bij de mast genomen monsters werd vijf maal zoveel zink aangetroffen als in de referentiemonsters (tabel 1). De vermelde waarden zijn hoog tot zeer hoog in vergelijking met de normaal in zandgronden gevonden waarden van 10 tot 60 mg kg^{-1} (Van Driel en Smilde, 1982). Ten aanzien van het loodgehalte bestond er nagenoeg geen verschil tussen de monsters (tabel 1). De opgegeven waarden zijn echter aan te merken als sterk verhoogd ten opzichte van de normale waarden voor zandgronden, welke niet hoger zijn dan 40 mg kg^{-1} (Van Driel en Smilde, 1982).

Ter aanvulling van dit onderzoek werd door de Grontmij het loodgehalte bepaald van grondmonsters genomen van een perceelsgedeelte dat geheel buiten de invloed van de mast en de draden is gelegen. De in de lagen 0-20 en 20-40 cm aangetroffen gehalten bedroegen respectievelijk 25 en 23,5 mg kg^{-1}, vrijwel een factor 10 lager dan voor de eerder onderzochte plaatsen was opgegeven.

Tabel 1. Zink- en loodgehalte van grond bemonsterd nabij en op grotere afstand tot mast 46 (Grontmij, 1982a).

Herkomst van het monster		Gehalte (mg kg^{-1})	
Plaats	Diepte (cm)	Zink	Lood
Nabij de mast	0-20	425	221
Nabij de mast	20-40	520	188
Op grotere afstand	0-20	105	280
Op grotere afstand	20-40	82	184

Ter verklaring van het verhoogde zinkgehalte nabij de mast werd gewezen op de mogelijkheid, dat het zink afkomstig is van het verzinkte staal waaruit de mast is opgebouwd. Door corrosie van niet met verf bedekt, verzinkt materiaal worden zinkionen vrijgemaakt, die vervolgens door de neerslag worden afgespoeld en aldus op de begroeiing en de bodem terecht komen. Dit kan leiden tot zinkvergiftiging van planten, zoals bijvoorbeeld is aangetoond door Meyer en Goedewaagen (1940).

Voor het verschil in loodgehalte tussen de bij de mast en onder de draden genomen monsters enerzijds en anderzijds de monsters van het perceelsgedeelte buiten de invloed van mast en draden, kon geen verklaring worden gegeven. Beïnvloeding door de elektriciteitsdraden werd niet waarschijnlijk geacht, aangezien deze bestaan uit aluminium en staal. Wel werd de mogelijkheid geopperd, dat variaties in het lutumgehalte van de grond voor het verschil verantwoordelijk zouden zijn. De bodemopbouw van het in het aanvullend onderzoek bemonsterde perceelsgedeelte verschilde echter niet opvallend van die van de eerder bemonsterde plaatsen (Grontmij, 1982b). Bovendien bedraagt het loodgehalte van lutumrijke gronden in Nederland gewoonlijk niet meer dan 50 mg kg^{-1} (Van Driel en Smilde, 1982), zodat waarden van 180-280 mg kg^{-1} ook voor dat soort gronden als abnormaal hoog moeten worden beschouwd.

De resultaten van het door de Grontmij uitgevoerde onderzoek vormden voor de PNEM aanleiding het Bedrijfslaboratorium van Grond- en Gewasonderzoek op te dragen een vergelijkend onderzoek te verrichten bij mast 46 en elders onder de 380 kV-leiding. Besloten werd op vier percelen na te gaan of er sprake was van een beïnvloeding door mast of draden van de gehalten van de grond aan zink, lood, cadmium en koper. De andere in het onderzoek betrokken masten (de nummers 39, 42 en 48) staan evenals mast 46 in de omgeving van De Moer op leemarme of zwak lemige, matig fijne zandgronden.

De resultaten van de door het Bedrijfslaboratorium voor Grond- en Gewasonderzoek uitgevoerde analyses zijn vermeld in tabel 2. Het zinkgehalte van de bij de masten genomen monsters is duidelijk verhoogd ten opzichte van dat in de andere monsters en ten opzichte van wat normaal in zandgronden wordt aangetroffen. De gehalten aan lood, cadmium en koper zijn niet beïnvloed door de hoogspanningsleiding. Afgezien van het kopergehalte van de monsters die op perceel 3 waren genomen, liggen alle waarden in het traject dat als normaal geldt. De verhoogde kopergehalten van perceel 3 kunnen het gevolg zijn van het gebruik van koperhoudende meststoffen en bestrijdingsmiddelen. Overigens zijn ze niet zo hoog, dat daarvan problemen, van welke aard dan ook, te verwachten zijn.

Vergelijking van deze resultaten met die van de Grontmij laat overeenstemming zien in de verhoging van het zinkgehalte van de grond onder invloed van de masten. Ze tonen aan, dat het zink afkomstig is van de masten, dan wel van werkzaamheden die samenhangen met de plaatsing of de aanwezigheid ervan.

Uit informatie van de PNEM is gebleken, dat de masten zijn opgebouwd uit staal, waarop langs thermische weg een zinklaag van 100 tot 120 µm dikte is opgebracht. De totale oppervlakte van de masten bedraagt ca. 1300 m^2, zodat per mast 0,13 tot 0,16 m^3 zink met een massa van 900-1100 kg is gebruikt. De masten zijn gebouwd in de jaren 1967-68. In de jaren 1973-74 zijn ze wegens beginnende roest voor het eerst geschilderd (mond. med. P. Timmermans). Het lijkt waarschijnlijk, dat de zinkverontreiniging voornamelijk tot stand is gekomen in de periode van zes jaar waarin het gehele verzinkte oppervlak heeft blootgestaan aan de corroderende werking van de atmosfeer. Het is echter niet uit te sluiten, dat ook na die tijd nog zink is vrijgekomen.

Tabel 2. Gehalten aan een aantal zware metalen van monsters uit de bouwvoor van vier percelen, genomen op drie, ten opzichte van de hoogspanningsleiding verschillend gesitueerde plaatsen (Bedrijfslaboratorium voor Grond- en Gewasonderzoek, 1983).

Herkomst van het monster			Gehalte (mg kg^{-1})			
Perceel	Plaats	Diepte (cm)	Zink	Lood	Cadmium	Koper
1	Mast 39	0-20	151,5	20,5	0,18	7,7
	Lijn 39-40	0-20	18,0	13,7	0,21	6,9
	Buiten de lijn	0-20	18,9	10,3	0,17	6,9
2	Mast 42	0-20	220,7	13,2	0,31	9,6
	Lijn 42-41	0-20	39,3	8,8	0,21	7,3
	Buiten de lijn	0-20	23,3	9,1	0,21	7,4
3	Mast 46	0-25	116,0	15,0	0,20	13,9
	Lijn 46-47	0-25	37,6	13,6	0,20	13,0
	Buiten de lijn	0-25	37,0	18,7	0,27	20,0
4	Mast 48	0-20	187,7	14,1	0,21	6,9
	Lijn 48-49	0-20	35,	14,4	0,24	5,6
	Buiten de lijn	0-20	27,3	13,0	0,19	6,5
Normale gehalten in Nederlandse zandgronden (Van Driel en Smilde, 1982)		:	10-60	<40	0,1-0,5	<12

Wat lood betreft zijn de resultaten van het Bedrijfslaboratorium en de Grontmij duidelijk met elkaar in strijd. Gelet op de opzet van beide onderzoekingen moet echter meer waarde worden toegekend aan de bevindingen van het Bedrijfslaboratorium. Mede gezien de resultaten van het aanvullende onderzoek van de Grontmij dringt zich de vraag op, of de in het eerste rapport vermelde waarden wellicht een factor tien te hoog zijn opgegeven.

Naast het hierboven beschreven onderzoek is door de vakgroep Bodemkunde en Bemestingsleer (sinds 1 mei 1983 Bodemkunde en Plantevoeding) van de Landbouwhogeschool nagegaan, of de bij mast 46 geconstateerde groeiremming bij stamslabonen het gevolg was van zinkvergiftiging. Het verzoek hiertoe was afkomstig van het Consulentschap in algemene dienst voor Bodemaangelegenheden in de Tuinbouw, onderdeel van de Landbouwvoorlichtingsdienst. Het onderzoek werd uitgevoerd in het najaar van 1982, op een tijdstip waarop het onderzoek door het Bedrijfslaboratorium nog moest plaatsvinden. Omdat de door de Grontmij geconstateerde verhoging van het zinkgehalte op dat moment nog niet was bevestigd, werd allereerst nagegaan of er werkelijk sprake was van zinkverontreiniging. Hiertoe werd een aantal grondmonsters van verschillende herkomst onderzocht op het gehalte aan zink. Hierbij werd gebruik gemaakt van een extractie met verdund salpeterzuur, waardoor een groot deel van het in de grond aanwezige zink in oplossing wordt gebracht (Bosmans en Paenhuys, 1980). De resultaten zijn samengevat in tabel 3. Ze bevestigen het bestaan van de zinkverontreiniging.

Uiterlijke kenmerken van planten bieden geen mogelijkheden om te beoordelen of het achterblijven van de groei te wijten is aan zinkvergiftiging. In het algemeen zijn de symptomen die zich in het gewas voordoen niet specifiek, wat inhoudt dat ze verschillende andere oorzaken kunnen hebben, zoals bijvoorbeeld aantasting van het wortelstelsel door in de bodem levende, ziekteverwekkende organismen en gebrek aan bepaalde voedingselementen. Daarom wordt de diagnose gewoonlijk gebaseerd op de resultaten van chemisch grondonderzoek en gewasanalyse.

Tabel 3. Gehalte aan zink, extraheerbaar met 0,43 *M* HNO_3, van grondmonsters genomen uit de laag 0-20 cm op ten opzichte van masten verschillend gesitueerde plaatsen.

Herkomst van het monster		Zinkgehalte (mg kg^{-1})
Mast 46	Onder de mast	260
	5 tot 10 m van de mast, onder de draden	102
	50 m van de mast, onder de draden	22
	50 m van de mast, buiten de draden	26
Mast 48	Onder de mast	268
	30 m van de mast, buiten de draden	15

Het zinkgehalte van grond waarboven schade aan gevoelige gewassen kan worden verwacht, is afhankelijk van de mate waarin de grond bestanddelen bevat waaraan het zink in een voor planten onschadelijke vorm kan worden gebonden. Ook de zuurgraad van de grond speelt in dit verband een belangrijke rol. Naarmate de grond zuurder is (de pH lager is), neemt de effectiviteit waarmee het zink door de grond wordt gebonden af en daalt het zinkgehalte dat aanleiding geeft tot toxische effecten op planten.

Volgens Smilde (1983) kan schade optreden bij zinkgehalten hoger dan 100 tot 350 mg kg^{-1}. De laagste waarden van dit traject hebben betrekking op humusarme en matig humeuze zandgronden, de hoogste op gronden met een hoog gehalte aan humus of lutum. De onder de masten aangetroffen gehalten blijken dus hoog genoeg om zinkvergiftiging te veroorzaken, zeker wanneer in aanmerking wordt genomen dat met het verdunde salpeterzuur niet al het zink uit de grond is vrijgemaakt.

Voor de beoordeling van de mogelijke giftigheid van de onder en bij de mast aangetroffen zinkgehalten kan ook een vergelijking worden gemaakt met de resultaten van een studie naar het optreden van zinkvergiftiging in grond uit de omgeving van een zinksmelterij (Smilde et al., 1974; Van Luit et al., 1976). In dat onderzoek werd de zinktoestand van de grond gekarakteriseerd door de bepaling van de hoeveelheid zink die uit de grond was vrij te maken met een waterige oplossing van ammoniumacetaat (1 *M*; pH 7,0). De groei van stamslabonen bleek sterk achter te blijven bij een extraheerbaar zinkgehalte van 30 mg kg^{-1} in een tot pH-KCl 5,3 bekalkte, humeuze zandgrond. Tabel 4 geeft de overeenkomstige analyseresultaten voor de bij mast 46 genomen monsters.

Uit de onderlinge vergelijking volgt dat het onder de mast genomen monster als giftig voor stamslabonen moet worden beschouwd. De aard van het door Smilde et al. (1974) uitgevoerde onderzoek laat niet toe een grenswaarde aan te geven waaronder geen toxische effecten te verwachten zijn. Het is daardoor niet duidelijk of het op 5 tot 10 m van de mast genomen monster nu wel of geen toxische hoeveelheid zink bevat. De op 50 m van de mast genomen monsters bevatten echter zoveel minder zink, dat daarvan geen schade behoeft te worden verwacht.

Tabel 4. Gehalte aan zink, extraheerbaar met ammoniumacetaat, organische stofgehalte en pH-KCl van de bij mast 46 genomen monsters (laag 0-20 cm).

Herkomst van het monster	Gehalte		pH-KCl
	Zink mg kg^{-1}	Org. stof g kg^{-1}	
Onder de mast	70	35	5,6
5 tot 10 m van de mast, onder de draden	22	32	5,3
50 m van de mast, onder de draden	2,6	37	4,7
50 m van de mast, buiten de draden	2,4	37	5,4
Omgeving zinksmelterij; toxisch voor stamslabonen (Smilde et al., 1974)	30	59	5,3

Gewasanalyse vormt een ander, veelvuldig toegepast hulpmiddel bij het diagnostiseren van vergiftiging door zware metalen. Om gewasmateriaal te verkrijgen werden enkele proefvlakjes ingezaaid met spinazie. De keus viel op dat gewas, omdat het te laat in het seizoen was om nog stamslabonen in te zaaien en omdat verwacht werd, dat het evenals de stamslaboon gevoelig is voor zinkovermaat. Vanwege een verwachte nachtvorst moesten de kiemplanten al na enige weken worden geoogst. De droge stofopbrengst en het zinkgehalte van de bovengrondse plantedelen zijn vermeld in tabel 5.

De opbrengst neemt af naarmate de afstand tot de mast kleiner wordt. In die richting neemt het zinkgehalte van de planten toe.

Tabel 5. Droge stofopbrengst en zinkgehalte van spinaziezaailingen op verschillende afstand tot mast 46.

Ligging van het proefvlak	Droge stofopbrengst g m^{-2}	Zinkgehalte mg kg^{-1}
Onder de mast	1,78	840
5 m van de mast	5,50	553
50 m van de mast	7,13	285

Gewassen groeien nog ongestoord wanneer het zinkgehalte van de bovengrondse delen niet hoger is dan 100 tot 300 mg kg^{-1} (Smilde, 1983). Bij gehalten hoger dan 400 mg kg^{-1} valt schade door zinkvergiftiging te verwachten. Zo vond Henkens (1961) in zaailingen van de aan spinazie verwante biet 236 mg kg^{-1} bij gezonde, zich goed ontwikkelende planten en 479 mg kg^{-1} bij planten die door zinkvergiftiging in hun groei werden geremd. De lagere droge stofproduktie van de spinazieplanten onder en op 5 m van de mast valt derhalve toe te schrijven aan zinkvergifiging.

Hoewel dit type beoordelingsonderzoek daarvoor geen sluitend bewijs kan leveren, kan op basis van de resultaten van het chemische grondonderzoek en de gewasanalyse toch met een grote mate van waarschijnlijkheid worden gesteld, dat de slechte groei van de stamslabonen in de omgeving van mast 46 het gevolg is geweest van de daar aangetroffen zinkverontreiniging.

Het is opmerkelijk, dat de schade zich pas heeft voorgedaan na de uitvoering van schilderwerkzaamheden, omdat mag worden verwacht, dat de zinkverontreiniging voornamelijk tot stand is gekomen in de periode tussen 1967-68 en 1973-74, waarin de mast nog niet geschilderd was. De mogelijkheid bestaat, dat de na het verven verbouwde stamslabonen gevoeliger zijn voor zinkovermaat dan de gewassen die daarvoor werden verbouwd. Een andere mogelijkheid is, dat de pH van de grond, die in ieder bouwplan fluctuaties vertoont doordat niet ieder jaar wordt bekalkt, tijdens de groei van de bonen relatief laag was, in ieder geval lager dan bij voorgaande bonenteelten, waardoor nu wel schade optrad waar dat voorheen niet gebeurde. In beide gevallen is er sprake van een toevallige samenloop van omstandigheden, waardoor schade en schilderwerkzaamheden met elkaar in verband zijn gebracht. Het is echter niet uit te sluiten, dat een aanzienlijk deel van de zinkbelasting van de bodem tijdens de schilderwerkzaamheden heeft plaatsgevonden. Hierbij moet dan worden gedacht aan het schuren of afschrapen van het mastoppervlak voorafgaand aan het opbrengen van een nieuwe verflaag.

1.2 Conclusies.

Het besproken onderzoek overziend, kunnen de volgende conclusies worden getrokken.

- De bodem onder en in de omgeving van masten in de 380 kV-leiding tussen Geertruidenberg en Eindhoven is verontreinigd met zink.
- Het zinkgehalte van de grond onder en in de onmiddelijke omgeving van de masten is zo hoog, dat schade door zinkvergiftiging kan optreden in daarvoor gevoelige gewassen zoals stamslabonen en spinazie.
- Er zijn geen aanwijzingen verkregen waaruit zou blijken, dat de aanwezigheid van de hoogspanningsleiding heeft geleid tot verontreiniging van de bodem met lood, cadmium en koper.
- Er is geen oorzakelijk verband vastgesteld tussen het optreden van schade aan stamslabonen en de uitvoering van schilderwerkzaamheden aan de hoogspanningsmast. Het is waarschijnlijk dat de verontreiniging voornamelijk het gevolg is van corrosie van het verzinkte oppervlak van de masten, die is opgetreden vóórdat de masten voor het eerst werden geschilderd. Een invloed van de schilderwerkzaamheden kan echter niet geheel worden uitgesloten.

1.3 Verwijzingen.

Bedrijfslaboratorium voor Grond- en Gewasonderzoek (1983). Analyseverslagen met betrekking tot de onderzoeknummers X 776966/68 en X 784066/74.

Bosmans, H. en J. Paenhuys (1980). The distribution of heavy metals in the soils of the Kempen. Pedologie 30, 191-223.

Grontmij (1982a). Resultaten onderzoek bodemverontreiniging perceel P. Hamers, Middelstraat 68, De Moer (gemeente Loon op Zand). Rapport Afdeling Geotechniek 82/2543 juli 1982.

Grontmij (1982b). Resultaten aanvullend onderzoek bodemverontreiniging perceel P. Hamers, Middelstraat 68, De Moer (gemeente Loon op Zand). Rapport Afdeling Geotechniek 82/2543 oktober 1982.

Henkens, Ch.H. (1961). Zinkovermaat op bouwland. Landbouwk. Tijdschrift 73, 917-926.

Meyer, C. en M.A.J. Goedewaagen (1940). Een geval van zinkvergiftiging door het gebruik van verzinkt ijzergaas. Landbouwk. Tijdschr. 52, 17-19.

Smilde, K.W. (1983). Zware metalen in grond en gewas. Voordracht bijeenkomst bodemkundige specialisten verbonden aan het Consultentschap voor Bodemaangelegenheden in de Tuinbouw, Wageningen, 12 oktober 1983.

Smilde, K.W., P. Koukoulakis en B. van Luit (1974). Crop response to phosphate and lime on acid sandy soils high in zinc. Plant Soil 41, 445-457.

Van Driel, W. en K.W. Smilde (1982). Heavy-metal contents of Dutch arable soils. Landwirtsch. Forsch. Sonderheft 38, 305-313.

Van Luit, B., H.E. van Caem en J.G. Dapper (1976). Het effect van fosfaat en kalk bij verschillende gewassen op met zink verontreinigde zandgrond. Bedrijfsontwikkeling 7, 467-471.

2. Zinkverontreiniging van de bodem rondom hoogspanningsmasten.

2.1 Inleiding.

Naar aanleiding van de constatering dat de bodem onder en romdom hoogspanningsmasten in de 380 kV-leiding tussen Geertruidenberg en Eindhoven is verontreinigd met zink (hoofdstuk 1), is een gedetailleerd onderzoek ingesteld naar de verspreiding van deze verontreiniging. Het onderzoek vond plaats met financiële steun van de N.V. Samenwerkende Electriciteits-Productiebedrijven (SEP) te Arnhem, eigenaresse van de hoogspanningsleiding. Op verzoek van de SEP is tevens nagegaan of de zinkverontreiniging gepaard gaat aan verontreiniging van de bodem met cadmium en lood, zulks ter verificatie van de bevindingen van het Bedrijfslaboratorium voor Grond- en Gewasonderzoek die in hoofdstuk 1 zijn besproken.

2.2 Doelstelling.

Het onderzoek was erop gericht,

- vast te stellen in welke mate de bodem rondom hoogspanningsmasten is verontreinigd met de zware metalen zink, cadmium en lood;
- vast te stellen hoe de verontreiniging ruimtelijk is gedistribueerd;
- na te gaan of, en zo ja in welke mate, de verspreiding van de verontreiniging samenhangt met de windrichting en de vorm van de masten.

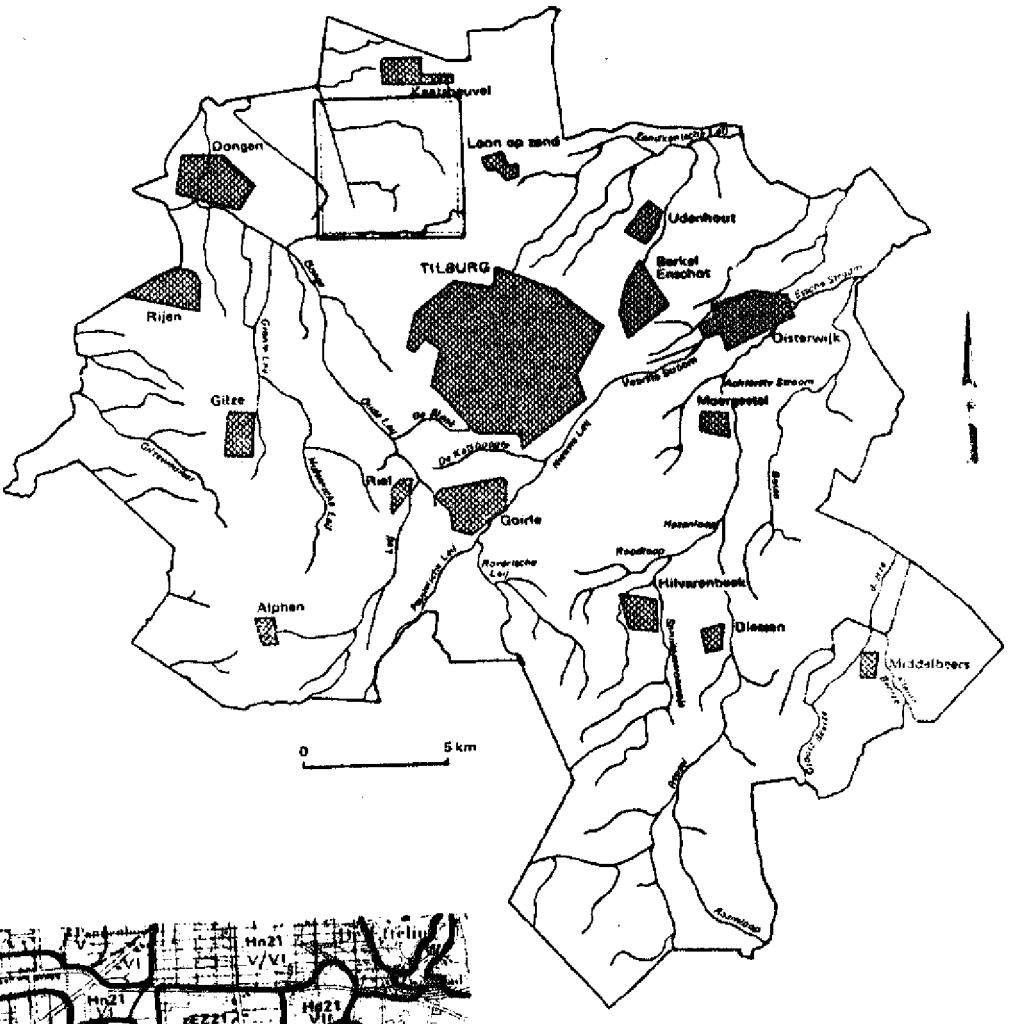
Het uiteindelijke doel is de beoordeling van de verontreiniging naar haar consequenties voor de landbouwkundige gebruiksmogelijkheden van de bodem.

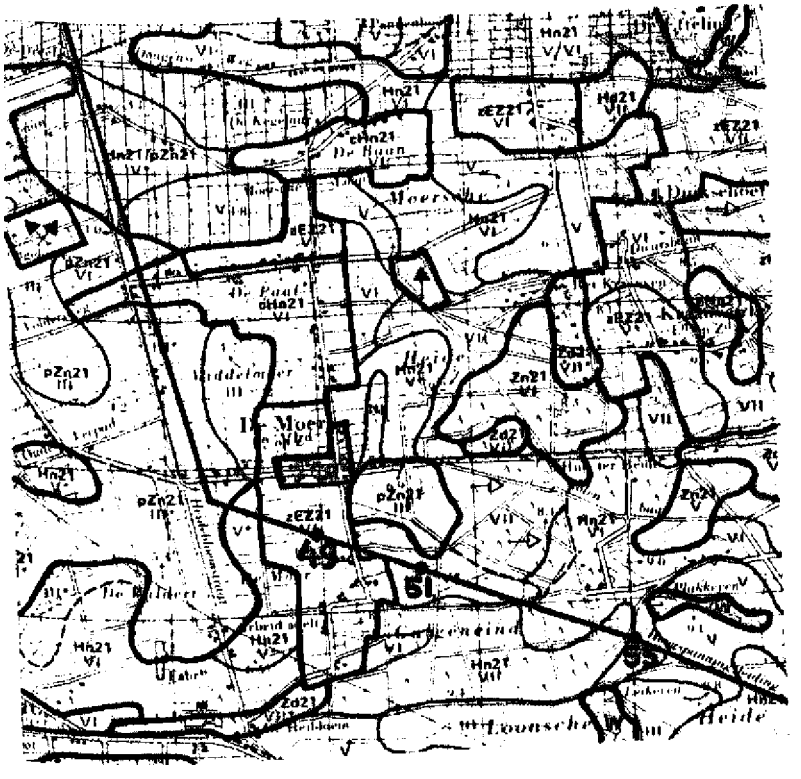
2.3 Wijze van uitvoering.

Het onderzoek werd verricht aan de masten 49, 51 en 55 in de 380 kV-leiding tussen Geertruidenberg en Eindhoven. Deze masten bevinden zich ten zuiden en zuidoosten van De Moer (gemeente Loon op Zand). Hun positie en een deel van het tracé van de hoogspanningsleiding in de omgeving van De Moer zijn aangegeven in figuur 1.

De masten 49 en 51 zijn draagmasten van het type afgebeeld in figuur 2. Ze zijn vrijwel 60 m hoog en hebben een verzinkt oppervlak dat ca. 1300 m^2 groot is. Mast 55 is een hoekmast van hetzelfde type, maar met iets andere afmetingen. Zijn hoogte is ca. 57 m, zijn poten staan wat verder uit elkaar dan bij de draagmasten en de omvang van het verzinkte oppervlak bedraagt ca. 1570 m^2.

Het terrein rond de masten 49 en 51 is vlak. Mast 55 staat op de oostelijke rand van een dekzandrug, waardoor het maaiveld vanaf de mast enigszins helt in oostelijke richting.

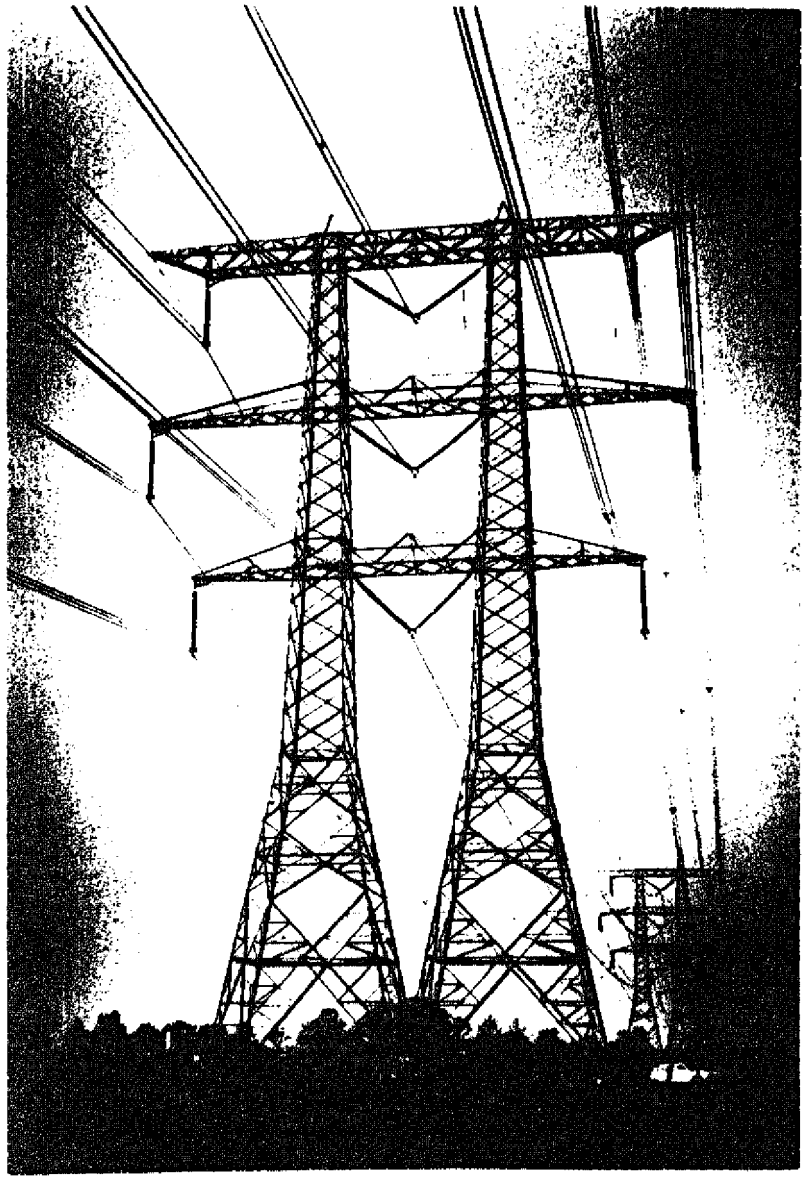

Figuur 1. Onder. Tracé van de 380 kV-leiding nabij De Moer en positie van de onderzochte masten.

Boven. Ligging van het kaartvlak in het stadsgewest Tilburg.

Kaarten ontleend aan Dekkers en Kanters (1980).

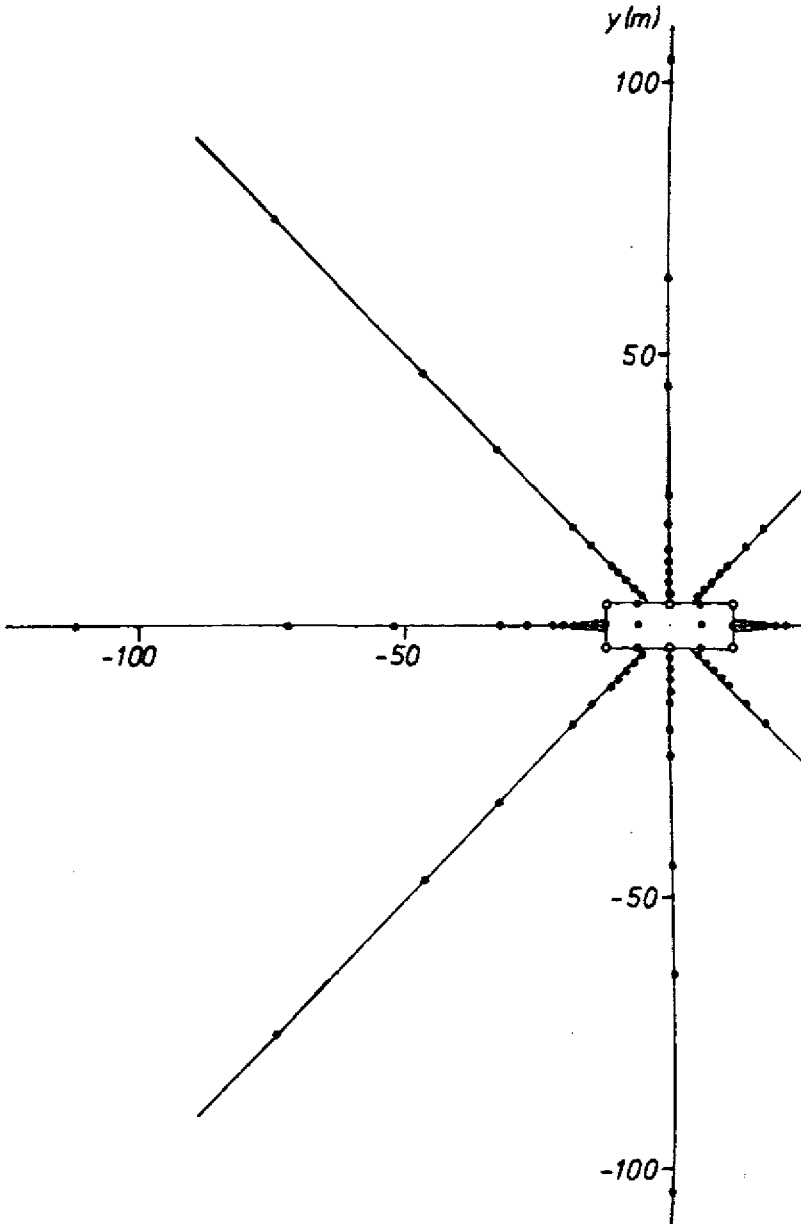
202300988

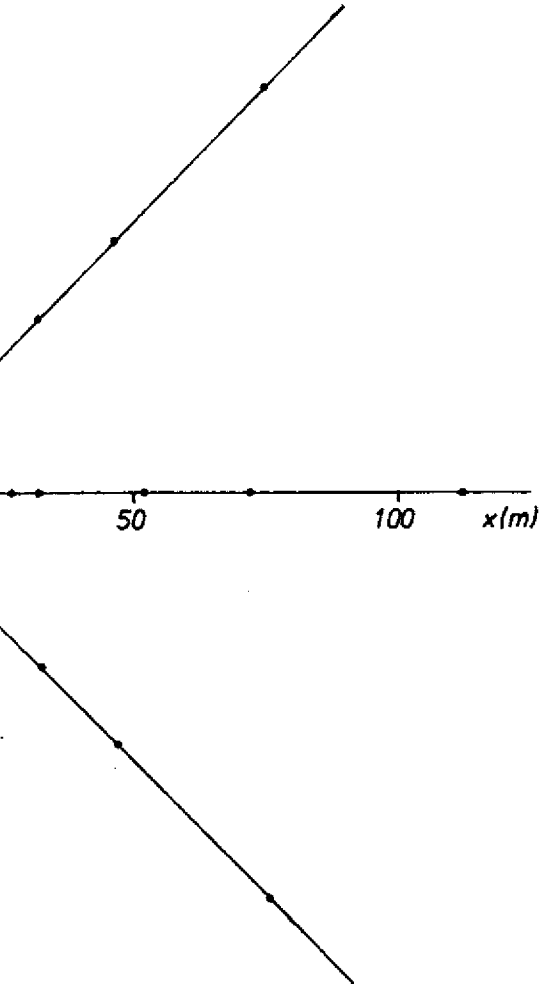

Figuur 2. Draagmast in de 380 kV-leiding tussen Geertruidenberg en Eindhoven.

2.3.1 Bemonstering.

Met het middelpunt van het grondvlak van de mast als uitgangspunt werden acht raaien uitgezet; de eerste twee in het verlengde van de lange as van de normale projectie, de volgende twee loodrecht daarop. De laatste vier raaien werden uitgezet onder hoeken van 45° met de eerste vier. Langs iedere raai werden in beginsel tien punten gemarkeerd op respectievelijk 2,4,6,8,10,15,20, 40,60 en 100 m van het snijpunt van de betreffende raai met de lijn die aan de buitenzijde van de stalen constructie over de betonnen voeten werd getrokken (figuur 3). Incidenteel moest hiervan worden afgeweken, omdat het geplande punt in of vlak naast een sloot lag. Het punt werd dan zodanig verschoven, dat de

y (m)
100
50
-100
-50
-50
-100

Figuur 3. Plan van de monstername.

afstand tot de sloot minimaal 3 m bedroeg. Bij het bereiken van met bomen begroeid terrein werden de raaien afgebroken. Deze situatie deed zich voor aan de westzijde van mast 49, waar zich een jonge aanplant van fijnsparren bevond, en aan de noord- en de zuidwestzijde van mast 55, waar zich bos bevond. In beide gevallen moesten drie raaien in meer of minder mate worden ingekort.

De bemonstering werd uitgevoerd met een set van drie gutsvormige boren met een vaste werkzame lengte van 20 cm en een afnemende diameter. Elk monster werd samengesteld uit drie steken, die op onderlinge afstanden van ca. 15 cm rondom het gemarkeerde punt werden genomen. Per punt werden de overeenkomstige lagen van de drie steken samengevoegd, zodat drie mengmonsters werden verkregen van respectievelijk de lagen 0-20, 20-40 en 40-60 cm beneden maaiveld.

Om ook een indruk te krijgen van de mate van verontreiniging onder de mast, werden op dezelfde wijze monsters genomen midden onder de twee staanders en aan de randen van het grondvlak tussen de betonnen voeten.

Bij de masten 49 en 51 werden alle monsters genomen van grasland. Bij mast 55 lagen vier raaien (aangeduid als D, E, F en G) op een perceel bouwland dat was ingezaaid met winterrogge, twee raaien (B en C) op een braakliggend perceel waarop snijmais was verbouwd en twee raaien (A en H) op grasland. De bodem onder mast 55 was niet in landbouwkundig gebruik.

2.3.2 Voorbehandeling en analyse van de monsters.

De monsters werden bij kamertemperatuur aan de lucht gedroogd in geventileerde kasten en daarna door een roestvrijstalen zeef met een maaswijdte van 2 mm gevoerd om zodoende planteresten te verwijderen. Van de fractie < 2 mm werden met de hand deelmonsters genomen voor verdere bewerking.

Voor de bepaling van het zinkgehalte werd de luchtdroge grond gedestrueerd met Fleischmanns zuur (een mengsel van geconcentreerd salpeterzuur en geconcentreerd zwavelzuur in een volumeverhouding van 1:1). De na deze behandeling nog aanwezige organische stof werd geoxydeerd met waterstofperoxyde. Het destruaat werd opgekookt met water en na afkoelen aangevuld en gefiltreerd. De zinkconcentratie in het filtraat werd gemeten met atomaire absorptiespectrofotometrie (AAS).

Voor de bepaling van de gehalten aan cadmium en lood werd de luchtdroge grond geëxtraheerd met 3 *M* zoutzuur onder verwarming in een kokend waterbad. Het extract werd aangevuld en gefiltreerd. In een deel van het filtraat werd na toevoeging van een ontstoringsoplossing de loodconcentratie gemeten met AAS.

De cadmiumconcentratie bleek echter te laag om deze werkwijze met succes te kunnen volgen. Een ander deel van het filtraat werd daarom opgekookt met een oplossing van kaliumpermanganaat om de geëxtraheerde organische stof te oxyderen. De overmaat aan permanganaat en het gevormde mangaandioxyde werden vervolgens gereduceerd door aan de kokende vloeistof oxaalzuur toe te voegen. De standaardoplossingen werden eveneens aan deze behandeling met permanganaat en oxaalzuur onderworpen. Na afkoelen en aanvullen werd het cadmium geëxtraheerd met een oplossing van diethylammonium-N,N-diethyldithiocarbamaat in p-xyleen. Na filtratie door waterafstotend filtreerpapier werd de cadmiumconcentratie in de xyleenfase gemeten met vlamloze AAS (grafietoven) volgens de door Van Schouwenburg et al. (1980) beschreven procedure.

Het vochtgehalte van de luchtdroge grond werd bepaald door gedurende 18 uur te drogen bij 105°C. Met behulp van het vochtgehalte werden de metaalgehalten van de luchtdroge grond omgerekend naar gehalten van de stoofdroge grond.

Het organische stofgehalte werd bepaald met de gloeiverliesmethode. Stoofdroge grond werd gedurende 4-5 uur gegloeid bij 850°C, waardoor de organische stof verbrandt. Het organische stofgehalte werd gelijk gesteld aan het massaverlies van het monster. De aard van de monsters gaf geen aanleiding tot het toepassen van correcties voor de verdamping van aan en in minerale bestanddelen gebonden water, voor de ontleding van calciumcarbonaat, dan wel voor verdamping van natriumchloride (vgl. Hieltjes en Breeuwsma, 1983).

2.3.3 Berekening van de metaalvoorraad in de bodem.

Om het metaalgehalte van grond te kunnen omrekenen naar de voorraad in de bemonsterde laag, moet naast de dikte van de laag ook de dichtheid van de grond berekend zijn. Experimenteel kan deze worden vastgesteld aan ongestoorde grondmonsters die worden verkregen door ringen met bekende afmetingen in de grond te drukken. Nadat het monster is gedroogd bij 105°C kan de dichtheid worden berekend als het quotiënt van de massa stoofdroge grond en het volume van de monsterring.

Uit overwegingen van doelmatigheid is echter afgezien van de directe bepaling van de dichtheid. In plaats daarvan is de dichtheid afgeleid uit het organische stofgehalte van de grond. Naarmate het organische stofgehalte van de grond hoger is, is de dichtheid lager. De oorzaak daarvan wordt toegeschreven aan de lagere dichtheid van de organische stof in vergelijking met die van de minerale bestanddelen van de vaste fase en aan de lossere pakking van de grond die door de organische stof mogelijk wordt gemaakt (Hoekstra en Poelman, 1982).

Door de Landbouwvoorlichtingsdienst wordt een getabelleerd verband gehanteerd tussen het organische stofgehalte en de dichtheid van zandgronden (Anonymus, 1967), dat echter uitsluitend betrekking heeft op bovengronden. Uit onderzoek van Hoekstra en Poelman (1982) is onlangs gebleken, dat er bij gelijk organische stofgehalte slechts geringe verschillen bestaan tussen de dichtheid van boven- en ondergrond. De tabel is daarom ook gebruikt voor de berekening van de dichtheid van de grond in de lagen 20-40 en 40-60 cm beneden maaiveld.

Om de interpolatie van de getabelleerde waarden te vergemakkelijken werd een lineaire regressievergelijking berekend voor de relatie:

$$\frac{1}{\rho_b} = a + bH \qquad (1)$$

waarin ρ_b de dichtheid van de grond (Mg m^{-3})
en H het organische stofgehalte (gew.%)

Een zeer goed resultaat werd bereikt door twee trajecten te onderscheiden in het organische stofgehalte:

$1 \leqslant H \leqslant 5$, waarvoor $\frac{1}{\rho_b} = 0{,}595 + 0{,}031\ H$ (2)

$4{,}5 \leqslant H \leqslant 9$, waarvoor $\frac{1}{\rho_b} = 0{,}629 + 0{,}024\ H$ (3)

Vergelijking (2) werd toegepast op monsters met een organische stofgehalte hoger dan 0,8, maar lager dan 4,6 gew.%; vergelijking (3) op monsters met een organische stofgehalte hoger dan of gelijk aan 4,6, maar lager dan 9,0 gew.%. De dichtheid van twee monsters met een hoger organische stofgehalte werd direct afgelezen bij de dichtstbij gelegen getabelleerde waarde. Voor de dichtheid van monsters met een organische stofgehalte van 0,8 gew.% of lager werd een waarde van 1,65 Mg m^{-3} aangenomen.

Met behulp van de aldus geschatte dichtheid en het gegeven dat de dikte van de bemonsterde lagen steeds 20 cm bedroeg, werd het metaalgehalte van de grond omgerekend naar de metaalvoorraad in de betreffende laag. Door de voorraden in de drie afzonderlijk bemonsterde lagen bij elkaar op te tellen werd de totale voorraad in de laag van 0-60 cm verkregen.

2.4 Resultaten van de analyses.

De aangetroffen gehalten aan zink en organische stof, de daaruit berekende zinkvoorraad in de afzonderlijke lagen en tot op 60 cm diepte worden vermeld in de bijlagen 1-3. De resultaten van de cadmium- en loodbepalingen en de daaruit berekende voorraden worden vermeld in bijlage 4.

2.5 Bespreking van de resultaten.

2.5.1 Verticale verspreiding van zink.

De verticale verspreiding van op de bodem gedeponeerde zware metalen is afhankelijk van de mate waarin ze zich met het bodemvocht naar de ondergrond verplaatsen, van de wijze waarop de bodem door de mens wordt bewerkt en van de activiteit van gravende bodemdieren.

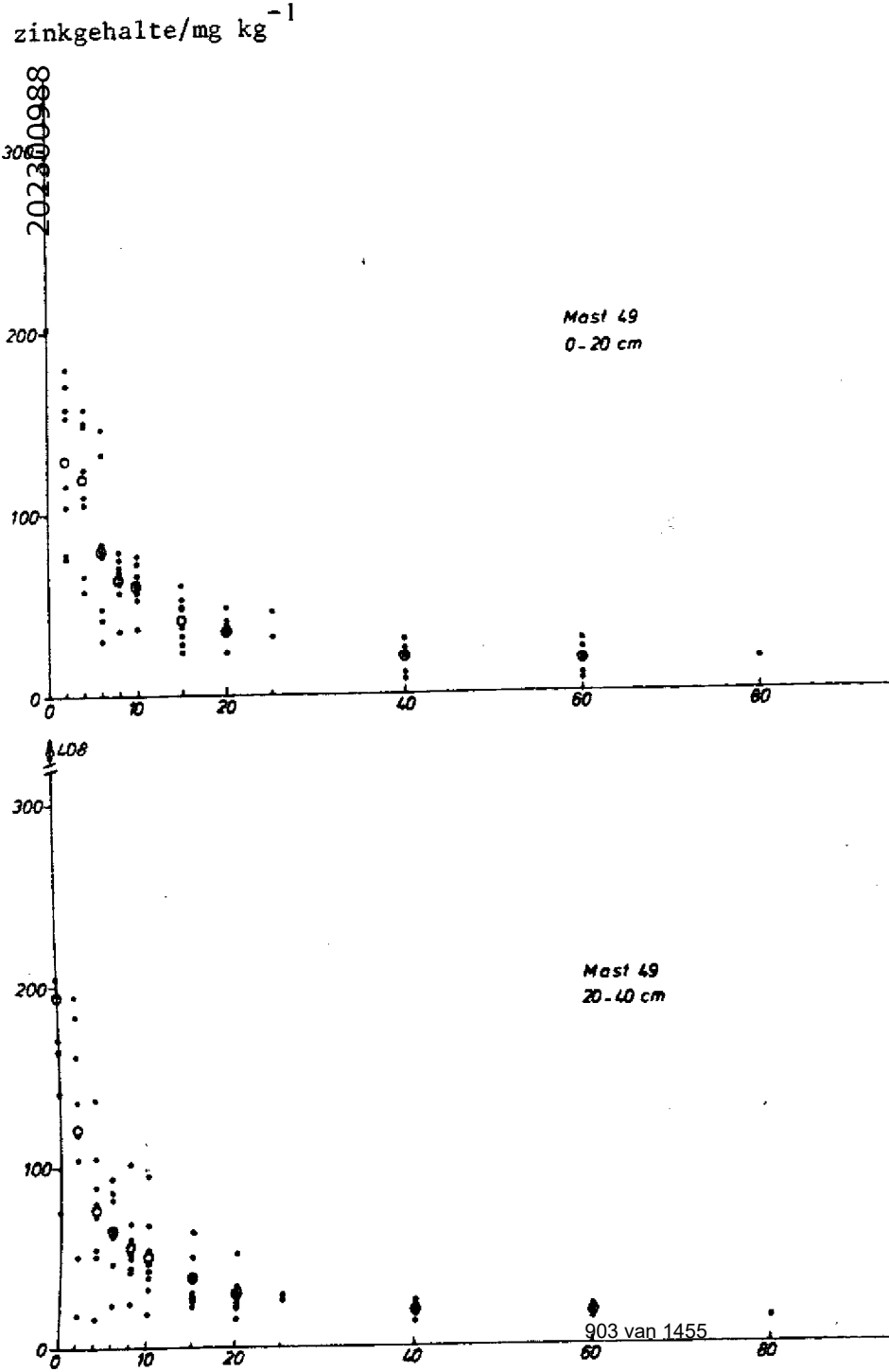
De hoeveelheid die uitspoelt naar diepere lagen, wordt bepaald door de omvang van het neerslagoverschot en de concentratie van de betreffende stof in het bodemvocht. Deze concentratie wordt gereguleerd door fysisch-chemische en chemische processen, zoals adsorptie aan de vaste bodembestanddelen en de vorming van neerslagen.

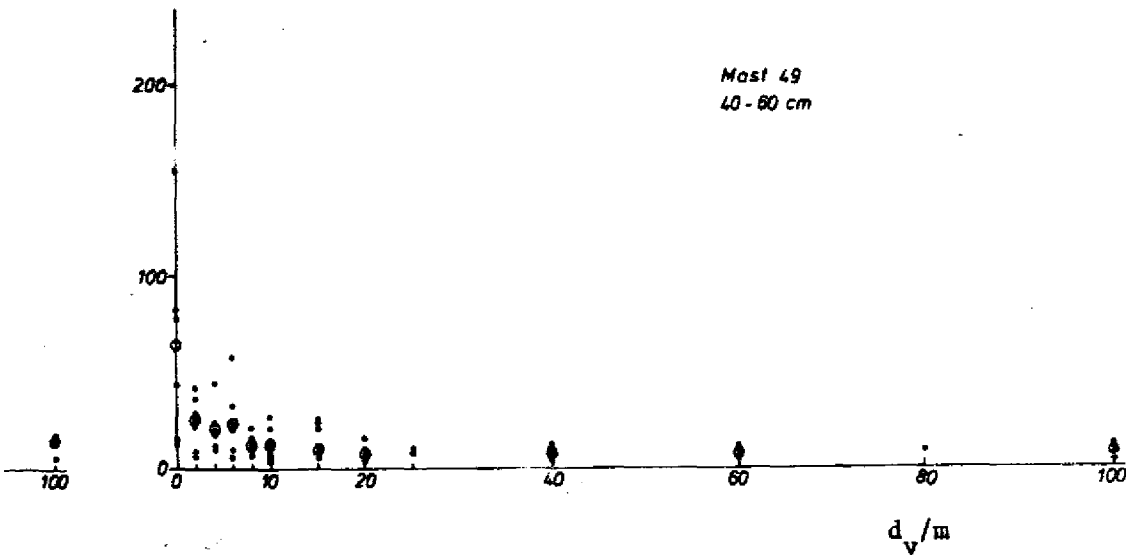
Bij grondbewerking is in het bijzonder de aard van de bewerking van belang, (losmakend, mengend of kerend) en de diepte tot waar zij wordt uitgevoerd. Vooral ploegen kan een grillige verdeling veroorzaken, wanneer de zode met een daarin geaccumuleerde verontreiniging wordt gekeerd en bedekt met relatief schone ondergrond.

Wanneer informatie wordt gezocht over de mate waarin de bodem is belast met zware metalen, dan moet rekening worden gehouden met een mogelijke herverdeling in verticale richting als gevolg van deze processen en ingrepen. In de regel kan daarom niet worden volstaan met een bemonstering van de bovenste centimeters en moet een profielbemonstering worden uitgevoerd.

In figuur 4 wordt een overzicht gegeven van de zinkgehalten die op verschillende afstanden tot mast 49 in de afzonderlijke bodemlagen werden aangetroffen. Figuur 5 bevat de overeenkomstige resultaten voor mast 51. Op gelijke afstand blijkt het zinkgehalte in de laag 0-20 cm bij mast 51 gemiddeld hoger te zijn dan bij mast 49. Toch mag daaruit niet worden geconcludeerd dat de bodem rondom mast 51 zwaarder is belast met zink, want in de laag 20-40 cm wordt juist bij mast 49 aanmerkelijk meer zink aangetroffen dan bij mast 51.

2023000988

zinkgehalte/mg kg^{-1}
Mast 49
0-20 cm
Mast 49
20-40 cm
0
100
200
300
0
10
20
40
60
80

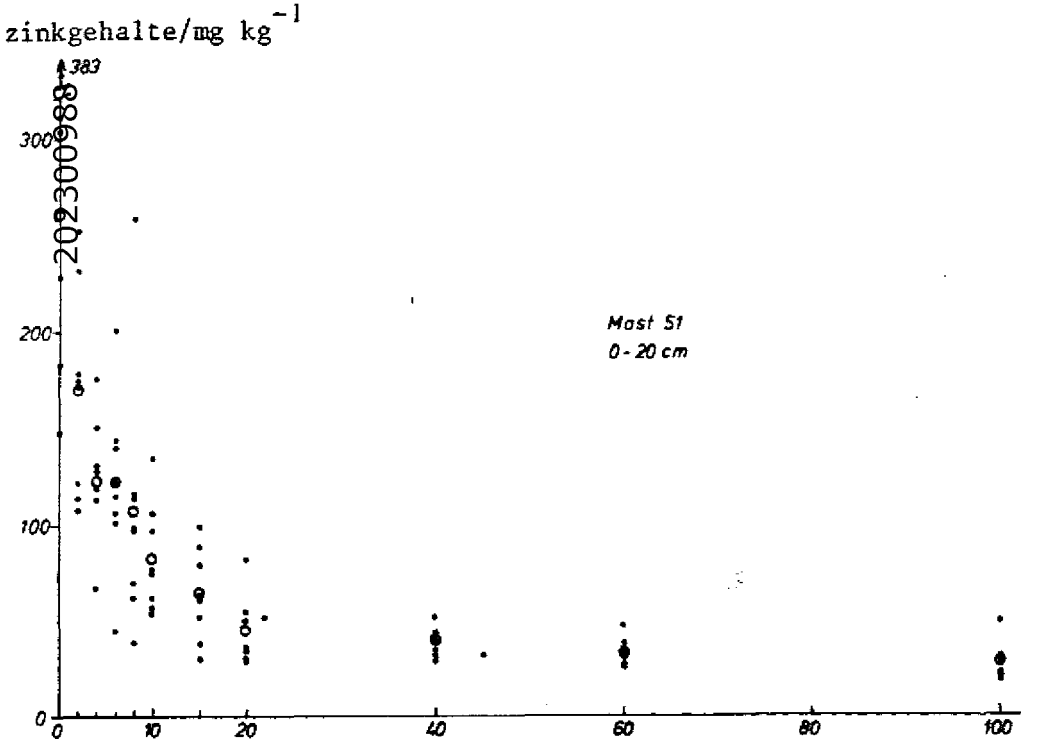

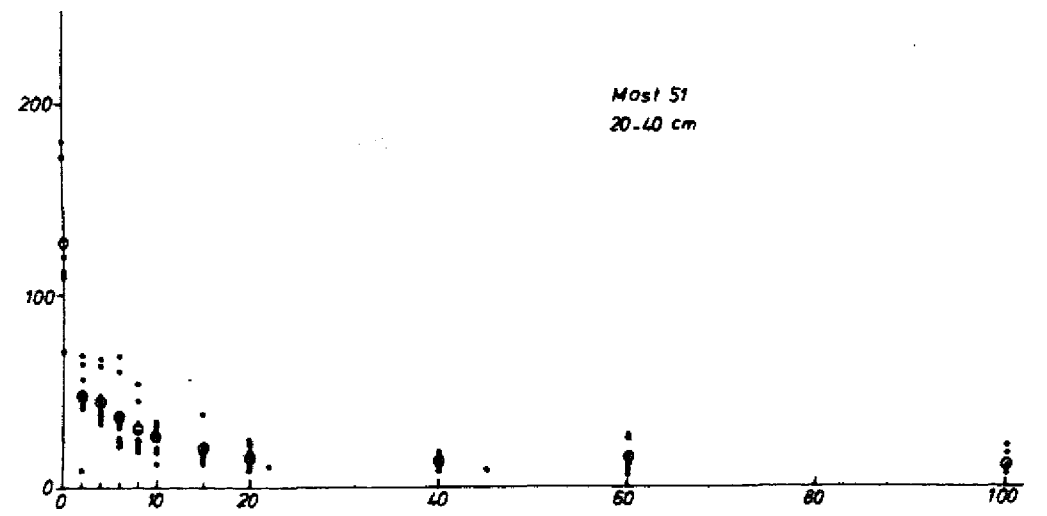
afstand tot de voet van de mast

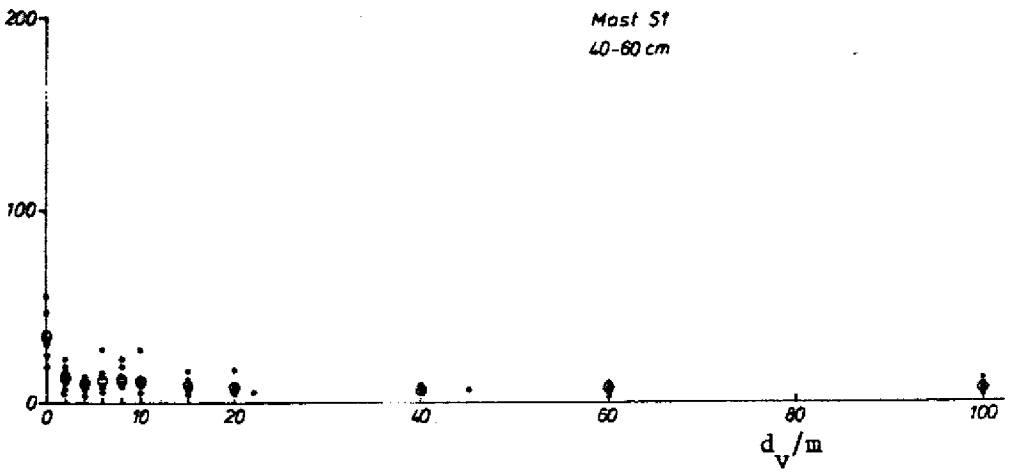
Figuur 4. Zinkgehalte op verschillende diepten als functie van de afstand tot de voet van de mast.
De punten hebben betrekking op de afzonderlijke waarnemingen, de cirkels geven het gemiddelde over de verschillende richtingen weer.

100

2023009888

zinkgehalte/mg kg^{-1}
383
300
200
100
0
0
10
20
40
60
80
100
Most 51
0-20 cm

200
100
0
0
10
20
40
60
80
100
Most 51
20-40 cm

Figuur 5. Zinkgehalte op verschillende diepten als functie van de afstand tot de voet van de mast.
De punten hebben betrekking op de afzonderlijke waarnemingen, de cirkels geven het gemiddelde over de verschillende richtingen aan.

Er is dus sprake van verschillen in de verticale verspreiding van het op de bodem gedeponeerde zink. Deze kunnen worden toegeschreven aan verschillen in grondbewerking, omdat bij de bemonstering was gebleken dat bij mast 49 een tamelijk diepe, kerende grondbewerking was uitgevoerd (op ca. 30 cm diepte werd namelijk een gedeeltelijk verteerde zodelaag aangetroffen), terwijl dat bij mast 51 niet het geval was geweest.

Dicht bij de masten valt ook in de laag 40-60 cm een verhoging van het zinkgehalte te constateren, welke het gevolg is van uitspoeling uit de bovengrond, omdat op die diepte geen sporen van grondbewerking waren aangetroffen. Dit doet de vraag rijzen of een hoeveelheid zink van enige betekenis wellicht op nog grotere diepte terecht is gekomen.

In tabel 6 wordt een overzicht gegeven van de zinkvoorraden die op verschillende afstanden tot mast 49 zijn aangetroffen in de lagen 40-60 en 0-60 cm. Ervan uitgaande dat op 60-100 m van de mast geen aanvoer heeft plaatsgevonden van materiaal afkomstig van de mast (vgl. figuur 4), kan worden berekend, hoe groot het aandeel is van de stijging in de laag 40-60 cm in de totale toename van de voorraad over de bemonsterde diepte. Het resultaat van deze berekening (tabel 6) toont aan, dat van de totale toename van de zinkvoorraad ca. 90% wordt aangetroffen in de bovenste 40 cm van het bodemprofiel en slechts ca. 10% in de laag 40-60 cm. Het is daarom niet waarschijnlijk dat er op grotere diepte nog belangrijke hoeveelheden zink zijn aan te treffen, zodat de gekozen bemonsteringsdiepte als adequaat kan worden beschouwd.

Tabel 6. Zinkvoorraad (z) in de lagen 40-60 en 0-60 cm op verschillende afstanden tot mast 49, toename (Δz) daarvan met afnemende afstand en aandeel van de toename in de laag 40-60 cm in de totale toename over 60 cm.

Afstand (m)	z (g Zn m^{-2})		Δz (g Zn m^{-2})		$\frac{\Delta z_{40-60}}{\Delta z_{0-60}}$
	40-60	0-60	40-60	0-60	
60-100	2,3	11,6	--	--	--
20-40	2,3	17,5	0,0	5,9	0,00
15	3,4	25,2	1,1	13,6	0,08
10	3,9	33,8	1,6	22,2	0,07
8	3,7	36,5	1,4	24,9	0,06
6	6,5	46,6	4,2	35,0	0,12
4	6,1	58,6	3,8	47,0	0,08
2	7,6	76,2	5,3	64,6	0,08
0	19,3	151,8	17,0	140,2	0,12

2.5.2 Belasting van de bodem met zink, cadmium en lood.

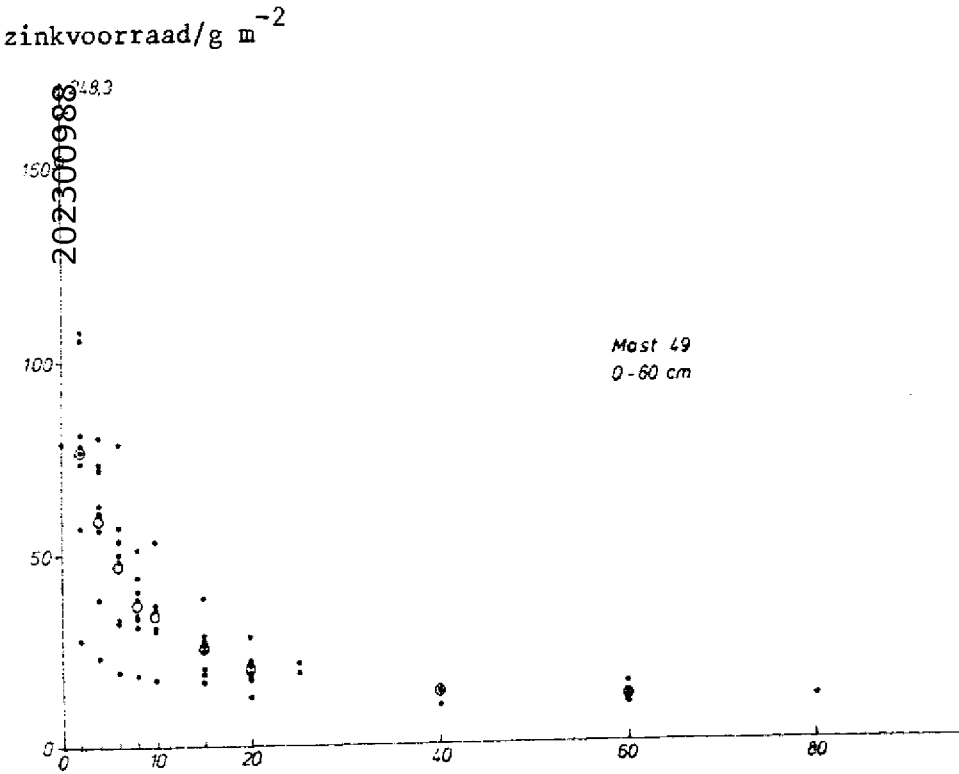
Het verband tussen de zinkvoorraad in de laag van 0-60 cm en de afstand tot de masten wordt getoond in figuur 6. Op zeer korte afstand worden waarden hoger dan 100 g Zn m^{-2} aangetroffen; met toenemende afstand daalt de zinkvoorraad aanvankelijk snel en later langzamer, zodat op 20 m afstand gemiddelde waarden van ca. 20 g Zn m^{-2} worden bereikt.

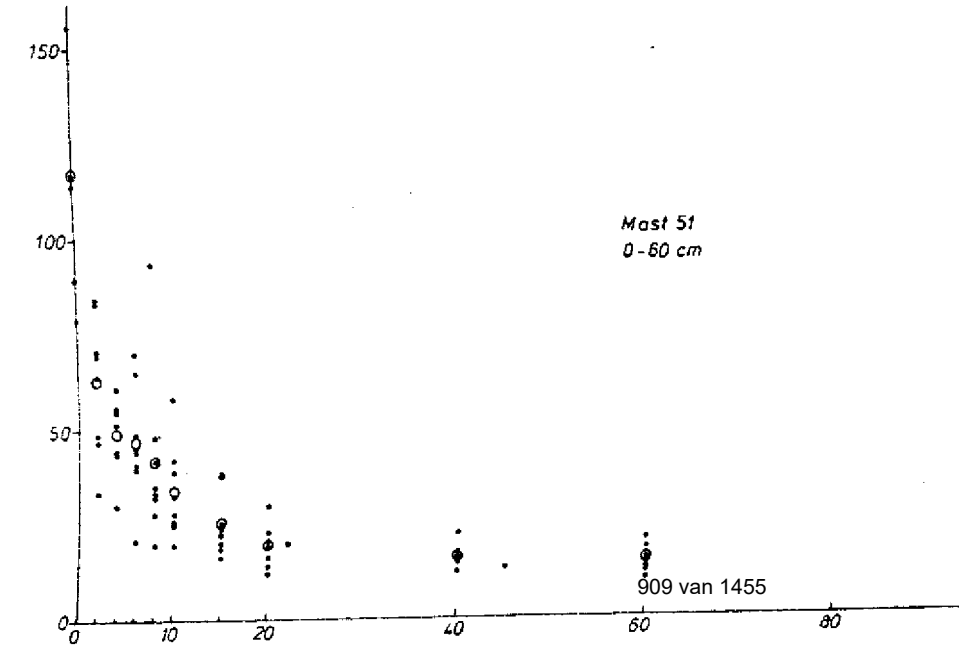
De belasting van de bodem met zink is het verschil tussen de op een bepaald punt aangetroffen voorraad en de oorspronkelijk aanwezige voorraad, welke slechts kan worden geschat uit de voorraad op een zodanig grote afstand tot de mast, dat daar geen beïnvloeding door de mast heeft kunnen plaatsvinden. De gemiddelde waarden op 100 m afstand bedragen voor de masten 49, 51 en 55 respectievelijk 11,0, 13,1 en 10,1 g Zn m^{-2}. Gezien het feit dat ze maar weinig lager zijn dan de waarden op 60 m afstand, lijkt het gerechtvaardigd ze te beschouwen als een eerste benadering van de achtergrondwaarde, die oorspronkelijk ook in de omgeving van de mast gevonden zou zijn.

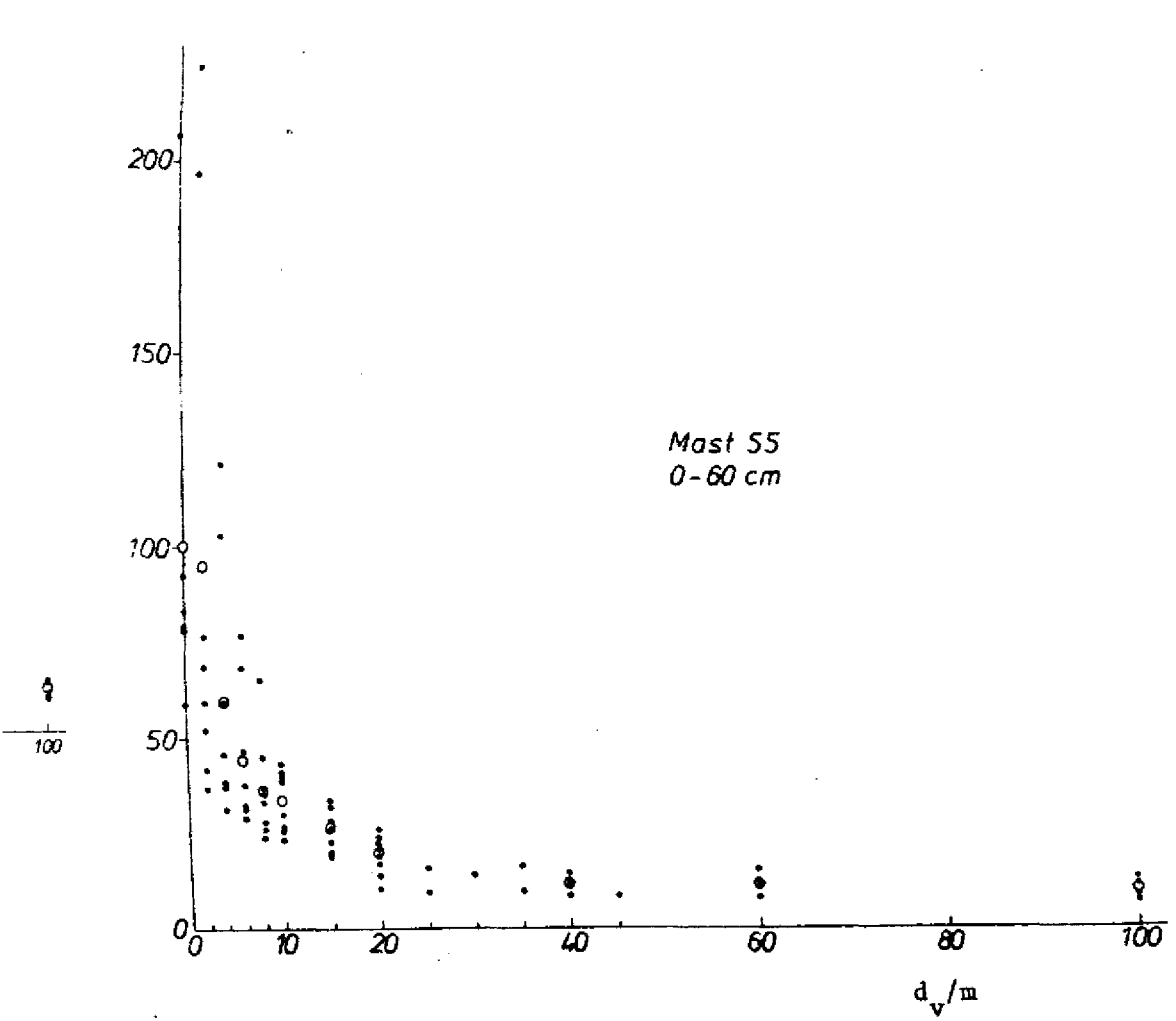
Zink dat wordt gebruikt voor het thermisch verzinken van ijzer en staal, kan - afhankelijk van de herkomst en de kwaliteit - wisselende hoeveelheden cadmium en lood bevatten. De handelskwaliteit "Prime Western", die via thermische weg wordt geproduceerd, mag volgens de normen van de ASTM (American Society for Testing and Materials) maximaal 0,20% cadmium en 1,4% lood bevatten bij een minimaal zinkgehalte van 98,0%. Deze kwaliteit en de kwaliteiten "Continuous Galvanizing Grade" (maximaal 0,35% lood, cadmiumgehalte niet gespecificeerd) en "Controlled Lead Grade" (maximaal 0,18% lood, cadmiumgehalte niet gespecificeerd) zijn vroeger veel toegepast bij het thermisch verzinken. Tegenwoordig wordt het grootste deel van het zink geproduceerd langs elektrolytische weg, waarbij de kwaliteiten "High Grade" met maximaal 0,02% cadmium en 0,03% lood en "Special High Grade" met maximaal 0,003% cadmium en 0,003% lood worden verkregen (Cammarota, 1980).

Aangezien de zinkvoorraad in de laag 0-60 cm een goede indicatie vormt voor de mate waarin de bodem is belast met van de mast afkomstig materiaal, is op basis van dat criterium een keuze gemaakt uit de bemonsterde locaties om deze te onderzoeken op de aanwezigheid van cadmium en lood. Hierbij is gestreefd naar een maximale variatie in de zinkvoorraad en een regelmatige verdeling van de waarden over het beschikbare traject. Om het achtergrondniveau vast te stellen zijn 8 locaties op een afstand van 80-100 m tot de masten onderzocht, met een variatie in de zinkvoorraad van 8,8-13,9 g Zn m^{-2}.

20230009883

Figuur 6. Zinkvoorraad in de bovenste 60 cm van de bodem als functie van de afstand tot de voet van de mast.

De punten hebben betrekking op de afzonderlijke waarnemingen, de cirkels geven het gemiddelde over

Daarnaast zijn 22 locaties op maximaal 25 m afstand tot dezelfde masten onderzocht, waar de zinkvoorraad variëerde van 19,1-248,3 g Zn m^{-2}.

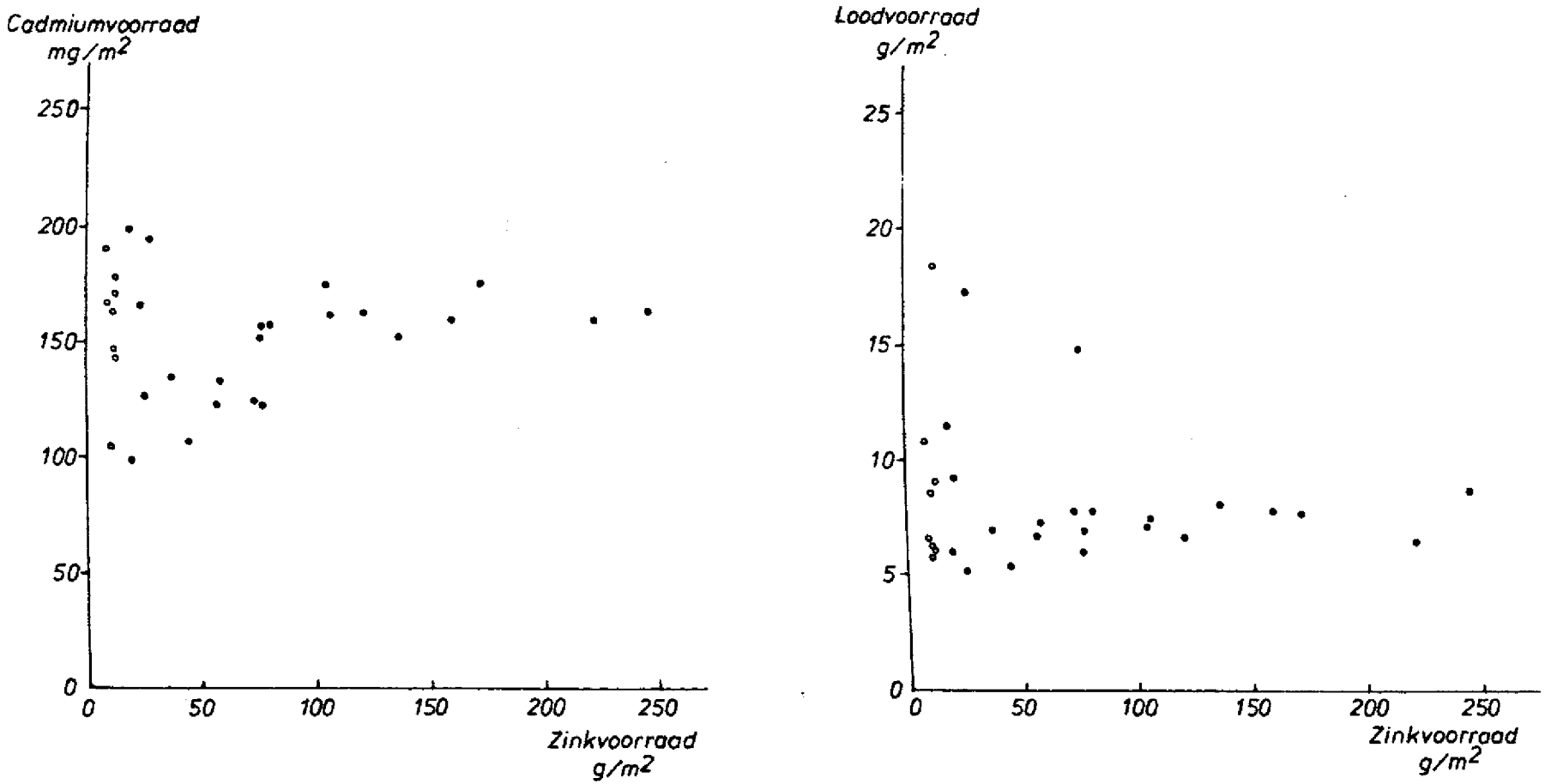
De aangetroffen cadmium- en loodvoorraden zijn in figuur 7 uitgezet tegen de zinkvoorraad. Er blijkt geen verband te zijn tussen de cadmium- en loodvoorraden enerzijds en de zinkvoorraad anderzijds. Voor de 22 dicht bij de masten genomen monsters bedraagt de rangcorrelatiecoëfficient volgens Spearman 0,27 voor cadmium en zink en 0,08 voor lood en zink.

Het gemiddelde en de standaardafwijking van de cadmiumvoorraad bedragen voor de op 80-100 m en de op maximaal 25 m afstand bemonsterde locaties respectievelijk 151 $\pm$ 27 en 151 $\pm$ 26 mg Cd m^{-2}, ondanks de gemiddeld veel hogere zinkvoorraad in de dicht bij de masten genomen monsters. Wanneer voor het verzinken zink van de kwaliteit "Prime Western" met 0,20% cadmium zou zijn gebruikt, dan zou een verdubbeling ten opzichte van de achtergrondwaarde kunnen worden verwacht van de gemiddelde cadmiumvoorraad op de dicht bij de mast bemonsterde locaties en een verviervoudiging op de zwaarst belaste plaatsen.

In beginsel kunnen verschillende verklaringen worden gegeven voor het ontbreken van een aantoonbare invloed van de zinkbelasting op de cadmiumvoorraad in de bodem. De meest voor de hand liggende is evenwel, dat zink met een veel lager cadmiumgehalte is gebruikt. Het is weliswaar denkbaar dat het cadmium na depositie geheel is uitgespoeld uit de laag van 0-60 cm, maar deze mogelijkheid moet als uitermate onwaarschijnlijk worden aangemerkt. Zo vonden Bosmans en Paenhuys (1980) in de Belgische Kempen in de bovenste 6 cm van grasland en bouwland op zandgronden een sterke samenhang tussen de gehalten aan cadmium en zink, welke in dat gebied beide zijn verhoogd door emissies van de non-ferrometaalindustrie. De uitspoeling van cadmium uit zandgronden is blijkbaar net als die van zink beperkt als gevolg van vastlegging aan de vaste bestanddelen van de bodem (vgl. Harmsen, 1977).

Wat lood betreft is evenmin een samenhang met de zinkvoorraad aanwijsbaar. Het gemiddelde (zowel rekenkundig als geometrisch) van de voorraden dicht bij de masten is zelfs wat lager dan verder bij de masten vandaan, maar door de grote spreiding in de waarnemingen mag aan dat verschil geen betekenis worden gehecht. De grote spreiding en de in vergelijking met cadmium veel hogere achtergrondwaarde van de voorraad maken het moeilijk om een verhoging als gevolg van corrosie van de zinklaag aan te tonen, zelfs als voor het verzinken relatief sterk loodhoudend zink zou zijn gebruikt. Uitgaande van een

202300988

Figuur 7. Cadmium- en loodvoorraden in de bovenste 60 cm van de bodem uitgezet tegen de zinkvoorraad in dezelfde laag.
De open cirkels hebben betrekking op monsters die op 80 tot 100 m afstand tot de voet van de masten 49 en 55 zijn genomen, de gesloten cirkels op monsters die op maximaal 25 m afstand zijn genomen.

maximale zinkbelasting van ca. 240 g Zn m^{-2} en een maximaal loodgehalte van het gebruikte zink van 1,4%, zou de maximale loodbelasting 3,4 g Pb m^{-2} kunnen bedragen. Dat komt overeen met een toename van de oorspronkelijke aanwezige voorraad met ca. 40%, terwijl de standaardafwijking van de achtergrondwaarde in dezelfde orde van grootte ligt.

De resultaten tonen aan, dat de geconstateerde zinkverontreiniging van de bodem niet gepaard gaat aan een verontreiniging met cadmium en lood. Ze zijn aldus volledig in overeenstemming met de eerdere bevindingen van het Bedrijfslaboratorium voor Grond- en Gewasonderzoek, die in hoofdstuk I zijn besproken.

2.5.3 Verspreiding van zink in horizontale richting.

Verspreiding van door corrosie vrijgemaakte zinkionen komt tot stand door transport van waterdruppels die in contact met de mast zinkionen hebben opgenomen. Dit transport kan op verschillende manieren plaatsvinden.

Druppels kunnen samenvloeien, langs de constructie afstromen en dicht boven de grond afdruipen. Als de doorlatendheid van de bodem voldoende groot is, dringt het water snel de bodem in en blijft de verspreiding van zink in horizontale richting beperkt. Wanneer de bodem echter slecht doorlatend is, kan het zinkhoudende druipwater wegstromen over het bodemoppervlak. De richting waarin en de afstand waarover zink op deze wijze kan worden verspreid hangen sterk af van het reliëf.

Een ander deel van de waterdruppels verliest na kortere of langere tijd het contact met de mast en kan daarna door de wind worden verplaatst. De afstand waarover de druppels worden getransporteerd, hangt samen met de windsnelheid, de valsnelheid van de druppels (afhankelijk van hun grootte) en de hoogte waarop ze het contact met de mast verliezen. De richting van het transport wordt uiteraard bepaald door de windrichting.

Het uiteindelijke verspreidingspatroon wordt aldus door een groot aantal factoren bepaald.

2.5.3.1 Verband tussen de zinkvoorraad en de afstand tot de mast.

Zoals blijkt uit figuur 6 neemt de gemiddelde zinkvoorraad toe naarmate de afstand tot de masten kleiner wordt; de spreiding in de afzonderlijke waarnemingen op een bepaalde afstand is echter aanzienlijk, wat erop wijst dat ook andere factoren dan de afstand van invloed zijn op het voorkomen van zink.

Alvorens die andere factoren te bespreken, zal worden ingegaan op het verband tussen de zinkvoorraad en de afstand voor de verschillende richtingen waarin monsters zijn genomen.

Een wiskundige formulering van dat verband moet aan een aantal voorwaarden voldoen:

- het maximum in de zinkvoorraad wordt bereikt aan de voet van de mast;
- de zinkvoorraad neemt continu af met toenemende afstand tot de mast;
- op grote afstand tot de mast nadert de zinkvoorraad tot een minimum, het achtergrondniveau.

De exponentiële functie voldoet aan deze voorwaarden. Zij kan worden geschreven als:

$$z = z_o + z_v \, e^{-k.d_v} \qquad (4)$$

waarin z de zinkvoorraad (0-60 cm) op afstand d_v (m) tot de voet van de mast (g Zn m^{-2})

z_o de zinkvoorraad (0-60 cm) op oneindig grote afstand tot de mast (g Zn m^{-2})

z_v de zinkbelasting (0-60 cm) aan de voet van de mast (g Zn m^{-2})

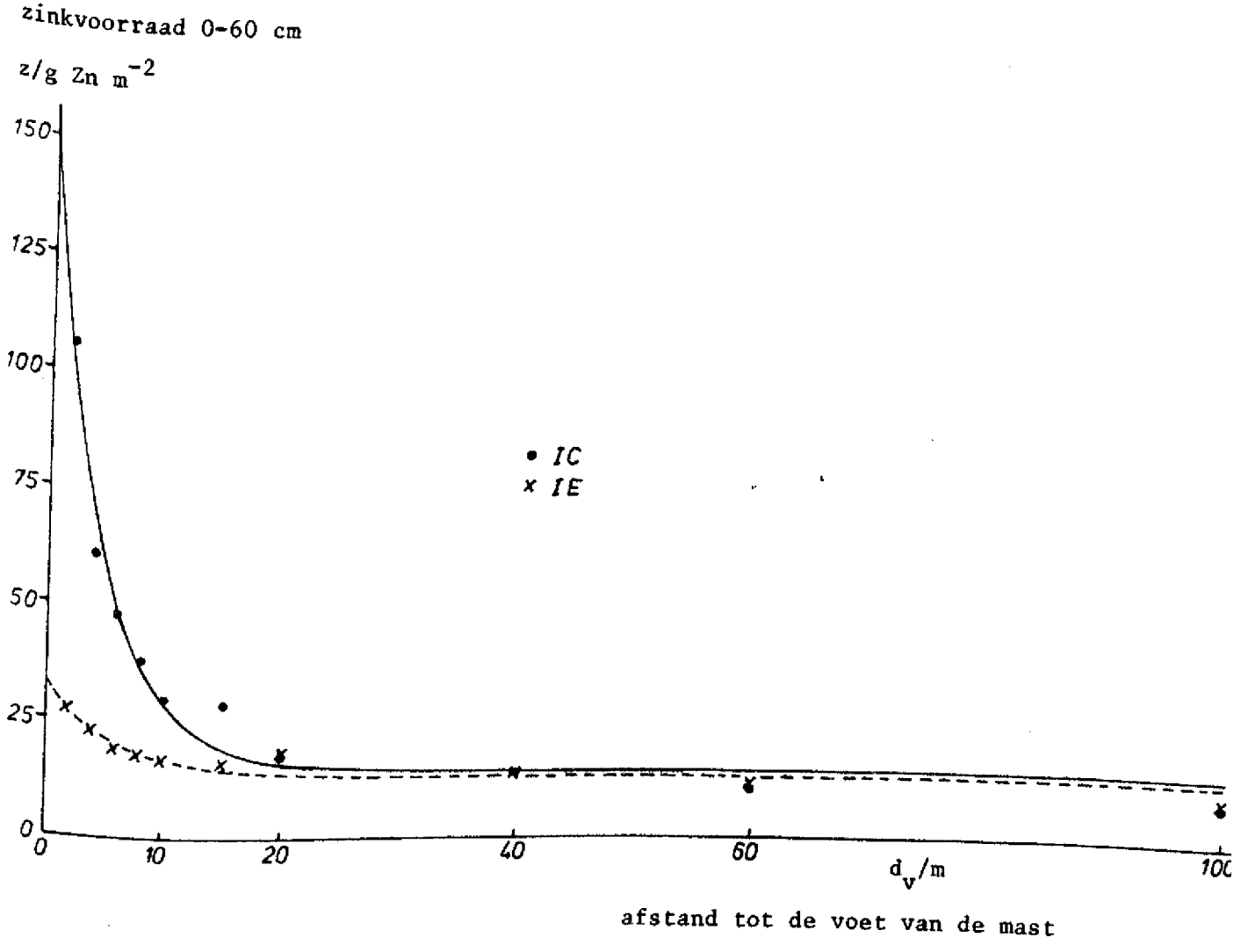
k een constante die weergeeft in welke mate de zinkbelasting verandert met de afstand tot de mast (m^{-1}); het negatieve teken van k geeft aan dat z kleiner wordt als d_v toeneemt.

In vergelijking (4) zijn z en d_v bekend en kunnen de waarden van z_o, z_v en k zodanig worden gekozen dat een zo goed mogelijke beschrijving van het waargenomen verloop wordt gegeven. Deze berekening is per raai uitgevoerd, waarbij de monsters genomen aan de rand van het grondvlak van de mast buiten beschouwing zijn gelaten.

De resultaten van de berekeningen tonen aan, dat het verband tussen de zinkvoorraad en de afstand tot de mast inderdaad goed beschreven kan worden met vergelijking (4). Figuur 8 geeft hiervan een illustratie en tevens een indruk van de verschillen in het verband voor verschillende raaien. Een overzicht van de resultaten voor alle raaien wordt gegeven in bijlage 5.

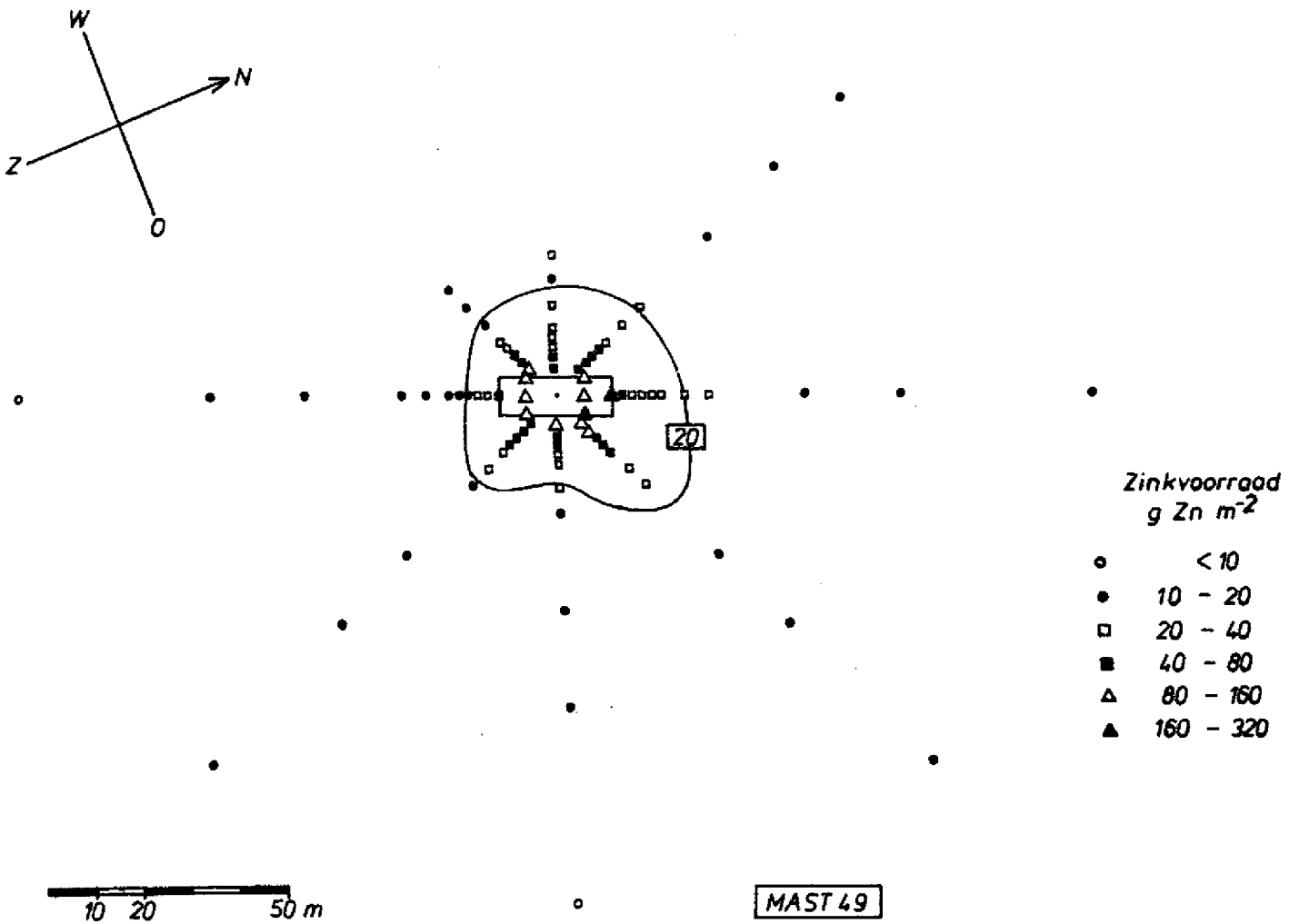
Met behulp van de aldus berekende relaties kan worden geschat op welke afstand tot de mast een bepaalde zinkvoorraad of zinkbelasting is aan te treffen. Door overeenkomstige punten op de verschillende raaien te verbinden kunnen isopleten worden geconstrueerd die gebieden met een bepaalde zinkvoorraad of zinkbelasting begrenzen. De figuren 9-11 geven hiervan een voorbeeld.

Hoewel deze benadering zeker bruikbaar is, is zij toch onbevredigend, omdat geen inzicht wordt verkregen in de factoren die verantwoordelijk zijn voor de verschillen in het verloop van de zinkvoorraad met de afstand in de verschillende richtingen.

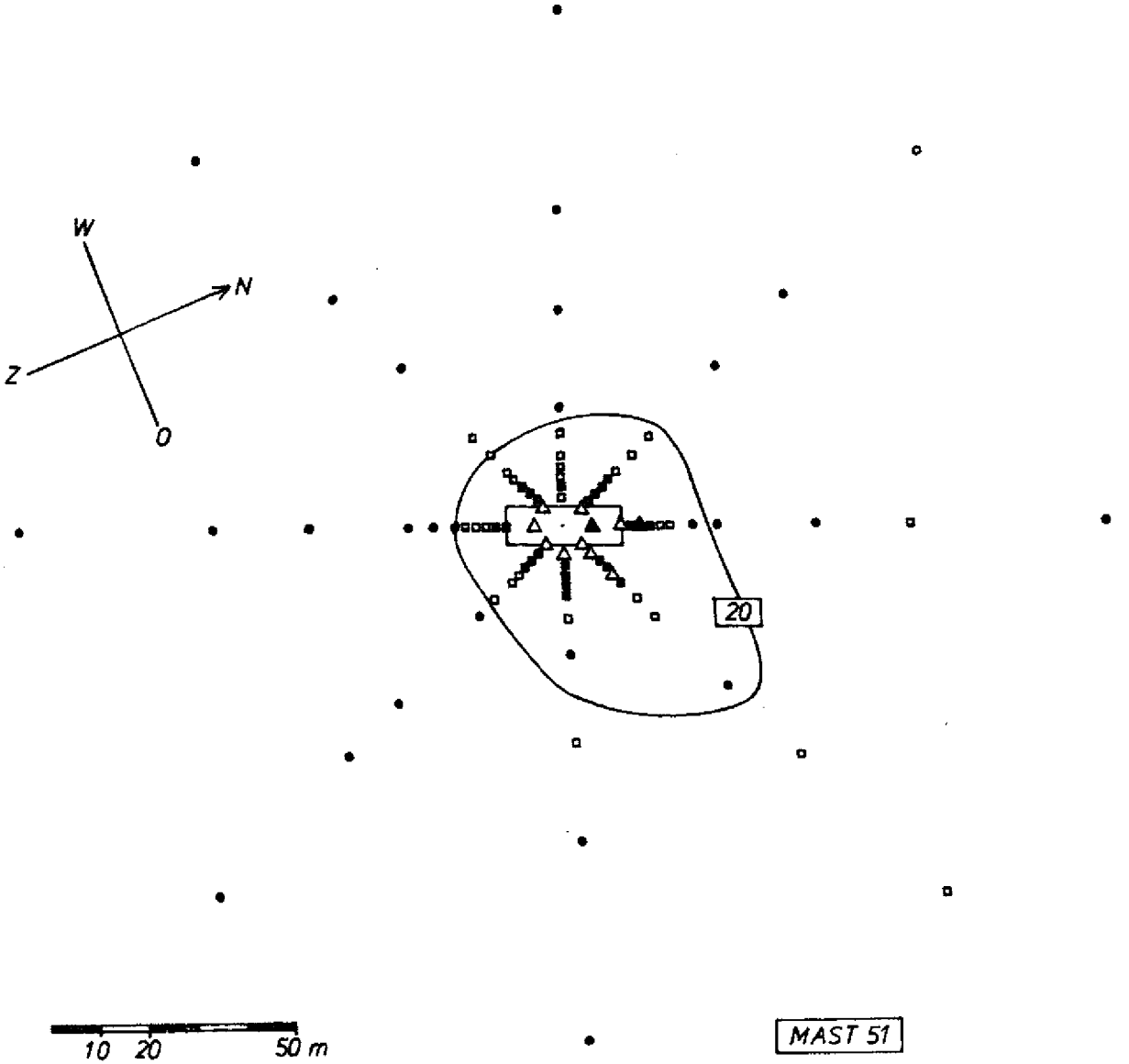
Figuur 8. Verband tussen de zinkvoorraad (z) en de afstand tot de mast voor twee raaien bij mast 49.

202300988

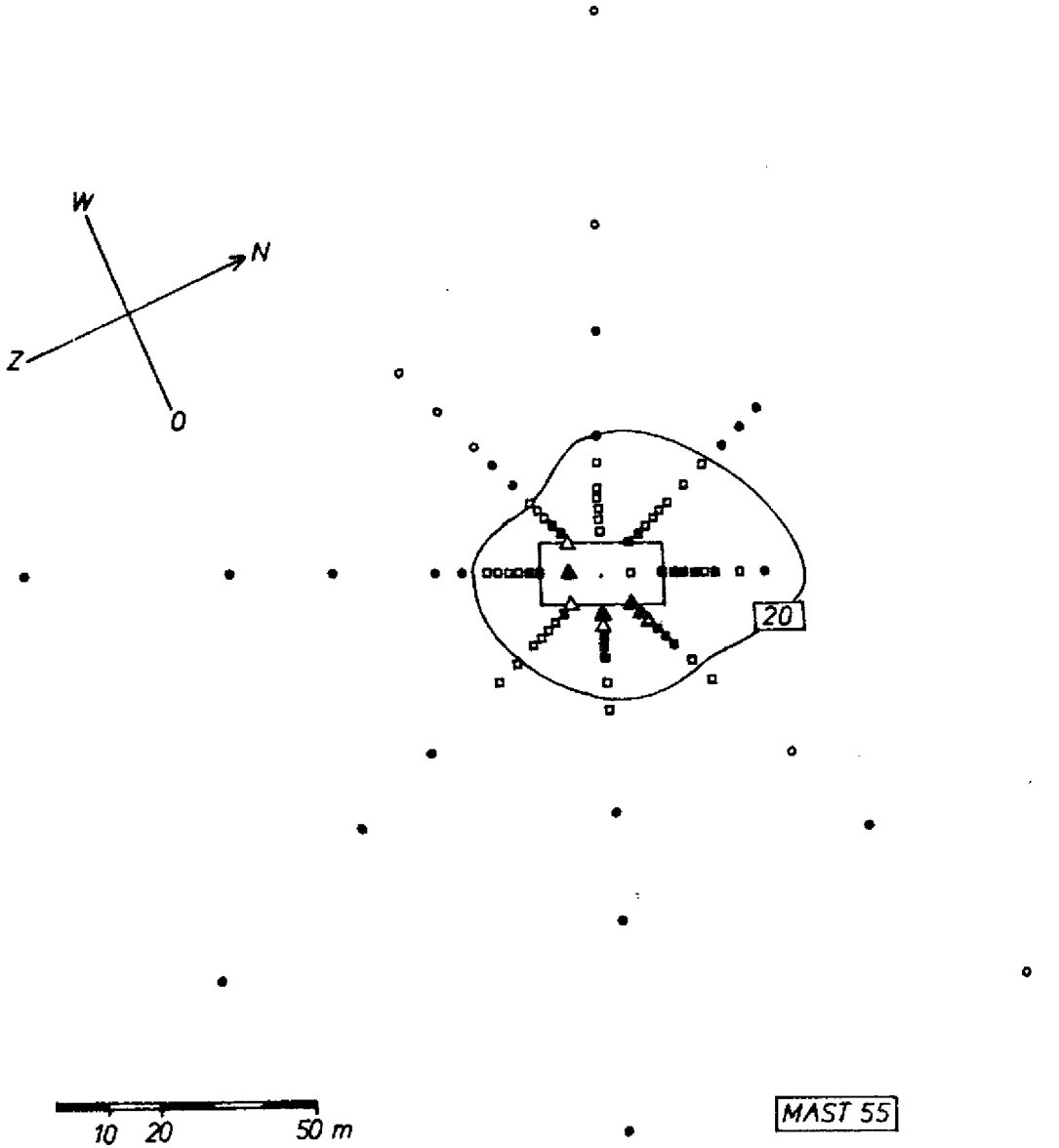
Figuur 9. Ruimtelijke distributie van zink in de omgeving van mast 49. De om de mast getrokken isopleet begrenst het gebied waarin de zinkvoorraad groter is dan 20 g Zn m^{-2}.

202300988

Figuur 10. Ruimtelijke distributie van zink in de omgeving van mast 51. De om de mast getrokken isopleet begrenst het gebied waarin de zinkvoorraad groter is dan 20 g Zn m^{-2}. Zie figuur 9 voor de legenda.

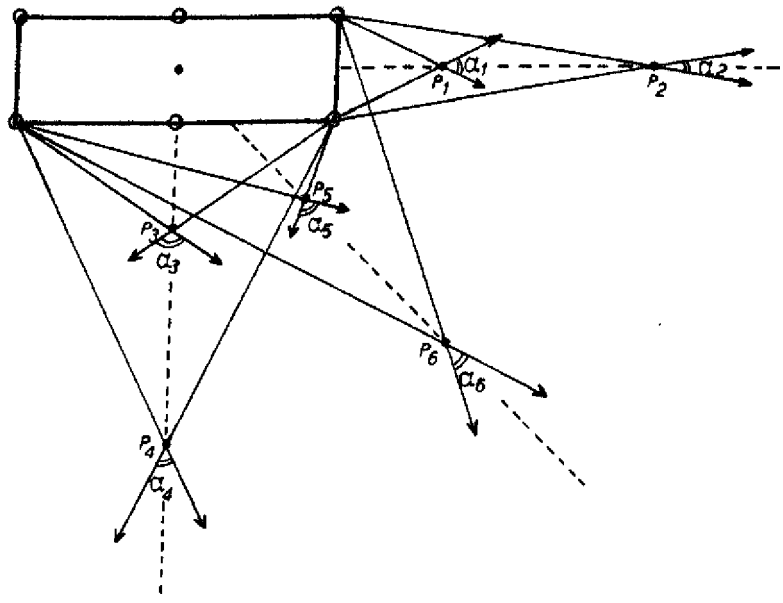
202300988

Figuur 11. Ruimtelijke distributie van zink in de omgeving van mast 55. De om de mast getrokken isopleet begrenst het gebied waarin de zinkvoorraad groter is dan 20 g Zn m^{-2}. Zie figuur 9 voor de legenda.

2.5.3.2 Invloed van de wind

Het ligt voor de hand te veronderstellen, dat de zinkbelasting op een gegeven punt samenhangt met de kans dat de wind waterdruppels die in contact zijn geweest met de mast, naar dat punt voert. Deze kans is afhankelijk van de richting waarin en de afstand tot de mast waarop het punt is gelegen, van de frequentieverdeling van de windrichting en van de afmetingen van de mast, zoals aan de hand van figuur 12 kan worden toegelicht.

Figuur 12. Schematische voorstelling van de windrichtingen die kunnen bijdragen aan het transport van zink vanaf de mast naar een gegeven punt P.

De windrichtingen die kunnen bijdragen aan de zinkbelasting op de punten P1-P6 in figuur 12, vormen samen een sector van de windroos, die is aangeduid als α_1-α_6. De grootte van deze hoeken neemt af naarmate de afstand tot de mast groter wordt, zoals bijvoorbeeld blijkt uit de vergelijking van α_2 met α_1, α_4 met α_3 en α_6 met α_5.

Het aanzicht van de mast is afhankelijk van de richting en als gevolg daarvan is ook de grootte van α op een gegeven afstand richtingsafhankelijk, zoals blijkt uit de onderlinge vergeljjking van α_1, α_3 en α_5 en van α_2, α_4 en α_6.

Voor elk punt i kan de grootte van α_i worden berekend. Met behulp van de frequentieverdeling van de windrichting (figuur 13) kan vervolgens worden berekend gedurende welk deel van de tijd de wind waait uit de sector α_i. Deze fractie van de tijd (een getal dat kleiner is dan 1 voor elk punt buiten het grondvlak van de mast) zal hier worden aangeduid als de windfactor (F). De afleiding van de windfactor is ontleend aan McClenahan (1983), die er de naam Relative Pollution Exposure Index aan geeft.

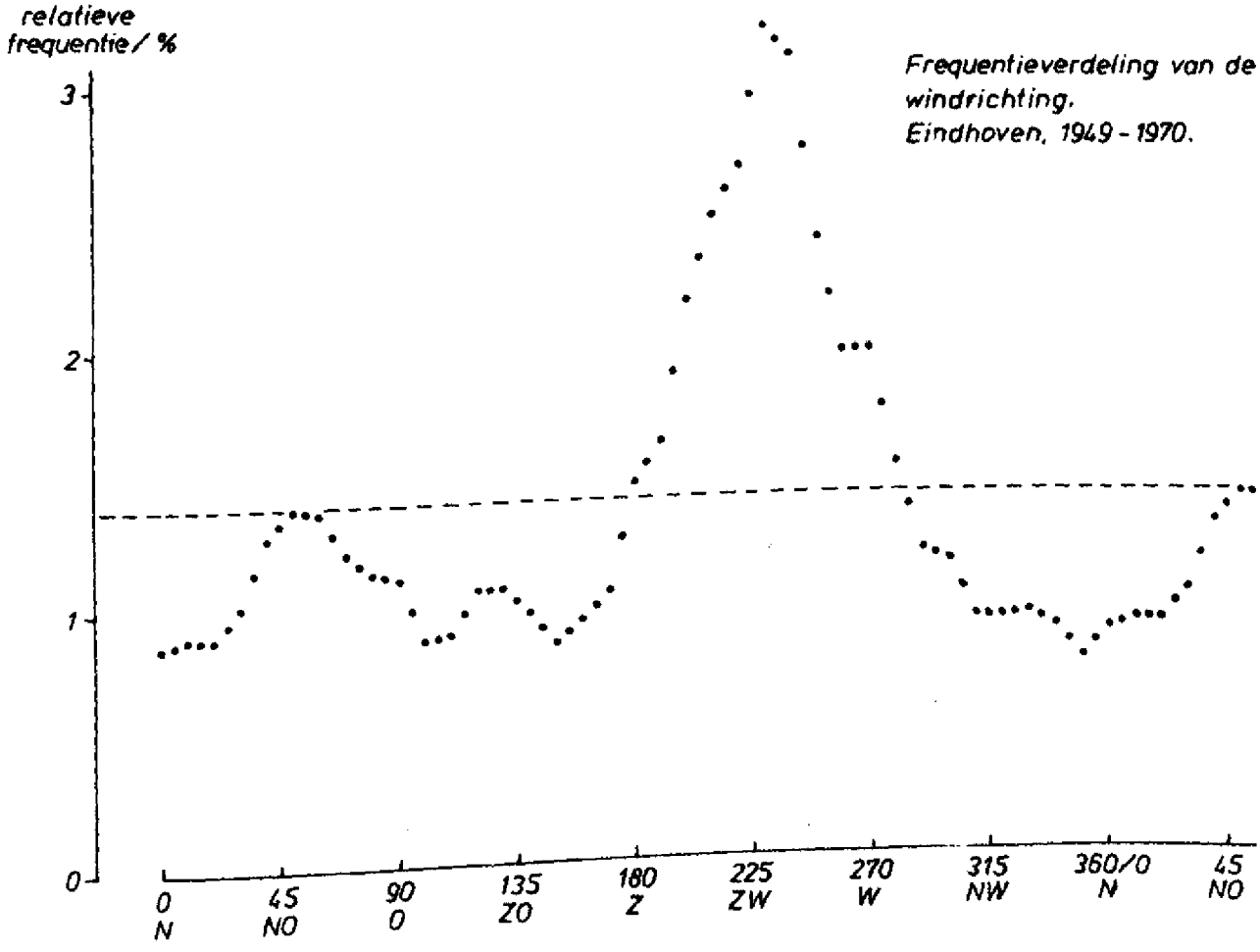
Het verband tussen de zinkvoorraad Z en de windfactor F kan worden voorgesteld door de vergelijking:

$$z = z_o + Z.F \qquad (5)$$

waarin z_o dezelfde betekenis heeft als in vergelijking (4);
Z een constante is (g Zn m^{-2}) die het theoretische maximum van de zinkbelasting aangeeft (namelijk als F 1 zou zijn).

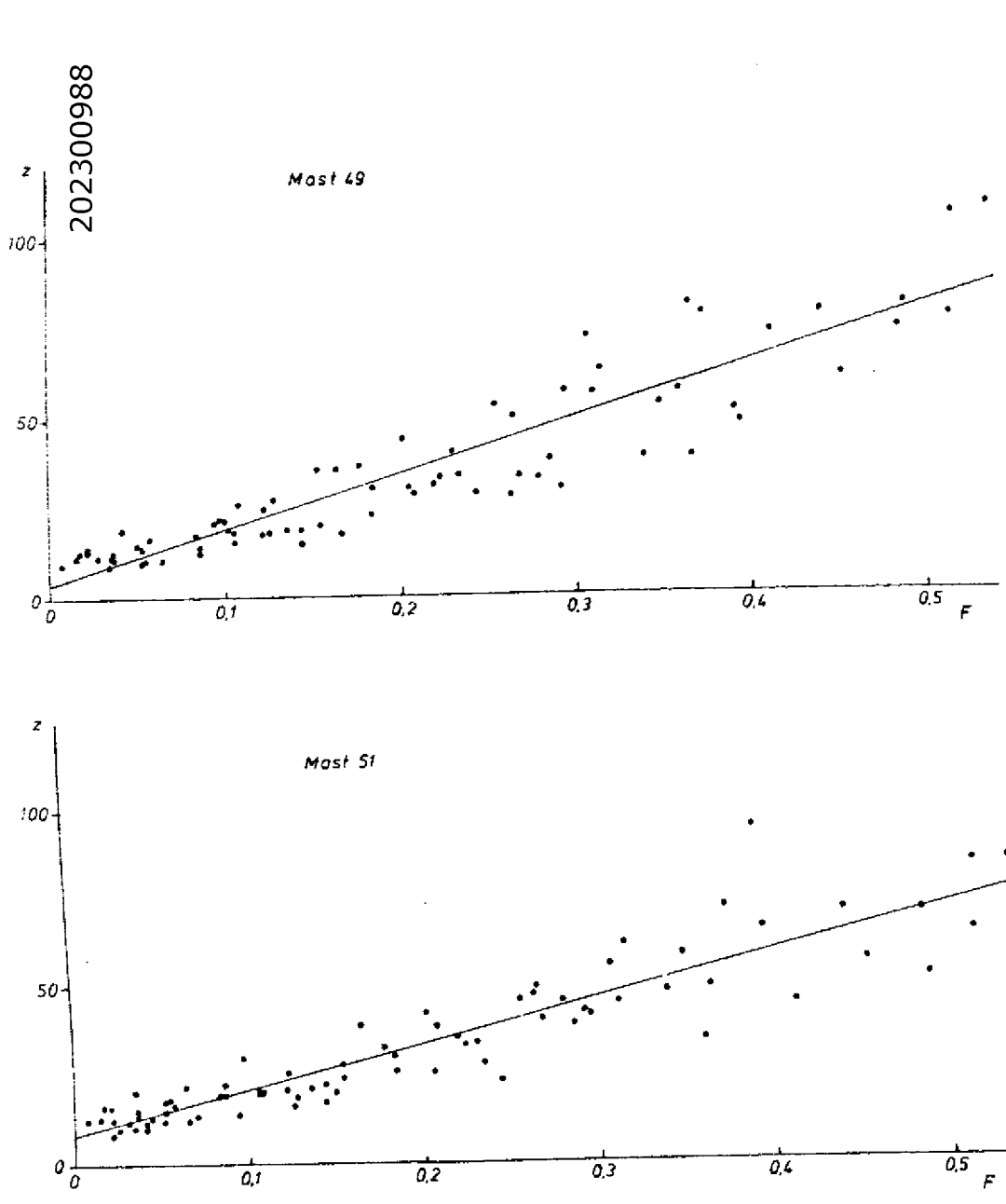
Uit figuur 14 blijkt dat de waarnemingen redelijk goed worden beschreven door dit model. Alleen bij mast 55 zijn op vier punten (in bijlage 3 aangegeven als A1, A2, H1 en H2) veel grotere zinkvoorraden aangetroffen dan verwacht zou worden. In de figuur zijn deze punten omcirkeld. Ze liggen op 2 en 4 m afstand ten oosten en zuidoosten van de mast. Omdat het maaiveld vanaf de mast in de richting van deze punten helt, zou er sprake kunnen zijn van aanvoer van zink via afstromend druipwater, waarmee in het windverspreidingsmodel geen rekening is gehouden. De opvallend lage zinkvoorraad die onder de noordoostelijke staander werd aangetroffen (30,6 g Zn m^{-2}, punt 07 in bijlage 3; vergelijk 174,0 g Zn m^{-2} onder de zuidwestelijke staander, punt 08 in bijlage 3) wijst erop dat daar weinig druipwater in de bodem is ingedrongen en vormt daarmee eveneens een aanwijzing voor het afstromen van druipwater.

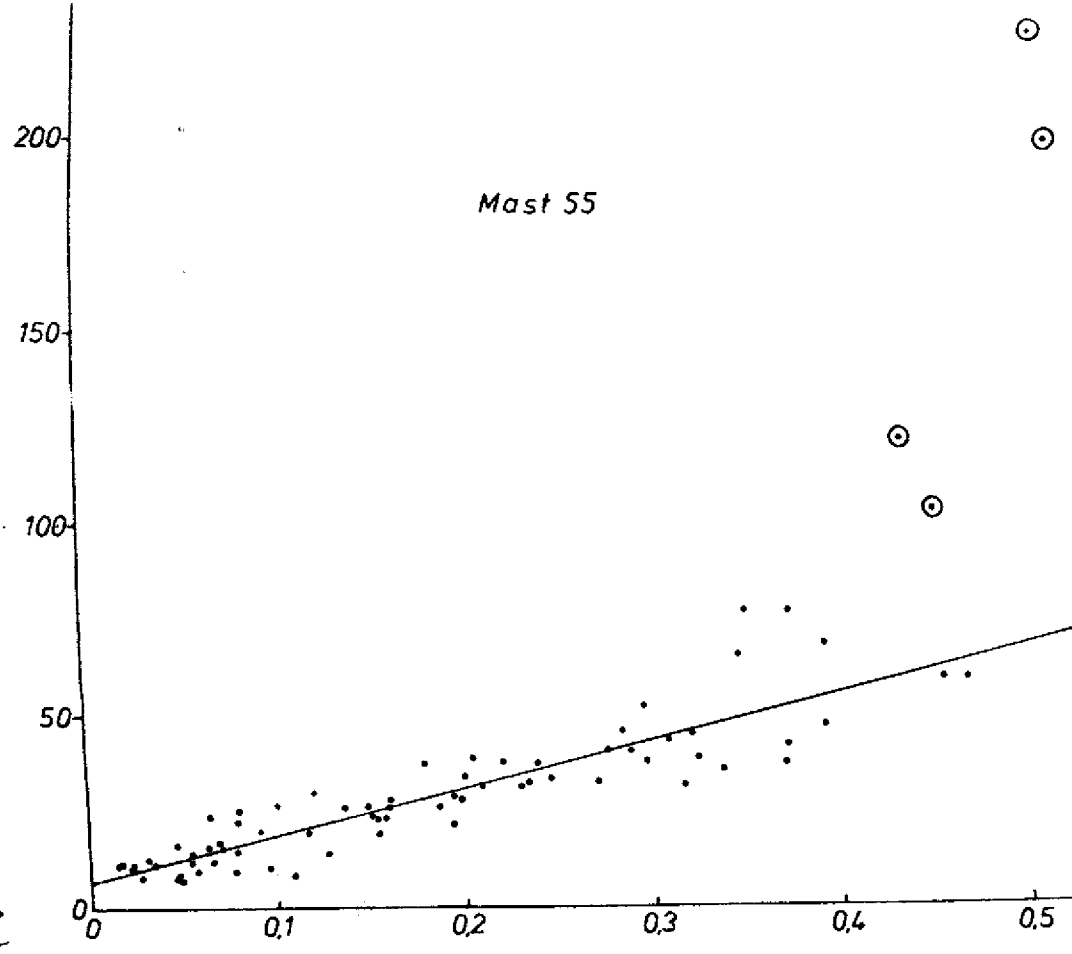
In vergelijking (5) is Z als een constante beschouwd. Deze veronderstelling is alleen juist, als de stroomdichtheid van zink in de atmosfeer constant is over de afstand tot de mast. Aan deze voorwaarde wordt echter niet voldaan en daarom moet Z een functie van de afstand zijn. Dit kan worden toegelicht aan de hand van figuur 15.

Figuur 13. Frequentieverdeling van de windrichting per sector van 5°, afgeleid uit de waarnemingen die in de jaren 1949-1970 zijn verricht op het vliegveld Eindhoven (Werkgroep verspreiding luchtverontreiniging, 1981).

202300988

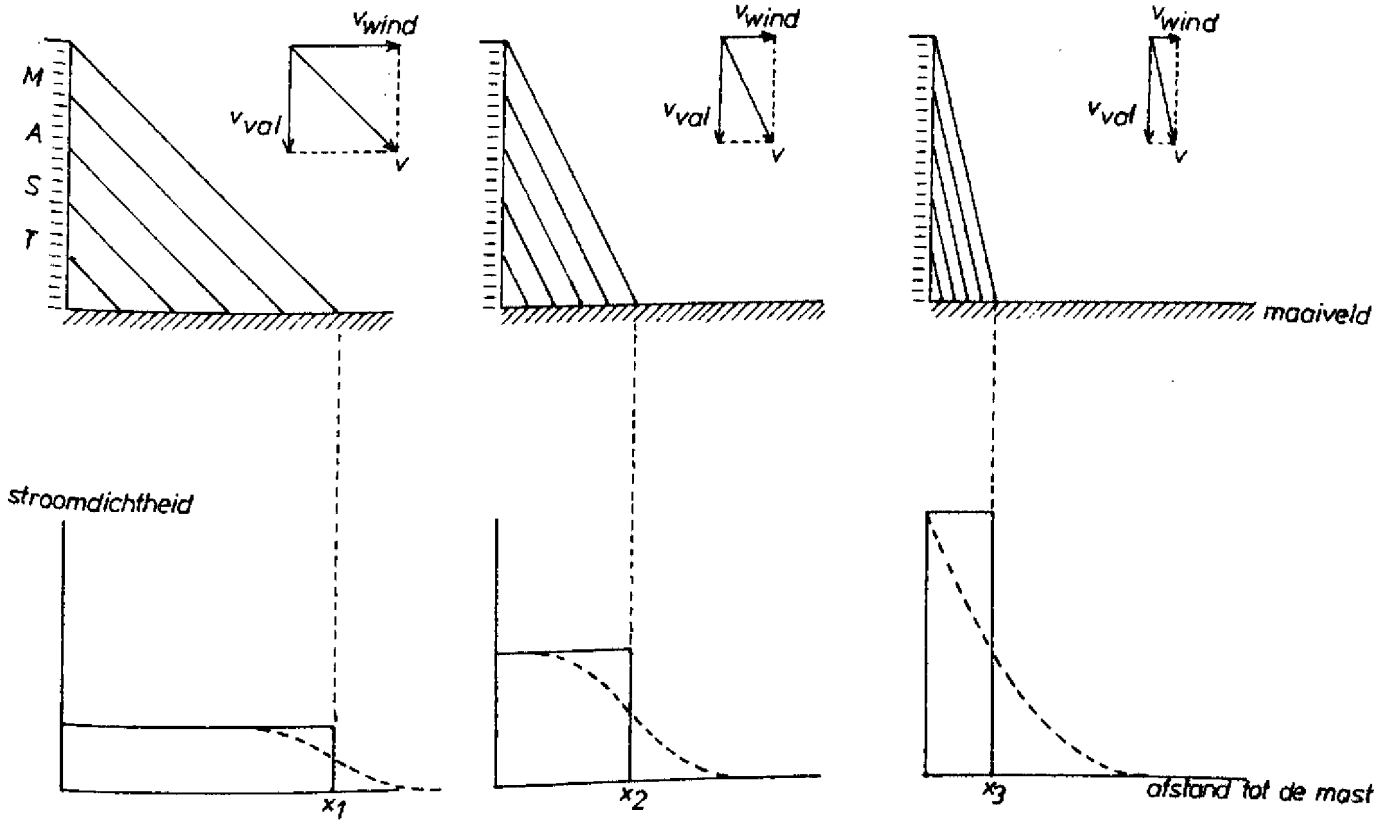

Figuur 14. Verband tussen de in de laag 0-60 cm aangetroffen zinkvoorraad z (g Zn m^{-2}) en de windfactor F.
De getrokken lijnen geven het verband $z = z_o + Z.F$ weer.

Bij een gegeven windsnelheid en een gegeven valsnelheid van de waterdruppels is de stroomdichtheid slechts constant over een zekere afstand x, waarvan de grootte wordt bepaald door de hoogte van de mast en de richting van de snelheid van de waterdruppels, de resultante van de windsnelheid en de valsnelheid. Bij gelijkblijvende valsnelheid (druppelgrootte) en afnemende windsnelheid wordt x kleiner (vgl. x_1, x_2 en x_3). Op afstanden groter dan x is de stroomdichtheid gelijk aan nul (getrokken lijnen in figuur 15).

In werkelijkheid zal als gevolg van de turbulentie van de luchtstroming en als gevolg van heterogeniteit in druppelgrootte en de daardoor veroorzaakte variatie in de valsnelheid dispersie optreden, waardoor de scherpe overgang van de stroomdichtheid rond punt x vervaagt (gebroken lijn in figuur 15).

Figuur 15. Schematische voorstelling van de stroomdichtheid van zink in de atmosfeer als functie van de afstand tot de mast bij variërende windsnelheid.

De uiteindelijke verspreiding, zoals die in het veld is waar te nemen, is de resultante van transport bij wisselende windsterkte en turbulentie van druppels met variabele grootte. Men kan derhalve verwachten, dat de waarde van Z maximaal is aan de voet van de mast, afneemt met toenemende afstand en op grote afstand nul wordt. Het lijkt met andere woorden niet onredelijk te veronderstellen, dat Z exponentiëel afneemt met de afstand. Aanpassing van vergelijking (5) in deze zin leidt tot:

$$z = z_o + Z' \cdot e^{-kd_v} \cdot F \qquad (6)$$

Vergelijking (6) beschrijft de waarnemingen bij mast 49 inderdaad beter dan vergelijking (5). Hoewel dat nog niet is nagegaan, valt aan te nemen dat dat ook voor de twee andere masten geldt.

De afwijkingen tussen de volgens vergelijking (6) geschatte waarden van z en de waarnemingen vertoonden een duidelijke samenhang met de richting. Langs de raaien in het verlengde van de lange as van de normale projectie van de mast en langs de raaien loodrecht daarop werd minder zink gevonden dan voorspeld, terwijl langs de raaien die een hoek van 45° met de lange as maken meer zink werd gevonden. De oorzaak daarvan is nog niet duidelijk. Mogelijk speelt de wijze waarop d_v is gedefiniëerd hierbij een rol. Voor de punten gelegen langs de raaien in het verlengde van de lange as en loodrecht daarop is d_v de kortste afstand tot de voet van de mast, terwijl voor de punten langs de andere raaien de kortste afstand tot de voet van de mast kleiner is dan d_v (vgl. paragraaf 2.3.1). Het is evenwel ook mogelijk dat er sprake is van een invloed van aërodynamische factoren die samenhangen met de vorm van de mast.

Ter correctie van deze afwijkingen werd vergelijking (6) uitgebreid met een factor die een functie is van de hoek β die de betreffende raai maakt met de lange as van de normale projectie. Deze "mastfactor" neemt voor β = 0, 90, 180 en 270° de minimale waarde (1 - f) aan en voor β = 45, 135, 225 en 315° de maximale waarde (1 + f). De aangepaste vergelijking is:

$$z = z_o + Z'' \cdot e^{-kd_v} \cdot \{1 + f \cdot \sin(4\beta - 90)\}.F \qquad (7)$$

Bij de berekening van de te schatten parameters z_o, Z", -k en f in deze vergelijking is de relatieve afwijking tussen de gemeten en de geschatte waarde van z geminimaliseerd. Deze berekening, die overigens alleen nog maar is uitgevoerd voor mast 49, leverde de volgende vergelijking op:

$$\hat{z} = 12{,}2 + 161{,}5 \cdot e^{-0{,}044d_v} \cdot \{1 + 0{,}163 \cdot \sin(4\beta - 90)\}.F \qquad (8)$$

De resterende standaardafwijking van $\frac{z - \hat{z}}{\hat{z}}$ bedraagt 17,2% en is daarmee significant kleiner dan wanneer de "mastfactor" buiten beschouwing wordt gelaten.

Hiermee is aangetoond, dat de waarnemingen alleszins bevredigend kunnen worden beschreven met een model dat slechts vier te schatten parameters bevat. Als de bruikbaarheid van het model zou worden bevestigd door de waarnemingen bij de masten 51 en 55, zou het mogelijk worden om op basis van analyse van een beperkt aantal grondmonsters een schatting te maken van de intensiteit en de verspreiding van de zinkverontreiniging. De enige beperking ervan zou dan zijn, dat in de directe omgeving van de mast afwijkingen kunnen voorkomen als gevolg van een bijdrage aan de zinkbelasting van afstromend druipwater. De kans daarop is het grootst op slecht doorlatende gronden met een hellend maaiveld.

2.5.4 Gevolgen van de zinkverontreiniging voor de landbouwkundige gebruikswaarde van de grond.

Of en in welke mate een zekere belasting van de bodem met zink zal leiden tot schade aan gewassen is afhankelijk van een groot aantal factoren, waarvan de belangrijkste zijn:

- de hoeveelheid grond waarover het aangevoerde zink is verdeeld (afhankelijk van de bewerkingsdiepte);
- het vermogen van de grond om zink in een voor planten niet schadelijke vorm vast te leggen (afhankelijk van de zuurgraad en van de gehalten aan organische stof, lutum, oxyden en hydroxyden van ijzer, mangaan en aluminium);
- de gevoeligheid van het verbouwde gewas;
- de voedingstoestand van de grond, waarbij vooral de beschikbaarheid van fosfaat van belang is gebleken.

Al deze factoren kunnen van plaats tot plaats verschillen.

Ten aanzien van de in dit onderzoek betrokken masten kan worden opgemerkt, dat de gewassen die er werden verbouwd (gras, winterrogge en snijmais), alle behoren tot de familie der grassen, die als relatief ongevoelig voor zinkvergiftiging wordt beschouwd (Smilde et al., 1974). De gebruikers van de grond hadden geen klachten over de groei van de gewassen bij deze masten.

Wanneer 100 mg Zn kg^{-1} als grenswaarde wordt beschouwd, waarboven zinkvergiftiging kan optreden in gevoelige gewassen (vgl. hoofdstuk 1), dan kan een schatting worden gemaakt van de oppervlakte per mast waar schade te verwachten is. Een zinkgehalte van 100 mg kg^{-1} in de laag van 0-20 cm komt bij

een organische stofgehalte van 5% overeen met een zinkvoorraad in die laag van ca. 27 g Zn m^{-2}. Aangenomen dat al het aangevoerde zink in de laag van 0-20 cm is achtergebleven, kan de overeenkomstige zinkvoorraad over 60 cm worden geschat op 32 g Zn m^{-2}. Uit de in bijlage 5 gegeven verbanden tussen de zinkvoorraad in de laag 0-60 cm en de afstand tot de voet van de mast kan per raai worden berekend op welke afstand een dergelijke zinkvoorraad te verwachten is. Deze afstand tot de voet van de mast kan worden omgerekend naar de afstand tot het centrum van de mast door er de afstand van de voet tot het centrum bij op te tellen. Elke raai is nu te beschouwen als de bissectrice van een sector van 45° van een cirkel met als middelpunt het centrum van de mast en als straal de afstand tot het centrum waarop de zinkvoorraad 32 g Zn m^{-2} bedraagt. Door de oppervlakten van de acht sectoren te berekenen en bij elkaar op te telllen wordt een schatting verkregen van de totale oppervlakte waar zich schade zou kunnen voordoen. Het resultaat van een dergelijke berekening is, dat per mast een oppervlakte van 1000 - 1300 m^2 wordt gevonden waar de verontreiniging van de bodem met zink aanleiding zou kunnen geven tot schade aan gevoelige gewassen. Gezien de veronderstellingen die aan deze schatting ten grondslag liggen, dient deze uitkomst te worden beschouwd als het ongunstigste geval.

Voor een betere benadering van de te verwachten schade zou het in de voorgaande paragraaf besproken verspreidingsmodel kunnen worden gekoppeld aan een experimenteel vastgesteld verband tussen de opbrengstderving en het zinkgehalte van grond zoals die in de omgeving van de masten is aangetroffen (een dosis-effect-relatie).

2.6 Conclusies.

De resultaten bevestigen de conclusies die in hoofdstuk 1 zijn getrokken uit het eerder uitgevoerde onderzoek. De bodem onder en in de omgeving van masten in de 380 kV-leiding tussen Geertruidenberg en Eindhoven is verontreinigd met zink. Het zinkgehalte van de grond onder en in de onmiddelijke omgeving van de masten is zo hoog, dat schade door zinkvergiftiging kan optreden in daarvoor gevoelige gewassen. De zinkverontreiniging gaat niet gepaard aan een verontreiniging van de bodem met cadmium en lood.

In elke richting neemt de mate waarin de bodem met zink is belast, exponentiëel af met de afstand tot de voet van de mast. De zinkbelasting op een gegeven punt blijkt echter niet alleen afhankelijk te zijn van de afstand, maar ook van de frequentie waarmee de wind materiaal vanaf de mast naar dat punt kan vervoeren ("windfactor") en van de hoek tussen de richting waarin dat punt is gelegen en de lange as van de normale projectie van de mast ("mastfactor").

De oppervlakte waar zich meer of minder ernstige schade aan gevoelige gewassen zou kunnen voordoen is geschat op ten hoogste 1000 - 1300 m^2 per mast.

2.7 Verwijzingen.

Anonymus (1967). Verband tussen humusgehalte en volumegewicht voor zand- en veengrond. In: Handboekje voor de landbouwvoorlichting, 3e druk. Proefstation voor de Akker- en Weidebouw, Wageningen.

Bosmans, H. en J. Paenhuys (1980). The distribution of heavy metals in the soils of the Kempen. Pedologie 30, 191-223.

Cammarota, V.A. (1980). Production and uses of zinc. In: J.O. Nriagu (ed.). Zinc in the environment. Part I: Ecological cycling. John Wiley & Sons, New York.

Dekkers, J.M.J. en H.L. Kanters (1980). Stadsgewest Tilburg "Buitengebied". De bodemgesteldheid en bodemgeschiktheid. Rapport 1447, Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Harmsen, K. (1977). Behaviour of heavy metals in soils. Agric. Res. Rep. (Versl. Landbouwk. Onderz.) 866. Pudoc, Wageningen.

Hieltjes, A.H.M. en A. Breeuwsma (1983). Chemische bodemonderzoekmethoden voor bodemkenmerken en anorganische stoffen. Reeks Bodembescherming 21, Staatsuitgeverij, 's-Gravenhage.

Hoekstra, C. en J.A.B. Poelman (1982). Dichtheid van gronden gemeten aan de meest voorkomende bodemeenheden in Nederland. Rapport 1582, Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

McClenahan, J.R. (1983). The impact of an urban-industrial area on deciduous forest tree growth. J. Environ. Qual. 12, 64-69.

Smilde, K.W., P. Koukoulakis en B. van Luit (1974). Crop response to phosphate and lime on acid sandy soils high in zinc. Plant Soil 41, 445-457.

Van Schouwenburg, J.Ch., I. Walinga en Ch. Koot (1980). The determination of Pb and Cd after extraction with DDDTC in xylene using flameless atomic absorption spectrophotometry. (A preliminary report). Internal Communication 53, Vakgroep Bodemkunde en Bemestingsleer, Landbouwhogeschool, Wageningen.

Werkgroep verspreiding luchtverontreiniging (1981). Frequentieverdelingen van luchtverontreinigingsconcentraties. Staatsuitgeverij, 's-Gravenhage

Bijlage 1. Gehalten aan zink en organische stof (humus) en de daaruit berekende zinkvoorraden in de afzonderlijk bemonsterde lagen en in de laag van 0-60 cm. Mast 49.

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) d(m) = $\sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
A 1	13,9	0	13,9	0-20	76,6	4,9	20,6
				20-40	161	4,2	44,3
				40-60	29,4	1,9	9,0
				0-60			74,0
A 2	15,9	0	15,9	0-20	66,4	5,4	17,6
				20-40	51,1	3,7	14,4
				40-60	21,1	1,5	6,6
				0-60			38,6
A 3	17,9	0	17,9	0-20	30,6	4,7	8,3
				20-40	65,4	3,8	18,4
				40-60	19,8	1,8	6,1
				0-60			32,7
A 4	19,9	0	19,9	0-20	61,5	5,2	16,4
				20-40	44,3	4,1	12,3
				40-60	8,8	2,6	2,6
				0-60			31,3
A 5	21,9	0	21,9	0-20	65,9	6,8	16,7
				20-40	68,0	4,1	18,9
				40-60	3,9	1,6	1,2
				0-60			36,8
A 6	26,9	0	26,9	0-20	23,8	4,3	6,5
				20-40	49,9	3,0	14,5
				40-60	20,9	1,5	6,5
				0-60			27,6
A 7	31,9	0	31,9	0-20	39,0	4,4	10,7
				20-40	29,9	4,0	8,3
				40-60	6,2	3,2	1,8
				0-60			20,8
A 8	51,9	0	51,9	0-20	8,8	4,9	2,4
				20-40	18,4	4,3	5,1
				40-60	8,8	3,3	2,5
				0-60			10,0
A 9	71,9	0	71,9	0-20	7,1	4,7	1,9
				20-40	21,3	3,2	6,1
				40-60	10,8	1,1	3,4
				0-60			11,5
A 10	111,9	0	111,9	0-20	15,2	5,0	4,1
				20-40	24,6	4,1	6,8
				40-60	6,8	3,1	2,0
				0-60			12,9
B 1	5,3	- 5,3	7,5	0-20	154	4,4	42,1
				20-40	194	3,7	54,7
				40-60	36,6	2,4	10,9
				0-60			107,8

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) $d(m) = \sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
B 2	6,7	- 6,7	9,5	0-20	110	4,0	30,6
				20-40	137	4,3	37,7
				40-60	45,2	4,4	12,4
				0-60			80,6
B 3	8,1	- 8,1	11,5	0-20	147	4,3	40,4
				20-40	94,2	3,9	26,3
				40-60	57,9	13,9	12,0
				0-60			78,8
B 4	9,6	- 9,6	13,5	0-20	67,6	4,5	18,4
				20-40	102	4,0	28,4
				40-60	15,8	2,3	4,7
				0-60			51,6
B 5	11,0	- 11,0	15,5	0-20	72,6	4,7	19,6
				20-40	95,4	4,4	26,1
				40-60	27,4	3,5	7,8
				0-60			53,5
B 6	14,5	- 14,5	20,5	0-20	60,8	4,5	16,6
				20-40	64,2	4,6	17,4
				40-60	14,2	2,2	4,3
				0-60			38,3
B 7	18,0	- 18,0	25,5	0-20	35,7	4,4	9,8
				20-40	52,3	4,3	14,4
				40-60	14,9	1,9	4,6
				0-60			28,7
B 8	32,2	- 32,2	45,5	0-20	21,1	4,2	5,8
				20-40	24,0	3,8	6,7
				40-60	8,4	3,3	2,4
				0-60			15,0
B 9	46,3	- 46,3	65,5	0-20	29,2	5,5	7,7
				20-40	20,7	4,2	5,7
				40-60	7,6	3,4	2,2
				0-60			15,6
B 10	74,6	- 74,6	105,5	0-20	17,7	5,3	4,7
				20-40	7,9	2,4	2,4
				40-60	11,4	1,7	3,5
				0-60			10,6
C 1	0	- 5,9	5,9	0-20	180	4,3	49,5
				20-40	183	4,7	49,4
				40-60	23,1	2,4	6,9
				0-60			105,7
C 2	0	- 7,9	7,9	0-20	158	4,8	42,6
				20-40	55,0	3,9	15,4
				40-60	9,5	2,1	2,9
				0-60			60,9

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) d(m) = $\sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
C 3	0	- 9,9	9,9	0-20	80,2	4,7	21,7
				20-40	63,1	4,5	17,2
				40-60	33,4	3,7	9,4
				0-60			48,3
C 4	0	- 11,9	11,9	0-20	78,9	4,8	21,3
				20-40	49,5	3,7	14,0
				40-60	12,5	5,4	3,3
				0-60			38,5
C 5	0	- 13,9	13,9	0-20	62,1	4,5	16,9
				20-40	32,8	4,2	9,1
				40-60	13,9	2,7	4,1
				0-60			30,1
C 6	0	- 18,9	18,9	0-20	52,5	4,4	14,4
				20-40	39,8	4,0	11,1
				40-60	11,9	3,5	3,4
				0-60			28,8
C 7	0	- 23,9	23,9	0-20	24,3	4,3	6,7
				20-40	34,4	5,6	9,1
				40-60	6,7	3,1	1,9
				0-60			17,7
C 8	0	- 43,9	43,9	0-20	12,4	4,4	3,4
				20-40	25,0	3,9	7,0
				40-60	12,5	3,6	3,5
				0-60			13,9
C 9	0	- 63,9	63,9	0-20	9,9	4,5	2,7
				20-40	21,4	4,2	5,9
				40-60	6,9	3,4	2,0
				0-60			10,6
C 10	0	-103,9	103,9	0-20	5,5	5,1	1,5
				20-40	17,0	3,7	4,8
				40-60	8,2	1,3	2,6
				0-60			8,8
D 1	- 5,3	- 5,3	7,5	0-20	158	4,7	42,7
				20-40	118	4,7	31,8
				40-60	8,6	1,5	2,7
				0-60			77,2
B 2	- 6,7	- 6,7	9,5	0-20	149	4,6	40,4
				20-40	105	3,8	29,5
				40-60	12,3	2,6	3,6
				0-60			73,6
D 3	- 8,1	- 8,1	11,5	0-20	133	4,7	36,0
				20-40	62,7	3,1	18,2
				40-60	10,2	2,9	3,0
				0-60			57,1

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) d(m) = $\sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
D 4	- 9,6	- 9,6	13,5	0-20	71,4	5,3	19,0
				20-40	69,0	4,6	18,7
				40-60	11,0	5,0	3,0
				0-60			40,6
D 5	- 11,0	- 11,0	15,5	0-20	76,9	5,0	20,6
				20-40	47,2	4,6	12,8
				40-60	8,1	3,1	2,3
				0-60			35,8
D 6	- 14,5	- 14,5	20,5	0-20	48,8	5,0	13,1
				20-40	38,9	4,7	10,5
				40-60	9,3	3,0	2,7
				0-60			26,3
D 7	- 18,0	- 18,0	25,5	0-20	24,3	5,5	6,4
				20-40	16,0	3,9	4,5
				40-60	9,8	18,0	1,9
				0-60			12,7
D 8	- 32,2	- 32,2	45,5	0-20	25,3	4,4	6,9
				20-40	18,6	3,2	5,4
				40-60	8,1	1,1	2,6
				0-60			14,9
D 9	- 46,3	- 46,3	65,5	0-20	24,2	5,4	6,4
				20-40	16,8	4,2	4,6
				40-60	5,1	1,3	1,6
				0-60			12,7
D 10	- 74,6	- 74,6	105,5	0-20	17,4	4,9	4,7
				20-40	23,3	4,6	6,3
				40-60	7,4	2,0	2,3
				0-60			13,3
E 1	- 13,9	0	13,9	0-20	78,4	5,2	20,9
				20-40	19,1	4,2	5,3
				40-60	7,2	4,5	2,0
				0-60			28,1
E 2	- 15,9	0	15,9	0-20	58,4	5,1	15,6
				20-40	16,8	4,3	4,6
				40-60	10,9	3,4	3,1
				0-60			23,3
E 3	- 17,9	0	17,9	0-20	41,7	4,8	11,2
				20-40	23,7	4,2	6,5
				40-60	5,8	2,6	1,7
				0-60			19,5
E 4	- 19,9	0	19,9	0-20	35,7	4,8	9,6
				20-40	25,4	5,1	6,8
				40-60	7,4	2,8	2,2
				0-60			18,6

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) $d(m) = \sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
E 5	- 21,9	0	21,9	0-20	37,2	5,1	9,9
				20-40	18,8	3,6	5,3
				40-60	6,5	0,9	2,1
				0-60			17,4
E 6	- 26,9	0	26,9	0-20	28,4	4,6	7,7
				20-40	23,8	4,0	6,6
				40-60	7,5	1,1	2,4
				0-60			16,7
E 7	- 31,9	0	31,9	0-20	40,9	4,9	11,0
				20-40	22,4	3,6	6,3
				40-60	6,0	1,6	1,9
				0-60			19,2
E 8	- 51,9	0	51,9	0-20	30,0	5,4	7,9
				20-40	19,2	4,6	5,2
				40-60	3,8	2,1	1,2
				0-60			14,3
E 9	- 71,9	0	71,9	0-20	18,2	4,5	5,0
				20-40	15,2	3,7	4,3
				40-60	7,5	2,1	2,3
				0-60			11,5
E 10	-111,9	0	111,9	0-20	16,7	4,6	4,5
				20-40	14,6	4,4	3,8
				40-60	3,4	2,7	1,0
				0-60			9,4
F 1	- 5,3	5,3	7,5	0-20	171	4,7	46,3
				20-40	104	5,0	27,8
				40-60	23,4	1,9	7,2
				0-60			81,2
F 2	- 6,7	6,7	9,5	0-20	150	5,0	40,2
				20-40	89,2	4,0	24,8
				40-60	24,3	2,8	7,1
				0-60			72,2
F 3	- 8,1	8,1	11,5	0-20	77,8	4,4	21,3
				20-40	81,8	4,9	22,0
				40-60	23,4	4,1	6,5
				0-60			49,8
F 4	- 9,6	9,6	13,5	0-20	67,4	4,9	18,1
				20-40	43,1	4,2	11,9
				40-60	11,5	3,0	3,3
				0-60			33,4
F 5	- 11,0	11,0	15,5	0-20	59,7	5,0	16,0
				20-40	38,9	4,6	10,6
				40-60	13,0	2,8	3,8
				0-60			30,4

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) $d(m) = \sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
F 6	- 14,5	14,5	20,5	0-20	32,9	5,0	8,8
				20-40	26,2	4,9	7,0
				40-60	10,4	3,4	3,0
				0-60			18,8
F 7	- 18,0	18,0	25,5	0-20	36,4	5,0	9,8
				20-40	25,0	4,8	6,7
				40-60	4,6	4,9	1,2
				0-60			17,7
F 8	- 21,6	21,6	30,5	0-20	31,8	4,7	8,6
				20-40	28,7	4,7	7,8
				40-60	10,4	5,1	2,8
				0-60			19,1
G 1	0	5,9	5,9	0-20	104	4,2	28,7
				20-40	51,4	2,9	15,0
				40-60	42,5	1,3	13,4
				0-60			57,1
G 2	0	7,9	7,9	0-20	106	4,8	28,6
				20-40	80,3	4,1	22,3
				40-60	18,4	2,0	5,6
				0-60			56,4
G 3	0	9,9	9,9	0-20	48,4	4,4	13,2
				20-40	46,7	3,3	13,4
				40-60	21,8	1,9	6,7
				0-60			33,3
G 4	0	11,9	11,9	0-20	57,0	4,7	15,4
				20-40	52,3	4,0	14,6
				40-60	12,6	1,6	3,9
				0-60			33,9
G 5	0	13,9	13,9	0-20	56,5	5,0	15,1
				20-40	43,0	4,2	11,9
				40-60	11,1	2,1	3,4
				0-60			30,4
G 6	0	18,9	18,9	0-20	38,4	5,0	10,3
				20-40	30,1	4,2	8,3
				40-60	5,5	2,6	1,6
				0-60			20,2
G 7	0	23,9	23,9	0-20	33,0	5,0	8,8
				20-40	27,4	4,3	7,5
				40-60	6,6	3,7	1,9
				0-60			18,2
G 8	0	28,9	28,9	0-20	46,2	5,7	12,1
				20-40	26,6	4,6	7,2
				40-60	7,6	3,9	2,1
				0-60			21,5

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) d(m) = $\sqrt{x^2+y^2}$	cm benedan maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
H 1	5,3	5,3	7,5	0-20	116	4,4	31,7
				20-40	136	3,8	38,2
				40-60	27,2	1,5	8,5
				0-60			78,4
H 2	6,7	6,7	9,5	0-20	125	4,7	33,8
				20-40	72,9	2,8	21,4
				40-60	23,8	1,1	7,6
				0-60			62,8
H 3	8,1	8,1	11,5	0-20	83,7	4,8	22,6
				20-40	85,6	3,6	24,2
				40-60	21,8	1,5	6,8
				0-60			53,6
H 4	9,6	9,6	13,5	0-20	75,2	4,9	20,2
				20-40	60,0	3,0	17,5
				40-60	20,8	1,3	6,6
				0-60			44,2
H 5	11,0	11,0	15,5	0-20	53,0	4,7	14,3
				20-40	54,0	4,0	15,0
				40-60	21,2	2,2	6,4
				0-60			35,8
H 6	14,5	14,5	20,5	0-20	50,5	5,1	13,5
				20-40	28,2	3,2	8,1
				40-60	10,3	1,5	3,2
				0-60			24,8
H 7	18,0	18,0	25,5	0-20	48,1	5,0	12,9
				20-40	26,7	3,9	7,5
				40-60	5,3	1,4	1,7
				0-60			22,0
H 8	32,2	32,2	45,5	0-20	29,1	5,0	7,8
				20-40	13,5	3,7	3,8
				40-60	6,8	2,2	2,1
				0-60			13,7
H 9	46,3	46,3	65,5	0-20	17,4	5,2	4,6
				20-40	16,9	5,8	4,4
				40-60	8,3	5,3	2,2
				0-60			11,3
H 10	60,5	60,5	85,5	0-20	18,2	5,0	4,9
				20-40	14,4	4,3	4,0
				40-60	9,1	4,0	2,5
				0-60			11,4
O 1	6,0	3,9	7,1	0-20	326	4,9	87,6
				20-40	141	4,0	39,2
				40-60	43,8	2,3	13,2
				0-60			140,0

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) $d(m) = \sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
0 2	6,0	3,9	7,1	0-20	281	5,0	75,3
				20-40	164	3,8	46,0
				40-60	77,6	2,4	23,2
				0-60			144,5
0 3	11,9	0	11,9	0-20	326	4,9	87,6
				20-40	408	3,8	114,5
				40-60	155	2,5	46,1
				0-60			248,3
0 4	6,0	- 3,9	7,1	0-20	297	4,9	79,8
				20-40	204	3,9	57,0
				40-60	82,8	2,9	24,2
				0-60			161,0
0 5	- 6,0	- 3,9	7,1	0-20	316	4,6	85,8
				20-40	171	3,9	47,8
				40-60	14,4	1,6	4,5
				0-60			138,0
0 6	- 11,9	0	11,9	0-20	202	5,5	53,3
				20-40	76,3	4,4	20,9
				40-60	16,2	4,1	4,5
				0-60			78,7
0 7	- 6,0	0	6,0	0-20	284	5,3	75,4
				20-40	188	4,0	52,3
				40-60	34,4	1,7	10,6
				0-60			138,3
0 8	6,0	0	6,0	0-20	236	4,6	64,0
				20-40	189	3,9	52,8
				40-60	83,7	2,9	24,5
				0-60			141,3

Bijlage 2. Gehalten aan zink en organische stof (humus) en de daaruit berekende zinkvoorraden in de afzonderlijk bemonsterde lagen en in de laag van 0-60 cm. Mast 51.

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) $d(m) = \sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
A 1	0	5,9	5,9	0-20	108	4,7	29,2
				20-40	9,3	2,4	2,8
				40-60	5,7	0,8	1,9
				0-60			33,9
A 2	0	7,9	7,9	0-20	113	5,3	29,9
				20-40	39,7	2,8	11,7
				40-60	9,5	1,0	3,0
				0-60			44,6
A 3	0	9,9	9,9	0-20	101	5,5	26,8
				20-40	37,3	2,6	10,1
				40-60	8,3	0,9	2,8
				0-60			39,7
A 4	0	11,9	11,9	0-20	69,7	4,8	18,7
				20-40	21,7	2,5	6,5
				40-60	8,1	0,8	2,7
				0-60			27,9
A 5	0	13,9	13,9	0-20	62,3	4,2	17,1
				20-40	18,7	1,9	5,7
				40-60	8,1	0,8	2,7
				0-60			25,5
A 6	0	18,9	18,9	0-20	63,4	5,5	16,7
				20-40	15,8	1,8	4,9
				40-60	8,3	1,0	2,6
				0-60			24,2
A 7	0	23,9	23,9	0-20	36,3	5,8	9,5
				20-40	12,4	2,0	3,8
				40-60	9,2	0,9	3,1
				0-60			16,4
A 8	0	43,9	43,9	0-20	32,2	5,5	8,5
				20-40	8,2	1,6	2,5
				40-60	3,7	0,6	1,3
				0-60			12,3
A 9	0	63,9	63,9	0-20	29,3	6,8	7,4
				20-40	6,2	1,6	1,9
				40-60	2,9	0,6	1,0
				0-60			10,3
A 10	0	103,9	103,9	0-20	26,1	5,8	6,7
				20-40	7,4	2,3	2,2
				40-60	4,2	1,1	1,3
				0-60			10,2
B 1	5,4	5,4	7,6	0-20	175	5,5	46,1
				20-40	64,4	2,0	19,7
				40-60	16,1	1,0	5,1
				0-60			70,9

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten		afstand tot (0,0)	cm beneden	zink	humus	z (g Zn/m^2)
	x(m)	y(m)	d(m) = $\sqrt{x^2+y^2}$	maaiveld	(mg/kg)	(gew. %)	
B 2	6,8	6,8	9,6	0-20	176	6,1	45,7
				20-40	45,0	1,9	13,7
				40-60	4,0	0,7	1,4
				0-60			60,8
B 3	8,2	8,2	11,6	0-20	144	6,4	36,8
				20-40	21,9	1,6	6,8
				40-60	5,7	1,1	1,8
				0-60			45,4
B 4	9,6	9,6	13,6	0-20	116	5,4	30,5
				20-40	28,9	2,1	8,8
				40-60	8,4	1,1	2,7
				0-60			42,0
B 5	11,0	11,0	15,6	0-20	96,6	4,2	26,6
				20-40	28,8	1,1	9,2
				40-60	9,5	0,8	3,2
				0-60			39,0
B 6	14,6	14,6	20,6	0-20	78,5	6,8	19,9
				20-40	12,5	1,8	3,9
				40-60	5,2	1,1	1,6
				0-60			25,4
B 7	18,1	18,1	25,6	0-20	82,0	4,1	22,6
				20-40	19,4	2,3	5,8
				40-60	4,5	1,0	1,4
				0-60			29,8
B 8	32,2	32,2	45,6	0-20	43,8	6,5	11,2
				20-40	11,8	0,6	4,0
				40-60	7,6	0,5	2,6
				0-60			17,8
B 9	46,4	46,4	65,6	0-20	27,2	5,4	7,2
				20-40	13,3	2,8	3,9
				40-60	9,4	1,6	2,9
				0-60			14,0
B 10	74,7	74,7	105,6	0-20	19,6	5,1	5,2
				20-40	6,7	2,0	2,0
				40-60	4,0	0,7	1,4
				0-60			8,6
C 1	13,9	0	13,9	0-20	178	5,1	47,4
				20-40	45,7	1,4	14,3
				40-60	22,8	0,8	7,7
				0-60			69,4
C 2	15,9	0	15,9	0-20	752	5,1	200,3
				20-40	63,4	1,4	19,9
				40-60	28,6	0,7	9,7
				0-60			229,9

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) d(m) = $\sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
C 3	17,9	0	17,9	0-20	115	5,5	30,1
				20-40	33,2	1,9	10,2
				40-60	14,1	1,0	4,5
				0-60			44,8
C 4	19,9	0	19,9	0-20	97,4	4,6	26,3
				20-40	19,3	1,8	5,9
				40-60	9,1	1,1	2,9
				0-60			35,1
C 5	21,9	0	21,9	0-20	74,7	5,0	20,0
				20-40	29,1	1,7	9,0
				40-60	10,5	0,8	3,6
				0-60			32,6
C 6	26,9	0	26,9	0-20	38,3	4,6	10,3
				20-40	18,3	1,7	5,7
				40-60	8,3	0,9	2,8
				0-60			18,8
C 7	31,9	0	31,9	0-20	28,9	3,7	8,1
				20-40	11,4	1,2	3,6
				40-60	6,9	0,8	2,3
				0-60			14,0
C 8	51,9	0	51,9	0-20	29,3	3,2	8,5
				20-40	15,6	2,1	4,7
				40-60	5,7	1,0	1,9
				0-60			15,1
C 9	71,9	0	71,9	0-20	37,8	4,4	10,3
				20-40	26,3	3,4	7,5
				40-60	8,5	1,0	2,7
				0-60			20,5
C 10	111,9	0	111,9	0-20	22,6	2,4	6,8
				20-40	20,9	3,1	6,1
				40-60	11,9	2,1	3,6
				0-60			16,5
D 1	5,4	- 5,4	7,6	0-20	252	4,6	68,0
				20-40	41,0	1,6	12,7
				40-60	10,3	0,6	3,5
				0-60			84,2
D 2	6,8	- 6,8	9,6	0-20	131	3,9	36,5
				20-40	35,7	2,5	10,6
				40-60	13,3	0,6	4,5
				0-60			51,6
D 3	8,2	- 8,2	11,6	0-20	201	4,4	54,8
				20-40	31,3	1,3	9,9
				40-60	15,4	0,6	5,2
				0-60			69,9
D 4	9,6	- 9,6	13,6	0-20	259	5,3	68,7
				20-40	54,4	1,5	17,0
				40-60	23,4	0,7	7,9
				0-60			93,6

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten		afstand tot (0,0)	cm beneden	zink	humus	z (g Zn/m^2)
	x(m)	y(m)	d(m) = $\sqrt{x^2+y^2}$	maaiveld	(mg/kg)	(gew. %)	
D 5	11,0	- 11,0	15,6	0-20	134	3,4	38,2
				20-40	33,6	1,7	10,4
				40-60	27,7	0,9	9,4
				0-60			58,0
D 6	14,6	- 14,6	20,6	0-20	98,7	4,4	26,8
				20-40	20,4	1,3	6,4
				40-60	15,7	0,8	5,3
				0-60			38,5
D 7	18,1	- 18,1	25,6	0-20	34,9	3,3	10,0
				20-40	24,3	1,8	7,5
				40-60	17,1	1,1	5,4
				0-60			22,9
D 8	32,2	- 32,2	45,6	0-20	40,3	3,4	11,5
				20-40	12,2	1,2	3,9
				40-60	6,2	0,7	2,1
				0-60			17,5
D 9	46,4	- 46,4	65,6	0-20	33,8	2,8	9,9
				20-40	25,9	2,3	7,8
				40-60	9,9	1,6	3,1
				0-60			20,8
D 10	74,7	- 74,7	105,5	0-20	48,6	3,6	13,8
				20-40	16,5	1,6	5,1
				40-60	8,4	0,9	2,8
				0-60			21,7
E 1	0	- 5,9	5,9	0-20	232	4,9	62,1
				20-40	68,1	3,5	19,4
				40-60	6,6	1,2	2,1
				0-60			83,6
E 2	0	- 7,9	7,9	0-20	151	4,7	40,7
				20-40	47,0	3,7	13,2
				40-60	6,9	1,3	2,2
				0-60			56,1
E 3	0	- 9,9	9,9	0-20	140	4,2	38,6
				20-40	60,0	2,5	17,9
				40-60	27,5	1,4	8,6
				0-60			65,1
E 4	0	- 11,9	11,9	0-20	115	4,3	31,5
				20-40	32,9	1,8	10,1
				40-60	18,9	0,7	6,4
				0-60			48,0
E 5	0	- 13,9	13,9	0-20	106	4,0	29,4
				20-40	34,1	2,6	10,1
				40-60	7,7	0,7	2,6
				0-60			42,1

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) d(m) = $\sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
E 6	0	- 18,9	18,9	0-20	89,2	4,9	24,0
				20-40	37,7	3,1	10,8
				40-60	11,7	1,7	3,7
				0-60			38,5
E 7	0	- 25,9	25,9	0-20	51,5	3,5	14,6
				20-40	11,1	1,1	3,5
				40-60	5,3	0,7	1,8
				0-60			19,9
E 8	0	- 43,9	43,9	0-20	52,1	5,1	13,9
				20-40	17,6	2,0	5,4
				40-60	9,0	0,7	3,1
				0-60			22,4
E 9	0	- 63,9	63,9	0-20	46,6	6,7	11,8
				20-40	13,0	3,2	3,8
				40-60	8,2	1,4	2,6
				0-60			18,2
E 10	0	-103,9	103,9	0-20	21,9	5,7	5,7
				20-40	8,0	1,8	2,5
				40-60	7,0	1,0	2,2
				0-60			10,4
F 1	- 5,4	- 5,4	7,6	0-20	172	6,4	44,0
				20-40	55,6	3,7	15,7
				40-60	14,1	1,6	4,4
				0-60			64,1
F 2	- 6,8	- 6,8	9,6	0-20	119	6,2	30,8
				20-40	38,4	3,5	10,9
				40-60	12,5	1,5	2,7
				0-60			44,4
F 3	- 8,2	- 8,2	11,6	0-20	122	5,9	31,7
				20-40	22,7	3,8	6,6
				40-60	8,6	1,6	2,7
				0-60			41,0
F 4	- 9,6	- 9,6	13,6	0-20	97,7	6,3	25,1
				20-40	21,0	4,4	5,7
				40-60	9,1	2,3	2,7
				0-60			33,5
F 5	- 11,0	- 11,0	15,6	0-20	75,0	5,5	19,7
				20-40	19,7	3,2	5,7
				40-60	8,2	1,5	2,6
				0-60			28,0
F 6	- 14,6	- 14,6	20,6	0-20	51,6	6,0	13,4
				20-40	16,4	3,9	4,6
				40-60	6,9	1,7	2,1
				0-60			20,1

positie			laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten	afstand tot (0,0)	cm beneden	zink	humus	z (g Zn/m^2)
	x(m) y(m)	$d(m) = \sqrt{x^2+y^2}$	maaiveld	(mg/kg)	(gew. %)	
F 7	- 18,1 - 18,1	25,6	0-20	50,0	5,5	13,2
			20-40	15,3	4,0	4,2
			40-60	6,3	1,9	1,9
			0-60			19,3
F 8	- 35,8 - 35,8	50,6	0-20	31,8	4,6	8,6
			20-40	8,9	2,6	2,6
			40-60	6,5	1,4	2,0
			0-60			13,2
F 9	- 46,4 - 46,4	65,6	0-20	27,3	6,1	7,1
			20-40	16,5	3,0	4,8
			40-60	9,9	1,3	3,1
			0-60			15,0
F 10	- 74,7 - 74,7	105,6	0-20	28,5	5,4	7,5
			20-40	8,0	2,2	2,4
			40-60	9,1	1,6	2,8
			0-60			12,7
G 1	- 13,9 0	13,9	0-20	114	5,5	30,1
			20-40	47,9	4,8	12,9
			40-60	13,2	1,4	4,1
			0-60			47,1
G 2	- 15,9 0	15,9	0-20	67,0	5,4	17,7
			20-40	33,4	4,2	9,2
			40-60	10,5	1,6	3,3
			0-60			30,2
G 3	- 17,9 0	17,9	0-20	44,8	5,7	11,8
			20-40	25,1	4,0	7,0
			40-60	8,1	1,5	2,5
			0-60			21,3
G 4	- 19,9 0	19,9	0-20	38,6	5,1	10,3
			20-40	23,5	3,6	6,7
			40-60	10,3	1,8	3,2
			0-60			20,2
G 5	- 21,9 0	21,9	0-20	54,3	5,5	14,3
			20-40	12,1	3,3	3,5
			40-60	5,2	1,4	1,6
			0-60			19,4
G 6	- 26,9 0	26,9	0-20	30,0	5,2	8,0
			20-40	21,3	3,9	5,9
			40-60	8,2	1,5	2,6
			0-60			16,5
G 7	- 31,9 0	31,9	0-20	30,0	6,0	7,8
			20-40	9,8	3,2	2,8
			40-60	4,6	1,2	1,5
			0-60			12,1

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten		afstand tot (0,0)	cm beneden	zink	humus	z (g Zn/m^2)
	x(m)	y(m)	d(m) = $\sqrt{x^2+y^2}$	maaiveld	(mg/kg)	(gew. %)	
G 8	- 51, 9	0	51,9	0-20	39,8	5,1	10,6
				20-40	13,5	2,5	4,0
				40-60	4,8	1,2	1,5
				0-60			16,1
G 9	- 71,9	0	71,9	0-20	34,3	6,4	8,8
				20-40	8,5	1,7	2,6
				40-60	5,2	1,2	1,6
				0-60			13,0
G 10	-111,9	0	111,9	0-20	30,9	4,6	8,3
				20-40	9,5	2,8	2,8
				40-60	4,3	0,9	1,5
				0-60			12,6
H 1	- 5,4	5,4	7,6	0-20	122	5,9	31,6
				20-40	42,9	4,2	11,8
				40-60	18,2	1,8	5,6
				0-60			49,0
H 2	- 6,8	6,8	9,6	0-20	128	5,5	33,6
				20-40	66,7	5,0	17,8
				40-60	11,5	1,9	3,5
				0-60			54,9
H 3	- 8,2	8,2	11,6	0-20	106	5,7	27,8
				20-40	67,5	4,2	18,6
				40-60	8,1	1,0	2,6
				0-60			49,0
H 4	- 9,6	9,6	13,6	0-20	61,6	4,8	16,6
				20-40	44,8	3,5	11,8
				40-60	13,8	1,1	4,4
				0-60			32,8
H 5	- 11,0	11,0	15,6	0-20	56,6	5,9	14,7
				20-40	30,6	3,3	8,8
				40-60	7,6	1,0	2,4
				0-60			25,9
H 6	- 14,6	14,6	20,6	0-20	62,2	7,5	15,4
				20-40	20,8	4,8	5,6
				40-60	4,5	1,2	1,4
				0-60			22,4
H 7	- 18,1	18,1	25,6	0-20	55,0	7,9	13,4
				20-40	22,7	4,6	6,1
				40-60	4,3	1,6	1,3
				0-60			20,8
H 8	- 32,2	32,2	45,6	0-20	35,3	8,6	8,4
				20-40	12,3	4,2	3,4
				40-60	5,2	1,8	1,6
				0-60			13,4

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) $d(m) = \sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
H 9	- 46,4	46,4	65,6	0-20	30,5	7,5	7,6
				20-40	9,0	2,7	2,7
				40-60	6,0	1,2	1,9
				0-60			12,2
H 10	- 74,7	74,7	105,6	0-20	28,0	5,6	7,3
				20-40	10,5	3,2	3,0
				40-60	5,5	1,6	1,7
				0-60			12,0
O 1	3,9	3,9	5,6	0-20	304	4,8	81,4
				20-40	172	2,4	51,6
				40-60	55,7	1,2	17,6
				0-60			150,6
O 2	11,9	0	11,9	0-20	312	4,6	84,1
				20-40	70,8	1,4	22,2
				40-60	33,3	0,8	11,3
				0-60			117,6
O 3	3,9	- 3,9	5,6	0-20	383	4,5	103,3
				20-40	110	2,3	36,7
				40-60	46,5	0,8	15,8
				0-60			155,8
O 4	- 3,9	- 3,9	5,6	0-20	183	5,2	48,7
				20-40	111	4,4	30,3
				40-60	32,9	1,3	10,4
				0-60			89,4
O 5	- 11,9	0	11,9	0-20	148	6,1	38,2
				20-40	120	4,1	33,2
				40-60	24,7	1,6	7,7
				0-60			79,1
O 6	- 3,9	3,9	5,6	0-20	229	5,6	60,0
				20-40	180	4,8	48,4
				40-60	18,9	1,2	6,0
				0-60			114,4
O 7	5,9	0	5,9	0-20	460	5,4	130,8
				20-40	291	3,8	81,6
				40-60	36,3	1,0	11,6
				0-60			224,0
O 8	- 5,9	0	5,9	0-20	204	6,1	53,0
				20-40	191	6,2	49,2
				40-60	33,8	1,0	10,8
				0-60			113,0

Bijlage 3. Gehalten aan zink en organische stof (humus) en de daaruit berekende zinkvoorraden in de afzonderlijk bemonsterde lagen en in de laag van 0-60 cm. Mast 55.

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) $d(m) = \sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
A 1	0	8,2	8,2	0-20	298	4,6	80,9
				20-40	292	4,4	79,9
				40-60	210	2,1	63,6
				0-60			224,4
A 2	0	10,2	10,2	0-20	241	6,4	61,8
				20-40	198	6,3	51,0
				40-60	29,1	2,4	8,7
				0-60			121,5
A 3	0	12,2	12,2	0-20	141	6,7	35,9
				20-40	133	5,8	34,8
				40-60	20,9	2,2	6,3
				0-60			76,9
A 4	0	14,2	14,2	0-20	106	6,4	27,2
				20-40	51,1	4,7	13,8
				40-60	13,0	1,9	4,0
				0-60			45,0
A 5	0	16,2	16,2	0-20	90,1	7,0	22,7
				20-40	53,4	5,2	14,2
				40-60	12,3	2,0	3,7
				0-60			40,7
A 6	0	21,2	21,2	0-20	62,2	6,8	15,8
				20-40	56,5	5,6	14,9
				40-60	10,4	1,4	3,3
				0-60			33,9
A 7	0	26,2	26,2	0-20	40,8	6,0	10,6
				20-40	25,5	5,0	6,8
				40-60	28,1	2,5	8,4
				0-60			25,8
A 8	0	46,2	46,2	0-20	28,4	5,8	7,4
				20-40	20,0	5,1	5,3
				40-60	5,9	2,2	1,8
				0-60			14,5
A 9	0	66,2	66,2	0-20	26,0	6,1	6,7
				20-40	13,8	3,7	3,9
				40-60	4,4	1,4	1,4
				0-60			12,0
A 10	0	106,2	106,2	0-20	26,0	7,6	6,4
				20-40	14,6	4,9	3,9
				40-60	7,7	2,4	2,3
				0-60			12,7
B 1	7,6	7,6	10,7	0-20	190	7,2	47,6
				20-40	30,9	4,0	8,6
				40-60	9,8	1,5	3,1
				0-60			59,3

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten		afstand tot (0,0)	cm beneden	zink	humus	z (g Zn/m^2)
	x(m)	y(m)	d(m) = $\sqrt{x^2+y^2}$	maaiveld	(mg/kg)	(gew. %)	
B 2	9,0	9,0	12,7	0-20	89,4	5,5	23,6
				20-40	44,1	3,1	12,8
				40-60	7,3	1,1	2,3
				0-60			38,7
B 3	10,4	10,4	14,7	0-20	78,7	6,7	20,0
				20-40	32,5	4,0	9,1
				40-60	7,5	1,2	2,4
				0-60			31,4
B 4	11,8	11,8	16,7	0-20	63,8	5,8	16,7
				20-40	17,1	2,5	5,1
				40-60	6,4	1,0	2,0
				0-60			23,8
B 5	13,2	13,2	18,7	0-20	78,7	7,2	19,7
				20-40	25,2	2,8	7,4
				40-60	8,4	1,2	2,7
				0-60			29,8
B 6	16,8	16,8	23,7	0-20	53,2	6,8	13,5
				20-40	36,2	4,7	9,8
				40-60	6,4	1,0	2,0
				0-60			25,3
B 7	20,3	20,3	28,7	0-20	49,2	6,6	12,6
				20-40	32,5	3,6	9,2
				40-60	6,4	0,7	2,2
				0-60			23,9
B 8	34,4	34,4	48,7	0-20	20,8	4,5	5,7
				20-40	12,7	3,5	3,6
				40-60	4,9	2,3	1,5
				0-60			10,8
B 9	48,6	48,6	68,7	0-20	21,9	5,1	5,9
				20-40	13,3	3,9	3,7
				40-60	4,7	2,0	1,4
				0-60			11,0
B 10	76,9	76,9	108,7	0-20	27,5	5,9	7,2
				20-40	9,8	3,5	2,8
				40-60	4,5	1,5	1,4
				0-60			11,4
C 1	14,3	0	14,3	0-20	166	8,7	39,8
				20-40	35,9	4,4	9,8
				40-60	8,4	1,6	2,6
				0-60			52,3
C 2	16,3	0	16,3	0-20	108	8,2	26,3
				20-40	36,3	4,7	9,8
				40-60	5,8	1,6	1,8
				0-60			37,9

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) $d(m) = \sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
C 3	18,3	0	18,3	0-20	83,9	7,9	20,6
				20-40	23,6	4,7	6,4
				40-60	6,3	1,2	2,0
				0-60			29,0
C 4	20,3	0	20,3	0-20	71,9	8,6	17,3
				20-40	32,0	4,8	8,6
				40-60	6,8	1,4	2,1
				0-60			28,1
C 5	22,3	0	22,3	0-20	69,0	7,8	17,0
				20-40	22,9	2,5	6,8
				40-60	6,4	1,3	2,0
				0-60			25,8
C 6	27,3	0	27,3	0-20	47,7	7,4	11,9
				20-40	22,1	3,2	6,4
				40-60	5,1	1,2	1,6
				0-60			19,9
C 7	32,3	0	32,3	0-20	31,0	7,1	7,8
				20-40	25,5	3,5	7,3
				40-60	6,4	0,8	2,2
				0-60			17,2
C 8	52,3	0	52,3	0-20	21,5	8,1	5,3
				20-40	13,8	4,4	3,8
				40-60	7,3	1,4	2,3
				0-60			11,3
C 9	72,3	0	72,3	0-20	24,2	7,3	6,1
				20-40	10,7	3,8	3,0
				40-60	5,8	1,7	1,8
				0-60			10,8
C 10	112,3	0	112,3	0-20	26,9	6,8	6,8
				20-40	13,0	5,8	3,4
				40-60	3,4	2,6	1,0
				0-60			11,2
D 1	7,6	- 7,6	10,7	0-20	92,4	4,0	25,7
				20-40	110	3,6	31,2
				40-60	65,9	2,2	19,9
				0-60			76,8
D 2	9,0	- 9,0	12,7	0-20	71,2	4,0	19,8
				20-40	67,9	4,0	18,9
				40-60	22,8	1,6	7,1
				0-60			45,8
D 3	10,4	- 10,4	14,7	0-20	62,3	5,1	16,6
				20-40	42,2	3,6	12,0
				40-60	9,0	1,4	2,8
				0-60			31,4

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) $d(m) = \sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
D 4	11,8	- 11,8	16,7	0-20	50,5	4,4	13,8
				20-40	36,1	4,1	10,0
				40-60	7,7	1,6	2,4
				0-60			26,2
D 5	13,2	- 13,2	18,7	0-20	46,1	4,7	12,5
				20-40	30,9	5,5	8,2
				40-60	9,5	3,8	2,7
				0-60			23,3
D 6	16,8	- 16,8	23,7	0-20	34,1	5,2	9,1
				20-40	29,9	5,3	7,9
				40-60	8,3	2,0	2,5
				0-60			19,6
D 7	20,3	- 20,3	28,7	0-20	17,5	4,4	4,8
				20-40	15,5	6,2	4,0
				40-60	6,0	1,9	1,8
				0-60			10,6
D 8	23,8	- 23,8	33,7	0-20	15,5	5,1	4,1
				20-40	12,4	5,3	3,3
				40-60	7,7	3,5	2,2
				0-60			9,6
D 9	30,9	- 30,9	43,7	0-20	12,9	3,9	3,6
				20-40	9,3	3,6	2,6
				40-60	11,3	1,6	3,5
				0-60			9,8
D 10	38,0	- 38,0	53,7	0-20	14,2	5,0	3,8
				20-40	9,6	4,4	2,6
				40-60	6,8	2,3	2,0
				0-60			8,5
E 1	0	- 8,2	8,2	0-20	59,3	3,2	17,1
				20-40	49,6	3,1	14,4
				40-60	17,9	1,3	5,6
				0-60			37,1
E 2	0	- 10,2	10,2	0-20	67,3	4,2	18,6
				20-40	30,8	2,0	9,4
				40-60	10,1	0,7	3,4
				0-60			31,4
E 3	0	- 12,2	12,2	0-20	66,9	4,2	18,5
				20-40	34,9	2,4	10,4
				40-60	11,5	1,0	3,7
				0-60			32,6
E 4	0	- 14,2	14,2	0-20	63,2	4,1	17,5
				20-40	45,7	3,0	13,3
				40-60	7,9	0,8	2,7
				0-60			33,5

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) $d(m) = \sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
E 5	0	- 16,2	16,2	0-20	62,9	4,2	17,4
				20-40	62,0	4,1	17,2
				40-60	13,7	1,4	4,3
				0-60			38,8
E 6	0	- 21,2	21,2	0-20	39,0	4,2	10,8
				20-40	30,3	3,4	8,7
				40-60	11,1	0,9	3,6
				0-60			23,0
E 7	0	- 26,2	26,2	0-20	22,4	4,5	6,1
				20-40	18,4	3,6	5,2
				40-60	8,9	1,3	2,8
				0-60			14,1
E 8	0	- 46,2	46,2	0-20	20,2	5,6	5,3
				20-40	15,7	4,2	4,3
				40-60	7,9	0,9	2,5
				0-60			12,2
E 9	0	- 66,2	66,2	0-20	16,5	6,6	4,2
				20-40	10,3	4,3	2,8
				40-60	3,5	0,9	1,1
				0-60			8,2
E 10	0	-106,2	106,2	0-20	18,0	7,5	4,5
				20-40	9,6	3,7	2,7
				40-60	3,5	0,9	1,1
				0-60			8,3
F 1	- 7,6	- 7,6	10,7	0-20	74,2	4,7	20,1
				20-40	56,1	4,5	15,3
				40-60	21,0	2,3	6,3
				0-60			41,7
F 2	- 9,0	- 9,0	12,7	0-20	71,1	4,8	19,2
				20-40	52,4	3,9	14,7
				40-60	13,1	1,5	4,1
				0-60			37,9
F 3	- 10,4	- 10,4	14,7	0-20	70,0	5,3	18,6
				20-40	57,4	4,6	15,6
				40-60	12,5	1,9	3,8
				0-60			38,0
F 4	- 11,8	- 11,8	16,7	0-20	57,8	5,0	15,5
				20-40	67,5	4,8	18,2
				40-60	10,8	1,3	3,4
				0-60			37,1
F 5	- 13,2	- 13,2	18,7	0-20	50,8	5,2	13,5
				20-40	35,5	3,7	10,0
				40-60	8,3	1,0	2,7
				0-60			26,2

code	positie: coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) d(m) = $\sqrt{x^2+y^2}$	laag: cm beneden maaiveld	gehalten: zink (mg/kg)	humus (gew. %)	zinkvoorraad z (g Zn/m^2)
F 6	- 16,8	- 16,8	23,7	0-20	46,2	4,7	12,5
				20-40	37,2	4,0	10,4
				40-60	11,6	1,8	3,6
				0-60			26,4
F 7	- 20,3	- 20,3	28,7	0-20	38,5	4,7	10,4
				20-40	32,5	3,7	9,2
				40-60	9,0	1,0	2,9
				0-60			22,4
F 8	- 23,8	- 23,8	33,7	0-20	25,7	4,7	7,0
				20-40	20,3	3,5	5,8
				40-60	9,5	1,2	3,0
				0-60			15,7
F 9	- 27,4	- 27,4	38,7	0-20	24,4	4,3	6,7
				20-40	18,6	3,3	5,3
				40-60	7,8	3,6	2,2
				0-60			14,2
F 10	- 30,9	- 30,9	43,7	0-20	26,7	4,9	7,2
				20-40	24,5	4,4	6,7
				40-60	7,8	1,3	2,5
				0-60			16,3
G 1	- 14,3	0	14,3	0-20	102	5,6	26,8
				20-40	113	5,3	30,0
				40-60	39,8	2,2	12,0
				0-60			68,8
G 2	- 16,3	0	16,3	0-20	101	6,0	26,2
				20-40	98,6	5,8	25,8
				40-60	24,8	2,1	7,5
				0-60			59,5
G 3	- 18,3	0	18,3	0-20	84,4	5,5	22,3
				20-40	68,3	4,9	18,4
				40-60	21,6	2,9	6,3
				0-60			46,9
G 4	- 20,3	0	20,3	0-20	72,5	5,3	19,2
				20-40	45,1	3,5	12,8
				40-60	10,8	1,0	3,5
				0-60			35,5
G 5	- 22,3	0	22,3	0-20	73,2	5,1	19,6
				20-40	43,1	3,3	12,4
				40-60	26,9	0,9	8,6
				0-60			40,6
G 6	- 27,3	0	27,3	0-20	58,1	5,5	15,3
				20-40	32,9	3,4	9,4
				40-60	11,5	1,4	3,6
				0-60			28,3

positie				laag	gehalten		zinkvoorraad
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) d(m) = $\sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
G 7	- 32,3	0	32,3	0-20	39,9	4,9	10,7
				20-40	20,7	2,6	6,1
				40-60	7,7	0,9	2,5
				0-60			19,3
H 1	- 7,6	7,6	10,7	0-20	349	6,1	90,4
				20-40	316	5,9	82,3
				40-60	90,1	5,1	24,1
				0-60			196,8
H 2	- 9,0	9,0	12,7	0-20	197	6,2	50,9
				20-40	188	5,9	49,0
				40-60	12,1	4,2	3,3
				0-60			103,2
H 3	- 10,4	10,4	14,7	0-20	138	5,3	36,6
				20-40	62,8	2,9	18,3
				40-60	46,1	2,6	13,7
				0-60			68,6
H 4	- 11,8	11,8	16,7	0-20	125	6,0	32,5
				20-40	91,4	5,8	23,9
				40-60	31,9	3,2	9,2
				0-60			65,6
H 5	- 13,2	13,2	18,7	0-20	92,4	5,3	24,5
				20-40	60,8	5,1	16,2
				40-60	8,4	2,0	2,6
				0-60			43,3
H 6	- 16,8	16,8	23,7	0-20	59,9	5,6	15,8
				20-40	46,8	5,5	12,3
				40-60	13,9	2,1	4,2
				0-60			32,3
H 7	- 20,3	20,3	28,7	0-20	49,6	6,2	12,8
				20-40	23,3	4,4	6,4
				40-60	7,2	1,6	2,2
				0-60			21,4
H 8	- 34,4	34,4	48,7	0-20	18,6	6,2	4,8
				20-40	8,8	4,5	2,4
				40-60	4,4	1,8	1,4
				0-60			8,6
H 9	- 48,6	48,6	68,7	0-20	25,5	3,8	7,2
				20-40	22,5	3,4	6,4
				40-60	6,4	1,3	2,0
				0-60			15,6
H 10	- 76,9	76,9	108,7	0-20	15,4	5,5	4,1
				20-40	6,2	2,8	1,8
				40-60	3,7	1,8	1,1
				0-60			7,0

positie				laag	gehalten		zinkvoorra
code	coördinaten x(m)	y(m)	afstand tot (0,0) d(m) = $\sqrt{x^2+y^2}$	cm beneden maaiveld	zink (mg/kg)	humus (gew. %)	z (g Zn/m^2)
0 1	- 6,2	6,2	8,7	0-20	349	6,2	90,1
				20-40	276	2,1	83,6
				40-60	119	4,1	33,0
				0-60			206,7
0 2	6,2	6,2	8,7	0-20	264	7,3	66,0
				20-40	68,7	3,5	19,5
				40-60	22,7	1,4	7,1
				0-60			92,6
0 3	12,3	0	12,3	0-20	181	7,9	44,4
				20-40	37,1	4,3	10,2
				40-60	13,6	2,0	4,1
				0-60			58,8
0 4	6,2	- 6,2	8,7	0-20	125	4,3	34,4
				20-40	119	3,7	33,6
				40-60	52,4	2,3	15,7
				0-60			83,6
0 5	- 6,2	- 6,2	8,7	0-20	94,1	4,7	25,5
				20-40	142	4,7	36,8
				40-60	57,1	3,7	16,1
				0-60			78,3
0 6	- 12,3	0	12,3	0-20	166	5,5	43,8
				20-40	80,9	3,7	22,8
				40-60	42,2	2,6	12,5
				0-60			79,1
0 7	- 6,2	0	6,2	0-20	72,0	5,4	19,1
				20-40	21,2	1,5	6,6
				40-60	15,4	1,0	4,9
				0-60			30,6
0 8	6,2	0	6,2	0-20	419	7,4	104,4
				20-40	239	6,5	58,6
				40-60	37,8	3,0	11,0
				0-60			174,0

Bijlage 4. Overzicht van de resultaten van de cadmium- en loodbepalingen, de berekende voorraden aan deze metalen in de afzonderlijk bemonsterde lagen en de door optelling daarvan verkregen voorraden tot op 60 cm diepte.
De monsters zijn gerangschikt naar toenemende zinkvoorraad.

code	laag cm beneden maaiveld	gehalten cadmium (mg/kg)	gehalten lood (mg/kg)	voorraden cadmium (mg/m^2)	voorraden lood (g/m^2)	voorraden zink (g/m^2)
49 C 10	0-20	0,38	24,8	101	6,60	
	20-40	0,27	12,5	76	3,52	
	40-60	0,04	2,1	13	0,66	
	0-60			190	10,78	8,8
49 E 10	0-20	0,32	13,6	87	3,68	
	20-40	0,25	9,4	68	2,57	
	40-60	0,04	1,3	12	0,38	
	0-60			167	6,63	9,4
49 B 10	0-20	0,27	16,7	71	4,42	
	20-40	0,19	3,9	57	1,17	
	40-60	0,06	2,4	19	0,74	
	0-60			147	6,33	10,6
55 C 10	0-20	0,26	15,1	66	3,81	
	20-40	0,14	5,7	36	1,48	
	40-60	0,01	1,6	3	0,47	
	0-60			105	5,76	11,2
49 H 10	0-20	0,24	18,8	64	5,02	
	20-40	0,21	10,8	58	2,97	
	40-60	0,15	2,1	42	0,58	
	0-60			163	8,57	11,4
55 A 10	0-20	0,36	13,3	89	3,28	
	20-40	0,18	7,4	48	1,98	
	40-60	0,02	2,9	6	0,87	
	0-60			143	6,13	12,7
49 A 10	0-20	0,30	48,2	78	12,87	
	20-40	0,30	15,7	41	4,35	
	40-60	0,05	4,1	6	1,19	
	0-60			125	18,41	12,9
49 D 10	0-20	0,33	16,4	88	4,39	
	20-40	0,26	14,0	70	3,79	
	40-60	0,04	3,1	12	0,94	
	0-60			171	9,12	13,3
49 F 8	0-20	0,34	18,8	92	5,07	
	20-40	0,28	14,8	75	3,99	
	40-60	0,12	9,3	32	2,48	
	0-60			199	11,54	19,1
55 C 6	0-20	0,28	14,9	69	3,69	
	20-40	0,09	5,3	26	1,53	
	40-60	0,01	2,4	3	0,76	
	0-60			99	5,98	19,9
49 G 8	0-20	0,30	18,8	78	4,91	
	20-40	0,23	12,9	62	3,49	
	40-60	0,09	2,9	25	0,81	
	0-60			166	9,21	21,5

code	laag cm beneden maaiveld	gehalten cadmium (mg/kg)	gehalten lood (mg/kg)	voorraden cadmium (mg/m^2)	voorraden lood (g/m^2)	voorraden zink (g/m^2)
55 A 7	0-20	0,23	8,8	60	2,28	
	20-40	0,13	6,6	35	1,76	
	40-60	0,11	3,8	33	1,13	
	0-60			127	5,17	25,8
49 E 1	0-20	0,33	24,3	88	6,45	
	20-40	0,25	15,2	69	4,19	
	40-60	0,14	24,3	38	6,62	
	0-60			195	17,26	28,1
55 C 2	0-20	0,40	19,4	97	4,70	
	20-40	0,13	6,0	35	1,62	
	40-60	0,01	2,2	3	0,68	
	0-60			135	7,00	37,9
55 A 4	0-20	0,27	12,2	69	3,12	
	20-40	0,12	5,8	32	1,56	
	40-60	0,02	2,2	6	0,67	
	0-60			107	5,35	45,0
49 G 1	0-20	0,23	15,0	63	4,14	
	20-40	0,15	7,5	44	2,19	
	40-60	0,05	1,3	16	0,41	
	0-60			123	6,74	57,1
55 O 3	0-20	0,39	19,3	95	4,72	
	20-40	0,12	5,6	33	1,54	
	40-60	0,02	3,4	6	1,04	
	0-60			134	7,30	58,8
49 A 1	0-20	0,29	19,8	78	5,30	
	20-40	0,15	7,6	41	2,10	
	40-60	0,02	1,3	6	0,40	
	0-60			125	7,80	74,0
55 A 3	0-20	0,32	12,6	81	3,19	
	20-40	0,25	8,4	65	2,19	
	40-60	0,02	2,1	6	0,63	
	0-60			152	6,01	76,9
49 D 1	0-20	0,30	30,9	81	8,33	
	20-40	0,26	22,5	70	6,07	
	40-60	0,02	1,4	6	0,44	
	0-60			157	14,84	77,2
49 H 1	0-20	0,24	15,4	66	4,21	
	20-40	0,17	9,0	48	2,53	
	40-60	0,03	0,9	9	0,28	
	0-60			123	7,02	78,4

code	laag cm beneden maaiveld	gehalten cadmium (mg/kg)	gehalten lood (mg/kg)	voorraden cadmium (mg/m^2)	voorraden lood (g/m^2)	voorraden zink (g/m^2)
49 F 1	0-20	0,29	16,0	78	4,31	
	20-40	0,24	10,8	64	2,88	
	40-60	0,05	1,9	15	0,58	
	0-60			158	7,77	81,2
49 C 1	0-20	0,30	17,1	82	4,70	
	20-40	0,32	7,3	86	1,97	
	40-60	0,02	1,3	6	0,39	
	0-60			175	7,06	105,7
49 B 1	0-20	0,29	16,6	79	4,54	
	20-40	0,25	8,9	70	2,51	
	40-60	0,04	1,6	12	0,48	
	0-60			162	7,53	107,8
55 A 2	0-20	0,33	12,7	84	3,25	
	20-40	0,25	10,3	64	2,64	
	40-60	0,05	2,6	15	0,78	
	0-60			163	6,67	121,5
49 O 5	0-20	0,29	16,3	78	4,41	
	20-40	0,21	9,5	59	2,65	
	40-60	0,05	3,2	16	0,99	
	0-60			153	8,05	138,0
49 O 4	0-20	0,26	20,7	70	3,40	
	20-40	0,22	9,8	61	2,74	
	40-60	0,10	5,7	29	1,66	
	0-60			160	7,80	161,0
55 O 8	0-20	0,47	18,6	117	4,61	
	20-40	0,21	7,8	54	1,99	
	40-60	0,02	3,7	6	1,08	
	0-60			176	7,68	174,0
55 A 1	0-20	0,28	11,2	76	3,03	
	20-40	0,21	8,5	57	2,32	
	40-60	0,09	3,8	27	1,15	
	0-60			160	6,50	224,4
49 O 3	0-20	0,27	17,9	72	4,80	
	20-40	0,23	10,0	65	2,81	
	40-60	0,09	3,7	27	1,10	
	0-60			164	8,71	248,3

Bijlage 5. Resultaten van de niet-lineaire parameterfitting met behulp van SIMPLEX-optimalisering van het verband tussen de zinkvoorraad en de afstand tot de voet van de mast.

Model: $z = z_o + z_v \cdot e^{-k.d_v}$

waarin z de zinkvoorraad (0-60 cm) op afstand d_v tot de voet van de mast (g Zn m^{-2})

z_o de zinkvoorraad (0-60 cm) op oneindig grote afstand tot de mast, de achtergrondwaarde (g Zn m^{-2})

z_v de zinkbelasting (toename van de zinkvoorraad in de laag van 0-60 cm) aan de voet van de mast (g Zn m^{-2})

k parameter die een maat vormt voor de snelheid waarmee de zinkbelasting verandert met de afstand tot de mast; het negatieve teken van k geeft aan dat de zinkbelasting afneemt als de afstand tot de mast groter wordt (m^{-1})

d_v afstand tot de voet van de mast (m)

In de tabel worden de schattingen van z_o, z_v en k per raai gegeven, die leiden tot de kleinste standaardafwijking van de absolute verschillen tussen de gemeten en de geschatte waarde van z. Daarnaast geeft de tabel de waarde van de correlatiecoëfficient r en het aantal waarnemingen n.

Het berekende verband en de waarnemingen zijn per raai weergegeven in de figuren 5/1 - 5/6. In deze figuren worden de aanduidingen I, II en III gebruikt voor respectievelijk de masten 49, 51 en 55.

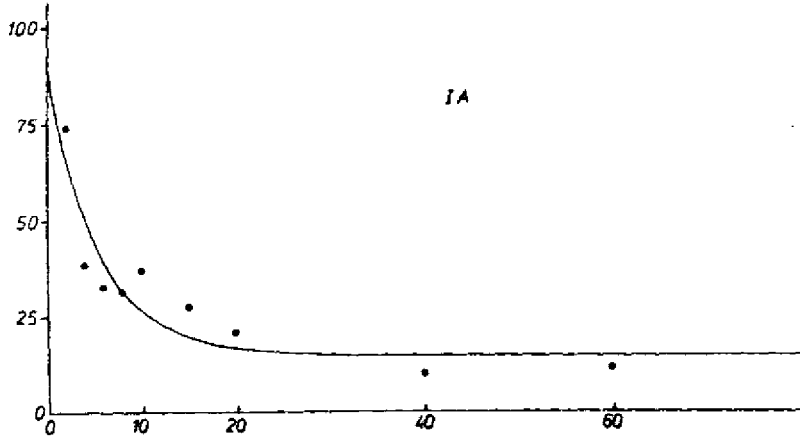
raai	z_o	z_v	-k	r	n
Mast 49					
A	14,9	87,3	-0,179	-0,922	10
B	13,7	126,0	-0,110	-0,989	10
C	14,7	152,5	-0,230	-0,986	10
D	12,1	103,5	-0,131	-0,988	10
E	13,4	32,5	-0,154	-0,897	10
F	15,1	116,9	-0,184	-0,986	8
G	15,0	73,4	-0,138	-0,978	8
H	12,3	96,8	-0,124	-0,999	10
Mast 51					
A	9,6	46,7	-0,073	-0,950	10
B	16,1	87,5	-0,129	-0,968	10
C	15,6	90,3	-0,161	-0,984	9
D	16,1	91,4	-0,065	-0,860	10
E	16,9	93,5	-0,106	-0,958	10
F	13,9	76,6	-0,146	-0,981	10
G	11,2	47,6	-0,139	-0,909	10
H	14,2	76,6	-0,154	-0,977	10
Mast 55					
A	18,6	395,9	-0,313	-0,990	10
B	13,2	65,1	-0,137	-0,936	10
C	12,1	62,5	-0,147	-0,994	10
D	11,2	116,3	-0,255	-0,989	10
E	8,6	41,8	-0,053	-0,886	10
F	10,3	46,8	-0,060	-0,949	10
G	17,2	79,7	-0,116	-0,891*)	~~10~~ 7
H	16,4	310,5	-0,266	-0,987	10

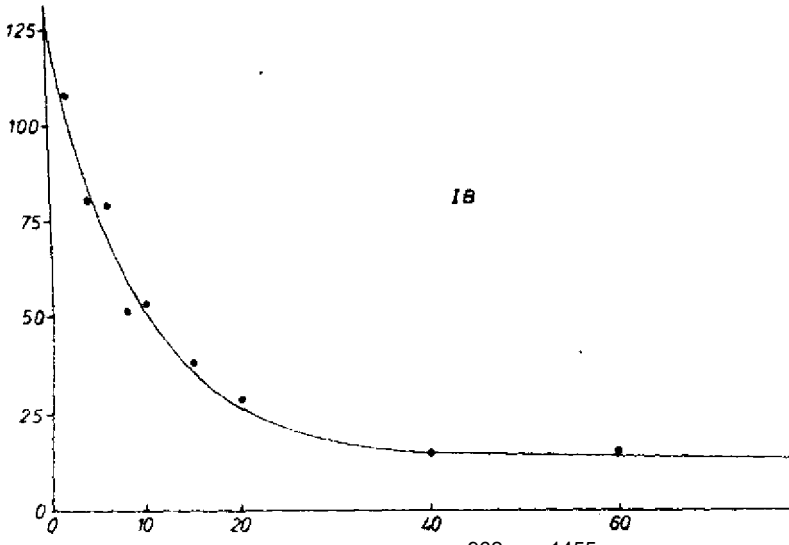
*) significant bij $0,01 < P < 0,05$
alle andere relaties bij $P < 0,01$

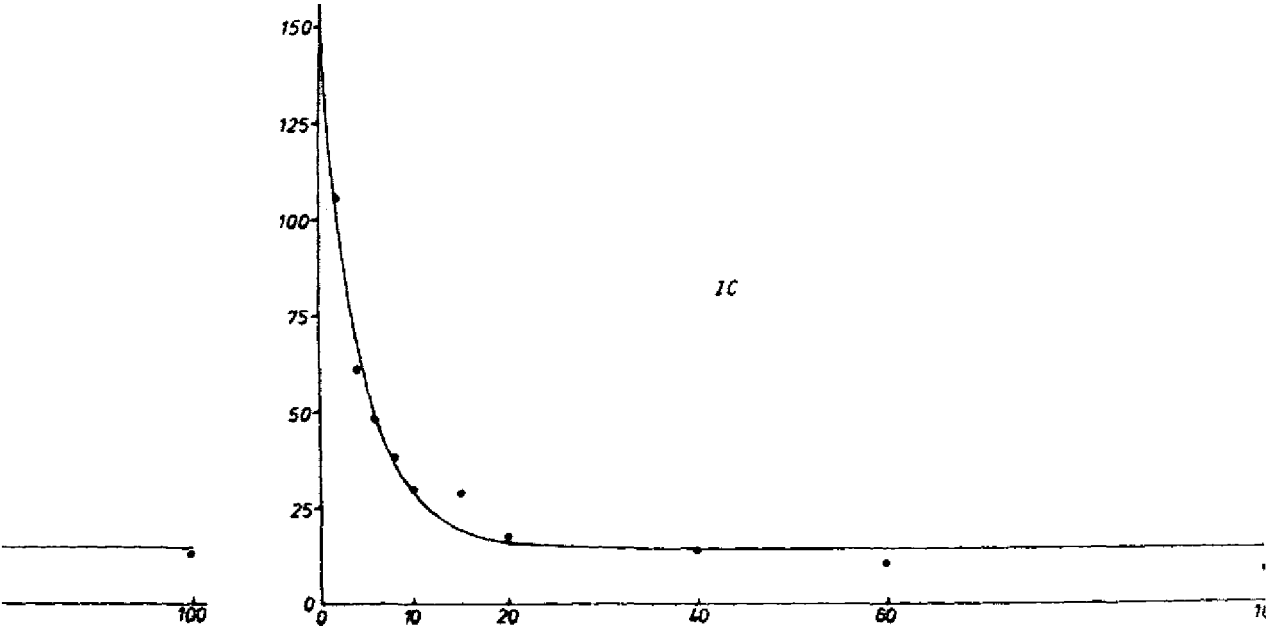
202300988

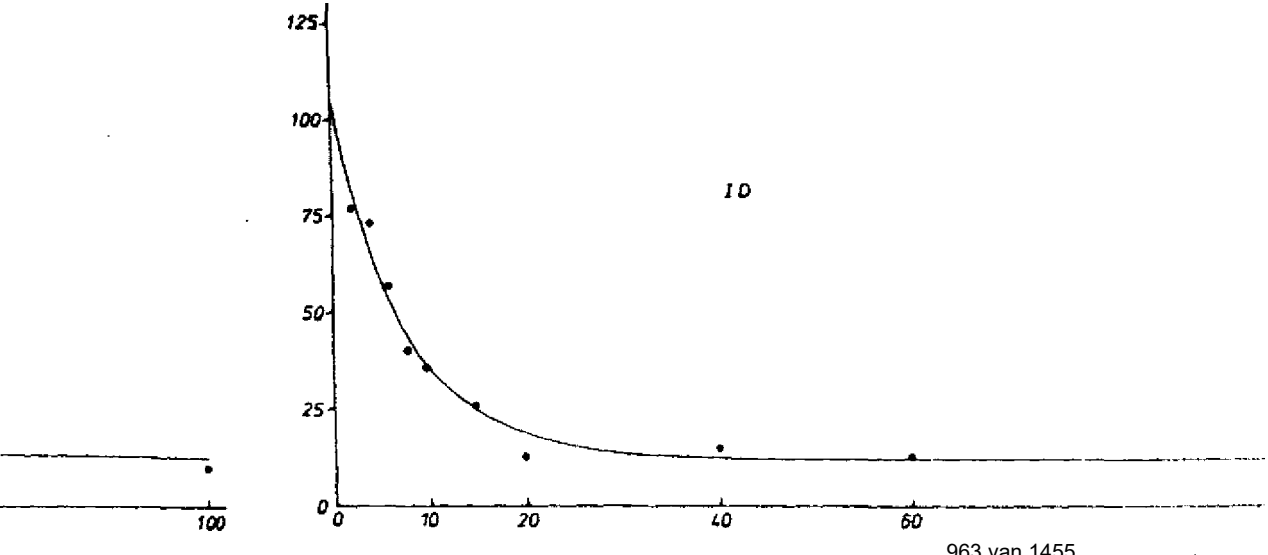
zinkvoorraad 0-60 cm

z/g Zn m^{-2}

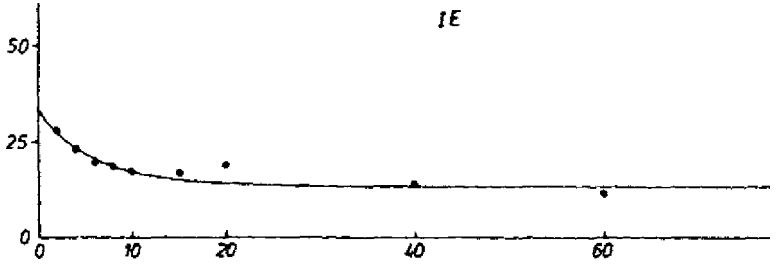
d_v/m

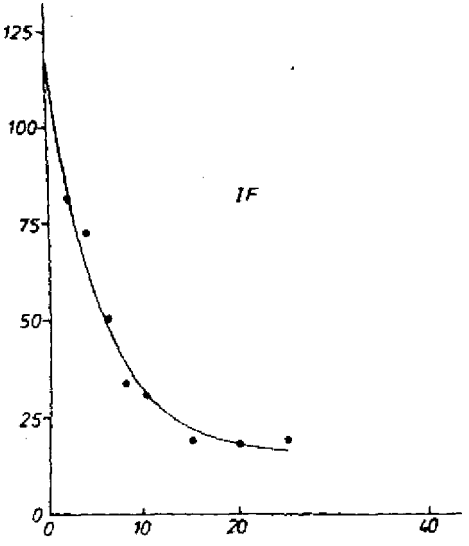
afstand tot de wa[illegible]

202300988

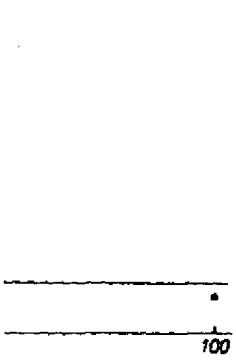
zinkvoorraad 0-60 cm

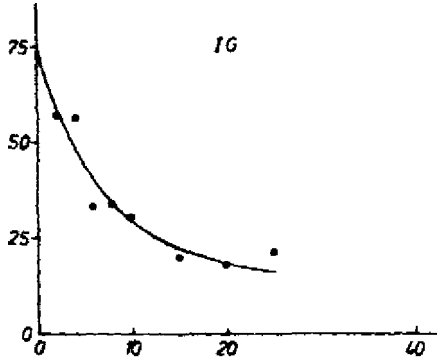
z/g Zn m^{-2}

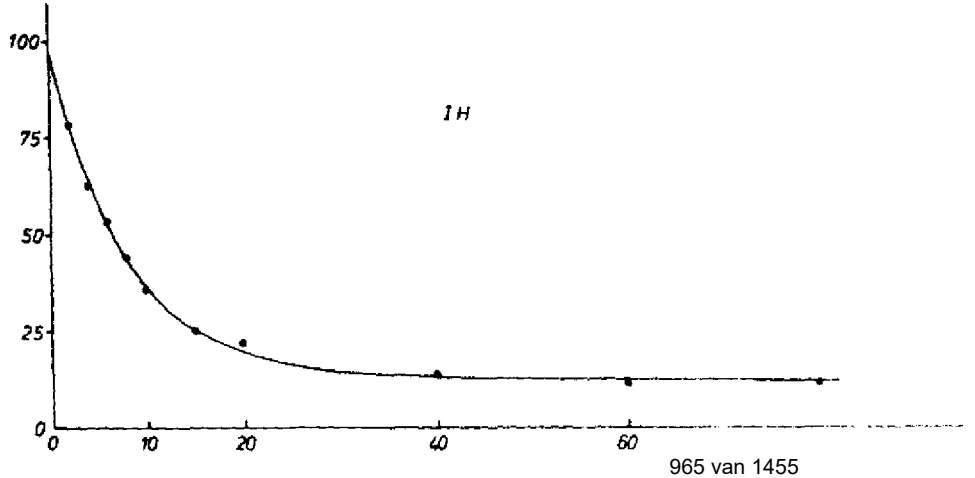

Figuur 5/2

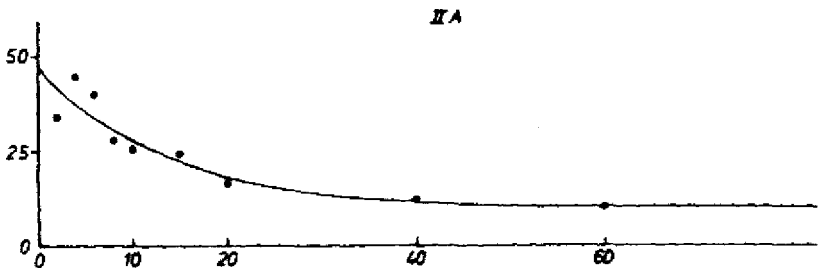
d_v/m

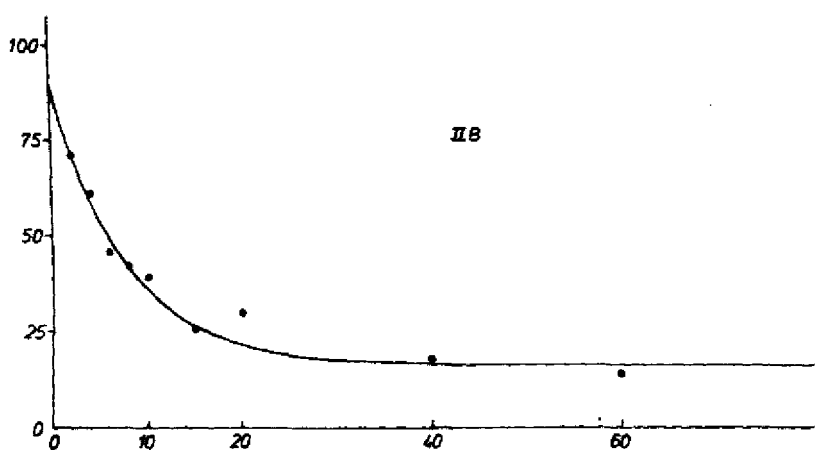
afstand tot de voet van de meet

202300988

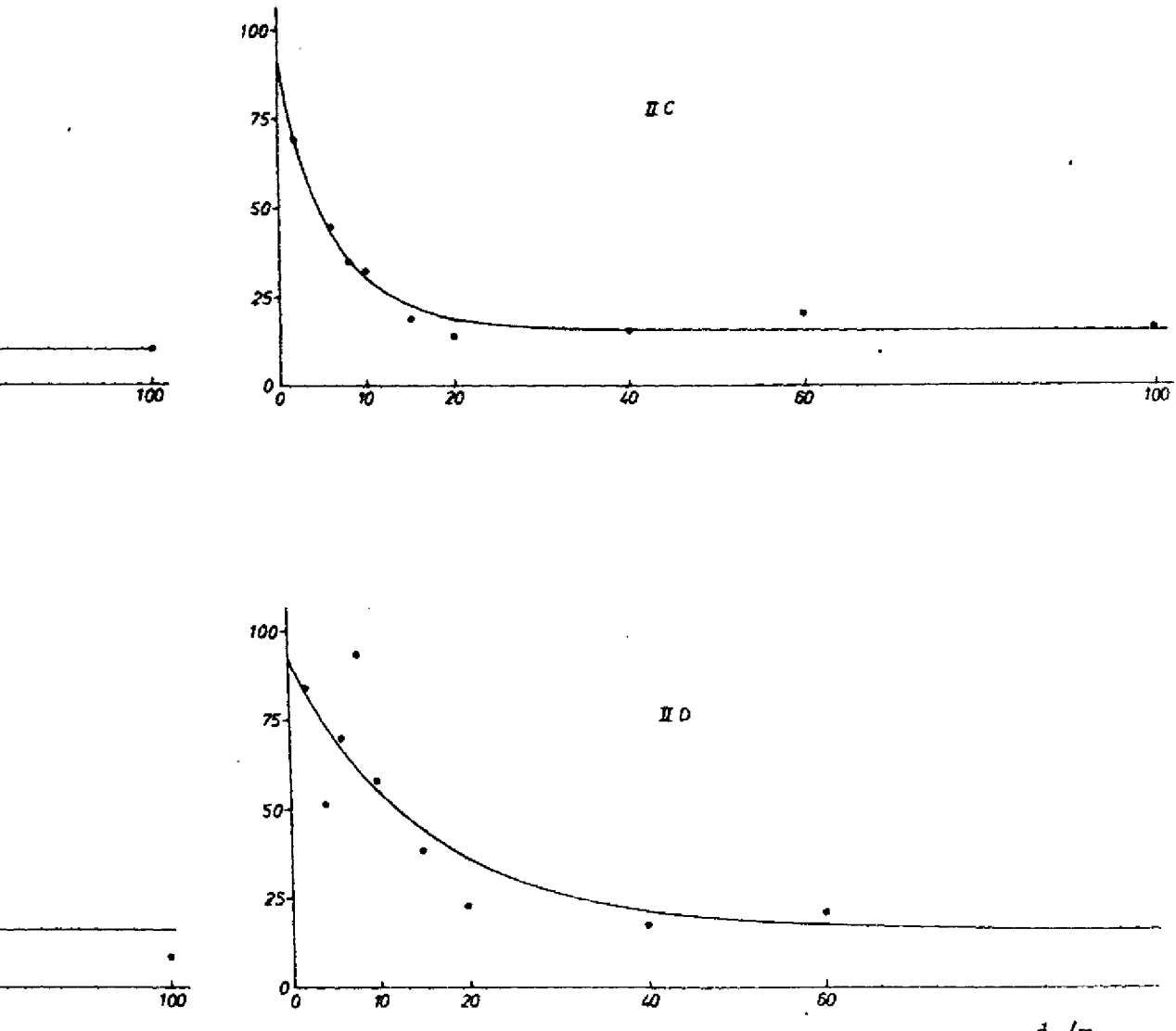
zinkvoorraad 0-60 cm

z/g Zn m^{-2}

Figuur 5/3

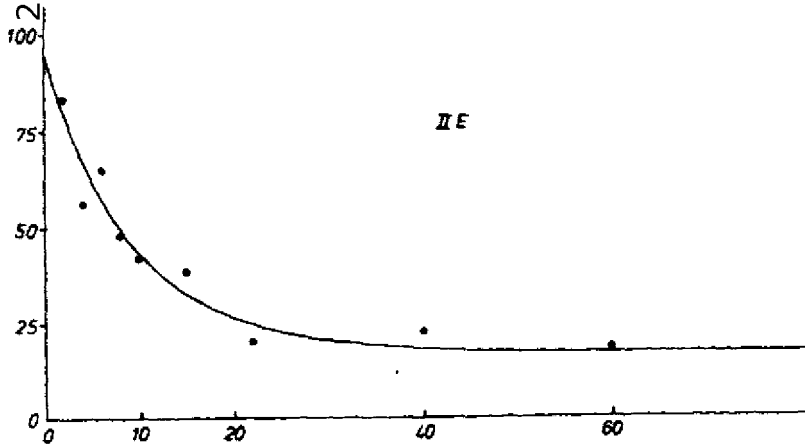

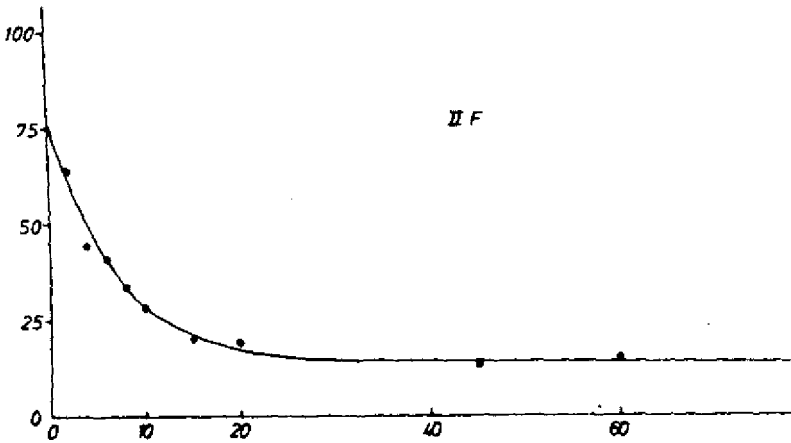
afstand tot de voet van de mast

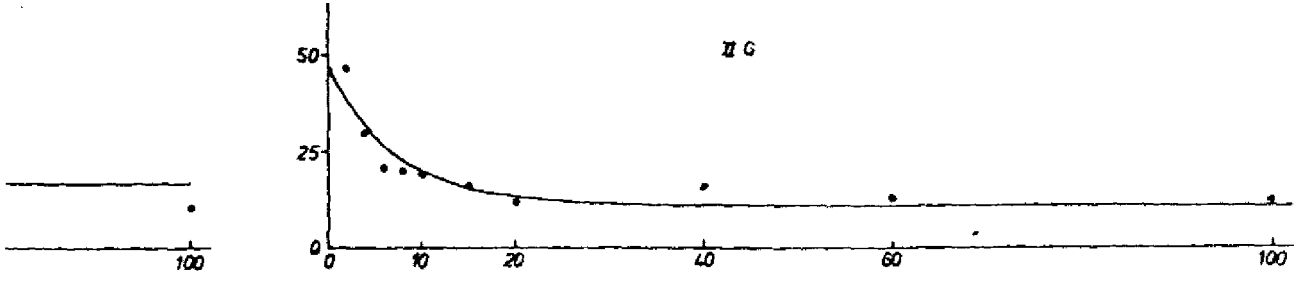
202300988

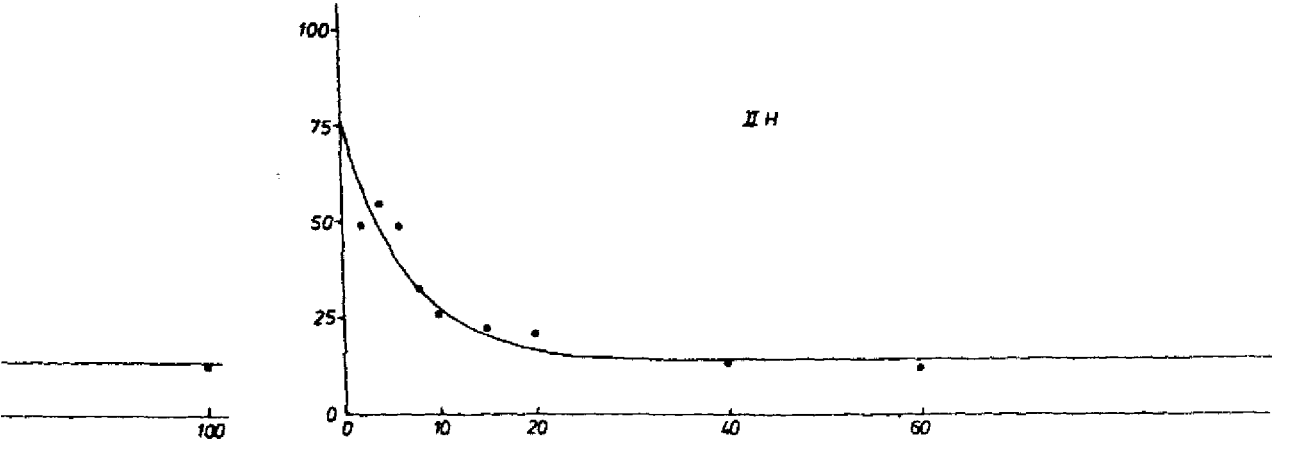
zinkvoorraad 0-60 cm

z/g Zn m^{-2}

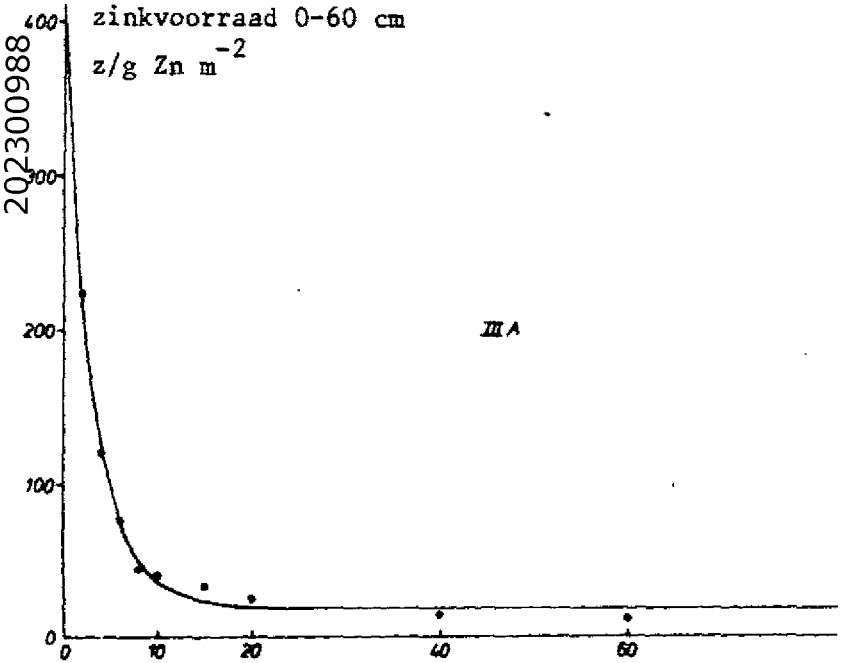

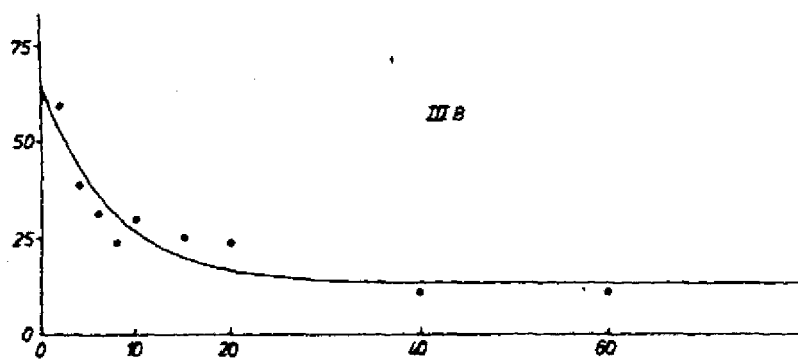

d_v/m

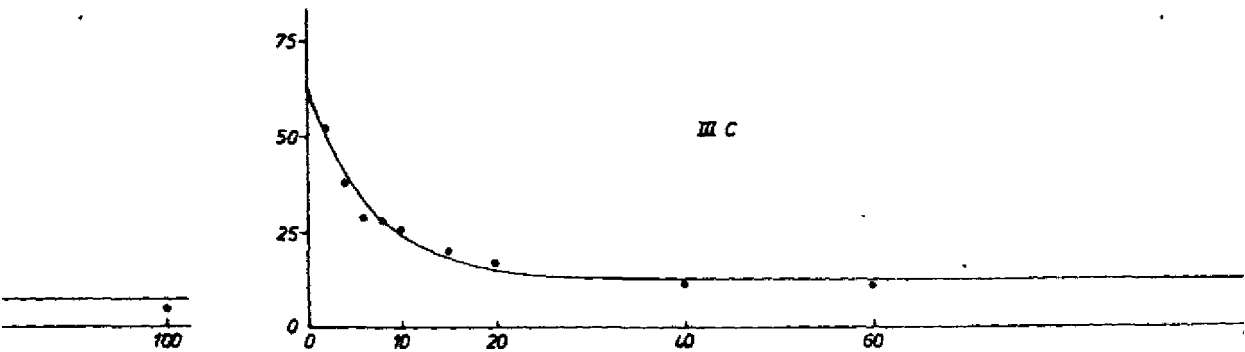
afstand tot de voet van de mast

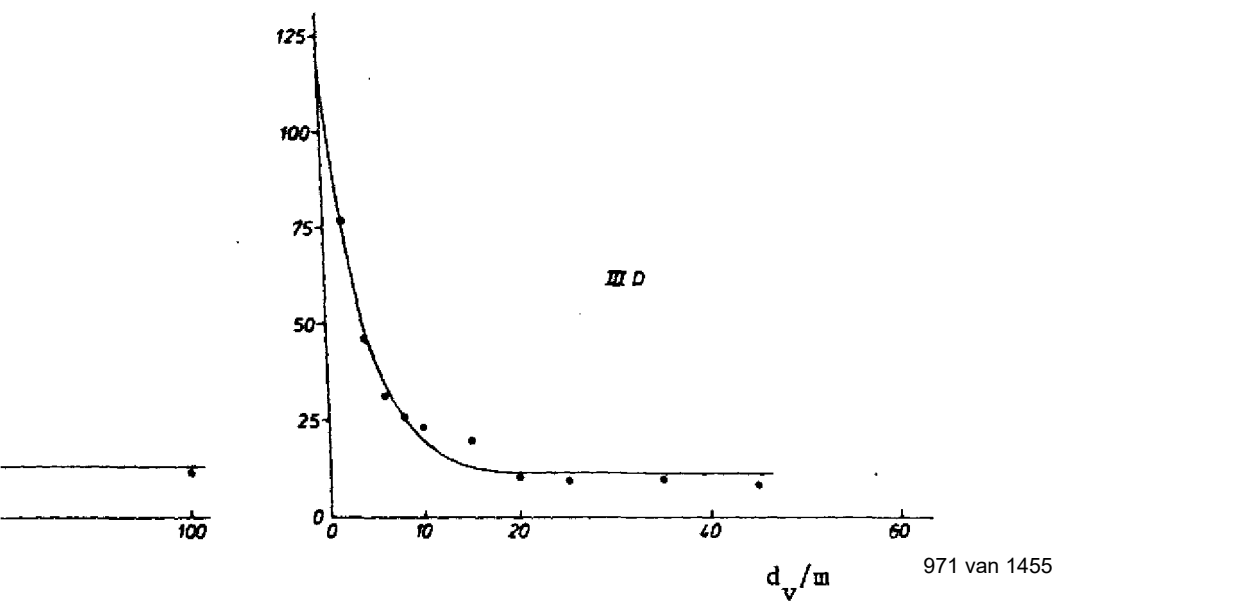
2023009888

zinkvoorraad 0-60 cm
z/g Zn m^{-2}
400
300
200
100
0
0
10
20
40
60
III A

75
50
25
0
0
10
20
40
60
III B

Figuur 5/5

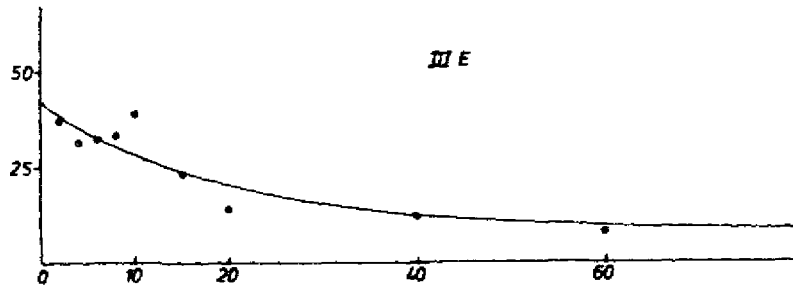

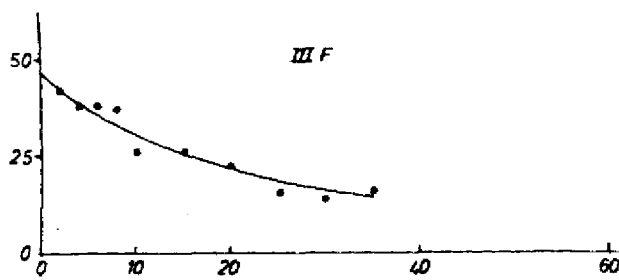
afstand tot de voet van de mast

202300988

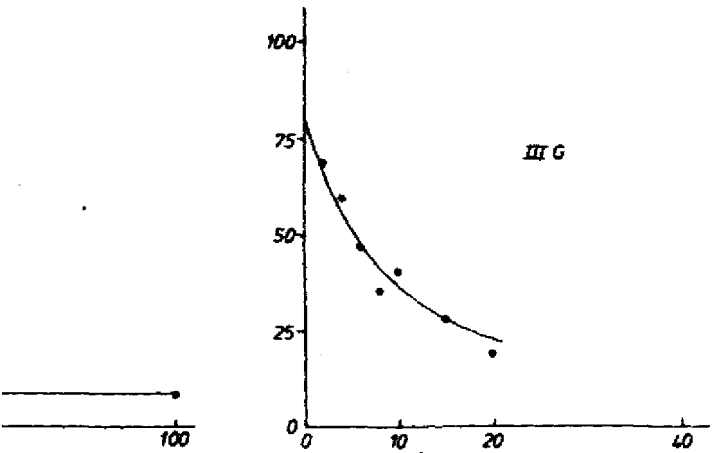
zinkvoorraad 0-60 cm

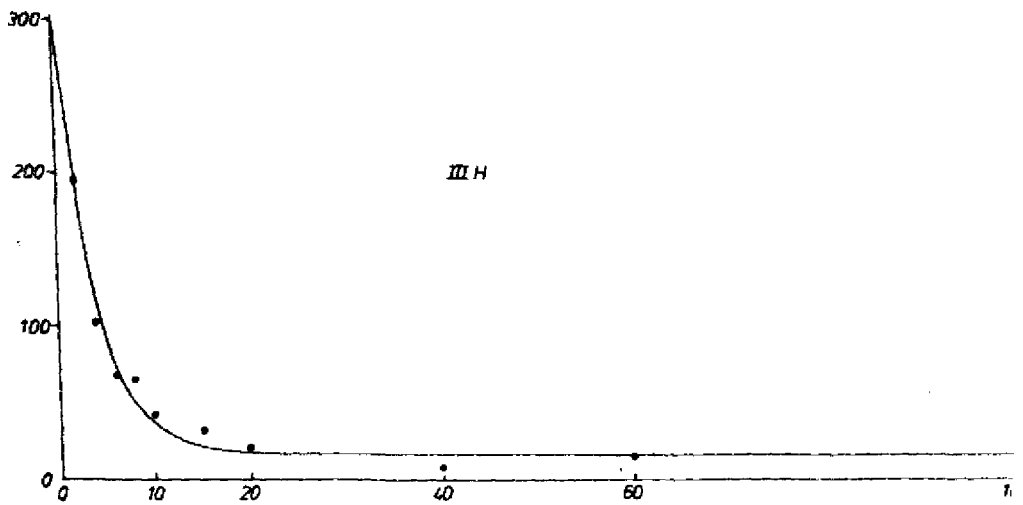
z/g Zn m^{-2}

Figuur 5/6

d_v/m

afstand tot de voet van de

Verzonden: 4/19/2023 11:10:38 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: Postbus
Huisnummer: 200
Postcode: 1300 AE
Woonplaats: Almere
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Overheid
(Mede) namens: college van Burgemeester en Wethouders
Organisatie: Gemeente Almere

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1 voor de volledige zienswijze van de gemeente Almere.

94447737_8861772_20230418-Zienswijze-gemeente-Almere-op-concept-NRD-380kV-hoogspanningsverbinding-Diemen-Lelystad-Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage 1.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage 1.

202300990
Stedelijk Beleid

[redacted]

Stadhuisplein 1
Postbus 200
1300 AE Almere
Tel 14 036
almere.nl/contactformulier

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten
via digitaal reactieformulier op www.rvo.nl/diemen-ens

Datum
18 april 2023

Uw brief van/kenmerk

Ons kenmerk

Bijlage(n)
1

Zienswijze op concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens

Geachte heer/mevrouw,

Op 9 maart 2023 publiceerde de Staatscourant (nr. 7542) namens het ministerie van Economische Zaken en Klimaat de Kennisgeving concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de aanleg van een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens. Deze concept notitie bevat vijf mogelijke tracé-alternatieven om te gaan onderzoeken. Ook beschrijft deze notitie op welke aspecten de tracés tijdens het onderzoek beoordeeld en vergeleken gaan worden. Tot en met 20 april 2023 is eenieder in de gelegenheid gesteld hierop een zienswijze in te dienen.

Met deze zienswijze maken het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almere en de publiekrechtelijke rechtspersoon Gemeente Almere gebruik van de mogelijkheid formeel kenbaar te maken welke aspecten Almere van belang vindt voor de vaststelling van de definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

Voor de volledigheid geven wij u hierbij aan dat deze zienswijze inhoudelijk aansluit bij onze reactie van 11 oktober 2022 op de Kennisgeving voornemen en participatie 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens. Daarin hebben wij u onder meer voorzien van achtergrondinformatie en onze bestuurlijke opvatting over dit project, aangezien een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding een ingrijpende verandering in de omgeving is. Deze achtergrondinformatie, onze opvattingen en de reactie zelf gaan wij nu niet herhalen. Graag verwijzen wij u daarnaar.

Zienswijze gemeente Almere
Positief over inhoud concept NRD
In eerste instantie delen wij graag een aantal positieve punten met u over de inhoud van de concept NRD, namelijk:

- Wij zijn verheugd dat de ruimtelijke verkenning ook de mogelijkheid onderzoekt om de bestaande 380 kV hoogspanningsverbinding uit Almere te verplaatsen. Deze verbinding loopt namelijk dwars door ons stedelijk gebied over een lengte van bijna 16 km. Uw ministerie geeft daarmee invulling aan een eerder verzoek van ons.
- Aanvullend gaat de ruimtelijke verkenning op zoek naar een locatie voor een nieuw 380 kV-onderstation in de omgeving Almere/Zeewolde. Voor Almere is een toekomstbestendige elektriciteitsinfrastructuur van groot belang. In de eerste plaats om de met het Rijk overeengekomen toekomstige ontwikkelingen mogelijk te maken. Daarnaast om concreet invulling te kunnen gaan geven aan de energietransitie. Tot slot is een nieuw 380 kV-onderstation één van de belangrijkste oplossingen voor de huidige congestieproblematiek. Een nieuw onderstation is daarmee niet alleen van belang voor Almere, maar ook voor heel Flevoland. Ook om alle huidige en toekomstige duurzaam opgewekte elektriciteit in het elektriciteitsnet te brengen.

- De uitdrukkelijke complimenten maken wij u graag voor het inwilligen van ons verzoek om ook een (vorm van een) maatschappelijke kosten–batenanalyse voor dit project uit te voeren. Inmiddels is bekend dat dit – bij wijze van pilot – een 'maatschappelijke kostprijsbepaling' (MKPB) gaat worden, die onderdeel uitmaakt van de Integrale Effect Analyse (IEA). Naast kwalitatieve informatie komt daarmee ook kwantitatieve informatie beschikbaar voor het besluitvormingsproces en de ruimtelijke procedure. Wij zijn ervan overtuigd dat de uitkomsten van de MKPB ook voor de ministers van EZK en BZK zullen bijdragen aan volledige en volwaardige beslisinformatie voor het te zijner tijd te kiezen Voorkeursalternatief. Wij vertrouwen erop dat deze pilot daarna ook navolging krijgt voor alle toekomstige nieuwe energieinfrastructuurprojecten in Nederland.

Opvattingen over twee tracéalternatieven
Het inpassen van een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding door Flevoland kent grote ruimtelijke consequenties. Tegelijkertijd staan nut en noodzaak van deze nieuwe verbinding voor ons niet meer ter discussie. Wel blijven wij van mening dat een nieuwe hoogspanningsverbinding de toekomstige ontwikkelmogelijkheden van Almere niet wezenlijk mag beperken. Op verzoek van het Rijk en in samenspraak met het Rijk en de regio hebben wij deze ontwikkelmogelijkheden en –opgaven namelijk in beeld gebracht. Op grond daarvan hebben wij ook opvattingen over twee conceptuele tracés die momenteel in de concept NRD voorliggen om te gaan onderzoeken. Deze opvattingen kunt u in deze fase van het proces nog los zien van onze instemming dat u alle mogelijke tracés en de daarin voorkomende varianten gaat onderzoeken in de MER, IEA en MKPB. Voor de volledigheid stellen wij u wel in kennis van onze opvattingen.

Onze opvattingen over twee tracés zijn de volgende:
- Het paarse onderzoeksalternatief – parallel aan de A6 en dan specifiek voor het tracédeel dat binnen de gemeentegrenzen ligt – is voor ons onaanvaardbaar. Vanwege zowel reeds uitgevoerde als voorgenomen ontwikkelingen voor de zuidoever van het Weerwater, rondom de A6, onderdeel van de plannen Centrum Almere 2040. Ook op 29 september 2009 hebben wij aan uw ministerie al aangegeven dat een nieuwe hoogspanningsverbinding parallel aan de A6 geen optie is. Dat was in onze zienswijze op de *'Startnotitie milieueffect–rapportage Noord–West 380 kV verbinding'*; inmiddels wederom aan u beschikbaar gesteld. Destijds werd, net als nu, gezocht naar een tracé voor een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding door Flevoland. Om diverse redenen werd de procedure daartoe voortijdig gestopt en heeft er geen tracékeuze plaatsgevonden.

Op basis van afspraken met het Rijk in het kader van RRAAM/Almere 2.0 zetten wij namelijk in op gebiedsontwikkeling in het Weerwatergebied aan weerzijden van de snelweg. Dit betreft een mix van wonen, werken en voorzieningen. Dat is ook de reden geweest dat wij in 2011 nadere afspraken hebben gemaakt met het Rijk over de uitvoering van de verbreding A6. Deze afspraken zijn opgenomen in het *'Tracébesluit weguitbreiding Schiphol–Amsterdam–Almere'* van 21 maart 2011. Aanvullend hebben wij ook financieel bijgedragen aan deze afspraken, namelijk voor het verlaagd aanleggen van de snelweg, het aanpassen van de waterhuishouding en het verplaatsen van wegaansluitingen en een busstation. Daarbij zijn twee zogeheten 'halve' aansluitingen op de snelweg gerealiseerd in plaats van één 'hele' aansluiting. Met als effect dat tussen beide aansluitingen ruimte is ontstaan voor een eventuele toekomstige overkluizing van de A6. Op korte termijn is de gebiedsontwikkeling Hortus voorzien. Op de iets langere termijn (na 2030) voor het gebied aansluitend op De Steiger aan de zuidzijde en richting 't Oor aan de noordzijde. Dit is als zodanig ook opgenomen in het onherroepelijk vastgestelde Chw bestemmingsplan Almere Centrum Weerwater – Floriade. Hortus ligt aan weerszijden van de snelweg. Ook het gedeelte aan de zuidzijde is verkocht aan de ontwikkelende partij en voorziet dus in toekomstige bebouwing tot de rand van de snelweg. Een nieuwe doorsnijding van dit gebied met een 380 kV hoogspanningsverbinding is daarom uitgesloten en voor ons niet aanvaardbaar.

- Daarnaast hebben wij grote bezwaren bij het groene onderzoeksalternatief. Ook hier specifiek voor het tracédeel dat binnen de gemeentegrenzen van Almere ligt. Bezwaren vanwege de doorsnijding van de bestaande woongebieden Almere Hout (met name Vogelhorst 1 en 2) en Oosterwold fase I. Daarnaast omdat dit onderzoeksalternatief langs de kust van Almere Haven loopt waar gebiedsontwikkeling is voorzien.

Villapark Vogelhorst maakt, net als de wijk Nobelhorst en het gebied Oosterwold, onderdeel uit van het stadsdeel Almere Hout, het meest landelijke stadsdeel van Almere omgeven door de stadsbossen van Almeerderhout. Vogelhorst 2 is het vervolg op het vanaf 1992 gerealiseerde Vogelhorst 1.
In Oosterwold zijn sinds 2016 bijna 1.650 initiatieven aan de slag met de realisatie van hun project in dit groene, agrarische landschap. Inmiddels wonen er ruim 3.600 mensen in Oosterwold, fase 1. Het vernieuwende aanbod dat Oosterwold mensen biedt, voorziet in een gewilde vorm van gebiedsontwikkeling.
Een doorsnijding van het bestaande stadsdeel Almere Hout met een 380 kV hoogspanningsverbinding is voor ons niet aanvaardbaar.

Voor het gebiedsontwikkelingsproject Kustzone Almere Haven start momenteel de bestemmingsplanprocedure. Het ontwikkelprogramma daarvan betreft circa 250 woningen (eengezinswoningen en appartementen), een hotel van ca. 6.000 m^2 bvo, 20 – 40 vakantiewoningen, horeca (verplaatsing), drie verenigingsgebouwen (verplaatsing) en behoud en versterking van natuur en recreatie. Inclusief een verbetering van de infrastructuur. Ook hier achten wij een doorsnijding van dit gebied/project (ook in het water) met een 380 kV hoogspanningsverbinding uitgesloten en voor ons dus niet aanvaardbaar.

Verzoek om tracéalternatief door het IJmeer en het Markermeer volledig te onderzoeken
Over het blauwe, gestippelde tracéalternatief door het Markermeer en het IJmeer hebben wij het volgende verzoek:

- Het verzoek om dit tracéalternatief, namelijk in ieder geval het gedeelte dat gelegen is binnen de gemeentegrenzen van Almere, volwaardig mee te nemen in alle onderzoeken die moeten resulteren in een MER en een IEA. En daarmee het daadwerkelijk gaan onderzoeken van dit tracé dus niet afhankelijk te laten zijn van de tussentijdse uitkomsten van de voortoets Natura 2000.
  Wij zijn van mening dat ons verzoek om dit tracé volwaardig te gaan beschouwen ook tot uitdrukking moet komen in de definitieve versie van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

In de concept NRD is opgenomen dat, voorafgaand aan het uitvoeren van de onderzoeken die nodig zijn voor de MER en de IEA, een voortoets Natura 2000 wordt uitgevoerd. Deze voortoets onderzoekt de kansrijkheid van de tracéalternatieven op het gebied van natuur op haalbaarheid en vergunbaarheid. De concept NRD geeft aan dat het blauw gestippelde tracé op basis van huidige inzichten niet kansrijk lijkt vanwege effecten op Natura 2000. Hiermee ontstaat de vraag of dit tracéalternatief als volwaardig onderzoeksalternatief meegenomen kan worden in het MER.
Wij zijn van mening dat een voortoets Natura 2000 hiervoor niet het geschikte instrument is. Hierover hebben wij ook extern juridisch advies ingewonnen en dit advies (zie ook de bijlage) bevestigt onze mening. Daarnaast kent het blauwe tracé ook nauwelijks tot geen negatieve effecten voor de toekomstige woningbouw–mogelijkheden van Almere. Alleen al om die reden zijn wij van mening dat dit alternatief een volwaardige plek moet krijgen in de onderzoeksaanpak.

- Tot slot verzoeken wij u het door ons ingewonnen externe advies ook onder de aandacht te brengen bij de landsadvocaat.

Op ons verzoek heeft de landsadvocaat een rol heeft gekregen in de huidige procedure waar het gaat om Natura 2000. Uit oogpunt van transparantie stellen wij het door ons ingewonnen externe advies over de inzet van het instrument voortoets dan ook aan u beschikbaar.

Tot slot
Wij vertrouwen erop dat u in goede orde kennisneemt van onze complimenten aan u over de inhoud van de concept NRD. En aanvullend dat u zich goed rekenschap geeft van onze opvattingen over zowel het paarse als het groene tracé door Almere. Wij verzoeken om het blauwe tracé volwaardig onderdeel te laten uitmaken van de onderzoeksaanpak en dit als zodanig ook op herkenbare wijze te verwerken in de definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Uw reactie zien wij graag tegemoet. Uiteraard zijn wij altijd bereid tot een nadere toelichting.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Almere,

[redacted]

de burgemeester,
W.H.J.M. van der Loo

BIJLAGE

In de Notitie kansrijke alternatieven worden vijf mogelijke varianten van de 380 kV hoogspanningsverbinding benoemd. Dit als onderdeel van de concept Notitie reikwijdte en detailniveau ter voorbereiding van de milieueffectrapportage.

Op bladzijde 52 van de Notitie kansrijke alternatieven staat het volgende:

"Op basis van het doorlopen proces richting de NKA en NRD is echter besloten een alternatief door een Natura 2000 niet direct af te laten vallen. Als tussenstap wordt bij de start van de plan – m.e.r. – fase in 2023 met een voortoets de haalbaarheid van alle alternatieven ten aanzien van de effecten op Natura 2000 – gebieden onderzocht. Op basis hiervan kan bepaald of, en in welke vorm, het zinvol is om een vijfde alternatief via de noordwestkust van Flevoland als volwaardig alternatief te laten onderzoeken in het MER of tracédelen onderbouwd te laten afvallen. Paragraaf 4.3 geeft een nadere toelichting."

Hieruit leiden wij af dat het niet, althans niet zonder meer, de bedoeling is om alle vijf de alternatieven in de milieueffectrapportage te betrekken. Een of meer alternatieven zouden kunnen afvallen op basis van een voortoets. Omdat bladzijde 52 van de Notitie verwijst naar paragraaf 4.3 gaan wij er vanuit dat gedoeld wordt op een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming.

Wij achten dit juridisch onjuist en bestuurlijk onverstandig.

Op de milieueffectrapportage is artikel 7.7 lid 1 sub b van de Wet milieubeheer van toepassing. Dit artikellid luidt:

"Het milieueffectrapport dat betrekking heeft op een plan, wordt opgesteld door het bevoegd gezag en bevat ten minste:

(...)

- ***b.** een beschrijving van de voorgenomen activiteit, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven;"*

Op grond van deze bepaling dienen bij de voorbereiding van een plan binnen een milieueffectrapportage diverse alternatieven te worden beoordeeld.

De vraag is dan op basis waarvan die alternatieven gekozen moeten worden. Het is vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak dat het afhankelijk van de omstandigheden is welke alternatieven in een milieueffectrapportage betrokken moeten worden. Dit algemene uitgangspunt wordt in diverse uitspraken meer geconcretiseerd. Wij wijzen op de uitspraak van 13 februari 2013, ECLI: NL: RVS: 2013: BZ1278, waar overwogen wordt:

"3.4. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen bij uitspraak van 21 juli 2009 (nr. 200801853/1/R2) is de vraag welke alternatieven in een concrete situatie redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, afhankelijk van de omstandigheden van het geval en moet deze mede worden beantwoord in het licht van artikel 7.23, eerste lid, onder e, van de Wm. Ingevolge die bepaling moet een MER onder meer een beschrijving bevatten van de gevolgen voor het milieu die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben. Uit de genoemde bepalingen, in onderlinge samenhang bezien, volgt dat in een MER uitsluitend alternatieven hoeven te worden beschreven die, wat betreft de gevolgen voor het milieu die daarvan redelijkerwijs zijn te verwachten, mogelijk tot relevante verschillen kunnen leiden."

Zie ook de uitspraak van de Afdeling van 21 juli 2009, ECLI: NL: RVS: 2009: BJ4039, waar overwogen wordt:

"De vraag welke alternatieven in een concrete situatie redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, is afhankelijk van de omstandigheden van het geval en moet mede

worden beantwoord in het licht van artikel 7.10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wet milieubeheer. Ingevolge die bepaling moet een MER onder meer een beschrijving bevatten van de gevolgen voor het milieu die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben.
Uit de genoemde bepalingen, in onderlinge samenhang bezien, volgt dat in een MER uitsluitend alternatieven hoeven te worden beschreven die, wat betreft de gevolgen voor het milieu die daarvan redelijkerwijs zijn te verwachten, mogelijk tot relevante verschillen kunnen leiden."

Uit deze jurisprudentie volgt dat de keuze voor de alternatieven, te onderzoeken binnen de milieueffectrapportage, gebaseerd moet zijn op relevante verschillen die zij kunnen maken bij de uitvoering van het project.

Tegen deze achtergrond is er alle reden om alle varianten van het tracé, en zeker ook het alternatief langs de noordwestkust van Flevoland (in de Notitie kansrijke alternatieven met blauw aangegeven) onderdeel te laten zijn van de milieueffectrapportage.

Het hele doel van de milieueffectrapportage is om tussen diverse varianten de beste keuze te maken. Dan moet er ook iets te kiezen zijn. Het blauw aangegeven tracé langs de noordwestkust van Flevoland onderscheidt zich van de andere varianten, omdat zij een veel kleinere impact heeft op de ontwikkelingsmogelijkheden binnen Flevoland en de gemeente Almere dan de andere varianten. De effecten op Natura 2000 gebieden zijn naar verwachting groter. Het is daarom een alternatief dat binnen de milieueffectrapportage niet kan ontbreken.

De binnen de milieueffectrapportage in ogenschouw te nemen varianten moeten natuurlijk wel reëel en uitvoerbaar zijn. Een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming is geen geschikt middel om de reële uitvoerbaarheid van een variant vast te stellen.

Op grond van een voortoets wordt immers enkel vastgesteld of een bepaald project of plan significante effecten kan hebben op een Natura 2000 gebied. Indien dat op grond van de voortoets kan worden uitgesloten is er geen vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming. Indien significante effecten niet zijn uitgesloten is er wel een vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming.

Indien uit de voortoets blijkt dat het tracé langs de noordwestkust van Flevoland Wnb – vergunningplichtig is, betekent dat niet dat die variant niet uitvoerbaar is. Die vraag zou enkel beantwoord kunnen worden nadat vastgesteld is of de vergunning wel of niet verleend zou kunnen worden. Daartoe dient de passende beoordeling, eventueel gevolgd door de ADC – toets.

Het is het meest voor de hand liggend om deze passende beoordeling te laten samenvallen met de milieueffectrapportage. In dat kader verwijzen wij naar bladzijde 20 bij de Memorie van Toelichting bij wetsvoorstel 28 171 (Wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 in verband met Europeesrechtelijke verplichtingen), waar overwogen wordt:

"*Een passende beoordeling zoals bovenbeschreven vertoont veel overeenkomsten met een milieu – effectrapport, waarin de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de mogelijke alternatieven beschreven moeten worden. In artikel 19f, tweede lid, is daarom bepaald dat, voor zover een passende beoordeling wordt gemaakt ter zake van besluiten waarvoor ook een milieu – effectrapportage is voorgeschreven, de passende beoordeling onderdeel uitmaakt van die rapportage.*"

Artikel 19f van de Natuurbeschermingswet 1998 is vanzelfsprekend geen geldend recht meer, maar de boven weergegeven ratio is nog steeds van toepassing.

Wij menen dat het tracé langs de noordwestkust van Flevoland een zinvol en volwaardig alternatief is voor de 380 kV hoogspanningsverbinding. En dat dit tracé

relevant afwijkt van de overige tracévarianten, ook voor wat betreft de ruimtelijke ordening en de impact op de ontwikkelingsmogelijkheden binnen Flevoland en de gemeente Almere. Daarom moet deze variant onderdeel zijn van de milieueffectrapportage. Binnen die milieueffectrapportage dient de passende beoordeling als bedoeld in de Wet natuurbescherming plaats te vinden eventueel gevolgd door de ADC–toets. Op basis daarvan kan dan na het doorlopen van de milieueffectrapportage een definitieve keuze voor het Voorkeurstracé van de 380 kV hoogspanningsverbinding gemaakt worden.

Verzonden: 4/19/2023 11:21:15 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: Postbus
Huisnummer: 1
Postcode: 3890 AA
Woonplaats: Zeewolde
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Overheid
(Mede) namens: College Burgemeester en Wethouders
Organisatie: Gemeente Zeewolde

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het blauwe alternatief wordt in de concept-NRD niet verder onderzocht, omdat het tracé voor een groot deel ligt in Natura2000-gebied. Het gaat daarbij om Vogelrichtlijngebied. Voor het oranje alternatief lijkt ligging in Natura2000 geen bezwaar, waarbij sprake is ligging in Vogel- én Habitatrichtlijngebied.

In Almere en Lelystad zijn een aantal knelpunten te verwachten als het

nieuwe tracé door bestaand of toekomstig stedelijk gebied gaat. Deze

knelpunten zijn naar onze mening grotendeels op te lossen door te kiezen

voor (een deel van) het blauwe alternatief.

Voor verdere toelichting verwijs ik u naar de brief die als bijlage 1 is opgenomen. Een fysiek exemplaar van deze brief is ook verzonden.

94448139_8861834_Zienswijze_Zeewolde_op_concept-NRD_380kV_Ens-Diemen.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezien de impact op natuur, landschap en daarmee de lokale en regionale

economie is het oranje alternatief wat ons betreft geen optie. Wij verzoeken u om

dit oranje tracé en de varianten erop uit de NRD te halen en niet verder uit te

werken in de MER.

Voor verdere toelichting verwijs ik u naar de brief die als bijlage 1 is opgenomen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er kan gekeken worden naar een dwarsverbinding tussen blauw en het gele of groene alternatief. Om de knelpunten in Almere te vermijden, kan het tracé ten

noorden van Almere worden aangelegd. Vervolgens zou met een dwarsverbinding het tracé vervolgd kunnen worden via één van de opgenomen alternatieven (met uitzondering van het oranje alternatief).

Voor verdere toelichting verwijs ik u naar de brief die als bijlage 1 is opgenomen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Tussen Almere en Zeewolde is een bestaande verbinding voor 150kV. Deze bevindt zich deels ondergronds, maar voor het overgrote deel bovengronds. Wij adviseren u de mogelijkheid te onderzoeken deze 150kV-verbinding (deels) te koppelen met de nieuwe 380kV-verbinding. De impact op landschap en de benodigde ruimte voor een nieuwe verbinding zijn bij koppeling beperkt.

Voor verdere toelichting verwijs ik u naar de brief die als bijlage 1 is opgenomen.

Gemeente Zeewolde

Gemeentehuis
Raadhuisplein 1

Postbus 1
3890 AA Zeewolde

Telefoon (036) 5229522
Telefax (085) 1108515
E-mail info@zeewolde.nl
Website www.zeewolde.nl

Aan
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Bureau Energieprojecten
Postbus 93144
2509 AC DEN HAAG

Datum
19 april 2023

Uw brief/kenmerk

Zaaknummer
00500000052015

Zeewolde

Documentnummer
00500000296630

Contactpersoon
[redacted]

Doorkiesnummer
[redacted]

Onderwerp
Reactie op Notitie Reikwijdte en Detailniveau 380kV-verbinding Ens-Diemen

E-mailadres
info@zeewolde.nl

Geachte heer/mevrouw,

Verwacht wordt dat het elektriciteitstransport en het elektriciteitsverbruik in Nederland de komende (tientallen) jaren sterk gaat stijgen. Door de energietransitie ontstaat er een groei in vraag, aanbod en transport van elektriciteit. TenneT ziet op basis van uitgevoerde analyses een knelpunt op de verbinding Diemen-Ens ontstaan. Er is daarmee behoefte aan een extra 380kV-hoogspanningslijn tussen Ens en Diemen.

Als onderdeel van de zoektocht naar het beste alternatief voor een tracé ligt het concept van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: NRD) ter inzage. De NRD vormt de basis voor de milieueffectrapportage (MER). Nut en noodzaak worden beschreven, maar er wordt ook gekeken naar alternatieve tracés en er wordt omschreven welke diepgang en methodiek van onderzoek wordt gebruikt. Dit moet leiden tot een MER, waaruit de definitieve tracékeuze wordt bepaald.

Een aantal van de te onderzoeken tracés loopt door de gemeente Zeewolde. Wij waarderen het dat u ons in een vroeg stadium mee laat denken. Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid te reageren op het concept van de NRD. Hieronder lichten wij puntsgewijs toe waar wij in de definitieve NRD graag aanvullend aandacht voor willen.

Oranje alternatief wat ons betreft geen optie
In de NRD zijn meerdere tracés ingetekend. Eén van de te onderzoeken alternatieven loopt door de Randmeren (Eemmeer, Wolderwijd, Veluwemeer).

Zeewolde is als kern gericht op het Wolderwijd. De Randmeren zijn dan ook van groot belang voor Zeewolde, maar ook voor buurgemeenten als

Harderwijk en Ermelo. Het gaat daarbij om landschap, natuur maar vooral ook voor recreatie en toerisme en het vormt daarmee een belangrijke pijler voor de lokale economie. Bovendien ligt een fors deel van het beoogde tracé in Natura2000-gebied (Vogel- en habitatrichtlijngebied), of grenst het eraan.

Gezien de impact op natuur, landschap en daarmee de lokale en regionale economie is dit alternatief wat ons betreft geen optie. Wij verzoeken u om dit oranje tracé en de varianten erop uit de NRD te halen en niet verder uit te werken in de MER.

Blauw alternatief beter onderzoeken
Het blauwe alternatief wordt in de concept-NRD niet verder onderzocht, omdat het tracé voor een groot deel ligt in Natura2000-gebied. Het gaat daarbij om Vogelrichtlijngebied. Voor het oranje alternatief lijkt ligging in Natura2000 geen bezwaar, waarbij sprake is ligging in Vogel- én Habitatrichtlijngebied.

In Almere en Lelystad zijn een aantal knelpunten te verwachten als het nieuwe tracé door bestaand of toekomstig stedelijk gebied gaat. Deze knelpunten zijn naar onze mening grotendeels op te lossen door te kiezen voor (een deel van) het blauwe alternatief.

Onderzoek ook dwarsverbindingen
Hierboven adviseren wij om ook het blauwe alternatief serieus te onderzoeken als volwaardig alternatief in de MER. Aanvullend kan gekeken worden naar een dwarsverbinding tussen blauw en het gele of groene alternatief. Om de knelpunten in Almere te vermijden, kan het tracé ten noorden van Almere worden aangelegd. Vervolgens zou met een dwarsverbinding het tracé vervolgd kunnen worden via één van de opgenomen alternatieven (met uitzondering van het oranje alternatief).

Wij hebben geen voorkeurslocatie voor de dwarsverbinding in beeld, het opnemen van één of meerdere opties in de NRD zien wij als een zinvolle verbreding van het onderzoek. In onze optiek zou een dwarsverbinding nabij de rijksweg A27, op gepaste afstand van de windturbines, een te onderzoeken optie zijn.

Koppeling met 150kV
Tussen Almere en Zeewolde is een bestaande verbinding voor 150kV. Deze bevindt zich deels ondergronds, maar voor het overgrote deel bovengronds. Wij adviseren u de mogelijkheid te onderzoeken deze 150kV-verbinding (deels) te koppelen met de nieuwe 380kV-verbinding. De impact op landschap en de benodigde ruimte voor een nieuwe verbinding zijn bij koppeling beperkt. Immers, voor een deel van het tracé kan gebruik worden gemaakt van bestaande infrastructuur. Onderzocht zou moeten worden of de bestaande masten moeten worden vervangen of kunnen worden hergebruikt. In het laatste geval zouden de 380 kV-lijnen in de bestaande masten kunnen worden aangebracht (waarbij de huidige 150kV-lijn ondergronds gelegd wordt).

Wintrackmasten
In het concept van de NRD is aangegeven dat in principe wordt gekozen voor een vakwerkmast. Alleen om zwaarwegende redenen zijn wintrackmasten mogelijk. De uiterlijke verschijningsvorm van laatstgenoemde past naar onze mening beter bij het Flevolandse landschap, gelet op de masten van de vele windturbines die een vergelijkbare vorm en kleurstelling hebben. Wij zouden graag zien dat het plaatsen van wintrackmasten serieus wordt overwogen.

Wij zijn bereid tot nadere toelichting
Uiteraard zijn wij bereid om onze zienswijze nader toe te lichten. Dit kan zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau plaatsvinden. Daarnaast blijven wij graag betrokken bij het vervolg van de procedure om tot een nieuwe 380 kV-verbinding tussen Ens en Diemen te komen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Zeewolde,
[redacted] de burgemeester,

[redacted] G.J. Gorter

Verzonden: 4/19/2023 11:22:12 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Verbinding over het Markermeer. Deze omzeilt alle bewoning en natuurgebieden. Het Markermeer is niet diep. Als men windturbines in de Noordzee kan neerzetten, kunnen masten in een ondieper water geplaatst worden. Er zijn ook geen mogelijke neveneffecten van laagfrequente trillingen zoals bij de windturbines.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheidseffecten van laagfrequente bromtonen die masten kunnen producerenop de lange termijn en ervaren stress

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Continue stress door subjectief waargenomen risico van plaatsing masten zonder dat hiervoor een objectieve aanleiding voor is.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Leefbaarheid, ervaren kwaliteit leefgebied door bewoners

94448175_8861845_ZIENSWIJZE_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen.pdf

ZIENSWIJZE HOOGSPANNINGSVERBINDING 380 KV DIEMEN, LELYSTAD EN ENS C-NRD

Ingediend via digitaal reactieformulier:
https://fd7.formdesk.com/RVO_Bureau_Energieprojecten/HSV_Diemen_Lelystad_Ens_c-NRD

Geachte heer, mevrouw,

Deze zienswijze richt zich tegen tegen het aanwijzen van de "groene" route als mogelijke route voor deze nog aan te leggen hoogspanningsverbinding (De groene route loopt onder andere over de Vogeldreef en Vogelweg door Almere Oosterwold). Hoewel ik wel doordrongen ben van een noodzaak voor het aanleggen van nieuwe hoogspanningsverbindingen door de energietransitie ben in van mening dat de "groene" route niet de beste optie is. Ik zal hieronder een aantal argumenten aandragen waarom ik dat denk.

1. Aantasting Karakter Vogeldreef en Vogelweg
Aan beide zijden van de Vogeldreef en Vogelweg staan prachtige - voor Flevolandse begrippen oude - bomen. Als er voor de groene route gekozen zou worden zouden de bomen aan één kant van de weg gekapt moeten worden. Dit tast het karakter van de Vogelweg aan. Bovendien is het in de Flevopolder zeer ongewenst om oude gezonde bomen te kappen. Daar hebben we er al niet zo heel veel van. Daarbij hebben mensen hun plek uitgezocht om nabij deze bomen te wonen. Hoewel aantasting van karakter zal gelden voor alle plekken waar de masten komen, is dit natuurlijk minder het geval als er weinig mensen zijn om de masten waar te nemen.

2. Vermindering aantrekkelijkheid Almere (Oosterwold) als vestigingsplek
Almere staat al niet heel erg bekend om een sfeervol karakter en om de aantrekkelijkheid om te vestigen, deze masten zouden hier ook nadelig aan bijdragen. Oosterwold in het bijzonder is een gebied met een specifieke filosofie die het vestigingsklimaat van Almere heeft verbeterd. Ik heb hiervoor zelf Utrecht verruild voor iets wat ik mij voorgesteld had ooit te gaan doen: wonen in Almere. Dit heeft alles te maken met de waarneming van Almere. Daarbij staan er al heel veel windturbines in het gebied. Deze turbines worden door veel mensen als horizonvervuiling worden gezien, hoogspanningsmasten vallen voor velen in deze zelfde categorie. En deze zullen vanuit die optiek het vestigingsklimaat nadelig beïnvloeden. Dit, terwijl er behoorlijk wat plannen ter ontwikkeling van het gebied voor bewoning liggen.

3. Er wonen mensen binnen 150 meter afstand van de hoogspanningsverbinding
Er is nog onvoldoende onderzoek gedaan naar de gevolgen van permanente blootstelling aan elektromagnetische velden. Ook zijn nog niet alle mogelijke gezondheidseffecten op de lange termijn zijn bekend (https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/straling/vraag-en-antwoord/zijn-elektromagnetische-velden-gevaarlijk-voor-mijn-gezondheid).

Wat wel bekend is dat geknetter, gezoem en bromtonen een normaal verschijnsel zijn voor hoogspanningslijnen. Er zijn veel mensen die hier niet tegen kunnen, zeker in dit gebied waar veel mensen zijn komen wonen om te genieten van hun rust en, of stadse drukte te ontlopen. De grote, nieuwe windmolens in de buurt zorgen al voor een lage brom, bij bepaalde wind. Er zou niet meer mogelijk laagfrequente of andere geluidsbelasting bij moeten komen.
Naast de objectieve invloeden speelt hierbij ook de subjectieve invloed. Ondanks dat uit onderzoek niet zou kunnen blijken dat er een direct schadelijke invloed kan zijn van hoogspanningsmasten, kan het subjectief waargenomen risico tot (continue) stress lijden. Dit valt in dezelfde categorie waarbij men geluidsoverlast waarneemt. Voor de één geen probleem, voor de ander wel. Wat wel vast staat is dat stress, vooral continue en ongeacht oorzaak, schadelijk is voor de gezondheid. Vooral omdat dit veroorzaakt wordt door iets waar men geen controle over heeft. Controle ervaren is van grote invloed op het ervaren van stress. De plaatsing van masten is iets wat buiten de controle ligt van bewoners en is daarmee een mogelijke stressfactor. Door het niet plaatsen van de masten op de traject en te kiezen voor een traject waar minder, of nog geen mensen wonen, of wel woningen gepland zijn en deze mensen kunnen kiezen voor het wonen bij een mast is een dergelijk belasting te voorkomen. Mensen die zelf bewust kunnen kiezen voor het wonen in de buurt van de mast, zullen de eerder genoemde psychologische stress niet ervaren, omdat hun eigen keuze is geweest. Dit in tegenstelling tot de huidige bewoners die na aankoop en wonende zijnde op in het gebied geconfronteerd worden met het wonen naast masten. Inderdaad, het is subjectief, maar voor de mens is het subjectieve vooral hetgeen wat 'echt' en belangrijk is. Mensen zijn geen rationele wezens, maar emotionele. En daar dient voldoende rekening gehouden mee te worden. Kortom, gelet op de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de mensen die in de buurt van de groene route wonen is het niet wenselijk deze route als alternatief te behouden.

4. Aantal burgers dat in de buurt van de route woont wordt de komende tijd sterk vermeerderd waardoor er meer mensen last van zullen hebben dan waar nu rekening mee gehouden wordt
Het gebied is bij een planning in het verleden gestart als strikt agrarisch gebied, leeg van bewoning. Echter, neemt de bevolkingsdichtheid hier nu aanzienlijk toe. Binnenkort begint de bouw van Oosterwold fase 2. Het gebied boven A27 grenzend aan Vogelweg gaat volgebouwd worden. Er zullen dus meer mensen in de buurt van de groene route komen te wonen dan waar nu rekening mee gehouden wordt.

5. Bemoeilijken verplichting bewoners om de stad te voeden
De groene verbinding loopt onder andere over de Vogeldreef en Vogelweg, dwars door het gebied Oosterwold heen. De inwoners van dit gebied zijn volgens hun koopcontract met de gemeente verplicht om minimaal 50% van hun kavel aan stadslandbouw te besteden. Dit heeft als gevolg dat er veel fruit, groenten en noten worden verbouwd en ook veel kippen worden gehouden.
Hoewel onderzoek naar de effecten van hoogspanningskabels nog in volle gang zijn en de effecten op mens en natuur nog niet helemaal duidelijk zijn, is wel uit wetenschappelijk onderzoek gebleken (2006 Wolfgang Harst en Jochen Kuhn) dat bijen abnormaal reageren op blootstelling aan elektromagnetische straling. En bijen zijn belangrijk voor het bevruchten van de meeste fruit- en groentegewassen.

Ook blijkt uit tellingen dat er abnormaal veel vogels sterven doordat ze tegen hoogspanningskabels aanvliegen (bv telling Natuurpunt hoogspanningskabels rond Diepenbeek). Zeker met het oog op de vogelgriep is dit geen wenselijke ontwikkeling in een gebied met veel kippen en loopeenden. Er zit ook minimaal 1 kippenboer dicht bij de Vogelweg.

6. Kwantitatieve belangen niet boven kwalitatieve belangen stellen
Om gebieden leefbaar te houden en om leefbaarheid te verbeteren is het belangrijk kwalitatieve belangen van bewoners en vestigingsplek zwaar te laten meewegen. Vanuit financieel en materieel oogpunt begrijp ik dat een bedrijf een zo kort mogelijk route zou willen aanleggen. Vrij direct gezegd, zou ik stellen dat een financieel belang in mindere mate meegewogen moet worden ten op zichte van de belangen bewoners en Oosterwold als vestigingsplek die gezien bovengenoemde argumenten aan kwaliteit in moeten leveren. Een bedrijf heeft een ondernemingsrisico die niet afgewenteld dient te worden op bewoners die op de zijlijn staan. Het betreft hier natuurlijk een nutsbedrijf en heeft daarmee ook een maatschappelijk belang, maar er zijn alternatieven beschikbaar waarvoor gekozen kan worden die minder te maken hebben hebben bovengenoemde argumenten.

Op grond van bovenstaande overwegingen verzoek ik u de “groene” route te verwijderen als mogelijke route voor de hoogspanningsverbinding 380 kV tussen Diemen, Lelystad en Ens.

Hoogachtend,

[redacted]

Verzonden: 4/19/2023 11:36:54 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De groene trace loopt door een woonwijk in Almere Oosterwold.

Gezien de groene omgeving en de grote mate van zelfvorzienendheid van de woningen lijkt mij onnodig om de trace hier te laten lopen.

Daarnaast is het in tegenstelling tot de normen en waarden van de nieuwe woonwijk.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Groene en bosrijke omgeving.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidsrisico's en aanwezigheid van windschermen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het lijkt mij dat er genoeg opties zijn om de tracés buiten de woongebieden te laten gaan.

Verzonden: 4/19/2023 11:52:35 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: familie man+zoon
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zienswijze met betrekking tot hoogspanningsleiding Diemen-Ens,

Namens mij en mijn gezin welke nu 5 jaar in [redacted] woonachtig zijn dien ik deze zienswijze in.

8 jaar geleden met [redacted] in aanraking gekomen en 5 jaar geleden april 2018 in [redacted] komen wonen. In 2018 was er nog sprake van een buitengebied als je het over [redacted] had. Geen supermarkt geen School geen Openbaar vervoer en je werd gek aangekeken als je een vertelde een huis te laten bouwen in [redacted] Inmiddels is er geen sprake meer van een buitengebied er zijn 4 scholen nog 2 in aanbouw 4 supermarkten Aldi, Lidl Albert Heijn en Odin een Action Kruidvat en op korte termijn ook nog een foodcentrum. Ook de projectonwikkelaars hebben [redacted] ontdekt en er zijn complete woonwijken verrezen.

Wij maken ons zorgen over de voorgenomen route van de hoogspanningsleidingen over onze wijk. Zeker nu er geen sprake meer is van een buitengebied maar een verstedelijking welke de komende jaren alleen nog maar doorzet. De kap van de bomen aan de vogelweg baart ons zorgen dit stuk bos geeft nu bescherming tegen de geluidsoverlast van de vogelweg, door kap zal dit toenemen.

Onze voorkeur is dat het nieuwe tracé naast het bestaande tracé komt te liggen, dit tracé is overigens afgelopen jaar gereviseerd, het landschapszicht voor omwonende is al aangetast.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zienswijze met betrekking tot hoogspanningsleiding Diemen-Ens,

Namens mij en mijn gezin welke nu 5 jaar in [redacted] woonachtig zijn dien ik deze zienswijze in.

8 jaar geleden met [redacted] in aanraking gekomen en 5 jaar geleden april 2018 in [redacted] komen wonen. In 2018 was er nog sprake van een buitengebied als je het over [redacted] had. Geen supermarkt geen School geen Openbaar vervoer en je werd gek aangekeken als je een vertelde een huis te laten bouwen in [redacted] Inmiddels is er geen sprake meer van een buitengebied er zijn 4 scholen nog 2 in aanbouw 4 supermarkten Aldi, Lidl Albert Heijn en Odin een

Action Kruidvat en op korte termijn ook nog een foodcentrum. Ook de projectonwikkelaars hebben [redacted] ontdekt en er zijn complete woonwijken verrezen.

Wij maken ons zorgen over de voorgenomen route van de hoogspanningsleidingen over onze wijk. Zeker nu er geen sprake meer is van een buitengebied maar een verstedelijking welke de komende jaren alleen nog maar doorzet. De kap van de bomen aan de vogelweg baart ons zorgen dit stuk bos geeft nu bescherming tegen de geluidsoverlast van de vogelweg, door kap zal dit toenemen.

Onze voorkeur is dat het nieuwe tracé naast het bestaande tracé komt te liggen, dit tracé is overigens afgelopen jaar gereviseerd, het landschapszicht voor omwonende is al aangetast.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zienswijze met betrekking tot hoogspanningsleiding Diemen-Ens,

Namens mij en mijn gezin welke nu 5 jaar in [redacted] woonachtig zijn dien ik deze zienswijze in.

8 jaar geleden met [redacted] in aanraking gekomen en 5 jaar geleden april 2018 in [redacted] komen wonen. In 2018 was er nog sprake van een buitengebied als je het over [redacted] had. Geen supermarkt geen School geen Openbaar vervoer en je werd gek aangekeken als je een vertelde een huis te laten bouwen in [redacted] Inmiddels is er geen sprake meer van een buitengebied er zijn 4 scholen nog 2 in aanbouw 4 supermarkten Aldi, Lidl Albert Heijn en Odin een Action Kruidvat en op korte termijn ook nog een foodcentrum. Ook de projectonwikkelaars hebben [redacted] ontdekt en er zijn complete woonwijken verrezen.

Wij maken ons zorgen over de voorgenomen route van de hoogspanningsleidingen over onze wijk. Zeker nu er geen sprake meer is van een buitengebied maar een verstedelijking welke de komende jaren alleen nog maar doorzet. De kap van de bomen aan de vogelweg baart ons zorgen dit stuk bos geeft nu bescherming tegen de geluidsoverlast van de vogelweg, door kap zal dit toenemen.

Onze voorkeur is dat het nieuwe tracé naast het bestaande tracé komt te liggen, dit tracé is overigens afgelopen jaar gereviseerd, het landschapszicht voor omwonende is al aangetast.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zienswijze met betrekking tot hoogspanningsleiding Diemen-Ens,

Namens mij en mijn gezin welke nu 5 jaar in [redacted] woonachtig zijn dien ik deze zienswijze in.

8 jaar geleden met [redacted] in aanraking gekomen en 5 jaar geleden april 2018 in [redacted] komen wonen. In 2018 was er nog sprake van een buitengebied als je het over [redacted] had. Geen supermarkt geen School geen Openbaar vervoer en je werd gek aangekeken als je een vertelde een huis te laten bouwen in [redacted] Inmiddels is er geen sprake meer van een buitengebied er zijn 4 scholen nog 2 in aanbouw 4 supermarkten Aldi, Lidl Albert Heijn en Odin een Action Kruidvat en op korte termijn ook nog een foodcentrum. Ook de projectonwikkelaars hebben [redacted] ontdekt en er zijn complete woonwijken verrezen.

Wij maken ons zorgen over de voorgenomen route van de hoogspanningsleidingen over onze wijk. Zeker nu er geen sprake meer is van een buitengebied maar een verstedelijking welke de komende

jaren alleen nog maar doorzet. De kap van de bomen aan de vogelweg baart ons zorgen dit stuk bos geeft nu bescherming tegen de geluidsoverlast van de vogelweg, door kap zal dit toenemen.

Onze voorkeur is dat het nieuwe tracé naast het bestaande tracé komt te liggen, dit tracé is overigens afgelopen jaar gereviseerd, het landschapszicht voor omwonende is al aangetast.

Verzonden: 4/19/2023 12:09:59 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Ondernemer
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De gele variant loopt over mijn perceel. Op mijn perceel staat een windturbine. Zou daar nog een hoogspanningsmast bij komen, dan word ik belemmert in mijn werkzaamheden op mijn perceel.

De hoogspanningsverbinding volgens de gele variant, komt dan in mijn teeltrichting te staan.

Het magneetveld is ongezond, in het bijzonder omdat onze zoon hoogsensitief is.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

=

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidsaspecten in relatie met het magneetveld.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het leefgenot van de omwonenden.

Verzonden: 4/19/2023 1:03:24 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted] Lange
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, tracés die zoveel mogelijk bewoners ontzien:

1. Langs bestaande infrastructuur (snelwegen/spoorwegen), bijvoorbeeld langs de A27 of N305.

2. Langs het Markermeer, dat geeft het minst last voor bewoners (gezondsheidsimpact en horizonvervuiling).

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, rekening houden met natuurstructuur Almeerderhout "Bos van de Toekomst" (goedgekeurd door de gemeenteraad Almere) en opname in het Canon van het Nederlandse Landschap. Het groene tracé (ter hoogte van de Vogelweg AlmereHout) past niet bij deze genoemde groenstructuurplannen en groene ambities.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Hoe verhouden de recent geplaatste grote windmolens (200m) zich tot een hoogspanningstracé dat grote aantallen windmolens moet doorkruizen (zoals bij het groene tracé)?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Langs het groene trace ter hoogte van de A27 zijn vergevorderde plannen voor intensieve huizenbouw. Dan zijn de gele tracés minder belastend voor bewoners.

Verzonden: 4/19/2023 1:04:12 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Jazeker, zie bijlage

94451446_8862385_Zienswijze_Hoogspanningslijnen_groene_lijn_AJ-85.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Jazeker, zie bijlage

94451446_8862386_Zienswijze_Hoogspanningslijnen_groene_lijn_AJ-85.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Jazeker, zie bijlage

94451446_8862387_Zienswijze_Hoogspanningslijnen_groene_lijn_AJ-85.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Jazeker, zie bijlage

94451446_8862388_Zienswijze_Hoogspanningslijnen_groene_lijn_AJ-85.pdf

[redacted]

Almere, 19 april 2023

Betreft: Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding TenneT Diemen – Lelystad – Ens

Geachte Heer/Mevrouw,

Naar aanleiding van de ontwikkeling van een nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen – Lelystad – Ens, in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken in samenwerking met TenneT, willen wij u mededelen dat;

Als direct omwonende langs het optionele groene tracé maken wij ernstig bezwaar tegen deze voorgenomen optie.

Tot onze grote verbazing heeft TenneT een mogelijk optie voorgesteld (het groene tracé) om een 380kV hoogspanningslijn dwars door onze woonwijk te laten lopen.
Deze optie heeft grote nadelige gevolgen voor de woonkwaliteit, natuur en leefklimaat in onze buurt [redacted]

De Vogelweg/ Vogeldreef (N706) loopt vanaf de A27 tot de Waterlandse weg (N305) door een woonwijk. De huizen van de [redacted] staan op zeer korte afstand van de Vogelweg waar het optionele groene tracé momenteel staat weergegeven. De groene optie loopt dwars door een nieuw woongebied en kostbaar bosgebied heen om vervolgens zijn route te vervolgen door de groenste kernen van Almere, zoals Almere Overgooi, Almere Hout, Almere Oosterwold en Zeewolde Oosterwold aan de overkant van de A27. Maar ook de nieuwe stad Eemvallei, die ruimte gaat bieden aan maximaal 60.000 inwoners (door Minister H. de Jonge aangewezen als nieuwe locatie voor woningen). Het heeft een gigantische impact op de natuur door de enorme noodzakelijke bomenkap van het Kathedralenbos, Cirkelbos, en op en rond de Vogelweg, wat echt onbegrijpelijk is.

Waarom wordt er een (groen) tracé ingetekend dwars door woongebieden die nog volop in ontwikkeling zijn?
Zijn de alternatieven die door de Natura 2000-gebieden lopen wel voldoende onderzocht?
Want bestaande woonwijken zijn ook belangrijk en we zitten niet te wachten op een Hoogspanningsmast van 380 kV voor de deur. Dat zou U zelfs immers ook niet waarderen.

Er zijn een aantal punten met betrekking tot het groene tracé in de wijk [redacted]

- De elektrische magneetveldzone t.b.v. de hoogspanningsmasten, hier zijn zelfs nog onderzoeken naar gaande wat de daadwerkelijke risico's zijn.
- De hoogspanningsmasten hebben een hoogte van 60! Meter, maar er is ook nog de valafstand van het tracé.
- Bij het aanleggen van nieuwe hoogspanningslijnen dient rekening te worden gehouden met het voorzorg beleid van de overheid.
- Er wordt geadviseerd om zoveel mogelijk bebouwing te vermijden nabij de hoogspanningslijnen.
- Voor de hoogspanningslijnen heeft het RIVM-richtlijnen voor het plaatsen van de masten. Dat komt neer op minimaal 115-215 meter aan beide zijden bij 380kV-lijnen, en kan niet overal worden behaald ter plaatse van de wijk [redacted]
- Er komen ook nog verscheidene locaties bij t.b.v. de transformatorhuisjes.
- De gemeente Almere staat er ook niet achter wat wij zo begrijpen, en hoe staat het met de onafhankelijke magneetveld onderzoeken en het goed informeren over de mogelijke gezondheidsrisico's.

Als onderdeel van de energie transitie is de uitbereiding van het netwerk nodig, maar het is daarbij wel van belang dat er gekeken dient te worden naar alternatieve tracés die het minst belastend zijn voor de natuur en de bestaande woongebieden, en niet voor de kortste en gemakkelijkste route.
Door de aanleg van het optionele groene tracé langs de Vogelweg zal niet alleen de jaren oude bestaande beplanting van de gemeente Almere, maar ook die van het Staatsbosbeheer verwijderd moeten worden. Daarom is een veilig goed alternatief voor het groene tracé meer dan nodig, ook met het oog op eventueel toekomstige uitbereidingen van het tracé en de keuzevrijheid voor het type masten.

Voordat de wijk Almere [redacted] van start ging waren de zaken op gebiedsontwikkeling al bekend. Zoals het plaatsen van de recent vernieuwde windmolens langs de A27 (met bijbehorende slagschaduw), en de gereserveerde strook voor de Stichtse (OV-)lijn die door [redacted] heen loopt.
Op basis van deze punten hebben de kopers hun duurzame groene kavelkeuze gemaakt en hun bouwplannen aangepast naar de bekende woonomgeving situaties.
Totaal onverwacht werden bij geïnformeerd over uw publicatie van 27 februari 2023 van het *"Concept van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de M.E.R.-procedure van een nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens met een aansluiting bij het huidige hoogspanningsstation in Lelystad".* Wij wisten dat het bestaande paarse tracé werd vernieuwd maar de optie van het groene tracé kwam totaal onverwacht.
De groene tracé optie zou daardoor ook vele planschade claims opleveren omdat men dit niet van tevoren wist.

Wij maken ons ook ernstig zorgen om de volgende punten in de omgeving:

- Geluidsoverlast; dit i.v.m. het Corona-geluid en het Windfluiten.
- Gezondheidsrisico's; De elektromagnetische velden die het teweeg brengt en de invloed op de gezondheid hiervan zoals bijvoorbeeld; (Kinder)leukemie, allergieën.
- Aantasting van het landschap; Het basisprincipe van de wijk Oosterwold is dat de omgeving zoveel mogelijk groen blijft/wordt. Er moet een hoop groen gekapt worden wat een totaal niet fraai beeld oplevert en niet in de [redacted] gedachte past. Hier dienen dan ook Ecologische onderzoeken gedaan te worden ivm de Flora&Fauna.
- Effect woningwaarde; Dit gaat gegarandeerd effect hebben op de woningprijzen.

Onze zienswijze is dan ook dat de nieuw aan te leggen Hoogspanningslijnen tracés door bestaande woonwijken zoveel mogelijk vermeden moet worden. Daardoor is het groene tracé ook geen goede optie.

Ons dringende verzoek is daarom ook om het huidige groene optionele tracé te laten vervallen.

Hoogachtend,
[redacted]

Verzonden: 4/19/2023 1:23:59 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: Vereniging van Eigenaren [redacted] (handtekeningen 32 medebewoners zitten bij het document)
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergronds door het Markermeer en IJsselmeer

94451770_8862482_20230419_Zienswijze_Hoogsp-_incl-_lijst_bewoners_VVE_[redacted]_Kopie.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

n.v.t.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

n.v.t

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

n.v.t.

Tracékeuze nieuwe Hoogspanningsverbinding 380kV Diemen, Lelystad, Ens

Zienswijze bewoners VvE [redacted]

17 april 2023

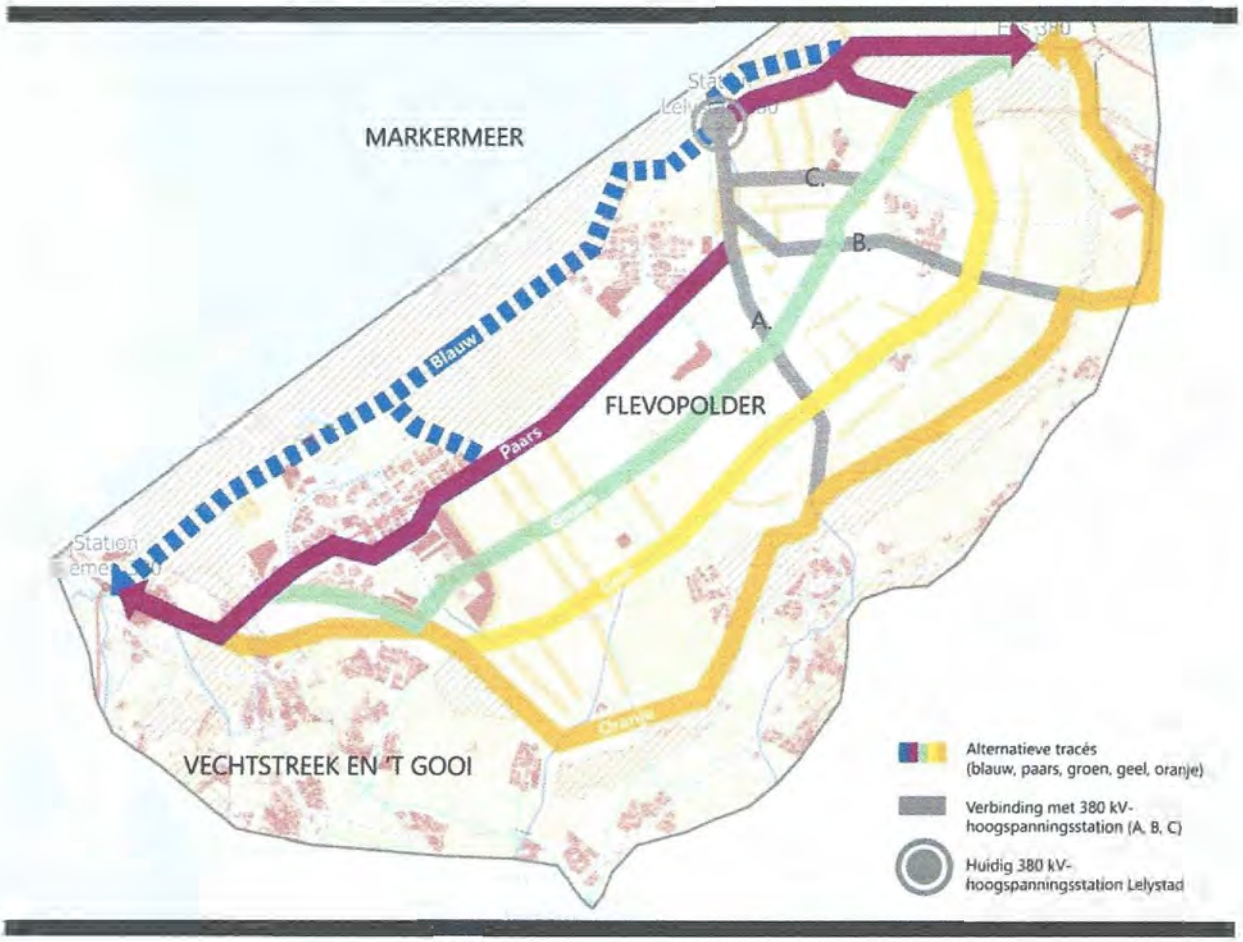
AANKONDIGING

Netbeheerder TenneT heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gevraagd een ruimtelijke procedure te starten in verband met de aanleg van een nieuwe extra bovengrondse 380 kV hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De eerste stap in deze procedure is het uitvoeren van een ruimtelijke verkenning. De aankondiging hiervan en het volledige document met planning en procedures, kunt u op onderstaande site lezen:

https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/hsv-380-kv-diemenlelystad-

ALGEMENE INFORMATIE

De verkenning is een ruim genomen gebied tussen de te verbinden hoogspanningsstations. Dit gebied is globaal aangegeven en geeft een indicatie van de "oplossingsruimte". Onlangs zijn een vijftal tracés gedefinieerd voor nader onderzoek. Bij drie van de vijf aangegeven zoekgebieden kan het betekenen dat er ten zuiden en zuidoosten van Almere, Almere Haven, Almere Overgooi en Almere Hout een nieuwe bovengrondse hoogspanningsverbinding komt. Zie onderstaande kaart.

MENING en ZIENSWIJZE

Wij begrijpen de maatschappelijke noodzaak van een extra hoogspanningsverbinding, maar zijn als bewoners van de [redacted] niet gelukkig met een aantal voorgestelde zoekgebieden. Daarom maken wij gebruik van de mogelijkheid om onze mening/zienswijze hierover kenbaar te maken.

Wij zijn van mening dat de nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk de kortste verbinding tussen de betreffende stations moet zijn. Dat is veelal maatschappelijk de goedkoopste en meest duurzame oplossing, met het minste materiaalgebruik. Bovendien heeft de kortste afstand de minste (negatieve) invloed op de landschappelijke omgeving.

Het heeft daarom onze sterke voorkeur om zoveel mogelijk het blauwe tracé te volgen, ondanks dat dit in de buurt van een Natura 2000 gebied ligt. Door de verbinding in het Markermeer te plaatsen, bovengronds dan wel ondergronds onder water (zoals bij de windparken uit de Noordzee), heeft dat maatschappelijk de minste impact.

Vanuit datzelfde standpunt, zijn wij daarna voorstander om zoveel mogelijk van het huidige bestaande hoogspanningstracé gebruik te maken en dit ter plaatse te verdubbelen. Daar waar het nadelig effect van deze keuze het grootst is, bv. in het stedelijke gebied van Almere, om daar de bestaande- en de nieuwe leiding ondergronds aan te leggen. Dat beperkt zich tot een lengte van circa 10 km. Dat is technisch uitvoerbaar maar waarschijnlijk duurder, wat mogelijk ruimschoots gecompenseerd wordt door de kortere verbinding. Bovendien heeft dat landschappelijk de minste impact en levert misschien wel extra bouwgrond op voor de gemeente Almere.

Als voornoemd tracé niet mogelijk is, dan zou er binnen hetzelfde paarse zoekgebied een tweede tracé parallel aan de spoorverbinding en de A6 onderzocht kunnen worden. Ook dat tast het landschap niet verder extra aan.

Bijgaand een handtekeningen lijst, van medebewoners van VvE [redacted], die deze zienswijze ondersteunen.

Met vriendelijke groet [redacted] 17 april 2023

Hoogspanningsverbinding 380KV Diemen, Lelystad Ens **15 april 2023**

Ondersteuning zienswijze tracékeuze

Naam	Adres	Handtekening
[redacted]		

Hoogspanningsverbinding 380KV Diemen, Lelystad Ens **15 april 2023**

Ondersteuning zienswijze tracékeuze

Naam	Adres	Handtekening
[redacted]		

Hoogspanningsverbinding 380KV Diemen, Lelystad Ens **15 april 2023**

Ondersteuning zienswijze tracékeuze

Naam	Adres	Handtekening
[redacted]		

Verzonden: 4/19/2023 1:38:25 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

L.S,

Met verbazing en ontstentenis hebben wij kennis genomen van een optie (groene tracé) van een 380kv hoogspanningslijn dwars door onze woonwijk, [redacted] vanaf A27 tot de Waterlandse weg (N305).

Onze woning ([redacted] ligt heel dicht bij deze deze locatie en is gebouwd met het zicht op het zuiden (de Vogelweg). Wij zullen door deze optie ernstig geschaad worden in ons woongenot, ons welzijn en vrezen ook waardedaling van onze woning. Wij maken daarom bezwaar tegen deze optie.

Wij willen voorop stellen dat we er ons goed bewust van zijn dat de energietransitie en de druk op de het electriciteitsnetwerk een versterking van dat netwerk vereist. Echter wij verbazen ons dat er uberhaupt een optie is waarbij de leefomgeving van een woonwijk - en in het kader van deze 'zienswijze' nadrukkelijk voor ons/onze woning - wordt aangetast.

De provincie Flevoland en de routes Diemen, Lelystad en Ens bevatten vodoende 'lege' gebieden die geschikt zijn om de 380 kv hoogspanningsverbinding zonder schade voor inwoners aan te leggen.

Daarbij dragen we de volgende specifieke punten aan.

1. Bij dit soort installaties moeten sowieso woonwijken vermeden worden. Dit wordt NB in uw eigen documenten ook onderkend. Zie Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven, pag. 7 en 11 en uitsluitingenkaart Afbeelding 4.1, pag 30. Dit vooral als er ook betere alternatieven voorhanden zijn.

2. Ten tijde van stippen (bepaling van locatie van ons kavel in [redacted] in 2018 en de bepalin

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie onze zienswijze over de 380 kv hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens, groene trace, hierboven.

Geen hoogspanningsverbinding door of in de buurt van woonwijken, vooral als dat niet nodig is.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De reeds aanwezige en belastende hoge windturbines langs de A27. Veel te late aankondiging/planning waardoor er planschade ontstaat.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Uw negeert met het groene trace uw eigen geformuleerde bezwaren en zienswijze mbt aanleg van deze verbinding door en nabij woonwijken.

Verzonden: 4/19/2023 1:45:50 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

94452188_8862620_Bijlage-1-bij-reactieformulier-zienswijze-380-kV-verbinding-Diemen-Lelystad-Ens(1).pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 2

94452188_8862621_Zienswijze-380-kV-Vogelhorst-docx-17-04-2023(1).pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Recent wetenschappelijk onderzoek geeft volgens de Gezondheidsraad een extra argument voor voorzorgbeleid rond hoogspanningslijnen. Er zijn aanwijzingen dat leukemie zich vaker voordoet bij volwassenen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen. De magnetische velden rond hoogspanningslijnen vormen een mogelijke verklaring. Op de werkvloer, waar de blootstelling aan magnetische velden hoger kan zijn dan in de woonomgeving, zijn eveneens aanwijzingen gevonden voor een verhoogd risico op leukemie en op enkele andere onderzochte vormen van kanker en neurologische aandoeningen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage 1 en 2

Zienswijze Vogelhorst 380 kV verbinding

17 april 2023

Achterliggende informatie

Netbeheerder TenneT heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gevraagd een ruimtelijke procedure te starten in verband met de aanleg van een extra 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De eerste stap in deze procedure is het uitvoeren van een (ruimtelijke) verkenning. De aankondiging en het volledige document kunt u **hier** lezen:
https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/hsv-380-kv-diemen-lelystad-en-ens

Het zoekgebied is een ruim genomen gebied tussen de hoogspanningsstations die verbonden moeten worden. Dit zoekgebied is globaal aangegeven en geeft een indicatie van de "oplossingsruimte". Het zou kunnen betekenen dat ook ten zuidoosten van Almere, Almere Haven, Almere Overgooi en Almere Hout hoogspanningsmasten zouden kunnen komen. Wij hebben in Oktober 2022 een zienswijze ingediend over de inpassing van de nieuwe hoogspanningsverbinding in Flevoland. Onlangs zijn een aantal tracés gedefinieerd voor nader onderzoek. Enkele van deze tracés lopen door het Gooimeer langs Almere Haven en Almere Overgooi en er is ook een tracé (groen) dat vervolgens via de zone Vogelweg naar het noorden loopt. Onderstaande figuur laat dat zien:

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie **link** onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over magnetisch veld) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische velden kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens Tennet niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van de [redacted]

[redacted]

Verzonden: 4/19/2023 1:49:48 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

zeker, zie document

94452282_8862667_2023_april_zienswijze_def-_.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zie document https://rivm/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie document

het unieke landschap van deze regio

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie document

Zienswijzen hoogspanningsleiding Diemen – Ens

Almere, 19 april 2023
[redacted]

Geachte mevrouw, heer,

Hierbij treft u een aantal zienswijzen aan op het Hoogspanningsleiding tracé Diemen-Ens.
Wij dienen deze zienswijzen in namens ons tweeën, naar [redacted] verhuisd om zich te vestigen in een bijzonder gebied waar *stadslandbouw* zich ontwikkelt voor en door bewoners. We pogen dat te doen met respect voor en in balans met de natuur en haar diversiteit. Tevens zijn we bewonderaars van het bijzondere landschap, wat helaas al is aangetast door de vele windmolens.
De *organische ontwikkeling* van het gebied trekt relatief veel mensen met aandacht voor de natuur en ecologie. De hoogspaningsscenario's [redacted] lijken deze ideële gedachten te doorkruisen en dat verontrust ons zeer. Tegelijkertijd begrijpen we dat de ontwikkelingen van het elektriciteitsnet en de toenemende behoefte aan elektriciteit vragen om aanpassingen en uitbreiding van het stroomnetwerk.
Er zijn 5 scenario's geschetst en de opsomming van beperkingen waarmee rekening gehouden moet worden gehouden is groot. We dienen graag onze zienswijzen hierop in.

<u>Kap van bomen</u>
Een toekomstig traject zou zo min mogelijk kap van bomen tot gevolg moeten hebben. Sinds 2013 laat Nederland een sterke stijging zien van ontbossing. De ontbossing evenaart zelfs het niveau van de ontbossing van het Amazonegebied . Allerlei maatregelen om 10% meer bomen te hebben in 2030 hebben de negatieve trend tot op heden nog niet omgebogen.
De Flevopolder heeft relatief weinig bomen en bospercelen. De verbreding van de A6, essentaksterfte, verkeersveiligheid en nieuwbouw hebben de afgelopen jaren tot veel kap geleid. Die natuur zou gecompenseerd worden door aanplant van nieuwe bossen in de Eemvallei en het Almeerderhout. In oud bos ligt echter veel meer koolstof opgeslagen dan in jong bos en het zal nog decennia duren voordat de toegenomen CO2 van ontbossing zal zijn gecompenseerd. Een nieuw hoogspanningstracé mag dat probleem niet nog verder verergeren.

<u>Aantasting natuurgebieden Almeerderhout en Eemvallei</u>
Op 25 mrt 2021 keurde de Gemeenteraad Almere het Toekomstperspectief en het ontwikkelplan goed voor het "Bos van de Toekomst".
Verschillende scenario's doorkruisen precies het gebied waar de gemeente het geleden verlies aan natuur wil gaan compenseren en de resterende natuur in bescherming wil

nemen met ´Het Stadsbos van de Toekomst' en de 'Eemvallei'. Een toekomstig tracé mag de samenhang in de natuurstructuur in Almeerderhout niet aantasten.

Gezonde woon- en leefomgeving

We begrijpen dat voor het tracé door Almere Stad naar een alternatief wordt gezocht. De gezondheidsrisico's rond hoogspanningstracés zijn bekend: leukemie bij kinderen en degeneratieve ziekten zoals Alzheimer en kanker . Een alternatief tracé zou dan ook niet door andere (en eventueel toekomstige) woongebieden moeten lopen. Hoogspanningstracés zouden wat ons betreft nooit 'dicht' (<300m) langs bewoond gebied mogen gaan, tenzij ondergronds. Bij ondergrondse trajecten worden de elektrische en magnetische velden sterk verkleind (tot enkele meters) omdat de velden van de verschillende fasen elkaar deels opheffen .

Canon van het Nederlandse landschap

Het landschapsbeeld in de polder is al danig aangetast door de vele windmolens en verlichting die daarop sinds enkele jaren ook het nachtbeeld verstoort. Het behoeft geen uitleg dat hoogspanningstracés dit niet beter maken. Dat geldt uiteraard voor alle scenario's. Maar uw "scenario groen", de N706, bij ons bekend als de Vogelweg, is een bijzonder traject in de polder. De Vogelweg is opgenomen in de *Canon van het Nederlandse landschap* als 'synthese van stedenbouw en landschapsarchitectuur' (zie ook foto in bijlage). De fotograaf [redacted] stelt in het verlengde daarvan: de beplanting van de Vogelweg is een voorbeeld van de landschapsarchitectuur van Flevoland (foto van [redacted]

Voor het behoud van het karakteristieke landschapsbeeld zal "scenario groen" niet ongelukkiger kunnen uitpakken en van onderstaande foto een historisch beeld maken.

begrijpen we dat de ontwikkelingen en toenemende behoefte aan elektriciteit vragen om aanpassingen en uitbreiding van het stroomnetwerk.
Er zijn 5 scenario's geschetst en de opsomming van beperkingen waarmee rekening gehouden moet worden gehouden is groot. We dienen graag onze zienswijzen hierop in.

Kap van bomen
Een toekomstig traject zou zo min mogelijk kap van bomen tot gevolg moeten hebben. Sinds 2013 laatNederland een sterke stijging zien van ontbossing. De ontbossing evenaart zelfs het niveau van de ontbossing van het Amazonegebied . Allerlei maatregelen om 10% meer bomen te hebben in 2030 hebben de negatieve trend tot op heden nog niet omgebogen.
De Flevopolder heeft relatief weinig bomen en bospercelen. De verbreding van de A6, Essentaksterfte, verkeersveiligheid en nieuwbouw hebben ook de afgelopen jaren tot veel kap geleid. Die natuur zou gecompenseerd worden door aanplant van nieuwe bossen in de Eemvallei en het Almeerderhout. In oud bos ligt echter veel meer koolstof opgeslagen dan in jong bos en het zal nog decennia duren eer dat de toegenomen CO2 van ontbossing zal zijn gecompenseerd. Een nieuw hoogspanningstracé mag dat probleem niet nog verder verergeren.
Aantasting natuurgebieden Almeerderhout en Eemvallei
Op 25 mrt 2021 keurde de Gemeenteraad Almere het Toekomstperspectief en het ontwikkelplan goed voor het "Bos van de toekomst". Verschillende scenario's doorkruizen precies het gebied waar de gemeente het geleden verlies aan natuur wil gaan compenseren en de resterende natuur in beschermingwil nemen met ´Het Stadsbos van de Toekomst' en de 'Eemvallei'. Een toekomstig tracé mag de samenhang in de natuurstructuur in Almeerderhoutniet aantasten.
Gezonde woon- en leefomgeving
We snappen goed dat voor het tracé door Almere stad naar een alternatief wordt gezocht. De gezondheidsrisico's rond hoogspanningstracés zijn bekend: leukemie bij kinderen en degeneratieve ziekten zoals Alzheimer en kanker . Een alternatief tracé zou dan ook niet door andere (evttoekomstige) woongebieden moeten lopen.
Hoogspanningstracés zouden wat ons betreft nooit 'dicht' (<300m) langs bewoond gebied mogen gaan, tenzij ondergronds. Bij ondergrondse trajecten worden de elektrische en magnetische velden sterk verkleind (tot enkele meters) omdat de velden van de verschillende fasen elkaar deels opheffen .

Canon van het Nederlandse landschap
Het landschapsbeeld in de polder is al danig aangetast door de vele windmolens en verlichting die daarop sinds enkele jaren ook het nachtbeeld verstoort. Het behoeft geen uitleg dat hoogspanningstracés dit niet beter maken. Dat geldt uiteraard voor alle

scenario's. Maar uw 'scenario groen', de N706, bij ons bekend als de Vogelweg, is een bijzonder traject in de polder. De Vogelweg is opgenomen in de *Canon van het Nederlandse landschap* als 'synthese van stedenbouw en landschapsarchitectuur' (zie ook foto in bijlage). De fotograaf [redacted] stelt in het verlengde daarvan: de beplanting van de Vogelweg is een voorbeeld van de landschapsarchitectuur van Flevoland (foto van [redacted]

Voor het behoud van het karakteristieke landschapsbeeld zal'scenario groen' niet ongelukkiger kunnen uitpakken en van onderstaande foto een historisch beeld maken.

De keuze voor een nieuw tracé zou de schaarse karakteristieke polderwegen en het aangezicht en landschappelijk beeld niet verder mogen aantasten. Het heeft dan ook onze voorkeur dat het tracé naast bestaande infrastructuur komt te liggen, waar het landschapsbeeld al danig is aangetast door infrastructurele ingrepen, bijvoorbeeld dicht op de A6 (bijvoorbeeld tussen de snelwegen) of langs de N305.
We vertrouwen er op dat u onze inbreng meeneemt in de verdere uitwerking en worden graag op de hoogte gehouden van de vervolgstappen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

https://rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten
https://www.[redacted].nl/image/I0000bwcZTLZnnSs
https://www.canonvanhetnederlandselandschap.nl/portfolio-items/beeld-25-van-60-de-vogelweg-bij-almere-hout/

Verzonden: 4/19/2023 1:50:51 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het ondergronds aanleggen van de hoogspanningsverbinding in gebouwd gebied zou de doelstelling moeten zijn.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

landschapsinrichting, voorkomen van boomkap, ruimte vrijlaten voor nieuwe natuurontwikkeling, zie bijlage. De zienswijze van [redacted] onderschrijf ik van harte.

94452300_8862668_Zienswijzen_hoogspanningsleiding_Diemen-Ems_([redacted]_0-2).docx

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

landschapsinrichting, voorkomen van boomkap, ruimte vrijlaten voor nieuwe natuurontwikkeling, zie bijlage. De zienswijze van [redacted] onderschrijf ik van harte.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Zienswijzen hoogspanningsleiding Diemen – Ens
Almere, 11 april 2023
[redacted]

Geachte medewerker aan de Hoogspanningsleiding Diemen-Ens,

Hierbij treft u een aantal zienswijzen aan op het Hoogspanningsleiding tracé Diemen-Ens.

Ik dien deze zienswijzen in namen 11 huishoudens die naar [redacted] zijn gekomen om zich te vestigen in een bijzonder gebied waar *stadslandbouw* zich ontwikkelt voor en door bewoners. We pogen dat te doen met respect voor en in balans met de natuur en haar diversiteit.
De *organische ontwikkeling* van het gebied trekt relatief veel mensen met aandacht voor de natuur, de biologie en ecologie. Dat één van de hoogspaningsscenario's Oosterwold lijkt te doorkruizen alarmeert ons. Tegelijk begrijpen we dat de ontwikkelingen en toenemende behoefte aan elektriciteit vragen om aanpassingen en uitbreiding van het stroomnetwerk.

Er zijn 5 scenario's geschetst en de opsomming van beperkingen waarmee rekening gehouden moet worden gehouden is groot. We dienen graag onze zienswijzen hierop in.

Kap van bomen

Een toekomstig traject zou zo min mogelijk kap van bomen tot gevolg moeten hebben. Sinds 2013 laat Nederland een sterke stijging zien van ontbossing[1]. De ontbossing evenaart zelfs het niveau van de ontbossing van het Amazonegebied [2]. Allerlei maatregelen om 10% meer bomen te hebben in 2030 hebben de negatieve trend tot op heden nog niet omgebogen.
De Flevopolder heeft relatief weinig bomen en bospercelen. De verbreding van de A6, Essentaksterfte, verkeersveiligheid en nieuwbouw hebben ook de afgelopen jaren tot veel kap geleid. Die natuur zou gecompenseerd worden door aanplant van nieuwe bossen in de Eemvallei en het Almeerderhout. In oud bos ligt echter veel meer koolstof opgeslagen dan in jong bos en het zal nog decennia duren eer dat de toegenomen CO2 van ontbossing zal zijn gecompenseerd. Een nieuw hoogspanningstracé mag dat probleem niet nog verder verergeren.

Aantasting natuurgebieden Almeerderhout en Eemvallei

Op 25 mrt 2021 keurde de Gemeenteraad Almere het Toekomstperspectief en het ontwikkelplan goed voor het "Bos van de toekomst". Verschillende scenario's doorkruizen precies het gebied waar de gemeente het geleden verlies aan natuur wil gaan compenseren en de resterende natuur in bescherming wil nemen met 'Het Stadsbos van de Toekomst' en de 'Eemvallei'. [3] Een toekomstig tracé mag de samenhang in de natuurstructuur in Almeerderhout niet aantasten.

Gezonde woon- en leefomgeving

We snappen goed dat voor het tracé door Almere stad naar een alternatief wordt gezocht. De gezondheidsrisico's rond hoogspanningstracés zijn bekend: leukemie bij kinderen en degeneratieve ziekten zoals Alzheimer en kanker [4]. Een alternatief tracé zou dan ook niet door andere (evt toekomstige) woongebieden moeten lopen. Hoogspanningstracés zouden wat ons betreft nooit

[1] Wageningen University & Research (WUR)
[2] De Volkskrant 9 september 2017
[3] Almeerderhout-Toekomstperspectief.pdf en https://almere20.nl/project/eemvallei/
[4] RIVM over gezondheidseffecten hoogspanningslijnen

'dicht' (<300m) langs bewoond gebied mogen gaan, tenzij ondergronds. Bij ondergrondse trajecten worden de elektrische en magnetische velden sterk verkleind (tot enkele meters) omdat de velden van de verschillende fasen elkaar deels opheffen [5].

Canon van het Nederlandse landschap

Het landschapsbeeld in de polder is al danig aangetast door de vele windmolens en verlichting die daarop sinds enkele jaren ook het nachtbeeld verstoort. Het behoeft geen uitleg dat hoogspanningstracés dit niet beter maken. Dat geldt uiteraard voor alle scenario's. Maar uw 'scenario groen', de N706, bij ons bekend als de Vogelweg, is een bijzonder traject in de polder. De Vogelweg is opgenomen in de *Canon van het Nederlandse landschap* [6] als 'synthese van stedenbouw en landschapsarchitectuur' (zie ook foto in bijlage). De fotograaf [redacted] stelt in het verlengde daarvan: de beplanting van de Vogelweg is een voorbeeld van de landschapsarchitectuur van Flevoland (foto van [redacted]

Voor het behoud van het karakteristieke landschapsbeeld zal 'scenario groen' niet ongelukkiger kunnen uitpakken en van onderstaande foto een historisch beeld maken.

De keuze voor een nieuw tracé zou de schaarse karakteristieke polderwegen en het aangezicht en landschappelijk beeld niet verder mogen aantasten. Het heeft dan ook onze voorkeur dat het tracé naast bestaande infrastructuur komt te liggen, waar het landschapsbeeld al danig is aangetast door infrastructurele ingrepen, bijvoorbeeld dicht op de A6 (bvb tussen de snelwegen) of langs de N305.

---

[5] prof. dr. ir. Michiel Haas en Henk Wever Msc: Elektrostress en gezondheid; de invloed van elektriciteit en zenders (2011, 3e herziene druk) hoofdstuk 12.2.

[6] Canon Nederlandse landschap Vogelweg Flevopolder

We vertrouwen er op dat u onze inbreng meeneemt in de verdere uitwerking en worden graag op de hoogte gehouden van de vervolgstappen.

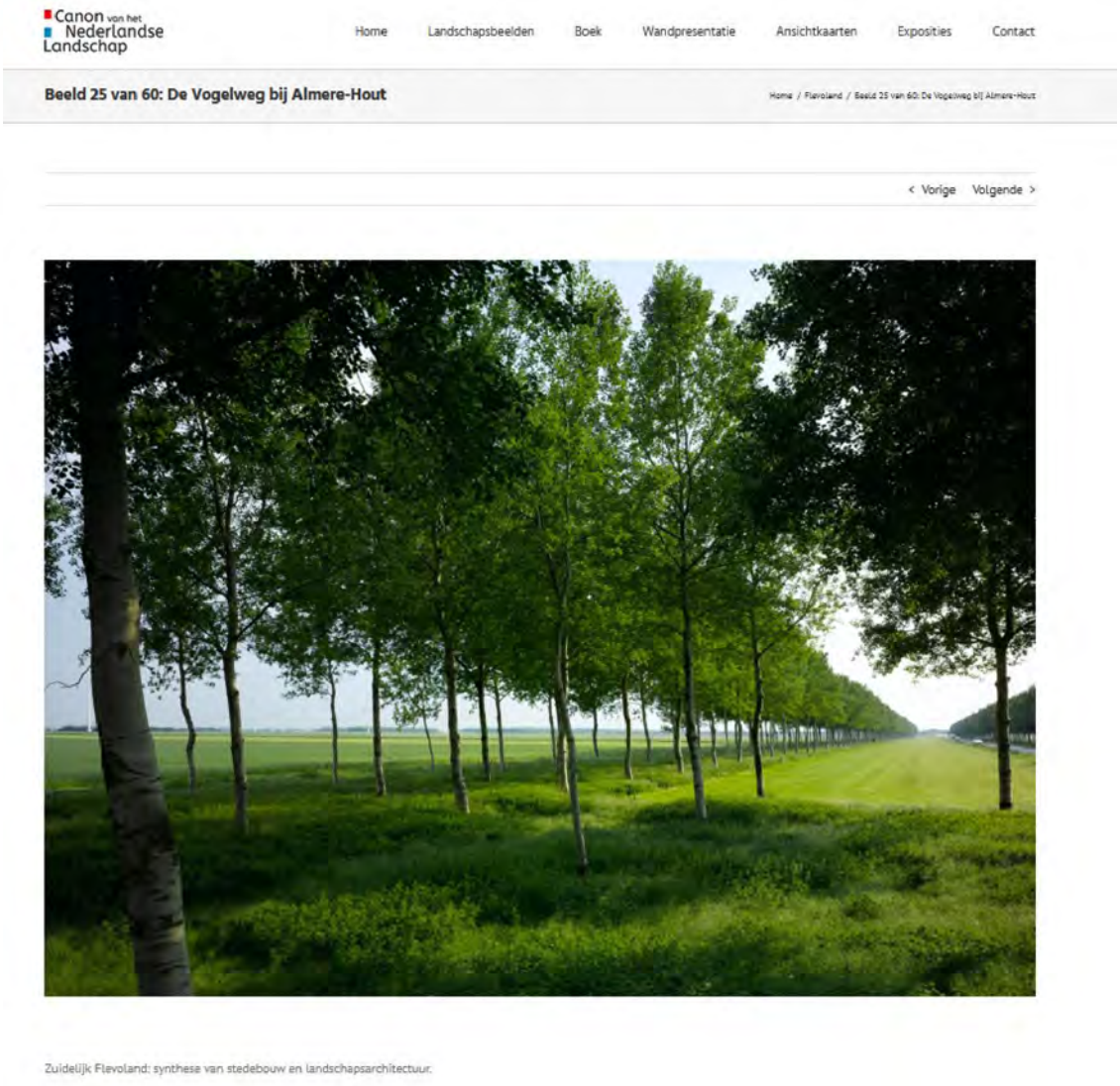
Met vriendelijke groet,

Namens [redacted]

[redacted]

https://www[redacted].nl/image/l0000bwcZTLZnnSs

https://www.canonvanhetnederlandselandschap.nl/portfolio-items/beeld-25-van-60-de-vogelweg-bij-almere-hout/

Zuidelijk Flevoland: synthese van stedebouw en landschapsarchitectuur.

Verzonden: 4/19/2023 2:04:35 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik vraag om een onderzoek of de energievoorziening van 380KV die midden door Almere gaat niet verlegd kan worden naar de buitenrand (middenberm snelweg of ernaast).

Wij wonen als gezin direct onder de mast. Bij de verzwaring is aangegeven dat de verzwaring geen negatief gezondheidseffect zou opleveren. Wij wonen al sinds 1998 aan de stroomvoorziening. Echter ondervinden mijn gezinsleden na de oplevering van de verzwaring irritatie aan de huid en voornamelijk de hoofdhuid en meer hoofdpijn. Wij zijn niet anders gaan leven of eten.

Ik wil u vragen een verder onderzoek of enquete te houden of er gezinnen zijn die na de aanpassing zich anders zijn gaan voelen.

Kunt u nagaan of de tegengestelde golfbeweging in energiedoorloop zoals gepland is ingesteld?

Mogelijk is er toch door de verzwaring onbedoeld toch een ander verloop van magnetisch veld of energie ontstaan die mogelijk nu of in de toekomst schadelijk kan zijn. Die nu voorkomen kan worden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja gezondheidsschade aan de omwonende

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Verzonden: 4/19/2023 2:18:16 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

andere locatie zoeken die minder dicht bij een woonwijk ligt en ook minder storend is voor het polderlandschap.

Bijvoorbeeld dicht bij de A6 en de N305

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De milieueffecten moeten zeker worden onderzocht.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De invloed op de gezondheid van mens en dier.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Wij hopen dat er naar onze bezwaren wordt geluisterd.

Verzonden: 4/19/2023 2:47:28 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Mijn gehele zienswijze is geformuleerd in bijgaande bijlage

94453476_8863035_reactie_tracee.doc

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage 1

https://tennet-drupal.s3.eu-central-1.amazonaws.com/default/2022-06/Brochure%20Wonen%20nabij%20hoogspanning.pdf

Tennet heeft een brochure uitgebracht waarin de factoren benoemd worden die deel uitmaken van de keuze voor de aanleg van hoogspanningsleidingen. Daarbij wordt duidelijk gemaakt dat er elektrische en magnetische velden kunnen voorkomen en dat daar risico,s aan verbonden kunnen zijn. De mate waarin deze risico's spelen hangt mede af van de keuze van transport van de stroom te weten vakwerkmast, wintrackmast of ondergrondse leiding.
Bij de keuze voor het uiteindelijke tracee wordt het beleid van Tennet als volgt (in die volgorde van prioriteit??) omschreven:

Dit betekent concreet: (Zie folder pag 14)
• Bundeling van de nieuwe hoogspanningslijn met reeds bestaande infrastructuur, waardoor de hoog-spanningslijn buiten woonkernen blijft;
• Waar mogelijk combineren van hoogspanningslijnen van verschillende spanningsniveau's in dezelfde mast, waardoor het gebied met blootstelling aan magneti-sche velden zoveel mogelijk wordt beperkt;
• Zoveel mogelijk vermijden van bebouwing met qua verblijf een (semi-)permanent karakter nabij de hoogspanningslijn;
• In specifieke situaties kan het nemen van aanvullende maatregelen worden overwogen, zoals:
- aanpassen van de lijnhoogte;
- ontwerp aanpassingen;
- verkabeling;
- uitkoop.

De keuze voor het **groene tracee ligt *niet* voor de hand** als eerste keuze. -
- Er is geen bundeling met reeds bestaande infrastructuur mogelijk,
- Gebruikmaken van combineren van hoogspanningslijnen van verschillende spanningsniveau's in dezelfde mast speelt niet op het gele tracee

Gaat de voorkeur van Tennet uit naar de groene route dan is de ruimte voor een vakwerkmast aan de krappe kant. De straling zou op een aanvaardbaar niveau zijn op een afstand van 150 tot 200 meter gemeten vanaf het midden van de mast. Hier zou een mast in conflict komen met "zoveel

mogelijk (ver)mijden van bebouwing met qua verblijf een (semi)permanent karakter nabij de hoogspanningslijn"
In dat gebied heeft een ondergrondse leiding de voorkeur door Tennet als mogelijkheid genoemd onder "verkabeling"

Verdere argumenten:
- verlies van natuur: bomenkap
- masten: horizonvervuiling
- waardevermindering van aangrenzende woningen.
- mogelijk gezondheidsrisico

In afwachting van uw reactie en uiteindelijk besluit,

Met vriendelijke groeten

[redacted]

Mede namens [redacted]

Verzonden: 4/19/2023 3:00:03 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: Postbus
Huisnummer: 4052
Postcode: 3502 HB
Woonplaats: Utrecht
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: GEM. Spiegelhout Beheer b.v.

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

nvt, zie brief zienswijze (toegevoegd als bijlage)

94453739_8863108_Zienswijze_trace_hoogspanning_380_kV_Diemen_Lelystad_Ens_GEM_Spiegelhout.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

nvt, zie brief zienswijze

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

nvt, zie brief zienswijze

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nvt, zie brief zienswijze

94453739_8863109_Zienswijze_trace_hoogspanning_380_kV_Diemen_Lelystad_Ens_GEM_Spiegelhout.pdf

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten

Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens

Postbus 111

9200 AC Drachten

Onderwerp: Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding ten behoeve van gronden **Gem Spiegelhout**

Geachte heer/mevrouw,

Middels dit schrijven maken wij namens Gem Spiegelhout onze zienswijze kenbaar inzake de door u ter inzage gelegde “concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau” (hierna concept-NRD) voor de beoogde 380 kV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Essentie van bezwaar

Gem Spiegelhout - met als bestuurders-aandeelhouders de gebiedsontwikkelaars Amvest, ING, Ymere en AM.– is eigenaar van meerdere percelen in het gebied dat bekend staat als Fase 2 Oosterwold in de Gemeente Zeewolde (zie bijlage 1). Wij hebben de gronden verworven met het oog op de ontwikkeling van woningen en bijbehorende voorzieningen.

Er zijn volgens de concept-NRD meerdere projectonderdelen die in of rondom Fase 2 Oosterwold zijn geprojecteerd. Het gaat hierbij om de volgende onderdelen:

- Nieuw 150/380 kV hoog spanningsstation Almere- Zeewolde
- Nieuw tracé 380 kV- hoogspanningsverbinding Diemen-Lelystad

In de volgende figuren van de concept-NRD zijn bovenstaande projecten als volgt weergegeven.

Figuur 2.1 van concept-NRD: Schematische weergave van de verschillende projectonderdelen

Figuur 3.6 van concept-NRD: Voorgestelde onderzoeksalternatieven

De essentie van ons bezwaar is dat door de aanleg van het hoofdtracé en een hoogspanningsstation de mogelijkheden voor woningbouw in het gebied sterk worden beperkt en - mede in combinatie met het recent gerealiseerde Windmolenpark Zeewolde en de geprojecteerde aanvliegroute luchthaven Lelystad-, vrijwel onmogelijk wordt gemaakt.

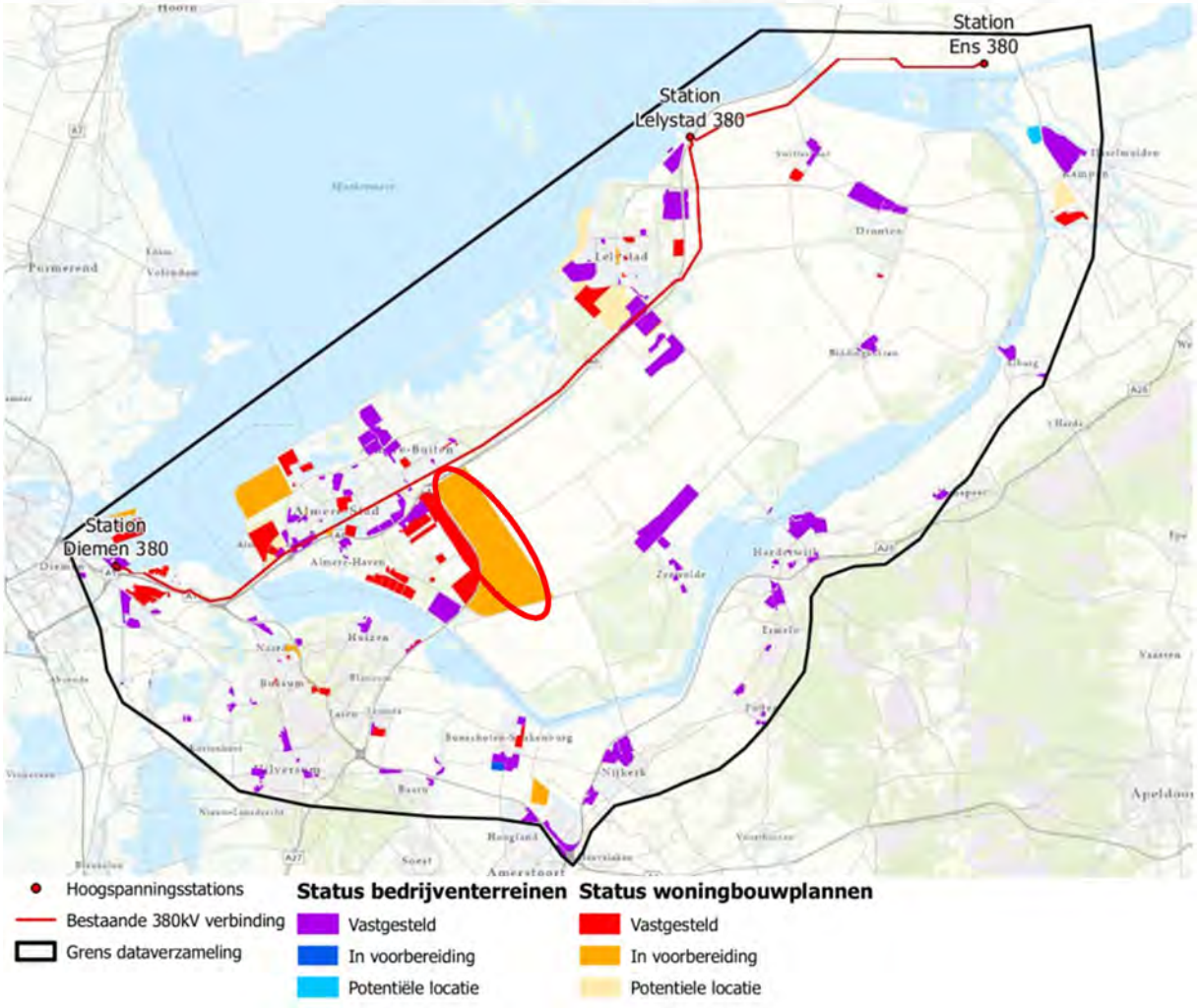
De aanleg is in strijd met de door de overheid beoogde woningbouwontwikkeling in Oosterwold, en door aanleg worden wij als bedrijven economisch benadeeld.

Navolgend lichten wij een en ander verder toe.

Oosterwold is voorbestemd woongebied

In samenspraak tussen Rijk, Provincie en betrokken gemeenten Almere en Zeewolde is in 2013 de Intergemeentelijke Structuurvisie Oosterwold vastgesteld. Fase 1 Oosterwold met 5.000 woningen is in ontwikkeling; Fase 2 Oosterwold met 10.000 woningen moet komende jaren vorm gaan krijgen. Daarnaast heeft het Rijk in november 2022 aan de 2de kamer kenbaar gemaakt 5.000 woningen extra in Fase 2 Oosterwold mogelijke te willen maken. Besluitvorming dienaangaande is in voorbereiding.

Ook in de concept-NRD wordt de woningbouwopgave in het onderzoeksgebied benoemd met de noodzaak van integrale benadering volgens de Strategische Agenda Flevoland (SAF). In figuur 4.1 '(Potentiële) locaties voor ontwikkeling van woningbouw en bedrijventerreinen' van de concept-NRD is de status van het woningbouwplan Fase 2 Oosterwold ook opgenomen als in voorbereiding.

In de bijlage “notitie onderzoek alternatieven” van de concept-NRD worden over de toekomstige plannen het volgende omschreven:

Toekomstplannen

Naast bestaande woon- en werkgebieden zijn er in het onderzoeksgebied ook veel toekomstplannen voor nieuwe ontwikkelingen op het gebied van wonen en werken. De mate van zekerheid en concreetheid van deze ontwikkelingen verschilt per plan. Binnen nog niet vastgestelde plannen kan er mogelijk nog ruimte zijn voor het inpassen van het voornemen. Daarnaast is het mogelijk dat de bevoegde ministers in de integrale afweging besluiten het voornemen te prioriteren boven deze plannen. Om de oplossingsruimte in deze fase nog niet te veel in te perken is er daarom voor gekozen om in deze fase uitsluitingen te beperken tot de autonome ruimtelijke ontwikkelingen. De autonome ruimtelijke ontwikkelingen zijn die ontwikkelingen waarvoor plannen of vergunningen al zijn vastgesteld, of waarvoor het ontwerpplan of de ontwerp-vergunning al is gepubliceerd. In de plan-m.e.r. fase wordt het overzicht van autonome ontwikkelingen geactualiseerd.

In de uitwerking van de alternatieven en in de onderzoeken en afweging in de plan-m.e.r. fase wordt niet alleen rekening gehouden met de autonome ontwikkelingen, maar worden ook andere ontwikkelingen betrokken. Zo wordt bij uitwerking van alternatieven, waar mogelijk, rekening gehouden met toekomstplannen en in de onderzoeken wordt inzichtelijk gemaakt wat de impact is van de verschillende kansrijke alternatieven op alle (zekere en minder zekere) ontwikkelingen in het plangebied. Dit is belangrijke informatie voor de integrale afweging naar een voorkeursalternatief.

Uitsluiting voor ‘grote concentraties van woningen’

Vanuit het thema wonen en werken worden in de alternatievenontwikkeling doorkruisingen van grote concentraties woningen uitgesloten (zowel bestaande woningen als autonome ontwikkeling). Met het geldende magneetveldbeleid is het niet mogelijk om nieuwe hoogspanningsverbindingen te realiseren in gebieden met grote concentraties aan woningen. Vanwege de zeer grote maatschappelijke impact die dit heeft en de grote (maatschappelijke) kosten die dit met zich meebrengt, wordt het realiseren van een bovengrondse verbinding over een langere afstand door een grote woonkern als onhaalbaar beoordeeld.

Rondom verspreide woningen en op industriegebieden is vaak in de nadere uitwerking maatwerk mogelijk voor de inpassing en geldt geen directe uitsluiting

Wij zijn van oordeel dat de ontwikkeling van 10.000 – 15.000 woningen in Fase 2 Oosterwold aangemerkt moet worden als ““grote concentraties van woningen”. In de toekomst zullen hier circa 20.000 – 30.000 mensen wonen, veelal geconcentreerd in nieuw te realiseren kernen en dorpen.

Uitsluiting Fase 2 Oosterwold als grote ontwikkellocatie

Het valt ons op dat in de gecombineerde belemmeringenkaart in bijlage 2 van de concept-NRD ‘notitie onderzoeksalternatieven’ Fase 2 Oosterwold niet als “uitsluiting” is opgenomen terwijl Fase 1 Oosterwold wel is uitgesloten. Aangezien beide gebieden onderdeel uitmaken van dezelfde “Structuurvisie Oosterwold” zou voor Oosterwold fase 2 dezelfde uitsluiting moeten gelden. Daarmee zijn wij van mening dat Oosterwold als ‘grote concentratie woningen’ uitgesloten moet worden van het tracé onderzoek.

Wij maken daarom bezwaar op de tracés groen, paars en geel omdat deze zware impact hebben op de toekomstige woonkwaliteit en kwaliteit van leven in Fase 2 Oosterwold.

Inzet gronden Rijksvastgoedbedrijf voor maatschappelijk nut

Het grondbezit van het Rijk is in Flevoland vanuit historie van drooglegginge hoger dan de rest van Nederland. In het Oosterwold gebied is er inmiddels echter ook door beoogde gebiedsontwikkelingen en gerealiseerde woningen veel grondbezit van niet-overheden. Hoewel er volgens de concept-NRD een Integrale Effectenanalyse (IEA) is opgesteld met daarbij ook een Maatschappelijke kostprijsbepaling wordt verder niet onderbouwd in hoeverre de maximale inzet van overheidsgronden ten opzichte van gronden van niet-overheden zijn meegenomen in de scenario's. Wij achten het wel degelijk van belang dat het Rijk haar eigen gronden zoveel mogelijk inzet voor dergelijke tracés zodat de bijbehorende beperkingen voor derden zo goed als mogelijk wordt voorkomen alvorens men moet overgaan tot compensatie of mogelijk onteigening van derden.

Wij verzoeken het Rijk dan ook een tracé te selecteren dat hier zoveel mogelijk aan voldoet en bijvoorbeeld zoveel mogelijk bestaande Rijksinfrastructuur te volgen.

Koppelkansen van meerdere hindergebieden

Het gebied Oosterwold heeft te maken met de volgende hindergebieden:

1. Veiligheidszones en slagschaduw van windmolens,
2. Beperkingen en toekomstige verbreding van A6 en A27,
3. Beperkingen door toekomstig gebruik Lelystad Airport.

Benoemde hindergebieden leggen aanzienlijke beperkingen in het gebied op ten aanzien van woningbouw. Wij achten het van belang dat hindergebieden zoveel mogelijk worden geclusterd om de belasting op de leefomgevingen zoveel mogelijk te beperken. Wij maken vanuit deze afweging daarom bezwaar op het "groene tracé" omdat deze op dit moment buiten de huidige hindergebieden ligt, en dit tracé daarmee de zwaarste impact heeft op woon- en leefomgeving in Oosterwold.

Conclusie

Concluderend zetten wij vraagtekens bij de keuze en onderbouwing van de tracés op en rondom Oosterwold en hebben wij de grootste bezwaren tegen het groene tracé.

Onze wens is om in ieder geval het groene tracé niet te realiseren en, indien wordt gekozen voor het paarse tracé, deze direct langs de A6 aan te leggen zodat hindergebieden worden gekoppeld en niet tot extra hinder leiden voor toekomstige leefomgevingen in Oosterwold.

Wij zijn graag bereid om u onze visie van de nieuwe leefomgevingen in Oosterwold fase 2 te presenteren en u uit te nodigen om op locatie met elkaar in dialoog te komen om u in de gelegenheid te stellen om tot goede afwegingen te komen om tot een definitieve aanwijzing van een tracé te komen. Wij gaan ervan uit dat u ons van het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt.

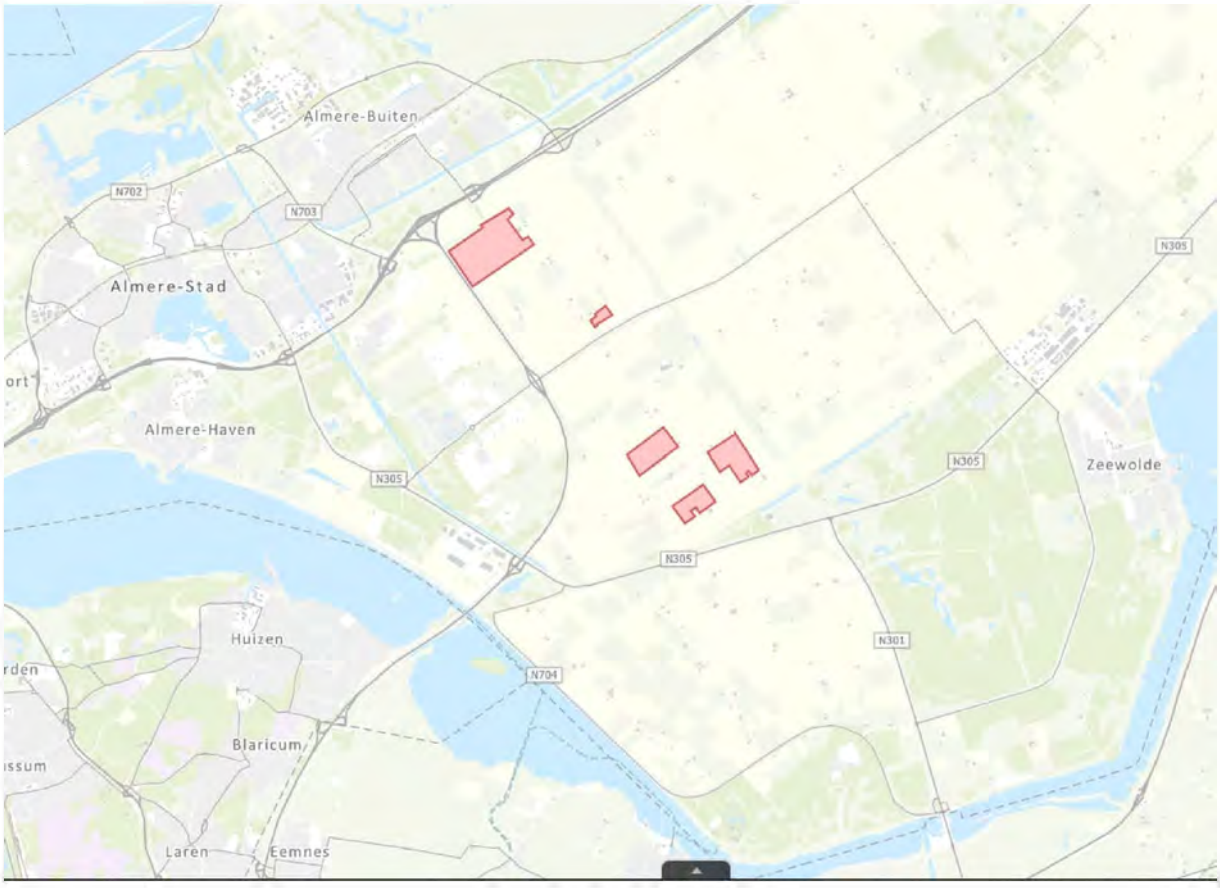
Met vriendelijke groeten,

GEM Spiegelhout

.....

Bijlage 1: Locatie en eigendommen GEM Spiegelhout

De rood gemarkeerde (circa 309ha.) velden zijn in bezit van ontwikkelconsortium Gem. Spiegelhout

Verzonden: 4/19/2023 3:05:21 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Omdergonds, of langs de A6

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Let op trekvogels en roofvogels

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja de toenemende bewoners in het gebied Almere hout

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Wat is het effect van de hoogspanningsmasten op lange termijn op de gezondheid van omwonenden

Verzonden: 4/19/2023 3:13:14 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: Kastanjelaan
Huisnummer: 2
Postcode: 3833 AN
Woonplaats: Leusden
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Advocaat namens cliënt
(Mede) namens:
Organisatie: ARAG SE

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Client had al een mondelinge zienswijze ingediend. Client kan niet instemmen met elk tracé dat over en langs zijn perceel loopt omdat er een goed alternatief is en dat is een verbinding door het water heen. Dat vindt ook plaats elders in de Noordzee bijvoorbeeld maar ook elders in Europa. Een verbinding onder het water of onder de grond is een verbinding die op een draagvlak kan rekenen en dat is wel een element waar u rekening mee moet houden. Dit moet beter onderzocht worden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De gevolgen voor mens en dier moeten met name goed en zorgvuldig onderzocht worden. Dus met name het gezondheidsaspect waaronder het stralingsgevaar. Het financieel belang van Tennet moet niet voorop staan.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De belangen van client. Het is een familiebedrijf en wil dit zo houden zonder verdere beperkingen in zijn bedrijfsvoering.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Namens client de heer [redacted] wonende en zaakdoende [redacted] dien ik hierbij een zienswijze in tegen de concept Notitie Reikwijdte en detailniveau (NRD). Client heeft een akkerbouw bedrijf en dit is een familiebedrijf. Het bedrijf was eerst onder Rotterdam gevestigd maar moest wijken voor de stadsuitbreiding. Van belang is op te merken dat client al een hoogspanningsverbinding over zijn land heeft lopen waar hij veel last van heeft en dan met name last van het gebrom en geknetter. Client heeft dus al grond verloren en wil geen grond meer inleveren omdat dan zijn bedrijfsvoering in de knel komt. Hij werkt namelijk met grote landbouwmachines en die hebben veel ruimte nodig. Tevens heeft hij een grote windmolen op zijn perceel staan vlakbij de [redacted]

Verzonden: 4/19/2023 3:23:07 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens:
Organisatie: Belangenvereniging [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Er zijn geen andere traces die onderzocht hoeven te worden

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Geen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Een ondergrondse verbinding door bewoonde gebieden.

•TenneT heeft in 2015 aan de de minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

• Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroomvoerende kabels of kabelbundels. Juist mdat er sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.

• In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt, stellen wij dan ook voor dat ongeveer 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot aan het knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk.

94454258_8863254_2023-04-17_Hoogspanningsleiding_Zienswijze_[redacted].pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

1. De mogelijkheden en consequenties van ondergrondse aanleg worden onvoldoende belicht. Het lijkt wel of dit ongewenst is terwijl de praktijk in het westland laat zien dat dit wel degelijk een goed en zorgvuldig alternatief is.

2. De impact van Hoogspanningsmasten door het Gooimeer en de Almeerderhout op de woningbouw en ook op de recreatie op het meer wordt onvoldoende belicht.

Zienwijze Hoogspanningsleiding Belangenvereniging [redacted]

Netbeheerder TenneT heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gevraagd een ruimtelijke procedure te starten in verband met de aanleg van een extra 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De eerste stap in deze procedure is het uitvoeren van een (ruimtelijke) verkenning.

Het zoekgebied is een ruim genomen gebied tussen de hoogspanningsstations die verbonden moeten worden. Dit zoekgebied is globaal aangegeven en geeft een indicatie van de "oplossingsruimte". Het zou kunnen betekenen dat ook ten zuidoosten van Almere, Almere de Velden, Almere Haven, Almere Overgooi, Almere Hout en Almere Oosterwold hoogspanningsmasten zouden kunnen komen. Wij hebben in Oktober 2022 een zienswijze geven over de inpassing van de nieuwe hoogspanningsverbinding in Flevoland. Onlangs zijn een aantal tracés gedefinieerd voor nader onderzoek. Enkele van deze tracés lopen door het Gooimeer langs Almere Haven en Almere Overgooi zoals onderstaande figuur laat zien:

Standpunt

Onze zienswijze is:

1. Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor Almeerders.
2. Drie tracés (groen, geel en oranje) omsingelen Almere en worden langs en door de wijken van Almere Haven en omstreken geleid. Dit bederft het landschap en woonkwaliteit van omwonenden en vermindert de woningbouw mogelijkheden voor Almere.
3. Deze drie tracés (groen, geel en oranje) werken ook landschapsverstorend voor de rest van Flevoland, alsmede de Gooimeergemeenten.
4. Teneinde de leefkwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk samen en in parallel met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost en niet ten zuiden van Almere – c.q Almere-Haven, de Velden, Overgooi, Oosterwold en Almeerderhout) lopen.
5. Het parallel lopen aan de huidige hoogspannningsverbinding kan gepaard gaan met een tracé langs de A6. Dit is het paarse tracé dat onderzocht wordt.
6. Voor het stedelijk gebied langs de A6 – en eigenlijk alle bewoonde gebieden - is het noodzakelijk dat er gekozen wordt voor een ondergrondse verbinding. (zie achtergrond hieronder)

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens Tennet niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de de minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.
- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroomvoerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt, stellen wij dan ook voor dat ongeveer 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6)

ondergronds moet lopen tot aan het knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk.

- Ondergrondse aanleg is ook zeer noodzakelijk in het geval van een groen of geel tracé overwogen wordt. In onderhavig geval moet dan het tracé langs Almere Haven en Almere Overgooi en Almeerder Hout ondergronds worden aangelegd.

Samenvattend

1. Samenvattend zijn wij van mening dat het in de plannen genoemde paarse tracé de voorkeur geniet vanwege de minimale impact op het landschap en omwonenden en het feit dat dit het aanzicht op het Gooimeer en de polder ten zuidoosten van de A6 niet belast. Daarnaast belast dit het Flevolandse landschap het minste. De nieuwe verbinding moet zoveel mogelijk langs de bestaande verbinding en/of de A6 lopen en ongeveer 9 kilometer daarvan, tussen de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) moet dan ondergronds moet lopen tot aan Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6).

2. Daarbij, de Floriade kostte reeds meer dan 100 miljoen en heeft de Almeerders weinig tot niets opgeleverd. We willen naast Tennet ook de Almeerse en Flevolandse politiek bewegen initiatief te nemen om een blijvend goed oplossing te vinden voor de hoogspanningsleidingen door de stad. Daar hebben de inwoners van Almere veel meer aan in plaats van omsingeld te worden door Hoogspanningsleidingen.

3. Het Flevolandse landschap is al overbelast met windmolens. Een verdere belasting van het landschap met nieuwe hoogspanningsmasten moet geminimaliseerd worden. Dit kan het beste door deze parallel te laten lopen aan de bestaande leidingen langs de A6 tussen Muiderberg, Almere en Lelystad. En tussen Almere en Ens ook langs het bestaande tracé. Tennet en de provinciale politiek wordt opgeroepen zorgvuldiger met het Flevolandse landschap om te gaan en deze keuzes te ondersteunen.

Verzonden: 4/19/2023 3:35:48 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Onder zee

Langs snelwegen

Niet dicht langs/ in woonwijken

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Hoogspanningsmasten in drukke wijken moet zeker onderzocht worden

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Haastige spoed is zelden goed

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Natuurlijk wil niemand dit 'in zijn achtertuin'.

Maar er moet goed nagedacht over tracé

Verzonden: 4/19/2023 3:40:21 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

het groene tracé ruim voor de A27 kan afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzien.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

1) De natuurgebieden waarvan de kwetsbaarheid nader onderzocht moet worden (langs de N706).

2) In Almere Oosterwold dienen we minimaal 50% van onze kavel te gebruiken voor stadslandbouw. Wat betekent dit voor de kwaliteit van het voedsel voor de kavels dichtbij de masten liggen?

3) Landelijk is er aandacht voor om biodiversiteit te vergroten. Voor het plaatsen van de hoogspanningsmasten moeten bomen worden gekapt. Wat betekent dit voor de biodiversiteit in de omgeving?

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten doen afbreuk aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. In Oosterwold zijn wij ook komen wonen omdat het natuurlijke uiterlijk centraal staat. Door plaatsing van hoogspanningsmasten op zo'n kenmerkende plaats (aan een weg die midden door de wijk loopt), verandert de hele sfeer van de wijk. Nu staat daar een bomenrij die met een landschapsvisie is geplaatst en onderdeel is van een groter geheel.

94454559_8863358_Alternatieve_trace.jpg

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Hierboven bijgesloten 2 kaartjes met alternatieve routes die veel minder negatieve gevolgen voor de woonomgeving hebben. De strook bossen/bomen langs de Vogelweg ter hoogte van Oosterwold, zijn bovendien te belangrijke natuur om op te offeren voor een nieuw elektriciteitsnet. Er huizen daar naar schatting 12 reeen en vele vossen. Ook zijn de bossen belangrijk voor de omwonenden

Afbeelding 7.1 Voorgestelde onderzoeksalternatieven voor de nieuwe 380 kV-verbinding

Afbeelding 7.1 Voorgestelde onderzoeksalternatieven voor de nieuwe 380 kV-verbinding

Verzonden: 4/19/2023 3:43:25 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

94454623_8863365_Brief_Bureau_Energieprojecten.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage 1

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens Zienswijzen op het alternatief het zgn. groene tracé: A1 via Hollandsebrug / Almere Haven - Midden door de polder - via IJsseloog naar Ens

Commentaar op keuze groene tracé

17 April 2023,

Geachte heer, mevrouw,

Inleiding

Wij zijn bewoners en eigenaren van [redacted] en wonen pal tegen het hierboven genoemde groene tracé langs de N706 Vogelweg. Hieronder ons commentaar in op eventuele keuze voor het groene tracé.

Wij zijn in 2015 ingestapt in een bouwtraject in deze nieuwe zelfvoorzienende woonwijk Almere [redacted] In 2017 is de bouw gestart en in april 2018 is onze vrijstaande woning opgeleverd. Onze woning en stadslandbouwkavel grenzen direct aan het bos dat langs de N706 is aangelegd. Wij hebben bewust voor deze plek gekozen, vanwege het ons beloofde blijvend vrije uitzicht op het bos, de rust en flora en fauna. In 2015 was er nog niets bekend over de plannen voor een mogelijke bovengrondse hoogspanningsverbinding langs de Vogelweg. Voor ons is het extra wrang omdat wij vanuit Almere Stad naar dit buitengebied zijn verhuisd onder andere vanwege het feit dat we vlak bij de hoogspanningslijn door Almere Stad woonden. We worden dus "achtervolgd " door de hoogspanningslijn.
Inmiddels is er van buitengebied weinig meer over. Het is intussen een complete woonwijk van Almere geworden. De wijk heeft een stedelijk karakter en de toenemende woningdichtheid met name langs de Vogelweg. Er is sprake van alle openbare voorzieningen die bij een stadswijk horen (scholen, winkels, horeca etc.) en binnenkort wordt de wijk aangesloten op het rioolnetwerk van de stad Almere.

Met betrekking tot de 4 vragen van het digitale formulier

1. **Alternatieven onderzoeken?**

   Ja, naar onze mening dienen alternatieven onderzocht te worden om de volgende redenen.

a. Het groene tracé voorstel gaat in tegen het hetgeen vermeld is op Pagina 11 in de "Notitie onderzoekalternatieven":

"Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen *of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen"*

De Vogelweg (N706) loopt dwars door een woonwijk . Wij kunnen ons voorstellen dat de onderzoekers het zich niet geheel gerealiseerd hebben, omdat de woningontwikkeling in dit gebied zeer snel heeft plaatsgevonden en nog verder zal plaatsvinden. Inmiddels is hier sprake van een volledige woonwijk, die ook als zodanig bestempeld zou moeten worden in het onderzoek.
Woningen en ook een recent ontwikkeld winkelcentrum staan pal tegen of onder het geplande groene tracé. Daarnaast zijn er nog plannen voor horecagelegenheden langs de Vogelweg (naast winkelcentrum)

b. Op de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoek alternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld, toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen geplaatst.

c. Hoewel de ruimte zeer beperkt is, wordt de N706 tussen de A27 en de Waterlandseweg niet als knelpunt gezien of beschreven in het onderzoek. Oosterwold is een knelpunt en speciaal gebied met bijzondere kenmerken. Met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van woningen/winkels en horeca rondom de N706. Het lijkt ons er alle reden is om dit gebied als knelpunt te bestempelen en te onderzoeken of het mogelijk is dit deel van het tracé ondergronds te brengen.

d. Almere Hout, waar de zelfvoorzienende wijk Oosterwold deel van uitmaakt, behoort tot de agglomeratie van Almere en kan, vanwege de huidige en toekomstige woningdichtheid, niet tot het buitengebied worden gerekend. Volgens de Structuurvisie Oosterwold, zal dit gebied in de komende decennia uitgroeien tot "een afwisselend stadslandschap met 15.000 nieuwe woningen en 20.000 tot 30.000 arbeidsplaatsen, terwijl het groene en agrarische karakter voor een groot deel behouden blijft."

e. Onderzocht zou moeten worden of het groene tracé kan afbuigen naar het gele of oranje tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzie

2. Aanvullende milieueffecten onderzoeken

a. Kwetsbare natuur

Het langs de A6 gekapte bos is gecompenseerd door bossen aan te leggen in Almere Oosterwol . Een groot deel van de zogenoemde Eemvallei, het bos dat onlangs in Oosterwold is aangelegd, gaat dienen als verbindingszone tussen de verschillende Natura 2000 gebieden.

Het bos langs de Vogelweg is het leefgebied van tal van kwetsbare zoogdieren en vogels, waarvan enkele op de rode lijst voorkomen. Wij noemen hier een aantal: buizerd, de bruine én ook blauwe kiekendief (rode lijst), de gele kwikstaart (rode lijst), bont specht, koperwiek,

karekiet, koekoek (rode lijst), diverse soorten uilen, en een paartje van de zeldzame wielewaal (rode lijst) dat hier ieder jaar verblijft.

Omdat de boskavels tussen onze kavel en de Vogelweg door de aanleg van het groene tracé grotendeels of geheel gekapt dienen te worden is, een uitvoerige MER procedure nodig om te onderzoeken in hoeverre de voorgenomen aanleg van de hoogspanningsmasten van invloed zal zijn op het leven en de biodiversiteit in en om dit bosgebied. Ook zal er onderzocht moeten worden wat de invloed op bewoners en de stadslandbouw zal zijn.

Kortom, langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlands weg /N305 ligt een uniek stuk bos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Wat ons zorgen baart is dat op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit ingetekend, terwijl dit gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

b. Gezondheidsrisico's

De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen etc. Persoonlijk hebben we ervaring met de nadelige gevolgen van het wonen vlakbij een hoogspanningslijn in Almere Filmwjk.

c. Negatieve esthetische impact.

Hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat zou door plaatsing van hoogspanningsmasten in een klap worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.

3. Andere aspecten toetsingskaders

a. Windmolenpark

In 2022 is het Windmolenpark Zeewolde geopend. Langs de A27 zijn 17 windturbines gebouwd, met een tiphoogte van 220 meter. Deze windmolens zijn in één lijn geplaatst, waarbij tussen de windmolens onderling en tussen de windmolens en de bestaande infrastructuur voldoende ruimte is opengelaten, om het risico bij calamiteiten zo klein mogelijk te houden.

Het groene tracé langs de Vogelweg doorkruist het bestaande windmolenpark. Er is tussen de Vogelweg en de nieuwe windturbines onvoldoende ruimte om hoogspanningsmasten te plaatsen, zeker als hier zogenoemde vakwerkmasten zouden worden toegepast, en zeker als hier twee tracés (oud en nieuw) worden gecombineerd.

Is er bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 rekening gehouden met het bestaande en recent opgeleverde windmolenpark, met de structuur en samenhang in het park en met de voorschriften zoals die zijn gesteld in het *Handboek Risico zonering windturbines*.

Een windturbine die "buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte" van een hoogspanningsleiding te staan?

b. Effect op woningprijzen

In 2015 was er niets bekend over de voorgenomen 380 kV hoogspanningsverbinding, noch over het recent aangekondigde onderzoek van het groene tracé dat de Vogelweg N706 volgt. Als wij hiervan wel op de hoogte waren geweest, dan hadden wij niet gekozen voor de kavel die hieraan grenst en hadd wij dus niet geïnvesteerd in onze huidige woning.

Hoewel wij momenteel in onzekerheid zijn over de mogelijke gevolgen geven wij in deze fase aan dat wij ervan uitgaan dat onze woning aanzienlijk in waarde zal dalen, als:

- mocht blijken dat het bos waaraan onze woning en kavel zijn gelegen, deels of geheel zal verdwijnen als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen, en/of
- mocht blijken dat onze woning en kavel als gevolg van de hoogspanningsmasten binnen het magnetisch veld zal komen te liggen, en/of
- mocht blijken dat ons vrije uitzicht op de natuur/het bos en de horizon als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen wordt aangetast, en/of
- ons woongenot als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en de daarbij horende geluidshinder wordt aangetast.

Mocht één of meerdere van de bovengenoemde zaken na het plaatsen van de hoogspanningsmasten het geval zijn, dan zullen wij een claim neerleggen van waardevermindering op de woning met kavel.

Mocht onze woning en kavel binnen de magneetveldzone liggen, dan zullen wij een volledige schadevergoeding van u vragen voor de complete waardevermindering van ons huis, dan wel u verzoeken om onze woning met kavel te kopen voor een bedrag conform de marktwaarde.

Mocht onze woning en kavel buiten de magneetveldzone liggen, maar ons woongenot zoals hierboven omschreven worden aangetast, dan doen wij een beroep op planschade, zoals is vastgelegd in uw Schade- & vergoedingengids.

4. Andere zaken

De wijk [redacted] heeft al de negatieve effecten van de zeer hoge windmolens langs de A27. Indien [redacted] nu ook nog de lasten moet dragen voor de doorvoer van elektriciteit, ontstaat er een onevenredige belasting op een relatief klein gebied. Daarnaast "hangt Vliegveld Lelystad ons nog boven het hoofd"

Met vriendelijke groeten

[redacted]

Verzonden: 4/19/2023 3:47:07 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zoek een alternatief buiten het bos om, bvb. rechts van de A27 ipv langs de N305. Nu lopen bijna alle scenario's door het groene gebied onder Almere.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het verdwijnen van (volwassen) bos en de effecten op de biodiversiteit

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Aantal bomen dat gekapt moet worden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Sommige landschapsarchitectuur in de Flevopolder staat in de Canon van het Nederlandse landschap. Dat zou een factor van betekenis moeten hebben.

Verzonden: 4/19/2023 4:01:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres:
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

[redacted]

Geachte Heer, mevrouw,

Het belang en de noodzaak van een tweede 380 kV verbinding tussen Diemen en Ens is duidelijk echter als bewoner van de woonwijk Almere Oosterwold heb ik sterke bezwaren tegen een van de voorstellen, namelijk het voorstel voor het **GROENE TRACE**.
Na een bezoek aan de informatieavond van TenneT is mij duidelijk geworden dat er op basis van verkeerde argumenten een mogelijkheid van het Groene trace is geschetst. Hierbij wordt onvoldoende rekening gehouden met de opzet van [redacted] en zijn omgeving.
Het voorstel om een hoogspanningslijn aan te leggen via N706 is mij inziens onbegrijpelijk, deze zal hiermee dwars door Oosterwold/Almere hout lopen. Zeker omdat er is aangegeven het huidige traject aan te passen omdat dit ruimte zal bieden aan de stad(Lees woningbouw). De huidige 380 kV verbinding Ens-Diemen loopt hier dwars door wijken heen en domineert het landschap. Voor de nieuwe 380 kV verbinding zou een betere oplossing, die minder belastend is voor de bewoners, moeten worden gekozen. Daarom ben ik van mening dat, indien de kabel door een stedelijk gebied moet lopen omdat er geen alternatief is, er voor zou moeten worden gekozen tot een ondergrondse verbinding. Tijdens de TenneT informatie avond is mij duidelijk geworden dat dit tot de mogelijkheden behoord maar vanwege hoge kosten niet op deze manier is meegenomen in het onderzoek.
Hopende dat alle bezwaren worden meegenomen in het proces en dat hieruit zal blijken dat het groene trace geen geschikte optie is voor een nieuwe 380 kV verbinding hierbij nog feiten die mijn inziens moeten worden meegenomen:

1. Het voorstel gaat in tegen het hetgeen vermeld op Pagina 11 in de "Notitie onderzoekalternatieven":

   *"Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de **nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen** of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".*

   De vogelweg (N706) loopt dwars door en langs een woonwijk met onze huizen op korte afstand van de vogelweg. Het is begrijpelijk dat de onderzoekers uit zijn gegaan van een zeer dun bevolkt gebied omdat dit de verwachting is geweest van Oosterwold, echter is door keuze in kleinere kavelgrote een dichter bevolkt gebied ontstaan. Hoewel de ruimte zeer beperkt is, wordt de N706 tussen de A27 en de Waterlands weg niet als knelpunt gezien of beschreven in het onderzoek. Oosterwold is een knelpunt en speciaal gebied met bijzonder kenmerken. Met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van woningen rondom de N706. Het zou onjuist zijn wanneer dit gebied niet als knelpunt bestempeld wordt in het onderzoek. Op de uitsluitingenkaart(afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoeksalternatieven" staat [redacted] ook duidelijk in het rood vermeld, toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen geplaatst.

2. Bij een dergelijke verkeerde inschatting van woningdichtheid rond het voorgestelde groene tracé is de vraag of er hiermee voldoende aandacht is besteed aan:

   a. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen en reproductieve problemen. Het plaatsen van deze palen in een woonwijk kan iedereen, vooral kinderen en zwangere vrouwen, blootstellen aan deze potentiële gezondheidsrisico's.

b. Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat.

c. Effect en compensatie van dalende woningprijzen.

d. Effect op de natuur en stadslandbouw in dit gebied.

3. Langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlands weg /N305 ligt een uniek stuk bos dat overgaat in het kathedralen bos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit ingetekend, terwijl dit gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

4. De wijk [redacted] heeft al negatieve effecten van de zeer hoge windmolens langs de A27. Het landschappelijke karakter van [redacted] zal hiermee verder worden verstoord. Zeker omdat beide de toegang naar [redacted] aangaan.

5. Indien Oosterwold ook nog de lasten moet dragen voor de doorvoer van elektriciteit ontstaat er een onevenredige belasting op een relatief klein gebied.

Concreet wil ik de volgende zienwijze en wijzigingen voorstellen:

- **Een herziening van het groene tracé. Er lijkt onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw en woningdichtheid in het gebied Almere Oosterwold/Almere hout/Vogelhorst. Woningen staan reeds vlak aan de vogelweg /N706. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op deze nieuwe woonwijk.**

  Onderzocht zou moeten worden of het groene tracé ruim voor de A27 kan afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzien.

- **Het stuk vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 tot de Waterlandse weg /N305 beschrijven als knelpunt vanwege woningdichtheid. Mits geen alternatief zou hier voor een ondergrondse aanleg moeten worden gekozen.**

- **De natuurgebieden waarvan de kwetsbaarheid nader onderzocht moet worden (langs de N706).**

- **Meewegen van de aanwezigheid van de reeds bestaande zeer grote windmolens in Oosterwold en daarmee een onevenredige belasting op een relatief klein en bijzonder gebied.**

Verzonden: 4/19/2023 4:10:17 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted] CR
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres:
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

[redacted]

Geachte Heer, mevrouw,

Het belang en de noodzaak van een tweede 380 kV verbinding tussen Diemen en Ens is duidelijk echter als bewoner van de woonwijk [redacted] heb ik sterke bezwaren tegen een van de voorstellen, namelijk het voorstel voor het **GROENE TRACE**.
Na een bezoek aan de informatieavond van TenneT is mij duidelijk geworden dat er op basis van verkeerde argumenten een mogelijkheid van het Groene trace is geschetst. Hierbij wordt onvoldoende rekening gehouden met de opzet van [redacted] en zijn omgeving.
Het voorstel om een hoogspanningslijn aan te leggen via N706 is mij inziens onbegrijpelijk, deze zal hiermee dwars door Oosterwold/Almere hout lopen. Zeker omdat er is aangegeven het huidige traject aan te passen omdat dit ruimte zal bieden aan de stad(Lees woningbouw). De huidige 380 kV verbinding Ens-Diemen loopt hier dwars door wijken heen en domineert het landschap. Voor de nieuwe 380 kV verbinding zou een betere oplossing, die minder belastend is voor de bewoners, moeten worden gekozen. Daarom ben ik van mening dat, indien de kabel door een stedelijk gebied moet lopen omdat er geen alternatief is, er voor zou moeten worden gekozen tot een ondergrondse verbinding. Tijdens de TenneT informatie avond is mij duidelijk geworden dat dit tot de mogelijkheden behoord maar vanwege hoge kosten niet op deze manier is meegenomen in het onderzoek.
Hopende dat alle bezwaren worden meegenomen in het proces en dat hieruit zal blijken dat het groene trace geen geschikte optie is voor een nieuwe 380 kV verbinding hierbij nog feiten die mijn inziens moeten worden meegenomen:

1. Het voorstel gaat in tegen het hetgeen vermeld op Pagina 11 in de "Notitie onderzoekalternatieven":

   *"Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de **nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen** of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".*

   De vogelweg (N706) loopt dwars door en langs een woonwijk met onze huizen op korte afstand van de vogelweg. Het is begrijpelijk dat de onderzoekers uit zijn gegaan van een zeer dun bevolkt gebied omdat dit de verwachting is geweest van Oosterwold, echter is door keuze in kleinere kavelgrote een dichter bevolkt gebied ontstaan. Hoewel de ruimte zeer beperkt is, wordt de N706 tussen de A27 en de Waterlands weg niet als knelpunt gezien of beschreven in het onderzoek. Oosterwold is een knelpunt en speciaal gebied met bijzonder kenmerken. Met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van woningen rondom de N706. Het zou onjuist zijn wanneer dit gebied niet als knelpunt bestempeld wordt in het onderzoek. Op de uitsluitingenkaart(afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoeksalternatieven" staat [redacted] ook duidelijk in het rood vermeld, toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen geplaatst.

2. Bij een dergelijke verkeerde inschatting van woningdichtheid rond het voorgestelde groene tracé is de vraag of er hiermee voldoende aandacht is besteed aan:

   a. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen en reproductieve problemen. Het plaatsen van deze palen in een woonwijk kan iedereen, vooral kinderen en zwangere vrouwen, blootstellen aan deze potentiële gezondheidsrisico's.

b. Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat.

c. Effect en compensatie van dalende woningprijzen.

d. Effect op de natuur en stadslandbouw in dit gebied.

3. Langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlands weg /N305 ligt een uniek stuk bos dat overgaat in het kathedralen bos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit ingetekend, terwijl dit gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

4. De wijk [redacted] heeft al negatieve effecten van de zeer hoge windmolens langs de A27. Het landschappelijke karakter van [redacted] zal hiermee verder worden verstoord. Zeker omdat beide de toegang naar [redacted] aangaan.

5. Indien Oosterwold ook nog de lasten moet dragen voor de doorvoer van elektriciteit ontstaat er een onevenredige belasting op een relatief klein gebied.

Concreet wil ik de volgende zienwijze en wijzigingen voorstellen:

- **Een herziening van het groene tracé. Er lijkt onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw en woningdichtheid in het gebied Almere Oosterwold/Almere hout/Vogelhorst. Woningen staan reeds vlak aan de vogelweg /N706. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op deze nieuwe woonwijk.**

  Onderzocht zou moeten worden of het groene tracé ruim voor de A27 kan afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzien.

- **Het stuk vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 tot de Waterlandse weg /N305 beschrijven als knelpunt vanwege woningdichtheid. Mits geen alternatief zou hier voor een ondergrondse aanleg moeten worden gekozen.**

- **De natuurgebieden waarvan de kwetsbaarheid nader onderzocht moet worden (langs de N706).**

- **Meewegen van de aanwezigheid van de reeds bestaande zeer grote windmolens in Oosterwold en daarmee een onevenredige belasting op een relatief klein en bijzonder gebied.**

Verzonden: 4/19/2023 4:11:09 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Onze zienswijze is dat nieuwe tracés door woonwijken zoveel mogelijk vermeden moeten worden.

Het groene tracé is wat ons betreft geen valide optie. Ons dringende verzoek is om het groene tracé

als mogelijkheid volledig te laten vervallen.

Een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27

(de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om

vervolgens richting Dronten te lopen (zie Bijlage 1). Een ander alternatief waarbij woonwijken worden

ontzien is de gele route (zie Bijlage 2). Ook het blauw tracé zien wij als mogelijkheid, zie bijlage 1.

94455206_8863536_Zienswijze_380KV_EP64.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

1. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door

hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's.

2. Nadelige gevolgen voor leefklimaat door windfluiten en corona geluid: (zie:

https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/functies/bovengrondse/onderbouwing/magneetvelden)

3. Aantasting landschap: Hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en

onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een

stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat zou door plaatsing van

hoogspanningsmasten worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.

4. Woningwaarde: Effect en of compensatie van dalende woningprijzen: In een uitspraak van de

instantie-rechtbank te 's-Hertogenbosch is door de rechter vastgesteld dat woningen naast een

hoogspanningsverbinding een 10% lagere WOZ-waarde krijgen.

(https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/) Ook dat is geen fijn vooruitzicht voor

bewoners naast het voorgestelde groene tracé.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het unieke landschap van de wijk [redacted] wordt al sterk bepaald door aangelegde grote windmolens langs de A27 met bijbehorende negatieve neveneffecten. Indien [redacted] nu ook nog gebruikt wordt voor doorvoer van elektriciteit (terwijl er veel andere opties bestaan), ontstaat er dubbele belasting voor dit gebied.

Overigens was het bij de ontwikkeling van de woonwijk van [redacted] al bekend dat er

hoge windmolens langs de A27 geplaatst zouden gaan worden. In 2017 is gestart met de uitgifte van

kavels [redacted] langs de [redacted] Alle kopers waren op de hoogte van de plannen voor het

gebied, waaronder windmolens en de reservering voor de 'Stichtse lijn' (OV- verbinding). Er is door

onze bewoners veel geïnvesteerd in duurzame woningen en die zijn zodanig gepositioneerd dat er zo

min mogelijk overlast zou ontstaan van slagschaduw of geluid. Alle bewoners hebben daar een

weloverwogen en bewuste keuze in kunnen maken. En nu, vanuit het niets, terwijl Tennet al jaren

bezig is met de voorbereiding, wordt er een groen tracé direct door de achtertuin van onze woningen

ingetekend. TenneT had toekomstige bewoners of de gemeente Almere al veel eerder moeten en

kunnen informeren, ruim voor de uitgifte van kavels in [redacted] Er zijn ook voldoende alternatieve

routes die niet door een woonwijk lopen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

1. Er is ons inziens onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en bestaande woningbouw in Almere hout/ Vogelhorst I en II. Daarbij loopt de groene route ook door de woongebieden Almere haven en Overgooi. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op onze en andere woonwijken in Almere. Wij zien het geplande groene tracé dan ook als zeer onwenselijk en het is voor ons onacceptabel dat dit wordt gezien als mogelijke optie.
2. Er rekening moet worden gehouden met de natuurelementen en het stadsbos langs de N706. De kwetsbaarheid van deze gebieden en de flora en fauna moet nader onderzocht en worden meegenomen als natuurgebied in het onderzoek.
3. De aanwezigheid van de al bestaande zeer grote windmolens aan de rand van Oosterwold moet

worden meegewogen. Een 380kv tracé in dezelfde wijk zou een zeer grote en onevenredige belasting geven op een relatief klein en bijzonder gebied/woonwijk.

Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Bewonerscommissie [redacted]
EMAIL: [redacted]

Geachte Heer, Mevrouw,

Als bewonerscommissie [redacted] behartigen wij de bewonersbelangen van de [redacted] De [redacted] grenst direct aan de [redacted] in de woonwijk [redacted]

Tot onze grote verbazing heeft TenneT een mogelijk optie voorgesteld (het groene tracé) voor een 380kv hoogspanningslijn dwars door onze woonwijk. Dit is een zienswijze die grote nadelige gevolgen zou hebben voor de woonkwaliteit, natuur en leefklimaat in onze buurt.

Natuurlijk begrijpen wij dat als onderdeel van de energie transitie een uitbreiding van het energienetwerk nodig kan zijn, echter waarom het groene tracé direct door een woonwijk is ingetekend is ons een raadsel.

De Vogelweg/ Vogeldreef (N706) loopt vanaf de A27 tot de Waterlandse weg (N305) door een woonwijk. De huizen van de [redacted] staan op zeer korte afstand van de [redacted] Wij kunnen ons voorstellen dat bij gebrek aan lokale kennis er niet goed is stilgestaan bij de snelle ontwikkeling van Oosterwold, de uitgave van kavels en de bewoning zeer dicht tegen de N706 aan.

In de Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven is al duidelijk gemaakt dat ook de gemeente Almere de wens heeft geuit om geen enkele 380kv verbinding door een woonwijk te laten lopen (pagina 7). Ook gaat het groene tracé in tegen hetgeen vermeld is op pagina 11:

*"...de **nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen** of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".*

Op de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoek alternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld als uitsluiting/ "no go area", toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen gepland.

Langs de Vogeldreef ligt een uniek stadsbos dat overgaat in het Kathedralen bos. De bosstroken zijn integraal onderdeel van het stadsbos Almeerderhout die onder het beheer staan van Staatsbosbeheer. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit gebied ingetekend, terwijl dit ons inziens gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

Het unieke landschap van de wijk Oosterwold wordt al sterk bepaald door aangelegde grote windmolens langs de A27 met bijbehorende negatieve neveneffecten. Indien Oosterwold nu ook nog gebruikt wordt voor doorvoer van elektriciteit (terwijl er veel andere opties bestaan), ontstaat er dubbele belasting voor dit gebied.

Overigens was het bij de ontwikkeling van de woonwijk van Almere Oosterwold, al bekend dat er hoge windmolens langs de A27 geplaatst zouden gaan worden. In 2017 is gestart met de uitgifte van kavels Oosterwold langs de Vogelweg. Alle kopers waren op de hoogte van de plannen voor het gebied, waaronder windmolens en de reservering voor de 'Stichtse lijn' (OV- verbinding). Er is door onze bewoners veel geïnvesteerd in duurzame woningen en die zijn zodanig gepositioneerd dat er zo min mogelijk overlast zou ontstaan van slagschaduw of geluid. Alle bewoners hebben daar een weloverwogen en bewuste keuze in kunnen maken. En nu, vanuit het niets, terwijl Tennet al jaren bezig is met de voorbereiding, wordt er een groen tracé direct door de achtertuin van onze woningen

Bewonerscommissie [redacted]
EMAIL: [redacted]

ingetekend. TenneT had toekomstige bewoners of de gemeente Almere al veel eerder moeten en kunnen informeren, ruim voor de uitgifte van kavels in Oosterwold. Er zijn ook voldoende alternatieve routes die niet door een woonwijk lopen.

Daarnaast maakt de bewonerscommissie zorgen om de volgende punten:

1. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's.
2. Nadelige gevolgen voor leefklimaat door windfluiten en corona geluid: (zie: https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/functies/bovengrondse/onderbouwing/magneetvelden)
3. Aantasting landschap: Hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat zou door plaatsing van hoogspanningsmasten worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.
4. Woningwaarde: Effect en of compensatie van dalende woningprijzen: In een uitspraak van de instantie-rechtbank te 's-Hertogenbosch is door de rechter vastgesteld dat woningen naast een hoogspanningsverbinding een 10% lagere WOZ-waarde krijgen. (https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/) Ook dat is geen fijn vooruitzicht voor bewoners naast het voorgestelde groene tracé.

Samenvattend zijn wij van mening dat:

1. Er is ons inziens onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en bestaande woningbouw in Almere hout/ Vogelhorst I en II. Daarbij loopt de groene route ook door de woongebieden Almere haven en Overgooi. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op onze en andere woonwijken in Almere. Wij zien het geplande groene tracé dan ook als zeer onwenselijk en het is voor ons onacceptabel dat dit wordt gezien als mogelijke optie.

2. Er rekening moet worden gehouden met de natuurelementen en het stadsbos langs de N706. De kwetsbaarheid van deze gebieden en de flora en fauna moet nader onderzocht en worden meegenomen als natuurgebied in het onderzoek.

3. De aanwezigheid van de al bestaande zeer grote windmolens aan de rand van Oosterwold moet worden meegewogen. Een 380kv tracé in dezelfde wijk zou een zeer grote en onevenredige belasting geven op een relatief klein en bijzonder gebied/woonwijk.

Zienswijze:

Onze zienswijze is dat nieuwe tracés door woonwijken zoveel mogelijk vermeden moeten worden. Het groene tracé is wat ons betreft geen valide optie. Ons dringende verzoek is om het groene tracé als mogelijkheid volledig te laten vervallen.

Een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27 (de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om vervolgens richting Dronten te lopen (zie Bijlage 1). Een ander alternatief waarbij woonwijken worden ontzien is de gele route (zie Bijlage 2). Ook het blauw tracé zien wij als mogelijkheid.

Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Bewonerscommissie [redacted]
EMAIL: [redacted]

Bijlage I:

Alternatief 1 voor groene tracé (RODE LIJN)

Tracé buigt af naar de paarse lijn langs de A6 of kan eventueel ook via de blauwe lijn richting Diemen lopen.

Alternatief 2 voor groene tracé waarbij meerdere woonwijken in Almere wordt ontzien (RODE LIJN)

Tracé loopt via gele lijn

Verzonden: 4/19/2023 4:14:18 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

[redacted]

Geachte heer/mevrouw,

Als bewoner van de [redacted] heb ik zeer sterke bezwaren tegen het huidige voorstel voor het **GROENE TRACE**.
Het voorstel om een hoogspanningslijn mogelijk aan te leggen via N706 en dwars door een woonwijk te laten lopen (Oosterwold, Almere Hout, Almere overgooi) is voor mij een onbegrijpelijke en zeer onwenselijke oplossing.
Er wordt geen rekening gehouden met het feit dat dicht langs de N706 veel huizen gebouwd zijn.

Om mee te beginnen gaat het voorstel in tegen het hetgeen vermeld op Pagina 11 in de "Notitie onderzoekalternatieven": "Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".

De vogelweg (N706) loopt dwars door een woonwijk met onze huizen op zeer korte afstand van de vogelweg zelf. Ik kan mij voorstellen dat de onderzoekers het zich niet geheel gerealiseerd hebben, omdat de woning ontwikkeling in dit gebied zeer snel heeft plaatsgevonden. Maar inmiddels is hier sprake van een volledige woonwijk, die ook als zodanig bestempeld zou moeten worden in het onderzoek.

Doordat de woningen zo dicht aan het tracé liggen, lijkt er geen rekening gehouden te zijn met de mogelijke gezondheidsrisico's. De elektromagnetische velden zullen te dicht bij de woningen zijn, waardoor de gezondheidsrisico's als kanker en neurologische aandoeningen groot zijn.

We worden in [redacted] onevenredig belast met verduurzaming, want we hebben ook al mega windmolens in [redacted] wanneer daar ook nog hoogspanningsmasten bij komen lijdt het esthetisch beeld daar onevenredig onder.

Ook zal er een stuk bos gekapt moeten worden, willen de hoogspanningsmasten langs de N706 geplaatst worden. Het gevolg hiervan is dat er een mooi stuk natuur verloren gaat en de huizen direct grenzen aan de hoogspanningsmasten. Ook de nodige flora en fauna zal verdwijnen.

Een ander gevolg zullen de dalende huizenprijzen zijn. Mocht dit gebeuren dan wil ik hiervoor gecompenseerd worden.

Concrete zienswijze en wijzigingen:

- Een heroverweging van het groene tracé. Het groene tracé kan op deze manier niet, want er is geen rekening gehouden met de woningbouw daar. Wanneer het ondergronds kan, kan dit een alternatief zijn. Kan het groene tracé ruim voor de A27 afbuigen naar het gele of paarse tracé?
- Een andere mogelijkheid is te kiezen voor het gele of paarse tracé.
- Rekening houden met gezondsheidsrisico's door de magneetveldzones
- Rekening houden met waardevermindering woning, waarvoor ik dan gecompenseerd wil worden.
- Rekening houden met de flora en fauna en toch al kwetsbare natuur.

Ik hoor graag van u.

Met vriendelijke groet.

[redacted]

Verzonden: 4/19/2023 4:36:25 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier en zakelijk
(Mede) namens: [redacted]
[redacted]
en namens bedrijven: [redacted].
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja:

1. Bekabeling ondergronds

Deze optie lijkt het meest toekomstbestendig qua gezondheid, landschap(svervuiling), voedselproductie, noodzakelijke woningbouw en kwaliteit van leven.

De andere opties geven op bovengenoemde fronten enorme beperkingen.

2. Direct langs of door het Markermeer

Er is volgens onderzoek namelijk geen/nauwelijks effect op natuur en wilde dieren en het zorgt er verder voor dat Flevoland niet deels op slot komt qua voedselproductie (dat is waar Flevoland voor is ingepolderd destijds), gezondheid mensen en (noodzakelijke) woningbouw.

3. Direct naast/ langs de A6. Dit gebied kent al beperkingen en er is verder geen andere ontwikkeling mogelijk.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, de effecten van bouw, bebouwing en straling (EMV) dienen nader onderzocht te worden. Welk effect heeft dit exact op bodem, water, mens, dier en kwaliteit van leven? Tot nu toe is er onvoldoende kennis om over te gaan tot een extra zwaar 380 KV hoogspanningstracé.

Het kan niet zo zijn dat er een 'wat niet weet wat niet deert' strategie wordt gevolgd; achteraf kan dit tot grote (fysieke)schade en claims leiden als er meer onderzoek naar buiten komt.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja

1) Uit onderzoek is gebleken dat bij kinderen die in de buurt van hoogspanningstracé's wonen er significant meer leukemie voorkomt. Bij volwassen mensen is uit onderzoek niet gebleken dat hoogspanningsmasten effect hebben op de gezondheid. Het laatste valt echter zeer te betwisten; uit onderzoek is ook niet gebleken dat hoogspanningstracé's géén effect hebben op de gezondheid. De straling kan niet gezond zijn voor het menselijk lichaam.

2) Het gebied waar de gele lijn is ingetekend is aangewezen voor potentiële woningbouw. Zoals u weet is er een tekort aan woningen in Nederland. Het tracé brengt verdere ontwikkeling in gevaar.

3) Beperking voedselvoorziening

Flevoland is dé landbouwprovincie van Europa en zorgt voor veel en zeer hoogwaardig voedsel. De agrarische grondprijzen zijn niet voor niets gem. ruim 2x zo hoog als elders in Nederland.

Uit onderzoek blijkt dat hoogspanningsmasten op agrarische grond voor beperkingen zorgt v.w.b. voedselproductie.

4) Landschapsvervuiling

Hoogspanningstracé's zijn voor iedereen een doorn in het oog. Beter is een tracé ondergronds, de kennis en kunde is daar inmiddels voor en het is toekomstbestendiger.

Samengevat:

De voorstellen zijn niet nog niet toekomstbestendig: Qua gezondheid mensen, beperking woningbouw (lijn geel loopt dwars door plangebied Oosterwold Zeewolde) en beperking voedselproductie.

Er liggen veel schadeclaims op de loer. Met een tracé dwars door Flevoland gooien jullie de provincie voor een groot deel op slot.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja. De kaart geeft slechts een globaal inzicht in de geschetste opties die allemaal niet treffend lijken;

De geschetste reikwijdte v.w.b. straling op gezondheidseffecten is onvoldoende bewezen, alsmede wordt er te weinig rekening gehouden met de enorme beperkingen die de opties met zich meebrengen.

Met de huidige ideeën waarbij meerdere optionele lijnen dwars door Flevoland lopen wordt Flevoland gelimiteerd en voor een groot deel op slot gegooid qua woningbouw, voedselproductie, kwaliteit van leven en is er sprake van landschapsvervuiling.

Een uitbreiding van het net is wellicht noodzakelijk, maar kies dan voor een gebied waar (a) geen mensen wonen of kunnen gaan wonen, (b) geen voedselproductie plaatsvindt en (c) geen dieren worden gehouden.

En (d) voorkomt dat de provincie voor een groot deel op slot komt qua eerder genoemde aspecten.

Dicht langs het Markermeer en/of ondergronds en/of langs de A6 levert veruit het minste schade en beperkingen op en is het meest toekomstbestendig.

Hopelijk komen jullie met betere ideeën dan die tot nu toe geschetst zijn. Deze lijken niet toekomstbestendig en zorgen voor enorm veel beperkingen en overlast op alle fronten voor de provincie.

Verzonden: 4/19/2023 4:40:40 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik zie niet in waarom de provincie Flevoland wederom wordt opgezadeld met een overheidsproject waar de inwoners van de provincie alleen maar hinder van ondervinden. Waarom wordt er niet gekeken naar een route elders of dwars door het Markermeer, ver weg van alle bebouwing? Dat is ongetwijfeld duurder en moeilijker in verband met Natura 2000 wetgeving, maar alles beter dan een lijn dwars door een groene woonwijk.

Bijgaand de zienswijze namens alle bewoners van de Kiekendieflaan.

94455772_8863709_Zienswijze_bewoners_[redacted]_concept-NRD__HSV_380_kV_Diemen-_Lelystad_en_Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er wordt steeds meer bekend over de nadelige gevolgen van magneetvelden. Waarom wordt hier niet dieper op ingegaan en waarom zijn de minimale afstanden zo beperkt?

50 jaar geleden waren we ook van mening dat het werken met asbest veilig was. En dat roken geen gezondheidsschade opleverde. Inmiddels weten we wel beter.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het betreft de groene route langs de Vogelweg/Vogeldreef.

Een hoogspanningsroute dwars door een bestaande en in aanbouw zijnde woonwijk op zeer korte korte afstand van de bebouwing is absoluut onacceptabel.

Ik, mijn partner en veel medebewoners van de wijk [redacted] zijn voornemens de woning direct in de verkoop te zetten wanneer de route langs de [redacted] gekozen wordt. Wij vinden het te onveilig om onze kinderen te laten opgroeien naast een hoogspanningsverbinding van de zwaarste categorie.

Denkt u ook aan alle financiële (o.a. waardedaling woningen) en immateriële schade die op Tennet verhaald zullen worden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Denkt u ook aan het leed van de vele bewoners die hier hun droomplek hebben gevonden. Het is hier een oase van rust, midden in de natuur.

Wijzelf wonen hier pas twee weken, maar denken er sterk aan om de woning direct weer te koop te zetten. Alle verbouwplannen worden in ieder geval uitgesteld tot er duidelijkheid is over het traject. Wij hebben er regelmatig slapeloze nachten van.

Onderwerp: Zienswijze bewoners [redacted] concept-NRD – HSV 380 kV Diemen, Lelystad en Ens
Datum: 18-4-2023

L.S.

In dit schrijven vindt U de zienswijze van de bewoners van de [redacted] (in vervolg 'wij') op het concept NRD voor de HSV 380 kV Diemen, Lelystad en Ens.

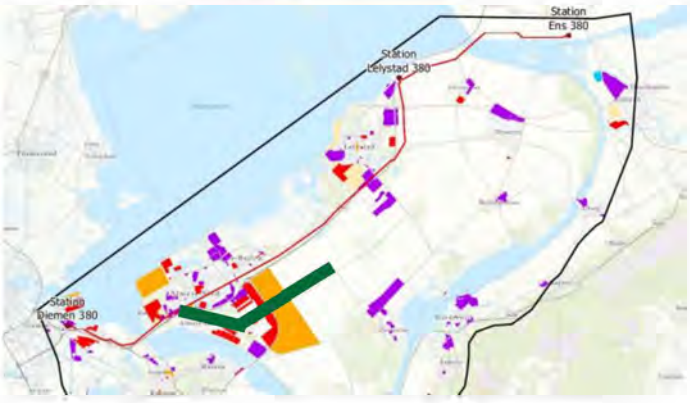
Alternatieven

Wij zijn van mening dat bestaande routes / zones onderzocht dienen te worden die op bestaande infrastructuur (boven en onder de grond) aansluiten. Eerder is de bestaande infrastructuur (hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad en Lelystad en Ens) reeds 'opgewaardeerd' ('programma Better Benutten Bestaande 380kV'). Een verdere capaciteits uitbreiding in deze routes / zones zou onderzocht kunnen worden.

Een **nieuwe route** langs of dichtbij de [redacted] (binnen een korte afstand van de [redacted] is een **onacceptabel** alternatief **primair** ingegeven door de onderstaande feiten;

- **Gezondheidsrisico's bewoners**; bewoners van de [redacted] (maar ook overige woningen in een straal dichtbij de Vogeldreef) worden geconfronteerd met een **magneetveldzone** door hoogspanningskabels. In een **toenemend aantal wetenschappelijke onderzoeken** is een **verhoging** van het **aantal gevallen** van **leukemie** geconstateerd in nabijheid van hoogspanningskabels. De **Gezondheidsraad** heeft zelfs geconcludeerd (zie Mogelijke associatie elektromagnetisme en kans op leukemie leidt tot aanpassing advies Gezondheidsraad - NTVH) dat er **aanwijzingen** zijn voor een **oorzakelijk verband**. Dit advies is onlangs aangescherpt. Ook concluderen zij dat mensen die veel met hoogspanning werken (= langdurig blootstelling magnetisch veld) vaker ziektes als leukemie, of andere vormen van kanker, ALS en alzheimer krijgen. Daarbij wijzen wij op aanwezigheid van een **groeiende concentratie** van **woningen**, **scholen**, **kinderdagverblijven** dichtbij de [redacted].

*Ter illustratie van de (groeiende) concentratie woningen, scholen, kinderdagverblijven en kinderen dichtbij de Vogeldreef het figuur rechts (in **oranje** de **woningbouwplannen** in **voorbereiding**, in **rood** **woningbouwplannen** reeds **vastgesteld**, 'concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau' (pagina 22 van 55) en **groen** de **route** langs de **Vogeldreef***

Minister Jetten geeft zelf in zijn **Kamerbrief** van 16 november 2022 (Kamerbrief herijking voorzorgbeleid magneetvelden elektriciteitsvoorzieningen | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl) aan het **voorzorgbeleid** voor **magneetvelden** instand te houden (die overigens zelf door de netbeheerders en gemeenten als wens naar voren is gekomen). Dit besluit is mede ingegeven naar het rapport van de gezondheidsraad; *"Met het uitkomen van de rapporten van de **Gezondheidsraad** in **2022** is duidelijk geworden dat er in de **nabijheid bovengrondse hoogspanningslijnen** niet alleen **meer gevallen** van **leukemie** voorkomen bij **kinderen**, maar ook bij **volwassen**. Dit inzicht leidt niet tot wijzigingen in het huidige voorzorgbeleid,omdat dit beleid al betrekking heeft op verblijfplaatsen waar volwassenen langdurig verblijven (woningen)"*

In het 'concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau' (pagina 22 van 55) wordt gesproken over **harde belemmeringen** (bijvoorbeeld **woonwijken** en Lelystad airport) in de **fysieke leefomgeving**. In de 'Notitie onderzoeksalternatieven' (pagina 23 van 59) word de **uitsluiting** van een **'grote concentratie woningen'** genoemd. Relevant is hierbij het vigerende beleid om **gevoelige bestemmingen (woningen, scholen, kinderdagverblijven**) in een zone rond bovengrondse hoogspanningskabels te onwijken (magneetveld sterkte > 0,4 microtesla). Er wordt gesteld dat: *"Om maximale oplossingsruimteover te houden is de aanduiding 'grote concentratie woningen' in de trechtering 'voorzichtig toegepast'; daar waar twijfel is over inpasbaarheid van een verbinding volgt nu nog geen uitsluiting. Deze aanduiding kan in de plan-m.e.r. fase verder worden aangescherpt"*

Wij stellen dat deze **trechtering** inderdaad **te 'voorzichtig'** is toegepast en dat rekening gehouden dient te worden met **(toenemende) grote concentratie woningen**, **scholen** en **kinderdagverdagverblijven** langs de Vogeldreef. Derhalve dient de **route** langs de [redacted] vanwege de impact op de fysieke leefomgeving **uitgesloten** te worden

Subsidiair is de nieuwe route langs of dichtbij de [redacted] (binnen een korte afstand van de [redacted] is **niet gewenst** ingegeven door de onderstaande addtionele feiten;

- **Leefomgeving bewoners**; bewoners van de Kiekendieflaan (maar ook overige woningen in een straal dichtbij de [redacted] worden geconfronteerd met een verslechtering van de **kwaliteit** van het **landschap** (en invloed daarmee op verslechterde recreatie), **geluidsoverlast** en mogelijke **additionele veiligheidsrisico's** (exclusief magnetische velden)
- **Natuur**; **natuurwaarden** worden aanzienlijk aangetast (bijvoorbeeld het dodelijke effect op vogels van hoogspanningskabels)
- **Waardedaling huizen**; gegeven de impact op de eerder vernoemde variabelen is er een significante waardedaling te verwachten van huizen van bewoners en bedrijfsgebouwen.

Ook wijzen wij op de **significante volumes** van **schade-** en **aansprakelijkheidsclaims** en **omgevingsrechtelijke procedures** die gepaard zullen gaan met een mogelijke route langs of dichtbij de [redacted] gegeven de bovengenoemde bezwaren.

Wij constateren dat bepaalde mogelijke routes op voorhand af vallen door de wet en regelgeving omtrent Natura 2000 en UNESCO Werelderfgoeden. **Primair gedreven** door de **gezondheidsrisico's** van de **bewoners** en **subsidiair** door **cumulatieve impact** op de **leefomgeving**, **natuur** en **waardedaling** huizen verzoeken wij eenzelfde **uitsluiting** van de **route** langs of dichtbij de [redacted]

Milieu effecten

Verschillende **milieu effecten** zullen onderzocht worden: bodem, water, natuur, landschap, cultuurhistorie en archeologie, veiligheid, leefomgeving en gezondheid, gebruiksfuncties en duurzaamheid. Wij verzoeken de **effecten** op de **gezondheid** en het **welbevinden** van de **bewoners** (veiligheid, leefomgeving en gezondheid) rondom de Vogeldreef te **prioriteren** ten opzichte van andere variabelen / effecten die niet direct bewoners raken – en derhalve de Vogeldreef route uit te sluiten

Toetsingskader

In het 'concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau' (pagina 37 en 38 van 55) wordt gesproken over een klasse indeling met 5 categorieën (scores van -- tot ++), zodat er bij de afweging een duidelijk onderscheid ontstaat tussen de alternatieven en varianten. Voor het **toetsingskader** willen wij graag wederom de bovengenoemde bezwaren omtrent **gezondheid** en het **welbevinden** van de **bewoners** (veiligheid, leefomgeving en gezondheid) rondom de Vogeldreef onder aandacht brengen in de **relatieve gewicht** in de gehele toetsing of (identitiek aan bijvoorbeeld Natura 2000 gebieden of woonwijken) als **'harde belemmering'** uit sluiten

Verzonden: 4/19/2023 4:49:48 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: Postbus
Huisnummer: 1126
Postcode: 6501 BC
Woonplaats: Nijmegen
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]5
E-mailadres: [redacted]
Als: Advocaat namens cliënt
(Mede) namens:
Organisatie: Poelmann van den Broek Advocaten

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

Wijchenseweg 10
6537 TL Nijmegen
www.pvdb.nl

Postbus 1126
6501 BC Nijmegen

T +31 (0)24-381 08 10
F +31 (0)24-381 08 20

202301039

Poelmann van den Broek
ADVOCATEN

AANGETEKEND
Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN

datum:	19 april 2023
onze referentie:	WUR/advies 380 kV Lelystad (76753)
documentnummer:	DMS76753-283852211-10
uw referentie:	Notitie Reikwijdte en
behandeld door:	[redacted], advocaat
T rechtstreeks:	[redacted]
F rechtstreeks:	+31 (0)24-381 08 20
e-mail:	[redacted]
per e-mail:	bureauenergieprojecten@minezk.nl / [redacted]

Betreft: zienswijze (pro forma)

Geachte heer, mevrouw,

Namens cliënte, Wageningen University & Research (Wageningen University en Stichting Wageningen Research) te Wageningen, maak ik hierbij gebruik van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen tegen de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) voor de aanleg van een nieuwe 380 kV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens. De terinzagelegging is onder meer bekendgemaakt in de Staatscourant van 9 maart 2023 (nr. 7542, **bijlage 1**)

Deze zienswijze wordt ingediend op nader aan te voeren gronden. Namens cliënte verzoek ik u om een termijn van (ten minste) twee weken voor het aanvullen van de gronden van deze zienswijze.

Hoogachtend,

[redacted]

[redacted]

Poelmann van den Broek N.V. is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht, statutair gevestigd in Nijmegen en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 09166894. Op alle diensten en/of (andere) werkzaamheden zijn toepasselijk de algemene voorwaarden van Poelmann van den Broek N.V., waarin een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen. Deze voorwaarden zijn te vinden op www.pvdb.nl.

STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 7542
9 maart
2023

Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

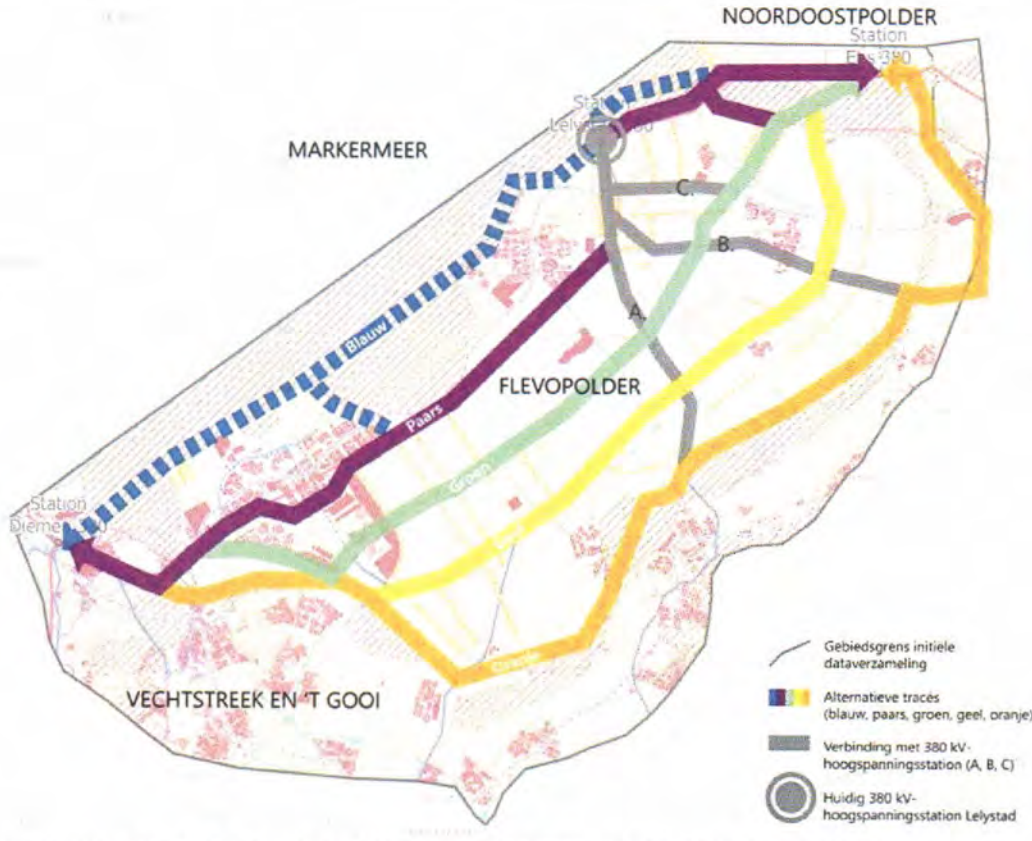
Kennisgeving concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Van vrijdag 10 maart tot en met donderdag 20 april 2023 ligt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) ter inzage voor de aanleg van een nieuwe 380 kV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Iedereen kan op de notitie reageren door het indienen van een zienswijze binnen de boven genoemde periode.

Wat gaat er gebeuren?

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en netbeheerder TenneT TSO B.V. (TenneT) willen een extra 380 kV hoogspanningsverbinding realiseren tussen hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De nieuwe hoogspanningsverbinding wordt in principe bovengronds aangelegd. In Diemen en Ens wordt de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding aangesloten op de bestaande 380 kV-hoogspanningsstations. In Lelystad is voor de aansluiting op het bestaande 380-/150 kV-station een uitbreiding nodig.

De voorgestelde en te onderzoeken tracés voor de nieuwe hoogspanningsverbinding

Waarom is dit project nodig?

TenneT heeft (in het kader van haar investeringsplannen) berekend dat de huidige transportcapaciteit van de 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens na 2030 onvoldoende is. De komende jaren moet naast het onderhoud aan en opwaardering van

bestaande hoogspanningsverbindingen, de capaciteit van het elektriciteitsnet in Nederland worden uitgebreid. Nieuwe hoogspanningsstations en -verbindingen zorgen niet alleen voor meer transportcapaciteit, maar zorgen ook lokaal voor ruimte om nieuwe aansluitingen van particulieren en bedrijven op het elektriciteitsnet mogelijk te maken. Naast de hoogspanningsverbinding Diemen – Ens worden tussen de hoogspanningsstations Vierverlaten – Ens en Geertruidenberg – Krimpen/Crayestein nieuwe verbindingen voorzien.

Welke procedure wordt gevolgd?

Het vergroten van de capaciteit van een 380kV verbinding is een uitbreiding van het hoogspanningsnet. Op grond van de Elektriciteitswet 1998 is het een project van nationaal belang. Het project valt hierdoor onder de rijkscoördinatieregeling (RCR). Dit betekent dat de Minister voor Klimaat en Energie de besluitvorming coördineert en samen met de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening uiteindelijk bepaalt waar het hoogspanningsverbinding komt.

Wat is een concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD)?

In de concept-NRD wordt voorgesteld om vijf mogelijke tracé-alternatieven te gaan onderzoeken. Ook staat in de concept-NRD beschreven op welke aspecten de tracés tijdens het onderzoek beoordeeld en vergeleken gaan worden. De resultaten van deze onderzoeken worden beschreven in het Milieu Effect Rapport en de Integrale Effect Analyse. Op basis van beide rapporten wordt er een besluit genomen over het voorkeurstracé van de nieuwe hoogspanningsverbinding.

Participatie: uw mening en inbreng zijn belangrijk

Het project raakt de belangen van veel partijen, zoals overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties en omwonenden. Het Ministerie van EZK en TenneT vinden het daarom belangrijk dat iedereen de mogelijkheid heeft om ideeën in te brengen, mee te denken en zo bij te dragen aan 380 kV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens. In het geactualiseerde participatieplan leest u hoe we verschillende partijen in deze fase van het project willen betrekken. Het geactualiseerde participatieplan vindt u op www.rvo.nl/diemen-ens.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau van 10 maart tot en met 20 april 2023 inzien op www.rvo.nl/diemen-ens.

Op papier kunt u de documenten tijdens openingstijden bekijken in de gemeentehuizen van Lelystad en Gooise Meren.

- Het gemeentehuis van Lelystad, Stadhuisplein 2 8232 ZX Lelystad, is voor het inzien van documenten maandag tot en met vrijdag geopend van 09.00 tot 17.00 uur. Wij vragen u om voor het inzien van documenten van tevoren telefonisch een afspraak te maken, zodat deze alvast voor u kunnen worden klaargelegd. U kunt daarvoor contact opnemen met het Team Ruimte, de heer I.T. Meints via het algemene telefoonnummer 14-0320.
- Het gemeentehuis van Gooise Meren, Brinklaan 35 1404 EP Bussum, is voor het inzien van documenten maandag tot en met vrijdag geopend van 08.30 tot 17.00 uur. U kunt de documenten inzien bij de balie van de gemeente.

Inloopbijeenkomsten

U bent welkom bij de inloopbijeenkomsten die het Ministerie van EZK samen met TenneT organiseert op:

- Dinsdag 28 maart, Het Wapen van Ens, Baan 1A in Ens
- Donderdag 30 maart, De Nieuwe Bibliotheek, Stadhuisplein 101 in Almere
- Dinsdag 4 april, Theater Meerpaal, De Rede 80 in Dronten
- Donderdag 6 april, Hotel Het Rechthuis, Googweg 1 in Muiderberg
- Dinsdag 11 april in De Meeuwenhoeve, Meeuwenweg 28 in Lelystad

Vooraf aanmelden is niet nodig. De bijeenkomst is tussen 19.00 en 21.00 uur. Tijdens de inloopbijeenkomst vindt u informatie over het project en over de procedure. Er zijn medewerkers van TenneT en het Ministerie van EZK aanwezig aan wie u uw vragen kunt stellen.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

U kunt een zienswijze indienen van 10 maart tot en met 20 april 2023. U kunt op vier manieren reageren.

- Persoonlijk: tijdens de inloopbijeenkomst is een notulist aanwezig.
- Digitaal: via www.rvo.nl/diemen-ens
- Telefonisch: op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur via telefoonnummer 070 379 89 79.
- Per post:
  Bureau Energieprojecten
  Inspraakpunt Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
  Postbus 111
  9200 AC Drachten
  Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan sturen wij u een ontvangstbevestiging toe.

Wat is de verdere procedure?

De concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt ook aan verschillende andere betrokkenen voorgelegd, zoals de Commissie voor de m.e.r. Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden verzameld en verwerkt in de (definitieve) Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Deze wordt, tezamen met een Nota van Antwoord, omstreeks juni 2023 gepubliceerd. Het Milieu Effect Rapport en de Integrale Effect Analyse worden, naar verwachting, tezamen met een voorstel voor een voorkeurstracé, rond de zomer van 2024 gepubliceerd.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens en alle bijbehorende stukken vindt u op www.rvo.nl/diemen-ensen op de website van Tennet www.tennet.eu/diemen-ens. Heeft u vragen over de procedure? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Verzonden: 4/19/2023 4:52:07 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De blauwe stippellijn als alternatief trace onderzoeken.

94455996_8863763_Bijlage-1-bij-reactieformulier-zienswijze-380-kV-verbinding-Diemen-Lelystad-Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Naast cosmetische bezwaren dienen vooral ook invloed op de gezondheid van mens, dier en natuur nadrukkelijk te worden onderzocht.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Naast cosmetische bezwaren dienen vooral ook invloed op de gezondheid van mens, dier en natuur nadrukkelijk te worden onderzocht.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Naast cosmetische bezwaren dienen vooral ook invloed op de gezondheid van mens, dier en natuur nadrukkelijk te worden onderzocht.

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/19/2023 4:58:09 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

graag haak ik aan bij de bijlage die ik hieronder meestuur. Het artikel sluit prima aan bij mijn eigen visie op de hoogspanningsverbinding. Namelijk dat die niet langs een buurt moet lopen met zoveel nieuwe milieu initiatieven en niet langs de landschappelijk kenmerkende Vogelweg.

94456095_8863785_Zienswijzen_hoogspanningsleiding_Diemen-Ems_([redacted]_0-2).docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zie artikel

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie artikel

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie artikel

Zienswijzen hoogspanningsleiding Diemen – Ens
Almere, 11 april 2023
[redacted]

Geachte medewerker aan de Hoogspanningsleiding Diemen-Ens,

Hierbij treft u een aantal zienswijzen aan op het Hoogspanningsleiding tracé Diemen-Ens.

Ik dien deze zienswijzen in namen 11 huishoudens die naar Oosterwold zijn gekomen om zich te vestigen in een bijzonder gebied waar *stadslandbouw* zich ontwikkelt voor en door bewoners. We pogen dat te doen met respect voor en in balans met de natuur en haar diversiteit.
De *organische ontwikkeling* van het gebied trekt relatief veel mensen met aandacht voor de natuur, de biologie en ecologie. Dat één van de hoogspaningsscenario's Oosterwold lijkt te doorkruizen alarmeert ons. Tegelijk begrijpen we dat de ontwikkelingen en toenemende behoefte aan elektriciteit vragen om aanpassingen en uitbreiding van het stroomnetwerk.

Er zijn 5 scenario's geschetst en de opsomming van beperkingen waarmee rekening gehouden moet worden gehouden is groot. We dienen graag onze zienswijzen hierop in.

Kap van bomen

Een toekomstig traject zou zo min mogelijk kap van bomen tot gevolg moeten hebben. Sinds 2013 laat Nederland een sterke stijging zien van ontbossing[1]. De ontbossing evenaart zelfs het niveau van de ontbossing van het Amazonegebied [2]. Allerlei maatregelen om 10% meer bomen te hebben in 2030 hebben de negatieve trend tot op heden nog niet omgebogen.
De Flevopolder heeft relatief weinig bomen en bospercelen. De verbreding van de A6, Essentaksterfte, verkeersveiligheid en nieuwbouw hebben ook de afgelopen jaren tot veel kap geleid. Die natuur zou gecompenseerd worden door aanplant van nieuwe bossen in de Eemvallei en het Almeerderhout. In oud bos ligt echter veel meer koolstof opgeslagen dan in jong bos en het zal nog decennia duren eer dat de toegenomen CO2 van ontbossing zal zijn gecompenseerd. Een nieuw hoogspanningstracé mag dat probleem niet nog verder verergeren.

Aantasting natuurgebieden Almeerderhout en Eemvallei

Op 25 mrt 2021 keurde de Gemeenteraad Almere het Toekomstperspectief en het ontwikkelplan goed voor het "Bos van de toekomst". Verschillende scenario's doorkruizen precies het gebied waar de gemeente het geleden verlies aan natuur wil gaan compenseren en de resterende natuur in bescherming wil nemen met 'Het Stadsbos van de Toekomst' en de 'Eemvallei'. [3] Een toekomstig tracé mag de samenhang in de natuurstructuur in Almeerderhout niet aantasten.

Gezonde woon- en leefomgeving

We snappen goed dat voor het tracé door Almere stad naar een alternatief wordt gezocht. De gezondheidsrisico's rond hoogspanningstracés zijn bekend: leukemie bij kinderen en degeneratieve ziekten zoals Alzheimer en kanker [4]. Een alternatief tracé zou dan ook niet door andere (evt toekomstige) woongebieden moeten lopen. Hoogspanningstracés zouden wat ons betreft nooit

[1] Wageningen University & Research (WUR)
[2] De Volkskrant 9 september 2017
[3] Almeerderhout-Toekomstperspectief.pdf en https://almere20.nl/project/eemvallei/
[4] RIVM over gezondheidseffecten hoogspanningslijnen

'dicht' (<300m) langs bewoond gebied mogen gaan, tenzij ondergronds. Bij ondergrondse trajecten worden de elektrische en magnetische velden sterk verkleind (tot enkele meters) omdat de velden van de verschillende fasen elkaar deels opheffen [5].

Canon van het Nederlandse landschap

Het landschapsbeeld in de polder is al danig aangetast door de vele windmolens en verlichting die daarop sinds enkele jaren ook het nachtbeeld verstoort. Het behoeft geen uitleg dat hoogspanningstracés dit niet beter maken. Dat geldt uiteraard voor alle scenario's. Maar uw 'scenario groen', de N706, bij ons bekend als de Vogelweg, is een bijzonder traject in de polder. De Vogelweg is opgenomen in de *Canon van het Nederlandse landschap* [6] als 'synthese van stedenbouw en landschapsarchitectuur' (zie ook foto in bijlage). De fotograaf [redacted] stelt in het verlengde daarvan: de beplanting van de Vogelweg is een voorbeeld van de landschapsarchitectuur van Flevoland (foto van [redacted]

Voor het behoud van het karakteristieke landschapsbeeld zal 'scenario groen' niet ongelukkiger kunnen uitpakken en van onderstaande foto een historisch beeld maken.

De keuze voor een nieuw tracé zou de schaarse karakteristieke polderwegen en het aangezicht en landschappelijk beeld niet verder mogen aantasten. Het heeft dan ook onze voorkeur dat het tracé naast bestaande infrastructuur komt te liggen, waar het landschapsbeeld al danig is aangetast door infrastructurele ingrepen, bijvoorbeeld dicht op de A6 (bvb tussen de snelwegen) of langs de N305.

---

[5] prof. dr. ir. Michiel Haas en Henk Wever Msc: Elektrostress en gezondheid; de invloed van elektriciteit en zenders (2011, 3e herziene druk) hoofdstuk 12.2.

[6] Canon Nederlandse landschap Vogelweg Flevopolder

We vertrouwen er op dat u onze inbreng meeneemt in de verdere uitwerking en worden graag op de hoogte gehouden van de vervolgstappen.

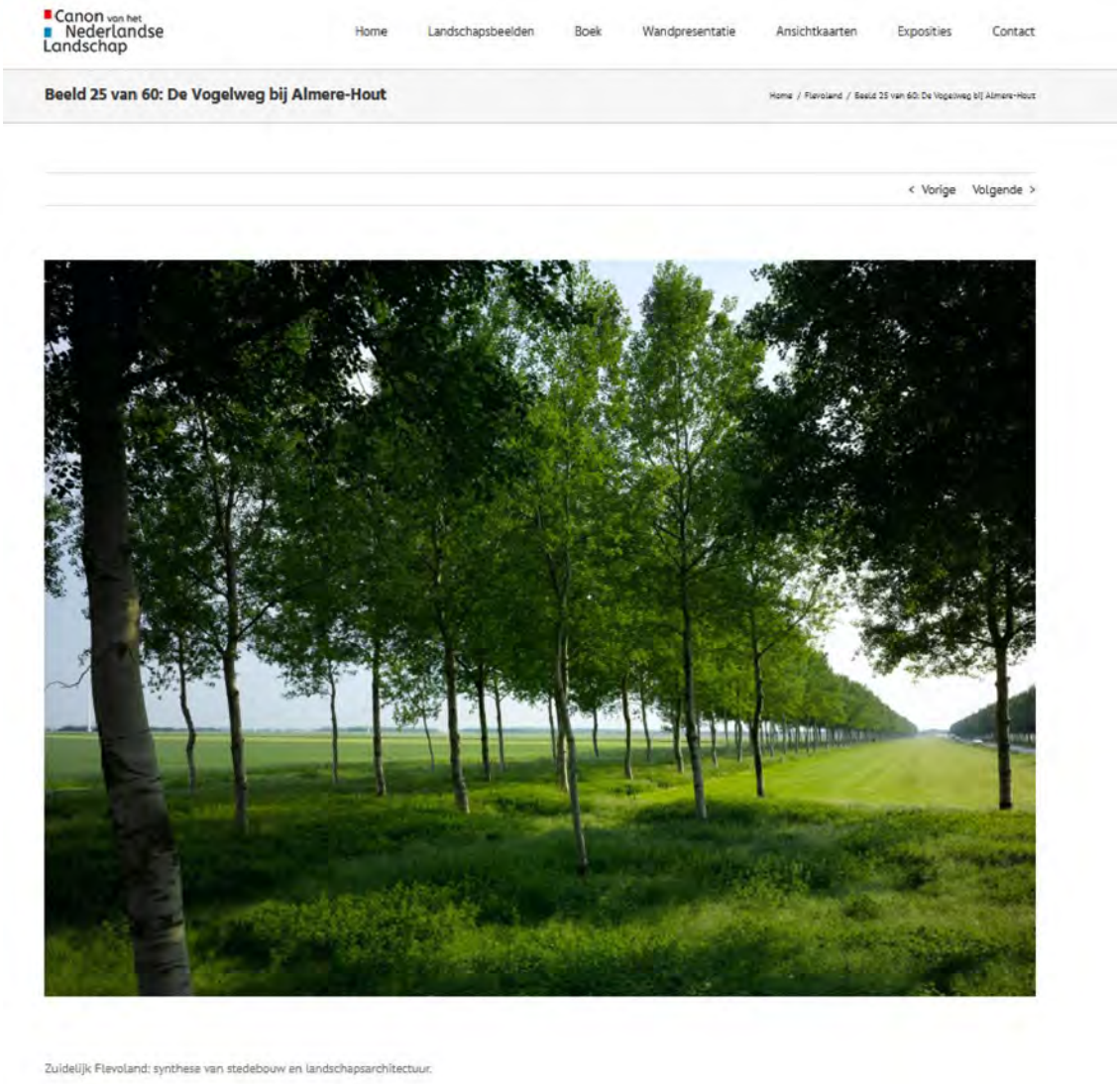
Met vriendelijke groet,

Namens de bewoners van de [redacted]

[redacted]

https://www[redacted].nl/image/l0000bwcZTLZnnSs

https://www.canonvanhetnederlandselandschap.nl/portfolio-items/beeld-25-van-60-de-vogelweg-bij-almere-hout/

Zuidelijk Flevoland: synthese van stedebouw en landschapsarchitectuur.

Verzonden: 4/19/2023 5:29:34 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage voor mijn complete zienswijze.

Om mee te beginnen gaat het voorstel in tegen het hetgeen vermeld op Pagina 11 in de "Notitie onderzoekalternatieven":

"Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".

De vogelweg (N706) loopt dwars door een woonwijk met onze huizen op zeer korte afstand van de vogelweg zelf. Ik kan mij voorstellen dat de onderzoekers het zich niet geheel gerealiseerd hebben, omdat de woning ontwikkeling in dit gebied zeer snel heeft plaatsgevonden. Maar inmiddels is hier sprake van een volledige woonwijk, die ook als zodanig bestempeld zou moeten worden in het onderzoek.

Op de uitsluitingenkaart(afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoeksalternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld, toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen geplaatst.

Hoewel de ruimte zeer beperkt is, wordt de N706 tussen de A27 en de Waterlands weg niet als knelpunt gezien of beschreven in het onderzoek. Oosterwold is een knelpunt en speciaal gebied met bijzonder kenmerken. Met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van woningen rondom de N706. Het zou onjuist zijn wanneer dit gebied niet als knelpunt bestempeld wordt in het onderzoek.

94456524_8863904_bezwaar_groene_trace_-_zienswijze_[redacted].pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Door vast te houden aan een voorstel waar de woningen zo dicht op het voorgestelde groene tracé staan is de vraag of er wel voldoende aandacht is besteed aan:

a. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen en reproductieve problemen. Het plaatsen van deze palen in een woonwijk kan iedereen, vooral kinderen en zwangere vrouwen, blootstellen aan deze potentiële gezondheidsrisico's.

b. Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat. Zou door plaatsing van hoogspanningsmasten in een klap worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.

c. Effect en of compensatie van dalende woningprijzen.

d. Effect op de natuur en stadslandbouw in dit gebied.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Als bewoner van de woonwijk [redacted] heb ik en vele van mijn mede bewoners sterke bezwaren tegen het huidige voorstel voor het GROENE TRACE.

Het voorstel om een hoogspanningslijn mogelijk aan te leggen via N706 en dwars door een woonwijk

te laten lopen (Oosterwold, Almere Hout, Almere overgooi) is voor ons een onbegrijpelijke en zeer onwenselijke zienwijze.

Langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlands weg /N305 ligt een uniek stuk bos dat overgaat in het kathedralen bos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit ingetekend, terwijl dit gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

De wijk [redacted] heeft al de negatieve effecten van de zeer hoge windmolens langs de A27. Indien Oosterwold nu ook nog de lasten moet dragen voor de doorvoer van elektriciteit ontstaat er een onevenredige belasting op een relatief klein gebied.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Concreet wil ik de volgende zienwijze en wijzigingen voorstellen:

- Een herziening van het groene tracé. Er lijkt onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en Almere hout/Vogelhorst. Woningen staan reeds vlak aan de vogelweg /N706. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op deze nieuwe woonwijk.
Onderzocht zou moeten worden of het groene tracé ruim voor de A27 kan afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzien.
- Het stuk vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 tot de Waterlands weg /N305 beschrijven als knelpunt vanwege de bestaande woningen.
- De natuurgebieden waarvan de kwetsbaarheid nader onderzocht moet worden (langs de N706).
- Meewegen van de aanwezigheid van de reeds bestaande zeer grote windmolens in Oosterwold en daarmee de een onevenredige belasting op een relatief klein en bijzonder gebied.

[redacted]

Beste Heer , mevrouw,

Als bewoner van de woonwijk Almere [redacted] heb ik en vele van mijn mede bewoners sterke bezwaren tegen het huidige voorstel voor het GROENE TRACE.

Het voorstel om een hoogspanningslijn mogelijk aan te leggen via N706 en dwars door een woonwijk te laten lopen (Oosterwold, Almere Hout, Almere overgooi) is voor ons een onbegrijpelijke en zeer onwenselijke zienwijze.

1. Om mee te beginnen gaat het voorstel in tegen het hetgeen vermeld op Pagina 11 in de "Notitie onderzoekalternatieven":

"Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".

De vogelweg (N706) loopt dwars door een woonwijk met onze huizen op zeer korte afstand van de vogelweg zelf. Ik kan mij voorstellen dat de onderzoekers het zich niet geheel gerealiseerd hebben, omdat de woning ontwikkeling in dit gebied zeer snel heeft plaatsgevonden. Maar inmiddels is hier sprake van een volledige woonwijk, die ook als zodanig bestempeld zou moeten worden in het onderzoek.

2. Op de uitsluitingenkaart(afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoeksalternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld, toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen geplaatst.

3. Hoewel de ruimte zeer beperkt is, wordt de N706 tussen de A27 en de Waterlands weg niet als knelpunt gezien of beschreven in het onderzoek. Oosterwold is een knelpunt en speciaal gebied met bijzonder kenmerken. Met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van woningen rondom de N706. Het zou onjuist zijn wanneer dit gebied niet als knelpunt bestempeld wordt in het onderzoek.

4. Door vast te houden aan een voorstel waar de woningen zo dicht op het voorgestelde groene tracé staan is de vraag of er wel voldoende aandacht is besteed aan:
a. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen en reproductieve problemen. Het plaatsen van deze palen in een woonwijk kan iedereen, vooral kinderen en zwangere vrouwen, blootstellen aan deze potentiële gezondheidsrisico's.

b. Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat. Zou door plaatsing van hoogspanningsmasten in een klap worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.
c. Effect en of compensatie van dalende woningprijzen.
d. Effect op de natuur en stadslandbouw in dit gebied.
5. Langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlands weg /N305 ligt een uniek stuk bos dat overgaat in het kathedralen bos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit ingetekend, terwijl dit gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.
6. De wijk Oosterwold heeft al de negatieve effecten van de zeer hoge windmolens langs de A27. Indien Oosterwold nu ook nog de lasten moet dragen voor de doorvoer van elektriciteit ontstaat er een onevenredige belasting op een relatief klein gebied.

Concreet wil ik de volgende zienwijze en wijzigingen voorstellen:
- Een herziening van het groene tracé. Er lijkt onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere [redacted] en Almere [redacted] Woningen staan reeds vlak aan de vogelweg /N706. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op deze nieuwe woonwijk.

Onderzocht zou moeten worden of het groene tracé ruim voor de A27 kan afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzien.

- Het stuk vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 tot de Waterlands weg /N305 beschrijven als knelpunt vanwege de bestaande woningen.
- De natuurgebieden waarvan de kwetsbaarheid nader onderzocht moet worden (langs de N706).
- Meewegen van de aanwezigheid van de reeds bestaande zeer grote windmolens in Oosterwold en daarmee de een onevenredige belasting op een relatief klein en bijzonder gebied.

Verzonden: 4/19/2023 5:30:55 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Voor het stedelijk gebied moet er gekozen worden voor een ondergrondse verbinding. De nieuwe hoogspanningsverbinding betreft slecht 2 circuits. Een circuit betaal uit 3 onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist omdat er "slechts" sprake is van 2 circuits, is de ondergrondse implementatie volgens mij gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte om te gaan.

Tennet heeft in 2015 bij de minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot max 10 km) op een tracé wel technisch mogelijk is. Een stuk van ongeveer 10 km is bijv. reeds in gebruik tussen Delft en Pijnacker.

In Duitsland bereidt Tennet een 800 km lange verbinding voor die opgewekte elektriciteit van zee moet transporteren naar het zuiden van Duitsland. Deze wordt wel deels ondergronds aangelegd, omdat het hier om een grote afstand gaat en hier gebruik wordt gemaakt van gelijkstroom. De kosten lijken hier geen probleem te zijn.

De Floriade kostte reeds meer dan 100 miljoen. Wij willen ook de Almeerse politiek bewegen initiatief te nemen om een blijvend goede oplossing te vinden voor de hoogspanningsleidingen door de de stad. Daar hebben de inwoners van Almere veel meer aan.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, Lichtvervuiling moet worden meegenomen bij het beoordelen van milieu effecten en leefbaarheid. Uitgesloten moet worden dat net als bij de windmolens op iedere paal 10 lampjes worden aangebracht om het nachtbeeld daarmee te verstoren.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De Vogelweg en Bos van de Toekomst zijn opgenomen in de Canon van het Nederlandse Landschap. De Vogelweg is een zodanig mooi voorbeeld van "landschapsarchitectuur" dat hij is opgenomen als 1 van de 60 van de Canon. Dit soort landschappen zou niet aangetast mogen worden.

Vrijwel alle scenario's lopen nu door het schaarse bosgebied van Almere. Het 'Bos van de toekomst' zoals dat in de gemeente werd vastgesteld op 25 mrt 2021 moet samen met de Eemvallei de ontbossing rond de A6, de Essentaksterfte en andere bomenkap compenseren en het resterende bos beschermen. Het is belangrijk dat scenario's worden bedacht die dat gebied ontzien.

Zoveel mogelijk de bestaande verbinding en/of de A6 volgen. Bij bevolkte gebieden een deel ondergronds.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie hierboven

Verzonden: 4/19/2023 5:59:03 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

zie bijlage voor mijn complete zienswijze.

Als bewoner van de woonwijk Almere [redacted] heb ik en vele van mijn mede bewoners sterke bezwaren tegen het huidige voorstel voor het GROENE TRACE.

Het voorstel om een hoogspanningslijn mogelijk aan te leggen via N706 en dwars door een woonwijk

te laten lopen (Oosterwold, Almere Hout, Almere overgooi) is voor ons een onbegrijpelijke en zeer onwenselijke zienwijze.

Concreet wil ik de volgende zienwijze en wijzigingen voorstellen:

- Een herziening van het groene tracé. Er lijkt onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en Almere hout/Vogelhorst. Woningen staan reeds vlak aan de vogelweg /N706. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op deze nieuwe woonwijk.
Onderzocht zou moeten worden of het groene tracé ruim voor de A27 kan afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzien.
- Het stuk vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 tot de Waterlands weg /N305 beschrijven als knelpunt vanwege de bestaande woningen.
- De natuurgebieden waarvan de kwetsbaarheid nader onderzocht moet worden (langs de N706).
- Meewegen van de aanwezigheid van de reeds bestaande zeer grote windmolens in Oosterwold en daarmee de een onevenredige belasting op een relatief klein en bijzonder gebied.

94456898_8864053_bezwaar_groene_trace_-_zienswijze[redacted].pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Door vast te houden aan een voorstel waar de woningen zo dicht op het voorgestelde groene tracé staan is de vraag of er wel voldoende aandacht is besteed aan:

a. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen en reproductieve problemen. Het plaatsen van deze palen in een woonwijk kan iedereen, vooral kinderen en zwangere vrouwen, blootstellen aan deze potentiële gezondheidsrisico's.

b. Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat. Zou door plaatsing van hoogspanningsmasten in een klap worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.

c. Effect en of compensatie van dalende woningprijzen.

d. Effect op de natuur en stadslandbouw in dit gebied.

5. Langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlands weg /N305 ligt een uniek stuk bos dat overgaat in het kathedralen bos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit ingetekend, terwijl dit gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Door vast te houden aan een voorstel waar de woningen zo dicht op het voorgestelde groene tracé staan is de vraag of er wel voldoende aandacht is besteed aan:

a. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen en

reproductieve problemen. Het plaatsen van deze palen in een woonwijk kan iedereen, vooral kinderen en zwangere vrouwen, blootstellen aan deze potentiële gezondheidsrisico's.

b. Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat. Zou door plaatsing van hoogspanningsmasten in een klap worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.
c. Effect en of compensatie van dalende woningprijzen.
d. Effect op de natuur en stadslandbouw in dit gebied.
5. Langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlands weg /N305 ligt een uniek stuk bos dat overgaat in het kathedralen bos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit ingetekend, terwijl dit gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Indien Oosterwold naar de windmolens nu ook nog de lasten moet dragen voor de doorvoer van elektriciteit
ontstaat er een onevenredige belasting op een relatief klein gebied.
het voorstel in tegen het hetgeen vermeld op Pagina 11 in de
"Notitie onderzoekalternatieven":
"Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn hardeuitsluitingen".
De vogelweg (N706) loopt dwars door een woonwijk met onze huizen op zeer korte afstand van de vogelweg zelf. Ik kan mij voorstellen dat de onderzoekers het zich niet geheel gerealiseerd hebben, omdat de woning ontwikkeling in dit gebied zeer snel heeft plaatsgevonden. Maar inmiddels is hier sprake van een volledige woonwijk, die ook als zodanig bestempeld zou moeten worden in het onderzoek.
Op de uitsluitingenkaart(afb4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoeksalternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld, toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen geplaatst.
Hoewel de ruimte zeer beperkt is, wordt de N706 tussen de A27 en de Waterlands weg niet

als knelpunt gezien of beschreven in het onderzoek. Oosterwold is een knelpunt en speciaal gebied met bijzonder kenmerken. Met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van woningen rondom de N706. Het zou onjuist zijn wanneer dit gebied niet als knelpunt bestempeld wordt in het onderzoek.

[redacted]

Beste Heer , mevrouw,

Als bewoner van de woonwijk Almere [redacted] heb ik en vele van mijn mede bewoners sterke bezwaren tegen het huidige voorstel voor het GROENE TRACE.

Het voorstel om een hoogspanningslijn mogelijk aan te leggen via N706 en dwars door een woonwijk te laten lopen (Oosterwold, Almere Hout, Almere overgooi) is voor ons een onbegrijpelijke en zeer onwenselijke zienwijze.

1. Om mee te beginnen gaat het voorstel in tegen het hetgeen vermeld op Pagina 11 in de "Notitie onderzoekalternatieven":

"Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".

De vogelweg (N706) loopt dwars door een woonwijk met onze huizen op zeer korte afstand van de vogelweg zelf. Ik kan mij voorstellen dat de onderzoekers het zich niet geheel gerealiseerd hebben, omdat de woning ontwikkeling in dit gebied zeer snel heeft plaatsgevonden. Maar inmiddels is hier sprake van een volledige woonwijk, die ook als zodanig bestempeld zou moeten worden in het onderzoek.

2. Op de uitsluitingenkaart(afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoeksalternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld, toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen geplaatst.

3. Hoewel de ruimte zeer beperkt is, wordt de N706 tussen de A27 en de Waterlands weg niet als knelpunt gezien of beschreven in het onderzoek. Oosterwold is een knelpunt en speciaal gebied met bijzonder kenmerken. Met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van woningen rondom de N706. Het zou onjuist zijn wanneer dit gebied niet als knelpunt bestempeld wordt in het onderzoek.

4. Door vast te houden aan een voorstel waar de woningen zo dicht op het voorgestelde groene tracé staan is de vraag of er wel voldoende aandacht is besteed aan:
a. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen en reproductieve problemen. Het plaatsen van deze palen in een woonwijk kan iedereen, vooral kinderen en zwangere vrouwen, blootstellen aan deze potentiële gezondheidsrisico's.

b. Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat. Zou door plaatsing van hoogspanningsmasten in een klap worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.
c. Effect en of compensatie van dalende woningprijzen.
d. Effect op de natuur en stadslandbouw in dit gebied.
5. Langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlands weg /N305 ligt een uniek stuk bos dat overgaat in het kathedralen bos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit ingetekend, terwijl dit gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.
6. De wijk Oosterwold heeft al de negatieve effecten van de zeer hoge windmolens langs de A27. Indien Oosterwold nu ook nog de lasten moet dragen voor de doorvoer van elektriciteit ontstaat er een onevenredige belasting op een relatief klein gebied.

Concreet wil ik de volgende zienwijze en wijzigingen voorstellen:
- Een herziening van het groene tracé. Er lijkt onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en Almere hout/Vogelhorst. Woningen staan reeds vlak aan de vogelweg /N706. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op deze nieuwe woonwijk.

Onderzocht zou moeten worden of het groene tracé ruim voor de A27 kan afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzien.

- Het stuk vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 tot de Waterlands weg /N305 beschrijven als knelpunt vanwege de bestaande woningen.
- De natuurgebieden waarvan de kwetsbaarheid nader onderzocht moet worden (langs de N706).
- Meewegen van de aanwezigheid van de reeds bestaande zeer grote windmolens in Oosterwold en daarmee de een onevenredige belasting op een relatief klein en bijzonder gebied.

Verzonden: 4/19/2023 6:09:15 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het tracé waar zo weinig mogelijk mensen in de buurt (komen) te wonen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheidseffecten op de lange termijn

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Toekomstige woningbouw

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

94457017_8864107_ZIENSWIJZE_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen.docx

ZIENSWIJZE HOOGSPANNINGSVERBINDING 380 KV DIEMEN, LELYSTAD EN ENS C-NRD

Ingediend via digitaal reactieformulier:
https://fd7.formdesk.com/RVO_Bureau_Energieprojecten/HSV_Diemen_Lelystad_Ens_c-NRD

Geachte heer, mevrouw,

Deze zienswijze richt zich tegen het aanwijzen van de "groene" route als mogelijke route voor de nog aan te leggen hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens (De groene route loopt onder andere over de Vogeldreef en Vogelweg). Hieronder zal ik uitleggen waarom.

Karakter Vogeldreef en Vogelweg
De Vogeldreef en Vogelweg zijn prachtige wegen met aan beide zijden - voor Flevolandse begrippen oude - bomen. Als er voor de groene route gekozen zou worden zouden de bomen aan één kant van de weg gekapt moeten worden. Dit tast het karakter van de Vogelweg aan. Bovendien is het in de jonge Flevopolder zeer ongewenst om oude gezonde bomen te kappen. Daar hebben we er al niet zo heel veel van.

Er staan veel woningen binnen 150 meter afstand van de hoogspanningsverbinding
Er is nog onvoldoende onderzoek gedaan naar de gevolgen van blootstelling aan elektromagnetische velden. Ook zijn nog niet alle mogelijke gezondheidseffecten op de lange termijn bekend (https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/straling/vraag-en-antwoord/zijn-elektromagnetische-velden-gevaarlijk-voor-mijn-gezondheid).
Wat wel bekend is dat geknetter, gezoem en bromtonen een normaal verschijnsel zijn voor hoogspanningslijnen. Er zijn veel mensen die hier niet tegen kunnen, zeker in dit gebied waar veel mensen zijn komen wonen om te genieten van hun rust.
Kortom, gelet op de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de mensen die in de buurt van de groene route wonen is het onverantwoord deze route als alternatief te behouden.

Aantal burgers dat in de buurt van de route woont wordt de komende tijd sterk vermeerderd waardoor er meer mensen last van zullen hebben van de hoogspanningsverbinding dan waar nu rekening mee gehouden wordt
Binnenkort begint de bouw van Oosterwold fase 2. Het gebied boven A27 grenzend aan Vogelweg gaat volgebouwd worden. Er zullen hierdoor meer mensen in de buurt van de groene route komen te wonen dan waar nu rekening mee gehouden wordt.

Bemoeilijken verplichting bewoners om de stad te voeden
De groene verbinding loopt onder andere over de Vogeldreef en Vogelweg, o.a. dwars door het gebied Oosterwold heen. De inwoners van dit gebied zijn volgens hun koopcontract met de gemeente verplicht om minimaal 50% van hun kavel aan stadslandbouw te besteden. Dit heeft als gevolg dat er veel fruit, groenten en noten worden verbouwd en ook veel kippen worden gehouden.
Hoewel onderzoek naar de effecten van hoogspanningskabels nog in volle gang zijn en de effecten op mens en natuur nog niet helemaal duidelijk zijn, is wel uit wetenschappelijk

onderzoek gebleken (2006 Wolfgang Harst en Jochen Kuhn) dat bijen abnormaal reageren op blootstelling aan elektromagnetische straling. Bijen zijn belangrijk voor het bevruchten van de meeste fruit- en groentegewassen.
Ook blijkt uit tellingen dat er abnormaal veel vogels sterven doordat ze tegen hoogspanningskabels aanvliegen (bv telling Natuurpunt hoogspanningskabels rond Diepenbeek). Zeker met het oog op de vogelgriep is dit geen wenselijke ontwikkeling in een gebied waar veel mensen kippen en loopeenden houden. Er zit ook minimaal 1 kippenboer dicht bij de Vogelweg.

Op grond van bovenstaande overwegingen verzoek ik u de "groene" route te verwijderen als mogelijke route voor de hoogspanningsverbinding 380 kv tussen Diemen, Lelystad en Ens. Mocht er wel een hoogspanningsverbinding komen op de groene route, dan verzoek ik u mij en mijn echtgenoot alle schade te vergoeden die wij leiden als gevolg van deze verbinding, zoals bijvoorbeeld de waardevermindering van onze woning.

Hoogachtend,

[redacted]
E-mailadres: [redacted]

Verzonden: 4/19/2023 6:14:07 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Mijn inziens moet minimaal onderzocht worden of delen van reeds voorgestelde tracés gecombineerd of omgeleid kunnen worden tot een route waarin niet dwars door woonwijken en/of natuurgebied aangelegd wordt.

De voorstelde routes, waar deze door woonwijken gaan, zijn mijns inziens ongeschikt. Eveneens zijn deze in strijd met de 'notitie onderzoekalternatieven', waarin staat vermeld dat een nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen. Voor minimaal het groene tracé zoals voorgesteld, is dit het geval: de route langs de Vogelweg loopt door verschillende woonwijken heen, op steenworp afstand van huizen en zelfs een basisschool en kinderopvang. Minimaal hier zou een andere routering gezocht moeten worden. Het gebied langs de Vogelweg zou door de dichte bewoning als knelpunt moeten worden aangemerkt (hoewel dit vooralsnog niet zo aangemerkt staat).

Aanvullend loopt jet groene tracé daarbij door het rode gebied van de uitsluitingenkaart zoals opgenomen in de notitie onderzoeksalternatieven. Mijns inziens is deze (optionele) routering daarmee ongeschikt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Langs de Vogelweg prijkt momenteel een prachtig stuk natuur. Het is een bosgebied met een weelde van flora en fauna. Het is weelderig groen en er zijn geregeld vossen, herten en allerlei andere dieren te zien. De mensen, die zijn komen wonen in deze buurten, gaan zorgvuldig om met de kwetsbare natuur. Zij kiezen bewust voor deze omgeving. De voorgestelde plannen doen het tegenoverstelde: voor de hoogspanningsverbinding (naar ik hoor zelfs een dubbele) moet al deze natuur wijken. De schade zal enorm zijn, er zal nauwelijks sprake meer zijn van vrije natuur na aanleg. Deze schade moet minimaal onderzocht worden. In deze tijden van enorm onder druk staande natuur richtlijnen van de overheid om zoveel mogelijk te beschermen, vind ik aanleg van de verbinding dwars door een groen gebied, zoals bij het groene tracé, heel bijzonder. Alleen op basis hiervan zou dit mijns inziens al uitgesloten moeten worden als optie.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

- Specifieke gezondheidsrisico's voor bewoners langs het groene tracé. Hoogspanningslijnen (de elektromagnetische velden) zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's zoals leukemie, tumoren, neurologische problemen en meer. Voor kinderen en recentelijk ook voor volwassenen. Voor veel kinderen in de wijken Oosterwold en Vogelhorst geldt aanvullend, dat zij zich bij plaatsing zowel thuis als in de op steenworp afstand liggende school in een gebied met verhoogde stralingen bevinden. Al snel 95% van hun tijd. Ik zie niet hoe dit een gunstig effect op de gezondheid gaat hebben. Hier is zeer uitvoerig en langdurig onderzoek nodig om elk negatief effect uit te sluiten.

- Economische impact en nadeelcompensatie: een hoogspanningslijn in de achtertuin zal naar verwachting een enorme impact op de waarde van de woningen hebben. Specifiek voor mijn woning gaat het hier om een verandering van vrij uitzicht op een bos vol dieren naar een uitzicht op kolossale masten en een kaal gekapte strook. Het maakt de woning, welke met uren inzet, liefde en elke cent spaargeld is neergezet, door de velden ook volledig onbewoonbaar. Ik kan mij nauwelijks voorstellen, dat er mensen zijn die hier wel willen wonen. Het zal de waarde van de woningen ook zeer zeker nadelig beïnvloeden. Deze materiele (en emotionele) schade, zal gecompenseerd en daarmee meegenomen moeten worden.

- De voorlichting bij verkoop door de Gemeente Almere.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

(vervolg op bovenstaande)

De kavels in de wijk Vogelhorst II zijn zeer recentelijk verkocht door de Gemeente Almere. Vogelhorst is hierbij aangeprezen als een ruim opgezette, groene wijk, waar natuur centraal staat. Vergelijkbaar voor de nabij gelegen wijk Oosterwold. Bij verkoop is op geen enkel moment gerept over het groene tracé, wat in samenwerking met de Gemeente is voorbereid/gekozen. Ook op bestemmings- en inrichtingsplan voor de wijk was hier niets over te vinden. Bewoners/kopers zijn op geen enkele wijze gewaarschuwd voor de mogelijkheid van een hoogspanningslijn op korte afstand van de nieuw neergezette huizen. Mijns inziens getuigd aanleg van een hoogspanningslijn aan het groene tracé van misleiding of minimaal nalatigheid en komt het groene tracé ook hierdoor niet in aanmerking.

Qua detailniveau nog de opmerking dat het vanaf de gedeelde kaart met tracés enorm moeizaam te achterhalen is, waar deze precies gepland zijn. Mij bekroop het gevoel dat dit zo moeilijk mogelijk gemaakt wordt. Daarnaast zijn de plannen ook geheel niet onder de aandacht gebracht door betrokken partijen. Het is puur met dank aan zeer alerte buurtbewoners, welke in actie gekomen zijn, dat de hele wijk nu op de hoogte is van de plannen. Dit vergroot het vertrouwen in de overheid als geheel zeer zeker niet.

Verzonden: 4/19/2023 6:17:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Onze zienswijze is dat nieuwe tracés door woonwijken zoveel mogelijk vermeden moeten worden. Het groene tracé is wat ons betreft geen valide optie. Ons dringende verzoek is om het groene tracé als mogelijkheid volledig te laten vervallen.

Een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27 (de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om vervolgens richting Dronten te lopen (zie Bijlage 1). Een ander alternatief waarbij woonwijken worden ontzien is de gele route (zie Bijlage 2). Ook het blauw tracé zien wij als mogelijkheid.

94457090_8864131_Bijlage_zienswijze.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Effect op de natuur en stadslandbouw in dit gebied.

Langs de Vogeldreef ligt een uniek stadsbos dat overgaat in het Kathedralen bos. De bosstroken zijn integraal onderdeel van het stadsbos Almeerderhout die onder het beheer staan van Staatsbosbeheer. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit gebied ingetekend, terwijl dit mijns inziens gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

Daarnaast zal er voor het traject een behoorlijk aantal bomen gekapt moeten worden. Langs de vogeldreef staan veel oudere bomen. In oude bomen ligt veel meer koolstof opgeslagen dan in jong bos en het zal nog decennia duren eer dat de toegenomen CO2 van ontbossing in heel Almere zal zijn gecompenseerd. Een nieuw hoogspanningstracé mag dat probleem niet nog verder verergeren.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Veel te dicht bij de woonwijk

De huizen van de [redacted] staan op zeer korte afstand van de [redacted] Wij kunnen ons voorstellen dat bij gebrek aan lokale kennis er niet goed is stilgestaan bij de snelle ontwikkeling van [redacted] de uitgave van kavels en de bewoning zeer dicht tegen de N706 aan.

In de Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven is al duidelijk gemaakt dat ook de gemeente Almere de wens heeft geuit om geen enkele 380kv verbinding door een woonwijk te laten lopen (pagina 7). Ook gaat het groene tracé in tegen hetgeen vermeld is op pagina 11:

"...de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".

Op de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoek alternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld als uitsluiting/ "no go area", toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen gepland.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat. Zou door plaatsing van hoogspanningsmasten in een klap worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap. Daarnaast wordt het unieke landschap op dit moment al sterk bepaald door de grote windmolens langs de A27 (met bijbehorende negatieve neveneffecten, zoals geluidsoverlast). De plaatsting van deze windmolens was al sinds 2017 bekend en is meegenomen in ons besluit om toch in Oosterwold te bouwen. De aanleg van de hoogspanningsmasten was tot voor kort niet bekend. Als dit wel bekend was geweest, hadden we misschien ergens anders een kavel aangekocht of het huis op een andere manier op onze kavel geplaatst. Indien Oosterwold nu ook nog gebruikt wordt voor doorvoer van elektriciteit (terwijl er veel betere opties bestaan), ontstaat er dubbele belasting voor dit gebied.

Bijlage I:
Alternatief 1 voor groene tracé (RODE LIJN)

Tracé buigt af naar de paarse lijn langs de A6 of kan eventueel ook via de blauwe lijn richting Diemen lopen.

Alternatief 2 voor groene tracé waarbij meerdere woonwijken in Almere wordt ontzien (RODE LIJN) Tracé loopt via gele lijn

Verzonden: 4/19/2023 6:21:56 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er is gebruik gemaakt van een verouderde kaart, in het specifiek van het gebied in Almere Hout. Hierop zijn de stedelijke ontwikkelingen niet zichtbaar zoals huizenbouw en het winkelcentrum. Dit vergroot de gezondheids en milieueffecten aangezien de hoogspanningsverbinding nu nog dichter bij de huizen komen en bomen gekapt moeten worden in verband met ruimte gebrek. Hierdoor wordt optie 'groen' een onhaalbare optie.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De impact op gezondheid en woongenot wordt nu onvoldoende beschouwd omdat er onvolledig zicht is op de omgeving waar het trace mogelijk komt.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/19/2023 6:25:28 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Alternatief 1 voor groene tracé (RODE LIJN)

Tracé buigt af naar de paarse lijn langs de A6 of kan eventueel ook via de blauwe lijn richting Diemen

lopen.

Alternatief 2 voor groene tracé waarbij meerdere woonwijken worden ontweken

94457172_8864169_2023-04-19_Zienswijze_onderzoekstrace_Vogelweg_360kV_bijlage_I.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie voor de gehele zienswijze t.b.v. de andere en aanvullende milieu effecten, bijlage Zienswijze.

In ieder geval de gezondheidsrisico's die niet zijn meegenomen in de ontwerptracé besluiten. Ondanks de reeds beschikbare jurisprudentie omtrent tracé besluiten in het nabije verleden. Er dient gedegen MER-onderzoek te worden uitgevoerd mèt een risicoanalyse t.a.v. volksgezondheid in de onderzoeksfase waarbij zowel RIVM alsmede de gezondheidsraad dienen te worden betrokken.

94457172_8864170_2023-04-19_Zienswijze_onderzoekstrace_Vogelweg_360kV.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De magnetische velden in relatie tot de corten stalen gevelconstructie.

In verband met de Corten© stalen gevelconstructie van onze woning, de bestaande situatie waarmee TenneT rekening dient te houden, zijn er te verwachten veiligheids- en gezondheidsrisico's o.a. vanwege de te verwachten de magneetveldzone bij onze woning. Onze woning ligt nl. binnen 115 m. van het gekozen groene onderzoekstracé. Zie bijlage II.

Het rijk alsmede de gemeente hebben ons als (destijds toekomstige) bewoners niet geïnformeerd over dit onderzoekstracé vòòr uitgifte van de kavels.

94457172_8864171_IMG_20190718_123207_(1).jpg

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De factsheet van de MER inzake hoospanningsnet en magneetveld, zie bijlage.

Tevens dient er een analyse te worden uitgevoerd t.a.v. planschade Oosterwold, waarin de negatieve effecten dienen te worden onderzocht binnen het groene onderzoekstracé 380kV. Diemen-Ens. Zowel bewoners, alsmede financiële dienstverleners willen garanties t.a.v. hun onderpand gebaseerd op de huidige woningwaarde, die mede is gebaseerd op gedane investeringen en de grondprijs op basis van het bestemmingsplan Oosterwold waarin dit tracé niet is benoemd als onderzoeksrichting voor een 380kV hoogspanningsleiding.

94457172_8864172_factsheet_hoogspanningsnet_en_magneetveld.pdf

Zienswijze onderzoek tracé Vogelweg 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Bijlage I: Alternatieve tracés 380kV Diemen, Lelystad, Ens

Alternatief 1 voor groene tracé (RODE LIJN)

Tracé buigt af naar de paarse lijn langs de A6 of kan eventueel ook via de blauwe lijn richting Diemen lopen.

Afbeelding 7.1 Voorgestelde onderzoeksalternatieven voor de nieuwe 380 kV-verbinding

Alternatief 2 voor groene tracé waarbij meerdere woonwijken

Afbeelding 7.1 Voorgestelde onderzoeksalternatieven voor de nieuwe 380 kV-verbinding

Zienswijze onderzoek tracé Vogelweg 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Geachte Heer, Mevrouw,

Als bewoners van [redacted] dienen wij deze zienswijze in.

De [redacted] grenst direct aan de [redacted] ([redacted] in de woonwijk [redacted]

Tot onze grote verbazing heeft TenneT een mogelijk optie voorgesteld (het groene tracé) voor een 380kv hoogspanningslijn dwars door onze woonwijk. Dit is een zienswijze die grote nadelige gevolgen zou hebben voor de woonkwaliteit, natuur, milieueffecten en leefklimaat in onze buurt.

Natuurlijk begrijpen wij dat als onderdeel van de energie transitie een uitbreiding van het energienetwerk nodig kan zijn, echter waarom het groene tracé direct door een woonwijk is ingetekend is ons een raadsel. In de stukken die beschikbaar zijn gesteld wordt niet gerept over de mogelijke gezondheidsrisico's.

De [redacted] ([redacted] loopt vanaf de A27 tot de Waterlandse weg (N305) door een woonwijk. De huizen aan de [redacted] staan op 80m. afstand van de [redacted]

Wij kunnen ons voorstellen dat bij gebrek aan lokale kennis er niet goed is stilgestaan bij de snelle ontwikkeling van Oosterwold, de uitgave van kavels en de bewoning zeer dicht tegen de N706 aan. In de Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven is al duidelijk gemaakt dat ook de gemeente Almere de wens heeft geuit om geen enkele 380kv verbinding door een woonwijk te laten lopen (pagina 7).

Ook gaat het groene tracé in tegen hetgeen vermeld is op pagina 11:

"...de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".

Op de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoek alternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld als uitsluiting/ "no go area", toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen gepland.

Langs de Vogeldreef ligt een uniek stadsbos dat overgaat in het Kathedralen bos. De bosstroken zijn integraal onderdeel van het stadsbos Almeerderhout die onder het beheer staan van Staatsbosbeheer. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit gebied ingetekend, terwijl dit ons inziens gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

Het unieke landschap van de wijk Oosterwold wordt al sterk bepaald door aangelegde grote windmolens langs de A27 met bijbehorende negatieve neveneffecten. Indien Oosterwold nu ook nog gebruikt wordt voor doorvoer van elektriciteit (terwijl er veel andere opties bestaan), ontstaat er dubbele belasting voor dit gebied.

Bij de ontwikkeling van de woonwijk van Almere Oosterwold was al bekend dat er hoge windmolens langs de A27 geplaatst zouden gaan worden. In 2017 is gestart met de uitgifte van kavels Oosterwold langs de Vogelweg. Alle kopers waren op de hoogte van de plannen voor het gebied, waaronder windmolens en de reservering voor de 'Stichtse lijn' (OV- verbinding). Er is door onze bewoners veel geïnvesteerd in duurzame woningen en die zijn zodanig gepositioneerd dat er zo min mogelijk overlast zou ontstaan van slagschaduw of geluid. Alle bewoners hebben daar een weloverwogen en bewuste keuze in kunnen maken.

En nu, vanuit het niets, terwijl TenneT al jaren bezig is met de voorbereiding, wordt er een groen tracé direct door de achtertuin van onze woningen ingetekend. TenneT had toekomstige bewoners of de gemeente Almere al veel eerder moeten en kunnen informeren, ruim voor het opstellen van het

bestemmingsplan Oosterwold en ruim voor de uitgifte van kavels in Oosterwold. Dan had er op zijn minst rekening gehouden kunnen worden met de effecten zoals bij de windmolens alsmede de toekomstige 'Stichtse Lijn'.

Er zijn naar onze visie ook voldoende alternatieve routes die niet door een woonwijk lopen. Zie bijlage I.

Uit jurisprudentie blijkt dat er stelselmatig nieuwe hoogspanningstracé 's worden aangelegd nabij woningen, danwel nieuwe woningbouwlocaties, ondanks de reeds bekende gezondheidsrisico's en de bijbehorende milieueffecten. Heerhugowaard is hiervan een triest voorbeeld, waarbij bewoners uitgekocht dienden te worden omdat deze risico's stelselmatig werden genegeerd. Er is door het RIVM berekend dat de riskante magneetveldzone bij een 380kV lijn aan weerszijden minimaal 115m. tot 215 m. is. Zie hiervoor: https://www.rivm.nl/hoogspanningslijnen

Derhalve maken wij als bewoners zorgen om de volgende punten:

1. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's. Er is door de cie. van de MER een factsheet 'Hoogspanningsnet en magneetveld' opgesteld waarbij deze magneetzone middels een milieueffectrapport zowel bovengronds alsmede ook ondergrondse kabels, opstijgpunten en hoogspanningsstations moeten worden geanalyseerd als er sprake is van aanleg, uitbreiding of aanpassing."

2. Nadelige gevolgen voor leefklimaat door windfluiten en corona geluid: (zie:

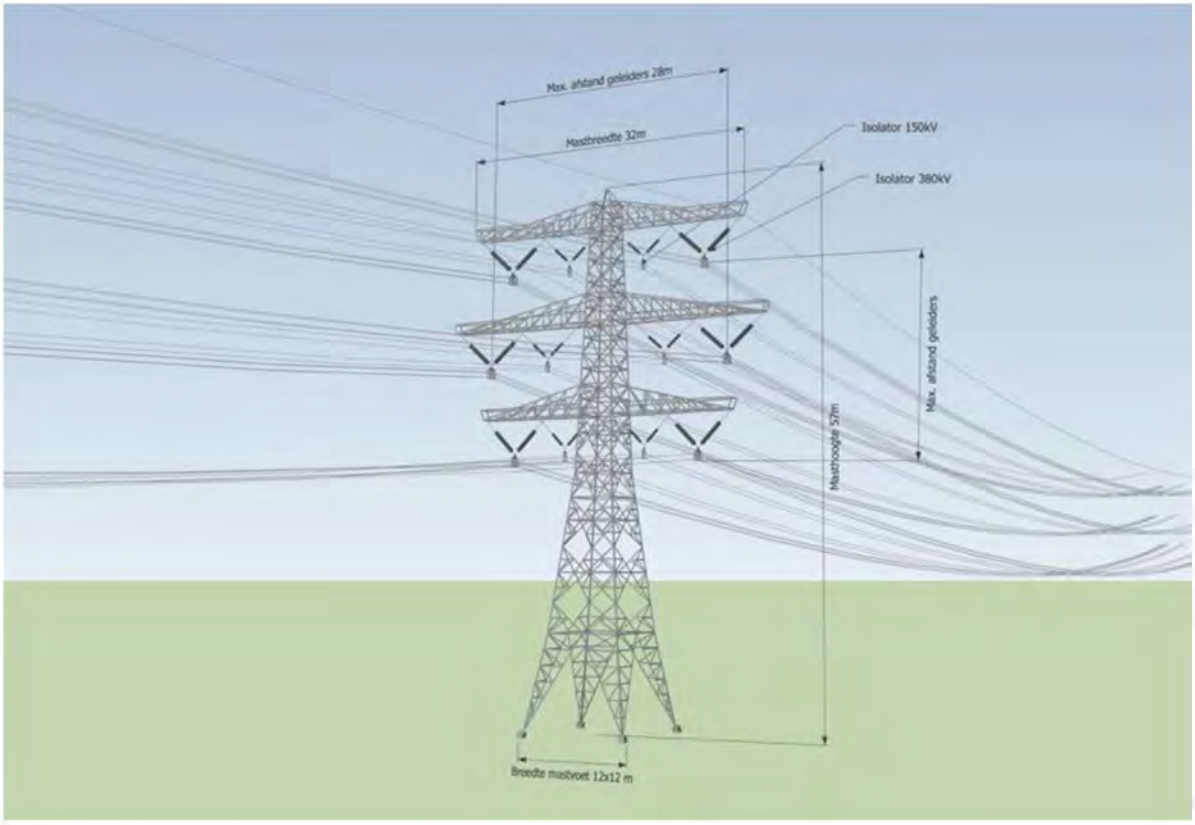
https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/functies/bovengrondse/onderbouwing/magneetvelden

3. Aantasting landschap: Hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat zou door plaatsing van hoogspanningsmasten worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.

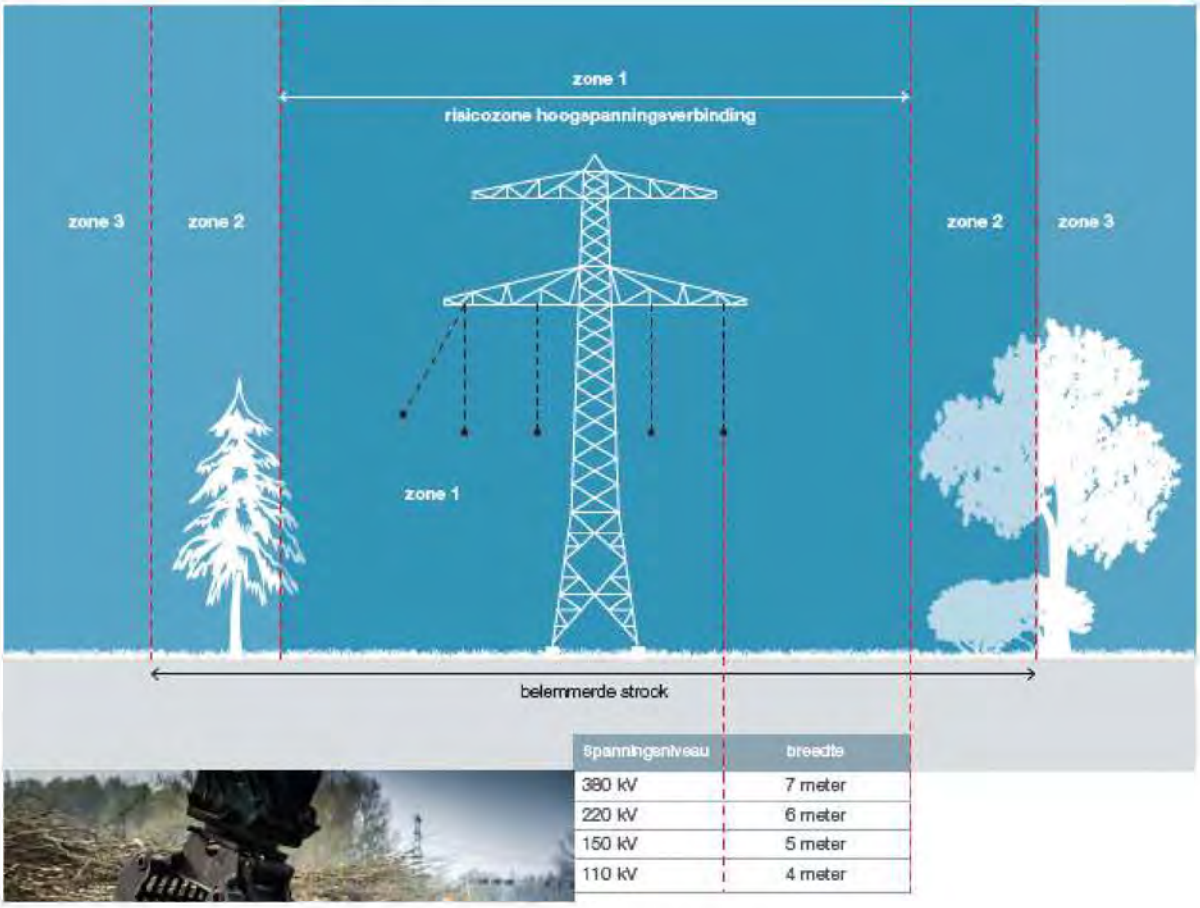
Er mogen immers geen bomen binnen 7 m. van de lijn blijven staan.

Zie voorbeelden in afbeeldingen 1,2 en 3.

Afbeelding 1 en 3 afkomstig uit de leaflet beplanting bovengronds van de website van TenneT en afbeelding 2 uit het rapport Zuid-West 380 kV Oost Mastkeuze Vakwerkmast Moldau opgesteld door TenneT.

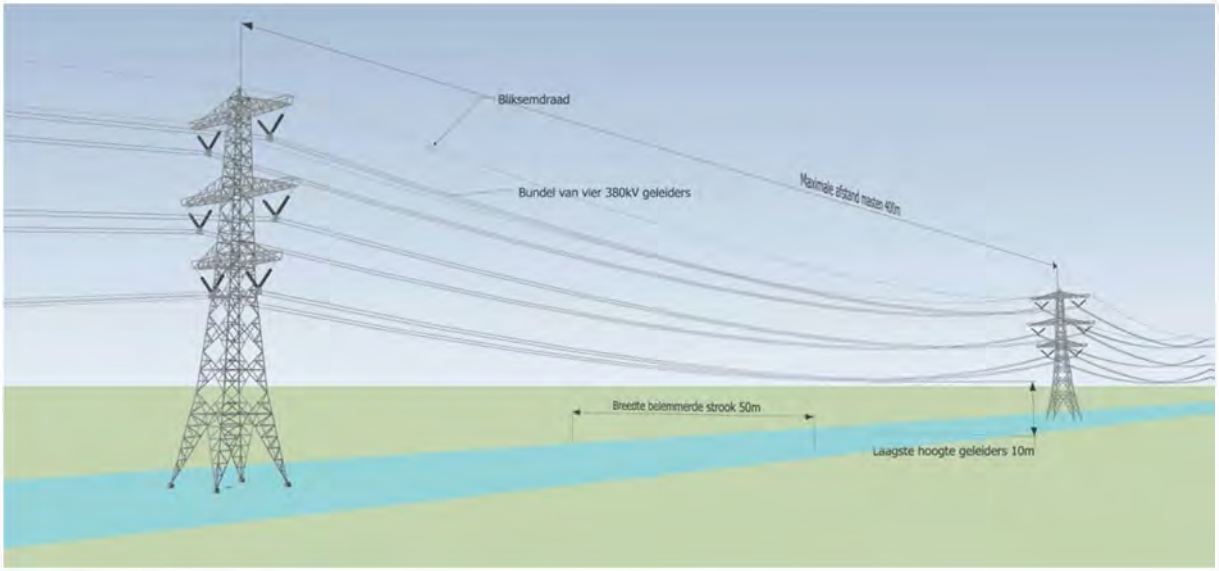

Afbeelding 1 380/150kV Combi steunmast

spanningsniveau	breedte
380 kV	7 meter
220 kV	6 meter
150 kV	5 meter
110 kV	4 meter

Afbeelding 2 Belemmerde strook nabij 380/150kV Combi steunmast

Afbeelding 3 2x380kV solo-steunmast

4. Woningwaarde: Effect en of compensatie van dalende woningprijzen: In een uitspraak van de instantie-rechtbank te 's-Hertogenbosch is door de rechter vastgesteld dat woningen naast een hoogspanningsverbinding een 10% lagere WOZ-waarde krijgen. (https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/) Ook dat is geen fijn vooruitzicht voor bewoners naast het voorgestelde groene tracé.

5. De magnetische velden in relatie tot de corten stalen gevelconstructie.

In verband met de Corten© stalen gevelconstructie van onze woning, de bestaande situatie waarmee TenneT rekening dient te houden, zijn er te verwachten veiligheids- en gezondheidsrisico's o.a. vanwege de te verwachten de magneetveldzone bij onze woning. Onze woning ligt nl. binnen [redacted] m. van het gekozen groene onderzoekstracé. Zie bijlage II.

Het rijk alsmede de gemeente hebben ons als (destijds toekomstige) bewoners niet geïnformeerd over dit onderzoekstracé vòòr uitgifte van de kavels. Dit terwijl destijds al sprake is geweest van vooronderzoek. Dit blijkt uit de stukken op de site:

https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/hsv-380-kv-diemen-lelystad-en-ens

Helaas is het groene tracé ook aangeduid als zeer kansrijk. Hierdoor is er welbewust informatie achtergehouden waarmee gezondheidsrisico's hadden kunnen worden vermeden door bv. een andere positionering van de woningen, eisen aan woningen of de uitgifte van kavels binnen de veiligheidszone van 115m. tot 215m. van het gekozen tracé niet toe te staan. Zie bijlage II.

Samenvattend zijn wij van mening dat:

1. Er is ons inziens onvoldoende rekening gehouden met het bestemmingsplan Oosterwold en de daarmee samenhangende woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en bestaande woningbouw in Almere hout/ Vogelhorst I en II. Daarbij loopt de groene route ook door de woongebieden Almere haven en Overgooi. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op onze en andere woonwijken in Almere. Wij zien het geplande groene tracé dan ook als zeer onwenselijk en het is voor ons onacceptabel dat dit wordt gezien als mogelijke optie.

2. Er rekening moet worden gehouden met de natuurelementen en het stadsbos langs de N706. De kwetsbaarheid van deze gebieden en de flora en fauna moet nader onderzocht en worden meegenomen als natuurgebied in het onderzoek.

3. De aanwezigheid van de al bestaande zeer grote windmolens aan de rand van Oosterwold moet worden meegewogen. Een 380kv tracé in dezelfde wijk zou een zeer grote en onevenredige belasting geven op een relatief klein en bijzonder gebied/woonwijk.

4. De gezondheidsrisico's niet zijn meegenomen in de ontwerptracé besluiten. Ondanks de reeds beschikbare jurisprudentie omtrent tracé besluiten in het nabije verleden. Er dient gedegen MER-onderzoek te worden uitgevoerd mèt een risicoanalyse t.a.v. volksgezondheid in de onderzoeksfase waarbij zowel RIVM alsmede de gezondheidsraad dienen te worden betrokken.

5. Er een risicoanalyse dient te worden uitgevoerd t.a.v. planschade Oosterwold, waarin de negatieve effecten dienen te worden onderzocht binnen het groene onderzoekstracé 380kV. Diemen-Ens. Zowel bewoners, alsmede financiële dienstverleners willen garanties t.a.v. hun onderpand gebaseerd op de huidige woningwaarde, die mede is gebaseerd op gedane investeringen en de grondprijs op basis van het bestemmingsplan Oosterwold waarin dit tracé niet is benoemd als onderzoeksrichting voor een 380kV hoogspanningsleiding.

Zienswijze:

Onze zienswijze is dat nieuwe tracés door woonwijken zoveel mogelijk vermeden moeten worden.

Het groene tracé is wat ons betreft geen valide optie. Ons dringende verzoek is om het groene tracé als mogelijkheid volledig te laten vervallen.

Een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27 (de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om vervolgens richting Dronten te lopen (zie Bijlage 1). Een ander alternatief waarbij woonwijken worden ontzien is de gele route (zie Bijlage 1). Ook het blauw tracé zien wij als mogelijkheid.

Almere, d.d. 19-04-2023

Hoogachtend:

[redacted]

[redacted]

Bewoners en eigenaren van [redacted]

Bijlage I: Alternatieve tracés 380kV Diemen, Lelystad, Ens

Alternatief 1 voor groene tracé (RODE LIJN)

Tracé buigt af naar de paarse lijn langs de A6 of kan eventueel ook via de blauwe lijn richting Diemen lopen.

Afbeelding 7.1 Voorgestelde onderzoeksalternatieven voor de nieuwe 380 kV-verbinding

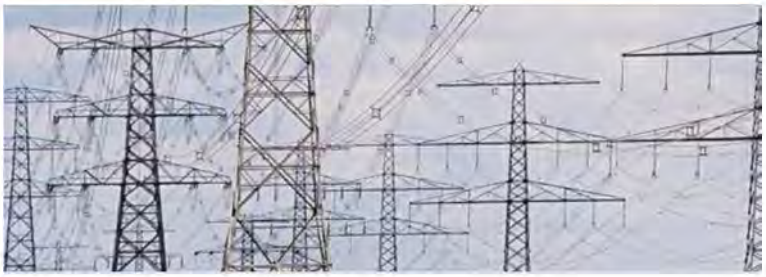
Alternatief 2 voor groene tracé waarbij meerdere woonwijken

Afbeelding 7.1 Voorgestelde onderzoeksalternatieven voor de nieuwe 380 kV-verbinding

factsheet

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Hoogspanningsnet en magneetveld

Als een netbeheerder het hoogspanningsnet uitbreidt of aanpast, moet hij in een milieueffectrapport (MER) beschrijven wat de gevolgen zijn voor de natuur en de leefomgeving. Zo moet hij laten zien waar woningen aanwezig zijn binnen de zone waar het magneetveld door de uitbreiding of aanpassing van het net verhoogd is. Deze factsheet beschrijft de aard en achtergrond van dat onderzoek.

Aanleiding

Nederland werkt aan de transitie naar duurzame energie. De productie van stroom uit wind en zon en de schommelingen in het aanbod ervan zullen aanpassingen aan het hoogspanningsnet vragen. Die aanpassingen worden in de komende jaren voorbereid en uitgevoerd.

Omwonenden van hoogspanningsverbindingen maken zich soms zorgen over de mogelijke gezondheidsschade door blootstelling aan het magneetveld van deze verbindingen. Daarom moet de magneetveldzone bij nieuwe verbindingen met een spanning van 50 kV of meer in beeld worden gebracht. Dan kan blootstelling aan die velden, zo veel als redelijkerwijs mogelijk, worden voorkomen.

Magneetvelden

Transport van elektriciteit over grotere afstand vindt plaats via hoogspanningsverbindingen, met bovengrondse lijnen of ondergrondse kabels. Om verliezen tijdens het transport te beperken, worden hoge spanningen van 50 kV tot 380 kV gebruikt. Bij het transport ontstaat een magneetveld rond de verbinding, extreem-laagfrequente (ELF) veld genoemd. De sterkte ervan wordt uitgedrukt in microtesla en hangt vooral af van de stroomsterkte en de afstand tot de verbinding.

Gezondheidseffecten

Mogelijk beïnvloeden magneetvelden de gezondheid. Onderzoek laat zien dat kinderen die bij hoogspanningslijnen wonen, mogelijk een verhoogde kans hebben op leukemie. Of het magneetveld leukemie veroorzaakt en hoe dan, is onbekend. Met andere ziekten is geen verband gevonden.

Uit voorzorg heeft de Rijksoverheid in 2005 geadviseerd om, zo veel als redelijkerwijs mogelijk, te voorkomen dat er nieuwe situaties ontstaan waarbij kinderen langdurig verblijven in het gebied rond bovengrondse hoogspanningslijnen waarbinnen het jaargemiddelde magneetveld hoger is dan 0,4 microtesla (de 'magneetveldzone'). De GGD heeft dit advies verbreed naar alle situaties waar het veld die jaargemiddelde waarde overschrijdt.

Hoe ziet het initiatief eruit?

In de eerste plaats moet het milieueffectrapport die kenmerken van een aan te leggen of aan te passen verbinding beschrijven die bepalend zijn voor de ligging van de magneetveldzone.

Het gaat onder meer om:

- de mogelijke tracés,
- de wijze van uitvoeren: met ondergrondse kabels of als bovengrondse lijn,
- de ligging van eventuele verdeelstations en
- de ligging van parallelle of kruisende verbindingen.

Hoe de magneetveldzone berekenen?

Het RIVM heeft een Handreiking opgesteld voor het berekenen van de magneetveldzone: ze beschrijft de benodigde gegevens en de rekenmethode. In de rekenmethode zijn vereenvoudigingen aangebracht die leiden tot een ruime inschatting van de zonebreedte. Zo wordt uitgegaan van een jaargemiddelde stroomsterkte door de verbinding die in de praktijk zelden voorkomt.

De Handreiking is alleen van toepassing op bovengrondse lijnen. Zo is niet beschreven hoe de zone rond opstijgpunten, ondergrondse kabels en hoogspanningsstations kan worden bepaald.

Onderbouw bij afwijkende situaties de gehanteerde uitgangspunten, eventueel na raadplegen van het RIVM.

Effectbeschrijving in het MER

Plaatsen waar kinderen langdurig verblijven, zijn vooral woningen. Het milieueffectrapport moet aangeven of, hoe vaak en waar die plaatsen binnen de berekende magneetveldzone voorkomen. Daarbij moet onderscheid worden gemaakt tussen gerealiseerde en geplande bebouwing.

Alle onderdelen van het hoogspanningsnet waar sprake is van aanleg, uitbreiding of aanpassing, moeten worden geanalyseerd. Ook het gebied rond nieuwe of te wijzigen opstijgpunten, ondergrondse kabels en hoogspanningsstations. Aanbevolen wordt om de omvang van dat gebied niet per geval te berekenen, maar af te leiden uit in het verleden uitgevoerde berekeningen.

Op die manier kunnen bijvoorbeeld woningen binnen de zone van een nieuw stuk bovengrondse hoogspanningslijn worden afgewogen tegen woningen binnen de zone van een ondergrondse kabel, als die een alternatief kan vormen voor dat stuk lijn.

Omwonenden en bestuurders hebben behoefte aan kaarten die aangeven waar masten staan en waar de zakelijk rechtstrook, de magneetveldzone en de bebouwing zich bevinden.

Voor de vergelijking van mogelijke tracés is een minder nauwkeurige zonebepaling vereist dan voor het bepalen van de inrichting van het uiteindelijk gekozen tracé. De vergelijking van tracés moet inzicht bieden in:

- de aanwezigheid van knelpunten (woningen, crèches en scholen binnen de zone),
- de omvang van ieder knelpunt en
- mogelijke maatregelen om ze te voorkomen of in omvang te beperken. Daaronder valt ook een uitkooprege-ling voor woningen onder een hoogspanningslijn.

Verder moet het milieueffectrapport de volgende vragen beantwoorden:

- Verschillen de alternatieven op deze punten wezenlijk van elkaar?
- Is er sprake van een verbetering of verslechtering in vergelijking met de bestaande situatie?

Er speelt meer dan alleen gezondheid

De eventuele gezondheidsschade is slechts één van de effecten die moeten worden afgewogen bij een aanpassing of uitbreiding van het hoogspanningsnet. Ruimtebeslag en aantasting van het landschap zullen bij dergelijke projecten ook altijd aan de orde zijn. Daarnaast kunnen locatiespecifieke problemen spelen, zoals instabiliteit van de ondergrond of de aanwezigheid van kwetsbare natuur en archeologische waarden.

Het milieueffectrapport moet voor alle relevante aspecten juiste en volledige informatie bevatten zodat alle milieubelangen worden meegewogen bij een besluit over het wijzigen of uitbreiden van het hoogspanningsnet.

Advies Commissie m.e.r.

Op verzoek van de minister van Economische Zaken heeft de Commissie m.e.r. een advies uitgebracht over de informatie die een milieueffectrapport moet bevatten over de magneetveldzone. Deze factsheet vat het advies samen.

Benut onze kennis

Meer weten over het milieueffectrapportage, hoogspanningsnet en magneetveld?

- Johan Lembrechts, 030 234 76 22, jlembrechts@eia.nl
- Sjoerd Harkema, 030 234 76 39, sharkema@eia.nl

Meer informatie

Gezondheidseffecten en magneetvelden bij hoogspanningslijnen

Postbus 2345 • 3500 GH Utrecht • 030 234 76 66 • www.commissiemer.nl

Verzonden: 4/19/2023 6:41:02 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

liefst over bestaande trace

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

gezondheid effect

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Landschap ontsiering

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

??

Verzonden: 4/19/2023 6:41:54 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Mijns inziens moeten alternatieve routes onderzocht worden om opties te vinden welke niet door of rakelings langs woonwijken gaan. Gezien de verbonden gezondheidsrisico's zet ik hier ernstige kanttekeningen bij. Het verbaast mij deze routes tussen de onderzoeksalternatieven te zien, deze zouden per definitie uitgesloten moeten zijn in lijn met de 'notitie onderzoekalternatieven', waarin opgetekend staat dat een nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen.

Naar mijn zienswijze zal minimaal onderzocht moeten worden of routes gecombineerd kunnen worden of omgelegd kunnen worden om de gebieden rondom woonwijk te vermijden. Gezien er een hoop polder is tussen twee punten zouden daar opties voor moeten zijn.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het groene trace gaat door de wijk waar mijn dochter woont en door een bosgebied heen. Ook een gebied waar zeer veel dieren leven. Schade moet onderzocht worden, aanleg betekent dat de natuur moet wijken.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

- De gezondheidsrisico's voor bewoners langs het groene trace. Zowel de woning van mijn dochter, als haar school, als haar opvang bevinden zich op steenworp afstand van deze route. Ik maak mij zeer ernstige zorgen om haar gezondheid, wanneer zij gedwongen wordt het merendeel van haar tijd in een gebied met verhoogde elektromagnetische straling te verblijven. Mij dunkt dit als volledig onacceptabel. Risico's zullen uitvoerig onderzocht en toegelicht moeten worden aan bewoners en elk risico moet uitgesloten kunnen worden.

- Esthetische effecten: langs het groene trace ligt nu een zeer groen, rustgevend gebied. Fijn om te wandelen, spelen en wonen. Hoogspanningsmasten daarentegen zijn onaantrekkelijk, kil en industrieel. Het zal verblijven in het gebied er niet aantrekkelijker op maken.

- Evenredige belasting: de bewoners rondom het groene trace hebben ook al de impact van de enorme windmolens rondom het woongebied. Hier rijd ik bij elk bezoek aan mijn dochter langs. Wanneer deze buurten ook nog de belasting krijgen van een hoogspanningslijn dunkt dit mij als onevenredig verdeeld. Voor elk geldt dat ze niet bepaald op elke hoek van de straat te vinden zijn.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Op dit moment niet.

Verzonden: 4/19/2023 7:31:25 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

94457754_8864320_20230419_Zienswijze_Vogelweg.pdf

Almere, 19 april 2023

Geachte mevrouw, mijnheer,

Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om voor 20 april 2023 een zienswijze in te dienen met betrekking tot de aanwijzing van de Vogelweg te Almere als een van de mogelijke locaties voor de plaatsing van hoogspanningsmasten.

Nu hoor ik u al denken "Wéér iemand met een *not in my backyard* reactie, maar, in dit geval gaat het ook letterlijk over mijn achtertuin. En niet alleen die van mij, maar van een groot aantal aan de [redacted] aanliggende woningen.

1. Locatie – horizon

Ruimtelijke planning, zoals de onderhavige aanwijzing van de [redacted] als mogelijke locatie, wordt steevast ruim van te voren ontwikkeld. Wat ik mij afvraag is wanneer uw beleidsmedewerkers voor het laatst met eigen ogen de ontwikkeling van het Almeerse stadsdeel Almere-Hout hebben aanschouwd.

Zelf ben ik in 2020 in [redacted] komen wonen en toen was er alleen een villapark. Verder niets. In enkele jaren tijds is er inmiddels een snelgroeiende woonwijk uit de grond gestampt, aan weerskanten van de [redacted]

- Naastgelegen het destijdse villapark Almeerderhout, thans omgedoopt tot Vogelhorst I, is een tweede villapark verrezen, onder de benaming Vogelhorst II. Hier zijn grote, luxueuze, vrijstaande villa's gebouwd, onder meer direct gelegen aan het water langs de Vogelweg. Deze mensen zouden straks pontificaal komen uit te kijken op de hoogspanningsmasten. En dat op een afstand van enkele tientallen meters. Nou, ik zie de bezwaarschriften al binnen stromen, mocht het tot een daadwerkelijke aanwijzing gaan komen.

En dan het voor Nederland – maar ook wel daarbuiten – unieke woongebied Oosterwold. Oosterwold is een snelgroeiende woonwijk, gelegen aan beide zijden van de Vogelweg. Oosterwold is uniek vanwege de hier geldende uitgangspunten dat mensen zelf mogen kiezen wat zij willen bouwen en dat de wijk zoveel mogelijk zelfvoorzienend is. Percelen worden uitgegeven met de bestemming van 50% stadslandbouw. Woningen zijn uitgerust met warmtepompen en zonnepanelen met de bedoeling energieneutraal te zijn.

- Naast Vogelhorst II, dus aan dezelfde zijde van de Vogelweg, ligt een deel van het gebiedsdeel Oosterwold. Ook deze wijk ligt pal aan de Vogelweg. Rijdende op de Vogelweg zie je de eenlaags woningen niet, want omdat ze zó dicht op de Vogelweg zitten, zijn ze met een geluidswal aan het zicht onttrokken. [Terzijde: daarmee behoudt de Vogelweg zelf voor een belangrijk deel zijn bijzondere uitstraling, wat mensen in andere zienswijzen juist naar voren hebben gebracht.] Maar deze woningen staan dus ook op enkele tientallen meters van de plaats die nu nog is aangewezen als één van de locaties waar de hoogspanningsmasten zouden kunnen verrijzen. En dan is zo'n geluidswal toch nog steeds laag.
- Tegenover Vogelhorst II, en tegenover het hiervoor genoemde deel van [redacted] dus aan de andere zijde van de [redacted] ligt ook [redacted] Dat is het deel waar wij nu wonen, na onze verhuizing van [redacted] Direct achter de bomenrij licht een dichtbebouwde strook woningen, waaronder die van ons. Hoogspanningsmasten zouden boven de bomenrij uittornen, zodat – vanuit mijn achtertuin – zicht op een horizon volledig ontnomen zou worden door hoogspanningsmasten en hoogspanningskabels. Het gaat hier om straten die alle loodrecht gesitueerd zijn op de [redacted] waarbij sommige woningen zich dus pal naast

de strook van de denkelijke hoogspanningsmasten bevinden en anderen op enkele tientallen meters.

2. Gezondheid
Op gezondheid wil ik in mijn zienswijze niet ingaan want van de wetenschappelijke inzichten in mogelijke gezondheidsschade vanwege hoogspanningsmasten ben ik thans nog onvoldoende op de hoogte. Op de site van het RIVM valt daar het e.e.a. over te lezen en van wat ik daaruit opmaak lijkt het mij belangrijk onder uw aandacht te brengen dat een groot aantal woningen werkelijk dicht op de bedachte locatie is gesitueerd.

3. Burgerplicht en maatschappelijke verantwoordelijkheid
Het ligt voor de hand, en past in een beeld van bestuurlijke gemakzucht, om *not in my backyard* af te doen met het argument dat niemand 'horizonvervuiling' graag heeft, maar dat we met elkaar wel infrastructurele voorzieningen behoeven, waaronder energie infrastructuur. Op zichzelf is dat een waar punt. Maar dat punt moet vervolgens wel worden ingekleurd. In dit geval denk ik dan aan beginselen als evenredigheid en subsidiariteit.

Evenredigheid
Almere-Hout draagt al zijn steentje bij aan de invulling van de ruimtelijke ordening. De wijk is kortelings omzoomd met windmolens met een tiphoogte van 220 meter. Eerlijk is eerlijk, ook deze had ik liever niet gezien, maar feit is dat ze er wel staan. Met alle gevolgen van dien voor de bebouwing die de bewoners nu al voor lief dienen te nemen. Denk naast de horizonvervuiling ook aan de slagschaduweisen en de beweerdelijke geluidsoverlast en gezondheidsschade. Almere-Hout heeft zijn steentje op het gebied van ruimtelijke planning zeker bijgedragen. Misschien is het nu de beurt aan een ander.

Subsidiariteit
Over alternatieve tracés wil en kan ik op dit moment geen oordeel uitspreken. Maar *gut feeling* zegt mij dat u in staat moet zijn met een alternatief tracé op de proppen te komen.

Graag dank ik u voor uw bereidheid van mijn zienswijze kennis te willen nemen. Ik zal het op prijs stellen indien u mij over het vervolg wilt informeren. Voordat het tot het nemen van beslissingen komt met een aanwijzing van de Vogelweg zal ik graag gehoord willen worden. Voorts zal ik u met genoegen ontvangen, en daartoe nodig ik u uit, om samen met mij, en enkele andere omwonenden, de situatie ter plaatse nog eens in ogenschouw te nemen en met elkaar daarover van gedachten te wisselen.

In afwachting van uw nadere berichten, verblijf ik,

Hoogachtend,

[redacted]

Verzonden: 4/19/2023 7:34:54 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

- Upgraden van bestaande hoogspanningsverbindingen (een lagere naar een 380, of zelfs een 380 naar een hogere).

- Welke innovaties en andere oplossingen zijn er onderzocht, of is het vooral: we doen wat we altijd doen?

- Route via het Gooi.

- Combineren van routes. Bijvoorbeeld vanuit Ens het eerste deel Paars volgen, en daarna overstappen op blauw.

- Via het markermeer naast/bij de aan te leggen brug/tunnel naar Amsterdam.

- Parallel aan spoor: dit ligt al verhoogt en masten komen op gelijke hoogte en weinig extra impact voor vogels (niet veel meer dan lijnen trein).

_ Parallel aan de snelweg. Toegang is eenvoudig en tenslotte gaan we allemaal meer elektrisch rijden.

- Oranje doortrekken naar Amersfoort: of meer algemeen: kijken waar nog meer uitbreidingen nodig zijn in de nabije toekomst. Misschien met net een iets andere aanpassing zijn we nog meer toekomstvast. Upgraden bestaande lijn kan meer lucht geven om dit te realiseren.

- Wellicht kan de route gerelateerd worden aan bestaande windmolens: het uitzicht is op deze plaatsen toch al verpest.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

- De gezondheid van mensen die er nu wonen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

- Routes en locaties waar nu al uitzicht vervuiling is.

- Zoveel mogelijk bestaande woningen mijden: bestaande bewoners hebben geen keus, bewoners van nog niet bebouwde gebieden wel.

- De impact op het leven van bewoners die straks tegen de masten aankijken (welzijn).

- De economische impact op waarde van met name koopwoningen op de korte en langer termijn.

- Het geluid van de masten, zeker bij mist en harde wind.

- Een gelijke verdeling van de lasten: wie gaat deze stroom voornamelijk gebruiken?

- De uiteindelijke positie van de nieuwe hoogspanningsstations zal sterk bepalend zijn voor de route. Biedt de optie om nieuwe hoogspanningsstations te bouwen niet ook hele andere opties?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De input tot nu toe is van het niveau 'alles kan, het is nog een ruw idee en we weten het nog niet'. Dat maakt het proces zeer ondoorzichtig en maakt het haast onmogelijk om een meer concrete onderbouwing te geven. Het zou al veel schelen als er concreet voors- en tegens van elke route bekend zouden zijn. Ik kan me niet voorstellen dat er intern in het project geen voorkeur is of geen beeld van de voor- en nadelen van elk traject.

De besluitvorming en momenten van inspraak bij bijvoorbeeld gemeentes is ook totaal onduidelijk. Ik wil dit besluitproces verder volgen en weten waar nog inspraak mogelijk is en welke partijen welke stelling nemen ten aanzien van het project in het algemeen of een bepaalt traject in het bijzonder. De democratische inbreng moet verder kunnen gaan dat alleen deze zienswijze. Kan meer inzicht gegeven worden in wanneer door welke partijen dit project wordt besproken en momenten waarop er op diverse lagen besluitvorming plaats gaat vinden.

Verzonden: 4/19/2023 7:41:59 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: mijzelf en mijn echtgenoot [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie reactie in bijgevoegde document

94457864_8864345_Zienswijze_[redacted].pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie reactie in bijgevoegd document

94457864_8864346_Zienswijze_[redacted].pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie reactie in bijgevoegd document

94457864_8864347_Zienswijze_[redacted].pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie reactie in bijgevoegd document

94457864_8864348_Zienswijze_[redacted].pdf

Beste Heer , mevrouw,
Als bewoners van de woonwijk [redacted] hebben wij en vele van mijn mede bewoners sterke bezwaren tegen het huidige voorstel voor het **GROENE TRACE**.

Het voorstel om een hoogspanningslijn mogelijk aan te leggen via N706 en dwars door een woonwijk te laten lopen (Oosterwold, Almere Hout, Almere overgooi) is voor ons een onbegrijpelijke en zeer onwenselijke zienwijze.

1. Om mee te beginnen gaat het voorstel in tegen het hetgeen vermeld op Pagina 11 in de "Notitie onderzoekalternatieven":

   "Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de ***nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen*** *of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".*

   De vogelweg (N706) loopt dwars door een zeer kinderrijke en groene woonwijk met onze huizen op zeer korte afstand van de [redacted] zelf. Ik kan mij voorstellen dat de onderzoekers het zich niet geheel gerealiseerd hebben, omdat de woning ontwikkeling in dit gebied zeer snel heeft plaatsgevonden. Maar inmiddels is hier sprake van een volledige woonwijk die nog steeds groeit, die ook als zodanig bestempeld zou moeten worden in het onderzoek.

2. Op de uitsluitingenkaart(afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoeksalternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld, toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen geplaatst.
3. Hoewel de ruimte zeer beperkt is, wordt de N706 tussen de A27 en de Waterlands weg niet als knelpunt gezien of beschreven in het onderzoek. Oosterwold is een knelpunt en speciaal gebied met bijzonder kenmerken. Met name vanwege de beperkte ruimte en nabijheid van vele woningen rondom de N706. Het zou onjuist zijn wanneer dit gebied niet als knelpunt bestempeld wordt in het onderzoek.
4. Door vast te houden aan een voorstel waar de woningen, waaronder ook die van ons. zo dicht op het voorgestelde groene tracé staan is de vraag of er wel voldoende aandacht is besteed aan:

a.

De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's, waaronder kanker, neurologische aandoeningen en reproductieve problemen. Het plaatsen van deze palen in een zeer kinderrijke woonwijk kan iedereen, vooral kinderen en zwangere vrouwen, blootstellen aan deze potentiële gezondheidsrisico's.

b. Negatieve esthetische impact: hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat. Zou door plaatsing van hoogspanningsmasten in een klap worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.

c. Effect en of compensatie van dalende woningprijzen (planschade); Wij maken ons persoonlijk ernstige zorgen over het aanleggen van een hoogspanningslijn vlak bij onze woning en de impact hiervan op de waarde van onze woning en die van onze buurtgenoten.

d. Effect op de natuur en stadslandbouw in dit gebied.

5. Langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlands weg /N305 ligt een uniek stuk bos dat overgaat in het kathedralen bos. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Er wonen hier talloze kwetsbare dieren zoals vossen, reeën, wielewalen, bruine buizerds, blauwe en bruine kiekendieven, wezels enz. Daarnaast staan hier prachtige bomen die jaren oud zijn. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit ingetekend, terwijl dit gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

6. De wijk Oosterwold heeft al de negatieve effecten van de zeer hoge windmolens langs de A27. Indien Oosterwold nu ook nog de lasten moet dragen voor de doorvoer van elektriciteit ontstaat er een onevenredige belasting op een relatief klein gebied.

Concreet wil ik de volgende zienwijze en wijzigingen voorstellen:

- - Een herziening van het groene tracé. Er lijkt onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en Almere hout/Vogelhorst. Woningen staan reeds vlak aan de vogelweg /N706. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op deze nieuwe woonwijk.

  Onderzocht zou moeten worden of het groene tracé ruim voor de A27 kan afbuigen naar het gele of paarse tracé om hiermee de woningbouw en alle bijkomende negatieve effecten te ontzien.

- - **Het stuk vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 tot de Waterlands weg /N305 beschrijven als knelpunt vanwege de bestaande woningen.**
- - **De natuurgebieden waarvan de kwetsbaarheid nader onderzocht moet worden (langs de N706).**
- - **Meewegen van de aanwezigheid van de reeds bestaande zeer grote windmolens in Oosterwold en daarmee de een onevenredige belasting op een relatief klein en bijzonder gebied.**

Verzonden: 4/19/2023 7:53:04 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een ander alternatief dat onderzocht zou moeten worden is het alternatief door het Markermeer. Deels naast de dijk.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nvt

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Omwonenden moeten nauw betrokken worden bij het beoordelen van de alternatieven. Zij zullen er immers de meeste last van ondervinden. Alternatief blauw door de Oostvaardersplassen lijkt me daarom ook het beste alternatief. Hier wonen weinig tot geen omwonenden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Alternatief blauw lijkt mij het beste. De minste mensen zullen hier hinder van ondervinden. Daarnaast kan de schaarste grond die nodig is voor de hoogspanningsmasten niet meer gebruikt worden voor andere doeleinden zoals: akkerbouw, woningen en industrie.

Verzonden: 4/19/2023 8:14:55 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, het blauwe, groene, paarse en gele tracé.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Windmolenpark Zeewolde en kwetsbare natuur en beschermde vogels rode lijst

94458196_8864443_Milieu-effecten.docx

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, gezondheidsaspecten en waardevermindering woning

94458196_8864444_Andere_aspecten.docx

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Milieu-effecten

Groende tracé – deel Almere Hout – Oosterwold: bebouwde kom N706 Vogelweg

1. Windmolenpark Zeewolde

In 2022 is het Windmolenpark Zeewolde geopend. Langs de A27 zijn 17 windturbines gebouwd, met een tiphoogte van 220 meter. Deze windmolens zijn in één lijn geplaatst, waarbij tussen de windmolens onderling en tussen de windmolens en de bestaande infrastructuur voldoende ruimte is opengelaten, om het risico bij calamiteiten zo klein mogelijk te houden.

Het groene tracé langs de N706 Vogelweg doorkruist het bestaande windmolenpark. Er is tussen de N706 Vogelweg en de nieuwe windturbines onvoldoende ruimte om hoogspanningsmasten te plaatsen, zeker als hier zogenoemde vakwerkmasten zouden worden toegepast, en zeker als hier twee tracés (oud en nieuw) worden gecombineerd.

Een windturbine dient "buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte" van een hoogspanningsleiding te staan. Tijdens de inloopbijeenkomst op 30 maart jl. werd door één van uw voorlichters gesuggereerd dat er desnoods windmolens verplaatst zouden worden. Dat lijkt ons, gezien het feit dat de windmolens niet individueel zijn geplaatst, maar in een doordachte structuur en samenhang, niet opportuun.

Zienswijze:
Wij vragen u bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 terdege rekening te houden met het bestaande en recent opgeleverde windmolenpark, waarbij u rekening houdt met de structuur en samenhang in het park en met de voorschriften zoals die zijn gesteld in het *Handboek Risico zonering windturbines*. Een windturbine dient "buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte" van een hoogspanningsleiding te staan.

Wij vragen u om het windmolenpark Zeewolde, ter hoogte van de N706 Vogelweg en ter hoogte van de hoogste windmolens, niet te doorkruisen met hoogspanningsmasten.

2. Kwetsbare natuur, beschermde vogels rode lijst

Behalve dat het voorgenomen tracé door bewoond gebied loopt en er in het gebied ook wordt gewerkt en gerecreëerd, is er in Almere Hout – Oosterwold ook sprake van kwetsbare natuur. In Almere Oosterwold is een groot deel van het langs de A6 gekapte bos gecompenseerd. De zogenoemde Eemvallei, het bos dat onlangs in Oosterwold is aangelegd, gaat dienen als verbindingszone tussen de verschillende Natura 2000 gebieden.

Het bos langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef is het leefgebied van tal van kwetsbare zoogdieren en vogels, waarvan enkele op de rode lijst voorkomen. Wij noemen hier een aantal: buizerd, de bruine én ook blauwe kiekendief (rode lijst), de gele kwikstaart (rode lijst), bont specht, koperwiek, karekiet, koekoek (rode lijst), diverse soorten uilen, en een paartje van de zeldzame wielewaal (rode lijst) dat hier ieder jaar verblijft. Alle genoemde vogels zijn door ons gezien en gehoord in de vijf jaar dat wij hier nu wonen.

Zienswijze:
Wij vragen u om een uitvoerige MER procedure te volgen, om te onderzoeken in hoeverre de voorgenomen aanleg van de hoogspanningsmasten en -leidingen van invloed zal zijn op het leven en de biodiversiteit in en om dit bosgebied.

Wij verzoeken u géén hoogspanningsmasten te plaatsen als deze de kwetsbare natuur, zoals hierboven beschreven, in gevaar brengen.

Andere aspecten

Groende tracé – deel Almere Hout – Oosterwold: bebouwde kom N706 Vogelweg

1. Gezondheid

De Rijksoverheid adviseert netbeheerder uit voorzorg (vanwege kinderleukemie en magneetvelden) geen nieuwe hoogspanningsmasten te plaatsen in de buurt van woningen.

In juni 2022 concludeerde de Gezondheidsraad uit nieuw wetenschappelijk onderzoek dat er ook aanwijzingen zijn dat leukemie zich vaker voordoet bij volwassenen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen. Bron: https://www.gezondheidsraad.nl/onderwerpen/straling/alle-adviezen-over-straling/hoogspanningslijnen-en-gezondheid-kanker-bij-volwassenen

De magnetische velden rond hoogspanningslijnen zijn een mogelijke verklaring. De GR adviseerde de overheid in 2018 voorzorgsmaatregelen te nemen om blootstelling aan hoogspanningslijnen te beperken. Dit bestaande voorzorgbeleid is nu uitgebreid met de aanbeveling voor meer ondergrondse hoogspanningskabels en transformatorstations. Het KWF kankerfonds ondersteunt deze aanbeveling. Bron: https://www.kwf.nl/nieuws/straling-en-kanker

Almere Hout, waar de zelfvoorzienende wijk Oosterwold deel van uitmaakt, behoort tot de agglomeratie van Almere en kan, vanwege de huidige en toekomstige woningdichtheid, niet tot het buitengebied worden gerekend.
Volgens de Structuurvisie Oosterwold, zal dit gebied in de komende decennia uitgroeien tot "een afwisselend stadslandschap met 15.000 nieuwe woningen en 20.000 tot 30.000 arbeidsplaatsen, terwijl het groene en agrarische karakter voor een groot deel behouden blijft."

Oosterwold ontwikkelt zich organisch en er is veel ruimte voor particulier initiatief, zoals het oprichten van scholen, kinderdagverblijven en zorgboerderijen, in combinatie met stadslandbouwinitiatieven. Wonen en werken worden in veel gevallen gecombineerd, ook door ons. Daarnaast is er ook veel aandacht voor recreatie en trekt het gebied jaarlijks vele bezoekers, ook omdat Oosterwold als voorbeeldwijk voor het nieuwe wonen en werken (stadslandbouw) fungeert.

Langs de N706 Vogelweg en A27 zijn momenteel verschillende nieuwe woonwijken in ontwikkeling, waarbij er met een hogere dichtheid wordt gebouwd dan elders in Oosterwold.

Zienswijze:
Wij vragen u om bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 terdege rekening te houden met de bestaande én toekomstige woningen in het gebied én met het feit dat deze nieuwe woonwijk behoort tot de stedelijke agglomeratie van Almere. Daarnaast vragen wij u om rekening te houden met de reeds bestaande en toekomstige activiteiten in dit gebied.

Wij vragen u, met het oog op het advies van de Gezondheidsraad 2022, om langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef, die door bewoond gebied loopt, géén gebruik te maken van bovengrondse hoogspanningsleidingen.

Mocht het zo zijn dat het groene tracé onverhoopt toch de beste optie is, dan verzoeken wij u om dit tracé ter hoogte van het reeds met woningen bebouwde gebied en ter hoogte van het gebied waar het voornemen bestaat om hier woningen en scholen of andere woon/werkverblijven te bouwen, te verkabelen, m.a.w. onder de grond aan te leggen.

Daarnaast vragen wij u om in het gebied buiten de bebouwde kom, dat grenst aan de N706 Vogelweg-Vogeldreef, gebruik te maken van zogenoemde windtrackmasten, waarbij de stralingsemissie is gereduceerd.

[lees verder op volgende pagina]

2. Waardevermindering eigen woning en kavel

Zoals gezegd, was er in 2015 toen wij ons bij het CPO Ecomeerhof aansloten, niets bekend over de voorgenomen 380 kV hoogspanningsverbinding, noch over het recent aangekondigde onderzoek van het groene tracé dat de N706 Vogelweg volgt. Als wij hiervan wel op de hoogte waren geweest, dan hadden wij niet gekozen voor de kavel die hieraan grenst en hadden wij dus niet geïnvesteerd in de huidige woning.

Zienswijze:
Hoewel wij momenteel in onzekerheid verkeren over de mogelijke gevolgen (u kon ons op 30 maart jl. daarover nog niet informeren), geven wij in deze fase aan dat wij ervan uitgaan dat onze woning aanzienlijk in waarde zal dalen, als:

- mocht blijken dat het bos waaraan onze woning en kavel zijn gelegen, deels of geheel zal verdwijnen als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen, en/of
- mocht blijken dat onze woning en kavel als gevolg van de hoogspanningsmasten binnen het magnetisch veld zal komen te liggen, en/of
- mocht blijken dat ons vrije uitzicht op de natuur/het bos en de horizon als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen wordt aangetast, en/of
- mocht blijken dat ons woongenot als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en de daarbij horende geluidshinder wordt aangetast.

Mocht één of meerdere van de bovengenoemde zaken na het plaatsen van de hoogspanningsmasten het geval zijn, dan zullen wij een claim neerleggen van waardevermindering op de woning met kavel.

Mocht onze woning en kavel binnen de magneetveldzone liggen, dan zullen wij een volledige schadevergoeding van u vragen voor de complete waardevermindering van ons huis, dan wel u verzoeken om onze woning met kavel te kopen voor een bedrag conform de marktwaarde.

Mocht onze woning en kavel buiten de magneetveldzone liggen, maar ons woongenot zoals hierboven omschreven worden aangetast, dan doen wij een beroep op planschade, zoals is vastgelegd in uw Schade- & vergoedingengids.

Verzonden: 4/19/2023 8:20:58 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Vrijwel alle scenario's lopen nu door het schaarse bosgebied van Almere. Het 'Bos van de toekomst' zoals dat in de gemeente werd vastgesteld op 25 mrt 2021 moet samen met de Eemvallei de ontbossing rond de A6, de Essentaksterfte en andere bomenkap compenseren en het resterende bos beschermen. Het is belangrijk dat scenario's worden bedacht die dat gebied (zie bijlage) ontzien, bijvoorbeeld door pas na de A27 naar het zuiden af de buigen, voor zover nodig. Liever de A6 volgen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, Lichtvervuiling moet worden meegenomen bij het beoordelen van milieu effecten en leefbaarheid. Uitgesloten moet worden dat net als bij de windmolens op iedere paal 10 lampjes worden aangebracht om het nachtbeeld daarmee te verstoren.af

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Leefbaarheid, canon van het Nederlandse landschap en of het in de buurt past. Oosterwold (Vogelweg) is een duurzame wijk waar iedereen voor zijn/haar/hen rust, ruimte en natuurinclusief wonen is gekomen. Daar past geen hoogspanningsverbinding bij.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De verbinding zou naast de Vogelweg/dreef komen. Veel te dicht op de huizen! Niet doen!

Verzonden: 4/19/2023 8:32:52 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

- Een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27 (de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om vervolgens richting Dronten te lopen (RODE route).
- Een ander alternatief waarbij woonwijken worden ontzien is de GELE Route.
- Ook het blauw tracé zie ik als mogelijkheid.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Groene tracé: 1. Dwars door woongebied

De Vogeldreef (N706) loopt vanaf de A27 tot de Waterlandse weg (N305) door 2 woonwijken: Oosterwold en Vogelhorst (beide stadsdeel Almere Hout). 2. Gezonde woon- en leefomgeving De Rijksoverheid adviseert netbeheerders geen nieuwe hoogspanningslijnen aan te leggen in de buurt van woningen om te voorkomen dat de kinderen tot 16 jaar langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden. 3. Landschaparchitectuur van Flevoland / Canon van het Nederlandse landschap

Het groene tracé loopt langs de Vogeldreef/Vogelweg (N706), een bijzonder traject in de Flevopolder. De Vogeldreef/Vogelweg is opgenomen in de Canon van het Nederlandse landschap als 'synthese van stedenbouw en landschapsarchitectuur'4. Aantasting natuurgebieden Almeerderhout en Eemvallei

Verschillende scenario's doorkruizen precies het gebied waar de gemeente het geleden verlies aan natuur wil gaan compenseren en de resterende natuur in bescherming wil nemen met ´Het Stadsbos van de Toekomst' en de 'Eemvallei'

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Wooningwaarde

Ik maak me zorgen over effecten van het tracé op de woningprijzen. In een uitspraak van de instantie-rechtbank te 's-Hertogenbosch is door de rechter vastgesteld dat woningen naast een hoogspanningsverbinding een 10% lagere WOZ-waarde krijgen . Hoe wil TenneT het compenseren? 6. Double belasting woongebied

De aanwezigheid van de al bestaande zeer grote windmolens aan de rand van Oosterwold moet worden meegewogen. Een 380kv tracé in dezelfde wijk zou een zeer grote en onevenredige belasting geven op een relatief klein en bijzonder gebied/woonwijk.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik kan mij voorstellen dat bij gebrek aan lokale kennis is er niet goed stilgestaan bij de snelle ontwikkeling van Almere Hout. De Vogeldreef (N706) loopt vanaf de A27 tot de Waterlandse weg (N305) door 2 woonwijken: Oosterwold en Vogelhorst (beide stadsdeel Almere Hout). De huizen van de [redacted] staan op zeer korte afstand van de Vogeldreef.

In de Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven is al duidelijk gemaakt dat ook de gemeente Almere de wens heeft geuit om geen enkele 380kv verbinding door een woonwijk te laten lopen (pagina 7). Ook gaat het groene tracé in tegen hetgeen vermeld is op pagina 11:

"…de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".

Op de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoek alternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld als uitsluiting/ "no go area", toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen gepland.

94458365_8864507_Zienswijzen_hoogspanningsleiding_Diemen-Ems_[redacted].docx

Zienswijze hoogspanningsleiding Diemen – Ens
Almere, 17 april 2023

Beata [redacted]
e-mail: [redacted]

Geachte heer /mevrouw,

Hierbij treft u **zienswijze** aan op het Hoogspanningsleiding tracé Diemen-Ens, scenario het groene tracé, gedeelte Vogeldreef (N706)[1] vanaf de A27 tot de Waterlandseweg (N305) te Almere.

Tot mijn verbazing heeft TenneT als een van de mogelijke opties voor een 380kv hoogspanningslijn Diemen -Ens **het groene tracé** voorgesteld. Ik ben verbaast omdat dit tracé dwars door woonwijken Oosterwold en Vogelhorst (stadsdeel Almere Hout) loopt.

1. Dwars door woongebied

Ik kan mij voorstellen dat bij gebrek aan lokale kennis is er niet goed stilgestaan bij de snelle ontwikkeling van Almere Hout. De Vogeldreef (N706) loopt vanaf de A27 tot de Waterlandse weg (N305) door 2 woonwijken: Oosterwold en Vogelhorst (beide stadsdeel Almere Hout). De huizen van de [redacted] en [redacted] staan op zeer korte afstand van de Vogeldreef.

In de Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven is al duidelijk gemaakt dat ook de gemeente Almere de wens heeft geuit om **geen enkele 380kv verbinding door een woonwijk te laten lopen** (pagina 7). Ook gaat het groene tracé in tegen hetgeen vermeld is op pagina 11:

"...de nieuwe verbinding **niet dwars door een woonwijk** kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn **harde uitsluitingen**".

Op de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoek alternatieven" staat **Oosterwold** ook duidelijk in het rood vermeld als uitsluiting/ "**no go area",** toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen gepland.

Natuurlijk begrijp ik dat als onderdeel van de energie transitie een uitbreiding van het energienetwerk nodig is. Echter begrijp ik niet **waarom het groene tracé dwars door de woonwijken** is ingetekend.

2. Gezonde woon- en leefomgeving

Woonwijken Oosterwold en Volgelhorst zijn kinderrijke woonwijken. Er worden veel woningen gebouwd, er komen veel gezien met kinderen wonen, er komen veel nieuwe basisscholen.

Bij veel mensen, ook bij mij, is veel bezorgdheid over wonen dichtbij hoogspanningslijnen. Kinderen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen hebben mogelijk een verhoogde kans op kinderleukemie. Vanuit de mogelijke gezondheidseffecten heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een voorzorgsbeleid ontwikkeld: De Rijksoverheid adviseert netbeheerders **geen nieuwe**

[1] In gemeente Almere heet het Vogeldreef. Oude naam Vogelweg.

hoogspanningslijnen aan te leggen in de buurt van woningen om te voorkomen dat de kinderen tot 16 jaar langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden. Ik vraag mij af waarom TenneT dit duidelijk advies van de Rijksoverheid negeert.

3. Landschaparchitectuur van Flevoland / Canon van het Nederlandse landschap

Het groene tracé loopt langs de Vogeldreef/Vogelweg (N706), een bijzonder traject in de Flevopolder. De Vogeldreef/Vogelweg is opgenomen in de *Canon van het Nederlandse landschap* [2] als 'synthese van stedenbouw en landschapsarchitectuur'. De beplanting van de Vogeldreef/Vogelweg is een voorbeeld van de **landschapsarchitectuur van Flevoland**.

Doorgaan met het groene tracé betekent **vernieling** van dit karakteristieke landschap.

4. Aantasting natuurgebieden Almeerderhout en Eemvallei

Op 25 mrt 2021 keurde de Gemeenteraad Almere het Toekomstperspectief en het ontwikkelplan goed voor het "Bos van de toekomst". Verschillende scenario's doorkruizen precies het gebied waar de gemeente het geleden verlies aan natuur wil gaan compenseren en **de resterende natuur in bescherming** wil nemen met 'Het Stadsbos van de Toekomst' en de 'Eemvallei'. [3] Een toekomstig tracé mag de samenhang in de natuurstructuur in Almeerderhout niet aantasten.

5. Wooningwaarde

Ik maak me zorgen over effecten van het tracé op de woningprijzen. In een uitspraak van de instantie-rechtbank te 's-Hertogenbosch is door de rechter vastgesteld dat woningen naast een hoogspanningsverbinding een 10% lagere WOZ-waarde krijgen[4]. Hoe wil TenneT het compenseren?

6. Double belasting woongebied

De aanwezigheid van de al bestaande zeer grote windmolens aan de rand van Oosterwold moet worden meegewogen. Een 380kv tracé in dezelfde wijk zou een zeer grote en onevenredige belasting geven op een relatief klein en bijzonder gebied/woonwijk.

Gezien boven genoemde punten is het groene tracé geen valide optie. Ik verzoek om het groene tracé als mogelijkheid volledig te laten vervallen.

Alternatieven

Mijn voorkeur is dat het tracé naast bestaande infrastructuur komt te liggen, waar het landschapsbeeld al danig is aangetast door infrastructurele ingrepen.

- Een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27 (de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om vervolgens richting Dronten te lopen (RODE route).
- Een ander alternatief waarbij woonwijken worden ontzien is de GELE Route.
- Ook het blauw tracé zie ik als mogelijkheid.

---

[2] Canon Nederlandse landschap Vogelweg Flevopolder

[3] Almeerderhout-Toekomstperspectief.pdf en https://almere20.nl/project/eemvallei/

[4] https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/

Ik vertrouw er op dat u mijn inbreng meeneemt in de verdere uitwerking. Ik wordt graag op de hoogte gehouden van de vervolgstappen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Verzonden: 4/19/2023 8:39:17 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een tracé om Almere Oosterwold heen. Op de kaart is dit nu nog redelijk weinig bewoond gebied maar daar gaat verandering in komen. Dus voorkeur voor het gele/oranje tracé, of het groene tracé langs de Vogelweg ondergronds.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Eventuele bomenkap langs de Vogelweg bij keuze voor het groene tracé, hoe gaat dit hersteld worden?

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

- Waardevermindering aanliggende grond en woningen.

- Horizonvervuiling, door de reeds aanwezige windmolens is hier al ernstig sprake van, elektriciteitsmasten versterken dit nog meer.

- Alternatief leidingen onder de grond onderzoeken, desnoods voor een deel van een tracé.

- Het Rijksbesluit om niet meer door woonwijken te gaan, zie pagina 11 in de "Notitie onderzoekalternatieven".

- Verdere aantasting van het landelijke karakter van de wijk Almere Oosterwold.

- Hoe denkt men de zorg over mogelijke (in)directe gezondheidsrisico's weg te nemen? Deze zorg beïnvloedt het woongenot.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het zal hier niet met detailniveau bedoeld worden maar het kaartje op de website met de mogelijke tracés is bijzonder onduidelijk, mist detaillering.

Verzonden: 4/19/2023 8:43:43 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja langs het water en niet door de woonwijk

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wij hebben al zoveel windmolens rond onze huizen dat wij ons deel meer dan leveren in Oosterwold

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie boven

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/19/2023 8:49:17 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De vogelweg is een karakerstieke bomenlaan welke de groene as vormt van het woongebied Oosterwold. Behoud van de dragende boomstructuur is van essentieel belang voor de duurzame toekomst.

Verstoring door elektra hoogspannings masten die bomenkap tot gevolg zal hebben is strijdig met het algemeen belang. Een route langs de A6 of A27 zou moeten worden overwogen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Groen behoud van unieke bomen en woonmilieu mogen niet worden verkwanseld aan stroomtransport via hoogspanningsdraden, welke electromagnetische straling een vernietigend effect hebben op het omringende bos wandelaars en dierleven.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Elektromagnetische straling op bos, wandelaars en dierleven.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Visueel verarming van de Vogellaan.

Verzonden: 4/19/2023 8:53:28 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Iedereen die op het [redacted] woont en tegenover het geweldige groen en aan het water woont, heeft hier bewust voor gekozen. Met het oog dat dit in de toekomst ook niet zou veranderen. Andere alternatieven zijn uiteraard de gebieden waar zo min mogelijk mensen wonen of ten minste zo min mogelijk kinderen. Ik ben moeder van twee jonge kinderen en mijn man en ik hebben hard gewerkt en werken nog steeds hard om het grond te kunnen kopen en ons huis te bouwen. Ongeacht dat ons uitzicht vreselijk wordt verpest, baren de gezondheidsrisico's die aan de hoogspanningsverbinding verbonden ons het meeste zorgen. Een betere locatie zou langs de snelwegen kunnen zijn of langs het water.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Milieu-effecten op het groene bos zouden zeker beter onderzocht moeten worden. Serieus onderzoek over de effecten van de stralingen van deze hoogspanningsverbinding moeten zeker worden meegenomen, omdat de gezondheid van ons in het geding komt. Recreatie wordt hierbij ook niet verbeterd.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De Rijksoverheid adviseert uit voorzorg geen nieuwe hoogspanningslijnen bij woningen. Dit advies is niet voor niets uitgegeven en moet zeker meegenomen worden in het toetsingskader.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Voor ons van grootst belang is de leefkwaliteit van onze kinderen. Dat deze niet door een hoogspanningsleidingen in het geding komt of significant in gevaar komt. Dit is bewezen en de bouw van zulke projecten bij woningen worden niet voor niets afgeraden. Dit wil je geen enkel kind aan doen.

Verzonden: 4/19/2023 9:01:53 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: Landbouwbedrijf [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 2.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 2.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zienswijze hoogspanningsmast

Als eigenaar en bewoner van de boerderij aan de [redacted] te [redacted] en aangrenzende kavels maken wij ons ernstige zorgen om het alternatieve tracé geel, welke ingetekend is en vlak aan onze woning en werkgebied loopt. Gezien het elektro-magnetisch veld maken wij ons zorgen om onze gezondheid mocht dit tracé gekozen worden. Ook de werkomstandigheden op het erf en op de akkers worden dermate beïnvloed dat de hoogspanningslijn uiterst ongewenst is. Daarnaast staan er al windmolens op geringe afstand welke onze leef- en werkomstandigheden al behoorlijk beïnvloeden. Onderstaand een aantal punten waar wij aandacht voor vragen in het onderzoek naar de voorkeursbeslissing:

Zie de bijlage voor onze punten.

94458631_8864599_Zienswijze_hoogspanningstracé_Geel_Flevoland_Diemen-Ens_19-04-2023.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage 2.

Zienswijze hoogspanningsmast

Als eigenaar en bewoner van de boerderij aan de [redacted] te [redacted] en aangrenzende kavels maken wij ons ernstige zorgen om het alternatieve tracé geel, welke ingetekend is en vlak aan onze woning en werkgebied loopt. Gezien het elektro-magnetisch veld maken wij ons zorgen om onze gezondheid mocht dit tracé gekozen worden. Ook de werkomstandigheden op het erf en op de akkers worden dermate beïnvloed dat de hoogspanningslijn uiterst ongewenst is. Daarnaast staan er al windmolens op geringe afstand welke onze leef- en werkomstandigheden al behoorlijk beïnvloeden. Onderstaand een aantal punten waar wij aandacht voor vragen in het onderzoek naar de voorkeursbeslissing:

- De hoge landbouwkundige efficiëntie en doelmatigheid mag bij ons niet aangetast worden door hoogspanningsmasten. Indien dit wel nodig is moet er ruimhartig gecompenseerd worden.
- Er moet rekening worden gehouden met een mogelijke toekomstige uitbreiding van het boerderijerf.
- Beregening met waterkanon of beregenboom moet mogelijk blijven onder alle omstandigheden. Indien dit niet het geval is gaat het opbrengstniveau dermate naar beneden dat een ruimhartige compensatie niet genoeg is.
- Alle teelten inclusief fruitteelt of agroforst systemen moeten mogelijk blijven op het land. Indien niet het geval moet er compensatieland worden aangeboden.
- Zelfopgewekte stroom door zonnepanelen dient op de hoogspanningsmast aangesloten te mogen worden.
- Vergoeding voor hoogspanningsmasten moet vergelijkbaar zijn met die van windmolens. Omdat hinder en schade vergelijkbaar is, zo waarlijk kan er zelfs gezondheidsschade optreden door het elektro-magnetisch veld.
- Elektro-magnetisch veld is gevaarlijk voor de werkomgeving op onze boerderij, gezien de geringe afstand die kan ontstaan tot het erf.
- De stroommaatschappij van de hoogspanningsmasten moet de ondergrond onder de masten vrijhouden van onkruiden en grassen.
- Bij elke nieuwe betreding van de velden dient de schade aan de opstaande gewassen vergoed te worden, zonder dat de eigenaar dit moet eisen.
- De rust voor de natuur wordt te veel verstoord door het elektro-magnetisch veld.
- Er gaat in onze situatie veel efficiëntie verloren wat in directe zin veel uitwerking heeft op onze inkomsten.

Hoogachtend,

[redacted]

[redacted]

E-mail: [redacted]

Verzonden: 4/19/2023 9:04:12 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er zijn rapporten dat straling gevaarlijk kan zijn voor omwonenden. Verder moeten er mooie bosstroken gekapt worden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er zouden geen hoogspanningskabels door woongebieden getrokken moeten worden. Flora en Fauna dienen intact te blijven.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De bestaande bossen zijn een onmiskenbaar onderdeel van Oosterwold.

Verzonden: 4/19/2023 9:15:39 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Hoogspanningstrace's mogen niet langs woningen, scholen en winkels lopen.

De plek die nu wordt onderzocht ligt zeer dicht bij bestaande bebouwing, gaat over een winkelcentrum heen en ligt te dicht bij scholen.

Een alternatief dat moet worden onderzocht is het Markermeer. En evt. ondergrondse alternatieven.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er zijn zeker milieueffecten die moeten worden onderzocht.

Plaatsing van hoogspanningsmasten langs de Vogelweg zal leiden tot bomenkap op de Vogelweg en het Kathedralenbos. Een dramatisch besluit, mocht dit doorgaan.

De bomenrij en het Kathedralenbos herbergen veel dieren en de rust van deze dieren zal hevig worden verstoord.

De bomenrij aan de Vogelweg is bovendien opgenomen in de Canon van 60, vanwege het mooie voorbeeld van landschapsarchitectuur.

De vliegroutes van trekvogels vanuit de Oostvaarders plassen gaan rechtstreeks over Oosterwold.

Er zijn reeds hoge windmolens geplaatst langs de A27. Mochten daar nog hoogspanningsmasten bijkomen, dan wordt de trek van den deze vogels verstoord.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er staan veel huizen direct langs het trace. Deze zullen sterk in waarde gaan verminderen.

De kabels van de hoogspanningsmasten gaan direct over het Margaret Cavandisch plein. Een winkelcentrum met twee supermarkten. Bezoekers van dit winkelcentrum en winkelmedewerkers zullen dagelijks aan het magnetisch veld worden blootgesteld. Net als de bewoners van de nieuwe wijk Groenewold, een wijk met veel jonge gezinnen.

Op ca. 400 afstand van het geplande trace bevindt zich een school. Een nieuwe school staat in de planning, eveneens op korte afstand van het trace.

Diverse onderzoeken wijzen uit dat kinderen gevoelig zijn voor magnetische straling. Ze kunnen er zelfs ziek van worden. Maar ook volwassenen kunnen ziek worden, denk aan degeneratieve ziekten als Alzheimer en kanker (bron RIVM gezondheidseffecten hoogspanningslijnen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja. Oosterwold is een wijk met een ecologisch karakter. Een voorbeeldwijk op het gebied van stadslandbouw. Wat gaat de magnetische straling doen met onze gewassen en het planten- en dierenleven?

Elektriciteit is belangrijk. Dat weten wij ook. Maar de ironie is dat juist in Oosterwold, waar onderzoek wordt gedaan naar de opslag van zelf opgewekte energie, wellicht hoogspanningsmasten in de toekomst achterhaald kunnen zijn.

Verzonden: 4/19/2023 9:17:00 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Robin Lucas
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

94458896_8864643_Zienswijzen_hoogspanningsleiding.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage 1

Almere, 19 april 2023
[redacted]

Geachte medewerker aan de hoogspanningslijn Diemen-Ens,

Namens mijn partner, dochter en mijzelf dien ik hierbij een aantal zienswijzen op Hoogspanningslijn tracé Diemen-Ens in. Wij zijn vijf jaar geleden vanuit Amsterdam naar de woonwijk Oosterwold gekomen opzoek naar een groene en gezonde omgeving voor kinderen om op te groeien. We wonen met heel veel plezier in dit bijzondere gebied gekenmerkt door de stadslandbouw en de saamhorigheid van de buurtbewoners. Dat één van de hoogspannings-scenario's de woonwijk Oosterwold en naastgelegen woonwijken Almere hout en Vogelhorst lijkt te doorkruisen (groene tracé) alarmeert ons. Tegelijkertijd begrijpen we dat de groeiende behoefte aan elektriciteit vraagt om aanpassingen en uitbreiding van het stroomnetwerk en onze voorkeur gaat daarom uit naar de aanleg van het oranje tracé.

- Het groene tracé zou woonwijken doorkruisen

In korte tijd zijn de woonwijken Oosterwold en Vogelhorst flink uitgebreid. Waar dit gebied tot een aantal jaar geleden nog omschreven kon worden als "verspreide woningen" is dat nu niet meer het geval. Het gaat hier nu om woonwijken met winkels, scholen en andere voorzieningen. Volgens de "notitie onderzoek alternatieven" is een woonwijk een harde uitsluiting.

- Niet uit te sluiten effecten op gezondheid van omwonenden

Zoals ook in het advies van de gezondheidsraad te lezen is kan niet worden uitgesloten dat het wonen in de buurt van hoogspanningskabels een risico vormt voor de gezondheid[1].

- Aantasting bestaand ecosysteem en (toekomstige) natuurgebieden

In de bospercelen tussen de woningen en de Vogelweg leven verschillende (beschermde/kwetsbare) diersoorten zoals o.a. wielewalen, blauwe en bruine kiekendief, bunzingen, reeën en vossen van wie het leefgebied zou worden aangetast door de aanleg en daarna de langdurige aanwezigheid van hoogspanningslijnen. De mogelijke kap van bomen om ruimte te maken voor het tracé door woonwijk Oosterwold gaat in tegen de plannen om ontbossing tegen te gaan. Ook het 'Bos van de toekomst' [2] en de 'Eemvallei' [3], twee natuurgebieden die zouden moeten compenseren voor het reeds geleden verlies aan natuur in dit gebied, zouden in verschillende scenario's worden doorkruist door hoogspanningskabels wat de samenhang in de natuurstructuur in Almeerderhout zou aantasten.

- Aantasting esthetiek van natuurlijke omgeving en daling woning waarde

Indien een hoogspanningstracé dit gebied zou gaan doorkruisen dan zou dat afdoen aan de esthetiek van de huidige natuurlijke omgeving en zou het de waarde van de woningen waarschijnlijk doen dalen.

We vertrouwen erop dat u onze zienswijze meeneemt in de verdere uitwerking en worden graag op de hoogte gehouden van de vervolgstappen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[1]Hoogspanningslijnen en gezondheid deel I: kanker bij kinderen Nr. 2018/08

[2] https://almere20.nl/wp-content/uploads/2020/10/Almeerderhout-Toekomstperspectief.pdf

[3] https://almere20.nl/project/eemvallei/

Verzonden: 4/19/2023 9:17:58 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergronds alternatief, andere traject waar geen bomen voor hoeven te worden gekapt of schade aanrichten aan bomen

94458902_8864645_Zienswijzen_hoogspanningsleiding_Diemen-Ems_([redacted]_0-2).docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ontbossing wat schadelijk is voor milieu. Straling wat schadelijk is voor mens en dier.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Alternatief traject

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Details komen later

Zienswijzen hoogspanningsleiding Diemen – Ens
Almere, 19 april 2023
[redacted]

Geachte medewerker aan de Hoogspanningsleiding Diemen-Ens,

Hierbij treft u een aantal zienswijzen aan op het Hoogspanningsleiding tracé Diemen-Ens.

Ik dien deze zienswijzen in namens [redacted] en mijzelf die naar Oosterwold zijn gekomen om zich te vestigen in een bijzonder gebied waar *stadslandbouw* zich ontwikkelt voor en door bewoners. We pogen dat te doen met respect voor en in balans met de natuur en haar diversiteit.
De *organische ontwikkeling* van het gebied trekt relatief veel mensen met aandacht voor de natuur, de biologie en ecologie. Dat één van de hoogspaningsscenario's Oosterwold lijkt te doorkruizen alarmeert ons. Tegelijk begrijpen we dat de ontwikkelingen en toenemende behoefte aan elektriciteit vragen om aanpassingen en uitbreiding van het stroomnetwerk.

Er zijn 5 scenario's geschetst en de opsomming van beperkingen waarmee rekening gehouden moet worden gehouden is groot. We dienen graag onze zienswijzen hierop in.

Kap van bomen

Een toekomstig traject zou zo min mogelijk kap van bomen tot gevolg moeten hebben. Sinds 2013 laat Nederland een sterke stijging zien van ontbossing[1]. De ontbossing evenaart zelfs het niveau van de ontbossing van het Amazonegebied [2]. Allerlei maatregelen om 10% meer bomen te hebben in 2030 hebben de negatieve trend tot op heden nog niet omgebogen.
De Flevopolder heeft relatief weinig bomen en bospercelen. De verbreding van de A6, Essentaksterfte, verkeersveiligheid en nieuwbouw hebben ook de afgelopen jaren tot veel kap geleid. Die natuur zou gecompenseerd worden door aanplant van nieuwe bossen in de Eemvallei en het Almeerderhout. In oud bos ligt echter veel meer koolstof opgeslagen dan in jong bos en het zal nog decennia duren eer dat de toegenomen CO2 van ontbossing zal zijn gecompenseerd. Een nieuw hoogspanningstracé mag dat probleem niet nog verder verergeren.

Aantasting natuurgebieden Almeerderhout en Eemvallei

Op 25 mrt 2021 keurde de Gemeenteraad Almere het Toekomstperspectief en het ontwikkelplan goed voor het "Bos van de toekomst" Verschillende scenario's doorkruizen precies het gebied waar de gemeente het geleden verlies aan natuur wil gaan compenseren en de resterende natuur in bescherming wil nemen met 'Het Stadsbos van de Toekomst' en de 'Eemvallei'. [3] Een toekomstig tracé mag de samenhang in de natuurstructuur in Almeerderhout niet aantasten.

Gezonde woon- en leefomgeving

We snappen goed dat voor het tracé door Almere stad naar een alternatief wordt gezocht. De gezondheidsrisico's rond hoogspanningstracés zijn bekend: leukemie bij kinderen en degeneratieve ziekten zoals Alzheimer en kanker [4]. Een alternatief tracé zou dan ook niet door andere (evt toekomstige) woongebieden moeten lopen. Hoogspanningstracés zouden wat ons betreft nooit

[1] Wageningen University & Research (WUR)
[2] De Volkskrant 9 september 2017
[3] Almeerderhout-Toekomstperspectief.pdf en https://almere20.nl/project/eemvallei/
[4] RIVM over gezondheidseffecten hoogspanningslijnen

'dicht' (<300m) langs bewoond gebied mogen gaan, tenzij ondergronds. Bij ondergrondse trajecten worden de elektrische en magnetische velden sterk verkleind (tot enkele meters) omdat de velden van de verschillende fasen elkaar deels opheffen [5].

Canon van het Nederlandse landschap

Het landschapsbeeld in de polder is al danig aangetast door de vele windmolens en verlichting die daarop sinds enkele jaren ook het nachtbeeld verstoort. Het behoeft geen uitleg dat hoogspanningstracés dit niet beter maken. Dat geldt uiteraard voor alle scenario's. Maar uw 'scenario groen', de N706, bij ons bekend als de Vogelweg, is een bijzonder traject in de polder. De Vogelweg is opgenomen in de *Canon van het Nederlandse landschap* [6] als 'synthese van stedenbouw en landschapsarchitectuur' (zie ook foto in bijlage). De fotograaf [redacted] stelt in het verlengde daarvan: de beplanting van de Vogelweg is een voorbeeld van de landschapsarchitectuur van Flevoland (foto van [redacted]).

Voor het behoud van het karakteristieke landschapsbeeld zal 'scenario groen' niet ongelukkiger kunnen uitpakken en van onderstaande foto een historisch beeld maken.

De keuze voor een nieuw tracé zou de schaarse karakteristieke polderwegen en het aangezicht en landschappelijk beeld niet verder mogen aantasten. Het heeft dan ook onze voorkeur dat het tracé naast bestaande infrastructuur komt te liggen, waar het landschapsbeeld al danig is aangetast door infrastructurele ingrepen, bijvoorbeeld dicht op de A6 (bvb tussen de snelwegen) of langs de N305.

---

[5] prof. dr. ir. Michiel Haas en Henk Wever Msc: Elektrostress en gezondheid; de invloed van elektriciteit en zenders (2011, 3e herziene druk) hoofdstuk 12.2.

[6] Canon Nederlandse landschap Vogelweg Flevopolder

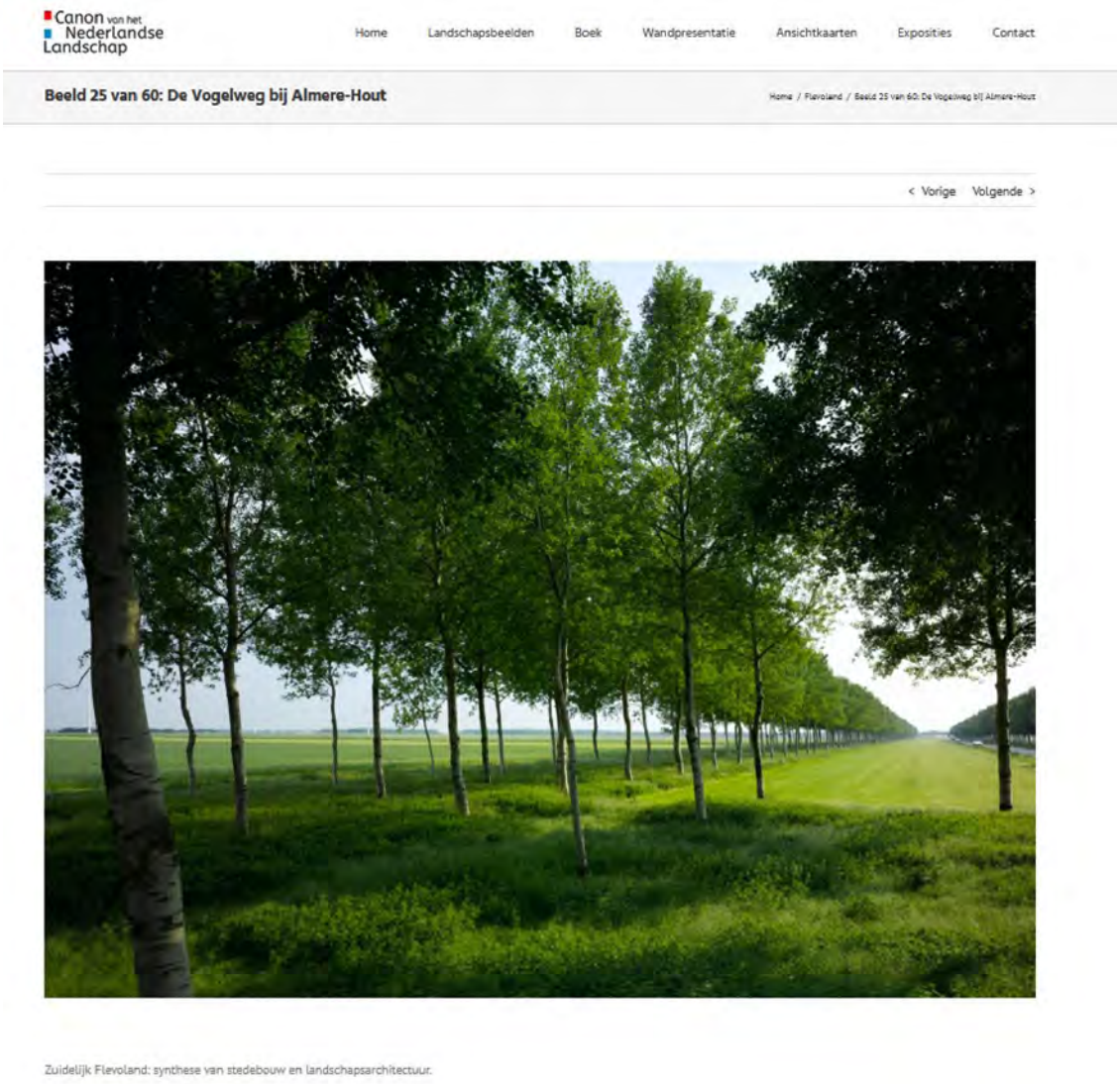
We vertrouwen er op dat u onze inbreng meeneemt in de verdere uitwerking en worden graag op de hoogte gehouden van de vervolgstappen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

https://www[redacted].nl/image/l0000bwcZTLZnnSs

https://www.canonvanhetnederlandselandschap.nl/portfolio-items/beeld-25-van-60-de-vogelweg-bij-almere-hout/

Zuidelijk Flevoland: synthese van stedebouw en landschapsarchitectuur.

Verzonden: 4/19/2023 9:19:03 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja zie bijlage

94458912_8864651_Zienswijze_380kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Emst.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja zie bijlage

94458912_8864652_Zienswijze_380kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Emst.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja zie bijlage

94458912_8864653_Zienswijze_380kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Emst.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja zie bijlage

94458912_8864654_Zienswijze_380kV_verbinding_Diemen_Lelystad_Emst.pdf

Betreft: Zienswijze concept NRD – Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad, Ens

Datum: 19 april 2023

Geachte lezer,

Hierbij bieden wij onze zienswijze aan betreffende het voornemen voor de nieuwe hoogspanningsverbinding 380 kV tussen Lelystand, Diemen en Ens.

Een van de mogelijke routes (de groene route) loopt door of vlak langs onze wijk, Vogelhorst I in Almere op zeer korte afstand van ons huis aan de Kiekendieflaan.
De hiervoor genoemde route is voor ons om verschillende redenen een onacceptabel alternatief, waarvan de volgende reden de belangrijkste is:

- **Het gezondheidsrisico voor de bewoners**

In de 'samenvatting concept onderzoeksplan (NRD)' wordt gesteld dat bepaalde routes niet mogelijk zijn door bestaande regels en wetten voor beschermde natuurgebieden.
Hoe verhouden zich deze bestaande regels ten opzichte van het vastgestelde voorzorgsbeleid met betrekking tot mogelijke gezondheidsrisico's van magneetvelden van netwerkcomponenten in het elektriciteitsnet?
Wij constateren dat de "groene-route" niet in lijn is met dit voorzorgsbeleid. Het toenmalige ministerie van VROM (Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu) heeft in 2005 gelet op de maatschappelijke discussie uit voorzorg beleid ontwikkeld dat is vastgelegd in een beleidsadvies aan gemeenten en netbeheerders.
Op 1 oktober 2019 heeft minister Wiebes het advies en de kabinetsreactie daarop aan de Tweede Kamer gestuurd. In de kabinetsreactie geeft de minister aan voorzorgsbeleid te blijven voeren om zoveel als redelijkerwijs mogelijk te voorkomen dat kinderen (tot 16 jaar) langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden.
Met het uitkomen van twee nieuwe rapporten van de Gezondheidsraad in 2022 is duidelijk geworden dat er in de nabijheid van bovengrondse hoogspanningslijnen niet alleen meer gevallen van leukemie voorkomen bij kinderen, maar ook bij volwassenen.
De afstand op de voorgenomen optie tussen de hoogspanningskabel en onze huizen aan weerzijden van de Vogeldreef, is minder dan de minimale afstanden die het RIVM, om gezondheidsrisico's te beperken, heeft berekend bij 380 kV-lijnen.

In de brief 16 november 2022 van minister Jetten aan de tweede kamer met betrekking tot het voorzorgbeleid voor magneetvelden bij elektriciteitsvoorzieningen schrijft minister Jetten dat voor bovengrondse hoogspanningslijnen het huidige voorzorgsbeleid, met ruimtelijke maatregelen, in stand gehouden blijft.

Daarnaast is de nieuwe route langs of dichtbij de Vogeldreef niet gewenst om de volgende aanvullende redenen:

- **Impact op de leefomgeving bewoners**: we worden geconfronteerd met een grote achteruitgang van het landschap, geluidsoverlast en veiligheidsrisico's.
- **Impact op de natuur**: we kozen Almere-Hout om te wonen vanwege de flora en fauna. Beiden worden aanzienlijk aangetast.
- **Waardevermindering van ons huis**: gezien de impact op de omgeving en gezondheidsrisico's die de 380 kV-lijn met zich meebrengt, ligt een waardevermindering van ons huis in de lijn der verwachting.

We doen daarom een klemmend beroep op u om af te zien van uw voornoemde voornemen om de verbinding door of langs de wijk Vogelhorst te laten lopen.

Verzonden: 4/19/2023 9:28:03 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted] (partner)
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Vrijwel alle scenario's lopen nu door het schaarse bosgebied van Almere. Het 'Bos van de toekomst' zoals dat in de gemeente werd vastgesteld op 25 mrt 2021 moet samen met de Eemvallei de ontbossing rond de A6, de Essentaksterfte en andere bomenkap compenseren en het resterende bos beschermen. Het is belangrijk dat scenario's worden bedacht die dat gebied (zie bijlage) ontzien, bijvoorbeeld door pas na de A27 naar het zuiden af de buigen, voor zover nodig. Liever de A6 volgen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, Lichtvervuiling moet worden meegenomen bij het beoordelen van milieu effecten en leefbaarheid. Uitgesloten moet worden dat net als bij de windmolens op iedere paal 10 lampjes worden aangebracht om het nachtbeeld daarmee te verstoren. Daarnaast is er een groot effect op landbouw, wat nou juist in Oosterwold de bedoeling is. Informatie hierover is te vinden op https://www.ventilus.info/landbouw_akkerbouw.html

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Moeten we niet energie juist lokaler gaan gebruiken in plaats van alles met elkaar verbinden?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Verzonden: 4/19/2023 9:29:48 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens: Zwanenburg Projecten
Organisatie: Zwanenburg Projecten

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

1. Wij zijn van mening dat een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad moet worden opgelost;

2. Als dit niet mogelijk is, dan moet er gekozen worden voor een verbinding die zoveel mogelijk parallel loopt aan de huidige hoogspanningsverbinding teneinde het landschap niet verder te verstoren.

3. Daarom mag een nieuwe verbinding ook niet ten noorden (Pampushout en Oostvaardersplassen) of ten zuiden van Almere – c.q. Almere Haven, Almere Overgooi, Oosterwold en Almeerderhout lopen, maar hoogstens tezamen met de A6.

4. Voor het stedelijke gebied zijn wij van mening, dat er moet worden gekozen voor een ondergrondse verbinding. De nieuwe hoogspanningsverbinding betreft slechts 2 circuits. Eén circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroomvoerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met publieke ruimte om te gaan.

94459023_8864678_Zienswijze_op_voornemen_Tennet_en_ministerie_voor_extra_hoogspanningsverbinding.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

.

Heerenveen, 19 april 2023

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en netbeheerder Tennet TSO BV (Tennet) zijn van plan een extra 380 kV hoogspanningsverbinding aan te leggen tussen hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. Het aanleggen van een nieuwe 380 kV verbinding is op grond van de Electriciteitswet een project van nationaal belang en valt hierdoor onder de rijkscoördinatieregeling. De minister voor Klimaat en Energie coördineert de besluitvorming voor dit project en samen met de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening wordt bepaald waar de hoogspanningsverbinding komt. Het doel is om in 2024 het voorkeurstracé vast te stellen in 2027 het ruimtelijk inpassingsplan van dit tracé. In het ruimtelijk inpassingsplan wordt de bestemming bepaald. Na 2027 wordt de nieuwe verbinding gebouwd.

De eerste stap in deze procedure is het uitvoeren van een (ruimtelijke) verkenning.
Het zoekgebied is een ruim genomen gebied tussen de hoogspanningsstations die verbonden moeten worden (Diemen, Lelystad en Ens). Dit zoekgebied is globaal aangegeven en geeft een indicatie van de 'oplossingsruimte '. Het zou kunnen betekenen dat ook ten zuidoosten van Almere, Almere Haven, Almere Overgooi en Almere Hout hoogspanningsmasten zouden kunnen komen.

Als Zwanenburg Projecten BV zijn wij in december 2022 als ontwikkelaar betrokken geraakt bij een grootschalige woningbouwontwikkeling in Almere Overgooi. Wij doen dit in een samenwerking met De Twaalf Provinciën BV, gevestigd aan de Tappersweg 14-029, 2031 EV Haarlem, die contractueel beschikt over de gronden in het plangebied en ons de gronden zal leveren zodra wij die afroepen. Momenteel is de gebiedsmarketing gestart, zie ook www.loovovergooi.nl .
We zijn ook in overleg met de verschillende stakeholders in het gebied en willen er vraag gestuurd een prachtige, groene woningbouw ontwikkeling van maken.

Onze buurman in het gebied is Timpaan met hun woningbouw project, zie ook www.boss-overgooi.nl. Zij zijn al reeds langer als ontwikkelaar actief in het gebied en hebben in oktober 2022 een zienswijze gegeven over de inpassing van de nieuwe hoogspanningsverbinding in Flevoland. Wij willen hierbij aangeven, dat gezien onze positie en rol in het gebied Almere Overgooi, wij ons volledig aansluiten op de toen ingediende zienswijze door Timpaan.

Onlangs zijn een aantal tracés gedefinieerd voor nader onderzoek. Enkele van deze tracés lopen door het Gooimeer langs Almere Haven en Almere Overgooi, zoals onderstaande figuur laat zien:

Daar zijn zowel Timpaan als wij het niet mee eens en zal Timpaan ook weer een nieuwe zienswijze indien, waar wij ook volledig achterstaan.

Onze zienswijze luidt dan ook als volgt:

1. Wij zijn van mening dat een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad moet worden opgelost;
2. Als dit niet mogelijk is, dan moet er gekozen worden voor een verbinding die zoveel mogelijk parallel loopt aan de huidige hoogspanningsverbinding teneinde het landschap niet verder te verstoren.
3. Daarom mag een nieuwe verbinding ook niet ten noorden (Pampushout en Oostvaardersplassen) of ten zuiden van Almere – c.q. Almere Haven, Almere Overgooi, Oosterwold en Almeerderhout lopen, maar hoogstens tezamen met de A6.
4. Voor het stedelijke gebied zijn wij van mening, dat er moet worden gekozen voor een ondergrondse verbinding. De nieuwe hoogspanningsverbinding betreft slechts 2 circuits. Eén circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroomvoerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts'sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met publieke ruimte om te gaan.

Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens Tennet niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar:

- Tennet heeft in 2015 de minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel mogelijk is. Een stuk van ongeveer tien kilometer is bijvoorbeeld reeds in gebruik tussen Delft en Pijnacker;
- In Duitsland bereidt Tennet een 800 kilometer lange verbinding voor die opgewekte elektriciteit van zee moet transporteren naar het zuiden van Duitsland. Deze wordt wel deels ondergronds aangelegd, omdat het hier om een grote afstand gaat en hier gebruik wordt gemaakt van gelijkstroom. Maar de kosten lijken geen probleem te zijn.
- De Floriade kostte reeds meer dan 100 miljoen. Wij willen net als Timpaan ook de Almeerse politiek bewegen initiatief te nemen om een blijvend goede oplossing te vinden voor de hoogspanningsleidingen door de stad. Daar hebben de inwoners van Almere veel meer aan.

Samenvattend zijn wij net als Timpaan van mening, dat de nieuwe verbinding zoveel mogelijk langs de bestaande verbinding en/of de A6 moet lopen en dat minstens 10 kilometer daarvan, bijvoorbeeld vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6).

Namens:
[redacted]

Namens:
[redacted]9

Verzonden: 4/19/2023 9:29:50 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: Bewoners [redacted] / [redacted]
Organisatie: [redacted] / [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Antwoord in bijlage

94459024_8864679_Zienswijze_bewoners_[redacted]_concept-NRD__HSV_380_kV_Diemen-_Lelystad_en_Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Antwoord in bijlage

94459024_8864680_Zienswijze_bewoners_[redacted]_concept-NRD__HSV_380_kV_Diemen-_Lelystad_en_Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Antwoord in bijlage

94459024_8864681_Zienswijze_bewoners_[redacted]_concept-NRD__HSV_380_kV_Diemen-_Lelystad_en_Ens.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Antwoord in bijlage

94459024_8864682_Zienswijze_bewoners_[redacted]_concept-NRD__HSV_380_kV_Diemen-_Lelystad_en_Ens.pdf

Onderwerp: Zienswijze bewoners [redacted] / [redacted] concept-NRD – HSV 380 kV Diemen, Lelystad en Ens
Datum: 19-4-2023

L.S.

In dit schrijven vindt U de zienswijze van de bewoners van de Kiekendieflaan / Meerkoetlaan (in vervolg 'wij') op het concept NRD voor de HSV 380 kV Diemen, Lelystad en Ens.

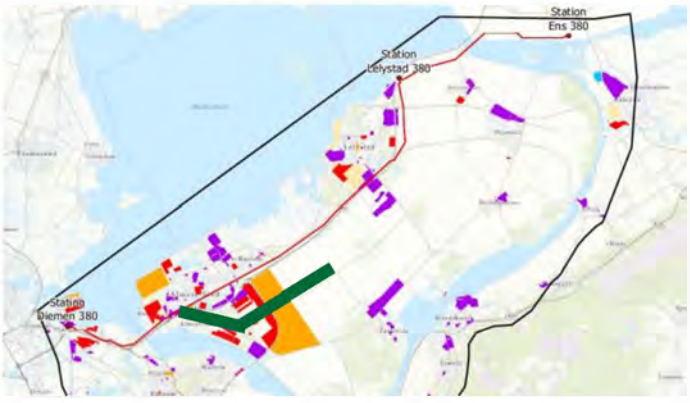
Alternatieven

Wij zijn van mening dat bestaande routes / zones onderzocht dienen te worden die op bestaande infrastructuur (boven en onder de grond) aansluiten. Eerder is de bestaande infrastructuur (hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad en Lelystad en Ens) reeds 'opgewaardeerd' ('programma Better Benutten Bestaande 380kV'). Een verdere capaciteits uitbreiding in deze routes / zones zou onderzocht kunnen worden.

Een **nieuwe route** langs of dichtbij de **Vogeldreef** (binnen een korte afstand van de Kiekendieflaan / Meerkoetlaan) is een **onacceptabel** alternatief **primair** ingegeven door de onderstaande feiten;

- **Gezondheidsrisico's bewoners**; bewoners van de Kiekendieflaan / Meerkoetlaan (maar ook overige woningen in een straal dichtbij de Vogeldreef) worden geconfronteerd met een **magneetveldzone** door hoogspanningskabels. In een **toenemend aantal wetenschappelijke onderzoeken** is een **verhoging** van het **aantal gevallen** van **leukemie** geconstateerd in nabijheid van hoogspanningskabels. De **Gezondheidsraad** heeft zelfs geconcludeerd (zie Mogelijke associatie elektromagnetisme en kans op leukemie leidt tot aanpassing advies Gezondheidsraad - NTVH) dat er **aanwijzingen** zijn voor een **oorzakelijk verband**. Dit advies is onlangs aangescherpt. Ook concluderen zij dat mensen die veel met hoogspanning werken (= langdurig blootstelling magnetisch veld) vaker ziektes als leukemie, of andere vormen van kanker, ALS en alzheimer krijgen. Daarbij wijzen wij op aanwezigheid van een **groeiende concentratie** van **woningen**, **scholen**, **kinderdagverblijven** dichtbij de Vogeldreef.

*Ter illustratie van de (groeiende) concentratie woningen, scholen, kinderdagverblijven en kinderen dichtbij de Vogeldreef het figuur rechts (in **oranje** de **woningbouwplannen** in **voorbereiding**, in **rood** **woningbouwplannen** reeds **vastgesteld** , 'concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau' (pagina 22 van 55) en **groen** de **route** langs de **Vogeldreef***

Minister Jetten geeft zelf in zijn **Kamerbrief** van 16 november 2022 (Kamerbrief herijking voorzorgbeleid magneetvelden elektriciteitsvoorzieningen | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl) aan het **voorzorgbeleid** voor **magneetvelden** instand te houden (die overigens zelf door de netbeheerders en gemeenten als wens naar voren is gekomen). Dit besluit is mede ingegeven naar het rapport van de gezondheidsraad; *"Met het uitkomen van de rapporten van de **Gezondheidsraad** in **2022** is duidelijk geworden dat er in de **nabijheid bovengrondse hoogspanningslijnen** niet alleen **meer gevallen** van **leukemie** voorkomen bij **kinderen**, maar ook bij **volwassen**. Dit inzicht leidt niet tot wijzigingen in het huidige voorzorgbeleid,omdat dit beleid al betrekking heeft op verblijfplaatsen waar volwassenen langdurig verblijven (woningen)"*

In het 'concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau' (pagina 22 van 55) wordt gesproken over **harde belemmeringen** (bijvoorbeeld **woonwijken** en Lelystad airport) in de **fysieke leefomgeving**. In de 'Notitie onderzoeksalternatieven' (pagina 23 van 59) word de **uitsluiting** van een **'grote concentratie woningen'** genoemd. Relevant is hierbij het vigerende beleid om **gevoelige bestemmingen (woningen, scholen, kinderdagverblijven**) in een zone rond bovengrondse hoogspanningskabels te onwijken (magneetveld sterkte > 0,4 microtesla). Er wordt gesteld dat: *"Om maximale oplossingsruimteover te houden is de aanduiding 'grote concentratie woningen' in de trechtering 'voorzichtig toegepast'; daar waar twijfel is over inpasbaarheid van een verbinding volgt nu nog geen uitsluiting. Deze aanduiding kan in de plan-m.e.r. fase verder worden aangescherpt"*

Wij stellen dat deze **trechtering** inderdaad **te 'voorzichtig'** is toegepast en dat rekening gehouden dient te worden met **(toenemende) grote concentratie woningen**, **scholen** en **kinderdagverdagverblijven** langs de Vogeldreef. Derhalve dient de **route** langs de **Vogeldreef** vanwege de impact op de fysieke leefomgeving **uitgesloten** te worden

Subsidiair is de nieuwe route langs of dichtbij de **Vogeldreef** (binnen een korte afstand van de Kiekendieflaan / Meerkoetlaan) is **niet gewenst** ingegeven door de onderstaande addtionele feiten;

- **Leefomgeving bewoners**; bewoners van de [redacted] / [redacted] (maar ook overige woningen in een straal dichtbij de Vogeldreef) worden geconfronteerd met een verslechtering van de **kwaliteit** van het **landschap** (en invloed daarmee op verslechterde recreatie), **geluidsoverlast** en mogelijke **additionele veiligheidsrisico's** (exclusief magnetische velden)
- **Natuur**; **natuurwaarden** worden aanzienlijk aangetast (bijvoorbeeld het dodelijke effect op vogels van hoogspanningskabels)
- **Waardedaling huizen**; gegeven de impact op de eerder vernoemde variabelen is er een significante waardedaling te verwachten van huizen van bewoners en bedrijfsgebouwen.

Ook wijzen wij op de **significante volumes** van **schade-** en **aansprakelijkheidsclaims** en **omgevingsrechtelijke procedures** die gepaard zullen gaan met een mogelijke route langs of dichtbij de Vogeldreef, gegeven de bovengenoemde bezwaren.

Wij constateren dat bepaalde mogelijke routes op voorhand af vallen door de wet en regelgeving omtrent Natura 2000 en UNESCO Werelderfgoeden. **Primair gedreven** door de **gezondheidsrisico's** van de **bewoners** en **subsidiair** door **cumulatieve impact** op de **leefomgeving**, **natuur** en **waardedaling** huizen verzoeken wij eenzelfde **uitsluiting** van de **route** langs of dichtbij de **Vogeldreef**.

Milieu effecten

Verschillende **milieu effecten** zullen onderzocht worden: bodem, water, natuur, landschap, cultuurhistorie en archeologie, veiligheid, leefomgeving en gezondheid, gebruiksfuncties en duurzaamheid. Wij verzoeken de **effecten** op de **gezondheid** en het **welbevinden** van de **bewoners** (veiligheid, leefomgeving en gezondheid) rondom de Vogeldreef te **prioriteren** ten opzichte van andere variabelen / effecten die niet direct bewoners raken – en derhalve de Vogeldreef route uit te sluiten

Toetsingskader

In het 'concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau' (pagina 37 en 38 van 55) wordt gesproken over een klasse indeling met 5 categorieën (scores van -- tot ++), zodat er bij de afweging een duidelijk onderscheid ontstaat tussen de alternatieven en varianten. Voor het **toetsingskader** willen wij graag wederom de bovengenoemde bezwaren omtrent **gezondheid** en het **welbevinden** van de **bewoners** (veiligheid, leefomgeving en gezondheid) rondom de Vogeldreef onder aandacht brengen in de **relatieve gewicht** in de gehele toetsing of (identitiek aan bijvoorbeeld Natura 2000 gebieden of woonwijken) als **'harde belemmering'** uit sluiten

Verzonden: 4/19/2023 9:36:12 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted] (woont op hetzelfde adres)
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

betrokken geweest bij de zienswijze namens onze straat de [redacted] als individuele personen denken we er precies hetzelfde over. Wil daarom ook dezelfde argumenten aandragen!

94459094_8864697_Zienswijze_380KV_Bewonerscomissie_[redacted]_20230416.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zie eerste antwoord en bijlage

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie eerste antwoord en bijlage

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie eerste antwoord en bijlage

Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Bewonerscommissie [redacted]
EMAIL: [redacted]

Geachte Heer, Mevrouw,

Als bewonerscommissie [redacted] behartigen wij de bewonersbelangen van de [redacted] De [redacted] grenst direct aan de Vogelweg (N706) in de woonwijk Almere Oosterwold.

Tot onze grote verbazing heeft TenneT een mogelijk optie voorgesteld (het groene tracé) voor een 380kv hoogspanningslijn dwars door onze woonwijk. Dit is een zienswijze die grote nadelige gevolgen zou hebben voor de woonkwaliteit, natuur en leefklimaat in onze buurt.

Natuurlijk begrijpen wij dat als onderdeel van de energie transitie een uitbreiding van het energienetwerk nodig kan zijn, echter waarom het groene tracé direct door een woonwijk is ingetekend is ons een raadsel.

De Vogelweg/ Vogeldreef (N706) loopt vanaf de A27 tot de Waterlandse weg (N305) door een woonwijk. De huizen van de [redacted] staan op zeer korte afstand van de Vogeldreef. Wij kunnen ons voorstellen dat bij gebrek aan lokale kennis er niet goed is stilgestaan bij de snelle ontwikkeling van Oosterwold, de uitgave van kavels en de bewoning zeer dicht tegen de N706 aan.

In de Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven is al duidelijk gemaakt dat ook de gemeente Almere de wens heeft geuit om geen enkele 380kv verbinding door een woonwijk te laten lopen (pagina 7). Ook gaat het groene tracé in tegen hetgeen vermeld is op pagina 11:

*"...de **nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen** of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".*

Op de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoek alternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld als uitsluiting/ "no go area", toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen gepland.

Langs de Vogeldreef ligt een uniek stadsbos dat overgaat in het Kathedralen bos. De bosstroken zijn integraal onderdeel van het stadsbos Almeerderhout die onder het beheer staan van Staatsbosbeheer. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit gebied ingetekend, terwijl dit ons inziens gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

Het unieke landschap van de wijk Oosterwold wordt al sterk bepaald door aangelegde grote windmolens langs de A27 met bijbehorende negatieve neveneffecten. Indien Oosterwold nu ook nog gebruikt wordt voor doorvoer van elektriciteit (terwijl er veel andere opties bestaan), ontstaat er dubbele belasting voor dit gebied.

Overigens was het bij de ontwikkeling van de woonwijk van Almere Oosterwold, al bekend dat er hoge windmolens langs de A27 geplaatst zouden gaan worden. In 2017 is gestart met de uitgifte van kavels Oosterwold langs de Vogelweg. Alle kopers waren op de hoogte van de plannen voor het gebied, waaronder windmolens en de reservering voor de 'Stichtse lijn' (OV- verbinding). Er is door onze bewoners veel geïnvesteerd in duurzame woningen en die zijn zodanig gepositioneerd dat er zo min mogelijk overlast zou ontstaan van slagschaduw of geluid. Alle bewoners hebben daar een weloverwogen en bewuste keuze in kunnen maken. En nu, vanuit het niets, terwijl Tennet al jaren bezig is met de voorbereiding, wordt er een groen tracé direct door de achtertuin van onze woningen

Bewonerscommissie [redacted]
EMAIL: [redacted]

ingetekend. TenneT had toekomstige bewoners of de gemeente Almere al veel eerder moeten en kunnen informeren, ruim voor de uitgifte van kavels in Oosterwold. Er zijn ook voldoende alternatieve routes die niet door een woonwijk lopen.

Daarnaast maakt de bewonerscommissie zorgen om de volgende punten:

1. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's.
2. Nadelige gevolgen voor leefklimaat door windfluiten en corona geluid: (zie: https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/functies/bovengrondse/onderbouwing/magneetvelden)
3. Aantasting landschap: Hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat zou door plaatsing van hoogspanningsmasten worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.
4. Woningwaarde: Effect en of compensatie van dalende woningprijzen: In een uitspraak van de instantie-rechtbank te 's-Hertogenbosch is door de rechter vastgesteld dat woningen naast een hoogspanningsverbinding een 10% lagere WOZ-waarde krijgen. (https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/) Ook dat is geen fijn vooruitzicht voor bewoners naast het voorgestelde groene tracé.

Samenvattend zijn wij van mening dat:

1. Er is ons inziens onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en bestaande woningbouw in Almere hout/ Vogelhorst I en II. Daarbij loopt de groene route ook door de woongebieden Almere haven en Overgooi. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op onze en andere woonwijken in Almere. Wij zien het geplande groene tracé dan ook als zeer onwenselijk en het is voor ons onacceptabel dat dit wordt gezien als mogelijke optie.

2. Er rekening moet worden gehouden met de natuurelementen en het stadsbos langs de N706. De kwetsbaarheid van deze gebieden en de flora en fauna moet nader onderzocht en worden meegenomen als natuurgebied in het onderzoek.

3. De aanwezigheid van de al bestaande zeer grote windmolens aan de rand van Oosterwold moet worden meegewogen. Een 380kv tracé in dezelfde wijk zou een zeer grote en onevenredige belasting geven op een relatief klein en bijzonder gebied/woonwijk.

Zienswijze:

Onze zienswijze is dat nieuwe tracés door woonwijken zoveel mogelijk vermeden moeten worden. Het groene tracé is wat ons betreft geen valide optie. Ons dringende verzoek is om het groene tracé als mogelijkheid volledig te laten vervallen.

Een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27 (de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om vervolgens richting Dronten te lopen (zie Bijlage 1). Een ander alternatief waarbij woonwijken worden ontzien is de gele route (zie Bijlage 2). Ook het blauw tracé zien wij als mogelijkheid.

Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Bewonerscommissie [redacted]
EMAIL: [redacted]

Bijlage I:

Alternatief 1 voor groene tracé (RODE LIJN)

Tracé buigt af naar de paarse lijn langs de A6 of kan eventueel ook via de blauwe lijn richting Diemen lopen.

Alternatief 2 voor groene tracé waarbij meerdere woonwijken in Almere wordt ontzien (RODE LIJN)

Tracé loopt via gele lijn

Verzonden: 4/19/2023 9:40:25 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het tracé langs het IJ meer lijkt mij wenselijker dan een tracé langs de Vogelweg en daarmee midden door een aantal woonwijken.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het lijkt me dat hier veel bomen voor moeten worden gekapt in een menselijke omgeving en dat is hoe dan ook een zeer onwenselijk milieueffect.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Voor mijn gezin is dit echt een gigantische tegenvaller, we zijn net 3 maanden geleden de stad uit verhuisd, eindelijk meer groen om ons heen. En nu zou dat groen direct plaats moeten gaan maken voor hoogspanningsmasten? Dat zou ik echt verschrikkelijk vinden. Ook niet mals voor de huizenprijzen hier..

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik vind het onbegrijpelijk en zeer onwenselijk dat er gekozen zou worden voor een tracé door een bewoond gebied, dat kan niet zonder toestemming van omwonenden aangezien de effecten ongekend zullen zijn.

Verzonden: 4/19/2023 9:56:12 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Graag een alternatief onderzoeken die zo min mogelijk door bewoond gebied loopt. De "gele" route langs de N305 lijkt het minste inbreuk te maken op woongebieden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Bomenkap

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/19/2023 9:58:33 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Langs de A6 en Ondergronds, zie bijlage 1

94459286_8864747_Zienswijzen_hoogspanningsleiding_Diemen_april_2023.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Lichtvervuiling moet worden meegenomen in de beoordeling van milieu effecten en leefbaarheid. Zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het RIVM is erg duidelijk over de gezondheidsaspecten van hoogspanningskabels bij woningen in de buurt. Het lijkt me dat dit een belangrijk aspect is, waar rekening mee gehouden moet worden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

gb

Zienswijzen hoogspanningsleiding Diemen – Ens
Almere, 19 april 2023
[redacted]

Geachte medewerker aan de Hoogspanningsleiding Diemen-Ens,

Hierbij treft u een aantal zienswijzen op het Hoogspanningsleiding tracé Diemen-Ens.

Ik dien deze zienswijzen in namens een huishoudens dat naar [redacted] is gekomen om zich te vestigen in een bijzonder gebied waar stadslandbouw zich ontwikkelt voor en door bewoners. We pogen dat te doen met respect voor en in balans met de natuur en haar diversiteit.
De organische ontwikkeling van het gebied trekt relatief veel mensen met aandacht voor de natuur, de biologie en ecologie. Dat één van de hoogspanningsscenario's Oosterwold lijkt te doorkruizen alarmeert ons.
Tegelijk begrijpen we dat de ontwikkelingen en toenemende behoefte aan elektriciteit vragen om aanpassingen en uitbreiding van het stroomnetwerk.

Er zijn 5 scenario's geschetst en de opsomming van beperkingen waarmee rekening gehouden moet worden gehouden is groot. We dienen graag onze zienswijzen hierop in.

Kap van bomen
Een toekomstig traject zou zo min mogelijk kap van bomen tot gevolg moeten hebben. Sinds 2013 laat Nederland een sterke stijging zien van ontbossing[i]. De ontbossing evenaart zelfs het niveau van de ontbossing van het Amazonegebied [ii]. Allerlei maatregelen om 10% meer bomen te hebben in 2030 hebben de negatieve trend tot op heden nog niet omgebogen.
De Flevopolder heeft relatief weinig bomen en bospercelen. De verbreding van de A6, Essentaksterfte, verkeersveiligheid en nieuwbouw hebben ook de afgelopen jaren tot veel kap geleid. Die natuur zou gecompenseerd worden door aanplant van nieuwe bossen in de Eemvallei en het Almeerderhout. In oud bos ligt echter veel meer koolstof opgeslagen dan in jong bos en het zal nog decennia duren eer dat de toegenomen CO2 van ontbossing zal zijn gecompenseerd. Een nieuw hoogspanningstracé mag dat probleem niet nog verder verergeren.

Aantasting natuurgebieden Almeerderhout en Eemvallei
Op 25 mrt 2021 keurde de Gemeenteraad Almere het Toekomstperspectief en het ontwikkelplan goed voor het "Bos van de toekomst". Verschillende scenario's doorkruizen precies het gebied waar de gemeente het geleden verlies aan natuur wil gaan compenseren en de resterende natuur in bescherming wil nemen met 'Het Stadsbos van de Toekomst' en de 'Eemvallei'.[iii] Een toekomstig tracé mag de samenhang in de natuurstructuur in Almeerderhout niet aantasten.

Gezonde woon- en leefomgeving
We snappen goed dat voor het tracé door Almere stad naar een alternatief wordt gezocht. De gezondheidsrisico's rond hoogspanningstracés zijn bekend: leukemie bij kinderen en degeneratieve ziekten zoals Alzheimer en kanker [iv]. Een alternatief tracé zou dan ook niet door andere (evt. toekomstige) woongebieden moeten lopen. Hoogspanningstracés zouden wat ons betreft nooit 'dicht' (<300m) langs bewoond

gebied mogen gaan, tenzij ondergronds. Bij ondergrondse trajecten worden de elektrische en magnetische velden sterk verkleind (tot enkele meters) omdat de velden van de verschillende fasen elkaar deels opheffen [v].

Canon van het Nederlandse landschap
Het landschapsbeeld in de polder is al danig aangetast door de vele windmolens en verlichting die daarop sinds enkele jaren ook het nachtbeeld verstoort. Het behoeft geen uitleg dat hoogspanningstracés dit niet beter maken. Dat geldt uiteraard voor alle scenario's. Maar uw 'scenario groen', de N706, bij ons bekend als de Vogelweg, is een bijzonder traject in de polder. De Vogelweg is opgenomen in de Canon van het Nederlandse landschap [vi] als 'synthese van stedenbouw en landschapsarchitectuur'. De fotograaf Siebe Swart stelt in het verlengde daarvan: de beplanting van de Vogelweg is een voorbeeld van de landschapsarchitectuur van Flevoland.
Voor het behoud van het karakteristieke landschapsbeeld zal 'scenario groen' niet ongelukkiger kunnen uitpakken.

De keuze voor een nieuw tracé zou de schaarse karakteristieke polderwegen en het aangezicht en landschappelijk beeld niet verder mogen aantasten. Het heeft dan ook onze voorkeur dat het tracé naast bestaande infrastructuur komt te liggen, waar het landschapsbeeld al danig is aangetast door infrastructurele ingrepen, bijvoorbeeld dicht op de A6 (bvb tussen de snelwegen) of langs de N305.

We vertrouwen er op dat u onze inbreng meeneemt in de verdere uitwerking en worden graag op de hoogte gehouden van de vervolgstappen.

Met vriendelijke groet,
Namens de bewoners van [redacted]

[redacted]

[i] Wageningen University & Research (WUR)
[ii] De Volkskrant 9 september 2017
[iii] Almeerderhout-Toekomstperspectief.pdf en https://almere20.nl/project/eemvallei/
[iv] RIVM over gezondheidseffecten hoogspanningslijnen
[v] prof. dr. ir. Michiel Haas en Henk Wever Msc: Elektrostress en gezondheid; de invloed van elektriciteit en zenders (2011, 3e herziene druk) hoofdstuk 12.2.
[vi] Canon Nederlandse landschap Vogelweg Flevopolder

Verzonden: 4/19/2023 10:04:57 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja invloed op omgeving en gezondheid.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De verminderde bestuiving van de teelten door bijen, scheurvorming in gebouwen door trillingen; verdroging van gewassen door de verlaging van de grondwaterstand, grote minwaarde bij verkoop van huis door onder meer de extra slijtage, corrosie en metaalmoeheid van stallen en serres door de inwerking van de wisselstroomvelden van de hoogspanningslijnen; rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw komende van hoogspanningsmasten en -lijnen; bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels; verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten; meerkosten voor de extra te verzekeren gevolgschade aan hoogspanningslijnen boven stallen, woning en andere gebouwen en hoogspanningsmasten in de directe omgeving van de gebouwen waaraan schade kan optreden door een ongeval, brand in de gebouwen, ontploffing; beperking van het gebruik van hoge landbouwvoertuigen of -toestellen zoals sproeimachines met opendraaiende armen of laadmachines met telescopische armen of zelfs ladders vanwege het elektrocutiegevaar; teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten en de vele hoogspanning.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Invloed op de waardeontwikkeling van woningen in de nabije omgeving

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Invloed op gezondheid van mens en dier.

Verzonden: 4/19/2023 10:06:33 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Groen of gele traject

94459344_8864755_D5F376E2-895B-4E65-BC49-DBF159233D58.jpeg

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Door het Markermeer

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Stralings nivo bij bewoonde gebieden

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Niet bezuinigen op afstand

NOORDOOSTPOLDER

Station Eemshaven 380

Station Lelystad 380

MARKERMEER

C.

B.

A.

FLEVOPOLDER

Blauw

Paars

Groen

Geel

Oranje

Station Diemen 380

VECHTSTREEK EN 'T GOOI

Alternatieve tracés (blauw, paars, groen, geel, oranje)

Verbinding met 380 kV-hoogspanningsstation (A, B, C)

Huidig 380 kV-hoogspanningsstation Lelystad

Verzonden: 4/19/2023 10:07:48 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De groen of gele tracé is ideaal. Daar zijn geen woon en natuurgebieden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Niet op de blauwe tracé, dat is een natuur en woongebied

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Onderzoeken waar natuur en woongebieden liggen/zijn

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie 2

Verzonden: 4/19/2023 10:08:17 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Naast rekening houden met het Natura 2000 gebied denk ik dat er ook naar de milieueffecten moet worden gekeken op de flora en fauna in het IJsselmeer en het Markermeer. Ik doel hier op het alternatieve blauwe tracé.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Minimale horizonvervuiling vanuit een woonwijk zou een toetsingskader kunnen zijn.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/19/2023 10:11:01 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted] (echtgenoot)
[redacted] (zoon)
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik denk dat alle behalve de blauwe in kaart gebrachte route voldoende mogelijkheden bieden voor de aanleg van de nieuwe verbinding.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het doorkruisen van de natuurgebieden langs de waterlijn Marker- en IJsselmeer - de blauwe lijn in het plan - zou absoluut moeten worden vermeden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De hoogspanningsverbinding zou ver weg moeten blijven van woonwijken. Naast de effecten op de natuur en mens, zou ook grondig moeten worden gekeken naar het het visitekaartje, het 'gezicht' van Flevoland. Dat het midden van de polder al is vergeven van de windmolen, daar heeft iedereen zich al bij neergelegd. Maar ga nu niet de waterlijn ook nog eens ontsieren met een hoogspanningsverbinding. Wat zijn de effecten hiervan op toerisme?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee.

Verzonden: 4/19/2023 10:29:25 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Er dient een gebied gekozen te worden waar niet zoveel omwonenden zijn, langs de snelweg of in ieder geval verder van woningen. Dit gebied heeft al veel overlast door de grootste windmolens van Nederlands en vliegverkeer.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er dient een plek gekozen te worden waar niet zoveel bomen gekapt moeten worden. De groenstroken zijn hier al beperkt.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Dit levert ontzettend veel overlast voor ons als omwonende mocht dit hier zo dichtbij komen te staan. Het kan de gezondheid van kinderen beinvloeden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De windmolens in dit gebied waren bekend voor omwonenden, en dit plan overvalt bewoners enorm en heeft veel impact op de leefomgeving.

Verzonden: 4/19/2023 10:32:04 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De variant langs de kustzone in Lelystad is een schadelijke en belastende optie vanuit milieu- en omgevingsoogpunt.

Het is een waardevol gebied voor recreatief gebruik en bevindt zich in en/of nabij een Natura2000 gebied.

De andere varianten, met name langs de A6 en de spoorlijn leent zich vanuit infrastructureel oogpunt logischer wijze meer voor deze hoogspanningsverbinding.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Recreatief gebruik ca

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Recreatief gebruik ca

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/19/2023 10:39:30 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Hoogspanningstracé langs de snelweg, niet dicht langs huizen. Dit ivm gezondheidsaspecten, voornamelijk voor jonge kinderen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Bomenkap dient voorkomen te worden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Dit gebied is al zwaar belast met een nabij gelegen snelweg en de hoogste windturbines van Nederland, beide met de nodige (laagfrequente) geluidsdruk, zorgend voor stress en gezondsheidsklachten.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nvt

Verzonden: 4/19/2023 10:40:43 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Mijn zienswijze is dat nieuwe tracés door woonwijken zoveel mogelijk vermeden moeten worden.

Het groene tracé is wat mij betreft geen valide optie. Mijn dringende verzoek is om het groene tracé

als mogelijkheid volledig te laten vervallen.

Een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27

(de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om

vervolgens richting Dronten te lopen. Een ander alternatief waarbij woonwijken worden ontzien is de gele route waarbij ik in rood heb aangegeven dat via de grijze A-verbinding richting Lelystad afgebogen kan worden.

94459606_8864806_Alternatief_tracé_Diemen__Lelystad__Ens.jpg

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het groene tracé heeft een enorme milieu-impact. Unieke bossen (Kathedralenbos, Cirkelbos) en bosstroken moeten worden gekapt, onderdeel uitmakende van het Stadsbos Almeerderhout, onder beheer van Staatsbosbeheer. De milieuschade wordt beperkt bij het volgen van het gele tracé, het paarse tracé of langs de autosnelweg A6-A27.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het unieke landschap van de wijk Oosterwold wordt al sterk bepaald door aangelegde grote

windmolens langs de A27 met bijbehorende negatieve neveneffecten. Indien Oosterwold nu ook nog

gebruikt wordt voor doorvoer van elektriciteit (terwijl er veel andere opties bestaan), ontstaat er

dubbele belasting voor dit gebied.

Overigens was het bij de ontwikkeling van de woonwijk van Almere Oosterwold, al bekend dat er

hoge windmolens langs de A27 geplaatst zouden gaan worden. In 2017 is gestart met de uitgifte van

kavels Oosterwold langs de Vogelweg. Alle kopers waren op de hoogte van de plannen voor het gebied, waaronder windmolens en de reservering voor de 'Stichtse lijn' (OV- verbinding). Er is door onze bewoners veel geïnvesteerd in duurzame woningen en die zijn zodanig gepositioneerd dat er zo

min mogelijk overlast zou ontstaan van slagschaduw of geluid. Alle bewoners hebben daar een weloverwogen en bewuste keuze in kunnen maken. En nu, vanuit het niets, terwijl Tennet al jaren bezig is met de voorbereiding, wordt er een groen tracé direct door de achtertuin van onze woningen

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

1. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's.

2. Nadelige gevolgen voor leefklimaat door windfluiten en corona geluid: (zie: https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/functies/bovengrondse/onderbouwing/magneetvelden)

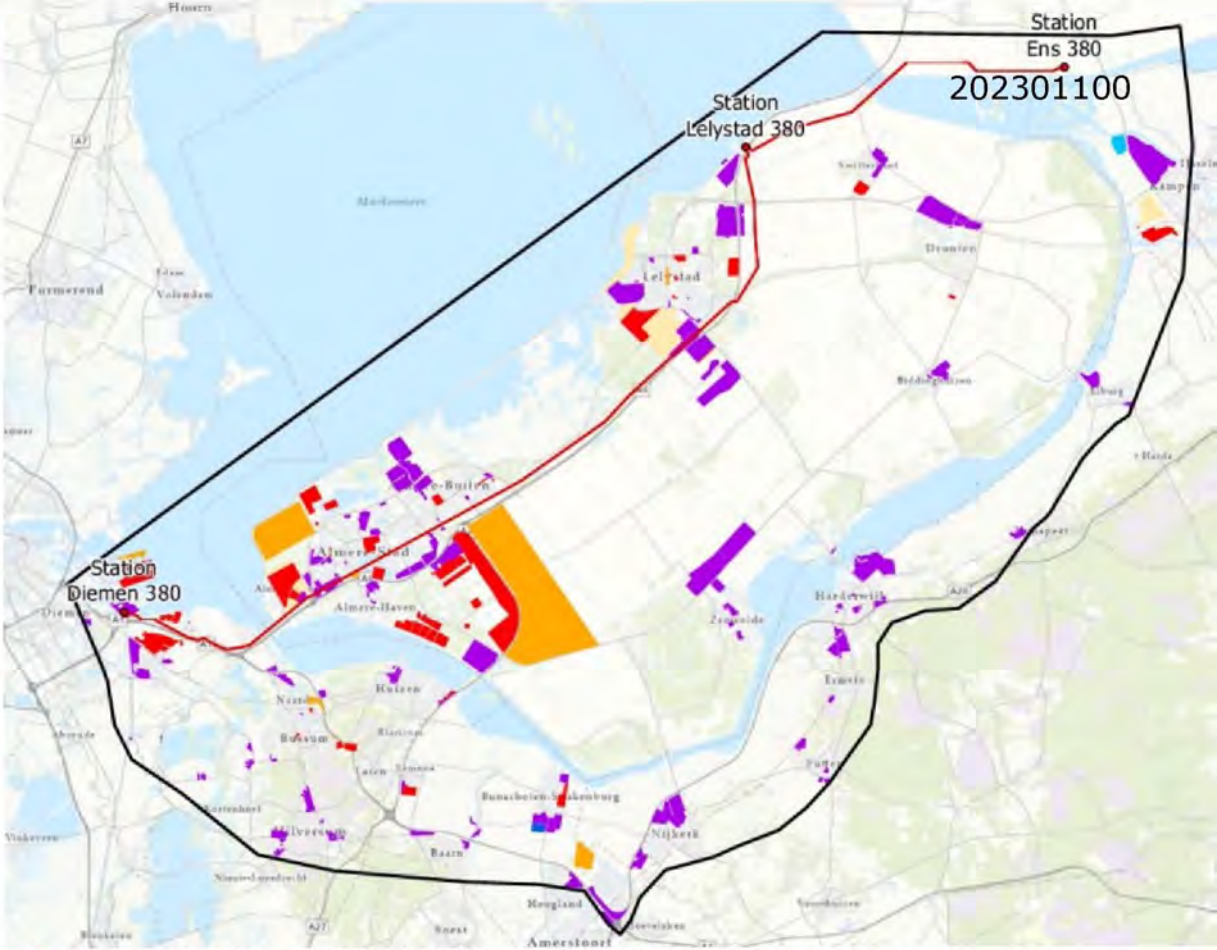
3. Aantasting landschap: Hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat zou door plaatsing van hoogspanningsmasten worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.

4. Woningwaarde: Effect en of compensatie van dalende woningprijzen: In een uitspraak van de instantie-rechtbank te 's-Hertogenbosch is door de rechter vastgesteld dat woningen naast een hoogspanningsverbinding een 10% lagere WOZ-waarde krijgen. (https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/) Ook dat is geen fijn vooruitzicht voor bewoners naast het voorgestelde groene tracé.

Voorgestelde onderzoeksalternatieven

Alternatief tracé

Figuur 4.1 (Potentiële) locaties voor ontwikkeling van woningbouw en bedrijventerreinen

Verzonden: 4/19/2023 10:48:58 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik ben niet terzake kundig om andere projecten te adviseren anders dan de mogelijkheid om het ondergronds aan te leggen.

Bij deze wil ik aangeven dat ik TEGEN het blauwe alternatieve tracé ben dat loopt langs de kust van Lelystad loopt. De kust is een van de weinige "trekkers" van leystad en deze zou ernstig ontsiert worden door deze masten

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Bij deze wil ik aangeven dat ik TEGEN het blauwe alternatieve tracé ben dat loopt langs de kust van Lelystad loopt. De kust is een van de weinige "trekkers" van leystad en deze zou ernstig ontsiert worden door deze masten

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Bij deze wil ik aangeven dat ik TEGEN het blauwe alternatieve tracé ben dat loopt langs de kust van Lelystad loopt. De kust is een van de weinige "trekkers" van leystad en deze zou ernstig ontsiert worden door deze masten

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Bij deze wil ik aangeven dat ik TEGEN het blauwe alternatieve tracé ben dat loopt langs de kust van Lelystad loopt. De kust is een van de weinige "trekkers" van leystad en deze zou ernstig ontsiert worden door deze masten

Verzonden: 4/19/2023 11:00:10 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, bijvoorbeeld: de 150 KV lijn ter hoogte van de hoge vaart naar Zeewolde zou ondergronds kunnen worden aangelegd. Daardoor kan de nieuwe 380 KV lijn bovengronds op de plek van de oude 150 KV aangelegd worden. Dit is de optie om de bestaande infrastructuur te kunnen gebruiken. Tevens zou dit kunnen gelden voor de A6 waar ook hoogspanningskabels Flevoland binnen komen, hier raad ik aan ook weer voor de bestaande infrastructuur te opteren i.p.v. een alternatief aan de bijvoorbeeld de Vogeldreef.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De 380 KV lijn heeft uiteraard invloed d.m.v het magnetisch veld op zonnepanelen die wij van zins zijn om aan te gaan schaffen. Het nadelig effect kan zijn dat de panelen opbrengst hierdoor minder zal zijn. Graag verneem ik in uw onderzoek hiervan de effecten.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Jazeker te weten de schadelijke invloed op de gezondheid van zowel kinderen als volwassenen met een magnetisch veld op ongeveer 150 meter afstand. U weet dat de Gezondheidsraad dit ten sterkste afraad. Ten tweede wens ik te begrijpen wat de waardedaling gaat worden van de woningen grenzend aan de Vogeldreef, hiervoor dient Tennet c.q. de gemeente Almere compensatie te gaan betalen. Ik stel u volledig aansprakelijk voor alle schade die ontstaat bij een mogelijke keuze voor aanleg aan de Vogeldreef van deze 380 KV lijn. Graag verneem ik vanuit uw analyse de gevolgen en de compensatie die dient te ontstaan bij een mogelijke aanleg van de lijn aan de achterzijde van de Vogeldreef.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, Almeerderhout is een bos en natuur gebied en een dergelijke hoogspanningskabel aan de Vogeldreef heeft een sterk nadelig effect op de natuur beleving en waarde waardoor zowel mens als dier mogelijk stress ervaart in plaats van ontspanning in dit mooie natuur en bos gebied. Tevens wil ik u wijzen op de geluidsoverlast die ontstaat bij mist (Corona-effect) of te wel vonkoverslag. Tevens kan windsuizen optreden bij stevige wind. Graag verneem ik hierop uw reactie.

94459744_8864847_Zienswijze-380-kV-Vogelhorst-docx-17-04-2023.pdf

Zienswijze Vogelhorst 380 kV verbinding

17 april 2023

Achterliggende informatie

Netbeheerder TenneT heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gevraagd een ruimtelijke procedure te starten in verband met de aanleg van een extra 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De eerste stap in deze procedure is het uitvoeren van een (ruimtelijke) verkenning. De aankondiging en het volledige document kunt u **hier** lezen:
https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/hsv-380-kv-diemen-lelystad-en-ens

Het zoekgebied is een ruim genomen gebied tussen de hoogspanningsstations die verbonden moeten worden. Dit zoekgebied is globaal aangegeven en geeft een indicatie van de "oplossingsruimte". Het zou kunnen betekenen dat ook ten zuidoosten van Almere, Almere Haven, Almere Overgooi en Almere Hout hoogspanningsmasten zouden kunnen komen. Wij hebben in Oktober 2022 een zienswijze ingediend over de inpassing van de nieuwe hoogspanningsverbinding in Flevoland. Onlangs zijn een aantal tracés gedefinieerd voor nader onderzoek. Enkele van deze tracés lopen door het Gooimeer langs Almere Haven en Almere Overgooi en er is ook een tracé (groen) dat vervolgens via de zone Vogelweg naar het noorden loopt. Onderstaande figuur laat dat zien:

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie **link** onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over magnetisch veld) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische velden kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens Tennet niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van de [redacted]

[redacted]

Verzonden: 4/19/2023 11:03:01 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]s
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zeker. Zie bijlage.

94459759_8864851_Zienswijze_380Kv_-__[redacted].pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zeker. Zie bijlage.

94459759_8864852_Zienswijze_380Kv_-_[redacted].pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zeker. Zie bijlage.

94459759_8864853_Zienswijze_380Kv_-__[redacted].pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zeker. Zie bijlage.

94459759_8864854_Zienswijze_380Kv_-__[redacted].pdf

[redacted]

Almere, 19 april 2023

Betreft: Zienswijze concept NRD 380 kV

L.S.

Recent hebben wij kennisgenomen van de op 27 februari 2023 gedateerde concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau met betrekking tot de 380 kV Hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens. Twee maanden hiervoor, op 22 januari 2023, verhuisden wij naar het landgoed BossOvergooi. Met ons verhuizen nog eens 65 huishoudens hier naartoe. Ons gezin zal, als alles goed gaat, in november uitgebreid worden met ons eerste kind.

Sinds het bekend maken van de plannen voor uitbreiding van de 380 kV-verbinding tussen Diemen en Ens, waar dwars door de plek waar wij nu zijn gaan wonen het groene (en deels oranje en gele) tracé is ingetekend, merken wij veel ongerustheid, ongenoegen en wantrouwen bij onszelf, bij onze (toekomstige) buurtbewoners en daarbuiten bij bewoners van omliggende gebieden (Overgooi, Almere Hout en Oosterwold). Dit is wel het laatste wat wij hadden gehoopt en verwacht in een periode die in het teken zou moeten staan van het inrichten van een fijne en toekomstige leefomgeving.

Dat de plannen ons ongerust stemmen heeft een aantal redenen die we in onze zienswijze uiteen zullen zetten. We spreken hierbij de hoop en verwachting uit dat deze zienswijze en die van vele buurtbewoners en belangenverenigingen in onze directe omgeving met zorg en aandacht worden gelezen. De keuzes, en zelfs al de aanloop daarnaartoe, voor een nieuw aan te leggen uitbreiding van hoogspanningsverbinding grijpen diep in, in persoonlijke mensenlevens. Hopelijk bent u zich daarvan bewust en doet u dat niet af als: “Ach, er komt altijd weerstand op dit soort plannen”. Dat soort uitlatingen gedaan door medewerkers van TenneT hebben wij namelijk bij ons onderzoek dat aan het indienen van deze zienswijze vooraf is gegaan ook voorbij zien komen. Dat stemt misschien nog wel het meest ongerust.

Dat brengt ons bij het eerste bezwaar tegen de plannen tot uitbreiding van de 380Kv-hoogspanningsverbinding. Uit de concept NRD wordt duidelijk dat deze voortvloeit uit berekeningen verricht door TenneT waaruit zou blijken dat de bestaande verbinding na 2030 niet meer toereikend zou zijn, de bestaande verbinding niet meer uitgebreid kan worden en er dus een nieuwe bovengrondse verbinding moet komen. Deze berekeningen zijn totaal niet inzichtelijk gemaakt. Er wordt alleen gesteld dat dit zo is. Wel blijkt dat die berekeningen voortvloeien uit investeringsplannen, de toegenomen energieleverantie van zon- en windenergie, en het energieverkeer tussen Noord-Duitsland en België en Frankrijk. In welke wereld leven wij inmiddels dat wij als ‘simpele’ burgers de prijs en rekening dreigen te moeten gaan betalen voor dit soort ontwikkelingen die boven onze hoofd, onze landsgrenzen en om ons heen gebeuren? Mogen wij niet juist van een partij als TenneT verwachten, waar de Nederlandse staat voor 100% aandeelhouder van is, dat er oog en begrip voor is dat burgers niet op dit soort plannen zitten te wachten die gericht zijn op schaalvergroting en een zo hoog mogelijk rendement? Uw plannen, investeringen, aankondigen en beslissingen raken vele mensen in hun persoonlijke levenssfeer. Ga daar zorgvuldig mee om en denk eens buiten de bestaande kaders van lelijke, vervuilende en ongezonde hoogspanningsverbindingen. De technologie kan in 7 jaar tijd een enorme impuls krijgen. Dat is pas een echte investering waard. Een extra bovengrondse hoogspanningsverbinding in een gebied als Almere en Flevoland waar de komende jaren naar verwachting nog veel meer mensen gaan wonen dan nu al het geval is, is in onze visie maatschappelijk onverantwoord.

Een tweede bezwaar is dat enkele voorgestelde tracés, zoals de groene, gele en oranje, door of langs nu nog enigszins van (horizon)vervuiling gevrijwaarde natuurgebieden of landschappen rondom Almere zouden gaan. De natuur, onze flora en fauna wordt meer en meer verdrukt. Natuur en biodiversiteit is noodzakelijk wil er duurzaam leven mogelijk zijn. TenneT en de Nederlandse Staat in haar kielzog dragen de verantwoordelijkheid om met een maatschappelijk, landschappelijk en milieutechnisch verantwoord voorstel of voorstellen te komen, waarbij kosten een ondergeschikte rol spelen. Daarvan zien wij in de plannen tot nu toe nog geen weerspiegeling.

Is en blijft een nieuwe hoogspanningsverbinding door Flevoland desalniettemin onvermijdelijk dan zijn wij het oneens met een nieuw tracé ten zuiden of ten noorden van Almere. Een eventuele nieuwe verbinding dient wat ons betreft met inachtneming van de volgende punten te worden gerealiseerd:

- Met het oog op de individuele, maatschappelijke en natuurbelangen dient een eventuele nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk samen te vallen met de huidige inrichting en de plekken die daarvoor nu al zijn aangewezen;
- Een nieuwe verbinding dient dan ook zoveel mogelijk parallel te lopen aan de huidige hoogspanningsverbinding;
- Natuur- en woongebieden die op dit moment vrij zijn van hoogspanningsverbindingen dienen dat ook in de toekomst te blijven. Dat wil zeggen dat o.a. Pampushout, Oostvaardersplassen, AlmereHaven, Almere-Overgooi, Almere-Hout en Almere-Oosterwold daarvan gevrijwaard dienen te blijven;
- Nieuwe tracés door en over water en meren dienen te worden vermeden vanwege de huidige binnenscheepvaart van vracht en recreatievaart. Masten in het water kunnen deze vaart bemoeilijken wat in het ergste geval zou kunnen leiden tot ongelukken op het water.
- Voor inpassing binnen stedelijk gebied dient ondergrondse verbinding de voorkeur te hebben in plaats van het uitgangspunt dat nu (vooral vanuit kostentechnisch aspect) wordt gekozen, (bovengronds, tenzij). Dit om zorgvuldig met de publieke ruimte om te gaan en met de burgers die daarin leven en hen niet onnodig met (o.a. gezondheids-)zorgen op te zadelen. Hogere kosten voor een deel ondergronds mogen voor een partij als TenneT geen belemmering vormen. Als je wil investeren zal je ook in dat soort oplossingen moeten willen investeren.
- Aanleg volgens een tracé anders dan langs het bestaande tracé of langs de A6 zal bij de constructiewerkzaamheden qua CO2 uitstoot een veel grotere impact hebben op de natuur en daarmee op de biodiversiteit omdat deze tracés (Almere Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout en Almere-Pampus) voornamelijk door natuurgebieden (bossen/weiden, water) lopen. We moeten zuinig zijn op onze nog schaarse natuur.
- Ten tijde van de verbreding van de A6/A1/A10 is er sprake van geweest om de huidige hoogspanningsleiding die door Almere loopt te verplaatsen tot langs de te verbreden A6. Dit zou volgens de plannenmakers kostenneutraal kunnen worden uitgevoerd omdat de vrijkomende grond onder het huidge tracé weer vrij zou kunnen komen voor alternatief gebruik zoals woningen. Wellicht is dit toch nog een overweging waard om e.e.a. te combineren: nieuw en oud beide langs de A6 en dan uiteraard ondergronds.

Samenvattend zijn wij van mening dat een nieuwe verbinding, indien al noodzakelijk en onvermijdelijk via Flevoland, zoveel mogelijk langs de bestaande verbinding en/of de A6 moet lopen.
Denk met uw uitbreidingsplannen en investeringen aan de burgers die u daarmee raakt en aan de natuur en stel duurzaamheid voorop.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Verzonden: 4/19/2023 11:05:26 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

1. Onder de grond

2. Een route die meer door weilanden of over het water gaat zodat ruim afstand genomen wordt van woonwijken.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Effecten voor flora en fauna worden onvoldoende in acht genomen wanneer een van deze routes wordt gekozen! Zowel bij de oostvaardersplassen als in Oosterwold!

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheid van bewoners!

Oosterwold is een duurzame, ecologisch georiënteerde wijk. Deze bestemming past hier niet, gezien de effecten op de gezondheid en her milieu.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Gezondheidsrisico's voor omwonenden! Hier is te weinig aandacht voor. Oosterwold is een groeiende wijk, ook voor jonge gezinnen! De gezondheidsrisico's zijn voor kinderen ernstig te noemen.

Verzonden: 4/19/2023 11:06:37 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergrondse kabeldoorvoer

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Effect Bomenkap/ontbossing

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Invloed woon- en leefomgeving

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Aantasting landschapsbeeld

Verzonden: 4/19/2023 11:10:09 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Ons gezin
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, veel meer onder de grond brengen, de Power E-Pipe is nu goed voor 150kV kabels, de ontwikkeling gaat door, geeft Tennet zelf aan en de kostprijs per m1 gaat naar beneden. Met betere warmte afdragende injectiemortels is e.e.a. goed oplosbaar. Net als de Gasunie en DPO (is ook veilig en goed te monitoren), hoeft e.e.a. niet diep aangelegd te worden en is reparatie goed mogelijk door de ondiepe ligging. En veel beter voor de leefomgeving en fauna (vogels en vleermuizen)

94459786_8864867_TenneT_Kouwenberg_NRG_Denys_-_inzending_(1).pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, bij meer ondergrondse aanleg, stralingsonderzoek.

Veranderen van flora en fauna bij verlaten bestaande 380kV trace door Almere, wat heeft dat voor nevengevolgen?

Bij masten in water of langs dijk, wat heeft dat voor gevolgen voor ecosysteem vissen en planten.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, gemeente Almere wil alleen maar meer bouwgrond verkopen, door bestaande trace te verlaten, terwijl ook dit trace onder de grond zou kunnen, is ondergronds veelal obstakel vrij! Zie verder in bijlage

94459786_8864868_Bijlage.docx

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, bij trace Oranje kijken of gedeelte vanaf Stichtse brug binnendijks kan op bestaande funderingen windmolens Vattenfall, die worden gesloopt, mogelijk m.b.v. windtrackmasten, scheelt heel wat bouwstoffen en minder slagschaduw voor landbouwers

Inzending TenneT, NRG en aannemerscombinatie Denys en Kouwenberg

De Electric Power Pipe (EPP) methode, die ontwikkeld is door Herrenknecht, maakt het voor het eerst mogelijk om horizontaal te boren op zeer geringe diepte voor (elektriciteits)kabels over lange afstanden, zonder het risico van blow-outs. Binnen het project Tilburg Noord – Best, waar een kabelverbinding van 32 kilometer werd aangelegd, durfden landelijk netbeheerder TenneT en NRG-consortium, met aannemerscombinatie Denys en Kouwenberg, het aan om deze nieuwe EPP-methode over een grote afstand in de praktijk te testen met een pilot.

Wereldwijd werd voor het eerst een dergelijke horizontale boring uitgevoerd over een afstand van 2.000 meter op een ondiepe (ca. 2,50 meter onder maaiveld) ligging. TenneT moet de komende 10 jaar minstens 3.000 kilometer (ondergrondse) kabel aanleggen. Met de Electric Power Pipe-methode ziet de landelijk netbeheerder mogelijk een extra oplossing voor het snel ondergronds brengen van bestaande en nieuwe verbindingen. Deze pilot is een opmaat naar de beoogde 5 kilometer; de gewenste afstand.

Marktpartijen uitdagen tot ontwikkeling

TenneT staat voor een grote opgave als het gaat om het hoogspanningsnet. En wil samen met marktpartijen kabels aanleggen met zo min mogelijk impact op de omgeving, zoals mensen, bewoonde en bebouwde omgeving, landschap en (kwetsbare) natuur. Het ondergronds aanleggen van kabels met lange, horizontale boringen kan daarbij een goede oplossing zijn. Tot nu toe was dit alleen mogelijk over een beperkte lengte. Samen met de marktpartijen wil TenneT de techniek verder ontwikkelen.

Het doel is het onderzoeken/doorontwikkelen van bestaande en huidige aanlegtechnieken voor ondergrondse kabeltracés, waarbij de gevolgen voor mens, dier en milieu zo veel mogelijk worden beperkt. Daarbij is horizontaal boren tot 5 kilometer in één keer het gewenste doel. Dat kan van grote waarde zijn voor het realiseren van TenneT's doelstellingen als het gaat om de energietransitie.

Ondiepe ligging, snelle reparatietijd. Minder overlast

Het belangrijkste voordeel van deze techniek ten opzichte van andere boortechnieken is de reparatietijd van de kabels. Dit komt door de ondiepe ligging van de kabel, op ongeveer 2 tot 3 meter onder het maaiveld. Dit in tegenstelling tot geboorde kabels die nu vaak 5 tot zelfs 25 meter diep liggen, afhanklijk van de situatie en lengte van de kabel. Dankzij de ondiepe ligging is de kabel veel makkelijker te bereiken en kan in geval van storing binnen 2 weken worden gerepareerd. Hierdoor zijn de potentiële reparatiekosten aanzienlijk lager. Een ander voordeel van de geringe boordiepte is dat afsluitende lagen niet worden doorboord, waardoor geen grondwaterverstoring of -vervuiling optreedt. Daarnaast zorgt deze techniek, zoals al aangegeven, voor minder overlast voor omwonenden. De verwachting is dat de weerstand vanuit de omgeving wordt verkleind en de uiteindelijke traceringen van onder andere hoogspanningsverbindingen korter kunnen zijn.
De uitvoering kan daardoor sneller en met minder impact op de omgeving dan bij open ontgraving. En, zo verwachten wij, zullen ook de procedures voor bijvoorbeeld bestemmingsplannen of vergunningen korter zijn.

Nieuwe technologie – verder ontwikkelen en toepassen

Door het uitvoeren van dit pilotproject kunnen de marktpartijen samen met TenneT ervaring opdoen met deze nieuwe technologie en deze toevoegen

aan het palet van boortechnieken dat we al in huis hebben. De technologie zal zich verder ontwikkelen tot de eerdergenoemde 5 kilometer ondiep horizontaal boren. Uit onder-zoek van het bouwteam blijkt dat er in de komende 5-10 jaar geen andere techniek zal zijn met gelijkwaardige voordelen qua afstand en de voordelen zoals beschreven. De ver-wachting is dat de kosten per meter boren in de loop van de tijd zullen dalen vanwege het aantal toekomstige en toepasbare projecten en de duizenden kilometer kabel die TenneT de komende 10 jaar in Duitsland en Nederland moeten aanleggen. Dit is gebaseerd op de ervaren kostenreductie van de HDD-techniek in het verleden.

Technische aspecten Electric Power Pipe-methode

Deze innovatiepilot met de Electric Power Pipe werd in twee verschillende boringen uitgevoerd:

- De eerste stap: 2 boringen van 400 meter
- De tweede stap: 2 boringen van ieder 2000 meter.

Voor de 400 meter EPP-boring, boorden we lengtes van ongeveer 168 -190 meter/ 24 uur. Tijdens de lange EPP-boring van 2000 meter boorden we lengtes van 215 meter/ 24 uur. Tijdens het terugtrekken van de PE-casing-buizen trokken we gemiddeld tussen 8 en 13 meter/uur in de 400 meter EPP-boringen en op de 2000 meter was het gemiddelde zelfs 20 meter per uur. In één EPP-boring werden drie HDPE Ø 200 SDR 8 mantelbuizen ingetrokken voor de TenneT 150 kV HD-kabels en twee HDPE Ø 90 SDR 9 mantel-buizen voor glasvezel. De benodigde werkruimte voor werkterreinen:

- perskuip en ontvangstkuip
- werkruimte aan perszijde ca. 2500 m2
- perskuip aan ontvangstzijde ca. 900 m²
- legoppervlakte voor het plaatsen en verwijderen van buizenwerk ongeveer 20000 m².

De ontwerpdiepte was ongeveer 2,5 meter onder maaiveld. Tijdens de uitvoering zijn twee meet-systemen toegepast:

- een gyro
- paratrack II systeem.

Met deze twee onafhankelijk van elkaar werkende meetsystemen konden we zonder noemens-waardige problemen de vooraf bepaalde nauw-keurigheden over 2.000 meter bereiken.

Diverse onderzoeken vooraf

Voorafgaand aan de werkzaamheden werd een uitgebreid flora- en faunaonderzoek uitgevoerd, evenals diverse bodemonderzoeken door gerenommeerde bedrijven. Zo werd bijvoorbeeld de kleur van de verlichting aangepast omdat we 24/7 aan het werk waren. Op die manier hielden we rekening met nachtdieren. Ook werd een NGE-onderzoek uitgevoerd. Na de werkzaam-heden is een wortelonderzoek uitgevoerd voor het bos dat we doorkruisten.

Gebruikte materialen

- EPP tunnelboormachine van de firma Herrenknecht
- 223 st. EPP-casing boorbuis voor het EPP-boorgat
- 3 injectiebuizen (speciaal voor deze EPP-boring)
- centrifuge voor de boorvloeistof
- complete recyclingunit met de bijbehorende desylters en cyclonen
- HD pomp.

Bijdrage TENNET-NRG en aannemerscombinatie Denys en Kouwenberg Infra:

Categorie:
Sleufloze techniek

Contact
TenneT: Peter Dennig (constructiemanager) en Michel Fiddelers (projectmanager)
NRG: Ton Kamp (projectmanager)
Denys: Dirk Derycke (divisiemanager)
Kouwenberg Infra: Jacob Verhoeve (algemeen directeur)

Ja, gemeente Almere wil alleen maar meer bouwgrond verkopen, terwijl ook dit trace onder de grond zou kunnen, is ondergronds nu veelal obstakel vrij! Groenstrook is ook de recreatiestrook en lucht longen van Almere-Stad en geeft minder hitte stress als groenstrook. Dus ook meer onderzoek om dit trace ondergronds te brengen. Dat geldt voor alle alternatieve traces. Trace blauw zit in natuurgebieden, trace paars volgt trace A6, trace groen gaat over Gooimeer en door de windmolenparken, deze windmolens geven al gesubsidieerde horizon vervuiling.

Trace oranje volgt randmeren, via de dijken is moeilijk waar te nemen en trace geel deels idem als groen en oranje voor wat betreft Gooimeer.

Voor de oostelijke traces geldt dat de windmolens hoger worden en nog verder worden verdicht. Dus hoe is invloed van straling op de harsen van de composiet wieken?

Verzonden: 4/19/2023 11:10:13 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Maatschappelijke organisatie
(Mede) namens:
Organisatie: Stichting Dierbaar Flevoland

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een route via Airport Lelystad wordt bij voorbaat uitgesloten. Dit is merkwaardig omdat de uitbreiding niet zeker is en de aanleg van de hoogspanningsverbinding reden te meer zou kunnen zijn van de ingebruikname af te zien wanneer dit een goed bruikbaar alternatief zou opleveren.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Wij gaan hier op in in bijlage bij punt 4 en met name om bij de beoordeling van milieueffecten rekening te houden met de meest recente jurisprudentie betreffende de Habitat- en Vogelrichtlijn.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Wij verwijzen naar het bovengenoemde punt.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Wij zijn van mening dat het mogelijk vijfde alternatief dat loopt door meerdere Natura 2000 gebieden waaronder de Oostvaardersplassen direct kan vervallen. Nader onderzoek is overbodig, omdat nu reeds duidelijk is dat geen zekerheid verkregen kan worden dat de natuurlijke kenmerken van de gebieden gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van de aangewezen natuurwaarden in de gebieden niet verkregen kan worden.

De Landsadvocaat heeft hier reeds onderzoek naar gedaan in 2011 voor wat betreft het Markermeer. Sindsdien heeft de Europese jurisprudentie zich nog verder ontwikkeld en heeft veronderstelde ruimte in de wetgeving en de interpretatie van de Habitat- en Vogelrichtlijn verder beperkt. Juist het onderzoeken van weinig kansrijke resp. kansloze alternatieven staan op gespannen voet met de nagestreefde uitlegbaarheid (blz. 26 van de bijlage 'Onderzoeksalternatieven') aan het publiek. Wij komen hier in de bijlage op terug.

94459787_8864869_Zienswijze_concept_nrd_HV_Diemen_Ens_Dierbaar_Flevoland.pdf

Dierbaar Flevoland
Dieren en Natuur Eerst!

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

Digitaal ingezonden

Lelystad, 19 april 2023

Betreft: Zienswijze concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau 380 kV-hoogspanningsverbinding Diemen – Ens

Geacht bureau,

Hiermee geven wij u onze zienswijze op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau 380 kV-hoogspanningsverbinding Diemen – Ens. Dit is de bijlage bij het digitale reactieformulier van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat dat heden door ons is ingestuurd.

Wij zijn de stichting Dierbaar Flevoland en komen op voor de bescherming van in het wild levende dieren en de natuur in Flevoland. Gebieden die behoren tot het Natura 2000-netwerk en het Natuur Netwerk Nederland (EHS) hebben daarbij onze prioriteit. Wij reageren op plannen of projecten zodra wij het idee hebben dat de natuurwaarden in deze gebieden aangetast worden of in gevaar dreigen te komen. Wij menen dat dit laatste het geval kan zijn bij de aanleg van de hoogspanningsverbinding Diemen – Ens, zolang het mogelijk vijfde alternatief wordt overwogen, waarbij de voorgenomen verbinding diverse Natura 2000-gebieden doorkruist waaronder de Lepelaarplassen en de Oostvaardersplassen.

Wij zijn van mening dat het mogelijk vijfde alternatief dat loopt door meerdere Natura 2000-gebieden waaronder de Oostvaardersplassen direct kan vervallen. Nader onderzoek is overbodig, omdat nu reeds duidelijk is dat geen zekerheid verkregen kan worden, dat de natuurlijke kenmerken van de gebieden niet aangetast worden, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van de aangewezen natuurwaarden in die gebieden. Bovendien zijn er alternatieven die geen of in ieder geval veel minder aantasting van die waarden betekenen. De Landsadvocaat heeft hier reeds onderzoek naar gedaan in 2011 voor wat betreft het Markermeer en IJmeer en kwam toen al tot de conclusie dat aanleg door en nabij Natura 2000-gebieden 'geen reële optie' is. Sindsdien heeft de Europese jurisprudentie zich echter verder ontwikkeld en is de in het verleden veronderstelde ruimte bij de interpretatie van de Habitat- en Vogelrichtlijn niet groter geworden, maar per saldo juist beperkter vooral wat betreft de Nederlandse interpretatie. Ook in de uitgevoerde QuickScan wordt aanleg door Natura 2000-gebieden eufemistisch als 'niet kansrijk' gezien. Verbindingen over land hebben ongetwijfeld minder impact wanneer zij niet door de Natura 2000-gebieden lopen. Is dit wel het geval dan geldt onverkort de conclusie van de landsadvocaat dat dit geen reële optie is.

Dan staat juist het onderzoeken van niet kansrijke resp. kansloze alternatieven op gespannen voet met de nagestreefde uitlegbaarheid (blz. 26 van de bijlage 'Onderzoeksalternatieven') aan het brede publiek en de bestuurders van betrokken overheden. Noem het in andere woorden volksverlakkerij.

Dierbaar Flevoland
Dieren en Natuur Eerst!

Volgens van Dale is dit het voorstellen van niet haalbare plannen als (eventueel toch) haalbaar. Echter dit wordt als doorslaggevende reden genoemd om het alternatief niet op voorhand af te voeren. Beter is het om direct aan te geven dat een dergelijk alternatief niet mogelijk is. Ieder weldenkend mens in het publiek kan begrijpen dat een gebied dat onder de zwaarst mogelijke bescherming staat, vanwege de daar aanwezige natuurwaarden, ontzien wordt en dat daarom iedere aantasting van de daar beschermde waarden op voorhand vermeden wordt. Dit kan zelfs en zo nodig nog onderbouwd worden met het eerder uitgevoerde onderzoek door de landsadvocaat en de QuickScan. Het is begrijpelijk dat op voorhand uitsluitingen gehanteerd worden voor de historische contour van Schokland en de historische kernen van de Hollandse waterlinies, maar het is onbegrijpelijk dat dit vooralsnog niet gebeurt voor de ook in Europees verband wettelijk vastgelegde natuurwaarden van de Natura 2000-gebieden.

Naast de juridische bezwaren vanwege de vergunbaarheid stuit dit vijfde alternatief in verband met een goede ruimtelijke inpassing op grote esthetische en landschappelijke bezwaren. Het is toch ondenkbaar dat je door het grootste aaneengesloten rietmoeras van West-Europa, de Oostvaardersplassen, dat door zijn unieke ontstaansgeschiedenis op geen enkele wijze met infrastructurele werken is doorkruist, een hoogspanningsverbinding gaat aanleggen. Dit verzin je niet. Temeer menen wij, daar het plan als doel formuleert te komen tot een goede landschappelijke en ruimtelijke inpassing van de nieuwe hoogspanningsverbinding, die recht doet aan een goede kwaliteit van de leefomgeving (blz. 6 van de bijlage 'Onderzoeksalternatieven').

Ten aanzien van het uit te voeren milieuonderzoek naar alle alternatieven, wat ons betreft de alternatieven 1 tot en met 4, willen wij graag opmerken dat een toetsing (in voortoets en/of passende beoordeling) aan de instandhoudingsdoelstellingen niet louter dient plaats te vinden op basis van de aantallen die in de respectievelijke aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden voor de diverse soorten zijn genoemd. Het hanteren van de aantallen uit de aanwijzingsbesluiten als zijnde de instandhoudingsdoelstellingen wordt in Nederland in veel beoordelingen nog toegepast. In de eerste plaats dient echter uitgegaan te worden van het begrip instandhoudingsdoelstelling zoals bedoeld en in de Habitatrichtlijn nl. het behoud van het gebied in een gunstige staat van instandhouding wat inhoudt het duurzame behoud van de natuurlijke kenmerken die de aanleiding vormden om het gebied als Speciale Beschermingszone (SBZ) op te nemen in het netwerk van Natura 2000-gebieden. Zie de uitspraak van het Europese Hof in het Holohan-arrest van 7 november 2018 (C-461/17 punt 35).

Ten tweede dient uitgegaan te worden van de staat van instandhouding van de habitats en de habitats van soorten ten tijde van het opstellen en beoordelen van het plan. Wanneer namelijk een gunstiger staat van instandhouding bereikt is, dient deze verbeterde staat als referentie te dienen. Een en ander volgt uit het publicatieblad van de Europese Commissie dat is opgesteld op basis van de meest recente Europese jurisprudentie: 'Beheer van Natura 2000-gebieden De bepalingen van artikel 6 van de habitatrichtlijn (92/43/EEG), (2019/C 33/01)' van 25-01-2019 pag. 21:

> *Hieruit volgt dat de ecologische kenmerken van het gebied niet slechter mogen worden dan het niveau ten tijde van de aanwijzing als beschermingszone. Indien een betere staat is bereikt, moet deze verbeterde staat als referentie dienen.*

Wij brengen dit expliciet naar voren omdat ook in de bijlage Onderzoeksalternatieven op blz. 25 als conclusie van de QuickScan staat:

Dierbaar Flevoland
Dieren en Natuur Eerst!

> *Voor diverse vogelsoorten geldt dat op dit moment de instandhoudingsdoelstellingen net wel of niet worden behaald, of te wel: de populatie is niet sterk genoeg. In dat geval is elk (klein) negatief effect direct significant in het toetsingskader behorend bij de wetgeving.*

Deze interpretatie van significantie is niet juist, omdat de Habitatrichtlijn ernaar streeft een gunstige staat van instandhouding te behouden. Dit is precies de reden waarom de aantallen minima zijn en instandhoudingsmaatregelen in het beheer genomen moeten worden zodra die aantallen niet gehaald worden. Het houdt echter niet in dat men een eenmaal bereikte gunstige staat mag afromen om daarmee plannen of projecten mogelijk te maken. In Natura 2000-gebieden geldt vervolgens ook dat de gunstige staat van instandhouding op het gebied zelf betrekking heeft. Anders dan de landelijke staat van instandhouding die bij de soortbescherming in acht genomen moet worden.

Wij verwijzen ook naar het arrest van het Europese Hof van 4 maart 2021 in de gevoegde zaken C473/19 en 474/19 punt 65:

> *Uit de doelstellingen van de habitatrichtlijn volgt dus ook dat de soorten die een gunstige staat van instandhouding hebben bereikt, moeten worden beschermd tegen elke verslechtering van die staat, aangezien deze richtlijn er ook naar streeft om een gunstige staat van instandhouding te „behouden".*

Samenvattend is het onze zenswijze dat het vijfde alternatief direct kan vervallen omdat het juridisch niet haalbaar is en ook landschappelijk niet inpasbaar. Daarmee wordt ook veel tijd, geld en mankracht bespaard en wordt bij het publiek en bestuur geen valse verwachting gewekt. Bij het milieuonderzoek naar de andere alternatieven in het kader van planMER en MER en later ter onderbouwing van eventuele vergunningverlening dient rekening gehouden te worden met de Europese jurisprudentie. Ons is gebleken dat veel onderzoek tot conclusies komt die niet langer met de laatste jurisprudentie betreffende de Habitat- en Vogelrichtlijn in overeenstemming zijn.

Wij danken u voor de te besteden aandacht aan deze zienswijze.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Verzonden: 4/19/2023 11:22:20 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, bijvoorbeeld: de 150 KV lijn ter hoogte van de hoge vaart naar Zeewolde zou ondergronds kunnen worden aangelegd. Daardoor kan de nieuwe 380 KV lijn bovengronds op de plek van de oude 150 KV aangelegd worden. Dit is de optie om de bestaande infrastructuur te kunnen gebruiken. Tevens zou dit kunnen gelden voor de A6 waar ook hoogspanningskabels Flevoland binnen komen, hier raad ik aan ook weer voor de bestaande infrastructuur te opteren i.p.v. een alternatief aan de bijvoorbeeld de Vogeldreef.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

De 380 KV lijn heeft uiteraard invloed d.m.v het magnetisch veld op zonnepanelen die wij van zins zijn om aan te gaan schaffen. Het nadelig effect kan zijn dat de panelen opbrengst hierdoor minder zal zijn. Graag verneem ik in uw onderzoek hiervan de effecten.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Jazeker te weten de schadelijke invloed op de gezondheid van zowel kinderen als volwassenen met een magnetisch veld op ongeveer 150 meter afstand. U weet dat de Gezondheidsraad dit ten sterkste afraad. Ten tweede

wens ik te begrijpen wat de waardedaling gaat worden van de woningen grenzend aan de Vogeldreef, hiervoor dient Tennet c.q. de gemeente Almere compensatie te gaan betalen. Ik stel u volledig aansprakelijk voor alle schade die ontstaat bij een mogelijke keuze voor aanleg aan de Vogeldreef van deze 380 KV lijn. Graag verneem ik vanuit uw analyse de gevolgen en de compensatie die dient te ontstaan bij een mogelijke aanleg van de lijn aan de achterzijde van de Vogeldreef.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, Almeerderhout is een bos en natuur gebied en een dergelijke hoogspanningskabel aan de Vogeldreef heeft een sterk nadelig effect op de natuur beleving en waarde waardoor zowel mens als dier mogelijk stress ervaart in plaats van ontspanning in dit mooie natuur en bos gebied. Tevens wil ik u wijzen op de geluidsoverlast die ontstaat bij mist (Corona-effect) of te wel vonkoverslag. Tevens kan windsuizen optreden bij stevige wind. Graag verneem ik hierop uw reactie.

94459842_8864886_Zienswijze-380-kV-Vogelhorst-docx-17-04-2023.pdf

Zienswijze Vogelhorst 380 kV verbinding

17 april 2023

Achterliggende informatie

Netbeheerder TenneT heeft het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) gevraagd een ruimtelijke procedure te starten in verband met de aanleg van een extra 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De eerste stap in deze procedure is het uitvoeren van een (ruimtelijke) verkenning. De aankondiging en het volledige document kunt u **hier** lezen:
https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/hsv-380-kv-diemen-lelystad-en-ens

Het zoekgebied is een ruim genomen gebied tussen de hoogspanningsstations die verbonden moeten worden. Dit zoekgebied is globaal aangegeven en geeft een indicatie van de "oplossingsruimte". Het zou kunnen betekenen dat ook ten zuidoosten van Almere, Almere Haven, Almere Overgooi en Almere Hout hoogspanningsmasten zouden kunnen komen. Wij hebben in Oktober 2022 een zienswijze ingediend over de inpassing van de nieuwe hoogspanningsverbinding in Flevoland. Onlangs zijn een aantal tracés gedefinieerd voor nader onderzoek. Enkele van deze tracés lopen door het Gooimeer langs Almere Haven en Almere Overgooi en er is ook een tracé (groen) dat vervolgens via de zone Vogelweg naar het noorden loopt. Onderstaande figuur laat dat zien:

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie **link** onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over magnetisch veld) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische velden kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens Tennet niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van de [redacted]

[redacted]

Verzonden: 4/19/2023 11:47:52 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja.

Hoogspanningslijnen niet door bebouwd/bewoond gebied.

Bij bewoond gebied hoogspanningsverbinding ondergronds aanleggen om straling te beperken.

Hoogspanningsverbinding waarbij bestaand bos behouden blijft.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Effecten op gezondheid van ouderen.

Effecten op omringende natuur, oa invloed op bijenpopulatie, fruitbomen en andere landbouwgewassen in de nabije omgeving.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheids risico 's op kinderen.

Waardevermindering woningen, en de economische invloed van hoogspanningsverbinding op bijv. tourisme.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/19/2023 11:50:35 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

neen, 5 is eigenlijk al te veel.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

neen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie bijlage

94459925_8864899_Zienswijze[redacted].pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

neen

Lelystad, 19 april 2023

Ondanks dat de kwaliteit van het concept onderzoeksplan (NRD) erg hoog is, mis ik een voor Flevoland belangrijk aspect, namelijk de invloed van het te kiezen tracé op de toeristische en recreatieve waarde van Flevoland.

Met name het “Nationaal Park Nieuw Land” waartoe de Oostvaardersplassen, het Markermeer en de Markerwadden behoren en waarin momenteel grote investeringen gedaan worden, is van belangrijke waarde voor de toeristische toekomst van Flevoland. De vele honderden windmolens hebben het wijde polderlandschap doen verdwijnen en Flevoland tot Turbineland gemaakt. Echter de kuststroken rondom Flevoland zijn uniek in de wereld en mogen niet verstoord worden. Het plaatsen van een hoogspanningsmasten tracé voor de kust van het Markermeer, is daarom ongewenst.

- De rij masten wordt ervaren als een hekwerk voor de kust.
- Daardoor onherstelbare horizonvervuiling.
- De huidige wijde blik vanaf de kust over het Markermeer zal verloren gaan.
- Het passeren van de hoogspanningslijnen door zeiljachten zal als onzeker en irritant ervaren worden.
- De waarde van de Jachthavens aan het Markermeer zal aangetast worden.
- Alle genoemde gebieden zijn Natura 2000 gebieden.

Het inbrengen van de zienswijze zou in feite niet nodig moeten zijn. Het NRD nuanceert de slagingskans van de verbinding langs de Markermeer kust, maar zet toch een onderzoek op de agenda. Daarom breng ik deze zienswijze in als extra onderzoek element om schade aan het toerisme van Flevoland te voorkomen.

- Onderzoek de schade die veroorzaakt wordt bij het positioneren van het hoogspanning tracé in het Markermeer op de doelstelling, ontwikkeling en investeringen van het “Nationaal Park Nieuw Land”.
- Onderzoek de schade die Lelystad oploopt als het 380 kV tracé voor de jachthavens gerealiseerd zal worden.
- Onderzoek of ondergrondse bekabeling mogelijk is, als vastgehouden moet worden aan de Markermeer route.

Verzonden: 4/20/2023 12:04:34 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: Almere
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

ja, zie bijlage met uiteenzetting

94459963_8864904_zienswijze_1.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

ja zie bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

ja, zie bijlage 1

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier

Almere, 19 april 2023

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij dien ik mijn zienswijze in op het voormelde onderzoeksplan. In het navolgende zal ik puntsgewijs ingaan op enkele aspecten van uw concept onderzoeksplan.

1. De (onderbouwing) van de noodzaak voor een nieuwe hoogspanningskabel ontbreekt. In de inleiding onder paragraaf 1.1. geeft u aan dat de capaciteit na 2030 onvoldoende is. Hieruit volgt dat op dit moment en de komende 7 jaren voldoende capaciteit is. De noodzaak op dit moment onderbreekt. Hierbij dient in acht genomen te worden dat er over 7 jaren de technologie dusdanig beter ontwikkeld kan zijn dat een (bovengrondse) hoogspanningskabel niet meer noodzakelijk is. In zoverre dient u de noodzaak en de alternatieve hieromtrent nader te motiveren. Daarnaast staat in het rapport dat de capaciteit van de bestaande kabels over zeven jaar niet voldoende is, maar een duidelijke uiteenzetting van de technische onderbouwing ontbreekt. Kunt u concreet aangeven op welke berekening u zich baseert?

2. U geeft dat een uitbreiding van de capaciteit mede noodzakelijk is om in de toekomst grote afnemers te kunnen aansluiten op het netwerk. In uw concept onderzoekplan gaat u hierop niet verder in. Over welke grote afnemers heeft u het? Wat uw berekening hierbij en welke belangenafweging heeft u hierbij gemaakt? U dient een belangenafweging te maken en deze is mijns inziens op dit punt onvoldoende gemotiveerd.

•

3. U verwijst naar de inpassingsopgaven en naar artikel 1.3 van de Omgevingswet. Volgens u zou dan hoogspanningsverbinding recht doen aan de kwaliteit van de leefomgeving. Uw motivering daarvan is onnavolgbaar. Het is algemeen bekend dat een hoogspanningsverbinding gezondheidsrisico's voor personen en met name voor kleine kinderen met zich mee kan brengen. Het aanbrengen van een nieuwe hoogspanningsverbinding komt de leefbaarheid daarvan niet ten goede. Daarnaast komt de hoogspanningsverbinding te lopen naast Almere-hout en de door de gemeente Almere aangeprezen en zelfbenoemde "villa park Vogelhorst, landelijk wonen in Almere-hout". De landschap, de cultuurhistorie en de archeologische aspecten van de wijk gaan hierdoor verloren. Alvorens wij de kavel in Vogelhorst II kochten, hebben wij de gemeente bij e-mail van 9 juni 2020 gevraagd naar de laatste planwijzigingen voor onder andere nutsvoorziening. In deze e-mail werd expliciet de vraag gesteld of er een hoogspanningskabel zou komen. De gemeente heeft hierop te kennen gegeven dat deze niet zou komen. Wij zijn vervolgens tot aanschaf van de kavel overgegaan. Wij, als bewoners van Vogelhorst II, mochten er dan ook op vertrouwen dat er geen hoogspanningskabel in de buurt (Vogelweg) zou komen.

4. In uw onderzoeksplan geeft u aan dat u bestaande kabels wilt verplaatsen mede omdat deze door een stedelijk gebied lopen. In uw onderzoeksplan gaat u niet verder in op het feit dat de omgeving van Almere-hout en met name de Vogelhorst in 2030 er naar alle waarschijnlijkheid er totaal anders zal uitzien door de verstedelijking. In 2030 zal de hoogspanningskabel dan ook door een stedelijk gebied lopen. In uw onderzoeksplan gaat u niet voldoende in op de situatie 2030 van Almere-hout en de gezonds risico's die dit met zich meebrengt. Ik verzoek u hier nog nader aandacht aan te besteden en uit te leggen hoe u dit in uw belangenafweging en onderzoek heeft meegenomen en hoe u dit verder gaat uitwerken.

•

5. In uw voorstel staan op dit moment nog te veel onduidelijkheden. Onduidelijkheden die juist onderzocht moeten worden alvorens een oordeel gegeven kan worden over de noodzaak van de nieuwe verbinding en de daarbij behorende inrichting. In uw voorstel geeft u bijvoorbeeld aan dat er nog onderzocht moet worden waar verbinding tussen de hoogspanningstations moet komen te staan en dat u niet eens weet of deze nieuwe kabels wel kunnen aansluiten op de bestaande station in Lelystad. Ten aanzien van de noodzaak en de wijze van inrichting is het van essentieel belang dat daar meer duidelijkheid over komt. In dit kader ontbreekt dan ook een deugdelijke motivering voor de geplande routes. Het komt over als te prematuur. Wellicht dat in de toekomst – wanneer er meer duidelijk bestaat over de mogelijkheden – betere en minder ingrijpende alternatieven voor handen zijn. Ik verzoek u hierop inhoudelijk te reageren.

6. Het vijfde alternatief (blauwe stippellijn) lijkt juist een goed alternatief. Het is een goed alternatief omdat dit de leefbaarheid van Almere niet of in mindere mate aantast. Er dient dan ook beter onderzoek gedaan te worden naar de vijfde mogelijkheid. Ik verzoek u hierop nog nader in te gaan. Een verwijzing naar andere wetgeving waarbij staat dat dit mogelijk zou kunnen, volstaat niet.

•

7. Verder heeft de Belangenvereniging van Almere-Hout eveneens een zienswijze ingediend. De volgende punten (punt 7 tot en met punt 13) zijn overgenomen uit deze zienswijze. Deze punten dienen als hier herhaald en ingelast te worden beschouwd. Volledigheidshalve herhaal ik deze punten en ik verzoek u hierop eveneens inhoudelijk te reageren.

8. Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. In dit kader mist nog nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).

- De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
- Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat mist nog in de conceptuitwerking.

9. Het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een "verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

10. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader is dit aspect nauwelijks terug te vinden en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse staat dit ook moet. Ik verzoek u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

11. Ik vraag u nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

12. Naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vraag ik mij af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

•

13. Het is opvallend dat het concept onderzoeksplan nauwelijks ingaat op de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Deze nadelen zijn "relevant", maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Ik vraag u nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Gaarne vernemend uw reactie op voormelde punten.

Almere, 19 april 2023

[redacted]

Verzonden: 4/20/2023 12:21:48 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

94459991_8864914_Zienswijze_380KV_[redacted].pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

94459991_8864915_Zienswijze_380KV[redacted].pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage

94459991_8864916_Zienswijze_380KV[redacted].pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

94459991_8864917_Zienswijze_380KV_[redacted].pdf

[redacted]

Geachte Heer, Mevrouw,

Als bewoner van [redacted] behartig ik hierbij onze belangen. De [redacted] grenst direct aan de Vogelweg (N706) in de woonwijk Almere Oosterwold.

Tot onze grote verbazing heeft TenneT een mogelijk optie voorgesteld (het groene tracé) voor een 380kv hoogspanningslijn dwars door onze woonwijk. Dit is een zienswijze die grote nadelige gevolgen zou hebben voor de woonkwaliteit, natuur en leefklimaat in onze buurt.

Natuurlijk begrijpen wij dat als onderdeel van de energie transitie een uitbreiding van het energienetwerk nodig kan zijn, echter waarom het groene tracé direct door een woonwijk is ingetekend is ons een raadsel.

De Vogelweg/ Vogeldreef (N706) loopt vanaf de A27 tot de Waterlandse weg (N305) door een woonwijk. De huizen van de Alette Jacobsstraat staan op zeer korte afstand van de Vogeldreef. Wij kunnen ons voorstellen dat bij gebrek aan lokale kennis er niet goed is stilgestaan bij de snelle ontwikkeling van Oosterwold, de uitgave van kavels en de bewoning zeer dicht tegen de N706 aan.

In de Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven is al duidelijk gemaakt dat ook de gemeente Almere de wens heeft geuit om geen enkele 380kv verbinding door een woonwijk te laten lopen (pagina 7). Ook gaat het groene tracé in tegen hetgeen vermeld is op pagina 11:

*"...de **nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen** of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".*

Op de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoek alternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld als uitsluiting/ "no go area", toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen gepland.

Langs de Vogeldreef ligt een uniek stadsbos dat overgaat in het Kathedralen bos. De bosstroken zijn integraal onderdeel van het stadsbos Almeerderhout die onder het beheer staan van Staatsbosbeheer. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit gebied ingetekend, terwijl dit ons inziens gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

Het unieke landschap van de wijk Oosterwold wordt al sterk bepaald door aangelegde grote windmolens langs de A27 met bijbehorende negatieve neveneffecten. Indien Oosterwold nu ook nog gebruikt wordt voor doorvoer van elektriciteit (terwijl er veel andere opties bestaan), ontstaat er dubbele belasting voor dit gebied.

Overigens was het bij de ontwikkeling van de woonwijk van Almere Oosterwold, al bekend dat er hoge windmolens langs de A27 geplaatst zouden gaan worden. In 2017 is gestart met de uitgifte van kavels Oosterwold langs de Vogelweg. Alle kopers waren op de hoogte van de plannen voor het gebied, waaronder windmolens en de reservering voor de 'Stichtse lijn' (OV- verbinding). Er is door onze bewoners veel geïnvesteerd in duurzame woningen en die zijn zodanig gepositioneerd dat er zo min mogelijk overlast zou ontstaan van slagschaduw of geluid. Alle bewoners hebben daar een weloverwogen en bewuste keuze in kunnen maken. En nu, vanuit het niets, terwijl Tennet al jaren bezig is met de voorbereiding, wordt er een groen tracé direct door de achtertuin van onze woningen

ingetekend. TenneT had toekomstige bewoners of de gemeente Almere al veel eerder moeten en kunnen informeren, ruim voor de uitgifte van kavels in Oosterwold. Er zijn ook voldoende alternatieve routes die niet door een woonwijk lopen.

Daarnaast maakt de bewonerscommissie zorgen om de volgende punten:

1. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's.
2. Nadelige gevolgen voor leefklimaat door windfluiten en corona geluid: (zie: https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/functies/bovengrondse/onderbouwing/magneetvelden)
3. Aantasting landschap: Hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat zou door plaatsing van hoogspanningsmasten worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.
4. Woningwaarde: Effect en of compensatie van dalende woningprijzen: In een uitspraak van de instantie-rechtbank te 's-Hertogenbosch is door de rechter vastgesteld dat woningen naast een hoogspanningsverbinding een 10% lagere WOZ-waarde krijgen. (https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/) Ook dat is geen fijn vooruitzicht voor bewoners naast het voorgestelde groene tracé.

Samenvattend zijn wij van mening dat:

1. Er is ons inziens onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en bestaande woningbouw in Almere hout/ Vogelhorst I en II. Daarbij loopt de groene route ook door de woongebieden Almere haven en Overgooi. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op onze en andere woonwijken in Almere. Wij zien het geplande groene tracé dan ook als zeer onwenselijk en het is voor ons onacceptabel dat dit wordt gezien als mogelijke optie.

2. Er rekening moet worden gehouden met de natuurelementen en het stadsbos langs de N706. De kwetsbaarheid van deze gebieden en de flora en fauna moet nader onderzocht en worden meegenomen als natuurgebied in het onderzoek.

3. De aanwezigheid van de al bestaande zeer grote windmolens aan de rand van Oosterwold moet worden meegewogen. Een 380kv tracé in dezelfde wijk zou een zeer grote en onevenredige belasting geven op een relatief klein en bijzonder gebied/woonwijk.

Zienswijze:

Onze zienswijze is dat nieuwe tracés door woonwijken zoveel mogelijk vermeden moeten worden. Het groene tracé is wat ons betreft geen valide optie. Ons dringende verzoek is om het groene tracé als mogelijkheid volledig te laten vervallen.

Een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27 (de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om vervolgens richting Dronten te lopen (zie Bijlage 1). Een ander alternatief waarbij woonwijken worden ontzien is de gele route (zie Bijlage 2). Ook het blauw tracé zien wij als mogelijkheid.

Bijlage I:

Alternatief 1 voor groene tracé (RODE LIJN)

Tracé buigt af naar de paarse lijn langs de A6 of kan eventueel ook via de blauwe lijn richting Diemen lopen.

Alternatief 2 voor groene tracé waarbij meerdere woonwijken in Almere wordt ontzien (RODE LIJN)

Tracé loopt via gele lijn

Verzonden: 4/20/2023 12:50:15 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Jazeker, een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27

(de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om

vervolgens richting Dronten te lopen (zie bijgesloten document, rode lijn in bijlage1) en een tweede alternatief is waarbij woonwijken worden ontzien is de gele route, met aansluiting station Lelystad via grijs A (zie bijgesloten document, rode lijn bijlage 2). Het blauwe tracé zie ik als derde mogelijkheid.

94460037_8864936_Zienswijze_380KV_Bewoner_[redacted]_20230420.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

de eventuele impact op het Kathedralenbos met de aanpalende bosstroken.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De wijk Oosterwold zal verder ontwikkeld worden aan de Zeewolde zijde van de A27. Dat betekent dat er nog veel meer nieuwbouw zal gaan plaatsvinden langs de Vogelweg.

Er is zelfs sprake van een hele nieuwe stad/wijk bouwen op die plaats om de woningnood aan te pakken.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie bijgesloten document "zienswijze_380KV_Bewoner[redacted].docx"

Zienswijze 380 KV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Bewoner [redacted], EMAIL: [redacted]

Geachte Heer, Mevrouw,

Als bewoner van de [redacted], dien ik deze zienswijze in. [redacted] loopt hemelsbreed op een afstand van 160m tot 200m parallel aan de Vogelweg (N706) in de woonwijk Almere Oosterwold.

Het verbaast mij, gezien het voorzorgbeleid van de rijksoverheid, dat het groene tracé als mogelijke optie wordt voorgesteld voor de 380KV. Deze optie loopt dwars door onze woonwijk. Dit is een zienswijze die grote nadelige gevolgen heeft voor de woonkwaliteit, natuur en leefklimaat in onze buurt.

De Vogelweg (N706) loopt vanaf de A27 tot de Waterlandse weg (N305) door een woonwijk. Onze huizen staan op korte afstand van de Vogelweg. Dit geldt voor meerdere woningen binnen de wijk Almere-Oosterwold

In de Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven heeft ook de gemeente Almere de wens geuit om geen enkele 380KV verbinding door een woonwijk te laten lopen (pagina 7). Ook gaat het groene tracé in tegen hetgeen vermeld is op pagina 11:

*"…de **nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen** of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".*

Op de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoek alternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld als uitsluiting/ "no go area", toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen gepland.

Langs de Vogelweg ligt een uniek stadsbos dat overgaat in het Kathedralen bos. De bosstroken zijn integraal onderdeel van het stadsbos Almeerderhout die onder het beheer staan van Staatsbosbeheer. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit gebied ingetekend, terwijl dit volgens mij gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

Het unieke landschap van de wijk Oosterwold wordt al sterk bepaald door aangelegde grote windmolens langs de A27 met bijbehorende negatieve neveneffecten. Indien Oosterwold nu ook nog gebruikt wordt voor doorvoer van elektriciteit (terwijl er veel andere opties bestaan), ontstaat er dubbele belasting voor dit gebied.

Overigens was het bij de ontwikkeling van de woonwijk Almere Oosterwold, al bekend dat er hoge windmolens langs de A27 geplaatst zouden gaan worden. In 2017 is gestart met de uitgifte van kavels Oosterwold langs de Vogelweg. Alle kopers waren op de hoogte van de plannen voor het gebied, waaronder windmolens en de reservering voor de 'Stichtse lijn' (OV- verbinding). Er is door onze bewoners veel geïnvesteerd in duurzame woningen en die zijn zodanig gepositioneerd dat er zo min mogelijk overlast zou ontstaan van slagschaduw of geluid. Alle bewoners hebben daar een weloverwogen en bewuste keuze in kunnen maken. En nu, vanuit het niets, terwijl Tennet al jaren bezig is met de voorbereiding, wordt er een groen tracé direct door de achtertuin van onze woningen

ingetekend. TenneT had toekomstige bewoners of de gemeente Almere al veel eerder moeten en kunnen informeren, ruim voor de uitgifte van kavels in Oosterwold. Er zijn ook voldoende alternatieve routes die niet door een woonwijk lopen.

Zienswijze 380 KV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Bewoner [redacted], EMAIL: [redacted]

Daarnaast maakt ik mij zorgen om de volgende punten:

1. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's.
2. Nadelige gevolgen voor leefklimaat door windfluiten en corona geluid: (zie: https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/functies/bovengrondse/onderbouwing/magneetvelden)
3. Aantasting landschap: Hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat zou door plaatsing van hoogspanningsmasten worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.
4. Woningwaarde: Effect en of compensatie van dalende woningprijzen: In een uitspraak van de instantie-rechtbank te 's-Hertogenbosch is door de rechter vastgesteld dat woningen naast een hoogspanningsverbinding een 10% lagere WOZ-waarde krijgen. (https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/) Ook dat is geen fijn vooruitzicht voor bewoners naast het voorgestelde groene tracé.

Samenvattend ben ik van mening dat:

1. Er is volgens mij onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en bestaande woningbouw in Almere hout/ Vogelhorst I en II. Daarbij loopt de groene route ook door de woongebieden Almere haven en Overgooi. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op mijn en andere woonwijken in Almere. Ik zie het geplande groene tracé dan ook als zeer onwenselijk en het is voor mij onacceptabel dat dit wordt gezien als mogelijke optie.

2. Er rekening moet worden gehouden met de natuurelementen en het stadsbos langs de N706. De kwetsbaarheid van deze gebieden en de flora en fauna moet nader onderzocht en worden meegenomen als natuurgebied in het onderzoek.

3. De aanwezigheid van de al bestaande zeer grote windmolens aan de rand van Oosterwold moet worden meegewogen. Een 380KV tracé in dezelfde wijk zou een zeer grote en onevenredige belasting geven op een relatief klein en bijzonder gebied/woonwijk.

Zienswijze:

Mijn zienswijze is dat nieuwe tracés door woonwijken vermeden moeten worden. Het groene tracé is wat mij betreft geen valide optie. Mijn dringende verzoek is om het groene tracé als mogelijkheid volledig te laten vervallen.

Een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27 (de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om vervolgens richting Dronten te lopen (zie Bijlage 1). Een ander alternatief waarbij woonwijken worden ontzien is de gele route (zie Bijlage 2). Ook het blauw tracé zie ik als mogelijkheid.

Zienswijze 380 KV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Bewoner [redacted], EMAIL: [redacted]

Bijlage I:

Alternatief 1 voor groene tracé (RODE LIJN)

Tracé buigt af naar de paarse lijn langs de A6 of kan eventueel ook via de blauwe lijn richting Diemen lopen.

Alternatief 2 voor groene tracé waarbij meerdere woonwijken in Almere wordt ontzien (RODE LIJN)

Tracé loopt via gele lijn

Verzonden: 4/20/2023 1:00:30 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie zienswijze BAH bijgevoegd als bijlage.

94460055_8864939_Bijlage-1-bij-reactieformulier-zienswijze-380-kV-verbinding-Diemen-Lelystad-Ens-18-4-2023-.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie zienswijze BAH bijgevoegd als bijlage bij vraag 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie zienswijze [redacted] bijgevoegd als bijlage bij vraag 1.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Inmiddels zijn er diversen woonwijken rond de Vogelweg gerealiseerd. Deze komen niet voor op de tekeningen. Deze wijken lopen langs de Volgelweg. Kan toch niet zo zijn dat de gezondheid van mensen ondergeschikt is aan het welzijn van de dieren!

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Verzonden: 4/20/2023 6:54:59 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam:
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]0
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens:
Organisatie: Buurt en/of bewonersorganisatie

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja

Verzonden: 4/20/2023 6:59:01 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Verdubbeling bestaande hoogspanningstracées i.p.v. aanleg nieuw tracé op nieuwe locatie

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Flevoland is de provincie met het hoogste aantal windturbines van Nederland. Dit hebben de inwoners van deze provincie geaccepteerd en hebben leren leven met de horizonvervuiling die dit met zich meebrengt.

Een nieuw hoogspanningstracé op een nieuwe locatie voegt hier een nieuwe bron van horizonvervuiling aan toe. Het is hierdoor gewenst om serieus naar de mogelijkheid te kijken om een nieuw tracé direct naast een bestaand tracé aan te leggen zodat nieuwe horizonvervuiling nihil is.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Verzonden: 4/20/2023 6:59:57 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: Huisgenoten
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Alternatieve route langs Pampus-Hout

Alternatieve route langs huidige reeds bestaande route door Almere

Alternatief ondergrondse bekabeling ipv bovengronds

Alternatieve route: Doortrekken langs de Waterlandseweg richting A27 ipv afbuigen naar Vogelweg

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Diverse wetten waarin wordt aangegeven dat er geen gezondheidsschade mag optreden, dat er geen hoogspanning op deze korte afstand van woningen mag worden gerealiseerd.

Diverse onderzoeken waaruit blijkt dat hoogspanning de gezondheid schaadt.

Waardedaling woningen langs de mogelijke route

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Alle beschikbare info, onderzoeken en wetten

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

De

Verzonden: 4/20/2023 7:22:41 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, een ondergronds tracé

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Gezondheidsklachten bij mens en dier die in de nabijheid leven

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Straling

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/20/2023 7:48:16 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zeker. Niet dichtbij huizen en recreatie

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie boven . Vervuiling voor en lawaai voor mensen en kinderen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er moet gezocht worden naar een gebied waar geen mensen dichtbij wonen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Lelystad heeft ruimte genoeg waar geen huizen staan

Verzonden: 4/20/2023 7:49:31 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het blauwe trace loopt door een Natura 2000 gebied en dat is verboden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het blauwe trace loopt door een Natura 2000 gebied en dat is verboden.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het blauwe trace loopt door een Natura 2000 gebied en dat is verboden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het blauwe trace loopt door een Natura 2000 gebied en dat is verboden.

Verzonden: 4/20/2023 8:17:10 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zoek een andere locatie, de Vogelweg is geen goede locatie want de woonwijken zijn te dichtbij.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het is bekend dat de stralingen schadelijk zijn voor de gezondheid. Hoogspanningslijnen moeten ver weg van de woonwijken.

www.rivm.nl/hoogspanningslijnen/gezondheidseffecten

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Hou rekening met de gezondheidseffecten mbt reikwijdte van de straling.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het verhoogde stralingsniveau reikt tot enkele honderden meters van de kabels. De woonwijken liggen binnen deze reikwijdte. Plaats de hoogspanningslijnen verder weg van de wijken.

Verzonden: 4/20/2023 8:27:32 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Overheid
(Mede) namens:
Organisatie: Waterschap Zuiderzeeland

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee, wel andere aspecten

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, zie bijlage 3

94460984_8865127_WPAD_812_zienswijze_op_concept_NRD_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen-_Lelystad_en_Ens.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, zie bijlage 3

DATUM
17 april 2023

BEHANDELD DOOR
[redacted]

DIRECT NUMMER
[redacted]

WATERSCHAP 202301124
ZUIDERZEE LAND
UW WATERSCHAP

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN

ONDERWERP
zienswijze concept-NRD Hoogspannings-verbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens

ONS ZAAKNUMMER
WPAD-00812

REGISTRATIENUMMER
WPAD-276190436-26

BIJLAGEN
-

UW BRIEF VAN
10 maart 2023

UW KENMERK
Hoogspanninsgverbinding Diemen, Lelystad en Ens

VERZONDEN

Geachte mevrouw, mijnheer,

Op 10 maart 2023 is de concept NRD Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens ter inzage gelegd. In deze brief geven wij onze zienswijze in het kader van de watertoets.

Het waterschap is betreffende het plan bevoegd gezag voor de waterveiligheid en de binnendijkse effecten op de waterkwantiteit en -kwaliteit van Flevoland. De gewenste ontwikkeling heeft gevolgen voor de waterhuishouding en waterstaatswerken. De beleidsthema's Waterveiligheid, Voldoende water en Schoon water zijn naar verwachting van toepassing.

Andere aspecten beoordelingskader – vraag 3 reactieformulier
Naar onze mening moeten de volgende aspecten nog worden aangevuld in het beoordelingskader:

Plan-MER
- Grondwaterkwaliteit: Invloed op de grondwaterkwaliteit. In de bedrijfsfase zullen ondergronds gelegde kabels opwarming van grondwater veroorzaken. Dit heeft invloed op de kwaliteit van het grondwater. Daarnaast bestaat de kans op oververhitting van de kabels bij daling van het grondwaterpeil onder de kabels.

Project-MER
- Zie aspect 'Grondwaterkwaliteit' bij Plan-MER.
- Waterkwantiteit: Invloed op de waterafvoerende functie. Plaatsing van een hoogspanningsmast zal normaal gesproken buiten een watergang plaatsvinden. Als dit niet mogelijk is mag de fundering van een mast geen belemmering van de waterafvoerende functie van een watergang tot gevolg hebben.

Invloed op oppervlaktewaterkwaliteit - bronnering
Ten aanzien van het bronneringswater nog het volgende. De voorkeursroute voor de lozing van grondwater afkomstig van bronnering is de bodem (retourbemaling). Als grondwater in oppervlaktewater wordt geloosd gelden hiervoor beperkingen op grond van de waterkwaliteit. Dit kan daarom gevolgen hebben voor het maximale debiet wat mag worden geloosd.

ADRES WATERSCHAPSHUIS
Postbus 229 – 8200 AE Lelystad
Lindelaan 20 – 8224 KT Lelystad
www.zuiderzeeland.nl

T (0320) 274 911
watertoets@zuiderzeeland.nl

Andere zaken – vraag 4 reactieformulier
Volgende zaken willen wij nog naar voren brengen:

- In lijn met de kamerbrief van november jl. over Water en Bodem sturend bij ruimtelijke ordening vragen wij om ons bij toekomstige grootschalige verkenningen vroegtijdig te betrekken.
- Wij vragen om in 4.2.1 Water en Bodem sturend te benoemen. Zie ook de NRD Hoogspanningsverbinding 380 kV Vierverlaten – Ens.
- In bijlage 2 bij het concept-NRD is op pagina 66 een kaart met daarop o.a. KRW oppervlaktewaterlichamen opgenomen. Op deze kaart zijn alleen de KRW-oppervlaktewaterlichamen te zien die buiten Flevoland liggen. De binnendijks in Flevoland gelegen tochten, vaarten en bepaalde plassen zijn echter ook KRW-oppervlaktewaterlichamen. Wij vragen deze toe te voegen aan de kaart.
- Nog een ontwikkeling om rekening mee te houden bij de trajectkeuze is het voornemen van Defensie om een 'superkazerne' te ontwikkelen. Op dit moment zijn daarvoor meerdere locaties in Flevoland in beeld.
- Wij vragen uw aandacht voor onze beleidsstukken omtrent primaire waterkeringen. In beginsel is het niet toegestaan om een hoogspanningsmast op 50 m buitendijks van een primaire kering te bouwen (tussenbeschermingszone). Vanuit veiligheid en vanuit beheertechnisch oogpunt heeft plaatsing van masten op 100 m uit de kernzone de voorkeur. Zo kan terugkerend onderhoud en herstel van de dijkbekleding na storm en bv. het verwijderen van gestrande schepen ongehinderd plaats blijven vinden. Vanuit de 'Ja, mits'-gedachte denken wij graag mee over andere mogelijkheden voor de locatie van masten buitendijks.

Vervolg voor initiatiefnemer
Het waterschap is aangesloten bij het ambtelijke overleg over het plan.

In het kader van de uitvoering van de hoogspanningsverbinding zal sprake zijn van meld- en/of vergunningplichtige activiteiten betreffende waterbeheer. Hierover kan bij vragen te zijner tijd contact worden opgenomen via waterprocedures@zuiderzeeland.nl.

Vragen
Voor vragen kunt u contact opnemen met mevrouw [redacted]. Vermeld hierbij ons zaaknummer: WPAD-00812. Het telefoonnummer is [redacted] en het e-mailadres is watertoets@zuiderzeeland.nl.

Hoogachtend,

het college van Dijkgraaf en Heemraden,
namens dit college,

[redacted]

[redacted]

Verzonden: 4/20/2023 9:13:18 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: Postbus
Huisnummer: 5009
Postcode: 8260 GA
Woonplaats: Kampen
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Overheid
(Mede) namens: college van b en w gemeente Kampen
Organisatie: gemeente Kampen

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

ja, zie bijgaande brief die ook per post wordt toegestuurd.

94461569_8865293_zienswijze_NRD_20042023.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

niet specifiek, zie ook brief zienswijze (bijlage 1)

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie brief zienswijze (bijlage 1)

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

niet specifiek; zie brief zienswijze (bijlage 1)

Kampen

BEZOEKADRES
Burgemeester Berghuisplein 1
8261 DD Kampen

POSTADRES
Postbus 5009
8260 GA Kampen

T 14 038
E info@kampen.nl
@gemKampen
I www.kampen.nl

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Hoogspanningsverbinding Diemen,
Lelystad, Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

Uw brief/kenmerk	Ons kenmerk	Behandeld door	Bijlagen
	98914-2022	[redacted]	
		Doorkiesnummer	**Verzenddatum**
		[redacted]	20 april 2023

Onderwerp
Zienswijze concept-NRD 380 kV-hoogspanningsverbinding Diemen-Lelystad-Ens

Geachte heer/mevrouw,

Met deze brief dienen wij een zienswijze in op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) van de ruimtelijke verkenning naar een nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations van Diemen, Lelystad en Ens die door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en TenneT wordt uitgevoerd.

Wij erkennen nut en noodzaak voor de aanleg van deze hoogspanningsverbinding.
Echter, uw voorstel om een oostelijk (oranje) tracéalternatief te onderzoeken in het Milieu Effect Rapport (MER) en de Integrale Effect Analyse (IEA) vinden wij niet voor de hand liggend c.q. stuit bij ons op grote bezwaren.
Route parallel aan N50.
Zoals al eerder door ons aangegeven stuit de ontwikkeling van een hoogspanningsleiding parallel aan de N50 tussen IJssel en Reevediep op ernstige bezwaren en belemmeringen. Nabij de IJssel zal een hoogspanningsleiding de ontwikkeling van een 2e Zuiderzeehaven ernstig belemmeren. De bestaande sportvoorzieningen (waaronder een modelvliegclub) direct ten noorden van de N307 maken dat er (vrijwel) geen ruimte aanwezig is voor de realisatie van een hoogspanningsleiding. Daarnaast zal in de toekomst naar verwachting het knooppunt N307 – N50 moeten worden aangepast als onderdeel van de van de verdere ontwikkeling/optimalisatie van de verkeersverbinding Alkmaar – Zwolle.

In het gebied langs de N50 tussen Flevoweg (N307) en Reevediep is nauwelijks tot geen fysieke ruimte beschikbaar. Los van de aantasting van het beschermde cultuurlandschap rond de Zwartendijk achten wij de realisatie van een hoogspanningsleiding tussen bestaande en geplande woningbouw van Reeve c.q. Reevedelta en de ontwikkeling van de daarbij behorende voorzieningen en infrastructuur niet gewenst c.q. niet realistisch. Hetzelfde geldt voor de korte afstand tot de wijken Stationskwartier, De Maten en Cellesbroek-Middenwetering (direct ten oosten van de N50 tussen Station en Flevoweg)
Gelet op de grondslag (veen) achten wij een geheel of gedeeltelijk ondergrondse leiding ook niet wenselijk.

Gelet op het voorgaande is het o.i. niet realistisch een alternatief te onderzoeken parallel aan de N50 en het Reevediep.

Route parallel aan Veluwerandmeer (Oldebroek – N307).
Ook de ontwikkeling van een hoogspanningsleiding parallel aan het Veluwerandmeer achten wij geen realistisch alternatief om te onderzoeken. Dit gelet op de zeer beperkte fysieke ruimte, de aanwezigheid van bestaande woningbouw (Noordeinde), nieuwe woningbouw (Reeve), de Hanzelijn (met kanteldijk), N2000 gebied en recreatiegebieden rondom Roggebot.

Alternatieven oostelijk tracéalternatief.
Voor de eventuele ontwikkeling van een oostelijk tracéalternatief stellen wij voor alternatieven te onderzoeken welke vanaf Ramspol parallel aan de dijk langs Ketelmeer/Vossemeer ten noorden van de N307 en het recreatiegebied Lido het Vossemeer kruisen richting Flevoland. Ook een oostelijke route vanuit Flevoland (tussen Ketelhaven en Roggebotsebos) over Ketelmeer naar Ens achten wij een realistisch alternatief om te onderzoeken.

Hoogachtend,
Namens Burgemeester en wethouders,

[redacted]

Verzonden: 4/20/2023 9:16:42 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja. Niet binnen 500m van bebouwing

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Mij niet bekend

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Invloed op gezondheid van aanwonenden met name op langere termijn

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Mij niet bekend

Verzonden: 4/20/2023 9:23:54 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Energie opwekken dichter bij de energievraag , dan is langeafstand transport minder nodig.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Geen

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidsaspecten voor bewoners die dicht bij hoogspanningskabels leven en wonen. Met name het blauwe trace komt dichtbij woningen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geen

Verzonden: 4/20/2023 9:37:11 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wij zijn tegen een trace dan langs de vrijevogellaan gaat. Dit om de gezondheids en milieu effecten. Er zijn verschillende alternatieve tracés mogelijk, afhankelijk van de specifieke omstandigheden van de locatie. Enkele mogelijke opties die u kunt overwegen zijn:

Een tracé dat verder van bewoonde gebieden loopt: Dit kan helpen om de risico's voor de gezondheid van omwonenden te verminderen en de visuele impact te verminderen.

Een tracé dat langs bestaande infrastructuur loopt: Het kan mogelijk zijn om de hoogspanningsverbindingen langs bestaande infrastructuur zoals snelwegen of spoorlijnen te laten lopen. Dit kan de impact op de natuurlijke omgeving verminderen.

Een ondergronds tracé: Als de omstandigheden het toelaten, kan een ondergronds tracé overwogen worden. Dit kan helpen om de visuele impact te verminderen en de risico's voor de gezondheid van omwonenden te verminderen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, er zijn verschillende milieueffecten die moeten worden onderzocht bij de realisatie van een hoogspanningsverbinding. Enkele van de belangrijkste milieueffecten die in overweging moeten worden genomen zijn:

Ecologische impact: De bouw van een hoogspanningsverbinding kan invloed hebben op de ecologische systemen en de biodiversiteit in de omgeving. Er moet worden onderzocht welke soorten planten en dieren worden beïnvloed en welke maatregelen kunnen worden genomen om de negatieve effecten te minimaliseren.

Geluidshinder: Hoogspanningsverbindingen kunnen geluidshinder veroorzaken voor omwonenden, vooral als ze bovengronds zijn aangelegd. Er moet worden onderzocht welke maatregelen kunnen worden genomen om de geluidshinder te verminderen.

Landschap en visuele impact: De aanleg van een hoogspanningsverbinding kan het landschap en het uitzicht van de omgeving beïnvloeden. Er moet worden onderzocht welke maatregelen kunnen worden genomen om de impact op het landschap te verminderen en om de visuele impact te minimaliseren.

Gezondheid: Er zijn zorgen over de effecten van elektromagnetische straling van hoogspanningsverbindingen op de gezondheid van omwonenden. Er moet worden onderzocht wat de mogelijke risico's zijn en welke maatregelen kunnen worden genomen om de blootstelling aan elektromagnetische straling te verminderen.

Het is belangrijk dat deze milieueffecten zorgvuldig worden onderzocht en afgewogen bij het bepalen van het tracé van de hoogspanningsverbinding.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, er zijn zeker andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader, met name het karakter van de wijk Oosterwold en de visie van het gezond leven buiten de stad in de natuur.

Oosterwold is een unieke wijk waarin bewoners de vrijheid hebben om hun eigen leefomgeving te creëren. De wijk is ontworpen met het oog op duurzaamheid, zelfvoorzienendheid en biodiversiteit. De aanleg van een hoogspanningsverbinding kan deze principes ondermijnen en de unieke karakter van de wijk aantasten.

Daarnaast is het belangrijk om te kijken naar de visie van gezond leven buiten de stad in de natuur. De wijk Oosterwold is ontworpen met het oog op een gezonde leefomgeving met veel groen en ruimte voor natuurontwikkeling. De aanleg van een hoogspanningsverbinding kan deze visie ondermijnen en kan leiden tot gezondheidsrisico's voor bewoners die in de nabijheid van de hoogspanningsverbinding wonen.

Daarom moet het toetsingskader niet alleen rekening houden met de technische haalbaarheid en de economische impact van de hoogspanningsverbinding, maar ook met de impact op het unieke karakter van de wijk Oosterwold en de visie van gezond leven buiten de stad in de natuur. Er moet worden onderzocht welke alternatieve tracés kunnen worden overwogen om deze principes te waarborgen en hoe de gezondheidsrisico's voor bewoners in de nabijheid van de hoogspanningsverbinding kunnen worden geminimaliseerd.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het is belangrijk dat het onderzoek naar de mogelijke impact van de hoogspanningsverbinding zich niet alleen beperkt tot de directe omgeving, maar ook kijkt naar bredere impact op de leefomgeving en gezondheid van bewoners. Het onderzoek moet daarom ook indirecte effecten zoals verstoring van biodiversiteit, geluidsoverlast, lichtvervuiling en elektromagnetische straling meenemen.

Het detailniveau van het onderzoek moet voldoende hoog zijn om een grondige beoordeling te maken van mogelijke impact op de leefomgeving en gezondheid van bewoners. Het onderzoek moet kijken naar specifieke aspecten zoals de afstand tussen de hoogspanningsverbinding en

woongebieden, de hoogte en omvang van de masten en de effecten van elektromagnetische straling.

Bewoners moeten actief worden betrokken bij het onderzoeksproces en de mogelijkheid krijgen om hun zorgen en suggesties te uiten. Dit kan bijvoorbeeld door middel van inspraakavonden of door bewoners te betrekken bij de totstandkoming van het onderzoeksrapport.

Het onderzoek moet onafhankelijk worden uitgevoerd en de resultaten transparant gecommuniceerd naar alle betrokken partijen. Op deze manier kan het proces van besluitvorming op een eerlijke en transparante wijze plaatsvinden en kan het vertrouwen van bewoners in het proces worden gewaarborgd.

Verzonden: 4/20/2023 9:44:00 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

In het verleden woonden we in de Stripheldenbuurt te Almere aan de Sidoniastraat. Daar hadden we ook de nodige overlast van de hoogspanningslijnen aan de trekweg. Met name ok het geluid dat deze soms produceerde. Verder zijn er de bekende klachten m.b.t. straling en uitzicht. Dit waren dan ook redenen voor ons om te verhuizen. Om nu te zien dat men hier ook een hoogspanningslijn aan de Vogelweg wil plaatsten komt dan als een heel onaangename verrassing. We zijn juist hier in Oosterwolde gaan wonen vanwege het groene karakter van de wijk. Natuurlijk zijn en moet er naar andere alternatieven gekeken worden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Er wordt weinig aandacht gegeven aan et geluid overlast dat zulke hoogspanningslijnen veroorzaken boven de al bekende klachten. Hier moet men ook naar kijken, zowel voor mens als natuur.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Er zullen voor de lijn langs de Vogelweg (Groene Route) natuurlijk minder klachten binnen komen dan langs andere routes. Dit komt natuurlijk omdat dit een minder dicht bevolkt gebied is en dus minder mensen wonen dan langs andere routes. Maar dat betekend niet dat het dus minder erg is of geaccepteerd wordt.Er moet echt naar rat van bevolking gekeken worden.

Verder hebben wij hier in onze tuin met grote vijver en omgeving regelmatig zwanen, enden en reigers aanwezig. Die zullen hinder ondervinden en niet mer in dit mooi natuurgebied veiligheid kunnen vinden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ik zou wel willen, helaas is mij dit te laat te oren gekomen en heb ik te weinig tijd. Ik vind het dan ook kwalijk dat er vanuit Provincie en Gemeente niet eerder en duidelijk naar ieder huishouden op degelijke manier gecommuniceerd is over dergelijke zaken.

Verzonden: 4/20/2023 10:06:52 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bewoner, gezin uit Almere Haven
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ajb niet in het Gooimeer langs de dijk ivm

Horizon vervuiling, ruimtelijk uitzicht.

Alles aan de kant Gooimeerdijk Oost vrij houden, er is al zoveel industrie neergezet aan land op deze akkers en dan ook nog deze elektriciteitsnet, het verziekt de buurt.

Kortom: TEGEN

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Industrie op land aan de linkerkant vd weg en dan mogelijk ook deze hoogspanningsmasten langs de dijk?

Voor ons een grote: NEE

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Kort en bondig: Niet via de dijk!

Verzonden: 4/20/2023 10:28:52 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: N.v.t.
Organisatie: [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het tracé langs het golfresort is wettelijk niet mogelijk daar het hier een natura 2000 betreft. Tevens is het niet wenselijk omdat hier sprake is van een woon en recreatie gebied.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Overlast voor het woon en recreatie gebied

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie boven

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie boven

Verzonden: 4/20/2023 11:09:00 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijgevoegd PDF.

94464037_8866031_Zienswijze_[redacted].pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

Geachte heer/mevrouw,

Als bewoners van de [redacted] Almere, maken wij ons ernstig zorgen over het (groene)tracé om een nieuwe 380 kV-aansluiting aan te leggen pal langs ons huis. Te meer omdat wij zo'n beetje het dichtst bij de groene tracé wonen (in het gunstigste geval op 150 meter afstand). Als ouders van twee jonge kinderen zijn wij bezorgd over de mogelijke gezondheidsrisico's die deze aansluiting met zich mee kan brengen.

Er is wetenschappelijk bewijs dat langdurige blootstelling aan elektromagnetische straling van hoogspanningslijnen schadelijk kan zijn voor de gezondheid, en wij willen niet dat wij en vooral onze kinderen onnodig worden blootgesteld aan deze risico's. Het aanleggen van een hoogspanningslijn zo dicht bij ons huis zal hun gezondheid potentieel in gevaar brengen en dat is voor ons als ouders onacceptabel.

Tevens zijn wij bezorgd over de impact van deze aansluiting op het natuurlijke aangezicht van onze omgeving. Ons huis ligt in een prachtig gebied met veel groen en natuurgebieden. Het aanleggen van een hoogspanningslijn zo dicht bij ons huis zal leiden tot een aanzienlijke aantasting van het landschap en het natuurlijke karakter van onze omgeving. Dit zal niet alleen ons eigen woongenot aantasten, maar ook dat van de vele andere bewoners en bezoekers van dit gebied.

Daarnaast zijn wij bezorgd over de impact van deze aansluiting op de waarde van ons koophuis. Wij hebben met hard werken en investeringen ons huis als thuisbasis gemaakt, en wij zijn bang dat de aanleg van een hoogspanningslijn zo dicht bij ons huis zal leiden tot waardevermindering van ons huis en ons harde werk voor niets zal zijn geweest.

Gezien deze redenen verzoeken wij u om ons bezwaar serieus te nemen en het voorgenomen plan te heroverwegen. Wij dringen erop aan te kiezen voor een ander tracé.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Verzonden: 4/20/2023 11:12:54 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, ik ben van mening dat dergelijke hoogspanningsverbindingen niet op dergelijke wijze langs woonwijken moeten lopen. Hierbij komt dat Oosterwold een gebied is waar veel mensen vanuit bewuste keuzes hun woning gebouwd hebben en in hebben geïnvesteerd en relatief gezien meer zelfvoorzienend zijn. Ook mbt energie. Het staat niet in verhouding hiermee om een dergelijke hoogspanningsverbinding juist langs dit gebied te laten looen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja. Het moet mijn inziens veel zorgvuldiger en onomstotelijk vastgesteld worden dat er geen enkel schadelijk gevolg dan wel last kan ontstaan op het gebied van gezondheid van mensen. Er moet hier niet uitgegaan worden van gemiddelden maar er moet omvangrijk onderzoek komen dat alle verschillende risico's in kaart brengt en uitsluit. Hetzelfde telt voor dier en milieu.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie het bovenstaande (Oosterwold is een wijk waar de populatie hoe dan ook zal afwijken van de gemiddelde bewoner in NL, veel mensen hebben er jarenlang naartoe gewerkt om op hun eigen bewuste manier te kunnen wonen in een wijk waar gemiddeld een grote verantwoordelijkheid heerst voor eigen gezondheid en leefomgeving, waaronder ook het zelfvoorzienende aspect valt om met energie om te gaan. Zolang de negatieve effecten van dergelijke hoogspanningsverbindingen niet uitgesloten zijn staat het plaatsen van een dergelijk traject mi sterk in contrast met het leefklimaat van Oosterwold en wat men oa middels structuurvisie beoogde te bereiken.)

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie voorgaande opmerkingen

Verzonden: 4/20/2023 11:26:12 AM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee ik maak bezwaar dat dit dwars door ons woongebied gepland is !

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/20/2023 12:37:33 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, bekijken of de leidingen niet langs het Flevo Golf Resort lopen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Proberen natura 2000 gebieden te ontzien.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

n.v.t.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

n,v,t,

Verzonden: 4/20/2023 1:07:05 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Bijvoorbeeld door het markermeer, langs de dijk.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

nvt

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het is belangrijk bewoners er bij te blijven betrekken. De komst van een nieuwe hoogspanningsverbinding komt bovenop de eerder aangelegde treinverbinding en de grote hoeveelheid windmolens die er al zijn geplaatst. Het uitzicht wordt steeds meer veranderd en niet op een positieve manier. Om inwoners er zo min mogelijk last van te laten krijgen zou mijn voorstel zijn route blauw (door de oostvaardersplassen) of langs de routes waar reeds een hoogspanningsnetwerk staat.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Wanneer het hoogspanningsnetwerk op landbouwgrond geplaatst wordt, zullen boeren hier veel hinder van ondervinden.

Verzonden: 4/20/2023 1:17:27 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted], wonende op hetzelfde adres. (Echtgenoot)
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ons woonhuis staat op 150 meter van de kust ter hoogte van het Houtribstrand. Het blauwe tracé is geprojecteerd langs deze kust en zal dus binnen de marge die door het RIVM als veilig voor de gezondheid is aangegeven het Flevo Golfresort schampen. Dit betekent dat ons belang op het gebied van gezondheid wordt geschaad. Niet alleen is het wonen op deze locatie voor ons van belang, eveneens het recreëren aan de kust doen wij geregeld. Dagelijks daar wandelen met de hond, fietsen, golfen, strandbezoek vallen daaronder evenals gebruik maken van de daar gelegen horeca (At the beach en Aan ut Water). De andere 4 tracees moeten ons inziens worden onderzocht als betere alternatieven voor de 380 kv verbinding tussen Diemen en Ens.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Een groot deel van het blauwe tracé verloopt langs Markermeer en IJsselmeer (dit laatste is het gedeelte waar wij aan wonen), onderdeel van de Natura 2000 gebieden. Dit op zich moet al voldoende reden zijn om af te zien van deze route.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De invloed van dit tracé op de veiligheid en gezondheid van de overige kustwijken in Lelystad en de daar gelokaliseerde ondernemingen. Veiligheid: denk ook aan calamiteiten zoals onlangs plaats vond in de Flevopolder met brand en gebroken electriciteitskabels bij werkzaamheden aan het hoogspanningsnet. Dat er geen doden zijn gevallen mag wel als wonder worden beschouwd.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/20/2023 1:17:52 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Jazeker, een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27 (de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om vervolgens richting Dronten te lopen (zie bijgesloten document, rode lijn in bijlage1) en een tweede alternatief is waarbij woonwijken worden ontzien is de gele route, met aansluiting station Lelystad via grijs A (zie bijgesloten document, rode lijn bijlage 2). Het blauwe tracé zie ik als derde mogelijkheid.

94468014_8866852_Zienswijze_380KV_Bewone[redacted]_20230420.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

de eventuele impact op het Kathedralenbos met de aanpalende bosstroken.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De wijk Oosterwold zal verder ontwikkeld worden aan de Zeewolde zijde van de A27. Dat betekent dat er nog veel meer nieuwbouw zal gaan plaatsvinden langs de Vogelweg.
Er is zelfs sprake van een hele nieuwe stad/wijk bouwen op die plaats om de woningnood aan te pakken.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage 1

Zienswijze 380 KV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Bewoner [redacted], EMAIL: [redacted]

Geachte Heer, Mevrouw,

Als bewoner van de [redacted], dien ik deze zienswijze in. De [redacted] loopt hemelsbreed op een afstand van 160m tot 200m parallel aan de Vogelweg (N706) in de woonwijk Almere Oosterwold.

Het verbaast mij, gezien het voorzorgbeleid van de rijksoverheid, dat het groene tracé als mogelijke optie wordt voorgesteld voor de 380KV. Deze optie loopt dwars door onze woonwijk. Dit is een zienswijze die grote nadelige gevolgen heeft voor de woonkwaliteit, natuur en leefklimaat in onze buurt.

De Vogelweg (N706) loopt vanaf de A27 tot de Waterlandse weg (N305) door een woonwijk. Onze huizen staan op korte afstand van de Vogelweg. Dit geldt voor meerdere woningen binnen de wijk Almere-Oosterwold

In de Bijlage 2 Notitie Onderzoeksalternatieven heeft ook de gemeente Almere de wens geuit om geen enkele 380KV verbinding door een woonwijk te laten lopen (pagina 7). Ook gaat het groene tracé in tegen hetgeen vermeld is op pagina 11:

*"…de **nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen** of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen".*

Op de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de "Notitie onderzoek alternatieven" staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld als uitsluiting/ "no go area", toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen gepland.

Langs de Vogelweg ligt een uniek stadsbos dat overgaat in het Kathedralen bos. De bosstroken zijn integraal onderdeel van het stadsbos Almeerderhout die onder het beheer staan van Staatsbosbeheer. In het kader van de al onder druk staande natuur moeten we zuinig zijn op deze stukken waar zich veel flora en fauna bevindt. Op geen enkele kaart in het onderzoek staat dit gebied ingetekend, terwijl dit volgens mij gezien zou moeten worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied.

Het unieke landschap van de wijk Oosterwold wordt al sterk bepaald door aangelegde grote windmolens langs de A27 met bijbehorende negatieve neveneffecten. Indien Oosterwold nu ook nog gebruikt wordt voor doorvoer van elektriciteit (terwijl er veel andere opties bestaan), ontstaat er dubbele belasting voor dit gebied.

Overigens was het bij de ontwikkeling van de woonwijk Almere Oosterwold, al bekend dat er hoge windmolens langs de A27 geplaatst zouden gaan worden. In 2017 is gestart met de uitgifte van kavels Oosterwold langs de Vogelweg. Alle kopers waren op de hoogte van de plannen voor het gebied, waaronder windmolens en de reservering voor de 'Stichtse lijn' (OV- verbinding). Er is door onze bewoners veel geïnvesteerd in duurzame woningen en die zijn zodanig gepositioneerd dat er zo min mogelijk overlast zou ontstaan van slagschaduw of geluid. Alle bewoners hebben daar een weloverwogen en bewuste keuze in kunnen maken. En nu, vanuit het niets, terwijl Tennet al jaren bezig is met de voorbereiding, wordt er een groen tracé direct door de achtertuin van onze woningen

ingetekend. TenneT had toekomstige bewoners of de gemeente Almere al veel eerder moeten en kunnen informeren, ruim voor de uitgifte van kavels in Oosterwold. Er zijn ook voldoende alternatieve routes die niet door een woonwijk lopen.

Zienswijze 380 KV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Bewoner [redacted], EMAIL: [redacted]

Daarnaast maakt ik mij zorgen om de volgende punten:

1. De gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's.
2. Nadelige gevolgen voor leefklimaat door windfluiten en corona geluid: (zie: https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/functies/bovengrondse/onderbouwing/magneetvelden)
3. Aantasting landschap: Hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat zou door plaatsing van hoogspanningsmasten worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.
4. Woningwaarde: Effect en of compensatie van dalende woningprijzen: In een uitspraak van de instantie-rechtbank te 's-Hertogenbosch is door de rechter vastgesteld dat woningen naast een hoogspanningsverbinding een 10% lagere WOZ-waarde krijgen. (https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/) Ook dat is geen fijn vooruitzicht voor bewoners naast het voorgestelde groene tracé.

Samenvattend ben ik van mening dat:

1. Er is volgens mij onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied Almere Oosterwold en bestaande woningbouw in Almere hout/ Vogelhorst I en II. Daarbij loopt de groene route ook door de woongebieden Almere haven en Overgooi. Het huidige voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 heeft een zeer grote en negatieve invloed op mijn en andere woonwijken in Almere. Ik zie het geplande groene tracé dan ook als zeer onwenselijk en het is voor mij onacceptabel dat dit wordt gezien als mogelijke optie.

2. Er rekening moet worden gehouden met de natuurelementen en het stadsbos langs de N706. De kwetsbaarheid van deze gebieden en de flora en fauna moet nader onderzocht en worden meegenomen als natuurgebied in het onderzoek.

3. De aanwezigheid van de al bestaande zeer grote windmolens aan de rand van Oosterwold moet worden meegewogen. Een 380KV tracé in dezelfde wijk zou een zeer grote en onevenredige belasting geven op een relatief klein en bijzonder gebied/woonwijk.

Zienswijze:

Mijn zienswijze is dat nieuwe tracés door woonwijken vermeden moeten worden. Het groene tracé is wat mij betreft geen valide optie. Mijn dringende verzoek is om het groene tracé als mogelijkheid volledig te laten vervallen.

Een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27 (de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om vervolgens richting Dronten te lopen (zie Bijlage 1). Een ander alternatief waarbij woonwijken worden ontzien is de gele route (zie Bijlage 2). Ook het blauw tracé zie ik als mogelijkheid.

Zienswijze 380 KV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Bewoner [redacted], EMAIL: [redacted]

Bijlage I:

Alternatief 1 voor groene tracé (RODE LIJN)

Tracé buigt af naar de paarse lijn langs de A6 of kan eventueel ook via de blauwe lijn richting Diemen lopen.

Alternatief 2 voor groene tracé waarbij meerdere woonwijken in Almere wordt ontzien (RODE LIJN)

Tracé loopt via gele lijn

Verzonden: 4/20/2023 1:32:23 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens: [redacted] (Harckeburgh Vastgoed B.V.) en [redacted] (Holland Agro Groep B.V.).
Organisatie: Harckeburgh Vastgoed B.V. en Holland Agro Groep B.V.

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, zie daarvoor bijlage.

94468319_8866961_2023-04-20_Inspraak_Energieprojecten_-_zienswijze_Hoogspanningsverbinding_-_get.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

ja, zie daarvoor bijlage.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

ja, zie daarvoor bijlage.

94468319_8866962_stcrt-2023-7542.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, zie daarvoor bijlage

Harckeburgh
Vastgoed B.V.

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

Rijssen, 20 april 2023

Harckeburgh Vastgoed B.V.
Lage Esweg 20
7441 AX NIJVERDAL

202301140

Geacht heer/mevrouw,

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) heeft samen met netbeheerder TenneT TSO B.V. (TenneT) op 10 maart 2023 een concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: concept NRD) ter inzage gelegd (zie bijlage: Staatscourant 2023, kenmerk 7542). De concept NRD betreft een plan om een hoogspanningsverbinding te realiseren tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. U heeft een ieder in de gelegenheid gesteld om zienswijze in te dienen. De besloten vennootschappen: Harckeburgh Vastgoed B.V. en Holland Agro Groep B.V. willen van deze mogelijkheid gebruik maken en dienen daarom tijdig pro forma zienswijze in.

Ik verzoek u mij een ontvangstbevestiging van deze zienswijze toe te zenden, alsmede een redelijke termijn van minimaal twee weken te gunnen na het verlopen van de inzagetermijn voor het aanvullen van de inhoudelijke gronden van de zienswijze.

In afwachting van uw antwoord.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Harckeburgh Vastgoed B.V.

[redacted]

[redacted]

Holland Agro Groep B.V.

[redacted]

Bijlage: Staatscourant 2023, kenmerk 7542, d.d. 9 maart 2023.

Harckeburgh Vastgoed B.V.

Lage Esweg 20
7441 AX Nijverdal
Tel. 0548-539935

NL34INGB0651399319 IBAN
NL8511.90.273.B01 BTW
54146909 KvK
INGBNL2A BIC

STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 7542
202301140
9 maart
2023

Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Kennisgeving concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Van vrijdag 10 maart tot en met donderdag 20 april 2023 ligt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) ter inzage voor de aanleg van een nieuwe 380 kV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Iedereen kan op de notitie reageren door het indienen van een zienswijze binnen de boven genoemde periode.

Wat gaat er gebeuren?

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en netbeheerder TenneT TSO B.V. (TenneT) willen een extra 380 kV hoogspanningsverbinding realiseren tussen hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De nieuwe hoogspanningsverbinding wordt in principe bovengronds aangelegd. In Diemen en Ens wordt de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding aangesloten op de bestaande 380 kV-hoogspanningsstations. In Lelystad is voor de aansluiting op het bestaande 380-/150 kV-station een uitbreiding nodig.

De voorgestelde en te onderzoeken tracés voor de nieuwe hoogspanningsverbinding

Waarom is dit project nodig?

TenneT heeft (in het kader van haar investeringsplannen) berekend dat de huidige transportcapaciteit van de 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens na 2030 onvoldoende is. De komende jaren moet naast het onderhoud aan en opwaardering van

bestaande hoogspanningsverbindingen, de capaciteit van het elektriciteitsnet in Nederland worden uitgebreid. Nieuwe hoogspanningsstations en -verbindingen zorgen niet alleen voor meer transportcapaciteit, maar zorgen ook lokaal voor ruimte om nieuwe aansluitingen van particulieren en bedrijven op het elektriciteitsnet mogelijk te maken. Naast de hoogspanningsverbinding Diemen – Ens worden tussen de hoogspanningsstations Vierverlaten – Ens en Geertruidenberg – Krimpen/Crayestein nieuwe verbindingen voorzien.

Welke procedure wordt gevolgd?

Het vergroten van de capaciteit van een 380kV verbinding is een uitbreiding van het hoogspanningsnet. Op grond van de Elektriciteitswet 1998 is het een project van nationaal belang. Het project valt hierdoor onder de rijkscoördinatieregeling (RCR). Dit betekent dat de Minister voor Klimaat en Energie de besluitvorming coördineert en samen met de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening uiteindelijk bepaalt waar het hoogspanningsverbinding komt.

Wat is een concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD)?

In de concept-NRD wordt voorgesteld om vijf mogelijke tracé-alternatieven te gaan onderzoeken. Ook staat in de concept-NRD beschreven op welke aspecten de tracés tijdens het onderzoek beoordeeld en vergeleken gaan worden. De resultaten van deze onderzoeken worden beschreven in het Milieu Effect Rapport en de Integrale Effect Analyse. Op basis van beide rapporten wordt er een besluit genomen over het voorkeurstracé van de nieuwe hoogspanningsverbinding.

Participatie: uw mening en inbreng zijn belangrijk

Het project raakt de belangen van veel partijen, zoals overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties en omwonenden. Het Ministerie van EZK en TenneT vinden het daarom belangrijk dat iedereen de mogelijkheid heeft om ideeën in te brengen, mee te denken en zo bij te dragen aan 380 kV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens. In het geactualiseerde participatieplan leest u hoe we verschillende partijen in deze fase van het project willen betrekken. Het geactualiseerde participatieplan vindt u op www.rvo.nl/diemen-ens.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau van 10 maart tot en met 20 april 2023 inzien op www.rvo.nl/diemen-ens.

Op papier kunt u de documenten tijdens openingstijden bekijken in de gemeentehuizen van Lelystad en Gooise Meren.

- Het gemeentehuis van Lelystad, Stadhuisplein 2 8232 ZX Lelystad, is voor het inzien van documenten maandag tot en met vrijdag geopend van 09.00 tot 17.00 uur. Wij vragen u om voor het inzien van documenten van tevoren telefonisch een afspraak te maken, zodat deze alvast voor u kunnen worden klaargelegd. U kunt daarvoor contact opnemen met het Team Ruimte, de heer I.T. Meints via het algemene telefoonnummer 14-0320.
- Het gemeentehuis van Gooise Meren, Brinklaan 35 1404 EP Bussum, is voor het inzien van documenten maandag tot en met vrijdag geopend van 08.30 tot 17.00 uur. U kunt de documenten inzien bij de balie van de gemeente.

Inloopbijeenkomsten

U bent welkom bij de inloopbijeenkomsten die het Ministerie van EZK samen met TenneT organiseert op:

- Dinsdag 28 maart, Het Wapen van Ens, Baan 1A in Ens
- Donderdag 30 maart, De Nieuwe Bibliotheek, Stadhuisplein 101 in Almere
- Dinsdag 4 april, Theater Meerpaal, De Rede 80 in Dronten
- Donderdag 6 april, Hotel Het Rechthuis, Googweg 1 in Muiderberg
- Dinsdag 11 april in De Meeuwenhoeve, Meeuwenweg 28 in Lelystad

Vooraf aanmelden is niet nodig. De bijeenkomst is tussen 19.00 en 21.00 uur. Tijdens de inloopbijeenkomst vindt u informatie over het project en over de procedure. Er zijn medewerkers van TenneT en het Ministerie van EZK aanwezig aan wie u uw vragen kunt stellen.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

U kunt een zienswijze indienen van 10 maart tot en met 20 april 2023. U kunt op vier manieren reageren.

- Persoonlijk: tijdens de inloopbijeenkomst is een notulist aanwezig.
- Digitaal: via www.rvo.nl/diemen-ens
- Telefonisch: op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur via telefoonnummer 070 379 89 79.
- Per post:
  Bureau Energieprojecten
  Inspraakpunt Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
  Postbus 111
  9200 AC Drachten
  Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan sturen wij u een ontvangstbevestiging toe.

Wat is de verdere procedure?

De concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt ook aan verschillende andere betrokkenen voorgelegd, zoals de Commissie voor de m.e.r. Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden verzameld en verwerkt in de (definitieve) Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Deze wordt, tezamen met een Nota van Antwoord, omstreeks juni 2023 gepubliceerd. Het Milieu Effect Rapport en de Integrale Effect Analyse worden, naar verwachting, tezamen met een voorstel voor een voorkeurstracé, rond de zomer van 2024 gepubliceerd.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens en alle bijbehorende stukken vindt u op www.rvo.nl/diemen-ensen op de website van Tennet www.tennet.eu/diemen-ens. Heeft u vragen over de procedure? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Verzonden: 4/20/2023 1:56:17 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: Postbus
Huisnummer: 240
Postcode: 8000 AE
Woonplaats: Zwolle
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Vereniging
(Mede) namens: LTO Noord en LTO Noord-afdelingen Zuidelijk Flevoland, Oostelijk Flevoland en Noordoostpolder
Organisatie: LTO Noord

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Bijgaand de volledige zienswijze.

94468887_8867118_025FL_WvG_Bureau_Energieprojecten_-_ziensw-_hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen-Ens-Lelystad.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

-

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

-

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-

t: 088 888 6666
e: info@ltonoord.nl
w: www.ltonoord.nl

Postadres:
Postbus 240
8000 AE Zwolle

Hoofdkantoor:
Dr. Stolteweg 2
8025 AV Zwolle

AANTEKENEN

Bureau Energieprojecten
t.a.v. Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Postbus 111
9200 AC DRACHTEN

Datum: 20 april 2023 Referentie: FL/WvG/MvD/23.025

Betreft: **Zienswijze hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens**

Geachte heer, mevrouw,

LTO Noord heeft namens de LTO Noord-afdelingen Zuidelijk Flevoland, Oostelijk Flevoland en Noordoostpolder met speciale belangstelling kennisgenomen van de conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) voor een extra 380 kV hoogspanningsverbinding tussen hoogspannings-stations Diemen, Lelystad en Ens zoals deze tot en met donderdag 20 april 2023 ter inzage is gelegd door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en netbeheerder TenneT. Deze conceptnotitie geeft LTO Noord, als belangenbehartiger van de agrarische sector en onze leden in het bijzonder, mede namens onze LTO Noord-afdelingen Zuidelijk Flevoland, Oostelijk Flevoland en Noordoostpolder aanleiding om van de gelegenheid gebruik te maken een zienswijze in te dienen.

Allereerst is het een goede zaak dat het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en netbeheerder TenneT deze conceptnotitie tot stand hebben laten komen met de inbreng van regionale overheden, externe partijen en betrokkenen in de omgeving. Door in gesprek te gaan met inwoners en andere belanghebbenden met kennis van het onderzoeksgebied kan een goed beeld worden neergezet van de ruimtelijke inpassing van de hoogspanningsverbinding en de te beschermen kernkwaliteiten van het gebied. Echter hebben wij het gevoel dat de betrokkenheid van de agrarische sector, die toch een wezenlijk onderdeel uitmaakt van het landelijk gebied waar deze hoogspanningsverbinding in komt te staan, onvoldoende is meegenomen in het participatieproces. In dit onderzoeksplan komt de agrarische sector namelijk maar zelden voor. Er is zelfs geen paragraaf over de landbouw geschreven. Bovendien wordt er in het stuk niet gesproken over landbouw maar gaat het systematisch over bedrijven en/of grondeigenaren. Het participatieproces moet representatief zijn voor de mensen die het betreft en daar hoort zeker in het landelijk gebied van de provincie Flevoland ook nadrukkelijk de landbouw bij.

Daarom hebben wij nog enkele opmerkingen:

A) Reikwijdte NRD (de te onderzoeken routes, milieuthema's en aanlegtechnieken)

1. Meerdere tracévarianten
   Bij het aanleggen van de hoogspanningsverbinding zijn de belangen van de landbouw te duiden in vier inhoudelijke onderwerpen, te weten tracékeuze, cultuurtechniek, tarieven en voorwaarden van de zakelijk recht overeenkomst. Eerst moet er een voorkeurstracé gekozen worden. Gezien het in de NRD aangeven zoekgebied (zie onderstaande figuur) kan er sprake zijn van meerdere tracévarianten. Kan TenneT aangeven van hoeveel en welke tracévarianten er sprake is binnen het zoekgebied. En kunnen grondeigenaren alternatieve tracévarianten aandragen?

2. Minst bezwaarlijke tracé
Er is geen grondeigenaar die een nieuwe hoogspanningsverbinding verwelkomt omdat het altijd overlast geeft bij de uitvoering van de bedrijfsvoering. Daarom is het voor LTO Noord van belang dat uit de mogelijke tracévarianten het voor de grondeigenaren 'minst bezwaarlijke tracé' gekozen wordt. Vanuit landbouwoogpunt is het belangrijk om de effecten van een initiatief op de landbouw goed in beeld te brengen (zie ook B punt 2 en 3).

3. Cultuurtechniek
Vervolgens moeten er cultuurtechnische garanties worden afgesproken om ervoor te zorgen dat de grond na de werkzaamheden weer in de oorspronkelijke staat wordt opgeleverd. LTO Noord verzoekt TenneT een cultuurtechnische standaard toe te passen als middelvoorschrift voor de aannemer en niet als doelvoorschrift. Daarnaast is cultuurtechnisch toezicht tijdens de aanleg van belang in plaats van achteraf.

4. Geen natuurcompensatie
De landbouw wenst geen natuurcompensatie. Het landbouwgebied in Flevoland dient behouden te worden als hoogwaardig landbouwgebied. Dat houdt tevens in dat de regionale bevoegde gezagen dienen te voorkomen dat er sprake is van natuurcompensatie vanuit dit project binnen dit gebied omdat dit een bedreiging kan vormen voor het toekomstperspectief van de boeren in dit landbouwgebied.

5. Aanlegmethode
In aansluiting op voorgaande vragen wij u als vanzelfsprekend om, voor zover mogelijk, deze hoogspanningsverbinding ondergronds aan te leggen. Wanneer kabels en leidingen onder de grond komen te liggen blijft het grondoppervlak wel volledig beschikbaar voor agrarisch gebruik en ondervinden agrariërs fors minder hinder dan wanneer er bovengronds gewerkt wordt. Veel nieuwe 150 kV-hoogspanningsverbindingen liggen tegenwoordig al ondergronds en datzelfde willen we ook graag zien voor (delen van) deze 380 kV-hoogspanningsverbinding. Indien uw terugkoppeling is dat het ondergronds aanleggen van deze 380 kV-hoogspanningsverbinding op geen enkele wijze mogelijk is dan zouden we daar graag aan gedegen onafhankelijke onderbouwing van willen zien. Alleen dan kunnen wij ons hieraan conformeren.

6. Combineren in plaats van bundelen
   Ten aanzien van het combineren of bundelen van nieuwe en bestaande hoogspanningsverbindingen hebben wij een duidelijke voorkeur voor het zoveel mogelijk combineren van mastenstructuren en idealiter zelfs ook in combinatie met infrastructuur. Met het oog op de beperkte ruimte die we in dit land hebben is het belangrijk om zo efficiënt mogelijk te werken. In het kader daarvan is het blauwe tracé van de beoogde routes voor de 380 kV hoogspanningsverbinding tussen hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens wat ons betreft het minst bezwaarlijk. Dit is welbeschouwd een mooi voorbeeld van het combineren van een nieuwe hoogspanningsverbinding met een bestaande waterweg. Op deze manier kunnen meerdere soorten verbindingen tegelijkertijd samen op één plek bestaan. Ook bewerkstellig je zo dat magneetveldzones zo min mogelijk gevoelige objecten raken en daardoor niet of nauwelijks in de invloedssfeer van mensen en agrarische bedrijven komen. Door te kiezen voor een combinatievariant van mastlijnen kunnen oudere verbindingen plaatsmaken voor nieuwe verbindingen en wordt voorkomen dat meerdere hoogspanningsverbindingen onnodig naast elkaar worden aangelegd. Tevens is het combineren van verbindingen landschappelijk en maatschappelijk gezien meer gewenst dan ze te bundelen.

7. Landbouw heeft grond nodig voor de realisatie van maatschappelijke doelen
   Met het Ruimtelijk Kwaliteitskader, als onderdeel van de verkenningsfase, is een analyse en waardering tot stand gekomen van de ruimtelijke kwaliteiten, landschappelijke inpassing en inrichtingsprincipes rondom de nieuwe hoogspanningsverbinding tussen hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. Gezien de mogelijk routes voor deze hoogspanningsverbinding speelt de agrarische sector hierin dus een cruciale rol. Het merendeel van de beoogde tracés loopt immers dwars door agrarische percelen. Dit zal als consequentie hebben dat er helaas opnieuw kwalitatief superieure landbouwgrond in Flevoland verloren gaat. Het is een berucht gegeven dat de druk op agrarische gronden in Nederland groot is en dat dit de laatste jaren eigenlijk alleen maar is toegenomen. Het is van groot belang voor het voortbestaan van onze wereldwijd gerenommeerde agrarische sector dat we uiterst zuinig en zorgvuldig omgaan met de schaarse landbouwgronden die we nog hebben. Juist in de provincie Flevoland. Alleen dan is er nog voldoende perspectief om hier ook in de toekomst op hoogwaardige wijze voedsel te kunnen blijven produceren en voor de realisatie van maatschappelijke doelen in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). We kunnen nu gewoon geen landbouwgrond meer missen.

8. Optimalisatie voorkeursalternatief
   Indien het voorkeursalternatief is gekozen willen we graag de gelegenheid voor de ondernemers die het betreft, mee te kunnen denken over de plaatsing van de mastpalen op hun percelen. Zo kan het zijn dat door een kleine praktische aanpassing van de plek waar een paal moet komen te staan veel hinder, schade en zelfs ongelukken kunnen worden voorkomen. Hierbij kan worden gedacht aan het plaatsen van mastpalen dicht bij de slootkant in plaats van midden op een perceel of juist andersom wanneer dat gewenster is. Verder hechten we er grote waarde aan dat alle agrariërs die participeren bij de aanleg van deze hoogspanningsverbinding op dezelfde wijze en op hetzelfde kennisniveau worden geïnformeerd. Hiermee moet worden voorkomen dat de ene participant met meer kennis zichzelf kan bevoordelen ten opzichte van andere deelnemers.

B) Detailniveau NRD (mate van diepgang onderzoek)

1. Beoordelings-en afwegingskader VKA
   De landbouwkundige aspecten en gevolgen dienen als onderdeel te worden geduid en uitgewerkt voorafgaand aan de keuze van het voorkeursalternatief (VKA). Het beoordelingskader bestaat uit:
   - de planMER (milieu) en
   - de Integrale Effecten Analyse (IEA) met landbouw, techniek, omgeving, kosten en toekomstvastheid.

   Naast de uitwerking van de milieugevolgen in de plan-MER is voor LTO Noord de uitwerking van de landbouwkundige aspecten van belang zodat op grond van én de milieugevolgen én de landbouwkundige gevolgen een onderbouwde keuze van het voorkeursalternatief (VKA) gemaakt kan worden. De landbouwkundige aspecten dienen in detail te worden uitgewerkt zodat deze een volwaardig en zwaarwegend onderdeel van het beoordelings-en afwegingskader kunnen zijn.

2. Uitwerking van de agrarische waarden
LTO Noord heeft vanuit eerdere ervaringen met leidingen een systematiek ontwikkeld (uitwerking van de agrarische waarden) waarmee de effecten van een ruimtelijk plan op de landbouw zichtbaar worden. Middels het gericht uitwerken van de agrarische waarden van het te doorkruisen gebied kan inzicht worden gegeven in welk tracé het minst bezwaarlijk is voor de landbouw.

Onderdelen van de uitwerking van de agrarische waarden zijn:

Uitwerking agrarische waarden
1) Tracélengte a. totale lengte van de tracés op land in km (openbare grond, landbouwgrond en andere grond) b. tracélengte in landbouwgrond in km (grasland en akkerbouw) c. aantal perceeleigenaren (agrariërs en hogere/lagere overheden/kerken/etc.) d. tracélengte huiskavels
2) Bodemopbouw i.r.t. herstel a. gewas b. bodemsoort c. lengte bouwwegen d. richting drainage
3) Plantenziekten (fytosanitair)
4) Verziltingsrisico
5) Warmte en straling (effecten boven en onder (bodemleven) de grond)
6) Aanlegmethode
7) Effecten EU en landelijk beleid
8) Effecten en borging schade

3. Mate van uitwerking / kwaliteit effectbeoordelingen
De landbouw heeft de mate van diepgang voor de landbouwonderzoeken in onderstaande tabel weergegeven.

LTO Noord onderscheidt onderstaande niveaus en mate van uitwerking / detaillering:

1	Basis	praktijk-landbouw-juridische kennis en ervaringen (expert judgement/bureaus)
2	Bureaustudie	basis + (voor)toets
3	Landbouwkundige beoordeling (A)	basis + (voor)toets + literatuuronderzoek
4	Nader onderzoek	basis + (voor)toets + literatuuronderzoek + landbouwkundige beoordeling + veldonderzoek + metingen en analyses
5	Landbouwkundige beoordeling (B)	basis + (voor)toets + literatuuronderzoek + landbouwkundige beoordeling + veldonderzoek + metingen en analyses + gedetailleerdere effectbeoordeling indien significante effecten niet uit te sluiten zijn + uitwerking maatregelen ter voorkoming, mitigerend of compenserend.

4. Onderzoeksvragen
De landbouw wil de mogelijkheid om bij de bevoegde overheden structureel onderzoeksvragen te agenderen. De onderzoeksvragen dienen aan te sluiten bij de vraagstukken in het gebied en de scope van het project. De norm van best beschikbare/bekende informatie is onvoldoende. Waar hiaten in de kennis zit, dient deze in overleg met de regio en grondeigenaren te worden ingevuld.

5. Inzet (externe) landbouwkundige deskundigheid
Naast uiteraard het akkoord van de grondeigenaren kan hierbij worden gedacht aan het raadplegen en betrekken van landbouwdeskundigen gedurende het gehele traject en het inzetten van nodige en beschikbare instrumenten.

6. Agrarische waarden en het niveau / mate van uitwerking / kwaliteit effectbeoordelingen
Het agrarische belang en de effecten op de landbouw worden meegewogen bij de beoordeling van de tracés. LTO Noord verzoekt onderstaande tabel aan te houden voor de duiding, uitwerking en weging van de landbouwbelangen.

	Aspect	Criterium	Methode (Mate van uitwerking)	Bron
1	tracélengte	Mate van doorsnijding	(3) landbouwkundige beoordeling (A) van data (=2D) gecombineerd en getoetst met (4) nader onderzoek via veldbezoek/onderzoek (=3D)	Ingenieursbureau (*) Kadaster (tracéplanner) Literatuur (LER)
	totale lengte op land (km)	Mate van doorsnijding (openbare-landbouwgrond-andere grond)	Idem	Idem
	tracélengte in landbouwgrond (km)	Mate van doorsnijding (akkerbouw-grasland)	Idem	Idem
	aantal perceeleigenaren (agrariër-overheid-kerk, etc.)	Mate van doorsnijding	Idem	Idem
	tracélengte huiskavels (m)	Mate van doorsnijding	Idem	Idem
2	bodemopbouw i.r.t. herstel	Effect op bodemherstel - gewas - bodemsoort - drainage - bouwwegen	(5) landbouwkundige beoordeling (B) Praktijk-veldonderzoek (b.v. een proefsleuf)	Ingenieursbureaus Kennisinstituten
3	Plantenziekten (fytosanitair)	Risico op (verspreiding van) plantenziekten	(5) landbouwkundige beoordeling (B) Kwalitatieve beoordeling huidige hygiënevoorwaarden / protocollen door experts	Literatuur HLB SKAL nVWA BO akkerbouw
4	Verziltingsrisico	Risico op verzilting	(5) landbouwkundige beoordeling (B)	Acacia water
5	Warmte en straling (elektromagnetisch veld)	Effecten op - landbouwhuisdieren, - bodemleven (bacteriën/schimmels) - verzilting (capillaire werking)	(4) nader onderzoek Indien nodig (5) landbouwkundige beoordeling (B)	Bioclear Earth (**) Universiteit van Cranfield Eurofins Datura
6	Aanlegmethode	Effecten op - verzilting - plantenziekten en - bodemleven	(4) nader onderzoek Indien nodig (5) landbouwkundige beoordeling (B)	Ingenieursbureau Aannemers Cultuurtechnici
7	Europese en landelijke regelingen en besluiten vanuit de overheid	Effecten op - mestplaatsingsruimte - toeslagrechten Effecten beleidsbrieven o.a. - farm-to-form strategy - 7eNAP + addendum, - NPLG - Stikstof Risico op peildatum	Basis Indien nodig (4) nader onderzoek	PPP advies Delphy Accountantskantoren
8	Schade (protocol)	Effecten van schade Protocol met volledige schadeloosstelling en omgekeerde bewijslast voorafgaand aan uitvoering opstellen hoe toekomstige schade wordt vergoed, zoals b.v. langdurige gewasschade, verzilting en verzakking.	Basis Indien nodig (5) landbouwkundige beoordeling	Ingenieursbureaus Schade experts Advocaten/Juristen

(*) Rotterdam Engineering heeft de agrarische waarden (nr. 1-6) uitgewerkt bij de industrie en drinkwaterleiding van Garmerwolde naar de Eemshaven van het waterbedrijf Groningen en heeft het Kadaster en Antea ingeschakeld.

7. Vergoedingen/schadeloosstellingen en ZRO
   Graag ontvangt LTO Noord informatie over de :
   - afsluitvergoeding zakelijk recht
   - meewerkvergoeding van het werkterrein
   - efficiencypremie
   - schadevergoedingen (eenmalige vermogensschade, jaarlijkse inkomensschade, inkomensschade gewassen, structuurschade, inkomensschade (uren) en toekomstschade
   - de voorwaarden van de zakelijk recht overeenkomst

   Hierbij willen we expliciet onze bezorgdheid uiten over de paalvergoeding. De bestaande praktijk heeft ons geleerd dat deze nog niet in de buurt komt van wat het naar onze mening eigenlijk zou moeten zijn. Agrarisch ondernemers worden hierin nu gewoon te kort gedaan.

   Daarnaast is het belangrijk dat maatwerk onderdeel kan worden van de inhoud. Zo is voorafgaand aan bouw van de NW-380 kV een rechthoek om de mast afgesproken waar een standaard vergoeding voor geldt zodat de ondernemer met machines en werktuigen niet in de buurt van de mast hoeft te komen.

Resumerend zijn wij van mening dat we in de provincie Flevoland trots moeten zijn op de kracht van de agrarische sector en heel zuinig moeten zijn op haar agrarische gronden. Natuurlijk komen er ontwikkelingen op ons af. Maar het is de uitdaging om daar met elkaar uit te komen en dus vooral mét de agrariërs. Ga met deze ondernemers in gesprek en neem die kennis en ervaring mee in het maken van de juiste keuzes rondom de aanleg van deze hoogspanningsverbinding. Wij willen u vragen het huidige stuk, zonder de genoemde voorwaarden, niet verder te gebruiken. De huidige invulling, met daarin een marginale rol voor de agrariërs in het gebied, zal voor nog meer onrust zorgen dan er al is.

Tot zo ver onze opmerkingen.
Wij zijn graag bereid onze reactie mondeling toe te lichten.

Hoogachtend,

[redacted]

Contactpersoon: [redacted]

Verzonden: 4/20/2023 1:58:30 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

zie bijlage 1

94468932_8867125_Zienswijze_concept_onderzoeksplan_380_kV_hoogspanningsverbinding_tussen_Diemen-_Lelystad_en_Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

zie bijlage 1

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage 1

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 20 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie **link** onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (**link naar artikel over magnetisch veld**) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een "verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische velden kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens Tennet niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Verzonden: 4/20/2023 1:59:34 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: [redacted] vof

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

ja een afweging tussen hinder voor de agrarische sector en de daarmee gepaard gaande kosten en opbrengst derving en de hinder in een natura 2000 gebied als de oostvaardersplassen.

bundel infra (a6) en 380 kv in een corridor

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

ja de dubbeldoel functie van natuur/natura 2000 gebied i.c.m. 380 kv

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

ja . Vele dingen (woningbouw, industrie, infra, luchthaven, zonneparken) doen al een aanslag op de hoeveelheid landbouwgrond. In flevoland hebben we één van de vruchtbaarste gronden van de wereld. Een verdere beperking van de productie mogelijkheden is niet toelaatbaar.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

-geen verdere belasting van het landbouw areaal

-hou de volgende volgorde van belangen aan te beginnen met het grootste belang: burgers stedelijk, burgers platteland, mkb, dieren.

- hou de volgende volgorde van benodigde gronden aan te beginnen met de gronden die als eerste zouden moeten worden gebruikt voor de 380 kv: overheidsgronden als buffer langs infra van snelwegen, overheidsgronden met natuur doeleinden, gronden in beheer bij tbo's of gelijksoortige organisatie, landbouwgrond

Verzonden: 4/20/2023 2:00:58 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens: Heilijgers Projectontwikkeling bv en KlokGroep bv
Organisatie: Heilijgers / van de Klok

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie hiervoor de pro forma zienswijze

94468984_8867139_Bureau_Energieprojecten_pro_forma_zienswijze_Heilijgers_-_KlokGroep.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie hiervoor de pro forma zienswijze

94468984_8867140_stcrt-2023-7542_staatscourant_hoogspanningstrace.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie hiervoor de pro forma zienswijze

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie hiervoor de pro forma zienswijze

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

Amersfoort, 20 april 2023

Heilijgers Projectontwikkeling bv / KlokGroep bv
Displayweg 2
3821 BT Amersfoort
[redacted]

Geachte heer/mevrouw,

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) heeft samen met netbeheerder TenneT TSO B.V. (TenneT) op 10 maart 2023 een concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: concept NRD) ter inzage gelegd (zie bijlage: Staatscourant 2023, kenmerk 7542). De concept NRD betreft een plan om een hoogspanningsverbinding te realiseren tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. U heeft een ieder in de gelegenheid gesteld om zienswijze in te dienen. De besloten vennootschappen Heilijgers Projectontwikkeling bv / KlokGroep bv willen van deze mogelijkheid gebruik maken en dienen daarom tijdig pro forma zienswijze in.

Ik verzoek u mij een ontvangstbevestiging van deze zienswijze toe te zenden, alsmede een redelijke termijn van minimaal twee weken te gunnen na het verlopen van de inzagetermijn voor het aanvullen van de inhoudelijke gronden van de zienswijze.

In afwachting van uw antwoord.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Heilijgers
Verrassende huisvesting
Displayweg 2, 3821 BT Amersfoort
Tel: +3133 454 57 76 Mob.: +31 6 20 30 16 93

100 JAAR KLOKGROEP

Trots onderdeel van KlokGroep

Onze klanten beoordelen ons met een 9.9 op bouwnia.nl

Bijlage: Staatscourant 2023, kenmerk 7542, d.d. 9 maart

STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 7542
202301144
9 maart
2023

Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Kennisgeving concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Van vrijdag 10 maart tot en met donderdag 20 april 2023 ligt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) ter inzage voor de aanleg van een nieuwe 380 kV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Iedereen kan op de notitie reageren door het indienen van een zienswijze binnen de boven genoemde periode.

Wat gaat er gebeuren?

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en netbeheerder TenneT TSO B.V. (TenneT) willen een extra 380 kV hoogspanningsverbinding realiseren tussen hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De nieuwe hoogspanningsverbinding wordt in principe bovengronds aangelegd. In Diemen en Ens wordt de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding aangesloten op de bestaande 380 kV-hoogspanningsstations. In Lelystad is voor de aansluiting op het bestaande 380-/150 kV-station een uitbreiding nodig.

De voorgestelde en te onderzoeken tracés voor de nieuwe hoogspanningsverbinding

Waarom is dit project nodig?

TenneT heeft (in het kader van haar investeringsplannen) berekend dat de huidige transportcapaciteit van de 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens na 2030 onvoldoende is. De komende jaren moet naast het onderhoud aan en opwaardering van

bestaande hoogspanningsverbindingen, de capaciteit van het elektriciteitsnet in Nederland worden uitgebreid. Nieuwe hoogspanningsstations en -verbindingen zorgen niet alleen voor meer transportcapaciteit, maar zorgen ook lokaal voor ruimte om nieuwe aansluitingen van particulieren en bedrijven op het elektriciteitsnet mogelijk te maken. Naast de hoogspanningsverbinding Diemen – Ens worden tussen de hoogspanningsstations Vierverlaten – Ens en Geertruidenberg – Krimpen/Crayestein nieuwe verbindingen voorzien.

Welke procedure wordt gevolgd?

Het vergroten van de capaciteit van een 380kV verbinding is een uitbreiding van het hoogspanningsnet. Op grond van de Elektriciteitswet 1998 is het een project van nationaal belang. Het project valt hierdoor onder de rijkscoördinatieregeling (RCR). Dit betekent dat de Minister voor Klimaat en Energie de besluitvorming coördineert en samen met de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening uiteindelijk bepaalt waar het hoogspanningsverbinding komt.

Wat is een concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD)?

In de concept-NRD wordt voorgesteld om vijf mogelijke tracé-alternatieven te gaan onderzoeken. Ook staat in de concept-NRD beschreven op welke aspecten de tracés tijdens het onderzoek beoordeeld en vergeleken gaan worden. De resultaten van deze onderzoeken worden beschreven in het Milieu Effect Rapport en de Integrale Effect Analyse. Op basis van beide rapporten wordt er een besluit genomen over het voorkeurstracé van de nieuwe hoogspanningsverbinding.

Participatie: uw mening en inbreng zijn belangrijk

Het project raakt de belangen van veel partijen, zoals overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties en omwonenden. Het Ministerie van EZK en TenneT vinden het daarom belangrijk dat iedereen de mogelijkheid heeft om ideeën in te brengen, mee te denken en zo bij te dragen aan 380 kV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens. In het geactualiseerde participatieplan leest u hoe we verschillende partijen in deze fase van het project willen betrekken. Het geactualiseerde participatieplan vindt u op www.rvo.nl/diemen-ens.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau van 10 maart tot en met 20 april 2023 inzien op www.rvo.nl/diemen-ens.

Op papier kunt u de documenten tijdens openingstijden bekijken in de gemeentehuizen van Lelystad en Gooise Meren.

- Het gemeentehuis van Lelystad, Stadhuisplein 2 8232 ZX Lelystad, is voor het inzien van documenten maandag tot en met vrijdag geopend van 09.00 tot 17.00 uur. Wij vragen u om voor het inzien van documenten van tevoren telefonisch een afspraak te maken, zodat deze alvast voor u kunnen worden klaargelegd. U kunt daarvoor contact opnemen met het Team Ruimte, de heer I.T. Meints via het algemene telefoonnummer 14-0320.
- Het gemeentehuis van Gooise Meren, Brinklaan 35 1404 EP Bussum, is voor het inzien van documenten maandag tot en met vrijdag geopend van 08.30 tot 17.00 uur. U kunt de documenten inzien bij de balie van de gemeente.

Inloopbijeenkomsten

U bent welkom bij de inloopbijeenkomsten die het Ministerie van EZK samen met TenneT organiseert op:

- Dinsdag 28 maart, Het Wapen van Ens, Baan 1A in Ens
- Donderdag 30 maart, De Nieuwe Bibliotheek, Stadhuisplein 101 in Almere
- Dinsdag 4 april, Theater Meerpaal, De Rede 80 in Dronten
- Donderdag 6 april, Hotel Het Rechthuis, Googweg 1 in Muiderberg
- Dinsdag 11 april in De Meeuwenhoeve, Meeuwenweg 28 in Lelystad

Vooraf aanmelden is niet nodig. De bijeenkomst is tussen 19.00 en 21.00 uur. Tijdens de inloopbijeenkomst vindt u informatie over het project en over de procedure. Er zijn medewerkers van TenneT en het Ministerie van EZK aanwezig aan wie u uw vragen kunt stellen.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

U kunt een zienswijze indienen van 10 maart tot en met 20 april 2023. U kunt op vier manieren reageren.

- Persoonlijk: tijdens de inloopbijeenkomst is een notulist aanwezig.
- Digitaal: via www.rvo.nl/diemen-ens
- Telefonisch: op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur via telefoonnummer 070 379 89 79.
- Per post:
  Bureau Energieprojecten
  Inspraakpunt Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
  Postbus 111
  9200 AC Drachten
  Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan sturen wij u een ontvangstbevestiging toe.

Wat is de verdere procedure?

De concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt ook aan verschillende andere betrokkenen voorgelegd, zoals de Commissie voor de m.e.r. Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden verzameld en verwerkt in de (definitieve) Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Deze wordt, tezamen met een Nota van Antwoord, omstreeks juni 2023 gepubliceerd. Het Milieu Effect Rapport en de Integrale Effect Analyse worden, naar verwachting, tezamen met een voorstel voor een voorkeurstracé, rond de zomer van 2024 gepubliceerd.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens en alle bijbehorende stukken vindt u op www.rvo.nl/diemen-ensen op de website van Tennet www.tennet.eu/diemen-ens. Heeft u vragen over de procedure? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Verzonden: 4/20/2023 2:13:13 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens: [redacted] (Vastbouw Vastgoedontwikkeling B.V. en Vastbouw International Holding B.V.)
Organisatie: Vastbouw Vastgoedontwikkeling B.V. en Vastbouw International Holding B.V.

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, zie daarvoor bijlage

94469308_8867230_Zienswijze_hoogspanningsverbinding_-_Vastbouw.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, zie daarvoor bijlage

94469308_8867231_stcrt-2023-7542.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

ja, zie daarvoor bijlage

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Ja, zie daarvoor bijlage.

VASTBOUW

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

Amersfoort, 20 april 2023

Betreft: zienswijze concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Geachte heer/mevrouw,

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) heeft samen met netbeheerder TenneT TSO B.V. (TenneT) op 10 maart 2023 een concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: concept NRD) ter inzage gelegd (zie bijlage: Staatscourant 2023, kenmerk 7542). De concept NRD betreft een plan om een hoogspanningsverbinding te realiseren tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. U heeft een ieder in de gelegenheid gesteld om zienswijze in te dienen. De besloten vennootschappen: Vastbouw International Holding B.V. en Vastbouw Vastgoedontwikkeling B.V. willen van deze mogelijkheid gebruik maken en dienen daarom tijdig pro forma zienswijze in.

Ik verzoek u mij een ontvangstbevestiging van deze zienswijze toe te zenden, alsmede een redelijke termijn van minimaal twee weken te gunnen na het verlopen van de inzagetermijn voor het aanvullen van de inhoudelijke gronden van de zienswijze.

In afwachting van uw antwoord.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Vastbouw Vastgoedontwikkeling B.V.

[redacted]

Vastbouw International Holding B.V.

[redacted]

Bijlage: Staatscourant 2023, kenmerk 7542, d.d. 9 maart 2023.

Vastbouw Vastgoedontwikkeling BV
Spacelab 12
3824 MR Amersfoort

tel 033 299 21 50

NL75RABO0145452727 IBAN
060 92 489 KvK
NL8094.41.159-B12 BTW
RABONL2U BIC
vastgoedontwikkeling@vastbouw.nl
www.vastbouw.com

STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 7542
202301145
9 maart
2023

Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Kennisgeving concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Van vrijdag 10 maart tot en met donderdag 20 april 2023 ligt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) ter inzage voor de aanleg van een nieuwe 380 kV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Iedereen kan op de notitie reageren door het indienen van een zienswijze binnen de boven genoemde periode.

Wat gaat er gebeuren?

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en netbeheerder TenneT TSO B.V. (TenneT) willen een extra 380 kV hoogspanningsverbinding realiseren tussen hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De nieuwe hoogspanningsverbinding wordt in principe bovengronds aangelegd. In Diemen en Ens wordt de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding aangesloten op de bestaande 380 kV-hoogspanningsstations. In Lelystad is voor de aansluiting op het bestaande 380-/150 kV-station een uitbreiding nodig.

De voorgestelde en te onderzoeken tracés voor de nieuwe hoogspanningsverbinding

Waarom is dit project nodig?

TenneT heeft (in het kader van haar investeringsplannen) berekend dat de huidige transportcapaciteit van de 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens na 2030 onvoldoende is. De komende jaren moet naast het onderhoud aan en opwaardering van

bestaande hoogspanningsverbindingen, de capaciteit van het elektriciteitsnet in Nederland worden uitgebreid. Nieuwe hoogspanningsstations en -verbindingen zorgen niet alleen voor meer transportcapaciteit, maar zorgen ook lokaal voor ruimte om nieuwe aansluitingen van particulieren en bedrijven op het elektriciteitsnet mogelijk te maken. Naast de hoogspanningsverbinding Diemen – Ens worden tussen de hoogspanningsstations Vierverlaten – Ens en Geertruidenberg – Krimpen/Crayestein nieuwe verbindingen voorzien.

Welke procedure wordt gevolgd?

Het vergroten van de capaciteit van een 380kV verbinding is een uitbreiding van het hoogspanningsnet. Op grond van de Elektriciteitswet 1998 is het een project van nationaal belang. Het project valt hierdoor onder de rijkscoördinatieregeling (RCR). Dit betekent dat de Minister voor Klimaat en Energie de besluitvorming coördineert en samen met de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening uiteindelijk bepaalt waar het hoogspanningsverbinding komt.

Wat is een concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD)?

In de concept-NRD wordt voorgesteld om vijf mogelijke tracé-alternatieven te gaan onderzoeken. Ook staat in de concept-NRD beschreven op welke aspecten de tracés tijdens het onderzoek beoordeeld en vergeleken gaan worden. De resultaten van deze onderzoeken worden beschreven in het Milieu Effect Rapport en de Integrale Effect Analyse. Op basis van beide rapporten wordt er een besluit genomen over het voorkeurstracé van de nieuwe hoogspanningsverbinding.

Participatie: uw mening en inbreng zijn belangrijk

Het project raakt de belangen van veel partijen, zoals overheden, bedrijven, maatschappelijke organisaties en omwonenden. Het Ministerie van EZK en TenneT vinden het daarom belangrijk dat iedereen de mogelijkheid heeft om ideeën in te brengen, mee te denken en zo bij te dragen aan 380 kV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens. In het geactualiseerde participatieplan leest u hoe we verschillende partijen in deze fase van het project willen betrekken. Het geactualiseerde participatieplan vindt u op www.rvo.nl/diemen-ens.

Waar kunt u de stukken inzien?

U kunt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau van 10 maart tot en met 20 april 2023 inzien op www.rvo.nl/diemen-ens.

Op papier kunt u de documenten tijdens openingstijden bekijken in de gemeentehuizen van Lelystad en Gooise Meren.

- Het gemeentehuis van Lelystad, Stadhuisplein 2 8232 ZX Lelystad, is voor het inzien van documenten maandag tot en met vrijdag geopend van 09.00 tot 17.00 uur. Wij vragen u om voor het inzien van documenten van tevoren telefonisch een afspraak te maken, zodat deze alvast voor u kunnen worden klaargelegd. U kunt daarvoor contact opnemen met het Team Ruimte, de heer I.T. Meints via het algemene telefoonnummer 14-0320.
- Het gemeentehuis van Gooise Meren, Brinklaan 35 1404 EP Bussum, is voor het inzien van documenten maandag tot en met vrijdag geopend van 08.30 tot 17.00 uur. U kunt de documenten inzien bij de balie van de gemeente.

Inloopbijeenkomsten

U bent welkom bij de inloopbijeenkomsten die het Ministerie van EZK samen met TenneT organiseert op:

- Dinsdag 28 maart, Het Wapen van Ens, Baan 1A in Ens
- Donderdag 30 maart, De Nieuwe Bibliotheek, Stadhuisplein 101 in Almere
- Dinsdag 4 april, Theater Meerpaal, De Rede 80 in Dronten
- Donderdag 6 april, Hotel Het Rechthuis, Googweg 1 in Muiderberg
- Dinsdag 11 april in De Meeuwenhoeve, Meeuwenweg 28 in Lelystad

Vooraf aanmelden is niet nodig. De bijeenkomst is tussen 19.00 en 21.00 uur. Tijdens de inloopbijeenkomst vindt u informatie over het project en over de procedure. Er zijn medewerkers van TenneT en het Ministerie van EZK aanwezig aan wie u uw vragen kunt stellen.

Hoe kunt u een zienswijze indienen?

U kunt een zienswijze indienen van 10 maart tot en met 20 april 2023. U kunt op vier manieren reageren.

- Persoonlijk: tijdens de inloopbijeenkomst is een notulist aanwezig.
- Digitaal: via www.rvo.nl/diemen-ens
- Telefonisch: op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur via telefoonnummer 070 379 89 79.
- Per post:
  Bureau Energieprojecten
  Inspraakpunt Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
  Postbus 111
  9200 AC Drachten
  Wilt u uw brief ondertekenen en uw adres vermelden? Dan sturen wij u een ontvangstbevestiging toe.

Wat is de verdere procedure?

De concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt ook aan verschillende andere betrokkenen voorgelegd, zoals de Commissie voor de m.e.r. Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden verzameld en verwerkt in de (definitieve) Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Deze wordt, tezamen met een Nota van Antwoord, omstreeks juni 2023 gepubliceerd. Het Milieu Effect Rapport en de Integrale Effect Analyse worden, naar verwachting, tezamen met een voorstel voor een voorkeurstracé, rond de zomer van 2024 gepubliceerd.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens en alle bijbehorende stukken vindt u op www.rvo.nl/diemen-ensen op de website van Tennet www.tennet.eu/diemen-ens. Heeft u vragen over de procedure? Dan kunt u Bureau Energieprojecten bellen op 070 379 89 79.

Verzonden: 4/20/2023 2:25:57 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie brief, ook Traject (deels) ondergronds aanleggen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

- magnetische velden / straling

- verband met leukemie

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

- het voorgestelde traject dat door Oosterwold loopt, loopt weliswaar niet door bebouwde kom, maar wel door een gebied dat niet tot het buitengebied kan worden gerekend.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie voor aanvullende informatie de bijgevoegde brief

94469738_8867323_20230420_Brief_inzake_hoogspanningsverbinding.pdf

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

[redacted]

Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens Zienswijzen op het alternatief het zgn. groene tracé: A1 via Hollandsebrug / Almere Haven - Midden door de polder - via IJsseloog naar Ens

Tracékeuze groen: volgen N706 tot aan bestaande 150 kV-verbinding Almere-Zeewolde-Lelystad

Datum: 20 april 2023

Geachte Heer. Mevrouw,

Wij, [redacted], zijn samen met onze twee kinderen als bewoners en eigenaren van [redacted], dat direct grenst aan het hierboven genoemde groene tracé N706 Vogelweg-Vogeldreef, directe belanghebbenden. In die hoedanigheid dienen wij nu onze zienswijzen in op het voorgenomen onderzochte groene tracé, dat de N706 volgt.

Wij zijn in 2016 gestart als initiatiefnemer in Oosterwold. In 2017 is de bouw van ons woonhuis gestart en in september 2019 is onze vrijstaande woning opgeleverd. Onze woning en stadslandbouwkavel grenzen direct aan het bos dat langs de N706 is aangelegd, ter hoogte van de Vogeldreef. Wij hebben destijds bewust voor deze plek gekozen, vanwege het ons beloofde blijvend vrije uitzicht op het bos, de rust en de flora en fauna in onze nieuwe woonomgeving. Ook is biodiversiteit en het stimuleren hiervan in ons recent aangelegde voedselbos, een belangrijke motivering om juist op deze plek te gaan wonen en voedsel te gaan verbouwen.

In 2016 was er nog niets bekend over de plannen voor een mogelijke bovengrondse hoogspanningsverbinding langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef en de gevolgen hiervan voor ons woongenot, onze gezondheid en de waarde van onze woning.

Wij hebben vernomen dat u voornemens bent om ook het bestaande tracé door Almere Stad hiernaar te verplaatsen en te combineren met het nieuwe tracé.

Onze zienswijzen op het groene tracé langs de N706

Als directe belanghebbenden in het door u als alternatief onderzochte groene tracé langs de N706 Vogelweg, brengen wij u de volgende zienswijzen onder de aandacht:

1. Almere Hout – Oosterwold: bebouwde kom N706 Vogelweg-Vogeldreef

De Rijksoverheid adviseert netbeheerder uit voorzorg (vanwege kinderleukemie en magneetvelden) geen nieuwe hoogspanningsmasten te plaatsen in de buurt van woningen.

In juni 2022 concludeerde de Gezondheidsraad uit nieuw wetenschappelijk onderzoek dat er ook aanwijzingen zijn dat leukemie zich vaker voordoet bij volwassenen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen. Bron: https://www.gezondheidsraad.nl/onderwerpen/straling/alle-adviezen-over-straling/hoogspanningslijnen-en-gezondheid-kanker-bij-volwassenen

De magnetische velden rond hoogspanningslijnen zijn een mogelijke verklaring. De GR adviseerde de overheid in 2018 voorzorgsmaatregelen te nemen om blootstelling aan hoogspanningslijnen te beperken. Dit bestaande voorzorgbeleid is nu uitgebreid met de aanbeveling voor meer ondergrondse hoogspanningskabels en transformatorstations. Het KWF kankerfonds ondersteunt deze aanbeveling. Bron: https://www.kwf.nl/nieuws/straling-en-kanker

Almere Hout, waar de zelfvoorzienende wijk Oosterwold deel van uitmaakt, behoort tot de agglomeratie van Almere en kan, vanwege de huidige en toekomstige woningdichtheid, niet tot het buitengebied worden gerekend.
Volgens de Structuurvisie Oosterwold, zal dit gebied in de komende decennia uitgroeien tot "een afwisselend stadslandschap met 15.000 nieuwe woningen en 20.000 tot 30.000 arbeidsplaatsen, terwijl het groene en agrarische karakter voor een groot deel behouden blijft."

Oosterwold ontwikkelt zich organisch en er is veel ruimte voor particulier initiatief, zoals het oprichten van scholen, kinderdagverblijven en zorgboerderijen, in combinatie met stadslandbouwinitiatieven. Wonen en werken worden in veel gevallen gecombineerd, ook door ons. Daarnaast is er ook veel aandacht voor recreatie en trekt het gebied jaarlijks vele bezoekers, ook omdat Oosterwold als voorbeeldwijk voor het nieuwe wonen en werken (stadslandbouw) fungeert.

Langs de N706 Vogelweg en A27 zijn momenteel verschillende nieuwe woonwijken in ontwikkeling, waarbij er met een hogere dichtheid wordt gebouwd dan elders in Oosterwold.

Zienswijze:
Wij vragen u om bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 terdege rekening te houden met de bestaande én toekomstige woningen in het gebied én met het feit dat deze nieuwe woonwijk behoort tot de stedelijke agglomeratie van Almere. Daarnaast vragen wij u om rekening te houden met de reeds bestaande en toekomstige activiteiten in dit gebied.

Wij vragen u, met het oog op het advies van de Gezondheidsraad 2022, om langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef, die door bewoond gebied loopt, géén gebruik te maken van bovengrondse hoogspanningsleidingen.

Mocht het zo zijn dat het groene tracé onverhoopt toch de beste optie is, dan verzoeken wij u om dit tracé ter hoogte van het reeds met woningen bebouwde gebied en ter hoogte van het gebied waar het voornemen bestaat om hier woningen en scholen of andere woon/werkverblijven te bouwen, te verkabelen, m.a.w. onder de grond aan te leggen.

Daarnaast vragen wij u om in het gebied buiten de bebouwde kom, dat grenst aan de N706 Vogelweg-Vogeldreef, gebruik te maken van zogenoemde windtrackmasten, waarbij de stralingsemissie is gereduceerd.

2. Windmolenpark Zeewolde

In 2022 is het Windmolenpark Zeewolde geopend. Langs de A 27 zijn 17 windturbines gebouwd, met een tiphoogte van 220 meter. Deze windmolens zijn in één lijn geplaatst, waarbij tussen de windmolens onderling en tussen de windmolens en de bestaande infrastructuur voldoende ruimte is opengelaten, om het risico bij calamiteiten zo klein mogelijk te houden.

Het groene tracé langs de N706 Vogelweg doorkruist het bestaande windmolenpark. Er is tussen de N706 Vogelweg en de nieuwe windturbines onvoldoende ruimte om hoogspanningsmasten te plaatsen, zeker als hier zogenoemde vakwerkmasten zouden worden toegepast, en zeker als hier twee tracés (oud en nieuw) worden gecombineerd.

Een windturbine dient "buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte" van een hoogspanningsleiding te staan.
Tijdens de inloopbijeenkomst op 30 maart jl. werd door één van uw voorlichters gesuggereerd dat er desnoods windmolens verplaatst zouden worden. Dat lijkt ons, gezien het feit dat de windmolens niet individueel zijn geplaatst, maar in een doordachte structuur en samenhang, niet opportuun.

Zienswijze:
Wij vragen u bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 terdege rekening te houden met het bestaande en recent opgeleverde windmolenpark, waarbij u rekening houdt met de structuur en samenhang in het park en met de voorschriften zoals die zijn gesteld in het *Handboek Risico zonering windturbines*. Een windturbine dient "buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte" van een hoogspanningsleiding te staan.

<u>Wij vragen u om het windmolenpark Zeewolde, ter hoogte van de N706 Vogelweg en ter hoogte van de hoogste windmolens, niet te doorkruisen met hoogspanningsmasten.</u>

3. Waardevermindering eigen woning en kavel

Zoals gezegd, was er in 2016 toen wij tekenden als initiatiefnemer, niets bekend over de voorgenomen 380 kV hoogspanningsverbinding, noch over het recent aangekondigde onderzoek van het groene tracé dat de N706 Vogelweg volgt. Als wij hiervan wel op de hoogte waren geweest, dan hadden wij niet gekozen voor de kavel die hieraan grenst en hadden wij dus niet geïnvesteerd in de huidige woning.

Zienswijze:
Hoewel wij momenteel in onzekerheid verkeren over de mogelijke gevolgen, geven wij in deze fase aan dat wij ervan uitgaan dat onze woning aanzienlijk in waarde zal dalen, als:

- mocht blijken dat het bos waaraan onze woning en kavel zijn gelegen, deels of geheel zal verdwijnen als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen, en/of
- mocht blijken dat onze woning en kavel als gevolg van de hoogspanningsmasten binnen het magnetisch veld zal komen te liggen, en/of
- mocht blijken dat ons vrije uitzicht op de natuur/het bos en de horizon als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen wordt aangetast, en/of
- mocht blijken dat ons woongenot als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en de daarbij horende geluidshinder wordt aangetast.

Mocht één of meerdere van de bovengenoemde zaken na het plaatsen van de hoogspanningsmasten het geval zijn, dan zullen wij een claim neerleggen van waardevermindering op de woning met kavel.

Mocht onze woning en kavel binnen de magneetveldzone liggen, dan zullen wij een volledige schadevergoeding van u vragen voor de complete waardevermindering van ons huis, dan wel u verzoeken om onze woning met kavel te kopen voor een bedrag conform de marktwaarde.

Mocht onze woning en kavel buiten de magneetveldzone liggen, maar ons woongenot zoals hierboven omschreven worden aangetast, dan doen wij een beroep op planschade, zoals is vastgelegd in uw Schade- & vergoedingengids.

4. Kwetsbare natuur, beschermde vogels rode lijst

Behalve dat het voorgenomen tracé door bewoond gebied loopt en er in het gebied ook wordt gewerkt en gerecreëerd, is er in Almere Hout – Oosterwold ook sprake van kwetsbare natuur. In Almere Oosterwold is een groot deel van het langs de A6 gekapte bos gecompenseerd. De zogenoemde Eemvallei, het bos dat onlangs in Oosterwold is aangelegd, gaat dienen als verbindingszone tussen de verschillende Natura 2000 gebieden.

Het bos langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef is het leefgebied van tal van kwetsbare zoogdieren en vogels, waarvan enkele op de rode lijst voorkomen. Wij noemen hier een aantal: buizerd, de bruine én ook blauwe kiekendief (rode lijst), de gele kwikstaart (rode lijst), bont specht, koperwiek, karekiet, koekoek (rode lijst), diverse soorten uilen, en een paartje van de zeldzame wielewaal (rode lijst) dat hier ieder jaar verblijft. Alle genoemde vogels zijn door ons gezien en gehoord in de vijf jaar dat wij hier nu wonen.

Zienswijze:
Wij vragen u om een uitvoerige MER procedure te volgen, om te onderzoeken in hoeverre de voorgenomen aanleg van de hoogspanningsmasten en -leidingen van invloed zal zijn op het leven en de biodiversiteit in en om dit bosgebied.

Wij verzoeken u géén hoogspanningsmasten te plaatsen als deze de kwetsbare natuur, zoals hierboven beschreven, in gevaar brengen.

Tenslotte verzoeken wij u om een gemotiveerde reactie op onze zienswijzen.
Bij voorbaat dank.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Verzonden: 4/20/2023 2:30:15 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: 70 % van de Bewoners Golfpark en Flevo Golf Resort
Organisatie: Stichting Burgerinitiatief Golfpark, Flevo Golf Resort en andere Belanghebbenden.

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Als eerste maatschappelijk belang is, voor zowel de initiële aanlegkosten, de onderhouds- en beheerkosten alsmede energietransportkosten over een 50 jarige levensduur, het kortst mogelijke tracé van belang.

Als tweede belang zijn de natuur en gezondheidsaspecten voor de omwonenden van groot belang.

De aan het SBGF getoonde tracés zijn nog onvoldoende gedetaileerd om daaruit af te leiden of een tracé acceptabel is danwel een alternatief tracé gewenst is.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Het tracé in het Markermeer is vooralsnog ongewenst in relatie tot de natuuraspecten.

Een tracé in de middenberm van de A6 en/of de A6 volgend dient aanvullend te worden onderzocht.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Bij de inloopsessie heeft u ons de zekerheid gegeven dat per processtap een participatietraject voor bewoners zal worden doorlopen. Het SBGF heeft zich opgegeven om hierin te participeren.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Het huidige gepresenteerde detailniveau is onvoldoende. Er is geen risicoanalyse met beheersmaatregelen op voorhand beschikbaar gesteld.

Verzonden: 4/20/2023 2:32:59 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De route N 701 en de Gooimeer route via Eemmeer en Wolderwijd zouden onderzocht moeten worden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ik ga ervan uit dat de milieueffecten onderzocht worden

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheidsschade

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

nee

Verzonden: 4/20/2023 2:55:15 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie Concept Notitie Reikwijdte d.d. 27 februari 2023

Hoogspanningsverbinding Diemen -Ens.

Blz. 10 Onderzoek mogelijke verplaatsing bestaande 380kV verbinding Almere.

Hierbij wordt aangeven eventueel de verbinding te verplaatsen of te verkabelen (ondergronds verplaatsen).

Het verkabelen dient voor het gehele traject te gelden daar waar deze door bewoond gebied, of in de directe nabijheid van bebouwing (m.n. Bewoning) plaatsvindt.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

X

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

X

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

X

Verzonden: 4/20/2023 3:26:57 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De geplande route van de hoogspanningsmasten is voor omliggende bewoners erg vervelend. Een route passend of vlak naast de windmolens zou beter passen dan vlakbij of boven woningen langs

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Geluidsoverlast, lichtoverlast, stralingsoverlast etc.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Woongenot en devaluatie van bestaande woningen wordt gerealiseerd bij de huidge geplande route...

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

.

Verzonden: 4/20/2023 3:32:21 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Andere locatie , slecht voor gezondheid omwonende en de waarde van onze huizen zullen hierdoor verminderen

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Straling

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Bereidheid omwonende

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Niet te dicht op woningen plaatsen

Verzonden: 4/20/2023 3:41:04 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

ondergronds aanleggen

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Bomen worden gekapt. Reeën hebben minder ruimte en moeten weer ergens anders naartoe. Ook andere dieren als vossen zullen daardoor verdwijnen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Gezondheid van mensen moeten toch op nr 1 staan. o.a. Kanker en Leukemie zijn 2 ziekten agv deze masten.

Mensen werken tegenwoordig veel meer thuis dan op kantoor en dit is een serieuze risico. Wij wonen tegen het Kathedralenbos en zullen dus heel dichtbij de masten zijn als die via de vogelweg (Groene trace) lopen. Wij zouden dus kiezen als het niet ondergronds kan voor de gele trace

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geen idee. Ben enkel heel erg tegen als dit hier komt

Verzonden: 4/20/2023 5:15:18 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

ja

94474361_8868439_[redacted]_-_zienswijzen_hoogspanningsverbinding_diemen-_lelystad_en_ens_20_apr_2023.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

ja

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

ja

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

ja

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

[NAAM EN ADRESGEGEVENS: zie digitaal formulier]

Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens
Zienswijzen op het alternatief het zgn. groen tracé: A1 via Hollandsebrug/Almere Haven – Midden door de polder – via IJsseloog naar Ens

Tracékeuze groen: volgen N706 tot aan bestaande 150 kV-verbinding Almere-Zeewolde-Lelystad

Almere, 20 april 2023

Geachte heer, mevrouw,

Wij [namen: zie digitaal formulier] zijn als bewoners en eigenaren van [redacted] dat direct grenst aan het hierboven genoemde groene tracé N706 Vogelweg-Vogeldreef, directe belanghebbenden. In die hoedanigheid dienen wij nu onze zienswijzen in op het voorgenomen onderzochte groene tracé, dat de N706 volgt.

Wij hebben in 2015 onze kavel gekocht van de Rijksoverheid/Gemeente Almere, waarna wij begin 2016 zijn begonnen met onze bouwactiviteiten in de nieuwe zelfvoorzienende woonwijk Almere Oosterwold.

Medio 2016 is onze woning opgeleverd. Onze woning grenst direct aan het bos dat langs de N706 is aangelegd, ter hoogte van de Vogeldreef. Wij hebben destijds bewust voor deze plek gekozen vanwege het blijvend vrije uitzicht op het bos, de rust en de flora en fauna in onze nieuwe woonomgeving. Ook is biodiversiteit en het stimuleren hiervan in ons aangelegde voedselbos een belangrijke motivering om juist op deze plek te gaan wonen en voedsel te gaan verbouwen.

In 2014/2015 was er nog niets bekend over de plannen voor een mogelijk bovengrondse hoogspanningsverbinding langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef en de gevolgen hiervan voor ons woongenot en de waarde van onze woning.

Wij hebben vernomen dat u voornemens bent om ook het bestaande tracé door Almere-Stad te verplaatsen en te combineren met het nieuwe tracé.

Onze zienswijzen op het groene tracé langs de N706

Als directe belanghebbenden in het door u als alternatief onderzocht groene tracé lang de N706 Vogelweg, brengen wij u de volgende zienswijzen onder de aandacht:

1. Almere-Hout – Oosterwold: bebouwde kom N706 Vogelweg-Vogeldreef

De Rijksoverheid adviseert netbeheerder uit voorzorg (vanwege kinderleukemie en magneetvelden) geen nieuwe hoogspanningsmasten te plaatsen in de buurt van woningen.

In juni 2022 concludeerde de Gezondheidsraad uit nieuw wetenschappelijk onderzoek dat er ook aanwijzingen zijn dat leukemie zich vaker voordoet bij volwassenen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen. Bron: https://www.gezondheidsraad.nl/onderwerpen/straling/alle-adviezen-over-straling/hoogspanningslijnen-en-gezondheid-kanker-bij-volwassenen.

De magnetische velden rond hoogspanningslijnen zijn een mogelijke verklaring. De GR adviseerde de overheid in 2018 voorzorgsmaatregelen te nemen om blootstelling aan hoogspanningslijnen te beperken. Dit bestaande voorzorgbeleid is nu uitgebreid met de aanbeveling voor meer ondergrondse hoogspanningskabels en transformatorstations. Het KWF kankerfonds ondersteunt deze aanbeveling. Bron: https://www.kwf.nl/nieuws/straling-en-kanker.

Almere-Hout, waar de zelfvoorzienende wijk Oosterwold deel van uitmaakt, behoort tot de agglomeratie van Almere kan, vanwege de huidige en toekomstige woningdichtheid, niet tot het buitengebied worden gerekend. Volgens de structuurvisie Oosterwold zal dit gebied in de komende decennia uitgroeien tot 'een afwisselend stadslandschap met 15.000 nieuwe woningen en 20.000 tot 30.000 arbeidsplaatsen, terwijl het groene karkater en agrarische karakter voor een groot deel behouden blijft'.

Oosterwold ontwikkelt zicht organisch en er is veel ruimte voor particulier initiatief, zoals het oprichten van scholen, kinderdagverblijven en zorgboerderijen in combinatie met stadslandbouwinitiatieven. Wonen en werken worden in veel gevallen gecombineerd, ook door ons. Daarnaast is er ook veel aandacht voor recreatie en trekt het gebied jaarlijks vele bezoekers, ook omdat Oosterwold als voorbeeldwijk voor het nieuwe wonen en werken (stadslandbouw) fungeert.

Langs de N706 Vogelweg en A27 zijn momenteel verschillende nieuwe woonwijken in ontwikkeling, waarbij er met een hogere dichtheid wordt gebouwd dan elders in Oosterwold.

Zienswijze:

Wij vragen u om bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 terdege rekening te houden met de bestaande en toekomstige woningen in het gebied en met het feit dat deze nieuwe woonwijk behoort tot de stedelijke agglomeratie van Almere. Daarnaast vragen wij u om rekening te houden met de reeds bestaande en toekomstige activiteiten in dit gebied.

Wij vragen u, met het oog op het advies van de Gezondheidsraad 2022, om langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef, die door bewoond gebied loopt, geen gebruik te maken van bovengrondse hoogspanningsleidingen.

Mocht het zo zijn dat het groene tracé onverhoopt toch de beste optie is dan verzoeken wij u om dit tracé ter hoogte van het reeds met woningen bebouwde gebied en ter hoogte van het gebied waar het voornemen bestaat om hier woningen en scholen of andere woon/werkverblijven te bouwen, te verkabelen, m.a.w. onder de grond aan te leggen.

Daarnaast vragen wij u om in het gebied buiten de bebouwde kom, dat grenst aan de N706 Vogelweg-Vogeldreef, gebruik te maken van zogenoemde windtrackmasten, waarbij de stralingsemissie is gereduceerd.

2. Windmolenpark Zeewolde

In 2022 is het Windmolenpark Zeewolde geopend. Langs de A27 zijn 17 windturbines gebouwd, et een tip hoogte van 220 meter. Deze windmolens zijn in één lijn geplaatst, waarbij tussen de windmolens onderling en tussen de windmolens en de bestaande infrastructuur voldoende ruimte is opengelaten, om het risico bij calamiteiten zo klein mogelijk te houden.

Het groene tracé langs de N706 Vogelweg doorkruist het bestaande windmolenpark. Er is tussen de N706 Vogelweg en de nieuwe windturbines onvoldoende ruimte om hoogspanningsmasten te plaatsen, zeker als hier zogenoemde vakwerkmasten zouden worden toegepast, en zeker als hier twee tracés (oud en nieuw) worden gecombineerd.

Een windturbine dient 'buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte' van een hoogspanningsleiding te staan.
Tijdens de inloopbijeenkomst op 30 maart jl. werd door één van uw voorlichters gesuggereerd dat er desnoods windmolens verplaatst zouden worden. Dat lijkt ons, gezien het feit dat de windmolens niet individueel zijn geplaatst, maar in een doordachte structuur en samenhang, niet opportuun.

Zienswijze:

Wij vragen u bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 terdege rekening te houden met het bestaande en recent opgeleverde windmolenpark, waarbij u rekening houdt met de structuur en samenhang in het park en met de voorschriften zoals die zijn gesteld in het *Handboek Risico zonering windturbines*. Een windturbine dient 'buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte' van een hoogspanningsleiding te staan.

Wij vragen u om het windmolenpark Zeewolde ter hoogte van de N706 Vogelweg en ter hoogte van de hoogste windmolens niet te doorkruisen met hoogspanningsmasten.

3. Waardevermindering eigen woning en kavel

Zoals gezegd, was er in 2015, toen wij onze kavel aankochten, niets bekend over de voorgenomen 380 kV hoogspanningsverbinding, noch over het recent aangekondigde onderzoek van het groene tracé dat de N706 Vogelweg volgt. Als wij hiervan wel op de hoogte waren geweest, dan hadden wij niet gekozen voor deze kavel die hieraan grenst en hadden wij dus niet geïnvesteerd in de huidige woning.

Zienswijze:

Hoewel wij momenteel in onzekerheid verkeren over de mogelijke gevolgen, geven wij in deze fase aan dat wij ervan uitgaan dat onze woning aanzienlijk in waarde zal dalen als:

- mocht blijken dat het bos waaraan onze woning en kavel zijn gelegen, deels of geheel zal verdwijnen als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen, en/of
- mocht blijken dat onze woning en kavel als gevolg van de hoogspanningsmasten binnen het magnetische veld zal komen te liggen, en/of
- mocht blijken dat ons vrije uitzicht op de natuur/het bos en de horizon als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen wordt aangetast, en/of
- mocht blijken dat ons woongenot als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en de daarbij behorende geluidshinder wordt aangetast.

Mocht één of meerdere van de bovengenoemde zaken na het plaatsen van de hoogspanningsmasten het geval zijn, dan zullen wij een claim neerleggen van waardevermindering op de woning met kavel.

Mocht onze woning en kavel binnen de magneeetveldzone liggen, dan zullen wij een volledige schade-vergoeding van u vragen voor de complete waardevermindering van ons huis, dan wel u verzoeken om onze woning met kavel te kopen voor een bedrag conform de marktwaarde.

Mocht onze woning en kavel buiten de magneetveldzone liggen, maar ons woongenot zoals hierboven omschreven worden aangetast, dan doen wij een beroep op planschade, zoals is vastgelegd in uw Schade- & vergoedingengids.

4. Kwetsbare natuur, beschermde vogels rode lijst

Behalve dat het voorgenomen tracé door bewoond gebied loopt en er in het gebied ook wordt gewerkt en gerecreëerd, is er in Almere-Hout- Oosterwold ook sprake van kwetsbare natuur. In Almere Oosterwold is een groot deel van het langs de A6 gekapte bos gecompenseerd. De zogenoemde Eemvallei , het bos dat onlangs in Oosterwold is aangelegd, gaat dienen als verbindingszone tussen de verschillende Natura 2000 gebieden.

Het bos langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef is het leefgebied van tal van kwetsbare zoogdieren en vogels, waarvan enkele op de rode lijst voorkomen. Wij noemen hier een aantal: buizerd, de bruine en ook blauwe kiekendief (rode lijst), de gele kwikstaart (rode lijst), bonte specht, koperwiek, karekiet, koekoek (rode lijst), diverse soorten uilen en een paar van de zeldzame wielewaal (rode lijst) dat hier ieder jaar verblijft.

Zienswijze:

Wij vragen u om een uitvoerige MER procedure te volgen, om te onderzoeken in hoeverre de voorgenomen aanleg van de hoogspanningsmasten en -leidingen van invloed zal zijn op het leven en de biodiversiteit in en om dit bosgebied.

Wij verzoeken u geen hoogspanningsmasten te plaatsen als deze de kwetsbare natuur, zoals hierboven beschreven, in gevaar brengt.

Ten slotte verzoeken wij u om een gemotiveerde reactie op onze zienswijzen.
Bij voorbaat dank.

Met vriendelijke groet,

[naam en adresgegevens: zie digitaal formulier]

Verzonden: 4/20/2023 5:16:16 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: Databankweg
Huisnummer: 28 b
Postcode: 3821 AL
Woonplaats: Amersfoort
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Bedrijf
(Mede) namens: Gebiedsontwikkeling Zeewolde CV,
Mede namens Gebiedsontwikkeling Zeewolde Beheer B.V.
Organisatie: Gebiedsontwikkeling Zeewolde CV

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie voor een uitgebreide toelichting onze brief in de bijlage.

94474406_8868448_Zienswijze_GO_Zeewolde_trace_hoogspanning_380_kV_Diemen_Lelystad_Ens.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie voor een uitgebreide toelichting onze brief in de bijlage 1.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie voor een uitgebreide toelichting onze brief in de bijlage 1.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie voor een uitgebreide toelichting onze brief in de bijlage 1.

Bureau Energieprojecten

Inspraakpunt Bureau Energieprojecten

Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens

Postbus 111

9200 AC Drachten

Onderwerp: Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding ten behoeve van gronden GO Zeewolde

Geachte heer/mevrouw,

Middels dit schrijven maken wij namens Gebiedsontwikkeling Zeewolde C.V. en Gebiedsontwikkeling Zeewolde Beheer B.V., hierna gezamenlijk "GO Zeewolde" onze zienswijze kenbaar inzake de door u ter inzage gelegde "concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau" (hierna concept-NRD) voor de beoogde 380 kV Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens.

Essentie van bezwaar

GO Zeewolde - met als bestuurders-aandeelhouders de gebiedsontwikkelaars Heijmans Vastgoed B.V. en AM Grondbedrijf B.V en woningcorporatie de alliantie Deelnemingen B.V.– is eigenaar van meerdere percelen in het gebied dat bekend staat als Fase 2 Oosterwold in de Gemeente Zeewolde (zie bijlage 1). Wij hebben de gronden verworven met het oog op de ontwikkeling van woningen en bijbehorende voorzieningen.

Er zijn volgens de concept-NRD meerdere projectonderdelen die in of rondom Fase 2 Oostwold zijn geprojecteerd. Het gaat hierbij om de volgende onderdelen:

- Nieuw 150/380 kV hoog spanningsstation Almere- Zeewolde
- Nieuw tracé 380 kV- hoogspanningsverbinding Diemen-Lelystad

In de volgende figuren van de concept-NRD zijn bovenstaande projecten als volgt weergegeven.

Figuur 2.1 van concept-NRD: Schematische weergave van de verschillende projectonderdelen

Figuur 3.6 van concept-NRD: Voorgestelde onderzoeksalternatieven

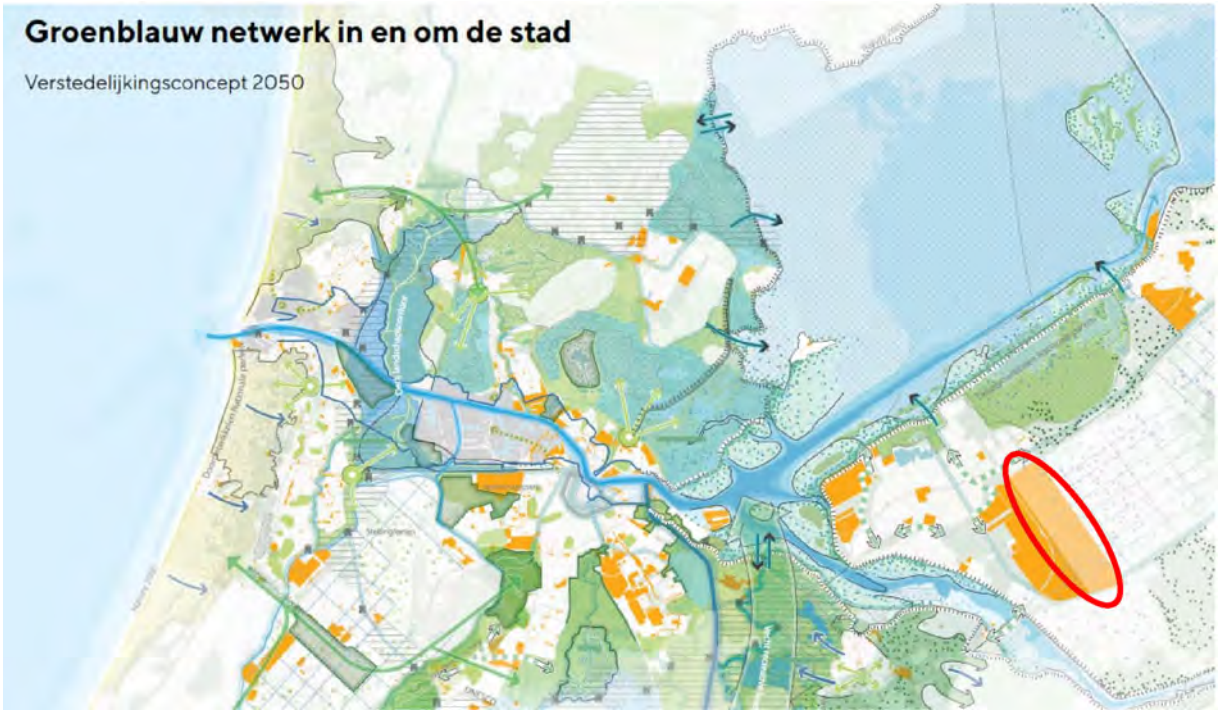
De essentie van ons bezwaar is dat door de aanleg van het hoofdtracé en een hoogspanningsstation woningbouw in het gebied sterk wordt beperkt en - mede in combinatie met het recent gerealiseerde Windmolenpark Zeewolde en de geprojecteerde aanvliegroute luchthaven Lelystad-, vrijwel onmogelijk wordt gemaakt.

De aanleg is in strijd met de door de overheid beoogde woningbouwontwikkeling in Oosterwold, en door aanleg worden wij als bedrijven economisch benadeeld.

Navolgend lichten wij een en ander verder toe.

Oosterwold is voorbestemd woongebied

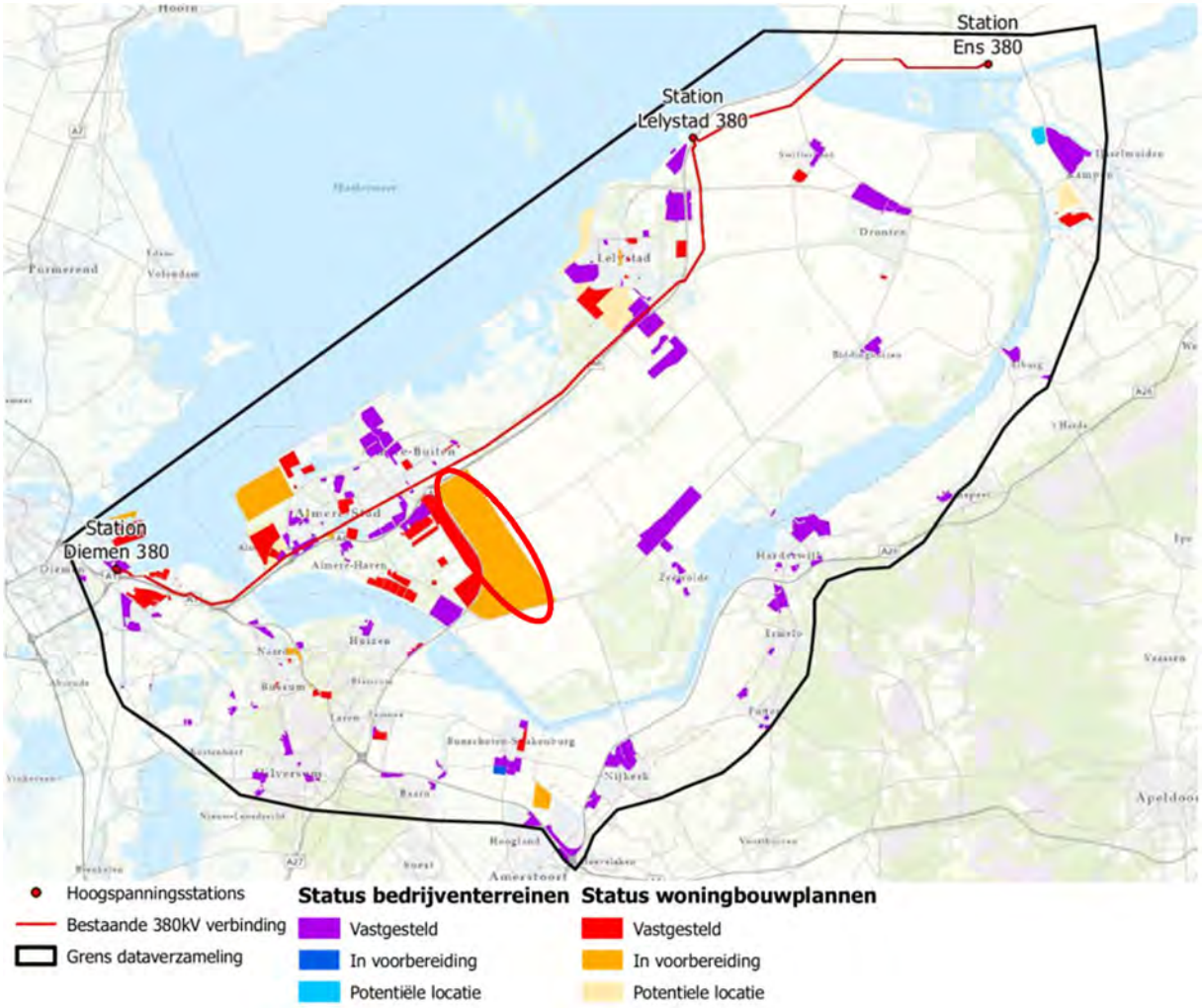
In samenspraak tussen Rijk, Provincie en betrokken gemeenten Almere en Zeewolde is in 2013 de Intergemeentelijke Structuurvisie Oosterwold vastgesteld. Fase 1 Oosterwold met 5.000 woningen is in ontwikkeling; Fase 2 Oosterwold met 10.000 woningen moet komende jaren vorm gaan krijgen. Daarnaast is Oosterwold ook onderdeel van de MRA-plancapaciteit en daarmee onderdeel van de NOVEX-woningbouwlocaties waar het Rijk de samenwerking opzoekt om te komen tot integrale gebiedsaanpakken en uitvoerbare projecten.

Kaart uit verstedelijkingsconcept Metropoolregio Amsterdam tot 2050

Daarnaast heeft het Rijk in november 2022 aan de 2de kamer kenbaar gemaakt dat in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling van Oosterwold Rijk en regio bij het BO-MIRT hebben afgesproken nader onderzoek te doen naar de mogelijkheden en randvoorwaarden waaronder Oosterwold verder verdicht kan worden met 5.000 extra woningen. Met deze verdichting zouden er in totaal 20.000 woningen in Oosterwold gebouwd worden.

Ook in de concept-NRD wordt de woningbouwopgave in het onderzoeksgebied benoemd met de noodzaak van integrale benadering volgens de Strategische Agenda Flevoland (SAF). In figuur 4.1 ‘(Potentiële) locaties voor ontwikkeling van woningbouw en bedrijventerreinen’ van de concept-NRD is de status van het woningbouwplan Fase 2 Oosterwold ook opgenomen als in voorbereiding.

In de bijlage "notitie onderzoek alternatieven" van de concept-NRD worden over de toekomstige plannen het volgende omschreven:

Toekomstplannen

Naast bestaande woon- en werkgebieden zijn er in het onderzoeksgebied ook veel toekomstplannen voor nieuwe ontwikkelingen op het gebied van wonen en werken. De mate van zekerheid en concreetheid van deze ontwikkelingen verschilt per plan. Binnen nog niet vastgestelde plannen kan er mogelijk nog ruimte zijn voor het inpassen van het voornemen. Daarnaast is het mogelijk dat de bevoegde ministers in de integrale afweging besluiten het voornemen te prioriteren boven deze plannen. Om de oplossingsruimte in deze fase nog niet te veel in te perken is er daarom voor gekozen om in deze fase uitsluitingen te beperken tot de autonome ruimtelijke ontwikkelingen. De autonome ruimtelijke ontwikkelingen zijn die ontwikkelingen waarvoor plannen of vergunningen al zijn vastgesteld, of waarvoor het ontwerpplan of de ontwerp-vergunning al is gepubliceerd. In de plan-m.e.r. fase wordt het overzicht van autonome ontwikkelingen geactualiseerd.

In de uitwerking van de alternatieven en in de onderzoeken en afweging in de plan-m.e.r. fase wordt niet alleen rekening gehouden met de autonome ontwikkelingen, maar worden ook andere ontwikkelingen betrokken. Zo wordt bij uitwerking van alternatieven, waar mogelijk, rekening gehouden met toekomstplannen en in de onderzoeken wordt inzichtelijk gemaakt wat de impact is van de verschillende kansrijke alternatieven op alle (zekere en minder zekere) ontwikkelingen in het plangebied. Dit is belangrijke informatie voor de integrale afweging naar een voorkeursalternatief.

Uitsluiting voor 'grote concentraties van woningen'

Vanuit het thema wonen en werken worden in de alternatievenontwikkeling doorkruisingen van grote concentraties woningen uitgesloten (zowel bestaande woningen als autonome ontwikkeling). Met het geldende magneetveldbeleid is het niet mogelijk om nieuwe hoogspanningsverbindingen te realiseren in gebieden met grote concentraties aan woningen. Vanwege de zeer grote maatschappelijke impact die dit heeft en de grote (maatschappelijke) kosten die dit met zich meebrengt, wordt het realiseren van een bovengrondse verbinding over een langere afstand door een grote woonkern als onhaalbaar beoordeeld.

Rondom verspreide woningen en op industriegebieden is vaak in de nadere uitwerking maatwerk mogelijk voor de inpassing en geldt geen directe uitsluiting

Wij zijn van oordeel dat de ontwikkeling van 10.000 – 15.000 woningen in Fase 2 Oosterwold aangemerkt moet worden als "grote concentraties van woningen". In de toekomst zullen hier circa 20.000 – 30.000 mensen wonen, veelal geconcentreerd in nieuw te realiseren kernen en dorpen.

Uitsluiting Fase 2 Oosterwold als grote ontwikkellocatie voor tracés

Het valt ons op dat in de gecombineerde belemmeringenkaart in bijlage 2 van de concept-NRD 'notitie onderzoeksalternatieven' Fase 2 Oosterwold niet als "uitsluiting" is opgenomen terwijl Fase 1 Oosterwold – als vastgesteld plan voor 'grote concentratie van woningen'- wel is uitgesloten. Aangezien beide gebieden onderdeel uitmaken van dezelfde "Structuurvisie Oosterwold" zou voor Oosterwold fase 2 dezelfde uitsluiting moeten gelden. Daarmee zijn wij van mening dat Oosterwold als 'grote concentratie woningen' uitgesloten moet worden van het tracé onderzoek.

Daarbij merken wij nog op dat nu Oosterwold Fase 1 is uitgesloten van doorkruisingen, dat de facto ook geldt voor Fase 2: het is immers niet mogelijk Fase 2 van west naar oost te doorkruisen zonder Fase 1 niet te doorkruisen. Als wij het goed zien, doorkruisen de tracés groen, paars en geel, maar in ieder geval tracé groen, Oosterwold Fase 1. Dat terwijl Oosterwold Fase 1 kwalificeert als een uitsluitingsgebied voor een doorkruising. Hierdoor zijn de tracés groen, paars en geel, maar in ieder geval tracé groen, geen redelijkerwijs in ogenschouw te nemen alternatieven en dienen zij buiten beschouwing gelaten te worden bij het verdere onderzoek en planvorming.

Afweging omtrent locatie hoogspanningsstation Almere-Zeewolde ten onrechte volgend aan tracé

Het beoogde hoogspanningsstation Almere-Zeewolde zal een aanzienlijke impact op de gebruiksmogelijkheden van gronden voor woningbouw hebben. Paragraaf 5.5 van de Notitie onderzoeksalternatieven licht de afwegingen toe die leiden tot het onderzoeksgebied voor het hoogspanningsstation. Wat daarbij opvalt is dat daarvan geen onderdeel is de zelfstandige aanvaardbaarheid van een hoogspanningsstation op bepaalde locaties, bijvoorbeeld in relatie tot woningbouw. Bepalend voor de omvang van het onderzoeksgebied en daarmee de locatie van het beoogde hoogspanningsstation is slechts de nabijheid van het tracé van de nieuwe 380 kV-verbinding. Vanwege de forse ruimtelijke impact van het hoogspanningsstation moet echter de locatie van dat station zelfstandig worden beoordeeld, als onderdeel van het alternatievenonderzoek. Voor de hand ligt dan dat de mogelijke tracés van de 380 kV-verbinding direct in samenhang met de bijbehorende locatie van het hoogspanningsstation worden beoordeeld, zodat het alternatievenonderzoek volwaardig is en recht doet aan de integrale gevolgen van een tracékeuze.

Inzet gronden Rijksvastgoedbedrijf voor maatschappelijk nut

Het grondbezit van het Rijk is in Flevoland vanuit historie van droogleggingen hoger dan de rest van Nederland. In het Oosterwold gebied is er inmiddels echter ook door beoogde gebiedsontwikkelingen en gerealiseerde woningen veel grondbezit van niet-overheden. Hoewel er volgens de concept-NRD een Integrale Effectenanalyse (IEA) is opgesteld met daarbij ook een Maatsschappelijke kostprijsbepaling wordt verder niet onderbouwd in hoeverre de maximale inzet van overheidsgronden ten opzichte van gronden van niet overheden zijn meegenomen in de scenario's. Wij achten het wel degelijk van belang dat het Rijk eigen gronden zoveel mogelijk inzet voor dergelijke tracés zodat de bijbehorende beperkingen voor derden zo goed als mogelijk wordt beperkt alvorens met moet overgaan tot compensatie of mogelijk onteigening van derden.

Wij verzoeken het Rijk dan ook een tracé te selecteren die hier zoveel mogelijk aan voldoet en bijvoorbeeld zoveel mogelijk bestaande Rijksinfrastructuur te volgen.

Koppelkansen van meerdere hindergebieden

Het gebied Oosterwold heeft te maken met de volgende hindergebieden:

1. Veiligheidszones en slagschaduw van windmolens,
2. Beperkingen en toekomstige verbreding van A6 en A27;
3. Beperkingen door toekomstig gebruik Lelystad Airport.

Benoemde hindergebieden leggen aanzienlijke beperkingen in het gebied op ten aanzien van woningbouw. Wij achten het van belang dat hindergebieden zoveel mogelijk worden geclusterd om de belasting op de leefomgevingen zoveel mogelijk te beperken. Wij maken vanuit deze afweging daarom bezwaar op het "groene tracé" omdat deze op dit moment buiten de huidige hindergebieden ligt, en dit tracé daarmee de zwaarste impact heeft op woon- en leefomgeving in Oosterwold.

Conclusie

Concluderend zetten wij vraagtekens bij de keuze en onderbouwing van de tracés op en rondom Oosterwold. Met name het groene tracé lijkt op voorhand niet reëel en zou dan niet moeten worden beschouwd als een redelijkerwijs te beschouwen alternatief.

Het alternatief van het paarse tracé zou direct langs de A6 gesitueerd moeten worden zodat hindergebieden worden gekoppeld en niet tot extra hinder leiden voor toekomstige leefomgevingen in Oosterwold.

Wij zijn graag bereid om u onze visie van de nieuwe leefomgevingen in Oosterwold fase 2 te presenteren en u uit te nodigen om op locatie met elkaar in dialoog te komen om u in de gelegenheid te stellen om tot goede afwegingen te komen om tot een definitieve aanwijzing van een tracé te komen. Wij gaan ervan uit dat u ons van het verdere verloop van de procedure op de hoogte houdt.

Met vriendelijke groeten,

Gebiedsontwikkeling Zeewolde CV,

Mede namens Gebiedsontwikkeling Zeewolde Beheer B.V.

Bijlage 1: Locatie en eigendommen GO Zeewolde

De blauw gearceerde velden zijn in bezit van ontwikkelconsortium GO Zeewolde. GO Zeewolde heeft ca. 172 hectare bezit in het gebied.

Verzonden: 4/20/2023 5:19:55 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens: Bewoners van de [redacted]
Organisatie: Kavelwegvereniging de [redacted]

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Door het Markermeer of langs de dijk van het Markermeer

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Lichtvervuiling moet worden meegenomen bij het beoordelen van milieu effecten en leefbaarheid. Uitgesloten moet worden dat net als bij de windmolens op iedere paal 10 lampjes worden aangebracht met als gevolg verstoring van net nachtleven van fauna en verstoring van het nachtbeeld van inwoners.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

In de wijk Oosterwold zorgen de windmolens nu reeds voor een verstoring van de leefbaarheid door slagschaduw, geluid en trillingen. Ook voor trekvogels en roofvogels is het mede door de windmolens een risicovol gebied. Met uitbreiding van Lelystad Airport neemt ook het vliegverkeer toe. Dat terwijl in dit gebied bewoners bewust zijn gaan wonen om meer in harmonie te kunnen leven met de natuur. Met alle 'rompslomp' die het zelf bouwen van huizen, eigen verantwoordelijkheid voor afvalwaterzuivering en aanleg van infrastructuur met zich meebrengt.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Op 25 mrt 2021 keurde de Gemeenteraad Almere het Toekomstperspectief en het ontwikkelplan goed voor het "Bos van de toekomst". Verschillende scenario's doorkruizen precies het gebied waar de gemeente het geleden verlies aan natuur wil gaan compenseren en de resterende natuur in bescherming wil nemen met ´Het Stadsbos van de Toekomst' en de 'Eemvallei'. Een toekomstig tracé mag de samenhang in de natuurstructuur in Almeerderhout niet aantasten.

Verzonden: 4/20/2023 5:49:08 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie pdf

94474842_8868556_20230420_Zienswijze.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie pdf

94474842_8868557_20230420_Zienswijze.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie pdf

94474842_8868558_20230420_Zienswijze.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie pdf

94474842_8868559_20230420_Zienswijze.pdf

[redacted]

Almere, 20 april 2023

Betreft: Zienswijze Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD

Beste mevrouw, heer,

Sinds anderhalf jaar wonen wij in Almere Oosterwold. Een bijzondere wijk waaraan bewoners samen met de gemeente Almere, het Rijk, de provincie Flevoland en het waterschap Zuiderzeeland invulling geven. Een wijk waarin bewoners zelf, veel meer dan gebruikelijk, verantwoordelijkheid nemen voor hun leefomgeving binnen de door de overheden vastgestelde kaders. In de afgelopen jaren is deze woonwijk hard gegroeid.

Het verbaast ons dan ook zeer dat TenneT in de concept – NRD een tracé (het groene alternatief langs de N706) dwars door deze wijk als mogelijkheid voorstelt. Immers, volgens uw eigen Notitie onderzoeksalternatieven is dit geen mogelijkheid:

- "Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen."[1]
- In de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) is dit ook zichtbaar.

Daarnaast heeft de gemeente Almere in haar eerdere reactie al duidelijkheid gegeven over de wenselijkheid: "Feitelijk is een tweede, extra verbinding Diemen - Lelystad over het grondgebied van de toekomstige vijfde stad van Nederland ongewenst." En "Naast het door ons eerder ingenomen standpunt dat - de in samenspraak met diverse departementen vanuit het Rijk vastgestelde - toekomstige ontwikkel- mogelijkheden van Almere niet wezenlijk beperkt mogen worden door een nieuwe hoogspanningsverbinding, is de eventuele mogelijkheid van de aanleg van een nieuwe verbinding door bestaand stedelijk gebied van Almere voor ons volstrekt uitgesloten. Voor ons is dit geen aandachtspunt maar een uitgangspunt - dus eis - voor dit project."[2] Zie tot slot ook het bezwaar in de raadsbrief van 18 april 2023[3] tegen het groene (en paarse) tracé.

Almere Oosterwold kan niet gezien worden als een kleine kern met verspreidde huizen in het buitengebied van de stad Almere. Het is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot een volwaardig woonwijk, waar alleen in het eerste deel al zo'n 5000[4] woningen worden gerealiseerd en in de

[1] 380 kV-hoogspanningsverbinding, Notitie onderzoeksalternatieven, TenneT TSO B.V., 27 februari 2023
[2] Reactie op Kennisgeving voornemen en participatie 380 kV hoogspannings- verbinding Diemen, Lelystad en Ens, Gemeente Almere, 11 oktober 2022
[3] https://almere.notubiz.nl/modules/8/Raadsbrieven/836430
[4] Het maximumaantal woningen van 4575 uit de 1e versie van het bestemmingsplan is bereikt (https://nos.nl/regio/flevoland/artikel/266238-bouwgrond-over-in-oosterwold-maar-huizen-bouwen-mag-niet) en daarna herzien. "Dat het maximumaantal woningen van 4575 […] is bereikt, komt door een inschattingsfout van de

nabije jaren zal groeien tot 15.000 woningen. Dat nu al sprake is van een concentratie van bebouwing met een woon-of verblijffunctie zoals bedoeld in de Wabo, blijkt ook uit het recente onderzoek[5] van advocatenkantoor Dirkzwager naar de zorgplichten van de gemeente: “Tot slot merken wij op dat Oosterwold niet is aangewezen als onderdeel van de bebouwde kom. Gelet op de feitelijke kenmerken van het gebied, de eventuele wenselijkheid om bepaalde regels (uit de APV) te laten gelden, de gevolgen voor de weginrichting en het feit dat Oosterwold in het kader van het omgevingsrecht al gezien wordt als bebouwde kom, adviseren wij om te beoordelen of de bebouwde komgrens moet worden aangepast.”.

Indiener merkt op dat als knelpunten enkele gebieden ronde de A6 in Almere zijn aangewezen, maar dat het knelpunt Almere Oosterwold ontbreekt. Indiener verzoekt: de wijk Almere Oosterwold vanwege de feitelijke inrichting als woonwijk met een hoge concentratie woningen uit te sluiten als alternatief voor een verbinding en buiten een tracé te laten in het definitieve NDR.

Naast het feit dat een nieuw hoogspanningstrace niet door een woonwijk getekend zou moeten worden willen wij u ook wijzen op het volgende:

Voor het gebied Almere Oosterwold is een bestemmingsplan in het kader van de crisis en herstelwet. Het Chw bestemmingsplan, vastgesteld op 29 september 2016, heeft daarom een looptijd van *20 jaar* om zo aan te kunnen sluiten bij de sluit aan bij “de ambitie om het gebied organisch tot ontwikkeling te laten komen”. In de Chw bestemmingsplan Oosterwold, 1e partiële herziening zijn de uitgangspunten naar aanleiding van een evaluatie bevestigd. Een 380kV hoogspanningstrace langs de Vogelweg(N706) past hier niet in. Dit om ondermeer de volgende redenen:

- Er is in de verbeelding één zone met een dubbelfunctie voor ‘Leiding - Hoogspanningsverbinding' opgenomen. Dit betreft echter een zone aan de zuidkant van het gebied, niet langs de Vogelweg. Op verzoek van de zienswijze van TenneT[6] (!) is de strook op de verbeelding zelfs verkleind t.o.v. de eerdere versie.
- In het bestemmingsplan zijn ook regels opgenomen voor bedrijfsactiviteiten. Alle mileubelasting moet daarbij beperkt worden tot de kavelgrens, “er mag geen hinder buiten de kavelgrens optreden” zo legt ook advocatenkantoor Dirkzwager de regels uit in hun rapport[7]. Dit lijkt met hoge masten op een zeer smal perceel onhaalbaar. De kans op windfluiten,[8] corona geluid, impact op naastgelegen flora en fauna zijn niet uit te sluiten.

---

gemeente. Bij de start van het gebied was de verwachting dat mensen grote lappen grond zouden kopen. In werkelijkheid kochten mensen minder grote kavels, waardoor er meer kavels konden worden uitgegeven en er daardoor dus meer huizen kwamen.”

[5] https://almere.notubiz.nl/modules/8/Raadsbrieven/831893

[6] Chw bestemmingsplan Oosterwold, 1e partiële herziening, vastgesteld bestemmingsplan

[7] https://almere.notubiz.nl/modules/8/Raadsbrieven/831893

[8] https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/functies/bovengrondse/onderbouwing/geluid/

Bewoners hebben in het geval van bijvoorbeeld de inpassing van geplande wegverbreding en het windmolenpark Zeewolde (slagschaduw en geluid) rekening gehouden met de keuze van de locatie van hun kavel, de kavelvorm en het ontwerp van hun huis. Persoonlijk zou ik nooit gekozen hebben voor deze locatie als er perspectief zou zijn geweest op realisatie van een hoogspanningstracé in mijn achtertuin.

Kortom bewoners hebben en hadden geen rekening kunnen houden met een hoogspannings-verbinding langs het groene tracé. Een eventuele realisatie leidt dan ook tot planschade voor de bewoners.

Verder maken wij ons zorgen over de impact op:
- Negatieve effecten op stadslandbouw,
- Negatieve effecten op woningwaarde door dalende woningprijzen,
- Negatieve effecten op de natuur en ecologische verbindingen door aanleg in of nabij de bossenstructuur van Staatsbosbeheer[9],
- Negatieve gezondsheidseffecten,
- Negatieve effecten op het landschap.

Indiener verzoekt dan ook te kiezen voor een alternatief tracé en verzoekt hierbij om alle knelpunten, inclusief het doorsnijden van de woonwijk Almere Oosterwold te vermijden. Het gele tracé lijkt hieraan het meest te voldoen. In dat geval wordt de bestaande 150kV lijn gevolgd en kan deze gebundeld /gecombineerd worden met de bestaande verbinding Almere-Zeewolde-Lelystad. Verder verzoekt zij om bij bestaande bebouwing ondergrondse aanleg de voorkeur te geven.

Hoogachtend,

[redacted]

[9] https://kaart.staatsbosbeheer.nl/#/52.33/5.28/9/RABPO/Details/Gebieden/EA8182A6F469457B8F578154CA05324B

Verzonden: 4/20/2023 6:04:22 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: Polarisavenue
Huisnummer: 132
Postcode: 2132 JX
Woonplaats: Hoofddorp
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Gebiedsontwikkelaar
(Mede) namens: B.V. Timpaan Proportie
Organisatie: Timpaan

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie de brief in bijlage 2

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie de brief in bijlage 2

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie de in de bijlage meegezonden brief.

94475003_8868627_20230420_zienswijze_NRD_Timpaan.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie de brief in bijlage 2

timpaan.

B.V. Timpaan Proportie

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

Digitaal ingediend

Ons Kenmerk	Project BOSS-Overgooi te Almere
Behandeld door	[redacted]
Datum	20 april 2023
Onderwerp	Zienswijze NRD 380 kV Diemen-Ens

Geachte heer, mevrouw,

Eerst zeer recent namen wij kennis van het concept van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: "**het concept-NRD**"), ten behoeve van de aanleg van een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens. De concept-NRD ligt ter inzage vanaf vrijdag 10 maart jl. tot en met vandaag, donderdag 20 april 2023. Gedurende die termijn kan eenieder op de concept-NRD reageren door het indienen van een zienswijze.

In de concept-NRD wordt voorgesteld vijf (5) mogelijke tracés voor de nieuwe hoogspanningsverbinding te onderzoeken. Ook wordt in de concept-NRD beschreven op welke aspecten de beoordeling zal plaatsvinden en welke beperkingen in alle gevallen in acht genomen dienen te worden. De resultaten daarvan worden verwerkt in het op de concept-NRD volgende Milieu Effect Rapport (MER) en Integrale Effect Analyse. Daarna wordt een besluit genomen over een voorkeurstracé voor de nieuwe verbinding.

Langs deze weg maakt Timpaan graag gebruik van de gelegenheid daarop met deze brief - digitaal en daardoor tijdig - een zienswijze in te dienen. Daarover het volgende.

1. Inleiding

1.1. Timpaan is een moderne gebieds- en vastgoedontwikkelaar, die zich richt op de ontwikkeling van eigentijdse, betaalbare en hoogwaardige woningen en vernieuwende woonconcepten. Timpaan heeft haar 'roots' in de volkshuisvesting en is een ontwikkelaar zonder winstoogmerk, die ontwikkelt vanuit de maatschappelijke gedachte om hoogwaardig wonen voor iedereen mogelijk te maken.

2. Landgoed BOSS-Overgooi

2.1. Door Timpaan is een plan ontwikkeld voor de realisatie van het landgoed BOSS-Overgooi te Almere, waarop in totaal 66 kavels met daarop (vrijstaande) woningen met bijgebouwen worden gerealiseerd, in een bosrijke en landelijke omgeving (hierna: "**BOSS-Overgooi**"), op de percelen grond gelegen aan de straten Speulderbos, Imbos, Teesinkbos en

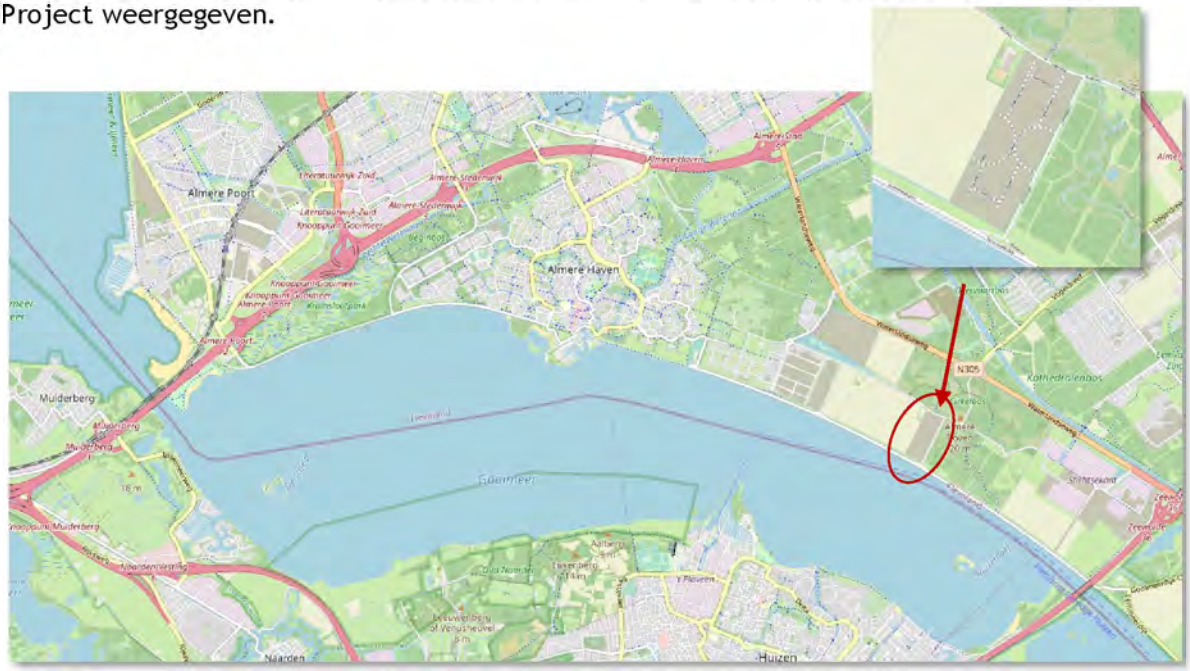
B.V. Timpaan Proportie
Polarisavenue 132
2132 JX HOOFDDORP

T: +31 23 2001 600
E: gschipper@timpaan.nl
W: timpaan.nl

IBAN: NL68 RABO 0113 9700 48
Kvk: 34243363
Btw: NL815386382B01

timpaan.

Zalkerbos te Almere Overgooi, (thans) kadastraal bekend als gemeente Almere, sectie D, nummers 1917, 1918, 1919, 1939, 1940 en 1941. In Afbeelding 1 is de locatie van het Project weergegeven.

Afbeelding 1 – locatie BOSS-Overgooi

2.2. BOSS-Overgooi is volop in uitvoering, grotendeels verkocht en de eerste woningen in het noordelijke gedeelte zijn opgeleverd en worden ook al bewoond.

3. Het gebied en samenhangende beperkingen

3.1. BOSS-Overgooi maakt deel uit van de wijk Almere Overgooi van het stadsdeel Almere Haven van de gemeente Almere. De gronden van BOSS-Overgooi en ook de gronden ten westen daarvan hebben alle al langjarig een woonbestemming, krachtens het bestemmingsplan 'Villapark Overgooi', onherroepelijk vastgesteld[1] door de raad van Almere op 28 augustus 2014 (hierna: **"het Bestemmingsplan"**).

3.2. Het Bestemmingsplan heeft de identificatie NL.IMRO.0034. BP1P03-vg01 en het door het plan bestreken gebied is weergegeven in Afbeelding 2. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door het Waterlandse Bos, Waterlandse tocht en de Waterlandseweg en aan de westzijde door de Manegeweg, Meentweg, Robbenoordbos en Kooibos. Aan de oostzijde wordt het plangebied begrensd door het Smoddebos (voorheen

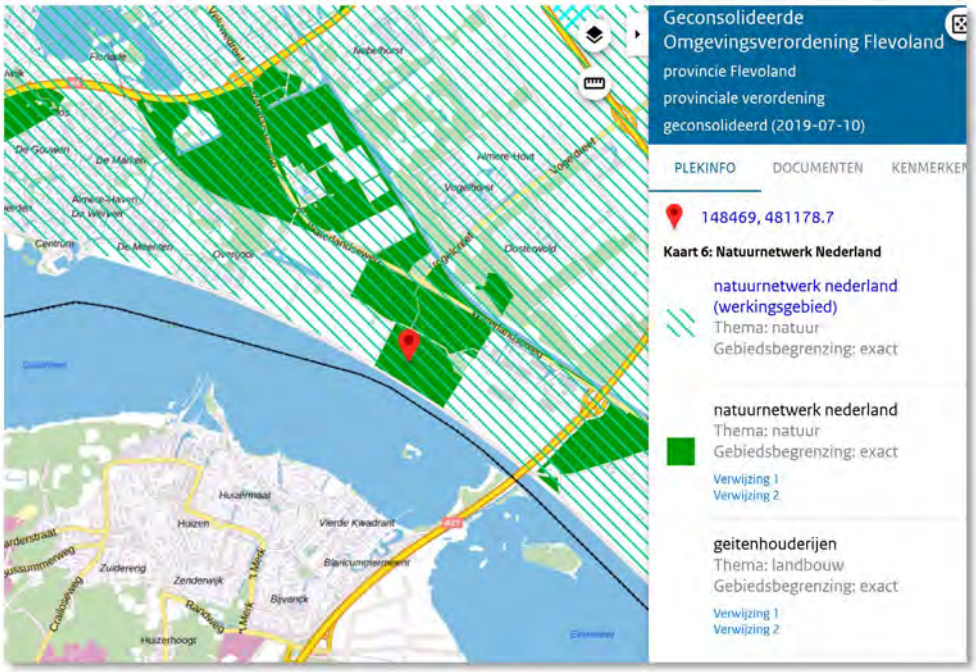
Afbeelding 2 – plangebied Bestemmingsplan

[1] Zie https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2014-28792.html.

timpaan.

de Musweg), Meesweg en het Cirkelbos en aan de zuidzijde door het Gooimeer.

3.3. Het bosgebied ten oosten van BOSS-Overgooi is bekend als het Cirkelbos, en maakt deel uit van het Natuurnetwerk Nederland, zoals is te zien in Afbeelding 3, waarin een schermafbeelding is opgenomen van de via ruimtelijkeplannen.nl ontsloten Geconsolideerde Omgevingsverordening van de Provincie Flevoland.

Afbeelding 3 – screenshot ruimtelijkeplannen.nl

3.4. Naast het feit dat BOSS-Overgooi zich bevindt in een archeologisch waardevol gebied, geldt op grond van de net genoemde Omgevingsverordening Flevoland voor voor het gebied ook een verbod op bodemverstoring, ingegeven vanuit het voorzorgprincipe voor de bescherming van voor drinkwater bestemd grondwater.

3.5. Tenslotte verdient nog opmerking het feit dat BOSS-Overgooi tegen de polderdijk van Flevoland aanligt, met aan de andere zijde het Gooimeer. Het Gooimeer maakt deel uit van het IJsselmeergebied, waarvoor op grond van artikel 2.12.2 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) beperkingen gelden voor nieuwe bestemmingen en/of ontwikkelingen (geen nieuwe bebouwing of landaanwinning).

3.6. Gevraagd wordt, of met de hiervoor geschetste beperkingen wel in voldoende mate rekening is gehouden bij de gepresenteerde alternatieven, gegeven het feit dat drie van de vijf alternatieve tracés langs de wijk lijken te lopen (?).

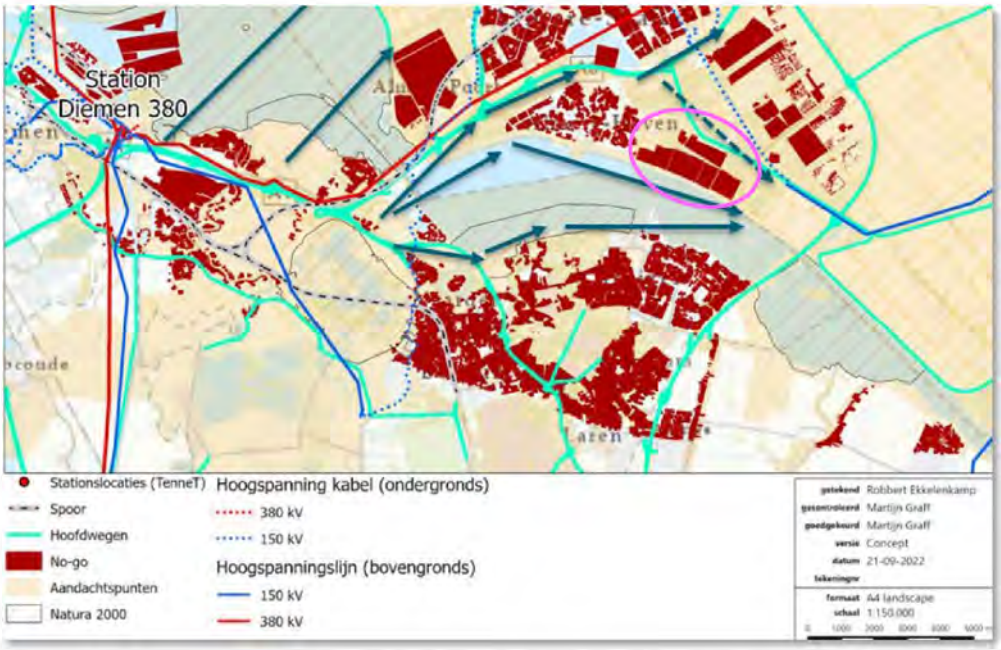
4. De in de concept-NRD opgenomen uitsluitingen

4.1. Hoofdstuk 4 van de concept-NRD schetst enkele thema's waaruit zwaarwegende belemmeringen naar voren komen, die leiden tot uitsluiting van gebieden voor de te kiezen tracés. Daartoe behoren grote(re) concentraties van woningen, zowel bestaand als waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat realisatie plaatsvindt.

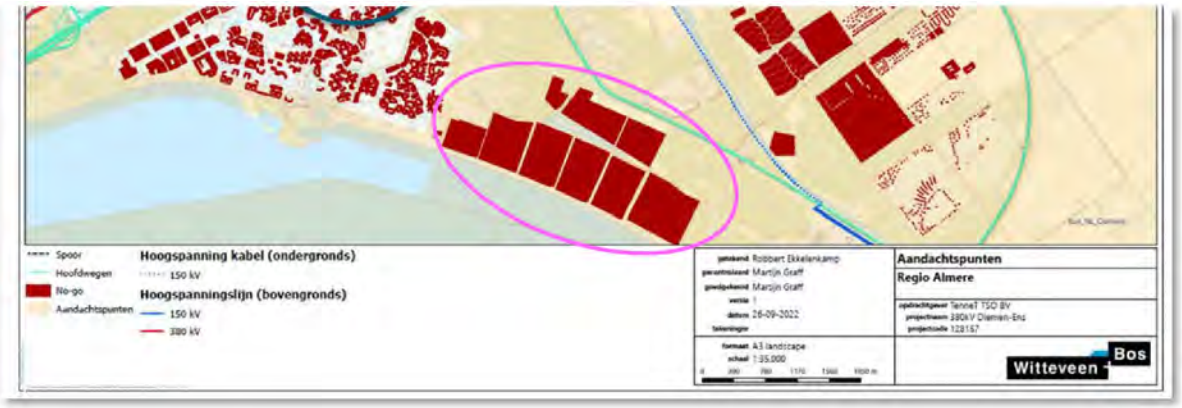
4.2. In de concept-NRD is toegelicht, dat het met het geldend magneetveldbeleid (velden sterker dan 0,4 microtesla jaargemiddeld) het niet mogelijk is de nieuwe verbinding te

timpaan.

realiseren in - kort gezegd - woningconcentratiegebieden. Als Timpaan het goed ziet, behoort het gehele gebied van het bestemmingsplan Villapark Overgooi tot zo een “no go” woningconcentratiegebied, zoals is te zien op de afbeeldingen 6.4 (p. 42) en 6.8 (p. 46) van de ‘Notitie onderzoeksalternatieven’ van 27 februari 2023, welke als bijlage 2 bij de concept-NRD is gevoegd en met de stukken ter inzage is gelegd. Van beide zijn hierna gedeeltes afgedrukt in de Afbeeldingen 4 en 5, waarbij Overgooi steeds is omcirkeld:

Afbeelding 4 – gedeelte van afbeelding 6.4 van bijlage 2 concept-NRD

Afbeelding 5 - gedeelte van afbeelding 6.8 van bijlage 2 concept-NRD

4.3. Doch op pagina 20 van de concept-NRD is een kaartje opgenomen van woonkernen en bedrijventerreinen binnen het zoekgebied, waarop minder woonbebouwing op ingetekend lijkt te zijn, dan is opgenomen op de de afbeeldingen als hiervoor bedoeld in de bijlage 2 bij de concept-NRD. Dat lijkt een omissie te zijn.

timpaan.

5. Concept-NRD in overeenstemming brengen met de bijlagen daarbij

5.1. Timpaan neemt in dit verband aan, dat er toch van mag worden uitgegaan dat BOSS-Overgooi (en omliggend woongebied) is (en ook wordt) meegenomen als uitsluiting voor de te maken keuzes.

5.2. Het verdient in dat verband aanbeveling, het kaartmateriaal in de concept-NRD in overeenstemming te brengen met de kaarten uit de bijlagen. En in de tekst van de concept-NRD dus alle reeds bekende uitsluitingen duidelijker weer te geven.

5.3. Timpaan neemt in dit verband ook aan, dat BOSS-Overgooi wordt aangemerkt als bestaand stedelijk gebied alsmede dat de door de gemeente Almere in diens reactie van 11 oktober 2022 (202200449) gestelde harde eis in acht wordt genomen, dat aanleg door stedelijk gebied is uitgesloten?

6. Tot slot

6.1. Met deze zienswijze heeft Timpaan niet uitputtend willen reageren op alle inhoud van de concept-NRD. Omdat Timpaan pas zeer recent kennis van de concept-NRD heeft gekregen, heeft daarvoor de tijd ontbroken. Timpaan behoudt zich daarom graag nog de mogelijkheid voor, eventuele aanvullingen hierop aan u te zenden.

Hoogachtend,

namens B.V. Timpaan Proportie,

[redacted]

Verzonden: 4/20/2023 6:11:11 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Onder grondde aanleg

94475093_8868649_Bezwaar20schrift-pdf.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Effect op gezondheid van de vele kinderen die bij de aanleg van het groene tracé wonen en naar school gaan mogelijk binnen het magnetische veld van dit tracé.

Effect op de biodiversiteit van het bos wat door aanleg van het groene tracé kan worden aangetast

94475093_8868650_Bezwaar20schrift-pdf.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Waarde vermindering van alle bestanden en nog aan te leggen, maar al wel geplande woongebieden

94475093_8868651_Bezwaar20schrift-pdf.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage voor uitgewerkte details

94475093_8868652_Bezwaar20schrift-pdf.pdf

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

[Naam en adresgegevens: zie digitaal formulier]

Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens Zienswijzen op het alternatief het zgn. groene tracé: A1 via Hollandsebrug / Almere Haven - Midden door de polder - via IJsseloog naar Ens

Tracékeuze groen: volgen N706 tot aan bestaande 150 kV-verbinding Almere-Zeewolde-Lelystad

Datum: 20 april 2023

Geachte Heer. Mevrouw,

Wij [redacted] zijn als eigenaren van het perceel op de [redacted], dat direct grenst aan het hierboven genoemde groene tracé N706 Vogelweg-Vogeldreef, directe belanghebbenden. In die hoedanigheid dienen wij nu onze zienswijzen in op het voorgenomen onderzochte groene tracé, dat de N706 volgt.

Wij zijn in 2022 ingestapt in de CPO Ecomeerhof, in de nieuwe zelfvoorzienende woonwijk Almere Oosterwold , initiatief van Jos Abbo, architect en ontwerper van de woningen en woonomgeving.

Inmiddels zitten wij vlak voor onze vergunningsaanvraag van ons toekomst woning. Onze woning en stadslandbouwkavel grenzen, gescheiden door de weg, direct aan het bos dat langs de N706 is aangelegd, ter hoogte van de Vogeldreef. Wij hebben bewust voor deze plek gekozen, vanwege het ons beloofde blijvend vrije uitzicht op het bos, de rust en de flora en fauna in onze nieuwe woonomgeving. Ook is biodiversiteit en het stimuleren hiervan in ons recent aangelegde voedselbos, een belangrijke motivering om juist op deze plek te gaan wonen en voedsel te gaan verbouwen.

Wij waren niet bekend met de plannen voor een mogelijke bovengrondse hoogspanningsverbinding langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef en de gevolgen hiervan voor ons woongenot, onze gezondheid en de waarde van onze woning.

Wij hebben vernomen dat u voornemens bent om ook het bestaande tracé door Almere Stad hiernaar te verplaatsen en te combineren met het nieuwe tracé.

Onze zienswijzen op het groene tracé langs de N706:

Als directe belanghebbenden in het door u als alternatief onderzochte groene tracé langs de N706 Vogelweg, brengen wij u de volgende zienswijzen onder de aandacht:

1. Almere Hout – Oosterwold:
Bebouwde kom N706 Vogelweg-Vogeldreef.
De Rijksoverheid adviseert netbeheerder uit voorzorg (vanwege kinderleukemie en magneetvelden) geen nieuwe hoogspanningsmasten te plaatsen in de buurt van woningen.

In juni 2022 concludeerde de Gezondheidsraad uit nieuw wetenschappelijk onderzoek dat er ook aanwijzingen zijn dat leukemie zich vaker voordoet bij volwassenen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen.
Bron:
https://www.gezondheidsraad.nl/onderwerpen/straling/alle-adviezen-over-straling/hoogspanningslijnen-en-gezondheid-kanker-bij-volwassenen
De magnetische velden rond hoogspanningslijnen zijn een mogelijke verklaring.

De GR adviseerde de overheid in 2018 voorzorgsmaatregelen te nemen om blootstelling aan hoogspanningslijnen te beperken. Dit bestaande voorzorgsbeleid is nu uitgebreid met de aanbeveling voor meer ondergrondse hoogspanningskabels en transformatorstations. Het KWF kankerfonds ondersteunt deze aanbeveling.
Bron: https://www.kwf.nl/nieuws/straling-en-kanker

Almere Hout, waar de zelfvoorzienende wijk Oosterwold deel van uitmaakt, behoort tot de agglomeratie van Almere en kan, vanwege de huidige en toekomstige woningdichtheid, niet tot het buitengebied worden gerekend.
Volgens de Structuurvisie Oosterwold, zal dit gebied in de komende decennia uitgroeien tot “een afwisselend stadslandschap met 15.000 nieuwe woningen en 20.000 tot 30.000 arbeidsplaatsen, terwijl het groene en agrarische karakter voor een groot deel behouden blijft.”

Oosterwold ontwikkelt zich organisch en er is veel ruimte voor particulier initiatief, zoals het oprichten van scholen, kinderdagverblijven en zorgboerderijen, in combinatie met stadslandbouwinitiatieven. Wonen en werken worden in veel gevallen gecombineerd, ook door ons. Daarnaast is er ook veel aandacht voor recreatie en trekt het gebied jaarlijks vele bezoekers, ook omdat Oosterwold als voorbeeldwijk voor het nieuwe wonen en werken (stadslandbouw) fungeert.

Langs de N706 Vogelweg en A27 zijn momenteel verschillende nieuwe woonwijken in ontwikkeling, waarbij er met een hogere dichtheid wordt gebouwd dan elders in Oosterwold.

Zienswijze:
Wij vragen u om bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 terdege rekening te houden met de bestaande én toekomstige woningen in het gebied én met het feit dat deze nieuwe woonwijk behoort tot de stedelijke agglomeratie van Almere. Daarnaast vragen wij u om rekening te houden met de reeds bestaande en toekomstige activiteiten in dit gebied.

Wij vragen u, met het oog op het advies van de Gezondheidsraad 2022, om langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef, die door bewoond gebied loopt, géén gebruik te maken van bovengrondse hoogspanningsleidingen.

Mocht het zo zijn dat het groene tracé onverhoopt toch de beste optie is, dan verzoeken wij u om dit tracé ter hoogte van het reeds met woningen bebouwde gebied en ter hoogte van het gebied waar het voornemen bestaat om hier woningen en scholen of andere woon/werkverblijven te bouwen, te verkabelen, m.a.w. onder de grond aan te leggen.

Daarnaast vragen wij u om in het gebied buiten de bebouwde kom, dat grenst aan de N706 Vogelweg-Vogeldreef, gebruik te maken van zogenoemde windtrackmasten, waarbij de stralingsemissie is gereduceerd.

2. Windmolenpark Zeewolde
In 2022 is het Windmolenpark Zeewolde geopend. Langs de A 27 zijn 17 windturbines gebouwd, met een tiphoogte van 220 meter. Deze windmolens zijn in één lijn geplaatst, waarbij tussen de windmolens onderling en tussen de windmolens en de bestaande infrastructuur voldoende ruimte is opengelaten, om het risico bij calamiteiten zo klein mogelijk te houden.

Het groene tracé langs de N706 Vogelweg doorkruist het bestaande windmolenpark. Er is tussen de N706 Vogelweg en de nieuwe windturbines onvoldoende ruimte om hoogspanningsmasten te plaatsen, zeker als hier zogenoemde vakwerkmasten zouden worden toegepast, en zeker als hier twee tracés (oud en nieuw) worden gecombineerd.

Een windturbine dient “buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte” van een hoogspanningsleiding te staan.

Tijdens de inloopbijeenkomst op 30 maart jl. werd door één van uw voorlichters gesuggereerd dat er desnoods windmolens verplaatst zouden worden. Dat lijkt ons, gezien het feit dat de windmolens niet individueel zijn geplaatst, maar in een doordachte structuur en samenhang, niet opportuun.

Zienswijze:
Wij vragen u bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 terdege rekening te houden met het bestaande en recent opgeleverde windmolenpark, waarbij u rekening houdt met de structuur en samenhang in het park en met de voorschriften zoals die zijn gesteld in het Handboek Risico zonering windturbines. Een windturbine dient “buiten een afstand van de maximale werpafstand bij nominaal toerental of tiphoogte” van een hoogspanningsleiding te staan.

Wij vragen u om het windmolenpark Zeewolde, ter hoogte van de N706 Vogelweg en ter hoogte van de hoogste windmolens, niet te doorkruisen met hoogspanningsmasten.

3. Waardevermindering eigen woning en kavel
Zoals gezegd, was er toen wij ons bij het CPO Ecomeerhof aansloten, niets bekend gemaakt over de voorgenomen 380 kV hoogspanningsverbinding, noch over het recent aangekondigde onderzoek van het groene tracé dat de N706 Vogelweg volgt. Als wij hiervan wel op de hoogte waren geweest, hadden wij niet gekozen voor de kavel die hieraan grenst en hadden wij niet geïnvesteerd in het ontwikkelen van de huidige woning.

Zienswijze:
Hoewel wij momenteel in onzekerheid verkeren over de mogelijke gevolgen (u kon ons op 30 maart jl. daarover nog niet informeren), geven wij in deze fase aan dat wij ervan uitgaan dat onze woning aanzienlijk in waarde zal dalen, als:
- mocht blijken dat het bos waaraan onze woning en kavel zijn gelegen, deels of geheel zal verdwijnen als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen, en/of
- mocht blijken dat onze woning en kavel als gevolg van de hoogspanningsmasten binnen het magnetisch veld zal komen te liggen, en/of
- mocht blijken dat ons vrije uitzicht op de natuur/het bos en de horizon als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen wordt aangetast, en/of
- mocht blijken dat ons woongenot als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en de daarbij horende geluidshinder wordt aangetast.

Mocht één of meerdere van de bovengenoemde zaken na het plaatsen van de hoogspanningsmasten het geval zijn, dan zullen wij een claim neerleggen van waardevermindering op de woning met kavel.

Mocht onze woning en kavel binnen de magneetveldzone liggen, dan zullen wij een volledige schadevergoeding van u vragen voor de complete waardevermindering van ons huis, dan wel u verzoeken om onze woning met kavel te kopen voor een bedrag conform de marktwaarde.

Mocht onze woning en kavel buiten de magneetveldzone liggen, maar ons woongenot zoals hierboven omschreven worden aangetast, dan doen wij een beroep op planschade, zoals is vastgelegd in uw Schade- & vergoedingengids.

4. Kwetsbare natuur, beschermde vogels rode lijst
Behalve dat het voorgenomen tracé door bewoond gebied loopt en er in het gebied ook wordt gewerkt en gerecreëerd, is er in Almere Hout – Oosterwold ook sprake van kwetsbare natuur. In Almere Oosterwold is een groot deel van het langs de A6 gekapte bos gecompenseerd. De zogenoemde Eemvallei, het bos dat onlangs in Oosterwold is aangelegd, gaat dienen als verbindingszone tussen de verschillende Natura 2000 gebieden.

Het bos langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef is het leefgebied van tal van kwetsbare zoogdieren en vogels, waarvan enkele op de rode lijst voorkomen. Alle genoemde vogels zijn deels door ons gezien en gehoord in de korte tijd dat wij hier nu verblijven.

Wij noemen hier een aantal: buizerd, de bruine én ook blauwe kiekendief (rode lijst), de gele kwikstaart (rode lijst), bont specht, koperwiek, karekiet, koekoek (rode lijst), diverse soorten uilen, en een paartje van de zeldzame wielewaal (rode lijst) dat hier ieder jaar verblijft.

Zienswijze:
Wij vragen u om een uitvoerige MER procedure te volgen, om te onderzoeken in hoeverre de voorgenomen aanleg van de hoogspanningsmasten en -leidingen van invloed zal zijn op het leven en de biodiversiteit in en om dit bosgebied.

Wij verzoeken u géén hoogspanningsmasten te plaatsen als deze de kwetsbare natuur, zoals hierboven beschreven, in gevaar brengen.

Tenslotte verzoeken wij u om een gemotiveerde reactie op onze zienswijzen.
Bij voorbaat dank.

Met vriendelijke groeten,
[redacted]

Verzonden: 4/20/2023 6:56:54 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Laat de nieuwe 380Kv verbinding op dezelfde plek lopen als de bestaande 380Kv verbinding of lijd deze om Almere heen via de dijk onder of bovenlangs Almere. Vrijwel alle scenario's lopen nu door het schaarse bosgebied van Almere. Het 'Bos van de toekomst' zoals dat in de gemeente werd vastgesteld op 25 mrt 2021 moet samen met de Eemvallei de ontbossing rond de A6, de Essentaksterfte en andere bomenkap compenseren en het resterende bos beschermen. Het is belangrijk dat scenario's worden bedacht die dat gebied ontzien, bijvoorbeeld door pas na Almere Oostvaarders naar het zuiden af de buigen, voor zover nodig. Liever het trein traject volgen boven langs Almere.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja, Lichtvervuiling moet worden meegenomen bij het beoordelen van milieu effecten en leefbaarheid. Uitgesloten moet worden dat net als bij de windmolens op iedere paal 10 lampjes worden aangebracht om het nachtbeeld daarmee te verstoren.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Geen hoogspanningsmasten langs een woonwijk laten gaan.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Alternatief maken die toekomst bestendig is en niet langs bestaande of in aanbouw zijnde woningen is.

Verzonden: 4/20/2023 8:50:26 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Combinaties van routes meenemen om te komen tot een acceptabele oplossing waarbij bebouwing wordt ontzien.

Bijvoorbeeld oranje in combinatie met paars.

Vanuit Diemen starten met oranje en daarna voorbij Oosterwold linksom terug naar paars en deze route vervolgen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Effecten voor de recreatie langs de randmeren als de oranje route toegepast wordt.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Rekening houden met de ingrijpende gevoplgen van een route (zoals de oranje) voor kleinere woonkernen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Als inwoner van Zeewolde lijkt mij de oranje route onmogelijk. Deze moet over land gaan lopen maar hoe gaat de route dan langs Zeewolde zonder grote gevolgen te hebben voor huidige en toekomstige ontwikkelingen in en rond Zeewolde. Daarnaast zijn er veel recreatieve activiteiten langs de randmeren waar deze oranje route ook veel gevolgen voor zal hebben.

Verzonden: 4/20/2023 9:00:57 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zeker, bijvoorbeeld ondergronds, want als naast de enorme windmolens ook nog eens van die grote masten komen dan is dat een aanslag op het zichtveld. Daarnaast komen de elektrische leidingen veel te dicht bij een woonwijk. Dat leidt tot allerlei uiteenlopende klachten.

Een ander alternatief zou nog zijn om het traject langs de dijk aan te legge, niet dichtbij woonwijken.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ja naar gezondsheidsklachten

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ja, men dient ook te kijken hoeveel opstakels er reeds in de polder staan (de vele windmolens) als daar nog meer masten bijkomen dan komt dat het gevoel van leefbaarheid niet ten goede. Elke keer valt het weer op hoeveel molens/masten er staan. Het lijkt wel of alle windmolens in Flevoland worden neergezet en nagenoeg nergens anders in Nederland.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Iets meer details over hoe het tracé precies gaat lopen zou helpen.

Verzonden: 4/20/2023 9:14:50 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De bestaande leidingen vernieuwen of verdubbelen.

Op dezelfde masten

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Ter plekke van natuurgebieden ondergronds

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Uitzicht en geluid

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/20/2023 9:25:58 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee, wij maken bezwaar tegen een van de huidige alternatieve; het blauwe tracé dat vlak voor de kust van Lelystad is gesitueerd.

De alternatieve die heb in de buitengebieden gesitueerd zijn, zijn mogelijkheden die nader bestudeerd kunnen worden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Risico op onherstelbare schade aan de flora en fauna van natuurgebied De Oostvaardersplassen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Risico's voor de volksgezondheid; er zijn meerdere onderzoeken die aantonen dat het wonen in de directe nabijheid van hoogspanningstracés negatieve gevolgen hebben hiervoor.

Economische risico's: waardedaling van de woningen in de nabije omgeving alsmede het aangezicht van het totale kustgebied.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/20/2023 9:37:05 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: mijn gezin: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, zie bijlage. Hierin alternatief tracé getekend

94477150_8869210_Zienswijze_380k_hoogspanningsmasten.docx

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

ja, zie tekst ingesloten document. Natuur Staatsbosbeheer

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

ja, in directe nabijheid al snelwegen, provinciale weken, bestaande grote windturbines. Zie bijlage voor uitleg.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage tekst

Zienswijze 380 kV hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens

Almere Oosterwold, 18 April 2023

Geachte Heer/Mevrouw,

Ik dien deze zienswijze in als direct belanghebbende, wonend aan de [redacted] in [redacted]. Onze woning is daarmee gelegen direct aan de Kievitsweg en de kruising met de Vogelweg (N706). Met verbijstering heb ik en mijn gezin kennis genomen dat TenneT mogelijk een 380kv hoogspanningslijn dwars door onze woonwijk Oosterwold wil laten aanleggen. Dit heeft voor ons direct grote negatieve gevolgen voor onze woonkwaliteit, de woningwaarde, de natuur en het leefklimaat in onze wijk. Uiteraard begrijp ik dat een uitbreiding van het energienetwerk nodig is in deze tijd, maar waarom dit groene tracé als optie om dit aan te leggen direct door een woonwijk moet lopen is een raadsel voor ons, zeker gezien de al lang bekende negatieve gevolgen van zo'n aanleg vlakbij woningen.

Almere Oosterwold is een nieuwe en snelgroeiende organisch tot stand gekomen woonwijk. Maar er wonen al duizenden mensen in het gebied (43 km2) waar u volgens deze zienswijze met het groene tracé dwars doorheen wilt aanleggen. Naast onze wijk is ook de villawijk Vogelhorst gelegen, ook vlakbij en naast de Vogelweg gelegen. Ik wil hiermee aangeven dat het aantal bewoners dat langs het voorgestelde groene tracé woont groot is.

Ons is ter ore gekomen dat ook de gemeente Almere tegenstander is van de aanleg van een 380k verbinding door een woonwijk, wat Oosterwold is. Ook lees ik in de documentatie Onderzoeksalternatieven op blz. 11 dat "...de nieuwe verbinding **niet dwars door een woonwijk kan lopen** of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen". Het groene tracé is daarmee in directe tegenspraak.

Op de uitsluitingenkaart (afeelding 4.1) op pagina 30 van de Onderzoeksalternateven staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld als uitsluiting/ "no go area", toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen gepland.

Er is veel natuur en bos gelegen vlak bij het groene tracé. Ik noem hierbij het Kathedralenbos en een aantal bosstroken van Staatsbosbeheer Almeerderhout.

Ook wil ik genoemd hebben dat onze wijk al gelegen is aan 2 snelwegen (A6/A27) waaraan een groot aantal windturbines staat, die ook zichtbaar zijn in Oosterwold en zo dichtbij staan dat slagschaduw een factor is. Deze windturbines waren al bekend en erover is gecommuniceerd door gemeente Almere bij de uitgifte van kavels in Oosterwold. Wij konden hiermee rekening houden, echter niet met dit nieuwe voorgestelde groene tracé.

Het is ons een raadsel waarom TenneT niet veel eerder de gemeente Almere of de (voorgenomen) bewoners heeft geïnformeerd over deze plannen. Zeker gezien de bekende gezondheidsrisico's door elektromagnetische velden door hoogspanningsmasten en de nadelige gevolgen voor leefklimaat door windgesuis e.d. De aantasting van natuurlijk uitzicht voor onze opgezette woonwijk, die al snelwegen, provinciale wegen en windturbines heeft mag niet worden onderschat.

Ook wil ik genoemd hebben dat bekend is dat de woningwaarde van huizen minstens 10% afneemt door het plaatsen van hoogspanningsmasten direct in de buurt en zicht van huizen.

Zienswijze

Mijn zienswijze is dat conform bestaande regels nieuwe tracés door woonwijken zoveel mogelijk vermeden moeten worden, waardoor het groene tracé moet afvallen. Het groene tracé is n.m.m. geen optie, doordat deze door Almere Oosterwold loopt en vlak langs de wijken Vogelhorst, Almere-Haven en Overgooi. Daarbij heb ik ook genoemd de nadelige impact op nabijgelegen natuur.

Andere alternatieve tracés, zoals het gele tracé, moeten nadrukkelijk positiever worden gewogen wegens minder negatieve gevolgen die inherent zijn aan de aanleg van nieuwe hoogspanningsmasten.

Alternatieven

Binnen de woongemeenschappen en straten van Almere Oosterwold circuleren meerdere andere alternatieve tracés, die ik hierbij ook wil inbrengen.

1) Alternatief 1 voor groene tracé (RODE LIJN) Tracé buigt af naar de paarse lijn langs de A6 of kan eventueel ook via de blauwe lijn richtng Diemen lopen.

2) Alternatief 2 voor groene tracé waarbij meerdere woonwijken in Almere wordt ontzien (RODE LIJN) Tracé loopt via gele lijn

NOORDOOSTPOLDER
MARKERMEER
FLEVOPOLDER
VECHTSTREEK EN 'T GOOI
Alternatieve tracés
(blauw, paars, groen, geel, oranje)
Verbinding met 380 kV-
hoogspanningsstation (A, B, C)
Huidig 380 kV-
hoogspanningsstation Lelystad

Verzonden: 4/20/2023 9:40:13 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
[redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Welke impact heeft zo'n leiding voor de gezondheid

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De blauwe route en paarse route lijken mij de minst aantrekkelijkste aangezien deze te dicht langst wijken en natuurgebied gaan.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/20/2023 9:45:33 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

nee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

ja

94477215_8869227_zienswijze_groene_tracé.docx

Beste lezer,

Graag wil ik mijn zienswijze geven op het groene tracé, dat de N706 volgt. Ik woon in Almere Oosterwold en geef hieronder 6 punten aan, die bij kunnen dragen voor het kiezen van een ander tracé i.p.v. het groene.

1. Cultuurhistorie

   De vogelweg/vogeldreef/N706 is één van de mooiste doorgaande wegen van Flevoland. Flevoland staat bekend om zijn rechte wegen met bomen aan weerskanten. De N706 is daar 1 van de weinige bestaande voorbeelden van; deze weg heeft aan beide kanten 2 en vaak 3 rijen bomen. Het zou zonde zijn als deze cultuurhistorie zou verdwijnen.

2. Bodem

   In 2019 heeft de vogeldreef een nieuwe onderlaag en nieuw asfalt gekregen vanwege ernstige verzakkingen. Nu, 4 jaar later, zijn die verzakkingen er weer. De bodem moet wel erg zacht zijn.

3. Archeologie

   In Almere Oosterwold zijn veel archeologische vindplaatsen gevonden, waar de bodem niet verstoord worden. De reden is dat in dit gebied vroeger de rivier de Eem gelopen heeft. De N706 loopt hier doorheen en dus ook het groene tracé.

4. Stichtse lijn

   In Almere Oosterwold is een tracé gereserveerd voor een toekomstige openbaar vervoer verbinding tussen Almere en Utrecht (de Stichtse lijn). Het groene tracé kruist deze Stichtse lijn.

5. Ecologie

   In Almere-Hout ligt langs de N706 een strook bos. In dit bos komen vleermuizen voor, en broeden er o.a. de bosuil, de sperwer en de buizerd. Maar ook de egel, de ree, de vos, diverse marterachtigen, overwinterende kikkers en diverse insecten zijn afhankelijk van dit stukje bos. Dit strookje bos moet ooit verbinding gaan maken met Noorderwold Eemvallei, waarvan een deel inmiddels wordt aangelegd, om de ecologische structuur te versterken.
   Als de hoogspanningsmasten hier langs dit strook bos gaat lopen, zal een deel gekapt moeten worden omdat de bomen te hoog zijn.

6. Bebouwing

   Op dit moment zijn er langs de N706 in Almere-Hout diverse woningen gebouwd die niet op 100 meter van het groene tracé komen te liggen. Er zijn zelfs bedrijven die bijna direct aan de N706 staan. Almere-Hout kent ook veel geluidsoverlast, ingebouwd tussen de A27, de Waterlandseweg, de N706 (geen geluidsarm asfalt) en het windmolenpark Zeewolde. Hoogspanningskabels knetteren als het regent, het dauwt of als het mist, ook dat geeft geluidsoverlast.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Email: [redacted]

Verzonden: 4/20/2023 9:49:12 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Een route die niet door Woongebieden gaat, heeft mijn voorkeur. Nu de afbeelding niet geheel duidelijk is lijkt mij dit goed om dit te onderzoeken.

Oosterwold (Almere Hout is ook woongebied en dichter bevolkt dan men in Den Haag waarschijnlijk denkt. Het is in feiten stedelijk gebied. Dit blijkt wel uit het feit dat er riolering aangelegd gaat worden door de gemeente.

De groene track is tevens geen optie gezien er dan vele

bomen gekapt moeten worden op/langs de Vogelweg om de afstanden te bereiken om veilig de hoogmasten te kunnen

plaatsen. Nu het gebied Oosterwold voedsel dient te

verbouwen voor de stad en afhankelijk is van bijen e.d.

wordt het een grote inbreuk op de natuur. Zeker nu er ook

vossen en vele anderen dieren in het deel wat dan gekapt

moet worden leeft. Qua afstand en aantasting van het gebied is het geen optie. Tevens zijn er bushaltes die dan onder de tracks liggen. Wat heeft dat voor invloed op de gezondheid van de busreiziger die langere tijd op een halte verblijven.

Is er een mogelijkheid om via water te gaan of langs de dijk? Zie ook genoemde bij onderstaand vragen.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie tekst hierboven. Aanvulling. Wat heeft het voor effect op het eten wat er verbouwd wordt direct maar ook indirect. Gevolgen voor bijen etc. (Onderdeel van de voedselketen).

Tevens zou ik graag willen weten wat voor effect het geluid van de elektra draden heeft op de omgeving qua verbouwen van eten(voedselketen gezondheid, etc. Zie ook tekst hieronder bij de andere vragen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie ook genoemde bij bovenstaande en onderstaande vragen.

Populatie. Wat doet het met woningwaarde? Er dienen nog woningen gebouwd te worden in Oosterwold (andere zijden a27 Vogelweg Oosterwold. er een enorm woning tekort is. Dit gaat niet als er elektramasten komen te staan. Dus daar dient rekening mee te worden gehouden.

Waar is het het meest veilig om de masten te plaatsen? Waar hebben we het minst last van het geluid?

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie ook bovengenoemde bij de andere vragen.

Zijn er ook mooie masten? Kan het geluidloos.

Als het moet dan kunnen we veel dat bleek wel uit hoe snel we een middel hadden tegen Corona.

Kunnen we niet beter snel batterijen gaan ontwikkelen om de opbrengst van zonnepanelen op te slaan. Dus investeren op die ontwikkeling nu het jaren gaat duren voordat de matsen geplaatst gaan worden.

Zijn de masten tegen die tijd. Iet overbodig als we nu meer gaan investeren op ontwikkel van de batterijen.

Als we gewoon geen stroom hebben. Dan is er een crisis en tijden crisis worden de beste ideeën waar gemaakt.

Onderzoeken of er eventueel gebieden zijn die best zonder stroom willen om de masten te voorkomen. Bijv. Oosterwold. Bijv. Enkele uren geen stroom voor woningen. Kan ook worden afgewisseld.

Verzonden: 4/20/2023 10:06:43 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

er zijn zeker vele andere alternatieven te onderzoeken

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

milieu-effecten:

1. fysieke gezondheidsrisico's: De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen hebben groot effect op onze gezondheid en vooral die van jonge kinderen.

2. mentale gezondheidsrisico's: wij zullen niet in staat zijn verder te wonen in ons huis dat we sinds oktober 2022 bewonen

3. Aantasting van de natuur en het landschap: wij hebben ervoor gekozen ver van voorzieningen te gaan wonen in de natuur en in de schoonheid van het landschap.

4. we bedrijven stadslandbouw in Oosterwold, dat niet past onder hoogspanningskabels

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

de waarde van onze huizen zal flink achteruit gaan

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

1.voor opgroeiende kinderen zal de aanwezigheid van hoogspanningskabels aanmerkelijk meer gezondheidseffect hebben.

2.we hebben bij de koop van onze woning van geen enkele instantie gehoord dat deze plannen er waren. We zijn al beperkt door de aanleg van de Stichtse lijn en de bouw van enorm hoge windmolens langs de A27

Verzonden: 4/20/2023 10:08:45 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wij zijn tegen het voorstel van het blauwe tracé. Dit loopt te dicht langs een woongebied. Hierdoor is er verhoogde kans op allerlei klachten. Ons voorstel is een trace door het natuurgebied. Zo heeft niemand hier last van.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Verhoogde kans op kanker en andere ziekten door dicht bij wonen bij hoogspanning kabels

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Overige tracé door natuur gebied of langs treinbaan

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/20/2023 10:24:53 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

De plek(groene lijn) ligt dichtbij de windmolens en de snelweg. Aangezien dit gebied van landbouw naar woning gebied gaat veranderen is deze plek niet geschikt. Advies juist in het markermeer

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Woninggebied

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/20/2023 10:28:00 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Graag niet de blauwe route

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Geen idee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Geen idee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Geen idee

Verzonden: 4/20/2023 10:41:43 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ik ben geen expert maar dat er überhaupt wordt overwogen om dit door woongebieden te realiseren is een gotspe. Zo ver mogelijk weg van woonwijken en Markermeer lijkt mij de enige mogelijkheid.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Geen idee.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Het enige toetsingskader is dat het gewoon niet langs woonwijken mag komen. Het blijft schadelijk voor omwonenden.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Er wordt te weinig gekeken naar mensen die daar in de buurt zullen wonen. Het is schandalig dat het überhaupt wordt overwogen.

Verzonden: 4/20/2023 10:43:32 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Het gele tracé lijkt mij de voorkeur hebben.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Nee

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/20/2023 10:50:08 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

- kabels in de grond

- ander trace (bijv langs de snelweg)

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

- Verstoring van het groene trace

- Negatieve (lange termijn) effecten van straling

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

weet ik op dit moment niet

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

weet ik op dit moment niet

Verzonden: 4/20/2023 10:50:20 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: info@enneade.com
Als: Bedrijf
(Mede) namens:
Organisatie: Enneade BV

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ja, niet langs woonwijken waar ook gewerkt wordt, in de vrije natuur tussen de huidige routes.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

zichtvervuiling in woonwijken (dagelijks 24 uur per dag), geluid van hoogspanningsoverslag bij hoge vochtigheid, Spanning bij mensen die dit gaat opleveren.

De hoeveelheid zichtvervuiling, Almere hout is al het afvoerputje knoepers van windmolens, nu dit, het is een keer genoeg.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Plaatsen naast de huidige hoogspanningstraces waarbij magnetische velden elkaar voor een groot deel kunnen opheffen.

Het gaat hier niet alleen om een zakelijke beslissing, wij zijn de gebruikers van leefomgeving die gezond en onbezorgd moeten kunnen leven. Dus betrek ook emotionele, spanningseffecten op mensen, spanning die het gaat geven door waardedaling woningen,

Objectief alle onderzoeken erbij leggen (en niet alleen onderzoeken met gewenste uitkomsten), er zijn veel tegenstrijdige uitkomsten van onderzoeken over het werken en wonen naar Hoogspanningsleidingen. Ik heb altijd geleerd bij twijfel niet inhalen, dat geld ook voor de aanleg van deze leidingen, het is voor de lange termijn en kies voor een veilig route om ziektes/ emotionele spanning te voorkomen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Almerehout is nu al het afvoerputje voor, windmolens, lichtvervuiling, zichtvervuiling, mogelijk vliegverkeer. Het is ook een keer genoeg. Graag een andere route dan groen zodat we veilig kunnen wonen, das toch het minste wat je van de overheid mag vragen.

Verzonden: 4/20/2023 10:53:02 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: Postbus
Huisnummer: 1
Postcode: 3890 AA
Woonplaats: Zeewolde
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Politiek
(Mede) namens: Gemeenteraad van Zeewolde
Organisatie: Gemeenteraad Zeewolde

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Nee

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie motie

94477624_8869300_motie_gemeenteraad_Zeewolde.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Over het blauwe, paarse, groene en gele tracé voert de gemeenteraad van Zeewolde graag een open dialoog. Het oranje tracé is voor de gemeenteraad van Zeewolde onbespreekbaar.

94477624_8869301_2023-04-20_Zienswijze_gemeenteraad_Zeewolde.pdf

202301180

Leefbaar Zeewolde

Raad d.d: 20 APR. 2023
Amendement/ Motie nr: 3
Aangenomen/~~Verworpen~~/~~Ingetrokken~~
de Griffier

Motie vreemd aan de orde van de dag: Drie O's voor de ORANJE route

De gemeenteraad van Zeewolde, op 20-april-2023 in vergadering bijeen,

Constaterende dat

- De capaciteit van het elektriciteitsnet in Nederland vergroot moet worden,
- Tennet samen met ministerie van EZK hiervoor verantwoordelijk is,
- Een nieuwe 380kV verbinding tussen Diemen en Ens tijdig gerealiseerd moet worden,
- De aanleg van een nieuwe 380kV verbinding op grond van de 'Elektriciteitswet' een project van nationaal belang is en valt onder de rijks coördinatie regeling (RCR),
- Er 5 mogelijke routes in de concept Notitie Reikwijdte en Detail niveau worden beschreven.

Overwegende dat

- Op 30 maart tijdens een raadsinformatieavond de raad door Tennet over dit plan is geïnformeerd,
- Op 11 april door leden van de raad in de Meeuwenhoeve met Tennet en EZK is gesproken over de ORANJE-route,
- De beschreven ORANJE-route voor het grootste gedeelte direct langs of in de Veluwe Randmeren loopt en daarbij dwars door het Wolderwijd en het Nuldernauw gaat,
- Het een Natura 2000 gebied is, waardoor de route mogelijk er vlak naast zal moeten gaan,
- De Oranje route dan het bebouwde woongebied van Zeewolde doorkruist.

Is van mening dat

- De komst van de ORANJE-route grote inbreuk zal geven op de ruimtelijke- en levenskwaliteit van het dorp Zeewolde en omgeving, zowel op het land als door het water,
- Er geen 380kV route door de bebouwde omgeving van Zeewolde mag gaan,
- Er betere alternatieven mogelijk én voorhanden zijn,

Verzoekt het college

- Bij de regiovertegenwoordiging als gesprekspartner voor deze ontwikkeling het standpunt van de gemeenteraad van Zeewolde over de ORANJE-route te verwoorden als 'Ongewenst en Onbespreekbaar';
- Over de andere routes de "Open dialoog" aan te gaan;
- Deze motie als zienswijze in te dienen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Voor: 15 (LZ, CU, A2, CDA, D66)
Tegen: 2 (VVD)

[redacted]

Gemeente Zeewolde

Gemeentehuis
Raadhuisplein 1

Postbus 1
3890 AA Zeewolde

Telefoon (036) 5229522
Telefax (085) 1108515
E-mail info@zeewolde.nl
Website www.zeewolde.nl

Aan
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland Bureau
Energieprojecten
Postbus 93144
2509 AC DEN HAAG

Zeewolde

Datum	Uw brief/kenmerk	Zaaknummer
20 april 2023		00500000052015
Documentnummer	**Contactpersoon**	**Doorkiesnummer**
-	[redacted]t	[redacted]
Onderwerp		**E-mailadres**
Reactie op Notitie Reikwijdte en Detailniveau 380kV-verbinding Ens-Diemen		info@zeewolde.nl

Geachte heer/mevrouw,

Hedenavond is in de vergadering van de gemeenteraad van Zeewolde aan de orde geweest bijgevoegde motie *vreemd aan de orde van de dag: Drie O's voor de ORANJE route.*

In de motie wordt specifiek ingegaan op één van de vijf tracés voor een tweede 380 kV hoogspanningslijn, namelijk het oranje tracé. Voor de inhoud van de motie verwijzen wij volledigheidshalve naar de bijlage.

Conform het laatste punt van de motie, wordt de motie hierbij als zienswijze ingediend. Wij zien uit naar uw reactie en naar een open en constructieve samenwerking op dit dossier.

Met vriendelijke groet,
de raad van de gemeente Zeewolde,
de griffier, de voorzitter,

[redacted] [redacted]

Gemeente Zeewolde

Gemeentehuis
Raadhuisplein 1

Postbus 1
3890 AA Zeewolde

Telefoon (036) 5229522
Telefax (085) 1108515
E-mail info@zeewolde.nl
Website www.zeewolde.nl

202301180

Aan
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Bureau Energieprojecten
Postbus 93144
2509 AC DEN HAAG

Datum
19 april 2023

Uw brief/kenmerk

Zaaknummer
00500000052015

Zeewolde

Documentnummer
00500000296630

Contactpersoon
[redacted]

Doorkiesnummer
[redacted]

Onderwerp
Reactie op Notitie Reikwijdte en Detailniveau 380kV-verbinding Ens-Diemen

E-mailadres
info@zeewolde.nl

Geachte heer/mevrouw,

Verwacht wordt dat het elektriciteitstransport en het elektriciteitsverbruik in Nederland de komende (tientallen) jaren sterk gaat stijgen. Door de energietransitie ontstaat er een groei in vraag, aanbod en transport van elektriciteit. TenneT ziet op basis van uitgevoerde analyses een knelpunt op de verbinding Diemen-Ens ontstaan. Er is daarmee behoefte aan een extra 380kV-hoogspanningslijn tussen Ens en Diemen.

Als onderdeel van de zoektocht naar het beste alternatief voor een tracé ligt het concept van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: NRD) ter inzage. De NRD vormt de basis voor de milieueffectrapportage (MER). Nut en noodzaak worden beschreven, maar er wordt ook gekeken naar alternatieve tracés en er wordt omschreven welke diepgang en methodiek van onderzoek wordt gebruikt. Dit moet leiden tot een MER, waaruit de definitieve tracékeuze wordt bepaald.

Een aantal van de te onderzoeken tracés loopt door de gemeente Zeewolde. Wij waarderen het dat u ons in een vroeg stadium mee laat denken. Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid te reageren op het concept van de NRD. Hieronder lichten wij puntsgewijs toe waar wij in de definitieve NRD graag aanvullend aandacht voor willen.

Oranje alternatief wat ons betreft geen optie
In de NRD zijn meerdere tracés ingetekend. Eén van de te onderzoeken alternatieven loopt door de Randmeren (Eemmeer, Wolderwijd, Veluwemeer).

Zeewolde is als kern gericht op het Wolderwijd. De Randmeren zijn dan ook van groot belang voor Zeewolde, maar ook voor buurgemeenten als

Harderwijk en Ermelo. Het gaat daarbij om landschap, natuur maar vooral ook voor recreatie en toerisme en het vormt daarmee een belangrijke pijler voor de lokale economie. Bovendien ligt een fors deel van het beoogde tracé in Natura2000-gebied (Vogel- en habitatrichtlijngebied), of grenst het eraan.

Gezien de impact op natuur, landschap en daarmee de lokale en regionale economie is dit alternatief wat ons betreft geen optie. Wij verzoeken u om dit oranje tracé en de varianten erop uit de NRD te halen en niet verder uit te werken in de MER.

Blauw alternatief beter onderzoeken
Het blauwe alternatief wordt in de concept-NRD niet verder onderzocht, omdat het tracé voor een groot deel ligt in Natura2000-gebied. Het gaat daarbij om Vogelrichtlijngebied. Voor het oranje alternatief lijkt ligging in Natura2000 geen bezwaar, waarbij sprake is ligging in Vogel- én Habitatrichtlijngebied.

In Almere en Lelystad zijn een aantal knelpunten te verwachten als het nieuwe tracé door bestaand of toekomstig stedelijk gebied gaat. Deze knelpunten zijn naar onze mening grotendeels op te lossen door te kiezen voor (een deel van) het blauwe alternatief.

Onderzoek ook dwarsverbindingen
Hierboven adviseren wij om ook het blauwe alternatief serieus te onderzoeken als volwaardig alternatief in de MER. Aanvullend kan gekeken worden naar een dwarsverbinding tussen blauw en het gele of groene alternatief. Om de knelpunten in Almere te vermijden, kan het tracé ten noorden van Almere worden aangelegd. Vervolgens zou met een dwarsverbinding het tracé vervolgd kunnen worden via één van de opgenomen alternatieven (met uitzondering van het oranje alternatief).

Wij hebben geen voorkeurslocatie voor de dwarsverbinding in beeld, het opnemen van één of meerdere opties in de NRD zien wij als een zinvolle verbreding van het onderzoek. In onze optiek zou een dwarsverbinding nabij de rijksweg A27, op gepaste afstand van de windturbines, een te onderzoeken optie zijn.

Koppeling met 150kV
Tussen Almere en Zeewolde is een bestaande verbinding voor 150kV. Deze bevindt zich deels ondergronds, maar voor het overgrote deel bovengronds. Wij adviseren u de mogelijkheid te onderzoeken deze 150kV-verbinding (deels) te koppelen met de nieuwe 380kV-verbinding. De impact op landschap en de benodigde ruimte voor een nieuwe verbinding zijn bij koppeling beperkt. Immers, voor een deel van het tracé kan gebruik worden gemaakt van bestaande infrastructuur. Onderzocht zou moeten worden of de bestaande masten moeten worden vervangen of kunnen worden hergebruikt. In het laatste geval zouden de 380 kV-lijnen in de bestaande masten kunnen worden aangebracht (waarbij de huidige 150kV-lijn ondergronds gelegd wordt).

Wintrackmasten
In het concept van de NRD is aangegeven dat in principe wordt gekozen voor een vakwerkmast. Alleen om zwaarwegende redenen zijn wintrackmasten mogelijk. De uiterlijke verschijningsvorm van laatstgenoemde past naar onze mening beter bij het Flevolandse landschap, gelet op de masten van de vele windturbines die een vergelijkbare vorm en kleurstelling hebben. Wij zouden graag zien dat het plaatsen van wintrackmasten serieus wordt overwogen.

Wij zijn bereid tot nadere toelichting
Uiteraard zijn wij bereid om onze zienswijze nader toe te lichten. Dit kan zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau plaatsvinden. Daarnaast blijven wij graag betrokken bij het vervolg van de procedure om tot een nieuwe 380 kV-verbinding tussen Ens en Diemen te komen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Zeewolde,
de secretaris, de burgemeester,

[redacted]

G.J. Gorter

Verzonden: 4/20/2023 11:00:05 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

- langs de snelweg A6, waar geen huizen staan

- ondergronds

- door natura 2000 gebied

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

het causale verband tussen een verhoogd risico op (kinder)kanker, dementie en andere ziektes bij mensen die nabij hoogspanningsmasten wonen dient verder onderzocht te worden. Het is onduidelijk welk gezondsheidsrisico's samenhangen met de keuze om deze masten langs de kindrijke omgeving van de Vogelweg te plaatsen.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Met name de gezondheidsrisico's van het plaatsen van dergelijke masten in een (nog verder uitdijende woonwijk) dient onderzocht te worden en daarover duidelijk gecommuniceerd te worden. Daarnaast is monitoring van de mogelijke effecten belangrijk indien wordt toch besloten dat de masten langs de Vogelweg worden geplaatst. Daarnaast willen buurbewoners graag weten welke instantie aansprakelijk gesteld kan worden indien er na plaatsing gezondheidsklachten ontstaan.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

geen

Verzonden: 4/20/2023 11:08:36 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s): [redacted]
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted], Bearrach BV, VoF Life Contains Beautiful Things
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Ondergrondse aanleg van de leidingen.

94477695_8869331_Zienswijze_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Waarde vermindering woningen

Kwestbare natuur, beschermde rode vogellijst,Wij vragen u om een uitvoerige MER procedure te volgen, om te onderzoeken in hoeverre de voorgenomen aanleg van de hoogspanningsmasten en -leidingen van invloed zal zijn op het leven en de biodiversiteit in en om dit bosgebied.

Wij verzoeken u géén hoogspanningsmasten te plaatsen als deze de kwetsbare natuur, zoals hierboven beschreven, in gevaar brengen.

94477695_8869332_Zienswijze_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen.pdf

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Waardevermindering eigen woning en kavel.

94477695_8869333_Zienswijze_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

zie bijlage

94477695_8869334_Zienswijze_Hoogspanningsverbinding_380_kV_Diemen.pdf

Bureau Energieprojecten
Inspraakpunt Bureau Energieprojecten
Hoogspanningsverbinding Diemen, Lelystad en Ens
Postbus 111
9200 AC Drachten

[redacted]

Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens Zienswijzen op het alternatief het zgn. groene tracé: A1 via Hollandsebrug / Almere Haven - Midden door de polder - via IJsseloog naar Ens

Tracékeuze groen: volgen N706 tot aan bestaande 150 kV-verbinding Almere-Zeewolde-Lelystad

Datum: 19 april 2023

Geachte Heer. Mevrouw,

Wij [redacted], Life Contains Beautiful Things en Bearrach zijn als bewoners en eigenaren van [redacted] dat direct grenst aan het hierboven genoemde groene tracé N706 Vogelweg-Vogeldreef, directe belanghebbenden. In die hoedanigheid dienen wij nu onze zienswijzen in op het voorgenomen onderzochte groene tracé, dat de N706 volgt.

Wij zijn in 2015 ingestapt in de nieuwe zelfvoorzienende woonwijk Almere Oosterwold , initiatief van BKVV.

In 2017 is de bouw gestart en in maart 2018 is onze vrijstaande woning met kavel opgeleverd. Onze woning en stadslandbouwkavel grenzen direct aan het bos dat langs de N706 is aangelegd, ter hoogte van de Vogeldreef. Wij hebben destijds bewust voor deze plek gekozen, vanwege het ons beloofde blijvend vrije uitzicht op het bos, de rust en de flora en fauna in onze nieuwe woonomgeving. Ook is biodiversiteit en het stimuleren hiervan in ons recent aangelegde voedselbos, een belangrijke motivering om juist op deze plek te gaan wonen en voedsel te gaan verbouwen.

In 2015 was er nog niets bekend over de plannen voor een mogelijke bovengrondse hoogspanningsverbinding langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef en de gevolgen hiervan voor ons woongenot, onze gezondheid en de waarde van onze woning.

Wij hebben vernomen dat u voornemens bent om ook het bestaande tracé door Almere Stad hiernaar te verplaatsen en te combineren met het nieuwe tracé.

Onze zienswijzen op het groene tracé langs de N706

Als directe belanghebbenden in het door u als alternatief onderzochte groene tracé langs de N706 Vogelweg, brengen wij u de volgende zienswijzen onder de aandacht:

1. Almere Hout – Oosterwold: bebouwde kom N706 Vogelweg-Vogeldreef

De Rijksoverheid adviseert netbeheerder uit voorzorg (vanwege kinderleukemie en magneetvelden) geen nieuwe hoogspanningsmasten te plaatsen in de buurt van woningen.

In juni 2022 concludeerde de Gezondheidsraad uit nieuw wetenschappelijk onderzoek dat er ook aanwijzingen zijn dat leukemie zich vaker voordoet bij volwassenen die in de buurt van hoogspanningslijnen wonen. Bron: https://www.gezondheidsraad.nl/onderwerpen/straling/alle-adviezen-over-straling/hoogspanningslijnen-en-gezondheid-kanker-bij-volwassenen

De magnetische velden rond hoogspanningslijnen zijn een mogelijke verklaring. De GR adviseerde de overheid in 2018 voorzorgsmaatregelen te nemen om blootstelling aan hoogspanningslijnen te beperken. Dit bestaande voorzorgbeleid is nu uitgebreid met de aanbeveling voor meer ondergrondse hoogspanningskabels en transformatorstations. Het KWF kankerfonds ondersteunt deze aanbeveling. Bron: https://www.kwf.nl/nieuws/straling-en-kanker

Almere Hout, waar de zelfvoorzienende wijk Oosterwold deel van uitmaakt, behoort tot de agglomeratie van Almere en kan, vanwege de huidige en toekomstige woningdichtheid, niet tot het buitengebied worden gerekend.
Volgens de Structuurvisie Oosterwold, zal dit gebied in de komende decennia uitgroeien tot "een afwisselend stadslandschap met 15.000 nieuwe woningen en 20.000 tot 30.000 arbeidsplaatsen, terwijl het groene en agrarische karakter voor een groot deel behouden blijft."

Oosterwold ontwikkelt zich organisch en er is veel ruimte voor particulier initiatief, zoals het oprichten van scholen, kinderdagverblijven en zorgboerderijen, in combinatie met stadslandbouwinitiatieven. Wonen en werken worden in veel gevallen gecombineerd, ook door ons. Daarnaast is er ook veel aandacht voor recreatie en trekt het gebied jaarlijks vele bezoekers, ook omdat Oosterwold als voorbeeldwijk voor het nieuwe wonen en werken (stadslandbouw) fungeert.

Langs de N706 Vogelweg en A27 zijn momenteel verschillende nieuwe woonwijken in ontwikkeling, waarbij er met een hogere dichtheid wordt gebouwd dan elders in Oosterwold.

Zienswijze:
Wij vragen u om bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 terdege rekening te houden met de bestaande én toekomstige woningen in het gebied én met het feit dat deze nieuwe woonwijk behoort tot de stedelijke agglomeratie van Almere. Daarnaast vragen wij u om rekening te houden met de reeds bestaande en toekomstige activiteiten in dit gebied.

Wij vragen u, met het oog op het advies van de Gezondheidsraad 2022, om langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef, die door bewoond gebied loopt, géén gebruik te maken van bovengrondse hoogspanningsleidingen.

Mocht het zo zijn dat het groene tracé onverhoopt toch de beste optie is, dan verzoeken wij u om dit tracé ter hoogte van het reeds met woningen bebouwde gebied en ter hoogte van het gebied waar het voornemen bestaat om hier woningen en scholen of andere woon/werkverblijven te bouwen, te verkabelen, m.a.w. onder de grond aan te leggen.

Daarnaast vragen wij u om in het gebied buiten de bebouwde kom, dat grenst aan de N706 Vogelweg-Vogeldreef, gebruik te maken van zogenoemde windtrackmasten, waarbij de stralingsemissie is gereduceerd.

2. Waardevermindering eigen woning en kavel

Zoals gezegd, was er in 2015 toen wij deze kavel in optie hadden , niets bekend over de voorgenomen 380 kV hoogspanningsverbinding, noch over het recent aangekondigde onderzoek van het groene tracé dat de N706 Vogelweg volgt. Als wij hiervan wel op de hoogte waren geweest, dan hadden wij niet gekozen voor de kavel die hieraan grenst en hadden wij dus niet geïnvesteerd in de huidige woning.

Zienswijze:
Hoewel wij momenteel in onzekerheid verkeren over de mogelijke gevolgen (u kon ons op 30 maart jl. daarover nog niet informeren), geven wij in deze fase aan dat wij ervan uitgaan dat onze woning aanzienlijk in waarde zal dalen, als:

- mocht blijken dat het bos waaraan onze woning en kavel zijn gelegen, deels of geheel zal verdwijnen als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen, en/of
- mocht blijken dat onze woning en kavel als gevolg van de hoogspanningsmasten binnen het magnetisch veld zal komen te liggen, en/of
- mocht blijken dat ons vrije uitzicht op de natuur/het bos en de horizon als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en leidingen wordt aangetast, en/of
- mocht blijken dat ons woongenot als gevolg van het plaatsen van de hoogspanningsmasten en de daarbij horende geluidshinder wordt aangetast.

Mocht één of meerdere van de bovengenoemde zaken na het plaatsen van de hoogspanningsmasten het geval zijn, dan zullen wij een claim neerleggen van waardevermindering op de woning met kavel.

Mocht onze woning en kavel binnen de magneetveldzone liggen, dan zullen wij een volledige schadevergoeding van u vragen voor de complete waardevermindering van ons huis, dan wel u verzoeken om onze woning met kavel te kopen voor een bedrag conform de marktwaarde.

Mocht onze woning en kavel buiten de magneetveldzone liggen, maar ons woongenot zoals hierboven omschreven worden aangetast, dan doen wij een beroep op planschade, zoals is vastgelegd in uw Schade- & vergoedingengids.

3. Kwetsbare natuur, beschermde vogels rode lijst

Behalve dat het voorgenomen tracé door bewoond gebied loopt en er in het gebied ook wordt gewerkt en gerecreëerd, is er in Almere Hout – Oosterwold ook sprake van kwetsbare natuur. In Almere Oosterwold is een groot deel van het langs de A6 gekapte bos gecompenseerd. De zogenoemde Eemvallei, het bos dat onlangs in Oosterwold is aangelegd, gaat dienen als verbindingszone tussen de verschillende Natura 2000 gebieden.

Het bos langs de N706 Vogelweg-Vogeldreef is het leefgebied van tal van kwetsbare zoogdieren en vogels, waarvan enkele op de rode lijst voorkomen. Wij noemen hier een aantal: buizerd, de bruine én ook blauwe kiekendief (rode lijst), de gele kwikstaart (rode lijst), bont specht, koperwiek, karekiet, koekoek (rode lijst), diverse soorten uilen, en een paartje van de zeldzame wielewaal (rode lijst) dat hier ieder jaar verblijft. Alle genoemde vogels zijn door ons gezien en gehoord in de vijf jaar dat wij hier nu wonen.

Zienswijze:
Wij vragen u om een uitvoerige MER procedure te volgen, om te onderzoeken in hoeverre de voorgenomen aanleg van de hoogspanningsmasten en -leidingen van invloed zal zijn op het leven en de biodiversiteit in en om dit bosgebied.

Wij verzoeken u géén hoogspanningsmasten te plaatsen als deze de kwetsbare natuur, zoals hierboven beschreven, in gevaar brengen.

Tenslotte verzoeken wij u om een gemotiveerde reactie op onze zienswijzen.
Bij voorbaat dank.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Verzonden: 4/20/2023 11:16:09 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Buurt en/of bewonersorganisatie
(Mede) namens:
Organisatie: Kavelwegvereniging Pompoenweg

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Alternatieve routes die mens en dier zo min mogelijk schaden.

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Lichtvervuiling. Verstoring van nachtleven.

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De windturbines zorgen voor een gigantische verstoring van de leefbaarheid door slagschaduw en geluid. Het vliegverkeer neemt toe, met de bijbehorende overlast. Ook de snelweg is hoorbaar. Al met al geen factoren die je in een groen gebied, waar je leeft met de natuur, wilt hebben. Deze electramasten zijn te veel van het goede naast de joekels van windmolens.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Nee

Verzonden: 4/20/2023 11:23:01 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens:
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Wij begrijpen dat een dat de ontwikkelingen en toenemende behoefte aan elektriciteit vragen om aanpassingen en uitbreiding van het stroomnetwerk in Nederland. Het groene tracé is echter geen reëel haalbare optie. Het groene tracé loopt namelijk door woonwijken en dat zou zo veel mogelijk voorkomen moeten worden bij de aanleg van een nieuwe hoofspanningstracé. Ons dringende verzoek is om het groene tracé als mogelijkheid volledig te laten vervallen.

Bijna alle voorbeeld tracés lopen door het schaarse bosgebied van Almere. Het 'Bos van de toekomst' zoals vastgesteld door de gemeente moet samen met de Eemvallei de ontbossing rond de A6 en het resterende bos beschermen. Het is belangrijk om dat gebied te ontzien.

Een alternatief is om het tracé hoofdzakelijk via de A6 te laten lopen. Na het knooppunt met de A27(de olifanten) kan er, na enkele kilometers, worden afgebogen richting de vogelweg(N706) om vervolgens richting Dronten te lopen (zie alternatief 1). Een ander alternatief waarbij woonwijken worden ontzien is de gele route (zie alternatief 2). Ook het voorgestelde blauw tracé zien wij als mogelijkheid.

94477743_8869343_Alternatief_tracé_voorstel.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

We snappen dat voor het tracé door Almere stad naar een alternatief wordt gezocht. De gezondheidsrisico's rond hoogspanningstracés zijn echter bekend: leukemie bij kinderen (in Oosterwold en rondom het groene tracé wonen zeer veel jonge kinderen) en degeneratieve ziekten zoals Alzheimer en kanker. Een alternatief tracé zou dan ook niet door andere (evt toekomstige) woongebieden moeten lopen. Hoogspanningstracés zou wat ons betreft niet 'dicht' (<300m) langs bewoond gebied gebouwd mogen worden, tenzij in het uiterste geval ondergronds tracé.

Daarnaast vinden wij dat er rekening moet worden gehouden met de natuurelementen en het stadsbos langs de N706. De kwetsbaarheid van deze gebieden en de fora en fauna moet nader onderzocht en worden meegenomen als natuurgebied in het onderzoek.

Tot slot vinden wij ook dat mogelijke lichtvervuiling en geluidsoverlast dient worden meegenomen te worden in het onderzoek. Er staan reeds verlichte windmolens in de woonwijk en een hoogspanningstracé zal dit niet beter maken. Voor wat betreft geluid dienen de nadelige gevolgen voor het leefklimaat door windfluiten en corona geluid: (zie:

https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/functes/bovengrondse/onderbouwing/magneetvelden).

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

De gezondheidsrisico's:

De elektromagnetische velden die worden gegenereerd door hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn in verband gebracht met gezondheidsrisico's.

Aantasting landschap:

Hoogspanningsmasten met een hoog vermogen zijn grote en onaantrekkelijke structuren, die afbreuk doen aan de natuurlijke schoonheid van een buurt. Een stadslandbouw gebied zoals Oosterwold, waar de natuur centraal staat zou door plaatsing van hoogspanningsmasten worden omgetoverd tot een kaal industrieel landschap.

Woningwaarde:

Effect en of compensate van dalende woningprijzen: In een uitspraak van de rechtbank te 's-Hertogenbosch is door de rechter vastgesteld dat woningen naast een hoogspanningsverbinding een 10% lagere WOZ-waarde krijgen (https://wozdeskundigen.nl/hoogspanningsmast-woz/). Dat is een slecht vooruitzicht voor alle bewoners naast het voorgestelde groene tracé en verderop in Oosterwold en de overige woonwijken. Naast dat de woningwaarde daalt door het onaantrekkelijke uitzicht, neemt de waarde ook af door het voorzorgsbeleid waarbij de overheid een signaal afgeeft dat het ongezond is om in de nabijheid van hoogspanning te wonen.

Groei van de wijk:

Naast wat reeds gebouw is zal Oosterwold verder uitbreiden en zullen er dus meer woningen komen. Het gebied zal steeds stedelijker worden. Hierdoor zal het groene trace uiteindelijk in stedelijk gebied komen te liggen. Het is niet wenselijk om in gebied met zoveel woningen dit trace te laten verlopen.

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Er is ons inziens onvoldoende rekening gehouden met de recente woningbouw in het gebied

Almere Oosterwold en bestaande woningbouw in Almere hout/Vogelhorst I en II. Daarbij loopt

de groene route ook door de woongebieden Almere haven en Overgooi. Het huidige

voorgestelde groene tracé vanaf de A27 tot de Waterlandse weg/N305 heeft een zeer grote en

negatieve invloed op onze woonwijken in Almere. Wij zien het geplande groene tracé dan ook als zeer onwenselijk en het is voor ons onacceptabel dat dit wordt gezien als mogelijke optie.

Wij vragen u de optie voor het groene tracé te verwijderen als optie voor het nieuwe hoogspanningstracé.

Bijlage I:

Alternatief 1 voor groene tracé (RODE LIJN)

Tracé buigt af naar de paarse lijn langs de A6 of kan eventueel ook via de blauwe lijn richting Diemen lopen.

Alternatief 2 voor groene tracé waarbij meerdere woonwijken in Almere wordt ontzien (RODE LIJN)

Tracé loopt via gele lijn

Verzonden: 4/20/2023 11:33:49 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer: [redacted]
E-mailadres: [redacted]
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

aanvullend op de bijlage:

Als uitgangspunt voor de alternatieven zou gekozen moeten worden aan te sluiten op de infrastructuur van bestaande hoogspanningsverbindingen, zoals tussen Diemen en Lelystad.

94477774_8869347_Bijlage-1-bij-reactieformulier-zienswijze-380-kV-verbinding-Diemen-Lelystad-Ens-18-4-2023-.pdf

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage 1

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Ecologische aspecten op basis waarvan een ondergrondse inplanning nader overwogen zou moeten worden. Ook culturele aspecten moeten betrokken worden bij het toetsingskader.

Het Almeerderhout van Staatsbosbeheer met 1400 ha bos heeft grote ecologische en reactieve waarde, waarbij het landschapskunstwerk de Groene Kathedraal als onderdeel van het museumbos een unieke culturele waarde heeft.

Ook de biodiversiteit dient als aspect in het toetsingskader betrokken te worden. Waarbij Eemmeer & Gooimeer Zuidoever een Natura-2000 gebied en waarop de Vogelrichtlijn van toepassing is. https://www.natura2000.nl/gebieden/noord-holland/eemmeer-gooimeer-zuidoever/eemmeer-gooimeer-zuidoever-archief

94477774_8869348_n2k077_db_vn_eemmeer_en_gooimeer_zuidoever.pdf

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage 1

Aanvullend daarop: In de ruimtelijke onderbouwing moet een beschrijving worden opgenomen van de hoogspanningslijn. Daarbij moet ook worden aangegeven of deze past in de omgeving en waarom deze past. De onderbouwing waarom de hoogspanningslijn in de omgeving past ontbreekt.

Zienswijze concept onderzoeksplan (NRD)
380 kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens
Bijlage 1 bij reactieformulier
Datum: 17 april 2023

Standpunt Vogelhorst

Wij hebben het concept NRD inclusief de bijlagen gelezen. Wij zijn van mening dat:

1. **Relatie met bestaande bebouwing en uitbreidingsplannen in Almere Hout:** Almere heeft een grootse woningbouw ambitie, waarbij naar de noordwesthoek en ten zuidoosten van de stad wordt gekeken en gepland. Ten zuidoosten van de stad liggen daarnaast ook grote recreatiegebieden voor inwoners van Almere en anderen. De te onderzoeken alternatieven dienen hier rekening mee te houden. Wij missen in die zin nadrukkelijk en expliciet de ontwikkeling van de uitbreiding van de woningbouwontwikkeling ten Noorden van de A27 ter hoogte van de wijken Oosterwold, Nobelhorst, Vogelhorst (Almere Hout).
    - De gezondheidsrisico's (zie link onderaan de pagina[1]) en aantasting van de ruimtelijke kwaliteit die gepaard gaan met de aanleg van een 380 kV verbinding (link naar artikel over elektromagnetische straling) verhoudt zich o.i. niet met de bestaande bebouwing en de nog te realiseren bebouwing in dit gebied. Dit geldt ook voor de geluidshinder die een dergelijke 380 kV verbinding (boven of onder de grond, infrageluid) met zich meebrengt.
    - Naast de extra woningen die gebouwd worden en gepland zijn in dit gebied zijn er ook inmiddels gerealiseerde en te realiseren scholen en winkelgebieden (AH Oosterwold) waar rekening mee moet worden gehouden. Ook dat missen we in de conceptuitwerking.

2. **Stedenbouwkundige inpassing**: wij vinden het onacceptabel dat bij de onderzoeken alternatieven niet nadrukkelijker als uitgangspunt wordt gekozen om aan te sluiten op de bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. De bestaande tracés voor 380 kV en 150 kV geven voldoende ruimte (boven en onder de grond) om de nieuwe infrastructuur te combineren. Een compleet nieuwe route met vakwerkmasten langs of in de buurt van de Vogelweg zal de bestaande ruimtelijke kwaliteit en natuurwaarden aanzienlijk aantasten. Teneinde de leef kwaliteit van Almeerders en Flevolanders in brede zin te waarborgen en Almeerse woningbouw ambitie niet te hinderen, moet een nieuwe hoogspanningsverbinding zoveel mogelijk binnen en samen met de huidige hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad worden opgelost. Bij de weging van de alternatieven dient dit een grotere rol te spelen dan nu wordt weergegeven in het concept onderzoeksplan. Gebeurd dit niet dan werkt dit landschap verstorend en dreigt een

[1] https://www.gezondheidsraad.nl/actueel/nieuws/2022/06/29/extra-argument-voor-voorzorgbeleid-rond-hoogspanningslijnen

"verrommeling van Flevopolder wat o.i. niet strookt bij een "goede stedenbouwkundige inpassing".

3. **In alle documenten die wij gelezen hebben staat een groot aantal aspecten dat onderzocht gaat worden:** techniek, geld, gezondheid, archeologische en historische aspecten. De belevingswaarde van de omgeving door direct omwonenden wordt niet tot nauwelijks benoemd en kan slechts indirect worden afgeleid uit deze aspecten. Een betrouwbare overheid zou juist dat aspect als eerste en met voorrang aan de orde moeten stellen. Ook in het wegingskader zien wij dit aspect niet of nauwelijks terug en in de Maatschappelijke kostenbaten analyse hebben wij dit ook niet kunnen vinden. Wij verzoeken u dringend om dit belevingsaspect (waar o.a. gezondheid, geluid, zichtlijnen en uitzicht een onderdeel van zijn) expliciet mee te nemen in het afwegingskader voor de te onderzoeken alternatieven. Als voorbeeld: het gevoel van onveiligheid van het in contact komen van kabels met de omgeving (recente incidenten geven aan dat inmiddels niet meer theoretisch is) of de aanwezigheid van magnetische straling kan enorme effecten hebben op de woonbeleving en -kwaliteit. Een strakke norm is daarbij een minimumeis, maar als afwegingskader onvoldoende.

4. **Wij vragen nadrukkelijk aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren**: *In het gebied van Almere Hout* gaat het dan om snelwegen, aanwezige windturbines van grote omvang, hinder van vliegverkeer (met dreigende toename vanwege Lelystand Airport) en het te onderzoeken tracé van de 380 kV verbinding. In het afwegingskader dient hier rekening mee te worden gehouden.

5. **Economische aspecten:** naast de reguliere kosten van aanleg, voorbereiding, tijdelijke aanpassingen vragen wij ons af of er rekening is gehouden met planschadekosten. Het zal duidelijk zijn dat de te kiezen alternatieven zullen leiden tot schadeclaims. Dat kan op diverse gronden gebeuren. Waardedaling van woningen, bedrijven, liggen hierbij voor de hand. Bij de weging van de alternatieven dient hier nadrukkelijk rekening mee te worden gehouden en in de uitwerking zal daar transparant over gecommuniceerd moeten worden (ook dit raakt het onderwerp betrouwbare overheid).

6. **Mogelijkheden voor ondergrondse inpassing**: Het valt ons in het concept onderzoeksplan op dat de mogelijkheden voor ondergrondse inpassing van een 380 kV verbinding zeer beperkt zijn. Er wordt aangegeven dat er weinig ervaring mee is en dat er technische en economische nadelen zijn. Nadrukkelijk wijzen wij erop dat dit op zich "relevant" is, maar bovenstaande nadelen voor leefomgeving, ruimtelijke inpassing zijn o.i. nadrukkelijk ook relevant. Als 10 km onder de grond wel kan (met beperkte ervaring) dan is de vraag waarom 15 km niet zou kunnen. Wij vragen nadrukkelijk om dit aspect (relevant voor alle alternatieven) scherp en transparant uit te werken en daarover in het definitieve onderzoeksplan op te reageren.

Achtergrond ondergrondse verbinding:

- Ondergrondse verbindingen verdienen in het algemeen volgens TenneT niet de voorkeur vanwege technische uitdagingen en kostenoverwegingen, maar TenneT heeft in 2015 aan de

minister aangegeven dat ondergrondse aanleg over een beperkte afstand (tot maximaal 10 kilometer) op een tracé technisch wel degelijk mogelijk is.

- Bij een ander 380 KV tracé tussen Beverwijk en Bleiswijk is voor het eerst wereldwijd over een lengte van 20 kilometer een ondergrondse 380 kV-kabel aangelegd. Deze ondergrondse verbinding van in totaal 20 kilometer is verdeeld over vijf tracés. Deze vijf tracés bestaan uit twaalf parallelle kabels waardoor de totale hoeveelheid 380 kV-kabel 240 km bedraagt. De eerste twee tracés tussen Delft en Pijnacker en bij de kruising met het Noordzeekanaal zijn al enkele jaren in bedrijf. De nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Lelystad betreft anders dan tussen Beverwijk en Bleiswijk, volgens de huidige plannen uit slechts 2 circuits. Een circuit bestaat uit drie onafhankelijke stroom voerende kabels of kabelbundels. Juist ook omdat er 'slechts' sprake is van twee circuits, is ondergrondse implementatie volgens ons gewenst en noodzakelijk om zorgvuldig met de publieke ruimte in Almere en Flevoland en de randmeren om te gaan.
- In het te onderzoeken paarse tracé dat langs de A6 loopt stellen wij dan ook voor dat rond de 9 kilometer vanaf de aansluiting N702-A6 (aansluiting Hogering op de A6) ondergronds moet lopen tot Knooppunt Almere (Aansluiting A27 met de A6). Dat past binnen de technische mogelijkheden die nu al zijn toegepast tussen Beverwijk en Bleiswijk

Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Gelet op artikel 4, eerste en tweede lid, van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (PbEG L 103);

Gelet op de artikelen 10a en 15 van de Natuurbeschermingswet 1998;

BESLUIT:

Artikel 1
Het besluit tot aanwijzing van het gebied Eemmeer, Gooimeer en IJmeer als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, eerste lid, van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (PbEG L 103) van 18 november 1994 (NBLF 949511; Stcrt. 1994, nr. 234), voor zover betrekking hebbend op de deelgebieden Eemmeer en Gooimeer, wordt als volgt gewijzigd:

a. de begrenzing van het aangewezen gebied wordt op de in paragraaf 3.3 van de Nota van toelichting, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van dit besluit beschreven wijze gewijzigd;
b. de Nota van toelichting, voor zover betrekking hebbend op de deelgebieden Eemmeer en Gooimeer, wordt ingetrokken en vervangen door de Nota van toelichting, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van dit besluit;
c. de in de aanhef bedoelde speciale beschermingszone geldt als te zijn aangewezen voor de volgende vogelsoorten, welke worden beschermd op grond van artikel 4, eerste lid, van Richtlijn 79/409/EEG:
   A037 Kleine zwaan
   A068 Nonnetje
   A193 Visdief
d. de in de aanhef bedoelde speciale beschermingszone geldt als te zijn aangewezen voor de volgende trekkende vogelsoorten, welke worden beschermd op grond van artikel 4, tweede lid, van Richtlijn 79/409/EEG:
   A005 Fuut
   A017 Aalscholver
   A043 Grauwe gans
   A050 Smient
   A051 Krakeend
   A056 Slobeend
   A059 Tafeleend
   A061 Kuifeend
   A125 Meerkoet
e. de kaart voor zover van toepassing op het in de aanhef genoemde besluit, voor zover betrekking hebbend op de deelgebieden Eemmeer en Gooimeer, wordt ingetrokken.

Artikel 2
1. Dit besluit gaat vergezeld van een Nota van toelichting inclusief bijlagen en een kaart die integraal deel uitmaken van dit besluit.

2. De in artikel 1 genoemde speciale beschermingszone vormt het Natura 2000-gebied **Eemmeer & Gooimeer Zuidoever**, waarvan de instandhoudingsdoelstelling in de zin van artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is opgenomen in de Nota van toelichting.

Artikel 3

1. De bekendmaking van dit besluit geschiedt in de Staatscourant.
2. Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
w.g. G. Verburg

Dit besluit, de kaart en de Nota van toelichting worden gedurende zes weken ter inzage gelegd in de onderstaande vestigingen van de Directie Regionale Zaken van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit:

- Vestiging Noord: Cascadeplein 6, 9726 AD GRONINGEN;
- Vestiging Oost: Verzetslaan 30, 7411 HX DEVENTER;
- Vestiging West: Herman Gorterstraat 55, 3511 EW UTRECHT;
- Vestiging Zuid: Keizersgracht 5, 5611 GB EINDHOVEN.

De terinzagelegging vindt tevens plaats in de gemeentehuizen van de betreffende gemeente(n), in de kantoren van de waterschappen waaronder het gebied valt en in de provinciehuizen van de betreffende provincie(s). Het besluit kan ook worden ingezien op internet op het adres: http://www.minlnv.nl/natura2000 en het zal bovendien worden bekendgemaakt in dag-, nieuws- en huis-aan-huisbladen.

Belanghebbenden die hun zienswijze als bedoeld in artikel 3:15 van de Algemene wet bestuursrecht naar voren hebben gebracht of die het redelijkerwijs niet verweten kan worden geen zienswijze naar voren te hebben gebracht, kunnen tot zes weken ná de eerste dag van de terinzagelegging beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag.

Nota van toelichting van het Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever bij de wijziging van besluit NBLF 949511 inhoudende de aanwijzing van Eemmeer, Gooimeer en IJmeer, voor zover betrekking hebbend op de deelgebieden Eemmeer en Gooimeer, als speciale beschermingszone in het kader van de Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand en hierna te noemen de Vogelrichtlijn

1. INLEIDING

Met dit besluit wordt het besluit tot de aanwijzing van Eemmeer, Gooimeer en IJmeer, voor zover betrekking hebbend op de deelgebieden Eemmeer en Gooimeer, als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn, inclusief de daarbij behorende Nota van toelichting, gewijzigd. Het gebied wordt ook aangewezen als het Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever, waarbij instandhoudingsdoelstellingen worden toegevoegd. De aanwijzing van het deelgebied IJmeer, dat ook onderdeel uitmaakt van besluit NBLF 949511 (zie bijlage A), wordt door dit besluit niet gewijzigd.

Artikel 1 van het besluit regelt de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het eerder genomen besluit tot aanwijzing van het gebied onder de Vogelrichtlijn. Zo wordt de Nota van toelichting, behorende bij het bestaande Vogelrichtlijnbesluit, voor zover betrekking hebbend op de deelgebieden Eemmeer en Gooimeer, geheel ingetrokken. Daarnaast worden de vogelsoorten opgesomd waarvoor het gebied van belang is en waarvoor het wordt geacht te zijn aangewezen.

In artikel 2 van het besluit wordt de term Natura 2000-gebied geïntroduceerd en wordt bepaald dat er voor het gebied een instandhoudingsdoelstelling verwezenlijkt dient te worden. Deze doelstelling heeft betrekking op de in artikel 1 opgesomde vogelsoorten. De vogels waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgesteld, zijn geselecteerd aan de hand van de criteria die destijds zijn gebruikt bij de aanwijzing van de Vogelrichtlijngebieden in 2000. In dit deel van het besluit is het Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever gevormd uit het Vogelrichtlijngebied, waarbij instandhoudingsdoelstellingen zijn toegevoegd. De instandhoudingsdoelstellingen staan in de Nota van toelichting. Het deelgebied IJmeer zal middels een afzonderlijk besluit worden samengevoegd met de Vogelrichtlijngebieden IJmeer en Markermeer en het Habitatrichtlijngebied Gouwzee en Kustzone Muiden tot het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer.

Artikel 3 regelt de bekendmaking en de inwerkingtreding van dit besluit.

In hoofdstuk 2 van deze Nota van toelichting wordt de aanwijzing op grond van de Vogelrichtlijn kort toegelicht. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 een vernieuwde gebiedsbeschrijving gegeven en wordt ingegaan op eventuele grenswijzigingen die zijn doorgevoerd nadat het gebied als Vogelrichtlijngebied is aangewezen. Tevens wordt in hoofdstuk 3 de bij dit besluit behorende kaart toegelicht. In hoofdstuk 4 wordt een opsomming gegeven van soorten waaraan het gebied zijn betekenis ontleent. Eventueel doorgevoerde wijzigingen worden in bijlage B van een toelichting voorzien.

Een belangrijk onderdeel van de Nota van toelichting is de opsomming van de instandhoudingsdoelstellingen in hoofdstuk 5. Allereerst worden de algemene doelstellingen geformuleerd en vervolgens staan de instandhoudingsdoelstellingen van de in het gebied aanwezige soorten vermeld. Er wordt aangegeven in welke richting de betreffende instandhoudingsdoelstelling zich zal moeten ontwikkelen. Daarvoor worden

de termen "behoud", "uitbreiding" of "verbetering" gebruikt. Voor soorten is het leefgebied medebepalend en geldt een verdeling in omvang en kwaliteit leefgebied. De aanduiding van de instandhoudingsdoelstelling van een soort is altijd in de vorm van "behoud" of "uitbreiding" van omvang leefgebied en van "behoud" of "verbetering" van kwaliteit van leefgebied ten behoeve van "behoud" of "uitbreiding" van de populatie.

Daarnaast zijn aan de Nota van toelichting drie bijlagen toegevoegd. Ook de bijlagen maken integraal onderdeel uit van het besluit. Bijlage A (voor zover van toepassing) laat zien welke terreindelen zijn vervallen of zijn toegevoegd als onderdeel van de speciale beschermingszone in de zin van de Vogelrichtlijn. Bijlage B is toegevoegd naar aanleiding van zienswijzen en omvat een nadere onderbouwing van wijzigingen in Natura 2000-waarden waarvoor het gebied is aangewezen en toewijzing van en wijzigingen in instandhoudingsdoelstellingen. In bijlage C wordt naar aanleiding van de ontvangen zienswijzen een nadere onderbouwing van het besluit gegeven. De gebiedsspecifieke behandeling van zienswijzen in deze bijlage beperkt zich tot de punten die direct van invloed zijn op dit aanwijzingsbesluit.

2. AANWIJZING VOGELRICHTLIJN

Het gebied is op 18 november 1994 (NBLF 949511) onder de naam "Eemmeer, Gooimeer en IJmeer" aangewezen als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn (verder aangeduid als "Vogelrichtlijngebied"). Bij de Europese Commissie zijn de deelgebieden Gooimeer en Eemmeer bekend onder nummers NL3009011 (Gooimeer) en NL9802035 (Eemmeer). Het bestaande Vogelrichtlijnbesluit NBLF 949511 is, voor zover betrekking hebbend op de deelgebieden Eemmeer en Gooimeer, door middel van dit besluit gewijzigd.

Naast mogelijke grenswijzigingen kan er ook een wijziging plaatsvinden bij de vogelsoorten, waarvoor dit gebied destijds is aangewezen. Deze eventuele wijzigingen worden toegelicht in bijlage B. In dit besluit worden alle vogelsoorten opgesomd waarvoor het gebied wordt geacht te zijn aangewezen.

De deelgebieden Eemmeer en Gooimeer van het hiervoor genoemde Vogelrichtlijngebied worden voortaan aangeduid als Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever (landelijk gebiedsnummer 77).
Natura 2000 is het samenhangende Europees ecologisch netwerk bestaande uit de gebieden aangewezen onder de Habitatrichtlijn en onder de Vogelrichtlijn. Dit netwerk moet de betrokken natuurlijke habitattypen, habitats van soorten en de leefgebieden van vogels in een gunstige staat van instandhouding behouden of, in voorkomend geval, herstellen. De instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 5) en eventuele wijziging van de begrenzing zijn in algemene zin nader toegelicht in het Natura 2000 doelendocument (2006)[1]. Dit document geeft het beleidskader van de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen weer en van de daarbij gehanteerde systematiek. Beschrijvingen van habitattypen en (vogel)soorten waarvoor doelen zijn vastgesteld, zijn opgenomen in het Natura 2000 profielendocument (2008)[2].

[1] Ministerie van LNV (2006): Natura 2000 doelendocument. Duidelijkheid bieden, richting geven en ruimte laten. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
[2] Ministerie van LNV (2008): Natura 2000 profielendocument. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.

Het Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever ligt in de provincies Flevoland, Noord-Holland en Utrecht en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Almere, Zeewolde, Blaricum, Huizen, Naarden, Bunschoten en Eemnes.

2.1 Beschermde natuurmonumenten

Ingevolge artikel 15a, tweede en derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 vervalt van rechtswege de status van de hieronder opgesomde natuurmonumenten[3].
Het beschermd natuurmonument Gooikust Naarden is aangewezen op 21 februari 1974 (NBOR/S-13092; Stcrt. 1974, nr. 48).
Het staatsnatuurmonument Gooikust Naarden is aangewezen op 3 september 1974 (NBOR/S 13547; Stcrt. 1974, nr. 175).
Het staatsnatuurmonument Eemmeer is aangewezen op 7 december 1976 (NLB/N 23399; Stcrt. 1977, nr. 8).
Het staatsnatuurmonument Gooimeer is aangewezen op 30 december 1985 (NMF/N 85-10494; Stcrt. 1986, nr. 2).
Op grond van de wet heeft de instandhoudingsdoelstelling voor de gedeelten van het Natura 2000-gebied waarop de aanwijzingen als natuurmonument van toepassing waren, mede betrekking op de doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied zoals deze waren vastgelegd in de vervallen besluiten (zie verder hoofdstuk 5).
De gebieden, die in het verleden als natuurmonument zijn aangewezen, zijn op de bijgevoegde kaarten ook als zodanig te herkennen.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEGRENZING

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het Eemmeer en het Gooimeer ontstonden als verzoete overblijfselen van de voormalige Zuiderzee toen zuidelijk Flevoland werd drooggelegd (1968). Het Eemmeer ontvangt vooral water uit de Gelderse Vallei, via de Eem, een kleiner deel wordt aangevoerd vanuit de Veluwerandmeren. Het water in het Gooimeer is een mengsel van water uit het Eemmeer en uit het IJmeer, waarmee het Gooimeer in open verbinding staat. Het Eemmeer heeft een gemiddelde diepte van –1,9 m NAP, het Gooimeer is met –3,6 m NAP, mede door de aanwezigheid van diepe zandwinputten, gemiddeld relatief diep. Alleen de ondiepe zone ten westen van Huizen, met een maximum diepte van –1,2 m NAP en grotendeels minder dan een meter diep, is aangewezen.
Door de aanleg van het zandtalud ten behoeve van de Stichtse Brug is hierlangs in het Eemmeer in de jaren tachtig een brede rietstrook ontstaan. In het Eemmeer is tijdens de aanleg van de polderdijk van zuidelijk Flevoland het eiland De Dode Hond opgespoten. In 1992 is verder ten oosten van de Stichtse Brug een kleine zandplaat aangelegd (de Visdief). De zuidkust bestaat uit polders die eind zestiende, begin zeventiende eeuw ontstaan zijn door bekading van opgeslibd land. De oevers bestaan voornamelijk uit moerasvegetaties met slikranden. Op het eiland De Dode Hond worden daarnaast ook wilgenbossen en struwelen aangetroffen. In vergelijking met de overige randmeren komen er in het Eemmeer weinig waterplanten voor. Alleen in de baai ten zuiden van De Dode Hond worden structureel waterplanten aangetroffen. Het

[3] De oude wet kende zowel staatsnatuurmonumenten als beschermde natuurmonumenten. Dit verschil is in de huidige wet komen te vervallen.

Eemmeer is sterk geëutrofieerd. De nutriëntbelasting is sinds de jaren tachtig teruggedrongen. In beide meren is sprake van verbetering van de waterkwaliteit en toename van mosselen en waterplanten.
Gooimeer Zuidoever omvat ondiep water met waterplanten en een brede strook verland oevergebied, dat geleidelijk overgaat in een brede zandstrook met een hoge wal, waarachter zich laag gelegen graslanden bevinden. Er heerst een zilt en brak milieu. Verder worden ondiepe wateren, oevers, rietlanden en enige vochtige graslanden aangetroffen. De kustlijn is destijds ontstaan door afslag van de stuwwal van het Gooi als gevolg van getijdenbeweging. Door sedimentatie is een min of meer terrasvormige afzetting even onder de wateroppervlakte gevormd en een zandige en lemige klif ontstaan.

3.2 Landschappelijke context
Eemmeer & Gooimeer Zuidoever behoort tot het Natura 2000-landschap "Meren & Moerassen".

3.3 Begrenzing en oppervlakte
De begrenzing van het Natura 2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Het Natura 2000-gebied ligt wat het Eemmeer betreft globaal tussen de Eemmeerdijk in het noorden, de polders van Eemland in het zuiden, en de Stichtse Brug in het westen. Noordwestelijk van Bunschoten-Spakenburg loopt de grens door het water. Wat het Gooimeer betreft ligt de grens globaal door het water tussen de Gooise kust en de vaargeul in het noorden, de rijksweg A1 in het westen, de Oostdijk en de bossen van Naarden en Huizen in het zuiden. De oostelijke grens ligt langs de zuiveringsinstallatie van Huizen.

Het Natura 2000-gebied beslaat een oppervlakte van ongeveer 1.580 ha. De oppervlakte van de gezamenlijke natuurmonumenten bedraagt ongeveer 1.560 ha. Deze natuurmonumenten vallen geheel binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied. Voor de exacte oppervlakten wordt verwezen naar de legenda van de bij dit besluit behorende kaart. Deze cijfers betreffen bruto-oppervlakten omdat bij de berekening geen rekening is gehouden met niet op de kaart, tekstueel uitgesloten delen (zie paragraaf 3.4).

De begrenzing van het Vogelrichtlijngebied is op de kaart op enkele technische punten verbeterd[4]:
- De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden.
- De begrenzing is afgestemd op die van de (voormalige) natuurmonumenten opdat deze geheel binnen het Vogelrichtlijngebied vallen.
- Overlap van 5 meter of minder met kadastrale percelen die grotendeels buiten het gebied zijn gelegen, is gelet op de kadastrale inschrijving[5], waar mogelijk beperkt. Dit betekent dat aldaar de kadastrale lijn is aangehouden. Deze werkwijze is alleen gevolgd op plekken waar geen Natura 2000-waarden aanwezig zijn. (°)

De aanwijzing van Eemmeer & Gooimeer Zuidoever als Vogelrichtlijngebied is indertijd (1994) gecombineerd met die van een deel van het IJmeer (Kustzone bij Muiden). Dit

[4] Wijzigingen aangeduid met een nulletje (°) betreffen aanpassingen ten opzichte van het ontwerpbesluit.
[5] Conform artikel 15 van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (Stb. 2004, 31) is dit besluit, wat betreft de kadastrale percelen die geheel of gedeeltelijk binnen het aangewezen gebied zijn gelegen, in de kadastrale registratie als beperking ingeschreven.

deel van het IJmeer zal te zijner tijd worden samengevoegd met het in 2000 aangewezen resterende deel van het IJmeer en het eveneens in 2000 aangewezen Markermeer tot het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer.

3.4 Toelichting bij de kaart en uitgesloten delen

De begrenzing van het Natura 2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Voor zover van toepassing is daarbij onderscheid gemaakt tussen de begrenzingen van Habitatrichtlijngebied, Vogelrichtlijngebied en (voormalige) natuurmonumenten. Daar waar de kaart en de Nota van toelichting, bijvoorbeeld om kaarttechnische redenen, niet overeenstemmen, is de tekst in deze paragraaf doorslaggevend. In voorkomende gevallen zijn op de kaart ook aangrenzende Natura 2000-gebieden aangegeven. Aan de indicatief aangeduide begrenzing van deze gebieden kunnen geen rechten worden ontleend (voor de begrenzing van deze gebieden wordt verwezen naar de kaarten van de betreffende aangewezen of aangemelde gebieden).

Voor de begrenzing van Natura 2000-gebieden geldt de volgende algemene exclaveringsformule: Bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan in paragraaf 3.3 wordt afgeweken. Voor de gebruikte begrippen gelden de volgende definities (voor zover van toepassing in het onderhavige gebied):

- Bebouwing betreft één of meer gebouwen of bouwwerken geen gebouwen zijnde. Gebouw: elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. Bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, of hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.
- Erven zijn de onmiddellijk aan een woning of ander gebouw gelegen, daarbij behorende en daarmede in gebruik zijnde terreinen.
- Tuinen zijn in de onmiddellijke nabijheid van een woning of ander gebouw gelegen intensief onderhouden terreinen, beplant met siergewassen en gazons of in gebruik als moestuin, die zich duidelijk onderscheiden van de omgeving. Tuinen zijn meestal besloten en omheind middels een afrastering, schutting, muur of haag, of (deels) omgeven door een sloot.
- Verhardingen kunnen bijvoorbeeld zijn: wegen, pleinen, parkeervoorzieningen, erfverhardingen en steenglooiingen. Wegen betreffen alle voor het gemotoriseerd verkeer in gebruik zijnde kunstmatig verharde wegen met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten.
- Hoofdspoorwegen betreffen spoorlijnen die zijn opgenomen in het Besluit aanwijzing hoofdspoorwegen (Stb. 2004, nr. 722). Langs hoofdspoorwegen geldt artikel 20 van de Spoorwegwet.

4. NATURA 2000-WAARDEN

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een opsomming gegeven van de waarden waaraan het gebied zijn betekenis ontleent als Vogelrichtlijngebied. Paragraaf 4.2.1 vermeldt de vogelsoorten waarvoor het gebied onder de Vogelrichtlijn is aangewezen. Op alle vermelde vogelsoorten is een instandhoudingsdoelstelling van toepassing (zie hoofdstuk 5).

4.2 Natura 2000-waarden waarvoor het gebied is aangewezen

4.2.1 Vogelrichtlijn: vogelsoorten (bijlage I en artikel 4.2)

Het gebied is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage I van de Vogelrichtlijn:

A037 Kleine zwaan (*Cygnus columbianus*)
A068 Nonnetje (*Mergus albellus*)
A193 Visdief (*Sterna hirundo*)

Verder is het gebied aangewezen voor de volgende andere geregeld voorkomende trekvogels waarvoor het gebied van betekenis is als broed-, rui- en/of overwinteringsgebied en rustplaatsen in hun trekzones (artikel 4.2):

A005 Fuut (*Podiceps cristatus*)
A017 Aalscholver (*Phalacrocorax carbo*)
A043 Grauwe gans (*Anser anser*)
A050 Smient (*Anas penelope*)
A051 Krakeend (*Anas strepera*)
A056 Slobeend (*Anas clypeata*)
A059 Tafeleend (*Aythya ferina*)
A061 Kuifeend (*Aythya fuligula*)
A125 Meerkoet (*Fulica atra*)

Wijzigingen ten opzichte van de aanwijzing als Vogelrichtlijngebied (1994) en/of het ontwerpbesluit (2007) zijn verklaard in bijlage B.1 van deze Nota van toelichting[4].

5. INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

5.1 Inleiding

Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip "instandhouding" wordt een geheel aan maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrichtlijn worden bij aanwijzing als Habitatrichtlijngebied "tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat […] of van een soort […] alsmede voor de coherentie van Natura 2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging".

Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura 2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitattype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige

staat van instandhouding op landelijk niveau. Tevens is daarbij aangegeven welke habitattypen en/of (vogel)soorten ten koste mogen gaan van andere habitattypen en (vogel)soorten. Bij broedvogelsoorten met een regionale doelstelling is in de toelichting aangegeven wat in een bepaalde periode de minimale en maximale bijdrage van het betreffende gebied aan het regionale doelniveau is geweest. Voor een beperkt aantal (vogel)soorten en habitattypen zijn op basis van artikel 10a, derde lid van de Natuurbeschermingswet 1998 "complementaire doelen" geformuleerd. Het betreft (vogel)soorten en habitattypen die onder druk staan en waarvoor Nederland in Europees verband een bijzondere verantwoordelijkheid heeft. Dit betekent dat aan een beperkt aantal Vogelrichtlijngebieden Habitatrichtlijndoelen zijn toegekend (en andersom) en dat aan een beperkt aantal Habitatrichtlijngebieden "ontwikkeldoelen" zijn toegekend. Met behulp van deze complementaire doelen is de realisering van de landelijke doelen beter gewaarborgd. Deze doelen maken volwaardig deel uit van de aanwijzingsbesluiten. De betreffende waarden worden niet aangemeld bij de Europese Commissie.
In bijlage B.2 van deze Nota van toelichting is een overzicht opgenomen van alle gebiedsdoelstellingen per vogelsoort.
Voor de Natura 2000-gebieden zullen in beheerplannen instandhoudingsmaatregelen worden uitgewerkt die beantwoorden aan de gebiedsspecifieke ecologische vereisten van de betrokken natuurlijke habitats en (vogel)soorten.

Als verdere invulling van het stellen van prioriteiten zijn voor de acht onderscheiden Natura 2000-landschappen[6] kernopgaven geformuleerd op grond van de daar voorkomende habitattypen en soorten, de landelijke betekenis van deze waarden binnen het betreffende landschap, de belangrijkste verbeteropgaven en de beïnvloedingsmogelijkheden. Per landschap omvatten ze de belangrijkste behoud- en herstelopgaven. De kernopgaven stellen prioriteiten ("richting geven") en geven overeenkomsten en verschillen tussen en binnen de gebieden aan. Zij hebben in het bijzonder betrekking op habitattypen en (vogel)soorten die sterk onder druk staan en/of waarvoor Nederland van groot of zeer groot belang is. De kernopgaven worden per Natura 2000-landschap behandeld en opgesomd in hoofdstuk 5 van het Natura 2000 doelendocument (2006).

5.2 Algemene doelen

Behoud en indien van toepassing herstel van:
1. de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
2. de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
3. de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
4. de op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

[6] Het Natura 2000-landschap van het gebied waarop dit besluit betrekking heeft staat vermeld in paragraaf 3.2 van deze Nota van toelichting.

5.3 Vogelrichtlijn: broedvogels

A193 Visdief

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 280 paren.

Toelichting De visdief is van oudsher broedvogel langs de kusten van het voormalige IJsselmeer. Het aantal paren wordt tegenwoordig sterk bepaald door het aanbod van geschikte nestplaatsen die ontstaan bij het opspuiten van eilandjes ten behoeve van natuurontwikkeling. In de periode 1999-2003 broedden op eiland De Visdief (de enige kolonie binnen de grenzen van Vogelrichtlijngebied Eemmeer) jaarlijks tussen 58 en 436 paren. Het aantal broedparen is sinds 2002 sterk afgenomen door verplaatsing van de broedkolonie naar met name het eilandje Huizerhoef dat in het Gooimeer buiten het aangewezen gebied is gelegen. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

5.4 Vogelrichtlijn: niet-broedvogels

A005 Fuut

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 160 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting Het gebied heeft voor de fuut met name een functie als foerageergebied. De soort is het hele jaar present, met verhoogde aantallen in augustus-november en in maart. In de eerste helft van de jaren tachtig is de populatie sterk toegenomen; sinds de tweede helft van de jaren negentig weer afnemend. Net als de aalscholver (A017) en andere viseters (zoals sterns) houdt dit mogelijk verband met concurrentie om kleine vis met sterke jaarklassen van de snoekbaars. Het aantalsverloop is in beide meren ongeveer gelijk. Behoud van de huidige situatie is voldoende, de waarschijnlijke oorzaak van de landelijk matig ongunstige staat van instandhouding is niet gelegen in dit gebied.

A017 Aalscholver

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 160 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting Het gebied heeft voor de aalscholver met name een functie als foerageergebied. De soort is het hele jaar present, met sterk verhoogde aantallen in september/oktober. De populatie is sterk toegenomen rond midden jaren tachtig; recentere aantallen liggen weer iets lager, net als de fuut (A005) en andere viseters (sterns), mogelijk in relatie met concurrentie om kleine vis met sterke jaarklassen van de snoekbaars. Uiteindelijk is in het Eemmeer weer herstel opgetreden. Behoud van de huidige situatie is voldoende gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding.

A037 Kleine zwaan

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 2 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting Het gebied heeft voor de kleine zwaan met name een functie als foerageergebied. De soort is een wintergast, vooral aanwezig in oktober-december, met kleinere aantallen tot maart. In het verleden traden sterke

jaar-op-jaar fluctuaties op, en in de jaren negentig is de populatie in beide meren sterk afgenomen. In recente jaren was de soort nagenoeg afwezig. Deze afname is enerzijds verbonden aan de afname van de internationale populatie omvang, anderzijds waarschijnlijk aan concurrentie met andere soorten (knobbelzwaan). Behoud van de huidige situatie is voldoende, de waarschijnlijke oorzaak van de landelijk matig ongunstige staat van instandhouding is niet gelegen in dit gebied.

A043 Grauwe gans

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 300 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting Het gebied heeft voor de grauwe gans met name een functie als foerageergebied en als slaapplaats. De draagkrachtschatting heeft betrekking op de foerageerfunctie. De soort is het hele jaar present, met een sterke piek in oktober; in het Eemmeer ook in maart. Zoals overal is de populatie fors toegenomen. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig. De doelstelling heeft geen betrekking op de eventuele functie van het gebied als broedgebied voor deze soort.

A050 Smient

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 4.900 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting De aantallen smienten zijn van internationale betekenis. Het gebied heeft voor de soort met name een functie als slaapplaats. De soort is een overwinteraar, vooral aanwezig van oktober-maart. Tot midden jaren tachtig is de populatie zeer sterk toegenomen, daarna enige tijd stabiel gebleven en recent is er weer enige toename. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig. De doelstelling heeft geen betrekking op de eventuele functie van het gebied als broedgebied voor deze soort.

A051 Krakeend

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 90 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting Het gebied heeft voor de krakeend met name een functie als foerageergebied. De soort is het hele jaar present, met pieken in oktober/november en maart/april. Tot midden jaren tachtig is de populatie toegenomen, daarna is de populatie stabiel gebleven. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

A056 Slobeend

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 5 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting Het gebied heeft voor de slobeend met name een functie als foerageergebied. De soort is vooral aanwezig in augustus-oktober. Er is sprake van een doorgaande afname in aantallen sinds eind jaren tachtig, maar deze wordt landelijk gecompenseerd door een (sterkere) toename in de Oostvaardersplassen. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

A059 Tafeleend

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 790 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting De aantallen tafeleenden zijn van nationale betekenis en waren in 1993-1997 ook van internationale betekenis. Het gebied heeft voor de soort met name een functie als foerageergebied. Het gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever levert de grootste bijdrage na de Veluwerandmeren en het Markermeer & IJmeer. De soort is vooral overwinteraar van september-maart, met een piek in het Eemmeer meestal in januari en in het Gooimeer in december. Eind jaren tachtig (Gooimeer) en begin jaren negentig (Eemmeer) is de populatie sterk toegenomen en daarna bijna even fors weer afgenomen, vooral in het Gooimeer, net als de kuifeend (A061). De toename is hoogstwaarschijnlijk gerelateerd aan de toename van de driehoeksmossel (bij gebrek aan kranswieren is dit de voornaamste voedselbron), die echter nog steeds in hoge dichtheden voorkomt. De afname is elders in het IJsselmeergebied gecompenseerd (Veluwerandmeren). Behoud van de huidige situatie is voldoende, de waarschijnlijke oorzaak van de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is niet gelegen in dit gebied.

A061 Kuifeend

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 2.700 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting Aantallen kuifeenden zijn van nationale betekenis. Het gebied heeft voor de soort met name een functie als foerageergebied. De soort is vooral overwinteraar van september-maart, met een piek in december in het Gooimeer en in het Eemmeer met een piek in oktober. Vooral de tweede helft van de jaren tachtig is de populatie sterk toegenomen en in de jaren negentig weer afgenomen, vooral in het Gooimeer. Wellicht is er sprake van uitwisseling tussen de meren bij nachtelijk foerageren. De toename is hoogst waarschijnlijk gerelateerd aan toename van de driehoeksmossel (bij gebrek aan kranswieren is dit de voornaamste voedselbron), die echter nog steeds in hoge dichtheden voorkomt. De afname is elders in het IJsselmeergebied gecompenseerd. Behoud van de huidige situatie is voldoende, op landelijk niveau is geen herstelopgave geformuleerd.

A068 Nonnetje

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 10 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting Het gebied heeft voor het nonnetje met name een functie als foerageergebied. De soort is een overwinteraar, vooral aanwezig van december-maart. Afgezien van tijdelijk hoge aantallen in de tweede helft van de jaren tachtig zijn de aantallen stabiel of licht toenemend. Behoud van de huidige situatie is voldoende, de waarschijnlijke oorzaak van de landelijk matig ongunstige staat van instandhouding is niet gelegen in dit gebied.

A125 Meerkoet

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 1.700 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting Het gebied heeft voor de meerkoet met name een functie als foerageergebied. De hoogste aantallen zijn aanwezig in september-maart.

In beide meren is de populatie sterk toegenomen in de tweede helft van de jaren tachtig en de eerste helft van de jaren negentig, waarschijnlijk in respons op een toename van driehoeksmosselen. Sindsdien is het aantalsverloop stabiel.

5.5 Beschermde natuurmonumenten

Het Natura 2000-gebied omvat één of meer voormalige beschermde natuurmonumenten (zie paragrafen 2.1 en 3.3 van deze Nota van toelichting). Ingevolge artikel 15a, derde lid, Natuurbeschermingswet 1998, heeft de bescherming van dat deel van het gebied, dat zijn status als beschermd natuurmonument heeft verloren, mede betrekking op de doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied zoals bepaald in het van rechtswege vervallen besluit. Voor zover deze doelstellingen Natura 2000-waarden betreffen (zoals opgenomen in paragraaf 4.2 van deze Nota van toelichting), maken deze deel uit van de in voorgaande paragrafen opgenomen instandhoudingsdoelstellingen. Indien de doelstellingen geen Natura 2000-waarden betreffen, houden deze doelstellingen, zoals de bescherming van het natuurschoon, hun zelfstandige betekenis. In een aantal gevallen is het niet mogelijk om zowel de doelen die voortkomen uit de aanwijzing als beschermd natuurmonument als de Natura 2000-doelstellingen te bereiken (bijvoorbeeld omdat dat om tegenstrijdig beheer vraagt). In deze gevallen hebben de Natura 2000-doelen voorrang om de Europeesrechtelijke verplichtingen na te komen.
In het beheerplan zullen de doelen (de natuurwetenschappelijke betekenis en landschappelijke waarden) van voormalige beschermde natuurmonumenten, net als die van Natura 2000, in ruimte en tijd worden uitgewerkt. Dan wordt ook uitgewerkt waar achteruitgang van het natuurschoon en de natuurwetenschappelijke betekenis is toegestaan ten gunste van Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen. De van rechtswege vervallen besluiten zijn ter informatie aan het einde van dit besluit toegevoegd.
De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft in haar brief van 30 juni 2009 (TK 2008-2009, 31700 XIV, nr. 160) aangekondigd een voorstel tot wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 in procedure te zullen brengen, waarin wordt voorgesteld dat voor de doelen die voortkomen uit de aanwijzing als beschermd natuurmonument - voor zover deze verder gaan dan de Natura 2000 doelen - het oorspronkelijke beschermingsregime voor natuurmonumenten zal gaan gelden. Wanneer dat aangekondigde wetsvoorstel door het parlement wordt aanvaard, betekent dat onder meer dat de uitwerking van die doelen in het beheerplan facultatief wordt, in plaats van dat daartoe een verplichting geldt.

Bijlage A is niet van toepassing op dit besluit.

Nadere onderbouwing van wijzigingen in Natura 2000-waarden waarvoor het gebied is aangewezen en toewijzing van en wijzigingen in instandhoudingsdoelstellingen

B.1. Wijzigingen in vogelsoorten ten opzichte van aanwijzing als Vogelrichtlijngebied en/of het ontwerpbesluit (paragraaf 4.2.1)
B.2. Toewijzing instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 5)

B.1. Wijzigingen in vogelsoorten ten opzichte van aanwijzing als Vogelrichtlijngebied en/of het ontwerpbesluit (paragraaf 4.2.1)

De vogelsoorten waarvoor het gebied in 1994 is aangewezen als onderdeel van het Vogelrichtlijngebied Eemmeer, Gooimeer en IJmeer (voor zover van toepassing op Eemmeer & Gooimeer Zuidoever), betreffen een opsomming van vogelsoorten waaraan het gebied zijn natuurwetenschappelijke betekenis ontleent. Bij de aanwijzing van 49 Vogelrichtlijngebieden in 2000 is vastgesteld voor welke soorten op grond van artikel 4 van de Vogelrichtlijn een verplichting bestaat voor het treffen van speciale beschermingsmaatregelen in de vorm van de aanwijzing van gebieden (in de Richtlijn aangeduid als "speciale beschermingszones")[7]. Dit betreft in de eerste plaats 46 soorten die zijn opgenomen in bijlage I van de Vogelrichtlijn[8]. Daarnaast zijn gebieden aangewezen voor 51 (andere) trekkende vogelsoorten zoals bedoeld in artikel 4.2 van de Vogelrichtlijn. Een gebied wordt slechts aangewezen voor de soorten waarvoor het gebied van landelijke betekenis is. Hiervan is in beginsel sprake indien het gebied minstens 1% van de landelijke broedpopulatie herbergt, indien 0,1% van de biogeografische populatie geregeld in het gebied verblijft of indien het gebied in combinatie met andere gebieden voldoende bijdrage kan leveren aan een sleutelpopulatie. De vogelsoorten zijn ontleend aan SOVON & CBS (2005)[9]. Dit rapport heeft ten grondslag gelegen aan de formulering van de instandhoudingsdoelstellingen voor de Vogelrichtlijnsoorten. Om ecologische redenen, die in voorkomende gevallen hieronder zijn vermeld, is soms van deze algemene criteria afgeweken. Deze werkwijze heeft voor de lijst van vogelsoorten waarvoor dit gebied is aangewezen, de volgende consequenties:

- Van de oorspronkelijke aanwijzing zijn de volgende vogelsoorten gehandhaafd: fuut (A005), aalscholver (A017), kleine zwaan (A037), smient (A050), krakeend (A051), slobeend (A056), tafeleend (A059) en kuifeend (A061) als niet-broedvogels, en visdief (A193) als broedvogel.
- In aanvulling op de oorspronkelijke aanwijzing, maar conform het ontwerpbesluit (2007), is het gebied ook aangewezen voor één vogelsoort van bijlage I: nonnetje (A068) als niet-broedvogel, omdat het gemiddeld aantal vogels in het gebied meer bedraagt dan 0,1% van de biogeografische populatie. Het gebied voldoet hiermee aan het criterium voor opname van deze soort.
- In aanvulling op de oorspronkelijke aanwijzing (1994), maar conform het ontwerpbesluit (2007), is het gebied ook aangewezen voor twee andere (trek)vogelsoorten zoals bedoeld in artikel 4.2 van de Vogelrichtlijn: grauwe gans (A043) en meerkoet (A125) als niet-broedvogels, omdat het gemiddeld aantal vogels in het gebied meer bedraagt dan 0,1% van de biogeografische populaties. Het gebied voldoet hiermee aan het criterium voor opname van deze soort.
- In afwijking van de oorspronkelijke aanwijzing (1994), maar conform het ontwerpbesluit (2007), zijn de volgende vogelsoorten van bijlage I niet meer opgenomen: roerdomp

[7] Ministerie van LNV (2000): Nota van Antwoord Vogelrichtlijn, bijlage 1. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Den Haag.
[8] De Nota van Antwoord (2000) vermeldt 44 soorten van bijlage I waarvoor gebieden kunnen worden aangewezen. Voor één soort zijn geen gebieden aangewezen omdat er geen vaste verblijfplaatsen zijn (lachstern). Sindsdien zijn verder drie soorten aan bijlage I toegevoegd. Voor twee van deze soorten (strandplevier en dwergmeeuw) waren reeds gebieden aangewezen. Voor de dwerggans worden naar aanleiding van een rechterlijke uitspraak gebieden aangewezen. Per saldo zijn en worden er dus voor 46 soorten van bijlage I gebieden aangewezen.
[9] SOVON & CBS (2005): Trends van vogelaantallen in het Nederlandse Natura 2000 netwerk. SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

(A021), lepelaar (A034), bruine kiekendief (A081), porseleinhoen (A119), kwartelkoning (A122), kluut (A132), strandplevier (A138), kemphaan (A151), zwarte stern (A197), velduil (A222) en blauwborst (A272). De vermelding in het oorspronkelijke aanwijzingsbesluit stamt uit de periode van voor 2000 waarin de soortkeuze nog niet werd gebaseerd op aantalscriteria. Het gebied blijkt daaraan na toetsing aan telgegevens niet te voldoen is daarmee van onvoldoende betekenis voor de instandhouding van de broedpopulatie op landelijke schaal (roerdomp, lepelaar, bruine kiekendief, porseleinhoen, kwartelkoning, kluut, strandplevier, kemphaan, velduil en blauwborst) of van onvoldoende betekenis voor de instandhouding van de biogeografische populaties (lepelaar, kemphaan, kluut en zwarte stern).

- In afwijking van de oorspronkelijke aanwijzing (1994), maar conform het ontwerpbesluit (2007), zijn de volgende trekvogelsoorten zoals bedoeld in artikel 4.2 van de Vogelrichtlijn niet meer opgenomen: wilde eend (A053), wintertaling (A052), topper (A062), brilduiker (A067), grote zaagbek (A070), bontbekplevier (A137), grutto (A156), tureluur (A160), rietzanger (A295), snor (A292) en grote karekiet (A298). De opname in het oorspronkelijke aanwijzingsbesluit stamt uit de periode van voor 2000 waarin de soortkeuze nog niet werd gebaseerd op aantalscriteria. Het gebied blijkt daaraan na toetsing aan telgegevens niet te voldoen is daarmee van onvoldoende betekenis voor de instandhouding van de landelijke broedpopulatie (bontbekplevier, rietzanger, snor en grote karekiet) of van onvoldoende betekenis voor de instandhouding van de biogeografische populatie (overige soorten).
- In afwijking van de oorspronkelijke aanwijzing (1994), maar conform het ontwerpbesluit (2007), zijn de volgende vogelsoorten niet meer opgenomen, omdat deze soorten niet behoren tot de soorten waarvoor Vogelrichtlijngebieden worden aangewezen conform de in 2000 geformuleerde beleidslijn: zomertaling, waterral, ransuil, baardmannetje en kleine plevier.
- In afwijking van de oorspronkelijke aanwijzing (1994), maar conform het ontwerpbesluit (2007), zijn de volgende vogelsoorten die waren vermeld als broedvogel, niet meer opgenomen omdat deze soorten alleen als niet-broedvogel kunnen worden aangewezen conform de in 2000 geformuleerde beleidslijn: grauwe gans (A043), bergeend (A048), krakeend (A051), slobeend (A056) en kuifeend (A061).
- In afwijking van de oorspronkelijke aanwijzing (1994), maar conform het ontwerpbesluit (2007), zijn de volgende vogelsoorten die waren vermeld als niet-broedvogel, niet meer opgenomen omdat deze soorten alleen als broedvogel kunnen worden aangewezen conform de in 2000 geformuleerde beleidslijn: bruine kiekendief (A081), blauwe kiekendief (A082), watersnip (A153) en visdief (A193).

B.2. Toewijzing instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 5)

De hier vermelde gebiedsdoelen en vermeldingen van de relatieve bijdrage van de Natura 2000-gebieden die buiten dit aanwijzingsbesluit vallen en waarvan de definitieve besluiten op het moment van vaststelling van het onderhavige besluit nog niet zijn vastgesteld, moeten worden beschouwd als "indicatieve" opgaven en kunnen nog aan verandering onderhevig zijn.

In dit onderdeel wordt voor iedere Natura 2000-waarde waarvoor het onderhavige gebied is aangewezen, inzichtelijk gemaakt hoe de landelijke doelstelling is uitgewerkt in de Natura 2000-gebieden. De landelijke doelstellingen vormen een kader voor de formulering van instandhoudingsdoelstellingen op gebiedsniveau. De gebiedsdoelen bij elkaar "opgeteld", eventueel tezamen met een opgave buiten het Natura 2000 netwerk, hebben als som het landelijke doel. Onder iedere tabel wordt de landelijke staat van instandhouding van betreffende habitattype of (vogel)soort vermeld. Indien de landelijke doelstelling van de betreffende waarde afwijkt van wat kan worden verwacht uit de landelijke staat van instandhouding, is dit hier gemotiveerd. Gebiedsdoelstellingen die afwijken van de landelijke doelstelling, worden ook zoveel mogelijk gemotiveerd. In gevallen waarin motivering ontbreekt, is aanpassing nog in overweging (met name naar aanleiding van zienswijzen) in het kader van het besluit voor het betreffende gebied. Doelstellingen die volgens de tabellen zijn aangepast ten opzichte van het ontwerpbesluit (zie kolom "Besluit") staan eveneens onder de betreffende tabellen gemotiveerd. De instandhoudingsdoelstellingen van habitattypen en (vogel)soorten die

zijn toegevoegd naar aanleiding van zienswijzen, zijn in principe op behoud gesteld, omdat de landelijke doelstelling al haalbaar werd geacht zonder deze toevoegingen. De instandhoudingsdoelstellingen die om deze reden op behoud zijn gesteld en daarmee afwijken van de landelijke doelstelling voor het betreffende habitattype of de betreffende soort, zijn in de tabellen gemarkeerd met een [x].
De niet-broedvogelsoorten waarvoor zowel landelijk als in alle gebieden een behoudopgave is gesteld zijn samengevat in één tabel. Regels in cursief betreffen complementaire doelen (zie Natura 2000 doelendocument, paragraaf 3.3). Bij broedvogels en niet-broedvogels wordt in de kolom "Populatie" tevens aangegeven of er sprake is van herstel dan wel uitbreiding (↑). In een aparte kolom is van elk gebied de relatieve bijdrage vermeld. In het geval van soorten is dit het aandeel van de landelijke populatie dat (geregeld) in het gebied aanwezig is. Afhankelijk van de soort wordt dit afgemeten aan getelde aantallen, aantal bezette plekken of kilometerhokken.

Er is gebruik gemaakt van de volgende klasse-indeling:
A1 = 15-30%, A2 = 30-50%, A3 = 50-75% en A4 = >75%
B1 = 2-6% en B2 = 6-15%
C = <2%

B.2.1. Vogelrichtlijn: broedvogels

A193 – Visdief **Landelijke doelstelling: behoud omvang en behoud kwaliteit leefgebied voor herstel populatie**						
N2k-nr	**Natura 2000-gebied**	**Doel omvang**	**Doel kwaliteit**	**Populatie**	**Relatieve bijdrage**	**Besluit**
001	Waddenzee	behoud	behoud	5.300	A1	aanwijzingsbesluit
072	IJsselmeer	behoud	behoud	3.300	B2	doel aangepast [a]
073	Markermeer & IJmeer	behoud	behoud	630	B1	conform ontwerp
077	Eemmeer & Gooimeer Zuidoever	behoud	behoud	280	B1	doel aangepast [b]
092	Ilperveld, Varkensland, ...	behoud	behoud	180	C	ontwerpbesluit
109	Haringvliet	behoud	behoud	6.500[R] (↑)	B2	ontwerpbesluit
114	Krammer-Volkerak	behoud	behoud	6.500[R] (↑)	C	concept-ontwerp
115	Grevelingen	behoud	behoud	6.500[R] (↑)	B1	ontwerpbesluit
118	Oosterschelde	behoud	behoud	6.500[R] (↑)	B1	conform ontwerp
120	Zoommeer	behoud	behoud	6.500[R] (↑)	C	concept-ontwerp
122	Westerschelde & Saeftinghe	behoud	behoud	6.500[R] (↑)	B2	conform ontwerp

(a) De doelstelling voor IJsselmeer is aangepast, omdat het aantal paren in recente jaren (2004-2008) flink is toegenomen (maximaal 5.380 broedparen in 2008) door de aanleg van vogeleiland de Kreupel in 2004. Er is gekozen om het gemiddelde van de laatste tien jaar (1999-2008) als behoudsdoel te stellen, waarmee de aantallen vóór aanleg en na aanleg van de Kreupel gemiddeld zijn aangezien het niet zeker is of de huidige populatie zich in hoge aantallen zal handhaven of dat de populatie zich zal stabiliseren op een wat lager niveau. Het aantal heeft betrekking op gunstige jaren.
(b) Het aantal voor Eemmeer & Gooimeer Zuidoever is aangepast conform het gemiddeld aantal broedparen (1999-2003) op het eiland De Visdief. Dit wijkt af van het gemiddelde genoemd in SOVON & CBS (2005) omdat hierin ook buiten het gebied nestelende paren zijn meegeteld. Tevens is de tekst, die onder het kopje "Doel" in paragraaf 5.3 van de Nota van toelichting van het betreffende besluit, na de behoudopgave vermeld staat, verwijderd. Deze tekst is abusievelijk in het doel opgenomen..
(R) Betreft een regionale doelstelling.

De landelijke staat van instandhouding van de visdief is op de aspecten populatie en leefgebied beoordeeld als "matig ongunstig". Na een sterke terugval rond de jaren zestig vindt sindsdien voortdurend herstel plaats, al lijkt dit momenteel te stagneren. De landelijke doelstelling is behoud van het leefgebied dat plaats biedt aan de herstellende populatie van uiteindelijk 20.000 broedparen.
Het regiodoel voor het Deltagebied sluit hierop aan: behoud van het huidige leefgebied voor herstel van de populatie van ten minste 6.500 broedparen. In de Waddenzee (001) wordt het stoppen van de neergaande trend ten doel gesteld. In het IJsselmeer (072) heeft de draagkracht betrekking op gunstige jaren en bestaat er nog onzekerheid over de draagkracht van de Kreupel op langere termijn (zie paragraaf 5.5 van de Nota van toelichting). In het

Markermeer & IJmeer (073), Eemmeer & Gooimeer Zuidoever (077) en Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske (092) is de bijdrage aan de landelijke doelstelling relatief klein en worden de potenties laag ingeschat. Ongeveer drie kwart van de landelijke opgave ligt binnen het Natura 2000-netwerk.

B.2.2. Vogelrichtlijn: niet-broedvogels

De doelniveaus van niet-broedvogels zijn meestal uitgedrukt als seizoensgemiddelde of als (gemiddeld) seizoensmaximum. Deze gemiddelden, die worden bepaald aan de hand van maandelijkse tellingen, worden als volgt berekend[10]:
Het seizoensgemiddelde is het gemiddelde aantal in een gebied aanwezige vogels over het gehele seizoen, berekend aan de hand van maandelijks uitgevoerde tellingen over een reeks seizoenen (1999/2000-2003/2004).
Het (gemiddeld) seizoensmaximum is het gemiddelde van het grootste getelde aantal (piekaantal) per seizoen (juli t/m juni van het volgende jaar) berekend over een reeks van achtereenvolgende seizoenen (meestal vijf seizoenen: 1999/2000-2003/2004).
Bij voorkeur is het doelniveau uitgedrukt als seizoensgemiddelde omdat dit een indicatie geeft voor het gebruik van een gebied over het gehele seizoen. Bij onvoldoende beschikbaarheid van jaarrondtellingen moet soms worden teruggevallen op het seizoensmaximum.

Niet-broedvogelsoorten **Landelijke doelstelling: behoud omvang en behoud kwaliteit leefgebied**					
Vogelsoort	**Aantal gebieden**	**Landelijke doelstelling**	**Populatie Eemmeer & Gooimeer Zuidoever**	**Relatieve bijdrage***	**Besluit**
A005 Fuut [a,g]	24	10.900	160	f, C	conform ontwerp
A017 Aalscholver [e]	26	24.500	160	f, C	conform ontwerp
A037 Kleine zwaan [b]	29	4.820	2	f, C	conform ontwerp
A043 Grauwe gans [e,f]	31	86.300	300	sf, C	conform ontwerp
A050 Smient [e,f]	45	258.200	4.900	s, C	conform ontwerp
A051 Krakeend [e,f]	35	10.200	90	f, C	conform ontwerp
A056 Slobeend [e,g]	38	5.750	5	f, C	conform ontwerp
A059 Tafeleend [d]	18	20.900	790	f, B1	conform ontwerp
A061 Kuifeend [c,g]	21	75.700	2.700	f, B1	conform ontwerp
A068 Nonnetje [a]	18	690	10	f, C	conform ontwerp
A125 Meerkoet [e,g]	23	89.700	1.700	f, B1	conform ontwerp

* Het gebied vervult hoofdzakelijk een slaapplaatsfunctie (s), foerageerfunctie (f) of beide (sf). Relatieve bijdrage is alleen berekend als het landelijke doel en het gebiedsdoel beide zijn gebaseerd op dezelfde waarde (óf seizoensmaximum óf seizoensgemiddelde).

a. Fuut en nonnetje: ondanks de landelijk matig ongunstige staat van instandhouding is landelijk een behoudsdoelstelling geformuleerd voor deze soorten vanwege de slechte stuurbaarheid van vermoedelijke oorzaken (Natura 2000 doelendocument, 2006).
b. Kleine zwaan: ondanks de landelijk matig ongunstige staat van instandhouding is landelijk een behoudsdoelstelling voor deze soort geformuleerd. De recente afname is verbonden aan een afname op internationaal niveau en mogelijk aan enkele andere slecht stuurbare factoren (Natura 2000 doelendocument, 2006).
c. Kuifeend: ondanks de landelijk matig ongunstige staat van instandhouding is landelijk een behoudsdoelstelling voor deze soort geformuleerd, omdat deze staat van instandhouding alleen gebaseerd is op toekomstverwachting (Natura 2000 doelendocument, 2006).
d. Tafeleend: ondanks de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is landelijk een behoudsdoelstelling voor deze soort geformuleerd, vanwege slecht stuurbare oorzaken en enige compensatie door toename in de randmeren (Natura 2000 doelendocument, 2006).
e. Aalscholver, grauwe gans, smient, krakeend, slobeend en meerkoet: de staat van instandhouding van deze soorten is beoordeeld als "gunstig"[11].

[10] Voorbeeld voor een seizoen met de volgende telresultaten (juli-juni): 0, 0, 0, 100, 100, 200, 100, 100, 0, 0, 0, 0. Het seizoensmaximum bedraagt in dit geval 200, het seizoensgemiddelde 50 (som van alle maandcijfers gedeeld door 12).

f. Grauwe gans, smient en krakeend: enige afname landelijk veroorzaakt door extensivering van landgebruik (onder andere door natuurontwikkeling) is aanvaardbaar.
g. Fuut, slobeend, kuifeend en meerkoet: enige afname landelijk als gevolg van herstel van zout-zoet overgangen is aanvaardbaar.

[11] De beschreven staat van instandhouding van de meerkoet wijkt af van de staat van instandhouding zoals gegeven in het Natura 2000 doelendocument (2006). Op basis van de stabiele trend in de afgelopen 3 decennia is er geen sprake van een ongunstige staat van instandhouding op het aspect populatie. Zie het Natura 2000 profielendocument (2008).

Motivering van het besluit op basis van de binnengekomen zienswijzen

1. INLEIDING

Op 27 november 2006 zijn er 111 ontwerp-aanwijzingsbesluiten gepubliceerd voor de eerste tranche Natura 2000-gebieden.

Deze ontwerp-aanwijzingsbesluiten hebben in de periode van 9 januari 2007 tot en met 19 februari 2007 ter inzage gelegen. Dit heeft ertoe geleid dat er door bijna 7.800 personen of organisaties een zienswijze is ingediend over één of meer gebieden. Een belangrijk deel van de argumentatie in deze zienswijzen heeft betrekking op de gebruikte criteria, de voorgestelde begrenzing van de gebieden en de mogelijke gevolgen van Natura 2000 voor burgers en het bedrijfsleven. In veel zienswijzen werd dezelfde argumentatie gebruikt en werden gelijkluidende zorgen geuit.

Er is daarom besloten om in één nota tot een algemene beantwoording van deze breed geuite kritiekpunten over te gaan. In deze Nota van Antwoord[12] is op hoofdlijnen het te voeren beleid uiteengezet. De Nota van Antwoord is op 21 november 2007 aan de Tweede Kamer aangeboden en op 13 februari en 6 maart 2008 heeft de Tweede Kamer de nota besproken. Iedereen die een zienswijze heeft ingediend, heeft in een persoonlijke brief een antwoord ontvangen, waarin op de algemene opmerkingen uit de zienswijze is ingegaan.

Gelet op het grote aantal zienswijzen dat voor elk gebied is ingediend en het grote aantal onderwerpen dat daarbij aan de orde is gekomen, is besloten om bij elk besluit de individuele zienswijzen per thema te behandelen. Dit gebeurt in deze bijlage C.
Verder wordt in deze bijlage C vermeld welke specifiek op dit gebied betrekking hebbende inspraakreacties zijn binnengekomen en hoe hiermee is omgegaan bij het opstellen van het aanwijzingsbesluit.
Bij de beantwoording van de zienswijzen zijn ook de provinciale beschouwingen op de zienswijzen betrokken.

Voor het gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever zijn 72 zienswijzen ingediend. De reacties worden hieronder thematisch besproken.

2. REACTIES OVER DE PROCEDURE

Een aantal insprekers vraagt zich af of de procedure wel zorgvuldig genoeg is doorlopen en wijst in dit kader mede op de verschillen tussen de huidige besluiten en de eerdere concepten die eind 2005 waren opgesteld. Zo wordt er gesteld dat de vertaling van de gegevens naar de doelstellingen disproportioneel is. Daarnaast zijn de doelstellingen volgens deze insprekers uitgebreider dan is voorgeschreven. Door de doelstellingen in het ontwerp-aanwijzingsbesluit voor alle soorten op te nemen en dus ook voor die soorten die niet kwalificeren, wordt er naar de mening van een aantal insprekers ten onrechte de suggestie gewekt dat de maatregelen die hieruit voortvloeien het gevolg zijn van de verplichtingen van de richtlijnen. In een aantal zienswijzen wordt erop aangedrongen om in een gebied alleen die soorten te beschermen, waarvoor het gebied tot de categorie van belangrijkste gebied behoort.
In een ander verband wordt gewezen op grote aantallen ganzen die reeds zonder speciale beschermingsgebieden al een gunstige ontwikkeling doormaken.
Insprekers wijzen verder op documenten die in een eerdere fase van het proces ter beoordeling zijn aangeboden, waarop men wijzigingen heeft voorgesteld en ten aanzien waarvan wijzigingen zijn doorgevoerd in de ontwerpbesluiten. Het betreft onder andere de profielendocumenten 2006[13] en gebiedendocumenten uit 2005.

[12] Ministerie van LNV (2007): Nota van Antwoord. Inspraakprocedure aanwijzing Natura 2000-gebieden. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
[13] Ministerie van LNV (2006): Natura 2000 profielendocument. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.

Verder wordt er door diverse insprekers op gewezen dat de aanwijzing van een Natura 2000-gebied een nieuwe wettelijke status tot gevolg heeft. Dat zou moeten betekenen dat in de besluitvorming de belangen van alle betrokkenen zorgvuldig dienen te worden meegewogen.

Met betrekking tot de hierboven genoemde argumenten worden de volgende opmerkingen gemaakt:

Selectie en aanwijzing van Vogelrichtlijngebieden
De selectie en aanwijzing van de Vogelrichtlijngebieden zoals Eemmeer & Gooimeer Zuidoever, zijn met uitzondering van twee gebieden[14] in 2005 volledig afgerond. De rechter is destijds met betrekking tot de in 2000 gebruikte selectie- en begrenzingsmethodiek[15] tot de conclusie gekomen dat deze criteria niet onredelijk waren[16] en heeft alle bezwaren ten aanzien van de selectie en begrenzing van de toen aangewezen Vogelrichtlijngebieden ongegrond verklaard. Dat betekent dat de aanwijzing van dit Vogelrichtlijngebied al rechtens vaststaat. Dit gebied was dus al voor de terinzagelegging een volwaardig Natura 2000-gebied en op dat feit kon daarom niet worden ingesproken. In deze procedure zijn nu aan dit gebied instandhoudingsdoelstellingen toegevoegd en daarnaast is een aantal wijzigingen doorgevoerd. Voor de eventuele wijzigingen van de vogelsoorten waarvoor het gebied geldt te zijn aangewezen wordt verwezen naar bijlage B.1 van deze Nota van toelichting en naar hoofdstuk 4 van deze bijlage C. Voor eventuele wijzigingen in de begrenzing van het Vogelrichtlijngebied wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van deze Nota van toelichting en naar hoofdstuk 3 van deze bijlage C.

Betrokkenheid bij de voorbereiding van de aanwijzing
Voor de nationale procedure voor de aanwijzing van Natura 2000-gebieden wordt verwezen naar de paragrafen 1.1.4 en 1.3.5 van de Nota van Antwoord. In deze paragrafen wordt uitvoerig ingegaan op de gevolgde procedure, die uiteindelijk tot de terinzagelegging van het ontwerp-aanwijzingsbesluit van dit gebied heeft geleid. Daaruit blijkt dat dit deel van de procedure meerdere jaren in beslag heeft genomen. Zo hebben de betrokken ministeries, provincies, kamers van koophandel, (regionale) land- en tuinbouworganisaties, gemeenten, waterschappen, drinkwaterwinners, visserijorganisaties, recreatieorganisaties, natuurbeschermingsorganisaties en gegevensbeheerders eind 2005 het concept Natura 2000 doelendocument (2005) en de concept Natura 2000-gebiedendocumenten (2005) voor de 162 gebieden ontvangen, met het verzoek om commentaar te geven. Naar aanleiding van de reacties zijn waar nodig nog aanvullende gesprekken gevoerd. Deze consultatie maakte deel uit van de voorbereiding van de besluitvorming en heeft nog tot wijzigingen geleid. Het resultaat van deze voorbereiding heeft ter inzage gelegen en ten aanzien van deze ontwerp-aanwijzingsbesluiten heeft een ieder een zienswijze kunnen indienen.

Zorgvuldigheid van de procedure en afweging van belangen
In de paragrafen 2.1.1 en 1.1.8 van de Nota van Antwoord is de selectieprocedure uitvoerig beschreven en is uiteengezet hoe de verschillende belangen tegen elkaar zijn afgewogen. De keuze van een Natura 2000-gebied heeft uitsluitend plaatsgevonden op basis van de aanwezigheid van de in bijlage I en artikel 4.2 van de Vogelrichtlijn genoemde vogelsoorten, trekkende watervogels en/of overige trekkende vogels. Deze werkwijze vloeit voort uit de in de Vogelrichtlijn genoemde criteria en de hierop gebaseerde Europese jurisprudentie. Het is niet mogelijk om hiervan af te wijken. Pas in een later stadium – bij het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen en bij het vaststellen van het beheerplan – kunnen naast de ecologische belangen ook andere belangen aan de orde komen. Dit is in de paragrafen 3.4 en 3.5 van de Nota van Antwoord verder uiteengezet.

---

[14] Het gebied Abtskolk & De Putten (162) zal als gevolg van een rechterlijke uitspraak als Vogelrichtlijngebied aangewezen worden en daarnaast vindt bij het gebied Strabrechtse Heide & Beuven (137) ook een aanwijzing als Vogelrichtlijngebied plaats.
[15] Ministerie van LNV (2000): Nota van Antwoord Vogelrichtlijn, deel 1, bijlage 1. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.
[16] Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State, 19 maart 2003, nr. 200201933.

Gesteld mag worden dat de procedure die bij de aanwijzing van de gebieden is gevolgd zorgvuldig is geweest en geheel overeenkomstig de wet- en regelgeving heeft plaatsgevonden.

3. REACTIES OVER DE BEGRENZING

3.1 ALGEMEEN

Ook bij de begrenzing van het gebied heeft een aantal insprekers aangegeven dat geen rekening wordt gehouden met andere dan ecologische eisen. Tevens wordt in zienswijzen gemeld dat bepaalde habitattypen en soorten niet of in beperkte mate aanwezig zijn. Insprekers verwachten dat in ieder geval die gronden waar deze waarden niet aanwezig zijn buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied worden gelaten.
Er wordt voor gepleit om de Natura 2000-gebieden op eenduidige wijze ook in het verticale vlak te begrenzen op 500 voet, zijnde de bestaande minimumvlieghoogte. Verder wordt aangegeven dat bij de aanwijzing van de Vogelrichtlijngebieden destijds voor een bufferzone van 100 meter rond jachthavens gekozen is. In die geest wordt er bepleit om een bufferzone van 300 tot 500 meter rond agrarische- en recreatiebedrijven in te stellen. Tevens wordt er aangegeven dat de aanmelding onvoldoende wetenschappelijk onderbouwd is, zodat de onderzoeksplicht bij de belanghebbende wordt gelegd wanneer deze de begrenzing gewijzigd wil zien.

Met betrekking tot de hierboven genoemde argumenten worden de volgende opmerkingen gemaakt:

Begrenzing van bestaande Vogelrichtlijngebieden
De aanwijzing van Natura 2000-gebieden is niet bedoeld om de grenzen van reeds eerder aangewezen Vogelrichtlijngebieden te wijzigen. Aangezien Eemmeer & Gooimeer Zuidoever reeds eerder is aangewezen als Vogelrichtlijngebied (zie ook het hoofdstuk over de procedure), staat de oorspronkelijke begrenzing in principe nu niet ter discussie. Dat neemt niet weg dat er soms aanleiding kan zijn om de begrenzing aan te passen. Daarbij kan het gaan om technische of inhoudelijke wijzigingen.

Hoofdlijnen aanpassing begrenzing Natura 2000-gebieden
De herbegrenzing is doorgevoerd op basis van technische en/of inhoudelijke argumenten.

<u>Technische aanpassingen:</u>
Dit zijn vaak minieme kaarttechnische verbeteringen teneinde de grenzen af te stemmen en gelijk te trekken. Het zijn ook pragmatische aanpassingen. Hierdoor blijven het beheer en de bescherming hanteerbaar en wordt de burger een zo duidelijk en eenvoudig mogelijke begrenzing geboden. Dit kan betekenen dat Vogelrichtlijngebieden die voor een belangrijk deel overlap vertonen met (voormalige) beschermde en staatsnatuurmonumenten op deze begrenzing afgestemd worden. Hierdoor worden onlogische verschillen vermeden.
Verder betreft dit ook het zoveel mogelijk op kaart uitzonderen van bestaande bebouwing, tuinen en erven die alleen tekstueel waren geëxclaveerd. Tot deze categorie behoren ook aanpassingen aan kadastrale grenzen in verband met de kadastrale registratie van bij de aanwijzing "betrokken" percelen (zie Nota van toelichting, paragraaf 3.3). Hiermee wordt voorkomen dat kadastrale percelen die slechts voor een onbetekenend deel met het gebied overlappen, kadastraal worden ingeschreven als deel uitmakend van het gebied.

<u>Inhoudelijke aanpassingen:</u>
Verkleining van Vogelrichtlijngebieden wordt door de Europese Commissie, gelet op de Europese jurisprudentie, slechts "in uitzonderlijke gevallen" aanvaardbaar geacht indien bij de oorspronkelijke aanwijzing een "duidelijke wetenschappelijke fout" is gemaakt.

Uit jurisprudentie[17] blijkt dat de oppervlakte van een Vogelrichtlijngebied niet mag worden verkleind en de grenzen van een Vogelrichtlijngebied niet mogen worden gewijzigd, als daardoor zones worden uitgesloten waarin in het wild levende vogelsoorten voorkomen waarvan de bescherming de aanwijzing van dat Vogelrichtlijngebied heeft gerechtvaardigd. Een uitzondering hierop vormen de van het Vogelrichtlijngebied uitgesloten zones die niet langer overeenkomen met de, voor de instandhouding van de in het wild levende vogelsoorten, meest geschikte leefgebieden in de zin van artikel 4, lid 1, van de Richtlijn. Zo kan de begrenzing van Vogelrichtlijngebieden zijn aangepast door bebouwing op de rand van het gebied, bedrijventerreinen (>5 ha) en rijkswegen zoveel mogelijk ook op kaarten te exclaveren (de tekstuele exclaveringsformule geldt alleen voor de in 2000 aangewezen gebieden).
In gevallen waar in het verleden mogelijk een duidelijke begrenzingsfout is gemaakt, wordt onderzocht of er sprake is van een wetenschappelijke fout die voldoet aan de door de Europese Commissie gestelde voorwaarden. Toekomstige ontwikkelingen vallen buiten die criteria; de vergunningprocedure is daarvoor de aangewezen weg.
Zie verder Nota van Antwoord paragraaf 2.2.4.

Uitbreiding van Vogelrichtlijngebieden kan alleen aan de orde zijn als het gebied tevens Habitatrichtlijngebied is en de uitbreiding onderdeel is van het desbetreffende Habitatrichtlijngebied. Uitbreiding van een "zuiver" Vogelrichtlijngebied zoals Eemmeer & Gooimeer Zuidoever is geen onderdeel van deze procedure. Zie ook Nota van Antwoord paragraaf 2.2.5.

Exclavering van (jacht)havens
In paragraaf 2.2.8 van de Nota van Antwoord staat dat in de Nota's van toelichting, behorende bij de besluiten voor de aanwijzing van Vogelrichtlijngebieden in 2000, havens op de volgende wijze tekstueel zijn uitgezonderd: *"(Jacht)havens maken geen deel uit van de speciale beschermingszone. Bij (jacht)havens, die geheel binnen een speciale beschermingszone liggen, valt aan de waterzijde een zone van 100 meter, gemeten vanaf de havenmond c.q. de aanlegsteigers, ook buiten de begrenzing. Grenst een (jacht)haven aan de buitenzijde direct aan de speciale beschermingszone, dan is de zone van 100 meter ook buiten de begrenzing van de speciale beschermingszone gehouden. Daar waar de kaart en de Nota van toelichting, bijvoorbeeld om kaarttechnische redenen, niet overeenstemmen, is de hierboven opgenomen tekst doorslaggevend.".*
De reden hiervoor was dat dergelijke havens geen wezenlijk deel uitmaken van het leefgebied van de betreffende soorten. De formule gaf echter aanleiding tot misverstanden. Zo vatte een gemeente de bovenaangehaalde exclavering op als vrijbrief voor de aanleg van een jachthaven. Ook zijn sommige havens in 2000 op kaart ruimer geëxclaveerd dan de exclaveringsformule voorschrijft. Er bestond bovendien grote onduidelijkheid over de invulling van het begrip (jacht)haven. Daarom is er besloten om de algemene exclaveringsformule voor havens te laten vervallen en alle havens die voor exclavering in aanmerking komen, al op de gebiedskaart uit te zonderen. Het exclaveren van havens op kaart geeft bovendien uitsluitsel over wat precies onder het begrip "(jacht)havens" moet worden verstaan, namelijk uitsluitend aanlegplaatsen met havenfaciliteiten. Op zichzelf staande aanlegvoorzieningen zoals aanlegsteigers worden daartoe niet gerekend.

Bufferzones en exclavering van recreatieondernemingen en agrarische bedrijven
Een bufferzone van 300 tot 500 meter rond recreatieondernemingen en agrarische bedrijven, waar door vele ondernemers om is verzocht, behoort niet tot de mogelijkheden. De reden hiervoor is dat menselijk gebruik of de door de mens toegekende bestemming niet bepalend is voor de vraag of een gebied of terrein als Natura 2000-gebied aangewezen dient te worden. Ecologische redenen zijn daarbij bepalend. Een Natura 2000-gebied is in zijn geheel van belang.
Ook in de uitspraak van de Raad van State over de aanwijzing van één van de eerste Natura 2000-gebieden is de vraag over een bufferzone aan de orde gekomen. De Raad van State was

[17] Europese Hof van Justitie, 13 juli 2006, zaak C-191/05 en 25 november 1999, zaak C-96/98.

toen van oordeel dat "het aanhouden van een minimale afstand tot bedrijfsbebouwing niet mogelijk is, omdat niet in algemene zin ten behoeve van de in het gebied gelegen agrarische bedrijfsbebouwing kan worden vastgesteld in hoeverre de binnen die afstand gelegen gronden naar ecologische maatstaven al dan niet tot het aan te wijzen gebied moeten worden gerekend"[18].
Bij Vogelrichtlijngebieden wordt het hele gebied door de vogels gebruikt voor broeden, foerageren en/of rusten, hoewel niet elk deel even intensief wordt benut. Voor Habitatrichtlijngebieden geldt een vergelijkbare aanpak hoewel habitattypen meestal geen grote, aaneengesloten oppervlakten beslaan. Daar staat tegenover dat de instandhouding van habitattypen meestal een ruimere begrenzing vereist omdat ook rekening moet worden gehouden met een mogelijke verschuiving van de habitatwaarden door het gebied (successie). Daarentegen maken bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Zij zijn door hun fysieke geaardheid blijvend ongeschikt. Ook mijnbouwinrichtingen en -installaties vallen onder de definitie van een bouwwerk en daarmee onder de exclaveringsformule (zie paragraaf 3.4 van de Nota van toelichting). Dat geldt niet voor ondergronds of onderwater voorkomende structuren zoals gas- en waterleidingen. De aanwezigheid hiervan betekent niet per definitie dat deze gebieden ongeschikt zijn voor planten of dieren en ze zijn daarom niet geëxclaveerd.
Zie ook paragraaf 2.2.6 van de Nota van Antwoord.

Verticale begrenzing
In paragraaf 2.2.9 van de Nota van Antwoord wordt vermeld dat er geen verticale grens in de Natura 2000-gebieden is opgenomen. Wel moet gewaarborgd zijn dat vliegbewegingen in de omgeving van Natura 2000-gebieden niet tot aantasting van natuurlijke kenmerken leiden. Dat geldt voor de gehele burgerluchtvaart (inclusief parasailen, parachutespringen en luchtballonvaren), het militaire luchtverkeer en alle andere activiteiten die in samenhang met deze vliegbewegingen in het luchtruim of op de grond plaatsvinden, zoals schietoefeningen en parachutespringen. De effectbeoordeling van dit soort activiteiten kan daarom het best per gebied plaatsvinden, toegesneden op de omstandigheden ter plekke. Het is dus niet zinvol om hiervoor generieke normen in de besluiten op te nemen. Indien aan de orde, wordt het bestaand gebruik door luchtverkeer beoordeeld bij het opstellen van het beheerplan. Voorwaarde blijft ook hier dat het bestaande gebruik de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mag brengen.

3.2 SPECIFIEKE REACTIES OVER DE BEGRENZING

Een inspreker pleit er voor om als begrenzing van de Natura 2000-gebieden, in het geval van dijken, de kadastrale eigendomsgrens aan te houden.

De zienswijze is wat betreft het Eemmeer niet overgenomen. Bij de aanwijzing van het staatsnatuurmonument Eemmeer (1976) en de latere aanwijzing als Vogelrichtlijngebied (1994) vormde de Eemmeerdijk de noordoostelijke grens van het gebied. Het gebied is aangewezen voor diverse soorten watervogels die vooral het open water van het gebied als leefgebied hebben. Daartoe behoort ook de ruim 10 meter brede oeverzone langs de Eemmeerdijk van Zuidelijk Flevoland die eigendom is van het Waterschap Zuiderzeeland. Deze strook water maakt onlosmakelijk onderdeel uit van het leefgebied van de vogels waarvoor het gebied is aangewezen.

Een inspreker stelt voor om het zuidelijke deel van het Eemmeer ten noorden van Huizen, evenals het stuk Eemmeer ten westen daarvan mee te begrenzen. Hier broedt de grootste kolonie visdieven op het eiland Huizerhoef. Het gebied is van belang voor visetende en bodemfauna-etende vogels. Hiervoor zouden ook de diepere wateren moeten worden aangewezen. De inspreker stelt voor om het eigendom van Staatsbosbeheer aan de oostkant van het Gooimeer in het besluit op te nemen.

[18] Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State, 5 november 2008, nr. 200802546/1.

Een inspreker verzoekt om twee strandjes bij Oud Valkeveen en Oud Naarden binnen de begrenzing te laten vallen zodat er geen recreatie meer mogelijk is en de voor het gebied geldende kernopgave kan worden gerealiseerd. Een inspreker pleit ervoor om de eilandjes parallel aan de Huizerpier binnen de begrenzing te brengen omdat deze zijn aangelegd als natuurcompensatie voor de broedende visdief. Voor de visdief geldt een instandhoudingsdoelstelling.
Een inspreker is van mening dat het kustgedeelte tussen Huizen en de Stichtse Brug, inclusief de Voorlanden binnen de begrenzing dient te vallen aangezien het gedeelte van belang is als broed- en foerageergebied van de visdief. Het water is rustplaats van grote aantallen eenden, waaronder de wintertaling.
Een inspreker is van mening dat de begrenzing van het gebied Eemmeer zich moet uitstrekken tot de Eempolder omdat de Eempolder grotendeels voorziet is de foerageerbehoefte van soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn opgenomen.

De zienswijzen zijn niet overgenomen. De algemene beleidslijn is dat uitbreiding van een reeds aangewezen Vogelrichtlijngebied slechts aan de orde is in het kader van gelijktrekking met een overlappend Habitatrichtlijngebied, maar dat is hier niet het geval. De begrenzing van het Vogelrichtlijngebied is reeds in 1994 vastgesteld. De procedure voor aanwijzing als Natura 200-gebied (c.q. toevoeging instandhoudingsdoelstellingen) is uitgegaan van de bestaande begrenzing.

Een inspreker geeft aan dat het gebied direct grenst aan de A1 en de A6 en vraagt zich af of er rekening is gehouden met mogelijke verbreding van deze wegen.

Bij het vaststellen van de begrenzing wordt uitgegaan van de actuele situatie en kan geen rekening worden gehouden met toekomstige projecten (zie ook paragraaf 2.2.4 van de Nota van Antwoord).

4. REACTIES OVER DE INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

4.1 ALGEMEEN

In de zienswijzen zijn veel opmerkingen gemaakt over de instandhoudingsdoelstellingen en over de realisatie hiervan.

Er is voorgesteld om de tekst van de algemene instandhoudingsdoelstelling "behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitattypen en soorten binnen de Europese Unie" te vervangen door de letterlijke tekst van de Habitatrichtlijn: "behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het instandhouden van habitattypen en soorten binnen de Europese Unie".
Verder is voorgesteld om de tekst van de algemene instandhoudingsdoelstelling "behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functie van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd" te schrappen omdat met de formulering in het ontwerpbesluit onvoldoende rekening is gehouden met de wijze waarop in jurisprudentie rekening is gehouden met de termen "natuurlijke kenmerken" en "instandhoudingsdoelstellingen".

Er zijn vragen gesteld over de gestelde nationale doelen, de monitoring van Natura 2000-gebieden, de afstemming en de verantwoordelijkheden. In een aantal zienswijzen wordt de vraag gesteld of de besluiten in samenhang met elkaar en met de gebieden daarbuiten wel een voldoende bijdrage leveren om de soorten en habitattypen in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden. De vrees wordt uitgesproken dat dit niet het geval is. Daarnaast wordt er verzocht om voor die soorten en habitattypen, waarvoor sprake is van een ongunstige staat van instandhouding, zowel landelijk als op gebiedsniveau een herstelopgave te formuleren tenzij er ecologische redenen zijn om hiervan af te zien. Het achterwege laten

van adequate herstelopgaven wordt door insprekers als onacceptabel gezien en in strijd met de wettelijke verplichtingen.
Er is gevraagd om de doelen op gebiedsniveau te herzien voor een aantal broedvogels waarvan de landelijke doelstelling voor het aantal sleutelpopulaties, met de huidige instandhoudingsdoelstellingen, niet zal worden gerealiseerd. Er is aanbevolen om de instandhoudingsdoelstellingen voor een aantal vogelsoorten in te vullen op basis van de in het Beschermingsplan moerasvogels 2000-2004 (2000)[19] vermelde aantallen voor levensvatbare populaties moerasvogels. In het geval van soorten waarvoor actuele gedocumenteerde beschermingsplannen beschikbaar zijn dienen de instandhoudingsdoelstellingen waar mogelijk daarmee gelijk geschakeld te worden. Voor een aantal broedvogels is ook gevraagd om aanvullende doelen op te nemen.
Het besluit zou moeten aangeven wat de gevolgen zijn wanneer een soort uit een gebied dreigt te verdwijnen. Daarnaast zou er een gegronde reden aanwezig moeten zijn wanneer er niet gestreefd wordt naar een gunstige staat van instandhouding.
Tevens zijn er vragen over weidevogels en waarom ze geen bescherming krijgen in de Natura 2000-gebieden.

Anderzijds wordt in zienswijzen aangeduid dat veel doelen te hoog gegrepen zijn en dat deze alleen met grote (financiële) inspanningen bereikt kunnen worden. Er wordt over de instandhoudingsdoelstellingen opgemerkt dat ze de status zouden moeten krijgen van een inspanningsverplichting en niet van een resultaatsverplichting. Enkele insprekers menen dat bij het vaststellen van de doelstellingen veel geleund wordt op onwetenschappelijke informatie over het voorkomen van flora en fauna in vroegere jaren, die niet gebaseerd is op voldoende wetenschappelijke gegevens. Het is onduidelijk of deze waarden daadwerkelijk aanwezig zijn. Weer anderen menen dat de uitgangssituatie helder moet worden omschreven in het aanwijzingsbesluit. Tegelijkertijd zal er een termijn gegeven moeten worden waarbinnen de doelstellingen gerealiseerd moeten worden.

In de besluiten wordt er volgens insprekers niet ingegaan op de mogelijke gevolgen van klimaatverandering, terwijl deze veranderingen bepalend kunnen zijn voor de haalbaarheid van de natuurdoelen. In andere zienswijzen wordt aangevoerd dat er voor veel soorten geen instandhoudingsdoelstelling geformuleerd mag worden omdat hiermee soorten onterecht onder de bescherming van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn komen te vallen.

Er wordt bovendien gevraagd om de kernopgaven in de aanwijzingen op te nemen, dan wel het Natura 2000 doelendocument (2006) deel uit te laten maken van de aanwijzingsbesluiten. Uit het besluit zou duidelijk moeten blijken voor welke functie(s) en voor welke soort(en) het gebied wordt aangewezen, zodat duidelijk is of de soorten in al hun levensbehoeften worden beschermd. Daar waar niet alle levensbehoeften in een Natura 2000-gebied zijn beschermd dient te worden aangegeven waar de ontbrekende functies zijn gelegen en wat de beschermingsstatus is.

Er wordt gevraagd om rekening te houden met vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en met regionale en lokale bijzonderheden. In dat verband wordt dan ook met nadruk gewezen op het belang van het gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever voor de recreatie en de visserij, waarbij met name een ongestoord toeristisch gebruik van het vaarwater van groot economisch belang is voor de lokale economie.

Dat het concretiseren van maatregelen wordt doorgeschoven naar het beheerplan geeft voor veel insprekers onduidelijkheid; hierdoor kan het overleg over het beheerplan onder grote spanning komen te staan. Zij bepleiten duidelijke kaders voor het beheerplan, zodat er constructief aan de uitwerking kan worden gewerkt. Daarnaast wordt opgemerkt dat bij het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen alleen wordt uitgegaan van bestaande

[19] Boer, T. den (2000): Beschermingsplan moerasvogels 2000-2004. Rapport Directie Natuurbeheer nr. 47. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Wageningen.

budgetten. Welke consequenties de instandhoudingsdoelstellingen hebben in financiële zin wordt pas duidelijk bij het tot stand komen van de beheerplannen.

Met betrekking tot de hierboven genoemde zienswijzen worden de volgende opmerkingen gemaakt:

Algemene instandhoudingsdoelstellingen
De algemene instandhoudingsdoelstellingen beogen de algemene hoofddoelstelling van de Vogel- en Habitatrichtlijn in de individuele aanwijzingsbesluiten te verankeren. Daarmee wordt de bijdrage van de Nederlandse Natura 2000-gebieden aan het behoud van de biodiversiteit vastgelegd. Het streven naar een gunstige staat van instandhouding van de per aanwijzingsbesluit opgesomde habitattypen en soorten is daarvan de uitwerking. Het vormt de Nederlandse bijdrage aan de ecologische samenhang van het Europese Natura 2000-netwerk. Per gebied zijn de specifieke doelstellingen voor de relevante habitattypen en soorten nader omschreven. Op basis van de algemene doelstellingen wordt naar een landelijk gunstige staat van instandhouding van de voor Nederland relevante habitattypen en soorten gestreefd. Dit houdt in dat het natuurlijke verspreidingsgebied van de habitat of van de soort stabiel moet zijn of moet toenemen; dit moet in de toekomst ook zo blijven. Een duurzaam behoud van een habitattype kan alleen maar gerealiseerd worden wanneer de planten- en diersoorten die typisch zijn voor de habitat behouden kunnen worden. Dit geldt ook voor de bescherming van een bepaalde plantensoort of diersoort. De betreffende soort kan alleen effectief beschermd worden wanneer de beschermingsmaatregelen zich, naast op de soort zelf, ook richten op het leefgebied van de soort. Zodoende strekt in een Natura 2000-gebied de instandhoudingsdoelstelling van een soort zich mede uit tot het leefgebied van de betreffende soort.
De formulering van de algemene instandhoudingsdoelstellingen is aangepast in hoofdstuk 5 van de Nota van toelichting van dit besluit. In de aangepaste formulering van het tweede algemene doel is niet de letterlijke tekst van de Habitatrichtlijn (artikel 2) gevolgd, omdat het in de Richtlijn een algemene doelstelling van de Richtlijn betreft en in dit geval om de gebiedsspecifieke invulling daarvan. Meer in het bijzonder: een Europese Richtlijn kan een bijdrage leveren aan het waarborgen van de biologische diversiteit, maar een gebied kan alleen bijdragen aan het behoud van de biologische diversiteit. Verder is de term "natuurlijke kenmerken" in de algemene doelen gehandhaafd, omdat dit een begrip is dat in de Richtlijn ook gebruikt wordt in verband met de bescherming van de gebieden (artikel 6).

Verder geldt ook dat invloeden van buitenaf op het Natura 2000-gebied van grote invloed kunnen zijn op de staat van instandhouding van een habitattype of soort: de externe werking. De instandhoudingsdoelstelling richt zich op het gehele biotische en abiotische complex van factoren, die het habitattype of de soort haar specifieke aanzien geven en die noodzakelijk zijn voor het behoud van de biologische diversiteit van het gebied.
Met name bij vogels is een belangrijk deel van het leefgebied buiten het Natura 2000-gebied gehouden. Bij een aantal vogelsoorten gaat het daarbij vooral om de foerageergebieden. Deze bevinden zich in grote aaneengesloten agrarische gebieden of zijn buiten het Natura 2000-gebied gehouden omdat niet gegarandeerd kon worden dat deze gebieden, zoals braakliggende bouwterreinen, hun huidige functie ook in de toekomst behouden. Deze gebieden spelen, vanwege het vervullen van een bepaalde (foerageer)functie voor de soort, een belangrijke rol bij het realiseren van een goede staat van instandhouding, zodat ook het verstoren van zo'n gebiedsfunctie van grote invloed kan zijn op de staat van instandhouding van de soort.

Contour "haalbaar en betaalbaar"
In de paragrafen 3.4 en 4.1.7 van de Nota van Antwoord staat aangegeven dat zowel de selectie als de begrenzing uitsluitend gebaseerd is op ecologische criteria. Dit betekent echter niet dat andere dan ecologische belangen geen rol hebben gespeeld. Bij het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen heeft het uitgangspunt "haalbaar en betaalbaar", zowel landelijk als per gebied nadrukkelijk een rol gespeeld. Er is daarbij rekening gehouden met de economische en sociale belangen van de directe omgeving. Dit betekent in de praktijk dat voor een bepaald habitattype of soort de relatief grootste ecologische bijdrage komt van het gebied

waar de ecologische vereisten reeds op orde zijn of waar ze op relatief eenvoudige wijze op orde te brengen zijn, om zodoende bij het opstellen van beheerplannen een evenwichtige balans tussen economie en ecologie na te kunnen streven.
In paragraaf 3.4 van de Nota van Antwoord staat dat Nederland zich inspant om zoveel mogelijk habitattypen en soorten in een gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen. Er kan echter geen onevenredige financiële inspanning verwacht worden om alle habitattypen en soorten te herstellen. Met oog hierop is voor een aantal soorten en habitattypen in het Natura 2000 doelendocument (2006, hoofdstuk 6) gekozen voor een lager niveau dan gunstige staat van instandhouding. In die gevallen wordt verbetering van de ecologische vereisten voorlopig niet realistisch geacht of staat de inspanning in geen verhouding tot de extra bijdrage die een gebied kan leveren aan de realisering van de Natura 2000-doelen op landelijk niveau. Anderzijds is het logisch dat een hogere inzet wordt nagestreefd voor habitattypen en soorten waar Nederland relatief belangrijk voor is en/of voor habitattypen en soorten die sterk onder druk staan.

Contour "strategisch lokaliseren"
Bij het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen is ook geanticipeerd op bestaande plannen en projecten ter realisering van de Ecologische Hoofdstructuur en bestaand beleid met betrekking tot bijvoorbeeld mest en waterhuishouding. Dit is het gehanteerde principe van "strategisch lokaliseren": behoud of herstel nastreven daar waar de grootste potentie ligt en waar dit gemakkelijk kan zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de ecologische uitgangspunten en ambities. Om daaraan invulling te geven zijn diverse consultatierondes met deskundigen en terreinbeheerders gehouden.
In de toekomst zullen inspanningen voor het waterbeheer meer gericht moeten worden op het natuurbelang. Waar nodig is de begrenzing van gebieden aangepast om een op termijn duurzamere situatie te verkrijgen. Voor een aantal habitattypen en soorten zijn gezien de urgentie ten aanzien van één of meerdere kernopgaven ("sense of urgency")[20], op de korte én langere termijn, aanvullende water- of beheermaatregelen nodig.

Trends, dynamiek en autonome ontwikkelingen
In het aanwijzingsbesluit staat het resultaat van de bovenstaande contouren uitgewerkt in de vorm van de instandhoudingsdoelstellingen. Op grond daarvan worden in het beheerplan de benodigde maatregelen uitgewerkt om de genoemde habitattypen en soorten in de gewenste staat van instandhouding te brengen of te behouden, zodat het gebied voldoende bijdrage kan leveren aan het realiseren van de gewenste staat van instandhouding op landelijk niveau. Eén van de uitgangspunten in de Natura 2000 contourennotitie (2005)[21] is dat doelstellingen in de tijd robuust geformuleerd moeten worden. Dit is gedaan om zo te kunnen anticiperen op bijvoorbeeld de natuurlijke dynamiek of mogelijke klimaatsveranderingen. Als de instandhoudingsdoelstellingen niet gehaald lijken te worden, bijvoorbeeld omdat een populatie vogels of een bepaald habitattype ondanks de bescherming toch kleiner wordt, moet Nederland maatregelen nemen om deze ontwikkeling te keren. Artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn verplicht de lidstaat namelijk om verslechtering van habitattypen en leefgebieden van (vogel)soorten te voorkomen. Soms zullen de genomen maatregelen niet werken, bijvoorbeeld bij klimaatsverandering, een te grote externe beïnvloeding of als trekkende soorten in het buitenland negatief worden beïnvloed. Er zijn dan geen sancties. Gezien een aantal onzekerheden over te verwachten ontwikkelingen, die voortkomen uit natuurlijke dynamiek en klimaatveranderingen, is voor het jaar 2015 voorzien in een evaluatie van het Natura 2000 doelendocument (2006). Indien noodzakelijk worden dan ook de betreffende aanwijzingsbesluiten aangepast (zie Nota van Antwoord, paragraaf 3.19).
In bijlage B.2 van de Nota van toelichting van dit besluit wordt nader op de specifieke keuzes ingegaan.

[20] Een "sense of urgency" is toegekend aan een gebied als binnen tien jaar (na 2005) mogelijk een onherstelbare situatie ontstaat. Zie verder bijlage 2 begrippen en definities uit de Nota van Antwoord (2007).
[21] Ministerie van LNV (2005): Natura 2000 contourennotitie. Kaders voor Natura 2000-doelen, besluiten en beheersplannen. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.

Herijking instandhoudingsdoelstellingen
De lidstaten van de Europese Unie hebben de afspraak gemaakt om alle maatregelen te nemen die nodig zijn om een gunstige staat van instandhouding van de aangewezen soorten en habitattypen te realiseren. Pas wanneer daadwerkelijk is gebleken dat de doelen om wat voor reden dan ook niet haalbaar zijn, bestaat er – zoals onder andere in paragraaf 1.4.1 van de Nota van Antwoord staat vermeld – een aantal momenten waarop de doelen bijgesteld kunnen worden. De drie momenten waarop de instandhoudingsdoelstellingen kunnen worden herijkt en zo nodig kunnen worden bijgesteld zijn (zie ook Nota van Antwoord, paragrafen 3.4 en 3.14):
- bij de definitieve aanwijzing;
- bij het opstellen van het beheerplan;
- bij de geplande evaluatie in 2015.

Ecologische samenhang en belangenafweging
De afweging tussen economie en ecologie moet zodanig plaatsvinden dat de gunstige staat van instandhouding van de habitattypen en soorten waar het gebied voor is aangewezen niet in gevaar komt.
De situatie kan zich voordoen dat in een bepaald gebied een aantal habitattypen of soorten voorkomt, waarvoor geen instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgesteld. Er is dan de inschatting gemaakt dat het betreffende habitattype of de betreffende soort weliswaar marginaal in het gebied aanwezig is, maar dat het gebied op termijn geen bijdrage kan leveren aan de instandhouding van het habitattype of de soort. Ook bij de formulering van een doel voor vogels is bepalend of het gebied een relevante bijdrage aan het realiseren van het landelijke doel levert of kan gaan leveren (zie ook paragraaf 3.11 van de Nota van Antwoord). Voor elk specifiek gebied komt het erop neer dat de instandhoudingsdoelstelling van een bepaald habitattype of bepaalde soort alleen in samenhang kan worden gezien met de instandhoudingsdoelstelling op landelijk niveau en in andere Natura 2000-gebieden. Dat betekent dat er weliswaar landelijk per soort of per habitattype naar een gunstige staat van instandhouding moet worden gestreefd, maar dat deze situatie niet in elk gebied afzonderlijk hoeft te worden nagestreefd. Binnen dit kader kan ook rekening worden gehouden met vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en met regionale en lokale bijzonderheden.

Recreatie en toerisme (en visserij)
Beseft wordt dat Eemmeer & Gooimeer Zuidoever een belangrijk onderdeel uitmaakt van het Flevolandse, Noord-Hollandse en Utrechtse toeristische product. Het strand en het water zijn de belangrijkste trekpleister voor toeristen. Het toeristische bedrijfsleven vindt dat de aard van het gebied zo moet blijven. In die zin is het belang van een adequaat natuurbeheer ook in het belang van een gezonde toeristische sector. In onder meer paragrafen 4.1.3 en 4.1.4 van de Nota van Antwoord is ingegaan op de ontwikkelingsmogelijkheden van bedrijven en de concurrentiepositie: afhankelijk van de bedrijfstak biedt de aanwezigheid van een Natura 2000-gebied dikwijls nieuwe mogelijkheden.
Ook wordt beseft dat zowel de beroepsvisserij als de sportvisserij een economische rol van betekenis spelen in het gebied. De belangen van de visserij zullen aan de orde komen in het beheerplanproces. De insteek is hierbij om de visserij en de natuur zo goed mogelijk samen te laten gaan.

Weidevogels
Een aantal insprekers signaleert dat er in de Vogelrichtlijngebieden geen ruimte is voor in ons land broedende weidevogels, in die zin dat er geen doelstellingen voor weidevogels geformuleerd zijn. Onder weidevogels worden vogelsoorten verstaan die in uitgestrekte graslanden broeden. Het is overigens geen uitsluitende classificatie.
Voor broedvogels worden alleen gebieden aangewezen indien:
1) de betreffende soort voorkomt op bijlage I van de Vogelrichtlijn;
2) het een andere (trekkende) watervogel betreft die nestelt in broedkolonies van minstens 1% van de biogeografische populatie (twee soorten: aalscholver en kleine mantelmeeuw);
3) de soort kan worden beschouwd als andere geregeld voorkomende trekvogel zoals bedoeld in artikel 4.2 van de Vogelrichtlijn, die voorkomt op de Rode Lijst én waarvoor de beschermde

gebieden een wezenlijke bijdrage (minstens 25% van de Nederlandse broedpopulatie) leveren aan de bescherming van de soort (zie ook Nota van Antwoord Vogelrichtlijn deel 1, bijlage 3A). Weidevogelsoorten staan (met uitzondering van de kemphaan) niet op bijlage I maar worden wel beschouwd als geregeld voorkomende trekvogels zoals bedoeld in artikel 4.2 van de Vogelrichtlijn.
Kunnen weidevogels dan als broedvogels worden opgenomen in de aanwijzingsbesluiten? Zowel de kemphaan (bijlage I-soort) als de watersnip (soort zoals bedoeld in artikel 4.2 van de Vogelrichtlijn) voldoen aan bovenstaande criteria. De grutto (soort zoals bedoeld in artikel 4.2 van de Vogelrichtlijn) bijvoorbeeld voldoet niet aan bovenstaande criteria, omdat slechts 18% broedt binnen de Natura 2000-gebieden, in plaats van minstens 25% van de Nederlandse broedpopulatie. De bescherming van broedende grutto's in Natura 2000-gebieden levert maar een kleine bijdrage aan de instandhouding van de soort op landelijke schaal. Dat neemt niet weg dat het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) een groot belang hecht aan een rijk agrarisch cultuurlandschap buiten de Natura 2000-gebieden en tevens streeft naar een structurele oplossing voor het weidevogelbeheer. Zo worden de opstellers van de beheerplannen voor Natura 2000 er op gewezen dat in de beheerplannen rekening moet worden gehouden met gebiedsspecifieke natuurwaarden, zoals weidevogels[22].

Complementaire doelen
Een complementair doel is een doelstelling voor een habitattype of soort waarvoor het gebied niet is aangewezen op grond van de gebruikelijke methodiek van toewijzing (actueel voorkomen van habitatwaarden in Habitatrichtlijngebieden en van vogels in Vogelrichtlijngebieden). Dergelijke doelen worden wel nodig geacht ten behoeve van de realisering van de landelijke doelstelling. Zij zijn met name bedoeld om de inspanningen voor het bereiken van de landelijk gunstige staat van instandhouding zoveel mogelijk neer te leggen in Natura 2000-gebieden, en dus niet daarbuiten.
Aan Habitatrichtlijngebieden kan om één van de volgende twee redenen een complementair doel zijn toegevoegd:
- belangrijk voorkomen van een broedvogelsoort van de Vogelrichtlijn, die in een zeer ongunstige staat van instandhouding verkeert (9 soorten).
- ontwikkeldoel voor een habitattype of soort met een zeer ongunstige staat van instandhouding waar goede kansen aanwezig zijn (3 habitattypen, 4 soorten).

Aan Vogelrichtlijngebieden kan om één reden een complementair doel zijn toegevoegd:
- belangrijk voorkomen van een habitattype of soort met een zeer ongunstige staat van instandhouding, met een relatief lage landelijke dekking in Habitatrichtlijngebieden en/of met onvoldoende geografische spreiding (9 habitattypen, 14 soorten).

Complementaire doelen zijn gebaseerd op artikel 10a, derde lid van de Natuurbeschermingswet 1998[23] en maken daardoor volwaardig deel uit van het beschermingsregime van Natura 2000-gebieden. Complementaire doelen worden als onderdeel van de instandhoudingsdoelstellingen verder uitgewerkt in de Natura 2000-beheerplannen. Voor een nadere toelichting en de vermelding van habitattypen en soorten waar complementaire doelen op van toepassing kunnen zijn, wordt verwezen naar het Natura 2000 doelendocument (2006), pagina 35 en verder.

Onderbouwing besluiten
In diverse ecologische rapporten[24] en databanken zijn de natuurwaarden en vogelgegevens van Nederland beschreven. Het Natura 2000 doelendocument (2006) is één van de dragende beleidsdocumenten die aan de besluitvorming ten grondslag heeft gelegen. Het beleid zoals daar is uiteengezet, is bij de besluitvorming toegepast, maar het Natura 2000 doelendocument (2006) maakt géén onderdeel uit van het besluit.

---

[22] Uitvoering aangenomen motie Snijder-Hazelhoff, TK 2008-2009, 31 700 XIV, nr. 117.
[23] Wet van 25 mei 1998, houdende nieuwe regelen ter bescherming van natuur en landschap (Natuurbeschermingswet 1998).
[24] Zie voor een overzicht van de bronnen onder andere Ministerie van LNV (2007): Nota van Antwoord. Inspraakprocedure aanwijzing Natura 2000-gebieden, bijlage 3. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.

Met betrekking tot de vraag op welke wijze de gunstige staat van instandhouding voor dat betreffende habitattype of de betreffende soort kan worden bereikt, is er in de Nota van toelichting een uitgebreid overzicht opgenomen waarin alle gebieden staan vermeld waaraan voor het betreffende habitattype of soort een doel is toegekend. Op deze wijze is na te gaan hoe de landelijke opgave over het Natura 2000-netwerk is verdeeld. Het is echter een indicatieve vermelding, want het is niet de bedoeling in deze aanwijzing een besluit te nemen over de instandhoudingsdoelstellingen van andere gebieden.

Kernopgaven
In paragraaf 1.3.4 van de Nota van Antwoord staat vermeld dat de kernopgaven een belangrijk hulpmiddel zijn bij de focus en eventuele prioritering binnen de Natura 2000-beheerplannen. Ze beschrijven de belangrijkste behoud- en herstelopgaven per Natura 2000-landschap en zijn in het Natura 2000 doelendocument (2006) toebedeeld aan gebieden. Het toevoegen van de kernopgaven aan de Nota's van toelichting bij de definitieve aanwijzingsbesluiten heeft geen meerwaarde, omdat die informatie is opgenomen in het Natura 2000 doelendocument.

Ambitieniveau van de instandhoudingsdoelstellingen
Indien een soort of habitattype landelijk in een ongunstige staat van instandhouding verkeert, betekent dit niet automatisch dat in alle gebieden waar de betreffende waarde voorkomt hiervoor een hersteldoelstelling moet worden geformuleerd. In de Natura 2000 contourennotitie (2005) en het Natura 2000 doelendocument (2006) staan de hoofdlijnen voor het formuleren van de Natura 2000 doelen uitgewerkt. Daarmee is het Europese kader toegespitst op de Nederlandse situatie. Per gebied zijn er gebiedsdoelen opgesteld. Deze richten zich op de kwaliteit en oppervlakte van het habitattype of van het leefgebied van een soort. Voor soorten wordt daarnaast een doel gesteld voor de gewenste populatie. Voor sommige soorten en vrijwel alle vogels zijn hierbij richtinggevende aantallen genoemd. Deze dienen als (minimale) draagkracht voor het leefgebied binnen de begrenzing van het gebied. In het geval van herstel is de uitwerking van de landelijke doelen middels het principe van "strategisch lokaliseren" bepaald. Dat wil zeggen dat de herstelopgave is neergelegd in de gebieden waar de meeste potentie is om het habitattype of het leefgebied van de soort te verbeteren. Voor verspreid voorkomende habitattypen en soorten is het niet mogelijk om de landelijke doelstellingen alleen binnen het Natura 2000-netwerk te realiseren. Opgaven buiten het Natura 2000-netwerk worden via ander natuurbeleid gerealiseerd, zoals de Flora- en faunawet en de Ecologische Hoofdstructuur. Voor een aantal habitattypen is in het Natura 2000 doelendocument de explicite keuze gemaakt om niet te streven naar een gunstige staat van instandhouding (Natura 2000 doelendocument (2006), pagina 138).
Met betrekking tot de vogeldoelen is in het Natura 2000 doelendocument (2006) opgenomen dat voor een gebied "bij een stijgende en stabiele lokale trend" een behoudopgave wordt geformuleerd. Een stijgende trend wordt als aanwijzing opgevat dat het leefgebied voor deze soorten al geschikt is en voldoende draagkracht heeft om bij te dragen aan een populatie hoger dan het gemiddelde in de periode 1999-2003. In dergelijke gevallen wordt volstaan met een behoudopgave omdat geen extra maatregelen ter verbetering van het leefgebied nodig worden geacht. In gevallen waarin de potentie van het gebied dusdanig wordt geacht dat de draagkracht van het gebied nog niet bereikt lijkt te zijn, wel gestreefd naar herstel van de populatie. Naar verwachting zal herstel van de populatie in dit soort gevallen optreden, zolang het leefgebied behouden blijft.
Voor vogels geldt daarnaast dat bij behoudopgaven de aantallen gebaseerd zijn op het gemiddelde seizoensgemiddelde over de periode 1999-2003 (bij niet-broedvogels geldt de periode 1999/2000-2003/2004)[25]. Bij herstelopgaven zijn de aantallen meestal gebaseerd op de historische potentie van een Natura 2000-gebied, dat is het maximaal aantal vastgestelde vogels (of broedparen) over een interval van enkele jaren gedurende de periode 1980-2003 (SOVON). Dit betekent dat op gebiedsniveau geen streefwaarden uit beschermingsplannen zoals het Beschermingsplan moerasvogels 2000-2004 (2000) zijn gebruikt. Deze plannen

[25] SOVON & CBS (2005): Trends van vogelaantallen in het Nederlandse Natura 2000 netwerk. SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

hebben wel hun doorwerking gekregen in de landelijke instandhoudingsdoelstellingen en kunnen van belang zijn bij het opstellen van beheerplannen. Vervolgens is in de toelichtingen bij de instandhoudingsdoelstellingen aangegeven of het gebied met het gestelde doel ook kan voldoen aan de minimum eisen voor een sleutelpopulatie.
Ook voor broedvogels geldt dat bij verspreid voorkomende soorten het niveau van een sleutelpopulatie in een specifiek gebied soms niet gehaald kan worden. Vaak is dan op regionale schaal sprake van een min of meer samenhangende populatie met meerdere kernen (meta-populatie), die qua omvang wel het minimale niveau van de sleutelpopulatie overstijgt. Bij de evaluatie in 2015 worden zowel de ambities van de gebiedsdoelen als de landelijke instandhoudingsdoelstellingen, in geval van broedvogels met inbegrip van het aantal sleutelpopulaties, tegen het licht gehouden en wordt bekeken of bijstelling nodig is.

Monitoring
Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) is verantwoordelijk voor de periodieke algemene rapportages aan de Europese Commissie en voor de monitoring van de staat van instandhouding van soorten en habitattypen op landelijk niveau. Het ministerie van LNV zorgt voor een landelijk monitoringssysteem. De gebiedsgerichte monitoring zal plaatsvinden op basis van de monitoringsparagraaf in de beheerplannen waarin ook rollen en verantwoordelijkheden zijn uitgewerkt. Voor zowel de landelijke als de gebiedsgerichte monitoring wordt momenteel - in samenhang - een programma van eisen ontwikkeld in overleg met de betrokken bevoegde gezagen (ministerie van LNV, ministerie van Verkeer en Waterstaat, ministerie van Defensie en de provincies (Interprovinciaal Overleg)). Zie ook paragraaf 1.5.1 van de Nota van Antwoord.

Nulsituatie of uitgangspunt
In paragraaf 3.18 van de Nota van Antwoord staat vermeld dat bij het vaststellen van de gebiedsdoelen niet is uitgegaan van een bepaald referentiejaar, zoals het moment van aanwijzing als Vogelrichtlijngebied of aanmelding als Habitatrichtlijngebied. Bij het vaststellen van de doelen is gekeken naar de staat van instandhouding van de betreffende soort of het habitattype op landelijk niveau. Ook is gekeken naar de (minimaal) benodigde oppervlakte leefgebied en/of habitattype om een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau te realiseren.
Die (landelijke) staat van instandhouding vormde mede de basis voor vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen voor soorten en/of habitattypen per gebied. In de Nota's van toelichting bij de besluiten is aangegeven of voor een soort of habitattype in een concreet gebied een behoud- of herstelopgave geldt. Zo is bijvoorbeeld een behoudopgave geformuleerd als het gebied een voldoende bijdrage levert aan de realisering van het doel op landelijk niveau of als onevenredige maatregelen nodig zouden zijn om het gebied een grotere bijdrage te laten leveren.

Realisatietermijnen
Zoals in paragraaf 3.16 van de Nota van Antwoord wordt gesteld, zijn termijnen onmisbaar om de realisatie van doelen te plannen. Deze planningen zijn grotendeels afhankelijk van regionale en zelfs lokale omstandigheden. Daardoor zijn de op te stellen beheerplannen de aangewezen plaats voor het bepalen van de realisatietermijnen. Om die reden is ervan afgezien realisatietermijnen in de aanwijzingsbesluiten op te nemen.

Flankerend beleid
In paragraaf 5.8 van de Nota van Antwoord staat als uitgangspunt geformuleerd dat de instandhoudingsdoelstellingen met behulp van bestaande budgetten worden gerealiseerd. De "bestaande budgetten" waaruit realisatie van de Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen gefinancierd moet worden, zijn grotendeels opgenomen in het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). Daartoe behoren de Subsidieregeling Natuurbeheer, de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer en de financiële middelen voor de bestrijding van verdroging in de

zogenoemde TOP-lijst gebieden[26]. Daarnaast is ook het bestaande beheerbudget voor Staatsbosbeheer een financieringsbron voor de instandhoudingsdoelstellingen. Waar de Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen gekoppeld zijn aan waterkwaliteit kunnen de additionele kosten worden gefinancierd via het spoor van de Kaderrichtlijn Water. Veel subsidiemogelijkheden voor inrichting en (agrarisch) natuurbeheer zijn met het ILG onder verantwoordelijkheid van de provincies gekomen. De provincies bieden deze subsidiemogelijkheden aan door middel van provinciale subsidieregelingen zoals Provinciale Subsidieregeling Natuurbeheer en de Provinciale Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer.

4.2 SPECIFIEKE REACTIES OVER DE INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

Een inspreker verzoekt om voor alle relevante functies per aangewezen vogelsoort duidelijkheid te geven welke gebieden relevant zijn voor de instandhouding van de soort (foerageer-, rust- en ruigebieden).

Betreffende de aanwijzing van het gebied voor broedvogels geldt dat minimaal 1% van de landelijke broedpopulatie in het gebied broedt. Voor niet-broedvogels staat in bijlage B.2.2 per vogelsoort aangegeven of het gebied hoofdzakelijk een slaapplaatsfunctie, een foerageerfunctie of beide functies heeft. In het beheerplanproces wordt duidelijk wat de eventuele gevolgen voor specifieke gebieden zijn.

Een inspreker verzoekt om de toevoeging van de kernopgaven "plas-dras", "moerasranden" en "overjarig riet" voor riet- en weidevogels waaronder de bruine kiekendief (A081), rietzanger (A295), baardman, grote karekiet (A298), kleine karekiet, roerdomp (A021), grutto (A156) en tureluur (A162).

De kernopgaven per gebied zijn opgenomen in het Natura 2000 doelendocument (2006) en geven richting aan de uitwerking van de doelen in de beheerplannen. Ze worden niet in de besluiten opgenomen (zie ook paragraaf 4.1 van bijlage C). Bij het opstellen van de beheerplannen is men vrij om binnen de kaders van het aanwijzingsbesluit aanvullende prioriteiten te stellen.

Een inspreker is van mening dat er geen rekening is gehouden met een plotselinge stijging van de populaties van visdief (A193), fuut (A005), grauwe gans (A043), smient (A050), krakeend (A051), slobeend (A056), tafeleend (A059), kuifeend (A061), nonnetje (A068) en meerkoet (A125). Deze kunnen volgens inspreker schade veroorzaken aan de wijde omgeving.

De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het besluit. Voor al deze soorten geldt een behoudopgave, geen verbeteropgave. Dit houdt in dat er niet gestreefd wordt naar een toename van de populatie. Eventuele schade kan binnen wettelijke mogelijkheden bestreden worden zolang de instandhoudingsdoelstellingen worden gehaald. Overigens is voor de visdief het doelniveau voor Eemmeer & Gooimeer Zuidoever aangepast conform het gemiddelde van de periode 1999-2003.

Enkele insprekers pleiten voor de opname van de snor (A292) als doelsoort voor het gebied. Het gebied huisvest momenteel een klein aantal broedparen en draagt daarmee wel degelijk bij aan de instandhouding van de soort, aldus insprekers. Een inspreker is van mening dat door gerichte beheer- en inrichtingsmaatregelen de draagkracht van het gebied kan worden vergroot.

De zienswijze is niet overgenomen.
Het gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever voldoet niet aan het 1%-criterium voor opname van de soort tijdens de peilperiode 1999-2003 (19 paren). In die periode zijn gemiddeld 4 broedparen geteld.

[26] De door de provincies opgestelde lijsten met gebieden die in het kader van het verdrogingsbeleid met voorrang worden aangepakt.

Enkele insprekers pleiten voor de opname van de grote karekiet (A298) als doelsoort voor het gebied. Voor een landelijk gunstige staat van instandhouding zijn meer dan vijf sleutelpopulaties nodig van 40-80 broedparen met een landelijk niveau van meer dan 500 broedparen. Het gebied kan een bijdrage leveren aan de instandhouding van de soort door gerichte maatregelen, aldus insprekers.

De zienswijze is niet overgenomen.
Het gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever voldoet niet aan het 1%-criterium voor opname van de soort tijdens de peilperiode 1999-2003 (3 paren). In die periode zijn gemiddeld 2 broedparen geteld.

Een inspreker verzoekt om een eenduidige formulering voor het doel van de visdief (A193) waarbij duidelijk is om hoeveel broedparen het gaat, zonder stapeling van doelen.

De zienswijze is overgenomen.
De draagkracht is aangepast van 400 paren naar 280, conform het gemiddeld aantal paren (1999-2003) gevestigd op het eiland De Visdief (dit wijkt af van het gemiddelde genoemd in SOVON & CBS (2005) omdat daarin ook buiten het gebied nestelende paren zijn meegeteld). De gebiedsdoelstelling is aangepast naar een eenduidige doelstelling. De vermelding van een dubbele doelstelling betrof een technische fout.

Een inspreker is het niet eens met het opnemen van de aalscholver (A017) als instandhoudingsdoelstelling. In het Beleidsbesluit Binnenvisserij staat dat het vigerende beleid, gericht op het voorkomen van het ontstaan van nieuwe aalscholverkolonies, zal worden gecontinueerd. Daarnaast worden op dit moment de effecten van de aalscholver op visbestanden, met name ook op die van de bedreigde paling, onderzocht.

De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het besluit. De aalscholver als niet-broedvogel is gehandhaafd, omdat de soort eerder was opgenomen in het Vogelrichtlijnbesluit van Eemmeer, Gooimeer en IJmeer in 1994. Onzekerheid over de invloed op andere (ecologische) waarden kan geen reden zijn om doelen achterwege te laten. Het beleid om het ontstaan van nieuwe aalscholverkolonies te voorkomen volgens het Beleidsbesluit Binnenvisserij staat niet op gespannen voet met het onderhavige Natura 2000-besluit. Het gaat in dit gebied immers niet om broedvogels. In beschermde natuurgebieden, zoals dit Natura 2000-gebied, moet de predatie op vis door aalscholvers uitsluitend worden beoordeeld binnen het gevoerde natuurbeheer[27]. Dit betekent dat het beheerplan daarvoor het geëigende instrument is, niet dit aanwijzingsbesluit. Het in deze zienswijze bedoelde onderzoek is gebaseerd op gegevens uit De Wieden en Weerribben, waar de samenstelling van de visstand duidelijk anders is dan in het Eemmeer en Gooimeer.

Een indiener vraagt welke gebieden een bijdrage moeten leveren aan de instandhouding van de aalscholver (A017) in het IJsselmeergebied, en op welke wijze de effecten op een regionale populatie getoetst moeten worden.

Voor de aalscholver zijn dit het IJsselmeer (072), Markermeer & IJmeer (073), Oostvaardersplassen (078) en Lepelaarplassen (079). De effecten op een regionale populatie dienen getoetst te worden aan de instandhoudingsdoelstelling van het betrokken gebied. De toelichting maakt deel uit van de instandhoudingsdoelstelling. Aan de toelichting is een indicatie toegevoegd van het belang van het desbetreffende gebied ten opzichte van de andere gebieden die bijdragen aan het regionale doelniveau. Het belang is gekwantificeerd door het noemen van de minimale en maximale bijdrage van het betreffende gebied aan de regionale doelstelling in de periode 1999-2008. Met deze natuurlijke fluctuatie mag rekening worden gehouden bij

[27] Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (1999): Beleidsbesluit Binnenvisserij, pagina 17. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Den Haag.

het beantwoorden van de vraag of een verwachte afname ook echt zal leiden tot het niet halen van de instandhoudingsdoelstelling[28].

Een inspreker geeft aan dat in het ontwerp-aanwijzingsbesluit de slaapplaatsfunctie van het gebied voor ganzen en kleine zwaan (A037) is weggevallen en verzoekt dit alsnog expliciet te vermelden en te voorzien van een adequaat aantalsdoel.

De zienswijze is niet overgenomen. In het ontwerp-aanwijzingsbesluit staat bij grauwe gans (A043) wel degelijk dat het gebied tevens een slaapfunctie heeft, er zijn echter geen telgegevens beschikbaar om ook hiervoor de instandhoudingsdoelstelling te kunnen kwantificeren. Volgens SOVON & CBS (2005) vervult dit gebied voor de kleine zwaan geen slaapfunctie, er zijn nog geen telgegevens beschikbaar waaruit dit zou blijken.

Een inspreker vindt het onduidelijk waarom de draagkracht voor een zeer klein aantal vogels van de soorten kleine zwaan (A037, 2 vogels), slobeend (A056, 5 vogels) en nonnetje (A068, 10 vogels) wordt genoemd met alle gevolgen van dien voor het beheerplan waardoor de waterrecreatie kan worden beperkt. Zo is ondermeer bekend dat de knobbelzwaan de kleine zwaan niet in zijn territorium duldt. Beperking van recreatie zal daaraan niets veranderen.

De zienswijze heeft niet geleid tot aanpassing van het besluit. De kleine aantallen zijn een gevolg van het gebruik van seizoensgemiddelden (de gedurende de trek- en overwinterperiode aanwezige aantallen vallen dus in werkelijkheid hoger uit), vooral bij soorten met een kleine internationale populatie, zodat de urgentie van bescherming hoger is. De afname van de kleine zwaan in dit gebied is mogelijk inderdaad gekoppeld aan toename van knobbelzwanen, maar dat verbetert mogelijk als het hier onlangs verschenen kranswier verder toeneemt in relatie tot verbetering van de waterkwaliteit. Zie paragrafen 3.10 en 3.11 van de Nota van Antwoord voor meer informatie.

Een inspreker signaleert dat in de toelichting van de smient (A050) wordt aangegeven dat het gebied met name een functie heeft als foerageergebied. In het profielendocument wordt echter aangegeven dat het een slaapfunctie betreft.

De toelichting op het doel is gewijzigd. Volgens SOVON & CBS (2005) heeft het gebied voor de smient voornamelijk een functie als slaapgebied.

Een inspreker wenst voor de tafeleend (A059) een herstel- of behoudopgave met een ambitieniveau dat refereert aan de betekenis/functie van de onderscheiden gebieden voor een in gunstige staat van instandhouding verkerende (deel)populatie van deze soort. Er wordt in geen enkel gebied een herstelopgave geformuleerd en er is slechts één gebied waar het relatief goed gaat (Veluwerandmeren (076)). Omdat het daar goed gaat mogen alle andere gebieden een negatieve trend vertonen. Deze onevenwichtigheid bedreigt de toch al ongunstige staat van instandhouding van deze soort in Nederland.

De zienswijze is niet overgenomen. De tafeleend is midden jaren negentig sterk afgenomen in het Markermeer en IJmeer door afname van de populatie driehoeksmosselen, en in de randmeren sterk toegenomen door herstel van de mosselpopulaties daar. Tegelijkertijd zijn ook de populaties in het IJsselmeer en het rivierengebied afgenomen, zonder aanwijsbare afname van de draagkracht. Gezien de timing en het in korte tijd zeer gunstige voedselaanbod in de randmeren lijkt wegzuiging van het IJsselmeer en rivieren naar de randmeren waarschijnlijk. Een deel van de tafeleenden rust daar op wateren buiten het watervogelmeetnet. Dit relativeert de afname. Daarom is op landelijk niveau gekozen voor een behoudopgave; de instandhoudingsdoelstellingen op gebiedsniveau sluiten hierop aan.

[28] Zie bijvoorbeeld uitspraak Raad van State inzake Gaswinning onder de Waddenzee d.d. 29 augustus 2007 (zaaknummer 200606028/1) "De afdeling is van oordeel dat de gunstige staat van instandhouding voor de wadplaten niet in het geding is omdat de tijdelijke afname beperkt is in verhouding tot de natuurlijke variatie en geen nadelige effecten heeft voor het bodemleven".

5. REACTIES OVER DE RECHTSGEVOLGEN

Er wordt gewezen op het feit dat de gevolgen van het huidig gevoerde natuurbeleid een onevenredige belasting vormen voor de bevolking van Eemnes, Huizen en Naarden. Men stelt dat het onmogelijk is om op basis van de stukken te bepalen wat de gevolgen van de aanwijzing zijn voor de individuele bedrijfsvoering. De scheiding in tijd tussen het aanwijzingsbesluit en het beheerplan wordt daarvoor verantwoordelijk gehouden. Daarnaast worden er veel opmerkingen gemaakt en vragen gesteld over de diverse facetten van bestaand gebruik, de externe werking, de relatie met het toetsingskader Ammoniak en Natura 2000, de relatie tot het verdrag van Amsterdam, de relatie met de Kaderrichtlijn Water, de relatie met het Projectplan Natuurontwikkeling IJsselmeergebieden 2002-2010 en de relatie met bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen, zoals het verbreden van enkele nabijgelegen snelwegen.
Enkele insprekers wijzen er op dat 1 oktober 2005 (de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998) niet als peildatum voor bestaand gebruik kan dienstdoen.

Met betrekking tot de hierboven genoemde argumenten worden de volgende opmerkingen gemaakt:

Externe werking

Het is moeilijk aan te geven wat de precieze omvang van de externe werking van een bepaalde activiteit is. In paragraaf 4.3 van de Nota van Antwoord staat dat dit afhangt van de aard van de activiteit zelf, de intensiteit ervan en de gevoeligheid van de aanwezige habitattypen en soorten. Het valt op voorhand dus niet te zeggen of er beïnvloeding plaatsvindt. Dat betekent dat wanneer niet uitgesloten kan worden dat een Natura 2000-gebied door een bepaalde activiteit wordt beïnvloed, er bekeken moet worden of er op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 een vergunningplicht voor een bepaalde activiteit aan de orde is. Het is dus evenmin aan te geven waar de externe werking van een bepaalde activiteit eindigt. Het beleid om nieuwe natuur van ná 1 mei 1988 niet als verzuringgevoelig aan te merken, is nooit van toepassing geweest op de oude Natuurbeschermingswet. Ook voor de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998 was het voor de beoordeling alleen van belang of een bepaalde activiteit schade aan een aangewezen beschermd natuurmonument toebracht. De vraag of een deel van een bepaald beschermd natuurmonument als zogenoemde nieuwe natuur moest worden aangemerkt, heeft in deze besluitvorming geen rol gespeeld. Als een bepaald gebied als beschermd natuurmonument was aangewezen, genoot zo'n natuurmonument de volledige bescherming van de Natuurbeschermingswet.
In het beheerplan zal duidelijkheid gegeven worden voor welke activiteiten een vergunningplicht aan de orde kan zijn. De afstand tussen de locatie van de activiteit en de te beschermen natuurwaarden is daarbij niet altijd doorslaggevend; het gaat er om of een bepaalde activiteit al dan niet de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, waar habitattypen en leefgebieden van soorten onderdeel van uitmaken, kan aantasten.
Rond de Natura 2000-gebieden wordt, volgens sommige insprekers, een beschermingszone ingesteld van 3.000 meter. Dat is echter niet van toepassing op de beoordeling van effecten op Natura 2000-gebieden. In het kader van de Interimwet ammoniak en veehouderij[29] werd in verband met de ammoniakdepositie een zone van 3.000 meter gehanteerd. Binnen die zone was de beïnvloeding door een veehouderijbedrijf van verzuringsgevoelig gebied nog meetbaar. Tot deze grens kon een vergunningplicht voor deze verzuringsgevoelige gebieden aan de orde zijn. Deze grens is inmiddels vervallen. Natura 2000 is gericht op de bescherming van de in het gebied voorkomende habitattypen en soorten. Een exacte grens waar de externe werking ophoudt, is in algemene zin niet aan te geven. Dit wordt van geval tot geval beoordeeld. Bepalend is dus niet de afstand, maar of er sprake kan zijn van verslechtering of significante verstoring van natuurwaarden in het betreffende gebied.

[29] Wet van 9 juni 1994, houdende tijdelijke regeling inzake de ammoniakdepositie veroorzaakt door veehouderijen (Interimwet ammoniak en veehouderij). Staatsblad 1994, nr. 634.

Beschermde natuurmonumenten
In de paragrafen 3.15, 4.6.4 en 4.6.9 van de Nota van Antwoord staat dat een belangrijk deel van de aan te wijzen Natura 2000-gebieden, zoals dit gebied, reeds onder de oude Natuurbeschermingswet als beschermd of als staatsnatuurmonument was aangewezen. Op grond van artikel 15a van de Natuurbeschermingswet 1998 vervalt een besluit tot aanwijzing van een beschermd natuurmonument zodra het gebied is aangewezen als Natura 2000-gebied en voor zover het beschermde natuurmonument binnen dat Natura 2000-gebied ligt. Dat betekent dat wanneer een deel van het beschermde natuurmonument buiten het Natura 2000-gebied ligt, de oude aanwijzing als natuurmonument voor dat gebiedsdeel van kracht blijft. Voor Vogelrichtlijngebieden was dit reeds aan de orde.
De instandhoudingsdoelstelling heeft, voor het deel van het Natura 2000-gebied waarop de aanwijzing als beschermd natuurmonument betrekking had, vanaf dat moment mede betrekking op de doelstellingen van dat beschermde natuurmonument ten aanzien van het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis. Bepalingen uit de aanwijzingen tot beschermd natuurmonument over natuurschoon, rust, stilte en over de natuurwetenschappelijke betekenis van het beschermde natuurmonument blijven gewoon van kracht en zullen mede de inhoud van het beheerplan gaan bepalen. Op dit onderdeel brengt Natura 2000 geen verandering in de bestaande situatie. De minister van LNV heeft in haar brief van 30 juni 2009 (TK 2008-2009, 31700 XIV, nr. 160) aangekondigd een voorstel tot wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 in procedure te zullen brengen. Zie voor verdere toelichting met betrekking tot beschermde natuurmonumenten paragraaf 5.5 Beschermde natuurmonumenten van de Nota van toelichting.

Bestaand gebruik: peildatum en vergunningplicht
In paragrafen 4.1 en 4.2 van de Nota van Antwoord wordt uitvoerig ingegaan op bestaand gebruik en hoe daarmee wordt omgegaan.
Het aanwijzen van een Natura 2000-gebied leidt niet tot een verbod op het verrichten van bepaalde handelingen zoals het zeilen of de ballonvaart. In het aanwijzingsbesluit staat alleen voor welke waarden het gebied is aangewezen en wat de grens van het betreffende gebied is. In het besluit zelf is niet aangegeven of, en onder welke voorwaarden, een activiteit kan worden toegestaan.

Op grond van de huidige Natuurbeschermingswet 1998 geldt een vergunningplicht voor activiteiten die in en om Natura 2000-gebieden de beschermde natuur kunnen verslechteren of een significant verstorend effect hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Het gaat daarbij niet om een vergunning voor alle activiteiten, maar alleen voor mogelijk schadelijke of significant verstorende activiteiten.
Daarnaast is er in de wet een uitzondering gemaakt voor bestaand gebruik waarvoor geen (nieuwe) vergunning nodig is. Deze uitzondering geldt, totdat het eerste beheerplan voor het desbetreffende Natura 2000-gebied onherroepelijk is geworden, voor bestaand gebruik "indien dat gebruik een project is dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar dat afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kan hebben voor het desbetreffende Natura 2000-gebied" (artikel 19c, eerste lid van de Natuurbeschermingswet 1998).
Tot na het onherroepelijk[30] worden van het Natura 2000-beheerplan is de vergunningplicht niet van toepassing op bestaand gebruik. De Natuurbeschermingswet 1998 omschrijft bestaand gebruik als "iedere handeling die voor 1 oktober 2005 werd verricht en sedertdien niet of niet in betekenende mate is gewijzigd".

Om te voorkomen dat het bestaand gebruik de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen en de leefgebieden van soorten in een Natura 2000-gebied verslechtert en dat er door bestaand gebruik storende factoren optreden die een significant effect kunnen hebben op de soorten

[30] Een beheerplan is pas onherroepelijk nadat alle juridische beroepsprocedures, die volgen op de definitieve vaststelling van zo'n beheerplan, definitief zijn afgerond.

waar het gebied voor is aangewezen, draagt het ministerie van LNV de verantwoordelijkheid dat - totdat het beheerplan onherroepelijk wordt - er in het gebied passende maatregelen genomen worden. In het uiterste geval kan dit betekenen dat op last van het ministerie van LNV het bestaande gebruik wordt stilgelegd. Het initiatief daartoe zal in alle gevallen van het ministerie van LNV uitgaan. Een vergunning blijft echter noodzakelijk als een bedrijf zich nieuw vestigt of wanneer een (bestaande) activiteit wordt uitgebreid of gewijzigd.

In het beheerplan zal het bestaande gebruik beschreven moeten worden en zal zo nodig aan voorwaarden worden gebonden. Zoals in paragraaf 4.2.4 van de Nota van Antwoord reeds uiteen wordt gezet, worden geen activiteiten per definitie gelegaliseerd. Dat een bepaalde activiteit om wat voor reden dan ook als bestaand gebruik wordt aangemerkt, wil nog niet zeggen dat deze activiteit in het beheerplan zal worden toegestaan. Dat geldt ook voor inrichtingen die niet vergunningplichtig zijn volgens het Besluit landbouw milieubeheer (2006)[31] uit de Wet milieubeheer of reeds in het bezit zijn van een milieuwetvergunning. Zodra de Crisis- en herstelwet definitief is, is voorzien dat bestaand gebruik dat onverhoopt niet in het beheerplan wordt opgenomen, vrijgesteld blijft van de vergunningplicht.

Doorwerking aanwijzing in andere plannen
De verplichting om Natura 2000-gebieden aan te wijzen volgt direct uit de Habitatrichtlijn en uit de Vogelrichtlijn. Mede op basis van Europeesrechterlijke uitspraken kan er bij de selectie en bij de begrenzing van Natura 2000-gebieden uitsluitend van ecologische criteria worden uitgegaan. Dat betekent in de praktijk dat de grenzen van deze gebieden zijn bepaald door het gebruik dat de betreffende planten- en diersoorten van het gebied maken. Terreindelen die van mindere kwaliteit zijn, kunnen deel uitmaken van Natura 2000-gebieden als herstel van die terreinen haalbaar is en als ze nodig zijn voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen. Daardoor zal de begrenzing van zo'n gebied niet in alle gevallen overeenkomen met de bestemming die in een vastgesteld bestemmingsplan aan het gebied is toegekend. In het uiterste geval zou dat kunnen betekenen dat een bepaalde bestemming die in een bestemmingsplan aan zo'n gebied rechtsgeldig is toegekend, toch niet gerealiseerd kan worden, omdat daarvoor geen vergunning op basis van de Natuurbeschermingswet 1998 kan worden verleend. In paragrafen 4.2 en 6.1 van de Nota van Antwoord wordt hierop verder ingegaan. Ook voor reconstructieplannen[32], provinciale waterplannen en waterbeheerplannen van de waterschappen geldt een gelijksoortige situatie. Het kan zijn dat dit soort plannen nog onvoldoende concreet zijn om ze op de gevolgen voor Natura 2000-gebieden te toetsen, maar op een gegeven moment zullen al deze plannen, al dan niet bij hun nadere uitwerking, bij het opstellen van beheerplannen afgestemd worden (paragraaf 6.3.2 van de Nota van Antwoord).

Veiligheid waterkering en kustbeheer in relatie tot Natura 2000
De veiligheid van de gebieden geldt als een dwingende reden van groot openbaar belang die, bij afwezigheid van alternatieven, ingrepen met een significant effect in het Natura 2000-gebied rechtvaardigen. Dat betekent dat Natura 2000 het waarborgen van de (kust- en water)veiligheid niet in de weg zal staan. Zie ook paragraaf 6.3.3 van de Nota van Antwoord. Projecten, plannen en afspraken die verband houden met het kustbeheer komen aan de orde in de Natura 2000-beheerplannen (paragraaf 1.1.8 van de Nota van Antwoord).

Relatie met stikstof
In paragraaf 6.2 van de Nota van Antwoord wordt ingegaan op het toetsingskader Ammoniak en Natura 2000. Bij het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden spelen de negatieve gevolgen van stikstofdepositie, met name ammoniak, een belangrijke rol. Om duidelijkheid te bieden tot het moment van vaststellen van de

[31] Besluit van 13 juli 2006, houdende regels voor akkerbouw- of tuinbouwbedrijven met open grondteelt, melkrundveehouderijen, gemechaniseerde loonbedrijven, witloftrekkerijen, teeltbedrijven met eetbare paddestoelen, paardenhouderijen, kinderboerderijen, kleinschalige veehouderijen, spoelbassins en opslagen van vaste mest (Besluit landbouw milieubeheer).
[32] Plannen op grond van de Wet van 31 januari 2002, houdende regels inzake de reconstructie van concentratiegebieden (Reconstructiewet concentratiegebieden). Staatsblad 2002, nr. 115.

beheerplannen is besloten interim-beleid te ontwikkelen. Dit zogenoemde toetsingskader Ammoniak en Natura 2000 is door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Interprovinciaal Overleg (IPO) en het Rijk samen opgesteld en in februari 2007 bestuurlijk geaccordeerd. Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland (LTO) heeft ingestemd met dit akkoord. Op 22 mei 2007 is het als handreiking aan het bevoegd gezag verstuurd en tevens aan de Tweede Kamer.
Met behulp van het toetsingskader Ammoniak en Natura 2000 konden provincies relatief eenvoudig beoordelen of veehouderijbedrijven in de buurt van Natura 2000-gebieden mochten uitbreiden of niet. Ook konden provincies met het toetsingskader beoordelen of nieuwe bedrijven zich er konden vestigen. De ammoniakuitstoot was daarbij bepalend.
In maart 2008 heeft de Raad van State echter geoordeeld dat het toetsingskader Ammoniak en Natura 2000 onvoldoende zekerheid biedt dat de natuurwaarden in Natura 2000-gebieden niet worden aangetast. Het toetsingskader is daardoor vervallen als generiek instrument.
Naar aanleiding van deze uitspraak heeft de minister van LNV de Taskforce Trojan ingesteld. De taskforce heeft aangegeven dat er verschillende factoren van invloed zijn op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen; stikstofdepositie is er één van. Het rapport van deze taskforce heeft vervolgens geleid tot een proeve van een handreiking voor het bevoegd gezag die op 24 november 2008 aan de Tweede Kamer[33] is gestuurd. Deze handreiking is een hulpmiddel en bevat aanwijzingen voor de beoordeling van bestaand gebruik en voorgenomen activiteiten in of in de omgeving van Natura 2000-gebieden die stikstofdepositie veroorzaken. Het is aan het bevoegd gezag om maatwerk te leveren bij de beoordeling van (voorgenomen) activiteiten en daarbij zoveel mogelijk de relevante factoren die hierop van invloed zijn te betrekken. Zo kan bijvoorbeeld – afhankelijk van de situatie – een afname van depositie worden verrekend met de depositie veroorzaakt door de activiteit die ter beoordeling voorligt (saldering), zodat ruimte ontstaat voor economische ontwikkeling. Het voordeel hiervan is dat economische ontwikkeling, mits deze gepaard gaat met afname van de milieudruk, het realiseren van instandhoudingsdoelstellingen dichterbij kan brengen. Dit dient echter op gebiedsniveau op ecologische wijze onderbouwd te worden.
In het wetsvoorstel Crisis- en herstelwet, zoals ingediend bij de Eerste Kamer, is een stikstofvoorziening opgenomen die regelt dat indien er geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie er een vrijstelling van de vergunningplicht geldt voor het aspect stikstof. Verder komt er een Programma Stikstof gericht op borging van de dalende lijn van de depositie.

Kaderrichtlijn Water
Het gebied Eemmeer & Gooimeer Zuidoever maakt deel uit van het stroomgebied Rijndelta[34]. Voor de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) is voor de Rijndelta een stroomgebiedbeheerplan vastgesteld. Natura 2000-gebieden zijn in de stroomgebiedbeheerplannen opgenomen als gebieden waar water een bijzondere bescherming behoeft. De in het stroomgebiedbeheerplan Rijndelta op te nemen milieudoelstellingen en bijbehorende maatregelen moeten dan ook overeenstemmen met de doelen van Natura 2000. De afstemming van doelen en de weergave daarvan in het stroomgebiedbeheerplan beperkt zich tot die delen van de doelstellingen van Natura 2000 die een relatie hebben met de ecologische of chemische kwaliteit van het water. Het stroomgebiedbeheerplan wordt uitgewerkt in de provinciale waterplannen en in waterbeheerplannen van waterschappen. Daar waar in de afstemming strijdigheid kan ontstaan wordt maatwerk toegepast en wordt afhankelijk van de situatie de KRW of de Vogel- en Habitatrichtlijnen als richtinggevend genomen. Tot gebiedsspecifiek maatwerk behoort bijvoorbeeld de door de waterschappen opgestelde Gewenste Grond en Oppervlakte Water Regiems (GGOR's)[35]. Waar nodig zullen de lokale watervereisten en de daarvoor benodigde maatregelen verder worden uitgewerkt en in de Natura 2000-beheerplannen worden opgenomen. Zie ook Nota van Antwoord paragraaf 6.3.

[33] Tweede Kamer, 2008-2009, 30654, nr. 62.
[34] http://www.kaderrichtlijnwater.nl/uitvoering/
[35] De te nemen maatregelen voor grondwater worden gebiedsspecifiek vastgesteld via het GGOR in het stroomgebiedbeheerplan dat opgesteld wordt naar aanleiding van de Kaderrichtlijn Water (EU-richtlijn voor waterkwaliteit).

6. REACTIES OVER DE RELATIE MET DE BEHEERPLANNEN

De wijze waarop de instandhoudingsdoelstellingen al dan niet verwezenlijkt moeten worden, wordt in vele zienswijzen aan de orde gesteld. Zo wordt in verschillende zienswijzen de wens uitgesproken om de plannen zo te ontwikkelen dat daardoor de aanwezige natuurwaarden zich kunnen verbeteren en voor de komende generaties behouden blijven. Er wordt gewezen op de diverse vormen van ongewenst gebruik van het gebied. In weer andere zienswijzen is men van mening dat bepaalde vormen van gebruik geen negatieve invloed op de natuurwaarden hebben en wordt bepleit dat het huidige landgebruik ongehinderd voortgang moet kunnen vinden. Er wordt opgemerkt dat door de nationale procedure, waarbij eerst de gebieden worden aangewezen en doelstellingen worden geformuleerd en pas in een later stadium de beheerplannen worden opgesteld, aan sociaal-economische belangen voorbij wordt gegaan. Ook zou er in zijn algemeenheid onvoldoende duidelijkheid bestaan over het algehele ambitieniveau en de consequenties van de aanwijzing en het toekennen van instandhoudingsdoelstellingen. Tot slot geven verschillende insprekers aan betrokken te willen worden bij het opstellen van het beheerplan.

Met betrekking tot de hierboven genoemde argumenten worden de volgende opmerkingen gemaakt:

Volgorde aanwijzing en beheerplan

In de Nota van Antwoord staat in paragraaf 1.4 het nodige over de relatie tussen de aanwijzingsbesluiten en de nog op te stellen beheerplannen. Ook de onderbouwing van de keuze om niet gelijktijdig tot vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen en het beheerplan over te gaan wordt in paragraaf 1.4.1 van de Nota van Antwoord uiteengezet. Een uitzondering hierop vormen de gebieden waar de provincies het voortouw hebben voor het opstellen van de beheerplannen. Op verzoek van de provincies heeft de minister van LNV in het Algemeen Overleg met de Tweede Kamer van 13 februari 2008 toegezegd te wachten met het definitief maken van de aanwijzingsbesluiten voor die gebieden waarvoor de provincie voortouwnemer is en die daarvoor door de provincie zijn aangemeld. De provincies worden voor deze gebieden eerst in de gelegenheid gesteld met de omgeving concept-beheerplannen op te stellen op basis van de ontwerp-aanwijzingsbesluiten. De besluitvorming van deze aanwijzingsbesluiten is daarom uitgesteld tot na 1 september 2009. Hierna zullen de ontwerp-aanwijzingsbesluiten verder in procedure worden gebracht.

Voor de gebieden waar het Rijk het voortouw heeft voor het opstellen van het beheerplan blijft de volgorde: eerst vaststellen van aanwijzingsbesluiten en daarna vaststellen van de beheerplannen.

Beheerplan en bestaand gebruik

Zoals in paragrafen 1.5 en 4.2 van de Nota van Antwoord staat vermeld, kan bestaand gebruik een plaats in het beheerplan krijgen. Hierbij wordt zoveel mogelijk ruimte gelaten voor het continueren van bestaand gebruik, echter wel binnen de voorwaarden die de instandhoudingsdoelstellingen daaraan stellen. Uiteindelijk heeft het beheerplan een centrale rol als het gaat om de regulering van bestaand gebruik. In een beheerplan wordt concreet gemaakt hoe en op welke termijn de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied gerealiseerd kunnen worden. Het beheerplan zal duidelijkheid verschaffen over de vereiste milieukwaliteit en over de ruimtelijke samenhang met de omgeving. In het beheerplan zal dus ook aan de orde komen of bestaand gebruik (mogelijk onder voorwaarden) vergunningvrij kan worden opgenomen in het beheerplan of dat een activiteit het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen bemoeilijkt en daardoor vergunningplichtig is in het kader van de Natuurbeschermingswet.
De opstellers van de beheerplannen zullen onderling afstemmen hoe zij met bestaand gebruik om willen gaan en hoe zij dit in het beheerplan zullen opnemen. Mogelijk kan niet voor al het bestaand gebruik ten tijde van het vaststellen van het beheerplan worden bepaald wat het effect is op de instandhoudingsdoelstellingen. Voor deze gevallen van bestaand gebruik zal dan ook tijdens de looptijd van het beheerplan (maximaal 6 jaar) een traject van vergunningverlening aan de orde blijven.

Jacht, wildbeheer en schadebestrijding worden gereguleerd door de bepalingen van de Flora- en faunawet. Dit betekent dat zienswijzen over dit onderwerp geen directe relatie hebben met de aanwijzing van Natura 2000-gebieden, maar met de bepalingen van de Flora- en faunawet. De huidige regels voor jacht en wildbeheer volgens de Flora- en faunawet zijn door de aanwijzing als Natura 2000-gebied niet gewijzigd. Over wildbeheer en schadebestrijding zijn afspraken gemaakt in het Faunabeheerplan. Zie verder paragraaf 6.4.2 van de Nota van Antwoord.

Betrokkenheid bij beheerplan
De wens om betrokken te worden bij het opstellen van het beheerplan en de diverse ideeën die daarover naar voren zijn gebracht, zoals onderscheid te maken tussen de verschillende soorten waterrecreatie, zijn een goed signaal. De integrale benadering die het beheerplan voorstaat, kan alleen succesvol zijn bij voldoende betrokkenheid. Per gebied is één bevoegd gezag de zogenaamde voortouwnemer voor het opstellen van het beheerplan. Voor dit gebied is dat het ministerie van Verkeer en Waterstaat.
Het is aan de voortouwnemer om grondeigenaren, gebruikers, andere overheden en belanghebbenden of vertegenwoordigers te betrekken bij het beheerplan. Belanghebbenden kunnen natuurlijk ook zelf het initiatief nemen hun vertegenwoordigers of de voortouwnemer te benaderen. Het is niet uitvoerbaar verzoeken om betrokkenheid bij het beheerplan, zoals verwoord in een aantal zienswijzen, door te zenden aan de voortouwnemer.

7. REACTIES OVER SCHADE

In een groot aantal zienswijzen wordt erop gewezen dat er als gevolg van deze aanwijzing inkomens- en vermogensschade kan optreden. Men mist in het besluit een paragraaf over schade en het betalen van een schadevergoeding. Verscheidene insprekers verwachten onder andere schade te lijden door vraat en overlast van foeragerende niet-broedvogels (met name ganzen en smienten). Verder wordt aangevoerd dat bij het aannemen van de Habitatrichtlijn de toezegging is gedaan dat de eigenaren en de gebruikers van de grond niet de financiële last van deze maatregelen hoeven te dragen. Artikel 31 van de Natuurbeschermingswet 1998 biedt volgens de insprekers geen afdoende mogelijkheid voor (volledige) compensatie. Verder zou de aanwijzing als Natura 2000-gebied een schending van het eigendomsrecht opleveren en in strijd zijn met artikel 1 van het Eerste Protocol van het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens. Ook de beperkingen van artikel 19d tot en met 19l en artikel 20 van de Natuurbeschermingswet 1998 zou een dermate zware verplichting opleveren dat het eigendom of het gebruikersrecht geen waarde van enige betekenis overhoudt. Er wordt in dit kader om een volledige schadeloosstelling gevraagd.

Met betrekking tot de hierboven genoemde argumenten worden de volgende opmerkingen gemaakt:

Schadevergoeding
Zoals in hoofdstuk 5 van de Nota van Antwoord over dit onderwerp staat vermeld, zijn in de aanwijzingsbesluiten geen aparte vergoedingsregelingen opgenomen. De huidige wettelijke regeling biedt namelijk voldoende mogelijkheden voor compensatie. Het gaat dan in het bijzonder om artikel 31 van de Natuurbeschermingswet 1998. Men kan in aanmerking komen voor schadevergoeding, indien aan bepaalde voorwaarden is voldaan.
De aanwijzingsbesluiten zullen naar verwachting niet snel een recht op schadevergoeding geven, omdat het aanwijzingsbesluit zelf over het algemeen geen beperkingen oplevert. Pas in het kader van het beheerplan of bij vergunningverlening kunnen beperkingen worden gesteld aan het bestaand gebruik, aan voorgenomen uitbreidingsmogelijkheden of aan de ontwikkeling van nieuwe activiteiten. Men komt in aanmerking voor schadevergoeding, indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:
1. er is schade geleden door een aanwijzing van een Natura 2000-gebied, door het weigeren van een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (of door een daaraan verbonden voorwaarde) of door bepalingen in het Natura 2000-beheerplan;
2. de schade behoort redelijkerwijs niet (geheel) voor eigen rekening te blijven;

3. de vergoeding van de schade is niet (voldoende) verzekerd door aankoop, onteigening of door andere maatregelen, zoals beheersubsidies.

Rol van het beheerplan bij schade
In de nog op te stellen Natura 2000-beheerplannen zal uiteindelijk worden bepaald wanneer en hoe de doelen gerealiseerd worden en welke maatregelen daarvoor noodzakelijk zijn. Pas op dat moment kan er een nauwkeurige kosteninschatting worden gemaakt. Er wordt grote waarde gehecht aan goede financiële dekking van de realisering van de doelen in de beheerplannen. Het bovenstaande houdt niet alleen in dat Nederland zich inspant om zoveel mogelijk habitattypen en soorten in een gunstige staat van instandhouding te houden of te brengen. Het betekent ook dat de compensatie van mogelijke inkomens- en vermogensschade van de betrokken eigenaren en gebruikers aan de orde dient te komen. Artikel 31 van de Natuurbeschermingswet 1998 is juist voor dit doel door de wetgever in de wet opgenomen en deze heeft gemeend daarmee een voldoende mogelijkheid voor nadeelcompensatie te bieden. Resolutie 2004/2164(INI) van het Europese Parlement over de financiering van Natura 2000, waarnaar verschillende keren in zienswijzen is verwezen, biedt dan ook geen grond voor de stelling dat artikel 31 van Natuurbeschermingswet 1998 onvoldoende compensatiemogelijkheden zou bieden.

Schade door foeragerende vogels
Grondgebruikers met gronden binnen of in de nabijheid van een Natura 2000-gebied, waarbij sprake is van een onbelemmerde landbouwproductie (dus geen natuurpacht en dergelijke), kunnen bij het Faunafonds een verzoek indienen voor een tegemoetkoming voor schade die is veroorzaakt door beschermde inheemse diersoorten (zoals wilde ganzen en smienten). Het Faunafonds keert een tegemoetkoming uit indien deze schade niet of niet geheel voor rekening van de grondgebruiker hoort te vallen. Zie ook Nota van Antwoord paragraaf 5.9.

Eigendomsrecht
Van schending van het eigendomsrecht en van strijdigheid met artikel 1 van het Eerste Protocol van het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) is geen sprake. Artikel 1, eerste lid, van het Eerste Protocol van het EVRM bepaalt dat alle natuurlijke rechtspersonen recht hebben op het ongestoord genot van hun eigendom en dat niemand van zijn eigendom zal worden beroofd, behalve indien sprake is van algemeen belang en met inachtneming van de voorwaarden neergelegd in de wet en in de algemene beginselen van het internationaal recht. De voorwaarden die worden gesteld aan het beheer van grond, die nodig is voor het realiseren van het Natura 2000-netwerk, leveren geen aantasting op van het recht van eigendom. De bepaling uit het EVRM laat onverlet dat de staat het recht heeft om die wetten toe te passen die noodzakelijk worden geacht om het gebruik van eigendom te reguleren in overeenstemming met het algemeen belang.

RIJSWIJK (ZH)
202301185
21 FEB. 1974

Behoort bij
ingekomen stuk
nr. 540

DE STAATSSECRETARIS VAN CULTUUR, RECREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK

Overwegende, dat de hierna kadastraal omschreven percelen, tezamen zijnde een deel van de Gooikust bij Naarden, van algemeen belang zijn om hun natuurwetenschappelijke betekenis en mitsdien een natuurmonument zijn in de zin van artikel 1, onder b, van de Natuurbeschermingswet (Stb. 1967, 572;

dat het natuurmonument wordt gevormd door een brede strook verland oevergebied, welke geleidelijk overgaat in een brede zandstrook met een hoge wal, waarachter zich laag gelegen graslanden bevinden;

dat na de afsluiting van de Zuiderzee en de daardoor veroorzaakte verzoeting van het water hier een belangwekkende mengvegetatie is ontstaan van aan het zilte en brakke milieu en van aan het fluviatiele milieu gebonden plantesoorten en dat zich hieronder enkele zeldzame soorten bevinden;

dat gebieden, waar zich levensgemeenschappen onder marginale bestaansvoorwaarden handhaven, van groot belang zijn voor het ecologisch onderzoek temeer als het, gelijk in het onderhavige geval, een gebied betreft met milieu-uitersten, hetgeen voor ons land zeldzaam is;

dat bovendien kustgebieden, waar in een hoger gelegen oeverstrook het oorspronkelijk zoute karakter en in het lager gelegen terrein een van oorsprong zoet of recentelijk verzoet milieu zich naast elkaar bevinden, slechts op enkele plaatsen langs het IJsselmeer voorkomen;

dat de van het natuurmonument deel uitmakende graslanden een broedgebied vormen voor moeras- en weidevogels, waaronder minder algemene soorten, en tevens een foerageergebied zijn voor broedvogels van het Naardermeer;

Overwegende ten aanzien van de wezenlijke kenmerken van het onderhavige natuurmonument, dat hieronder moeten worden begrepen de genoemde biologische waarden en de geomorfologische structuur,de opbouw van het bodemprofiel, de openheid van het gebied en de ten behoeve van de avifauna noodzakelijke rust;

Overwegende ten slotte, dat de bescherming van het natuurmonument niet reeds op andere wijze door of krachtens de wet is verzekerd;

Gelet op artikel 7 en artikel 9, zevende lid, van de Natuurbeschermingswet;

Gezien de beschikking van 22 februari 1973, NBCR/S-7648, houdende het besluit dat de aanwijzing als beschermd natuurmonument in overweging is van de in die beschikking kadastraal omschreven percelen, tezamen zijnde de Gooikust bij Naarden;

Gezien de omtrent de in overweging zijnde aanwijzing door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland ingezonden en van hun beschouwingen vergezelde schrifturen, alsmede de te zelfder zake door de Natuurbeschermingsraad en de Rijksplanologische Commissie uitgebrachte adviezen;

Handelende in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening;

B E S L U I T:

Aangewezen worden als beschermd natuurmonument de percelen, kadastraal bekend gemeente Naarden, sectie A, nrs. 645, 733, 739, 741, 742, 1063, 1166, 1270, 1271, 1381, 1383, en 1385, een en ander zoals aangegeven op de bij deze beschikking behorende kaart (BN 12) en tezamen zijnde een deel van de Gooikust bij Naarden.

De Staatssecretaris voornoemd,

[redacted]

202301185
nr. 542

TOELICHTING

(Behoort bij NBOR/S 13092)

De Gooikust bij Naarden is een gedeelte van de oude Zuiderzeekust tussen Fort Ronduit, de noordelijkste fortificatie van de vesting Naarden, en de uitspanning Oud-Valkeveen.

Het als beschermd natuurmonument aangewezen gebied bestaat uit een breed, grillig gevormd oevergebied, alsmede uit de zogenoemde "Zanddijk" en achter deze dijk gelegen lage weidegronden.

De "Zanddijk" wordt gevormd door een twintig tot veertig meter brede verlandingszone, die voor een groot deel is begroeid met riet; deze moerasachtige zone gaat naar de landzijde over in een circa tien meter brede zandstrook, welke de indruk geeft van een oorspronkelijke afslagkust, en ten slotte in een hoge glooiende wal, die grenst aan het weidegebied.

Na de afsluiting van de Zuiderzee is een geleidelijke ontzilting van het gebied in gang gezet, welke vooral in de met water doorspoelde gronden zeer snel is gegaan. In de hoger gelegen gebieden, waarin uitspoeling van het zout uitsluitend door regenwater geschiedt, is de ontzilting niet volledig, zodat het milieu nog een zilt karakter vertoont.

Deze veranderingen hebben geleid tot een verscheidenheid van milieutypen en tal van overgangen daartussen, waardoor een afwisselend vegetatiepatroon is ontstaan. Daarin komen naast een aantal zoutminnende planten zoals blauwe zeedistel, zandhaver en zeepostelein plantesoorten voor welke thuishoren in het zoete milieu, en enige zogenoemde stroomdalplanten zoals kruisdistel en kattedoorn. Van deze laatste soort is het natuurmonument de enige groeiplaats in het Gooi. De zoutminnende planten komen vooral op de hoog gelegen gronden voor, met name op de "Zanddijk". De betekenis van het natuurmonument wordt niet alleen gevormd door het vóórkomen van zoutminnende planten temidden van een over het algemeen zoet milieu, maar ook door de opbouw van het milieu. In tegenstelling tot andere in Nederland voorkomende kustbegeleidende milieus, waar in het algemeen de hogere gronden een minder zilt karakter hebben dan de lagere, vertonen in het onderhavige natuurmonument door de wijze van ontzilting de hoger gelegen gronden een zilter karakter dan die welke lager gelegen zijn. De in het natuurgebied voorkomende zoutminnende planten groeien dan ook onder minimale bestaansvoorwaarden. Zulk een situatie is van groot belang voor het ecologisch onderzoek in verband met de vraag, welke eisen plantesoorten aan milieuomstandigheden stellen en welke invloed minimale bestaansvoorwaarden hebben op die plantesoorten. Gebieden waar zoutminnende plantesoorten onder dergelijke omstandigheden voorkomen zijn in ons land zeldzaam.

De achter de "Zanddijk" gelegen graslanden zijn vooral van ornithologische betekenis als broedgebied voor moeras- en weidevogels, waaronder minder algemene soorten als bergeend, snor en sprinkhaanrietzanger, en bovendien als foerageergebied voor broedvogels van het Naardermeer, zoals lepelaar en aalscholver.

Ten aanzien van dit deel van het natuurmonument kan worden gesteld dat aantastingen, gelegen in verstoring van de voor de avifauna noodzakelijke

rust en in wijziging van het thans bestaande bodemgebruik, in de eerste plaats moeten worden voorkomen. Het bestaande agrarische gebruik van de grond kan normaal voortgezet worden.

De westelijke begrenzing van het natuurmonument is het tracé van de nieuwe rijksweg 1. De noordgrens wordt gevormd door aan de Staat toebehorende gronden, zijnde de kuststrook in engere zin van het IJsselmeer. De oostelijke begrenzing wordt deels gevormd door een strandje ten noorden van de uitspanning "Oud-Valkeveen", dat verpacht wordt door de Staat, en voor het overige door de terreinen van "Oud-Valkeveen", welke een uitgesproken recreatieve bestemming hebben; die terreinen zijn volledig afgescheiden van het natuurmonument door een hoog raster. De begrenzing aan de zuidzijde van het natuurmonument is de Oostdijk, die in het landschap een "natuurlijke" grens vormt tot aan rijksweg 1.

De Staatssecretaris van Cultuur,
Recreatie en Maatschappelijk Werk,

[redacted]

Afdeling en nummer

NBOR/S 13547

RIJKSARCHIEF 2023041185

3 SEP. 1974

DE STAATSSECRETARIS VAN CULTUUR, RECREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK

Overwegende, dat een op bijbehorende kaart BN 12/SN 26 aangegeven gebied, deel uitmakende van de Gooikust bij Naarden, een natuurmonument is, dat eigendom is van de Staat, en dat het wenselijk is dit natuurmonument aan te wijzen als staatsnatuurmonument;

Gelet op artikel 21, eerste en tweede lid, van de Natuurbeschermingswet (Stb. 1967, 572);

Gehoord de Natuurbeschermingsraad, burgemeester en wethouders van Naarden en gedeputeerde staten van Noord-Holland;

Handelende in overeenstemming met de Ministers van Verkeer en Waterstaat en van Financiën;

B E S L U I T :

Het op bijbehorende kaart BN 12/SN 26 als zodanig aangegeven gebied wordt aangewezen als staatsnatuurmonument.

Van deze beschikking zal mededeling worden gedaan in de Staatscourant.

De Staatssecretaris voornoemd,

[redacted]

CRM 182 - 026018* - 41

Toelichting

De Gooikust bij Naarden is een gedeelte van de oude Zuiderzeekust tussen Fort Ronduit, de noordelijkste fortificatie van de vesting Naarden, en de uitspanning Oud-Valkeveen. De kuststrook in engere zin is eigendom van de Staat en beslaat een oppervlakte van ongeveer 17 ha.

Bij mijn beschikking van 21 februari 1974, NBOR/S-13092, is het deel van de Gooikust van Naarden hetwelk geen eigendom is van de Staat aangewezen als beschermd natuurmonument. Daarop heb ik de volgende toelichting gegeven.

" Het als beschermd natuurmonument aangewezen gebied bestaat uit een breed, grillig gevormd oevergebied, de zogenoemde "Zanddijk" en achter deze dijk gelegen lage weidegronden.
De "Zanddijk" wordt gevormd door een twintig tot veertig meter brede verlandingszone, die voor een groot deel is begroeid met riet; deze moerasachtige zone gaat naar de landzijde over in een circa tien meter brede zandstrook, welke de indruk geeft van een oorspronkelijke afslagkust, en tenslotte in een hoge glooiende wal, die grenst aan het weidegebied.
Na de afsluiting van de Zuiderzee is een geleidelijke ontzilting van het gebied in gang gezet, welke vooral in de met water doorspoelde gronden zeer snel is gegaan. In de hoger gelegen gebieden, waarin uitspoeling van het zout uitsluitend door regenwater geschiedt, is de ontzilting niet volledig, zodat het milieu nog een zilt karakter vertoont.

Deze veranderingen hebben geleid tot een verscheidenheid van milieutypen en tal van overgangen daartussen, waardoor een afwisselend vegetatiepatroon is ontstaan. Daarin komen naast een aantal zoutminnende planten, zoals blauwe zeedistel, zandhaver en zeepostelein, plantesoorten voor, welke thuishoren in het zoete milieu, en enige zogenoemde stroomdalplanten zoals kruisdistel en kattedoorn.
Van deze laatste soort is het natuurmonument de enige groeiplaats in het Gooi. De zoutminnende planten komen vooral op de hoog gelegen gronden voor, met name op de "Zanddijk". De betekenis van het natuurmonument wordt niet alleen gevormd door het vóórkomen van zoutminnende planten te midden van een over het algemeen zoet milieu, maar ook door de opbouw van het milieu. In tegenstelling tot de in Nederland voorkomende kustbegeleidende milieus waar in het algemeen de hogere gronden een minder zilt karakter hebben dan de lagere, vertonen in het onderhavige natuurmonument door de wijze van ontzilting de hoger gelegen gronden een zilter karakter dan die welke lager zijn gelegen.
De in het natuurgebied voorkomende zoutminnende planten groeien dan ook onder minimale bestaansvoorwaarden. Zulk een situatie is van groot belang voor het oecologisch onderzoek in verband met de vraag welke eisen plantesoorten aan milieu-omstandigheden stellen en welke invloed minimale bestaansvoorwaarden hebben op die plantesoorten.
Gebieden waar zoutminnende plantesoorten onder dergelijke omstandigheden voorkomen zijn in ons land zeldzaam.
De achter de "Zanddijk" gelegen graslanden zijn vooral van ornithologische betekenis als broedgebied voor moeras- en weidevogels, waaronder minder algemene soorten als bergeend, snor en sprinkhaanrietzanger, en bovendien als foerageergebied voor broedvogels van het Naardermeer, zoals lepelaar en aalscholver.

Ten aanzien van dit deel van het natuurmonument kan worden gesteld dat aantasting van de wezenlijke kenmerken in de eerste plaats gelegen zal zijn in verstoring van de voor de avifauna noodzakelijke rust en in wijziging van het thans bestaande bodemgebruik.
Het bestaande agrarische gebruik van de grond kan normaal voortgezet worden.
De westelijke begrenzing van het natuurmonument wordt gevormd door het tracé van de nieuwe Rijksweg 1, waarvan de aanleg thans in uitvoering is. De noordgrens wordt gevormd door aan de Staat toebehorende gronden, zijnde de kuststrook in engere zin van het IJsselmeer, de oostelijke begrenzing wordt deels gevormd door een strandje ten noorden van de uitspanning "Oud-Valkeveen", dat verpacht wordt door de Staat. Voor het overige wordt de oostelijke begrenzing gevormd door de terreinen van "Oud-Valkeveen", welke een uitgesproken recreatieve bestemming hebben. Dit gebied is volledig afgescheiden van het natuurmonument door een hoog raster. De begrenzing aan de zuidzijde van het natuurmonument is de Oostdijk, die in het landschap een "natuurlijke" grens vormt tot aan Rijksweg 1".

Tot zover die toelichting.

Teneinde de gehele Gooikust bij Naarden eenzelfde bescherming deelachtig te doen worden, is bij de onderhavige beschikking het deel dat aan de Staat toebehoort aangewezen als staatsnatuurmonument.

De Staatssecretaris van Cultuur,
Recreatie en Maatschappelijk Werk,

[redacted]

Afdeling en nummer
N.L.B./N 23399

RIJSWIJK (ZH)
7 DEC. 1976

DE STAATSSECRETARIS VAN CULTUUR, RECREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK

Overwegende, dat het op bijbehorende kaart SN 16 aangegeven gebied, deel uitmakende van het zogenoemde Eemmeer, een natuurmonument is, dat eigendom is van de Staat;

Gelet op artikel 21, eerste en tweede lid, van de Natuurbeschermingswet (Stb. 1967, 572);

Gehoord de Natuurbeschermingsraad, de colleges van burgemeester en wethouders van Bunschoten, van Eemnes en van Blaricum en de colleges van gedeputeerde staten van Utrecht en van Noord-Holland;

Handelende in overeenstemming met de Ministers van Verkeer en Waterstaat en van Financiën;

B E S L U I T :

Het op bijbehorende kaart SN 16 aangegeven gebied wordt aangewezen als staatsnatuurmonument.

Van deze beschikking zal mededeling worden gedaan in de Staatscourant.

De Staatssecretaris voornoemd,
namens deze,
de Directeur-Generaal voor
Natuurbehoud, Recreatie en Media,

[redacted]

CRM 182 - 026018* - 41

Toelichting

Het "Eemmeer" (± 1200 ha), dat deel uitmaakt van de randmeren langs de voormalige Zuiderzeekust, is van groot belang voor waterwild en steltlopers. Het vormt een onderdeel van de vliegroute van vele soorten waterwild die ten noorden en ten oosten van ons land broeden en die in het Eemmeer korte of langere tijd vertoeven. In de herfst en de winter - bij open water - worden tienduizenden eendachtigen en andere watervogels in dit gebied aangetroffen.

Het buitendijkse oeverland en het eiland zijn belangrijke broed- en rustgebieden voor vele soorten watervogels. Voorts komen vrijwel alle steltlopers, waaronder kemphanen, uit de omringende weidegebieden hier overnachten.

De betekenis van het gebied is mede gelegen in de omstandigheid, dat op een relatief klein gebied zowel rust- en broedgelegenheden (het water en de rietlanden) als foerageergebieden (de oeverlanden) voorkomen. Tevens is het een voedselgebied voor lepelaars en aalscholvers uit het Naardermeer.

Dit alles tezamen heeft het Eemmeer gemaakt tot een water van internationale betekenis voor het behoud van het waterwild en daardoor tot een object voor natuurwetenschappelijke studie. Dit komt onder andere tot uitdrukking door de plaatsing van het gebied op de List of European and North African Wetlands of International Importance van de International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources (I.U.C.N.).

Door de aanvoer van het sterk vervuilde water van de Eem (lozing van rioolwater van onder andere Amersfoort en Baarn) treedt in het Eemmeer vervuiling op, waardoor bijvoorbeeld de voedselplanten van de kleine zwaan erg hebben geleden. Dit heeft tot gevolg gehad, dat het aantal aanwezige vogels van deze soort helaas aanzienlijk is teruggelopen. Krachtens artikel 21, derde lid, van de Natuurbeschermingswet is het beheer van een staatsnatuurmonument gericht op het behoud of het herstel van onder meer de natuurwetenschappelijke betekenis. Op grond hiervan zal het beheer mede gericht zijn op het terugdringen van de vervuiling.

De voornaamste overweging, welke aan de bescherming van het betrokken gebied ten grondslag ligt, is de handhaving van de daar heersende rust.

De aanwijzing als staatsnatuurmonument zal niet direct gevolgen hebben voor de visserij en het varen op het Eemmeer.

De Staatssecretaris van Cultuur,
Recreatie en Maatschappelijk Werk,
namens deze,
de Directeur-Generaal voor
Natuurbehoud, Recreatie en Media,

[redacted]

MINISTERIE VAN
LANDBOUW EN VISSERIJ

30 december 1985

No. NMF/N 85-10494

Dir.-Gen. Landelijke Gebieden
en Kwaliteitszorg
Directie Natuur, Milieu
en Faunabeheer

DE MINISTER VAN LANDBOUW EN VISSERIJ

Gehoord de Natuurbeschermingsraad, Burgemeester en Wethouders van Huizen en van Naarden en Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;

In overeenstemming met de Staatssecretaris van Financiën en de Minister van Verkeer en Waterstaat;

Gelet op artikel 21, eerste lid, van de Natuurbeschermingswet (Stb. 1967, 572);

BESLUIT:

Het op bijbehorende kaart SN94 aangegeven gebied, hierna te noemen "Gooimeer", dat eigendom is van de Staat, wordt aangewezen als staatsnatuurmonument.

Van deze beschikking zal mededeling worden gedaan in de Nederlandse Staatscourant.

's-Gravenhage, 30 december 1985

DE MINISTER VAN LANDBOUW EN VISSERIJ,
Voor deze,
DE PLV.SECRETARIS-GENERAAL,

[redacted]

Behoort bij Beschikking NMF/N
85-10494
d.d. 30-12-1985

TOELICHTING

1. Inleiding

Het staatsnatuurmonument "Gooimeer" bestaat uit ondiepe wateren, oevers, rietlanden en enige vochtige graslanden, die in natuurwetenschappelijk en landschappelijk opzicht van grote betekenis zijn.
Het staatsnatuurmonument "Gooimeer" is gelegen in de gemeenten Huizen en Naarden en heeft een oppervlakte van ca. 400 ha.
De Commissie Recreatief Gebruik Randmeren IJsselmeerpolders (CoRRIJ) heeft in december 1982 een reeks van inrichtings- en beheersadviezen voor de ontwikkeling van het Gooi- en IJmeer aan de Minister van Verkeer en Waterstaat aangeboden. Een van de voorstellen van de CoRRIJ was de aanwijzing van een deel van het randmeer Gooimeer als staatsnatuurmonument; aanwijzing wordt noodzakelijk geacht om de natuurlijke waarden veilig te stellen en zo mogelijk verder te ontwikkelen.

2. Natuurwetenschappelijke betekenis

In 1980 heeft de Natuurwetenschappelijke Commissie van de Natuurbeschermingsraad de "Oecologische Visie Randmeren" gepubliceerd. Dit rapport bevat beschrijvingen van de natuurwetenschappelijke en landschappelijke waarden van alle randmeren, hun samenhang in natuurwetenschappelijk opzicht onderling en met de natuurgebieden in de polders en het oude land alsmede de beschrijvingen van de bedreigingen van de kwaliteiten van de randmeren.
Deze toelichting is gebaseerd op de beschrijvingen uit de "Oecologische Visie Randmeren", aangevuld met recent verzamelde gegevens.
Achtereenvolgens zullen worden behandeld "Geologie, geomorfologie en bodem", "Flora en Vegetatie" en "Fauna".

a. Geologie, geomorfologie, bodem en waterhuishouding

Het randmeer Gooimeer ontstond in 1964 tijdens de aanleg van Zuidelijk Flevoland; aan de westzijde wordt het begrensd door de Hollandse brug bij Muiderberg, aan de oostzijde door de Stichtse brug.
Voor 1932 maakte het Gooimeer deel uit van de Zuiderzee. De kustlijn van het oude land is hier ontstaan door afslag van de stuwwal van het Gooi als gevolg van de getijdebeweging. Het tijdens de afslag vrijkomende materiaal sedimenteerde voor de kust waardoor een min of meer terrasvormige afzetting even onder het wateroppervlakte ontstond. Een ander gevolg van de afslag was het ontstaan van een zandige en lemige klif dat het Gooi aan de noordkant begrensd.
Na de totstandkoming van de Afsluitdijk verdween de getijdebeweging en kwam aan de afslag en de terrasvorming onder water vrijwel een einde.

De bodem van het Gooimeer is gevormd door abrasie en onderwatersedimentatie: hierdoor ontstond een vlakke uniforme, ondiepe meerbodem, welke geleidelijk in diepte toeneemt. De onderwaterafzettingen in het Gooimeer bestaan uit zand en zware zavel (zgn. Zuiderzeebodemgrond) en liggen op de pleistocene ondergrond.

In het zuidwestelijke gedeelte van het gebied bevindt zich een voormalige zandwinput.

Het water van het Gooimeer staat in vrije uitwisseling met het Eemmeer, Nijkerkernauw, IJmeer en Markermeer.
Wateronttrekking aan deze meren vindt plaats voor de doorspoeling van Noord-Holland ten noorden van het Noordzeekanaal en voor de zoutbestrijding op het Noordzeekanaal. In droge zomers is de toevoer naar deze meren onvoldoende om aan de inlaatbehoefte van het Noordzeekanaalgebied en de Schermerboezem en aan de eigen waterbehoefte ten gevolge van verdamping te voldoen. Hierdoor is het noodzakelijk dat water uit het IJsselmeer wordt ingelaten.
Het Gooimeer ontvangt alleen van de oude landzijde oppervlaktewater via gemalen en open waterlopen. De belangrijkste leverancier is de Eem, uitmondend in het Eemmeer. Ook treedt kwel op vanuit het Gooi. De gemiddelde verblijftijd van het water in het Gooimeer bedraagt ca. 2 maanden.
Ten aanzien van de waterkwaliteit in het Gooimeer kan opgemerkt worden dat het water voedselrijk is; het hoge gehalte aan nutriënten moet worden toegeschreven aan de grote toevoer door de Eem. De vervuilingsgraad van het Gooimeer is lager dan in het aangrenzende Eemmeer. Voor een deel is dit te danken aan het in werking treden van enige rioolwaterzuiveringsinstallaties, waardoor belangrijke vervuilingsbronnen konden worden gesaneerd, De waterkwaliteit is voldoende om de aanwezige fonteinvegetaties in stand te houden.

b. Flora en vegetatie

In het Gooimeer wordt een onderwatervegetatie aangetroffen, bestaande uit een drietal fonteinkruidsoorten (Doorgroeid-, Kam- en Tenger fonteinkruid); plaatselijk bevindt zich in deze vegetatie ook Zanichella. Deze onderwatervegetatie bevindt zich vooral in dat deel van het Gooimeer dat thans als staatsnatuurmonument wordt aangewezen; ze is van wezenlijk belang voor fouragerende watervogels.
Voor de Gooikust komt een tot 100 meter brede rietkraag voor, die slechts op enkele plaatsen is onderbroken. Er is een verlandingsreeks aanwezig vanaf het open water: eerst een zone waarin Zeebies domineert, hier en daar afgewisseld door solitaire velden van Mattenbies en Lisdodden. Hierna volgt een brede zone waarin riet domineert, met plaatselijk faciesvorming van Lisdodde of Liesgras, Wat meer landinwaarts, waar het ondieper is, voegen zich daarbij ruigtkruiden als Haagwinde, Harig wilgenroosje, Rietgras en Watermunt. In de daarop volgende aanspoelselzone komen ruigtkruidenvegetaties voor waarin naast de reeds genoemde soorten ook Koninginnekruid, Moerasspirea, Moerasmelkdistel, Heelblaadjes, Valeriaan, Wederik en Wolfspoot worden aangetroffen. Nog meer landinwaarts vindt plaatselijk opslag plaats van Zwarte els, Zachte berk, diverse soorten wilg, Vogelkers en Es. Op enkele plaatsen zijn broekstruweeltjes ontstaan bijvoorbeeld bij Oud-Valkeveen.
Van bijzondere betekenis zijn de zandige oeverlanden; hierin komen nog enige relicten van de voormalige brakke Zuiderzeeflora voor (o.a. Zeehaver, Zeepostelein en Zilt torkruid). Vegetaties met dergelijke relicten zijn te vinden in steile gradiëntsituaties van nat naar droog. Daar waar de nat-drooggradiënt minder steil verloopt, zijn soortenrijke riet-zeggemoerassen tot ontwikkeling gekomen. In deze moerasvegetaties komen diverse minder algemene plantesoorten voor als Cyperzegge, Dotterbloem, Heelblaadjes, Pluimzegge, Poelruit en Rietorchis.

De droogste delen van het natuurmonument bevatten een vegetatie van zandige milieus waarin veel stroomdalplantesoorten voorkomen. Genoemd kunnen worden Handjesgras, Hondsviooltje, Kattedoorn, Wilde kruisdistel en Zeepkruid.

c. Fauna

De belangrijkste betekenis van het staatsnatuurmonument "Gooimeer" in faunistisch opzicht is de functie die dit deel van het gelijknamige randmeer heeft voor pleisterende en fouragerende watervogels.
Op basis van de 1%-norm kan worden vastgesteld dat het staatsnatuurmonument "Gooimeer" van internationale betekenis is voor de volgende soorten: Kleine zwaan, Slobeend en Tafeleend. (De 1%-norm, opgesteld door het International Waterfowl Reseach Bureau, houdt in dat een gebied van internationale betekenis wordt beschouwd als er gedurende een bepaalde periode 1% of meer van een bepaalde, in dit geval de Noordwest-Europese, populatie aanwezig is). Ook de volgende soorten komen vaak in grote aantallen voor op het "Gooimeer": Fuut, Wintertaling, Krakeend, Smient, Toppereend, Kuifeend, Brilduiker en Grote zaagbek.

Naast de pleister- en fourageerfunktie heeft het Gooimeer eveneens betekenis als ruigebied voor vele duizenden eenden in de periode augustus-oktober.

Voor broedvogels zijn vooral de oeverzone en de rietkraag van belang. Als broedvogel komen hier onder meer voor Fuut, Krakeend, Slobeend, Wintertaling, Bruine kiekendief, Tureluur, Kleine karekiet en Sprinkhaanrietzanger.

3. Natuurschoon

Het natuurmonument is uit een oogpunt van natuurschoon van betekenis vanwege de weidsheid van het landschap en de fraaie overgangen van water naar de hoge oevers van het Gooi.

4. Begrenzing

Het staatsnatuurmonument "Gooimeer" omvat het ondiepe watergedeelte van het gelijknamige randmeer alsmede de oeverzone aan de zijde van het oude land, voor zover gelegen tussen het Fort "Ronduit" en de havenmond van Huizen. De noordgrens van het natuurmonument volgt globaal de -1.0 meter N.A.P.-lijn; deze grens is gekozen omdat in water dieper dan 1 meter de fonteinkruidenbegroeiing sterk afneemt; dergelijk water is van minder betekenis voor de fouragerende watervogels. Tevens begint in het Gooimeer buiten de -1.0 meterlijn de vaargeul en het concessiegebied voor zandwinning. De exacte noordgrens is bepaald aan de hand van coordinaten (zie kaart SN94).
De oostgrens loopt pal ten westen van de rioolzuiveringsinstallatie bij Huizen in noord-zuidrichting. De zuidgrens wordt gevormd door de overgang van vochtige naar hogere, droge gronden van het Gooi; deze grens valt hier samen met de eigendomsgrens van de Staat. In het westelijk deel van het natuurmonument valt de zuidgrens samen met de noordgrens

van het reeds aangewezen staatsnatuurmonument "Gooikust bij Naarden". De westgrens van het staatsnatuurmonument "Gooimeer" tenslotte is gelegen nabij het Fort "Ronduit" bij Naarden.

Een tweetal strandjes bij Oud-Valkeveen en bij Oud-Naarden is buiten de aanwijzing gelaten.

De grens van het staatsnatuurmonument "Gooimeer" is nader aangegeven op de bij de beschikking behorende kaart SN94.

5. Gebruik en beheer

a. Huidig gebruik

Het huidige recreatieve gebruik kan worden onderscheiden in waterrecreatie, amphibische recreatie en landrecreatie.
Waterrecreatie bestaat uit varen met (zeil)jachten en catamarans alsmede plankzeilen. Waterrecreatie vindt met name plaats vanuit het recreatieve steunpunt te Oud-Naarden. Amphibische recreatie (strandbezoek) geschiedt op de stranden bij Oud-Valkeveen en Oud-Naarden. Landrecreatie vindt in en langs het natuurmonument voornamelijk plaats tussen de jachthaven Oud-Naarden en Huizen. Het fietspad dat daar langs het natuurmonument loopt wordt door wandelaars en fietsers ook gebruikt als uitvalbasis naar het natuurmonument.

Op een tweetal plaatsen in het natuurmonument is sprake van vrij extentief agrarisch gebruik. Pal ten westen van Huizen komen enige moerassige graslandjes voor, waar beweiding plaats vindt. Pal ten oosten van Oud-Valkeveen bevindt zich een vochtig poldertje, alwaar het agrarisch gebruik bestaat uit deels weiden en deels hooien.

Exploitatie van het rietland vindt plaats nabij Oud-Naarden en ten westen van Huizen. Elders in het natuurmonument wordt het rietland niet beheerd.
De in het zuidwestelijke deel gelegen zandwinput is niet meer als zodanig in gebruik. In de toekomst kan deze wellicht (gedeeltelijk) gedempt worden met gebiedseigen, onverdachte baggerspecie.
Vanwege de geringe diepte is het aan te wijzen gebied van geringe betekenis voor de sportvisserij, zodat deze slechts incidenteel wordt beoefend. De jacht is in het natuurmonument niet verhuurd.

b. Gewenst beheer

Het gewenste beheer van het natuurmonument zal gericht moeten worden op behoud en waar mogelijk herstel van de natuurwetenschappelijke waarden en het natuurschoon. Voor het staatsnatuurmonument "Gooimeer" betekent dit het handhaven van de voor de avifauna noodzakelijke rust en het instandhouden van de waardevolle vegetaties van de overgangen van nat naar droog.
Daarnaast is het gewenst dat de waterkwaliteit verbeterd wordt door voortgaande terugdringing van de eutrofiëring van het riviertje de Eem.

Ten aanzien van de recreatie te water kan worden opgemerkt dat uitvoering dient te worden gegeven aan de in het "Inrichtings- en Be-

heersplan Gooi- en IJmeer" gedane voorstellen voor dit deel van het Gooimeer. Dit betekent een verplaatsing van de plankzeilokaties langs de oude landzijde naar een nieuw recreatief steunpunt nabij zowel de Hollandse als de Stichtse brug, het verplaatsen van de catamaranjachthaven naar een steunpunt bij de Stichtse brug en het treffen van technische en educatieve maatregelen om het natuurmonument af te schermen tegen watersport-activiteiten. Deze maatregelen zullen in overleg met de betrokken overheden en belanghebbenden nader uitgewerkt worden in een beheersplan.

De beroepsvisserij kan worden voortgezet op de wijze zoals die tot nog toe gebruikelijk was.

Ten aanzien van de jacht kan worden opgemerkt dat het gewenst is dat deze ook in de toekomst niet wordt verhuurd.

Voor het behoud en ontwikkeling van de natuurwaarden is het gewenst dat het agrarisch gebruik van de graslanden verder wordt geëxtensiveerd en dat het areaal te beheren rietlanden wordt uitgebreid. Het ligt in het voornemen dat het beheer van deze gronden na de aanwijzing als Staatsnatuurmonument overgenomen wordt door het Staatsbosbeheer.

BEGRENZING NATUURMONUMENT

OPEN WATER

RUST- EN FOERAGEERGEBIED VOOR WATERVOGELS
GEHELE JAAR AFGESLOTEN INGEVOLGE ARTIKEL 17 VAN DE NATUURBESCHERMINGSWET

WEILANDEN

BROED-, FOERAGEER-, EN RUSTGEBIED VOOR WEIDEVOGELS
GEEN VRIJE TOEGANG (UITGEZONDERD EIGENAREN/GEBRUIKERS)

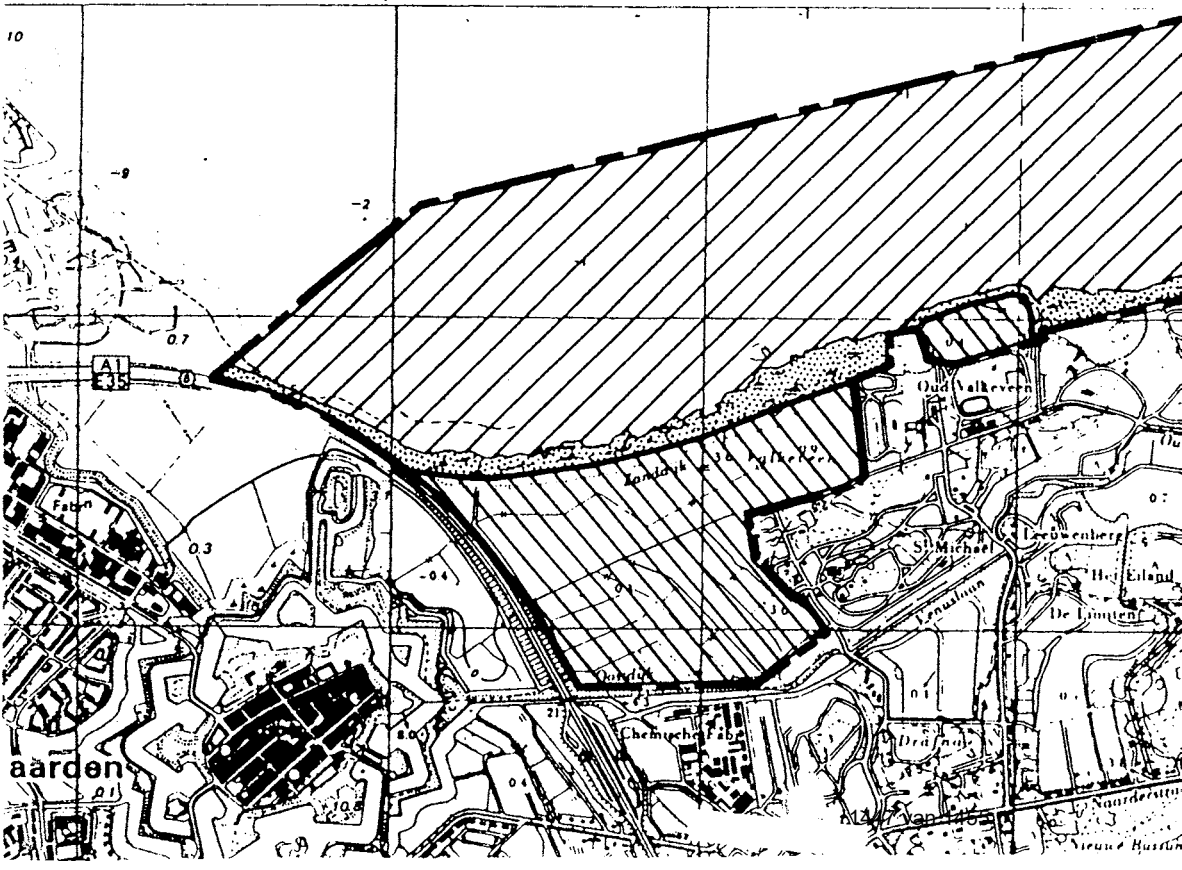
OEVER- EN VERLANDINGSSTROOK

BROED-, FOERAGEER-, EN RUSTGEBIED VOOR DIVERSE VOGELSOORTEN, TEVENS KWETSBARE VEGETATIE
GEEN VRIJE TOEGANG

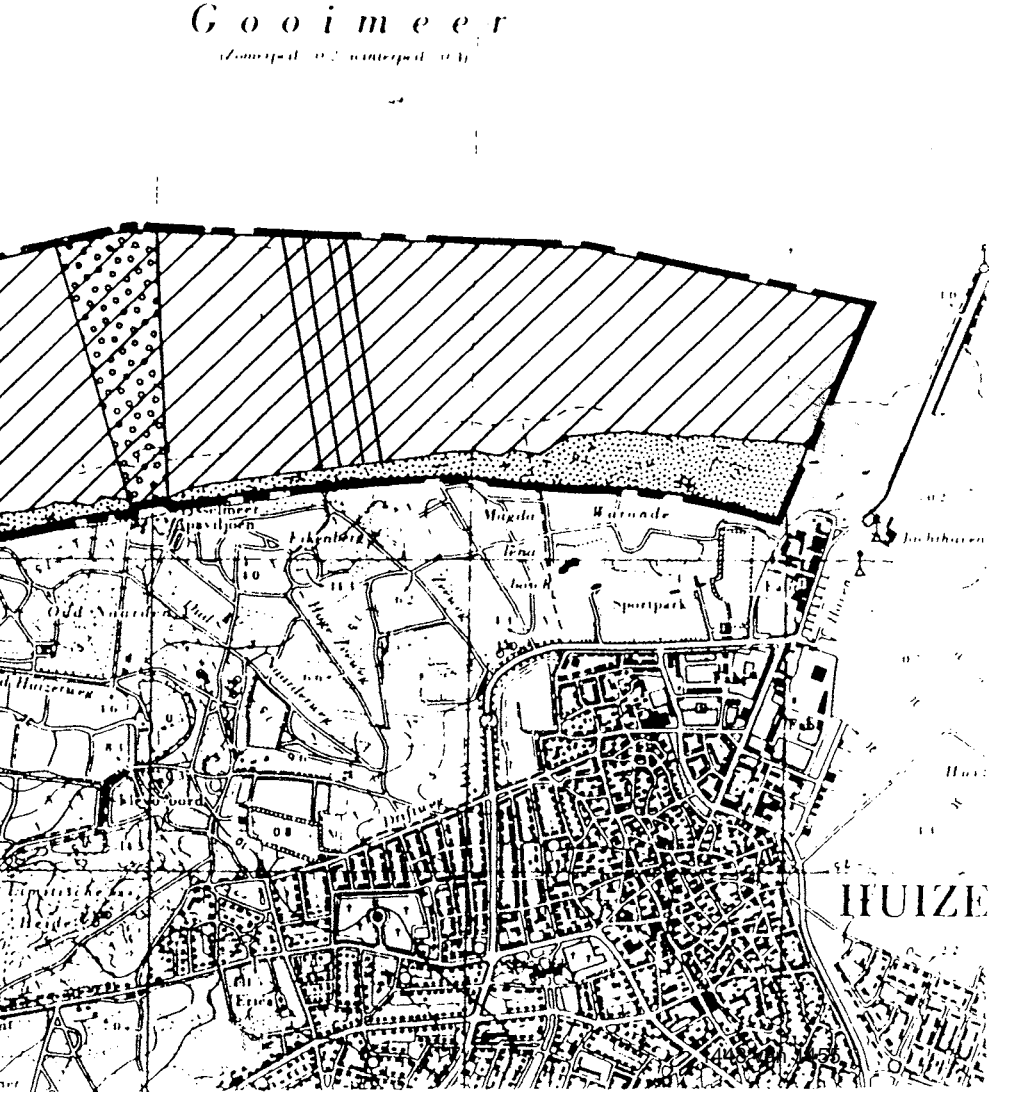
OPEN WATER (CORRIDOR)

RUST- EN FOERAGEERGEBIED VOOR WATERVOGELS
GEHELE JAAR RECREATIEF MEDEGEBRUIK
TOEKOMSTIG AF TE SLUITEN GEBIED INVOLGE ARTIKEL 17 VAN DE NATUURBESCHERMINGSWET (ZIE TEKST)

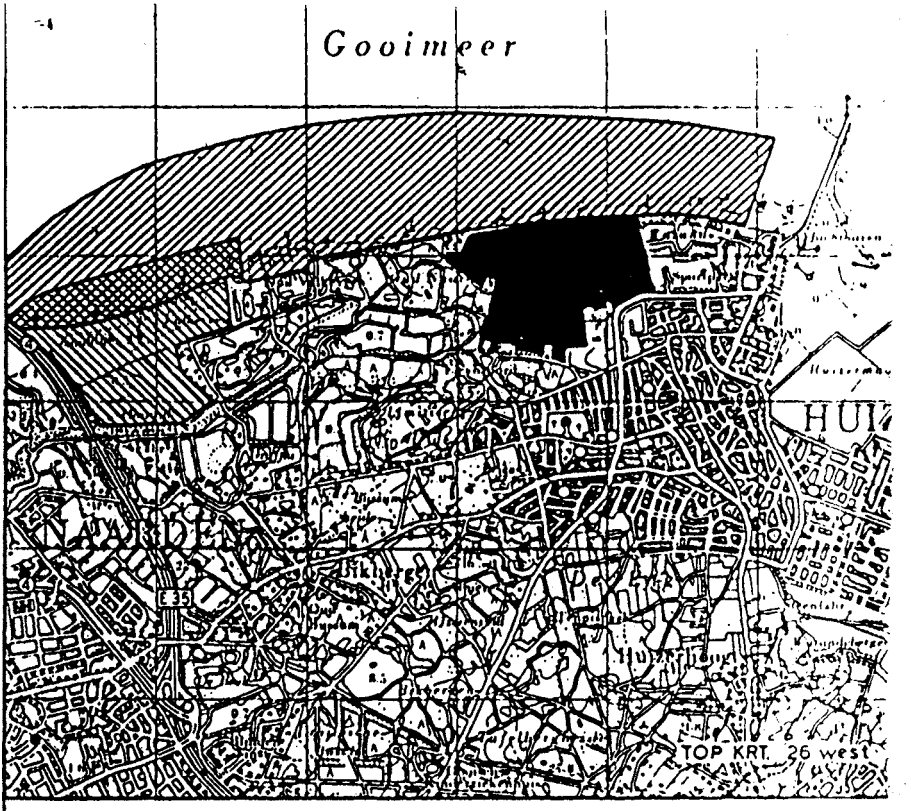
Strook waarvoor ontheffing ex artikel 16 van de Natuurbeschermingswet geldt ten behoeve van de Nederlandse Toeristen Kampeerclub (brief NMF-91-6394)

==========
BIJLAGE BIJ BRIEF NMF-91-6394
==========

Naarden B
HUIZEN
GRENS NATUURMONUMENT

SITUERING IN DE STREEK

SCHAAL 1 : 50.000

BESCHERMD NATUURMONUMENT „GOOISE NOORDFLANK"

STAATSNATUURMONUMENT „GOOIMEER"

STAATSNATUURMONUMENT „GOOIKUST"

BESCHERMD NATUURMONUMENT „GOOIKUST"

BESCHERMD NATUURMONUMENT

GOOISE NOORDFLANK (NAARDER ENG)

GEMEENTE NAARDEN

BN 130

SCHAAL 1 : 10.000

202301185

Verzonden: 5/5/2023 3:40:26 PM
Onderwerp: Zienswijze
Project: Hoogspanningsverbinding 380 kV Diemen, Lelystad en Ens c-NRD
Achternaam: [redacted]
Tussenvoegsel(s):
Voorletters: [redacted]
Straat: [redacted]
Huisnummer: [redacted]
Postcode: [redacted]
Woonplaats: [redacted]
Land: Nederland
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Als: Particulier
(Mede) namens: [redacted]
Organisatie:

Zijn er naar uw mening andere alternatieven die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere of aanvullende milieueffecten die moeten worden onderzocht?

Zie bijlage

Zijn er naar uw mening andere aspecten die moeten worden betrokken bij het toetsingskader?

Zie bijlage

Zijn er andere zaken over de reikwijdte en het detailniveau die u naar voren wilt brengen?

Zie bijlage

[redacted]

Almere, 7 april 2023

Aan:
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
T.a.v. Zijne Excellentie, minister R.A.A. Jetten
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Betreft: Tracé uitwerking TenneT Diemen – Lelystad – Ens

Geachte heer Jetten,

Naar aanleiding van de ontwikkeling van een nieuwe hoogspanningsverbinding tussen Diemen – Lelystad – Ens, in opdracht van het Ministerie van Economische Zaken in samenwerking met TenneT, bericht ik u het volgende.

Als direct aanwonende aan het optionele groene tracé maak ik ernstig bezwaar tegen deze voorgenomen optie.
Er is naar mijn mening onvoldoende onderbouwing in het Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau 380 kV-verbinding Diemen - Ens opgenomen dat deze optie zorgvuldig onderbouwt.
De oranje optie is beter maar knelt bij de knik rond Harderwijk.
De blauwe optie knelt nabij Almere Poort en Almere Noorderplassen.
De paarse optie loopt nu al dwars door diverse woonkernen van Almere, een vernieuwd tracé op deze route lijkt mij achterhaald.
De gele optie kent de minste overlast door de minste dichtheid van aanwonenden. Als bijlage heb ik toegevoegd uw voorstel met optie-tracés aangevuld met een afbuiging naar A vanuit het gele tracé, in rood.

De groene optie loopt dwars door kostbaar bosgebied heen om vervolgens zijn route te vervolgen door de groenste kernen van Almere, te weten Almere Overgooi, Almere Hout, Almere Oosterwold en Zeewolde Oosterwold aan de overkant van de A27 (in oranje opgenomen op uw kaart 'in voorbereiding' die ruimte gaat bieden tot maximaal 60.000 inwoners. De gigantische impact op de natuur en de enorme noodzakelijke bomenkap van het Kathedralenbos, Cirkelbos en op en rond de Vogelweg op Almeers grondgebied is onvoldoende onderzocht.

De kortste weg is niet altijd de mooiste. Waarom wordt er niet gekeken naar bestaande snelweg- en windmolentracés? Waarom wordt er een (groen) tracé ingetekend dwars door woongebieden volop in ontwikkeling? Regeren is vooruitzien, er dient gekeken te worden naar tracés die het minst belastend zijn voor (bestaande) natuur en (geplande) woongebieden. Het gele tracé komt op zijn weg de minste knelpunten tegen. Daarnaast

knelt het elektromagnetische veld binnen het zoneveld met de afstand van de percelen aan de Gerald Pearsonlaan tot het hart van het groene tracé.
Een wintrackmast heeft een stralingsniveauafstand in meters tussen de rand van de magneetveldzone en het punt midden onder de hoogspanningslijn van minimaal 60 tot maximaal 70 meter waarna de straling nog 0,4 microtesla bedraagt. Om de magneetveldzone buiten de percelen van de Gerald Pearsonlaan te situeren zal niet alleen de beplanting van de gemeente Almere maar ook van Staatsbosheer verwijderd moeten worden. Een 380 kV Donaumast is op het groene tracé ook niet mogelijk door de bredere magneetveldzone tot 150 meter. Wanneer voor een alternatief tracé zou worden gekozen, bestaat er voor TenneT ook meer keuze in masten. Er dient ook zeker niet aan voorbij te worden gegaan dat binnen 10 a 20 jaar de energievraag nog groter wordt en modernere (zwaardere) masten geplaatst moeten kunnen worden op bestaande tracés.

Toen rond 2013 de wijk Almere Oosterwold vorm kreeg, was al bekend dat omstreeks 2020 nieuwe windmolens langs de A27 geplaatst zouden worden.
In 2017 is gestart met de uitgifte van kavels Oosterwold op de hoek Vogelweg/Kievitsweg. Bij de ontwikkeling is rekening gehouden met positionering van de woningen vanwege slagschaduw.
Ook is er ruimte vrijgehouden tussen Paradijsvogelweg en Kievitsweg voor de mogelijke toekomstige Stichtse lijn.
Alle kopers waren volledig op de hoogte van deze plannen, hebben weloverwogen duurzaam gebouwd en de woonplek aangepast aan de (toekomstige) situatie.
Tot mijn verbazing werd ik pas ná uw publicatie van 27 februari 2023 van het concept van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de m.e.r.-procedure van een nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens met een aansluiting bij het huidige hoogspanningsstation in Lelystad geïnformeerd.
Verbaasd omdat in september 2022 TenneT nog voornemens was het bestaande tracé (Paars) te vernieuwen.
Nu de groene tracé optie is ingetekend betekent dit automatisch dat er moderne wintrackmasten geplaatst moeten worden.
Uit ervaring weet ik, dat de wintrackmasten ook in dunbevolkt gebied in de Achterhoek, het tracé Doetinchem - Wesel (DLD) tot grote weerstand heeft geleid.
Nadat TenneT verder is gaan kijken en vervolgens het groene optie tracé in Almere heeft ingetekend in dichtbevolkt gebied, zal dit leiden tot vele planschadeclaims.
In 2017 was het omgevingsplan nog niet aangepast op de mogelijke bouw van een 380 kV tracé mét wintrack- of Donaumasten.
De ruimtelijke bouwregels regelen de ruimtelijke inpassing van een hoogspanningsverbinding op een locatie. Daar is bij het groene tracé onvoldoende rekening mee gehouden.

Met klem willen wij uw departement verzoeken het hiernaartoe te leiden dat het optionele groene hoogspanningstracé komt te vervallen of wordt aangepast conform bijgevoegd voorstel.

Hoogachtend,

[redacted]

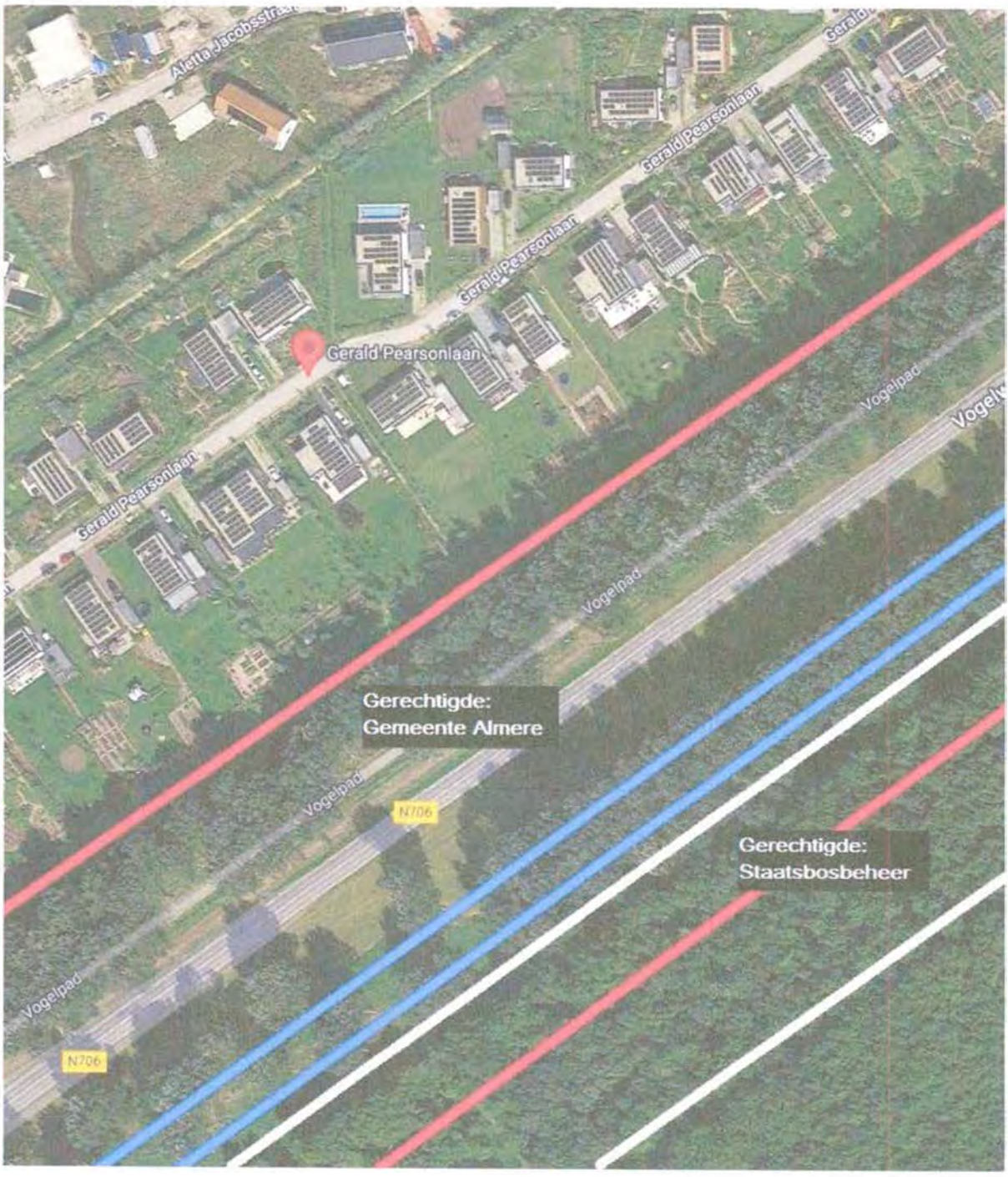
[redacted]

Bijlagen: - Tracé aanpassing

- Magneetveldzone Tracé t.o.v. Gerald Pearsonlaan

Voorgestelde onderzoeksalternatieven

Gerald Pearsonlaan
Gerald Pearsonlaan
Gerald Pearsonlaan
Gerald Pearsonlaan
Vogelpad
Vogelpad
Vogelpad
Vogelpad
N706
N706
Gerechtigde:
Gemeente Almere
Gerechtigde:
Staatsbosbeheer